TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

CİLT : 61

43'üncü Birleşim
28 Ocak 2021 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	Sayfa
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	**14**
II.- GELEN KÂĞITLAR	**19**
III.- YOKLAMALAR	**52,53**
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	**27**
A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI	*27:31*
1.- Kütahya Milletvekili Ahmet Erbaş'ın, çini sanatı ve çini sanatçılarının sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	27:28
2.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, tırmanan siyasi kutuplaşmaya ilişkin gündem dışı konuşması	29:30
3.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, 3 Ocak Mersin ilinin düşman işgalinden kurtuluş yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması	30:31

Sayfa

V.- AÇIKLAMALAR **31,54,66,67,72, 78,98,100,108,122, 129,163,177**

1.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, her alanda olduğu gibi tarımda da ülkeyi net ithalatçı hâline getiren iktidarın çözüm üretemediğine, sadece aracıların mutlu olduğu, çiftçi, esnaf ve tüketicinin yüzünün gülmediği bu sistemin değişmesini istediklerine ilişkin açıklaması 31

2.- Iğdır Milletvekili Yaşar Karadağ'ın, Iğdır ilinin tarımsal sorunlarından biri olan sulama ücretlerinin çok yüksek olması nedeniyle çiftçilerin üretim maliyetlerinin arttığına, yüksek olan BAĞ-KUR ve SGK prim miktarlarının düşürülmesi ile büyük ve küçükbaş hayvanlar için kulak küpesi affının getirilmesinin Iğdırlı çiftçilerin yetkililerden beklentileri olduğuna ilişkin açıklaması 31:32

3.- Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü'nün, tüm ülkede olduğu gibi Osmaniye ilinde de çiftçilerin, ekonomik olarak zor durumda olduğuna, pandemi sürecinde gerekli desteği alamayan çiftçinin yok olmaya mahkûm edildiğine ilişkin açıklaması 32

4.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, yüz yıl önce TKP kurucularından Mustafa Suphi ve 14 arkadaşının Trabzon ili açıklarında öldürüldüğü gün olan 28 Kanunisaniyi unutmayacaklarına ilişkin açıklaması 32

5.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, yıllardır tarımın stratejik bir sektör olduğunu ve desteklenmesi gerektiğini söylediklerine, tarımsal ithalat yöntemiyle ülke tarımının ayağa kaldırılamayacağına ilişkin açıklaması 32

6.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, mezun sayıları her geçen gün artan ağız diş sağlığı teknikerleri ile anestezi teknikerleri ve teknisyenlerinin kamuda istihdam için kadro talepleri olduğuna, yaşanan mağduriyetin telafisi için bir planlama yapılıp yapılmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 33

7.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Uygur Türklerine reva görülen zulme karşı "Durun." dediğine, Doğu Türkistanlı Nursiman Abdurraşid'in İYİ PARTİ grup toplantısındaki konuşması sırasında yayını kesen TRT'yi kınadığına ilişkin açıklaması 33

8.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, ülkede her gün en az 3 kadının öldürüldüğüne, kadına yönelik şiddetin önlenmesi için öncelikle İstanbul Sözleşmesi'nin uygulanması ve denetim organı olan GREVIO'nun Türkiye Raporu'nun çevirisinin yapılarak uygulayıcılara ulaştırılması gerektiğine, bu konuda her türlü desteğe hazır olduklarına ilişkin açıklaması 33

9.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in, ülkede her alanda su tasarrufuna gidilmesinin mecburi olduğuna, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde AK PARTİ olarak son on sekiz yılda 600 baraj, 1.400 gölet, 260 içme suyu tesisi, 590 hidroelektrik santrali inşa ettiklerine ilişkin açıklaması 34

Sayfa

10.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, Amasya İl Özel İdaresinin 2021 yılı bütçesinin büyük bir kısmını sulamaya ayırdığına, köylüye fidan desteğine devam edeceklerine, ayçiçeği tohumu ve çilek fidesi dağıtımı yapacaklarına ilişkin açıklaması 34

11.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Osmanlı İmparatorluğu'nun 722'nci kuruluş yıl dönümünü tebrik ettiğine ilişkin açıklaması 34

12.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, eski bir AK PARTİ milletvekilinin "Kayseri Türkiye'nin Pensilvanya'sıdır." dediğine, Kayseri ilini FETÖ'yle yan yana getirmenin hiç kimsenin hakkı da haddi de olmadığına ilişkin açıklaması 34:35

13.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Covid-19 salgınının dijital dünyanın hâkimiyetini daha da artırdığına, çocukların dijital dünyadan daha fazla etkilendiğine, bu sürecin tehlikeli bir bağımlılığa dönüşmekte olduğuna ilişkin açıklaması 35

14.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, 27 Ocağın Osmanlı Devleti'nin kuruluşunun, 28 Ocağın da Hazreti Ali'nin şehadetinin seneidevriyesi olduğuna ilişkin açıklaması 35

15.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, asgari ücretle geçinmek zorunda olan işçi ve emekçilerin ekonomik yangından kurtulamadığına, asgari ücretin tümüyle vergi dışı bırakılması gerektiğine ilişkin açıklaması 35:36

16.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Antalya ilinde yoğun yağış, sel ve fırtınadan etkilenen tüm üreticilere geçmiş olsun dileklerini ilettiğine, değişen iklim koşulları nedeniyle daha büyük olumsuzluklarla karşılaşma ihtimali söz konusu olduğundan tüm üreticilerin TARSİM'li olabilmesi için çalışma yapılması gerektiğine, zor şartlarda üreten üreticileri selamladığına ilişkin açıklaması 36

17.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Suudi Arabistan'ın Türk mallarına uyguladığı gayriresmî boykotun ihracatçıları iflasın eşiğine getirdiğine, iktidarın Suudların bu ambargosunu kamuoyundan gizlemeye çalıştığına, Dışişleri ve Ticaret Bakanlığından bu konuda açıklama beklediklerine ilişkin açıklaması 36

18.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, Millî Eğitim Bakanlığının Mesleki Eğitimde 1000 Okul Projesi'ni başlattığına, projeye emeği geçenlere teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması 37

19.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, AK PARTİ'nin mazlumlar ve mağdurlar için verilen mücadelenin uluslararası alanda en yüksek perdeden seslendirilişinin sembolü olduğuna, 2023 hedeflerine, 2053 ve 2071 vizyonuna uygun bir Türkiye'yi milletçe el ele inşa edeceklerine ilişkin açıklaması 37

Sayfa

20.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından müjdelenen yeni destek tedbirlerinin tüm işletmelere hayırlı olmasını dilediğine ilişkin açıklaması 37

21.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, yüz bir yıl önce Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ana hatlarını belirlediği ilkelerin İstanbul'da son Meclis-i Mebusan tarafından 28 Ocak 2020'de Misakımillî olarak kabul edildiğine, İYİ PARTİ Genel Başkanı Meral Akşener'in grup toplantısında Uygur Türklerine uygulanan zulmü kamuoyu gündemine taşıdığına, üç yıldır ailesinden haber alamayan Uygur Türk'ü Nursiman Abdurraşid'in kürsüye çıktığı sırada TBMM TV'nin canlı yayını kestiğine, Çin'in Uygur Türklerine uyguladığı zulme iktidardan hâlâ çıt çıkmadığına, iktidar sussa da kendilerinin susmayacağına, Doğu Türkistan'daki insanlık dramını güncel tutmaya gayret sarf edeceklerine ilişkin açıklaması 38:39

22.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Gazi Mustafa Kemal Atatürk tarafından 8 madde hâlinde bir kısım Meclis-i Mebusan üyeleriyle paylaşılmış olan Misakımillî kararlarının okunuşunun ve kabul edilişinin 101'inci yıl dönümünde bu kararı alan Meclis-i Mebusan üyeleri başta olmak üzere Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarına, bütün Millî Mücadele kahramanlarına rahmet dilediklerine, Çanakkale ili Ayvacık ilçesinde yoğun yağış nedeniyle oluşan sele kapılan araçta bulunan ve kaybolan, cansız bedenine ulaşılan vatandaşa Allah'tan rahmet, kaybolan diğer vatandaşın da bir an evvel bulunmasını dilediğine, fırtına ve yoğun yağış nedeniyle seralarda ve yerleşim yerlerinde ciddi zararların meydana geldiği Antalya ilindeki vatandaşlara geçmiş olsun dileklerini ilettiğine ilişkin açıklaması 39:40

23.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin iş yükünün önemli bir bölümünü Rusya, Türkiye, Ukrayna, Romanya ve İtalya'nın oluşturduğuna, 2020'de 871 davada karar açıklandığına, hak ihlallerinde Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin özgürlük ve güvenlik hakkıyla ilgili 5'inci, adil yargılanma hakkıyla ilgili 6'ncı maddesinin 1'inci sırada yer aldığına, Türkiye'nin hakkında en fazla karar açıklanan devletler sıralamasında 2'nci olduğuna, 22 Aralık 2020'de Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde Demirtaş davasında Türkiye aleyhine Büyük Daire kararı verildiğine ve bu kararın hâlen uygulanmadığına, Türkiye'nin 2020 yılı Uluslararası Şeffaflık Örgütünün Yolsuzluk Algı Endeksi'nde 180 ülke arasında 86'ncı sırada yer aldığına, TÜRK-İŞ'in açıklamasına göre 2021 yılı Ocak ayı için açlık sınırının 2.652 lira, yoksulluk sınırının 8.638 lira olduğuna, asgari ücretin ise 2.825 lira olduğuna, asgari ücret belirlenirken insanların nasıl yaşayacağı göz önünde bulundurulmayarak milyonlarca insanın pandemi ve zamlar karşısında savunmasız bırakıldığına, bunun müsebbibinin bu iktidar olduğunu bir kez daha vurguladığına ilişkin açıklaması 40:42

Sayfa

24.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, dün esen rüzgârın ülkenin birçok ilinde zarara yol açtığına, sel felaketi yaşayan Antalyalılara geçmiş olsun dediklerine, Antalya Milletvekili Deniz Baykal'ın da konuyu yakından takip ettiğine ve Parlamentoya selamlarını ilettiğine, 28 Ocak 1920'de İstanbul'da toplanan Meclis-i Mebusanın oy birliğiyle Misakımillî'yi kabul ettiğine, bu vesileyle Kurtuluş Savaşı kahramanlarını ve Misakımillî'yi kabul eden İstanbul Parlamentosunun temsilcilerini bir kez daha saygıyla andığına, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un "Jön Türkler, İttihat ve Terakki, ardından Anadolu ve Rumeli Müdafaai Hukuk Cemiyetleri, ardından Cumhuriyet Halk Fırkası; CHP bunun devamıdır, biz, bunların karşısındaki akımın devamıyız." dediğine, Adalet ve Kalkınma Partisi Sakarya Milletvekili Kenan Sofuoğlu'nun kiracısı olan ve kirasını ödeyemeyen bir kadın kafeterya işletmecisine haciz götürdüğüne, kendisinin Meclise gelmeden maaş aldığına, partisinin sırtına taşıyamayacağı yükler getirdiğine, RTÜK Başkanının yeniden seçildiğinde "Kanunu hazırladım, Meclise sevk edeceğim, yasalaştıktan sonra da yürürlüğe girecek." diyen RTÜK Başkanının görevden çekilmesi için destek vereceklerine, Doğu Türkistan konusunda Çin'in aşıyı pazarlık malzemesi yaparak Türkiye'ye şantaj yapıp yapmadığını öğrenmek istediğine, eğer yapıyorsa konunun Birleşmiş Milletlere götürülmesi için tam destek vermeye hazır olduklarına, gerçeklerin gizlenmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması 42:44

25.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygınlığını korumanın başta üyelerinin görevi olduğuna, Misakımillî konusundaki duruşlarının çok net olduğuna, Millî Mücadele sırasında farklı kanaatlerin vatanın kurtarılması amacıyla CHP'de buluştuğuna, çok partili hayata geçişle birlikte ayrılmalar olduğuna, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un sözlerindeki kastın Demokrat Parti ve merkez sağ anlayış olduğuna, Misakımillî'nin ülkenin yıllar önce büyük mücadelelerle çizilen haritası olduğuna, milletvekillerinin kişisel işleriyle alakalı Mecliste konuşma usullerinin olmadığına, Sakarya Milletvekili Kenan Sofuoğlu'yla ilgili konuda bilgisi olmadığından konuşmayacağına, kanun yapma yetkisinin Türkiye Büyük Millet Meclisi milletvekillerinin olduğuna, yeni Anayasa'ya göre Hükûmetin sadece bütçe kanunu teklifini Meclise gönderebileceğine, bunun dışındaki teklifleri milletvekillerinin verebileceğine, herhangi bir kurumun, yöneticinin, kanun teklifi verme yetkisi olmadığına, Türkiye Cumhuriyeti devletine hiç kimsenin bir tehdidinin söz konusu olamayacağına, böyle bir durum olduğu zaman hep beraber gereken tepkinin verileceğine ilişkin açıklaması 45:46

26.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 46:47

27.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 47

Sayfa

28.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in gündeme getirdiği Sakarya Milletvekili Kenan Sofuoğlu'yla ilgili konunun özel hukuk alanına giren bir mesele olduğuna, milletvekilinin Meclise geldiğinin yoklama çizelgeleriyle doğrulandığına, özel hayatın Mecliste konu edilmesini ayıpladıklarına ilişkin açıklaması 54

29.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 54:55

30.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 55:56

31.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması 56

32.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün "Militan görmek istiyorsanız vicdanını satmış ve aklını kiraya verenlerin yargıya zarar verdiği döneme bakın." dediğine, o aklını kiraya veren hâkim ve savcıları iktidarın o makamlara getirdiğine ilişkin açıklaması 56

33.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, Karayolları Genel Müdürlüğünde çalışan ve aynı işi yapan işçilerin ücretleri arasında büyük farklılıklar olduğuna, bu durumun işçiler arasındaki iş barışını bozduğuna, Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı bu uygulamanın bir an önce düzeltilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 57

34.- İstanbul Milletvekili Mustafa Ataş'ın, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın 42'nci Birleşimde 229 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmeleri sırasında soru-cevap bölümünde sorduğu sorudaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 57

35.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Hatay Milletvekili Abdulkadir Özel'in HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 66

36.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 67

37.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Konteyner Limanı Projesi'nin Mersin ili ve ülke için hayati bir proje olduğuna fakat aynı noktaya plastik fabrikası yapılmak istendiğine, çevreyi kirletecek, kanserojen etkisi olacak bu projeye gece yarısı kararnamesiyle onay veren Cumhurbaşkanlığı makamını bir Mersinli olarak kınadığına ilişkin açıklaması 67

38.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana ilinde Kozan-Mansurlu-Yahyalı yolunun otuz yıldır tamamlanamadığına, kış koşullarının ağır olduğu bölgede vatandaşların tek taleplerinin yollarının tamamlanması olduğuna ilişkin açıklaması 67

39.- Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydınlık'ın, Şanlıurfa ilinde hâlâ bitmeyen birçok köprülü kavşakta dekoratif bariyerler nedeniyle kazalar yaşandığına, Şanlıurfa Ticaret Odası 28'inci Meslek Komitesinin güçlendirilmiş, yüksek standartlara uygun bariyer yapılması yönündeki tavsiye kararı dikkate alınarak kavşaklarda ölümcül kazaların önüne geçilmesini hemşehrileri adına talep ettiğine ilişkin açıklaması 68

Sayfa

40.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, yüksek girdi maliyetlerinin zor şartlarda üretmeye çalışan çiftçilerin en büyük sıkıntısı olduğuna, çiftçinin bir yandan coronavirüs salgınıyla mücadele ederken diğer yandan da zamlarla boğuştuğuna ilişkin açıklaması 72

41.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, çoklu baro düzenlemesine karşı yapılan eylemlere katılan avukatlar hakkında Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının soruşturma başlattığına, bu hukuksuz soruşturmayı kınadıklarına, demokratik haklarını kullanan avukatların yanında olduklarını belirtmek istediklerine ilişkin açıklaması 72

42.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın 229 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 78:79

43.- Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın, Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin 229 sıra sayılı Kanun Teklifi'inin 11'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 98

44.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 99

45.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İzmir Şakran Cezaevinde Merve Nur İşleyici, Didar Bozan ve Ceylan Bozkurt'un süreleri dolduğu hâlde son infaz paketinde iyi hâlli olmadıkları gerekçesiyle tahliye edilmediklerine, bu yasanın büyük vahametlere yol açacağını söylediklerine, bunun derhâl düzeltmesinin lazım geldiğine, Kobani davasında tutuklanan ve Sincan Cezaevinde bulunan HDP'nin önceki dönem MYK üyesi Can Memiş'e cezaevi idaresinin "Saçlarını keseceksin." şeklindeki tacizini kabul etmediklerine, konuyu iktidarın dikkatine sunduğuna ilişkin açıklaması 100:101

46.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün 229 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 108

47.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, (199) sıra sayılı Meclis Araştırması Komisyonu Raporu'nun geçen mayıs ayında basıldığına ama görüşülmediğine, raporda 5 partinin ortak tavsiyelerinin olduğuna, Sağlık Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Sanayi Bakanlığı görevlileri ve bakanları da davet ederek bu meselenin hep beraber uygun bir zamanda görüşülmesine ilişkin açıklaması 122

48.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, Boğaziçi Üniversitesine rektör olarak atanan Melih Bulu'nun yardımcılığını kimsenin kabul etmediğine ve fiilen işe başlamasının önlendiğine, hocalarıyla, öğrencileriyle, emekçileriyle Boğaziçi Üniversitesinin demokrasi dersi verdiğine ilişkin açıklaması 129

Sayfa

49.- Tokat Milletvekili Mustafa Arslan'ın, Tokat ili Almus ilçesinde Alevi köylerinin haritada işaretlendiği iddiasını kabul etmediklerine, bir aile hekiminin kendi cep telefonundan yaptığı işlemin genele şamil edilemeyeceğine, Tokat ilinde Alevi-Sünni kardeşliğini kimsenin bozamayacağına ilişkin açıklaması 129:130

50.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, 65 yaş üstü milyonlarca vatandaşın aylardır yaşadığı mağduriyetin giderilmesi için Hükûmete seslendiğine ilişkin açıklaması 130

51.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Tokat Milletvekili Mustafa Arslan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 130

52.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, geçen dönemlerde uzlaşıyla bir ayda 300 uluslararası anlaşmanın Meclisten geçirildiğine, Adalet ve Kalkınma Partisinin ülkeyi yönetebildiği iddiası varsa kutuplaştırma siyasetinden medet ummaktan vazgeçmesi, sıcak siyasetin kavgasının şehvetine kapılmaması gerektiğine ilişkin açıklaması 163:164

53.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 177:178

54.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 178

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI **48**

A) ÖNERGELER *48*

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanlığının İçtüzük'ün 22'nci maddesi çerçevesinde siyasi parti gruplarının oranlarında değişiklik olması sonucunda Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait Kirazoğlu'nun Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu üyeliğinden geri çekildiğine ilişkin yazısının 28/1/2021 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazısı (4/106) 48

VII.- ÖNERİLER **48,53,57,67,68,73,103**

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ *48:52,53,57:63,67, 68:72,73:74*

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 18/12/2020 tarihinde Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 milletvekili tarafından, süt üreticilerinin yaşadığı sorunların tespit edilerek bu sorunların çözümüne yönelik politikalar geliştirilmesi amacıyla verilmiş olan (10/3582) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 28/1/2021 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 48:52,53

Sayfa

2.- HDP Grubunun, 28/1/2021 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkanvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkanvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, yargı bağımsızlığının önündeki engelleri kaldırmak için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 28/1/2021 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 57:63,67

3.- CHP Grubunun, 22/1/2021 tarihinde, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ve arkadaşları tarafından, Kamu İhale Kanunu çerçevesinde yapılan ihalelerde herhangi bir usulsüzlük olup olmadığının araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 28/1/2021 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 68:72

4.- AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 248 ve 249 sıra sayılı Kanun Teklifleri'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 3'üncü ve 4'üncü sıralarına, 156 ve 157 sıra sayılı Kanun Teklifleri'nin ise yine bu kısmın 5'inci ve 6'ncı sıralarına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine, Genel Kurulun 28 Ocak 2021 Perşembe günkü birleşiminde 235 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesine, 28 Ocak 2021 Perşembe günkü birleşiminde 235 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmaması hâlinde haftalık çalışma günlerinin dışında 29 Ocak 2021 Cuma günü saat 14.00'te toplanması ve bu birleşimde denetim konularının görüşülmeyerek gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesine ve 235 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesine; 28 Ocak 2021 Perşembe günkü birleşiminde 235 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanması hâlinde ise 2, 3 ve 4 Şubat 2021 Salı, Çarşamba ve Perşembe günleri toplanmamasına ilişkin önerisi 73:74

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ *103*

1.- Danışma Kurulunun, 235 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 6'ncı sırasına alınması ve diğer işlerin sırasının buna uygun olarak teselsül ettirilmesine ilişkin önerisi 103

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR **63,174**

1.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Hatay Milletvekili Abdulkadir Özel'in HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 63:64

2.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Hatay Milletvekili Abdulkadir Özel'in HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasında HDP'ye sataşması nedeniyle konuşması 65:66

Sayfa

3.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın 236 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasında AK PARTİ'ye sataşması nedeniyle konuşması 174:175

4.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında CHP'ye ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması 176

5.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında HDP'ye sataşması nedeniyle konuşması 176:177

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER **74,79,99,101,104, 108,122,130,164, 179,188**

A) KANUN TEKLİFLERİ *74:78,79:97,99:100, 101:103,104:107, 108:121,122:129, 130:163,164:174, 179:187,188:206*

1.- Samsun Milletvekili Fuat Köktaş ve 48 Milletvekilinin Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3112) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 229) 74:78,79:97,99:100, 101:103,104:107, 108:121,122:129, 130:153,188:206

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasında Geçici Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komite'nin; Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair Protokol I'e Ait Tablo I'in Tadili Hakkında 1/2020 Sayılı Kararı ile Geçici Serbest Ticaret Anlaşması'nın "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sinin Tadili Hakkında 2/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/3003) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 236) 153:163,164:174, 179:182,188:206

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komitenin Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına Ek 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'yi Değiştiren 1/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2950) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 248) 182:184,188:206

4.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşması, Türkiye ve Birleşik Krallık Hükümetleri Arasında Menşe Kurallarına Dair Ortak Bildiri, Türkiye ve Birleşik Krallık Hükümetleri

Sayfa

Arasında Mutabakat Zaptı ve Kuzey İrlanda ile Ticarete İlişkin Olarak Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Teati Edilen Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunması ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/3327) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 249) 184:186,188:206

5.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2372) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 156) 186:187,188:206

X.- OYLAMALAR **188**

1.- (S. Sayısı: 229) Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin oylaması 188:206

2.- (S. Sayısı: 236) Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasında Geçici Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komite'nin; Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair Protokol I'e Ait Tablo I'in Tadili Hakkında 1/2020 Sayılı Kararı ile Geçici Serbest Ticaret Anlaşması'nın "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sinin Tadili Hakkında 2/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi'nin oylaması 188:206

3.- (S. Sayısı: 248) Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komitenin Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına Ek 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'yi Değiştiren 1/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin oylaması 188:206

4.- (S. Sayısı: 249) Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşması, Türkiye ve Birleşik Krallık Hükümetleri Arasında Menşe Kurallarına Dair Ortak Bildiri, Türkiye ve Birleşik Krallık Hükümetleri Arasında Mutabakat Zaptı ve Kuzey İrlanda ile Ticarete İlişkin Olarak Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Teati Edilen Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunması ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi'nin oylaması 188:206

Sayfa

5.- (S. Sayısı: 156) Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin oylaması 188:206

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI **207**

1.- İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, Kahramanmaraş'ın Nurhak ilçesinde kurulması öngörülen maden ocağına dair çeşitli iddialara,

- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Tokat'ın Erbaa ilçesindeki Sakarat ve Boğalı Yaylalarında başlatılan altın ve bakır madeni arama çalışmalarına,

- Tekirdağ Milletvekili Enez Kaplan'ın, pandemi sürecinde faaliyette bulunmayan veya kısmi olarak çalışan işletmelerden evsel katı atık toplama ve taşıma bedelinin talep edilmesine,

- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, TOKİ tarafından yapılan evlerin satış fiyatının ve site aidatlarının düşürülmesi talebine,

- İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun, Dokuzsele Çayının temizlenmesine ve kirliliğin önlenmesine,

- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, ülkemizdeki çeşitli yerlerde balık çiftliği kapasite artırım projeleri için düzenlenecek halkın katılımı toplantılarına,

- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şırnak'ta çalışan 4 kişinin çalıştıkları şirketten maaşlarını alamadıkları yönündeki iddialara,

- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Karaağaç regülatörü ve HES projesi için alınan ÇED gerekli değildir kararının geçerlilik süresi bitmesine rağmen yapım çalışmalarına başlandığı iddiasına,

- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Kaz Dağlarında bulunan endemik bitkilerin korunmasına yönelik çalışmalara,

- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Bakanlık bünyesinde kadrolu, sözleşmeli, vekaleten ve geçici statüde çalıştırılan personele,

Bakanlık bünyesinde vekaleten görev yapan yöneticilere,

- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Bakanlığın İzmir iline deprem önlemleri kapsamında 2019, 2020 ve 2021 yılları için ayırdığı ödenek miktarına,

- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Bakanlığın iletişim ve bilgi teknolojileri hizmeti için Türksat'a yaptığı ödemelere,

- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, Bakanlığın, bağlı kuruluşlarının 2020 ve 2021 yıllarında Balıkesir için ayırdığı ödenek miktarına,

- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Kestelek Açık Ocağı ile Orhaneli Çayı arasında geçirimsiz duvar yapım işinde ortaya çıkan kurum zararının karşılanmasına,

- Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta ilinin Aksu ilçesine bağlı bir köyün kanalizasyon sorununa,

Isparta ilinin Eğirdir ilçesine bağlı bir köyün kanalizasyon sorununa,

Isparta ilinin Eğirdir ilçesine bağlı bir köyün kanalizasyon sorununa,

Isparta ilinin Gelendost ilçesine bağlı bir köyün kanalizasyon sorununa,

Isparta ilinin Gelendost ilçesine bağlı bir köyün kanalizasyon sorununa,

Sayfa

Isparta ilinin Sütçüler ilçesine bağlı bir köyün kanalizasyon sorununa,
Isparta ilinin Yalvaç ilçesine bağlı bir köyün kanalizasyon sorununa,
Isparta ilinin Merkez ilçesine bağlı bir köyün kanalizasyon sorununa,
Isparta ilinin Atabey ilçesine bağlı bir köyün kanalizasyon sorununa,
Isparta ilinin Gelendost ilçesine bağlı bir köyün foseptik hattının ve altyapısının yenilenmesine,
Isparta ilinin Gelendost ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Gelendost ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Senirkent ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Sütçüler ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Sütçüler ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Şarkikaraağaç ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Şarkikaraağaç ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Gelendost ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Kadılar ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Şarkikaraağaç ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Aksu ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Aksu ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Gönen ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Atabey ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Gelendost ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Yalvaç ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Yalvaç ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Aksu ilçesine bağlı bir köyün kanalizasyon sorununa,
- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara'nın Çankaya ilçesi Saraçoğlu Mahallesi'nde yapılan bir televizyon dizisi çekiminde binaların zarar görmesine,
- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Balıkesir Ayvalık'ta bir prina fabrikasında meydana gelen zararın çevre kirliliğine sebep olmasına,
- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Ankara-Niğde otoyolunun Kırşehir bağlantı noktasında alınan ücretlere,
İlişkin soruları ve Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/38093), (7/38094), (7/38095),(7/38097), (7/38098), (7/38375), (7/38376), (7/38377), (7/38378), (7/38379), (7/38380), (7/38520), (7/38521), (7/38522), (7/38523), (7/38673), (7/38674), (7/38675), (7/38676), (7/38677), (7/38678), (7/38679), (7/38680), (7/38681), (7/38682), (7/38683), (7/38684), (7/38685), (7/38686), (7/38687), (7/38688), (7/38689), (7/38690), (7/38691), (7/38692), (7/38693), (7/38694), (7/38695), (7/38696), (7/38697), (7/38698), (7/38699), (7/38702), (7/38781), (7/38975), (7/38979) 207:308
2.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, taksimetre ayarlama ücretlerine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın cevabı (7/39424) 309:312

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.01'de açılarak altı oturum yaptı.

Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdalı, Mersin ilindeki tarım sorunlarına,

Malatya Milletvekili Öznur Çalık, Elâzığ depreminin 1'inci yıl dönümüne,

Malatya Milletvekili Veli Ağbaba, Malatya ilinin sorunlarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Malatya Milletvekili Öznur Çalık, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, on sekiz yıldır Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde yürütülen çalışmalarla savunma sanayisinde yerlilik oranının yüzde 70'leri geçtiğine, ülkenin ilk millî fırkateyni TCG İstanbul'un denize indirildiğine,

Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz, yol çalışmaları sırasında Düzce ili Akçakoca ilçesi Hasançavuş köyünde Telekom kablosunun zarar görmesinden dolayı vatandaşlar hizmet göremedikleri hâlde şirket tarafından faturaların tahsil edildiğine, Düzce ilinin altyapıyla ilgili sorunlarının palyatif olarak çözülmesinin mümkün olmadığına,

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, Tüm Emekliler Sendikasının sendikalaşma hakkının gasbedildiğine, emeklilerin işsizlerden sonra en yoksul kesim olduğuna, emeklilerin haklarının bir an önce iade edilmesi için Hükûmeti göreve davet ettiklerine,

Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel, üreticilerin ödeyemeyecekleri elektrik faturalarıyla karşı karşıya kaldığına,

Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç, bilim ve teknolojinin insanlığın ortak birikimi ve malı olduğuna,

Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu, Kütahya ilinde Simav-Tavşanlı ilçeleri arasında 668 hektarlık bir alan için siyanürle altın ayrıştırılarak maden aranması için ÇED sürecinin işlediğine, doğaya, tarıma, suya vereceği zararlar düşünülmeden masa başında ÇED raporları düzenlenmemesi gerektiğine,

Mersin Milletvekili Hacı Özkan, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde eğitimden sağlığa, ulaştırmadan enerjiye, spordan sosyal devlet uygulamalarına kadar her alanda ülkeye çağ atlattıklarına, ülkeyi 2023 hedefleri ile 2053 ve 2071 vizyonuna ulaştırmayı da yine milletle beraber gerçekleştireceklerine inandığına,

Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya, 15 Şubatta okulların açılması planlanıyorsa tüm öğretmenlerin ve eğitim çalışanlarının aşı olması gerektiğine, eğitim çalışanlarının aşı takviminin öne çekilmesinin hayati öneme sahip olduğuna, Bilim Kurulu ve iktidarı bu konuda göreve çağırdıklarına,

Adana Milletvekili Burhanettin Bulut, vatandaşlar aşıda sıranın kendisine gelmesini beklerken ikinci aşamada A3 kriterlerinde görevli kişilerin aşılanacağının belirtildiğine, bu kişilerin kimler olduğunu ve belirlenen kriterleri öğrenmek istediğine, Sağlık Bakanlığını aşı sürecinde bari şeffaf olmaya davet ettiklerine,

Bursa Milletvekili Yüksel Özkan, 29 Ocak Toplumsal Dayanışma ve Millî Direniş Günü'nün Batı Trakya Türklerinin birlik ve beraberliğine, omuz omuza verdikleri demokratik mücadelenin güçlenmesine ışık tutmasını dilediğine,

Mersin Milletvekili Alpay Antmen, Mersin ili Akkuyu'da, deprem bölgesinde, fay hattının üzerinde nükleer santral inşa etmek isteyenlerin yerliliğini ve millîliğini Allah'a havale ettiğine,

Kayseri Milletvekili Çetin Arık, pandemi sürecinde gelirlerini kaybeden esnafın devletin kendilerine yardım elini uzatmasını istediğine,

Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu, bir yıl önce Elâzığ ilinde yaşanan depremde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, devletin, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde Elâzığ iline 8 bin konut kazandırdığına, AK PARTİ hükûmetleri olarak her alanda şehit yakınlarının, gazilerin, gazi yakınlarının ve engellilerin yanında olmaya devam ettiklerine, bu kapsamda ataması gerçekleşen 3.603 kişiye atamalarının hayırlı olmasını dilediğine,

Sivas Milletvekili Semiha Ekinci, Ankara-Sivas arası hızlı trenin test sürüşlerinin başladığına, Sivas ilinin kenevir ekimi izni verilen iller arasına girdiğine, bu hizmetlerde emeği geçen başta Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere ilgili bakanlara teşekkür ettiğine, Sivas Numune Hastanesinin 3'üncü bloğunun hizmete girdiğine,

Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan, son beş yılın en kurak döneminin yaşandığına, en büyük tehlikenin tarımsal üretimin düşmesi olduğuna, gübre fiyatlarının fahiş bir şekilde arttığına, gübrede dışa bağımlılık sorunu çözülmez ve üretici desteklenmezse üretimin azalacağına, gıda fiyatlarının daha da artacağına, iktidarın bu konuda acil çözüm üretmesi gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, Gökhan Güneş isimli vatandaşın İstanbul ilinde güpegündüz kaçırıldığına, Gökhan Güneş'i kaçıranlar hakkında cumhuriyet savcılarının derhâl soruşturma başlatması gerektiğine, Türkiye Cumhuriyeti devletini itibarsızlaştırmaya, hukuk güvenliği olmayan bir ülke konumuna düşürmeye kimsenin hakkı olmadığına,

Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap, Kütahya ili Simav ve Tavşanlı ilçe sınırlarında bulunan 6.800 dekarlık alanda maden arama gerekçesiyle orman, tarım ve doğanın yok edilmeye başlanmak üzere olduğuna, ÇED raporuna onay verilmemesi için Çevre ve Şehircilik Bakanlığını bir kez daha uyardıklarına,

Denizli Milletvekili Haşim Teoman Sancar, 2019 yılında yaşanan depremden sonra Acıpayam ilçesinin sahipsiz ve yalnız bırakıldığına, seçimlerden önce gelen bakanların söz vermesine rağmen hâlâ Acıpayam ilçesinde vatandaşların 9 metrekarelik plastik odalara, barakalara terk edildiğine,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, uyuşturucu madde kullanımının insanlığın en büyük belalarından biri olduğuna, özellikle Kahramanmaraş ilinin ve diğer güneydoğu illerinin daha fazla risk altında olduğuna, ailelerin ve tüm kurumların bu konuda duyarlı olması ve çaba göstermesi gerektiğine,

Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık, Van ili Başkale ilçesinin Sualtı mezrasında 18 Ocakta meydana gelen çığda 9 İranlı gencin çığ altında kaldığına, 4'ünün kendi imkânlarıyla kurtulduğuna, altı gün boyunca arama kurtarma çalışması yapılmadığına, ailelerinin sınırı geçip kendi imkânlarıyla 5 gencin cenazesini çıkardığına, bunun ihmal değil cinayet olduğuna, vali ve sorumluların görevden alınması gerektiğine,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, 27 Ocak 1937'de Cenevre'de toplanan Milletler Cemiyetinin Hatay'ın bağımsızlığını kabul ettiğine, bağımsız Hatay Cumhuriyeti'nin 2 Eylül 1938 tarihinde kurulduğuna ve 29 Haziran 1939 tarihinde Türkiye'ye katılma kararı alındığına, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere Hatay ilinin millî sınırlara dâhil edilmesinde emeği geçenlere Allah'tan rahmet dilediğine, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 27 Ocak 1995'te

Türkiye tarafından uygulanmaya başladığına, sözleşmeyle çocukların korunması ve gelişmesinin temel felsefe olarak kabul edildiğine, kırk sekiz yıl önce bugün, Türkiye'nin Los Angeles Başkonsolosu Mehmet Baydar ve Konsolos Bahadır Demir'in ASALA tarafından şehit edildiğine, teröre kurban verilen tüm şehitleri bir kez daha rahmetle andığına, kamuya atanan 2.140 engelli vatandaşa başarılar dilediğine fakat atanmayı bekleyen 200 bin engelli adayın olduğuna, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle birlikte Adalet ve Kalkınma Partisi il başkanlarının zaman zaman kendilerini vali yerine koyan davranışlarda bulunduğuna, bazı valilerin de AK PARTİ il başkanı gibi davranmaya başladığına, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin her alanda ülkeye zarar verdiğine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, 27 Ocak Uluslararası Yahudi Soykırımı Kurbanlarını Anma Günü'nün 76'ncı yılında acıları paylaştıklarına, TÜİK'in ortaya koyduğu 2019 yılı gayrisafi yurt içi hasıla açısından il bazlı istatistiklerine göre İstanbul ilinin en yüksek gayrisafi yurt içi hasılaya ulaştığına, son on, on beş ilin Siirt, Diyarbakır, Batman, Mardin, Şırnak, Gaziantep, Hakkâri, Bitlis, Muş, Ağrı, Urfa, Van, Bingöl illeri olduğuna, 1960 yılı, 1980 yılı, 2004 yılı verilerine bakıldığında da aynı tabloyla karşı karşıya kalındığına, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının da bu tabloda herhangi bir değişiklik yaratamadığını vurgulamak istediğine, bu eşitsizliklerin azaltılabilmesi ve ortadan kaldırılabilmesi için bölgesel ekonomi modelinin gündeme gelmesi, yerel yönetimlerin demokratikleştirilmesi ve güçlendirilmesi gerektiğine, Ticaret Bakanlığının gıda ve temel ihtiyaç maddeleriyle ilgili 81 ilde yaptığı fahiş fiyat denetlemeleri sonucunda son bir haftada 1.674 işletmeye ceza kestiğine, iktidarın yanlış ekonomi politikalarının yarattığı tahribat, büyük eşitsizlikler ve toplumsal adaletsizlikler görüldüğünde sorunun nereden kaynaklandığını çok açık bir şekilde anlamanın mümkün olduğuna,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Soma faciasından birkaç ay sonra ortaya çıkan bir mağduriyetin giderilmesi için tüm siyasi partilerin Grup Başkan Vekillerinin de katkılarıyla bir yasal düzenleme yapıldığına ve Soma'da 4 bine yakın maden işçisinin tazminatlarını almaya başladıklarına, bunun için Meclise teşekkür etmek gerektiğine, madencilerin mağduriyetlerinin ortadan kalktığına ama Soma esnafının inanılmaz mağduriyetleri olduğuna, Yahudi Soykırımını ve Holokostu Anma Günü'nün 76'ncı yıl dönümünde orada hayatını kaybedenleri andıklarına ve bu insanlık suçunu Cumhuriyet Halk Partisi olarak kınadıklarına, 4/D'li personelin yaşadığı mağduriyete, ulusal bir yetim ilaç politikası ile nadir ve çok nadir görülen hastalıklar politikası geliştirilmesi gerektiğine, nadir hastalıklarla ilgili kurulan Komisyonun raporunu Genel Kurula getirmeyenlerin SMA'lı çocukların vebalini aldıklarına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Malatya Milletvekili Veli Ağbaba, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Malatya Milletvekili Öznur Çalık'ın yaptıkları açıklamalarında CHP'ye ve şahsına sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

İYİ PARTİ Grubunun, 15/1/2021 tarihinde Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 21 milletvekili tarafından, denizlerimizdeki aşırı avlanma, deniz kirliliği ve istilacı balık türleri nedeniyle balık rezervlerimizin azalmasının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin,

HDP Grubunun, 26/1/2021 tarihinde, İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü ve arkadaşları tarafından sendikal hakların korunması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (10995 no.lu),

CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, başta İstanbul Esenyurt ve Tuzla ilçeleri olmak üzere Türkiye'nin muhtelif yerlerinde sayısı 100 bini aşkın konut satış vaadiyle dolandırılan vatandaşın durumu ve görevini yapmayan Ticaret Bakanı Sayın Ruhsar Pekcan hakkında verilmiş olan (10/3007) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 27/1/2021 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, Kırşehir ilinde kamu yatırımlarının birçoğunun inşaatlarının yıllardır atıl hâlde beklediğine, Kırşehirlilerin iktidara artık güveninin kalmadığına ve bunları kendisine reva görenlere gereken cevabı sandıkta vereceğine,

İstanbul Milletvekili Zeynel Özen, İzmir Şakran Cezaevinde tutuklu bulunan üniversite öğrencileri Didar Bozan, Merve Nur İşleyici ve Ceylan Bozkurt'un cezaları dolduğu hâlde denetimli serbestlik hakkından yararlandırılmayarak serbest bırakılmalarının engellendiğine, bu keyfî uygulamaya ve hukuksuzluğa derhâl son verilmesi gerektiğine,

Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu, doğal afetlerde risk ve kayıpların en aza indirilmesinde şehir plancılarının istihdamının önem arz ettiğine, şehir plancılarının, yerel yönetimlerde liyakate ve kamu personeli seçme niteliklerine uygun bir şekilde istihdam edilmelerini ve atamalarının yapılmasını beklediklerine,

Nevşehir Milletvekili Faruk Sarıaslan, özel halk otobüslerinin 30 kaleme yaklaşan bedava kartlarla seyahat eden yolculardan dolayı ciddi zarara uğradığına, devletin kart bedelinin en az yarısını aylık olarak özel halk otobüsü esnafına vermesi ve yaşanan mağduriyetin giderilmesi için mazottan alınan ÖTV'nin kaldırılması gerektiğine, pandemi döneminde ayakta durmaya çalışan taksici esnafından da en azından pandemi dönemi bitene kadar ÖTV alınmamasının bir nebze olsun rahatlama sağlayacağına,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, Adana ilinde birçok ilçe ve köyde sağlık ocaklarına erişim sıkıntısı yaşandığına, bu durumun hayati önem taşıyan hâllerde ilk müdahalenin yapılması gerektiği zaman büyük tehlike arz ettiğine, Tatık, Ömerli, Döşekevi, Tümenli köylerinin muhtarlarının ortak ulaşım noktasında bir sağlık ocağı yapılması talepleri olduğuna, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın bu projeyi hayata geçirmesi gerektiğine,

Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül, Aydın ilinin 2021 Yılı Yatırım Programı'nda yok sayıldığına, Aydınlıların bunun hesabını ilk seçimde soracağına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi, İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil, muhalefet partilerinin muhalefet yapmak adına sadece yalan ve iftira ürettiklerine, gerçekleştirdikleri projeleri halkla paylaşacaklarına ve hizmet etmeyi sürdüreceklerine, Silvan Projesi'nin ülkenin en büyük 2'nci sulama projesi olduğuna,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, aşılama sürecinde kayırmacılık, adaletsizlik, hukuksuzluk olmaması gerektiğine,

Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel, bulaş zincirinin kırılması için toplumun en az yüzde 60'ının bağışıklanması gerektiğine, uygulanan Çin kaynaklı aşının ülkedeki faz 3 sonuçlarının ne olduğu ve aşının etkinliğinin yüzde kaç çıktığı sorularını ülke adına sorduklarına, anayasal bir hak olan sağlık hakkının kullanılmasına BAĞ-KUR, SSK, GSS, EYT gibi engeller konulmasının sosyal devlete ve insan haklarına aykırı olduğuna ve kalıcı bir çözüme ihtiyaç olduğuna,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar, elinden geldiğince İçtüzük'ün 60'ıncı maddesine göre söz vermeye çalıştığına ama 2'nci, 3'üncü kez söz isteyenlere söz vermeyeceğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Gündem'in "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Samsun Milletvekili Fuat Köktaş ve 48 Milletvekilinin Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3112) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 229) görüşmelerine devam edilerek 10'uncu maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon temsilcileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

2'nci sırasında yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasında Geçici Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komite'nin; Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair Protokol I'e Ait Tablo I'in Tadili Hakkında 1/2020 Sayılı Kararı ile Geçici Serbest Ticaret Anlaşması'nın "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sinin Tadili Hakkında 2/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/3003) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı:236) görüşmeleri Komisyon temsilcileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

3'üncü sırasında yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanlarında İş Birliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2982) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı:235) görüşmeleri Komisyon temsilcileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Denizli Milletvekili Haşim Teoman Sancar'ın 229 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun 229 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur, Hatay ili Samandağ ilçesi Çevlik sahilinde deniz botuyla akıntıya kapılıp kaybolan Ali Nail Gündoğan'dan 30 Aralıktan beri haber alınamadığına, Hatay halkı ve ailesinin Ali Nail Gündoğan'ın bulunması için devletin tüm imkânlarının seferber edilmesini beklediklerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasında şahsına sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için, 28 Ocak 2021 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 22.46'da son verildi.

Haydar AKAR
Başkan Vekili

İshak GAZEL
Kütahya
Kâtip Üye

Bayram ÖZÇELİK
Burdur
Kâtip Üye

No: 73

II.- GELEN KÂĞITLAR
28 Ocak 2021 Perşembe
Yazılı Soru Önergeleri

1.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, çeşitli siyasi partilerde görevleri bulunan üç kadının yaşamını yitirdiği olaya dair bazı iddialara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/39677) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2021)

2.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, erişim engeli getirilen haberlere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/39678) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.01.2021)

3.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Boğaziçi Üniversitesine yapılan rektör atamasına ve kampüste gerçekleştirilen protestoya ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/39679) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.01.2021)

4.-Nevşehir Milletvekili Faruk Sarıaslan'ın, Göreme Vadisi'nin milli park statüsünden çıkarılmasına yönelik Cumhurbaşkanı kararnamesine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/39680) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.01.2021)

5.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, basın kartlarının yenilenme sürecine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/39681) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.01.2021)

6.-Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, TRT'den emekli olan, başka kurumlara giden, geri dönen personele dair verilere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/39682) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

7.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Sivas Divriği Ulucami ve Darüşşifası'nın restorasyon çalışmalarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/39683) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

8.-Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, üst düzey yöneticilerin atama usullerine ve YÖK politikalarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/39684) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.01.2021)

9.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, akademik yayını bulunan, yayınına atıf yapılan ve yayımlanmış makaleleri bulunan rektör sayılarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/39685) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.01.2021)

10.-Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, çeşitli siyasi partilerde görevleri bulunan üç kadının yaşamını yitirdiği olaya dair bazı iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39686) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2021)

11.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Antalya E Tipi Kapalı ve Açık cezaevlerinde meydana gelen intihar girişimlerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39687) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

12.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Antalya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39688) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

13.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, infaz koruma memurlarının yaşadığı bazı sorunlara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39689) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

14.-Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, İskenderun T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda koronavirüs testi pozitif çıkan kişiler ile temaslı kişilerin çalışmaya zorlandığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39690) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

15.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39691) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

16.-Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, bir mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39692) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.01.2021)

17.-Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu'nun, emekli maaşlarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39693) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

18.-İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, ülkemizdeki istihdam verilerine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39694) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

19.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, 2018-2020 yılları arasındaki çocuk işçi verilerine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39695) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

20.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, mevsimlik tarım işçilerinin sigorta primlerinin düşürülmesi ve borçlarının yapılandırılması önerisine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39696) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

21.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, çiftçilerin sigorta primlerinin düşürülmesi ve sigorta kaydı yaptırmalarına yönelik teşvik edilmelerine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39697) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

22.-Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, atık üreten işletmelerin denetimine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39698) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

23.-Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, ÇED başvurularında yanlış beyanda bulunan işletmelerin denetimine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39699) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

24.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, İstanbul'un Beykoz ilçesinde tarımsal niteliği korunacak bir alanın kamu yararı gerekçesiyle tarım dışı kullanımına izin verilmesine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39700) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

25.-Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Diyarbakır'ın Bağlar ilçesindeki kentsel dönüşüm sürecine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39701) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

26.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Afrin'den kaçırılan bazı kadın ve kız çocuklarının Türkiye'ye ve Libya'ya getirildikleri ve bu kişilere yönelik kötü muamelede bulunulduğuna dair iddialara ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39702) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.12.2020)

27.-İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, Çin Halk Cumhuriyeti ile Türkiye arasında imzalanan Suçluların İadesi Anlaşmasına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39703) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.01.2021)

28.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın ilinde ve Türkiye genelindeki maden işletmeleri ve ruhsatlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39704) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

29.-Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, elektrik faturalarındaki dağıtım birim bedellerindeki artışa ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39705) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

30.-Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, 2020 yıl sonu itibarıyla ülkemizdeki ve Hatay'daki elektrik abone sayısı ile faturasını ödeyemeyenlere dair çeşitli verilere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39706) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.01.2021)

31.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, TÜİK verilerinin güvenilirliğine dair bazı iddialara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39707) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.01.2021)

32.-Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, bir banka tarafından bir şirkete kullandırılan krediye ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39708) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

33.-Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, kamu bankaları tarafından basın yayın kolunda faaliyet gösteren kurumlara verilen kredilere dair verilere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39709) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

34.-Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu'nun, salgın hastalık destekleme programları kapsamında verilen kredilerin borçlarını ödeyemeyen esnaf ve sanatkarlara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39710) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

35.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, DASK fonunda toplanan para miktarına ve kullanım alanlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39711) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

36.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Sayıştay'ın 2019 yılı Denetim Raporu'nda Ziraat Bankası'na dair yaptığı bazı tespitlere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39712) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

37.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, yap-işlet-devret yöntemiyle yaptırılan projelere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39713) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

38.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, enflasyon oranının belirlenmesinde TÜİK tarafından seçilen marka ve marketlere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39714) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.01.2021)

39.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, bir siyasi parti sözcüsünün ailesine koruma tahsis edildiği yönündeki iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39715) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.01.2021)

40.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, bazı vakıflara ait taşınmazlara ve mal beyanlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39716) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.01.2021)

41.-Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, Boğaziçi Üniversitesi'nde gerçekleştirilen protesto gösterisine yapılan müdahaleye ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39717) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.01.2021)

42.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Boğaziçi Üniversitesinde gerçekleştirilen protesto gösterisi sonrası polislerin bir evi aramasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39718) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.01.2021)

43.-İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, 2019 Yılı Sayıştay Raporundaki Rize Belediyesine ait tespitlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39719) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

44.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, güvenlik birimlerine yapılan kayıp başvurularına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39720) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

45.-İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, ülkemizdeki mülteci ve sığınmacılarla ilgili çeşitli verilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39721) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

46.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, 2018-2020 yılları arasında maganda kurşununun sebep olduğu yaralanma ve ölüm vakalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39722) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

47.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bir kişinin kaybolduğu iddialarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39723) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.01.2021)

48.-Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat Belediyesinde 2004-2021 arasında özel kalem müdürlüğü yapmış kişilere ait bilgilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39724) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.01.2021)

49.-Nevşehir Milletvekili Faruk Sarıaslan'ın, Göreme Vadisi'nin milli park statüsünden çıkarılmasına yönelik Cumhurbaşkanı kararnamesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39725) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.01.2021)

50.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansının gelir, harcama ve personel verilerine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39726) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

51.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, 3'üncü Turizm Şurası sonrasında yürütülen çalışmalara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39727) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

52.-Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat'ta bulunan Kerkenes Harabelerine yönelik yürütülen arkeolojik kazı çalışmalarına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39728) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.01.2021)

53.-Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, 2010 yılından itibaren il bazlı gelen turist sayısına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39729) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.01.2021)

54.-Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat'ın Büyüknefes köyünde bulunan Tavium Antik Şehri'ne arkeopark yapılmasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39730) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.01.2021)

55.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, bir okul müdürünün sosyal medya paylaşımına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39731) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.01.2021)

56.-Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, usta öğreticilerin özlük ve mali haklarının iyileştirilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39732) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

57.-İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, usta öğreticilerin mali ve özlük haklarının iyileştirilmesine ve Rize'deki Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğünün taşınacağı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39733) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.01.2021)

58.-Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, 2013-2020 yılları arasında Balıkesir'e atanan öğretmen sayısına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39734) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.01.2021)

59.-Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat Cumhuriyet İlkokulu binasının tekrar ilkokula dönüştürülmesi önerisine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39735) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.01.2021)

60.-Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat'ın Yerköy ilçesinde bir demiryolu meslek yüksek okulu kurulması önerisine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39736) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.01.2021)

61.-Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat'ın Yerköy ilçesinde bulunan bir çiftlik arazisinin Bozok Üniversitesi'ne devredilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39737) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.01.2021)

62.-Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne'nin Enez ilçesine bağlı Karaincirli köyündeki bir arazinin akıbetine ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39738) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

63.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Çin'den getirilen koronavirüs aşılarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39739) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.01.2021)

64.-Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, covid-19 aşılarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39740) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.01.2021)

65.-Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, ağız ve diş sağlığı teknikeri istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39741) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

66.-Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, odyometri teknikerlerinin istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39742) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

67.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, diyaliz teknikeri istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39743) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

68.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, diyaliz teknikeri istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39744) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

69.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, diyaliz teknikeri istihdamına ve diyaliz servislerinde sertifikasız çalışan kişilere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39745) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

70.-İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, ağız ve diş teknikeri istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39746) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

71.-Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, satın alınan Covid-19 aşılarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39747) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

72.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, diyaliz teknikeri atamalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39748) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

73.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, acil tıp teknisyeni atamalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39749) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

74.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, tıbbi laborant atamalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39750) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

75.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, perfüzyon teknikeri ve perfüzyonist atamalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39751) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

76.-Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün, Bağımlılıkla Mücadele Yüksek Kurulu tarafından yürütülen çalışmalara ve çeşitli verilere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39752) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

77.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2021 yılları arasında SMA taraması yapılan kişilere dair çeşitli verilere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39753) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.01.2021)

78.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir'deki Torbalı Devlet Hastanesindeki yoğun bakım servisinde koronavirüs nedeniyle kalan bir kişinin bakım ücretinin SGK tarafından karşılanmadığına dair iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39754) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.01.2021)

79.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, anestezi teknikeri istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39755) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.01.2021)

80.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, odyometri bölümü mezunlarının atanmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39756) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.01.2021)

81.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa'nın çocuk nöroloji doktoru ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39757) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.01.2021)

82.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, cerrahi ameliyathane teknikeri istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39758) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.01.2021)

83.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, sağlık çalışanlarına 1 Kasım 2020 tarihinden itibaren 2 ay süreyle yapılacak ek ödemeye ve bu kişilerin emekliliklerine yönelik ödemelerde iyileştirmeye gidilmesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39759) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.01.2021)

84.-İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, Bergama Orman İşletmesi tarafından gerçekleştirilen gençleştirme projesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39760) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.01.2021)

85.-Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Et ve Süt Kurumu stoklarında bulunan etlerin dağıtımıyla ilgili bazı iddialara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39761) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

86.-Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan'ın, Trakya bölgesinde hayvancılık sektörünün iyileştirilmesine ve köyden kente göçlerin önlenmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39762) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

87.-Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, tarım üretimindeki girdi fiyatlarının düşürülmesi, tarımsal desteklemenin kapsamının genişletilmesi, üreticilerinin zararlarının telafisi ve muafiyette geçen sürelerin borçlandırılmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39763) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

88.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, şeker fabrikalarında iş güvenliğinin sağlanması için alınan önlemlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39764) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

89.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, şeker üretimi maliyetlerinin düşürülmesi adına yapılan çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39765) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

90.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, TMO'da bulunan nohut stoku miktarı ile bunların depolanması ve muhafazasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39766) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

91.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, şeker fabrikalarında ölçülen baca gazı emisyon değerlerine ve yakıt olarak kullanılan kömüre ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39767) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

92.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, hububat desteklemelerinin verileceği tarihe ve 2019 yılı Aralık ayına ait hububat müstahsil faturalarının işleme alınmamasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39768) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

93.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, TMO'nun uzun süreli kiralama kapsamında belirlediği depo kapasitesi ihtiyacının gerçekleştirilmemesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39769) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

94.-Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karadağ Sulama Projelerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39770) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

95.-Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Deliçay Barajı'ndan yapılan klasik sulamanın basınçlı borulu sisteme dönüştürülmesi ile ilgili projeye ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39771) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

96.-Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Gödet Barajı'ndan yapılan klasik sulamanın basınçlı borulu sisteme dönüştürülmesi ile ilgili projeye ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39772) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

97.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Büyük Menderes nehrindeki kirliliğe ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39773) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

98.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, 2019 ve 2020 yıllarında gıda güvenliği alanında yapılan çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39774) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

99.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, 2002, 2018, 2019 ve 2020 yıllarında ülkemizde ve İzmir ilinde çiftçi kayıt sistemine kayıtlı üretici sayısına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39775) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

100.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, 2002, 2018, 2019 ve 2020 yıllarında ülkemizde ve İzmir ilindeki tarım alanı verilerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39776) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

101.-Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, gıda arzında sorun yaşanmaması için alınan önlemlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39777) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.01.2021)

102.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, kuraklığa karşı alınacak önlemlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39778) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.01.2021)

103.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Sayıştay'ın 2019 yılı Denetim Raporu'nda Atatürk Orman Çiftliği'ne dair yaptığı bazı tespitlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39779) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.01.2021)

104.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Sayıştay'ın 2019 yılı Denetim Raporu'nda Türk Eximbank'a dair yaptığı bazı tespitlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39780) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

105.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, 2018-2020 yıllarında arasındaki et ve canlı hayvan ithalat ve ihracat verilerine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39781) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

106.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, 2018-2020 yıllarında arasındaki katı atık ve plastik ithalatı verilerine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39782) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

107.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, 2018-2020 yıllarında arasındaki tarım ürünleri ithalat ve ihracatı verilerine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39783) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

108.-Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Samsun, Amasya, Çorum, Kırıkkale hızlı tren projesinin akıbeti ile Kırşehir-Yozgat karayolunun yenilenmesi çalışmalarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39784) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

109.-Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydınlık'ın, Şanlıurfa'da yapılan Kuzeybatı Çevre Yolu Projesi ile Çevik Kuvvet Köprülü Kavşağı projelerinin akıbetlerine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39785) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

110.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Sayıştay'ın 2019 yılı Denetim Raporu'nda DHMİ'ye dair yaptığı bazı tespitlere ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/39786) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

28 Ocak 2021 Perşembe
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 14.00
BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR
KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İshak GAZEL (Kütahya)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 43'üncü Birleşimini açıyorum.(x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, çini sanatı ve çini sanatçılarının sorunları hakkında söz isteyen Kütahya Milletvekili Ahmet Erbaş'a aittir.

Buyurun Sayın Erbaş. (MHP sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Kütahya Milletvekili Ahmet Erbaş'ın, çini sanatı ve çini sanatçılarının sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

AHMET ERBAŞ (Kütahya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Kütahya'nın çini sanatçıları ve sorunları hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bin yıllık tarihçesiyle ilk olarak Karahanlılar tarafından kullanılmaya başlanan çini sanatı, Büyük Selçuklu Devleti'nin ve Anadolu Selçuklu Devleti'nin hâkimiyeti altında olan yerlerde sıkça kullanılmıştır. Osmanlı Devleti'nin kurulmasıyla çini sanatı, farklı bir dönem yaşamış, özellikle 16'ncı yüzyılda Kütahya ve İznik çinileri gelişim göstermiştir ve çinicilik, Türk sanatı olarak zirveye ulaşmıştır.

Değerli milletvekilleri, çinicilik bir kültürdür, atalarımızdan bize kalan en önemli miraslarımızdan biridir. Çini sanatı, geçmişten günümüze gelişerek, büyüyerek geldiği gibi, gelecek nesillere de tarafımızca aktarılmalıdır. Çinicilik sanatı, kültürel bağın güçlenmesi ve bu anlamda bir devamlılığın sağlanmasına da katkıda bulunmaktadır. Türkiye'de 5 binden fazla çini ustası olduğu tahmin edilmektedir. Çiniyi icra eden kaç ustamızın olduğunu tahminle ifade ediyor olmak çok düşündürücüdür.

Kütahya, 2018 yılında UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı'na dâhil edilmiştir. Dünyada üretilen çininin yüzde 80'i gibi bir oranı Kütahya tarafından karşılanırken çini sanatını icra eden çini ustalarımızın kayıtlı olduğu müstakil bir odaları maalesef yoktur. Çiniciler, Fotografçılar ve Çiçekçiler Odasında yer almaktadır. Gelir kaybı desteğinden tüm sektörler yararlanırken -tabii ki yararlanmalıdırlar- çiniciler, bu desteğin dışında bırakılmışlardır. Evinde bu sanatı icra eden yüzlerce ustayı ne yazık ki tanıma ve tanıtma fırsatı bulamıyoruz.

Birçok meslek kolunda KDV indirimi yapılmış iken çinide KDV oranı hâlâ yüzde 18 olarak tutulmaktadır. Ekonomik anlamda çok ciddi sıkıntılar yaşayan, resmen can çekişen çinicilerimizi yüzde 18 KDV ödeterek nasıl ayakta tutacağız? Nasıl onlardan bu geleneği sürdürmelerini bekleyeceğiz? Çin Halk Cumhuriyeti'nin geleneksel sanatımızı fabrikasyona çevirmesine göz mü yumacağız? Çiniden alınan KDV, mutlaka kademeli olarak ilk önce yüzde 5'e, sonra da yüzde 1'e düşürülmelidir.

Çini sanatkârlarımızın Kültür ve Turizm Bakanlığımızca tescillenmesi gerekmektedir. Yine, çini sanatkârlarımıza faizsiz kredi ve hibe desteği mutlaka verilmelidir.

(x) 7/4/2020 tarihli 78'inci Birleşimden itibaren coronavirüs salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu'ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Kütahya'mızda bulunan 3 adet çini müzesi, kendi alanında tek olma özelliğini taşır. Eski tarihî odunlu çini fırınları, on yıl önce belediye tarafından hava kirliliğine neden oluyor diye yasaklandı ve yerine elektrikli fırınlar alındı. Japonya, hâlâ klasik fırından hiç vazgeçmiyor; Amerika Birleşik Devletleri, Meksika fırınlarını yıktı, hatasından geri döndü, tekrar eski fırınlarına dönüyor.

Çini sanatına ilişkin yüzyıllardır geliştirilen bilgiler, teknikler, reçeteler, ustalık geleneğindeki etik tutumlar, usta-çırak, ebeveyn-çocuk ilişkisi içinde kuşaktan kuşağa günümüze kadar aktarılmıştır. Bundan sonra da aktarılması için elimizden geleni yapmalıyız.

Kütahya'da UNESCO Yaşayan İnsan Hazinesi ilan edilmiş 3 çini üstadımız bulunmaktadır. 2008 yılında rahmetli Sıtkı Olçar Hocamız, 2010 yılında Mehmet Gürsoy Hocamız, 2020 yılında Hamza Üstünkaya Hocamız, UNESCO Birleşmiş Milletler Komisyonu tarafından verilen unvanlarını Kütahya çiniciliğine kazandırmışlardır. Onun yanında, UNESCO kurul kararıyla UNESCO logosunun kullanım hakkı, Kütahya Belediyesi tarafından 38 sanatçı ve iş yerine verilmiştir.

Çini sanatının tanınması ve tanıtılması için akademisyenler ve sanatçılarla birlikte sempozyumlar düzenlenmeli, festivaller organize edilmeli, geleneksel el sanatlarımız, çinicilik de dâhil olmak üzere lise ve üniversitelerde seçmeli ders olarak okutulmalıdır. En önemlisi biz, bu mirasa sözde değil, özde sahip çıkmalıyız. Unutulmamalı ki sanat, uygarlığın imzasıdır. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ifade ettiği gibi "Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş olur."

Buradan Meclis Başkanımız Sayın Mustafa Şentop'a sesleniyorum, şu anda, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanında bulunan Kütahya Milletvekilimiz Sayın İshak Gazel Bey de var, teklifim: Ya İstiklal Marşı'mızın kabulünün 100'üncü yılı olan 2021'de -yani bu yıl- ya da cumhuriyetimizin 100'üncü kuruluş yılı olan 2023 etkinliklerinde bir sergiyi de Kütahya ve çinilerinin yani el emeklerimizin sergilenmesi için ilimiz adına talep ediyorum.

Görünen o ki turizm açısından 2021 yılı da corona gölgesi altında geçecektir ama biz Kütahya olarak Sayın Cumhurbaşkanımız ile Kültür ve Turizm Bakanımız Sayın Ersoy'dan 2022 yılının "Aizanoi ve Çinicilik Yılı" olarak ilan edilmesini talep ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AHMET ERBAŞ (Devamla) – Başkanım tamamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, geçen yıl kayıtlı 5 milyon dolar olan çini ihracatımızı neden 50 milyon dolara çıkarmayalım? Çekya, cam ürünlerinden yılda 2 milyar dolar kazanırken biz neden kazanmayalım?

Değerli milletvekilleri, hepimizin evini, ofisini süsleyen çinilerimizin çoğunu mutlaka gören de vardır ama ilk kez göreceğini düşündüğüm arkadaşlarıma bir çini tabak nasıl yapılıyor, izninizle anlatmak istiyorum: 5 aşamalı olan bir sürecimiz var. Birinci olarak, işaretlediğimiz yer bisküvi yani ham hâlidir bu tabağın; ikinci hâli, çizim yani tahrir hâli diyoruz; üçüncü hâli, boyama; dördüncü hâli, sırlama yani üzerindeki parlaklık; beşinci hâli de en son, kullandığımız şeklidir. Bu kadar meşakkatli bir iştir.

Adıyla, yapımıyla, her hâliyle bize ait olan çinimizi Çin'e yedirmeyelim, hep birlikte sahip çıkalım.

Bu duygu ve düşüncelerle konuşmama son verirken yüce Türk milletini, Gazi Meclisimizi ve heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, tırmanan siyasi kutuplaşma hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Bekaroğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, tırmanan siyasi kutuplaşmaya ilişkin gündem dışı konuşması

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

"Terörist, hain, genel müdür, adamcağız, Nazi, cüruf, proje, arsızlık, hırsızlık, tecavüz…" Dünya kadar kelime ortada dolaşıp duruyor. Bunlar yetmezmiş gibi dün ve bugün iktidar partisinin temsilcileri, televizyonlarda, basın toplantılarında bir "beşinci kol" diye tutturdular.

Değerli arkadaşlarım, ne demek ya bir ülkenin ana muhalefet partisinin lideri ve partisiyle ilgili, beşinci kol? Yani düşman adına casusluk yapıyor, hainlik yapıyor. Ya, ne demek arkadaşlar bunlar? Ya, bunlar nereye gidiyor, farkında mısınız? (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, bizim kuşak geçmişteki bu siyasi kutuplaşmaları, bütün acılarıyla yaşamış bir kuşak. Yani 1960'larda neler oldu, 1980'lerde neler oldu, 1990'larda neler oldu değerli arkadaşlarım? Ne gibi bedeller ödendi? Toplumsal barış nasıl bozuldu? Ne kadar bedel ödendi, ne kadar insan kaybettik, ne kadar anne acı çekti, neler oldu değerli arkadaşlar? Bu gerginliklerin ekonomiye yansımaları, krizler, neler oldu, açlıklar, kaç tane bebek, çocuk aç yattı bu sebeplerden dolayı değerli arkadaşlarım? Ülke kaç defa uçurumun kenarına gitti geldi değerli arkadaşlar?

Peki, ne oluyor size? İktidar partisinin genel başkan yardımcısı çıkmış televizyonun karşısına Goebbelsvari böyle bir söylemle ana muhalefet partisinin beşinci kol faaliyet yaptığını anlatıyor. Bu, ne değerli arkadaşlar? Bundan evvel "sözde" kelimesinin üzerinden kıyamet koptu, ondan evvel işte başka bir şeyler çıktı. Peki, niçin Amerika'da Dışişleri Bakanlığına atanan zatın "sözde stratejik ortak" demesine bir ses çıkarmıyorsunuz değerli arkadaşlar? Yapmayın etmeyin, içerideki ana muhalefet partisi, diğer partiler sizin düşmanınız değil, biz sizin düşmanınız değiliz, siz bizim düşmanımız değilsiniz, sadece ve sadece siyasi rakibiz. Bugün siz iktidarsınız, yarın biz olacağız. İktidardan giden partilerin bu sokaklarda gezmesi gerekiyor.

Bakın, kutuplaşma araştırmaları yapılmış, sürekli yapılıyor bu araştırmalar, bir bakın bunlara. "Kız alıp vermem." diyor, "Komşum olsun istemem." diyor, "Çocuğumun onun çocuğuyla arkadaş olmasını istemeyiz." diyor. Böyle bir şey olur mu değerli arkadaşlarım? Ülke nereye gidiyor, bunun farkında değil misiniz? Bakın, bütün bunları bir iktidarda kalma stratejisi olarak yürütüyorsunuz. Bu, yanlış; değerli arkadaşlarım. Bununla bir süre iktidar uzatılabilir ama bundan hiç kimsenin bir faydası olmaz, olmadı geçmişte. En son, en yakın geçmişte, İBB seçiminde gördünüz değerli arkadaşlar, nereye kadar tırmandırdılar. Yani, terör örgütü liderinin mektubunu da işin içine sokmaya kadar, nerelere kadar tırmandırdılar. Eğer, onlar kazanırsa "Sizin işte elektrik saatlerinizi, bilmem bu doğal gaz saatlerinizi teröristler okuyacağa kadar…" Ne oldu? Olmadı değerli arkadaşlarım. Niye olmadı? Çünkü, bakın, bu millet gerginlikten, kutuplaşmadan bıktı arkadaşlar, gerçekten usandı. Bunu duyunca kapatıyor televizyonu, siyasetin bu sebepten dolayı itibarı yerlerde sürünüyor, yapmayın, etmeyin, uyarın.

Bakın, milletvekillerimiz dövüldü Barış Atay, Selçuk Özdağ; gazeteciler Orhan Uğuroğlu, Sabahattin Önkibar, Yavuz Selim Demirağ, Ahmet Hakan, Afşin Hatipoğlu. Nereye gidiyoruz değerli arkadaşlarım? Bunlar bizi nereye götürecek? Bakın, tecrübeyle bunları geçmişte yaşamış, görmüş, acılarını hissetmiş bir arkadaşınız olarak size şunu bir kere daha hatırlatıyorum: Bakın, buradan iktidar çıkmaz, kimseye bir faydası olmaz; tam tersi ülke uçuruma gider geçmişte olduğu gibi. Değerli arkadaşlarım, "Bizde olmaz." demeyin, bizde olur, eğer siz bunu bir iktidarda kalma stratejisi hâline dönüştürürseniz, olur. Gerginlik olur, iç çatışma olur, problem olur; Allah korusun, Suriye'ye döneriz, başka ülkelere döneriz, yapmayın, etmeyin; uyarın bu arkadaşları. Bu arkadaşları uyarın; bu, doğru değil, siyaseten de bir faydası yok bunun. Yok, işte İstanbul Büyükşehir seçimlerinde gördünüz, kimseye bir faydası olmadı.

Bir de başka bir şey var değerli arkadaşlarım, o da şu: Siz, inançlı insanlarsınız, Sayın Cumhurbaşkanı öyle, inançlı bir insan, yani Allah'tan korkarsınız. Örnek aldığınız insan kimdir? Sizin, bizim, hepimizin örnek aldığımız insan kimdir? Hazreti Muhammed, Peygamber Efendimiz. Peki, onun, siyasi rakibi de olsa, birisine hakaret ettiği, küfrettiği, alay ettiği "Genel müdür, adamcağız" falan dediği hiç görülmüş müdür değerli arkadaşlarım? Hani, siz Liva-ül Hamd bayrağı altında toplanmak için dua edersiniz. Bunları söyleyin, uyarın onları değerli arkadaşlarım, bu büyük bir bedel, bu büyük bir vebal, yapmayın, etmeyin.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Firavun demek serbest mi Sayın Bekaroğlu? İlkeli konuşun.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Evet, ben Genel Başkanıma da söylüyorum, bizim partili arkadaşlarımıza söylüyorum, bu ülke bizim ülkemizdir. Kimse kimsenin düşmanı değildir. Bu ülkeden başka gideceğimiz bir yer yoktur. Başka partililere de söylüyorum: Demeyin arkadaşlar, doğru değildir, "Bu davanın delileri vardır." demeyin; bu, teşviktir; yapmayın, etmeyin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Türkiye'nin bekası, değerli arkadaşlarım, gerçek anlamda demokrasi, hukuk devletindedir, adalettedir. Bütün bu siyasi tarihimizi bitmez tükenmez kavgalarla dolduran ve bu yüzden siyasi kültürümüzün rasyonelleşmesini, hukukun üstün değerler hâline gelmesini engelleyen bu nefret ve kutuplaşma söylemini artık bırakmak zorundayız. Zamanımızdaki husumet ve ideolojik kutuplaşmanın ne kadar zarar verdiğini ileride tarihçilerin yazmasını beklemeden, bugün, sakin bir dile, rasyonel davranışlara, uzlaşmaya açık tavırlara geri dönmeliyiz. Bunlar son günlerdir değerli arkadaşlarım, sizi gerçekten uyarıyorum. Dağ gibi yığılan problemler var, bu milletin dertleri var, sıkıntıları var, ekmeği var, geleceğe güvenle ilgili sorunları var; bunlarla ilgilenelim. Siz de ancak bunlarla seçim kazanırsınız, biz de ancak bunlarla seçim kazanırız. Etmeyin değerli arkadaşlarım.

Saygılarımı arz ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, 3 Ocak Mersin'in düşman işgalinden kurtuluş yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Mersin Milletvekili Hacı Özkan'a aittir.

Buyurun Sayın Özkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, 3 Ocak Mersin ilinin düşman işgalinden kurtuluş yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şahsım adına gündem dışı söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, ekranları başında bizleri izleyen Mersinli hemşehrilerim başta olmak üzere, aziz milletimizi, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Milletimiz, tarihi boyunca istiklaline ve istikbaline yönelik yapılan tüm saldırılara birlik ve beraberlik ruhu içerisinde karşı koyarak kardeşliğine, vatanına, kutsal değerlerine kastedenlere asla geçit vermemiştir. Kahraman milletimiz, Kurtuluş Savaşı'nda her türlü imkânsızlıklara ve yoksulluklara rağmen esarete asla boyun eğmeyeceğini, rengini vatanın her karış toprağı uğruna canını feda etmekten kaçınmayan aziz şehitlerimizin kanından alan al yıldızlı bayrağımızı sonsuza kadar göklerde dalgalandıracağını tüm dünyaya bir kez daha en güçlü şekilde göstermiştir. 99'uncu yıl dönümünü kutladığımız şehrimizde 3 Ocak 1922 tarihinde vatanın dört bir yanında olduğu gibi Mersinli hemşehrilerimiz de bağımsızlık mücadelesini en güçlü şekilde vererek şanlı tarihimizin altın sayfalarında yer alan destansı bir mücadelenin sonucunda elde edilen büyük bir zaferle Mersin'i esaretten kurtarmıştır.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ifadesiyle "Arkadaşlar, gidip Toros Dağları'na bakınız, eğer orada bir tek Yörük çadırı görürseniz ve o çadırda bir duman tütüyorsa şunu çok iyi biliniz ki bu dünyada hiçbir güç ve kuvvet asla bizi yenemez." Farklı inanç, kültür ve etnik yapıdan vatandaşlarımızın

bir arada yaşadığı, sahip olduğu farklılıkları zenginliğe dönüştürerek birlik, beraberlik ve kardeşlik ruhu içerisinde buluşturan Mersinliler, Mersin'e sahip çıkmaya ve Mersin'de hayat bulan barış ve dostluk medeniyetini sonsuza kadar yaşatmaya devam edecektir. Mersinliler olarak bundan sonra da karşılaşacağımız her badireyi birlik ve beraberliğimizi koruduğumuz, kardeşliğimize sahip çıktığımız sürece rahatlıkla aşacağımıza inanıyoruz.

Seçim bölgem Mersin, sahip olduğu potansiyeli en iyi şekilde değerlendiren ve Türkiye'nin gelişimine en fazla katkı sunan şehirlerimizdendir. Kentimizin bu özelliğini güçlendirecek önemli yatırımları hızla devam ettirerek hem Mersin'in hem de Türkiye'nin büyümesine katkı sağlıyoruz. Mersin'de ulaşımdan sağlığa, enerjiden sanayiye, turizmden sulamaya, eğitimden sosyal konuta kadar tüm alanlarda yürütülen projelerle hemşehrilerimize hizmetimizi sürdürüyoruz.

Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." anlayışıyla aziz milletimize on dokuz yıldır hizmet yolculuğumuz devam ediyor. Bu anlayışı düstur edinerek durmadan, dinlenmeden ve yorulmadan Mersin'imizi ülkemizin belirlemiş olduğu hedeflere en fazla katkıyı sunan, en müreffeh illerden biri yapmak için azim ve kararlılıkla çalışmaya devam edeceğiz.

Bu duygularla 3 Ocak Mersin'in 99'uncu kurtuluş yıl dönümünü en kalbî duygularımla kutluyor, Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve bu vatanı bizlere emanet eden aziz şehitlerimiz başta olmak üzere ahirete irtihal eden tüm kahramanlarımızı saygı, rahmet ve minnetle, gazilerimizi şükranla anıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika söz vereceğim.

Sayın Barut…

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, her alanda olduğu gibi tarımda da ülkeyi net ithalatçı hâline getiren iktidarın çözüm üretemediğine, sadece aracıların mutlu olduğu, çiftçi, esnaf ve tüketicinin yüzünün gülmediği bu sistemin değişmesini istediklerine ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, kriz derinleşiyor. Binbir emekle üreten çiftçimiz maliyetlerin altında ezilirken esnafımızın ya dükkânı kapalı ya da siftahsız günü bitiriyor. Bu süreçte tarımda sorunlar gün geçtikçe daha da ağırlaşıyor, işin içinden çıkılmaz hâle geliyor. Her alanda olduğu gibi tarımda da ülkemizi net ithalatçı hâline getiren iktidar çözüm üretmiyor. Ülkemizin sadece tarımda dış ticaret açığı 30 milyar doların üzerinde. Buğdaydan pamuğa, etten samana ne varsa üreteni desteklemek yerine ithalatı seçiyorlar, bir avuç rantiyeci için seferber oluyorlar. Desteklenmeyen çiftçimizin borcu 180 milyar lirayı aştı. Ürünü para etmediği için borç batağına saplanan, tarlası, ahırı, ineği, traktörü haczedilen çiftçi tarımdan uzaklaşıyor. Çiftçi üretiyor, kazanamıyor, tüketici de ucuza alamıyor. Sadece aracıların mutlu olduğu, çiftçi, esnaf, tüketicinin yüzünün gülmediği bu sistem değişsin istiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Karadağ…

2.- Iğdır Milletvekili Yaşar Karadağ'ın, Iğdır ilinin tarımsal sorunlarından biri olan sulama ücretlerinin çok yüksek olması nedeniyle çiftçilerin üretim maliyetlerinin arttığına, yüksek olan BAĞ-KUR ve SGK prim miktarlarının düşürülmesi ile büyük ve küçükbaş hayvanlar için kulak küpesi affının getirilmesinin Iğdırlı çiftçilerin yetkililerden beklentileri olduğuna ilişkin açıklaması

YAŞAR KARADAĞ (Iğdır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Iğdır ilimizin tarımsal sorunlarından biri olan sulama ücretlerinin çok yüksek olması nedeniyle çiftçilerimizin üretim maliyetleri artmaktadır. Bu nedenle sulama ücretleri makul seviyelere çekilmelidir.

Iğdır ilimizde kayısı, elma, şeftali gibi birçok meyve üretilmekte, bunların kurutulup satılabileceği bir tesis bulunmamaktadır. Iğdır'ımızda pazarlamaya yönelik altyapı güçlendirilmeli ve piyasa düzenleyici kuruluşlar oluşturulmadır. Ayrıca yüksek olan BAĞKUR ve SGK prim miktarları düşürülerek büyük ve küçükbaş hayvanlar için kulak küpesi affının getirilmesi, Iğdırlı çiftçilerimizin yetkililerimizden beklentileridir.

BAŞKAN – Sayın Ünlü.

3.- Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü'nün, tüm ülkede olduğu gibi Osmaniye ilinde de çiftçilerin, ekonomik olarak zor durumda olduğuna, pandemi sürecinde gerekli desteği alamayan çiftçinin yok olmaya mahkûm edildiğine ilişkin açıklaması

BAHA ÜNLÜ (Osmaniye) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tüm Türkiye'de olduğu gibi seçim bölgem Osmaniye'de de çiftçilerimiz, ekonomik olarak zor durumdadır. Temel girdiler olan mazot, gübre, tohum, ilaçtaki fiyat artışları çok fazla olduğundan bunda zorlanan çiftçilerimiz, pandemi sürecinde de gerekli desteği bulamadıkları için yok olmaya mahkûm edilmiştir. Tarladaki ürün için gübreleme dönemi yaklaşırken gübrenin fabrika çıkış fiyatı yüzde 65'in üzerinde artmış, nakliye ve bayi kârları da dâhil edildiğinde gübre fiyatları yüzde 90'a yakın artmıştır.

Değerli arkadaşlar, ivedi olarak önlem alınmazsa, sıkıntı çeken çiftçimiz yok olacak ve Türkiye tarıma bağlı bir ülke olarak yaşamaya devam edecektir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Çepni.

4.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, yüz yıl önce TKP kurucularından Mustafa Suphi ve 14 arkadaşının Trabzon ili açıklarında öldürüldüğü gün olan 28 Kanunisaniyi unutmayacaklarına ilişkin açıklaması

MURAT ÇEPNİ (İzmir) - TKP kurucu kadroları Mustafa Suphi ve 14 yoldaşı, tam 100 yıl önce Trabzon açıklarında burjuva iktidara bağlı çeteler tarafından vahşice katledilmiş, eşi ve yoldaşı Maria Suphi ise tecavüzcü çetelere teslim edilmiştir. Onlar, komünistlerin birliğini gerçekleştirip sosyalizme yürümeye kararlı Bolşevizm okulunun öğrencileriydi. 15'lerin mirası, sosyalist bir dünya mücadelemizde yaşıyor; ektikleri tohumlar, yeşermeye devam ediyor. 28 Kanunısaniyi unutma! Devrimci anıları önünde saygıyla eğiliyorum.

BAŞKAN - Sayın Kasap…

Sayın Ceylan.

5.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, yıllardır tarımın stratejik bir sektör olduğunu ve desteklenmesi gerektiğini söylediklerine, tarımsal ithalat yöntemiyle ülke tarımının ayağa kaldırılamayacağına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Yıllardır, tarımın stratejik bir sektör olduğunu ve doğru destekleme araçlarıyla sübvanse edilmesi gerektiğini söylüyoruz. "Yapmazsanız, şimdi olduğu gibi bu ülkenin kaynaklarını yabancı ülke çiftçilerine aktarmak durumunda kalırsınız." diyoruz. Son yirmi yıldır ülkemizin buğday üretim ortalaması 19-20 milyon ton. Yirmi yıl önce 35 milyon ton üreten Rusya'nınsa ortalama üretimi son beş yılda 75-80 milyon tona çıkmış durumda.

Rusya, kendi tüketicisini korumak için ihracata kota koyuyor. Biz ne yapıyoruz? Buğday, arpa ve mısırda 21 Nisan 2021 tarihine kadar ithalata sıfır gümrük uyguluyoruz. TMO, 400 bin ton buğday alımı için ihaleye çıktı, 303 dolardan 95 bin ton alım yaptı. Kendi üreticimizden 1.650 TL'ye alıyoruz, dışarıdan 2.240 liraya. Bu yöntemle ülke tarımını ayağa kaldıramazsınız, bu yaklaşımla ekonomiyi düzeltemezsiniz.

Teşekkürler. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Fendoğlu…

6.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, mezun sayıları her geçen gün artan ağız diş sağlığı teknikerleri ile anestezi teknikerleri ve teknisyenlerinin kamuda istihdam için kadro talepleri olduğuna, yaşanan mağduriyetin telafisi için bir planlama yapılıp yapılmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Ön lisans seviyesindeki ağız diş sağlığı programından mezun, hasta muayenesinde diş tabibine yardımcı olan ağız diş sağlığı teknikeri ve yine, hastanelerimizin kritik alanlarında çalışan anestezi teknikerleri ve teknisyenleri mezun sayısı her geçen gün artmaktadır. Kamuda istihdam için kadro talepleri vardır. Yıllık atama sayılarının artırılarak bir an önce mağduriyetlerinin telafisinin sağlanmasına yönelik bir planlama yapılmakta mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Filiz…

7.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Uygur Türklerine reva görülen zulme karşı "Durun." dediğine, Doğu Türkistanlı Nursiman Abdurraşid'in İYİ PARTİ grup toplantısındaki konuşması sırasında yayını kesen TRT'yi kınadığına ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Partimizin dünkü grup toplantısında kürsüye çıkan Doğu Türkistanlı Nursiman Abdurraşid, Doğu Türkistan'da yaşanan zulmü yansıtan konuşmasında özetle "Şu an İstanbul'da prestijli bir firmada çalışıyorum ama maalesef sevincimi ailemle, kardeşlerimle paylaşamıyorum. 18 Haziran 2017'den beri ailemle iletişim kuramıyorum. Tam üç senelik çabadan sonra öğrendim ki annem, babam, ağabeyim ve küçük kardeşim, ilk önce 21'inci yüzyılın toplama kamplarına götürülmüş, hiçbir gerekçe gösterilmeden hapis cezasına çarptırılmışlar. Benim mutluluğum için tüm hayatını adamış annem, babam ve kardeşlerimin bu kadar zulme maruz kalmalarının sebebi, benim Türkiye'de bulunmam. 5 milyona yakın kardeşimiz toplama kampında benzer zulümleri çekmektedir." dedi. Bu zulmün farkında olarak ben de Uygur Türklerine reva görülen bu zulme karşı durun diyor, Nursiman Abdurraşid'in konuşması sırasında yayını kesen TRT'yi kınıyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu…

8.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, ülkede her gün en az 3 kadının öldürüldüğüne, kadına yönelik şiddetin önlenmesi için öncelikle İstanbul Sözleşmesi'nin uygulanması ve denetim organı olan GREVIO'nun Türkiye Raporu'nun çevirisinin yapılarak uygulayıcılara ulaştırılması gerektiğine, bu konuda her türlü desteğe hazır olduklarına ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'de her gün en az 3 kadın öldürülüyor ve kadınlara yönelik bir cins kırım gerçekleşiyor. Kadına yönelik şiddeti ve cinayetleri önlemek için yapılması gerekenler bilindiği hâlde somut adımlar atılmıyor. Bunun için öncelikle İstanbul Sözleşmesi'nin uygulanması ve denetim organı olan GREVIO Türkiye Raporu'nun çevirisinin yapılarak uygulayıcılara ulaştırılması gerekiyor. Bütün siyasi partilerin, kamu kurumlarının, meslek örgütlerinin, sivil toplum kuruluşlarının, yerel yönetimlerin de dâhil olduğu bir yol haritasıyla kadına yönelik şiddetle mücadelede gerekli mevzuat değişikliklerinin yapılması, İstanbul Sözleşmesi ve 6284 sayılı Yasa'nın etkin bir şekilde uygulanması, farkındalık yaratılması ve zihniyet dönüşümünün sağlanması gerekiyor. Bir kez daha yüce Meclis çatısı altında çağrı yaparak her türlü desteğe de hazır olduğumuzu vurguluyoruz.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Demir…

9.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in, ülkede her alanda su tasarrufuna gidilmesinin mecburi olduğuna, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde AK PARTİ olarak son on sekiz yılda 600 baraj, 1.400 gölet, 260 içme suyu tesisi, 590 hidroelektrik santrali inşa ettiklerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ülkemiz, yağışların az olmasıyla ciddi anlamda bir kuraklık tehdidi altındadır. Hayatımızın her alanında, evlerimizde, tarımsal sulamalarda su tasarrufuna gitmek mecburiyetindeyiz. Âdeta her yüz yılda bir görülen kuraklıkla mücadele bilinçli tüketimden geçmektedir. Cumhurbaşkanımızın liderliğinde AK PARTİ olarak son on sekiz yılda sularımızı korumak için 250 milyar TL'yi geçen yatırımla 600 baraj, 1.400 gölet, 260 içme suyu tesisi, 590 hidroelektrik santrali inşa ettik. Su tutma kapasitemizi bütün bölgelerimizde en üst seviyeye çıkarmak için projeler hayata geçiriyoruz. Yaptığımız her eser, hayata geçirdiğimiz her proje 84 milyon insanımız, ülkemiz ve daha güçlü yarınlar içindir. Unutmayalım ki su varsa hayat vardır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Karahocagil…

10.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, Amasya İl Özel İdaresinin 2021 yılı bütçesinin büyük bir kısmını sulamaya ayırdığına, köylüye fidan desteğine devam edeceklerine, ayçiçeği tohumu ve çilek fidesi dağıtımı yapacaklarına ilişkin açıklaması

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Amasya ve ilçelerinde 2021 yılında çok önemli projeler gerçekleştireceğiz. Amasya İl Özel İdaremiz, Sayın Valimiz önderliğinde 2021 yılını "Tarımda üretime tam destek" adı altında değerlendirmek için özel idaremiz bütçesinin büyük bir kısmını sulamaya ayırmıştır. 2020 yılında tarım ve sulama sistemlerine ayırdığımız bütçeyi 2021 yılında inşallah 4'e katlayacağız. Tarım İl Müdürlüğümüz ve Özel İdare iş birliğiyle 2021 yılında köylümüze fidan desteklemelerine devam edeceğiz. Atıl durumdaki 27 bin dekar alan için yüzde 75 hibeli, toplam bedeli 1 milyon 166 bin TL olacak yağlık ayçiçeği tohum dağıtımı yapılacaktır ve yine yüzde 75 hibeli, 60 dekar alan için 270 bin TL bedelli çilek fidesi dağıtımı yapılacaktır. Ayrıca bu projelerimize de devam edeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Güneş…

11.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Osmanlı İmparatorluğu'nun 722'nci kuruluş yıl dönümünü tebrik ettiğine ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 27 Ocak 1299 tarihinde kurulan ve yaklaşık altı yüz yıl boyunca üç kıtada hüküm süren Osmanlı İmparatorluğu, içinde 72 milleti barındırarak hak, adalet ve kardeşliği hâkim kılmıştır. Bugünkü egemen devletler gibi gittiği yerlerde sömürü düzeni kurmamış, o ülkeleri sömürmemiş, asimilasyon politikaları uygulamayarak hak, adalet ve kardeşliği hâkim kılmıştır. Böyle bir ecdadın torunları olmaktan ne kadar gurur duysak azdır. Osmanlı İmparatorluğu'nun 722'nci kuruluş yıl dönümünü tebrik eder, Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Sayın Arık…

12.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, eski bir AK PARTİ milletvekilinin "Kayseri Türkiye'nin Pensilvanya'sıdır." dediğine, Kayseri ilini FETÖ'yle yan yana getirmenin hiç kimsenin hakkı da haddi de olmadığına ilişkin açıklaması

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Eski bir AK PARTİ milletvekili "Kayseri, Türkiye'nin Pensilvanya'sıdır." diyor. Kayseri'de bir dönem AK PARTİ'nin prensi olarak bilinen Kayseri eski İl Özel İdare Genel Sekreteri, şimdinin Mersin Vali Yardımcısı "Kayseri, FETÖ'nün başkenti; Kayseri'de FETÖ borsası ve FETÖ borsasının yargı

ayağı var.” diyor. AKP’li siyasilere sesleniyorum: Neredesiniz? Kafanızı niçin kuma gömüyorsunuz? Bu iddialar karşısında niçin sessiz kalıyorsunuz? İşin ucunun size dokunmasından mı korkuyorsunuz? Kayseri’yi FETÖ’yle yan yana getirmek hiç kimsenin hakkı da değil haddi de değil. Sayın Vali Yardımcısı, kimler Kayseri’de FETÖ borsası kurdu, yargı ayağında kimler var, açıklayın. Biz biliyoruz ki FETÖ’yü kazıyınca altından AKP, AKP’yi kazıyınca da altından FETÖ çıkacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Aycan.

13.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan’ın, Covid-19 salgınının dijital dünyanın hâkimiyetini daha da artırdığına, çocukların dijital dünyadan daha fazla etkilendiğine, bu sürecin tehlikeli bir bağımlılığa dönüşmekte olduğuna ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, dijital dünya hayatımıza tamamen hâkim olmaya devam ediyor. Covid-19 salgını dijital dünyanın hâkimiyetini daha da artırdı, yetişkinleri de teslim almış durumda fakat daha kötüsü, çocuklarımızı teslim almaktadır, bu daha büyük bir tehlikedir. Çocuklar dijital dünyadan daha fazla etkilenmekte ve etkisi altında kalmaktadır. Çocukların ellerinden telefonu ve tabletleri almak giderek daha zor hâle gelmektedir. Bu süreç çok tehlikeli bir bağımlılığa dönüşmektedir. Telefon ve tablet dışında başka bir dünyaları olmadığı yaşam tarzı gelişmektedir. Gençler telefonu yanlarına alıp yatmaktadır, gece en az bir kez kalkıp telefona bakmaktadır. Bu, uyku bozukluklarına neden olmaktadır. Toplumda depresyon daha sık görülen bir durum hâline gelmiştir. Bu tehlikeye karşı anne ve babaların çok uyanık olması gerekir. Önce kendilerini korumalı, kötü örnek olmamalı, çocuklara, gençlere yardımcı olmalı, onlarla ilgilenmeli, zaman geçirmelidir. Bu kötü gidişi mutlaka çözmeli, çözemiyorsa uzman desteği almalıdır. Çocukları dijital dünyaya bırakmayalım.

Teşekkür ederim.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Kılıç…

14.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç’ın, 27 Ocağın Osmanlı Devleti’nin kuruluşunun, 28 Ocağın da Hazreti Ali’nin şehadetinin seneidevriyesi olduğuna ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

27 Ocak Osmanlı cihan devletinin kuruluşunun, 28 Ocaksa Şah-ı Merdan Hazreti Ali Efendi’mizin şehadetlerinin seneidevriyeleridir. Herhangi bir toplumu onu oluşturan ögelerin en başında gelen inanç ve etnik yapılarını ele almadan incelemek gerçekçi bir analiz ortaya koymaz çünkü toplum kendisini meydana getiren farklılıklarıyla toplumdur ve bu farklılıkları olmayan toplumlar kapalı toplumlardır. Osmanlı’nın yapısında 2 husus göze çarpar: Bir: Sayıları 50’ye varan etnik ve inanç farklılıkları olan topluluklardan oluşması. İki: Osmanlı aidiyetinin, primitif olan eski dinlerini terk edip kendilerine yepyeni bir dinamizm veren İslam dinine girmesi ve bunun kendilerine sağlamış olduğu imkânları kullanarak kendi dönemlerinin en yaşanılır toplumu hâline gelmeleridir.

BAŞKAN – Sayın Başevirgen…

15.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen’in, asgari ücretle geçinmek zorunda olan işçi ve emekçilerin ekonomik yangından kurtulamadığına, asgari ücretin tümüyle vergi dışı bırakılması gerektiğine ilişkin açıklaması

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Asgari ücretle geçinmek zorunda kalan milyonlarca işçi ve emekçi ekonomik yangından kurtulamıyor. Kuru ekmek yemenin vatandaşın karnını doyurmaya yettiğini düşünen iktidar, reva gördüğü 2.825 lirayla işçiyi hayat pahalılığı ve yaşam mücadelesi arasına sıkıştırıyor. Asgari ücret, insanca yaşamaya yetecek asgari emek karşılığı demek. Büyük şirketlerin vergileri sıfırlanırken,

sermaye sürekli olarak vergi aflarıyla donatılırken asgari ücretten vergi kesmek emek gasbıdır. Asgari ücret tümüyle vergi dışı bırakılmalıdır. Meclisi, pandemi koşullarında asgari ücretle çalışan işçiler başta olmak üzere tüm işçilerimizin gelirinin iyileştirilmesi için harekete geçmeye ve gerekli yasal değişiklikleri bir an önce Parlamentodan geçirmeye davet ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özer…

16.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Antalya ilinde yoğun yağış, sel ve fırtınadan etkilenen tüm üreticilere geçmiş olsun dileklerini ilettiğine, değişen iklim koşulları nedeniyle daha büyük olumsuzluklarla karşılaşma ihtimali söz konusu olduğundan tüm üreticilerin TARSİM'li olabilmesi için çalışma yapılması gerektiğine, zor şartlarda üreten üreticileri selamladığına ilişkin açıklaması

AYDIN ÖZER (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün akşamdan beri Antalya ve ilçelerinde yoğun yağış, sel ve fırtınadan etkilenen tüm üreticilerimize buradan geçmiş olsun diyorum. Özellikle son birkaç yıldır olumsuz hava koşulları nedeniyle üreticilerimiz hem ürün kaybına hem de tesis kaybına uğruyor. TARSİM'in üretici dostu olarak üreticilerimizin zarar ve kayıplarına gereken desteği vermesi bu nedenle son derece önemlidir. Önümüzdeki süreçte değişen iklim koşulları nedeniyle daha büyük olumsuzluklarla karşılaşma ihtimali söz konusu olduğuna göre tüm üreticilerimizin TARSİM'li olabilmesi yönündeki gerekli çalışmaların mutlaka yapılması sağlanmalıdır. Üretim olmazsa gıda yokluğu ve açlıkla mücadele ülkemizin kapısını çalar. Bu nedenle yüzümüzü üretime dönmeliyiz. Buradan zor şartlarda, inatla üretim yapan üreticilerimizi selamlıyor, kolaylıklar diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Tanal…

17.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Suudi Arabistan'ın Türk mallarına uyguladığı gayriresmî boykotun ihracatçıları iflasın eşiğine getirdiğine, iktidarın Suudların bu ambargosunu kamuoyundan gizlemeye çalıştığına, Dışişleri ve Ticaret Bakanlığından bu konuda açıklama beklediklerine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sizin vasıtanızla Dışişleri Bakanı ve Ticaret Bakanlığına soruyorum: Suudi Arabistan'ın Türk ürünlerine yönelik aylardır sürdürdüğü gayriresmî ambargo dayanılmaz bir hâl almıştır. Suudi hükûmetinin iyi niyetten uzak, kasıtlı, keyfî ve uluslararası hukuka aykırı bu tutumu yüzünden Türk ihracatçıları iflasın eşiğine gelmiştir. Avrupa'nın hamburgerini anında pazara indiren Suudi Arabistan yönetimi Türkiye'den gelen seccade ve namaz takkesi, ferace ve tesettür kıyafetine dahi ambargo uyguluyor. Nereden nereye… Suudların bu hukuksuz ambargosunu kamuoyundan gizlemeye çalışan bir iktidar var. Olup bitenler karşısında Türkiye Cumhuriyeti devletinin sessiz kalması beklenemez. Gönderdikleri ürünler Suudi Arabistan limanlarında, gümrüklerinde aylardır bekletilen ve günden güne zarar eden Türk vatandaşları ve firmalar kendi kaderlerine terk edildiği için mağdurdurlar. Dışişleri ve Ticaret Bakanlığının açıklama yapmasını bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – Sayın Etyemez…

18.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, Millî Eğitim Bakanlığının Mesleki Eğitimde 1000 Okul Projesi'ni başlattığına, projeye emeği geçenlere teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

2023 eğitim vizyonu, mesleki ve teknik eğitim için yeni bir yol haritası ortaya koymuştur. Bu vizyon ülkemizin önceliklerine göre güncellenen dinamik bir mesleki eğitim inşasını öngörmektedir. Mesleki ve teknik eğitimdeki genç kardeşlerimizin pandemi sürecindeki başarısı iş dünyası ve eğitim camiasından takdir toplamıştır. Millî Eğitim Bakanlığımız Mesleki Eğitimde 1000 Okul Projesi başlatmıştır. Proje kapsamında okulların tamamına kütüphane kurulacak, spor alanları oluşturulacak, öğrencilerimize destek eğitimi hizmeti sunulacaktır. Bu kapsamda 81 ilde belirlenen 350 mesleki ve teknik Anadolu lisesinin zenginleştirilmiş kütüphane yani Z kütüphanenin kurulumu tamamlanmış olup önümüzdeki aylarda 657 yeni kütüphane daha kurulacaktır. Okullar arası başarı farkını azaltacak bu projede emeği geçen Millî Eğitim Bakanlığı yöneticilerine teşekkür ediyor, öğrenci kardeşlerime eğitim hayatında başarılar diliyordum.

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu…

19.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, AK PARTİ'nin mazlumlar ve mağdurlar için verilen mücadelenin uluslararası alanda en yüksek perdeden seslendirilişinin sembolü olduğuna, 2023 hedeflerine, 2053 ve 2071 vizyonuna uygun bir Türkiye'yi milletçe el ele inşa edeceklerine ilişkin açıklaması

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

29 Ocak 2009 tarihinde İsviçre'nin Davos kasabasında düzenlenen "Gazze: Orta Doğu'da Barış Modeli" panelinde Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın yaptığı "one minute" çıkışının üstünden tam on iki yıl geçti. Tüm dünya, İsrail'in Filistinli Müslümanlara yaptıklarına karşı üç maymunu oynarken Türkiye'nin bağrından tek ses ve arkasında milyonlar olan bir haykırış yükseldi. "One minute" diyerek zalime karşı dimdik duran Cumhurbaşkanımız, dünyadaki mazlum halklar nezdinde umut oldu, "Türkiye varsa zülüm sürmez, eninde sonunda zail olur." beklentisi oluştu. Elhamdülillah, AK PARTİ mazlumlar ve mağdurlar için verilen mücadelenin uluslararası alandaki en yüksek perdeden seslendirilişinin sembolü oldu. Bundan sonraki süreçte de AK PARTİ olarak, bölgesel ve küresel barış için bütün gücümüzle çalışacağımızı dile getirmek istiyor, 2023 hedeflerimize, 2053 ve 2071 vizyonumuza uygun bir Türkiye'yi milletçe el ele inşa edeceğiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan…

20.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından müjdelenen yeni destek tedbirlerinin tüm işletmelere hayırlı olmasını dilediğine ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Salgından etkilenen kesimlere yönelik programlarımızı ihtiyaca göre hem genişletiyor hem de sürelerini uzatıyoruz. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından paylaşılan yeni müjdeyle lokanta, restoran ve kafe gibi sektörlerde alınan tedbirler nedeniyle faaliyetleri kısıtlanan, 2019 cirosu 3 milyon lira ve altı olan, gerçek usulde vergilendirilen ticari işletmelere destek ödemesi yapacağız. Cirosu 2020 yılında bir önceki yıla kıyasla yüzde 50 ve daha fazla azalan işletmelerimize 2 bin liradan az ve 40 bin liradan fazla olmamak üzere ciro kaybının yüzde 3'ü oranında destek ödemesi yapacağız. Bu yeni destek kalemimizin tüm işletmelerimize hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz talebi, İYİ PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Müsavat Dervişoğlu'nda.

Buyurun Sayın Dervişoğlu.

21.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, yüz bir yıl önce Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ana hatlarını belirlediği ilkelerin İstanbul'da son Meclis-i Mebusan tarafından 28 Ocak 2020'de Misakımillî olarak kabul edildiğine, İYİ PARTİ Genel Başkanı Meral Akşener'in grup toplantısında Uygur Türklerine uygulanan zulmü kamuoyu gündemine taşıdığına, üç yıldır ailesinden haber alamayan Uygur Türk'ü Nursiman Abdurraşid'in kürsüye çıktığı sırada TBMM TV'nin canlı yayını kestiğine, Çin'in Uygur Türklerine uyguladığı zulme iktidardan hâlâ çıt çıkmadığına, iktidar sussa da kendilerinin susmayacağına, Doğu Türkistan'daki insanlık dramını güncel tutmaya gayret sarf edeceklerine ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Bugün Misakımillî'nin kabul edilmesinin 101'inci yılını idrak ediyoruz. Yüz bir yıl önce bugün, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ana hatlarını belirlediği ve Sivas Kongresi'nde belirlenen ilkeler, İstanbul'da son Millet Meclisi, Meclis-i Mebusan tarafından 28 Ocak 2020'de "Misakımillî" yani "Ulusal Ant" olarak kabul edilmiştir. Bu vesileyle Türkiye Cumhuriyeti toprakları dışında kalıp Misakımillî sınırları içerisinde yer alan kültür, din, dil ve soybağımız bulunan bütün kardeşlerimizi hasretle, muhabbetle kucaklıyor, bağrımıza basıyoruz.

Uygur Türklerinin dünyaya yaptığı çağrıya göre, son iki yıla aşkın sürede, resmî rakamlara göre 1 milyondan fazla Uygur Türkü "terbiye kampları" adı altında hapse atılmıştır. "Kardeş aile projesi" adı altında erkekleri hapse atılan Uygur Türkü kardeşlerimizin evlerine Çinli erkekler yerleştirilerek alçak bir asimilasyon süreci başlatılmıştır. Doğu Türkistan'la dışarıdan irtibat kurmak, telefonla görüşmek artık imkânsız hâle gelmiştir. Doğu Türkistan'da hiç kimsenin can ve mal güvenliği bulunmamaktadır. Uygur Türkleri, Çin'deki kayıp aile üyelerinin akıbetinden kaygılanmaya devam etmektedir. Çok sayıda Uygur Türkü gözaltı kamplarında kaybettikleri aile üyelerinin nerede bulunduğunu hâlâ bilmediklerini söylemektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Bu kapsamda Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener dünkü grup toplantımızda Uygur Türklerine uygulanan bu zulmü kamuoyu gündemine taşımıştır. Daha sonra ise kürsüyü üç yıldır ailesinden haber alamayan Uygur Türkü genç kızımız Nursiman Abdurraşid'e bırakmıştır fakat bu sırada canlı yayında olan Türkiye Büyük Millet Meclisi Televizyonu yayını kesmiştir. Oysaki TRT teröristbaşının kırmızı bültenle aranan kardeşi Osman Öcalan'la yapılan röportajı kesintisiz yayınlamıştı. PKK'lı bir teröriste sağlanan imtiyaz göz yaşları içerisinde ailesinden haber alamadığını anlatan Doğu Türkistanlı genç bir kızımızdan esirgenmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Çin'in Doğu Türkistanlı kardeşlerimize karşı uyguladığı zulme Avrupa'dan, Amerika'dan ses gelirken siyasi iktidardan hâlâ çıt çıkmamaktadır. Lafa geldi mi Müslüman Türk'üm derken sesiniz titriyor ama zulüm gören kardeşlerimizi duymuyor, haklarını savunma konusunda ortaya ciddi bir irade koyamıyorsunuz. İnsan hakları ihlallerini sürdüren Çin'e karşı Hükûmet sesini çıkarmamakta, Çin zulmüne karşı uluslararası toplumu harekete geçirme konusunda da son derece pasif kalmaktadır. Çin'in nihai hedefi Doğu Türkistanlıları tamamen yok etmek ve haritadan silmektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Türk milleti ve Türkiye Cumhuriyeti Doğu Türkistan'a sahip çıkmalı, Çin zulmünü durdurmalı ve derhâl Doğu Türkistanlı soydaşlarımızın can ve mal güvenliğini temin edecek uluslararası girişimlerde bulunulmalıdır. İktidar sussa da biz susmayacağız. "Müslüman Türk'üm." diye haykıran kardeşlerimizi yalnız bırakmayacağız. Her gün her yerde her fırsatta duyana duymayana Doğu Türkistan'daki insanlık dramını anlatacağız ve bu işi güncel tutmaya gayret sarf edeceğiz.

Genel Kurulu saygılarla selamlıyorum efendim. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Muhammed Levent Bülbül.

Buyurun Sayın Bülbül.

22.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Gazi Mustafa Kemal Atatürk tarafından 8 madde hâlinde bir kısım Meclis-i Mebusan üyeleriyle paylaşılmış olan Misakımillî kararlarının okunuşunun ve kabul edilişinin 101'inci yıl dönümünde bu kararı alan Meclis-i Mebusan üyeleri başta olmak üzere Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarına, bütün Millî Mücadele kahramanlarına rahmet dilediklerine, Çanakkale ili Ayvacık ilçesinde yoğun yağış nedeniyle oluşan sele kapılan araçta bulunan ve kaybolan, cansız bedenine ulaşılan vatandaşa Allah'tan rahmet, kaybolan diğer vatandaşın da bir an evvel bulunmasını dilediğine, fırtına ve yoğun yağış nedeniyle seralarda ve yerleşim yerlerinde ciddi zararların meydana geldiği Antalya ilindeki vatandaşlara geçmiş olsun dileklerini ilettiğine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, Misakımillî kararlarının okunuşunun ve kabul edilişinin 101'inci yıl dönümüdür. Gazi Mustafa Kemal Atatürk tarafından 8 madde hâlinde bir kısım Meclis-i Mebusan üyeleriyle paylaşılmış olan metin, Türk milletinin hiçbir şart altında boyun eğmeyeceğinin, bağımsızlıktan başka bir yaşam şeklinin asla ve asla söz konusu olamayacağının bütün dünyaya ilanıdır. "Ahd-i Millî, Peymân-ı Müebbed-i Millî" olarak da bilinen Misakımillî, Osmanlı Meclis-i Mebusanında 28 Ocak 1920'de 121 mebus tarafından imzalanmış, 17 Şubat 1920 tarihli toplantıda Edirne Mebusu Şeref Bey tarafından verilen teklifle okunarak kabul edilmiştir. Misakımillî, Birinci Cihan Harbi'nin galip devletlerinin sözde barış tekliflerine, Türk toprakları üzerindeki emperyalist emellerine karşı millî iradenin vermiş olduğu en önemli tarihî cevaptır. Misakımillî, Meclis-i Mebusanda kabul edilip ilan edildikten sonra galip devletlerde öylesine büyük bir tepkiyle karşılaşmıştır ki nihayetinde İstanbul 16 Mart 1920'de işgal edilmiş ve Meclis-i Mebusan da kapatılmıştır. Türkiye'nin, Türk milletinin millî mücadelesinin de aynı zamanda siyaset belgesi olarak kabul edilecek Misakımillî, bugün hâlâ caridir, hâlâ günceldir. Misakımillî demek, küçük bir kara parçasına sıkıştırılmak istenen büyük Türk milletinin dünyaya haykırışı demektir. Misakımillî sonsuz ufuklara uzanan ülkülerimizin bir millet tarafından yaşatılması demektir. Misakımillî demek tarihin şanlı sayfalarına yazılan bir mücadelenin vatanlaşmasının kararı demektir. Misakımillî, bağımsızlık için kanından, canından vazgeçen yiğitlerin destanlaşan ve sonu şahadetle biten mücadelesinin adı demektir. Bu noktada, Sayın Genel Başkanımızın da ifade ettiği gibi, Misakımillî konusunda tarih henüz hükmünü vermemiştir, coğrafyanın da bir asırlık özlemi dinmemiştir. Bu vesileyle bu toprakları bize vatan yapan ve bu kararı alan Meclis-i Mebusan üyelerimiz başta olmak üzere Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarına, bütün Millî Mücadele kahramanlarımıza saygı ve rahmet diliyoruz; ruhları şad, mekânları cennet olsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Sayın Başkan, Çanakkale'nin Ayvacık ilçesinde yoğun yağış nedeniyle oluşan sele kapılan araçta yakınlardaki enerji santralinde çalışan 1'i kadın 2 işçinin olduğu bildirilmiş ve arama kurtarma çalışmaları başlamıştır. Kaybolan 2 vatandaşımızdan 1'inin cansız bedenine ulaşılmış, diğer vatandaşımızı arama çalışmaları devam etmektedir. Bu elim hadisede vefat eden vatandaşımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı ve sabır diliyor; kayıp olan vatandaşımızın da bir an evvel bulunmasını diliyorum.

Yine Antalya'da oluşan fırtına ve yoğun yağış nedeniyle seralarda ve yerleşim yerlerinde ciddi zararların, maddi zararların meydana geldiği ifade edilmektedir. Yoğun yağış ve fırtınadan etkilenen bütün Antalyalı hemşehrilerimize, vatandaşlarımıza geçmiş olsun diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Söz sırası Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç'ta.

Buyurun Sayın Oluç.

23.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin iş yükünün önemli bir bölümünü Rusya, Türkiye, Ukrayna, Romanya ve İtalya'nın oluşturduğuna, 2020'de 871 davada karar açıklandığına, hak ihlallerinde Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin özgürlük ve güvenlik hakkıyla ilgili 5'inci, adil yargılanma hakkıyla ilgili 6'ncı maddesinin 1'inci sırada yer aldığına, Türkiye'nin hakkında en fazla karar açıklanan devletler sıralamasında 2'nci olduğuna, 22 Aralık 2020'de Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde Demirtaş davasında Türkiye aleyhine Büyük Daire kararı verildiğine ve bu kararın hâlen uygulanmadığına, Türkiye'nin 2020 yılı Uluslararası Şeffaflık Örgütünün Yolsuzluk Algı Endeksi'nde 180 ülke arasında 86'ncı sırada yer aldığına, TÜRK-İŞ'in açıklamasına göre 2021 yılı Ocak ayı için açlık sınırının 2.652 lira, yoksulluk sınırının 8.638 lira olduğuna, asgari ücretin ise 2.825 lira olduğuna, asgari ücret belirlenirken insanların nasıl yaşayacağı göz önünde bulundurulmayarak milyonlarca insanın pandemi ve zamlar karşısında savunmasız bırakıldığına, bunun müsebbibinin bu iktidar olduğunu bir kez daha vurguladığına ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi 2020 bilançosunu açıkladı Strazburg'daki merkezinde bir basın toplantısıyla ve pandemi koşullarına rağmen 2020'de aldığı kararların bir dökümünü yaptı. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin iş yükünün önemli bir bölümünü 5 ülke oluşturuyor: Rusya, Türkiye, Ukrayna, Romanya ve İtalya. Baktığımızda, başvuruların toplamda yüzde 75'i bu 5 ülkeden geliyor. Rusya, 13.800 dava başvurusuyla yüzde 22,4'ünü oluşturuyor. 2'nci sırada kim var? Tabii ki Türkiye, 11.150 başvuruyla başvuruların yüzde 18'ini oluşturuyor.

Şimdi baktığımız zaman, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, pandeminin yarattığı elverişsiz koşullara rağmen, geçen yıl yani 2020'de 871 davada karar açıklamış. Bunların 762'sinde Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin en az 1 maddesinin ihlaline hükmetmiş. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 5'inci yani özgürlük ve güvenlik hakkı, 6'ncı adil yargılanma hakkı konusundaki ihlaller 1'inci sırada yer alıyor.

Şimdi yine rakamlara baktığımızda, hakkında en fazla karar açıklanan devletlerin sıralamasında Rusya 185 kararla 1'inci sırada. 2'nci sırada kim? Türkiye, 97 kararla. Rusya, en fazla vatandaşların özgürlük ve güvenlik hakkını ihlalden hüküm giymiş. Türkiye hakkında açıklanan kararlara baktığımızda, bu 97 karardan 85'inde Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin en az 1 maddesinin ihlal edildiği sonucuna varılmış. Türkiye davalarında en fazla ihlal maddesi hangisi? 10'uncu madde. 10'uncu madde, düşünce ve ifade özgürlüğü. Şaşırtıcı mı? Değil.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, geçen yıl Avrupa geneli için 80 kez 10'uncu maddenin ihlalini hükmetmiş. Kim 1'inci sırada? Türkiye, 31 ihlalle. Türkiye davalarında açıklanan kararlarda 21 kez adil yargılanma hakkı, 16 kez özgürlük ve güvenlik hakkı, 11 kez de toplanma ve dernek kurma özgürlüğüyle ilgili maddelerin ihlali görünüyor.

Şimdi Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin 2020 bilançosunu niye hatırlatıyorum? 22 Aralık 2020'de Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde Demirtaş davasında Türkiye aleyhine Büyük Daire kararı verildi. Hâlen bu karar uygulanmadı ve Türkiye'deki iktidar, bu kararı uygulamayarak hem Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 46'ncı maddesine -altında imzası olan- hem de Türkiye Anayasası'nın 90'ıncı maddesine aykırı hareket etmektedir. Bunu bir kez daha, bu vesileyle hatırlatmış olalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

İkinci değinmek istediğim konu, Uluslararası Şeffaflık Örgütü var. Uluslararası Şeffaflık Örgütünün yolsuzluk algı endeksi yayınlanıyor, çok uzun yıllardır uluslararası alanda da takip edilen bir endeks. Türkiye, 2020 açıklamasında 180 ülke arasında 86'ncı sırada yer almış. Şimdi, bu endeksteki sıralama şöyle oluyor: 0 ile 100 puan arasında değerlendiriliyor, 0 yolsuzluğun çok yoğun olduğu, 100 ise yolsuzluğun olmadığı ülke anlamına geliyor. Türkiye'nin puanı 40 yani 180 ülke arasında 86'ncı sırada yer alıyor. Türkiye'yle aynı puanı paylaşan ülkelere bakalım; Trinidad ve Tobago, Doğu Timor, Fas, Burkina Faso. Yani iktidar mensuplarına desek ki "Haritada yerini gösterin bu ülkelerin." bulamazlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Endekse göre, Avrupa Birliği üyesi ülkelerle karşılaştırıldığında, 44 puanla Avrupa Birliği içinde en düşük puanı alan Romanya'nın da gerisinde kalmış vaziyette Türkiye 40 puanla. OECD ülkeleri arasında -yani Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Teşkilatına (OECD) baktığımızda Türkiye- sondan 3'üncü sırada yer alıyor. Neden bu yolsuzluk endeksinde Türkiye bu kadar vahim bir tabloyla karşı karşıya? Çünkü bakın, yolsuzluk endeksinde bu duruma gelmenin nedeni, toplumlar demokrasiden uzaklaştıkça, açıklık ve şeffaflıktan uzaklaştıkça yolsuzlukla mücadele etme kabiliyetleri azalıyor. Hukuk devleti olmaktan, hukukun üstünlüğünden, adaletten uzaklaştıkça yolsuzlukla mücadele etme çapı düşüyor. Dolayısıyla düşünce özgürlüğünün, ifade özgürlüğünün altını oyan iktidarlar, insan haklarını ihlal eden iktidarlar aslında yolsuzlukla mücadele kabiliyetini de ortadan kaldıran iktidarlar oluyorlar ve Türkiye'deki iktidarın da durumu budur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Son olarak bir noktaya değinmek istiyorum. TÜRK-İŞ ocak ayı açlık ve yoksulluk sınırını açıkladı, buna göre açlık ve yoksulluk sınırında 2021 Ocak ayı açısından baktığımızda, 4 kişilik ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken gıda harcaması tutarı olarak ifade edilen açlık sınırı 2.652 lira olarak belirlendi. Gıda, giyim, konut, ulaşım, eğitim, sağlık gibi ihtiyaçları da buna kattığımızda yoksulluk sınırı 8.638 lira oldu 4 kişilik bir aile için. Asgari ücreti hatırlatmak istiyorum: 2.825 lira olarak belirlendi Türkiye'de.

Şimdi, buna baktığımızda işçi ve emekçilerin geniş kesimlerini açlığa ve yoksulluğa…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Son cümlem efendim.

BAŞKAN – Peki, son cümlenizi alayım.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - …milyonlarca insanı açlığa ve yoksulluğa mahkûm eden bir asgari ücret belirlemesini geçtiğimiz yılın sonunda hep birlikte yaşadık ve bu asgari ücret belirlenirken insanların nasıl yaşayacağı, nasıl geçineceği, insanca yaşamı nasıl sürdüreceği konusunda hiçbir standart göz önünde bulundurulmadı, işçilerin, emekçilerin aileleri hesaba katılmadı ve milyonlarca insan pandemi ve zamlar karşısında savunmasız bırakıldı; bunun da müsebbibi bu iktidardır, bunu da bir kez daha vurgulamış olalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Özgür Özel.

Buyurun.

24.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, dün esen rüzgârın ülkenin birçok ilinde zarara yol açtığına, sel felaketi yaşayan Antalyalılara geçmiş olsun dediklerine, Antalya Milletvekili Deniz Baykal'ın da konuyu yakından takip ettiğine ve Parlamentoya selamlarını ilettiğine, 28 Ocak 1920'de İstanbul'da toplanan Meclis-i Mebusanın oy birliğiyle Misakımillî'yi kabul ettiğine, bu vesileyle Kurtuluş Savaşı kahramanlarını ve Misakımillî'yi kabul eden İstanbul Parlamentosunun temsilcilerini bir kez daha saygıyla andığına, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un "Jön Türkler, İttihat ve Terakki, ardından Anadolu ve Rumeli Müdafaai Hukuk Cemiyetleri, ardından Cumhuriyet Halk Fırkası; CHP bunun devamıdır, biz, bunların karşısındaki akımın devamıyız." dediğine, Adalet ve Kalkınma Partisi Sakarya Milletvekili Kenan Sofuoğlu'nun kiracısı olan ve kirasını ödeyemeyen bir kadın kafeterya işletmecisine haciz götürdüğüne, kendisinin Meclise gelmeden maaş aldığına, partisinin sırtına taşıyamayacağı yükler getirdiğine, RTÜK Başkanının yeniden seçildiğinde "Kanunu hazırladım, Meclise sevk edeceğim, yasalaştıktan sonra da yürürlüğe girecek." diyen RTÜK Başkanının görevden çekilmesi için destek vereceklerine, Doğu Türkistan konusunda Çin'in aşıyı pazarlık malzemesi yaparak Türkiye'ye şantaj yapıp yapmadığını öğrenmek istediğine, eğer yapıyorsa konunun Birleşmiş Milletlere götürülmesi için tam destek vermeye hazır olduklarına, gerçeklerin gizlenmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Öncelikle, dün, hem memleketim Manisa'da hem Antalya'da hem birçok ilimizde rüzgâr çok zarar verdi. Antalya'da bir sel felaketi oldu, çok kayıplar var, hem geçmiş olsun diyoruz hem üzerimizdeki bir selamı aktaralım. Antalya Milletvekilimiz, partimizin önceki genel başkanı Sayın Deniz Baykal da biraz önce telefonla arayarak Antalya'yı çok yakından takip ettiğini ifade etmiş, yaraların sarılması ve hasarların ortadan kaldırılması için kendisinin de takibinde olan bu konunun bizim tarafımızdan da dillendirilmesi ve takip edilmesi konusunda bizden ricada bulunmuştur. Onun hem geçmiş olsun dileklerini hem Parlamentoya selamlarını iletiyoruz ve kendisine acil şifalar diliyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, bugün, İstanbul'da toplanan Meclis-i Mebusanın oy birliğiyle Misakımillî'yi kabul ettiği 28 Ocak. Ve ardından 12 Şubat günü tüm dünya parlamentolarına ve basına bilgi verilerek aleniyet kazanmış ve hepimiz açısından bir gurur gününe dönüşmüştür. Amasya Tamimi, Erzurum ve Sivas Kongrelerinin ışığında ilan edilen Misakımillî, Türkiye Cumhuriyeti'nin tapu senedi olan Lozan'a da referans olmuştur. Bu çerçevede Kurtuluş Savaşı kahramanlarımızı ve Misakımillî'yi kabul eden İstanbul Parlamentosunun temsilcilerini bir kez daha saygıyla anıyorum.

Elbette 28 Ocak 1920'deki Meclis-i Mebusan, 23 Nisan 1920'de toplanacak olan kurucu Birinci Meclisimizin de doğal üyeleri olması sebebiyle Parlamentomuz açısından da gurur duyulan bir topluluk, gurur duyulan bir kurucu kadrodur ve daha sonra, sürgüne gönderilmemiş olan üyeleri 23 Nisanda Birinci Mecliste yer almışlardır.

Tabii, burada bir gerçekliği vurgularken o günlerden bugünlere bizi getirenleri hepimiz minnetle anıyoruz ve kendini o sürece ait hisseden herkesten büyük bir memnuniyet duyuyoruz, biraz önce Sayın Levent Bülbül de ifade etti. Ancak, biz dün Numan Kurtulmuş'tan başka bir şey duyduk, Numan Kurtulmuş "Jön Türkler, İttihat ve Terakki, ardından Anadolu ve Rumeli Müdafaai Hukuk Cemiyetleri, ardından Cumhuriyet Halk Fırkası; CHP bunun devamıdır. Biz, bunların karşısındaki akımın devamıyız." dedi. Şimdi, böyle diyorsanız başka bir şey var. O günlerde Cumhuriyet Halk Fırkası var; biz buradayız, kendini ait hisseden herkese de büyük saygımız var, aynı şeyleri AK PARTİ'den de duymak isteriz ama Numan Kurtulmuş dönüyor, diyor ki: "Biz onların karşısındaydık." "Biz karşısındaki akımdayız." dedin mi başka bir yere savruluyorsun. Vallahi, o zaman 5 tane… 1 tanesi mesela İngiliz Muhipleri Derneği falan olmak üzere 5 tane zararlı dernek var karşımızda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Atatürk'ün altını çizdiği… Numan Bey "Biz bunların karşısındaki akımız." diyor. Eyvallah, saflar netleşsin ama duyalım bakalım, Levent Bülbül'ün söylediği çizgi ve ittifak ortağının iki gün önce söylediği çizgi ve Numan Kurtulmuş'a AK PARTİ'den bir tane kınama yok, bir tane söz yok. Ne dediğinin farkında mısınız? Numan Kurtulmuş'un ne dediğinin farkında mısınız? Bir oraya bakmak lazım, ondan sonra bu Numan Kurtulmuş'un partinizi temsil niteliği varsa o zaman başka yerlerdeyiz, o zaman tutup da önüne gelene "Vatan haini." diyenler Numan Kurtulmuş'a ne diyecekler? Çizginiz Numan Kurtulmuş'un çizgisiyse ya onunla yolları ayıracaksınız ya da savrulduğunuz yer başka bir noktadır, bunu göreceksiniz.

Bizim partimiz daha sonra Anadolu ve Rumeli Müdafaai Hukuk Cemiyetlerinden Cumhuriyet Halk Fırkasına, sonra Cumhuriyet Halk Partisine dönüşmüştür. Tarihimizin nerede durduğunun farkındayız, bütün gruplardan duyduklarımızdan memnunuz da Numan Kurtulmuş'a ne diyeceksiniz onu bir duymak istiyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, bir yandan da Adalet ve Kalkınma Partisi Sakarya Milletvekili Kenan Sofuoğlu kendine ait dükkânda kirasını ödemeyen bir kadın kafeterya işletmecisine haciz götürmüş, eşyaları toplamışlar götürmüşler. Şimdi, bu Kenan Bey'i biz buralarda görmüyoruz. Bu, bedavadan işte, popülerliğinden yararlanarak oldu milletvekili. Ben, AK PARTİ'nin teşkilatlarından gelen milletvekili arkadaşlarımızın emeklerine son derece saygı duyuyorum. Bu Beyefendi hem gelmiş motokros şampiyonu, motor şampiyonu; hepimizin beğendiği, desteklediği birisiyken milletvekili yapıldı. Gel kardeşim, görevini yap burada. Nerede bu? Yoklama isteriz yok ama haciz götürmüş, haciz! Buna da bir şey söyleyin. Bu arkadaş burada Meclisi takip etmeden maaş alıyor, öbür taraftan bakıyorsunuz, bir kafeterya işletmecisine haciz götürüyor; bu olmaz. Yazık, emeğiyle gelenlere yazık; Sayın Grup Başkan Vekiline yazık. Gece yarılarına kadar çalışıyor burada, Kenan Bey'i taşımak için…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sonra Kenan Bey, taşıyamayacağı yükler getiriyor partinizin sırtına. Bir kadın, tek başına bir kadın girişimci kafeterya sahibinin dükkânına pandemide haciz "Kirayı ödeyemedi." diye; olacak bir şey değil arkadaşlar.

Son olarak ifade etmek istediğim bir husus daha: RTÜK Başkanı, RTÜK'e yeniden Başkan seçilmiş, açıklama yapıyor; açıklamadan bir paragraf: "Bu vesileyle buradan bir müjde vermek istiyorum. Bizlerden talepleri olan yayıncılarımızın reklam süreleriyle ilgili yasal düzenlememizi tamamladık, çalışma yakında TBMM'ye sevk edilecek, yayıncılarımızın çok memnun olacağını tahmin

ettiğim düzenleme TBMM'de yasalaştıktan sonra da yürürlüğe girecek." Ya, böyle hadsizlik var mı, böyle bir saçmalık olur mu? Bir bürokrat…

Bakın, ilk düğmeyi yanlış iliklediniz "Bu, tek adam rejimi." diye biz söylüyorduk, eleştiriyorduk. Damat bey, bakan oldu; ilk kanun, ilk açıklama; dedi ki: "Kalkınma Bankası Kanununu hazırladım, Meclise sevk ediyorum."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alayım Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ağustos 2018, rejime kasteden Anayasa değişikliğinden sonra yapılan seçimler de kurulan tek adam rejiminde Meclise geleceği müjdelenen ilk kanun, diyor ki: "Kalkınma Bakanlığı Kanununu hazırladım, Meclise sevk ediyorum." İlk düğmeyi yanlış iliklediniz, geldi, geldi, geldi… RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin, hadsiz adam! Şimdi, buna siz ne diyeceksiniz? Nasıl yapıyor bunu? "Kanunu hazırladım, Meclise sevk edeceğim." diyor. "Yasalaştıktan sonra da yürürlüğe girecek." müjde veriyor. Bu Ebubekir'i geri çağırmak için getirin kanun teklifini, iki elle kimi diyorsanız yerine hemen seçelim, alın bunu görevden. Meclisin geri çağırma hakkı vardır. Görevlendirdiğimiz adam bize kanun teklifi yolluyor. Kanun teklifini hazırlamış, bitirmiş, sevk ediyormuş ya! Böyle bir hadsizliğe karşı Ebubekir Şahin'in karşısında cumhuriyet değerleriyle çelişmeyecek, Parlamentoyu utandırmayacak kimi getirirseniz kapalı oylama oy vereceğiz, tam oyla çıkaracağız. Çekin bu hadsizi oradan! Parlamentoya karşı bunu yapamazsınız. Çekin bu hadsizi! (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) Son bir dakika Sayın Başkan, son cümle.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bize de sıra gelsin, sayfa doldu not almaktan.

BAŞKAN – Peki, son kez.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu RTÜK Başkanını, çekin bu hadsizi oradan; hepimiz destek verelim. Ben inanıyorum, bütün gruplar destek verir. Parlamentodan seçileceksin, Parlamentoya "Kanun hazırladım, yolluyorum, onaylayın, yürürlüğe girecek..." Bir de ondan sonra "Bu kanunları biz hazırlıyoruz..." Mehmet Bey'in buna da bir açıklık getirmesini bekliyoruz.

Son sözüm, Doğu Türkistan konusunda Çin, Türkiye'ye şantaj yapıyor mu yapmıyor mu? Şu ana kadar -Sayın Bakanın ifadesiyle- 40 milyon doz aşı gelecekti, 9,5 milyon doz aşı geldi. Tutumumuz net; barış zamanında aşıyı pazarlık malzemesi yapmak ile savaşta biyolojik silah kullanmak aynı şeydir; insanlık suçudur. Çin, böyle bir şantaj yapıyorsa ona karşı bu Parlamentonun bir duruş göstermesi, sizin de gidip Birleşmiş Milletlerde canına okumanız lazım bunların. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Bu konuda da tam destek vermeye hazırız, tam desteğe hazırız. Netleşin ve doğruları söyleyin. Ülkeden gerçekleri gizlemeyin.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Usul açısından yerimden…

Şimdi Sayın AK PARTİ Grup Başkan Vekili konuşacak, kendisinden özür diliyorum sözünü kestiğim için de.

Şimdi, 8 AK PARTİ'li milletvekili arkadaş var ama kendileri konuşacak. Yazık günahtır. Yani Grup Başkan Vekillerine inanmıyorlar mı gelip dinlemiyorlar? Yani böyle bir Parlamento olur mu ya?

BAŞKAN – Sayın Tanal lütfen.

Sayın Muş…

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Sayın Başkan, müdahale eder misiniz? Milletvekilinin nasıl davranacağını bir başka milletvekili söyleyemez, kendilerine baksınlar.

BAŞKAN – AK PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Mehmet Muş.

Buyurun Sayın Muş.

25.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygınlığını korumanın başta üyelerinin görevi olduğuna, Misakımillî konusundaki duruşlarının çok net olduğuna, Millî Mücadele sırasında farklı kanaatlerin vatanın kurtarılması amacıyla CHP'de buluştuğuna, çok partili hayata geçişle birlikte ayrılmalar olduğuna, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un sözlerindeki kastın Demokrat Parti ve merkez sağ anlayış olduğuna, Misakımillî'nin ülkenin yıllar önce büyük mücadelelerle çizilen haritası olduğuna, milletvekillerinin kişisel işleriyle alakalı Mecliste konuşma usullerinin olmadığına, Sakarya Milletvekili Kenan Sofuoğlu'yla ilgili konuda bilgisi olmadığından konuşmayacağına, kanun yapma yetkisinin Türkiye Büyük Millet Meclisi milletvekillerinin olduğuna, yeni Anayasa'ya göre Hükûmetin sadece bütçe kanunu teklifini Meclise gönderebileceğine, bunun dışındaki teklifleri milletvekillerinin verebileceğine, herhangi bir kurumun, yöneticinin, kanun teklifi verme yetkisi olmadığına, Türkiye Cumhuriyeti devletine hiç kimsenin bir tehdidinin söz konusu olamayacağına, böyle bir durum olduğu zaman hep beraber gereken tepkinin verileceğine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygınlığını korumak başta onun üyelerinin görevidir. Yani ben burada konuşma yapacağım zaman, şu an bütün medya, bütün basın bizi izliyor, görüyor. Dolayısıyla sesimizi ilgili çevreler ilgiyle yakından takip ediyorlar. Burada herhangi birisini ikna etmek gibi durumumuz söz konusu değil. Arkadaşlarımız çeşitli komisyon çalışmalarında, yasa çalışmalarında işlerini tamamladıkça Genel Kurul çalışmalarına katılmaktadırlar.

Şimdi, değerli arkadaşlar, zorlama yorumlara gerek yok. Yani efendim "Karşısında Pontus Rum vardı." İşte efendim "Karşısında Ermeni, Hınçak Cemiyetleri vardı, o zaman onlar mısınız?" gibi zorlama yorumlara gerek yok. Bakın, neyi kastediyor Numan Bey veya bizim Misakımillî konusundaki duruşumuz çok nettir.

Şimdi, CHP'nin içerisinde 1945'li yıllarda, belki de biraz öncesinde Demokrat Parti diye bir damar ayrılıyor. 1945 seçimlerini biliyorsunuz, açık oy, gizli tasnif olduğu için "Ce-Ha-Pe" tekrar kazanıyor; çok partili hayattaki kazandığı tek seçimdir. 1950'de normal seçimlere geçiliyor ve Demokrat Parti büyük bir çoğunlukla seçimi kazanıyor. Dolayısıyla CHP yeknesak bir yapı değil o zaman, içerisinde farklı fikirler var; bir noktada buluşuluyor, buluşulan nokta neresi? Vatanın kurtarılması ama içerisinde farklı kanaatler var ve 1950'de bu ayrılıyor. Dolayısıyla Numan Bey'in kastettiği o Demokrat Parti, o merkez sağ anlayıştır ve bugün onun devamları oldu; Demokrat Parti oldu, ondan sonra ANAP geldi, biz geldik vesaire. Dolayısıyla, kastettiği budur.

Misakımillî, bu ülkenin bundan yıllar önce büyük mücadelelerle çizilen haritasıdır. Bunun büyük bir kısmını başardık, bir kısmı Lozan'da maalesef istediğimiz şekilde neticelenmedi ama büyük bir oranıyla bu vatan toprakları kurtarılmış oldu; burada kimsenin en küçük bir tereddüdü, bir itirazı söz konusu değil. Keşke tamamını gerçekleştirebilseydik ama o günkü şartlar altında bu kadarını başarabildik. Dolayısıyla, köylüsüyle, çiftçisiyle, çarıklısıyla, okumuşuyla, mühendisiyle, öğrencisiyle topyekûn bir mücadeleyle bu vatan kurtulmuştur ve bizlere emanet edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, milletvekillerinin bireysel, kişisel işleriyle alakalı burada bir konuşma usulümüz yok. Kenan Bey'in bahsettiğiniz meselesinin detayını bilmiyorum, ne olduğunu bilmiyorum, ilişkiyi bilmiyorum; dolayısıyla, bilmediğim bir konu üzerinden bir konuşma yapmam. Milletvekillerinin bireysel ilişkileriyle alakalı, özel hayatlarıyla alakalı da konuşmamayı tercih ediyorum. Dolayısıyla, kendisine sorarım nedir mesele. Ama bir kiracı-işveren ilişkisi; detayı nedir, eskisi var mı, evveliyatı var mı, nedir bilmiyoruz, bir ihtilaf var aralarında. Dolayısıyla, bir alacak verecek ilişkisinin Mecliste konuşulmasını da çok doğru bulmadığımı ifade etmek isterim.

Değerli milletvekilleri, tabii ki kanun yapma yetkisi Türkiye Büyük Millet Meclisi milletvekillerinindir, üyelerinindir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bunların dışında, yeni Anayasa'mıza göre Hükûmet sadece bütçe kanununu gönderebilir, bunun dışındaki teklifleri milletvekilleri verir. 600 milletvekili vardır, bu 600 milletvekilinin herhangi birisi teklif verebilir. Bunun dışında herhangi bir kurumun, yöneticinin, idarecinin kanun teklifi verme yetkisi, önerisi yoktur. Ancak, Parlamento bilgi talep ederse kendisinden bilgi alınabilir ama nihai kararı verecek olan, onu yasalaştıracak olan, teklif hâline getirip komisyonlarda müzakere edecek olan milletvekilleridir; bunun dışında hiç kimsenin böyle bir hak ve yetkisi yoktur. Bunu özellikle de belirtmek isterim.

Şunu da söyleyeyim: "Çin böyle bir şey mi söylüyor? Başka bir devlet şunu mu söylüyor?" Değerli arkadaşlar, Türkiye Cumhuriyeti devleti egemen bir devlettir, egemen bir devlet olarak davranır. Türkiye Cumhuriyeti devletine hiç kimsenin ne bir tehdidi söz konusu olabilir ne de bir kimse parmak sallayabilir. Buna biz ne kadar itiraz edersek, bu Parlamento içerisindeki diğer siyasi partiler de o derece itiraz ederler çünkü devletin sahibi bu milletin tamamıdır ve bu milletin temsilcileri olan siyasi partilerin tamamıdır; biz değiliz, biz sadece belli bir süre devleti yönetmek üzere vatandaştan yetki alan partiyiz; Cumhur İttifakı olarak bunu ifade ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Dolayısıyla, böyle bir durum olması söz konusu değil, olduğu zaman da hep beraber buna gereken tepkiyi birlikte veririz diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Mehmet Muş Cumhuriyet Halk Partisinin çok partili dönemde kazandığı tek seçimin 1946 seçimi olduğunu söyledi, bu konuda bir açıklık getireyim.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Tek başına iktidarı kastediyorum.

BAŞKAN – Yerinizden 60'a göre pek kısa bir söz veriyorum.

26.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Cumhuriyet Halk Partisi 1961'de İsmet İnönü'yle yüzde 36,7; 1973'te Bülent Ecevit'le yüzde 33,3; 1977'de yine Ecevit'le yüzde 41,3 oy almıştır. Adının "Cumhuriyet Halk Partisi" olmadığı dönemlerdeki seçimlerde aldığı oyları da bütün herkes biliyordur.

Numan Kurtulmuş'un demeci önümde, bunun yüz elli sene evvelki bir tartışma olduğunu ve… Bakın, Sayın Mehmet Muş gibi söylerse hiç bir itirazım olmaz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – O anlama geliyor ama.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Eğer Demokrat Partinin devamını ararsanız, böyle, Parlamentoya baktığınızda, bunu sizden çok daha fazla hak edecek, çok saygın sağ siyasi partiler olduğunu görürüz ama Numan Kurtulmuş, meydanı boş bulmuş, şöyle söylüyor kongrede: Türkiye'de 2 farklı siyaset yolunun olduğunu anlatıyor. "Bu yollardan biri Genç Türkler, İttihat ve Terakki, Cumhuriyet Halk Fırkası ile bugünkü CHP'ye kadar gelmiş siyasi çizgi; milletten kopuk, jakoben bir anlayış. Bundan yüz elli sene evvelki tartışmalar da aynı tartışmaydı. Diğer yol ise milletin inandığı yoldur, AK PARTİ bunun devamıdır." diyor. Ben daha ne diyeyim? "Yüz elli yıl önce" diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, cümlemi tamamlayım.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – "Yüz elli yıl önce" diyor adam. Altmış yıl önce, yüz elli yıl önce… Çok iyi matematik bilir Mehmet Muş, çıkarınca 1870 Birinci Meşrutiyet, 1908 İkinci Meşrutiyet. Cumhuriyet Halk Fırkası, karşımızda İngiliz muhipleri, mandacılar. Şimdi, dedi ki İYİ PARTİ: "Biz bunun devamıyız, destekliyoruz." Buradalar, ben demem ki "CHP yaptı." İYİ PARTİ bunu diyorsa, birlikteyiz. MHP dedi ki: "Birlikte yaptık." Meclis-i Mebusan'ı selamladı, birlikteyiz ama sayın

MHP'liler, karşınızda Numan Kurtulmuş bunu demiş. Parti ayrışmıyor, ayrışsın, ben Mehmet Muş'la da birlikte olurum Millî Mücadele'de. Adam "1870'ten beri biz bunların karşısındayız." diyor. En son, Vahdettin duruyor, Atatürk çıkıyor, "Geldikleri gibi giderler." diyor. Ben de derim ki Numan Bey'e: Geldiğiniz gibi gidersiniz kardeşim, biz buradayız. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, uzatmak istemiyorum da toparlayayım müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Buyurun.

27.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, kastım şu: Cumhuriyet Halk Partisi tabii ki seçim kazanmıştır, tek başına seçim kazanamamıştır; kastım odur. Tek başına iktidara gelmemiş yani 45'te tek gelmiştir, çok partili hayatta bir daha tek başına gelememiştir, onu ifade etmek isterim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Onun da tarihini veriyorum: 2023 Ekim.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Yüzde 22 şu an CHP'nin oyu, yüzde 22'yle gelirlerse ben de kendilerini tebrik edeceğim.

Şimdi, bakın, arkadaşlar, 1945'i yani Demokrat Partiyi özellikle söyledim. Bakın, siyasal düşünceler, siyasal akımlar, siyasal fikirler birden ortaya çıkmaz; bu, bir damardır. Yani sosyal demokrasi, sosyal demokratlık arkadaşlar, yani bugün CHP'yle ortaya çıkmadı, önceden de varmış; o zaman çıkmış yani 1850'de de varmış, 1800'lerde Osmanlı'nın içinde de böyle bir anlayış, fikir varmış; oradan beslene beslene bugünlere gelmiş, yarın da olacaktır. Dolayısıyla kastettiği şu: Arkadaşlar, Misakımillî konusunda tartışmayı bile zül görürüm. Yok, "Siz onun yanındaydınız, biz destekliyorduk, siz karşısına çıktınız."

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Buradaysanız sorun yok; beraber olalım diyorum. Numan Bey'i ne yapacağız? Ayrışalım şu Numan Bey'le. Ben senin yanındayım bu konuda.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Bir dakika… Arkadaşlar, bunu zül görüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, Numan Bey'in kastettiği de şu, diyor ki: "Bu fikirler…" Bir tarih veriyor. 1870'te aynı fikirleri düşünmüyor, ha, vatanın müdafaasında ortak hareket etmiş; mücadele etmişiz hep beraber, kazanmışız, Misakımillî'nin büyük bir kısmını başarmışız. Fakat kastettiği şu: "Fikrî olarak, meselelere yaklaşım olarak, tarz olarak, düşünce olarak bir ayrım var." dedi. Ben farklı düşünüyorum, onlar farklı düşünüyor; bu doğal bir şeydir arkadaşlar, herkes aynı düşünmek zorunda değildir. Atıf yaptığı nokta burasıdır. Bunu buradan alıp da yok İngiliz Muhipleri Cemiyetine, yok Ermeni Hınçak Taşnak Cemiyetine getirmek zorlama bir yorum olur. Kastettiği bu fikirdir. Bu fikri 1970'e götürmüş; geri de götürürsünüz, 1600'lere de götürürsünüz, 1500'lere de götürürsünüz giderseniz. Yani belki o zaman bir padişahlık var ama toplumun -fikriyatı zikriyatı- hepsi aynı düşünmüyor ki bu insanların. Yazarlar var, çizerler var, farklı görüşler var; kastettiği bu. Dolayısıyla bunu başka yerlere çekmenin bir gereği yok. Bizim duruşumuz da çok nettir. Taviz veremeyeceğimiz şeyler vardır hayatta, bunlardan bir tanesi de bu Misakımillî'dir arkadaşlar.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, daha geriye giderlerse -tutanağa geçsin- biz Galata Kulesi'nden uçmaya çalışan Hezârfen'iz galiba Numan Bey de aşağıdan ok attıran adam. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) ÖNERGELER

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanlığının İçtüzük'ün 22'nci maddesi çerçevesinde siyasi parti gruplarının oranlarında değişiklik olması sonucunda Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait Kirazoğlu'nun Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu üyeliğinden geri çekildiğine ilişkin yazısının 28/1/2021 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazısı (4/106)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanlığı İç Tüzük'ün 22'inci maddesi çerçevesinde siyasi parti gruplarının oranlarında değişiklik olması sonucunda Gaziantep Milletvekili Sayın Mehmet Sait Kirazoğlu'nun Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu üyeliğinden geri çekildiğine ilişkin yazısı 28 Ocak 2021 tarihinde Başkanlığımıza ulaşmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır; okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 18/12/2020 tarihinde Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 milletvekili tarafından, süt üreticilerinin yaşadığı sorunların tespit edilerek bu sorunların çözümüne yönelik politikalar geliştirilmesi amacıyla verilmiş olan (10/3582) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 28/1/2021 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

28/1/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 28/01/2021 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu
İzmir
Grup Başkan Vekili

Öneri :

Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 milletvekili tarafından süt üreticileri sektöründe yaşanan sorunların tespit edilmesi, sorunların çözümü için uygulanabilir politikaların üretilmesi ve üreticilerin mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla 18/12/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 28/1/2021 Perşembe günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - İYİ PARTİ grup önerisinin gerekçesini açıklama üzere Eskişehir Milletvekili Sayın Arslan Kabukcuoğlu

Buyurun Sayın Kabukcuoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; partimizin süt üreticilerinin sorunlarıyla ilgili vermiş olduğu araştırma önergesi üzerine söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlarım.

Milletimizin beslenmesinde önemli bir protein açığı vardır. Dünya Sağlık Örgütünün önerisine göre kişilerin günlük tüketmesi gereken yetişkin bir insan için tüketilmesi gereken protein 56 ila 70 gram arasındadır; bizde ise bu 35-40 gram arasındadır.

1 kilogram sütte 32 gram protein vardır; süt, ayrıca sadece protein kaynağı bakımından değil mineraller ve vitaminler bakımından da zengin bir besin kaynağıdır.

Süt üretimimizin hayvan cinslerine göre dağılımı 2019 yılı itibarıyla; inek sütü 16 milyon litre, koyun-keçi sütü 2 milyon litre, manda sütü 800 bin litre civarındadır. Süt üretimi deyince inek sütü düşünülmelidir ve bu söylediklerimin hepsi inek sütü konusunda olacaktır.

Avrupa Birliği ortalama süt tüketimi kişi başına yılda 342 litreyken bizde 276 litredir. Günlük süt ihtiyacı 2 su bardağı kadardır. Çocuklukta ve yetişkin yaşta, yaşlılıkta, ileri yaşlarda süt, önemli ve elzem bir besin kaynağıdır.

Süt endüstrisi, gerek üretim gerekse pazar bakımından sorunludur. Sağlıklı toplum için süt tüketimini sağlayacak tedbirler alınmalıdır. Ülkemizde süt üretimi, çiftçimizin fedakârlığı üzerinden yürütülmektedir. Çiğ süt fiyatı litre başına Kasım 2019'da 2 lira 30 kuruş; prim 10 kuruşken yem fiyatı ton başına 1.350 Türk lirası olmuştur. Primle birlikte hesapladığımızda süt/yem paritesi 1,77'dir. Bir yıl süreyle yem fiyatları sürekli yükselirken çiğ süt fiyatı yerinde saymıştır. Ocak 2021'de 1 litre çiğ süt fiyatı 2,80; prim 30 kuruş; yem 2.200 liradır ton başına. Süt/yem paritesi 1,40'a düşmüştür. Süt destekleme bedelleri devlet tarafından gecikerek ödenmektedir. Süt/yem paritesi için uluslararası değer 1,5'ken Tarım Bakanlığının kabul ettiği 1,3'tür.

Her büyükbaş hayvan ortalama 450 gün arayla yavrulamakta ve bir buzağı için ortalama 370 lira destekleme primi verilmektedir. Bu prim, bölgeler arasında ve de ahırdaki hayvan sayısına göre değişiyor. Buzağı primleri zamanında verilmemekte ve yine burada üretici mağdur edilmektedir. Örneğin İç Anadolu, 2019 yılı buzağı yardımını henüz alamamıştır.

Süt üretimi, yem/süt fiyat paritesi arasına sıkıştırılamaz. Çiftçiyle konuştuğumuz vakit, köylü bir ailenin geçinebilmesi için ortalama 8 ila 10 baş hayvan gerekmektedir; karı koca 2 kişi tüm mesaisini buna ayırmak zorundadır. Vatandaş sütünü satar, bedelini yaklaşık bir ay sonra alır. Süt toplayıcısı nazlıdır, bazen de vatandaşı dolandırırlar. Üretici bu zorluklarla ürününü piyasaya verir, tüketici ne yapar? Markette bir litre taze süte 9 lira 95 kuruş bedel öder. Ham maddenin, ham çiğ sütün yaklaşık 4 misli bir fiyattır. Bu anormal bir durumdur; bu konuda acil bir regülasyona ihtiyaç vardır. Bizde büyükbaş hayvan üretimi mera üreticiliği tarzında değildir. Üreticilerin yüzde 71'i 10 başın altında hayvan beslemektedirler. Eski bir Tarım Bakanı demiştir ki: "Bir bölgeye düşen yağış yılda 60 santimetrenin altındaysa burada büyükbaş hayvan besiciliği yapılamaz." Türk köylüsü mucizeler yaratmaktadır.

Her ne kadar konu süt üretimi ise de aslında et üretimini de tartışmış oluyoruz, onu da tartışıyoruz. Sistemin verimli çalışması durumunda dişi buzağılar süt üretimi için bir tarafa ayrılacaklar, erkek buzağılar da kesime gidecekler; böylece vatandaşın et üretimi de karşılanmış olacak.

Sekiz on yıl önce çiftçi tarla ziraatı yanında üç-beş hayvan besleyerek bir miktar yan gelir elde ediyordu ve kendi kazancını, kendi ihtiyacını gideriyordu ancak günümüz şartlarında bu büyüklükteki bir besicilik ve hayvan bakıcılığı zarar ettirmektedir. AK PARTİ zamanında girdilerdeki aşırı artış küçük çiftçiyi, aile ziraatını bitirmiştir; pek çok aile süt üretimini bırakmak zorunda kalmıştır, öyle ki köylüler, ihtiyacı olan sütü satın almaktadır, bu aynı zamanda köylülerin süt tüketiminin de azalmasıdır.

Süt üreticileri sektörünün yaşadığı sorunlar on dokuz yıllık AK PARTİ iktidarında çözüme kavuşmamış, üreticinin mağduriyeti artarak devam etmektedir. İYİ PARTİ olarak bu sorunların çözümü ve mağduriyetlerin bir an önce giderilmesi…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayalım lütfen.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – …süt üreticilerinin sorunları karşısında yalnız olmadığının anlaşılması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yanında olduğunu görmesi, konunun her yönüyle araştırılarak çözüm yollarının bulunması için Meclis araştırması açılmasını talep ediyoruz.

Saygılarımla. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Van Milletvekili Sayın Muazzez Orhan Işık.

Buyurun Sayın Işık. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Sayın Başkan, değerli üyeler; ülkede ekonomik kriz ve coronayla birlikte AKP-MHP politikalarıyla da mücadele eden tüm çiftçilerin sorunları acil çözüm beklemektedir. Corona döneminde çiftçiler, borç yükü altında ve katlanan maliyetler nedeniyle çiftliklerini kapatmak zorunda kalmış ve iflas etmiştir. Her bölgede ziraat odaları bu uyarıları yıllardır yapmaktadır. Türkiye'de çiftçilikle uğraşan 2 milyondan fazla kişi vardır. Milyonlarca kişinin geçimini sağladığı tarım sektörü bir bütün olarak AKP'nin özelleştirme politikalarına kurban edilmiştir. AKP döneminde 4 milyondan fazla kişi tarımdan kopmuştur.

Köy Hizmetlerini, il özel idarelerini plansız bir şekilde kapatan, gerekli altyapıyı hazırlamayan AKP, tarımda çalışan nüfusu göçe, yoksulluğa ve kayıt dışılığa mahkûm etmiştir. Bugün, tarımda çalışan yaklaşık 5 milyon kişinin yüzde 80'inden fazlası sigortasızdır. Bu oran kadınlarda yüzde 90'ı bulmaktadır. Mevsimlik tarım işçilerinin hâli ortadadır. AKP iktidara geldiğinde Türkiye'de tarım istihdamı 9,5 milyondu, şimdi bunun yarısı bile değil. Çiftçiler, geçimlerini sağlayamadıkları için tarım alanından ve üretimden kopmuştur. Kırsal kesimde altyapı ve destekler yeterli olmadığı için bu işin astarı yüzünden pahalı bir hâl almaktadır. Binbir emekle yapılan çiftçilik işi, dönem sonunda hiçbir getiri sağlamadığı gibi borç ve iflas durumu yaşatmaktadır. Ülkede ve dünyada can yakıcı bir gıda krizi söz konusu iken Türkiye'de çiftçi sayısının azalması, tarımın çözülmesi ve sektörün daralması bir plansızlığın ve politikasızlığın göstergesidir. Nüfusun büyük bir kesimi yeterli ve uygun fiyatlı gıdaya erişimde sorun yaşamaktadır. Derin Yoksulluk Ağı'nın son açıkladığı raporu ve önerdiği acil eylem planları dikkate alınmalıdır.

Öte yandan, gıda fiyatlarındaki artış enflasyonun patlamasına neden olmaktadır. Süt ve süt ürünleri üzerine konuşuyoruz. Çiftçinin maliyetleri, yem fiyatları, kirası, elektrik, su, doğal gaz faturaları ve kendi geçimi için aldığı malların fiyatları katlanarak artmış ama ürettiği ürünün, sattığı etin, sütün fiyatı aynı oranda artmamıştır. Gelişmiş ülkelerde süt, sadece bir tarım ürünü olarak ele alınmamaktadır, sütten yapılan ürünler başlı başına bir sektör ve istihdam alanıdır. Ham maddesi süt olan ürün sayısı peynir çeşitlerinden çikolataya, pastadan mamaya yüzlerce alana uzanmaktadır. Bildiğiniz üzere, anne sütünün bir alternatifi yok ama ihtiyaç duyan ebeveynler anne sütü yetersiz kalan bebekleri için belirli bir süre mama almak zorundalar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Devamla) – Türkiye'de ebeveynlerin güvenerek en çok aldığı mama ve devam sütünün neredeyse hepsi yabancı menşelidir yani ithal edilmektedir, dolar kuru arttıkça da zamlanmaktadır. Son iki yılda mama fiyatları 3-4 kat artmıştır. Artık, ebeveynler mama alamamaktadır. Bu durum bebek sağlığı için de riskli bir hâl almaya başlamıştır.

Öte yandan, birçok üründe hem üretim yetersizliği hem de nüfus artışı gıdaya olan talebi ve fiyatları da artırmaktadır. Bugün ülkenin dört bir yanından çöpten gıda ayıklayan yurttaşların görüntüleri geliyorsa; bu, tarımdan kopartıp kente göç ettirdiğiniz ama iş vermediğiniz yoksulların tablosudur.

Özetle, AKP, tarım alanlarını piyasaya, ithalata, özelleştirmeye teslim etmiş ve milyonlarca çiftçi maliyet ve borç yükü altında ezilmektedir. Çiftçileri desteklemek amacıyla yapılabilecek her olumlu araştırma ve uygulamanın yediden yetmişe herkesin gıda ve beslenme hakkıyla ilgili olduğu bilinciyle hareket edilmelidir.

Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Balıkesir Milletvekili Sayın Ensar Aytekin.

Buyurun Sayın Aytekin. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ENSAR AYTEKİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ PARTİ grup önerisi üzerine CHP Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, konumuz süt; ülkenin temel besin kaynaklarından biri ve AKP İktidara gelene kadar en ucuz protein kaynakları arasında yer alıyordu. Şu an böyle bir durum söz konusu değil. Marketlerde 1 litre sütün fiyatı 8 liraya, peynirin kilosu 50 liraya gelmişken burada kalkıp "Ekonomi iyi." demek vatandaşla dalga geçmektir. Devrî iktidarınızda bebek bezine, çocuk mamasına ve en sonunda ise peynire marketlerde kilit vuruldu.

Değerli milletvekilleri, 1 litre sütün maliyeti Ulusal Süt Konseyine göre 2 lira 34 kuruşken aynı Konsey tarafından verilen referans fiyatı 2 lira 30 kuruş; üreticiye litrede 4 kuruş zarar ettiren bir sistem kuruldu. Gıda Komitesi diye bir komitemiz var; Tarım, Hazine ve Ekonomi Bakanlarının işin içinde olduğu bir komite. Süt üreticilerimiz destek beklerken "Yıllık enflasyonu artırır." diyerek, bu destek verilmedi. Elektriğe, otoyola zam yaparken yükselmeyen enflasyon ne hikmetse süt üreticisine gelince yükseliyor. Bu Komite başlı başına üretimi baltalayan bir komite. Üretici tüm ülkede olduğu gibi Balıkesir'de de on bir ay boyunca çiğ süt fiyatına 1 kuruş dahi zam alamadı. Balıkesir, tek başına bu ülkenin süt ve süt ürünleri ihtiyacını karşılayabilecek bir kent iken şimdi hayvanlarını mezbahaya göndermek zorunda kalan bir şehir oldu.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AKP'nin yarattığı ekonomik buhran belli ki henüz kendilerine ulaşmamıştır ancak millete bu kalkınmadan kilitli peynirler, kilitli bebek bezleri, kilitli bebek mamaları düşmüştür.

Türkiye'de 2 tane TBB vardır, birisi Türkiye Bankalar Birliği, bir diğeri ise Türkiye Barolar Birliği. Bu 2 kurumun birbiriyle alakası neyse AKP'nin de adalet ve kalkınmayla alakası o kadardır.

Bu duygularla Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kırklareli Milletvekili Sayın Selahattin Minsolmaz.

Buyurun Sayın Minsolmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SELAHATTİN MİNSOLMAZ (Kırklareli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; süt üreticileri sektöründe yaşanan sorunların tespit edilmesi, sorunların çözümü için uygulanabilir politikaların üretilmesi ve üreticilerin mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla İYİ PARTİ Grubunun vermiş olduğu Meclis araştırması açılması önerisi üzerine AK PARİT Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, içinde bulunduğumuz pandemi süreci bir kez daha göstermiştir ki tarımsal üretim ve gıda, insanoğlu için vazgeçilmez en önemli değerlerden bir tanesidir. Bu süreçte üretici dostu politikalarımızla üreticimizi korurken, bir yandan da tüketicimizi korumaya, üretim ve tedarik zincirinde hiçbir aksamaya mahal vermemeye büyük önem gösterdik; hamdolsun bunda da başarılı olduk.

Değerli milletvekilleri, son on sekiz yılda hayvancılığa verdiğimiz desteklerle büyükbaş hayvan varlığımız yüzde 81, küçükbaş hayvan varlığımız ise yüzde 72 artmıştır. Yani bu kürsüde söylendiği gibi, küçükbaş hayvan ve büyükbaş hayvan üretiminde bir gerileme söz konusu değildir; buna bağlı olarak da süt üretimimiz ise yüzde 173'lük bir artışla 23 milyon tona ulaşmıştır.

Süt üreticilerimizin gelirlerinin artırılması, üretimlerinin sürdürülebilirliğinin sağlanması ve korunması amacıyla çiğ süt desteği ödemeleri 2020 yılında 1,6 milyar lira olarak gerçekleşmiştir. 2020'nin ilk altı aylık döneminde destek dâhil ortalama parite 1,44 olarak gerçekleşmiş, yaşanan maliyet artışlarına rağmen 2020 yılının destek dâhil çiğ süt yem paritesi ortalama 1,36 seviyelerinde gerçekleşmiştir. Üreticilerimizin süt üretim maliyetlerinde yaşanan artışlardan etkilenmemesi -doğrudur, yem fiyatlarında ciddi artışlar olmuştur- bunların önlenmesi amacıyla temmuz-eylül döneminde çiğ süt

desteği 40 kuruşa çıkarılmış ve ilk iki ayın ödeme desteği yapılmıştır. Ekim, kasım, aralık aylarına ait çiğ süt desteği ise 30 kuruş olarak belirlenmiştir. Ulusal Süt Konseyinin 11 Aralık 2020 tarihindeki toplantısında 2021 Ocak-Nisan ayları için çiğ süt fiyatı litrede 2,80 lira olarak belirlenmiştir. Tarım ve Orman Bakanlığının aynı dönemde çiğ süt desteği 30 kuruş olarak uygulanacaktır. Bu sayede, paritenin 1,30'un üzerinde kalması yine sağlanmış olacaktır.

Süt üreticilerimiz, Tarım ve Orman Bakanlığımız, tabii ki birliklerimiz; koyun keçi birlikleri, damızlık sığır yetiştiricileri birlikleri, süt üreticileri birlikleri, ziraat odalarımız ve yereldeki tarım teşkilatımızla birlikte koordineli bir şekilde süt üretiminin artırılması ve kalitenin de artırılması yönünde önemli çalışmalar yapmaktadır.

Benim ilim Kırklareli beyaz peynir üretiminde ve süt üretiminde önemli merkezlerden bir tanesi, boğazlardan ve Marmara Denizi'nden kaynaklanan bir avantajıyla da hayvan hastalıklarından ari bölgelerden bir tanesi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELAHATTİN MİNSOLMAZ (Devamla) - Sayın Başkanım…

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

SELAHATTİN MİNSOLMAZ (Devamla) – Hem Tarım ve Orman Bakanlığımızın hem süt üreticilerimizin hem de tabii ki üretilen sütün işlendiği süt sanayicilerinin destekleriyle, birlik ve odalarımızın destekleriyle süt üretiminin artırılması, kalitenin artırılması, üreticilerimizin üretimlerinin devamlılığının sağlanması ve bu sektörden ekmek yiyen, ailesinin, çoluk çocuğunun rızkını çıkaran tüm üreticilerimizin sürdürülebilir bir üretim sağlaması temel hedeflerimizden bir tanesidir. Bu çalışmalar sayesinde, Türkiye 2002 yılında 3,7 milyar dolar bir tarımsal ihracat yaparken, hamdolsun, 2019 yılında bu rakam 18 milyar dolara çıkmış yani 5 kat artmıştır. Rakamlar, bu konuda, birçok konuda olduğu gibi çok ciddi başarılara imza atıldığını göstermektedir. İnşallah daha iyilerini yapmak amacıyla çalışmalarımız devam etmektedir.

Hükûmetimizin üreticisinden tüketicisine her alanda vatandaşın yanında olmaya devam ettiğini belirterek yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, yoklama talebimiz var.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, bundan önce pek kısa bir söz talebim var.

BAŞKAN – İYİ PARTİ grup önerisini oylarınıza sunmadan önce bir yoklama talebi var.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Önce bir söz talebim var Sayın Başkan.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Biz önce yoklama istedik efendim.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Şimdi yoklama talebini karşılayalım, ondan sonra size söz verelim, arkadaşlar ayağa kalktı.

Yoklama talebinde bulunan arkadaşlarımızın isimlerini tespit edeceğim: Sayın Tanal, Sayın Arık, Sayın Köksal, Sayın Kayışoğlu, Sayın Zeybek, Sayın Kaya, Sayın Şeker, Sayın Sümer, Sayın Aytekin, Sayın Özdemir, Sayın Tığlı, Sayın Ünsal, Sayın Sarıaslan, Sayın Keven, Sayın Özer, Sayın Antmen, Sayın Gökçel, Sayın Bingöl, Sayın Göker, Sayın Kadıgil.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.36

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.46

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İshak GAZEL (Kütahya)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 43'üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - İYİ PARTİ grup önerisinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

BAŞKAN - Yoklama pusulası veren milletvekili arkadaşlar lütfen salondan ayrılmasın.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Sayın Belgin Uygur? Burada.

Sayın Mehmet Ali Cevheri? Burada.

Sayın Ertunç Erkan Balta? Burada.

Sayın Mustafa Arslan? Burada.

Sayın Sabri Öztürk? Burada.

Sayın Ahmet Tan? Burada.

Sayın Muhammet Emin Akbaşoğlu? Burada.

Sayın Rümeysa Kadak? Burada.

Sayın Serkan Bayram? Burada.

Sayın Ahmet Erbaş? Burada.

Sayın Zeynep Yıldız? Burada.

Sayın Bülent Tüfenkci? Burada.

Sayın Erol Kaya? Burada.

Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 18/12/2020 tarihinde Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 milletvekili tarafından, süt üreticilerinin yaşadığı sorunların tespit edilerek bu sorunların çözümüne yönelik politikalar geliştirilmesi amacıyla verilmiş olan (10/3582) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 28/1/2021 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Öneri kabul edilmemiştir.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım, benim bir söz talebim vardı.

BAŞKAN – Sayın Muş, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in gündeme getirdiği Sakarya Milletvekili Kenan Sofuoğlu'yla ilgili konunun özel hukuk alanına giren bir mesele olduğuna, milletvekilinin Meclise geldiğinin yoklama çizelgeleriyle doğrulandığına, özel hayatın Mecliste konu edilmesini ayıpladıklarına ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; az önce Grup Başkan Vekillerinin konuşmasında Sayın Özel, Sakarya Milletvekilimizle alakalı bazı iddialar ortaya atmıştı, doğru bulmadığımızı da söylemiştim. Bu konuyu araştırdım. Yani bir kiracı meselesi varmış, onu milletvekilimiz dışarı atmış gibi özel hukuk alanına giren bir mesele aslında. Burada konuşulmasını ayıpladığımızı tekrar ifade etmek isterim. Bu, iki senelik bir mahkeme süreci var. İki senenin sonunda mahkeme böyle bir karar veriyor. Ciddi problemler çıkmış ve mahkemelik olmuş mesele, daha sonra yargının verdiği bir kararın uygulanması. Bu süreç içerisinde, daha önce de milletvekilimiz buradaki bu işletmeciye nakdî olarak da yardımlarda bulunmuş fakat öyle bir noktaya gelmiş ki artık iş sürdürülemez noktaya gelince mahkemelik olmuş mesele ve konu buraya taşınıyor. Tekrar dediğim gibi, özel hukuk alanına giren bir konu.

Diğer bir meselemiz, milletvekilimiz her gün burada, bunu yoklamalardan teyit edebiliriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – "Buraya gelmiyor, gitmiyor, çalışmıyor." gibi iddiaları vardı Özel'in. Yoklama kayıtlarından milletvekilimizin burada olduğu görülebilir. Şu an burada değil, şu an Sakarya'da; sabah sekizde oğlunu hastaneye yatırdı, ameliyat olacak, buradan acil şifalar diliyoruz kendisine.

Bir diğeri, milletvekili maaşını da milletvekilimiz kullanmıyor, almıyor yani.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ne yapıyor?

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Geldiği gibi bunu ilgili yerlere veriyor. Dolayısıyla, bir iddiada bulunuyorken önünü sonunu araştırmak lazım. Şu yapılabilirdi: Sayın Özel'in bu hassasiyeti varsa, orada bir vatandaşın hakkını da önemsiyorsa Kenan Bey'i arar, "Ya, Kenan Bey, böyle böyle bir konu geldi bize, ne diyorsunuz yani olayın aslı nedir?" diye sorup öğrense burada birbirimizi bu tip ithamlarla karşı karşıya bırakmayız, hepimiz milletvekiliyiz, birbirimizin yüzüne bakıyoruz. Hepimizin özel yaşantısında, özel hayatında bazı gelişmeler oluyor. Bunlar ayıpladığımız bir şeydir, bunu özellikle ifade etmek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Ayrıca, Kenan Bey bizim millî gururumuz, defalarca bayrağımızı dalgalandırmış başarılı bir sporcumuz, onu da ayrıca ifade etmek isterim. (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım…

BAŞKAN – Sayın Özel…

29.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, şimdi, Sayın Mehmet Muş'u dinleyince şöyle bir şey anlıyorsunuz yani sanki bu bize duyum gelmiş, biz bunu söylemişiz; bütün internet sitelerinde var, kamuoyuna mal olmuş, zamanında bu konuda kamuoyunu bilgilendirmiyorsunuz. Ayrıca, bu haberin altında o kadın kiracının darbedildiği haberi de var, madem artık aleniyet kazandırdınız, onu da söyleyelim, oradan okursanız "Maaşını almıyordu." filan… Türk Hava Yollarına Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanının eşini atayacaksınız, üç ayda bir toplantıya katılacak, bilmem ne kadar huzur hakkı alacak, aleniyet kazanınca "Feragat ettim." Fahrettin Altun 3 maaş alacak, aleniyet kazanınca "Hayır işlerinde harcıyordum."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir milletvekili pandemi sürecinde gidecek kiracısını haczettirecek "Maaşını çekmiyor, hayır işlerinde kullanalım." Ondan sonra… Motokros şampiyonuyken millî gururumuzdu, AK PARTİ'ye geçti… Ben, sizin teşkilatlarınızda çalışıp bütün gün gayret gösterip milletvekili olup gecenin dördüne kadar yoklamaya giren arkadaşlarıma saygı duyuyorum ama bu yükü partiniz taşıyacaksa taşıyın kardeşim, siz bilirsiniz.

Teşekkür ediyorum.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, kısa bir söz talebim var.

BAŞKAN – Sayın Muş, buyurun.

30.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, geçen dönem –Sayın Özel bir dinleyin beni- veya bir önceki dönem Sabahat Akkiray sizde milletvekilliği yaptı mı?

CAVİT ARI (Antalya) – Bugünü konuşun Başkanım.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Yaptı mı milletvekilliği?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 2011'de.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Niye yaptınız onu milletvekili? Niye milletvekili? Geçen dönem buradaydı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 2011'de buradaydı. Olmadı zaten.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Ya, şimdi, arkadaşlar, siyasi partiler belli figürleri aday gösterebilirler, bütün herkes teşkilatların içerisinden gelmez, akademiden gelir, teşkilattan gelir, spor dünyasından gelir, sanat camiasından gelir. Niye tepeden getirip milletvekili yaptınız? Niye?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Gelir de, buraya gelir. Bakın, Sayın Savcım her gün burada.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bir dakika arkadaşlar.

Niye tepeden getirip milletvekili yaptınız?

Şimdi, iddianızı ispatlamak için…

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yoklamaya geliyordu, Sabahat Akkiray buradaydı ama.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bir saniye, bir saniye dinle Sayın Tanal, bakın Grup Başkan Vekiline söylüyorum ben, sen girme araya.

Şimdi, eğer Meclis çalışmalarına katılmadığını iddia ediyorsanız, yoklama kayıtlarını çıkarıp Meclise gelmediğini ispatlamanız lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Biz de diyoruz ki: Madem böyle bir iddianız var, çıkarın Meclis kayıtlarını, tutanaklarını, bakın Meclis kayıtlarında, yoklamalarda var mı bu adam, yok mu. Şimdi, eğer yoksa dersiniz ki: "Meclis çalışmalarına gelmiyor, katılmıyor." Ama var, buyurun bakın, açın bakın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bakacağız, şimdi bakacağız, madem öyle bakacağız.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bugünkü özel durumunu da bana söyletmek zorunda kaldınız.

Bir diğer mesele, iki sene önce başlayan… Ya, arkadaşlar, Allah'ınızı severseniz ya! İki sene önceki bir mesele, pek çok milletvekilinizin, sizlerin de kamuoyuna yansıyan meseleleri oluyor. Bizim bir gün konuştuğumuzu gördünüz mü? Özel hukuk alanına giren meseleler bir milletvekili tarafından başka bir arkadaşı için gelip dillendirilmez, züldür bu ya! Meclis kürsüsünde konuşmak ayıptır, bunun tutanaklara girmesi yanlıştır.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Ayıp, ayıp!

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Ya, bunu anlatmaya çalışıyorum. Meselenin boyutu da bu iki sene önce mahkemelik olmuş, ondan önce de adam yardım yapmış bir sürü. Yani iki sene önceki mesele… Şimdi, oturup da bunu "Sizin milletvekiliniz bunu yaptı, bizimki bunu yaptı." Arkadaşlar, bunlar bizi büyütmez, küçültür. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Politika konuşalım, siyaset konuşalım. Kenan Sofuoğlu'nun ne olduğunu kamuoyu biliyor. Yapmayın, etmeyin ya! Yakışmıyor bize ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

31.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, şimdi, yalanı doğru gibi anlatırsak milletin aklıyla alay ederiz. Bugün Kenan Sofuoğlu'nun mazereti var, gelmedi değil mi? Bu konuları hiç konuşmasak yoklama defterinde var. Neden var? Meclis müşahedeyle açıldı

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Açmasaydın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – "Toplantı yeter sayısı vardır." deyince herkes "Var." yazılıyor. Nasıl açıldı?

SALİH CORA (Trabzon) – Meclis Başkan Vekili saydı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Meclis Başkan Vekili bakar "Toplantı yeter sayımız var." deyince herkes "Var." yazılır; o yoklama çizelgesi öyle oluşur.

İki: Neden "Var." yazılıyor? Neden yoklama almıyorlar?

SALİH CORA (Trabzon) – Kenan Sofuoğlu'nun bir kabahati yok ki ama.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Pandemi süreci olduğu için Meclis Başkan Vekilleri, kendileri aylardır yoklama almadan açıyorlar, aylardır herkes "Var." yazılıyor.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – 2018'de…

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Peki, gelin, bir iddiayı dile getiriyorsanız her gün yapılan yoklamalardan kesit alalım, bakalım kaçında var, kaçında yok?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biz gözümüzle görmüyor muyuz var mı, yok mu; kim geliyor, kim gelmiyor? Ben, şimdi, çıkıp da burada, bu salonda bulunan birçok arkadaşımdan en çok laf atan değerli milletvekilimize "Gelmiyor." desem yalan attığımı herkes bilir. Benim kime "Gelmiyor." dediğim belli. Benim dediğim mesele, bu şartlarda hem buraya gelmeyip hem de kirasını ödeyemeyen kadının dükkânına haciz götürmüş, bütün haber sitelerinde var; bunu dile getiriyor arkadaşlar. Bir de dönüp ondan sonra "Yoklamaya bakalım." derseniz sekiz aydır herkes var.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Her iki taraf için de mesele anlaşılmıştır.

Sayın Zeybek…

32.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün "Militan görmek istiyorsanız vicdanını satmış ve aklını kiraya verenlerin yargıya zarar verdiği döneme bakın." dediğine, o aklını kiraya veren hâkim ve savcıları iktidarın o makamlara getirdiğine ilişkin açıklaması

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit Gül bugün yaptığı bir konuşmada "Militan görmek istiyorsanız vicdanını satmış ve aklını kiraya verenlerin yargıya zarar verdiği döneme bakın." demiş. Sayın Bakan, o aklını kiraya veren hâkim ve savcıları sizin iktidarınız o makamlara getirdi. Sahte delillerle yapılan haberleri sizin yandaş medyanız basına yansıttı. Kumpas davalarının savcılığını sizin genel başkanınız yaptı. O dönem FETÖ militanlarıyla beraber yürüyenler bugün dert yanmasın. O dönem FETÖ'ye teslim edilen yargı bugün iktidara teslim edilmiştir. Yargıda dün FETÖ'nün militanları vardı, bugün iktidarın militanları vardır. Bunu gizleyemezsiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ataş…

33.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, Karayolları Genel Müdürlüğünde çalışan ve aynı işi yapan işçilerin ücretleri arasında büyük farklılıklar olduğuna, bu durumun işçiler arasındaki iş barışını bozduğuna, Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı bu uygulamanın bir an önce düzeltilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Karayolları Genel Müdürlüğü bünyesinde çalışan, farklı dönemlerde kadroya alınan, kurumda aynı işi yapan işçilerimizin ücretleri arasında büyük farklılıklar bulunmaktadır. Bu işçilerimiz yıllardır her toplu sözleşme döneminde umutlandırılmış fakat beklentileri bir türlü karşılanmamıştır. Kurumdaki 3 farklı ücret uygulaması işçiler arasındaki iş barışını bozmakta, kurum idarecileri ve çalışanlarını karşı karşıya getirmektedir; işçilerin verimli çalışmasını engellemektedir. Anayasa'nın eşitlik ilkesine de aykırı bu uygulama bir an önce düzenlenmeli, yaz kış demeden, gece gündüz ayırmadan zor şartlar altında çalışan cefakâr Karayolları işçilerimizin mağduriyetleri giderilmelidir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ataş…

34.- İstanbul Milletvekili Mustafa Ataş'ın, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın 42'nci Birleşimde 229 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmeleri sırasında soru-cevap bölümünde sorduğu sorudaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Dün CHP Milletvekilimiz Sayın Mahmut Tanal bir konuşma yaptı Üsküdar Acıbadem Muhtarlığıyla ilgili. Acıbadem Muhtarlık binasının yanına yapılan park belediyeye ait bir yer. Yanında kaçak yurt yapıldığını ifade etti. Yurt kaçak değil. Muhtarlık binasının yanında yapılan park belediyeye ait olduğu için belediye başkanımız burayı önceki dönem 15 Temmuz şehidi olan Mete Sertbaş adına yaptırmıştır. Bu parkın içindeki muhtarlık binası eski olduğu için belediye başkanımız burayı yenilemek istemiştir. 33 tane mahalle muhtarlığını yapan belediye, bu muhtarlık binasını da yenilemek arzusuyla "Bir ay başka bir yerde görevinizi yaparsanız yenileyelim, ondan sonra buraya taşınırsınız." demiştir. Bu bilgi…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım:

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, 28/1/2021 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkanvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkanvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, yargı bağımsızlığının önündeki engelleri kaldırmak için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 28/1/2021 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

28/01/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 28/01/2021 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisini İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

28 Ocak 2021 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından verilen 11014 grup numaralı yargı bağımsızlığının önündeki engelleri kaldırmak için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan genel görüşme önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 28/01/2021 Perşembe günkü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan…

BAŞKAN - Buyurun Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Biraz önce hatip konuşmasında bana sataşarak, dünkü konuşmamı alıntılayarak oranın kaçak yapı olmadığını… Acıbadem Mahallesi Muhtarlığının bulunduğu yer bir kamu binasıdır, muhtarın herhangi bir özel yeri değildir. Kamu binalarına "Kaçak" denilemez. Yani oradaki muhtarlık binasında vatandaşa hizmet veriliyor. Niçin o muhtarlık binası yıkılmaya çalışılıyor? Gerekçesi şu: O muhtar Acıbadem'deki vatandaşın hak hukukunu koruma adına yan tarafta bulunan bir parselin kaçak yapı olması nedeniyle İstanbul Bölge İdare Mahkemesinde o inşaatı durduruyor. Misilleme amacıyla da Üsküdar Belediye Başkanlığı Acıbadem Mahalle Muhtarlığının bulunduğu binayı "kaçak" diye yıkmaya çalışıyor. Durum bundan ibarettir. Yazıktır günahtır ama vatandaşa.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Tanal, tutanaklara geçmiştir. Dün tezinizi söylediniz, karşı tez olarak da arkadaş ifade etti. Size bir sataşma yok burada, sadece dünkü açıklamanıza yanıt olarak cevap verdi, siz de tutanaklara geçirmiş oldunuz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, yani burada sorun, eğer kamu binası -muhtarlığın binası kamu binası- kaçaksa bu Meclis binası da kaçaktır.

BAŞKAN – Sayın Tanal…

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Meclisin binası da kaçaktır, onu da o zaman yıksınlar. Olur mu öyle şey ya!

BAŞKAN – Sayın Tanal, siz dün söylediniz. Arkadaş size yanıt vermedi, kendi cephesinden olayları anlattı; siz de söylediniz, tutanaklara geçti.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Saray…

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Tabii, saray da kaçak.

BAŞKAN – Bir araştırma önergesiyle bunu kürsüye getirebilirsiniz.

Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere, Ankara Milletvekili Sayın Filiz Kerestecioğlu.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önergemiz, yargıda kadrolaşma, yargı bağımsızlığının sona erdirilmesi, hukuka olan güvenin sarsılmasının araştırılması ve bir savcının evrakı metrukesi üzerine.

Şimdi, cumhuriyet savcılığından cumhuriyet başsavcı vekili ve cumhuriyet başsavcılığına, oradan altı günlük Yargıtay üyeliğine ve Anayasa Mahkemesi üyeliğine uzanan çok hızlı bir kariyere sahip bir savcı, ismi İrfan Fidan. Önlenemez demeyeceğim, teşvik edilen yükselişi; bir de Hakan Fidan vardı, onunla karışmasın. Fidanlar sanıyorum iktidarın haznesinde önemli bir yer tutuyor. İrfan Fidan İstanbul Başsavcısıyken 27 Kasım 2020'de HSK tarafından Yargıtay üyeliğine seçildi ve mazbatasını 11 Aralık 2020 tarihinde aldı. Aslında her şey kendisini AYM üyeliğine taşımak için tertip edilmişti. Yargıtay Genel Kurulunda Anayasa Mahkemesi üyeliği için Cumhurbaşkanına önerilecek 3 adayın belirlenmesi amacıyla 1 Aralıkta seçim yapılması gerekiyordu. Ancak, Yargıtay Başkanlığı seçimi Covid-19 sebebiyle 17 Aralığa erteledi. Ne hikmetse on altı günde pandemi ortadan kalkmış, altı günde de bu

kişi Yargıtay üyelerinin önemli bir kısmının takdirini kazanmış olacak ki seçimlerde en yüksek oyu aldı. Bu ertelemenin gerçekte İrfan Fidan'ın Anayasa Mahkemesine seçilmesi amacıyla yapıldığı zaten kamuoyunda tartışılıyordu ve bu süreç de tam iddia edildiği gibi işledi. Fidan'ın eşine fiziksel şiddet uyguladığına ve mal varlığındaki artışın nedeninin karıştığı yolsuzluk ve rüşvet ilişkileri olduğuna dair hakkında çıkan iddialar ise hiç araştırılmadan "terör kumpası" denilerek kapatıldı.

Bakın, sayalım, şimdi, bu kişi nasıl hızla bu mevkiye sıçrayabildi? "Sıçrama" diyorum çünkü İrfan Fidan hop orada, hop burada; bir Yargıtay, bir Anayasa, bir önceki savcılık. Nasıl oldu bu sıçrama? Şimdi, nerede iktidarın yargıyı kullanarak muhalefeti susturmak istediği bir dava varsa bu şahıs oradaydı. Hangi davalar bunlar? 17-25 Aralık yolsuzluk, Selam Tevhid gibi soruşturmaları durdurmayı amaçlayan karşı hukuk operasyonları, şike davası, binlerce akademisyenin ihraç edildiği barış bildirisi, Cübbeli Ahmet Hoca, MİT tırları, Balyoz, Reza Zarrab, Can Dündar, Erdem Gül, Gezi ve Osman Kavala gibi kritik davaların hepsinde savcılık yapmıştı Fidan. 15 Temmuz darbe girişiminin ardından ise 3 bine yakın kişi hakkında soruşturma yürütmüştü yani bağımsız bir savcı olması gerekirken kendini devletin sahibi sayan ve bu yolda devletin o bilindik derin tarafının temsil edenlerdendi kendisi. Şimdi, iktidarın ajandası dışında istisnai olarak da kararlar alabilen bir Anayasa Mahkemesi kalmıştı, tüm rahatsızlık bundan. AYM'de 7'ye karşı 8 gibi bıçak sırtında alınan kararlar artık alınmasın isteniyor ve AYM'nin "İfade özgürlüğüdür." dediği barış bildirisinden terör suçu çıkarmış birisi bugün AYM üyesi yapıldı. Yargıtay üyeleri, eline Yargıtayda tek bir dosya dahi almamış fakat iktidar için bugüne kadar hep çok kullanışlı olagelmiş bir kişiyi oylarıyla Cumhurbaşkanının önüne taşıyarak zaten sakat olan hukuk düzenine bir darbe daha vurmakta beis görmediler. Onlara da buradan selam olsun!

Kısacası, olanları Değerli Hocamız Kemal Gözler'in sözleriyle özetlersek: "Hukukun genel teorisinde, bir kanun maddesinin, o maddenin ulaşmak istediği amaca değil bir başka amaca ulaşmak için kullanılmasına 'kanuna karşı hile' denir. Bu yolla, kanunun yasakladığı sonuca yine aynı kanunun imkân verdiği usuller kullanılarak ulaşılır. Aynı şey Anayasa hukukunda da geçerlidir. Anayasa hukukunda, Anayasa'nın yasakladığı bir sonuca yine Anayasa'nın imkân verdiği usullerin kullanılarak ulaşılmasına 'Anayasa'ya karşı hile' denir."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – İşte aynen bunu yaptınız: Kanuna karşı hileyle Yargıtay üyesi, Anayasa'ya karşı hileyle Anayasa Mahkemesi üyesi.

Bizim için getirildiniz o göreve Sayın Savcı, tüm muhaliflerin yolunu AYM'de de kesebilmek için fakat kesemeyeceksiniz. Siz gidersiniz, namınız da kalmaz ama hak mücadelesi ve halklar kalıcıdır; hızla geldiğiniz yerden sizi aynı hızla uğurlayacağız.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubu adına Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel.

Buyurun Sayın Erel. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk Milleti; Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener partimizin grup toplantılarında gündeme ilişkin konularla ilgili olarak, kendi söz hakkından kısarak her hafta Meclis kürsüsünü Meclisin asıl sahibi olan milletimize, vatandaşa bırakmayı gelenek hâline getirmiştir. Vatandaşın sesi olan Genel Başkanımız bu kez kürsüyü Doğu Türkistan'da yaşanan Çin zulmü mağduru Kaşgarlı Nursimangül kardeşimize bırakmıştır. Kendisi "Kamplarda 3 ila 5 milyon kardeşimiz esir tutuluyor. Erkeklerimiz köle gibi çalıştırılırken kadınlarımız ise 'evlilik' adı altında tecavüze uğruyor." diyor. Doğu Türkistanlı kardeşlerimizin sesini maalesef Türk milletinin vergileriyle yayınını sürdüren, vatandaşlarımızın

"devletin televizyonu" diye tabir ettiği TRT çok üzücü bir şekilde, kabul edilemez bir şekilde kesmiştir. Teröristbaşının kardeşini devlet televizyonuna çıkaran TRT, Doğu Türkistanlı kardeşimizin sesini değil, Türk milletinin, mazlum ve masum insanların sesini kesmiştir. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Ama cesur lider Meral Akşener'in ve Türk milletinin sesini kesmeye gücü yetmeyecektir. Türk İslam dünyası adına bu durumu şiddetle kınıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teamüller, gelenekler, âdetler hukukun ve huzurun tesisinde olmazsa olmazlardandır. Kanunlar uygulanırken yazılı olmayan bu içtimai kurallar mütemmim cüz olarak sosyal barışa hizmet eder. Türkiye'de son ayda gerçekleştirilen 2 atama tüm kamuoyunu meşgul etmektedir. Hukukta usul esastan önce gelir. Bu durumda yapılan atamalar kuralına uygun atamalardır ancak esasa ne kadar uygun, o konu biraz tartışılır hâldedir. Hürriyetleri kısıtlamak, eşitsizliği ve adaletsizliği garanti altına almak, soygun yapabilmek, yandaşlara menfaat sağlamak ve demokrasiyi yok etmek için kanun çıkarılabilir. Buna "kanun hâkimiyeti" değil, "kanunla hâkimiyet" denir. Yaşadığımız 2 atamada İskender Öksüz Hocanın ve çok kıymetli dostum Hakan Paksoy Bey'in söyledikleri gibi kanunla hâkimiyetin ta kendisi burada ortaya çıkmıştır. Yapılan işlemler kanuna uygun olabilir ama hukuka uygun mudur değil midir, kamu vicdanı tarafından kabul görmüş müdür, bu çok önemlidir. Yaptığımız işler sayısal çoğunluğumuza dayanarak çıkarılan kanunlarla örtüşmekte ama hukukun temel ilkeleriyle, evrensel hukuk kurallarıyla ve kamu vicdanıyla örtüşüp…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam ediyor musunuz?

AYHAN EREL (Devamla) – Takdir sizin.

BAŞKAN – Tamamlayınız, peki.

AYHAN EREL (Devamla) – Başkanım, teşekkür ediyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Sezgin Tanrıkulu.

Buyurun Sayın Tanrıkulu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; "İrfan Fidan" ismi Türkiye'de kamuoyuna mal olmuş bir isim, bu isim nedeniyle burada bu konu açıldı. Neden? Çünkü başsavcılığı döneminde birçok hukuksuz iddianameye imza attı, birçok kanunsuz iddianameye imza attı ve âdeta Çağlayan Adliyesi rüşvetin, yolsuzluğun koktuğu bir adliyeye dönüştü; bu, burada çok konuşuldu.

Şimdi, mesele şu: Anayasa'ya uygun mudur? Evet, atama Anayasa'ya uygundur. Ancak biraz önce de ifade edildi ben de ifade edeyim: Yani, teamüllere uygun mudur değil midir? Teamüllere uygun değil. Şimdi bir yargıç, yargıçlık etiğine aykırı olarak nasıl böyle bir göreve aday olur? Eğer gerçekten ahlak sahibiyse böyle bir göreve aday olmaması lazım. Bakın, Kemal Gözler Hocamız araştırmış; 1962'den 2020 yılına kadar Yargıtaydan Anayasa Mahkemesine toplam 44 üye atanmış, toplam 44 üye. Yargıtayda kalma süreleri ortalama dokuz buçuk yıl ama altı gün kalan yok. Anayasa'nın 146'ncı maddesinin bir esprisi var, o madde oraya konurken bir espri var yani Yargıtayda tecrübe kazanacak, oradan gidecek. Dolayısıyla İrfan Fidan bu göreve aday olmakla aslında yargıçlık etiğine uygun davranmamıştır ve bu etiğe, bu ahlaka sahip olmadığını göstermiştir. Yoksa yüksek yargıç olmuş, tamam, atanmış bir biçimde ama kendisini oraya götüren sürece kendisinin aday olmaması lazımdı.

İkinci mesele şu: Ya şimdi, orada yüksek yargıçlar var, 340 yargıç oy kullanmış Yargıtayda; tam 107 yargıç İrfan Fidan'a oy vermiş. Asıl mesele Sayın Cumhurbaşkanında değil, asıl mesele bence İrfan Fidan'da da değil, asıl mesele yüksek yargıçlık sıfatına sahip bu 107 yargıçtadır; Yargıtayın yüz karasıdırlar, yüz karası! Ve onlar Yargıtayda olduğu sürece adalet dağıtamazlar. Bakın, yargının bütün teamüllerine aykırı olarak, yargının bütün etik kurallarına aykırı olarak 107 yüksek yargıç oy vermiş. Eğer oy vermeselerdi Sayın Cumhurbaşkanının önüne gidemezdi, böyle bir durum var.

Sizin döneminizde yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı tamamen ortadan kalkmıştır; kuvvetler ayrılığı bitmiştir, kuvvetlerin birliği vardır. HSK'nin başka bir genel müdürlükten, Karayolları Genel Müdürlüğünden bir farkı kalmamıştır. Çağlayan Adliyesinin Karayolları bölge müdürlüğünden, DSİ bölge müdürlüğünden bir farkı kalmamıştır, çünkü, rüşvete boğulmuşlar, yolsuzluğa boğulmuşlar ve her türlü hukuksuzluğun yapıldığı yerlere dönüşmüştür. Tabii ki ben bu sözlerimle, hukuka uygun davranan, hukukun üstünlüğüne uygun davranan, vicdanlı davranan hâkim ve yargıçları ayrı tutuyorum. Fakat sizin döneminizde, bu dönemde yargıya güven en dipte, yüzde 30'larda, tarihin hiçbir döneminde olmamış. Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde Türkiye 128 ülke içerisinde 107'nci sırada. Böyle bir tablo tarihin hiçbir döneminde olmamıştır ve size kısmet olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devama) – Şunları ifade edeyim: Yani sizin nasıl vicdanlarınıza uyuyor? Bir yargıç "Anayasa Mahkemesi kararına uymam." diyor Berberoğlu dosyasında, hâlen 14. Ağır Ceza Mahkemesinde görev yapıyor. Sizin döneminizde gezici cezalandırıcı heyetler oluştu. Burada hukukçu milletvekilleri var, soruyorum: Aynı adliye binası içerisinde ağır ceza mahkemesinden başka bir ağır ceza mahkemesine yargıçlar neden atanır, neden? Çok başarılıysa istinafa gönderirsiniz, daha da başarılıysa Yargıtaya gönderirsiniz ama neden 26'dan 37'ye, 37'den 14. Ağır Ceza Mahkemesine alırsınız? Bunun bir nedeni var mı? Yok.

Şimdi, yarın Berkin Elvan davası görüşülecek. Yargıtay üyesi yapıldı başkan, hayırlı olsun. Oraya Gezi davasının başkanını başkan yaptınız. Ya, aynı ağır ceza mahkemesi. Neden o mahkemeden alıp bu mahkemeye atıyorsunuz, nedeni ne? Hangi ihtiyaç? Asliye ceza mahkemesindekini ağır ceza mahkemesi başkanı yapabilirsiniz ama aynı derecedeki hâkimleri yapamazsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Selamlayalım lütfen.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Dolayısıyla şunu söyleyeceğim: Sizin döneminizde yargı denen bir kurum kalmamıştır, yargı yürütme organının bir parçası hâline gelmiştir ve hangi reformu yaparsanız yapın, hangi eylem planını getirirseniz getirin toplumda bir karşılığı olmayacaktır. Sorun sistemin kendisindedir, sorun saraya bağlı yargı anlayışındadır. Bunların tümünü kendi iktidarımızda düzelteceğiz ve yargıyı bağımsız ve tarafsız hâle getireceğiz. Yargıyı bu hâle getirenlerden de teker teker bağımsız ve tarafsız hâle getireceğimiz yargı önünde adil bir biçimde hesap soracağız; tümünü, başta Ankara kayyumu olmak üzere. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Abdulkadir Özel.

Buyurun Sayın Özel. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ABDULKADİR ÖZEL (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi hakkında AK PARTİ Grubu adına söz aldım. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, İstanbul Cumhuriyet Başsavcısıyken Yargıtay üyeliğine seçilen İrfan Fidan, Cumhurbaşkanımız Sayın Tayyip Erdoğan tarafından Anayasa Mahkemesine üye olarak seçildi. MİT tırları, Gezi olayları, FETÖ davaları, 17-25 Aralık yargı emniyet darbesi, Selam Tevhid kumpası gibi önemli davaların soruşturmalarını savcı, başsavcı sıfatlarıyla yürütmüş olan deneyimli bir hukukçu İrfan Fidan'ın Anayasa Mahkemesi üyeliğine seçilmesi üzerinden HDP'nin yargı bağımsızlığını tartışmaya açmasını manidar buluyoruz. Bu arada, az önce HDP hatibinin Fidan soyadlılara olan özel ilgisini buradan işittik. Ben soyadı Fidan olan bir kişiyi daha anmak istiyorum: Hikmet Fidan. HADEP Genel Başkan Yardımcısıyken Kandil'le ters düştüğü için 2005'te PKK tarafından Diyarbakır'da yargısız bir

şekilde infaz edilen Hikmet Fidan'ı da buradan hatırlatmak istiyorum. Zira, kendi partililerinizin de karıştığı bu suikastın üzeri örtüldü fakat Türkiye Cumhuriyeti'nin yargı makamları bu suikastı ortaya çıkardı.

Anayasa Mahkemesi üyelerinin seçiminin usul ve esasları mevzuatça belirlenmiştir. Yapılan atama, bu yönüyle hem kanunlara hem de hukuka uygunluğu açısından tartışmaya kapalıdır.

Sanıyorum bu arada değerli HDP milletvekilleri Hikmet Fidan'ın kim olduğunu Google'dan araştırarak öğrenmeye çalışıyorlar.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Gerek yok.

ABDULKADİR ÖZEL (Devamla) – Kaldı ki anılan davalarla ilgili kanaatlerinizin hukuki olmaktan ziyade siyasi olduğu, bu davalarla ilgili kulağınıza üflenen suflelerle defalarca yaptığınız açıklamalarda da görülmektedir. FETÖ'cü Ekrem Dumanlı'nın Diyarbakır eski Belediye Başkanı Gültan Kışanak'a 30 Mayıs 2015'te yaptığı ziyarette bu suflelerin dışında size neler verdiğini de aşağı yukarı tahmin edebiliyoruz.

Her yasal olanın aynı zamanda hukuki ve etik olmadığı iddiası dillendiriliyor ise daha ontolojik karşı itirazlar yükseltmek isterim: Örneğin, HDP'nin yürürlükteki mevzuatlara göre siyaset yapma özgürlüğüne sahip olması yasal iken politik olarak gayriresmî birliktelik içinde oldukları müttefikleri tarafından hukuki ve etik meşruiyet açısından sorunlu bulunuyor olmalı ki bu birlikteliği ve ittifakı kamuoyu önünde ilan ve itiraf etmekten ısrarla kaçınıyorlar. Müttefiklerinin HDP'yle yaptıkları ittifakı ve iş birliğini gizleme ihtiyacını yadırgamıyorum. Zira, bir terör örgütünün siyasi kanadı olarak hareket eden seçilmiş tüm aktörlerinin listelere girmesini ve seçildikten sonra yetki alanlarını tayin eden erk olarak Kandil'in ve oradaki savaş baronlarının temayüz ettiği bir yapıyla ittifakın izahının zor olduğu ortadadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bravo! Helal olsun.

BAŞKAN – Devam edin.

ABDULKADİR ÖZEL (Devamla) – Grup Başkan Vekillerinizin, terörle aranıza mesafe koymanız yönündeki tüm çağrıları âdeta karikatürize ederek o çok sevdiğiniz "törörö" lafıyla geçiştirmeye çalışmanız, gerçeği değiştirmiyor. Çok iyi biliyoruz ki terör örgütünün parti içinde tayin ettiği komiserler marifetiyle sigaya çekilen, hesap sorulan, hatta makam odasında darbedilen belediye başkanlarınız bile var. Örgütün silahlarının vesayeti altında olduğunuzu, sizlere çizilen sınırları aşıp sivil siyaset yapmak gibi bir niyetiniz olmadığını, niyetiniz olsa da buna yetkiniz olmadığını, yetkiniz olsa da buna cesaretiniz bulunmadığını, cesaret gösterseniz de örgüt hiyerarşisinde bunun bir etkisinin olmayacağını ibretle ve hayretle izliyoruz.

Hukuktan ve yargı bağımsızlığından bahseden bir hareketin il ve ilçe örgütlerinde sözde halk mahkemeleri kurarak yargılama yapması, bu yargılamalar sonucunda silahlı kanada bildirilenlerin sokak ortalarında infaz edilmesi gibi birçok örneğin terör örgütünün sözde yayın organlarında bölge halkının gözüne sokulması ve bu yolla korku tünelleri oluşturulması hangi demokrasilerde kabul edilebilir? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Helal olsun.

ABDULKADİR ÖZEL (Devamla) – Bu gerçekleri işitmek ağırınıza gidiyor olabilir, devamı var.

Sayın Başkan, az önceki hatibe iki dakika verdiniz, ben de aynısını istirham ediyorum.

BAŞKAN – Ama benimle pazarlık yaparsanız vermem bu sözü.

Evet, bir selamlama yapın lütfen.

ABDULKADİR ÖZEL (Devamla) – HDP'nin, Kandil'in kart savaş baronlarının haremlerindeki kızlardan sıkılınca ajan suçlamasıyla infaz ettiği sözde yargı düzeni hakkındaki kanaatlerini de doğrusu merak ediyoruz. (HDP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Terbiyesizlik yapma!

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ayıp, ayıp!

ABDULKADİR ÖZEL (Devamla) – Bu cürmü işleyen mücrimler hakkındaki görüş ve kanaatlerini sormamız sanıyorum suç olmasa gerek. Yargı kararlarının külliyen doğru, eksiksiz, hatasız, kusursuz olduğu iddiasında değiliz ancak yargı veya başka kurumlardaki eksiklikler, aksamalarla ilgili de her şeyi konuşma ve tartışma cesaretine sahibiz.

Peki, siz yapınızdaki her statünün eş başkanı varken, eş başkanı olmayan ve şirk koşmaktan korktuğunuz tek statü sözde önderlikle ilgili sorgulama, tartışma yapabilme cesaretine sahip misiniz? Gelin, bu esaretten kurtulun, bu zilletten kurtulun; silahla aranıza mesafe koyun, terörle aranıza mesafe koyun, kantonculuk oynamak gibi çağ dışı politik fantezilerinizden vazgeçin; bu ülkenin özgür, eşit ve asil yurttaşları olmanın gururunu ve huzurunu yaşayın diyor, Sayın Başkan ve Meclisin değerli üyelerini saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri ve alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Helal olsun.

ABDULKADİR ÖZEL (Devamla) - Demin Sayın CHP Grup Başkan Vekili bir örnek verdiler, Hatay Milletvekili olduğum için ifade etmek istiyorum.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Yorma kendini, yorma çünkü yalan söylüyorsun.

ABDULKADİR ÖZEL (Devamla) - Vatandaşlara pandemi döneminde gönderilen hacizlerle bu kadar ilgiliyseniz, Hatay Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Kırıkhan'da 6 bin lira su borcundan ötürü bir vatandaşımıza haciz gönderdi Sayın Özel ve o vatandaşın evi satıldı, Belediye Başkanınız da çıktı, özür diledi. Bununla da ilgilenmenizi buradan istirham ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kerestecioğlu.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Kişisel olarak sataşmadan söz istiyorum, Fidanlara özel ilgim varmış.

BAŞKAN – Sataşmadan dolayı iki dakika süre veriyorum.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Hatay Milletvekili Abdulkadir Özel'in HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Önergemiz, yargının nasıl arkasından dolanılarak aletiniz ve siyasi stratejiniz hâline getirildiği ve "İrfan Fidan" adlı savcının da -otuz beş yıllık hukukçuyum, hayatımda görmedim- nasıl altı gün Yargıtayda kalarak orada, Yargıtayda aday olan 3 üye varken birdenbire onların adaylıklarını geri çekip Anayasa Mahkemesine, sırf Cumhurbaşkanı istediği için, atanıyor olması. Ama siz İrfan Fidan ile Öcalan'ı falan karşılaştırıp hani onunla ilgili birtakım konuşmalar yapacaksanız ben bilemem yani.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Tabii, o işinize gelmemiş olabilir, doğaldır.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Çünkü gerçekten ben anlamıyorum; dün kalkıyoruz, kadına yönelik şiddetle ilgili önerge veriyoruz; orada kalkıyorsunuz, başka bir şeyden söz ediyorsunuz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın Hatip, işinize gelmemiş olabilir o söylenenler.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Müdahale etmeyin, dinleyin!

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Bugün İrfan Fidan'dan söz ediyoruz, bu yargı düzenini nasıl sizin aletiniz hâline getirdiniz ve bu savcı nasıl oraya geliyor diye bunu araştıralım, bunu soruşturalım diyoruz. Çünkü bu, bir başka gün size vuracak, hiç merak etmeyin. Siz zannetmeyin, hep bu koltuklarda böyle oturacaksınız.

SERAP YAŞAR (İstanbul) – Millet karar verir ona!

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Millet karar verir, millet!

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Biz nasıl oturamıyorsak şu anda, gerçekten sürekli yargı tehdidiyle karşı karşıya bırakıyorsanız ama bizim için gerçekten bu bir onursa aynı zamanda, cezaevlerinde de olabiliriz, dışarıda da olabiliriz, her yerde sizin yargınıza karşı savunmalarımızı yapar ve mücadelemize devam ederiz siz ne kadar o savcıları araç olarak kullansanız da. Ya, bir kere de ben sizden şunu rica edeceğim: Konu neyse onunla ilgili konuşun.

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Siz ne zaman konuyla ilgili konuştunuz ki?

OYA ERSOY (Diyarbakır) – Sen mi söylüyorsun bunu?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Eğer varsa, konunuz varsa… Mesela "dağa kaçırılan çocuklar" diyorsunuz. Bunu buradan defalarca söyledim ben, dedim ki: Ya, Allah aşkına bir önerge getirin, hakikaten araştıralım yani. Mesela, Ceylanpınar'da polisleri kimler öldürdü? Ya, 1 tane önergemizi kabul edin, araştıralım dedim. Bunları hiç…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sataşmadan söz verdiğim için uzatamıyorum Sayın Kerestecioğlu.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Sadece bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Uzatamıyoruz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Peki.

BAŞKAN – Tamam, tamamlayın orada.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Yani bunların hiçbirine hiçbir zaman "evet" demediniz, kendiniz 1 tane önerge getirmediniz, söyleyecek sözünüz yok, aynı lafları tekrar ediyorsunuz.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyoruz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – O zaman gerçekten söylenecek söz yok size. (HDP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Aşikâr olana ne önergesi? Neyi önergeyle çıkaracaksın?

BAŞKAN – Sayın Oluç…

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Partimize yönelik ağır ithamlarda ve sataşmada bulunduğu için kürsüden söz hakkı talep ediyorum.

BAŞKAN – Ama Filiz Hanım konuştu.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – O kişiseldi. İddialara özel…

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – O kişiseldi efendim.

BAŞKAN – Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan bir gruba bir tane şey verin, yeni usuller icat etmeyin ya! Ama hakikaten, Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Muş, hem Filiz Hanıma sataşma var hem de gruplarına sataşma var. Her ikisine de onun için veriyorum sataşmadan söz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan tek olur ama.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Oluç.

2.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Hatay Milletvekili Abdulkadir Özel'in HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasında HDP'ye sataşması nedeniyle konuşması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; şimdi birincisi, yargı konusunu konuşalım diye bir önerge veriyoruz, yargı konusunu. Tabii ki siz konuşmaktan kaçıyorsunuz çünkü yargıyı ne hâle getirdiğinizi aslında siz biliyorsunuz. Türkiye'de bugün yargı mekanizmasına güven, toplumdaki güven yerlerde sürünüyor, ayaklar altına düşmüş vaziyette ve siz bu hâle getirdiniz yargıyı, bağımlı ve taraflı yargı yaptınız. Şimdi onu konuşmaktan kaçtığınız için başka yerlere gidiyorsunuz, başka yerlere gidiyorsunuz.

Rahmetle anıyorum Hikmet Fidan'ı, rahmetle anıyorum Hikmet Fidan'ı, ama gelin, 90'lı yılların faili meçhullerini konuşalım, 90'lı yılların faili meçhullerini yapmış olanlarla sizin iktidarınız iş birliği yapıyor, sarayda el ele, kol kola gidiyorsunuz. Tansu Çillerlerle, Mehmet Ağarlarla, Korkut Ekenlerle, onlarla birlikte, Çakıcılarla birlikte el ele, kol kola yürüyorsunuz. (HDP sıralarından alkışlar) Sizin iktidarınızdır faili meçhulleri yapmış olanlarla birlikte yürüyenler.

Gelin, yargıyı konuşalım diyoruz, siz ne anlatıyorsunuz bize? Ben biraz evvel size söyledim, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde 2020 bilançosu açıklandı, Türkiye Rusya'dan sonra 2'nci sırada dedim. Utanmıyorsunuz, ne anlatıyorsunuz.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Sen utanacaksın, sen utanacaksın!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Şimdi, bırakalım bunları da bakın, eğer bu ülkede hukuksuzlukların, adaletsizliklerin, yolsuzlukların, hırsızlıkların arkasına sığınılarak asil ve gururlu yurttaş olarak yaşanıyorsa o asalet ve o gurur sizin olsun; biz asil ve gururlu yurttaş olarak bu ülkede adalet, özgürlük, eşitlik, barış ve demokrasi mücadelesi veriyoruz. (HDP sıralarından alkışlar) Ne asaleti sizden öğreniriz ne gururla yaşamayı sizden öğreniriz, bunu da yazın bir kenara. Dolayısıyla, sizin zulmünüze karşı mücadelemizden, adalet mücadelemizden asla geri durmayız. Bunu da söylemiş olalım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özel…

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, normalde söz almayı düşünmüyordum…

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Filiz Kerestecioğlu bağıramadı, siz mi bağırdınız şimdi, o mu yani?

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sana ne, sana mı soracak?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ya bırak ya!

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sana ne?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – O konuştu olmadı, bağırdılar şimdi.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sen ne konuşuyorsun? Otur ya!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Bağırdı gitti, şimdi de siz mi bağırıyorsunuz bize sırayla?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Herkese müdahale ediyorsun.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Bağırın, bağırın, daha çok bağırın.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sen bağırma!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Çıktı, bağırdı işte, duymadın mı? Burada değil miydin? Allah Allah ya!

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sen başlattın, sen!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Oturmuşlar orada her konuşana laf yetiştiriyorlar ya! Grup Başkan Vekiliniz yetmiyor mu?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – E, konuşuyor Grup Başkan Vekili, 2'nci niye çıkıyor? Onu mu dinleyeceğiz bir saat?

BAŞKAN – Şimdi müsaade ederseniz… Sayın Çilez…

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sen orada oturmuşsun, her çıkan hatibe müdahale ediyorsun.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Filiz Hanım beceremedi, iyi konuşamadı, diğeri gelsin, var mı öyle bir şey?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Tabii canım Filiz Hanıma da ayıp etti yani (!)

BAŞKAN – Sayın Çilez, müsaade ederseniz oturuma devam edeceğiz.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Senin koltuğunu biraz daha öne alacağız, şuraya bitişik nizam yapacağız, millete daha çok laf yetiştir diye. Oradan ne dediğin anlaşılmıyor da onun için. Söyle Grup Başkan Vekiline, senin sandalyeni öne çeksin.

BAŞKAN – Lütfen, rica ediyorum... (AK PARTİ ve HDP sıralarından karşılıklı laf atmalar)

Sayın Özel, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Hatay Milletvekili Abdulkadir Özel'in HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Hatay'la ilgili bir şey söyledi, beyanı aynen doğru kabul ediyorum, araştırma şansım yok. Ardından da dedi ki: "Özür dilendi." Özür dilendiyse doğru yapılmış, özür dilenmediyse büyük ayıp yapılmış. Partimizin kesin kararı var: Pandemi süresinde bırakın haciz, su kesintisi yapmak belediyelerde yasak, ne kadar borcu olursa olsun; bunu net söyleyeyim.

Bir de, birbirimizi tanıyoruz, gözünüzün içine baka baka, Yargıtayda 1 Aralıkta yapılacak seçim Covid var diye ertelendi; sonra Sayın Fidan, 11 Aralıkta mazbatasını aldı, 17 Aralıkta seçim yapıldı. 1 Aralık ila 17 Aralık arasında Covid'de ne vaka ne ölüm ne bulaşıcılıkta hiçbir değişiklik yok. Anayasa demiyor ki: "İstanbul'daki bir başsavcıyı, Anayasa Mahkemesi Başkanlığına Cumhurbaşkanı atayabilir." Diyor ki: "Yargıtay içinde seçim yapılır, en çok oy alan 3 kişiden 1'ini atayabilir."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 1 Aralıkta seçilme şansı yok, mazbatası yok. Tutup Covid var diye seçimi erteleyeceksiniz, mazbatayı aldıktan altı gün sonra aynı Covid şartlarında seçim yapacaksınız. Bu, Anayasa'ya karşı muvazaa, Anayasa'ya karşı hile suçu olduğu gibi, ülkenin Cumhurbaşkanı -65 yaşına kadar ülkenin en üst mercisinde yargı dağıtacak birisinin karıştığı bir hile, bir muvazaa olduğu için- şu anda bizden ahlak, bizden iyi örnek alması gereken herkese de kötü örnek olacak. Ve sonra, cuma günü cuma namazı çıkışında çıkacaksınız ve bu konudaki soruları hiç cevaplamadan insanlara iyi niyet, ahlak, kardeşlik, dürüstlük, yalan söylememe…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özel, 60'a göre söz verdim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Peki, buyurun lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hiç uzatmadan, son cümlem.

Gözünüzün içine baka baka söylüyorum: Anayasa'ya karşı ülkenin Cumhurbaşkanı ve bir savcı, birlikte muvazaa suçu işleyip seçici kurul da aslında aday olamayacağını bildikleri birine, hileyle hurdayla ertelenmiş seçimde en yüksek oyu veriyorsa, bu şartlar altında, oradan kalkın buraya oturun zihnen, ben de sizin yerinize kendimi koymaya çalışacağım, siz bu ahlaksızlığa susmazsınız, ben de orada otursam bunu savunamam.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Muş…

36.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Grubumuz adına konuşan milletvekilimizin konuşmasını tekrar teyit ettiğimizi ifade etmek isterim. Meselelere ciddi bir açıklık getirmiş, konuyu teferruatıyla izah etmiştir. Yapılan atama ve işlem Anayasa ve yasalara uygun yapılmıştır. Anayasa'mızda muvazaalı veya uygun olmayan veya başka bir işlem tanımı yoktur. Yasaya, Anayasa'ya uygundur. Eleştirirsiniz, eleştirmezsiniz; seversiniz, sevmezsiniz ama uygun bir işlem yapılmıştır. Devlet kanunla ve Anayasa'yla yönetilir diyorum.

İstanbul'da görev yapan bu savcımıza yeni görevinde başarılar diliyoruz.

Teşekkür ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, 28/1/2021 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkanvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkanvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, yargı bağımsızlığının önündeki engelleri kaldırmak için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 28/1/2021 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Öneri kabul edilmemiştir.

Sayın Gökçel…

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Konteyner Limanı Projesi'nin Mersin ili ve ülke için hayati bir proje olduğuna fakat aynı noktaya plastik fabrikası yapılmak istendiğine, çevreyi kirletecek, kanserojen etkisi olacak bu projeye gece yarısı kararnamesiyle onay veren Cumhurbaşkanlığı makamını bir Mersinli olarak kınadığına ilişkin açıklaması

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz yıllardır "Konteyner limanı Mersin'den kaçırılıyor, yerine zehir fabrikası yapılmak isteniyor." diye söylüyoruz. Konteyner limanı Mersin'imiz ve ülkemiz için hayati bir projedir ancak bu plastik fabrikası da tam da aynı noktaya, limanın kara bağlantısına yapılmak isteniyor. Bu plastik fabrikasının kentin ortasına, en az 200 bin kişinin yaşadığı yere yapılmasının yanlış olduğunu ifade ediyoruz. Propilen tesisi için yer seçiminin yanlış olduğunu belirten Mersin Ticaret ve Sanayi Odasını kutluyorum. Çevreyi kirletecek, kanserojen etkisi olacak bu projede ısrarın gerekçesi nedir? Bu projeye gece yarısı kararnamesiyle onay veren Cumhurbaşkanlığı makamını da bir Mersinli olarak kınıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Sümer…

38.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana ilinde Kozan-Mansurlu-Yahyalı yolunun otuz yıldır tamamlanamadığına, kış koşullarının ağır olduğu bölgede vatandaşların tek taleplerinin yollarının tamamlanması olduğuna ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Adana'da Kozan-Mansurlu-Yahyalı yoluna yıllardır çözüm üretilemiyor. Otuz yıldır tamamlanamayan, sorun yumağı hâline gelen ve çözüm bekleyen güzergâh için daha önce köylülerimiz ve muhtarlarımız eylem yapmıştı. Sorunun en kısa sürede çözüleceği sözleri verildi. Kış koşullarının ağır olduğu bölgemizde köylülerimizin, vatandaşlarımızın, bölgede yaşayan hemşehrilerimizin tek talepleri yollarının tamamlanması. On sekiz yıldır yol yapmakla övünen iktidar ne yazık ki Kozan ilçemizin Mansurlu-Yahyalı yolunu yapmayı unuttu. Gelinen noktada, vatandaşlarımızın bekleyecek, sabredecek gücü kalmamıştır. İktidar bahane üretmeden en kısa sürede yolu bölgede yaşayan vatandaşlarımızın kullanımına açmalıdır diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydınlık…

39.- Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydınlık'ın, Şanlıurfa ilinde hâlâ bitmeyen birçok köprülü kavşakta dekoratif bariyerler nedeniyle kazalar yaşandığına, Şanlıurfa Ticaret Odası 28'inci Meslek Komitesinin güçlendirilmiş, yüksek standartlara uygun bariyer yapılması yönündeki tavsiye kararı dikkate alınarak kavşaklarda ölümcül kazaların önüne geçilmesini hemşehrileri adına talep ettiğine ilişkin açıklaması

AZİZ AYDINLIK (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şanlıurfa'da iktidarın vaat ettiği projeler ne yazık ki bir türlü bitmiyor, bitse de projelerdeki hatalı işler yüzünden vatandaşlarımız hayatını kaybediyor. Hâlâ bitmeyen Çevik Kuvvet Kavşağı dâhil birçok köprülü kavşakta dekoratif bariyerler nedeniyle araçlar üst geçitten, çarpma sonucu aşağı düşüyor ve ölümle sonuçlanan kazalar yaşanıyor. Şanlıurfa Ticaret Odası 28'inci Meslek Komitesi geçtiğimiz günlerde dekoratif bariyerler nedeniyle güçlendirilmiş, yüksek standartlara uygun bariyer yapılması yönünde tavsiye niteliğinde bir karar aldı. Bu kararın ilgililerce bir an önce dikkate alınıp kavşaklarda yaşanan bu tür ölümcül kazaların önüne geçilmesini hemşehrilerimiz adına talep ediyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, 22/1/2021 tarihinde, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ve arkadaşları tarafından, Kamu İhale Kanunu çerçevesinde yapılan ihalelerde herhangi bir usulsüzlük olup olmadığının araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 28/1/2021 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır.

Okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

28/01/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 28/01/2021 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel
Manisa
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ve arkadaşları tarafından Kamu İhale Kanunu çerçevesinde yapılan ihalelerde herhangi bir usulsüzlük olup olmadığının araştırılması amacıyla 22/01/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis Araştırma Önergesi'nin (2192 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 28/01/2021 Perşembe günlü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Mersin Milletvekili Sayın Ali Mahir Başarır.

Buyurun Sayın Başarır. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, konumuz kamu ihaleleri. Vatandaşlarımız da kamuoyu da çok merak ediyor: On sekiz yıldır bu büyük ihaleleri neden hep 5 şirket alıyor? Değerli milletvekilleri, on sekiz yıldır Kamu İhale Kanunu'nu 68 kez değiştirmişiz, 198 madde değişmiş; 3'üncü madde, istihdam maddesi 28 kez değişmiş. Neden? Bir kanun bu kadar değişir mi? Değişir. Bunun sebebi 5 şirket. Bu 5 şirket ne zaman büyük bir ihaleye girecek olsa İhale Kanunu değişiyor.

Şimdi, birçok usulsüzlük var; bunların bazısı Sayıştay raporlarında, bazısı arkadaşlarımız tarafından çıkartılıyor, bazısını gazeteciler ortaya çıkartıyor. Mesela Ovit Tüneli; Rize-Erzurum arasındaki tünel. Bir iş, hak ediş ne kadar alması gerekiyor? 19 bin lira. Bunu Sayıştay raporundan öğreniyoruz. Peki, ne kadar ödeniyor Cengiz İnşaata? 17 milyon. Peki, bunun hesabını sorabiliyor muyuz? Sormuyoruz. Yargıya sorabiliyor muyuz? Sormuyoruz. Bakana sorduğumuz zaman cevap alabiliyor muyuz? Alamıyoruz. Ne yapılması lazım? İzin verirseniz -ki çok fazla umudum yok- Meclisin araştırması gerekiyor.

Daha yeni bir olay: 2020 Cumhurbaşkanlığının yatırım planlamasında Trabzon Şehir Hastanesi -900 yataklı yapılacak- belirlenen bedel 882 milyon. Yaklaşık on ay sonra ihale Kalyon'a veriliyor -bu 5 şirketten bir tanesine- 1 milyar 100 milyona; aradaki fark 218 milyon. Bu parayla biz Trabzon'un Of, Akçaabat, bir ilçesine 200 yataklı hastane yapabiliyoruz. Bunu sorgulayan bir yargı var mı, bakan var mı? Yok ama bunu Meclisin sorgulaması lazım.

Şimdi, bakıyoruz, bu 5 şirket dünyada sıralamaya girmiş. Nedense 21/b yani olağanüstü dönemlerde, deprem, sel, felaket dönemlerinde ihale veriliyor bunlara. Osmangazi Köprüsü, üçüncü köprü, otoyollar; neden? Ben Malatya'ya, Elâzığ'a, Giresun'a sel ve depremden dolayı ihale verilse anlayacağım ama bu kadar büyük rakamlar 21/b'ye göre verilebiliyor mu? Ülkemde verilebiliyor. Açık ihalelere bakıyoruz, öyle bir tarif yapılıyor ki… Diyelim ki dünya bir canlı alacak bu ihaleyi, şöyle tarif ediyorlar şartnamede: Çok büyük bir hortumu olacak, iki tane yanında 1 metrelik dişi olacak, bu canlı 5 ton olacak, e zaten de 5 tane fil alıyor bu ihaleleri. Açıkça Türk Ceza Kanunu 235, kamu ihalesine fesat karıştırma suçunu işliyorlar ama biz bunları sorgulayamıyoruz. Dünyada Limak, Kalyon, Makyol bu 5 şirket ilk 5'te kamu ihalelerinde. Ya, bakıyorum, vergi rekortmenleri açıklandı: İlk 5'te yok, ilk 10'da yok, 50'de yok, 80'de yok. Vergi indirimi bu beylere, istisnalar bu beylere, sipariş ihaleler bu beylere… Vergi? "Ödemeyiz." Kimsiniz kardeşim siz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çatır çatır alacağız hepsini, geriye dönük.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Kimsiniz siz? Sonra da Genel Başkanımız "Biz bu şirketlere el koyacağız." dediği zaman "Ne hakla…" E, peki, bunlar ne hakla ülkeyi soyuyor? İki, bu kadar ihale alıyorsa bu şirketler, herkes şunu düşünüyor: "Arkalarında büyük bir patron var." diyorlar; çok büyük, çok güçlü, tek karar veren; bunu da bir sorgulayalım bakalım, gerçekten bu şirketlerle ilişkisi var mı beyefendinin, insanlar bunu soruyor. Biz de merak ediyoruz, vatandaş soruyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Başkanım, bitireceğim.

Diğer bir durum, hiç… Cuma günü, yarın Osmangazi Köprüsüne gelin beraber saat 9'dan sonra çıkalım. İki gün sokağa çıkma yasağı var. Allah aşkına, biz bu şirketlere gidiyoruz, 40 bin araç garantisini vermişiz; sokağa çıkma yasağı olmasına rağmen, pandemiye rağmen garanti parayı alıyorlar. Neden indirim istemiyorsunuz? Ama Katar yayın ihalesi için beIN Sports'a geliyor, sabit kur "Biraz da indirim yapın." diyor, hemen yapıyorsunuz. Siz Katar'ı bu halktan fazla mı seviyorsunuz? Yazık değil mi bu insanlara? (CHP sıralarından alkışlar)

İkinci bir şey: Elektrik alıyor, inşaat alıyor, yol alıyor... Şu ışıkların ihalesini Cengiz İnşaat aldı. Ama unutmayın, bakın, burayı aydınlatırken bu ülkenin geleceğini karartıyor bu şirketler. (CHP sıralarından alkışlar) Bu yüzden, bu önergemize destek istiyoruz.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Zeki Hakan Sıdalı.

Buyurun Sayın Sıdalı. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ZEKİ HAKAN SIDALI (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdiye kadar bu kürsüden defalarca söylendi ama hiçbir şey değişmedi. 2002 yılında kabul edilen Kamu İhale Kanunu, son on dokuz yılda 190 küsur kez değiştirildi. Bu kadar değişime rağmen, bir türlü, 21'inci maddenin (b) bendindeki belirsizlik giderilemedi. Bu bentte bulunan "önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedilikle yapılması gerekliliği" ibaresi, içinde hiçbir netlik barındırmadığı için uygulamada ciddi sorunlar yaratmakla birlikte yanlış ve yanlı yorumlara da sebebiyet veriyor. Pazarlık usulünü düzenleyen (b) fıkrasına göre ihale, ilan edilmeden yapılıyor. Bu ihalelerdeki kapalılığın ve şeffaflığa aykırılığın yarattığı kamu zararlarını her platformda dile getiriyoruz. Bizim derdimiz vatandaşın vergilerinin onun menfaatine kullanılması ama bu usul, her işi şaibeli hâle getiriyor. Yalnızca çok acil durumlarda kullanılabilecek bu usulün Kamu İhale Kanunu'nun asli usulüymüş gibi uygulanması ve ihalelerin sürekli aynı adreslere teslim edilmesi hem kanunun ruhuna aykırı bir durum hem de kamuoyunda da ciddi tepkilere yol açıyor. İktidara yakınlığıyla bilinen malum 5 elit şirketin son altı yılda 21/b kapsamında aldığı ihale sayısı 38 ve son iki yılda bu kapsamda aldıkları ihaleler 12 milyar liraya ulaştı. Altını çiziyorum, sadece 21/b'ye göre aldıkları bu. 2020 yılında Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının pazarlık usulüyle verdiği toplam ihale ise yaklaşık 42 milyar liraya ulaştı. Malum şirketlerden ikisi geçtiğimiz günlerde Trabzon Şehir Hastanesinin ve İstanbul Üniversitesi Hasdal Hastanesinin ihalesini yine 21/b kapsamında aldı. Bu şirketler doğrudan davet edildi, kapalı kapılar ardında pazarlıklar yapıldı ve vatandaşın vergilerinden sağlanan milyarlık ihaleler yine adresine teslim edildi. İstanbul Finans Merkezi için yapılan ihalenin duyurusu imzalar atıldıktan kırk gün sonra yapılmıştı. Yani iş öyle bir hâl aldı ki artık parasını harcadığınız kamuyu aydınlatmaya bile gerek duymuyorsunuz. Yatırımları planlamak, kamu kaynaklarını doğru ve en tasarruflu şekilde kullanmakla yükümlü olanların 2 hastane inşaatını dahi planlayamamış olması, önceden öngörememiş olması, en büyük projeniz olarak sunduğunuz şehir hastanelerini bile öngörülemeyen durum kapsamına sokmanız gerçekten milletin aklıyla alay etmektedir.

Sayın milletvekilleri, peki söz konusu bütün bu ihalelerin sonucu ne oldu? Pandeminin yıkıcı etkileriyle boğuşan vatandaş, iktidarı ve seçkinlerini taşıyamaz duruma geldi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ZEKİ HAKAN SIDALI (Devamla) – Kaynakların belli odaklara akmasından usandı. Çünkü iktidarın öncelikleri her zaman milletin önceliklerinden farklı oldu. Artık milletin parasına sahip çıkmanın vakti geldi, artık önce millet demenin vakti geldi, artık İYİ PARTİ demenin vakti geldi diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

(İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Bitlis Milletvekili Sayın Mahmut Celadet Gaydalı.

(HDP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Gaydalı.

HDP GRUBU ADINA MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım, sizleri ve kamuoyunu saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, AKP'nin mücahitlik felsefesinin zaman içerisinde nasıl müteahhitlik felsefesine dönüştüğü artık tüm kamuoyu tarafından net bir şekilde bilinmektedir. Adalet mekanizmasını kendi siyasi çıkarları için tahrip eden bu anlayış maalesef yasaları da kendi yandaşlarını ihya etmek için bir araç hâline çevirmiştir. Bakıldığı zaman bugün Türkiye'de "mega proje" ya da "büyük proje" olarak adlandırılan tüm projelerin altından her seferinde aynı şirketlerin çıkıyor olması artık bir tesadüften öte, bir realiteye dönüşmüştür.

Kamu İhale Kanunu 2003'ten bu yana 190'ın üzerinde değiştirildi. Revize edilebilir fakat bu, kanunu revize etmekten çok kanunu rezil etmeye dönüştü. Kamu İhale Kanunu'na göre 3 usul var: Ya açık ihale ya belli istekliler arasında ihale ya da pazarlık usulü ihale fakat Türkiye'de iktidar tarafından tercih edilen 4'üncü bir ihale etme yöntemi geliştirilmiş durumda, bunun adı da adrese teslim ihale usulüdür. Yandaşa ihale vermek adına Kamu İhale Kanunu'nda bu kadar değişiklik yapacağınıza "Tüm kamu ihaleleri 21/b'ye göre yapılacak." diye bir hüküm çıkarın, olsun bitsin.

21/b, kamu kaynaklarının kolayca sömürülmesinden başka bir şey değildir. Kamu İhale Kanunu'nun 21/b'ye göre doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen olayların ortaya çıkması durumunda kullanılması gerekmektedir. Şehir hastanesi yapılır, 21/b; danışmanlık hizmeti alınır, 21/b; metro, konut, yol, mal alımı, hepsi 21/b'yle ihale ediliyor. Eşit, rekabetçi, şeffaf ve hesap verilebilir bir yönetim anlayışı tamamen terk edilmiştir. "21/b" diye, isteyene ihale verme yöntemi olarak benimsenmiş ve artık kanun, özüne aykırı bir duruma dönüştürülmüştür. Bu durum, Sayıştay raporlarına da yansımaktadır; AKP'li bir belediye 21/b'yi 72 kere kullanmıştır.

Birileri kazanırken birileri kaybeder. Bu, ticaretin ana kuralıdır. Birileri çok kazanıyorsa birileri de çok kaybediyordur. Bu teraziyi dengede tutmak da devletin görevidir. Harcanan para milletin parasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Devamla) – Eski Bakanın ekonomi literatürüne kattığı çarpan faktörünü düşünürsek çarpanların kimler olduğunu bilmiyoruz ama tahmin edebiliyoruz çünkü flu görüyoruz ama bir gerçek var ise çarpılan kesinlikle 82 milyon halktır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Giresun Milletvekili Sayın Cemal Öztürk.

Buyurun Sayın Öztürk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubunca 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21/b maddesi kapsamında yapılan ihalelerin bazı şirketlere fayda sağlayıp sağlamadığı ve bu ihalelerde herhangi bir usulsüzlük yapılıp yapılmadığı konusunda verilen araştırma önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizi izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, bundan tam on dokuz yıl önce kabul edilmiş ve on dokuz yıldır yürürlükte olan bir kanundur. Kanunda ayrıca, biliyorsunuz, 2018 yılında bir değişiklik yapılmıştır ve bütün bunlar Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından yapılmıştır ve kanunda kamu ihalelerinin nasıl yapılacağı da açıkça yazılıdır. Bunlar bildiğiniz gibi açık ihale usulü, belli istekliler arasında ihale usulü ve pazarlık usulüdür. Kanunun 21/b maddesi de ihalelerin nasıl yapılacağını açıkça yazmaktadır ki "Doğal afetler, salgın hastalıklar, can ve mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya yapım tekniği açısından özellik arz eden veya yapı veya can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından ivedilikle yapılması gerekliliği idarece belirlenen hallerde veyahut idare tarafından önceden öngörülmeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması" ifadesine "yapım tekniği açısından özellik arz eden veya yapı veya can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından ivedilikle yapılması gerekliliği idarece belirlenen hallerde" ibaresi 2018 yılında Meclisimiz tarafından eklenmiştir.

Dolayısıyla Kamu İhale Kanunu ve değişiklikler sonrasında idareler bu çerçevede ihalelerini yapmaktadır ve bugüne kadar da yüzlerce firmaya binlerce ihale yapılmıştır. Konu bu iken 5 firmanın adının zikredilerek önergede, bu firmaların töhmet altında bırakılacak "Çamur at tutmaz ise izi kalır." şeklinde bu firmaların adının anılması aslında hukuka uygun değildir. (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

CEMAL ÖZTÜRK (Devamla) – Elinde bilgi, belge olan -Türkiye bir hukuk devletidir- mahkemelere ve savcılıklara suç duyurusunda bulunabilirler. Dolayısıyla, bu kişileri ve kurumları karalayıcı, töhmet altında bırakıcı ifadelerin, iddiaların hukuki hiçbir geçerliliği, kıymeti olmadığını ifade ediyor, belirtiyor ve önergeye ret oyu vereceğimizi ifade ederek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Sayın Bulut…

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, yüksek girdi maliyetlerinin zor şartlarda üretmeye çalışan çiftçilerin en büyük sıkıntısı olduğuna, çiftçinin bir yandan coronavirüs salgınıyla mücadele ederken diğer yandan da zamlarla boğuştuğuna ilişkin açıklaması

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Tarım sektöründeki yüksek girdi maliyetleri zor şartlarda üretmeye çalışan çiftçilerimizin en büyük sıkıntısıdır. Çiftçi bir yandan coronavirüs salgınıyla mücadele ederken diğer yandan da zamlarla boğuşmaktadır. Son bir yılda gübrede yüzde 90'lara varan artış çiftçinin belini bükmüştür. Gübrenin tedarikçilerinden nakliyesine kadar tüm maliyetler artmış durumdadır. Bu artışın üstesinden ürünü tarlada para etmeyen çiftçinin kalkamayacağı aşikârdır.

Tarımsal girdi fiyatlarının kur etkisiyle yaşanan yükselmeye karşın kurdaki geri çekilmeye paralel oranda gerçekleşmeyen bir fiyat düzensizliği vardır. Kur yükselirken aynı hizayla artan girdi fiyatları kur gerilerken sabit kalmaktadır. Çiftçi, Tarım Bakanlığının bir an önce harekete geçerek tarımsal girdiler…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Koç…

41.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, çoklu baro düzenlemesine karşı yapılan eylemlere katılan avukatlar hakkında Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının soruşturma başlattığına, bu hukuksuz soruşturmayı kınadıklarına, demokratik haklarını kullanan avukatların yanında olduklarını belirtmek istediklerine ilişkin açıklaması

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çoklu baro yasal düzenlemesine karşı gerçekleştirilen eylemlere katılan avukat meslektaşlarımız hakkında Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı soruşturma başlatmıştır. Bu çerçevede, meslektaşlarımızın ifadelerine başvurulmuştur. Bu hukuksuz soruşturmayı kınadığımızı ve demokratik haklarını kullanan avukat meslektaşlarımızın yanında olduğumuzu belirtmek isteriz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.02

ÜÇÜNCÜ OTURUM
Açılma Saati: 17.31
BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR
KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İshak GAZEL (Kütahya)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 43'üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre vermiş olduğu bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

4.- AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 248 ve 249 sıra sayılı Kanun Teklifleri'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 3'üncü ve 4'üncü sıralarına, 156 ve 157 sıra sayılı Kanun Teklifleri'nin ise yine bu kısmın 5'inci ve 6'ncı sıralarına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine, Genel Kurulun 28 Ocak 2021 Perşembe günkü birleşiminde 235 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesine, 28 Ocak 2021 Perşembe günkü birleşiminde 235 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmaması hâlinde haftalık çalışma günlerinin dışında 29 Ocak 2021 Cuma günü saat 14.00'te toplanması ve bu birleşimde denetim konularının görüşülmeyerek gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesine ve 235 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesine; 28 Ocak 2021 Perşembe günkü birleşiminde 235 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanması hâlinde ise 2, 3 ve 4 Şubat 2021 Salı, Çarşamba ve Perşembe günleri toplanmamasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 28/1/2021 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Mehmet Muş
İstanbul
AK PARTİ Grubu Başkan Vekili

Öneri:

Bastırılarak dağıtılan 248 ve 249 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 3'üncü ve 4'üncü sıralarına, 156 ve 157 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin ise yine bu kısmın 5'inci ve 6'ncı sıralarına alınması ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi.

Genel Kurulun;

28 Ocak 2021 Perşembe günkü (bugün) birleşiminde 235 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi, 28 Ocak 2021 Perşembe günkü (bugün) birleşiminde 235 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmaması hâlinde haftalık çalışma günlerinin dışında 29 Ocak 2021 Cuma günü saat 14.00'te toplanması ve bu birleşimde denetim konularının görüşülmeyerek gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve 235 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi; 28 Ocak 2021 Perşembe günkü (bugün) birleşiminde 235 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanması hâlinde ise 2, 3 ve 4 Şubat 2021 Salı, Çarşamba ve Perşembe günleri toplanmaması önerilmiştir.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi grup önerisi üzerinde konuşma talebi yok.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Alınan karar gereğince, denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Samsun Milletvekili Fuat Köktaş ve 48 Milletvekilinin Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Samsun Milletvekili Fuat Köktaş ve 48 Milletvekilinin Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3112) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 229) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 229 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm 10 ila 25'inci maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde söz isteyen, İYİ PARTİ Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Ayhan Altıntaş.

Buyurun Sayın Altıntaş. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 229 sıra sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerine, İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Kanun teklifinin ikinci bölümünde 16 madde bulunmaktadır. Teklifin 10,11,12,13 ve 14'üncü maddeleri 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nda değişiklik önermektedir.

10'uncu maddede elektronik sertifikaların kimliklere yüklenebilmesi imkânı getiriliyor.

11 ve 12'nci maddelerde tamamen mevzuatla ilgili düzenlemeler öngörülmektedir.

13'üncü madde elektronik mühürle ilgili bir madde. Burada, elektronik mührün usul ve esasları düzenlenmekte, hukuki olarak diğer mühürlerle eş değer hâle getirilmektedir. Bu nedenle, ortaya çıkabilecek sorunları önlemek için izinsiz kullanımlar da suç hâline getirilmektedir.

14'üncü maddede internet sitesi kimlik doğrulama sertifikasıyla ilgili usul ve esaslar tanımlanmaktadır.

15 ve 16'ncı maddelerde 5147 sayılı Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanun ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu'nda yapılan değişiklerle bürokratik işlemlerin azaltılmasına yönelik uygulamalar öngörülmüş, gereksiz evrak yükü azaltılmıştır. Özellikle, işlemlerde imza sirkülerinin talep edilmesinden vazgeçilmiştir; 21 ve 22'nci maddeler de benzer kapsamdadır.

(x) 229 S. Sayılı Basmayazı 26/1/2021 tarihli 41'inci Birleşim Tutanağı'na eklidir.

Aslına bakarsanız bu tür bürokratik kolaylıkların kanunla sağlanmasını gereksiz bulmaktayım. Bu hususta esasen kamuda, bürokrasiyi azaltmaya dönük çalışmalar yürütülmekte ve genelgeler gönderilmektedir. Keza, dijitalleşmeye dönük hükûmet hedefleri de genelgelerle kamu kurumlarına direktifler olarak iletilmektedir. Tüm kurumlar esasen imkânları nispetinde gerekli teknik ve yazılımsal hazırlıklarını yapmakta, kanunda anılan ilgili kamu kurumlarıyla protokoller yaparak uygulamalar için veri paylaşımı çalışmalarını yürütmekte, hukuksal iç danışmalarda da bulunarak bu yönde hızla ilerleme kaydetmektedirler. Pandemi süreci de bu yönde önemli hızlandırıcı etki yapmıştır. O nedenle, bu maddelerin gerekçesi büyük oranda havada kalmıştır. İdare, kendi yönetimsel yetersizliğini kanun yoluyla çözme cihetine gitmektedir. Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak daha önemli konularla ilgilenelim derim.

19'uncu maddede belirtilen AR-GE ve tasarım merkezleri konusu önemli. Merkez ne kadar AR-GE ve tasarım merkezidir hususu tartışma konusudur. Konu, koşullara uygun sayıları temin edip fabrika içinde bir bölme yaparak ve oraya turnike makineleri koyarak giriş-çıkış sağlayan bir yapı olarak görülmemelidir. Bakanlık, bu merkezlerin ciddiyet içeren AR-GE ve tasarım merkezleri hâline bürünmelerini ele alıp yeni ve kapsamlı önerileri bir gereklilik olarak belirtmeli, gerekirse ek koşullar getirmelidir. Başlangıçta AR-GE'yi, tasarımı özendirmek için bu yapılar doğru idi ama artık anlayış ileri hedeflere taşınmalıdır.

AR-GE ve tasarım merkezlerinin sayılarının artmasıyla Bakanlık tarafından yapılması gereken denetimlerin etkin olarak yapılamadığı ifade edilmekte, bu nedenle teklifte, bu merkezlerin yetkilendirilmiş teknoloji geliştirme bölgeleri yönetici şirketince denetlenmelerine imkân sağlanmaktadır. Bu hususun, devletin asli görevi olan denetim yetkisinin bir özel firmaya devri anlamına geleceğini, dolayısıyla devlet ciddiyetiyle bağdaşmayacağını değerlendiriyoruz.

Madde 20 önemlidir. Bu maddeyle teşviklerin süresi beş yıl daha uzatılmaktadır. Bu süre uzatımı bizce de uygundur.

23'üncü maddede ise ticari işletmelerde belli bir taşınır varlık grubunun bütünü üzerinde rehin kurulmasına imkân tanınmaktadır.

Konuşmamın bu kısmında konuyla ilgili olarak çeşitli sivil toplum kuruluşlarından ve özellikle MÜSİAD temsilcilerinden gelen geri bildirimleri paylaşmak istiyorum. Türkiye'de 85 teknopark var ancak ihtisas yani tematik teknopark sayısı oldukça az durumdadır. Uzmanlaşma ve ilgili altyapıların desteklenmesi noktasında ihtisas teknopark sayısı artırılmalıdır. Yeni kurulacak anlaşmalı kuluçka merkezleri, yaşanmış hatalara düşmeden bu amacı yerine getirebilmek için önemli bir fırsat olabilir. Belirli sektörler için uzmanlaşmış kuluçka merkezleri gerçek akademi-sanayi iş birliği fırsatlarını çoğaltacağı gibi, hızlı gelişen bir ekosistemi de beraberinde getirecektir. Kasasında ciddi fon bulundurma durumuna gelmiş yönetim işletmelerinin bu fonları belirli seviyenin üzerinde çıkarmalarının önüne geçilmelidir; ya amaçlarına uygun şekilde girişim şirketlerine yatırıma ya da kanunla sınırlı desteklenen pazarlama, satış, temsil amaçlı organizasyon işlerini yapma konusunda faaliyet finansmanına zorlanmalıdır. 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamındaki destek, teşvik, indirim ve muafiyetten yararlanan kurumlar vergisi mükelleflerinden yararlandırılan indirim tutarı 1 milyon TL ve üzeri olan kurumlar vergisi mükelleflerine 1/1/2022 tarihinden itibaren bu tutarın yüzde 2'sini geçici bir hesaba aktarmaları ve aktarmanın yapılmasından itibaren geçici hesabın oluştuğu yılın sonuna kadar bu tutarın Türkiye'de yerleşik girişim sermayesi fonu paylarının satın alınması veya kuluçka merkezinde faaliyette bulunan diğer girişimcilere sermaye olarak konulmasında kullanım şartı getirilmektedir. Bu maddede belirtilen yüzde 2'lik kesintinin motivasyonunu artırmak için oluşturulacak olan geçici hesap ile desteklenecek girişim sermaye fonundan hisse bazlı pay almaları sağlanmalıdır.

Bu kanun teklifinde mevcut salgın ve olası salgın süreçlerindeki çalışma koşullarına ilişkin açıklayıcı ve yönlendirici hususlar eksiktir. Kanunda direkt yer verilmese de salgın koşullarını göz ardı etmeyen uygulama esnekliklerinin mücbir sebepler olduğunda neler olabileceği belirtilmelidir.

Bu teklifi doğrudan ilgilendiren ve teklif içerisinde yer yer değinilen AR-GE ürünlerinin ticarileşmesi konusunda da yeni bir alt ekosistemin genel sisteme eklemlendirilmesi gerekmektedir. Buraya dönük Uzak Asya ve Güney Asya modellerinde olduğu gibi gerekirse müdahil devlet olup bazı siparişe dayalı dev desteklerin sağlanması, izlenmesi ve sonuçlandırılması yönünde özel sektörle birlikte hareket edecek kamu mekanizmalarının kurulması gerekmektedir.

Bu mekanizmalarla ilgili kendi tecrübelerimi ve çözüm önerimi de sunmak isterim. Bizim teknoloji geliştirme bölgeleri kurma ve yaygınlaştırma konusunda geldiğimiz nokta çok önemli, başarılarımız da inkâr edilemez ancak yaygınlaştırmayı yaparken derinleştirmeyi de düşünmeliyiz. Her konuda teknolojik derinliği sağlayamayız ama bazı konuları belirleyerek, o konularda yoğunlaşarak oralarda dünyanın en iyisi olmayı hedeflemeliyiz. Bu nasıl olacak? Dünya çapında teknoloji geliştirme, dünya çapında araştırmacılarla olur. Onları sadece Türkiye'den değil, dünyanın her yerinden getirebilmeliyiz.

Size içinde yaşadığım bir örnek vermek istiyorum. Bilkent Üniversitesi, ilk vakıf üniversitesi olarak kurulduğunda, dünyada en iyi üniversiteler arasına girmeyi hedeflemişti. Bunu da önemli ölçüde gerçekleştirdi. Bazı alanlarda, bazı yıllarda ilk 100 üniversite arasına da girebildi, başka vakıf üniversitelerine de örnek oldu. Bu nasıl oldu? Birkaç önemli faktör var. Birincisi ve en önemlisi, en iyi elemanlarla işe başlaması. İkincisi ise bir nevi başlı başına bir kent havasında olması yani lojmanları, kreşi, ilk ve ortaöğretim kurumları, çarşısı, konser salonu, odeonuyla bir şehir, bugünkü güncel tabirle külliye hatta külliye ötesi hâlinde olması. Bu sayede dünyadaki en değerli akademisyenleri "Pijamalarını al da gel." denebilecek seviyede davet edebilmesi. Bizim bu modelin bir benzerini de tematik bir teknoparkta uygulamamız lazım yani gerçek bir teknopolis yani teknoloji şehri kurmamız lazım. Oralara dünyanın en iyi araştırmacılarını getirebilecek altyapı ve ortamı sağlamamız gerekir diye düşünüyorum. Hedefi yüksek koyalım, alçak gönüllü olmayalım. İnanırsak, doğru kişilerle, doğru adımlarla hedefe ulaşmakta sorun yaşamayız diye düşünüyorum. Ama, maalesef gündemimizi ne işgal ediyor? Birinci sınıf bir üniversitemize üzerinde intihal iddiası olan bir rektör atanmasını tartışıyoruz. Her türlü atama yöntemi birileri tarafından eleştirilebilir, seçim yapmanın da başka sakıncaları vardır ama önemli olan, atamaların bir şekilde geri bildirim alınarak yapılmasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

AYHAN ALTINTAŞ (Devamla) – Boğaziçi Üniversitesi camiası ve toplumun genelinde de şu anda atanan rektör hakkında oluşan geri bildirim hiç olumlu değil. Bu nedenle Sayın Cumhurbaşkanımızdan ricam ülkemizi ve Hocamızı bu sıkıntıdan bir an önce kurtarmasıdır.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Şanlıurfa Milletvekili Sayın Ömer Öcalan. Buyurun Sayın Öcalan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; halkımızı saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce cezaevinde bulunan siyasi tutsak konumundaki arkadaşlarımıza bir selam göndermek istiyorum. Sebahat Tuncel, Aysel Tuğluk, Gültan Kışanak, Çağlar Demirel, Nurhayat Altun, Gülser Yıldırım, Leyla Güven, Ayşe Gökkan, İdris Baluken, Selahattin Demirtaş, Musa Farisoğulları, Abdullah Zeydan, Adnan Selçuk Mızraklı; sizi buradan en derin saygılarımızla selamlıyoruz, mücadeleniz dışarıda devam ediyor; çıkacağınız gün yakındır, umut ediyoruz en yakın zamanda çıkıp siyasi faaliyetlerinize devam edeceksiniz. (HDP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, kanunla ilgili fikirlerimizi dün de dile getirdik bugün de ilerleyen maddelerde düşüncelerimizi belirteceğiz ama ülkenin içinde bulunduğu yakıcı konulara da dikkat çekmekte biz yarar görüyoruz. Şu an cezaevinde bulunan siyasi tutsakların altmış üç gündür süresiz, dönüşümlü bir açlık grevi durumu söz konusudur. Bu konuda bu ülkenin en meşru mekânı, organı bir şey söyleyecek mi acaba, muhalefetinden tutun iktidarına kadar? Cezaevinde uygulanan koşullar, şiddet gözler önündedir. Günlerdir medyada dile getiriliyor, çıplak aramadan tutun, işkenceden tutun, kaçırmalardan tutun; onlarca böyle gayrimeşru, gayrihukuki durumlar vardır. Şimdi ülkenin içinde bulunduğu durum, açlık grevi durumu; buna kör, sağır, dilsiz kalamayız. Şu an dönüşümlüdür ama yarınki durumu biz kestiremeyiz. Biliyoruz, iktidar ülkenin tamamını bir cezaevine çevirmiştir.

Bu açlık grevinin sebeplerine de biraz değinmek istiyorum. Seversiniz sevmezsiniz, katılırsınız katılmazsınız ama siz, cezaevinde bulunan insanlar üzerinde mutlak bir tecridi reva görürseniz bunu da bizim partimizin, halkımızın, hareketimizin kabul etmesi mümkün değildir. Birkaç veriyi de burada söyleyelim: Bakınız, İmralı Cezaevinde 2011 yılından 2021 yılına -on yıl geçmiş- binin üzerinde avukat başvurusu vardır, bunlardan sadece, 2018'in sonunda başlayan 2019'un ortalarına kadar devam eden açlık grevleri sonucunda avukatlar Sayın Öcalan'la 5 defa görüşme gerçekleştirmiştir ve geçen eylül ayında, 2020'nin Eylül ayında havadan sebep, sudan sebeplerden dolayı altı ay avukat görüş yasağı getirilmiş. Biz burada devlet yetkililerini, iktidarı biraz ciddiyete davet ediyoruz. İmralı tarihinde, yirmi iki yıldır, 27 Eylül 2020'de ailesini telefonla 1 defa aramış Sayın Öcalan ve Eylül 2020'de Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından altı ay telefon görüş yasağı verilmiş. Fikirlere katılın demiyoruz, düşüncelerde çok da ortaklaşın demiyoruz ama bu ülkenin hukuku, yasası lastiğe dönmüş, nereye çekiyorsanız oraya gidiyor. Bu hukuk, bu yasa, bu kanun, bu Anayasa kişilere göre mi uygulanacak? Bir an önce, yetkililer sorumluluk üstlenmelidir, görevini yerine getirmelidir. Tabii ki biz biliyoruz, İmralı'da uygulanan tecrit Kürt sorunundan kaynaklıdır. Kürt sorunu, Kürt meselesi Türkiye siyasi tarihinde köklü ve derin bir sorundur; siz bu sorunu askerî fantezilerle çözemezsiniz. Bakınız, Kürt sorunu ulusallıktan ziyade artık uluslararası bir sorun hâline geldi; artık Türkiye'nin ve Kürt tarafının birlikte çözme meselesinden ziyade uluslararası bir platformda çözülmesi gerekiyor çünkü büyük bir güven bunalımı vardır; biz söylüyoruz arkadaşlar.

Açlık grevi, tabii ki cezaevlerinde dönem dönem yapılan bir direniş yöntemidir. HDP burada ne önericisidir ne de farklı bir durumdur ama bu açlık grevi durumunu demokratik yol, yöntemlerle, müzakerelerle bir aşamaya taşırsak önümüzdeki günlerde tahribatların önüne geçmiş oluruz, derin toplumsal sorunları daha da derinleştirmeyiz. Bir hayal dünyasında yaşıyorsunuz; asimilasyonla, tekçi zihniyetlerle, baskı yöntemleriyle, tutuklamalarla, gözaltılarla Kürt meselesini çözmeye kalkıyorsunuz. Daha dün, 90'larda bu ülkede insanlar kaybedildi; bu ülkede 10 binin üzerinde, 17 bin faili meçhul insandan bahsediliyor, katili yargı önüne çıkarılmamış. Uğur Kaymazlar vardır, Ceylan Önkul'lar vardır ve bunun yansıması itibarıyla Türkiye metropollerinde de büyük sorunlar vardır, karşılıklı yaşanan can kayıpları vardır, binlerce on binlerce ama yetkili kişiler, bu kürsüde, ölü sayısı üzerinden bir rekabete girişmişler; ölü sayıyorlar, öldürülen insanı sayıyorlar. Kürt sorunu bu şekilde çözülemez. Er veya geç, iktidarda hangi parti olursa olsun, bu sorunu masaya gelerek çözecektir. Bu çatışmalı ortam sorunları, acıları da daha da derinleştirecek, olan bu halkın evlatlarına olacak.

Millî duygularla, ırkçı duygularla birbirine karşı düşmanlaştırılan bir halk yaratmaya çalışıyorsunuz. Tabii ki biz, çözümde de demokratik, adil bir barışın sağlanmasını istiyoruz. Kürtlerin iradesini tanımayan, Kürtlerin özgürlüğüne saygı duymayan bir çözüm fantezisinin de başarı şansı yoktur. Biz, tabii ki, bu son beş yıllık süreci de ayrıntılı bir şekilde takip ediyoruz. Devlet mekanizması, rasyonel devlet aklı ortada yok, bazı şeyleri mafyavari yöntemlere havale etmiş, bazı meseleleri illegal yapılanmalara havale etmiş.

Bu ülkenin en meşru partisini -en meşru yöneticileri tutuklanınca da- terörle, teröristlikle itham etmektedirler. Var, sizin partinizde de Kürt kökenli vekilleriniz var. HDP'de siyaset yapan, tutuklanan siyasetçileri teröristlikle itham edemezsiniz. Sizin terörist olarak gördüğünüz siyasetçiler kendi halkının kahramanlarıdır. Bunu da böyle bilmek lazım değerli arkadaşlar.

CPT meselesi var. Yirmi iki yıldır İmralı Adası'nı, Sayın Öcalan'ı 8 defa cezaevinde ziyaret etmiş, kimi tespitlerde bulunmuştur, kimi hak ihlallerini belirtmiştir, bu hak ihlallerine çözüm getirmesi için iktidarı uyarmıştır. Bakınız, 11 Ocak ve 25 Ocak arasında da CPT burada kimi ziyaretler yaptı, Hükûmet yetkilileriyle görüştü ve kimi kurumlarla, İnsan Hakları Derneğiyle görüştü, İmralı Adası'na gitmemesine rağmen bu durumu da belirtti. CPT'ye de çağrımızdır: Bir an önce Türkiye cezaevlerinde bulunan siyasi tutsaklara ve diğer tutsaklara yapılan hak ihlallerinin karşısında durun ve karşısında durmaya çağırıyoruz.

Değerli arkadaşlar, Kürt sorunu bu gidişle daha da derinleşecektir. Türkiye, Kuzey Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi ziyaretlerinde bulunmaktadır, oradaki yetkililerle görüşmektedir; kendi içinde Kürt siyasetçilerini, HDP siyasetçilerini bastırmak için elinden geleni yapıyor, şimdi kimi entrikalar peşine düşmüştür ve Kürtler arası bir çatışmayı ve çarpışmayı tetiklemektedir.

Ben özellikle buradan halkımıza sesleniyorum: Özellikle Kürt halkı arasında ya da diğer halklar arasında herhangi bir çatışmaya, herhangi çarpışmaya karşı sağduyulu durmalısınız. Kardeş kanının dökülmemesi için, Kürtler arasındaki çatışmanın olmaması için herkes rol ve misyonunu oynamalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) - Değerli arkadaşlar, İmralı meselesi, Sayın Öcalan meselesi siyasal bir mesele, politik bir mesele olduğu için biz de burada aile boyutunu fazla gündeme getirmek istemiyoruz, gerçekçi de bulmuyoruz ama ailesi olmam itibarıyla da çeşitli tarihlerde Adalet Bakanlığına yazı yazıyoruz, görüşme talebimiz var, görüşme yapmak istiyoruz "Bu tecridi ortadan kaldırın." diyoruz ama görünen o ki ne yazılan dilekçelere cevap ne de yazılan başvurulara bir cevap var. Bu Hükûmet bir an önce aklını başına almalıdır. Türkiye'deki o kıytırık 80 darbesinin sonucu oluşturulan 82 Anayasası'nı da kısmen uygulasa cezaevindeki tecritler ve bu gerilim ortamına son vermiş olur.

Ben buradan tekrardan halkımızı saygıyla selamlıyorum, Meclise de başarılar diliyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım…

BAŞKAN – Sayın Muş…

MEHMET MUŞ (İstanbul) – 60'a göre pek kısa bir söz talebim var uygun görürseniz.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın 229 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burası, bu Meclis kürsüsü milletin kürsüsüdür, terör faaliyetlerini meşrulaştırma yeri değildir. "Karşılıklı can kayıpları... Öldürülen insanlar yarıştırılıyor."

Arkadaşlar, burada Hükûmet açıkladığı şeylerle terörle mücadeledeki durumu izah eder. Burada ortaya çıkan bir tablo varsa bu, terörle mücadele neticesindeki tablodur; şeffaf bir şekilde, yapılan operasyonlar açıklanır. Burada ölü yarıştırılmaz, terörle mücadelenin sonuçları açıklanır.

Mafyavari ve illegal yöntemler… Bunlar bizim lügatimizde yok yani PKK'nın kontrolünde olan bir partinin, çizilen çizginin dışına çıkamayanların mafyavari ve illegal yöntemlerden bahsetmek gibi bir hakkı ve haddi olamaz. Önce oradaki zincirlerini kıracaklar, ondan sonra gelip burada kürsüden eleştiri yapacaklar.

Bakın, meşru zeminde siyaset yapan herkese bu koltuklar açık, kürsü açık. Meşru zeminde siyaseti biz sonuna kadar Türkiye'de zorluyoruz. Meşru zeminde herkes siyaset yapabilir, fikirlerini ifade edebilir; bir tek farkla: Bu işin içerisinde terör olmayacak.

Bir ateş almış, heyhat, Sincar Operasyonu'nun konuşulduğu bir dönemde bir ateş almış HDP'yi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, endişenizi gayet iyi anlıyorum ama siz endişelenseniz de endişelenmeseniz de Irak ve Suriye arasına kümelenen o PKK terör örgütü oradan temizlenecektir çünkü Irak'ın kuzeyinde bulunan yönetim de anayasal olarak orada tanımlanan yönetim de buradan rahatsız çünkü onların da canına kastediyorlar, onlar da rahatsız; aynı tuzakları orada da yapıyorlar, menfezlere bomba orada da döşüyorlar, onların da canına tak etmiş. Şimdi sıra o Sincar bölgesine geldi, nasıl Türkiye'nin içinde temizlendiyse oradan da temizlenecektir diyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Oluç…

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kayıtlara geçmesi için çok kısa bir şey söylemek istiyorum.

Bizim de her milletvekilimiz, sizlerde olduğu gibi, seçim yoluyla, halkın oylarıyla seçilip geldiler ve görüşlerini burada, kürsüde açıklıyorlar. Dolayısıyla, meşruiyet meselesi sizin saptadığınız bir meşruiyetle ilgili olamaz. Biz meşruiyetimizi halkın desteğinden alırız esas itibarıyla. Dolayısıyla, bu destekle, bu meşruiyetle birlikte kürsüden de görüşlerimizi açıklarız. Eleştirebilirsiniz, beğenmeyebilirsiniz, buna elbette ki cevap da veririz ama yani lütfen, bize bir meşruiyet tanımlaması yaparak "Bunun içinde hareket edeceksiniz." tutumuna girmeyin çünkü bunu biz kabul etmeyiz, böyle de uygulamayız zaten. Dediğim gibi, meşruiyetimizi halkın desteğinden ve seçim hukukundan alırız esas itibarıyla.

Teşekkür ediyorum.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Samsun Milletvekili Fuat Köktaş ve 48 Milletvekilinin Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3112) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 229) (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Çetin Osman Budak. Buyurun Sayın Budak. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu Teklifi birkaç ufak olumlu destek ve teşvikle teknoparklara avantaj sağlıyor görünse de ihtiyaca cevap vermekte yetersiz. Teknokentlerin büyüyüp gelişmesini istiyorsak, buralardan katma değeri yüksek teknoloji ürünleri üreten firmalar çıksın istiyorsak, "unicorn" olmaya aday parlak "startup"lar büyüsün istiyorsak gerçekten elimizi taşın altına koymamız gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, bakın, bugün Ankara'da bir teknoparkta metrekare başına kira 54 lira. Buna yüzde 18 KDV'yi ve aylık ortalama metrekare başına 26 lira işletme giderleri bedelini eklediğinizde fiyatlar inanılmaz boyutlara geliyor. Hiç olmazsa teknoparklar içerisinde ofisleri KDV'den muaf tutun ki bu işletmelerin giderleri bir nebze azalsın. Bugün teknoparklardan faydalanmak isteyen bir firmadan 3 bin liradan fazla başvuru ücreti isteniyor, hem de bu ücret peşin olarak isteniyor, üstelik başvuru ücretinden dahi KDV alıyorsunuz. İnşaatçı müteahhit mantığıyla teknopark yönetmeye çalışırsanız bir arpa boyu yol alamazsınız, Türkiye de bulunduğu yerde saymaya devam eder.

Yasada bir diğer sorunlu nokta da Girişim Sermayesi Fonuyla ilgili. Yıllık 1 milyon liradan fazla fatura kesen şirketler, AR-GE gideri 1 milyon liradan fazla olan şirketler bu fona yüzde 2 ödeme yapmak zorunda kalacaklar. Bu kuralı uygulamayan firmalar kazançlarının yüzde 20'si için kurumlar vergisi muafiyetlerini kaybedecekler. AR-GE için harcama yapan firmayı niye cezalandırıyorsunuz? Öte yandan bahsi geçen girişim sermayesi fonlarının kimlerden oluşacağı, ne zaman kurulacağı veya kimler tarafından yönetileceği ise belli değil. İktidar, teknoloji gelişimini baltalamak pahasına da olsa sinekten yağ çıkarmaya çalışarak bu firmalardan rant elde etmeye çalışıyor. Bunu bu ülkeye yapmayın, nerede kullanılacağı açıkça belli olmayan bir kaynak için teknoparklarda faaliyet gösteren firmaları böyle bir gelir aktarımına zorlamak hiç kimseye fayda getirmez.

Bakın, değerli arkadaşlar AKP'nin on dokuz yıl sonra Türkiye'yi getirdiği yer yüksek teknoloji ürünleri üreten, büyüyen, güçlü bir ekonomiye sahip, gelişmiş bir ülke noktası değildir. AKP'nin on dokuz yıl sonra Türkiye'yi getirdiği yer uçurumun kenarıdır. Uluslararası Para Fonunun Dünya Ekonomik Görünüm Ekim 2020 Raporu'nda Türkiye'nin gayrisafi yurt içi hasılasının bu yıl 649 milyar dolara ineceği tahmin ediliyor. Yeni Ekonomi Programı yani Hükûmetin yaptığı Yeni Ekonomi Programı'nda bu yılın millî gelir öngörüsü ise 702 milyar dolar. 2021 yılında IMF'ye göre millî gelirimiz 652 milyar dolar olacak. Bu gerçekleşirse -burası son derece önemli Sayın Grup Başkan Vekili- eğer bu gerçekleşirse 20 ekonomi arasından düşecek Türkiye. Bunun nedeni ülkemizin orta gelir tuzağına sıkışıp kalması.

2009 yılında Türkiye global krizden en çok etkilenen ülkelerin arasındaydı. O dönemin Başbakanı dedi ki: "Kriz bizi delip geçmedi, teğet geçti." Fakat teğet geçmemiş, delip geçmiş. 2009'dan beri orta gelir tuzağından Türkiye bir türlü kurtulamıyor ve bugün gelinen noktada o tarihteki millî gelir seviyesiyle aynı seviyeye geldik. Yani on bir sene önce, on iki sene önceki millî gelir seviyesinin aynı noktasındayız şu an. Bu tabii ki ülkenin de yoksullaşması demek aynı zamanda.

Türkiye bilgi teknolojilerinde bir atılım gösterip… Güney Kore'yi hep örnek verirdik, 1983'lü yıllarda Güney Kore aşağı yukarı aynı ekonomiydi, 90'lı yıllarda da aşağı yukarı ihracatta aynı noktadaydık, hadi ondan vazgeçtik, yerimize Tayvan geliyor. Konya kadar büyüklükte, 24 milyon nüfusu var, biz G20'den düşüyoruz, yerimize Tayvan gibi bir ülke geliyor. Bu kabul edilebilir mi Sayın Komisyon Başkanı?

TÜİK, geçtiğimiz aylarda 2019 yılına ilişkin araştırma geliştirme harcamaları verilerini yayınladı. Buna göre kamu ve özel sektörün yanı sıra üniversitelerle birlikte toplam 45 milyar 954 milyon lira AR-GE harcaması yapıldı, 8 milyar 92 milyon dolara karşılık gelen bu tutarın gayrisafi yurt içi hasıla içindeki payı yüzde 1,06. İlk 10 büyük ekonominin AR-GE harcamalarının millî gelirlerine oranına bir bakalım: Amerika Birleşik Devletleri yüzde 2,8, Çin yüzde 2,1, Japonya yüzde 3,2, Almanya yüzde 3, Fransa yüzde 2,2; bizim de içinde olduğumuz OECD ülkeleri ortalaması 2,4, Türkiye yüzde 1'i bile zar zor yakalıyor. Artık küresel ticarette marifet kilogram başına katma değeri yüksek kılmaktan geçiyor ama bizim ihracat göstergelerimiz hiç de olumlu sonuçlar göstermiyor. Türkiye'nin 2020 yılının ilk on ayında ihraç ettiği ürünlerin kilogram fiyatı düştükçe düşüyor. 2019'daki yani geçtiğimiz yıl 1,60 dolar seviyesinden bugün 1,09 seviyesine gerilemiş durumda. Biz, ihraç ettiğimiz ürünleri yüzde 60 daha ucuza satmak durumundayız, bu bir. İki, bu seviyedeki fiyatlarla para mı kazanır ülke? Yani bu seviyelerde yaptığımız ihracatlar bizim ucuz sanayi ürünleri. Yüksek teknolojide yokuz, toplam ihracatımızın içinde yüksek teknoloji ürünlerinin oranı yüzde 3 arkadaşlar, yüzde 3. Bakın, tabii, bir çok ülke örneği verebilirim. Yüksek teknoloji ürünlerinde Uzak Doğu'daki birçok ülke yüzde 20-25'ler seviyesine çıkmış teknolojiye yatırım yaparak.

Bir ülkenin üretim teknolojisinin düzeyini ve değişimini gözlemlemek için AR-GE harcamaları, patent sayıları, bilimsel yayınlar veya beşerî sermayesini temsilen PISA skorları gibi değişkenler kullanılır. Yüksek teknoloji ürünlerinin toplam ihracattaki oranına bakarak bu alanlarda ne kadar ilerlediğimizi görebiliriz. Bu oran önemli çünkü ülkenin sadece teknoloji düzeyini değil, aynı zamanda uluslararası düzlemde karşılaştırılmalı konumunu da gösteriyor ama görülüyor ki biz, bir arpa boyu dahi yol alamamışız. İhracatımızda yüksek teknolojili ürünlerin oranı da çok düşük, yaklaşık olarak yüzde 3 civarında -biraz önce söylediğim gibi- ama diğer ülkelerde, özellikle -Çin gibi- daha 2000'li yıllardan itibaren hızla büyümeye devam eden Çin'de yüksek teknoloji ürünleri yüzde 31 olmuş, Kore için de yüzde 30 -fark etmiyor ama- Türkiye'nin yüzde 3. Bunlara ulaşabilmek için bizim bilime, bilim insanına, üniversitelere özerklik vermemizle ancak beş, on, yirmi yılda biz bu seviyelere gelebiliriz.

Bakın "1 Milyon Yazılımcı Projesi" vardı, bilgi teknolojilerinde atılım sağlama, bu alanda istihdam yaratma iddiasıyla o dönem Hazine ve Maliye Bakanı olan damadın sahiplendiği "1 Milyon Yazılımcı Projesi" vardı. Ne oldu acaba bu, nerede şimdi bu proje? Bu proje internet üzerinden verilen bir eğitimle yazılımcı yetiştirecekti. "web" sitesindeki bilgilere göre de Ekim 2020 itibarıyla projeye 750 bin kişinin başvurduğu görüldü. Peki, şimdi ne oldu bu proje merak ediyoruz? Çünkü damat Bakanlıktan ayrıldı -devlette süreklilik vardır- Bakan yok, proje de yok. Yoksa o da bir kenara mı itildi? Onu hep beraber göreceğiz, takip ediyoruz. 1 milyon şirket var mı ayrıca? İnternet üzerinden video izlemeden ibaret bir eğitimle yazılımcı yetişebilir mi? Bu sorulara yanıt var mı? Biz bu soruların yanıtlarını bekliyoruz. Anlaşılan, atanamayan öğretmen gerçeğini yaratan bu iktidar yani siz şimdi de atanamayan yazılımcılar yaratacağa benziyorsunuz.

Özerk üniversitelere de değinip konuşmamı bitireceğim eğer Başkan da müsaade ederse.

Değerli arkadaşlar, katma değeri yüksek ürünler üretilmesi için sadece teknokentlerin işlerini kolaylaştırmak da yetmiyor. Katma değeri yüksek teknolojiler üretmek için eğitim seviyesinin artması, insan kaynağına yatırım yapılması en önemli unsurların başında geliyor. Yani bilimsel özerkliğe sahip, baskılanmamış, sadakatin değil, liyakatin gereği olan akademik kadrolara sahip üniversitelere sahip olmak bu işin en temel kuralı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ama biz, bilimsel özerklik bir yana kapısına kelepçe takılan bir üniversite modeline doğru hızla yol aldık, bunun en somut örneğini de en son Boğaziçi Üniversitesinde gördük. Üniversiteler özerk değilse, otokratlar tarafından tepeden inme kararlarla yönetilecekse oralara kim üniversite diyebilir? ODTÜ Enformatik Enstitüsü bünyesinde Türk ve dünya üniversitelerini akademik performanslarına göre sıralamak amacıyla kurulan URAP'ın 2020-2021 dönemine ilişkin dünya sıralamasında ilk 500'de ülkemizden sadece Hacettepe Üniversitesi yer aldı. Dünyanın önde gelen ilk 500 üniversitesi arasında sadece 1 üniversitesi olması gelinen noktayı da gözler önüne seriyor.

Osmangazi Üniversitesi Teknoloji Araştırma Merkezinin yaptığı araştırmayı da yetiştirebilirsem sizlerle paylaşacağım ve sözlerimi tamamlayacağım.

İyi eğitimli 100 gençten 59'u yurt dışına gidiyor arkadaşlar, 100 gençten 73'ü yurt dışına gitmek istiyor, gidenlerin yüzde 78'i de geri dönmek istemiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Müsaade eder misiniz?

BAŞKAN – Bir selamlayın.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

Beyin göçü bu ülkenin en büyük, kanayan yarasıdır. İyi yetişmiş gençlerimizi, çocuklarımızı bu ülkede tutamıyorsak burada büyük bir sorun var demektir. Bu sorunun ne olduğu da çok açık bellidir. Türkiye'nin geniş çaplı bir teknoloji hamlesi yapabilmesi, beyin göçünü durdurabilmesi ve ekonomik darboğazdan kurtulabilmesi için öncelikle hukukun üstünlüğü, demokrasi ve özgürlükler alanında göstermelik değil, gerçek reformlar yapması gerekiyor. Bu ülkenin nefes almaya ihtiyacı var ama bunu yapacak olanın AK PARTİ olmadığı da gün gibi aşikâr. Bunu biz yapacağız, yeni kadrolarla, yeni kurumlarla hep birlikte inşa edeceğiz. Yepyeni ve güçlendirilmiş parlamenter sistemle, hukuk devletini, adaleti, özgürlükleri herkes için yeniden tesis edeceğiz.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim, hepinize saygılar sunarım. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Esin Kara.

Sayın Kara, şahsınız adına da söz talebiniz olduğu için süreniz on beş dakika.

Buyurun lütfen. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ESİN KARA (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 229 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teknoloji geliştirme bölgeleri, yeni teknoloji üreten ve teknolojik bir buluşu ticari ürün hâline dönüştüren, üniversite-sanayi iş birliği içerisinde kurulan merkezleri ifade etmektedir. Teknoparklar, sermaye ve bilgi birikimini harmanlamaktadır. Teknoparklar, ülkelerin uluslararası rekabet gücünü artırarak dünya ekonomisi ve ticaretine yön veren alanlar olarak hızla yayılmaktadırlar. Günümüzde gerek firmalar gerekse ülkeler için teknolojinin kullanımı ve teknolojik gelişmenin takip edilmesi bir zorunluluktur. Ekonomi ve sanayi alanlarına en büyük kâr payı getirisi hiç kuşkusuz teknoparkların üretmiş olduğu yüksek teknolojili ürünlerdir. Toplumlar artık sermaye ve iş gücü ağırlıklı üretimden bilgi ve teknoloji ağırlıklı üretime geçmiştir. İnsanoğlunun yaradılışından itibaren fikri, gayesi anlamak, keşfetmek, üretmek ve üretmiş olduğunu geliştirmektir. Teknoparklar, modern insanın araştırma isteğine imkân sağlayacak tüm bu özellikleri bünyesinde barındırmaktadır. Bilindiği üzere, ülkelerin ekonomik ve sosyal kalkınmasının sağlanabilmesi teknolojik olarak gelişmeleriyle yakından ilgilidir. İleri teknolojili araştırma geliştirme, dünyayla rekabet edebilme, kalkınma ve gelişmenin önemli araçları hâline gelmiştir. Bu sebeple, teknoparkların ana amaçları, kuruldukları yerlerde ileri teknolojiye dayalı ürünler geliştiren sanayi kollarını güçlendirmek ve sanayi bölgelerinin gelişimini sağlayıcı AR-GE çalışmalarını artırmaktır.

Teknoloji, aynı zamanda ekonomik büyümenin de önemli itici gücü durumundadır. AR-GE'ye yapılacak yatırımlar ülkelerin refah düzeylerinin artmasını sağlamaktadır. Günümüzde teknolojik alanda yeterli ve gerekli birikimi sağlamış ülkeler, geri kalmışlığın kısır döngüsünü kırarak kendi menfaatleri hakkında güçlü bir biçimde savaşmaktadırlar. Yüzyıllarca farklı medeniyetlerin beşiği olan Türkiye, Doğu ve Batı kültürünü sentezleyen bir ülke olmakla beraber tüm Türk dünyasının da merkezindedir. Coğrafi konumunun özellikleri, günümüz jeopolitik şartlarının verdiği imkânlarla, ülkemiz, dünya lideri olma hedefine ilerlemektedir. Ayrıca, Orta Doğu ülkelerinde süregelen istikrarsızlık ortamında, Türkiye, kol kanat geren, uzlaştıran ve söz sahibi olan konumdadır. Dünyada hiçbir bölgenin Orta Doğu kadar dış müdahaleye açık olmaması, ülkemizin de kendi menfaatleri konumunda duruş alması için, teknolojik altyapımızın gelişimi için gereken önlemleri almalıyız. 2071, 2053 ve 2023'te büyük ve güçlü Türkiye yolunda bilgi birikimi, tecrübesi, teknolojisi ve güçlü ekonomisiyle bölgenin en güçlü ve güvenilir ülkesi olmak hedefimizdir. Bunun için teknoloji geliştirme bölgelerinin artırılması, yerli ve millî teknoloji ürünlerimizin üretilmesi en önemli gayemiz olmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; seçim bölgem Konya'da bulunan Konya Teknoloji Geliştirme Bölgesi de 24 Haziran 2015 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı'yla kurulan Türkiye'nin 60'ncı teknoloji geliştirme bölgesidir. Konya Teknoloji Geliştirme Bölgesi; Konya Sanayi Odası, Konya Organize Sanayi Bölgesi, Konya Büyükşehir Belediyesi, Selçuk Üniversitesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Aksaray Üniversitesi, Konya Ticaret Odası Karatay Üniversitesi, Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, Konya Teknik Üniversitesi, Konya Ticaret Borsası ve Konya'da faaliyet gösteren 15 sanayi kuruluşundan oluşmaktadır, tescil edilmiş "İnnoPark" markasıyla Konya sanayisi ve girişimcilerine hizmet vermektedir. Konya, ülkemizin birçok iline göre inovasyon arz ve talebi yönünden oldukça iyi durumdadır. Konya Teknoloji Geliştirme Bölgesi, bölgemizde hem bilginin ve teknolojinin geliştirilmesi hem de araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin sanayi iş birliğiyle yürütülmesi bakımından oldukça önemli rol oynamaktadır. Gelişen sanayi yerli ve millî yüksek teknoloji ürünlerinin üretimi açısından oldukça önemlidir. Konya sanayisi, teknik bilgi, altyapı ve teknolojik üretim imkânları bakımından ülkemizin önde gelen sanayi bölgeleri arasında yer almaktadır.

Konya InnoPark, bölgesel kalkınma şartlarının iyileşmesi için firmalara destek sağlarken aynı zamanda millî markalarımızın global dünyayla rekabet edebilir hâle gelmesi için bölgedeki tüm paydaşlarıyla iş birliği içerisinde çalışmaktadır. InnoPark, ülkemizdeki üniversite merkezli teknoloji geliştirme bölgelerinden farklı olarak üretim sektörü işletmelerinin merkezinde ve üniversitelere yakın konumlanmıştır. Bu özelliğiyle üniversite-sanayi iş birliği bakımından bir cazibe merkezi oluşturmaktadır.

Bir sanayi şehri olan Konya'da üretilen ürünler bugün dünyanın 175 farklı ülkesine ihraç edilmektedir. Temennimiz daha çok Konyalı firmamızın AR-GE çalışmalarını başlatması ve desteklerden yararlanmasıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun teklifinde elektronik mühür ve elektronik mühür sahibinin tanımı yapılmakta; elektronik mührün işlevi ve niteliği hükme bağlanmaktadır; elektronik mührün niteliği, usul ve esasları düzenlenmektedir. Ayrıca, elektronik mühür oluşturma verilerinin izinsiz kullanımı suç kabul edilmekte ve elektronik sertifika hizmeti sağlayanların ilgili yükümlülüklere aykırı hareket etmesi hâlinde uygulanacak idari para cezaları belirlenmektedir. 5147 sayılı Yasa gereğince Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından sunulan hizmetler, 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren e-devlet kapısı üzerinden yürütülmekte olduğundan dolayı 15'inci maddede entegre devre topografyası, tescil başvuruları kapsamında imza sirküleri talebi kaldırılmıştır.

Ticari işletmelerin ticaret sicil müdürlüğüne tesciliyle taraflarına verilen sicil tasdiknamesinde işletmeyi temsile yetkili olanların bilgileri mevcuttur. Değişiklik hâlinde eski sicil tasdiknamesi geri alınarak yeni sicil tasdiknamesi verilmekte ve imzaya yetkili olanlar son hâliyle görülmektedir. Bu nedenle 16'ncı maddede imza sirküleri kavramı kaldırılmaktadır. Temel bilimler tanımı revize edilerek fizik, kimya, biyoloji ve matematik bölümleri dışında da günümüz şartlarında çıkabilecek yeni alanlar da destek kapsamına dâhil edilmektedir.

18'inci maddeyle AR-GE ve tasarım merkezlerinde AR-GE ve tasarım personeli istihdamında işverenlere gelir vergisi stopaj desteği verilerek personel yükünün azaltılması sağlanmıştır. Bu amaçla, AR-GE ve tasarım personelinde yüksek lisans yapanlar için bir buçuk yıl, doktora yapanlar için iki yılı geçmemek üzere, gelir vergisi stopaj teşviki kapsamında değerlendirmeler için gerekli olan söz konusu merkezlerde en az bir yıl çalışma şartı kaldırılmıştır. Merkezlerde esnek çalışma saatlerine ve personelin faaliyetlerinin bir kısmını merkez dışında yürütmesine olanak sağlanmaktadır.

Yine, AR-GE faaliyetlerini desteklemek için hibe mekanizmasının yanı sıra, sermaye fonlarının Bakanlık tarafından aktarılarak ödenekle kurulması ve güçlendirilmesi sağlanarak özel sektörde teşvik sağlanmaktadır.

19'uncu maddeyle AR-GE ve tasarım merkezi sayılarındaki artış nedeniyle destek ve teşvik unsurlarından yararlananların kanunun öngördüğü şartları taşıdıklarına ilişkin tespitlerin yapıldığı süre iki yıldan üç yıla çıkarılmıştır.

Ayrıca, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının adının "Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı" olarak değişmesinden dolayı gerekli revize işlemleri yapılmıştır.

Teklifte 5746 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesi kapsamında yer alan teşviklerin süresi 31/12/2023'ten 31/12/2028'e uzatılmıştır. Sermaye şirketleriyle ilgili olarak, üçüncü şahıs kullanıcılar MERSİS sistemi üzerinden ticaret siciline tescil edilmiş her türlü bilgiye rahatça ulaşabilmektedirler. Ticaret siciline tescil ve ilan olunan bilgiler, üçüncü şahıslar tarafından bilinmedikleri iddia edilse de Türk Ticaret Kanunu'nun 36'ncı maddesi uyarınca mazeret sayılmamaktadır. Ticaret sicili herkese açıktır. Bu noktada sermaye şirketlerinin kullandıkları imza sirküleri zaman içinde yenileneceğinden ve kuruluştaki yetkili kişiler değişebileceğinden ticari hayatta kullanılan imza sirküleri kargaşaya neden olmasının yanında ek masraf getirmektedir. Yapılan değişiklikle kamu kurum ve kuruluşlarınca ticaret sicili müdürlüklerince düzenlenen belge ve Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanan ilanlar dışında ilave belge aranmaması hususu düzenlenmiştir. Teklifte, işletmelerin tamamı üzerinde rehin kurulmadan belli bir taşınır varlık grubunun bütünü üzerinde rehin kurulmasına imkân tanınması işletmelerin ticari faaliyetlerini devam ettirmesi açısından amacına uygun olmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Başbuğ'umuz Alparslan Türkeş, "Dokuz Işık" isimli kitabında ülkücülüğün dokuz temel doktrinini bizlere miras bırakmıştır. Bunlardan ikisi ilimcilik ve endüstri ve teknikçiliktir. Türkiye'nin gelişmiş sanayi ülkesine dönüşmesini savunan Başbuğ'umuz Alpaslan Türkeş'e göre güçlü bir devlet ve millet olabilmenin yolu sanayileşmeden geçmektedir. Türkiye, modern alet ve makineler yapabilecek bir endüstriye sahip olmalıdır çünkü içinde bulunduğumuz çağda millî sanayisini kuramamış bir ülkenin yaşayabilmesi ve bağımsızlığını sürdürebilmesi mümkün değildir. Tarih milletlerin mücadelesinden oluşur ve ilim bir milletin güçlü olmasının araçlarından biridir. İlimde ve teknikte geri kalmış bir ülke, insanları ne kadar kahraman olsa da millî savunma ve askerlik yönünden zayıf kalacaktır. Başbuğ'umuz, zayıf ve güçsüz devletlerin güçlü tarafından ezildiğini ve buna da emperyalizm dendiğini vurgulamaktadır. Emperyalizmin en tehlikeli biçimiyse kültürel emperyalizmdir. Bu nedenle hem ilim ve teknikte geri kalmamak hem de kültürel emperyalizmin tehlikelerine karşı direnmek gerekmektedir. Bunun için yapılması gereken ise Batı medeniyetinin ilim ve teknolojisini almak, ilim ve teknikte onlarla yarışmak ancak insanımızı kendi kültürümüze uygun yetiştirmektir. Bu anlamda, Türk milletinin millî değerlerine bağlı, millî kültürle yoğurulmuş ve millî şuur sahibi nesiller yetiştirmek önemlidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin bugün geldiği noktada Türk savunma sanayimizin ürettiği yerli ve millî ürünler havada, karada ve denizde kahraman Mehmetçik'imizin gücüne güç katmaktadır. Ülkemiz kendi taarruz helikopterini, temel eğitim uçağını, savaş gemilerini, hücumbotlarını, farklı tür ve sınıflarda savaş gemilerini, SİHA, İHA ve TİHA'larını, zırhlı kara araçlarını, hava savunma sistemlerini, füzelerini, radar algılayıcı ve elektronik harp sistemlerini üretir hâle gelmiştir. Türkiye artık kendi millî otomobiline sahip konumdadır. Bu da yerli ve millî teknoloji için AR-GE faaliyetlerine yapmış olduğumuz yatırımların meyveleridir.

Bu noktada, liderimiz Sayın Devlet Bahçeli'nin 23 Kasım 1997 tarihinde 5'inci Olağan Kurultay'ımızda söylediği ifadeleri hatırlatmak istiyorum: "Türkiye niye cumhuriyetimizin 100'üncü kuruluş yıl dönümünü kutlayacağımız 2023 yılına lider ülke, Fatih Sultan Mehmet Han'ın İstanbul'u

fethinin 600'üncü yıl dönümünü kutlayacağımız 2053 yılına süper güç olarak girmesin? Türkiye niye Karadeniz Ekonomik İşbirliğinin yanında Türk cumhuriyetleriyle oluşturacağı ekonomik, siyasi ve askerî organizasyonlara öncülük etmesin? Unutmayalım ki atom silahları, uzayın derinliklerini fethetme içinde bulunduğumuz yüzyılın ortalarına kadar hayaldi ama bugün hayal olmaktan çıktı. Yine unutmayalım ki geleceğini düşünüp planlamayan toplumların geleceği de yoktur. Bizler Türkiye'yi 20'nci yüzyıldan 21'inci yüzyıla taşıyacak nesiller olarak yeni mucizelere imzalar atabiliriz. Niye bizler büyük bir cihan imparatorluğunun mimarı olan Fatihler, Kanuniler gibi, Millî Mücadele destanımızı çok zor şartlar altında yazan Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşları gibi zoru başarmayalım?"

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Misakımillî ilanının 101'inci yıl dönümünde Cumhur İttifakı olarak 2023, 2053 ve 2071 Kızılelma hedeflerimize giderken hiçbir engel tanımayacağımıza büyük Türk milletimize söz veriyoruz.

Kanun teklifimizin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyor, büyük Türk milletini ve onun büyük Meclisini saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına son söz Trabzon Milletvekili Sayın Hüseyin Örs'ün.

Buyurun Sayın Örs. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde şahsım adına söz aldım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, konuşmamın başında bir hususu sizlerle paylaşmak, bir sevincime sizleri ortak etmek istiyorum. Öncelikle şunu söyleyeyim: Ben bordo-mavi renkleri çok seviyorum, bordo-mavi renkleri tercih ettiğim de doğrudur çünkü bordo-mavi güzel bir renk ama bugün bordo-mavi bir başka güzel. Biliyorsunuz, dün gece Türk futbolunun süperi belli oldu; TFF Süper Kupa'yı kazanan Trabzonspor'umuzu yüce Meclisimizin kürsüsünden bir kez daha kutluyorum. (İYİ PARTİ, CHP ve MHP sıralarından alkışlar) Bu sevinci bizlere yaşatan, Trabzon'a, milyonlarca Trabzonspor taraftarına yaşatan herkese huzurlarınızda teşekkür ediyorum. İnşallah, Süper Lig şampiyonluğumuzu da yine bu yüce Meclisin kürsüsünden kutlamayı Cenab-ı Allah nasip eder diyorum. Tekrar, kupamız bordo-mavi camiamıza hayırlı olsun diyorum.

Değerli arkadaşlar, ben milletvekili olmadan önce Karadeniz Teknik Üniversitesinde akademisyen olarak görev yaptığımda, Trabzon Teknokent'te yönetim kurulu üyesi olarak çalışmaktaydım. Teknokent'te yöneticilik yapan bir akademisyen arkadaşınız olarak bu kanun teklifiyle ilgili bazı görüşlerimi de sizlerle paylaşmak isterim.

Bugün, ülkemizde faaliyette olan teknoloji geliştirme bölgelerinde AR-GE ve inovatif çalışmalar yürüten firmalar büyük oranda genç girişimcilerin kurduğu teknoloji tabanlı "Start-up" ve "Spin-off" firmalarıdır. Bu firmalar, her ne kadar AR-GE desteği alarak bu projeleri gerçekleştirmiş olsa da bu firmaların yaşaması ve sürdürülebilir bir büyüme gösterebilmesi için mutlak suretle satış yapabilmesi yani ticarileşmesi gerekmektedir. Bu firmalar geliştirdikleri ürünleri piyasaya arz ettiklerinde karşılaştıkları ilk sorun pazarlama sorunudur. Öncelikle, kamu ve yerel yönetimler AR-GE aşamasında destekledikleri genç girişimcilerin ürünlerinin kullanıcısı olmalıdır, alımlarda bu genç girişimcilerin ürünlerine öncelik vermelidir diyorum.

Yine, teknoloji geliştirme bölgelerinde "Start-up" ve "Spin-off" firmaları tarafından geliştirilen birçok ürün, maalesef, prototip olarak kalmaktadır çünkü projeyi geliştirenin yatırım yapacak gücü yoktur arkadaşlar. Dolayısıyla, bu firmalar yatırımcı desteğine ihtiyaç duymaktadırlar. Yatırımcılarla görüşüyorlar ama güvenilir bir yatırım ortamı da yok maalesef çünkü yatırımcı tedirgin, yarınını göremiyor. Ayrıca, hep "yatırım meleği" diyoruz ya, siz bir de bu genç girişimcilere sorun, bu yatırım

meleklerini bir de onlar anlatsınlar çünkü burada da sıkıntılar var. Birçok kez yatırım meleği "Parayı ben veririm, düdüğü ben çalarım." havasında maalesef. Yani girişimcinin proje fikri ve yaptığı çalışmalar yatırımcının gözünde ekonomik bir değer taşımıyor maalesef. Yani sonunda olan yine genç girişimciye oluyor.

Değerli arkadaşlar, AR-GE projelerine sağlanan desteklerin birçoğunda proje başlangıcında ön ödeme yok. Dolayısıyla, firmalar başlangıçta harcamaları kendileri yapmak zorunda kalmaktadırlar. Bu durum birçok firmanın bu desteklere başvurmasına da engel olmaktadır. Desteklere başvuranlar da geri ödemelerde gecikmeler yaşandığında büyük sorunlar yaşamaktadırlar. Hatta, başlangıç aşamasında gelecek desteğe güvenerek kredi kullanmışsa durum daha da vahim bir hâl almaktadır; bunu da görmezden gelmeyelim diyorum.

Değerli milletvekilleri, teknoloji geliştirme bölgelerinde faaliyet gösteren girişimciler zaman zaman bölgelerden yeterince hizmet alamadığından yakınmaktadırlar. Peki, bu firmalara kim hizmet verecektir? Tabii ki yönetici şirket. Peki, bu şirket bu hizmeti kimlerle verecektir? Tabii ki nitelikli personelle. Ancak Ankara'nın doğusundaki bölge yönetici şirketlerinin birçoğu bölgenin yönetimi ve işletilmesi anlamında ekonomik sıkıntılar yaşamaktadır; özellikle bu süreçleri bilen, tecrübeli, nitelikli ve yeterli sayıda personel istihdam edememektedirler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Yönetici şirketlerin mali yapılarına göre gruplandırılarak özellikle nitelikli personel istihdamına yönelik desteklenmesi için yeni düzenlemeler yapılmalıdır. Teknoloji geliştirme bölgelerinin artmasıyla bu bölgelerde faaliyet gösteren girişimci firma sayılarının da arttığı düşünülürse, bu bölgelerde hizmet verecek nitelikli personel ihtiyacının da arttığı bir gerçektir. Bu sebeple bu bölgelerde istihdam edilen personele yönelik sertifikalı uzman personel eğitimleri verilmelidir.

Değerli arkadaşlar, bir başka hususu da arz edeyim. Birçok teknoloji geliştirme bölgesi hazine arazileri üzerinde kurulmuştur. Bu arazilerde bulunan teknokentler hazineye kira ödemek durumundadırlar. Bu konuda da yönetici şirketlere belli oranlarda istisnalar sağlanmış olsa da bu durum zorlukları ortadan kaldırmamaktadır. O yüzden kira ödemeleri tamamen kaldırılmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayalım lütfen.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Selamlıyorum.

Böylelikle yönetici şirketlerin işletme maliyetleri azalacak ve bu durum bölgede faaliyet gösteren girişimcilere olumlu yansıyacak, firmaların -ki bu bölgelerdeki firmaların- şikâyetçi olduğu yüksek kira ücretleri de azalmış olacaktır diyorum.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İkinci bölümdeki söz talepleri karşılanmıştır.

Şimdi on beş dakika süreyle soru-cevap işlemi yapacağız.

Sayın Fendoğlu? Yok.

Sayın Köksal…

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, süt üreticileri süte yapılan 50 kuruş zamma sevinemedi çünkü yeme yapılan zamlar süt üreticilerinin belini bükmüş durumda. Geçtiğimiz sene 60 liraya satılan bir çuval yemin fiyatı 135 liraya çıktı. Süt ise 2,80 lirada kaldı, hatta bazı yerlerde 2,50-2,60'tan satılıyor. Nakliye kesintisiyle üreticinin eline zaten doğru dürüst para geçmiyor. Süte 50 kuruşluk zammı çok görenler bu zamdan sonra yeme 2 kez zam yaptılar. Üreticinin ocağına incir ağacı

dikmeyin, artık yeter. Öte yandan gübre fiyatları el yakıyor. Gübre fabrikaları kapatılıp özeleştikten sonra yapılan zamların haddi hesabı yok; fiyatlar yüzde 80 artış gösterdi. Üre gübresinde tek bir üretici kaldı; tüketicinin yüzde 15'i karşılanıyor, gerisi ithal ediliyor. Gübredeki zamlar maliyeti artırdıkça artırıyor. Çiftçi zarar ediyor. Yazık değil mi bu ülkenin çiftçisine, yazık değil mi bu ülkenin üreticisine?

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu…

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum.

Teknolojide atılım yapabilmek için önce çocuklarımıza iyi bir eğitim vermek gerekiyor. Yarı yıl tatilinden sonra okulların açılması gündemde. Hem yıllardır vaadedilen fakat bir türlü hayata geçirilemeyen tam gün eğitim sistemine geçilebilmesi için hem de pandemi koşullarında çocukların iyi bir eğitim alabilmesi için mevcut okulların ve dersliklerin yeterli olmadığını biliyoruz. Bursa'da da depreme dayanıksız olduğu gerekçesiyle 40 civarında okul yıkıldı ve bir yıldır okullar fiilen de boş online eğitim nedeniyle fakat bu okullar yapılmadı. AKP iktidarı çocuklarımızın uygun fiziki koşullarda, nitelikli ve tam gün eğitim alabilmesi için neden eğitime yeterli kaynak ayırmıyor? Biraz önce Ziya Selçuk da bir "tweet" atıp "Çocuklara eğitim hakkını layıkıyla teslim etmek istiyorum." demiş. eğer bunu istiyorsa bu yıkılan okulları bir an önce yapsın diyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Zeybek? Yok.

Sayın Bulut? Sayın Bulut yok.

Sayın Ünver…

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çiftçimiz girdi maliyetlerindeki artış nedeniyle toprağını ekemeyecek duruma gelmiştir. Özellikle çiftçimizin en çok kullandığı beş farklı gübrede fiyatlar 2020 yılı Ocak ayına göre yaklaşık yüzde 80 oranında artmıştır. Ton fiyatı, mesela, üre gübresinde yüzde 82 artarak 1.650 liradan 3 bin liraya, DAP gübresinde yüzde 87 artarak 1.850 liradan 3.450 liraya yükselmiştir. Gübredeki fiyat artışını sadece Türk lirasının değer kaybıyla açıklamak da mümkün değildir. Hükûmet, gübredeki bu fiyat artışını önleme konusunda başarısızdır. Tarım Bakanının "Paramız var ki ithalat yapıyoruz." anlayışıyla tarım bu noktaya getirilmiştir. Tarımda elimizi nereye atsak bir sorunla karşılaşıyoruz. Paranız varken ithalat yaptınız, Türk çiftçisini umursamadınız, şimdi hazine boş, paranız yok, olan da ithalat yapmaya, girdi enflasyonunu önlemeye yetmiyor; şimdi ne yapacaksınız? Gübre fiyatlarına bir çare bulacak mısınız?

BAŞKAN – Sayın Kılıç…

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bugün, ilmin kapısı olan Hazreti Ali Efendimiz'in şehadetinin yıl dönümüdür. O, bir kısım sözlerinde şöyle buyurur:

"Düşündürücü ve hikmetli sözlerle ruhlarınızı dinlendirin. Zira, bedenlerin yorulduğu ve zayıfladığı gibi ruhlar da yorulur."

"İnsanlar bilmedikleri şeyin düşmanıdır."

"Namus, güzelliğin sadakasıdır."

"Aklı tam olanın sözü az olur."

"Soruluncaya kadar susmak, susturuluncaya kadar söylemekten hayırlıdır."

"İnsanlara anlayacakları şekilde konuşunuz."

"Eğrinin gölgesi de eğri olur."

"Nefesler ecele doğru atılan adımlardır."

"Mahrumiyet, minnet altında kalmaktan daha hayırlıdır."

"Dünyevi arzu ve ümitler, basiretli kimseleri dahi âmâ eder."

BAŞKAN – Sayın Karadağ…

YAŞAR KARADAĞ (Iğdır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Teşvik ve destekler kapsamında yerli ve yabancı yatırımcıları korumaya yönelik kanunun kabulüyle teknoloji merkezlerinin kurulması kanun taslağında yatırım bölgelerimiz nasıl tespit edilecek ve kriterleri nelerdir?

Iğdır ilimiz dört ülkenin kesişim noktasında olup üç ülkeye sınırı olan tek ilimizdir. Iğdır ilimize kurulacak bir teknokentin ilimizle birlikte tüm bölge için oldukça faydalı olacağı inancındayım ve ayrıca Türk dünyasına açılan bir kapı konumunda olması hasebiyle ülkemiz açısından da fayda getireceğini düşünmekteyim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Sümer…

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Vatandaş borcunu ödeyemez duruma gelmiş, bankalarla mücadele etmekten yorulmuştur. Kasım ayından günümüze borcunu ödeyememiş gerçek kişi sayısı tüketici kredilerinde 404 bin 694, bireysel kredi kartlarında 366 bin 557 kişidir. Bireysel takip borçlarda hâlen borcu devam eden kişi sayısı Kasım 2020 itibarıyla tüketici kredilerinde 2,3 milyon, bireysel kredi kartlarında 2,4 milyon, tüketici kredisi veya bireysel kredi kartlarında 3,4 milyon kişidir. Vatandaşın nefes alması için acilen kredi ve kredi kartı yapılandırması gerekmektedir.

BAŞKAN – Sayın Ünsal…

SERVET ÜNSAL (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Herkesin ücretsiz sağlık hizmetinden faydalandığı yalanı son genel sağlık sigortası rezaletiyle yine görüldü. 2020'de 88 lira olan genel sağlık sigortası primi 2021'de 107 liraya çıkarıldı. Kimdi bu vatandaşlar? Hiç geliri olmayanlar. Yetmedi, prim ödemeyenleri ölüme terk ettiniz, hastane kapısından içeri sokmadınız. Siz saraylara, lüks ve şatafata o kadar alıştınız ki insanların hâlini, açlığı, yoksulluğu anlamıyorsunuz. Biz bu rezaleti ortaya çıkarınca da -lütuf gibi- borç erteleme kararı aldınız. 6 milyon GSS mağdurunu 107 lira için perişan ettiniz; yazıktır, ayıptır, günahtır. Ertelemelerle vatandaşın zaten hakkı olanı sadaka gibi vermekle olmaz bu iş. Sağlık hakkı en temel haktır; bunu sağlamak saray hükûmetinin en önemli görevidir. Ne yazık ki bunu bile başaramadınız, o koltukları işgal etmeyin.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Budak…

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Teşekkür ederim.

Dün etkisini gösteren şiddetli yağmur ve fırtına Antalya genelinde büyük maddi hasara neden oldu. Özellikle, Kaş, Demre, Finike ve Kumluca bölgelerindeki sera ve tarım alanlarında büyük hasar var. Bu sabah sular altında kalan seralarına ulaşan Antalyalı üreticilerimiz yaralarını sarmaya çalışıyorlar. Daha kırk beş gün önce aynı şekilde yaşanan kuvvetli yağış ve fırtınada su baskını yaşayan üreticiler şimdi bir kez daha felaketi yaşadılar. Bir yara kapanmadan ikinci yara da açıldı ve bununla ilgili durum tespit çalışmaları da hâlâ bitmemişti. Yara çok sıcak, acil olarak da bu durumla ilgili devlet üzerine düşeni, gerekeni yapmalıdır.

Bir kez daha, sel felaketinden etkilenen Antalyalı çiftçilerimize ve yurttaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyor, yaraların acil olarak sarılmasını temenni ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz…

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

KOSGEB tarafından pandemi döneminde verilen krediler dağıtılırken NACE kodları baz alınmış, hizmet sektöründe yer alan spor merkezleri, eğitim kurumları, güzellik salonları, sağlık merkezleri ve benzeri kuruluşlar NACE koduna göre yardım alamamış ve piyasada "yetim sektörler" olarak adlandırılmıştır.

Dünya Bankası tarafından pandemiden zarar gören firmalara verilmesi için 300 milyon dolar para gönderilmiştir. Bu gelen paranın dağıtılmasının KOSGEB eliyle yapılacağı söylenmektedir. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızın hizmet sektöründe yer alan ve NACE kodlarına göre yardım alamayan yetim sektörleri göz önünde bulundurarak bu gelen paranın yetim sektörlere de dağıtması, hizmet sektörüne yatırım yapan tüm vatandaşlarımızın beklentisidir.

BAŞKAN – Sayın Fendoğlu…

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Bakanımızın Teknokent Malatya ziyaretine verdiği destek sözü sonrası, teknokentin en büyük problemi olan elektrik sıkıntısını bertaraf etmek için güneş enerjisi santrali projelendirmesi yapılmış, ihalesi onaylanmıştır ve akabinde 691 kilovatlık güneş enerji santrali 5 milyon 700 bin TL bedelle ihale edilmiştir. İhaleyi alan firma 2020 yılında projeyi imar planlarından kaynaklanan problemler sonucunda tamamlayamadığı için iş 2021 yılına sarkmıştır. Teknokentin 2021 bütçesinde GES projesinin yer almadığı teknokente Bakanlık tarafından tebliğ edilmiştir. GES projesinin teknokent bütçesiyle tamamlanması mümkün değildir. Bu projenin tamamlanabilmesi için Bakanlığımızdan gerekli mali desteğin sağlanmasını arz ederim. Talebimizdir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kayan…

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kırklareli'nin Pınarhisar ilçesinde çimento fabrikası vardır. Bu fabrika kalker ihtiyacını Istranca Dağları'ndan almaktadır. Son zamanlarda bu fabrika önceden kullanılan fakat daha sonra boşa çıkarılan orduya ait bin dönüm araziye konmuştur. Nasıl konmuştur? Tamamen bedava olarak konmuştur. Yine, bu bölgede çiftçilerimizin atadan, dededen, babadan kalma arazilerine 2/B olarak konmuşlar ve bu arazileri işleyen aynı kişilere 10 misli fiyatla satmak istemektedirler. Şimdi, özellikle Hükûmete ben şunu soruyorum: Şimdi, LİMAK'a bedava verilen bu araziler niye yüzlerce yıldan beri kullanan kişilere, çiftçilere 10 katına satılmaktadır? Bunu öğrenmek istiyoruz ve en kısa zamanda da bunu Türk çiftçisine ve Pınarhisar halkına bir şekilde anlatmalarını istiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Komisyon, buyurun.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi Iğdır Milletvekili arkadaşımız Yaşar Karadağ'ın sorduğu soruyla ilgili, Iğdır'da teknokentin kurulmasıyla ilgili Bakanlık yetkilisi arkadaşlarımız şimdi bilgi verdiler. Bölgeyle ilgili başvurular kurucu heyet ya da yönetici şirket tarafından yapılır -teknokentin nasıl kurulmasıyla ilgili ifade ettiniz- bu kurucu heyet içerisinde bir üniversitenin olması mecburidir. Iğdır'da da üniversitemiz olduğuna göre üniversitemizin öncülüğünde diğer sivil toplum örgütlerinin katılımıyla, sanayi odası, ticaret odası ve diğer örgütlerden ihracatçı birlikleri varsa onların da katılımıyla teknokenti kurmak mümkündür. Başvuruları değerlendirmek üzere TGB Değerlendirme Kurulu kanunda yer almaktadır. Başvurular hazırlanacak fizilibite raporu çerçevesinde değerlendirilmekte ve bölge kuruluşu Cumhurbaşkanı tarafından karara bağlanmaktadır. Kanun taslağıyla getirilen en önemli yeniliklerden biri de böyle alanlar dışında kuluçka merkezlerine izin verilmesidir.

Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz, bu teknoloji geliştirme bölgelerinde önce bir müteşebbis heyetinin kurulması, bu müteşebbis heyetinin altı ay içinde kuruluşunun gerçekleşmesi, kuruluş gerçekleştikten sonra da bir yıl içerisinde teknoloji geliştirme bölgelerinin faaliyete geçmesi gerekiyor. Nitekim kanunda da bu gibi konularda düzenlemeler mevcut.

Sayın Fendoğlu'nun sorduğu konuyla ilgili… Bakanlık yetkilisi arkadaşlar -son anda verdiğiniz için- o konuyla ilgili bilgi hazırlıyorlardır.

Şimdi, teknokentin kendi çatısı üzerinde kuracağı enerji -600 küsur kilovat dediniz herhâlde- 660 kilovat, 5 milyon küsur liraya mal olan bir şey. Aslında bunun verimliliğini muhakkak hesaplamışlardır. Biliyorsunuz, bu verimlilik konusunda eğer tüketim iyiyse, ürettiğini tüketebilecek bir noktadaysa yaklaşık altı, yedi yılda amorti etme imkânı mevcut çünkü sisteme verebiliyor. Bu projeleri yaptırırken -sizin bölge ne zaman müracaat etti tam bilmiyorum ama- banka bunu da kredilendirebiliyor.

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – 2019'da.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Bakanım, biraz önce ifade etti, biz Malatya Teknokentle ilgili desteğimizi vermiştik. O destekle ilgili de görüşmeleri yapıp muhtemelen desteğimizin devam edeceğini ancak imar planlarında bir sıkıntının olduğunu, o sıkıntının …

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – İmar planını çözdüler. Yeniden başvuruyu yaptılar.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İmar planlarını çözdülerse yeniden başvuru yapabilirler, ki nitekim eğer öyle bir şey varsa -biliyorsunuz, Genel Kurulumuz Cumhurbaşkanı kararıyla birlikte- 31/12/2020 tarihinde biten, teşvikli olan sistem 30 Haziran 2021 tarihine kadar uzatılmıştır. Onların da eğer bu şekilde bir lisansları varsa, müracaatları varsa 30 Haziran 2021 tarihinde bu Malatya Teknokent Teknoloji Geliştirme Bölgesi bu fiyattan da elektriğini sisteme satıp verebilir. O çerçevede değerlendirmenin olduğunu ifade etmek istiyorum. İnşallah arkadaşlarımız üzerine düşen görevi yerine getirdikleri takdirde bu işi de yaparlar. Aslında sistem o kadar kendini telafi eden, yatırımı yapan bir sistem ki 13,3 sentten satacak, yaklaşık 600-700 bin dolar civarındaki bir süreç muhtemelen dört beş yılda kendisini amorti edecektir. Bu konuyla ilgili bankalardan iyi kredi temin ediyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Arkadaşlarımız bürokratik süreci beklemek yerine bankalarda eğer bu konuyla ilgili hızlı bir şey yaparlarsa bunu hemen hayata geçirmiş olurlar. 30 Haziran 2021 tarihinde bitiremedikleri takdirde teşvikten faydalanamazlar diye ifade etmek istiyorum. Arkadaşlar, iki yoldan birini muhakkak denesinler ve o güneş enerji sistemini hayata geçirsinler. Hayırlı uğurlu olsun.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - İkinci bölüm üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o maddeler üzerindeki önerge işlemini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

Sayın milletvekilleri, 10'uncu madde üzerinde 3 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 229 sıra sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 10'uncu maddesi ile değiştirilen 15/01/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nun 10'uncu maddesine eklenen fıkradaki "vasıtasıyla" ibaresinin "aracılığıyla" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Burcu Köksal	Çetin Osman Budak	Kadim Durmaz
Afyonkarahisar	Antalya	Tokat
Tahsin Tarhan	Müzeyyen Şevkin	Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Kocaeli	Adana	Manisa
	Tacettin Bayır	
	İzmir	

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) Katılamıyoruz Sayın Başkan

BAŞKAN - Önerge üzerinde konuşma talebi, Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Burcu Köksal.

Buyurun Sayın Köksal. (CHP sıralarından alkışlar)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce seçim bölgem Afyonkarahisar ili Bolvadin ilçesinde dün akşam saatlerinde çıkan yangında iş yerleri zarar gören, işletmeleri zarar gören hemşehrilerime öncelikle geçmiş olsun diyor, bir daha böyle bir felaketin yaşanmamasını diliyorum.

Teknoparklarla ilgili düzenlemeyi konuşuyoruz. Teknopark nedir? Sanayi ile üniversiteler arasındaki teknoloji iş birliğini üreten kurumlardır. Teknoparklarla ilgili bölge alanı iptali konusunda Cumhurbaşkanlığı makamına sınırsız ve koşulsuz yetki verilmek isteniyor. Bu ne demek? Teknoparkta muhalif gördüğü iş insanları varsa ben bölge alanını iptal ederim demek.

Şimdi, AKP Genel Başkanı muhalif gördüğü teknoparklarla uğraşmak yerine keşke esnafın, işçinin, çiftçinin, emeklinin, KOBİ'nin, iş insanının, işsizin, EYT'linin dertleriyle uğraşsa. Son bir yılda 99.583 iş yeri kapanmış, kimin umurunda. Esnafa sadaka verir gibi 500 liralık kira yardımı ballandıra ballandıra anlatılıyor. Şehir merkezlerinde 500 liraya kiralık dükkân kaldı mı soruyoruz. Bir de basit usul vergiye tabi esnafa verilecek. Basit usul verginin dışında çalışan esnaf, esnaf değil mi sizin nazarınızda? Esnafın BAĞ-KUR primleri 1.055 liraya çıkmış, dükkânı kapalı. Hoş, açık olsa da değişen bir şey yok zaten, çünkü satışlar çok düşük. Kahvehaneler, kıraathaneler kapalı; çay ocakları üç beş tane esnafa çay satıp ayakta durmaya çalışıyor; restoran, lokanta, kafeler, internet kafeler, nargile kafeler, hepsi kapalı; açık olan lokanta ve restorana paket servis hakkı tanınmış ancak paket servis buraları kurtarmıyor. Manifaturacılar, tuhafiyeciler, züccaciyeciler, ayakkabıcılar, çoğu zaman dükkânlarını siftahsız kapatıyor. Hiç olmazsa esnafın BAĞ-KUR primini karşılayın, kira ve faturalarını ödeyin, sicil affını çıkarın, esnafa faizsiz kredi verin; taksitlendirmeyi de ödeme gücüne göre yapın. "Bütçede para yok." diye de milleti kandırmaktan vazgeçin artık. 1.100 odalı israf şaheseri sarayın bir buçuk yıllık masrafı esnafa verilen destek kadar. Siz ki Cengiz İnşaatın 422 milyon dolarlık vergi borcunu sildiniz ama esnafın vergi borcu söz konusu olduğunda gözünün yaşına bakmadınız. Elektrik dağıtım şirketlerine bile esnafa verilen desteğin 31 katı kaynak ayırdınız. Ha, burada elektrik demişken şuna da değinmek istiyorum: Son üç yılda elektriğe yüzde 70, doğal gaza yüzde 80 zam getirdiniz. Vatandaş 100 liralık elektrikte 54 lira dağıtım bedeli, 2 lira TRT payı, 1 lira enerji fonu, 5 lira elektrik tüketim vergisi ödüyor; yetmiyor bir de bu bedellerin yüzde 18'i kadar KDV yani 29 lira ödüyor, bu da 191 lira ediyor. Yani, 100 liralık elektrik tükettiğinde 191 lira ödüyor.

Doğal gaza gelince; "Doğal gaz bulduk." diye müjde verip, dünyada doğal gaza yüzde 35 zam yapan tek ülkeyiz. Doğal gazda kombiye dokunuyorsunuz, 100 liralık kullanımda 15 lira kullanım bedeli, 2 lira ÖTV, 21 lira KDV ödüyoruz. Onun için millet artık faturalarını ödeyemiyor, ne yapıyor? Evinde yün yeleğini giyiyor, soğuğa karşı dayanmaya çalışıyor. (CHP sıralarından alkışlar) Ne yapıyor? Elektrik faturalarını ödeyemediği için işte böyle zembillerle, mumlarla aydınlatmaya çalışıyor kendini sizin sayenizde, yarattığınız eser.

Bakın, vatandaşın feryadını duymadınız ama futbol karşılaşmalarını ihaleyle alan Katar firması "Dolar çok yükseliyor, ben bu parayı ödeyemiyorum." dedi, 90 milyon dolarını sildiniz, yetmedi onlar için doları 5,80'de sabitlediniz. Ama esnafın BAĞ-KUR primlerini 1.055 liraya çıkarıp şu pandemi döneminde hiç olmazsa bari yarısını biz karşılayalım demediniz. (CHP sıralarından alkışlar) 1 milyon gündelikçi ve ev temizliğine giden vatandaşlara, ekonomiye günde 1 milyar, yıllık 200 milyar katkı sağlayan sokak esnafına bir kuruş ödeme dahi yapma gereğini duymadınız, sizin insafınız, adaletiniz kurusun! Ya tedbirler alıp bu dükkânları açın ya da bu esnafa ayakta kalabilecek, geçimini idare ettirebilecek, hatırı sayılır destekler verin diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bunların tuzu kuru, bilmezler ki.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, önergeleri okutup birlikte işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 229 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinde geçen "eklenmiştir." ibaresinin "ilave edilmiştir." olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Zeynel Özen	Abdullah Koç	Kemal Peköz
İstanbul	Ağrı	Adana
Mahmut Toğrul	Mahmut Celadet Gaydalı	Ali Kenanoğlu
Gaziantep	Bitlis	İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Erhan Usta	Fahrettin Yokuş	Dursun Müsavat Dervişoğlu
Samsun	Konya	İzmir
Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Yasin Öztürk	Orhan Çakırlar
Adana	Denizli	Edirne
	Şenol Sunat	
	Ankara	

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı Mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz, Ağrı Milletvekili Sayın Abdullah Koç'ta.

Buyurun Sayın Koç. (HDP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben, Meclise getirilen bu kanun teklifi üzerinde değil, maalesef son günlerde çok ciddi bir şekilde hak ihlaline neden olan, AKP ve MHP hükûmetinin bu Meclise, bu halka dayatmış olduğu infaz yasasının ortaya koymuş olduğu hukuksuzlukları dile getirmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bu İnfaz Yasası'yla bir taraftan uyuşturucu tacirlerinin, suç örgütlerinin, uyuşturucu kullanan insanların, katillerin, kadın cinayeti işleyenlerin cezaevinden çıkarılmasına neden olurken diğer taraftan siyasi tutsakları, cezaevindeki kadınları, gençleri, avukatları, siyasetçileri, iş insanlarını, gazetecileri, düşünce suçlarında yer alan insanları ve bilim insanları olmak üzere -tırnak içerisinde- terör yansımasıyla, terör suçu adı altında -cezaevinde yatan insanların önündeki mevcut olan bu engelle- tahliyelerine engel olacak nitelikte bir yasayla karşı karşıyayız değerli arkadaşlar.

Bakın, cezaevlerinde yaşanan işkence ve kötü muameleye karşı altmış üç gündür açlık grevleri yaşanmaktadır. İnsanlık suçu olan tecride ve işkenceye karşı başlatılan cezaevlerindeki açlık grevleri, aynı zamanda uygulamada hukuksuzluklara ve adaletsizliklere yol açan ve işkenceye dönüşen infaz yasasına da karşı bir çığlığa dönüşmüştür. Bu sebeple, bütün yoldaşlarımıza, cezaevlerindeki bütün siyasi tutsak olan arkadaşlarımıza buradan güzel bir selam göndermek istiyorum değerli arkadaşlar. (HDP sıralarından alkışlar)

Bakın, bu mevcut olan değerlendirme kurulları, cezaevleri değerlendirme kurulları neden bu insanların tahliye olmalarının önünde bir engel teşkil ediyor? Suçundan pişman olmayan… Yani düşünce suçuna diyor ki: "Pişman ol, pişman, ondan sonra seni bırakacağım." Öte taraftan, özel hayatın gizliliğini ihlal eden kameraya karşı koyan kişilere de bu tahliye olma yolunu kapatıyor. Diğer taraftan, ceza infaz kurumlarında insan onuruna yakışmayan çıplak aramaya tepki gösteren insanların önünde bir engel teşkil ediyor.

Bakın, bu Hükûmete defalarca "Çıplak arama vardır." denildi fakat çoğu zaman da inkâr etti. Ben size bir karar getirdim, o karardan sadece bir kısım okumak istiyorum. Patnos Cumhuriyet Başsavcılığının kovuşturmaya yer olmadığına dair vermiş olduğu bir kararı var. Bakın, 62 kişi cezaevinde şikâyette bulunmuş "Hukuksuz üst arama çıplak arama vardır." diye. Bunun karşısında, Patnos Cumhuriyet Başsavcılığı vermiş olduğu kararda diyor ki: "Makul bir sebep olması hâlinde öncelikle çıplak arama yapılır. Önce, elbiselerinin üst kısmı iç çamaşır üzerinde kalacak şekilde aramasının yapıldığı, üst kısım giyildikten sonra da iç çamaşırı üzerinde kalacak şekilde alt kısmının aranmasını sağlayacak üst ve eşya aramalarının tamamlandığı…" İşleyişin bu şekilde gerçekleştirildiğine dair kararı var. Patnos Cumhuriyet Başsavcılığının tespiti buradadır. Siz şimdiye kadar bunu inkâr ettiniz. Maalesef şu andaki hukuksuzlar bu şekilde devam ediyor. Buna karşı koyan cezaevindeki mahpusların bu şekilde önünde engel olarak "Sen cezaevinin kurallarına uymadın." şeklindeki kararıyla bu mahpusların tahliyesinin önündeki engeldir değerli arkadaşlar bu mevcut olan infaz yasası.

Bakın, haksız ve keyfî uygulamalara karşı koyan herhangi biriyle ilgili bu cezaevindeki kurullar buna benzer bir rapor tutuyor ve bu insanların tahliye hakkı kapatılıyor maalesef. Bakın, ben bununla ilgili, bu gözlem kurullarının son dönemlerde vermiş oldukları kararlarla ilgili sadece bir iki tane örnek vermek istiyorum: İzmir Şakran Kadın Kapalı Cezaevinde, örgüt üyeliği iddiasıyla 2016 yılından bu yana tutuklu bulunan Merve Nur İşleyici, Didar Bozan ve Ceylan Bozkurt, 9 Ocak tarihinde cezaları bitmesine rağmen, tahliye edilmediler. Tek sebep, değerli arkadaşlar, bu hukuksuzluğa karşı koymalarından ve bu şekilde mevcut olan, işkenceye dönüşmüş olan bu uygulamalara ses çıkarmış olmalarından kaynaklı. Buna karşı bir rapor tutuluyor ve bu insanlar, süreleri geçmiş olmasına rağmen, daha önce 3/4 cezasını çeken bu siyasi mahpuslar tahliye edilmeleri gerekirken bu uygulamalarla tahliye edilmiyorlar. Bakın, çıplak arama var ve mevcut olan, insanlık dışı olan o uygulamaya karşı oldukları için rapor tutuluyor ve tahliye edilmiyor bu insanlar. Bu bir işkencedir. Burada, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine ve aynı zamanda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarına, eşitlik ilkesine çok aykırı bir şekilde uygulamalarla biz karşı karşıyayız.

Bakın, çıplak arama, gerçek anlamda bu ülkenin yüz karasıdır. Derhâl, bundan vazgeçilmesini biz talep ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ABDULLAH KOÇ (Devamla) – Öte taraftan, değerli arkadaşlar, bir diğer husus ise şu: Bakın, Terörle Mücadele Yasası'nda "suç" tanımı çok geniş bir şekilde yapılıyor. "Suç" tanımı o kadar geniş bir şekilde yapılıyor ki bütün bilim insanları, bütün düşünürler, kadınlar, gençler, siyaset yapan herkes

bu Terörle Mücadele Yasası'nın kıskacına girmiş durumda. Bakın, bunu yapmakla siz toplumsal barışı zedeliyorsunuz, bu toplumda iç barışı zedeliyorsunuz. Gelin, bu Terörle Mücadele Yasası'nı, bu kanunu yeniden düzenleyelim ve bütün düşünürlerin, Türkiye halklarının önündeki barışa engel olabilecek olan mevcut bu yasayı ortadan kaldıralım.

Bu vesileyle, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum ve teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı, Ankara Milletvekili Sayın Şenol Sunat.

Buyurun Sayın Sunat. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 229 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygılarımla selamlarım.

Sayın milletvekilleri, gelişmiş ülkeler ve gelişmekte olan ülkeler arasındaki problemlerin artışı, artan göç olgusu, otoriter liderlerin seçilmesi ve ticaret savaşları gibi olaylar yaşanıyor dünyamızda. Küreselleşmenin yerini gitgide, güçlü ve dünyayla barışık ulus devletler, kendine yeten devlet yapısı almaya başlıyor. Evet, salgın bize göstermiştir ki tarımda kendine yeten ülke olmak, imalat ve sanayide ve özellikle teknolojide sıçrama yapacak bir ülke olmak artık bugün geçerli.

Bu dönemde, Türkiye'nin ekonomi politikalarını belirlerken katma değerli alanları tanımlamak, rekabet gücünün unsurlarını yeniden düşünmek ve rekabet gücünü destekleyecek yenilikçi politikaları tekrar tanımlamak büyük önem arz etmektedir. Türkiye Cumhuriyeti'nin bilim, teknoloji ve yenilik alanındaki politikaları, bu politikalar doğrultusundaki strateji ve örgütlenmesi maalesef sadece hamaset. Sizin anlayışınızda yani iktidarın anlayışında, savunma sanayisine atfedilen kısmi değer dışında, dünyaya liderlik etmek, ülkenin fennî kapasitesini, özellikle eğitim alanını geliştirmek, sanayideki rekabet gücünü uçtan uca tedarik zincirine eklemlemek ve ilişkili hizmetler sektörüyle paydaşlık ilişkisi kurmak maalesef yok.

Evet, değerli milletvekilleri, katma değeri yüksek bir ürün yaratmak için fikir, araştırma, uygulama, ticaretleştirme ve pazarlama adımları bulunuyor. Bu adımları atacak olanların özgür olması gerekir. Kısaca diyorum ki "bizim oğlan" anlayışından vazgeçin. Ayırt etmeden memleket evlatlarının önünü açın. Eldeki beşerî sermaye heba olup gidiyor ve ayrılan bütçe çok yetersiz. AR-GE harcamalarının gayrisafi millî hasıla içindeki payını yüzde 3'e çıkarmadan başaramayız. Özellikle, uygulamaya geçen bu "ucube" dediğimiz Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin getirdiği karmaşık yapı ve yeni bürokratik ağlarla, istenilen bir strateji geliştirilemez ve uygulanamaz. Nedendir açıklayalım.

İstediğiniz kadar yasal çerçeveyi çizin, maddeler getirin, kanunlar çıkarın ama Sanayi Bakanlığının üstünde olan Cumhurbaşkanlığı Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulu var; bu kurul, politikalarını her şeyin uzmanı olan Cumhurbaşkanının istekleri doğrultusunda belirlemek zorunda. Ayrıca bir de Dijital Dönüşüm Ofisi var. Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulu, Sanayi Bakanlığı ve bağlı kuruluşlar, Savunma Sanayii Başkanlığı ve Dijital Dönüşüm Ofisi, bunlar arasında planlama, tasarım, uygulama, denetim ve gözetim açısından yetki karmaşası, çatışma ve verimsizliğe son derece müsait bir yapı var. Cumhurbaşkanı istemezse bir şey yapılamaz; öncelik, ülke menfaati değil, Cumhurbaşkanının istekleri.

Sayın milletvekilleri, özellikle beşeri sermaye anlamında istihdam politikaları, eğitim politikaları ve sosyal politikalarla ilgili bir planınız var mı? Giderek hızlanan kentleşme ve bu olgunun getirdiği, sosyolojik dönüşümün getirdiği ihtiyaca yönelik yenilikçi bir politika tasavvurunuz var mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ŞENOL SUNAT (Devamla) - Özellikle dış ticaret açığı verilen sektörlere yönelik ciddi bir analiz yapıyor musunuz? Millî teknoloji hamlesi, maalesef niyet beyanından öteye gitmiyor. Savunma sanayisinde yaratılan alanın ticari sektörlere yansıması, son derece kısıtlı birkaç ürüne odaklanmış durumda.

Evet, bir yerli oto projemiz var. Bir kere bu fikir baştan ölü doğmuş bir proje değerli milletvekilleri. İç siyasette kullanılıyor, ortada bir şey yok. Bugün yandaş bir gazete manşet atmış, "millî oto, devlerin ayarlarını bozmuş" yani Volkswagen'in, Audi'nin ayarlarını bozmuş. Yapmayın Allah aşkına, yeter. Yerli otomobilin tasarımının İtalyanlara, birçok kritik bileşenin ise yabancı ülkelerden ithal edilecek olması, ciddi bir odak bozukluğuna işaret etmektedir.

Hepinizi saygılarımla selamlarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.12

DÖRDÜNCÜ OTURUM
Açılma Saati: 19.42
BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR
KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İshak GAZEL (Kütahya)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 43'üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

229 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 10'uncu madde kabul edilmiştir.

11'inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sıralarına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 229 sıra sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 11'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu	Müzeyyen Şevkin
Kocaeli	Manisa	Adana
Kadim Durmaz	Çetin Osman Budak	Tacettin Bayır
Tokat	Antalya	İzmir
	Abdurrahman Tutdere	
	Adıyaman	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Adıyaman Milletvekili Sayın Abdurrahman Tutdere.

Buyurun Sayın Tutdere. (CHP sıralarından alkışlar)

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 229 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Kanun maddesine baktığımızda itiraz edilecek çok önemli bir husus yok. Bu kanun maddesine herhangi bir itirazımız da yok.

Değerli arkadaşlar, değerli milletvekilleri; Sayın Cumhurbaşkanı, bundan bir hafta önce yapmış olduğu bir konuşmasında aynen şunları söyledi: "Bazı dostlar diyorlar ki: 'Dükkânlar kapanıyor, şirketler kapanıyor.' Kapanan falan yok, her şey ortada." Sayın Cumhurbaşkanına, Türkiye Büyük Millet Meclisi kürsüsünden aynen çağrıda bulunuyoruz: Sayın Cumhurbaşkanım, sizin dostlarınız doğru söylemiş. Genel Başkanımız, milletvekillerimiz, hepimiz Anadolu'da, Türkiye'nin her tarafında esnafların kan ağladıklarını, zorda olduklarını söylüyoruz ve sizin dostlarınızla beraber kendisine sormuş olduğumuz Sayın Bakanınız da aynı şeyi söylüyor.

Bakın değerli milletvekilleri, işte, Ticaret Bakanının vermiş olduğu cevaba göre, 1 Mart 2020-30 Kasım 2020 arası yani dokuz ayda Türkiye'de 64.474 esnaf ve sanatkâr iş yerini kapatmış. Aynı süre içerisinde, dokuz ayda 24.172 tane ticari işletme kapanmış. İşte, Sayın Cumhurbaşkanı, dostlarınızın dediği tablo bu. Bu tabloya ek olarak bir de kapatmak isteyip de kapatamayanlar var çünkü iş yerini

kapattığında aldığı kredileri geri çağıracak bankalardan korkan, sayısı yüz binlerce olan esnafımız var. Esnaf Anadolu'da, Türkiye'nin her yerinde ne diyor, biliyor musunuz? "Eti geçti, duydun mu?/Bıçak kemikte./Duymadınsa duy artık, behey Allah'ın kulu, bıçak kemikte./ Duy da silkin ne olursun./Bu ne biçim uyku bu./Bıçak kemikte." diyor. (CHP sıralarından alkışlar) Değerli arkadaşlar, Türkiye'de esnafın durumu bu.

Bir de tabii, 24 Ocak Elâzığ depreminin 1'inci yıl dönümüydü. Sayın Cumhurbaşkanı Elâzığ'da yapılan konutların anahtar teslim töreninde konuştu. Sayın Çalık -Malatya Milletvekili- dün burada yapılan evlerin fotoğraflarını gösterdi ve "Bu, dünyada bir başarı." dedi. İşte, Malatya'da yapılan evlerin fotoğrafları. Bir de bu depremin Adıyaman kısmı var. Sayın Milletvekilim de burada. Sivrice depreminde Adıyaman'ın Gerger, Sincik bölgesi de bu depremden etkilendi, 800 konut ağır hasar aldı ve bu konutlar tahliye edildi. Peki, Sivrice depreminin üzerinden bir yıl geçmesine rağmen, Sincik'e, Gerger'e bir temel atıldı mı? Vatandaşlarımızın yaraları sarıldı mı? Sarılmadı.

İşte bu da Adıyaman Gerger tablosu. "Damlamasın" diye konteynerin üstüne çadır çeken vatandaşlar ve Tillo'da konteynere çatı yapan Adıyamanlı hemşehrilerim. Ey iktidar, ey Türkiye'yi yönetenler; görün bu fotoğrafı. Burası Malatya, burası Adıyaman, bunlar da Allah'ın kulu değil mi? Bunlar da bu Türkiye Cumhuriyeti'nin vatandaşı değil mi? Neden ihmal ediyorsunuz Adıyamanlıyı?

Vatandaşlarımız şunu söylüyorlar: "Biz iktidara oy verdik…" Sincik ilçesi iktidarın şampiyon olduğu ilçe, her seçimde yüzde 90'ın üzerinde oy aldığı bir ilçe. İşte, burada Hüseyin amca, Hüseyin Çalıkuşu, çadırda, kışta 4 torununu battaniyenin altında ısıtmaya çalışıyor. İşte, Adıyaman'daki özellikle Sincik'in İnlice beldesinin Çükan Mahallesi'ndeki yurttaşlarımızın durumu, eksi 20 derecede vatandaşlarımız çadırda, vatandaşlarımız konteynerde. Elâzığ'a yaptınız, Malatya'ya yaptınız, teşekkür ediyoruz ama Adıyaman'a da, sıra artık Adıyaman'a da gelsin. Samsat'ta, depremin üzerinden dört yıl geçti, Samsatlılar hâlâ konteynerde. Samsatlılar köylerde yapılacak evleri bekliyor. Her daim, her zaman iktidar olarak Adıyaman'ı neden ikinci plana atıyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Devamla) – Depremde bari Adıyaman'a ayrımcılık yapmayın. Yanı başımızdaki bütün kentlere kamunun bütün hizmetlerini aktarıyorsunuz. Adıyaman her seçimde size destek oluyor, oradaki hemşehrilerimiz her seçimde size sahip çıkıyor ancak siz iktidar olarak Adıyaman'a sahip çıkmıyorsunuz. Bakınız, buradan uyarıyorum: Adıyaman'daki depremzedeler, çiftçiler ve Adıyaman'daki bütün halk AK PARTİ iktidarından verdiği oyun karşılığını istiyor, sizlerden kamu hizmeti istiyor.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sayın Başkanım, 60'a göre pek kısa bir söz talebim var.

BAŞKAN – Size bir sataşma olmadı ki.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sataşmadan söz istemiyorum, 60'a göre söz istiyorum.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Adıyaman çok mutlu, mesut mu Ahmet Başkan?

BAŞKAN – Tamam, 60'a göre size söz vereyim, peki.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

43.- Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın, Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin 229 sıra sayılı Kanun Teklifi'inin 11'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

Abdurrahman Tutdere Vekilimize de teşekkür ediyoruz.

Tabii, Adıyaman'ın hep birlikte sorunlarını da dile getiriyoruz ama sorun kısmını zaman zaman söylüyoruz, belki de yapılanlarla ilgili de bazen çarpıtma, bazen eksik, bazen yanlış bilgiler de olabiliyor. Tabii ki Adıyaman Milletvekilleri olarak Adıyaman'ın her sorununa duyarlılık gösteren arkadaşlarla birlikte çalışıyoruz.

Şimdi şunu özellikle ifade etmek isterim ki: "Kamu hizmetinden yoksun." diyor. 2002 yılında Adıyaman'ın almış olduğu kamu yatırımı tutarı yıllık 10 milyonken, şimdi, yıllara sâri olarak hesapladığımızda, yaklaşık 1 milyara yakın kamu yatırımı alan bir şehir; 100 kat daha fazla her anlamda; ben burada onlara girmeyeceğim ama deprem konutlarına gelince, keşke o fotoğrafları gösterdiğinde Samsat'a yapılan konutların da fotoğraflarını, yapılanlarınkini gösterseydi. Evet, eksiklikler var, daha yapılacaklar var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sayın Başkanım, tamamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Yer tahsisi, yer seçimi konusunda arkadaşları ikna etmek, proje konusunda ikna etmek -ve biz bunu yaparken de istiyoruz ki yerelde oturanların, mukimlerin de razı olacağı projeler ve yerler üzerinde yapalım- pek kolay olmuyor ama çok şükür ciddi bir kısmını yaptık. İnşallah bir aya kadar yer tespiti yapılan bir 300 küsur daha konutun ihalesi yine yapılacak.

Sincik'le, Gerger'le ilgili de: Ben depremin ikinci günü Tillo'ya kadar da gittim, bütün kurumlarımızla birlikte köyleri de gezdik. O anlamda, yapılabilecek ne kadar destek varsa devlet olarak verdik, projeleri de yapıldı. Sincik ve Gerger'de yer tespiti yapılan toplam 300 konutun da yakında yine ihale talimatları verildi, projeleri de hazır ve inşallah onlar da yapılacak. 2'nci etap hâlinde yine yer tespiti yapılanlara yapılacak çünkü dağlık bölgede yer tespiti de pek kolay olmuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Kişilerin de rıza göstereceği, memnun olacağı projeler ile yer tespitleri de bitti; inşallah onları tamamlamaya çalışacağız. Her daim hemşehrilerimizin yanındayız, bunu da bilmelerini isterim.

Teşekkür ediyorum.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Başkanım, şimdi, sayın konuşmacı beni olayları çarpıtmakla itham etti, sataştı; 69'a göre söz istiyorum.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Başkanım, sataşmadım.

BAŞKAN – Yerinizden 60'a göre bir söz vereyim ben size, siz de gerekli açıklamaları yapın. Ben Adıyaman'a da 2 kez ziyarete gittim. Adıyaman'ın eksiklikleri varsa Adıyaman'ın da eksikliklerini hep beraber giderelim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir de başkan için kayıp ilanı var yerel gazetede.

BAŞKAN - Buyurun Abdurrahman Bey.

44.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Adıyaman Samsat'ta 2017'nin Mart ayında, 2018'in Nisan ayında deprem oldu; üzerinden dört yıl geçti. Ahmet Bey'in dediği gibi şehir merkezi için sadece 1'inci etap yaklaşık 380 konut yapıldı. Aradan dört yıl geçmiş olmasına rağmen köylerdeki konutlar ve vatandaşların kullandığı hayvan barınakları bugüne kadar yapılamadı. Her sorduğumuzda "Proje aşamasında." dediler. Şimdi, inşallah, Sayın Vekilimin dediği doğrudur; bir an evvel başlanır ve vatandaşlarımızın mağduriyetini giderirler.

Biz burada çarpıtmıyoruz. Komşu illere; Elâzığ'a, Malatya'ya AK PARTİ iktidarının göstermiş olduğu ilginin yüzde 1'ini Adıyaman'a da göstermesini istiyoruz, başka bir şey istemiyoruz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Samsun Milletvekili Fuat Köktaş ve 48 Milletvekilinin Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3112) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 229) (Devam)

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 229 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinde geçen "şekilde" ibaresinin "biçimde" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Zeynel Özen	Mahmut Toğrul	Kemal Peköz
İstanbul	Gaziantep	Adana
Mahmut Celadet Gaydalı		Ali Kenanoğlu
Bitlis		İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Zeynel Özen.

Buyurun Sayın Özen. (HDP sıralarından alkışlar)

ZEYNEL ÖZEN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben 11'inci madde üzerine partim adına söz almış bulunmaktayım.

Bu maddenin içeriği, teknoparklarla ilgili yatırımların düzenlenmesi, vergi muafiyetleri ve 2028'e kadar uzatılması. Biz teknoloji yatırımlarına karşı değiliz ama teknoloji yatırımları insan merkezli olmalı. Teknolojik gelişim için öncelikle bilimsel eğitime, bilimin özerk olduğu üniversitelere önem verilmelidir. Bunun için öncelikle hukuku hiçe sayan ve iktidarını muhalifler üzerinde rehin alma gücü olarak kullanan anlayıştan vazgeçilmelidir.

Şimdi, biz teknolojik yatırımlarımızı ya askerî teknoloji için ya da bazı dinî şeyler için yapıyoruz. Şimdi neden böyle söylediğimi konuşmamla açıklayacağım. Şimdi, dünyanın gelişmiş ülkeleri atom bombaları, uzun menzilli füzeler, kimyasal silahlar, kitle imha silahları, nükleer silahlar, insansız savaş uçakları üretiyor ama bunu kime satıyor? Bundan büyük de kâr elde ediyorlar, kime satıyor? Geri kalmış, az gelişmiş ülkelere. Bu müşterilerden birisi biziz. Bizler hep İHA'larla, SİHA'larla övündük ve burada da en büyük payı alan kim biliyor musunuz? AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın damadı Selçuk Bayraktar. Şimdi, daha yeni, TSK envanterinden 12 adet TB2 taktik İHA için 47 milyon dolar ödenmiştir.

SİHA'lar için "yerli" ve "millî" diyoruz arkadaşlar. Biz halkı aldatıyoruz, biliyorsunuz, Azerbaycan-Ermenistan savaşında Kanada ve İngiltere SİHA'ların önemli parçalarının satışını, Türkiye'ye gönderilmesini durdurdu. Bu konuda biz samimi olmalıyız.

Diğer taraftan, eğitimin içi boşaltılıp niteliksiz bir hâle getirildi. Zaten bilimden uzak eğitim sistemiyle bilim insanı yetişmez. Benim gençliğimde sabırsızlıkla TÜBİTAK'ın yeni dergisini beklerdik. Bugün TÜBİTAK ne hâle geldi? Tespih çekme ve ezan okuyan seccade yarışması yapıyor arkadaşlar, bu hâle getirdiniz.

Diğer taraftan, EBA... Şimdi, Dünya Bankasından 160 milyon dolar aldınız. Dün Komisyon da söyledi "72 tane teknopark var." diyorsunuz. Bu teknoparklar, bu eğitime ulaşamayan gençler için ne yaptı? İnternet altyapısı 1 milyon insana hizmet edecek durumda. Oysa, öğrenci ve öğretmenlerin toplam sayısı 19 milyon. Bundan dolayı araştırmalar gösteriyor ki en az 6 milyon öğrenci EBA'ya ulaşamamıştır ve bunun acı sonuçları da yaşanmıştır. Seçim bölgem olan İstanbul'da sekiz yaşındaki bir çocuk internete ulaşabilmek için çatıya çıkıp, düşüp hayatını kaybetmiştir. Memleketim olan Kahramanmaraş'ta bir öğretmen internete ulaşabilmek için tepeye tırmanıyor, hayatını kaybediyor. Diğer taraftan, özellikle Hakkâri'nin Zap bölgesinde, ülkenin bir çok yerinde bu kış gününde insanlar kilometrelerce dağa tırmanıyor internete ulaşmak için. Şimdi, eğer bilimsel özerkliği olmayan üniversiteler olmazsa, üniversiteleri arka bahçeniz hâline getirmeye çalışırsanız olacağı da budur, teknoloji ve bilim üretilmez. Özellikle de Boğaziçi Üniversitesindeki direnen, mücadele eden, üniversitenin özerkliği için mücadele eden herkesi saygıyla selamlıyorum. Bir defa empati yapın arkadaşlar. Oraya kayyum atıyorsunuz, üniversitedeki öğretim üyeleri arkasını dönüyor ve rektör kendi kadrosunu kuramıyor. Bir rektör yardımcısını bile seçemiyor, bulamıyor arkadaşlar ve bu resmi görüyorsunuz. Bu, dünyada, Türkiye'nin ayıbı olarak geçiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ZEYNEL ÖZEN (Devamla) – Teşekkür ederim.

Yani koskoca bir üniversitede bir tane rektör yardımcısı bulamıyor ve siz Uğur Şahin'le övünüyorsunuz. Uğur Şahin bu ülkedeki yoksulluktan dolayı Avrupa'ya, Almanya'ya giden bir aile. Bu ülkede siz ona o olanakları sağladınız mı? Silikon Vadisi'nde, Japonya'da, dünyanın her yerinde bizim bilim adamlarımız var ve ufak bir ülke olan Hollanda'da, şunu biliyorum, 1.100'ün üzerinde akademisyen ve bilim adamı var. Bu kafayla bir hukuk devleti, sosyal hukuk devleti olmadığımız sürece bilim ve teknolojide gelişme olmaz. Yatırımlar da insan odaklı olmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Buyurun Sayın Beştaş.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İzmir Şakran Cezaevinde Merve Nur İşleyici, Didar Bozan ve Ceylan Bozkurt'un süreleri dolduğu hâlde son infaz paketinde iyi hâlli olmadıkları gerekçesiyle tahliye edilmediklerine, bu yasanın büyük vahametlere yol açacağını söylediklerine, bunun derhâl düzeltmesinin lazım geldiğine, Kobani davasında tutuklanan ve Sincan Cezaevinde bulunan HDP'nin önceki dönem MYK üyesi Can Memiş'e cezaevi idaresinin "Saçlarını keseceksin." şeklindeki tacizini kabul etmediklerine, konuyu iktidarın dikkatine sunduğuna ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Cezaevlerinden bize çok sık başvuru geliyor, bunlardan iki tanesini çok önemli olduğu için paylaşmak istedim, yeni geldiler: İzmir Şakran Cezaevinde 3 kadın mahpus, hükümlü Merve Nur

İşleyici, Didar Bozan ve Ceylan Bozkurt süreleri dolduğu hâlde, son infaz paketinde iyi hâlli olmadıkları gerekçesiyle tahliye edilmiyorlar, itirazları reddedildi. Bu gösterilen gerekçeleri Meclisin hakikaten dikkatine sunmak istiyorum: Arama ve sayımlarda kurum çalışanlarının çalışmalarını kolaylaştırmaya yönelik ekstra gayreti olmadığı, aksine personele karşı arama konusunda serzenişleri ve olumsuz söylemleri olduğu, infaz süresi içinde tutum ve davranışlarında herhangi bir değişim olmadığı gibi pişmanlık, itiraf ve benzeri davranış ve eylemi görülmediği tespit edilmiş. İyi hâlli olmadığı… "Altı ay sonra tekrar değerlendirelim." deniliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Şimdi, bu gerekçeler Türkiye'de -on binlerce- herkes hakkında ileri sürülebilir. "Kolaylaştırmamak" ne demek ya? Bir disiplin cezası yok, bir fiili yok yani herhangi bir suç yok ortada, "Altı ay sonra tekrar senin durumunu değerlendireceğim. Sevmedim seni, sen pişmanlık göstermiyorsun." diyor. Niye pişman olsun ya? Neden pişman olsun? Yani düşünce, ifade özgürlüğünden içeri girmiş bir insandan orada ne bekleniyor? Yani teslimiyet bekleniyor. Bu yasanın ne kadar büyük vahametlere yol açtığını, açacağını söylemiştik ve tekrar ediyoruz, bunu derhâl düzeltmemiz lazım.

Sayın Başkan, izninizle, çok önemsediğim bir mesele daha var; yakından tanıdığım, bizim MYK üyemiz önceki dönem, Can Memiş, bu Kobani kumpas davasında tutuklandı ve şu anda Sincan Cezaevinde. Can'ın saçları uzundur, -şurada, bağlar, birçok gencin yaptığı gibi- uzun saçlarıyla tanıdık Can'ı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Şimdi, bu mektup bugün geldi bana. Cezaevi idaresi ısrarla "Saçını keseceksin." demiş. "Saçını kesmek zorundasın." -Uzun bir mektup yazmış- demiş hem de şifahi. Yönetmeliği istemiş; "Alışılmışın dışında uzunlukta…" Şimdi, hijyen yok, disiplin kuralı yok, yani hiçbir sıkıntı yok. Amaç, tek tipleştirmek.

Şimdi, kişiye sıkı sıkıya bağlı bir haktır insanın bedeni, saçı, vücudu, giyimi; yani, uzun saç sebebiyle… Üniversite bitirmiş bir bilim insanına "Saçların uzun, illa keseceksin." tacizini kabul etmiyoruz. Cezaevlerinde işkence zaten yeterince var, bu tipler de arada kaybolmasın. Her şeye müdahale var; kişiliğe var, bedene var, saça var. Yani, neredeyse yarın diyecekler ki: "Kaşının altında gözün var." Böyle tuhaf gerekçeleri iktidarın dikkatine sunuyorum.

BAŞKAN – Anlaşıldı, peki.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Samsun Milletvekili Fuat Köktaş ve 48 Milletvekilinin Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3112) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 229) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bedri Yaşar	Fahrettin Yokuş	Dursun Müsavat Dervişoğlu
Samsun	Konya	İzmir
Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Yasin Öztürk	Orhan Çakırlar
Adana	Denizli	Edirne

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar.

Buyurun Sayın Yaşar. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifinin bu maddesiyle, 2023 yılında dolacak süre 2028 yılına kadar uzatılıyor.

Biz özellikle teknolojiyle, teknokentlerle ilgili, yani bu memleketin geleceğine yönelik atılacak bütün adımları destekliyoruz. Bu da bizim Komisyonda da destek verdiğimiz bir madde ama şunu da ilave etmek istiyoruz, diyoruz ki: Özelikle bugün, teknolojik olarak gelişmememizin baş sebebi olarak, eğitim konusunda ortaya çıkan eksiklikleri ülkemizde teknoloji ve patent sayısı ile araştırma ve geliştirme çıktılarının düşük olmasının en önemli nedenlerinden biri olarak görüyoruz. Türkiye'nin ilk ve ortaöğretiminde 15 milyon öğrenci olmasına rağmen, Millî Eğitim Bakanlığı "EBA 1 milyon öğrenciye interaktif öğretim verebilmektedir." diyor. Hâlen internete ulaşamayan 3 milyon 621 bin 772 öğrenci bulunmaktadır.

Biz de biliyoruz ki 5369 sayılı Yasa kapsamında, özellikle telekomünikasyon operatörlerinden toplanan paralar var. Bu rakam sadece 2019 yılı için 1 milyar 562 milyon 747 lira ve 2005 yılından bugüne kadar 11 milyar TL'nin üzerinde olduğu tahmin edilmektedir. Aslında bu paranın toplanmasının bir amacı var; bu altyapıların yapılması. Yani internetin Türkiye'nin her yerine ulaşması ama bu manada toplanan paralar nasıl oluyor, nasıl bitiyor, bir şekilde yok oluyor. Ben buradan soruyorum, inşallah cevaplandırırlar. Bu paralar bu altyapılara yatırılmış olsaydı zaten bugünkü bu sorunları yaşamamış olurduk. Hiç olmazsa bunun bir cevabını verirler diye düşünüyoruz ya da en azından, bundan sonra toplanan paraları amacına uygun harcarlar.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de endüstri-üniversite-devlet arasında kurulması gereken iş birliği sarmalı ne yazık ki bugüne kadar kurulamamıştır. Bu durum, Türkiye'nin "gelişmekte olan ülkeler" statüsünde patinaj yapmasına neden olmaktadır. Araştırma ve üretim havacılık, uzay teknolojileri, bilgisayar, ilaç, bilimsel cihazlar ve elektrik makineleri endüstrisine dayalı olarak ilerlemektedir. Yüksek teknoloji üreterek ihracat yapan dünyanın ilk 20 ülkesine baktığınız zaman maalesef, Türkiye yok, ilk 30'da da yok. Nerede? Türkiye'nin sıralaması 37'nci sırada. Bugün, Çin'in yüksek teknoloji ihracatı 560 milyar 58 milyon 333 bin dolar iken Türkiye'nin rakamları 2 milyarlar seviyesinde.

Değerli milletvekilleri, bugün, Türkiye, maalesef, yükte ağır pahada hafif ürünler ihraç etmektedir. Size şunu söyleyeyim: Türkiye, bol miktarda demir çelik ürünleri ihraç ediyor. Bugün, 1 ton demir çeliğin ihracat fiyatı 500 dolar. Ne demek? Kilogramı 0,5 dolar. Bugün hepinizin elinde cep telefonları var. 200 gramlık bir tane cep telefonun maliyeti nereden baksanız 500 dolar. 5 adeti ne yapar? 2.500 dolar yapar. Şimdi 1 kilogram telefonun fiyatı 2.500 dolar, bizim ihraç rakamımız demir-çeliğin 0,5 dolar. Ne demek? Yaklaşık 5 bin katı demek. Dolayısıyla bizim özellikle katma değeri yüksek teknolojik ürünlere yönelmemizde fayda var, onu da buradan uyarıyorum.

Yine, aynı şekilde gelişmiş ülkelerin AR-GE'ye ayırdıkları rakam gayrisafi millî hasılalarının yaklaşık yüzde 2,4'ü. Tabii, onların bütçelerini düşündüğünüz zaman; bu, çok ciddi rakamlara tekabül ediyor. Türkiye'de ise bu oran yaklaşık yüzde 1. Bu, OECD ülkelerinde de 2,4. Bunların büyüklüklerini ifade ettiğiniz zaman, bu devede kulak kalır hepinizin bildiği gibi. Tabii, özellikle teknolojik üretimlere

yatırım yapmanın yolu istihdam açısından da önemli. Yani bugün bir kişiye iş oluşturmak için sanayide yapılacak yatırımın miktarı 100 bin dolar, turizmde 40 bin dolar gerekiyor ama bu teknolojik yatırımlarla ilgili bir kişiyi istihdam etmek için yapılması lazım gelen yatırım da 5 bin dolar. Buradan işe baktığımız zaman, bir sürü teknopark olmasına rağmen, sayısını kanunu hazırlayan arkadaşlarımız da burada ifade ettiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

İşte 72 tane bölgeden bahsettiler ama bütün bu olumlu diye ifade ettiğimiz gelişmelere rağmen Türkiye, maalesef olduğu yerde sayıyor.

Bizim bugün fabrikalarla üniversiteler arasında muhakkak köprüler kurmamız lazım diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

11’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 11’inci madde kabul edilmiştir.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- Danışma Kurulunun, 235 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının 6’ncı sırasına alınması ve diğer işlerin sırasının buna uygun olarak teselsül ettirilmesine ilişkin önerisi

28/1/2021

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 28/1/2021 Perşembe günü (bugün) yaptığı toplantıda, 235 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin gündemin “Kanun Teklifleri İle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının 6’ncı sırasına alınması ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi önerisinin Genel Kurul onayına sunulması uygun görülmüştür.

Mustafa Şentop
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

Mehmet Muş	Özgür Özel	Meral Danış Beştaş
Adalet ve Kalkınma Partisi	Cumhuriyet Halk Partisi	Halkların Demokratik Partisi
Grubu Başkan Vekili	Grubu Başkan Vekili	Grubu Başkan Vekili

Muhammed Levent Bülbül	Dursun Müsavat Dervişoğlu
Milliyetçi Hareket Partisi	İYİ PARTİ
Grubu Başkan Vekili	Grubu Başkan Vekili

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Samsun Milletvekili Fuat Köktaş ve 48 Milletvekilinin Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3112) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 229) (Devam)

BAŞKAN - 12'nci madde üzerinde üç önerge vardır; önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 229 sıra sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 12'inci maddesi ile değiştirilen 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nun 21'inci maddesindeki "yerine getiren" ibaresinin "gerçekleştiren" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu	Kadim Durmaz
Kocaeli	Manisa	Tokat
Müzeyyen Şevkin	Çetin Osman Budak	Utku Çakırözer
Adana	Antalya	Eskişehir

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde konuşma talep eden Eskişehir Milletvekili Sayın Utku Çakırözer.

Buyurun Sayın Çakırözer. (CHP sıralarından alkışlar)

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, şüphesiz ki Türkiye'nin geleceği bilgi teknolojilerindedir. Türkiye, ancak ve ancak daha fazla bilgi, teknoloji ve AR-GE sayesinde kalkınma hamlesi gerçekleştirebilir. Ancak bilginin kaynağı özgür düşüncedir, ülkedeki demokrasi ortamıdır, bilgiye erişimde tüm yurttaşlara sağladığınız fırsat eşitliğidir. Ülkenizde demokrasinizin, eğitim sisteminizin, üniversitelerinizin hâli neyse teknoloji kapasiteniz de onunla orantılıdır.

Değerli arkadaşlarım, pandemi dönemi bilgiye erişimde bu ülkede nasıl bir fırsat eşitsizliği uçurumu olduğunu hepimize gösterdi. Salgının birinci yılı doluyor ve biz hâlâ milyonlarca çocuğumuzun eğitime uzaktan erişimini sağlayabilmiş değiliz. İstanbul'un ortasında internet bağlantısı için babasıyla çıktığı çatıdan düşerek ölen 8 yaşındaki Çınar Mert'i unutmadık. Uzakta değil, Eskişehir'imizin İskankuyu Mahallesi'nde çocuklar bugün bile aynı Çınar Mert gibi çatıya çıkıp internet arıyor, onlarca kilometre uzaktaki ilçe merkezine gidip eğitime katılmaya çalışıyor. Şehir merkezindeki Emek Mahallemizde internet altyapısının yetersizliği yüzünden çocuklar EBA'ya erişemiyor. Evinde televizyonu olmadığı için eğitimden mahrum kalan on binlerce evladımız var bu ülkede. Milyonlarca çocuğumuz bu hâldeyken hangi AR-GE'den, hangi teknolojiden söz edeceğiz?

İşin bir diğer boyutuna gelince, üniversitelerimizde bilim üretimi ileri değil, geri gidiyor. G20 içinde olmakla övünüyoruz ama bilimsel yayında 39'uncu sıradayız. Dünyadaki 11 uluslararası sıralamanın tamamında üniversitelerimiz son beş yılda gerilemiş durumda. Bu 11 endeks arasındaki ODTÜ URAP sıralamasında on yıl önce ilk 500'e 6-7 üniversite sokabiliyorken son beş yıldır 1 tane dahi yok; tek istisnası 2020'de, o da 500'üncü olabilen Hacettepe. Bu ayıplı sonucun temel nedeni,

üniversiteleri de içine alan ülkedeki baskı ve özgürlüklere müdahale ortamıdır. Her yıl Avrupa'nın ifade özgürlüğünü en çok ihlal eden ülkesi olursak, akademisyenlerimizi sorgusuz sualsiz atarsak tabii ki bilim üretemez hâle geliriz.

Bilim üretemiyor olmamızın bir başka nedeni, üniversitelere atanan, bilimden uzak, partili rektörlerdir. Ankara, Ege, Erciyes, Dokuz Eylül, Avrasya, Hacı Bektaş Üniversitelerinin başında eski AK PARTİ'li milletvekilleri bulunmakta. Belediye başkanı yapamadıklarınızı Abant İzzet Baysala, Eskişehir Osman Gaziye rektör atadınız. Yalova, Malatya ve daha birçok üniversitede siyasetçiler değil ama eşleri ve kardeşleri rektörlük yapıyor. Dahası da var, bu atanan rektörlerin tek bir bilimsel makalesi dahi yok. Uluslararası yayını olmayan rektör sayısı 68, yayınlarına hiçbir atıf yapılmayan rektör sayısı 71. Türkiye için de, onları atayanlar için de aslında utanç vesilesi rakamlar bunlar. Peki, bilim üretemeyen bu partizan rektörler ne yapıyor değerli arkadaşlarım? Yüzde 78'i günde 100'den fazla "tweet" atıyor, sosyal medya paylaşımı yapıyor; tamamı AK PARTİ'ye övgü, tamamı tek adama sadakat. İşte son icraatiniz, Boğaziçi Üniversitesine atadığınız son rektör; özgeçmişi, bilimsel başarılardan çok AK PARTİ kadrolarında geçirdiği süreler ve adaylıklarla dolu. Siz göz bebeği bir bilim yuvasına böyle partizanca, böyle fetih mantığıyla yaklaşırsanız, işte öğrencisi de öğretim görevlisi de atadığınız kayyum rektöre böyle sırtını döner. Yağmur, kar, soğuk demeden aslında bilim için, hür düşünce için, aslında evlatlarımızın geleceği için Boğaziçinde nöbet tutan yürekli akademisyenleri, direnen öğrencileri, Türkiye'nin dört bir yanından onlarla dayanışma gösteren hocaları, öğrencileri buradan selamlıyoruz. Sözde bu iktidarın 2023'te dünyanın ilk 100 üniversitesine 2 üniversite sokma hedefi var. Siz, bu fetihçi mantıkla devam ettikçe bunun gerçekleşme ihtimali koca bir sıfırdan ibarettir. Ayrıca, sormak isterim üniversite kapılarına kelepçe vurarak nasıl bilim üreteceksiniz, nasıl teknoloji üreteceksiniz?

Değerli milletvekilleri, teknoloji, AR-GE üretmek için buna hevesli bir gençlik lazım. On dokuz yıllık iktidarınız sonunda Türkiye'de gençlerin yüzde 66'sı aldığı eğitimden memnun değil, yüzde 73'ü geleceğinden umutsuz. Soruyorum, geleceğini, umutlarını, hayallerini başka ülkelerde arayan bir gençlikle nasıl bilim ve teknoloji üreteceksiniz?

Kanun teklifinin içeriğine ilişkin görüşlerime gelince, teknoparklarımızın sanayi bölgeleriyle entegre edilmesi zaruridir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) - Eskişehir'imizdeki Anadolu Teknoloji Araştırma Parkı bu ilkeyi hayata geçiren; 2 şehir, 4 üniversite, 4 kampüsü tek ekosistemde yani tek çatı altında buluşturan en başarılı örneklerden biridir. Ülkemiz için teknoloji üreten 132 firmamızın önde gelenleriyle konuştum. Bizlerden bu kanun metninde maalesef yer almayan öncelikli talepleri var. Mesela, KOSGEB, TÜBİTAK, Ticaret Bakanlığı gibi kamu kuruluşlarından finansal desteklerin zamanında ödenmesi en büyük öncelik. Bir hatta iki yıllık gecikmeler söz konusu. Kuluçka olmaktan çıkmış firmaların ayakta kalması için kira desteği istiyorlar. Teknoparklar dışında merdiven altı kuluçka merkezlerine karşılar; İŞKUR'un teknopark şirketlerine desteklerinin artmasını istiyorlar; pandemi döneminde bazı sektörlere sağlanan vergi ertelemesi, SGK prim ertelemesi gibi imkânların kendilerini de kapsamasını istiyorlar.

Bu düşüncelerle hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 229 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinde geçen "şekilde" ibaresinin "biçimde" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mahmut Toğrul (Gaziantep) Zeynel Özen (İstanbul) Kemal Bülbül (Antalya)

Kemal Peköz (Adana) Mahmut Celadet Gaydalı (Bitlis)

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Antalya Milletvekili Sayın Kemal Bülbül.

Buyurun Sayın Bülbül. (HDP sıralarından alkışlar)

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Sayın Başkan, Değerli Divan, değerli Genel Kurul; herkesi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Antalya Kumluca, Finike, Serik ve Kundu bölgesinde selden ve fırtınadan zarar gören üreticilerimize geçmiş olsun diyor; sevgi ve saygılar sunuyorum. Zararın bir an önce karşılanacağı beklentisi var halkta.

İkincisi:

"Ayna tuttum yüzüme,
Ali göründü gözüme.
Nazar eyledim özüme,
Ali göründü gözüme.
Ali candır, Ali canan,
Ali dindir, Ali iman,
Ali rahîm, Ali rahman,
Ali göründü gözüme."

Yâr Ali, yaradan Ali, can Ali, canan Ali, aşk Ali, hakikat Ali, irfan Ali, hikmet Ali.

Bugün, Ali'nin 28 Şubat 661'de İbni Mülcem tarafından katledildiği gündür ve bugün ne yazık ki caddelerde, sokaklarda, ıssız sokaklarda Mülcemler dolaşmakta ve bu Mülcemler, bakınız, önce Tokat'ta… Tokat'ta köylerimiz işaretlendi. Şu ana kadar kapılarımız işaretleniyordu; Tokat'ta tek tek Alevi köylerinin eski adı, yeni adı yazılmış, kırmızı yazıyla "Alevi" yazılmış. Efendim, ne yapılmış bununla ilgili? Soruşturma başlatılmış. Bir doktor yapmışmış, onunla ilgili soruşturma başlatılmış. Sonra? Bakın, Yalova'da… Arkadaşlar, bu bir nefret suçudur. Bunu bulmazsanız biz bulacağız, yazın bir yere bunu. Bunu bulmazsanız biz bulacağız.

EROL KAVUNCU (Çorum) – Bul.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) - Konuşma, dinle lütfen.

EROL KAVUNCU (Çorum) – Sen konuşma!

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) - Dinle!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sen konuşma!

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Bakınız, kapılara, duvarlara çarpı koyup ve arkasından "Alevi" yazan, hedef gösteren, nefret suçu işleyen… Bakınız, Yalova Güvenlik Şube Müdürlüğünün tutanağının başlığı "Halkı kin ve düşmanlığa tahrik ve aşağılama." Yalova Güvenlik Şube Müdürlüğünün tuttuğu

tutanağın başlığı. Bu tutanak ne zaman tutulmuş? 25/1/2021, dört gün olmuş, bir tek kişi bulunmamış arkadaşlar. 2010 yılından bu yana sistematik olarak kapılar işaretleniyor, bir tek kişi bulunmadı, bir tek şüpheli bulunmadı.

Bakın, elimde faili meçhuller dosyası var. Bu, sadece isimlerden oluşan bir dosya, hikâyesi değil. Elimde gözaltında kayıp dosyası var. Şimdi, bu neyin hikâyesidir? Bu, bir, derin devletin; iki, paralel devletin; üç, Gökhan Güneş'in kaçırılmasında ortaya çıkan, görünmeyen devletin. Bakınız, derin devlet devri bitmiş, paralel devlet devri bitmiş, görünmeyen devlet devri başlamıştır. Derin devlet neydi? Bakın, derin devleti Sayın merhum Bülent Ecevit, Giresun'da yaptığı bir konuşmada kontrgerillayı ifşa ederek söyledi. Sonra, Demirel'e soruyorlar, Demirel'e diyorlar ki: "Derin devlet nedir?" Diyor ki: "Derin devlet devletin kendisidir, ayrı bir devlet değil ama devlete el koydukları zaman derin devlet olurlar." Sonra, Kenan Evren diyor ki: "Demirel doğru söylüyor." Çünkü derin devlet kendisiydi. Derin devlet darbe yapar, işkence yapar, katliam yapar, zulüm yapar. Şimdi, paralel devlet derin devleti tasfiye etti, ele geçirdi, içine aldı; paralel devlet ve derin devlet ortak, bir sürü katliam yaptılar. Berkin Elvan, Ali İsmail katliamı da bunlardan biridir. Şimdi, ne oldu? Şimdi de görünmeyen devlet paralel devlet ile derin devleti tasfiye edip kendi kontrolüne aldı ve bu görünmeyen devlet dün akşam -bu kürsüden ilan ediyorum- bana sosyal medyadan ölüm tehdidi mesajı gönderdi, dün akşam. Telefonumda kayıtlı duruyor, kamuoyu bilsin bunu. Bu görünmeyen devlet kimdir? Hangi dehlizdedir? Bu görünmeyen devlet, görünmediğini sanıyor; bir karanlık deliğe girmiş ama kuyruğu dışarıda kalmış; o kuyruğundan tutup çıkaracağız ve teşhir edeceğiz. Görünmeyen devlet, görünenlerin arkasına saklanıyor. Görünenlerin arkasına saklanıp insan kaçırıyor, işkence yapıyor, tehdit ediyor, hakaret ediyor ve bu görünmeyen devletin aklı da her an televizyonlarda HDP'ye saldırı, halka saldırı… Ya, yüreğiniz ve beyniniz yetiyorsa açın televizyon kanallarını, gelip tartışalım ama bir ricam var sizden: Yazılı metin ve "prompter"la gelmeyeceksiniz. (HDP sıralarından alkışlar) Kendi düşüncenizle, kendi aklınızla geleceksiniz. Hodri meydan! Televizyon mu diyorsunuz, gazete mi diyorsunuz, siyaset meydanı mı diyorsunuz; her meydanda…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Bakınız, bu gösterdiğim dosyalar, sistematik olarak işlenmiş, 17 bin faili meçhulün, ardından boşaltılan köylerin, ardından gözaltında kaybedilenlerin dosyası. Ve bugün bunun hesabını vereceğine hâlâ uyduruk bir Kobani iddianamesi, hâlâ Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarını kabul etmeme, hâlâ tecrit uygulama, hâlâ buna karşı gelenleri gözaltına alma ve tutuklama… Suçlusunuz, suç işliyorsunuz. Bu suç bir sistematiğe bürünmüştür. Bu Mülcemleri bir an önce bulun. Tekrar söylüyorum: Siz bulmazsanız biz bulup teşhir edeceğiz ve bu teşhiri de bütün Türkiye halkının, her inanç grubunun -fark etmiyor, her inanç grubuna saygılıyız, her inananın inandığı bizim için de kutsaldır- Türkiye halklarının önünde bunu teşhir edeceğiz.

Buradan Yalova'ya da, Yalova'da evleri işaretlenen dostlara da sevgi ve saygılar iletiyorum. Haftaya orada olacağız. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan…

BAŞKAN - Buyurun Sayın Özel.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

46.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün 229 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, biraz önce sayın hatibin dile getirdiği Gökhan Güneş, İstanbul'un ortasında Başakşehir'de 20 Ocak günü kaçırıldı. Günler sonra evine döndü, evine dönüş şekli de şu: Boş, karanlık bir yerde gözleri pamuk basılı ve koli bandıyla bağlı bir şekilde "Arkana bakarsan seni vururuz." diyen birileri tarafından bırakıldı ve arabanın uzaklaşma sesinden sonra gözlerini açtığında kendini ıssız bir yerde buldu. Sonra da aldılar, Vatan Polis Merkezine götürdüler, ailesine teslim ettiler. Ailesine teslim edildikten sonra kendisini kaçıranların kendisine "görülmeyenler" dediğini, polisin olmadığı, kamuya ait olmayan bir mekânda, bir işkence merkezinde tutulduğunu, kendisine ajanlık ve iş birliği teklif edildiğini, dayatıldığını ve işkence gördüğünü ifade ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Ben ailesiyle konuştum, onlar anlatmakta ben dinlemekte zorlandım. Buradaki sorun şu: Ben bu konuda hâlâ bir soruşturma duymadım, hâlâ bu konuda bir açıklama da duymadık. Mesela her konuda en şiddetli şeyi söyleyen Süleyman Soylu "Benim İçişleri Bakanı olduğum ülkede böyle bir şey olmaz, ben MOBESE kameralarından, ondan bundan bunu bulurum." da demiyor, herkes susuyor. Bu tip işlere, iktidar kaçırılanın kimliğinden ya da kaçıranların varlığından bağımsız ve kör yaklaşmıyorsa o ülkede demokrasi yoktur.

İkincisi, şunu da ilave edeyim, biraz önce duydum hiç tanımam ama yıllarca Cezaevi Komisyonu üyeliği yaptım. Kenan Evren'den miras bir şey var cezaevlerinde bir yönetmelik; alışılmışın dışında saç uzunluğu…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Açalım, toparlayalım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Bu, 12 Eylülcülerin hapishaneye girenlerin kafasını kazıtmak için kullandıkları bir şey. Türkiye'de ki birçok hapishane müdürü böyle bir yönetmeliği uygulamıyor, bazıları diyor ki: "Hijyen için uzun saç yasak." Öyle olsa kadın cezaevinde de yasak olur, yok böyle bir şey. Yani bu yönetmelik Kenan Evren'in yönetmeliği. Hakikaten AK PARTİ diye bir parti varsa, ülkeyi yönetme iddiasındaysa, yılın 2021 olduğunu da biliyorsa dönüp her hâlde der ya. İstanbul'un ortasında adam kaçırmaya soruşturma açılmıyorsa kendi iktidarınızı inkâr ediyorsunuz. Bu saçları kazıtırsanız kendi iktidarınızı inkâr ediyorsunuz. Kenan Evren yattığı yerden "Boynuz kulağı geçti." der, ben karışmam.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Samsun Milletvekili Fuat Köktaş ve 48 Milletvekilinin Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3112) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 229) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini teklif ederiz.

İmam Hüseyin Filiz	Fahrettin Yokuş	Dursun Müsavat Dervişoğlu
Gaziantep	Konya	İzmir
Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Yasin Öztürk	Orhan Çakırlar
Adana	Denizli	Edirne

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Gaziantep Milletvekili Sayın İmam Hüseyin Filiz.

Buyurun Sayın Filiz. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 229 sıra sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesiyle ilgili İYİ PARTİ Grubumuzun verdiği önerge üzerinde söz almış bulunmaktayım, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu maddeyle 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nun 21'inci maddesinde bir düzenleme yapılarak elektronik sertifika hizmet sağlama faaliyetini yerine getiren kamu kurum ve kuruluşlarına yönelik ilgili kanunun 8'inci ve 15'inci maddesinde yer alan muafiyetlerin kaldırılması teklif edilmektedir, bu teklif, grubumuzca uygun bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, bu torba kanunda görüşülen Teknoloji Geliştirme Bölgeleri ile araştırma geliştirme ve tasarım faaliyetlerinin desteklenmesi konularını ülkemizin rekabet gücünü ve toplumsal refahını etkileyen çok önemli konular olarak görmekteyiz. Ancak, yüksek teknoloji ürünlerinin ihracattaki yüzde 3,4'lük payına bakıldığında, yaklaşık yirmi yıldan bu yana faaliyete geçirilmiş 72 teknoparkta faaliyet gösteren firmaların yüksek teknolojili ürünler bakımından istenilen düzeye geldiklerini söylemek mümkün değil. Ülke içindeki üretim dinamiklerinin gelişmesinin, tasarrufların etkin yatırıma dönmesinin, nitelikli eğitim sonucu nitelikli iş gücünün istihdam edilmesinin, AR-GE faaliyetleri sonucu elde edilen yeniliklerin yüksek teknolojili ürün ihracat kapasitesini artırmada önemli olduğunu vurgulamak istiyorum. Üretimin niteliği ve katma değerinin yüksek olabilmesi için beşerî sermaye düzeyinin yüksek olması da önemli gereklerdendir.

Değerli milletvekilleri, bir durum tespiti yapacak olursak, 2017 Yılı Beşerî Sermaye Endeksi sıralamasında Almanya 6'ncı sırada, ABD 4'üncü sıradayken Türkiye 130 ülke arasında 75'inci sıradadır. Beşerî sermayeyi temsilen yüksek lisans ve doktoralı öğrencilerin toplam nüfusa oranına bakıldığında, yüksek teknolojili ürün ihracatçısı ülkelerle Türkiye arasında yine büyük farklar vardır. Almanya'da bu oran yüzde 12,3 seviyesindeyken Türkiye'de yüzde 2,1 seviyelerinde kalmıştır.

Türkiye, 2020 yılında Küresel İnovasyon Endeksi'nde 131 ülke arasında 51'inci sırada yer alırken Üniversite-Sanayi Araştırma İşbirliği Alt Endeksi'nde ise 70'inci sıradadır. Dünya üniversiteler sıralamasında neredeysek İnovasyon Endeksi'nde ve Araştırma Endeksi'nde de oralardayız. Nitelikli insan gücünü yetiştirmekten sorumlu üniversitelerde rektör atamalarından tutun üniversitelerimizin dünyanın en iyi üniversiteleri sırlamasındaki yerlerini, yaşanan kadro ve bütçe sorunlarını, aralarındaki farklılıkları, akademisyenlerin ve mezun edilecek öğrencilerin niteliklerini burada defalarca anlattım. Detaylara girmeyeceğim ama şurası bir gerçektir ki birçok bakımdan üniversitelerimiz yıllar içerisinde geriye gitmektedir.

Değerli milletvekilleri, akademisyen nitelikleri açısından bir örnek vermek gerekirse Türkiye'de profesör olmak için 1973 yılında en az 2 yabancı dil bilme şartı vardı. Bu, 1981'de tek yabancı dile indirilmiş, 1983'te yabancı dil sınavından 100 üzerinden 70 almak gerekirken 2018'de baraj 55'e kadar indirilmiştir. Sadece bu değil tabii, her alanda geriye gidiş var, erozyon var.

Değerli milletvekilleri, beşerî sermayenin en önemli araçları olan lisansüstü tezlerin sayıları artıyor ama nitelikleri içler acısı. Daha da önemlisi, mezun olma garantisi veren tez yazma şirketleri var. İstanbul'da sayı 100'e yaklaşmış, naylon tez yazma sektörünün 2020 cirosunun 200 milyon TL olduğu iddia ediliyor.

Akademik kadrolara atamalar daha vahim. Üniversitelerin birçoğunda adrese teslim, kişiye özel kadro ilanları Sayın YÖK Başkanının yazılı uyarısına rağmen hızını kesmeden devam ediyor.

Nitelikli üniversitelerimizi bir kenara koyarsak böyle üniversitelerin teknoparkların hâkim ortağı olması, hatta ömründe hiç uluslararası yayın yapmamış ya da atıf almamış rektörün ve etrafının yönetimde bulunması gibi sebeplerle, bilim üretme ve teknoloji yaratma konusunda sorumluluklar yerine gelmeyecek, üniversite-sanayi iş birliği kültürü gelişmeyecek ve sonuç olarak teknoparklar kuruluş amacını tam anlamıyla yerine getiremeyecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, gelişmiş ülkeler teknolojide dev adımlarla ilerlerken, Japonya Endüstri 5.0'i telaffuz ederken, ülkemizle ilgili olarak bahsettiğim konular gerçekten moral bozucu ancak çözüm o kadar da zor değil: Şeffaflığı ilke edinerek her alanda liyakatli ve ahlaklı kişilerin adalet gözetilerek istihdamı sağlanır, her türlü israfa son verilir ve yüksek katma değerli alanlar seçilerek daha fazla kaynak ayrılırsa, herkes işini ciddi yaparsa Türkiye'nin belirli alanlarda uluslararasında söz sahibi olması, ekonominin gelişmesi ve halkımızın refah seviyesinin artırılması her zaman mümkündür. Bunun için de potansiyelimiz vardır diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 12'nci madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 13'üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 229 sıra sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 13'üncü maddesiyle 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na eklenen Ek 1'inci maddenin birinci fıkrasındaki "amacıyla" ibaresinin "için" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Müzeyyen Şevkin	Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Kocaeli	Adana	Manisa
Kadim Durmaz	Çetin Osman Budak	Tacettin Bayır
Tokat	Antalya	İzmir
	Mürsel Alban	
	Muğla	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Muğla Milletvekili Sayın Mürsel Alban.

Buyurun Sayın Alban.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, görüşülmekte olan kanun teklifinin 13'üncü maddesi üzerinde grubum adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, içerisinde bulunduğumuz çağın en büyük gücü bilgidir. Küresel rekabet hızla artmaktadır. İnsanlığın istek ve talepleri çok hızlı değişmektedir. Bunun bilincinde olan ülkeler araştırma, geliştirme çalışmaları için üniversite ve sanayi iş birliğini sürekli desteklemektedirler. Bunun için büyük oranda bütçe ayırmakta, ülkenin kaynaklarını üretime ayırmaktadırlar. Gelişmiş ülkeler üniversiteleri, sanayileri iş birliğiyle destekliyorlar, AKP Hükûmetiyse üniversitelerin kapısına kelepçe vuruyor. Gelişmiş ülkeler teknolojilerinde katma değeri yüksek ürünler üretiyor, AKP Hükûmeti bu ürünleri ithal edip üstelik 2 kat vergi koyup milletin canına okuyor. Gelişmiş ülkeler gençlerine "bilim" diyor, "inovasyon" diyor, "teknoloji" diyor; AKP Hükûmeti gençlere "millet kıraathanesi" diyor, "Oturun, kek yiyin, çay için, hiçbir şey üretmeyin." diyor. Şimdi, bu kafayla, bu zihniyetle nasıl teknoloji üretilebilir? 70-80 değil, isterseniz 1.080 teknopark kursanız da nafile. Bilgiyi teknolojiye çevirmeden, üretmeden boş binalar neye yarar?

Muğla Teknoparka yeterli desteği vermediniz, burası hâlâ tamamlanamadı, tam anlamıyla çalışamadı. Adı geçmekte olan Bakanlık, Muğla Teknoparka sadece 12,5 milyon TL destek göndermiştir fakat aynı ilde, Muğla'da yazlık saray yaptınız, bu saraya 700 milyon TL harcadınız ve bunu da açıkladınız. Teknolojiye, bilime, araştırma geliştirmeye 12,5 milyon, saraya 700 milyon. İşte, sizin bilime ve teknolojiye verdiğiniz değer bu kadar. Yazlık saraya harcadığınız parayla Muğla'da 1 değil, tam 50 teknopark kurabilirdiniz ama siz teknolojiyi, bilimi değil, sarayı sevdiniz, sarayı da seçtiniz.

AKP olarak, muhalefetin sesini kesmek için elinizden gelen bütün antidemokratik uygulamaları yapıyorsunuz. Buraya iyi bakın, soruyorum: Bu rakam size bir şey ifade ediyor mu? Bu rakam size despotluğunuzu, sizin antidemokratik uygulamalarınızı, sizin aykırı seslere tahammülsüzlüğünüzü, eleştiriye kapalı olduğunuzu, doğruların konuşulmasını istemediğinizi ifade ediyor. Neden mi? Bir de buraya bakın, iyi bakın buraya. Radyo Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) Sözcü TV'nin logo değişikliği talebini Anayasa'ya aykırı bir şekilde tam üç yüz otuz altı gündür gündeme almıyor, neden? İki hafta sonra tam bir yıl olacak. Sözcü TV'yi siz dikkate almasanız da ben buradan grubum adına selam gönderiyorum. Selam olsun Sözcü TV'ye! (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, bir rakam daha size, bunun da size bir şeyi ifade etmesi lazım: Sizin RTÜK Başkanınız Ebubekir Şahin iki ayrı yerden maaş alıyor, bir yılda toplam 360 bin TL maaş alıyor fakat görevini yapıp Sözcü TV'nin başvurusunu gündeme dahi almıyor. Hem 360 bin TL maaş alacaksın hem de yan gelip yatacaksın, yok öyle bir dünya, yok; gereğini yapacaksın, görevini yapacaksın.

Değerli arkadaşlar, Meclisin gündemi teknopark, sarayın gündemi halkı kandırmak, halkın gündemi yokluk, yoksulluk, açlıktan ölmeden yaşamak. Siz sarayda biraz daha saltanat sürün, keyfinize bakın. Yokluk içerisinde olan halk, en yakın zamanda saray saltanatının hesabını sandıkta size soracak. Burayı da iyi dinleyin: Korkunun ecele faydası yok, sandık gelecek, saltanatınız bitecek. Yolcudur Abbas, bağlasan durmaz!

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 229 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinde geçen "eklenmiştir." ibaresinin "ilave edilmiştir." olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Muazzez Orhan Işık (Van) Zeynel Özen (İstanbul) Mahmut Toğrul (Gaziantep)

Kemal Peköz (Adana) Mahmut Celadet Gaydalı (Bitlis)

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Aylin Cesur (Isparta) Fahrettin Yokuş (Konya) Dursun Müsavat Dervişoğlu (İzmir)

Mehmet Metanet Çulhaoğlu (Adana) Orhan Çakırlar (Edirne) Ayhan Erel (Aksaray)

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Van Milletvekili Sayın Muazzez Orhan Işık.

Buyurun Sayın Işık. (HDP sıralarından alkışlar)

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ifade ve örgütlenme özgürlüğü için mücadele eden tüm siyasi tutsakları, akademisyenleri, gazetecileri ve açlık grevi direnişçilerini buradan selamlıyorum. Antidemokratik bir yöntemle katılımcılıktan uzak bir yasa yine gündemimizdedir. Baş döndürücü bir hızla gelişen teknoloji gibi bir konuyla ilgili kanun çıkarıyorsanız biraz daha özen göstermeli ve kapsayıcı olmak zorundasınız. Mesela, bu kanunda bahsi geçen bir kurul var; Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulu. Bu kurul en son 2016 yılında kamuoyuna bir sonuç raporu yayınlamış, o günden bugüne ne yaptığı bilinmiyor. Mevcut saray rejimi kapsamında oluşturulan kurulların kamuoyuna hesap verme gibi bir yaklaşımı olmadığını biliyoruz. Hiç kadın üyesi olmayan bu erkekler kulübünün toplantıları için ne kadar bütçe ayrılmış ve bu bütçenin nereye harcandığını da bilmiyoruz.

Sayın milletvekilleri, bilim ve teknolojinin gelişmesinin ön koşulu, dogmalardan uzak bilimsel faaliyetin, akademik özgürlüğün ifade ve örgütlenme hürriyetinin tanınmış olmasıdır. Bu ülkede barış bildirisine imza attığı için haksız, hukuksuz bir şekilde akademisyenler ihraç edildi. KHK'lerle 117 üniversiteden ihraç edilen 6 binden fazla akademisyen varken geride kalan akademisyenlerden bilimsel üretim beklenemez. AKP iktidarına rağmen işini saygın bir şekilde yürütmeye çalışan bilim insanlarını tenzih ediyorum. Tabii ki AKP iktidarının özellikle son beş yıldır uyguladığı politikalar bilimi değil, karanlığı beslemektedir. Üniversite açmayı bina açmak sanan bu yaklaşımın Şehir Üniversitesini nasıl açtığını ve nasıl kapattığını biliyoruz, üniversitelere nasıl kayyum atadığını biliyoruz. Akademisyenleri iktidarın memurları gibi görürseniz bilimsellikten söz edemezsiniz. Talimatla bilim üretemezsiniz. Üniversitelere kayyum zihniyetiyle yaklaşırsanız teknolojik gelişmeden bahsedemezsiniz. Bilimsel ve teknolojik gelişimin önündeki en büyük engel iktidarınızdır. Dünyanın ilk 100 üniversitesi içerisinde tek bir üniversiteniz yoksa veya herhangi bir alanda öncü değilseniz dönüp aynaya bakmak ve karanlık yüzünüzü görmek zorundasınız.

Değerli arkadaşlar, bu ülkede üniversite okumak artık külfetli ve riskli bir hâl almıştır. Üniversite okuyan, KYK borcuyla mezun oluyor, borçlarını ödeyemediği için icralık oluyor. KPSS'de 90'ın üzerinde puan alsa bile torpili olmadığı için işe giremiyor. Üniversiteli işsiz genç sayısı milyonlarla ifade ediliyor. Daha vahim bir tablo üniversite terk oranlarında ortaya çıkıyor. Gençler sadece üniversiteleri değil, işsiz kaldıkları, baskı gördükleri ve kendilerini özgür hissetmedikleri bu ülkeyi de terk etmek istiyor. İktidarınız sadece hukuksuzluk değil, umutsuzluk da yaratıyor.

Bugün, ithal işitme cihazlarından tıbbi ilaçlara, tekerlekli sandalyeden tüm medikallere, eğitimden ticarete kullanılan teknolojide ne kadar dışa bağımlı kaldığımız ortadadır. El attığı her işe tekçilik ve kayyum mantığıyla yaklaşan iktidarınız toplumun faydasına olan bir teknoloji çıkaramaz; çıkarsa çıkarsa savaşa, ranta, yandaşa hizmet eden ölüm teknolojileri çıkarır.

Montajını yaptığınız savaş araçlarıyla övünüyorsunuz. Teknolojiyi toplumun yararı ve hizmeti için değil, toplumu baskı altına almak ve kendinize güç devşirecek bir alan olarak görüyorsunuz. Teknoloji deyince SİHA'lar, İHA'lar ve savaş dışında da bir dünyanın olduğunu fark etmelisiniz, bu da barış dünyasıdır. Emin olun ki, size rağmen barışı bu ülkeye biz getireceğiz.

Değerli arkadaşlar, teknolojik üretim hukuktan, basın özgürlüğünden, kadına yönelik eşitlik politikalarından, yolsuzluğun önlenmesinden bağımsız değildir. Teknoloji geliştirme merkezlerine yüklenen misyonun yerine gelebilmesi karanlık zihniyetinizin, hukuksuzluğunuzun durdurulmasıyla mümkündür. Düşünce özgürlüğü, haber alma hakkı gibi ilkeler anlayışınızda zaten yok; iletişim teknolojilerini de yalan, propaganda ve manipülasyon için kullanıyorsunuz. Gazetecileri, yazarları, akademisyenleri, sanatçıları, öğrencileri yani düşüncesini ifade eden herkesi sizden farklı düşündüğü için terör yaftasıyla suçluyorsunuz. Cezaevlerinde tecride, hak ihlallerine, işkenceye karşı başlayan açlık grevleri 63'üncü gününde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Devamla) - Tutsakların bu haklı talepleri hukukun gereğidir. Hayati riskler oluşmadan bu hukuksuzluğa son verin. Savaş siyasetinde ısrar ettikçe halklarımızın acısını çoğaltıyor, toplumu büyük bir yıkıma sürüklüyorsunuz. Çatışma, savaş, tecrit çözüm değildir; çözüm müzakeredir, nihayetinde gelinecek yer müzakere masasıdır. Kürt sorununun çözümü Sayın Öcalan'ın üzerindeki ağırlaştırılmış tecridin kaldırılmasından geçer. Çatışma ve savaşta ısrar ederek, Anayasa'yı ve Anayasa Mahkemesi kararlarını uygulamayarak, AİHM kararlarını tanımayarak, kendinizi hukukun üstünde görerek iktidarınızı daha fazla sürdüremeyeceksiniz.

Halkımızı saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz Isparta Milletvekili Sayın Aylin Cesur'a aittir.

Buyurun Sayın Cesur. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teknolojiyle hızla değişen dünyamızda Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Geçmişte para, kaynak ve askerî güçtü dünyanın kaderini etkileyenler. Bugün, Birleşik Krallık'ta ve Amerika'da oylamaların bir algoritmayla nasıl şekillendiğine tanığız, koskoca devletlerin sistemleri bir bilgisayar yazılımıyla tepetakla edilebiliyor.

Çin en büyük yatırımlarını dijital altyapılar alanında gerçekleştirdi ve şirketler hatta kamu doğru yazılımlarla her yıl milyarlarca dolar tasarruf ediyor. Dünyada dijital ekonominin değeri 11,5 trilyon dolar. Ekonomik büyümenin tetikleyicisi AR-GE faaliyetleriyle çıkan yeni ürünler ve uygulamalar. Küresel ölçekte, boyutta bir pazara girebilen ülkeler ile giremeyen ülkeler arasında ciddi bir ekonomik makas var ve burada, işte, teknoloji var. Neden oldu bunlar? Sebep küreselleşme. Uluslararası

hukuktan evrensel hukuka geçildi. Bu yüzyılla beraber uluslararası insan hakları hukukunun evrimiyle bireyin evrensel hukuk güvencelerine kavuşması için adımlar atılmaya başlandı. Terör, uyuşturucu ve kaçakçılıkla mücadele uluslararası iş birliğinin konusu oldu. Yolsuzlukla mücadele evrensel kurallarla çevrelendi. Çevreyle barışık sürdürülebilir kalkınma uluslararası hukuk kurallarına tabi oldu. Dünya tek pazara girerken ticaret ve yatırım yapmanın kuralları evrensel düzenlemelere göre bağlandı yani rekabet ve kalite küreselleşti. Şirketlerin menşesinden çok, nerede yatırım yapıp nerede istihdam sağladığı önem kazandı ve bilgi çağı insanı merkez alan bir kalkınma anlayışı getirdi. İşte, tam burada, eğitim ve sağlık ön plana çıktı. İnsan kaynakları bir ülkenin en büyük zenginliği hâline geldi ve uygar olmanın temel şartı, çağdaşlığın ölçüsü demokrasi, insan hakları, temel özgürlükler ve serbest piyasa ekonomisiyle formülize edildi yani evrenselleşti bu kavramlar.

Şimdi, fakirliği azaltmanın çaresi de sürdürülebilir ve geniş tabanlı bir kalkınma olarak netleşti. Yani 21'inci yüzyıl daha çok refah, daha derin barış ve daha büyük istikrar yüzyılı olarak ilan edildi. Bu, Birleşmiş Milletler milenyumunda oldu Okinawa'da, yüzyıla girmeden önce oldu ve bunlara ulaşmanın yolu da, işte, bilgi ve iletişim teknolojilerine uyum sağlamakla oluyor değerli arkadaşlar.

Bugün, yoksullukla mücadele, hastalıkla ve cehaletle mücadele gündemin en önemli maddesi. Eğitim ve sağlık burada başı çekiyor ve keza çevre, çevrenin korunması. Dünyanın hâli böyle. Dünyanın hâli böyleyken biz teknolojiyi, yediğimiz ekmeği, yakında içtiğimiz suyu ve hatta üstümüze giydiğimiz giysinin pamuğunu dışarıdan alır hâldeyiz. Yani biz ithalci Türkiye'yiz artık, "ithalci" adımız.

Şimdi, bilişim artık siber güvenliğin de ötesinde yeni bir stratejik sektör ve treni kaçıranlar trene belki de artık hiç yetişemeyecekler ve son on dokuz yılda AR-GE'ye yatırım yapmak yerine, betona, müteahhitlere ve garantilere gömülen kaynaklarımızla, hele de son beş senesinde gerçekten de sokulduğumuz siyasi ekonomik çalkantılı ahvalimizle biz bindiğimiz trenden indik ve yeniden binmeyi de kaçırmak üzereyiz sizinle.

OECD ülkeleri arasında gayrisafi millî hasılada AR-GE'ye harcanan kaynak bakımından yüzde 1'le bazı Latin Amerika ülkelerinin ardından sondan 6'ncıyız. OECD ortalaması yüzde 2,37; Güney Kore'nin AR-GE'ye yatırdığı oran yüzde 4,5; İsrail'in yüzde 5. EUROSTAT verilerinde yüksek teknoloji üretiminde istihdam edilen nüfusun toplam istihdamdaki yerine baktığımızda AB ortalaması yüzde 1; Türkiye, Avrupa ülkelerinde 35 ülke arasında binde 3'le sonuncu. Yüksek teknoloji hizmet sektörlerinde istihdamda AB ortalaması yüzde 3, biz yine 35 ülke arasında binde 8'le yine sonuncuyuz.

2009'da Polonya, Yunanistan, Bulgaristan, İtalya ve İspanya gibi bazı ülkelerle aynıyken durumumuz, şimdi, bugün, 16 milyon öğrencinin yüzde 25'inin EBA'ya ulaşamadığı bir Türkiye'yiz ve çatıdan, damdan düşen öğrencilerin öldüğü bir Türkiye'yiz. Teknolojik cihaza ulaşamayan öğrencilerle bu rakam yüzde 36 ve OECD'ye göre, okul çalışmalarında bilgisayara ulaşamama oranında yüzde 69'la 77 ülke arasında 64'üncüyüz.

Isparta Sağırköy'le ilgili aylar önce bir önerge verdim, hâlâ internet yok orada ve yine Isparta'da şu gösterdiğim köylerde -58 köyde- hâlâ internete ulaşım yok. Bizim önergelere cevap alamadık.

2000 yılında pek çok sanayi atılımını gerçekleştirmiş, altyapı ve enerji konusunda ciddi atılımlar yapmış, terör sorununu sona erdirmiş bir Türkiye vardı. Üniversiteleriyle, genç beyinleriyle bu yeni yüzyılın yeni oyununa girmeye hazır bir Türkiye'ydi bu, dünyanın 16'ncı büyük ekonomisiydi, yüzünü çağdaş Batı'ya dönmüş bir Türkiye'ydi. 2001'de Türkiye teknoloji bölgelerine yönelik ilk kanuni düzenlemesini yaptı. Öncesinde de bilim, teknoloji ekosisteminin önemli kurumlarını devreye sokmuştu, teknolojik gelişmelerin altyapılarını da hazırlamıştı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AYLİN CESUR (Devamla) – Yani bir sıçramaydı Türkiye'nin ihtiyacı ve sıçrama var, sizinle sıçrama oldu ama aşağıya doğru. Battıkça batıyoruz.

Kanun teklifindeki teknoloji geliştirme bölgelerine sunulan teşvikleri ve kolaylıkları destekliyoruz, yetmez; teşviklerle, minnak düzenlemelerle bu makası kapatamazsınız. Ülkemizin daha bütüncül bir stratejiye, 21'inci yüzyılın ruhuna uygun bir yönetim anlayışına ihtiyacı var.

İthalatçısınız ya, vizyon ithal edip getirseniz de yetmez. Bilişim sektöründe yabancı yatırımcı demokratik kurumları aşınmış, ekonomik istikrarı bozulmuş, vahşi kayırmacılık kol gezen, denetleyici kurumları yoz bir ülkeye yatırım yapmıyor maalesef. Gelirken baktım da 2 tane yüksek teknoloji enstitüsü var Türkiye'nin. Demirel Başbakanken birini Gebze'de, birini İzmir'de kurmuş, ondan sonra hiçbir şey yok. Formül, iyi yönetimde, huzurlu ve mutlu bir Türkiye'de. Ama ben güzel bir haber vereyim, olacak, olacak çünkü sizden sonra iyileşeceğiz, hepsini yapacağız inşallah.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 13'üncü madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 14'üncü madde üzerinde 3 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 229 sıra sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 14'üncü maddesiyle Elektronik İmza Kanunu'na eklenmesi öngörülen Ek 2'nci maddenin dördüncü fıkrasındaki "uygulanır" ibaresinin "hüküm olunur" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Müzeyyen Şevkin	Çetin Osman Budak
Kocaeli	Adana	Antalya
Türabi Kayan	Tacettin Bayır	Kadim Durmaz
Kırklareli	İzmir	Tokat

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Kırklareli Milletvekili Sayın Türabi Kayan'ın.

Buyurun Sayın Kayan. (CHP sıralarından alkışlar)

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, teknoloji geliştirme bölgeleriyle ilgili kanun teklifi üzerinde söz almış bulunuyorum.

Değerli arkadaşlar, teknoloji bilgiyle oluyor, teknoloji çalışmayla oluyor ama en önemlisi teknoloji eğitimle geliyor. Şimdi, ben çiftçiyim. Bu gübre konusundan biraz bahsetmek istiyorum size. Değerli arkadaşlar, gelişmiş ülkeler sıvı gübreyle, organik gübreyle, mantar gübreyle üretim yapmaya başladılar, bizde ise ne oluyor biliyor musunuz? Üç ay önce üre gübresi, yüzde 46'lık azotlu gübrenin fiyatı 1.500

liraydı, üç ay sonra bugün bu fiyat 3.000 lira değerli arkadaşlar. Aynı zamanda, fosforlu gübrenin fiyatı üç ay önce 1.800 liraydı bugün 3.200 lira, 3.500 lira. Biz şimdi bununla uğraşıyoruz. Değerli arkadaşlar, hadi diyelim ki dolar baz alınıyor, doların fiyatı üç ay önce 8,5 liraydı, şimdi 7,40 lira. Gübrenin fiyatı yüzde 80 artmış. Bunun izahını bize bir anlatın da biz de bilelim. Teknoloji gelişsin diye burada yasa teklifi getiriyorsunuz. Getirelim, teknolojiyi üretelim, peki, nasıl üreteceğiz?

Değerli arkadaşlar, ülkemizin en nadide üniversitelerinden Orta Doğu Teknik Üniversitesinin çanına ot tıkadınız, şimdi de Boğaziçi Üniversitesiyle uğraşıyorsunuz. Boğaziçi Üniversitesi kaç günden beri sürekli olarak bir üniversite rektörüyle uğraşıyor. Bu mu olması lazım? Bununla mı uğraşması lazım Bilim Kurulunun? Bilim Kurulunun, bilimin görevi bu mudur, öğrencilerin görevi bu mudur? Ama öğrencileri mecbur bırakıyorsunuz, oradaki öğretim görevlilerini mecbur bırakıyorsunuz. Kaç gündür, kaç haftadır üniversite rektörü olarak atanan kişi hâlâ bir yardımcı atayamadı? Niye? Çünkü uygun görmüyorlar, çünkü "Bu yanlış." diyorlar, Bu yanlış olduğu müddetçe biz bu yanlışı üzerimize giyemeyiz." diyorlar. Şimdi, hâlâ ısrarlısınız bu konuda. Peki, bu ısrarla, şimdi bu getirdiğiniz yasa teklifiyle nasıl gelişecek teknoloji? Teknoloji bilimle gelişir. Bunun başka izahı varsa söyleyin değerli arkadaşlar.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Fransız General Almanya'ya gelir, Alman Generaline der ki: "Mahvoldunuz, ülkeniz tamamen yerle bir oldu, şimdi ne yapacaksınız?" Hepiniz biliyorsunuz belki, Alman Generalin verdiği dünya tarihine geçecek bir söz vardır: "Ekselans, bizim Almanya'da üniversiteler var."

Değerli arkadaşlar, bizim on sekiz yıl önce, siz gelmeden önce, hatta on dokuz yıl önce üniversitelerimiz vardı, üniversitelerimiz bilim üretiyorlardı. Arkadaşlarımızın aşağı yukarı birçoğu söyledi, bu üniversiteler ilk 500'e giren üniversitelerdi. Bunlar bilim üretecek diye aklınıza ne geldi, bilmiyorum, bilim üretmesin diye her şeyi yapıyorsunuz, çiftçi üretmesin diye, para kazanamasın diye her şeyi yapıyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, başta söylemiştim çiftçiyim diye. 80 kilogram gübre atılır 1 dekara buğday için. Bu 80 kilogram gübrenin, kilo fiyatı 3 liradan -yapın hesabını- 240 liradır. 200-250 lira da "icar parası" dediğimiz kira parası; 450-500 lira olur. Değerli arkadaşlar, bunun 250-300 lirası da ilaç parası, yakıt parası ve makine amortisman ücretidir, etti mi size 650-700 lira. 300 kilo alacak buradan. 300 kiloyu 2 lirayla çarptığınız zaman -buğdayın kilosu 2 liradır, şimdi daha da aşağıya düştü- 600 liradır. 750 liraya mal edilen bir buğdayı 600 liraya satarsa bu çiftçi nasıl kâr edecek, bana bir izah edin. Bunun yolu nedir? Değerli arkadaşlar, biliyorsanız söyleyin, ben de gidip bölgemdeki çiftçilere bunu anlatacağım. Çiftçilerimiz her yaptıkları işten zarar ettikleri için bu işi bıraktılar. Böyle mi olması lazım bu iş? On dokuz yılda buraya mı geldiniz, ülkeyi buraya mı getirdiniz? Peki, ne kazanıyorsunuz bundan? İşte geldiğiniz nokta, Türkiye 70 cente muhtaç oldu. Yakışıyor mu? Size yakışıyor mu? Türkiye'ye yakışıyor mu? Bu çiftçiye, bu esnafa yakışıyor mu? Üniversitelerimize yakışıyor mu? Bir söyleyin bize değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TÜRABİ KAYAN (Devamla) – Sayın Başkan, bir dakika müsaadenizi rica ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRABİ KAYAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bilim işi ciddi iştir. Bunu da her fırsatta söylemeye çalışıyorum. Bilim işi ciddi iştir ve bilim işine siz duyguyu katamazsınız. Duyguyla bilim yürümez, geçmişle bilim yürümez; bilim sürekli olarak araştırmaya, geliştirmeye ve ileriye bakmaya yöneliktir. Bunu maalesef on dokuz yılda Türkiye'ye yerleştiremediniz, sizin geldiğiniz güne kadar yerleştirilmiş olanların da hepsini yerle yeksan ettiniz.

Türkiye üzerinde AK PARTİ artık bir yük olmuştur değerli arkadaşlar. Bu yükü Türkiye ilk seçimde üzerinden atacaktır diyorum, hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 229 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinde geçen "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mahmut Celadet Gaydalı	Zeynel Özen	Mahmut Toğrul
Bitlis	İstanbul	Gaziantep
	Kemal Peköz	
	Adana	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Arslan Kabukcuoğlu	Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Orhan Çakırlar
Eskişehir	Adana	Edirne
Ayhan Erel	Dursun Müsavat Dervişoğlu	Fahrettin Yokuş
Aksaray	İzmir	Konya

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ilk konuşmacı Bitlis Milletvekili Sayın Mahmut Celadet Gaydalı.

Buyurun Sayın Gaydalı. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; partim ve grubum adına, görüşülmekte olan 229 sıra sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve kamuoyunu saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, üniversite ve sermaye iş birliğiyle ortaya çıkacak teknolojilik gelişmeleri desteklemek amacıyla hazırlanan bir kanun teklifini görüşüyoruz. Fakat bu kanun teklifinin özellikle Meclisin ilk açılış gününde gündeme getirilmesi aslında bazı sorunların saray ve AKP tarafından yeterince anlaşılmadığı ve halkın sesine kulak verilmediğinin işaretidir. Pandeminin yıkıcı etkileri ekonomik açıdan toplumda ciddi yaralar açmışken bu kanun teklifinin öncelikli olarak görüşülmesinin gerekçesi nedir? Bu teklif, toplumun temel ihtiyaçlarını karşılayacak yasalardan sonra, bir ay sonra hatta üç ay sonra görüşülse ne olurdu?

Burada AR-GE ve teknolojiden bahsediliyor ama salgın koşullarında uzaktan eğitim görmek zorunda kalan çocuklarımıza teknik altyapı dahi sağlanamıyor. Bitlis'te ilkokul çocukları, karda kışta "İnternet çeksin." diye tepelere tırmanıyor, siz burada teknoloji geliştirme bölgelerinden bahsediyorsunuz. AR-GE'nin ilk basamağı eğitimdir, siz EBA'yla ilk basamağın birinci adımında çuvalladınız.

Değerli vekiller, esnaf başta olmak üzere, küçük ve orta birçok işletmeyle üretici âdeta yapayalnız bırakıldı. "Devlet desteği" adı altında borçlandırılan esnaflar, kredilerini ödemek bir yana dursun elektrik, su faturalarını dahi ödeyemeyecek durumdalar.

Suni gündemler yaratarak ekonomi sorunlarının üstü örtülmeye çalışılıyor fakat her hafta pazara, markete giden insanlar ekonomik sorunun varlığını iliklerine kadar hissediyor.

Yerel ölçekte de ciddi sorunlar hâlâ mevcudiyetini korumakta. Bitlis'te özellikle esnaf kardeşlerimiz ayakta durmakta zorlanmaktadır. Yeni açıklanan müjdeleriniz açılan yaraya merhem olmaktan çok uzak. Vergileri ertelemekle her şeyi çözeceğinize inanıyorsunuz. Esnaf kazanmadığı sürece borcu ne kadar ertelediğinizin hiçbir önemi yok, bunu dahi göremiyorsunuz. Bu sorun şirket bazında değil, sosyolojik olarak kişi bazında yapılacak araştırmalarla çözülebilir. Milyonlarca işsiz insan var, onlar ne yapsın?

Çiftçinin durumunu soran yok. Daha önce patates, soğan depolarını basıp "Bunlar stokçu, bunlar terörist." diyen mantalite bugün gidip depoları niye kontrol etmiyor? Depolar dolu, alan yok. Fırsatçı tüccar da üreticiye kilogramı 1 liraya mal olan patatesi 40-50 kuruşa kapatma çabasında. Parası çok olup ithalat yapan Tarım Bakanı, patatesin kilogram üretim maliyetini hesap edemiyor mu? Avrupa'nın hiçbir ülkesinde üretici tüccara ezdirilmez hatta devletin koyduğu minimum fiyatın altına fiyat teklif eden tüccar, üretici tarafından mahkemeye bile verilir. Bizde ise kimin eli kimin cebinde belli değil. Üretici fiyat analizi yapamazsan piyasa fiyat politikasını da beceremezsin. İnsanlarımızın önce makul fiyatlarla karnını doyurmalıyız ki teknoloji ve AR-GE'ye eğilebilsinler. Yoksa AR-GE "Sakın araştırma, sakın geliştirme." anlamına gelir.

Ahlat'ta patates üreticisi, AKP vekiline depoları göstererek çare bulmasını ister. Vekilin "Ben manav mıyım?" cevabı üreticiyi hayal kırıklığına uğratmıştır. Siyaset çözüm arama ve çare bulma yeridir, sorumluluk da iktidar partisine düşer.

Diğer önemli bir husus da doğa katliamıdır. 1960'lı yıllardan beri devlet eliyle Bitlis yöremizdeki ormanlar tahrip edilmiştir. 1960-1980 yılları arası çevre illerin yakacak ihtiyacını karşılamak için kesilen meşe ağaçları, son otuz yıldır da güvenlik gerekçesiyle genç fide gözetilmeden yakılıyor, kesiliyor hatta iş makineleri sokularak ağaçların kökleri bile sökülüyor. Bütün dünyada iklim krizi, küresel ısınma, ekolojik kıyım ve kuraklık konuşulurken bütün bu yaptığınız orman katliamını hiç kimseye izah edemezsiniz, ondan sonra da çıkıp "Şu kadar fidan diktik." deyip yalan propagandayla göz boyayamazsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT CELADET GAYDALI (Devamla) – Bir dakika daha rica ediyorum.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Devamla) – Gelişmiş ülkelerde "10 ağaç yetiştir, sonra 1 ağaç kes." slogandır. Bu tabiat düşmanlığı ve ağaç düşmanlığına son vermezseniz bindiğiniz dalı kesip çocuklarımıza yaşanması çok zor, berbat bir dünya bırakacaksınız. Gelin, bu deve kuşu politikalarınızdan vazgeçin, dünyaya at gözlüğüyle bakmaktan vazgeçin -günün uzay teknolojisiyle herkes sizin ne yaptığınızı görüyor- siz de at gözlüğünüzü çıkarıp geniş bir perspektiften dünyaya bakın.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz, Eskişehir Milletvekili Sayın Arslan Kabukcuoğlu'na ait.

Buyurun Sayın Kabukcuoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz 229 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Yasa teklifinin genel gerekçeler kısmında, teknoloji geliştirme merkezlerinin, emek yoğun ekonomiden teknoloji yoğun ekonomiye geçişi için önemli bir parametre olduğundan ve ülkede yatırımı artıracağından, işsizliği azaltacağından bahsedilmektedir.

Profesör Doktor Ufuk Akçiğit, Chicago Üniversitesi Ekonomi Bölümünde öğretim üyesidir, pek çok alanda ve eğitim konusunda da çalışmalar yapmaktadır. Almanya'dan Humboldt Ödülü'nü aldı. Finlandiya ve Danimarka için de eğitim danışmanlığı yapmaktadır. Ülkemizde TÜBA adına üniversitelerimizle ilgili bir araştırma yaptı. Üniversitelerimizde ortaklaşa yayın sayısının azlığı biliniyor. Bilindiği gibi, yayın sayısının artması demek, o üniversitede araştırmanın fazlalığı ve çalışmanın fazlalığını gösterir. Eski üniversite olmanın, öğretim üyelerinin ders verme saatlerinin az olmasının, üniversiteyi kuran çekirdek kadronun güçlü olmasının, araştırmalara yeterli ödeneklerin ayrılmasının yayın sayısı artmasını sağladığı rapor edilmiştir. Bizde Boğaziçi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Hacettepe, Bilkent, Koç, Sabancı ve Özyeğin Üniversiteleri bu şartları karşılamaktadır. Bu şartları sağlayan üniversiteler bizim için çok önemli değildir(!) Boğaziçi Üniversitesinin başına gelenleri bu çerçevede görmek gerekir.

Akçiğit'in Danirmarka raporu şöyle der: "İcat için konunun bir iş adamı ayağı vardır, bir de bilim adamı ayağı vardır. İş adamları devamlı bir rekabet içerisindedirler, devamlı problemlerle karşı karşıyadırlar ve devamlı çözecek problemleri vardır. Bunun için araştırmalara iş adamları ayağından gelecek isteklerde, taleplerde bir eksiklik, bir zorluk yoktur. İkincisi ise bilim adamları ve üniversiteler ayağıdır. Üniversite ayağında sorumluluğu yüklenecek olan, doktoralı teknik insanlardır." Danimarka, lisans öncesi, lisans ve doktoralı çalıştırılanlar arasında bir araştırma yapmış, görmüşler ki; doktora sahibi olanların yaptıkları inovasyonlar, araştırmalar, icatlar diğerlerinin kat kat fazlası. Bunu devam ettirmek için iş adamlarına demişler ki: "Eğer, doktorası olan insanları çalıştırırsanız, çalıştırdığınız insanın yarı maaşını biz vereceğiz." ve bunun üzerine forse etmişler, Danimarka'da doktoralı adamları çok fazla çalıştırmışlar, çok fazla ihtiyaç olmuş; yalnız bir noktaya gelmiş tıkanmış, Danimarka eğitim sistemi bunun altından kalkamaz olmuş. Akçiğit bunlara diyor ki: "Eğer bunu devam ettirmek istiyorsanız, yine çok doktoralı insan olmasını istiyorsanız dışarıdan öğrenci getirmelisiniz ve bu öğrencilere de doktora eğitimi vermelisiniz, çalıştırmalısınız." Amerika Birleşik Devletleri'ndeki kalkınmanın da sırrı buradadır. Bazı ülkelerin 2016 yılında mezun ettiği doktoralı öğrenci sayısı; Amerika Birleşik Devletleri'nde 69 bin, Çin'de 55 bin, Almanya'da 29 bin, Türkiye'de ise sadece 6 bin.

Konumuz inovasyonsa, ülkenin kazanması ise üniversiteleri ele almak lazım; üniversiteleri ele alacaksak bundan önce ortaöğrenimi ele almak lazım; ortaöğrenimi ele alacaksak temel öğretimi ele almak lazım; temel öğretimi ele alacaksak okul öncesi eğitimi ele almak lazım. Yani bu çok geniş bir yelpazedir. Gelişmek için, yükselmek için, bir yere gelmek için işin omurgası eğitimdir. Acil olarak üniversitelerden ülkemizin insan ihtiyacı planlamasına başlamalıyız. Lisans eğitimi konusunda bizim milletvekillerimiz Sayın Hüseyin Filiz ve Ayhan Altıntaş konuşmalarında gerekli önerileri belirttiler, vurguladılar. Yıldız üniversitelerin derhâl önü açılmalıdır. Buralarda hamiyet sahibi çok insan vardır, onlara engel olmayalım yeter; iş adamı zaten inovasyona hazır.

Sayın milletvekilleri, şu anda, dünyanın en zengin insanı 2 Türk'tür ve bu 2 insan buldukları icat sayesinde bir yere geldiler. Bunlar hem şöhret oldular hem de para sahibi oldular. Sayın Uğur Şahin'i ve eşi Özlem Türeci'yi saygıyla selamlıyorum.

Üniversite doktora programına öğrenci yetiştirmeye ağırlık verilmelidir, tüm eğitim sistemimiz gözden geçirilmelidir.

Bu yasaya emek verilmiş, kafa yorulmuş, bunu hazırlayanların da Akçiğit gibi düşünüyor olmaması mümkün değil. Sorunun çözümünü bildikleri hâlde yapmamaları çaresizlikten mi emin değilim. Burada Akçiğit'in çalıştığı Chicago Üniversitesi ile Ankara Üniversitesinin bazı verilerini karşılaştırmak istiyorum: Ankara Üniversitesinde ön lisansta 8 bin, Chicago'da 6.800 öğrenci var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – Ankara Üniversitesinde lisansta 45 bin, ön lisansta 8 bin; Chicago Üniversitesinde lisansta 6.800 ve doktora programında 18 bin öğrenci var. Yani Türkiye'deki tüm doktoraların 3 misli doktora programına alıyorlar. Küçük bir fark daha var: Ankara Üniversitesinin 2021 bütçesi 200 milyon dolar, Chicago Üniversitesininki 4,3 milyar ve artı bağışlar. 2020 yılı itibarıyla yurt dışında 2.471 yüksek lisans ve doktora öğrencimiz vardır. Bu öğrencileri asla beyin göçü olarak görmemek lazım. Bunları ülkeye çekici birtakım tedbirler almak lazım. Şu kadarki bunlar içerisinde çok başarılı olanlar, yıldız olanlar yurt dışında kalıp bizim onlarla olan köprümüzü sağlayabilir.

Eskişehir, yetişmiş insan gücü itibarıyla da seçkin bir kentimizdir. Her branşta yetişkin personel vardır, akademik personel vardır. Eskişehir Teknik Üniversitesi Teknokenti 5 bin metrekare, yine, bu üniversiteye bağlı barakalarda hizmet veren Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi de 2.100 metrekare kapalı alana ihtiyaç duymaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ARSLAN KABUKÇUOĞLU (Devamla) – Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN – Selamlayalım.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – Bunlar için her 2 teknokent de finansman beklemektedir. Konuya Bakanlığımızın bigâne kalmayacağını umuyorum.

Hepinize saygılarımı sunarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

15'inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sıralarına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 229 sıra sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 15'inci maddesinde yer alan "yürürlükten kaldırılmıştır" ibaresinin "maddenin yürürlük tarihi itibarıyla kaldırılmıştır" biçiminde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu	Müzeyyen Şevkin
Kocaeli	Manisa	Adana
Kadim Durmaz	Çetin Osman Budak	Tacettin Bayır
Tokat	Antalya	İzmir
	Ali Fazıl Kasap	
	Kütahya	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İFFET POLAT (İstanbul) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Kütahya Milletvekili Sayın Ali Fazıl Kasap.

Buyurun Sayın Kasap. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün Hazreti Ali'nin şehadetinin yıl dönümü, ona ait bir sözle başlamak istiyorum: "Kalp temiz olursa dilden güzel sözler çıkar."

Değerli arkadaşlar, bu bir Türkiye Büyük Millet Meclisi araştırma komisyonu raporu, Mart 2020'de çıkmış. ALS, SMA gibi nadir hastalıklarla ilgili, tedavisi olmayan hastalıklarla ilgili çıkarılan bir komisyon raporu. Bu rapordaki öneriler maalesef hemen hemen bir yılı geçti ve henüz gündeme

gelmedi. Bu SMA bir kas hastalığı. Türkiye'de yaklaşık SGK verilerine göre 1.300 hasta var. SMA-1'in de en son ki tedavisi… Şöyle söyleyeyim: Türkiye'de yaklaşık 100 SMA-1 hastası var. Geçen ayki verilere göre 96 kalmış. Bu çocuklar 2 yaşı dolmadan genelde ölüyorlar, yüzde 99'u 2 yaşı dolmadan ölüyor. Bu hastalık için daha önce 2018 yılında Sayın Sağlık Bakanı bir tarama testi yapılacağını, en geç 2020 yılı içinde tarama testinin faaliyete geçeceğini söylemişti. Maalesef 2020 bitti, bu test yapılmadı.

Aynı Sağlık Bakanlığı, bakın, dedi ki:… Dünyada bunun bir tedavisi var değerli arkadaşlar, 2020 yılından beri dünyada, Amerika'da ve Avrupa'da, bir sürü ülkede uygulanan tedavi var ama biz Türkiye'de bunu uygulayamıyoruz. Tedavi yaklaşık bu 100 çocuğumuz için çocuk başına 2 milyon dolara mal oluyor. Türkiye büyük devlet ve bu 100 ızdıraplı aileye, ölüme terkedilen 100 çocuğumuza bizim sahip çıkmamız gerekiyor; sağlık hakkına, yaşam hakkına sahip çıkmamız gerekiyor. Ben bir çocuk hekimiyim, elimde çaresiz bir şekilde, bu şekilde ölen 10-15 hastamı hatırlıyorum. Aynı şekilde değerli Sayın Sağlık Bakanımız da muhtemelen bu tip hastalarla mükerrer karşılaşmıştır. Bakanımız dedi ki: "Çocuklarımızı biz denek yaptırmayız." Bakın, değerli arkadaşlar, sene 2019, Amerikan FDA onay vermiş. Sağlık Bakanı dedi ki: "Bununla ilgili Bilim Kurulunun da kanaati var Sağlık Bakanlığı bünyesinde, hiçbir geçerli yayın yok, çocuklarımızı denek yaptırmayız." 2019 yılında Amerikan FDA onay vermiş. 2020 yılında Avrupa EMA (European Medical Association) onlar da onay vermiş. Avrupa'da Almanya'da uygulanıyor, İngiltere'de uygulanıyor, Amerika'da uygulanıyor, Türkiye'de uygulanmıyor.

Sayın Bakan dedi ki: "Yeterli düzeyde yayın yok." Bu çocukları biz ölüme terk ediyoruz. Bakın, dünyanın en prestijli dergilerinden biri "The New England Journal of Medicine" -İngiltere'de çıkan dergi- "Orphanet Journal of Rare Diseases" nadir görülen hastalıklar yayını var, burada. Bakın, değerli arkadaşlar, tedavideki gelişimlerle ilgili yayın var. İnternette baktım, Medline'a baktım, tıbbi yayın kataloğunda yaklaşık 10 bin tane yayın var ve Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanı diyor ki, aynı coronavirüs aşısında yalpaladığı gibi, bir sağa bir sola gittiği gibi… Bakın, pediatrik nöroloji var, binlerce yayın var. Şu anda Japonya'ya kadar bir sürü ülke bu… Ve şunu da söyleyeyim: Tedavi oranı yüzde 90'ın üzerinde. "Yeterli düzeyde şeyi görmediğimiz zaman buna başlamayız, bekleyeceğiz." diyor. Beklediğiniz her gün -geçen ay 112 hasta vardı, şu anda 96- çocuklarımız ölüyor, aileler mutsuz ve Bakan her gün -aynı coronavirüs aşısında yaptığı gibi- "İnşallah seneye yapacağız." "İnşallah şu zaman yapacağız…"

Bakın, değerli arkadaşlar, insan hayatı her şeyden çok çok önemlidir. Aşıyı temin edemediniz, dut pekmezini önerdiniz. Bunları içen insanlar da bakın, ben söyleyeyim, ejder meyveli "smoothie", orman meyveli spesiyal, bahçeli limonata vesaire… 100 çocuğun bedeli nedir değerli arkadaşlar? 100 çocuğun hayata tutunma gerekçesi, 100 çocuğun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) - Cumhurbaşkanlığı filosunda bulunan bir uçağın maliyeti ne kadar? 420 milyon dolar. Gelin, bir uçağı satalım, iki sene çocuklarımızı kurtaralım, hayata bağlayalım, aileler mutlu olsun. (CHP sıralarından alkışlar) Bu çocuklar nefes alamadıkları için ölüyorlar, bu çocuklar bile bile ölüme terk ediliyorlar. Bakanın konuşmasından sonra 16 çocuk vefat etti; bunun sorumluluğu, bunun vicdani sorumluluğu hepimizin, Meclisin ve sizlerin üzerinizdedir.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Özel…

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

47.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, (199) sıra sayılı Meclis Araştırması Komisyonu Raporu'nun geçen mayıs ayında basıldığına ama görüşülmediğine, raporda 5 partinin ortak tavsiyelerinin olduğuna, Sağlık Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Sanayi Bakanlığı görevlileri ve bakanları da davet ederek bu meselenin hep beraber uygun bir zamanda görüşülmesine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, vekilimiz SMA hastası çocukların sorununu söyledi. Dün de -veya evvelsi gündü- nadir hastalıklar ve çok nadir görülen hastalıklar ve bunun yetim ilaçlarıyla ilgili konuşmuştuk. Sayın Bakan Yardımcısıyla arkada bir arada da konuştuk, ben kendisine 199 sıra sayılı Meclis Araştırması Komisyonunun raporunu da sundum, kendileri de çalışma yapacaklarını söylediler; bu, önemli bir yaklaşım. Vekilimizin söylediklerine ilave bir tek şey söyleyeyim: Geçen sene mayıs ayında basılan -biz başka çok mühim işlerimizden görüşmedik- raporda 5 partinin ortak tavsiyesi var. SMA hastalığı için evlilik öncesi taramayı zorunlu hâle getireceğiz, çok ucuz bir iş ama SMA hastası çocuk doğmayacak, doğmayınca birkaç yıl sonra eldeki hasta çocuklarımız dışında böyle bir sorunumuz kalmayacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Bu raporu burada görüşmek yerine baroları bölmeyi, bu raporu burada görüşmek yerine Süleyman Soylu'nun derneklere kayyum atamasına imkân tanımayı, sosyal medya kısıtlaması düzenlemesi yapmayı falan tercih ediyoruz. Bu, bu Meclisin önemli ve ağır bir sorumluluğudur. Vekilimiz anlatırken gözünün içine bakamayan arkadaşlarımız var, vallahi ben de çok zorlanıyorum yani bu kadar üstünde durmamıza rağmen. Bu yüzden, hayvan hakları yasası çok önemli, onunla ilgili bir adım atılacağı söyleniyor, çok uzun süredir bekleniyor. Bu konuda da, şu raporun görüşülmesi… Çünkü ne oluyor? Rapor görüşülünce bu rapor tüm bakanlıklara, ilgili kamu kuruluşlarına ödev olarak yollanıyor. Hatta ilk kez bir şey yapalım, rapor görüşülürken Sağlık Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Sanayi Bakanlığı görevlilerini de, bürokratlarını da hatta mümkünse -konuşalım aramızda- bakanları da bu genel görüşmeye davet edelim, şu meseleyi hep beraber burada uygun bir zamanda görüşelim.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Samsun Milletvekili Fuat Köktaş ve 48 Milletvekilinin Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3112) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 229) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "kaldırılmıştır" ibaresinin "çıkarılmıştır" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu	Fahrettin Yokuş	Bedri Yaşar
İzmir	Konya	Samsun
Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Ayhan Erel	Orhan Çakırlar
Adana	Aksaray	Edirne
	Muhammet Naci Cinisli	
	Erzurum	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli konuşacak.

Buyurun Sayın Cinisli. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz milletimizi ve Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım.

Türkiye, teknoloji alanında katma değeri yüksek ürün geliştirmekte zorlanan bir ülke görünümünde. Ekipman ve yazılım ürünlerinde yurt dışına bağımlıyız. Doğal kaynak eksikliğine dayalı, yurt dışında bağımlı olduğumuz enerji ithalatımız ile insani eğitim ve üretime bağlı olan teknolojideki ithalat miktarlarımız neredeyse aynı. Kendi kendimize vurduğumuz bu darbe ne doğanın bir azizliği ne de yabancı parmağı; modern eğitim ve üretime uyumsuzluk sebebiyle kendi kendimizi küresel rekabetin dışında bıraktık.

Ülkemizin ihtiyaç duyduğu fiber altyapı uzunluğu 5 milyon kilometre iken şu anda en iyi ihtimalle 400 bin kilometre fiber altyapıya sahibiz. 4 milyon 600 bin kilometrelik fiber altyapı eksikliği tam anlamıyla bir iktidar ayıbıdır. Sadece şanslı yerlerde 3G ve az sayılı yerde 4,5G var. GSM şebekelerinin genel durumu değerlendirildiğinde Türkiye ortalaması 2G'dir. Komşumuz Yunanistan bile Ege Denizi'ndeki adaların tamamı dâhil 4,5G ülkesi. İktidara ve sayın AK PARTİ milletvekillerine sesleniyorum: Lütfen kendinizi ve halkımızı kandırmayın.

Değerli milletvekilleri, bugün ABD ve Çin arasında yoğun şekilde yaşanan ticaret savaşında Türkiye'ye büyük bir fırsat doğdu. Batılı ülkelerin Çin'de yoğunlaşan teknolojik ürün üretimine alternatif yeni bir ülke aranırken Türkiye altyapısıyla, yetişmiş genç insan gücüyle, pazara yakınlığıyla en ideal ülkedir. Hem istihdam yatırımı hem de teknoloji transferi olarak düşünecek olursak büyük bir fırsat önümüzde duruyor. Bir Doğu, bir Batı arasında bocalayan iktidarın doğru bir siyasetle bu yatırımları Türkiye'ye çekmesini dilerim.

Bugün kullandığımız internetin hem ekipman altyapısı hem de yazılım altyapısı millî değildir. Ekipmanda büyük oranda Çin'e bağımlıyken yazılımda da Batı'ya bağımlıyız. Ülkemizde yirmi beş yıldır internet kullanılmasına rağmen hâlâ yeni bir internet trafik değişim noktasına sahip değiliz, oysa dünyada 849 farklı internet trafik değişim noktası var. Bu değişim noktalarının fonksiyonu internet veri transferindeki trafiği rahatlatmak, ucuzlatmak ve güvenli hâle getirmek. Tüm uzmanlar İstanbul'un ideal bir internet trafik değişim noktası olduğunda hemfikirler ancak buna rağmen ülkemizde bir değişim noktası kurulmuyor. Dünyanın verilerinin geçtiği bir nokta olmak stratejik olarak eskinin İpek Yolu yerine dijital İpek Yolu hâline de gelmektir aslında. Bu gereklilik On Birinci Kalkınma Planı'nda mevcut, ayrıca 2019 yılı Temmuz ayında değişim noktalarının kurulacağına dair bir Cumhurbaşkanlığı genelgesi de var fakat her ne hikmetse yapıldığı takdirde internetin hem güvenli hem de ucuz hâle gelecek olmasına rağmen bu fikir bir türlü fiiliyata geçirilemiyor. Gerçekleştiği takdirde şaibeli TÜRK TELEKOM'un vatandaşlarımıza şimdiki kadar yük getirmeyeceğini de belirtmek isterim. Ülkemizde kurulacak değişim noktaları aynı zamanda dünya operatörlerinin trafiklerini taşıyacakları ve kira ödeyecekleri kavşaklar olurlar. Bugün dünyada 25 kadar global taşıyıcı var. Bunları ülkemize çekmemiz durumunda, bırakın maliyet tasarrufunu, aynı zamanda Türkiye olarak para kazanmak da mümkün olacak. Diğer yandan, internet değişim noktaları, siber saldırıların durdurulabileceği bir ön savunma görevi de görüyorlar, böylesine güçlü saldırıların engellenmesinde ve yönünün değiştirilmesinde önemli bir görev üstleniyorlar. Ülkemizde internet değişim noktası olmaması, siber saldırılara açık olmamıza ve veri güvensizliğine de imkân sağlıyor. Siber saldırı altında kalan şirket ve kurumlar, çözüm olarak veri akışlarını ister istemez yurt dışındaki değişim noktalarına yönlendirerek ani gelen istek yükünü hafifletmek yoluna gidiyorlar. Bu da yerli mahrem verileri, siber saldırılara karşı kurtarıcı gibi gözüken yabancı üçüncü kurumlara ve mümkün ki istihbarat kuruluşlarına teslim etmek demek oluyor.

Değerli milletvekilleri, dikkatlerinize sunmak istediğim diğer bir konu ise sayılarının 15 milyon olduğu raporlanan ilkokul ve lise öğrencelerinin pandemi süresince eğitimsiz kalmaları. Sayın Millî Eğitim Bakanından öğreniyoruz ki 15 milyon öğrenciden yalnızca 1 milyonuna EBA canlı yayını yapma kapasitesine sahibiz. Geri kalan 14 milyon çocuğumuz nasıl eğitim alacaklar?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İYİ PARTİ olarak e-eğitim konusunda uzmanlarımızla hazırladığımız önerilerimizi Meclis kürsüsünden kamuoyuyla özet hâlinde paylaşmak isterim. Öğretmen ve öğrenciler için bilgisayar, internet bir eğitim aracı olarak doğal ihtiyaçlarıdır. Devletimiz, bedava ders kitabı dağıttığı, ücretsiz eğitim altyapısı sağladığı gibi bilgisayar, internet erişimi maliyetlerini de karşılamalı. Bu maliyetin karşılanması için Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun sektörden almakta olduğu 6 milyar liralık katkı payı kullanılmalı. Altyapı kurmak ve EBA içeriğini geliştirmek için yapılması gereken harcamalar Evrensel Hizmet Fonu'ndan karşılanmalı. Dünya Bankasının 2023'e kadar ayırdığı 160 milyon dolar da hizmetler için tahsis edilmeli. EBA verilerinin, Sağlık Bakanlığının turkuaz tablosu gibi günlük paylaşılması gerekmekte. Kaç öğrencinin derslere katıldığı, kaç saat ders yapıldığı, kaç kişinin bağlanamadığı gibi verilerin günlük açıklanması gerektiğini ifade eder, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 229 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinde geçen "yürürlükten kaldırılmıştır" ibaresinin "madde metninden çıkarılmıştır" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tulay Hatımoğulları Oruç	Mahmut Toğrul	Zeynel Özen
Adana	Gaziantep	İstanbul
Kemal Peköz	Mahmut Celadet Gaydalı	Serpil Kemalbay Pekgözegü
Adana	Bitlis	İzmir

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde konuşmak isteyen İzmir Milletvekili Sayın Serpil Kemalbay.

Buyurun Sayın Kemalbay. (HDP sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üç gündür burada âdeta havanda su dövüyoruz. Söz konusu yasa teklifinin Türkiye'de bir teknolojik gelişimi sağlayabilmesi için elbette koşullar yok yani böyle bir yasanın gerçekliği yok, hayatta bir gerçekliği yok. Güzel bir Japon atasözü var, diyor ki: "Hiçbirimiz hepimiz kadar akıllı değiliz." Tek bir adamın aklıyla yönetilen, yönetilmeye çalışılan bir tek adam rejimiyle karşı karşıyayız ve böyle bir ortamda da elbette ki bilimsellikten, teknolojiden, gelişmeden, toplum yararına, halk yararına bir ekonomiden bahsedemeyiz. En azından, örneğin Eğitim Bilişim Ağı olan EBA'nın milyonlarca çocuğa ulaştırılamadığı pandemi sürecinden söz edebiliriz. Aşı adaletinin sağlanmadığından; eğitimcilerin, öğretmenlerin aşılanamadığından bahsedebiliriz ama size bakılırsa öyle ki sanki dördüncü sanayi devrimini yapacaksınız bu yasa teklifiyle.

Bakın, Bilim Kurulu bir açıklama yaptı, dedi ki: "15 Şubat tarihi okulların açılması için erken." Öğretmenler aşılanmadan bu güvenli değil. Öğretmenlerimizi aşılamamız lazım, niye aşılayamıyoruz, neden aşılayamıyoruz? Cevap veremiyorsunuz. Her şeyi çok güzel yaptığınızı, dünyadaki sağlık sektöründeki başarısızlıktan faydalanmaya çalışarak "Biz herkesten daha iyi yapıyoruz." diyorsunuz, fakat bunlar hiçbir şeyi açıklamıyor. Dünyada pandemiyle mücadelede oldukça kötü bir noktada Türkiye ne yazık ki.

Şimdi, Sayın Erdoğan, Sosyal Koruma Kalkanı çerçevesinde 46 milyar liralık bir kaynağı karşılıksız olarak bu dönemde, pandemi döneminde halkın her kesimine sunduğunu söylüyor ve bu esnada da müjdeli bir açıklamada da bulunuyor; esnaflara, kafeteryalara ve benzeri kuruluşlara, şahıs firmalarına belli bir destek açıklıyor ve bunu da müjde diye açıklıyor. Şimdi, bu 46 milyar nereden geliyor diye baktığımızda, halka verilen bu destekten 8 milyar TL, 8 milyon haneye verildi, yoksullar için pandemide sosyal yardım olarak hanelere verildi, oradan geliyor. Geri kalan 38 milyar da İşsizlik Fonu'ndan ücretsiz izne ayrılanlara veriliyor, toplamı 46 milyar. Şimdi, 8 milyon aileye verilenle birlikte 8 milyar ediyor, toplam 46 milyar. Bunların toplamı millî gelirin yüzde 1'i bile değil. Yani İşsizlik Fonu'nun parasını işsizlere vererek devlet halka bir şey sunmuş değil. İşsizlerin kaynaklarını, kumbarasını tüketmiş durumda ve kalkıp "Biz üstümüze düşeni yapıyoruz." diyorsunuz, fakat hayır, üstünüze düşeni yapmıyorsunuz ve bundan üzüntü de duymuyorsunuz, tekrar "Müjde, müjde." diye açıklamalar yapıyorsunuz. Aslında müjde değil de bundan üzüntü duymanız gerekiyor ve açıklamanızı yaparken şöyle demelisiniz: "Halkımızdan özür diliyoruz, halkımıza üzgünüz demek istiyoruz çünkü pandemi sürecinde biz halkımızı koruyamadık." Açlıktan emziremeyen anneler var ülkede, çocuk maması alamayan, çocuk bezi alamayan, naylonla çocuğunu bezleyen evler var. Elektrikler kesik, sobalar yanmıyor, doğal gaz kesik. Öyle çok sorun var ki… 10 milyonu aşkın insan işsiz, derin bir yoksulluk var ve bu derin yoksulluk karşısında sizin halka verdiğiniz aslında hiçbir şey yok ama en ufak bir hicap da duymadığınızı görüyoruz. Bir an önce Hükûmeti -bir yıla yaklaştı- pandemiye karşı gerçek önlemler almaya davet ediyoruz, gerçek bir desteğin pandemi için halka sunulmasını burada tekrar hatırlatıyoruz. Bunlar müjde değil, bu yapılanlar aslında birer kırıntı, sorumluluklarını bu Hükûmet yerine getirmemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Bir konudan daha bahsetmek istiyorum: İzmir'de belediyede çalışan emekçiler işten atıldılar. Anayasa Mahkemesi kamuda işçi statüsünde çalışacak işçilere yönelik arşiv taramalarını iptal etmişti fakat bu güvenlik soruşturmasının iptaline rağmen fiilî olarak valilik, Aydın Valiliği ve İzmir Valiliği, İzmir Büyükşehir Belediyesi, İZENERJİ ve İZELMAN'da 17, Aydın Büyükşehir Belediyesinde 30, Aydın Efeler Belediyesinde 25, yine Aydın Germencik Belediyesinde 21 kişi olmak üzere toplam 97 kişiyi Kod 29'la yine damgalayarak ahlak ve iyi niyet kuralları ihlal edildiği gerekçesiyle işten atmıştır. Valilere buradan sesleniyorum, valiler suç işliyorlar. Şu anda yürürlükte olmayan güvenlik soruşturması üzerinden insanları damgalıyorlar ve işiyle, ekmeğiyle oynuyorlar. Buradan, yapılan bu uygulamaya da son verilmesi çağrısını yapıyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

15'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler…. 15'inci madde kabul edilmiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.41

BEŞİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 21.54
BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR
KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 43'üncü Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

229 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

16'ncı madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sıralarına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 229 sıra sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 16'ncı maddesindeki "yer alan" ibarelerinin "geçen" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Kadim Durmaz	Orhan Sümer
Kocaeli	Tokat	Adana
Müzeyyen Şevkin	Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu	Çetin Osman Budak
Adana	Manisa	Antalya
	Tacettin Bayır	
	İzmir	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Adana Milletvekili Sayın Orhan Sümer.

Buyurun Sayın Sümer. (CHP sıralarından alkışlar)

ORHAN SÜMER (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teknoloji geliştirme bölgelerinin kurulması, yüksek teknolojinin üretilmesi, nitelikli eğitimin sağlanması, yatırımların yapılması, teknoparkların kurulması, sanayi üretimlerinin teknolojiyle birleştirilerek kalkınmanın artması hepimizin arzusu ve temennisidir ancak konuşulması gereken, çözüm üretmemiz gereken çok daha önemli sorunlarımız var. Ne yazık ki ülkemizde yaşanan durum, teknoloji hamlelerinin atılmasından çok daha geride. Bugün vatandaşlarımızın en büyük sorunu yoksulluk ve işsizlik. "Millet evine götürecek ekmek bulamıyor." sözleri ne yazık ki doğru.

Değerli milletvekilleri, sizlere bir fotoğraf göstermek istiyorum. Bu fotoğraf, maalesef, Adana'da bir semt pazarında çekildi. Vatandaş evine sebze, meyve götürmek için pazarlarda artıkların arasından iyilerini seçmek zorunda kalıyor artık. Milleti bu hâle kim getirdi, on sekiz yıldır iktidar kimin elinde? Tarımın başkenti Adana'da vatandaş sebzeye, meyveye muhtaç hâle nasıl geldi? Çünkü iktidar politikaları maalesef tarımımızı öldürdü, çiftçiyi tefecilerin eline teslim etti. Çukurova'nın incisi Adana çiftçisi artık tarlasını ekemiyor, süremiyor maalesef; mahsulünü satınca da borcunu ödeyemez durumda. Kredi almak için gittiği banka maalesef tarlasına haciz, traktörüne haciz koyuyor ama aynı banka, yandaş firmaların borçlarını tek kalemde siliyor, yapılandırıyor. Bu düzenin sonunda Adanalı çiftçi nasıl ayakta kalacak?

Değerli arkadaşlar, vatandaşlarımızın ne kadar zor durumda olduğuyla ilgili tekrar Adana'dan bir örnek vermek istiyorum: Sadece Adana'da son üç yılda 2,5 milyon kişinin elektrik faturası ödeyemediği için elektriği kesildi. En temel ihtiyaç olan elektrikten bahsediyoruz maalesef. Faturasını ödeyemediği gibi bir de üzerine açma-kapama parası ödemek zorunda kaldı. Teknoloji bölgeleri kurulması kanununu tartışıyoruz ama iktidar internet altyapısını kuramadığı için milyonlarca öğrenci kardeşimiz uzaktan eğitimden faydalanamıyor.

Değerli arkadaşlar, on sekiz yıllık AKP iktidarları döneminde geldiğimiz nokta: Vatandaş çöpten sebze meyve toplamak zorunda kalıyor, millet elektrik faturasını ödeyemiyor; on sekiz yıl önce hayal olanlar ne yazık ki şimdi gerçeğe dönüyor. Siz hangi teknolojiye yatırım yapıp bölgesel kalkınma sağlayacaksınız? Saray pencerelerinden bakanlar göremiyor ama ülkemizde maalesef büyük bir ekonomik kriz yaşanıyor. Kimileri ekran karşısına çıkıp dalga geçer gibi "Kapanan dükkân falan yok." diyor. Yüzbinlerce esnaf kepenk kapattı, hizmet sektöründe çalışan milyonlarca vatandaşımız işsiz kaldı. İktidar, bu acı tabloya merhem olacak ne yaptı? 39 lira 40 kuruş destek vererek milleti açlığa mahkûm etti.

Değerli milletvekilleri, bugün devlet bankaları yönetim kurulu kararıyla referans mektuplarıyla geri alınamayacağını bile bile kendi yandaşlarına milyarlarca liralık kredi dağıtıyor. Oysa Türkiye'de 6 milyona yakın vatandaşımızın kredi ve kredi kartı borcu var. İktidar bu konuyla ilgili düzenleme yapılacağına dair bir açıklama yaptı mı? Maalesef... Milletin içine düştüğü borç batağından iktidar hiç mi sorumlu değil?

Değerli milletvekilleri, halktan kopuk her iktidar yıkılmaya mahkûmdur. Maalesef, esnafın, asgari ücretlinin, emeklinin, öğrencinin derdiyle dertlenip çözüm üretmek yerine Kolin'in, Limak'ın, Cengiz'in inşaatının derdiyle dertlenen iktidar, halkın iktidarı maalesef değildir.

Değerli arkadaşlar, konuşmamı tamamlarken, iktidarın on sekiz yıldır maalesef övündüğü konu olan yol yapımıyla ilgili bazı konulardan bahsetmek istiyorum. Herhâlde Sayın Cumhurbaşkanını da yanılttılar, 1 Nisan 2018'de Adana AKP kongresinde söz vermişti: "Adana-Kozan-Mansurlu-Yahyalı yolunu tamamlatacağız." İktidar on sekiz yılda daha hâlâ başlamadığı gibi öylece duruyor. Ayrıca Adana-Karataş yolu, Adana-Aladağ yolu maalesef yapılmadı. Biz Adanalılar bunu biliyoruz, görüyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 229 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinde geçen "yer alan" ibarelerinin "bulunan" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mahmut Toğrul	Zeynel Özen	Habip Eksik
Gaziantep	İstanbul	Iğdır
Kemal Peköz	Mahmut Celadet Gaydalı	
Adana	Bitlis	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde konuşmak isteyen Iğdır Milletvekili Sayın Habip Eksik.

Buyurun Sayın Eksik. (HDP sıralarından alkışlar)

HABİP EKSİK (Iğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Gerçekten uzun saatlerdir bu teklif üzerinde görüşmeler gerçekleştiriyoruz. Önemli bir konu. Ülkenin geleceği, toplumun geleceği bu tür alanların gelişmesine bağlı; teknolojinin, bilimin, sanayinin gelişmesine bağlı ama tabii bunları yaparken aslında tek boyutlu düşünmemek lazım. Tıpkı, adaletin olmadığı bir ülkede, demokrasinin olmadığı bir ülkede nasıl ki insanlar durmak istemiyorsa, çalışmak istemiyorsa, bilim gelişmiyorsa, aslında iş güvencesinin de olmadığı bir ülkede, gelecekle ilgili kaygıların olduğu bir ülkede bilimin gelişmesini, teknolojinin gelişmesini beklemek aslında çok da doğru olmuyor.

O açıdan, ben -yani gece de ilerledi- bu saatte değerli milletvekillerimize, Genel Kurula, halklarımıza şunu hatırlatmak istiyorum: 15 Temmuz 2016'da bir darbe girişimi oldu ve 20 Temmuzda âdeta AKP iktidarı bir siyasi darbe gerçekleştirdi ve kendine muhalif olan binlerce insanı işinden, aşından etti. Elbette ki bunların içinde darbe girişiminde de bulunmuş olanlar olabilir, bu konuyla ilgili elbette ki cezaevinde, suçlu bulunmuş, şu an hüküm giymiş olan kişiler de var, bunların tabii ki işten atılması da gerekiyordu ama maalesef kurunun yanında yaş da yandı. Dünya kadar insanı hukuksuz bir şekilde, bir gecede çıkarılan KHK'lerle AKP iktidarı ihraç etti ve yaklaşık 1-1,5 milyon insanın mağdur edildiğini herkes biliyor, çok ciddi anlamda da kanayan bir yaraya dönüşmüş. OHAL İnceleme Komisyonu kurulmuş, yıllardır insanları oyalıyor, mahkemelere insanlar gidemiyor ve bu insanlar tecrit edilmiş bu ortamda kendilerinin suçsuz olduklarını ispatlayamıyorlar, çok ciddi anlamda da bir sıkıntı yaşıyorlar. Binlerce insan mağdur olduğunu, beraat ettiği hâlde, takipsizlik aldığı hâlde işlerine geri dönemediğini her gün platformlarda, Twitter sayfalarında ifade ediyor.

Şimdi, şunu özellikle belirteyim: Bilim, hukuksuzluğun olduğu bir ortamda gelişmez; bilim, tek adam rejimlerinin olduğu bir ortamda gelişmez, teknoloji gelişmez. Bakın, AKP iktidarı 15 Temmuz girişiminde gerçekten bu darbeye iştirak eden insanları tutuklasaydı, onları işten atsaydı herkes "amenna" derdi ama bunu fırsat bilerek Genel Başkanları, AKP Genel Başkanı kendisi "Bizim için Allah'ın bir lütfu." dedi ve KHK'yle insanların ihraç edilmesiyle ilgili listelerin çok çok öncesinden hazırlandığını ondan sonra kamuoyu birçok noktada öğrenmiş oldu ve nitekim yıllarca FETÖ'den muzdarip olan, zulme uğrayan KESK grubu da maalesef bu ihraçlardan nasibini aldı. Yani Kamu Emekçileri Sendikası sol bir sendika, sosyalist bir zihniyete sahip ve yıllarca FETÖ bu kişileri kurumlardan uzaklaştırdı, sürgüne yolladı ve ciddi anlamda zulmetti ama AKP iktidarı da o FETÖ'nün yaptığı darbe girişimini gerekçe görerek OHAL ilan etti ve bunun neticesinde de bu OHAL kanunlarıyla, KHK'leriyle hiç alakası olmayan KESK grubunu da ihraç etti. 126 bin insan ihraç edildi, 250 binin üzerinde sözleşmesi iptal edilen insan var. Bunların içinde, tabii ki birçoğu masum, beraat ve takipsizlik almış, FETÖ'yle bir alakası yok ama onların içinde 4.274 kişi de KESK üyesi var; sol, sosyalist, demokrat düşünceye sahip olduğu için. FETÖ'den yıllarca zarar görmüş olan insanlar, sadece bu iktidara muhalif oldukları için, AKP iktidarı tarafından bu süreçte ihraç edildiler ve hâlâ büyük bir kesimi maalesef işlerine geri döndürülmediler. Bakın, bunların içinde doktorlar var, öğretmenler var, belediyelerde çalışan gerçekten çok kalifiye insanlar var ve bu OHAL KHK'leri hâlâ insanları ihraç etmeye devam ediyor. Bakın, geçenlerde, iki ay önce Iğdır Valiliği İl Özel İdaresinde ve Iğdır Belediyesinde 9 kişiyi OHAL KHK'sine dayandırarak -2020'ye kadar uygulamasının süreceği şeklinde düzenlendiği için, uygulanması konusunda izin alındığı için- ihraç etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HABİP EKSİK (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bunların içinde, Iğdır Belediyesinde mimar olan tek kişiyi ihraç etti, zabıta müdürünü ihraç etti. Yani bu tür hukuksuzlukların olduğu bir ülkede, insanların iş güvencesinin olmadığı, insanların gelecek kaygılarının olduğu bir ülkede beyin kalmaz arkadaşlar, beyin kalmaz sayın milletvekilleri, göç eder,

göç ve bilimin gelişmesini beklemek, bilimin, teknolojinin gelişmesini beklemek ancak ve ancak safsata olur. O açıdan, gelin, bu hukuksuzluklara son verin. 2021 yılında, 21'inci yüzyılda, insanların aşlarıyla, işleriyle sınandığı bir durumdan vazgeçin. Yani bu insanlar "Biz mahkemelere gidelim, bizi yargılayın." diyorlar ama baktığınız zaman, AKP iktidarı diyor ki: "Sen mahkemeye gidemezsin, OHAL İnceleme Komisyonu var." OHAL İnceleme Komisyonu beş yıla yakındır insanları oyalıyor, hâlâ 13 bin kişiden fazla insan maalesef bu konuda mağdur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HABİP EKSİK (Devamla) – Sayın Başkanım, sadece selamlamak için…

BAŞKAN – Kısa bir selam verin lütfen.

HABİP EKSİK (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

O açıdan, derhâl bu insanların bu mağduriyetine son verilmeli yani OHAL İnceleme Komisyonunun ve aynı zamanda Ankara İdare Mahkemesinin önünde bekletilmemeli bu insanlar. Hukukun işlemesi için mahkemelerin önünün açılması lazım ve hukukun işletilmesi lazım. Aksi takdirde, bu ülkede bilim de gelişmez, teknoloji de gelişmez, vallahi de billahi de ekonomi de batar, sizler de zaten kaybettiniz ama ülkeye de kaybettireceksiniz bu şekilde; gelin, vazgeçin.

Ben, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

16'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 16'ncı madde kabul edilmiştir.

Sayın Pekgözegü…

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

48.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, Boğaziçi Üniversitesine rektör olarak atanan Melih Bulu'nun yardımcılığını kimsenin kabul etmediğine ve fiilen işe başlamasının önlendiğine, hocalarıyla, öğrencileriyle, emekçileriyle Boğaziçi Üniversitesinin demokrasi dersi verdiğine ilişkin açıklaması

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kapısına kelepçe vurulan Boğaziçi Üniversitesinde, kayyum rektör Melih Bulu'nun yardımcılığına kimse kabul edilmiyor, daha doğrusu yardımcılığını kimse kabul etmedi. Kayyum rektörün fiilen işe başlaması engellendi. Dışarıdan öğretim üyesi alınması o kadar kolay değil çünkü sırasıyla bölümün, fakültenin ve yönetim kurulunun onayını alması gerekiyor. Şu anda rektör bir türlü akademik kadroya atanamıyor çünkü kendisini kabul eden bölüm ve fakülte yok. Yani yalnızca adı "rektör" olarak oturuyor, kadroya alınmıyor. Boğaziçi Üniversitesinde direniş şu anda devam ediyor. Bölümleriyle, hocalarıyla, öğrencileriyle, emekçileriyle Boğaziçi Üniversitesi demokrasi dersi veriyor. Kayyum rektörün…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Arslan…

49.- Tokat Milletvekili Mustafa Arslan'ın, Tokat ili Almus ilçesinde Alevi köylerinin haritada işaretlendiği iddiasını kabul etmediklerine, bir aile hekiminin kendi cep telefonundan yaptığı işlemin genele şamil edilemeyeceğine, Tokat ilinde Alevi-Sünni kardeşliğini kimsenin bozamayacağına ilişkin açıklaması

MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Antalya Milletvekili Sayın Kemal Bülbül Tokat'ımızın Almus ilçesinde Alevi köylerimizin haritada işaretlendiği iddiasında bulunmuştur. Bunu kabul etmiyoruz. Aile hekiminin kendi cep telefonundan yaptığı işlem genele şamil edilemez. Kim yaparsa yapsın, nasıl yaparsa yapsın, niçin yaparsa yapsın bu durumu kabul etmiyoruz. Kimse Tokat'ta fitne ateşi yakmasın. CHP İl Başkanı Sayın

Çağdaş Kurtgöz'ün sosyal medya hesabında yaptığı açıklama aynen şöyledir: "Almus ilçesindeki harita, doktorun bireysel olarak yaptığı bir iştir. Doktor hakkında gerekli soruşturma başlatılmıştır. Yöre halkımız et ve tırnak gibidir, değerlerimiz ortaktır. Tepki yöre halkı tarafından verilmiştir, birlik gösterilmiştir, birliktelik ispat edilmiştir." Hadise bundan ibarettir. Tokat'ta Alevi-Sünni kardeşliğini kimse bozamaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kaya…

50.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, 65 yaş üstü milyonlarca vatandaşın aylardır yaşadığı mağduriyetin giderilmesi için Hükûmete seslendiğine ilişkin açıklaması

AHMET KAYA (Trabzon) – Teşekkürler Sayın Başkan.

65 yaş üstü milyonlarca vatandaşımız benzeri görülmemiş bir uygulamayla aylardır mağdur ediliyor. Saygın gazeteci Uğur Dündar bu vatandaşlarımıza uygulanan yasaklarla ilgili bir çağrıda bulunarak "Ne olur bu insanların haklarına sahip çıkın." dedi. Bu insanlarımız âdeta ev hapsinde, çocuklarına, torunlarına hasret bir hayat sürüyorlar, bedensel ve ruhsal açıdan çok yıprandılar, hastalandılar. Bakın, Trabzon'dan gelen bir mesajı sizlere okuyorum: "10.00-13.00 saatleri arasında sokağa çıkmamıza izin veriliyor. Otobüs ve dolmuş gibi toplu taşıma araçlarından faydalanmamız yasak. Üstelik, o saatlerde otobüsler bomboş ama biz binemiyoruz. Biz ne yapalım? İhtiyaçlarımızı nasıl giderelim? Zaten 3 kuruş olan emekli maaşımızla taksi mi tutalım? Bir de insan haklarına aykırı bu uygulamayı bizi korumak için yaptıklarını söylüyorlar. Biz kendimizi korumasını bilmiyor muyuz?" Buradan Hükûmete sesleniyorum: Bu haklı sesleri artık duyun ve gereğini yapın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

51.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Tokat Milletvekili Mustafa Arslan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biraz önce Adalet ve Kalkınma Partisinin Sayın Tokat Milletvekili konuştu. Yaptığı alıntı İl Başkanımızın sosyal medya paylaşımına ait. Tokat'ta tansiyonun çok yükseldiği bir dönemde, sözümüze kıymet verenler, mesele hakkında soruşturma açıldığını, konunun takipçisi olduğumuzu ve gerilimin tırmanmasının Tokat'a bir fayda sağlamayacağının bilincinde, son derece sorumlu bir açıklama yaptı. Bunun alıntılanmasından ve AK PARTİ Grubu tarafından İl Başkanımızın paylaşımının alkışlanmasından da ayrıca memnuniyet duyduğumuzu ifade etmek isterim.

Teşekkürler.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Samsun Milletvekili Fuat Köktaş ve 48 Milletvekilinin Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3112) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 229) (Devam)

BAŞKAN – 17'nci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 229 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesinin (o) bendinde geçen "Bakanlıkça belirlenecek diğer programları" ibaresinin çıkarılmasını ve yerine "eğitim teknolojileri" ibaresinin getirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mahmut Toğrul	Kemal Peköz	Mahmut Celadet Gaydalı
Gaziantep	Adana	Bitlis
Zeynel Özen	Ömer Faruk Gergerlioğlu	
İstanbul	Kocaeli	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde konuşmak isteyen Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu.

Buyurun Sayın Gergerlioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iktidar, muhaliflerini cezaevlerine doldurmakla meşgul. Bunun tablosunu, sürecini ve mağdurlarını bugün anlatmaya çalışacağım.

Size bir tablo, cezaevi nüfusuyla ilgili. Gördüğünüz gibi, 1970'lerden bu yana, iktidarın başladığı yıla kadar yatay bir seyir ve iktidarın başladığı yıldan itibaren pik yapan, 55 binden 291 bine çıkan cezaevi mahpus sayısı; maalesef, iktidarın anlayışını gösteriyor. İktidar, insanları cezaevine tıkmakla kalmıyor, içeriden çıkarmamaya da çalışıyor. Bakın, insanların denetimli serbestliğini çok kötü gerekçelerle yakıyor. Yargıtay kararlarını geciktiriyor. İnsanlar Yargıtayın kararını bekliyor, cezaevinden çıkamıyor yani cezası onansa çıkabilecek ama Yargıtay çalışmıyor. Denetimli serbestlikler çok basit gerekçelerle iptal ediliyor. Bununla da kalınmıyor, bakın, 1 Ocak 2021'de bir yönetmelik çıkarıldı, bu yönetmelikle insanların infazları da yakılıyor ve anayasal hakları ellerinden alınıyor; olacak bir iş değil. Bana Balıkesir Cezaevinden yazan mahpuslar bildirdi, Rıza Tuğrul ve arkadaşları: "Etkinliğimiz yok, spor yok, atölye yok, kurs yok ve bunları yapamadığımız için de bize 'İşte, bak, bunları yapamamışsın, o yüzden infazın yandı, altı ay daha bekleyeceksin…'" Maalesef durum bu arkadaşlar. Bitmedi, bakın, şu anda siyasetçiler, gazeteciler, memurlar, işçiler cezaevinde ve eski Eş Genel Başkanımız Sayın Selahattin Demirtaş hakkında AİHM'in bir kararı var; hepimiz iyi biliyoruz 18'inci maddeye göre "Ya, âdeta, beşinci sınıf bir ülkesiniz siz, siyasi rakiplerinizi hasım görerek cezaevlerinde tutmaya çalışıyorsunuz." dedi AİHM. Bu kadar, yani gerçekten bizim açımızdan bu kadar çok üzücü ifadelerle Türkiye yargısı yerden yeri vuruldu ama Sayın Demirtaş, bir ayı geçti, hâlâ cezaevinde.

Cezaevlerinde açlık grevleri devam ediyor çünkü İmralı'daki tecride karşı barış talebi devam ediyor ve Kürt gençleri mahpus olarak cezaevlerinde. Bakın, bana gelen birçok mektup var ve oradaki çarpıcı gerçekleri biraz size anlatmak isterim. Diyor ki: "Biz devrimci tutsaklar yılardır çıplak aramaya uğruyoruz. Devlet güç gösteriyor, direneceğiz. Yetkililer doğru söylemiyor. Ankara Savcılığı çıplak arama için soruşturma başlatmış, bizim için de başlatsın, tanık da dinlesinler bizi." Güven Usta, İzmir Kırıklar Cezaevinden. Meydan okuyor mahpuslar.

Bakın, Gebze Cezaevinden Selda Karataş: "Çıplak aramaya direndim, işkence gördüm, darbedildim, sağlık sorunu yaşadım, mektupla size ve diğer yerlere yazdım, engellediler. 'Biz sana her şeyi yaparız ama sen anlatamazsın.' diyorlar."

Yine bir başkası Osmaniye Cezaevinden. "'Çıplak arama iddiası yalan.' denildiği için bu kararı size gönderdim." diyor Ömer Bey. Kararları bize göndermişler, bakın.

"Osmaniye T Tipi Cezaevinde 1.300 kişi çıplak aramaya maruz kaldık. Bu kararların bir nüshasını da Özlem Zengin'e gönderiyorum, bakalım ne diyecek." diyor Ramazan Nazlıer Osmaniye T Tipi Cezaevinden. "'Çıplak aramaya inanamıyorum' diyen Özlem Zengin ne diyecek, kendisine de gönderiyorum; çıtını çıkaramıyor."

Cahit Özkan diyor ki: "Belge getirin." Aha size binlerce belge arkadaşlar, görüyorsunuz. Daha bunun binlercesi var benim elimde ve susuyorlar.

Bakın, bir başka önemli belgeyi size sunacağım, Van T Tipi Cezaevinde yaşandı. Mahsun Yüksekbağ isimli bir Kürt mahpus ve arkadaşları Van T Tipi ve Trabzon Beşikdüzü'nde yaşadıklarını anlatıyor: "Çıplak arama konusuyla ilgili ben de sizlerle paylaşmak istedim. Bu hikâyenin özü

ülkemizdeki cezaevlerinde kalan, özelde siyasi tutsakların hikâyesidir. Bu hikâye insan olanların ve insanlığı hoyratlığa karşı savunanların hikâyesidir. Beni, birazdan yaşanacaklardan bihaber, küçük bir odaya götürdüler. Tabii şimdiye dek çıplak aramayla karşılaşmamıştım ve birazdan bu karşılaşmanın olacağını hissetmeye başladım. Küçük odada yanımda 3 personel bana 'Soyun lan!' dedi…"

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – "…ve birazdan neler olacağını yaşayan ve bana anlatan arkadaşlarımdan biliyorum, insanlık dışı olan ve onura aykırı olan bu uygulamayı kabul etmiyorum ve soyunmayacağım dedim."

BAŞKAN – Söz talebiniz mi var?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Evet.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Daha bunun gibi binlerce örnekle çıplak arama gerçeği ortada ama görmek istemeyene biz ne gösterebiliriz.

Bakın, size son olarak bugünün çok çarpıcı, önemli bir belgesini göstermek isterim. İzmir Büyükşehir Belediyesinin ağır hasar alan depremzedelere verdiği bir yardım var. CHP'li arkadaşlar da iyi dinlesin. 10 bin lira yardım yapmış, ayrımcılık yapmadan. Sonra ne olmuş? KHK'li bir şahsa verilmiş yardım, şahıs bankaya gitmiş "Sen alamazsın 10 bin lirayı." denmiş. "Niye alamam? Evim ağır hasar gördü." demiş. "Hayır, sen KHK'lisin, sakıncalı kişi listesindesin, alamazsın" denmiş. Bugün kişi beni aradı -Ayşe Dabak Hanımefendi- eşi de ağlayarak aradı "Biz vatandaş değil miyiz? Biz insan değil miyiz? Evimiz yıkıldı, bize bir de bu yapılıyor." dedi. Yani bu kadar vicdansızlık nasıl olur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bu soykırım belgesine ne diyeceksiniz bilemiyorum ama çok açık bir soykırım belgesidir.

KADİR AYDIN (Giresun) – Soykırımı reddediyoruz.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Arkadaşlar, muhatap olmayın.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – İnsanlık dışı bir belgedir. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 229 sıra sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesiyle değiştirilen 5746 sayılı Kanun'un 2'nci maddesinin (o) bendinde yer alan "görüş" kelimesinin "değerlendirme" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Sefer Aycan Kahramanmaraş	Baki Şimşek Mersin	Esin Kara Konya
Saffet Sancaklı Kocaeli	Tamer Osmanağaoğlu İzmir	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde konuşmak isteyen Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Sefer Aycan.

Buyurun Sayın Aycan. (MHP sıralarından alkışlar)

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 17'nci madde üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi grubumuz adına verdiğimiz önerge nedeniyle söz almış bulunuyorum. Sizleri saygıyla selamlıyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak bilime, bilim adamına, teknolojiye önem veriyoruz ve bu konuda yapılacak düzenlemeleri, ülkemize katkı sağlayacağını umarak destekliyoruz. Bilim ve bilgi üretmek, pahalı bir iştir, çok kaynağa ve bilim adamına ihtiyaç duyar, ekip işidir ve bu ekibi oluşturmak gerekir. Bilgi pahalıdır, bilgiyi satın almak daha pahalıdır. Onun için, kendi bilgimizi, teknolojimizi üretmemiz gerekir. Bu konuda da en büyük görev tabii ki üniversitelere düşmektedir.

Onun dışında, teknolojik üretim yapan firmalar mutlaka AR-GE çalışmalarına önem vermeli, kaynak ayırmalıdır. Belirli sermayeli olan her kuruluşun mutlaka AR-GE merkezi olmalı ve buradan finanse etmelidir ve buna da mecbur edilmeli ve bu gereklilik yerine getirilmelidir.

Onun dışında, organize sanayi bölgelerinde, özellikle ihtisas sanayi bölgelerinde mutlaka AR-GE merkezleri kurulmalı ve buradaki kuruluşlar tarafından finanse edilerek burada AR-GE çalışmaları mutlak yapılmalıdır.

Onun dışında, üniversiteler elbette çok önemli fakat kamu da devlet de bu araştırmalara kaynak oluşturmalı, özel sektörün yapmadığı alanlarda mutlaka enstitüler kurarak araştırma yaptırmalı ve bu çalışmaları desteklemelidir.

Şimdi, üniversitelerimize gelince, üniversitelerimizi vakıf üniversiteleri ve kamu üniversiteleri diye ikiye ayırdığımızda, vakıf üniversitelerinin çok az bir kısmının araştırma geliştirme faaliyetlerine destek verdiğini görüyoruz. Bütün vakıf üniversitelerinin araştırma geliştirme merkezi kurması ve bu çalışmaları finanse etmesi sağlanmalıdır. Kamu üniversitelerinde ise araştırma geliştirme çalışmaları yapılmaktadır ama bu yeterli değildir çünkü kamu üniversitelerinde araştırma yapmak için yeterli bütçe yoktur. Evet, kamu üniversitelerinde araştırma fonları vardır fakat bu araştırma fonları yeterli değildir. Genellikle de tıp fakültelerinin döner sermayelerinden aktarılan paylarla bu fon oluşmaktadır fakat bu fon çok yetersizdir. Buradaki paylarla ciddi araştırmalar yapmak, büyük araştırmalar yapmak yeterli değildir. Onun için mutlaka kamu bütçesinden üniversitelere kaynak aktarılmalı ve kamu üniversitelerinde araştırma merkezleri kurulmalıdır. Bu araştırma merkezlerinde de araştırmacı ekipler olmalıdır. Şimdi, her öğretim üyesi iyi bir araştırmacı olamaz ve rutinin içerisinde boğulmuş öğretim üyesinin araştırmacı olması da beklenemez. Bu nedenle araştırma işi için ayrılmış kişilerin mutlaka bu işe gönül vermiş ve bu işe tamamen zamanını ayıracak kişiler olması lazım. Araştırma ekiplerinin ayrı olması gerekir. Tabii her üniversitede de her araştırmayı yapmak mümkün değildir. Onun için, bazı üniversitelerin bu konuda ihtisaslaşması ve desteklenmesi gerekir. Örneğin, bir üniversite sadece ziraat alanında bu tür çalışmalar yaparken, başkası hayvancılık alanında, diğer bir üniversite mühendislik alanında bu çalışmaları yapabilir. Onun için, her üniversitede de her araştırmanın yapılması için kaynak ayırmak verimlilik açısından doğru değildir. Kaynakların doğru kullanılması açısından, belirli merkezlere ağırlık vermemiz, kaynaklarımızı doğru kullanmamız lazım. Fakat burada oluşacak ekibin mutlaka ayrı bir ekip olması lazım. Öğretim üyelerinin rutin ders anlatmaktan veya rutin uygulamalardan çıkması lazım. Hem rutin dersleri verip hem de araştırma yapmak pek de mümkün değildir. Araştırma bir yaşam tarzıdır, araştırmacılık bir yaşam tarzıdır, onun için araştırmacının tüm mesaisini araştırmaya ayırması ve bu araştırmayı yaparak da ülkemize, bilime katkıda bulunması gerekir; onun için de ortamın uygun olması lazım. Ben de eski bir öğretim üyesiyim, ciddi araştırmalar yapmak için kaynak bulmamız gerekiyordu; kaynak bulmadığınız zaman, bulamadığınız zaman, bir proje olmadığı zaman, bir fondan aktarılan bir para olmadığı zaman çok ciddi araştırmalar yapmanız mümkün değildir. Onun için mutlaka kaynak oluşturmamız lazım ve bu kaynaklarla bilim üretmemiz gerek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

SEFER AYCAN (Devamla) – Evet, bilim üretmemiz lazım, teknoloji üretmemiz lazım, bilgiyi başkalarından satın almak ve bağımlı olmaktansa kendi bilgimizi ve teknolojimizi üretmemiz lazım. Bu nedenle, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak her türlü bilimsel çalışmaya ve araştırmaya, AR-GE çalışmalarına, teknoloji çalışmalarına bu zamana kadar destek verdiğimiz gibi bundan sonra da destek vereceğimizi belirtiyoruz. Kanunun Türk milletine hayırlı olmasını diliyorum.

Saygılarımla. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 229 sıra sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 17'nci maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Denetlenmesi Hakkında Kanun'un 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (o) bendini değiştiren hükümde geçen "Yüksek Öğretim Kurulundan" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve TÜBİTAK'tan" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Kadim Durmaz	Müzeyyen Şevkin
Kocaeli	Tokat	Adana
Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu	Çetin Osman Budak	Tacettin Bayır
Manisa	Antalya	İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, arkadaşlarımız aslında iyi bir düşünceyle bugün şu konuyu getirmişler ama TÜBİTAK Sanayi Bakanlığının ilgili kuruluşu olduğundan dolayı, Yükseköğretim Kurulundan alacağı görüş, Sanayi Bakanlığının kendi kurumlarından gelen görüşle birlikte değerlendirme yapacağız. Zaten "Bakanlık" diye geçtiği için, hem Bakanlığın hem de Bakanlığın ilgili kuruluşunun aynı madde içinde olması bir kere etik olarak da doğru değildir. O anlamda, katılmadığımızı ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Peki.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, desteklenecek programların belirlenmesi hususunda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Yükseköğretim Kuruluyla birlikte TÜBİTAK'tan da görüş alması sağlanmaktadır. 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun'un 2'nci maddesinde yapılması teklif edilen değişiklik, 229 sıra sayılı bu Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesiyle yapılan değişikliğe paralel bir içeriğe sahiptir. Her iki teklif de desteklenecek programları düzenlemekte ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına yeni program belirleme yetkisi vermektedir. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının TÜBİTAK ve YÖK'ten görüş almadan tek başına desteklenecek bilim dallarını belirlemesi bilimsel liyakatle bağdaşmaz.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

17'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 17'nci madde kabul edilmiştir.

18'inci maddede bir önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 229 sıra sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 18'inci maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun'un 3'üncü maddesine eklenen (14)'üncü fıkrada geçen "Cumhurbaşkanı bu fıkrada yer alan tutar ve oranları birlikte ya da ayrı ayrı sıfıra kadar indirmeye, beş katına kadar artırmaya yetkilidir." cümlesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kadim Durmaz	Tahsin Tarhan	Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Tokat	Kocaeli	Manisa
Müzeyyen Şevkin	Çetin Osman Budak	Tacettin Bayır
Adana	Antalya	İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Maddede Cumhurbaşkanının oran ve tutarları sıfıra indirmeye ya da 5 katına kadar çıkarmaya yetkili kılınması, tutar aralığının idarenin bu denli geniş takdir yetkisine bırakılması; ölçülülük, orantılılık, yasallık, yasama yetkisinin devredilmezliği, hukuk devleti ilkeleri bakımından sorun teşkil etmektedir. Yıllık beyanname üzerinden indirim tutarları 1 milyon TL ve üzerinde olan mükelleflere kazançlarının yüzde 2'sini pasifte geçici bir hesaba aktarma zorunluluğu getiren madde, üst limiti 20 milyon TL olarak koymaktadır ancak bu oran ve tutarları sıfırlamak ya da 5 katına çıkarmak bakımından düşünüldüğünde, Cumhurbaşkanına tanınan alt ve üst sınırların bu kadar geniş tutulması, kanunların belirli ve öngörülebilir, ölçülü olması açısından Anayasa'ya aykırıdır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

18'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 18'inci madde kabul edilmiştir.

19'uncu maddede 2 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 229 sıra sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu	Kadim Durmaz
Kocaeli	Manisa	Tokat
Tacettin Bayır	Çetin Osman Budak	Müzeyyen Şevkin
İzmir	Antalya	Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Madde, kanundaki mevcut hâliyle korunmalıdır. Yerindelik ve uygunluk denetimi yetkisi şirketlerle paylaşılmamalı, kamuda kalmalıdır. Teklifin 19'uncu maddesi 5746 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinde değişiklik yapmaktadır. 4'üncü maddenin (1)'inci fıkrasında yapılan değişikliğe göre, destek ve teşviklerden yararlananların bu kanunda öngörülen şartları taşıdıklarına ilişkin tespitler en geç üç yıl içinde yapılacaktır. Teklifin 5746 Sayılı Kanun'un (8)'inci fıkrasında yaptığı değişiklik ise denetim yetkisinin Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından yönetici şirkete geçmesiyle ilgilidir. Fıkranın teklif edilen hâlinde son karar mercisi kurumun Bakanlık olduğu hususu belirtilmekle birlikte, Bakanlığın yetki vermesi durumunda yönetici şirket de yerindelik ve uygunluk denetimi yapabilecektir. Hem tespit süresinin iki yıldan üç yıla çıkarılması hem de Bakanlığın denetim sorumluluğunu yönetici şirketlere devretmesi yanlıştır. İki yıl gibi uzun bir sürenin üç yıla çıkarılması kanunun işleyişi ve uygulama hızını yavaşlatacaktır. Ayrıca kamusal denetim yetkisinin yönetici şirketle paylaşılması kabul edilemez. Önerge, denetim yetkisini devlette bırakmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu (İzmir) Mehmet Metanet Çulhaoğlu (Adana) Orhan Çakırlar (Edirne)

Ayhan Erel (Aksaray) Fahrettin Yokuş (Konya)

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

Önerge üzerinde konuşmak isteyen Konya Milletvekili Sayın Fahrettin Yokuş.

Buyurun Sayın Yokuş. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin 19'uncu maddesi hakkında söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teknolojinin gelişmesi, sanayimiz, hizmet sektörümüz ve tarım sektörümüz için son derece önem teşkil etmektedir. Her geçen gün artan gıda fiyatlarıyla birlikte gıdaya ulaşım zorlaşmaktadır. Sağlıklı ve güvenilir gıda kaynaklarımız kısıtlıyken, tarımda dışa bağımlılığımız devam ederken tarımın teknolojideki yerini konuşmak istiyorum sizlerle. Vatandaşlarımız, çiftçilerimiz ve tarım sektörümüz can çekişirken tarımı teknolojiyle neden buluşturmuyoruz? Çiftçilerimizin işlerini kolaylaştırmak için üniversitelerde neden gerekli AR-GE çalışmaları yapılamıyor? Ülkemizde binlerce ziraat ve gıda mühendisimiz işsiz, Tarım Bakanlığı neden AR-GE çalışmalarında işsiz gıda ve ziraat mühendislerimizi değerlendirmiyor? Tarım teknolojilerini geliştiren kaç tane firma mevcut? Tarım sektörüne kaliteli bir hizmet ürünü sağlandı mı bugüne kadar? Teknoparklar, tarım sektörümüz ve çiftçimiz için ne yapıyorlar?

Tarımla ilgili Tarım Bakanı Sayın Pakdemirli fikri kendisine ait olan 2 tane proje düşünmüş. Bunlardan biri ineklere dijital küpe projesi. Bu projeye göre ineklere takılacak küpeyle ineklerin konumu, doğumu, hastalıkları ve takibi yapılacaktır.

Yine, projeye göre inekler bu küpeyle veterinere SMS yollayacak. Bakan Bey'in ifadesine göre bu inekler "Merhaba, benim adım şu, ben buradayım, hayattayım, vücut ısım çok iyi, hasta değilim, kızgınlık dönemindeyim." diyerek veterinere SMS atacak inekler. Veteriner de hemen ineğin bu çağrısına koşarak döllenmesini yapacaktı. Dünyada bile olmayan bir sistem düşünmüş Sayın Bakan. Soruyoruz: Bu proje ne oldu? İnek sayısı arttı mı? İthal etten kurtulduk mu? Süt ve süt ürünlerinde artış sağladık mı? Vatandaş sağlıklı et ve süt ürünlerine ulaşabildi mi? Ne oldu bizim ineklerin küpesi? Bu aslında bir hayaldi, gerçekmiş gibi besiciler aldatıldı.

Değerli milletvekilleri, Sayın Bakan bununla da kalmadı, yine Bakan Bey'in dâhiyane bir projesi daha vardı. Türkiye'nin ilk yerli ve millî elektrikli traktörü. Hatırlarsanız belediye seçimlerinden önce Tarım Bakanımız tarım arazisine ayaklarına galoş takarak girmişti ve elektrikli traktörü Sayın Cumhurbaşkanımıza tanıtmıştı. 20 liralık elektrikle kırk beş dakikada şarj olacak, yedi saat toprak işleyecekti elektrikli traktör. Bu sayede de çiftçilerin mazot parası derdinin son bulacağı ifade edilmişti. İnovatif girişimci Alphan Manas, projeyi yapan Önder Yol'la yaptığı görüşmesinde elektrikli traktörde kullanılacak pilin 240 kilovata kadar çıktığını, sadece pil maliyetinin 50 bin dolar olduğunu ve devlet desteğinin şart olduğunu ifade etmiştir. 2019 yılında elektrikli traktörümüz seri üretime hazır olacaktı ama gelin görün ki iki buçuk yıldır elektrikli traktörden hâlâ bir ses yok. Bakan Bey yine hayal pazarladı. Hayaller elektrikli traktör, gerçekler hacizli traktör oldu memleketimin dertli çiftçisine.

Değerli milletvekilleri, Hükûmet, çiftçilere yıllardır gayrisafi millî hasıladan yüzde 1 oranında hakkı olan destekleri vermedi, girdi maliyetlerini düşürmedi. Her geçen, yıl tarımdaki nüfus azaldı, ekim alanları daraldı. Çiftçiye elektrikli traktör üreteceği sözü verip, çiftçinin elindeki mazotlu traktörü haczedip ekmek teknesi olan bağını bahçesini elinden aldı. Konya Ovası kadar olan Hollanda'nın tarımsal ihracatı 2020 yılında 116 milyar doları aşarak rekor kırarken, Türkiye ise 2020 yılı ilk on bir ayında 16,9 milyar dolar tarım ve gıda ürünü ihraç edebildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Tarım Bakanı bu rakamlarla övünüyor, 12 milyar dolarlık ithalatı pas geçiyor. Hükûmetimiz sayesinde Türk tarımının ocağına -çok şükür- incir ağacı dikilmek üzere. Bir zamanlar tarım cenneti olan ülkemiz kendi kendine yeterken, şimdi tarımda ithalat cenneti olduk. 2021 yılı Türkiyesinde çiftçinin mazotlu traktörleri haczedildi, binlerce çiftçinin tarlaları, bağları, bahçeleri Ziraat Bankasınca satışa çıkarıldı.

Bir kez daha çiftçilerimiz, köylülerimiz adına soruyorum: Sahi, ne oldu yerli ve millî elektrikli traktörümüz? Çiftçilerimiz hasretle elektrikli traktörü bekliyor. Yalan rüzgârları, maalesef, hız kesmeden sürdürülüyor. İktidarımızın yerli ve millî arabası, uçağından sonra traktörümüzün de yerinde yeller esiyor ama Hükûmet çok başarılı bir iş yapıyor; çiftçinin tarlasına, bağına, bahçesine el koyuyor. Büyük Atatürk bu konuda diyor ki: "Biz İstiklal Savaşı'nı Halil Ağa'nın öküzünü icra yoluyla satalım diye yapmadık. Köylünün çift sürdüğü öküzü elinden alınamaz."

Efendim, iyi akşamlar diliyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

19'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 19'uncu madde kabul edilmiştir.

20'nci madde üzerinde 2 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 20'nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu (Adana) Ayhan Erel (Aksaray) Fahrettin Yokuş (Konya)

Orhan Çakırlar (Edirne) Dursun Müsavat Dervişoğlu (İzmir)

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde konuşma talep eden, Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel.

Buyurun Sayın Erel. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; hepinizi partim İYİ PARTİ adına saygıyla selamlıyorum.

Aksaray'da otuz yıldır çaycılık yapan, 4 metrekare dükkânında sabah namazından yatsı namazına kadar yaya olarak çay dağıtan Nimetullah kardeşim mesaj göndermiş, diyor ki: "Ben otuz yıldır devlete prim ödüyorum. Prim gün sayısını tamamladım ama yaşı doldurmadığım için maalesef emekli olamıyorum. Günümüzde 1.250 lira BAĞKUR parası ödemek zorundayım. Artık ayaklarım tutmaz oldu, çalışamıyorum. Otuz yıldır ben devletime prim ödedim, ben devletimden yaşım doluncaya kadar emekli maaşı talep etmiyorum ama otuz yıldır ödediğim prim karşılığında en azından devletim devlet hastanelerinde, devletin sağlık kuruluşlarında benim tedavimi bedava yapsın." Haklı ve makul bir talep. İktidar veya birinci parti milletvekillerine hemşehrimin mesajını iletmek durumundayım.

Yine, Aksaray'ın Eskil Akgöl yaylasından bir hemşehrim diyor ki: "Geçen hafta yem 115 liraydı, bir hafta sonra 122 lira oldu. Yine üre gübre 3.050 liraya, DAP gübre 3.550 liraya çıktı. Dolar 8.500 lirayken gübre 2.400 liraydı, dolar 7.400'e düştü ama gübre 3.050 lira oldu. Bu, anlaşılır gibi değil. Artık, biz, Tarım Kredi borcundan dolayı icralık olmaktan, bayi bayi gezip ucuz gübre aramaktan, deposunda soğanını, patatesini çürütmekten, yem fiyatlarından dolayı hayvanlarımızı kesmek zorunda kalmaktan, sütümüzün, etimizin para etmemesinden, elektrik ve mazot fiyatlarından canımızdan bezdik, artık tarlayı ekmeyeceğiz. Bugün, dışarıdan alınan buğday 2.400 liraya çıktı. Bu gidişle Allah muhafaza memleketimizi kıtlık bekliyor, ekmek bulamayacak duruma geleceğiz." Bu köylümüzün, bu çiftçimizin feryadına lütfen kulak veriniz.

Yine Aksaray'dan hemşehrim, emekli hemşehrim Faruk Kutlu emekli maaşı bordrosunu göndermiş. Asgari ücretin 2.825 lira olduğu günümüzde, bordroya baktığımızda 1.300 küsur lira ama ek ödemelerle beraber 1.500 lirayı buluyor. 1.500 liraya baktığımızda, vatandaşımızın günlük geliri 50 lira. Bu 50 liranın 20 lirasını kiraya düştüğünüzde, geriye kalan 30 lira. 2 kişi olduğunu varsayalım, torun torba, çoluk çocuk çekip gitmişler; 2 kişi var, kişi başı 15 lira. Bu 15 liranın da 5 lirasını -yani çok zor ama- elektriğe, suya, ısınmaya ayıralım; geriye kaldı 10 lira. Empati yapalım, günde 10 lirayla bu vatandaş ne alabilir? Üstüne elbise alabilir mi? Ayağına, bırakın ayakkabıyı, çorap alabilir mi? Canının istediği bir meyveyi pazardan alabilir mi? Hani bir vatandaş "Artık bu canımı taşımaktan bıktım, çocuklarıma 1 kilo muz dahi alamıyorum, bu can bana artık fazla geliyor." diyor ya… Lütfen arkadaşlar, günümüzde 1.500 lira emekli maaşıyla bir vatandaş nasıl geçinsin? Bir vicdan muhasebesi yapalım, elimizi vicdanımıza koyalım. Buna "1.500 lirayla geçinmek" mi diyelim "ölüme, açlığa mahkûm edilmiş" mi diyelim? Bu vatandaşlarımızın derdine çare olmaya çalışalım.

Görüşmekte olduğumuz teklifin 20'nci maddesiyle, daha önce kabul edilen AR-GE teşvik süresinin 2023 yılından 2028 yılına kadar uzatılması amaçlanmıştır. Gayet güzeldir ama ben bir tarım ve hayvancılık memleketi olan Aksaray'dan sesleniyorum, AR-GE'lere bu kadar önem verdiğimiz hâlde 1 kamyon patates karşılığında hâlâ 1 cep telefonu alabiliyorsak ve 1 cep telefonu üretemiyorsak bu AR-GE'lerin ne işe yaradığını vatandaşlarımın adına sormak istiyorum.

Gecenin bu saatinde hepinize saygı ve sevgiler sunuyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 229 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 20'nci maddesinde geçen "yer alan" ibaresinin "bulunan" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mahmut Toğrul	Zeynel Özen	Semra Güzel
Gaziantep	İstanbul	Diyarbakır
Kemal Peköz	Mahmut Celadet Gaydalı	
Adana	Bitlis	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde konuşmak isteyen Diyarbakır Milletvekili Sayın Semra Güzel.

Buyurun Sayın Güzel. (HDP sıralarından alkışlar)

SEMRA GÜZEL (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, görüşülmekte olan kanun teklifinin 20'nci maddesi üzerine söz aldım ama çok daha yakıcı ve artık bir gün dahi ertelemenin bu suça ortak olmak olacağı kadın cinayetlerini ve kadın mücadelesine saldırıları konuşacağım.

Günlerdir yüzlerce sanatçı, aktivist, kadın örgütü, EŞİK Platformu'nun çağrısıyla sosyal medyada bu Meclisi göreve çağırıyor ve neredeyse her gün 3 kadının katledildiği bu dönemde Meclisin acil önlemler alması gerektiğini ifade ediyor. Uzun zamandır kadın cinayetlerinin her gün arttığını, uygulanan politikaların yetersiz olduğunu Mecliste dile getiriyoruz fakat iktidar bu çağrıya sessiz.

Değerli milletvekilleri, kadınların canından bahsediyoruz, erkeklerin kıskançlık uğruna, boşanmak istedikleri için öldürdükleri kadınlardan. Sokağa çıktı diye, eve geç geldi diye, sofrayı geç kurdu diye öldürülen kadınlardan bahsediyoruz. Sadece 2020 yılı içerisinde erkekler tarafından katledilen 284 kadından ve şüpheli bir şekilde hayatını kaybeden 255 kadından bahsediyoruz. Neden her gün vahşice, akıl almaz yöntemlerle kadınların öldürüldüğünü düşündünüz mü? Kadınları bir odaya kilitleyip saatlerce işkence uygulama hakkını kendinde gören erkekleri düşündünüz mü? Neden Pınar Gültekin cinayetinde de olduğu gibi öldürmekle kalmayıp parçalara bölerek yakmak istediklerini düşündünüz mü? Çünkü verilmeyen cezalar, uygulanmayan sözleşmeler, her gün televizyonlarda kadına yönelik şiddeti meşrulaştıran diziler, filmler ve siyasetçi söylemleri var. Salı günü Meclis bu cins kırımına karşı özel gündemle toplansın çağrısı yaptık ancak AKP ve MHP oylarıyla reddedildi. Göz göre göre bir cins kırımı yaşanmakta. Sayın Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı, güya bu şiddeti önlemekle görevli Bakanlık, ne kadın örgütlerini ne kadın aktivistlerini dinliyor ne de kadın cinayetlerini kendi gündemine doğru düzgün alıyor. Güya şiddeti önlemek için Diyarbakır'da, Van'da kayyumlar tarafından açılan "evlilik okulları" adını verdiği, "Kadınlar nasıl terbiye edilir -biz kadınların kabul etmediği- toplumsal cinsiyet rolleri nelerdir ve nasıl uygulanır?" çalışmalarının yapıldığı okulları açıyor.

Biz buradan Bakana hatırlatalım: Sayın Bakan, geçen sene öldürülen kadınların yüzde 48'i kendi evlerinde ve en yakınları olan erkekler tarafından öldürüldü. Bu mesele sadece ilgili Bakanlığın inisiyatifine bırakılacak bir mesele değil, hepimizin meselesidir. O yüzden, Meclis, bir an önce bu konuya eğilmelidir.

Değerli milletvekilleri, kadın mücadelesindeki en önemli noktalardan biri de bu mücadeleyi veren kurumlar, kadınların desteklenmesi ve topluma örnek olacak bir şekilde yaklaşmalıdır fakat "Kadına yönelik şiddet nasıl önlenir?" noktasında bir zikri olmayan Hükûmet, yıllardır bu konuda mücadele etmiş kadınlara verilen gözaltı ve tutuklama kararlarıyla erkeklere cesaret veriyor. TJA yani Özgür Kadın Hareketinin dönem sözcüsü sevgili Ayşe Gökkan'ın tutuklanması da bu yaklaşımın bir örneğidir. Sevgili Ayşe 2009 yerel seçimlerinde yüzde 83 oyla Nusaybin'de belediye başkanı seçildi ve kendi yönetimi boyunca ilçede tek bir kadın cinayeti yaşanmadı fakat Hükûmetin yirmi yıllık süresi boyuncu en az 7.600 kadın öldürüldü. Ayşe Gökkan, Dünya Kadın Yürüyüşünden tutalım da hem Türkiye'nin hem de dünyanın birçok yerinde kadına yönelik şiddeti önlemek için ömrünü mücadeleye adamış bir aktivisttir. 83 kez gözaltına alınmış, 215 kez dava açılmış ve en az 600 sefer mahkemelere gitmiştir. Buna rağmen kadın mücadelesinden vazgeçmemiş, burada, kendi topraklarında mücadeleye devam etmiştir. Mücadelesinde saldırıyı şöyle ifade ediyor sevgili Ayşe: "Tacizcilerin ve dilimin düşmanlarının korkusu aynıdır." Ayşe Gökkan ve TJA aktivisti Zeynep Ölbeci'nin tutuklanması şiddetle mücadele eden kadınlara bu Hükûmetin yaklaşımını bir kez daha göstermektedir. Keza bu yargı kararları hukuki değil, siyasi kararlardır. Hukuki bir karar olmadığını Leyla Güven'in iddianamesinde de gördük. Leyla Güven konuşmalarında ana soylu topluma atıfta bulunduğu için bunun toplumsal bir nefret oluşturduğu suçlamasıyla yargılanıyor şu an. Ana soylu topluma atıf yapmak da bu süreçte, sizin yargınızda suç sayılıyor. Bugün binlerce kadın, kadın mücadelesi verdiği için cezaevlerinde. Dışarıda var olan bu hukuksuzluklar cezaevinde katmerleşerek devam ediyor ve tutsaklar bu hukuksuzluğa karşı, tecridin son bulması için tecrit politikalarına karşı altmış üç gündür açlık grevindeler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SEMRA GÜZEL (Devamla) - Değerli milletvekilleri, kadına yönelik şiddetin olağanlaşmasına izin vermeyelim, her gün üç kadının katledilmesine izin vermeyelim. Bu bir suçtur. İstanbul Sözleşmesi'nin uygulanması için -sözleşmenin 70'inci maddesi olan- denetleme görevi bu Meclisin sorumluluğundadır ve bu sorumluluğunu yerine getirmek zorundadır.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

20'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 20'nci madde kabul edilmiştir.

21'inci maddede bir önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 229 sıra sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 21'inci maddesi ile 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 40'ıncı maddesinin 2'nci fıkrasındaki "çıkarılacak" ibaresinin "yayımlanacak" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan Kocaeli	Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu Manisa	Müzeyyen Şevkin Adana
Kadim Durmaz Tokat	Çetin Osman Budak Antalya	Süleyman Bülbül Aydın
Özkan Yalım Uşak	Tacettin Bayır İzmir	

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde konuşmak isteyen Aydın Milletvekili Sayın Süleyman Bülbül.

Buyurun Sayın Bülbül. (CHP sıralarından alkışlar)

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Değerli Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifinin amacı genel olarak yatırımları etkili ve hızlı hâle getirmek ve yatırım ortamını iyileştirmek ancak ülkemiz ekonomik bir buhran içinde, salgınla birlikte işsizlikle, açlıkla mücadele edilemez boyutlara ulaştı. Ekonomide ithalata bağımlı duruma geldik. 21 milyon icra takibi var, 12,8 milyon işsiz var, genç işsizlik oranı 26,4'e çıktı ve çiftçi, esnaf zor durumda, emekli açlık sınırında ve Türkiye'de yaşayanlar zor şartlarda yaşıyor. Dış yatırımlarsa, AKP iktidarının yarattığı adaletsiz ve bağımlı yargıyla, ülkeyi yönetememe hâliyle ülkemizden ne yazık ki kaçıyor. Örnek mi? Manisa'dan kaçan Volkswagen gibi. Son on iki aylık ihracat oranı yüzde 7,7 geriledi, ithalatsa yüzde 2,3, dış ticaret açığıysa yüzde 99 arttı. Merkez Bankası rezervleri eksiye geçti, 48 milyar dolara indi. 128 milyar dolarıysa Merkez Bankasında dövizi tutabilmek amacıyla harcadık. Teknolojik sınırlandırmayla yüksek teknolojili ürünler yüzde 3,3 oranında iç ve dış pazarlara ihraç edildi, son beş yılda yabancı sermayenin doğrudan yatırımları ne yazık ki yüzde 54 geriledi. Bu rakamların sorumlusu kim? Bu rakamların sorumlusu, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi denilen tek adam yönetimi. (CHP sıralarından alkışlar)

Keyfîlik, hukuka güvensizlik, siyasi belirsizlik. Yatırımcı bağımsız kurumlar görmek ister, saraya bağlı bir ekonomiye, saraya bağlı bir hukuka neden güvenecek? Yatırımcı niye gelsin? Yatırımcı yatırımını yaparken hukukun ve Kamu İhale Kanunu'nun, hukuki istikrarın ve siyasi istikrarın olmasını ister, ekonomik istikrarın olmasını ister.

Değerli milletvekilleri, teknoloji geliştirme bölgeleri ve teknoparklar, değeri yüksek üretimin, nitelikli eğitim ve uzun vadeli yatırımın merkezidir. Ülkemizin sanayisine ve ihracatına katkının en yoğun olmasını beklediğimiz alanlardır. Bu alanda üniversitelere büyük görev düşmektedir. Üniversite-sanayi iş birliğini kurmamız gerekir. Bunun için de yapılması gereken bu zihniyetin, tek adam zihniyetinin değiştirilmesidir.

Bakınız arkadaşlar, üniversiteler bir ekosistem barındırır. Bu ekosistemi siz liyakatsiz ve partili kayyum rektörlerle, dekan atamalarıyla, eleştirel düşünceyi cezalandırmakla, tezine bir tane dahi atıf olmayan sözde akademisyenlerle, üniversite kapılarına vurulan kelepçelerle ne yazık ki bozdunuz. 196 rektör arasında uluslararası yayını olmayan rektör sayısı 68'dir arkadaşlar. Yayınlarına hiç uluslararası atıf bulunmayan rektör sayısı ise 71. Düşünebiliyor musunuz, 2011'de dünyada 200 üniversite arasında Türkiye'den 2 üniversite vardı. Şu anda ilk 200'de ne yazık ki üniversitemiz yok ama ne var? Partili ve kayyum rektörler var arkadaşlar. Kısacası ne oldu? Akademik özgürlük ve bilimsel özgür üniversite bir kenara itildi. Dünya üniversiteler sıralamasına göre ilk 1.000 üniversitede Türkiye'den sadece 10 üniversite var. Onlar neler biliyor musunuz arkadaşlar? Partili Devlet Başkanı, Sayın Cumhurbaşkanının çıkıp da "Yerli ve millî değil." dediği Boğaziçi Üniversitesi var. (CHP sıralarından alkışlar) Sayın Cumhurbaşkanı, Partili Devlet Başkanının çıkıp da "Solcu, ateist ve terörist." dediği ODTÜ var. Diğerleri nerede? (CHP sıralarından alkışlar) Sadece 10 üniversite uluslararası alanda rekabet edebilir durumda. Bunun nedeni ne? Bunun nedeni şu: Bu hâle kim getirdi? Zehir gibi öğrenciler bu memleketi niçin terk etti? Beyin göçü nasıl oldu? Arkadaşlar, 2016 yılında Türkiye'den göç eden insan sayısı, yurttaş sayısı, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı sayısı 69.326 iken Türkiye'den yurt dışına göç edenlerin sayısı 2019'da 330.289 oldu. Doktora yapanların yüzde 70'i, yüksek lisans yapanların yüzde 68'i, 18-24 yaş arası gençlerin yüzde 55'i gelecek kaygısıyla yurt dışında yaşamak istiyor.

Bakınız arkadaşlar, size ben şunu göstereceğim, soru şu: "İmkânınız olsa yurt dışına yerleşip orada yaşamak ister misiniz?" Türkiye genelinde "Evet" diyenlerin oranı yüzde 62,5; "Hayır, gitmem." diyenlerin oranı ise AKP seçmeninin yani gençlerinin oranı yüzde 37,5.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Değerli arkadaşlar, soru şu, yeniden söylüyorum: "İmkânınız olsa yurt dışına yerleşip orada yaşamak ister miydiniz?" diye soru sorulmuş, Türkiye genelinde "Evet, gitmek isterim." diyenlerin oranı yüzde 62,5, "Hayır, gitmem." diyenlerin oranı ise yüzde 37,5. AKP'ye oy veren gençlerin oranıysa, gitmek isteyenlerin oranı yüzde 47,3. Diğer partilerin oranı yüzde 66,7. On sekiz yıldan beri bu memleketi yönetiyorsunuz. Size oy veren AKP gençleri "Gideceğiz." diyor. Böyle yönetim olabilir mi? (CHP sıralarından alkışlar) Böyle yönetim olmaz ama gençlerimizi Avrupa'ya CHP iktidarında göndermeyeceğiz, AKP'yi ilk sandıkta iktidardan göndereceğiz.

Teşekkür ederiz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

21'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 21'inci madde kabul edilmiştir.

22'nci maddede 1 önerge vardır, önergeyi okutup işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 229 sıra sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 22'nci maddesi ile 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 373'üncü maddesine eklenen 3'üncü fıkradaki "müdürlüklerince" ibaresinin "müdürlükleri tarafından" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu	Kadim Durmaz
Kocaeli	Manisa	Tokat
Müzeyyen Şevkin	Çetin Osman Budak	Özkan Yalım
Adana	Antalya	Uşak
	Tacettin Bayır	
	İzmir	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde konuşmak isteyen Uşak Milletvekili Sayın Özkan Yalım.

Buyurun Sayın Yalım. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Yüce heyeti selamlıyorum, tüm vatandaşlarımıza da saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

229 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 22'nci maddesinde söz almış bulunuyorum. Maddeye sadece bir fıkra eklendiğinden dolayı maddeyle alakalı çok fazla yoruma ihtiyaç yok ancak önemli olan, şu anda esas gündemimiz olan vatandaşlarımızın, esnafımızın sıkıntılarıyla alakalı muhakkak dile getirmek zorundayım.

İlk önce, ben, AK PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Mehmet Muş, aynı zamanda Komisyon Başkanımız Sayın Elitaş'a buradan özellikle bunu belirtmek istiyorum. Kapalı olan restoranlarımız, lokantalarımız, kafeler, kahvehaneler, halı sahalar, kantinler, okul servisleri, düğün salonları, dönerciler yani buna benzer kapalı olan bütün sektörler, bakın, SOS veriyorlar. Tekrar söylüyorum: Bütün bu sektörler, kapalı olan sektörler SOS veriyorlar. Buradan bu bağırtıyı özellikle belirtiyorum çünkü bu

vatandaşlarımız artık mekânlarının, iş yerlerinin önünde kardan mezarlık yaptılar, gerçekten büyük bir iç acısı. İç acısı çünkü elektrik paralarını ödeyemiyorlar, dükkânlarının kiralarını ödeyemiyorlar. Siz ancak belirli kriterler koyup belki bu kriterler karşısında sadece 700 TL, 500 TL veya yeni çıkan, restoranlara verdiğiniz rakama göre en fazla alabilecek oldukları rakam 1.200 TL. Değerli arkadaşlar, 1.200 TL'yle Ankara'daki, İzmir'deki, İstanbul'daki, Uşak'taki veya büyükşehirlerdeki vatandaş nasıl kirasını ödeyecek? Neyi ödeyecek 1.200 TL'yle, bir düşünün, imkânsız. Artı, bu şekilde de verilmiyor, belirli kriterlere uyması gerekiyor. Esnaf geçmişte çekmiş olduğu krediyi veya kredi kartı borcunu ödeyemediğinden dolayı eğer kara listedeyse zaten onu siz yok sayıyorsunuz ama diğer Avrupa ülkelerinde, kapatılmış olan herhangi bir sektörde hangi esnaf olursa olsun çalıştırdığı işçi sayısına göre gerekli desteği alıyor. Bakın "destek" derken hibe alıyor, kredi, vesaire değil, faizli veya faizsiz değil, sadece hibe alıyor ama siz nerede… Adam otuz yıl BAĞ-KUR ödüyor, sosyal sigortalar primini ödüyor, otuz yıl devlete prim öderken, vergi öderken siz üç ay vatandaşa, esnafa bakamıyorsunuz; ben yazıklar olsun diyorum, başka da diyecek bir şey bulamıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Gerçekten, bununla birlikte, bugün Kırıkkale'deydik, vatandaşlarımızla bir aradaydık, vatandaşlarımız -biraz önce dediğim gibi- SOS veriyorlar. Özellikle, bu kapalı olan sektörlerdeki girişlerde -biliyorsunuz, HES kodu var- artık, bir vatandaşın herhangi bir sıkıntısı var mı yok mu, sağlık sıkıntısı, coronavirüsle teması vesaire var mı yok mu HES kodundan bilebiliyoruz; onun için, önlemlerimizi alalım, kapalı olan bütün bu iş yerlerini bir an önce açalım. Ya hibe verin ya açalım; bunun başka yolu yok, çaresi yok.

Bunun yanında, neden aşıyı zamanında getirip de şu açılış sürecini öne getirmiyorsunuz? Geçen çarşamba günü Sayın Sağlık Bakanıyla görüştüm. Benim şahsıma, yüzüme geçtiğimiz pazar günü 10 milyon aşının daha geleceğini söyledi. Bakın, yüz yüzeydik, yüz yüze, benim yüzüme söyledi Sayın Sağlık Bakanı, "10 milyon gelecek." dedi. Peki, ne kadar aşı geldi? 6,5 milyon geldi. Yine 3,5 milyon fire verdi. Ya, yaptığınız anlaşmayı düzgün yapın da 83 milyonun geleceğiyle oynamayın, 83 milyonun dükkânını kapattırmayın, batırmayın vatandaşı. Yani gerçekten burada, bu yüce Mecliste vatandaşın hakkını savunurken dilimizde tüy bitti ama siz bir türlü anlamıyorsunuz.

Bunun yanında, bakın, özellikle kantinciler, okul servisleri… Özellikle okul servisleri kontağını çevirmedi, on aydır kontağını çevirmedi. Bütçe konuşmasında da söyledim; gelin, okul servislerinin bu yıl motorlu taşıtlar vergisini yani MTV'sini almayalım; sigortasını durduralım, donduralım, sigorta almayalım; bunun yanında TÜV'ünü… Kullanmadığı aracı TÜV'e gönderiyorsunuz. Aracını kullanmadı ki aracı yıpranmadı ki. Niye TÜV'den geçiriyorsunuz, niye ona ekstra 500 TL daha ödettirmeye kalkıyorsunuz? Ama yok, dinleyen yok, vatandaşının yanında duran yok. Böyle bir hükûmet sistemi olmaz. Tabii, tek adam tarafından yönetilince, Meclisi de dinlemeyince bütün bunların hepsi başımıza geliyor. Onun için, buradan vatandaşın, esnafın sesi olmaya devam edeceğiz ama sizler bir türlü görmüyorsunuz, gerçekten üzüntüyle takip ediyoruz. Ama göreceksiniz, ilk seçimlerde… Bakın, size hodri meydan diyoruz. Gelin, Kasım ayında, 2021'de seçime gidelim. Seçime gidelim de görelim Sayın Muş, gelsenize. Buyurun, gelin, açıklayın buradan. "Kasım ayında erken seçime varız." desenize. Gelin, niye gelmiyorsunuz? Gelsenize. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sabırlı ol, sabırlı! 2023'e hazırlan!

ÖZKAN YALIM (Devamla) – Bugün esnaf çağırıyor "erken seçim" diye çünkü yönetemiyorsunuz, esnafın sesini duymuyorsunuz ama yok…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZKAN YALIM (Devamla) – Sayın Başkanım, bir dakika daha alabilir miyim?

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, böyle şey olmaz ya, seçime davet ediyor bizi ya!

ÖZKAN YALIM (Devamla) – Seçimden korkmayın, sandıkla geldiniz sandıkla gideceksiniz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Eyvallah!

ÖZKAN YALIM (Devamla) – Bugün 83 milyonun en az yüzde 50'si hizmet sektöründen geçiniyor ancak hizmet sektörünü siz yok ettiniz, 39 TL'ye talim ettirmeye çalışıyorsunuz. 39 TL neye yetecek; kirasını mı ödeyecek, doğal gazını mı ödeyecek? Bugün doğal gaza yüzde 25 zam geldi, aynı şekilde elektriğe ama nerede, bakan yok, bakmıyorsunuz. Vatandaşı elinizle ittirdiniz, bunun yanında gelen misafirlerimize 40 milyar dolar para harcadınız, 300 milyar TL yani; 300 milyar TL'nin 30 milyar TL'sini, bizim kendi öz evladımıza, vatandaşımıza, esnafımıza hak vermiyorsunuz, onları görmezlikten geliyorsunuz. Ben takdiri hem Meclisimize hem de bizi izleyen tüm vatandaşlarımıza bırakıyorum. Bir an önce sandık diyoruz. Gelin, Kasım 2021'de, pandeminin hemen akabinde seçime gidelim diyorum.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Özkan, o zamana kadar adayınızı belirleyemezsiniz ya, adayınızı belirleyemezsiniz!

ÖZKAN YALIM (Devamla) – Gelin buyurun, gelin buyurun. Biz günü geldiğinde adayımızı da size söyleyeceğiz, merak etmeyin, hiç merak etmeyin. (CHP sıralarından alkışlar)

Bizim adayımız da var, her zaman da hazırız diyorum.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Adayınızı bulamazsınız o zamana kadar!

ÖZKAN YALIM (Devamla) – Yüce heyeti selamlıyorum.

Teşekkürler. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

22'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 22'nci madde kabul edilmiştir.

23'üncü maddede 2 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 229 sıra sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 23'üncü maddesiyle değiştirilen 6750 sayılı Kanun'un 5'inci maddesinin (2)'nci fıkrasının birinci cümlesindeki "tamamı" ibaresinin "tümü" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Kadim Durmaz	Alpay Antmen	Tahsin Tarhan
Tokat	Mersin	Kocaeli
Çetin Osman Budak	Müzeyyen Şevkin	Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Antalya	Adana	Manisa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde konuşmak isteyen Mersin Milletvekili Sayın Alpay Antmen.

Buyurun Sayın Antmen. (CHP sıralarından alkışlar)

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüştüğümüz torba yasanın 23'üncü maddesi Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni Kanunu'nun 5'inci maddesinde değişiklik yapmaktadır. Aslında ülkede ticari hayat bırakmadınız, esnaf bırakmadınız, çiftçi, sanayici, tekmil tacir kan ağlıyor, iflasın eşiğinde ama yine de biz bakalım nedir bu ticari işlemlerde taşınır mal rehni. Bu kanunla bir ticari işletme veya esnaf işletmesinin tümü yanında bir kısım unsurları üzerine veya belirli mal veya haklar üzerine teslimsiz rehin kurulması amaçlanmıştır. Yani kanunun amacı esnaf işletmelerinin ve ticari işletmelerin

teslim koşulu olmadan taşınır mal ve belirli haklar üzerinde rehin tesis ederek finansman ihtiyaçlarının karşılanmasıdır. Değişiklikle getirilen husus, işletmelerin tamamı üzerinde rehin kurulmasının yanında, işletmenin belirli bir taşınır varlık grubunun da rehin edilmesi amaçlanmaktadır. Tamam, güzel, yararlı olacak mı bu düzenleme, bunu zaman içinde göreceğiz ama normal şartlarda durum böyle iken, değerli milletvekilleri, ülkemizin bugünkü ekonomik durumunda esnaf, tacir kan ağlıyor; işletmesine kredi değil, hibe lazım, hibe. Yani biz burada işletmelere yine finansman imkânlarını görüşüyoruz ama onlara bir hibe vermiyoruz.

Bakın, icra dosya sayısı 27 milyonu aştı. Borcu olmayan vatandaş kalmadı. Sayın Cumhurbaşkanı "Kapanan esnaf yok." dedi. Kapananı bırakın, kendini yakan esnaf var, tırda kendini asan var. Eskiden krizlerde insanlar dükkânını kapatıyordu, şimdi ise borçlarından dolayı kendilerini asıyorlar. Son on beş yılda kapanan iş yeri sayısı yaklaşık 2 milyondur.

Bakın, daha bugün ortaya çıktı. Ziraat Bankasından tarım destek kredisi alan çiftçilerin tarlaları ödeyemedikleri borçları nedeniyle banka tarafından ihaleyle satışa çıkarıldı. Bankanın sitesinde ihaleye çıkarılan tarlaların sayısı binleri aştı. Allah aşkına, bu pandemi sürecinde yapılacak iş mi bu? Allah aşkına, biraz vicdan!

Sayın milletvekilleri, Sayın Cumhurbaşkanı geçen gün yaptığı bir konuşmada "Z kuşağı bilmez, anlatmamız lazım." dedi. Çok güzel, haydi anlatalım: AKP'nin on sekiz yılda bu ülkede yarattığı tahribatı anlatmaya günler aylar yetmez ama bazılarını ben genç kardeşlerimle paylaşmak istiyorum. Gençlerin yüzde 76'sı iyi bir gelecek için yurt dışında yaşamak istiyor, yüzde 77'si torpilin yetenekten daha etkili olduğuna inanıyor. Ben bütün genç kardeşlerime seslenmek istiyorum: Genç kardeşlerim, AKP iktidarı var ya, bunlar var ya, bu ülkede ne var ne yok sattılar; senin işe gireceğin fabrikayı Katar'a, kamp yapacağın ormanı Kanada'ya, içeceğin suyu İngiltere'ye, yüzeceğin denizi Arabistan'a sattılar güzel kardeşim. (CHP sıralarından alkışlar) Yetmedi, 65 milyar dolarlık özelleştirme yaptılar, o fabrikalar, limanlar, madenler senindi güzel kardeşim senindi. Bunlar sana ait olan 65 milyar doları da sana değil 5'li çetelerine peşkeş çektiler.

Senin hayallerini çaldılar genç kardeşim, senin sadece geleceğini değil bugününü kararttılar. Sen üniversite bitirip işe girmek için yazılı sınavlarda başarılı olurken seni mülakatta elediler çünkü işe kendi yakınlarını aldılar. Mülakat demek torpil demek. Bunlara 1 iş yetmedi, 3 maaş, 5 maaş birden aldılar.

Genç kardeşim, sen otobüse binecek para bulamazken bunlar bu ülkenin varını yoğunu dolar geçiş garantili köprü sahiplerine verdiler. Senden hayatında geçmediğin, belki de ömründe görmeyeceğin köprüden geçtin diye para alıyorlar genç kardeşim.

İktisat, işletme, bankacılık, muhasebe mezunu olan genç kardeşim, sen ananın ak sütü gibi helal diplomanla işsiz kalırken bunlar sahte diploma sahiplerini bankaya yönetici yaptılar. Sen zor şartlarda üniversite sınavına hazırlanıyorken, sen emeğinle üniversiteye girmeye çalışırken zamanında bunların ortakları FETÖ, üniversite sınav sorularını çalıp cemaatine dağıttı, senin girmeyi hak ettiğin okullara bunların eski ortakları soru çalarak girdi; haram olsun, zıkkım olsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALPAY ANTMEN (Devamla) – Sayın Başkan toparlayayım.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ALPAY ANTMEN (Devamla) – Bakın değerli milletvekilleri, değerli kardeşlerim, genç kardeşim; sen her gün iş arıyorsun, sen alın terinle helal ekmek kazanmak için bir iş bulurum umuduyla her gün kilometrelerce yürürken birilerinin çocukları ise milyon dolarlık ihaleleri alıp gemilerini yüzdürüyordu. Unutma genç kardeşim, Ahmet Arif'in şiirinde dediği gibi:

"Bunlar,
Aşımıza, ekmeğimize
Göz koyanlardır,
Tanı bunları,
Tanı da büyü..." Genç kardeşim.

Teşekkür ederim, saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 23'üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu (İzmir) Fahrettin Yokuş (Konya) Orhan Çakırlar (Edirne)
Mehmet Metanet Çulhaoğlu (Adana) Yasin Öztürk (Denizli)

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde konuşmak isteyen Denizli Milletvekili Sayın Yasin Öztürk.

Buyurun Sayın Öztürk. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teknoloji geliştirme bölgeleri ve bilumum kanun değişikliklerinin 23'üncü maddesi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Genel Kurulda hepimizin mutabık olduğu üzere bilim, sanayi iş birliği, AR-GE yatırımları için destek, teşvik ve vergi muafiyetleri önemli ve gerekli ancak eleştirilerimiz var. Bu eleştirilerimiz de üniversitelerimizin durumu, iktidarın liyakatsiz atama ve teşvik uygulamaları dikkate alındığında haklı ve gerekli; bunu diğer maddeler üzerinde yaptığım konuşmalarda dile getirdim.

Şimdi bir konuya daha dikkatinizi çekmek istiyorum. İktidar bir hedef koyuyor, bir hayal kuruyor ama bunu icraata geçiremiyor ya da geçirmek istemiyor. AR-GE faaliyetleri neden önemli? Yerli ve millî sanayimizi geliştirmenin ön şartı olduğu için ancak yerli ve millî nutuklarıyla başlayan AR-GE süreçleri tamamlanmış, teşvik ve desteği verilmiş sonu gelmeyen sanayi yatırımları ne olacak? Katarlaşan yerli ve millî tank motoru üretim projesi üzerinde konuşulması gereken bir örnek. 2018 yılının ocak ayında dönemin Millî Savunma Bakanı Sayın Nurettin Canikli millî tank üretimiyle ilgili açıklamalarda bulunmuş ve millî tank motorunun da yerli olacağı hatta 2020 başlarında seri üretime geçecekleri müjdesini vermişti. 2020 yılı bitti, verilen söz tutulmadı, kurulan hayal gerçek olmadı. Araya sancak tarafından bir aşk girdi, Katar aşkı. Yelkenler fora, proje alabora. Yerli ve millî ALTAY tankı geliştirme ihalesine BMC ve OTOKAR firmaları girmiş, BMC fiyatı yüksek tuttuğu için ihaleyi OTOKAR kazanmıştı. OTOKAR yüklenici olarak aldığı bu işi savunma sanayimizin başarılı devlet kuruluşları olan ASELSAN, ROKETSAN, MKE ve diğer bazı şirketlere dağıttı, yetmiş sekiz ay süren

bu çalışma sonucu 5 ayrı prototip üretildi. Bu aşamaya kadar yapılan bütün çalışmalar yerli ve millî. Daha sonra seri üretim için yeni bir ihale daha yapıldı, bu ihaleyi Katar ortaklı bir firma olan BMC kazandı. BMC'nin İzmir'deki fabrikası seri üretim için yetersiz bulundu. Sakarya Karasu'da büyük bir devlet arazisi bağışı yapıldı; bu yetmezmiş gibi Tank Palet Fabrikasının işletme hakkı da yirmi beş yıllığına bu şirkete devredildi hem de ihale şartnamesinde yer almadığı hâlde. Şimdi sormak lazım: Millî tankımızın motoru Katarlaşmadan yapılamaz mıydı? Ki hâlâ yapılmadı. Savunma sanayisinde millî şirket ROKETSAN var, ASELSAN var, TAI var, Tank Palet var; hepsi de başarılarını ispatlamış kuruluşlar. Sakarya'daki Tank Palet Fabrikası elimizde, teknolojisi sağlam, eğitimli iş gücü ve devletin kurumsal savunma sanayi kuruluşlarıyla elbet hedeflerini gerçekleştirebilir, devlet savunma sanayisinde dev bir adımı kendi imkânlarıyla atabilirdi. Olimpiyata katılan sporcuların kendi aralarında geliştirdiği bir söylem vardır: "Olimpiyatlarda felaket 4'üncü olmaktır." İşte, ülkemizin felaketi de budur. Savunma sanayisinde kendi devimizi kurup 1'incilik kürsüsüne çıkmak var iken yarışa Katar'la giriyoruz; lakin sıralamaya bile giremiyoruz. Ancak görüldüğü gibi iktidar, hedefi icraata taşıyamıyor.

Değerli milletvekilleri, bir de yerli ve millî aşı konusu var. Dünya corona virüsün yayılmasının ardından bir yandan salgınla mücadele etti, bir yanda da aşı çalışmalarına ağırlık verdi. Almanlar, İngilizler, Amerikalılar tam da bugün bizim konuştuğumuz üniversite, sanayi iş birliği içerisinde aşılarını üretip dünya pazarlarına sundular; bizim kısmetimize ise Çin aşısı düştü. Ülkemizde neredeyse kasabalarda bile üniversite, fakülte ya da yüksek okul var, TÜBİTAK gibi bilimsel bir kuruluşumuz var. Ne yok? Kurumsal bir aşı üretim merkezimiz yok. Peki neden yok? Çünkü 1926 yılında Türkiye'nin aşı ihtiyacının karşılanması için kurulan Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü 2011 yılında kapatıldı. TÜBİTAK, 1507 kodlu KOBİ AR-GE Başlangıç Destek Programı çerçevesinde açılan çağrı kapsamında, aşı, ilaç, maske ve koruyucu kıyafetler konularında sunulacak AR-GE projelerine hızlı destek vereceğini açıklamıştır. Peki, aşı üretebildik mi? Bu aşı merkezimiz hâlâ faaliyette olsaydı Covid-19 ortamında ülkemize nasıl bir fayda sağlayacaktı hiç aklınıza geliyor mu? Hayal kurmayın, sadece düşünün.

Kanun çıkararak yatırım yapılamayacağını, teşvik, vergi avantajı gibi desteklerin vizyon ve misyon olmadan işe yaramayacağını, sadece sözle de yerli ve millî olunamayacağını bu 2 örnek itirazsız, tartışmasız ortaya çıkarmaktadır.

Söz TÜBİTAK'tan açılmışken TÜBİTAK ve benzeri kurumlar bütün dünyada siyaseten ari, özgür kurumlardır çünkü bilim, özgür ortamlarda yeşerir, kök salır. 2008 yılında yapılan bir değişiklikle Başbakana TÜBİTAK'ın 12 kişilik Bilim Kurulu üyesinin tamamını atama yetkisi verildi -Başbakanın kim olduğunu söylemeye gerek var mı bilmiyorum- geçmişte bu oran yarı yarıyaydı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Sayın Başkanım, tamamlayayım.

BAŞKAN – Peki, tamamlayalım.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle birlikte kurumun en üst karar organı Yönetim Kurulu oldu. Yani Bilim Kurulu gitti, Yönetim Kurulu geldi. Yönetim Kurulu üyeliklerine yapılan atamalar da dikkat çekici oldu. Sayın Cumhurbaşkanımızın şu an ortada görülen damadının kardeşi Haluk Bayraktar ile metin yazarlığını yapan danışmanı Aydın Ünal da TÜBİTAK Yönetim Kurulu Üyesi oldu. Millî insansız hava araçları geliştiren BAYKAR'ın Genel Müdürü Haluk Bayraktar Bey mutlaka alanında yetkili bir isim ancak savunma sanayisinde büyük başarılar gösterecek bir mühendisin, Cumhurbaşkanının damadının kardeşi olması sebebiyle TÜBİTAK'ta körelmesine gönlümüz razı değil.

Sözlerime son verirken diyorum ki: Üniversiteler de, TÜBİTAK da KİT değildir, arpalık hâline getirdiğiniz o kadar çok kuruluş var ki, üretim için, bilim için, teknoloji için bu kurulları bari rahat bırakın.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

23'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 23'üncü madde kabul edilmiştir.

24'üncü maddede 1 önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 229 sıra sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 24'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Madde 24- "Bu Kanun yayımı itibarıyla yürürlüğe girer."

Tahsin Tarhan	Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu	Müzeyyen Şevkin
Kocaeli	Manisa	Adana
Kadim Durmaz	Çetin Osman Budak	Tacettin Bayır
Tokat	Antalya	İzmir
	Aysu Bankoğlu	
	Bartın	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde konuşmak isteyen Bartın Milletvekili Sayın Aysu Bankoğlu.

Buyurun Sayın Bankoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün teknoloji geliştirme bölgeleriyle ilgili kanun teklifini görüşüyoruz. Ben isterdim ki Bartınlı hemşehrilerimin de gündemi bu olsun. Malum, elektriğin olmadığı yerde teknoloji de olmuyor. Bartın'da geçtiğimiz günlerde 200'den fazla köyde tam sekiz gün boyunca elektrik yoktu arkadaşlar. Hemşehrilerimin karanlıkta kaldığı yetmedi, sular da gitti, karda kışta, soğukta kaldılar. Lafı dolandırmaya hiç gerek yok. Elektrik dağıtım şirketine ve Bakanlığa soruyorum: 2020 yaz aylarını ve hatta 18 yaz mevsimini neden ağustos böceği gibi geçirdiniz? Gerekli yatırımları, bakım ve onarımları neden zamanında yapmadınız? 5'li çetenin geçilmeyen köprülerine, kullanılmayan havalimanlarına yatırım yaptınız. Faturaları tahsil ederken, elektriği kesip sayaçları mühürlerken gösterdiğiniz sürati acaba neden hizmet verirken göstermiyorsunuz, buradan açıklayın lütfen. (CHP sıralarından alkışlar) Bakanlık cevaplasın, elektrik şirketinin yaptığı yatırımları kontrol etti mi, etmedi mi? Sorumluları sorumluluklarını yerine getirmediyse eğer bu şirkete uyarı yaptı mı, bu iş böyle olmaz dedi mi dediyse neden düzelmedi?

Şimdi, hiç kimse kusura bakmasın ama AKP Hükûmeti özelleştirme bahanesinin arkasına saklanarak bu işten sıyrılamaz değerli arkadaşlar. 21'inci yüzyıldayız, hiç birimizin yirmi bir dakika bile elektrik kesintisine tahammülü yok ama benim hemşehrilerim karın, kışın ortasında bu kadar uzun bir elektrik kesintisiyle karşılaştılar; bu, apaçık bir eziyettir. Size tek kelimeyle pes diyorum! On

binlerce hemşehrimden bahsediyorum, yüz doksan iki saat, on bir bin beş yüz yirmi dakika karanlığa, soğuğa ve çaresizliğe mahkûm edildi, hastalar elektrikli cihazları kullanamadılar, öğrenciler uzaktan eğitime devam edemediler. Peki, soralım, vatandaş elektrik faturasını ödedi mi? Ödedi. Vergisini verdi mi? Verdi. AKP ne yaptı? Cumhurbaşkanının seçildiği 2014 yılından beri elektriğe tam olarak yüzde 120 zam yaptı yani 100 lira olan elektrik faturası oldu 220 lira. Oysa 2013 döneminde Maliye Bakanınız demişti ki: "Dağıtım şebekelerinin tamamen özel sektöre geçmesiyle sıkıntılar giderilecek." Sonuçsa, karanlık. 100 liralık fatura oldu 220 lira. On dokuz yıldır yönetimde olanların altyapı kontrollerini neden yapmadığını gerçekten merak ediyorum, sadece ben merak etmiyorum Salih ağabey de soruyor: "Yedi gün oldu hâlâ elektrik gelmedi. 10 santim kar yağdı, bu elektrikler gitti, sularımız yok, buzdolabındaki yiyeceklerimiz telef oldu. 74 yaşındayım böyle bir rezillik görmedim. Neden bakım yapılmıyor? Faturamı ödüyorum, vergimi veriyorum ancak zam yapıldığında akıllarına geliyoruz. 21'inci yüzyıldayız Sayın Vekilim." diyor Salih ağabey. Hacı amcaysa "Neredeyse otuz yıl oldu bu elektrik direkleri dikileli, değişsin artık, kırk yıl öncesine döndük, hanımla oturup akşamları evde mum yakıyoruz, sularımız da yok." diyor. Çoşkun Bey diyor ki: "Millet Mars'a gidiyor, uzaya çıkıyor biz hâlâ bu direkleri bekliyoruz. İktidar, tercihini 5 müteahhit yerine halktan yana kullanmalı, yatırımları halka yapmalı." diyor. Ben merak ediyorum, dün girişimci Elon Musk'la konuşan partili Cumhurbaşkanı acaba şunu sormuş mudur: "Sayın Musk, biz kentlerimize bile elektrik vermeyi kesintisiz bir şekilde beceremiyoruz, onu söyleyeyim de aramızda tatsızlık olmasın." demiş midir acaba? (CHP sıralarından alkışlar) Elektrik şirketi yaptığı çalışmaların on yılda yaklaşık 180 köye ulaştığını söylüyor yani buradan şunu mu anlamalıyız: Kalan onlarca köy on yıl daha mı beklesin?

Değerli arkadaşlar, yarın öbür gün şayet 10 santim daha kar yağarsa ne yapacaksınız? Şirket "Afet yaşandı." dedi, acaba bir sonraki afete Bartın hazır mı?

Peki, çözüm ne? Bakanlık, bir kere, denetimleri zamanında yapacak ve bundan sonra da kötü hava koşullarını mazeret olarak hiç kimse gösteremeyecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AYSU BANKOĞLU (Devamla) - Yine gerekli yatırımların ivedilikle hayata geçirilmesi gerekiyor, trafoların, enerji nakil ve dağıtım hatlarının yenilenmesi gerekiyor, bakım onarım çalışmalarının yapılması gerekiyor, personel eksikliklerinin giderilmesi gerekiyor ve ilgili şirketin taahhüt ettiği tazminatları bir an önce ödemesi gerekiyor ki vatandaşlarımız daha fazla mağdur olmasınlar. Yani işin özü; işinizi yapın, iş yapın, devletin kasasına çalışmadan para sokmak için mirasyedi gibi satmayı bırakın arkadaşlar ve unutmayın, yurttaşlar bu keyfîlikleri de yaşadıkları büyük sıkıntıları da asla unutmayacaklar, cezasını sandıkta kesecekler arkadaşlar.

Son bir şey: Diyorsunuz ya "Z kuşağı bilmez." Z kuşağı her şeyin en iyisini biliyor değerli arkadaşlar ama asıl saray kuşağı 2021 yılında sekiz gün boyunca karanlıkta kalan vatandaşların olduğunu, elektrik verilemeyen yüzlerce köy olduğunu bilmiyor, benden size söylemesi.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

24'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 24'üncü madde kabul edilmiştir.

25'inci madde üzerinde 1 önerge vardır.

Okutup işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 229 sıra sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 25'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 25 – "Bu kanun hükümleri Cumhurbaşkanı tarafından yürütülür."

Tahsin Tarhan	Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu	Müzeyyen Şevkin
Kocaeli	Manisa	Adana
Kadim Durmaz	Çetin Osman Budak	Tacettin Bayır
Tokat	Antalya	İzmir
	Murat Bakan	
	İzmir	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde konuşmak isteyen İzmir Milletvekili Sayın Murat Bakan.

Buyurun Sayın Bakan. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'nu konuşuyoruz. Bu kürsüye çıkan AK PARTİ'li arkadaşlarım Türkiye'nin teknolojiyle ilgili durumunu savunma sanayisi üzerinden anlatıyorlar; İHA'lar üzerinden, SİHA'lar üzerinden, MİLGEM'den…. Peki, Bayraktar'ın, ASELSAN'ın, TAI'nın yaptığı üretim Türkiye'nin teknolojideki durumunu, gelişmişliğini anlatmak için yeterli mi arkadaşlar? Değil.

Dünyada geleceği belirleyecek 58 tane teknoloji var. Bu 58 teknolojiyle ilgili patent başvurularında Amerika Birleşik Devletleri 50'sinde 1'inci sırada, arkasından Çin, Güney Kore geliyor. Bu teknolojilerde, mesela yapay zekâda, "ThreeD" (3D) teknolojisinde, büyük veride, gıda ve çevre teknolojilerinde Türkiye var mı arkadaşlar? Yok.

Dünyada şu an en değerli şirketler teknoloji şirketleri. Elon Musk diye bir girişimci iş adamı çıkıyor, 10 milyon dolara "PayPal" diye bir ödeme aracı, ödeme şirketi kuruyor; 1,5 milyar dolara satıyor şirketi, oradan aldığı 165 milyon dolarla da 3 tane şirket kuruyor; bir tanesi Tesla, diğeri SpaceX, üçüncüsü SolarCity. Bu 3 şirketten sadece Tesla'nın şu andaki piyasa değeri 800 milyar dolar arkadaşlar.

Teknolojiye yatırım yapan bir başka iş adamı Jeff Bezos, dünyanın en büyük şirketi Amazon'un kurucusu. Seattle'daki evinin garajında kuruyor Amazon'u. Amazon şu anda 1,6 trilyon dolar arkadaşlar, Jeff Bezos'ın mal varlığı da 202 milyar dolar. Microsoft, Facebook, Google, Alibaba, Uber, Twitter, Tesla, Netflix, Spotify, Amazon, Apple gibi bilgi ve teknoloji firmalarının 2009 yılındaki toplam değeri 990 milyar dolar, bugünkü değeri arkadaşlar, 8,5 trilyon dolar; teknoloji böyle bir şey.

Peki, bizim durumumuz ne? O şirketlerin kasasında ne var bilmiyorum ama şu an Merkez Bankasının kasası eksi 52 milyar dolarda. Şimdi mukayese edelim: Bir tarafta 10 milyon dolarla PayPal'ı kurup 1,5 milyar dolara satan Elon Musk, 300 bin dolara Amazon'u kuran ve dünyanın en büyük şirketini oluşturan Jeff Bezos, diğer tarafta arkadaşlar, 750 milyon dolara ANKAPARK'ı yapan yaratıcı zekâ! Bunun takdirini sizlere bırakıyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Daha yaratıcısı var, daha yaratıcısı, olmayan ekonomi teorisini ispat etmek için yani "faiz sebeptir, enflasyon sonuç" için 130 milyar dolar harcayan yaratıcı bir zekâ var arkadaşlar! (CHP sıralarından alkışlar)

16 yaşında bir oğlum var, konuşuyoruz, nerede okuyacak üniversitede? Bakıyoruz dünyadaki ilk 100 üniversiteye, Türk üniversitesi var mı? Yok. 200'de var mı? Yok. 300'de var mı? Yok. 400'de var mı? Yok. 500'de var mı? Yok. Hacettepe sanırım 534, ODTÜ 700'üncü sıralarda değerli arkadaşlar. Benim jenerasyonum, o üniversitelerden mezun olanlar, ODTÜ'den, İTÜ'den, Boğaziçi'nden mezun olanlar, dünyanın büyük şirketlerinde iş bulurdu, Avrupa'da, Amerika'da, Kanada'da kapışılırdı, dünyada hâlâ "startup" projeleri yapıp satıyorlar ama bugün o üniversitelerden mezun olan arkadaşların aynı başarıyı göstereceklerinden şüpheliyim değerli arkadaşlar.

Bir ülkenin teknoloji düzeyini tespit etmek için bilimsel yayın sayısına, patent sayısına, AR-GE'ye ayırdığı paraya bakabilirsiniz. Daha önemlisi var, ihracattaki yüksek teknolojili ürün oranı, Türkiye'de yüzde 3. Brezilya'da kaç? Yüzde 15. Bulgaristan'da kaç? Yüzde 10. Meksika'da kaç? Yüzde 20, değerli arkadaşlar. Yani "Türkiye'nin yüksek teknoloji ürettiği" palavrasına inanmamızı beklemeyin, bu bir algı operasyonundan ibaret. Teknoloji ve onu üretecek yaratıcı zekâ ancak bilgiye özgürce ulaşılan özgür düşüncenin ve demokrasinin olduğu ülkelerde olur. Nerede gelişmez yaratıcı zekâ? Mesela yaratıcı zekâ, Wikipedia'yı yasaklayan bir ülkede gelişmez. Mesela intihalci yandaşların rektör yapıldığı bir üniversitede gelişmez. İnternet, yeni bir dijital vatandaşlık kültürü getirmiş, siz o internet sitelerine erişim engeli getiriyorsunuz, orada yaratıcı zekâ gelişmez arkadaşlar. Mesela çocuk ölümlerinin artış sebebini öğrenmek için şeyhine telefon edip "Şeyhim, bir istihareye yat da sonucunda bize ne yapacağımızı bize bildir." dediği iddia edilen, kitaplarda yazılan ve yalanlanmayan bir Sağlık Bakanının olduğu bir ülkede ne bilim gelişir, ne teknoloji gelişir, ne yaratıcı zekâ gelişir değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, hukukun üstünlüğünün olmadığı yerde de kuvvetler ayrılığının olmadığı yerde de, yargının bağımsız olmadığı yerde de, demokrasinin olmadığı yerde de yaratıcı zekâ gelişmez. Türkiye'de teknolojik gelişmeyi sadece teknoparkların sayısını artırarak, teknoloji geliştirme bölgeleri kurarak, AR-GE'ye destek vererek sağlayamazsınız arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MURAT BAKAN (Devamla) – Nasıl sağlanır Türkiye'de teknolojik gelişme arkadaşlar? Ben söylemiyorum, benden önce söylenmiş… "Dünyada her şey için, uygarlık için, hayat için, başarı için en hakiki mürşit ilimdir, fendir. İlmin ve fennin dışında rehber aramak gaflettir, cehalettir, dalalettir." diyen bir anlayış sağlar. O anlayış bizde var arkadaşlar, biz sağlarız teknolojik gelişmeyi. (CHP sıralarından alkışlar)

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

25'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 25'inci madde kabul edilmiştir.

İç Tüzük'ün 86'ncı maddesine göre oyunun rengini belli etmek üzere Kocaeli Milletvekili yani kentimin Milletvekili Sayın Tahsin Tarhan. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Tarhan.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Bir kanun teklifinin de sonuna geldik. Biliyorum, yorgunsunuz. Ben öncelikli olarak Komisyon sürecinde, Genel Kurulda katkı veren bütün milletvekillerine teşekkür ediyorum. Komisyon sürecinde, Komisyon Başkanımız bu kanun metnini getirdiği zaman itirazımız oldu. Bu kanuna çalışalım ve kaliteli kanun yapalım diye mücadelemiz oldu, bir gün dahi müsaade alamadık. İlgili kurumları

çağıralım, düşüncelerini alalım, katkılarını alalım diye Komisyon sürecinde mücadelemiz oldu. Kanuna iyi çalışılmamış. 25 maddelik kanun, Komisyon sürecinde 6 tanesi yani 6 madde değişikliğe uğradı. Komisyondan acele geçirilen kanun metni üç ay rafta bekletildi, üç ay. Ne zaman gelecek diye merak ediyorduk, acaba bunun sebebi ne, biz şöyle düşünmeye başladık: Muhalefetin dikkate almadığı Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanını AK PARTİ de mi artık sildi, AK PARTİ de mi artık dikkate almıyor diye merak etmeye başladık.

Değerli milletvekilleri, kanunun tümünü görüşürken Genel Kurula baktım, Samsun Milletvekilimiz Fuat Bey'in dışında 48 milletvekili bu kanun metnine imza atmış, 8 kişi vardı. Muhalefet yoklama istediği zaman kızıyorsunuz, Genel Kurula gelip, imza attığınız kanun maddesine dahi, kanun metnine dahi sahip çıkmıyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Komisyon sürecinde 48 milletvekilinden, takip ettim, 1'i gelip o Komisyonda imzaladıkları kanun metnine sahip çıkmadılar. Kanun yapma tekniği yanlıştır. Tartışalım, konuşalım; artık kanun metnini, kanun taslağını milletvekilleri sunuyorsa, muhalefetle birlikte beraber çalışıp kaliteli kanunlar yapalım. (CHP sıralarından alkışlar) Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu Teklifi'ne yeterli olmadığı hâlde içerisinde "bilim ve teknoloji" geçtiği için Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak destek vereceğimizi, oyumun renginin "evet" olduğunu bildiriyorum.

Hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, teklifin tümü açık oylamaya tabidir. Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Oylama için iki dakika süre veriyorum. Bu süre içinde sisteme giremeyen üyelerin, teknik personelden yardım istemelerini; bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin, oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Samsun Milletvekili Fuat Köktaş ve 48 Milletvekilinin Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 298
Kabul : 297
Ret : 1(x)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Bayram Özçelik	İshak Gazel
Burdur	Kütahya"

Teklif, kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.43

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

ALTINCI OTURUM
Açılma Saati: 23.59
BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR
KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İshak GAZEL (Kütahya)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 43'üncü Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

2'nci sırada yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasında Geçici Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komite'nin; Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair Protokol 1'e Ait Tablo 1'in Tadili Hakkında 1/2020 Sayılı Kararı ile Geçici Serbest Ticaret Anlaşması'nın "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol 2'sinin Tadili Hakkında 2/2020 Sayılı Kararı'nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasında Geçici Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komite'nin; Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair Protokol I'e Ait Tablo I'in Tadili Hakkında 1/2020 Sayılı Kararı ile Geçici Serbest Ticaret Anlaşması'nın "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sinin Tadili Hakkında 2/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/3003) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı:236) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 236 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen İYİ PARTİ Grubu adına Aydın Milletvekili Sayın Aydın Adnan Sezgin.

Buyurun Sayın Sezgin. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kardeş Azerbaycan'la enerji, madencilik ve askerî alanlarda iş birliği yapılmasıyla ilgili anlaşmayı bugün görüşeceğiz, bu anlaşmayı elbette destekliyoruz.

1991 yılında Azerbaycan'ın bağımsızlığının hemen ertesinde Cumhurbaşkanı merhum Turgut Özal ve Başbakan merhum Süleyman Demirel tarafından temelleri atılan ve Sayın Demirel tarafından Cumhurbaşkanlığı döneminde sebat, ısrar ve azimle sürdürülen Türkiye-Azerbaycan ilişkileri 90'lı yıllarda önemli mesafe katetmiştir. 1999 yılında İstanbul'da imzalanan Bakü-Tiflis-Ceyhan Petrol Boru Hattı Projesi Anlaşması Azerbaycan'ın kaynaklarını nihayet özgürce kullanabilme ve petrolünü dünya pazarlarına ulaştırma yönünde dev bir adım oluşturmuştur. Bu boru hattı Bakü-Tiflis–Ceyhan, günde 1 milyon varil, yılda 50 milyon ton taşıma kapasitesine sahiptir. Azerbaycan'ın bugünkü güçlü

(x) 236 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

ekonomisinin temeli, 1991'den itibaren iki ülke arasında yürütülen yakın iş birliğidir. Demirel-Aliyev dostluğu çerçevesinde 1993'ten itibaren üzerinde çalışılan, birçok büyük engelin aşılması için yoğun çaba sarf edilen ve nihayet 1999 yılında AGİT Zirve Toplantısı'nda imzalanan Bakü–Tiflis–Ceyhan Anlaşması çok şeyi değiştirmiştir. Daha sonra hayata geçirilen Bakü–Tiflis–Erzurum Doğal Gaz Boru Hattı ve Bakü–Tiflis–Kars demiryolu projeleri de tabiatıyla çok önemlidir. Ayrıca, TANAP ve TANAP üzerinden Azeri gazını Avrupa'ya bağlayacak olan TAP projeleri de Azerbaycan'a güç katan projelerdir.

Geçtiğimiz aylarda Azerbaycan, neredeyse otuz yıldır işgal altında bulunan toprakları bir buçuk ay gibi kısa bir sürede geri alma başarısını göstermiştir. Türkiye, doğal olarak "iki devlet, tek millet" anlayışı içinde Azerbaycan'ın bu mücadelesine gerekli desteği vermiştir. Bu zaferin övüncü her birimize ve hepimize aittir. "İki devlet, tek millet" anlayışına geçmişte katkıda bulunanları ve bu anlayışın gelişmesini sağlayanları daima hatırlamak gerekir. Azerbaycan'ın kutlu zaferini elde etmesi için hayatlarını kaybeden kahraman Azerbaycan askerlerine ve sivil halka Allah'tan rahmet diliyorum. Ağdam, Kelbecer, Laçin gibi 7 rayonun ve Karabağ'ın tarihî şehri Şuşa'nın işgalden kurtarılmış olması son derece önemlidir ancak Karabağ'ın geri kalan kısmının akıbeti henüz maalesef belli değildir. Varılan ateşkes anlaşmasında Karabağ'ın Azerbaycan'a ait bir otonom özerk bölge olduğu zikredilmemektedir. Ateşkes sonrasında oluşturulan barış gücüne Türkiye dâhil edilmemiştir. Türk askeri Karabağ bölgesinde veya kritik sınır hatlarında bulunmayacaktır. Azerbaycan toprağı Ağdam'da oluşturulacak olan "Ateşkesi İzleme Gücü"nde Türk personel Rus askerlerle beraber görev yapacaktır. Ateşkesi izleme görevi tabii ki beklentilerimizin hayli gerisindedir ama yine de bunu mevcut koşullarda bir kazanım olarak görmek istiyoruz. Bölgedeki tüm ulaşım yollarının açık tutulması kararı da mühim bir gelişmedir. Rusya Federasyonu ise bu anlaşma sayesinde hem Ermenistan'daki pozisyonunu güçlendirmiş hem de Azerbaycan'da meşru bir askerî mevcudiyet elde etmiştir. Rusya'nın bölgede kazanmış olduğu bu kuvvetli konumun ileride ne tür etkileri olacağını, Türkiye-Azerbaycan ilişkilerine tesirinin nasıl şekilleneceğini, Nahçıvan koridorunun nasıl yönetileceğini zaman içinde göreceğiz. Rusya, ayrıca, Minsk Grubunun diğer iki üyesini süreçten dışlamış, Türkiye'yi de varılan anlaşmanın dışında tutmayı başarmıştır. Netice itibarıyla bu ihtilaf, Rusya'nın büyük bir kazanç sağlamasıyla sonuçlanmıştır. Rusya Federasyonu kurulduğundan bu yana bölgeye hiç bu kadar azametli ve kuvvetli bir şekilde girmemiş, böyle güçlü bir mevcudiyet ortaya koyamamıştır. Rusya ağırlıklı bu denklemin büyük bir hassasiyetle yönetilmesi gerekecektir. Bu meyanda Sayın Erdoğan'ın önümüzdeki dönemde bölge ülkeleri arasında iş birliği ve istikrarı temin etmek amacıyla bir iş birliği mekanizması önermiş olmasının olumlu bir yaklaşım olduğunu belirtmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, Birleşik Krallık'la imzalanan Serbest Ticaret Anlaşması'nı da destekliyoruz. Aramızdaki ticaretin hacmi genelde 18 milyar dolar civarındadır ve genelde Türkiye lehine seyretmektedir. Brexit sonrası oluşan yeni düzende Serbest Ticaret Anlaşması'nın yapılması hayırlı olmuştur. Brexit konusunda "no-deal" diye adlandırılan anlaşmasız bir ayrılma söz konusu olsaydı yani Avrupa Birliği ile Birleşik Krallık arasında düzenleyici bir mutabakata varılmasaydı işimiz çok zorlaşacaktı ve zaman ve gelir kaybına yol açacak şekilde zahmetli bir anlaşma akdedilmesi gerekecekti.

İktidarın bazı sözcüleri bugün görüşeceğimiz anlaşmayı yeni ve olağanüstü bir adım, büyük bir başarı olarak takdim etmişlerdir; durum hiç de öyle değildir. Bu anlaşma, Avrupa Birliğiyle mevcut gümrük birliğimiz çerçevesinde, Avrupa Birliği ile Birleşik Krallık arasında yapılan Brexit Serbest Ticaret Anlaşması'na bir teknik uyum anlaşmasıdır, eskinin devamıdır. Ayrıca, Brexit öncesine göre bazı formalitelerin biraz da zorlaştığını belirtmeliyiz.

Avrupa Birliğiyle gümrük birliğinin de yeniden dış politikadaki önceliklerimiz listesinde ön sıralara çıkarılması gerekmektedir. Bunun muhtelif nedenleri vardır, Türkiye ekonomisine yararlı bir ufuk verecektir ve daha önce de bu kürsüden arz ettim, ABD'de göreve gelen yeni yönetim Avrupa Birliğiyle

yatırımları da içeren Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı'nı yani TTIP'i yeniden canlandırmayı öngörmektedir. TTIP Avrupa Birliği ile ABD arasında yatırımları da içerecek tarzda geniş kapsamlı bir gümrük birliği kurulması projesidir ve dünyanın en büyük 2 ekonomisini bir araya getirecektir. Bu süreçte, Avrupa Birliği ve gümrük birliğinin ülkemiz açısından öneminin daha da artacağı muhakkaktır. TTIP sonrası dünyada Avrupa Birliğiyle güçlendirilmiş, güncellenmiş bir gümrük birliği anlaşmamız olmadan ABD'yle ticaretimiz hayli güçleşecektir, yeni ve zorlu formüller gündeme gelecektir. Hem bu engelleri aşmak bakımından hem de oluşacak olan bu dev piyasadan faydalanmak açısından Avrupa Birliğiyle gümrük birliğinin yenilenmesi elzemdir. Ülkemizin, Avrupa Birliğiyle ilişkilerinde tam üyelik hedefinden kopmadan yepyeni bir vizyon geliştirmesi gerekmektedir.

Değerli arkadaşlar, dış politikamız maalesef uzun süredir akılcı çizgiden uzaklaşmış, geçmişle anlamsız bir hesaplaşma çabasıyla rövanşizm peşinde koşan bir noktaya gelinmiştir. Suriye başta olmak üzere Orta Doğu politikamız bize yabancı hatta cumhuriyetin kuruluş değerlerine hasım birtakım ideolojilerin tahakkümü altına alınmıştır. Bu yanlış politikalar sınırlarımıza Türkiye için hayati tehditlerin oluşmasına neden olmuştur. Son günlerde İdlib'de sivil yerleşim yerlerine yönelik saldırılar sıklaşmıştır. Burada daha önce de defalarca dile getirdiğimiz İdlib'i, bu çok önemli risk ve tehdit kaynağını bıkmadan, usanmadan tekrarlayacağız. ABD Merkez Komutanlığı, Suriye'nin kuzeydoğusundaki Ayn el Arap kentinden IŞİD'in çekilmesinin yıl dönümü vesilesiyle dün yayımladığı kutlama mesajında PKK/YPG'yi güvenilir ve başarılı müttefik olarak tanımlamıştır. ABD'yi PKK/PYD-YPG'ye bu denli yakınlaştıracak yanlış adımların bir kısmında iktidarın ideolojik hatalarının ve yanlış Suriye politikasının vebali vardır ve maalesef hâlâ "Biz Suriye politikasında nerede yanlış yaptık?" suali sorulmamaktadır.

Dün Cumhurbaşkanlığında düzenlenen Yüksek İstişare Kurulu toplantısında Batı toplumlarındaki yabancı düşmanlığı ve İslamofobi ele alınmıştır. Sayın Cumhurbaşkanı Batı'nın uzunca bir süre arkasına saklandığı demokrasi makyajı döküldükçe ırkçı yüzünün kendisini belli etmeye başladığını belirtmiştir. Evet, Batı ülkelerinde İslamofobi vardır, yabancı düşmanlığı da vardır. Bunların öncüleri, sürükleyicileri çoğunlukla popülist ve aşırı sağcı faşizan partilerdir. Bunlarla mutlaka mücadele edelim ama daha önce de defaatle söyledik, bunun mücadelesi, bu akımlara karşı o ülkelerdeki ana akım partilere yardımcı olmaktan geçer.

Hatırlar mısınız, bir zamanlar Avrupa ülkelerindeki Yeşiller ve çevreci partiler AK PARTİ'yi pek severlerdi, hatta uluslararası parlamenter kuruluşlarda "Gelin, bizim gruba katılın." derlerdi. Türkiye'nin Avrupa Birliğiyle müzakerelere başlamasına en fazla destek olan "yeşil" ve "çevre" başlıklı partilerdi, şimdi ise "AK PARTİ" denince kaçacak yer arıyorlar. Oysa Yeşiller de İslamofobiyle, yabancı düşmanlığıyla mücadelenin ön saflarında yer almaktadırlar. Evet, İslamofobiyle mücadele edelim ama bizdeki insan hakları ihlallerini, özgürlüklerin baskılanmasını, Avrupa'daki İslamofobi illetinden yüksek sesle şikâyet ederek gizleyemezsiniz, örtemezsiniz; iktidar bunu da bilsin. Şimdi, bu vesileyle Batı yine lanetlenmektedir. Hâlbuki gerek Sayın Cumhurbaşkanı gerek Sayın Dışişleri Bakanı "Geleceğimiz Avrupa'da." diyordu geçtiğimiz günlerde, hatta birkaç gün önce. Bu hızlı değişim, dönüşüm metin yazarları arasındaki farktan mı kaynaklanıyor, yoksa Sayın Erdoğan çok mu hızlı fikir değiştiriyor? Millî Savunma Bakanı "NATO uluslararası kimliğimizin bir parçasıdır." diye sık sık vurgu yapmaktadır. İktidar zaman zaman NATO'ya katkılarımızla övünmektedir. Nitekim ülkemiz hâlihazırda NATO'nun Çok Yüksek Hazırlıklı Ortak Görev Gücüne komuta etmektedir. Rusya tehdidine karşı özel olarak kurulmuş bu komutanlık için ülkemiz 4.200 asker tahsis etmiştir. Bu komutanlık görevini de bir an önce üstlenmek için Ankara ciddi diplomatik gayret sarf etmiştir. Bir taraftan ortak tehdit olarak addedilen Rusya'ya karşı böyle bir NATO gücüne komutanlık ederken, diğer taraftan Rusya'dan satın alınan S-400 sistemlerinin aktive edilmesi ve yeni bir S-400 paketi alımından söz edilmektedir. Burada en hafif deyimiyle ciddi bir çelişki mevcuttur.

Birkaç gün evvel bu kürsüden dış politikada ikircikli söylem ve politikalar izlemenin yanlışlığını vurgulamıştım. İktidarın reform konusundaki Avrupa Birliğiyle ilişkilere dair tutumundan şüphelerimi ifade etmiştim. Sayın Erdoğan ve Sayın Çavuşoğlu'nun bu yeni rotada samimi olmalarını, bunu vatandaşlarımıza katkısı bakımında dilediğimi belirtmiştim fakat reform açıklamalarının somut sonuç vereceğine pek ihtimal vermediğimi de belirtmiştim. Maalesef iktidar yanlış tutumunu sürdürmeye devam etmekte ve şüphelerimizi haklı çıkarmaktadır. Tek adam rejimi son on sekiz yılda izlenen dış politikayı daha da sefil bir hâle getirmiştir. Türkiye'nın dış politika değerleri ve Dışişleri Bakanlığının kurumsal hafızası ulusal gücümüzün önemli bileşenleriydi. Bu bileşenler sistematik olarak iğdiş edilmektedir. Otoriter, totaliter rejimler kendilerinden evvelki kurumları berhava ederler; bunu yaşıyoruz. Dışişleri Bakanlığındaki tahribat da bu yok etme iradesinin bir parçasıdır.

Dış politikamız kalmadığı için –"uluslararası ilişkilerimiz" diyeceğim- uluslararası ilişkilerimizde yaşadığımız vahim tökezlemeler ve tenakuzlar iktidarın diplomasız diplomasi sürdürme iddiasıyla bağlantılıdır. Sayın Dışişleri Bakanının kendisi de karar mekanizmalarında ağırlığını muhtemelen kaybetmiş durumdadır. Oysa ülkemizin bulunduğu stratejik konum, komşularımız, tarihimiz, üyesi olduğumuz ittifak ve ortaklıklar, Anayasa'mızın esas ilke ve hedefleri bizi pek çok ülkeden farklı olarak son derece hassas ve incelikli bir dış politika uygulamaya zorlamaktadır. Bu da şüphesiz, bu konuda gerekli mesleki bilgi, tecrübe, yetkinlik ve kurumsal geleneğe sahip Dışişleri kadrolarından en verimli şekilde yararlanılmasını gerektirmektedir.

Keza, dış politikamızda yine kurumsal tahribata maruz tutulmak istenen Türkiye Büyük Millet Meclisinin de mutlaka devrede olması gerekmektedir. Ne var ki tek adam yönetimi Türkiye Büyük Millet Meclisini her konuda olduğu gibi uluslararası ilişkilerde de gerçek etki gücünden mahrum bırakmıştır. Bunun sonucu olarak ulusal çıkarlardan kopuk dış politika tercih ve uygulamaları ortaya çıkmaktadır.

Değerli arkadaşlar, salı günü yaptığım konuşmada da değinmiştim, iktidar Doğu Türkistan'daki soydaşlarımız konusunda son derece duyarsız bir yaklaşım izlemektedir. Sayın Cumhurbaşkanı, Çin Halk Cumhuriyeti Devlet Başkanıyla hiçbir ikili görüşmesinde Doğu Türkistan'daki kardeşlerimizin maruz kaldığı insanlık dışı muameleleri gündeme getirmemiştir. Zulüm ve baskı altında âdeta soykırıma tabi tutulan Uygur Türklerinin yaşadığı sıkıntıların milletin iradesini temsil eden Türkiye Büyük Millet Meclisinde araştırılıp aydınlatılması için verdiğimiz önerge Cumhur İttifakı'nın oylarıyla reddedilmiştir. Dışişleri Bakanlığı konuyla ilgili soru önergelerine özensiz ve yetersiz yanıtlar vermeye devam etmektedir. Dün Sayın Genel Başkanımız partimizin grup toplantısında bu meseleyi bir defa daha en kuvvetli şekilde dile getirmiştir, "Çin'in Türkistan'da Uygur kardeşlerimize uyguladığı zulme Avrupa'dan, Amerika'dan ses geliyor ama Ankara'dan hâlâ çıt çıkmıyor." ifadelerini kullanmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Devamla) – Teşekkür ederim.

Sayın Genel Başkanımız, Çin'le 2017 yılında yapılmış olan Suçluların İadesi Anlaşması'nı hatırlatarak anlaşmanın Dışişleri Komisyonu gündemine getirilmesi durumunda Doğu Türkistanlı kardeşlerimizin mezalimine iktidar tarafından imza atılacağını belirtmiştir. İktidar Uygur Türklerinin sesine yankı vermekten öyle korkmaktadır ki dün partimizin grup toplantısında kürsüye çıkan bir Uygur Türkünün, Kâşgarlı Mahmut'un diyarından gelen genç bir kadının konuşmasından rahatsız olmuş TBMM TV yayınını kesmiştir. Konya Milletvekilimiz Sayın Fahrettin Yokuş bu konudaki görüşlerimizi daha ayrıntılı şekilde az sonra sunacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teklifin tümü üzerinde söz isteyen Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Siirt Milletvekili Sayın Meral Danış Beştaş.

Buyurun Sayın Beştaş. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve bizi bu saatte de olsa izleyen değerli halkımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, uluslararası sözleşmeleri görüşüyoruz ama ben biraz Avrupa Birliğiyle olan ilişkilerimizi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarını, hakikaten bu kararlar yenilir mi, içilir mi, yutulur mu, bakılır mı, ne oluyor yani bu 22 Aralıktan bu yana yapılan tartışmalar ışığında buradan ifade etmek için söz aldım. Evet, herkesin bildiği üzere 22 Aralıkta Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Büyük Dairesi Türkiye aleyhine çok önemli bir karar verdi, Demirtaş kararı. Çok önemli diyorum, önemi şuradan geliyor: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, tarihinde Türkiye'nin bireysel başvuruyu kabul ettiği günden bugüne kadar ilk defa –evet, altını çizerek söylüyorum- Sözleşme'nin 18'inci maddesiyle ilgili ihlal kararı verdi. Şimdi bu nedir biraz anlatacağım tabii. Diğer ülkeler hakkında da zaman zaman 18'inci madde ihlali vermiş -mesela Azerbaycan, Rusya gibi- ama hiçbir 18'inci madde ihlalinde bu kadar ağır, bu kadar kesin tespitler ve kalın çizgiler yoktur. Yani hukukçu arkadaşlar, merak edenler bakabilirler. Sadece 18'inci madde ihlali değil… 18'inci madde ne? Şunu söylüyor özetle 18'inci madde: Siyasi kararla, iktidarın siyasi bir stratejiyle muhalefet partisi liderlerinden biri olarak Demirtaş'ı rehin aldığını, onun bu rehinelik durumunun devam ettirildiğini, tahliye kararını Daire verdikten sonra –Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi biliyorsunuz, önce Daire karar verdi- bir yeni hamleyle ikinci tutuklama kararı verdiğini, özellikle Cumhurbaşkanının o dönemde "Karşı hamle yapar, işi bitiririz." sözünden başlayarak yapılan tartışmaları, fezlekelerin artışını, dokunulmazlıkların kaldırılması sürecini, bunları bütünüyle o kadar ayrıntılı tahlil etmiş ki ve demiş ki: "Siz hukuken değil, siyasi olarak Demirtaş'ı içeride tutuyorsunuz." Ve bu kararı sadece Demirtaş için vermiyor aslında. Doğru, başvurucu olarak o bulunuyor, tarafı Selahattin Demirtaş ama kararın içeriğinde, ayrıntılarında -okuyanlar gayet iyi biliyorlar- aslında HDP'ye yönelik bütün saldırılar mahkûm ediliyor ve bunun siyasi bir operasyon olduğunu, kumpas olduğunu, darbe olduğunu -adını ne koyarsanız koyun- söylüyor.

Biz ne diyorduk? Beş yıldır, altı yıldır burada ne anlatıyoruz? Her konuşmamızda "Bize yönelik açtığınız davalar, soruşturmalar, hazırladığınız fezlekeler -bize derken bütün HDP'lileri kastediyorum, başta milletvekilleri ve belediye başkanlarını- hukukla ilgili değil, yargıyla ilgili değil, kriminal bir fiilimiz yok. Olursa bu konuda hiç hesap veremeyeceğimiz bir şey yok." diyoruz. "Bu sizin siyasi kararlarınızdır, rakip olarak siz bizi yargı eliyle tasfiye etmeye çalışıyorsunuz, demokratik siyasetten uzaklaştırmaya çalışıyorsunuz." dedik, binlerce defa söyledik. Şimdi bunu biz değil, bunu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Büyük Dairesi söylüyor, hem de 1 karşı oyla, Türkiye hâkiminin karşı oyuyla, 16'ya karşı 1.

Şimdi, bundan sonra birçok şeyi değerlendiriyor: Düşünce, ifade özgürlüğünü, örgütleme özgürlüğünü, siyaset yapma hakkını yani bu kapsamda hepsini söylüyor ve dokunulmazlıkların kaldırılması sürecini anlatıyor Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Büyük Dairesi. Dokunulmazlıkların kaldırılmasının öngörülemediğini, vekiller seçildiği zaman bunun bilinemediğini, bu nedenle bu Anayasa değişikliğinin de ihlal olduğunu, yasama sorumsuzluğunun dikkate alınmadığını söylüyor. Zaten hiç dikkate alınmamış çünkü mahkemeye defalarca talepte bulunulmuş, dikkate alınmamış ve dokunulmazlıkların kaldırılması konusunda da bir bütün olarak ihlal kararı vermiş ve serbest seçim hakkının da tabii ki ihlal edildiğini söylemiş. Çünkü Selahattin Demirtaş -yedi ay yirmi gün, milletvekili olduğu hâlde, on yedi ay mıydı? Arkadaşlar düzeltsinler, bir an karıştırdım- 4 Kasım 2016'da alınmıştı, seçime kadar içerideydi, Cumhurbaşkanı adayı oldu, buradaki birleşimlere katılamadı, milletvekili olarak Genel Kurul çalışmalarına katılamadı ve biz her işlem için buraya dilekçe verdik, tutanak verdik, dedik ki: "Cezaevinde de olsa buraya gelsin vekiller, katılsınlar çünkü bu bir anayasal bir haktır." Büyük Daire bunu da söylüyor, "Katılamamış, önünde bir engel var. Cumhurbaşkanı adayı olarak çıkıp yarışamamış." diyor. Yani cezaevinden, bir Cumhurbaşkanı adayı ne kadar etkili bir kampanya

yapabilir? Bunu halkın takdirine sunuyorum. Şimdi, tabii ki sadece bununla da yetinmemiş, Demirtaş'ın ve milletvekillerimizin… Ben de 16 Nisanda cezaevindeydim, Silivri'deydim Anayasa Komisyonu üyesi olarak. "O dönemde siz, aynı zamanda Türkiye tarihinin en önemli sistem değişikliğini de muhalefet partisine bu darbeyi, bu operasyonları yaparak geçirdiniz." diyor. Büyük Daire söylüyor bunu, ben değil; bunu biz zaten söylüyorduk. Ve bunu o kadar ayrıntılı anlatıyor ki Türkiye siyasal haritasını yani çok iyi çalışmışlar, gerçekten bir yargı erki gibi.

Peki, bunun karşısında ne oldu Türkiye'de? Yine, Büyük Daire karar vermiş. Şimdi, ben "Bağlayıcı mı, değil mi?" tartışmasını bir hukukçu olarak zül kabul ederim. Ne demek ya? Anayasa'nda var, imzan var, hâkimin var orada, senin hâkimin var ya. Sen, Büyük Daireye ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine hâkim göndermişsin. Türkiye'de Türk hâkim bulamamış, Türkiyeli hâkim, gitmiş bir de Alman bir avukat bulmuşsunuz. Şimdi "Beni bağlamıyor." diyor. "Ya, nasıl bağlamıyor, bize bir izah edin." diyoruz, henüz izah eden olmadı. Pardon, Mehmet Uçum var, ona cevap vereceğim, Cumhurbaşkanı Başdanışmanı olarak bir tek o konuştu bu konuda. Diğerleri ne diyor? "Törörö" lafına devam ediyor. Yok böyle bir şey ya, aynı cümleler: "Demirtaş teröristtir." Ya Demirtaş, bırakın teröristi Demirtaş'ın, emredici bir şekilde, beraat etmesi gerektiği konusunda bir mahkeme kararı var, hem de uluslararası Büyük Dairenin kararı var; O bir tahliye kararı değil ha, beraat kararıdır. Neden? Çünkü Kobani protestosu temel iddia. Diyor ki: "Kobani protesto çağrısı barışçıl bir çağrıdır, demokratik bir protestodur." Hepsini tahlil ediyor, bunu söylüyor. Diğeri, yaptığı konuşmalar. Konuşmalarının tamamını değerlendiriyor Demirtaş'ın, "Düşünce ve ifade özgürlüğü. Bazıları sert olabilir, Türkiye'deki sisteme uygun olmayabilir ama düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamında." diyor ve bu konuda Demirtaş'ın derhâl serbest bırakılmasını söylüyor. Şu ana kadar serbest bırakılmadı, rehinelik durumu devam ediyor ama "törörö" lafları arkasından geliyor.

Şimdi, bu Demirtaş kararına uymama meselesi sadece Demirtaş'ı ilgilendirmiyor, önce oradan başlayayım, önce bağlayıcılığı bitireyim. Şimdi, çok masraf yaptılar Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde -ben tanığıyım, birkaç defa gittim, oradaki görüşmelerimizde öğrendim- çok lobi yaptılar -iktidar- bu kararın verilmemesi için yani bu konuda herkes biliyor.

Şimdi, bu Alman avukata ne kadar para verdiler bilmiyoruz. Şimdi, mademki bağlayıcı değildi, niye savunma yaptınız, niye oradaki hâkiminiz karara katıldı, niye avukat tuttunuz, niye daire kararına itiraz ettiniz, niye bu kadar masraf ettiniz? Hiçbir şey yapmasaydınız, deseydiniz ki "O karar tarafsız; ben taraf olarak gitmiyorum, karar verilsin, ne oluyorsa olsun." Ya, o kadar söz yazmışsınız oraya. Hadi, onu da bıraktık, bu halkın bütçesinden o kadar para harcadınız ya, yazık değil mi? Sizi bağlamıyordu hani, niye harcıyorsunuz? Bunu da soruyorum.

Çok yerli ve millîler ya -bu Alman vekile ben takmış durumdayım- Türkiye'de avukat yoktu, Türkiyeli bir avukat yoktu, gittiniz, Alman avukat buldunuz; ilginç, yerli ve millî olanların bir yabancıyı da avukat tutması ayrı bir tartışma konusu.

Şimdi, bu neye benziyor, biliyor musunuz? Hani, maç olur ya, bir maça çıkmışsınız, yenilirseniz "Ben bu maçın sonucunu kabul etmiyorum." diyorsunuz "Ama yenersem, bu maçın sonucu doğrudur." diyorsunuz. Ya, bu her şeyden önce -nasıl ifade edeyim- bir ahlak meselesidir. Siz bir insana verdiğiniz sözü bile tutmak zorundasınız ya, bu bir etiktir, asgari ahlak kuralıdır. Her şeyi bir tarafa bırakın "Ben maçı kaybettim, ihlal verildi, tanımıyorum." diyorsunuz. Yok öyle bir dünya, tanıyacaksın, tanımak zorundasın, kendin için değil, bütün Türkiye yurttaşları için tanıyacaksın.

Şimdi, bağlayıcı değilmiş. Recep Tayyip Erdoğan 3 defa niye AİHM'e başvurdu -diğerlerini söylemiyorum- niye başvurdu? Bir açıklama bekliyoruz.

Peki, gerçekten, bu Robert Spano'yu niye bu kadar gezdirdiniz Türkiye'de? Çok merak ediyorum. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Başkanını, adamı kapı kapı gezdirdiniz ya, götürüp Mardin kayyumuyla bile tanıştırdınız ve sayfa sayfa -neler- gazete haberleri yayınlandı. Bugün açıklama da yapmış. Kimlerle görüştü bu Spano? Cumhurbaşkanıyla, Adalet Bakanıyla, Meclis Başkanıyla, AYM Başkanıyla. Bunlar da yetmemiş, İstanbul Üniversitesinden bir de fahri doktora unvanı vermişsiniz adama, AİHM Başkanına. Bugün ne demiş? Yeni açıklama bu, diyor ki: "2020'de AİHM'e en çok Türkiye ve Rusya aleyhine başvuruldu. Tabii ki bağlayıcıdır." Eleştirilere Spano yanıt vermiş, hiç tartışmasız bir açıklama yapmış, ziyaretine ilişkin eleştirilere cevap vermiş ama bu konuda Türkiye aleyhine olan kararları da değerlendirmiş ve demiş ki: "Tabii ki tartışma dışı; uymak zorunda." Şimdi, Spano bir daha gelse Mardin'e götürmeyecek misiniz? (HDP sıralarından "Götürmeyecekler." sesleri, alkışlar) Gezdirmeyecek misiniz? Yok, çünkü aleyhinize karar çıktı. Ya şimdi bizim aklımızla alay etmeyin gerçekten. Şimdi, sadece Demirtaş'ı ilgilendirmiyor, bütün HDP'lileri ve siyasi sebeplerle içeride tutulan herkesi ilgilendiriyor bu karar çünkü şu anda yargı siyasal, yargı siyasal; siyaset ne diyorsa onu yapıyor. Bugün bir önerge indirdik, önerge indirdik; İrfan Fidan… Ben konuşmadım, hadi söylemiş olayım, ya çok merak ediyorum İrfan Fidan'ın Yargıtay'da odası var mı? Çaycıyla tanıştı mı? Bir çay içti mi Yargıtay'da ya? Hangi hâkimle tanıştı?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir sayfa çevirmedi, bir sayfa.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – 107 hâkimi altı günde nasıl tanıdı? El insaf ya! Anayasa Mahkemesi üyesi yaptınız adamı.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Çok ayıp çok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Üstelik, üstelik; orada önergemizde ayrıntılar var zaten. Şimdi, yargının bağımsız olmadığını, tarafsız olmadığını biz değil artık, dünya söylüyor, dünya gördü; Büyük Daire kararıyla bunu gördü.

Şimdi, sadece siyaseti de ilgilendirmiyor, Manisalıyı da ilgilendiriyor biliyor musunuz? Bütün Türkiye yurttaşlarını ilgilendiriyor. Size iki örnek vereyim: Volkswagen firması Türkiye'de bir fabrika açacaktı devasa, bunun için bir şirket kurdular Türkiye'de; 943 milyon 500 bin lira sermayeli bir anonim şirket. Fabrikayı nerede kuracaklardı biliyor musunuz? Keçiliköy Organize Sanayi Bölgesi, Cumhuriyet Bulvarı, Yunusemre, Manisa'da; şimdi nerede kuruyorlar? Slovakya'da. Neden?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bunlar yüzünden.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Çünkü Türkiye, AİHM kararlarına uymuyor…

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Uymadılar.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - …Slovakya uyuyor. Türkiye kaybetti. Kim kaybetti? Hepimiz kaybettik, hepimiz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Manisa kaybetti, Manisa.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – En çok kim kaybetti?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Manisa.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Manisalı kaybetti.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ona geliyorum Özgür Bey.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Emekçiler.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - En çok Manisalı kaybetti. Fena mı olurdu binlerce işçisiyle, teknikeriyle, mühendisiyle binlerce insanımıza iş imkânı sağlansaydı, fena mı olurdu? Olmazdı. O fabrikada çalışacak insanların hangi partiye oy veriyor olmasının bir önemi var mı sizce? Bizce yok. İşte, bu iktidara oy verenler de AİHM Büyük Daire kararının uygulanmamasından etkileniyor, etkileniyor yani bu çok açık. Volkswagen, fabrika kurmaktan vazgeçti, açtığı şirketi kapattı, bunu da

açıkladı öyle haberimiz oldu. Peki, ya henüz fikir aşamasında olup bu aşamaya gelmeden vazgeçilen yatırımlar ne olacak? Kim bilir hangi yatırımcı Büyük Daire kararının uygulanmamasının ardından yatırımlarından vazgeçecek. Kim kaybetti? Türkiye kaybetti, Türkiye yurttaşları kaybetti, hepimiz kaybettik. İşte, durum çok vahim, yirmi dakika yeter diyordum, hiçbir şeye yetişmedi; emin olun söyleyecek çok şey var.

Şu Mehmet Uçum'a bir çift sözüm var ya, çünkü hukukçu kimliğiyle çıkıp ortalıkta konuşuyor, kendisini de tanırım. Şu anda neymiş? Cumhurbaşkanı Başdanışmanı, Cumhurbaşkanlığı Hukuk Politikaları Kurulu Başkan Vekili. El insaf ya! Hangi hukuk fakültesinde okudu gerçekten? Mezun oldu mu, emin değilim. Neymiş? İstanbul, gerçi biliyorum, elimde var. Ya, birinci sınıfta öğretiyorlar bunu bize ya, birinci sınıfta anayasa hukuku dersinde bu anlattıklarımın bin katı anlatılıyor. Çıkmış, yeni bir icatta bulunmuş -dur, yazmıştım- Anayasa Mahkemesi kararları bağlayıcı değilmiş, yönlendirici denetim içeriyormuş; bu, yeni bir icat. Bir de "birincillik" diye bir kavram çıkarmış. Bu kadar yıldır hukuk çalışırım, bu kavramı yeni duydum. Ne diyorsun ya sen? İşte, hukuk politikamızın niye bu kadar pespaye olduğu ortada değil mi? Cumhurbaşkanlığı Hukuk Politikaları Başkan Vekiliymiş, yani en yetkili konumlardan biri. Bir de onu eleştirenleri de Twitter'dan Batıcılıkla ve batı dilleri kullanmakla suçlamış; Kerem Altıparmak'ı, dikkatimi çekmişti. Ya, sen kimi hangi adla suçluyorsun? Hukukçuysan hukuki yorum yap ve çok önemli şeyler söylemiş bu bir makalesinde, diyor ki: "Yürütmeden AİHM kararlarına uyulmasını talep etmek yargı bağımsızlığını reddetmektir, siyasi bir yaklaşımdır." Emin olun, kahkaha atmak istiyorum. Emin olun, bu cümle karşısında kahkaha atmak istiyorum. "Yürütme görüş açıklayabilir." diyor, "Yargı uymak zorunda değildir." diyor. Hangi yürütme ya Mehmet Uçum? Bu yürütme HSK'yi belirliyor, bu yürütme HSK üyelerinin tümünü seçiyor. O HSK üyelerinin hâkimler üzerinde doğrudan yaptırım kararı var; açığa alabilir, terfi ettirmeyebilir, işten atabilir, her türlü işlemi yapabilir. Sen, yürütme bunu söylediğinde o hâkim hangi güçle "Uymuyorum." diyecek? Yürütme eleştirebilirmiş ama biz eleştirince yargı bağımsızlığına halel getiriyormuşuz. Şaka gibi ya! Mehmet Uçum eskiden, benim tanıdığım dönemlerde akıllıydı yani birazcık tartışma yapardı; şimdi tamamen gitmiş. Yani siyasi yorum yapacağım diye hukuku bu kadar da katletme ya, yazıktır; hukukçuları bu kadar zan altında bırakma.

Şimdi, neymiş? AİHM ihlal kararlarına uyulmasını istemek, aslında ulusal yargının bağımsızlığını reddetmekmiş ya. Böyle bir şey olabilir mi? Biz ulusal yargıyı reddediyoruz eleştirmekle "uyun" diyoruz çünkü. Ya, tamam da biz imzalamadık ki o sözleşmeyi. Şu anda bu sözleşmeleri kim imzalıyor? Burası imzalıyor, Türkiye Büyük Millet Meclisi halk adına imzalıyor. Rıza Türmen'in çok sevdiğim bir lafı oldu. "Millî yargı diye bir şey yok." Neydi? Millî ve yerli demokrasi… "Millî ve yerli hukuk devleti" diye bir şey yok; hukuk kuralları evrenseldir. Biz bu evrensel kuralların altına imza atmışsak uyacağız. "Bu, bizim iç hukukumuzu bağlamıyor." diyen bir Cumhurbaşkanı Başdanışmanı var karşımızda. Şimdi diyor ki: "Yürütmenin talimat vermesini istiyorsunuz siz eleştirince." Hani biz AİHM kararına uyun diyoruz ya, nasıl bakıyor bilmiyorum. Ya, biz talimat verin demiyoruz, susun diyoruz. Bir karar çıkınca siz yorumlamayın, "Karşı hamlemizi yapar işi bitiririz." demeyin. "Teröristtir." demeyin, hâkimler bunun karşısında baskı altında kalıyor diyoruz. Mehmet Uçum bunu yanlış anlamış, tersten yorumluyor, diyor ki: "Siz 'AİHM kararlarına uyun.' deyince yürütmeye talimat veriyorsunuz, diyorsunuz ki: 'Talimat ver.'" Yani ancak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Anayasa diyor uyun diye zaten.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bitiriyorum.

Şimdi, neyse, herhâlde derdim anlaşıldı. Mehmet Uçum dışında hukuki yorum yapılmadığı için Mehmet Uçum'a taktım yani sakın alınmasın yani başka hukuksal yorumlar olsaydı onlara da yanıt verecektim.

Özcesi şu değerli milletvekilleri ve sevgili halkımız: Hukuk devleti ilkesinin yerle bir olduğunu Büyük Daire tespit etti, Türkiye'nin demokrasinin büyük tehlike altında olduğunu tespit etti, yargı tarafsızlığı ve bağımsızlığının kalmadığını tespit etti. Hukuk devleti olmaya geri dön çağrısıdır bu, bu bir tekliftir aynı zamanda, eğer anlarsak.

Geçenlerde, sanırım dün, Çavuşoğlu demiş ki: "Türk halkı geleceğini AB'de görüyor." Sayın Çavuşoğlu'na söylüyorum: AB'de görüyorsunuz da AB, yerli ve millî değil ha, oradaki kurallar uluslararası, aman karıştırma. Eğer geleceğimiz AB'de ise ilk iş Demirtaş'ı bırakın, bütün siyasi tutsakları bırakın.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına İstanbul Milletvekili Sayın Ahmet Ünal Çeviköz.

Buyurun Sayın Çeviköz. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET ÜNAL ÇEVİKÖZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu akşam 4 adet uluslararası anlaşmayı gündemimizde tartışıyoruz. Bunların 4'ünün de ortak noktası hepsinin serbest ticaret anlaşması olması. Fevkalade de dengeli bir coğrafi dağılım yapılmış; Doğu Akdeniz'den Filistin ile Balkanlardan Arnavutluk ile ve Avrupa'dan da Birleşik Krallık ve EFTA ile yani Avrupa Serbest Ticaret Birliği üyesi olan 4 ülkeyle, İsviçre, Norveç, İzlanda ve Liechtenstein.

Bu dengeli dağılım aslında önemli çünkü Türkiye'nin ticaretinin fevkalade ihtiyacı var böylesi serbest ticaret anlaşmalarının onaylanmasına ve bir an evvel yürürlüğe girmesine çünkü ekonomi zor durumda ve dış yatırım gelmiyor. Dolayısıyla serbest ticaret anlaşmalarının ivedi bir şekilde hayata geçirilmesi Türkiye'nin ekonomisinin, Türkiye'nin ihracatının, ithalatının yeniden canlanmasına yardımcı olacak.

Biz bu 4 serbest ticaret anlaşmasına da olumlu bakıyoruz. Filistin'le yapılan serbest ticaret anlaşması elbette "menşeli ürünler" kavramı üzerinden bilhassa tarım ürünleri üzerinde duruyor. Arnavutluk ile yapılan anlaşma aynı şekilde Arnavutluk ile Türkiye arasındaki ticari ilişkileri düzenliyor, diğer 2 anlaşma Avrupa'yla ilişkilerimiz açısından fevkalade önemli. Birleşik Krallık, biliyorsunuz, Avrupa Birliği'nden ayrıldıktan sonra Türkiye'yle -ki Avrupa da Türkiye'nin en önemli ticari ortaklarından biridir- ticari ilişkilerini sürdürmesi için üç yıldır bu anlaşmanın hazırlanması çalışmaları sürüyordu. Nihayet 2017 yılından bugüne kadar gelen çalışmalar sonuçlandı ve 29 Aralıkta serbest ticaret anlaşması Birleşik Krallık'la imzalandı. Serbest ticaret anlaşmasının Birleşik Krallık'la yürürlüğe girmesi şu açıdan önemli: Bizim Avrupa Birliğiyle gümrük birliği ilişkilerimizin de Birleşik Krallık ile Avrupa Birliği arasındaki serbest ticaret anlaşmasıyla paralel bir şekilde tanımlanmasına yardımcı oluyor Birleşik Krallık'la imzalanan serbest ticaret anlaşması.

Biz bu 4 serbest ticaret anlaşmasına da olumlu oy vereceğiz ve bunları elbette destekliyoruz ancak desteklemediğimiz bir bölümü var ya da bir yönü var bu anlaşmaların ki bunu Dışişleri Komisyonunda da dile getiriyoruz. Bizim bu anlaşmalarla ilgili bir teknik itirazımız var; o da 22'nci Yasama Döneminde Dışişleri Komisyonunun gündemine gelen bir hususta kaynaklanıyor. O yasama döneminde gündeme gelen Filistin Kurtuluş Örgütü, Suriye Arap Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti'yle imzalanan ticari nitelikli anlaşmaların metinlerinde "Bu anlaşmanın ek ve protokollerinde değişiklik yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir." ibaresinin bulunduğu maddeler yasama yetkisinin devri niteliğinde olduğundan ve Anayasa'nın 90'ıncı ve 7'nci maddelerine aykırı bulunduğu için Dışişleri Komisyonu tarafından reddedilmişti. İşte, biz bu gerekçeyle, bugün bu tür serbest ticaret anlaşmalarında ek protokollerin değişiklik yetkisinin doğrudan doğruya Cumhurbaşkanına verilmesini Anayasa'nın 90'ıncı ve 7'nci maddelerine aykırı buluyoruz; onun için bu teknik itirazımızı burada dile getirmek isterim.

Neden böyle bir yetkinin verilmesini doğru bulmuyoruz? Aslında bu, sadece Anayasal açıdan değil siyasi açıdan da doğru değil çünkü daha ülke içinde dahi serbest ticareti sağlayamayan, ülkenin bütün önemli ihalelerini 5 şirkete veren bir iktidara serbest ticaret anlaşmalarının protokol ve eklerine ilişkin doğrudan onaylama yetkisini nasıl verelim? Merkez Bankası rezervlerinin eksi bakiye verdiğini takip edemeyen bir iktidara serbest ticaret anlaşmalarının protokol ve eklerine ilişkin doğrudan onaylama yetkisini nasıl verelim? İdeolojik takıntılarla ülkemizi dış politikada yalnızlığa mahkûm eden, diplomasi masalarından soyutlayan, savrulan bir iktidara serbest ticaret anlaşmalarının protokol ve eklerine ilişkin doğrudan onaylama yetkisini biz nasıl verelim? Dış politikada ikircikli bir tutum izleyen, canı isteyince Birleşmiş Milletler kararlarını tanıyan, canı istemeyince görmezden gelen bir iktidara serbest ticaret anlaşmalarının protokol ve eklerine ilişkin doğrudan onaylama yetkisini nasıl verelim? (CHP sıralarından alkışlar) Muhalefeti dinlemeyip, ulusal bir dış politika izlemeyip, ülkenin kaderini etkileyen anlaşmaları seçim malzemesi hâline getirip bugün o anlaşmalar güncellensin diye Avrupa'ya gülücükler dağıtan bir iktidara serbest ticaret anlaşmalarının protokol ve eklerine ilişkin doğrudan onaylama yetkisini nasıl verelim? Ülkemizin demokrasi, insan hakları ve hukuk devleti alanlarında Avrupa Konseyi üyeliğinden kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmediği gerekçesiyle Nisan 2017'de Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi tarafından yeniden denetim sürecine alınmasına neden olan bir iktidara serbest ticaret anlaşmalarının protokol ve eklerine ilişkin doğrudan onaylama yetkisini nasıl verelim? (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, bakın, bu Avrupa Konseyi meselesi önemli. Neden önemli? Çünkü Avrupa'yla ilişkilerimizi aslında Avrupa Konseyiyle olan ilişkilerimiz, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarına olan saygımız ve aynı zamanda Avrupa Birliğiyle olan siyasi ilişkilerimiz de belirliyor. Biz serbest ticaret anlaşmalarını imzalamakla sanki Avrupa'yla her şey birdenbire güllük gülistanlık bir şekilde ilerleyecek zannediyoruz.

Bakın, bugün Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Başkanı Spano'nun bir basın toplantısı oldu ve o basın toplantısında yaptığı açıklamada -size bazı rakamlar vereceğim- fevkalade önemli işaretler verdi. Diyor ki: 2019 ve 2020 yılında 62 bin dava gelmiş Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin gündemine. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin gündemine gelen bu 62 bin davanın yüzde 22'si Rusya'nın, yani 1'inci sırada 13.800 davayla Rusya var; yüzde 18'i ise Türkiye'nin, yani Türkiye 11.150 davayla 2'nci sırada. Ve bu davaların da bazıları bu yıl içinde karara bağlanmış. 97 dava Türkiye için karara bağlanmış, bunların 85 tanesinde Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin en az bir maddesinin ihlal edildiği sonucuna varılmış. İhlal edilen maddeleri de size söylemek isterim: Türkiye'yle ilgili, ihlal edilen maddeler sırasında 1'inci sırada 10'uncu madde geliyor. 10'uncu madde neyle ilgili? 10'uncu madde ifade özgürlüğüyle ilgili. 31 tane davada Türkiye'nin, ifade özgürlüğünü ihlal ettiği sonucuna varılmış. 6'ncı madde adil yargı hakkıyla ilgili. Adil yargı hakkının Türkiye'de davalarda ihlal edildiği 21 defa Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından belirtilmiş. 5'inci madde özgürlük ve güvenlik hakkı. Türkiye'nin bu maddeyi de 16 defa ihlal ettiği dile getirilmiş.

Şimdi, bir yandan "Yargı reformu yapılacak." deniliyor, bir yandan Anayasa Mahkemesinin verdiği kararlar alt mahkemeler tarafından reddediliyor, bir yandan da işte böyle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin vermiş olduğu bazı kararlarla Türkiye bu şekilde Avrupa Konseyi nezdinde komik ve acınacak bir duruma düşüyor. Şimdi, bütün bunları yaparken bir yandan Avrupa'yla ilişkilerimizi düzeltmek maksadıyla serbest ticaret anlaşmalarını alelacele yürürlüğe sokuyoruz ki bu anlaşmaların bir tanesi -Birleşik Krallık'la ilgili olan- daha kırk sekiz saat önce Dışişleri Komisyonuna geldi. Bu da aslında geleneklere pek uygun bir şey değildir çünkü birtakım anlaşmalar Dışişleri Komisyonundan geçtikten sonra belli bir süre hazmedilmesi için zaman tanınır, anlaşmanın metni zaten 760 sayfa, milletvekillerinin bu anlaşmayı okuyup görebilmeleri ondan sonra da bu anlaşmayla

ilgili değerlendirmelerini yapabilmeleri için hazırlık gerekir. Biz iki gün içinde apar topar, alelacele bu anlaşmayı getirdik, Genel Kuruldan geçirmeye çalışıyoruz. Şimdi, bir yandan bunları yaparken, bir yandan "Yargı reformu olacak." derken, iki aydır yargı reformuyla ilgili söylem sürekli olarak söylenirken -daha bugün Sayın Cumhurbaşkanı tarafından tekrar edildi- hâlâ daha ortaya çıkmış bir yargı reformu yok. Ama eğer yargı reformu yapılacaksa, Avrupa Birliğinin eğer Türkiye'yi yeniden Kopenhag Kriterlerine uygun bir ülke olarak ve bir aday ülke olarak kabul etmesi bekleniyorsa bu yargı reformunun da ciddi bir yargı reformu olması lazım. Bir yandan "Yargı reformu yapacağız." deyip bir yandan da yargı reformuyla hiçbir şekilde bağdaşmayan böyle kararların, hele hele Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından Türkiye'yi bu şekilde zor duruma sokacak kararların yüzümüze çarpılmaması gerekir. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bu anlaşmaların şöyle bir riski de var, bunu da özellikle burada vurgulamak isterim: EFTA ile Birleşik Krallık'la imzalan serbest ticaret anlaşması; ikisini bir arada düşündüğümüzde, Türkiye'nin Avrupa Birliğiyle olan ilişkilerini sadece ekonomik ilişkilere indirgeyen ve Türkiye'nin Avrupa Birliği perspektifini aslında Avrupa ekonomik alanı içinde Türkiye'nin AB üyelik perspektifini de ortadan çıkartacak bir gelişmeye doğru bizi iten bir sürece doğru gidiyoruz, bunu özellikle vurgulamak isterim, buna dikkat çekmek isterim. Böyle bir riski asla kabul etmiyoruz. Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak 1963 yılında Ankara Anlaşması'nı imzalayan partiyiz. Türkiye'nin Avrupa Birliğiyle bütünleşmesini daha en başından itibaren takip eden ve bugün de üstelik ortaklık müzakerelerinin başlatılması için de en büyük çabayı gösteren parti, Cumhuriyet Halk Partisidir. Eğer Cumhuriyet Halk Partisinin Avrupa Birliğine karşı olduğu şeklinde bir düşünceniz varsa bunu asla kabul etmiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AHMET ÜNAL ÇEVİKÖZ (Devamla) - Bugün Adalet ve Kalkınma Partisinin de bu şekilde birtakım uydurma adımlarla Avrupa Birliğiyle üyeliğimizi sanki sahiden istiyormuş gibi bir görüntü ve algı yaratmasını da asla tasvip etmiyoruz.

Gerçekçi bir Avrupa Birliği üyeliği ve Türkiye'nin Avrupa Birliği perspektifini savunan parti olarak, Cumhuriyet Halk Partisi olarak bütün bunlara bir kere daha dikkatinizi çekiyor, hepinize saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

52.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, geçen dönemlerde uzlaşıyla bir ayda 300 uluslararası anlaşmanın Meclisten geçirildiğine, Adalet ve Kalkınma Partisinin ülkeyi yönetebildiği iddiası varsa kutuplaştırma siyasetinden medet ummaktan vazgeçmesi, sıcak siyasetin kavgasının şehvetine kapılmaması gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, içeride konuştuğumuz bir konuyu burada tutanağa geçirmekte fayda var, benim bir ifademi.

Biz bundan önceki yasama döneminde, benim nöbetçi olduğum bir haftada, Sayın Pervin Buldan'ın Meclis Başkan Vekili olduğu bir haftada, Sayın Erkan Akçay'ın olduğu bir haftada, Sayın Doğan Kubat'ın olduğu bir haftada; bir haftada 97 uluslararası anlaşma geçirdik, bir ayda 300 tane, 300. Neden, biliyor musunuz arkadaşlar? Bizim birbirimizin yüzüne bakabilecek durumumuz vardı, Dışişleri Bakanının Sayın Genel Başkanı ziyaret edebileceği bir atmosfer vardı. İYİ PARTİ'ye "İP" denilmiyordu, Cumhuriyet Halk Partisine "zillet ittifakı" denilmiyordu, HDP'ye bu sözler böyle söylenmiyordu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ve dedik ki: Türkiye'nin faydasına ne kadar anlaşma varsa biz bunu bir ayda yapalım. Şu anda 4 değil, 5 anlaşma mı olsun, olmasın mı diye saatlerce müzakere ettik ya; çünkü Çavuşoğlu, gittiği kongrelerde Genel Başkanımıza hakaret ediyor. Ya, Dışişleri Bakanı, Dışişleri. Diplomasi hepimiz adına diplomasi, hepimiz adına, ülkenin faydasına ama sıcak siyasetin bir parçası. Ne olacak? Orada iki alkış alacak diye... Bunları öyle yapmasa; Genel Başkanlara birer telefon, birer ziyaret yapsa; hiç üzerinde konuşmadan, ülkenin yararına bilmem kaç tane anlaşmayı geçirmek Genel Başkanlarımız tarafından bize telkin edilir ama bunu yapabilecek bir Dışişleri Bakanımız yok çünkü sıcak siyasetin şehvetine kapılmış. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Bakın, bunu burada kayda geçireyim ki Adalet ve Kalkınma Partisi kendi iktidarını inkâr etmeye devam etmeyecekse, bu ülkeyi yönetebildiğini iddia ediyorsa, bu ülkenin bekleyen, hepimizin bu kadar destekleyip oy verebileceği uluslararası anlaşmaları varsa sırf bizi ötekileştirmek, şeytanlaştırmak, o sayede kendi arkasını sağlamlaştırmak gibi bir kutuplaşma siyasetinden medet ummak yerine, birazcık bu ülkenin yararına -hani taç giyen baş akıllanacak ya- on dokuz yıldır durup da gitgide bunu terk eden bir aklın, bir trol aklının peşine koca partiyi takmamak lazım. Siz yine bildiğinizi okuyun ama hiç olmazsa Dışişleri Bakanı gibi bir makamda bulunan kişilerin -birazcık uluslararası diplomasiyi- yurt içinde hepimiz olduğumuz için sıcak siyasetin kavgasının şehvetine kapılmaması lazım. Yapın bunu, atın bu adımları, bak, isim isim söyledim, çok da iyi bir haftaydı, bir ayda 300, bir haftada 97 uluslararası anlaşma...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN – Son sözünüzü alayım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi, bu 4'ü için gecenin ikisine kadar çalışıyoruz.

Buradan Sayın Çavuşoğlu'na da bu gecenin tutanakları önüne gider çünkü o yüzden söylüyorum. AK PARTİ'yi yöneten, yönlendiren bir akıl varsa da bu kadar gerginlik, bu kadar saldırganlık, bu kadar trol işlerinin peşine takılmanın kimseye faydası yok, ülkemize de faydası yok; bunun altını çizmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasında Geçici Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komite'nin; Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair Protokol I'e Ait Tablo I'in Tadili Hakkında 1/2020 Sayılı Kararı ile Geçici Serbest Ticaret Anlaşması'nın "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sinin Tadili Hakkında 2/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/3003) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı:236) (Devam)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'nci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE FİLİSTİN ULUSAL YÖNETİMİ ADINA FİLİSTİN KURTULUŞ ÖRGÜTÜ ARASINDA GEÇİCİ SERBEST TİCARET ANLAŞMASI İLE KURULAN ORTAK KOMİTE'NİN; TEMEL TARIM ÜRÜNLERİ VE İŞLENMİŞ TARIM ÜRÜNLERİ İLE BALIKÇILIK ÜRÜNLERİNDE TAVİZ DEĞİŞİMİNE DAİR PROTOKOL I'E AİT TABLO I'İN TADİLİ HAKKINDA 1/2020 SAYILI KARARI İLE GEÇİCİ SERBEST TİCARET ANLAŞMASI'NIN "MENŞELİ ÜRÜNLER" KAVRAMININ TANIMI VE İDARİ İŞ BİRLİĞİ YÖNTEMLERİNE İLİŞKİN PROTOKOL II'SİNİN TADİLİ HAKKINDA 2/2020 SAYILI KARARININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA VE ANLAŞMANIN PROTOKOLLER VE EKLERİNE İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLERİN CUMHURBAŞKANINCA DOĞRUDAN ONAYLANMASINA DAİR YETKİ VERİLMESİNE İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 9 Ocak 2020 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasında Geçici Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komite'nin; Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair Protokol I'e Ait Tablo I'in Tadili Hakkında 1/2020 Sayılı Kararı ile Geçici Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İş birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sinin Tadili Hakkında 2/2020 Sayılı Kararı"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci maddede İYİ PARTİ Grubu adına söz isteyen Konya Milletvekili Sayın Fahrettin Yokuş…

Buyurun Sayın Yokuş. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ PARTİ Grubu adına hepinize saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

Sizlere Dünya Uygur Kurultayı Reisi Dolkun İsa Bey'in bana göndermiş olduğu bir mektubunu okumak istiyorum:

"Sayın İYİ PARTİ Milletvekili Fahrettin Yokuş, malumunuz olduğu üzere, 26 Aralık 2020 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Arasında Suçluların İadesi Andlaşması Çin Halk Kongresi Daimi Komitesi tarafından oylanarak yasallaştırılmıştır. Çin tarafı, aynı yasanın Türkiye tarafından da onaylanmasını beklemektedir. Yine, bilindiği üzere, Çin, idam cezalarını asmak ve kurşuna dizmek şeklinde uygulayan totaliter bir ülkedir. Çin tarafından kabul edilen yasa metninde "Ölüm cezasının uygulandığı ülkelere iade yapılamaz." ilkesinin olmaması bizleri derinden endişeye sevk etmiştir. Çin tarafından kabul edilen yasa, Türkiye'de ikamet izniyle yaşamakta olan ve vatandaşlık almaya henüz hak kazanmamış on binlerce Doğu Türkistanlıyı bir korku iklimine sokmuş durumdadır. Henüz Türkiye Cumhuriyeti devletinin yüce Meclisinde onaylanmamış olan anlaşma dünyanın farklı ülkelerindeki Uygur, Doğu Türkistan STK'lerinde de üzüntüyle karşılanmıştır. Türkiye samimi olarak bu anlaşmayla FETÖ ve PKK terör örgütü üyelerini Çin'den çıkarmak veya iadelerini istemek düşüncesinde olabilir, lakin mezkûr anlaşmayla Çin'in hedefi teröristler değil, masum ve mazlum Uygurların tek umudu olan Türkiye'yle arasını açmak, Türkiye'yi ise tüm devletler nezdinde itibarsızlaştırmaktır. Çin'in on yıllardır Doğu Türkistan'da yürüttüğü zulüm siyasetinin son yıllarda soykırım boyutuna ulaşması dikkate alındığında, anlaşma Türkiye tarafından kabul edildiği takdirde daha büyük insanlık facialarının yaşanmasına, yaşatılmasına neden olacağı aşikârdır.

Çin tarafından kabul edilen yasadaki imza henüz kurumadan Çin basınında 'Doğu Türkistan bölücü teröristlerini himaye edecek Türkiye artık yoktur.' ve 'Doğu Türkistancıların kaçabilecek yeri kalmadı.' gibi haberler Türkiye'deki Uygurlar arasında derin endişe ve korkuya sebep olmuştur. Her Doğu Türkistanlının, Çin'e iade edildiği takdirde ceza kampları veya hapishanelerde çürüyeceğini, hatta idam edileceğini çok net şekilde tecrübe ederek öğrenmiş bir milletiz.

Çin'le yapılan bu anlaşma, içeride ve dışarıdaki halkımız üzerinde henüz Türkiye tarafından yasa kabul edilmeden bile psikolojik baskı kurmaya başlamış, hatta bunda başarılı olmuş gözükmektedir. Yine, tekrar etmek isteriz ki, Çin Halk Cumhuriyeti, hür dünya memleketlerinin gözleri önünde yetmiş bir yıldır Doğu Türkistan'da sistematik asimilasyon siyasetini devam ettirmekte, son beş yılda ise daha da ileri giderek 'soykırım' olarak ifade edilebilecek insanlığa karşı suç işlenmektedir. Çin, hiçbir uluslararası hukuk kuralına uymadan, 1949 yılında işgal ettiği vatanımız Doğu Türkistan'da uygulaya geldiği zulüm siyasetine karşı doğal mecrasında gelişen tepkileri dahi 'bölücülük' ve 'terörist' faaliyet olarak adlandırmaktadır. On yıllardır sonucu sebep olarak kabul ettirmeye çalışan Çin yönetimi, bölgede işlediği insanlığa karşı suçlarını örtmeye ve bu suçlara meşruiyet kazandırmaya çalışmaktadır. Bilindiği üzere, Çin'in Doğu Türkistan'da uyguladığı asimile politikaları son yıllarda uluslararası kamuoyu ve uluslararası toplum tarafından ciddi bir dilde eleştirilmektedir. Mağdur Doğu Türkistanlılar olarak bizler 'zalimlerin karşısında, mazlumların yanında' şiarıyla varlığını devam ettiren Türkiye Cumhuriyeti devleti ve onun saygıdeğer idarecilerinin, mazlumların kalbindeki tahtını Çin'in sinsi emellerine alet etmeyeceğine, mazlum Doğu Türkistanlıların feryadına kulak vereceğine ve Çin Hükûmetinin, 20 milyonu aşkın Uygur Türkünü topyekûn suçlu ilan etme hevesini kıracağına yürekten inanmaktayız." diyerek sözlerini bitiriyor.

Hepinizin malumu olduğu üzere, 2017 yılında Çin Hükûmetiyle yapılan sözleşme henüz Meclisimize intikal etmemiştir, inşallah etmeyecektir de.

Değerli milletvekilleri, Çin'in 3 milyon civarında Doğu Türkistan Türkünü kamplarda ve cezaevlerinde tuttuğu bütün dünyanın bildiği bir hususdur. Birleşmiş Milletler bünyesindeki 39 ülke bu hususta Çin'i uyarmıştır. Yine, onlarca ülkenin insan hakları örgütlerinin, zulüm kamplarında bulunan kardeşlerimizle ilgili olarak kamplarda inceleme yapma talepleri Çin tarafından reddedilmiştir. Çin devletinin zulmünden kaçarak başta Türkiye olmak üzere çeşitli ülkelere sığınan on binlerce Uygur, Özbek ve Kırgız kardeşimizi terörist olarak ilan etmekte olan bir Çin devletiyle yüz yüzeyiz. Hepimiz biliyoruz ki Çin'den kaçarak ülkemize sığınmış olan soydaşlarımızın yakınları maalesef Çin'de ya kamplarda ya cezaevlerindedir. Doğu Türkistan'da yaşayan soydaşlarımıza, dindaşlarımıza sessiz kalamayız, sessiz kalmak zulme ortak olmaktır, sessiz kalmak aslında insanlık suçu işlemekle eş anlamlıdır. Ben yüce Meclisimizdeki tüm milletvekillerimizin bu zulme geçit vermeyeceğine bütün kalbimle inanıyorum, inanmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, önceki gün partimizin grup toplantısında, ülkemize sığınan Doğu Türkistanlı bir kardeşimizi misafir ettik. Ailesinin tüm fertlerinden haber alamayan ve ailesinin tamamının ağır cezalarla cezalandırılıp hapse atıldığı ve dört yıldır onlardan haber alamadığı gerçeğini bize ve kamuoyuna bu kardeşimiz anlattı. Bu, aslında tek örnek değildi, binlerce böyle örnek var. Biz grup toplantımızda Doğu Türkistan'da yaşayan Müslüman kardeşlerimize Çin devletinin yaptığı insanlık dışı muameleyi ifşa edince ne oldu biliyor musunuz? Çin devletinin Türkiye'deki beşinci kol faaliyetini yürüten karanlık ihanet dünyasının başgardiyanı "şan şik şan" Perinçek'ten ses geldi. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) O Perinçek ki sözde aydınlık özde karanlık paçavrası, İYİ PARTİ'ye ve Sayın Genel Başkanımıza iftiralarla saldırdı. Aslında şaşırmadık. Karanlık dünyanın adamı Maocu Perinçek'ten gelen tepki elbette bizi asla şaşırtmaz. 80 öncesi onlarca ülkücüyü hedef göstererek, karanlık gazetesinde hedef göstererek şehit edilmesine sebep olan bu hain zihniyetin Çin'in yanında olmasına elbette şaşırmadık ama bilinsin ki ve buradan ilan ediyoruz ki onun ihanetini asla unutmayacağız. Şehitlerimiz adına buradan haykırıyorum, şehitlerimizi unutmayacağız, unutturmayacağız, unutursak gök girsin, kızıl çıksın! (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Bir dakika daha alabilir miyim?

BAŞKAN – Peki, tamamlayalım lütfen.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, biliyorsunuz, değerli şairimiz, ülkücü şairimiz Abdurrahim Karakoç'un bir şiiri var:

"Esir iken Kırım, Kerkük, Türkistan
Bana zindan olur Maraş, Elbistan
İbni Sina, Dedem Korkut, Alparslan
Susarsam, hakkını helâl etmesin!
…Mazlumlar hakkını almayıp ele
Günü gün edersem zalimler ile
Evdeşim, öz kızım, öz oğlum bile
Susarsam, hakkını helâl etmesin!"

Yaşasın Doğu Türkistan Türklüğünün özgürlük mücadelesi! Yaşasın büyük Türk milleti!

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz isteyen Kayseri Milletvekili Sayın İsmail Özdemir.

Buyurun Sayın Özdemir. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İSMAİL ÖZDEMİR (Kayseri) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Filistin ile ülkemiz arasındaki Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair Serbest Ticaret Anlaşması'yla ilgili 1'inci madde üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.

Tabii, kapsamı küçük olsa da bizim açımızdan Filistin'le varmış olduğumuz bu protokol maneviyat itibarıyla değerlidir ve büyük bir protokoldür. Yıllardan bu yana Filistin'in İsrail'in hukuksuz ve insanlık dışı eylemlerine maruz kaldığı ortadadır. Son olarak, Amerika Birleşik Devletleri'nin Büyükelçiliğini Birleşmiş Milletlerin kararlarına rağmen Kudüs'e taşıma kararı alması bölgede var olan sorunu daha da fazla derinleştirmiştir ve bunlar karşısında Türkiye'nin haklı, sağlam ve dik duruşu ise hiç kuşku yok ki Filistin'in en büyük dayanağı olmuştur. Dolayısıyla 20'inci Kolordu 36'ncı Tabur 8'inci Bölük 11'inci Ağır Makineli Tüfek Takım Komutanı Iğdırlı Hasan Onbaşının Kudüs'teki son Türk askeri olarak sürdürdüğü nöbet bugün de aynı azim, aynı inanç, aynı şerefle devam etmektedir. Filistin vermiş olduğu mücadelesinde yalnız değildir, bundan sonra da olmayacaktır. Dolayısıyla, bu protokole de desteğimizi tekraren ifade etmek isterim.

Bununla beraber gündemimizde olan diğer bazı anlaşmalar da var. Bunlar içerisinde, hiç kuşku yok ki, İngiltere'nin Brexit kararı sonrasında Avrupa Birliğinden ayrılması neticesinde ülkemizle varmış olduğu serbest ticaret anlaşması var.

Saygıdeğer milletvekilleri, 2020 yılı, tüm dünya için, yaşanan salgın nedeniyle oldukça zor bir yıl olmuştur. Bu salgının başlamasının üzerinden bir yılı aşkın sürenin geçmiş olmasına rağmen hâlâ her ülke gelişmelerin nereye varacağı, kendileriyle birlikte uluslararası düzlemde nelerin vuku bulabileceği üzerinde çalışmalarını sürdürmektedir. Zira bu salgın yalnızca insan sağlığını ve sağlık sistemini etkilememiş, ekonomiler üzerinde de ağır tahribatlar yaratmıştır. Dahası, buna ilave olarak iklim krizi gibi insanlığın tamamını etkileyebilecek yeni bir tehditle daha karşı karşıyayız. Bu durumda, ülkelerin hepsi çıkarlarını gözden geçirmek ve hem geçici hem de tespit ettikleri kadarıyla kalıcı gelişmelere karşı adapte olmaya gayret göstermektedirler.

Küresel ticaret 2020 yılı ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 14,3 oranında azalmış, tarihteki en sert düşüş gerçekleşmiştir. Bölgeler itibarıyla bakıldığında, Avrupa ve Kuzey Amerika ülkelerinde ihracat sırasıyla yüzde 24,5 ve yüzde 21,8 oranında düşerken Asya ülkelerinin ihracatı yüzde 6,1 düşüşle fazla etkilenmemiş görünmektedir. 2020'nin ikinci yarısından itibaren

küresel ticaret hacmi belirli ölçülerde toplanmaya başlamıştır. İşte bu aşamada bir ucu Asya'yı, diğer ucu Avrupa'yı ilgilendiren iki önemli siyasi ve ekonomik gelişme yaşanmıştır ki bu gelişmeler, önümüzdeki yüzyılda gidişatı tayin edebilecek sonuçlar barındırması sebebiyle üzerinde titizlikle durulması ve ülkemizin çıkarlarının hesaplanması gereken durumlardır. Bunlardan ilki -Asya'yı ilgilendiren boyutta- 15 Kasım 2020 tarihinde Vietnam'da düzenlenen 37'nci ASEAN Liderler Zirvesi'nde imzalanan, kısa adı "RCEP" olan Bölgesel Kapsamlı Ekonomik Ortaklık Anlaşması'dır. Sekiz yıl gibi uzun süren görüşmelerin ardından Uzak Doğu, Asya ve Pasifik Bölgesi'nde bulunan 15 ülke tarafından imzalanan anlaşma, niteliği itibarıyla son derece geniş kapsamlı bir serbest ticaret anlaşmasıdır. Ayrıca, buna taraf olan ülkelerin bulunduğu alan bakımından dikkate alındığında, aynı anlaşma, dünyanın en büyük serbest ticaret anlaşması olarak değerlendirilmektedir. Yine aynı ölçüyle Avrupa Birliğinden ve ABD, Kanada, Meksika arasındaki ticaret anlaşmalarından da daha büyüktür. Bu anlaşmaya imza atan 15 ülkenin, başta Güney Çin Denizi'nde yaşanan gerginlikler olmak üzere, kendi aralarında pek çok sorun yaşarken böylesi kapsamlı bir ekonomik pazar oluşturmaları doğrusu ilgi çekici olan bir başka gelişmedir. RCEP Anlaşması, Asya'nın 21'inci yüzyılda yeni ekonomik güç merkezi olacağının en somut göstergesi olarak değerlendirilebilecektir. Bu anlaşma sayesinde 2030 yılında Asya-Pasifik genelinde ihracatın 668 milyar dolar artacağı hesap edilmektedir, aynı dönemde Avrupa'daki ihracata etkisinin ise 9 milyar dolarlık bir azalma olarak görüleceği hesap edilmektedir. Dolayısıyla, başta Avrupa Birliği olmak üzere çok sayıdaki birliğe üye olan ülkeler bu anlaşmanın olumsuz etkileri üzerinde şimdiden çalışmaya koyulmuşlardır. Avrupa'yı ilgilendiren siyasi ve ekonomik gelişme ise Britanya'nın Avrupa Birliğinden ayrılması yani Brexit olarak alınan kararın anlaşmalı olarak yürürlüğe girmesidir. Bu durum sadece Avrupa'yı değil, neticeleri ve bundan sonraki olası gelişmeler itibarıyla dünyanın diğer bölgelerini de etkileyebilecek, diğer bölgelere de tesiri olabilecek mühim sonuçlar doğuracaktır. Olayı daha da basite indirgersek, 2020'nin ağır koşullarında Asya önemli bir girişimle yeni yüzyılın kalan bölümlerini etkisi altına alabilecek çıkışı yaparken Avrupa ise tam tersi bir ivmeyle muhatap olmak, yeni koşullara adapte olma yolunda daha fazla gayret sarf etmek durumunda kalmıştır. İşte böylesi bir dönemde bugün görüştüğümüz ve Dışişleri Komisyonundan geçerek Genel Kurulun gündemine gelmesi beklenen, başta karşılıklı ticaret ve savunma olmak üzere her alanda yapılmış bulunan anlaşmaların ülkemiz açısından da önemi büyüktür. Bu anlaşmalar arasında -yaygın adıyla- İngiltere'yle vardığımız anlaşmanın önemi kuşku yok ki her iki taraf açısından da zamanlama, niyet ve içerik bakımından oldukça değerlidir.

Avrupa'da 17 milyar dolarlık ticaret hacmiyle Almanya'dan sonra en büyük ticaret ortağımız olan İngiltere'yle ilişkilerimiz tarihsel bir derinliğe sahiptir. Yurt dışındaki toplam yatırım tutarımızın da yaklaşık olarak yüzde 10'u yine bu ülkede bulunmaktadır. Her alanda kapsamlı iş birliği imkânımızın olduğu İngiltere'yle gündemimize konu olan anlaşmanın 2017 yılından bu yana görüşüldüğü kaydedilmektedir. Kayda değer bir başka husus ise İngiltere'nin Avrupa Birliğinden ayrılmasına ilişkin vardığı anlaşmanın ardından ilk serbest ticaret anlaşmasını ülkemizle imzalamış olduğudur. Şimdiye kadar Avrupa Birliğiyle süregelen Gümrük Birliği Anlaşması çerçevesinde ticaret yaptığımız İngiltere'yle bundan sonraki döneme yönelik varılan serbest ticaret anlaşması uyarınca ülkemizin 2,4 milyar dolarlık kayıp yaşamasının önüne geçilmiştir. Ayrıca, anlaşma kapsamında, ihracatımızın yüzde 95'ini oluşturan sanayi ürünlerinde gümrük vergilerinin kaldırıldığı anlaşılmaktadır. Hazır giyim, beyaz eşya, otomotiv, gıda ve tarım ürünlerinin ticareti konusunda da ülkemizin menfaatlerinin korunduğu görülmektedir. Dolayısıyla, İngiltere'yle imzalanan serbest ticaret anlaşmasıyla ülkemizin çıkarlarının her yönden gözetildiği açıktır, ikili ilişkilerimiz açısından doğru zamanda doğru bir adım atılmıştır. Temennimiz, İngiltere'yle ilişkilerimizde etkilenme potansiyeli bulunan diğer sektörler için de kapsamlı bir değerlendirme sonucu eksikliklerin kısa zamanda giderilmesidir. Diğer yandan, Avrupa Birliğinden ayrılarak kendine yeni bir rota çizmek isteyen İngiltere'nin başta Kıbrıs ve Doğu Akdeniz meseleleri, müşterek eylem konuları olmak üzere ülkemize yönelik nasıl bir politika izleyeceği de önemli olacaktır.

İngiltere'yle geliştirilen yeni ticari ve siyasi ortaklık, Avrupa Birliğiyle gündemimize getirdiğimiz ve revize edilmesini talep ettiğimiz Gümrük Birliği Anlaşması üzerinde de tesir edebilecek, menfaatlerimize doğacak sonuçlar verebilecektir. Dolayısıyla, dünya ticaret pazarının bir ucunun dayandığı İngiltere ile öbür ucunun uzandığı Çin ve Uzak Doğu Asya arasında güncel gelişmeleri ülkemizin vaktinde değerlendirerek başarılı bir siyaset izlediği görülmektedir. Gelinen aşamada Londra ve Pekin arasında ticaret mallarının dolaşımı Ankara üzerinden yapılmaya koyulduysa buradaki ağırlık merkezini her çevre doğru hesap etmek durumundadır.

Ağır gündemler ve hızlı gelişmelerle seyreden 21'inci yüzyılda Türkiye, bir başı Doğu'ya bir başı Batı'ya bakan, bir pençesiyle Doğu'yu diğeriyle Batı'yı tutan Selçuklu Türk kartalı edası ve ölçüsünü koruyarak yoluna devam etmelidir; mühim olan da budur. Asya da bizim gündemimizdedir, Avrupa da öyle ve elbette Avrupa'da olduğumuz kadar Asya'da da varız, var olmaya, potansiyelimizi daha da artırmaya devam edeceğiz, etmeliyiz.

Biz Türkiye'yiz, büyük hedefleri ve vizyonu olan, her alanda bağımsızlığını önceleyen, dünyada insanlığın huzur bulmasını arzulayan, iddialı, güçlü ve köklü bir devletiz.

Bu vesileyle sözlerime son verirken ilgili anlaşmaların tümüne olumlu yönde oy vereceğimizi belirtiyor, hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, Gazi Meclisimizi sevgi ve saygılarımla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz isteyen Adana Milletvekili Sayın Tulay Hatımoğulları Oruç.

Buyurun Sayın Oruç. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gecenin bu saatinde 4 uluslararası sözleşmeyi şu an konuşuyoruz ve bu sözleşmelerin de önemli bir bölümü şüphesiz ki "evet" oyu kullanabileceğimiz sözleşmelerdir. Sadece bu 4 sözleşme için değil, bugüne kadar, özellikle bu Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi adı verilen sistemle birlikte Meclis bütün yetkilerini Cumhurbaşkanına devrettiği için biz şerhlerimizi bu maddelerde de bu anlaşmalarda da bildiriyoruz. Bugün Cumhurbaşkanlığının bu sözleşmelerde bütün değişiklikleri yapma yetkisi devredilmiş oluyor. Bu da demektir ki Meclis denge ve denetleme görevini tamamen bir insana, tek bir adama devretmiş oluyor. Bu sebeple de buna itirazımız var.

Evet, Filistin anlaşması var ve Filistin'le bir ticari anlaşma. Tabii ki özellikle Filistin halkının her türlü konuda yanında olduğumuzu parti olarak buradan bir kere daha ifade etmek istiyorum. Filistin toprakları işgal altında, Filistin mazlum bir halktır. Filistin'de El Nakba'yı nasıl Filistin halkı, Araplar unutmadıysa bu ülkede, bu bölgede yaşayan bütün halklar asla unutmaz, unutamaz ve özellikle Trump'ın damadı Kushner'in mimarı olduğu yüzyılın barış anlaşmasıyla ilgili, özellikle bu süreçte mutlaka bu konuyla ilgili geri adım atmaları hususunda Türkiye'nin de üzerine düşen görevi yerine getirmesi gerekiyor fakat AKP iktidarının bugüne kadarki tarihine baktığımızda, Marmara gemisiyle ilgili yaşanan sürece baktığımızda, "one minute" siyasetine baktığımızda; Türkiye, işgalci siyonizme bir tavır koymayacağını geliştirdiği ticari anlaşmalarla da ortaya koymuş durumdadır.

Bölgede Filistin ve Kürt halkının kaderi birbirine o kadar benziyor ki iki halkın ciddi ciddi kanayan yaraları var. Gazzeli, Kudüslü, Afrinli, Kobanili; yaşadıkları şeyler o kadar benzer ve aynı ki direnişleri de birbirine benziyor; intifadaları, tanklara karşı çocukların attığı taşlar, şu an cezaevlerinde çocukları açlık grevinde bulunan anaların beyaz tülbentleri birbirine ne kadar benziyor, beyaz tülbentli eylemleri birbirine ne kadar benziyor, değil mi? İşte, buradan çıkarılacak çok fazla ders var.

Dünyadaki siyasal gelişmeler ve şüphesiz ki herkesin gördüğü gibi Türkiye'deki siyasi, daha doğrusu iktidarın siyasi tercihleri Türkiye'de iç siyasette iktidarın alanını daralttığı gibi Türkiye'nin tamamının alanını dış siyasette de daraltmış durumdadır.

İktidarın ölü taklidi yaptığı konu Doğu Akdeniz konusu; bunu çok konuştuk burada, tabii ki üzerinde duracak yeterli bir süremiz de yok ama şunu eklememiz gerekiyor bugüne kadar söylediklerimize: ABD'nin yeni Başkanı Türkiye'nin de Libya'dan çekilmesi için saf tutmuş durumda. Yunanistan'ın AB girişimleriyle AB'nin yaptırım kararlarıyla karşı karşıya kalınca ne yapmış oldu? 2016'dan beri kesilmiş olan görüşmeler yeniden başlamış oldu ve bir istikşafi görüşme gerçekleşmiş oldu. Dışişleri Bakanı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Kıbrıs Rum kesimiyle oturup birlikte konuşulabileceğini söylüyor. Bugüne kadar "Ey Biden!" "Ey Macron!" diyen Cumhurbaşkanı… Şimdi, onlardan bir görüşme koparabilmek için neler yaptıklarını, gece gündüz Avrupa'nın sokaklarında nasıl yattıklarını bütün dünya kamuoyu biliyor. İktidar şuna karar vermek zorunda: Bütün ipleri eline geçirmiş Avrasyacı ekiple mi yola devam edecek yoksa yüzünü gerçekten Avrupa'ya dönmüş olan bir siyasi politika izleyecek mi? Bunlara karar vermek zorundadır.

İç ve dış siyasetteki tercihler ne yazık ki Türkiye'nin şu anda yüzünü AB'ye çevirecek somut adımlar atmadığını gösteriyor, ki yaptırım üstüne yaptırım uygulandığı zaman hemen bir açıklama yapıyor Cumhurbaşkanı, Dışişleri Bakanı, Hükûmet sözcüleri, diyorlar ki: "Biz yüzümüzü Avrupa'ya dönmüş durumdayız." Bakın, şunu hatırlatmamız gerekiyor: ABD'nin yeni Dışişleri Bakanı Türkiye için "sözde müttefik" dedi. Şimdi, AKP iktidarının önünde çok önemli bir sınav var: Stratejik olarak karar vermiş olduğu S-400 füzelerini iade edecek mi, etmeyecek mi? ABD'yle ilişkileri belirleyecek olan budur. Tabii ki stratejik akıl yayılmacı, Kürtlere karşı düşmanlık politikası ve siyasal İslam modeli olarak İhvancılık siyasetini bölgede yaymayı benimsediği için şu anda aklı ne yazık ki ne AB'ye dönmüş ne de bu yaptırımlara karşı ciddi bir adım atmaya niyetleri yoktur.

Bakın, bugün, AKP iktidarı yemiyor içmiyor, Irak'ı nasıl karıştırırım diye bakıyor; bugün, Irak'ta Kürt halkını birbirine kırdırtmak, kardeşler arası bir çatışmayı geliştirmek için adımlar atıyor. Irak'ta, Bağdat'ta IŞİD'in üstlendiği 2 intihar saldırısı gerçekleşiyor -IŞİD üstleniyor, özellikle altını çiziyorum- 32 sivil insan yaşamını kaybediyor, 100'ün üzerinde insan yaralanıyor. Ben buradan Bağdat halkına başsağlığı dileklerimizi, yaralılara geçmiş olsun dileklerimizi iletiyorum.

Daha Suriye kaosu, Suriye geriliminden çıkılamamışken yepyeni bir Irak gerilimine doğrudan müdahil olmak, bu, Türkiye'nin Orta Doğu siyasetinde savaş stratejisiyle devam edeceği anlamına geliyor. Cumhurbaşkanı grup konuşmasında şunu söyledi: "Türkiye'yi temel hak ve özgürlüklerden ekonomide güven ikliminin güçlendirilmesine kadar her alanda geleceğe hazırlayacak bu reform sürecine hep birlikte sahip çıkacağız." Bu reform süreci ne Allah aşkınıza? Haftalardır bununla ilgili konuşuyorsunuz, ortada somut bir adım yok. Az önce Grup Başkan Vekilimiz uzun uzadıya detaylı bilgi de verdi, AİHM kararını uygulamıyorsunuz en basitinden. AİHM kararını uygulamayacak, tarafı olduğu, imza atmış olduğu sözleşmelere uymayacak olan bir iktidardan biz bir demokrasi, biz bir reform falan beklemiyoruz, bekleyemeyiz.

Bakın, bugün neler yaptı AKP iktidarı? Yine, elbette süremiz yetmeyecek ama Osman Kavala'nın tahliyesine de burun kıvırıyor. Milletvekillerinin dokunulmazlığını kaldırıyor. Ne kadar hukuksuzluk varsa, mesela İmralı'da ağırlaştırılmış tecrit var ve CPT'nin raporları ortada, onları da takmıyor. Yani, kendi Anayasa'sını dahi çiğneyen bir iktidardan biz ne bekleyebiliriz? Hangi demokrasiyi insanlara vadedebilir ve buradan nasıl "Türkiye'yi biz toparlarız." diyebilirler?

Bir de şu vurguyu yapmak istiyorum: On sekiz-on dokuz senedir bu ülkeyi yöneten sizsiniz ve bu ülkeyi yönettiğiniz dönemde geldiği hâlden "Biz kurtaracağız." diyen de sizsiniz. Bu kadar akıl tutulması -gerçekten, söylemekten insan hicap duyuyor ama- bu kadar saçma bir yaklaşım asla olamaz ve bu kabul edilemez.

Bakın, bugün bu kadar reformdan, demokrasiden, insan haklarından bahsederken, hızınızı alamayıp siyasetçi, gazeteci dövdürtecek kadar ileri gittiniz. Hitler'in SS faaliyeti, Türkiye'yi kaosa sürüklüyor. Türkiye kaosa sürükleniyor. Türkiye'yi kaosa sürükleyen, bu iktidarın kurduğu ittifaklardır ve bu iktidarın ta kendisidir.

Bakın, ülkenin itibarı demokrasiyle ölçülür bize göre. Ama "Demokratik talepleri ülkeyi kaosa sürüklemek için istiyorlar." diyor ortağınız ve burada günlerdir sayılan, burada yıllardır sayılan, AKP iktidarı döneminde yaşanmış insan hakları ihlalleri işte bu iktidarın mevcut olan karnesidir. Ben, üyesi olduğum Dışişleri Komisyonuna soruyorum: Bu karneyle siz hangi AB ilişkisi kuracaksınız; bu karneyle hangi insan haklarından bahsedebilir, hangi demokrasiden bahsedebilirsiniz?

Burada, tabii, ben şunu özellikle belirtmek isterim: Bizler 2 pakt arasında kalıp birini seçmek zorunda değiliz. Bizler emperyalist kutuplar arasında tercih yapmak zorunda değiliz. Buna mahkûm değiliz ama bu ülkede demokrasiyi inşa etmek, bu ülkede insan haklarını inşa etmek, bu ülkede işkenceyi ortadan kaldırmak, bu ülkenin demokratik bir anayasaya kavuşmasını sağlamak, bu ülkede demokratik bir parlamenter sistemi inşa etmek hepimizin boynunun borcudur, hepimizin görevidir ve bunu yapmak zorundayız.

Biz şuna inanıyoruz: Asıl kurtuluş adil, eşit, demokratik bir düzenin inşasından geçer, zor olan budur, doğrudur ama bizler zor olanı seçmek zorundayız ki büyük insanlık ailesi hep beraber kurtulsun. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına 1'inci madde üzerinde söz isteyen, Malatya Milletvekili Sayın Veli Ağbaba.

Buyurun Sayın Ağbaba. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, Filistin halkının özgürlük ve yaşam mücadelesinde Filistin halkıyla, Filistin Kurtuluş Örgütüyle omuz omuza mücadele eden, antiemperyalist Deniz Gezmiş'i ve tüm devrim şehitlerini saygıyla sevgiyle anıyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, devletler arası ilişkileri düzenleyen uluslararası bazı temel kurallar vardır: Bu kuralların birincisi komşuların iç işlerine karışmamak kuralıdır. Karıştınız mı? Vallahi billahi karıştınız. Suriye'de karıştınız, hem ülkeyi mahvettiniz hem Türkiye'yi mahvettiniz. Türkiye'nin başına bir mülteci sorunu açtınız ve Suriye de darmadağın oldu. Yanlış politikalarla, Suriye'de bu mülteci meselesinin dışında, Aylan bebek gibi, on binlerce insanın Ege'nin ve Akdeniz'in karanlık sularında kaybolmasına neden oldunuz. Bu yanlış politikaların öyle acı bir sonucu var ki hem gururumuzu incitti hem bu ülkenin onurunu aşağıladı hem de 36 ana kuzusunu şehit verdik. Bir seferde, Kurtuluş Savaşı'ndan sonra en fazla şehidi bu olayda verdik; Suriye'de 36 canımız, 36 kardeşimiz, evladımız maalesef geçen yıl bu zamanlar şehit oldu.

Bir başka ilke, komşuların toprak bütünlüğüne saygılı olmak. Oldunuz mu? Vallahi olmadınız. Hatırlarsınız, "Suriye'de cuma namazı kılacağız." dediniz, kendi toprağımızı kaybettik; Süleyman Şah Türbesi'ni taşıdınız ve mobil türbeye dönüştürdünüz. Kiminle taşıdınız? Onu da hatırlayalım. PYD'yle taşıdınız, PYD'yle; PYD'den yardım aldınız, beraber taşıdınız.

Değerli arkadaşlar, öyle bir çark var ki burada, herhâlde dünya tarihinde gözükmeyen bir çark; devlet konukevinde ağırlanan PYD liderinden "terörist PYD"ye doğru anormal bir dönüşe şahit olduk. PYD, Türkiye'de ağırlanırken de yandaş medyanız ve sizler alkışlıyordunuz, PYD teröristken de alkışlıyorsunuz. Değerli arkadaşlar, buna en hafif deyimle "çark" denir, bunu yapanlara da "çarkçı" denir. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sizin duruşunuz nedir?

VELİ AĞBABA (Devamla) – Başka bir konuyu daha hatırlayalım değerli arkadaşlar. Suriye sınırında Rusya uçağı düşürüldü; Cumhurbaşkanı, Başbakan "Biz düşürdük." diye yarıştı, Putin dişini gösterince "Biz değil, FETÖ düşürdü." dediniz. Şimdi, değerli arkadaşlar, Rusya, Türkiye'ye yaptırımlar uygulamaya başlayınca, Rusya "Doğal gazı keseriz." deyince "Gerekirse tezek yakarız." söyleminden "Gerekirse İncirlik'i Rus uçaklarına açarız." dediniz. Rusya'yla barışmak için yalvardınız, yakardınız, araya elçiler soktunuz, özür mektupları yazdınız değerli arkadaşlar ve Rusya'yla barıştınız. Bakın, bir askeri öldüğü için Rusya, dünyayı başımıza yıkmaya kalktı; bizim Suriye'de 36 yoksul, fakir Anadolu çocuğu şehit oldu, gıkınız çıkmadığı gibi Erdoğan, heyetiyle beraber gitti, Putin'in kapısında bekledi. Türkiye'nin onuruyla, gururuyla oynadınız ve oynattınız. Bu ayıp da size yeter arkadaşlar ve bunu tarih yazacak, bu unutulmayacak. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi size Sefter Taş, Fethi Şahin isimlerini hatırlatmak isterim. Size ne hatırlatır bilmem ama ben bu isimleri görünce çocuklarım aklıma geliyor, yüreğim yanıyor, gözlerim doluyor. Değerli arkadaşlar, şu fotoğraflara bakın değerli arkadaşlar, buna bir bakın. Bir başka fotoğraf daha var ama gururumuzu kırdığı için o fotoğrafı burada göstermiyorum. 2 askerimiz -bakın, bakın, bunlar ana kuzusu- cayır cayır yakıldı. Kim yaktı? Sizin büyüttüğünüz, beslediğiniz, sınır kapılarını açtığınız IŞİD katilleri, bu topraklara gelmiş geçmiş en barbar örgütün mensupları katletti bu çocukları. Bu çocukların kanı sizin elinizde!

Değerli arkadaşlar, peki, ne yapıldı? Sadece yayın yasağı getirildi.

Değerli arkadaşlar, AKP dış politikası deyince akla çark gelir, çarkçılar gelir. Bakın, Avrupa Birliği en temel hedeflerimizden biriyken Ankara'nın Kızılay Meydanı'nda "Avrupa Birliğiyle anlaşma imzaladık." diye havai fişekler fırlatırken ne yaptınız? "Avrupa Birliğiyle yolumuz ayrıdır." dediniz. Daha dün "Faşist Avrupa Birliği" Hitler'e benzetilirken, Almanya'ya "Nazi Almanyası." Hollanda'ya "Nazi kalıntısı." derken, ekonomi krize girince, para bitince ne yaptınız? "Kendimizi Avrupa'da görüyoruz." dediniz, "Avrupa'yla ilişkileri rayına oturtmamız gerekir." dediniz. "Ey Birleşmiş Milletler, sen ne işe yarıyorsun? Alnımızda enayi mi yazıyor? Kapıyı açar hayırlı yolculuklar dileriz." dediniz. Alkışlarla mültecileri Edirne sınırına yığdınız, yandaş basın alkışladı. Milletvekilleri burada konuşmalar yaptı, İçişleri Bakanı "Türkiye de mültecileri Avrupa'ya gönderdi." diye nutuklar attı. Kendi belediye otobüslerinizle Edirne'ye insanları yığdınız. Ne oldu, ne oldu? Geri döndünüz, biraz para alınca sustunuz.

Değerli arkadaşlar, Merkel'i Hitler'e benzettiniz. Şimdi, Merkel'e sırçalı saray aynası hediye ediyor beyefendiler.

Bakın, söze bak, mahallede söylenmez, diyor ki: "Zihinsel tedaviye ihtiyacı var." Başka? Diyor ki: "Macron, Fransızların başının belasıdır."

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Kavgada söylenmez.

VELİ AĞABABA (Devamla) – Kavgada söylenmez, doğru söylüyorsun.

Sonra ne yapmış biliyor musunuz? Mektup sızdı, mektup -gülüyorum- 20 Ocak 2020'de bir mektup basına sızdı: "Sizinle ilişkilerimizi geliştirmek istiyorum sevgili Emmanuel." Kim o? Macron. (CHP sıralarından alkışlar) "Sevgili Emmanuel, siz iyileşir iyileşmez ilişkilerimizi düzeltmek istiyoruz." demiş dünya lideri, hatta muska yazdıracak belki Emmanuel Macron iyileşsin, tekrar görüşsün diye. Arkadaşlar, olacak iş mi ya? Vallahi billahi gülüyorum. Diyor ya "U dönüşlerinin partisi, çarkların partisi…" Vallahi billahi gülüyorum değerli arkadaşlar.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Kendi kendinizi tarif ediyorsunuz!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Ne diyordu? “Ey Macron…” Ne oldu “Ey Macron…”a? Yakında beraber fotoğraf verirler.

Değerli arkadaşlar, Emmanuel Macron’a ne zaman söylemiş? 6 Aralıkta hakaret etmiş, 20 Ocakta -daha kırkı çıkmadan- Emmanuel’le barışmış.

Şimdi, Avrupa Birliğinde böyle, Amerika Birleşik Devletleri’nde nasıl? Onun da pek farkı yok değerli arkadaşlar.

Şimdi, bir başka resim göstereceğim değerli arkadaşlar bulabilirsem. “Er ya da geç bir cuma Gazze’ye gideceğim.” dedi. Kim? Reis. Bakın arkadaşlar, Erdoğan Gazze’ye niye gidemedi? 12 Eylül 2011, ne diyor? “Nisanda Gazze’ye gideceğim.” 14 Nisan 2013 “Tarih kesinleşti, mayıs sonu gibi Gazze’ye gideceğim.” 21 Nisan 2013 “ABD Dışişleri Bakanı John Kerry ‘Erdoğan’a Gazze’ye gitme.’ dedim.” 14 Mayıs 2013 “Kerry’nin demeci hiç şık değil, haziranda Gazze’ye gideceğim.” (CHP ve HDP sıralarından gülüşmeler) 18 Mayıs 2013 “Haziranda Gazze’deyim.” Ocak 2021, hâlâ gidecek. Kaç cuma geçmiş? Tam 489 cuma geçmiş, hâlâ gidecek. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar) Peki, kim bu? Orta Doğu’nun lideri. Orta Doğu’da selam veren ülke yok, beyler diyor ki: “Orta Doğu’nun lideri.”

Değerli arkadaşlar, bakın, Mavi Marmara’yı da unutmayın. Mavi Marmara’yı giderken Bakanlar uğurladı, samimi, Filistin davasının yanında olan 10 insanımız şehit oldu; “katil devlet” oldu. Sonra ne oldu? “Mavi Marmara’yla İsrail’e giderken, Gazze’ye giderken dönemin Başbakanına mı sordunuz?” dedi. Kim dedi? Sizinki.

Şimdi değerli arkadaşlar, nereden tutsak elimizde kalıyor. Orta Doğu’da sorun çözen bir ülkeden, sorunun kaynağı bir ülkeye dönüştük. Orta Doğu’da selam alacak ülke yok.

Bakın, değerli arkadaşlar -Suudi Arabistan 100-150 yaşında vardır herhâlde- kral öldü, Suudi Arabistan kralı, üç gün yas ilan ettik. Bu kral Türkiye’ye geldiği zaman, Cumhurbaşkanı, Başbakan oteline gitti, selam durdu. Şimdi nedir ilişkimiz? Şimdi Suudi Arabistan bisküvi almıyor, bisküvi. Ali Şeker diyor ki: “Karaman’da bisküviciler ‘Ya, kimseyle kavga etmeyin, bisküvi satamıyoruz, bisküvi.’ diyor.” Arkadaşlar, geldiğimiz durum bu Suudi Arabistan’la.

Başka? Mısır… Bakın, arkadaşlar, Mısır’da, Suriye’de, İsrail’de büyükelçiliğimiz yok. Mısır tarihsel dostumuzdu. Mısır’da kınadığımız bir darbe yaşandı, Mısır’la bütün ilişkilerimiz kesildi değerli arkadaşlar. Şimdi, Mısır’la barışmak için alttan alta elçiler gönderiliyor, heyetler gönderiliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Devamla) – Başkanım…

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Türkiye’nin geleceğini gören Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Mısır’a 2 milletvekilini göndermişti. Siz o zaman Sisi’nin yanında olmakla suçladınız bizi. Değerli arkadaşlar, yakında Sisi’yle barışır, Emmanuel’e yazdığınız mektubu Sisi’ye yazarsanız şaşırmayız. Ne derler? “Sevgili kardeşim Sisi, sen bizi yanlış anladın!” diye söyleyebilirler.

Yine, bakın, arkadaşlar, eskiden Arap dünyasını birleştiren bir şey vardı. Kimdi? Arap dünyasını birleştiren İsrail’di, Arap dünyası İsrail karşıtlığında bir araya gelirdi. Şimdi üzülerek, utanarak söylüyorum, Arap dünyasını kim birleştiriyor? Türkiye karşıtlığı birleştiriyor, Türkiye karşıtlığı. Geldiğimiz nokta bu değerli arkadaşlar.

Başka sayayım mı? Sayacak çok şey var. Oruç Reis’i gönderdiniz büyük bir gösterişle, şimdi Antalya Körfezi’nde. Allah aşkına hiç düşünüyor musunuz?

Başka bir şey sözlerime son verirken arkadaşlar, bakın, AKP döneminde tarihimizde akmadığı kadar Müslüman kanı aktı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, hadi selamlayalım Sayın Veli Bey.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Suriye paramparça oldu, Irak'ta 1,5 milyon Müslüman katledildi, yüz binlerce kadına tecavüz edildi ve hepsini izleyen bir Türkiye devletiyle, Türkiye Hükûmetiyle karşı karşıya kaldık. Ben bu çarkçılığınızı sizlere hatırlatmak isterim.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Çarkçılığı sen yapıyorsun. Kılıçdaroğlu'na söyle çarkçılığı.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım…

BAŞKAN – Sayın Muş…

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, eleştirilerin ötesinde, hakarete varacak kadar Meclisin mehabetine yakışmayacak ifadelerle gurubumuza sataşmalarda bulunmuştur Sayın Ağbaba. İç Tüzük 69'a göre bu hakkımızı kullanmak istiyoruz.

BAŞKAN – Buyurun, süreniz iki dakika. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın 236 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasında AK PARTİ'ye sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hayat dinamik, uluslararası ilişkiler de dinamiktir.

Şimdi, birçok şey ortaya attı. Değerli arkadaşlar, bizim PYD'ye bakışımız belli. Siz PYD'yle alakalı kendi duruşunuzu, onu da söyleyin burada. Siz nasıl bakıyorsunuz? Siz "arkadaş" diye bakıyorsunuz hâlâ, bildiğim o. Siz duruşunuzu da burada söyleyin.

Suriye rejiminin askerlerimize saldırdıktan sonra ona yapılan harekâtın ve ona en büyük darbeyi, onun bedelinin nasıl ödetildiğini bütün dünya gördü ama bir tek Sayın Ağbaba göremedi herhâlde. O herhâlde hava puslu olduğu için görmedi kendisi, görmek istemiyor ama onu da bir görseydi iyi olurdu. Askerlerimizin kanı asla ve asla yerde bırakılmadı.

Şimdi, bakın, şu çok talihsiz bir ifadedir: "IŞİD'i büyüttünüz."

Değerli arkadaşlar, bu ana muhalefetten konuşma yapacak bir milletvekiline yakışacak bir dil değil. "IŞİD'i büyüttünüz." iftirasını bize atan PKK var ve de bir de şimdi ben Veli Ağbaba'dan duydum. Yazıklar olsun, yazıklar olsun! (AK PARTİ sıralarından alkışlar) IŞİD'in Suriye'den sökülmesini sağlayan, IŞİD'in yok olmasını sağlayan en büyük operasyonu yapan Türkiye Cumhuriyeti devletidir ya. Bunu bari çıkın söyleyin ama kullandığınız söylemi bakın kullanan bir PKK var ya. Yazıktır, günahtır.

Bakın, Macron mektubu… Arkadaşlar, "geçmiş olsun" diye yazılan bir mektup var, akabinde Macron'un yazdığı mektup var, onu söylemeyeyim. Macron'a bir mektup yazıldı. Arkadaşlar, insani ilişkiler vardır. Burada biz sizi de arıyoruz, siz bizi arıyorsunuz. (CHP sıralarından gülüşmeler) Olay bu. Evet arkadaşlar, söylediği lafların karşılığını almıştır.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sevgili Emmanuel…

MEHMET MUŞ (Devamla) - Söylerse yine alır karşılığını. Bakın, bu kadar dirayetli siyasi… Bir örnek vereceğim size, o zaten size yeter. Boraltan Köprüsü'nü biliyorsunuz değil mi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biliyoruz.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Nasıl teslim ettiniz Azerileri? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu yüz karası size yeter ya, siz ömrünüzün sonuna kadar kafanızı kaldırmasanız, yere baksanız ancak temizlersiniz bu işi. Size yalvardılar "Bari bizi burada öldürün de bizi teslim etmeyin." dediler. Ne kadar dirayetli, ne kadar ilkeli, ne kadar böyle dik bir dış politika ortaya koyduğunuz o zaman ortaya çıktı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET MUŞ (Devamla) – Ondan sonra ülkeyi yönetme sorumluluğunu almadınız ki bir dış politika uygulayacaksınız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bir şey daha var Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sataşmadan verdiğim sözleri uzatmıyorum, iki dakika…

MEHMET MUŞ (Devamla) – Bitiriyorum… (AK PARTİ sıralarından "Aç ama…" sesleri)

BAŞKAN – Bunun sonunu alamayız arkadaşlar, finale geldik.

Tutanaklara geçmesi adına da devam edin.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Bakın, az önce HDP Grubundan başka bir konuşmacı da burada "Bir gazeteciyi dövdürdünüz." iftirasını atıyor. Değerli arkadaşlar, bakın, kolluk, polis yakalamış, savcılık devreye girmiş, bunların bir kısmı tutuklanmış, böyle bir iftirayı nasıl atarsınız? Biz siyasal partiyiz. Arkadaşlar, biz siyasal partiyiz, adam dövdürmek, farklı mahkemeler kurup temizlik işçilerine belediye başkanlarını yargılatmak sizin marifetiniz, bizde yok o. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler) Sizin marifetiniz, onu siz iyi biliyorsunuz.

Bir de "Irak'ta halkı birbirine kırdırıyorlar." Değerli arkadaşlar, elhak...

BAŞKAN – Sayın Muş, tamamlayalım, nasıl olsa bir sataşma daha olacak, devamında söylersiniz.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım, bitiriyorum. Affınıza sığınarak bitiriyorum, bir daha söz almayacağım.

"Irak'ta halkı birbirine kırdırıyorsunuz." Arkadaşlar, bizim halkı birbirine kırdırdığımız yok. Bakın, Irak'ın kuzeyinde bulunan yönetim, hani Irak'ın Anayasası'na göre orada oluşan meşru yönetim PKK'dan rahatsız, biz de rahatsızız. Onları da katlediyorlar, onların yollarına da menfezlerine de bomba döşüyorlar, dolayısıyla Sincar'dan, oradan çıkmasını istiyorlar. Kırılacak olan birisi var orada; PKK terör örgütü, halklar değil, bunu karıştırmayın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) PKK'ya yapılacak operasyonu "Halklar birbirine kırdırılır." diye üzüntünüzü bu kürsülerden ifade etmeyin; çaresi yok, çıkacaklar oradan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım…

BAŞKAN - Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Muş konuşmasında hem konuşmacıya hakaretamiz kelimeler söyledi hem de Cumhuriyet Halk Partisine.

İSMET YILMAZ (Sivas) – Ne dedi?

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Ne dedi hakaret olarak?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Arkadaşlar, yediğiniz kadar yakamıza düştü. O hakareti tekrar edecek kadar…

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Hangisi yediğimiz kadar?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, PKK'yla aynı söylemi kullanmakla ilgili partimize yapılan sataşmayı cevaplamak üzere Malatya Milletvekilimiz Veli Ağbaba.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Berabersiniz zaten, ya, kol kolasınız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yediğiniz kadar yakanıza dökülsün.

BAŞKAN – Hem şahsı hem de partiye yapılan sataşmayı cevaplamak üzere iki dakika kürsüden sataşmadan söz veriyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

4.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında CHP'ye ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

VELİ AĞBABA (Malatya) – Değerli arkadaşlar, önce bu IŞİD'le ilgili anlatayım ben size, belki unutmuşuzdur. Arkadaşlar, evet, iddiamız doğru; IŞİD'in beslenmesinde, büyütülmesinde AKP'nin büyük rolü var. Bakın, hatırlarsanız 20 Temmuz 2015'te Suruç'ta bir patlama oldu, 33 gencecik insan şehrin göbeğinde, kaymakamlık binasının yanında katledildi. Ardından Cumhuriyet Halk Partisi, Sayın Ali Şeker'in de içinde bulunduğu bir heyetle bir rapor hazırladı. Adıyaman'a gittik, günlerce kaldık, o raporu hem Başbakana verdik hem gruba verdik değerli arkadaşlar. O raporda diyor ki: O raporda 22 canlı bomba ismi yazdık, 22. Onlardan birisi kimdi biliyor musunuz? Yunus Emre Alagöz. Yunus Emre Alagöz kim? Suruç katliamında 33 insanın katledilmesine yol açan, Adıyaman doğumlu katildir, bunun kardeşi… Hiçbir tedbir alınmadı. Değerli arkadaşlar, hatırlayalım, Adıyaman raporunda yazdık, dedik ki: "IŞİD militanları 20 TL karşılığında dolmuşlarla Suriye'ye gidip geliyor." Bu bizim iddiamız, raporumuz. 20 TL karşılığında… Daha vahim başka bir şey söyledik, dedik ki: "Ambulanslarla gidip, geliyor." İfadeler var, kayıtlar var, ses kayıtları var. Bunlar gerçek değerli arkadaşlar, bunlar doğru olan şeyler.

Bakın, hâlâ yüreğim yanıyor. 10 Ekimde bir katliam yaşandı Ankara'nın göbeğinde. Ankara'nın göbeğinde bu adamlar, bu Alagöz çay içe içe, piknik yapa yapa kayıtlı, devletin göz yumduğu bir katliama imza attı. 103 insan öldü, o gençlere "terörist" diyen teröristoğluteröristtir! O insanlara, o gençlere -bir daha söylüyorum- orada 10 Ekimde ölen insanlara "terörist" diyen teröristoğluteröristtir! (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Gelelim PYD'ye… Biz devletin kanunları ne diyorsa onu söylüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Devamla) – PYD'ye "terörist" demeyen sendin, Salih Müslim'i ağırlayan sendin devlet konukevinde. Ben miydim? Devlet konukevinde ağırlarsan sonra sıkıştığın zaman Süleyman Şah Türbesi'ni taşıtırsın, Süleyman Şah. Onları da taşıttın sen. (CHP sıralarından alkışlar)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın Kılıçdaroğlu diyemedi. "Onlar terörist değil." dedi.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Veli Ağbaba'nın IŞİD'le alakalı iddiaları yersizdir, reddediyoruz, kabul etmiyoruz, hiçbir geçerliliği yoktur.

BAŞKAN – Peki.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Beştaş…

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan, Sayın Muş konuşmasında açıkça partimize sataşmıştır, bunun için…

BAŞKAN - Ne sataştı?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - "Sizin marifetiniz, adam dövdürmeyi iyi bilirsiniz." dedi, daha ne desin?

BAŞKAN - Peki, kürsüden iki dakika. (HDP sıralarından alkışlar)

5.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında HDP'ye sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Ya, gecenin bu saatinde doğrusu söz almak istemezdim ama direkt itham ettiniz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Evet, siz de bizi itham ettiniz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Biz adam dövdürmeyi bilmeyiz. Biz öldürenleri korumayı, aklamayı bilmeyiz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Biliyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Ya, son bir hafta, sadece son bir hafta olan Gökhan Güneş olayından sonra iktidarınızın düşmesi gerekiyor, biliyor musunuz, düşmesi gerekiyor (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Biliyorum, biliyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Bir genç İstanbul'un göbeğinde kaçırılıyor, kameralar tespit ediyor ve beş gün işkence görüyor. Şu anda Türkiye İnsan Hakları Vakfında tedavi görüyor. Ve gözü bağlanıyor, öyle bir bantla bağlanıyor ki "On dakika açamadım." diyor -kendi beyanı- ve hâlâ İçişleri Bakanından açıklama yok, hâlâ bir gözaltı yok, hâlâ nerede tutulduğu yok, hâlâ bu ülkede, bu şekilde çeteciliği kimler yapıyor bir açıklama yok. Siz gazeteciye "Selçuk Özdağ'a saldıranları tutukladık." demekle kurtulamazsınız ki.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Ne yapacağız?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Siz gazetecileri tutukluyorsunuz "Niye haber yapıyorsunuz?" diye.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Ne yapacağız adamlara yani?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Gökhan Güneş'in failini bulacaksınız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Yani burada sizinle yarışacak ne bir parti ne bir ülke ne bir yönetim var. Yani gerçekten insan söylerken şu anda mevcut vakalara bakar. Gökhan Güneş'i söylüyorum. Bizim gençlik meclisi üyelerimiz, şu anda 8'i gözaltında, 4 gençlik meclisi üyemiz kaçırıldı, şantaj yapıldı, tehdit edildi, baskı uygulandı, ajanlık dayatıldı. Biz İçişlerine de bildirdik, buradan da söyledik, hâlâ tek bir soruşturma yok. Bu ülkede artık çetecilik faaliyetleri yürütülüyor, 90'lı yıllara bir özenme hâli var ve bu çok tehlikelidir. Biz hep uyarıyoruz, bakın, hep uyarıyoruz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Yaa, çok mu istiyorsunuz 90'lı yılları? Meşruiyet oluşturuyordunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ben siz konuşurken dinledim, gerçekten büyük bir ciddiyetle dinledim, dinlemenizi tercih ederim, size önemli bilgiler veriyorum. Gökhan Güneş'le ilgili hiçbir açıklamanız yok, niye yok? Bunun cevabını istiyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım, pek kısa bir söz talebim var yerimden, uzatmak istemiyorum.

BAŞKAN – Sayın Muş, yerinizden, 60'a göre söz veriyorum, sadece bir dakika.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

53.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, devlet adam kaçırmaz. Olayın araştırılması, bu, Plan ve Bütçe Komisyonunda da bu tip hadiseler gündeme geldi, İçişleri Bakanımızın -orada tutanakları da vardır, isteyen gidip inceler- bununla alakalı açıklaması mevcut.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Kamera kaydı var, ayıp ya!

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Şimdi, birisi bir yerden kaybolmuş, "Bunu Hükûmet yaptı." Bu kolay bir iddia.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Kamera kaydı var.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Kamera kaydı var, kaybolmamış.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bunu kabul etmemiz mümkün değil arkadaş. O kamera kayıtlarını o zaman getirin, burada paylaşın, kamuoyuyla paylaşın her yerde.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sosyal medyada paylaşılanlar oldu.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Savcılığa götürün, suç duyurusunda bulunun…

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bulundular. Gereğini yapmadılar.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – …ne istiyorsanız yapın ama buradan kalkıp da bizi itham etmek, bu iftiralarla bizi ilişkilendirmeye çalışmak kabul edilebilecek bir şey değildir. Devlet adam kaçırmaz.

Haa, 90'larla alakalı bir özleyiş varsa o bizde değil, o sizdedir. Oradan bir meşruiyet kaynağı oluşturuyordunuz kendinize. 90'ları bitiren AK PARTİ iktidarıdır, bu böyle biline. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – İktidar Partisi Grup Başkan Vekili sizin tezlerinize karşı kendi fikirlerini açıkladı, bir sataşma olmadı burada.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben de kendi tezlerimi söyleyeceğim.

BAŞKAN – Siz de açıkladınız, bir sataşma olmadı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, yerimden istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, bir sataşma yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – 60'a göre istiyorum.

BAŞKAN – Ama bunun sonu da yok, 60'ın sonu yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ya, bir cevap vereyim ama.

BAŞKAN – Yani siz söylüyorsunuz, onlar da söylüyor, bu konuyu akşamdan beri görüşüyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, bir dakika izah edebilir miyim?

BAŞKAN – Efendim?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir dakika izah edeceğim sadece.

BAŞKAN – Peki, sadece bir dakika veriyorum.

Buyurun.

54.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, bir ülkede herhangi bir yerde bir insan kaçırılıyorsa -bakın, kaybolmuyor- ondan kim sorumlu olur? Tabii ki iktidar ve devlet sorumlu olur. O kaçıranları bulmak da o fiili işleyenleri yakalamak da soruşturmak da cezalandırmak da ilgili mekanizmalarda çözülür; bunu muhalefet partisi olarak herhalde biz yapamayız. Siz, her gün yargıya talimat vermeyi gayet iyi biliyorsunuz ama kaçırılanlara dair İçişleri Bakanı… Ya, İstanbul'un göbeğinde diyorum ya… Kamera kayıtları var, her şey ortada, hâlâ bir açıklama bile yok. Plan ve Bütçede yapılan açıklamalar Gökhan Güneş'e ilişkin değil, tatmin edici hiçbir açıklama yok.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Orada da aynı iddialar vardı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Soylu burada söyledi, İçişleri Bakanı. "Helikopterden insan atıldı." diyoruz, diyorlar ki "törörö, törörö" hiçbir açıklama yapmıyor. "İnsan öldü." Diyoruz, "törörö" demeye devam ediyor. Yani bunlar açıklama değil, bunlar saçmalık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Evet, iddialar da saçmalık.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İddia değil.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasında Geçici Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komite'nin; Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair Protokol I'e Ait Tablo I'in Tadili Hakkında 1/2020 Sayılı Kararı ile Geçici Serbest Ticaret Anlaşması'nın "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sinin Tadili Hakkında 2/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/3003) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı:236) (Devam)

BAŞKAN - 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- 10/2/2005 tarihli ve 5301 sayılı Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasındaki Geçici Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanunun 1 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Birinci fıkrada belirtilen Anlaşmanın protokolleri ve eklerine ilişkin değişiklikleri doğrudan onaylamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir."

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Mahir Polat.

Buyurun Sayın Polat. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MAHİR POLAT (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu madde üzerine söz aldım fakat birazdan görüşülecek Birleşik Krallık ile aramızda yapılan serbest ticaret anlaşması üzerine konuşacağım. Fakat belirtmek isterim ki Cumhuriyet Halk Partili olmakla, Cumhuriyet Halk Partisi tarihiyle gurur duyarız biz, Cumhuriyet Halk Partisinin bütün liderleriyle de gurur duyarız. Cumhuriyet Halk Partisinin hiçbir liderine, hiçbir ülkenin Başkanı ya da Başbakanı "Akıllı ol." diye mektup yazamaz. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, ülkelerin ulusal hedefleri vardır, ulusal politikaları vardır. Türkiye Cumhuriyeti'nin ulusal hedef ve politikalarını yıllar önce bu ülkeyi kuranlar belirlemişlerdir. Gazi Mustafa Kemal Atatürk önderliğindeki kurucu liderlerimiz Türkiye'nin ulusal politikasını "Yurtta sulh, cihanda sulh" olarak belirtmiş, ulusal hedefini de muasır medeniyetler seviyesinin üstüne çıkmak olarak belirtmiştir. Bu, Avrupa Birliği tartışmalarına da son nokta olsun diyoruz çünkü muasır medeniyet neredeyse Türkiye oraya doğru gitmek zorundadır.

Değerli arkadaşlar, İngiltere'nin uzun süredir, Avrupa Birliğiyle ayrılması, Brexit süreci tüm dünyada tartışma konusu oldu. Bu tartışmaların içerisinde küresel ticaretin nasıl etkileneceği de büyük bir kaygıyla izlendi. İngiltere'nin kurumları ve anlaşma yapılan diğer ülkelerin kurumları, bizim kurumlarımız da sıkı bir çalışmayla bu süreci sorunsuz bir şekilde atlattılar. Bu anlamda, çalışan Dışişleri ve Ticaret Bakanlığı yetkililerine teşekkür etmek isterim fakat bizim birtakım eksiklerimiz oldu, onları da belirtmeden geçemeyeceğim.

İngiltere 1 Ocakta yürürlüğe sokarken biz, geçici kararnameyle, geçici süre yürürlüğe aldık. Bu geçici sürenin bize birtakım maliyetleri oldu çünkü bu anlaşmalardan doğan vergileri maalesef…

(Uğultular)

MAHİR POLAT (Devamla) – Başkanım, çok uğultu var.

BAŞKAN – Devam edin siz.

MAHİR POLAT (Devamla) – …bu anlaşmalardan doğan yükümlülükler, özellikle ithalat ve telafi edici vergi doğuran durumları teminata bağlayarak ticaretle uğraşan arkadaşlarımıza bir yük getirdi. Umarım, hızlı bir şekilde yasalaşır, hızlı bir şekilde yayınlanır, ticaret insanlarının üzerindeki, iş insanlarının üzerindeki bu teminat baskısı da kaldırılır diyorum. Bir de arkadaşlar, güzel bir şey yapmışlar, menşe uygulamasını fatura beyanı şeklinde gerçekleştirmişler. Umarım, bundan sonraki gümrük ve dış ticaret işlemlerinde de bu tarz basitleştirici işlemlere başvurulur.

Bu anlaşma öyle çok büyük bir anlaşma değil; statükonun korunduğu, Avrupa Birliğinden kaynaklı anlaşma, bir başarı olarak ya da bir başarısızlık olarak addetmek mümkün değildir fakat güçlendirilmesi gerekiyor. Bu anlaşmanın güçlü tarafı aslında Türkiye iken sanki başarı olarak yansıtıyoruz. Çünkü İngiltere'nin yakın coğrafyasında bu kadar çeşitli ürün gamını bu kadar kolay lojistik imkânlarla elde edebileceği başka bir ülke, bu kadar ucuza elde edebileceği başka bir ülke yok. Dolayısıyla bu anlaşma Türkiye lehine geliştirilmesi gereken bir serbest ticaret anlaşmasıdır. Mesela ne yapabiliriz? Turizm anlamında, pandemi sürecinde can çekişen turizm sektörüne can suyu olacak anlaşmalar yapabiliriz. Doğrudan yatırımların Türkiye'ye dâhil edilebilmesi, tekrardan hızlı bir şekilde çekilebilmesi için bir anlaşma yapabiliriz. Ülkemizin çok ihtiyacı olduğu teknoloji transferi ve teknoloji üretimi konusunda iş birliğini geliştirebiliriz. Yine, aynı şekilde, dünyada büyük bir pazar olan İngilizlerle iş birliği yapıp Türkiye'nin alternatif pazarlara açılmasının önünü açabiliriz. Avrupa Birliği kapsamında belli, tanınmayan tavizleri İngiltere'den alabilirdik. Örneğin neyle ilgili? Tarımla ilgili tavizler alabilirdik. Türkiye'nin tarım ve hayvancılık ürünlerinin ihracı konusunda İngiltere'den biraz daha fazla taviz almamız gerekiyor.

"Tarım konusunda taviz" derken değerli arkadaşlar, biz Venezuela'yla çokça eleştirdiğimiz bir tavizli ticaret anlaşması yaptık. Bu tavizli ticaret anlaşmasının da süresini uzattık ne hikmetse, 30 Nisana kadar uzattık, Aralık ayında karar verdik. Yani bu ne demek oluyor? Venezuelalı üreticilerin süt ürünlerini, tarımsal ürünlerini bizim Türk üreticilerine, Türk tarımına tercih edeceğiz. Bu konuda da dikkat etmemiz gerekiyor. Onlara sıfır vergili tanıdığımız imkânları Türk çiftçisine de tanımamız gerekiyor değerli arkadaşlar.

"İhracatçıların sorunları var." dedik. Burada Ticaret Bakanlığımızın yetkilileri de var. Defalarca Ticaret Bakanına dile getirdim fakat biz kime konuşuyoruz bilmiyoruz, bunlarla ilgili hiçbir önlem alınmıyor. Türkiye'nin dış ticaretiyle ilgili çok ciddi sorunlar yaşıyoruz.

Kral öldüğünde bu ülkede bayraklar yarıya indirildi, Suudi Arabistan Kralı için millî yas ilan edildi. Bugün Türk ihracatçısının, üreticisinin, sanayicisinin milyarlarca dolarlık, değerli arkadaşlar, milyarlarca dolarlık malları Suudi Arabistan gümrüğünde, limanlarında, kapılarında bekletiliyor. Ticaret Bakanlığımızın bir an önce Dışişleri Bakanlığımızla birlikte bunu çözmekle ilgili önlem alması gerekiyor çünkü bu insanlar, özellikle doğu ve güneydoğudaki sanayiciler dükkânlarına, tezgâhlarına kilit vurma noktasındalar. Bununla ilgili olarak dikkatinizi çekeyim, Bakan dinlemez ama bir zahmet iletirsiniz.

Yine burada söyledim değerli arkadaşlar, Rusya'yla domates kotalarının kaldırılmasıyla ilgili… Maalesef bununla ilgili hiçbir çalışma olmadığı gibi bu aralar yine virüsten kaynaklı domates iadeleriyle ve narenciye iadeleriyle karşılaşıyoruz. Oysaki biz Rusya'ya çok fedakârlık yaptık; işte, enerjide fedakârlık yaptık, ne bileyim, savunma sanayisiyle ilgili iş birliklerine gittik. En azından bir domates kotasını kaldıracak kadar bir hatırınız olsun diyorum.

Yine, değerli arkadaşlar, dünyada pandemiden kaynaklı lojistikte sorunlar yaşanıyor. Mesela, bilir misiniz bilmem, konteyner arzıyla ilgili ihracatçılarımız çok ciddi sıkıntı hâlinde. Sizin de ihracatçı arkadaşlarınız var, konteyner bulamıyorlar arkadaşlar, haftalar sonrasına konteyner alınıyor. Bununla ilgili önlem almak zorundayız çünkü değerli arkadaşım, bizim Ulaştırma ve Ticaret Bakanlığımız yeterli önlemleri almıyorlar. Bu armatörler daha kârlı olan ve ihracatın arttığı ülke olan Çin'e doğru kayıyor. Özellikle Türk armatörlerinin desteklenmesi, teşvik edilmesi ve bu konteyner arzı konusunda yaşanan sorunların ortadan kaldırılması gerekiyor değerli arkadaşlar.

Ben buradan mesleğim olan gümrük müşavirliğiyle ilgili de çokça şeyler dile getirdim fakat bizim getirdiklerimizin aksine gümrük müşavirlerine öksüz evlat muamelesi yapmaya devam eden bir Bakanlıkla karşı karşıyayız. Özelde görüşmemize rağmen Bakanlık gümrük müşavirlerinin emeğini sermayeye boğdurmaya, peşkeş çekmeye çalışıyor. Nasıl değerli arkadaşlar? Mesela asgari ücrete – bence yetmez- yüzde 21 zam yapıldı; yetmez, bu şartlarda asgari ücretlinin geçinme şansı yok fakat gümrük müşavirlerine, ana sermayesi insan kaynağı olan gümrük müşavirlerine asgari ücretlerinde yüzde 10 zam yaptı Bakanlığınız; reva gördüğünüz bu, üvey evlat muamelesi bu. (CHP sıralarından alkışlar)

Bizim gümrük sistemleri çöküyor, daha dün Doğan Kubat'la da konuştuk. Gümrük sistemlerimiz çöktüğünde bir muhatap bulamıyoruz; Bakanlığınızda bir masa kurmak, bir birim kurmak bu kadar mı zordur, bu kadar mı zor geliyor ya da bu işleri yapmak sizin için bu kadar mı basit?

Değerli arkadaşlar, gümrük müşavirleri dış ticaretin yüzde 91'ini yönetirler. Siz gümrük müşavirlerini bu kadar yok sayıyorsunuz. Mesela bugünlerde yeni gümrük kanunu yapıyorsunuz. Gümrük Kanunu'yla ilgili en çok söz söyleyecek bir meslek erbabı varsa gümrük müşavirleri. Onlar Bakanlığınızdaki ilgili birimlerden zorlayarak bilgi ve belge almaya, buna katkı sunmaya çalışıyorlar fakat bu süreç bizimkilerden gizlenerek götürülmeye çalışılıyor. Unutmamak gerekiyor ki değerli bürokratlar, özellikle Gümrükler Genel Müdürlüğünün değerli bürokratları, son geleceğiniz mesleki zirveniz gümrük müşavirliğidir. Gümrük Müşavirliği Derneğinin önünde belgenizi almak için düğmenizi ilikleyeceksiniz.

Yine, değerli arkadaşlar, biz gümrük müşavirlerinin -üvey evlat muamelesi yapmayın, öksüz evlat değil bunlar- bir odaları olsun. Israrla söyledik, odalarının önündeki engelin Rifat Hisarcıklıoğlu olduğunu ben bu kürsüden defalarca söyledim. (CHP sıralarından alkışlar) Yalanlama gelmediğine göre doğrudur, bir suskunluk varsa doğrudur. Bunu yapamıyor. Bakanlığın TOBB Başkanına bu kadar gücü yetmiyorsa bile biz de sizlerin üvey evlatları değilsek en azından gümrük müşavirleri meslek kanunu çıkartarak gümrük müşavirlerinin de bakanlığı olduğunuzu hatırlatmanızı diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 3'üncü madde kabul edilmiştir.

4'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 4’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 4’üncü madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Oylama için iki dakika süre veriyorum. Bu süre içinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için öngörülen iki dakikalık süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 236 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin yapılan açık oylama sonucunu açıklıyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 293
Kabul : 282
Çekimser : 11 (x)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Bayram Özçelik	İshak Gazel
Burdur	Kütahya”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Sayın milletvekilleri, 3’üncü sıraya alınan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komitenin Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına Ek “Menşeli Ürünler” Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II’yi Değiştiren 1/2020 Sayılı Kararı’nın onaylanmasının uygun bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu raporunun görüşmelerine başlayacağız.

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komitenin Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına Ek ‘Menşeli Ürünler’ Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II’yi Değiştiren 1/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2950) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 248) (xx)

BAŞKAN - Komisyon, yerinde.

Komisyon raporu 248 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesine oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.
(xx) 248 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE ARNAVUTLUK CUMHURİYETİ ARASINDA SERBEST TİCARET ANLAŞMASI İLE KURULAN ORTAK KOMİTENİN TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE ARNAVUTLUK CUMHURİYETİ ARASINDA SERBEST TİCARET ANLAŞMASINA EK "MENŞELİ ÜRÜNLER" KAVRAMININ TANIMI VE İDARİ İŞ BİRLİĞİ YÖNTEMLERİNE İLİŞKİN PROTOKOL II'Yİ DEĞİŞTİREN 1/2020 SAYILI KARARININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA VE ANLAŞMANIN PROTOKOLLER VE EKLERİNE İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLERİN CUMHURBAŞKANINCA DOĞRUDAN ONAYLANMASINA DAİR YETKİ VERİLMESİNE İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (I) 23 Ocak 2020 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komitenin Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına Ek 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve idari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'yi Değiştiren 1/2020 Sayılı Kararı'nın onaylanması uygun bulunmuştur.

(2) Birinci fıkrada belirtilen Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine ilişkin değişiklikleri doğrudan onaylamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde söz isteyen yok.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (I) 11/12/2007 tarihli ve 5723 sayılı Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanunun 1'inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

2) Birinci fıkrada belirtilen anlaşmanın protokolleri ve eklerine ilişkin değişiklikleri doğrudan onaylamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz isteyen yok.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (l) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde söz isteyen yok.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

4'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- (I) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 4'üncü madde üzerinde söz isteyen yok.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4'üncü madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Oylama için iki dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için öngörülen iki dakikalık süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonuçları:

"Kullanılan oy sayısı : 290

Kabul : 279

Ret : 11 (x)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Bayram Özçelik	İshak Gazel
Burdur	Kütahya"

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Sayın milletvekilleri, dördüncü sıraya alınan Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşması, Türkiye ve Birleşik Krallık Hükümetleri Arasında Menşe Kurallarına Dair Ortak Bildiri, Türkiye ve Birleşik Krallık Hükümetleri Arasında Mutabakat Zaptı ve Kuzey İrlanda ile Ticarete İlişkin Olarak Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Teati Edilen Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunması ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/3327) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

4.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşması, Türkiye ve Birleşik Krallık Hükümetleri Arasında Menşe Kurallarına Dair Ortak Bildiri, Türkiye ve Birleşik Krallık Hükümetleri Arasında Mutabakat Zaptı ve Kuzey İrlanda ile Ticarete İlişkin Olarak Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Teati Edilen Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunması ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/3327) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 249) (xx)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 249 sıra sayısıyla bastırıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerine söz isteyen? Yok.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

(xx) 249 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE BÜYÜK BRİTANYA VE KUZEY İRLANDA BİRLEŞİK KRALLIĞI ARASINDA SERBEST TİCARET ANLAŞMASI, TÜRKİYE VE BİRLEŞİK KRALLIK HÜKÜMETLERİ ARASINDA MENŞE KURALLARINA DAİR ORTAK BİLDİRİ, TÜRKİYE VE BİRLEŞİK KRALLIK HÜKÜMETLERİ ARASINDA MUTABAKAT ZAPTI VE KUZEY İRLANDA İLE TİCARETE İLİŞKİN OLARAK TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE BÜYÜK BRİTANYA VE KUZEY İRLANDA BİRLEŞİK KRALLIĞI ARASINDA TEATİ EDİLEN MEKTUPLARIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNMASI VE ANLAŞMANIN PROTOKOLLER VE EKLERİNE İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLERİN CUMHURBAŞKANINCA DOĞRUDAN ONAYLANMASINA DAİR YETKİ VERİLMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 29 Aralık 2020 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşması", "Türkiye ve Birleşik Krallık Hükümetleri Arasında Menşe Kurallarına Dair Ortak Bildiri", "Türkiye ve Birleşik Krallık Hükümetleri Arasında Mutabakat Zaptı" ve Kuzey İrlanda ile ticarete ilişkin olarak Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında teati edilen "Mektuplar"ın onaylanması uygun bulunmuştur.

(2) Birinci fıkrada belirtilen Anlaşmanın protokoller ve eklerine ilişkin değişiklikleri doğrudan onaylamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde söz isteyen? Yok.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Oylama için iki dakika süre veriyorum. Bu süre içerisinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için öngörülen iki dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 249 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 295

Kabul : 284

Ret : 11 (x)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Bayram Özçelik	İshak Gazel
Burdur	Kütahya"

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

Sayın milletvekilleri, 5'inci sıraya alınan Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

5.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2372) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 156) (x)

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 156 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE EFTA DEVLETLERİ ARASINDA SERBEST TİCARET ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA VE ANLAŞMANIN EKLERİNE İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLERİN CUMHURBAŞKANINCA DOĞRUDAN ONAYLANMASINA DAİR YETKİ VERİLMESİNE İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 25 Haziran 2018 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri Arasında Serbest Ticaret Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

(2) Birinci fıkrada belirtilen Anlaşmanın eklerine ilişkin değişiklikleri doğrudan onaylamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler… 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde hakkında söz isteyen? Yok.

2'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler… 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde söz isteyen? Yok.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler… 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

(x) 156 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Oylama için iki dakika süre vereceğim. Bu süre içerisinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için öngörülen iki dakikalık süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 156 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 293

Kabul : 282

Ret : 11 (x)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Bayram Özçelik	İshak Gazel
Burdur	Kütahya"

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Sayın milletvekilleri, bugünkü gündemimizde yer alan işler tamamlanmıştır.

Alınan karar gereğince, kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 9 Şubat 2021 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

İyi geceler arkadaşlar.

Kapanma Saati: 02.31

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

X.- OYLAMALAR

1.- (S.Sayısı: 229) Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu

2.- (S.Sayısı: 236) Türkiye Cumhuriyeti İle Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasında Geçici Serbest Ticaret Anlaşması İle Kurulan Ortak Komite'nin; Temel Tarım Ürünleri Ve İşlenmiş Tarım Ürünleri İle Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair Protokol I'e Ait Tablo I'in Tadili Hakkında 1/2020 Sayılı Kararı İle Geçici Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı Ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol Iı'sinin Tadili Hakkında 2/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Ve Anlaşmanın Protokoller Ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu

3.- (S.Sayısı: 248) Türkiye Cumhuriyeti İle Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması İle Kurulan Ortak Komitenin Türkiye Cumhuriyeti İle Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına Ek 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı Ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol Iı'yi Değiştiren 1/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Ve Anlaşmanın Protokoller Ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu

4.- (S.Sayısı: 249) Türkiye Cumhuriyeti İle Büyük Britanya Ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşması, Türkiye Ve Birleşik Krallık Hükümetleri Arasında Menşe Kurallarına Dair Ortak Bildiri, Türkiye Ve Birleşik Krallık Hükümetleri Arasında Mutabakat Zaptı Ve Kuzey İrlanda İle Ticarete İlişkin Olarak Türkiye Cumhuriyeti İle Büyük Britanya Ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Teati Edilen Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunması Ve Anlaşmanın Protokoller Ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu

5.- (S.Sayısı: 156) Türkiye Cumhuriyeti İle Efta Devletleri Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu

Sıra Sayısı	**: 229**
Oylama Saati	: 23:37
Üye Sayısı	: 600
Kabul Edenler	: 299
Reddedenler	: 1
Çekimserler	: 0
Geçersiz Oylar	: 0
Mükerrer Oylar	: 3
Toplam	: 303
Açık Üyelikler	: 16

Kanunlaşmıştır

Sıra Sayısı	**: 236**
Oylama Saati	: 02:08
Üye Sayısı	: 600
Kabul Edenler	: 281
Reddedenler	: 0
Çekimserler	: 11
Geçersiz Oylar	: 0
Mükerrer Oylar	: 2
Toplam	: 294
Açık Üyelikler	: 16

Kanunlaşmıştır

Sıra Sayısı	**: 248**
Oylama Saati	: 02:15
Üye Sayısı	: 600
Kabul Edenler	: 279
Reddedenler	: 11
Çekimserler	: 0
Geçersiz Oylar	: 0
Mükerrer Oylar	: 3
Toplam	: 293
Açık Üyelikler	: 16

Kanunlaşmıştır

Sıra Sayısı	**: 249**
Oylama Saati	: 02:21
Üye Sayısı	: 600
Kabul Edenler	: 282
Reddedenler	: 11
Çekimserler	: 0
Geçersiz Oylar	: 0
Mükerrer Oylar	: 2
Toplam	: 295
Açık Üyelikler	: 16

Kanunlaşmıştır

Sıra Sayısı	**: 156**
Oylama Saati	: 02:26
Üye Sayısı	: 600
Kabul Edenler	: 279
Reddedenler	: 11
Çekimserler	: 0
Geçersiz Oylar	: 1
Mükerrer Oylar	: 3
Toplam	: 294
Açık Üyelikler	: 16

Kanunlaşmıştır

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 229	S.S. 236	S.S. 248	S.S. 249	S.S. 156
Adana	Barut	Ayhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Bulut	Burhanettin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Çulhaoğlu	Mehmet Metanet	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Dağlı	Tamer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Doğru	Abdullah	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Erdinç	Mehmet Şükrü	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Ersoy	Ayşe Sibel	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Hatmioğulları Oruç	Tulay	HDP	Kabul	Çekimser	Red	Red	Red
Adana	Koncuk	İsmail	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Peköz	Kemal	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Sarıeroğlu	Jülide	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Sümer	Orhan	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Şevkin	Müzeyyen	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Zenbilci	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Fırat	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Taş	Yakup	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adıyaman	Toprak	Muhammed Fatih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Tutdere	Abdurrahman	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veysel	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Taytak	Mehmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Uysal	Gültekin	DP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Yurdunuseven	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ağrı	Çelebi	Ekrem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ağrı	Koç	Abdullah	HDP	Kabul	Çekimser	Red	Red	Red
Ağrı	Öztürk	Berdan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Taşdemir	Dirayet Dilan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Amasya	Çilez	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Amasya	Karahocagil	Mustafa Levent	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Amasya	Tuncer	Mustafa	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 229	S.S. 236	S.S. 248	S.S. 249	S.S. 156
Ankara	Akdoğan	Yalçın	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Altıntaş	Ayhan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Arslan	Ali İhsan	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Aydın	Barış	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Aydın	Koray	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Ceylan	Nevzat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Destici	Mustafa	BBP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Durmaz	Sadir	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Emir	Murat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Erdoğan	Asuman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Gök	Levent	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Haberal	Erkan	MHP	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Hakverdi	Ali Haydar	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	İşler	Emrullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Kaya	Yıldırım	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Kerestecioğlu Demir	Filiz	HDP	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Oral	İbrahim Halil	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Polat Düzgün	Arife	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Sunat	Şenol	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Şahin	Fatih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Taşcıer	Gamze	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Taşlıçay	Nevin	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Turan	Hacı	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Ünsal	Servet	CHP	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Yegin	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Yeşil	Nihat	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Partü	S.S. 229	S.S. 236	S.S. 248	S.S. 249	S.S. 156
Ankara	Yıldırım	Yaşar	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Yıldız	Zeynep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Yılmaz	Durmuş	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Arı	Cavit	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Aydın	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Bahşi	Feridun	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Başkan	Abdurrahman	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Baykal	Deniz	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Budak	Çetin Osman	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Bülbül	Kemal	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Çelik	Kemal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Çelik	Sena Nur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Özer	Aydın	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Subaşı	Hasan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Vural Çokal	Tuba	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Zeybek	Rafet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Artvin	Balta	Ertunç Erkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Bülbül	Süleyman	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Erim	Bekir Kuvvet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Posacı	Reza	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Sezgin	Aydın Adnan	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Yavuz	Metin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Akın	Ahmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Aydemir	Pakize Mutlu	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Aytekin	Ensar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Canbey	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Çelik	Adil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 229	S.S. 236	S.S. 248	S.S. 249	S.S. 156
Balıkesir	Ok	İsmail	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Subaşı	Yavuz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Şahin	Fikret	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Uygur	Belgin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bilecik	Yağcı	Selim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bingöl	Aydemir	Erdal	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bingöl	Berdibek	Feyzi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bitlis	Gaydalı	Mahmut Celadet	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bitlis	Kiler	Vahit	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bitlis	Taşar	Cemal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bolu	Aydın	Arzu	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bolu	Küpçü	Fehmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Burdur	Göker	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Burdur	Özçelik	Bayram	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Burdur	Uğur	Yasin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Ala	Efkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Altaca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Aydın	Erkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Erozan	Ahmet Kamil	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Esgin	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Işık	Zafer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Karabıyık	Lale	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Kılıç	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Ödünç	Atilla	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Özen	Refik	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Özkan	Yüksel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Sarıbal	Orhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 229	S.S. 236	S.S. 248	S.S. 249	S.S. 156
Bursa	Tatlıoğlu	İsmail	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Vahapoğlu	Mustafa Hidayet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Yavuz Özgeç	Emine	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Yılmaz Gürel	Vildan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çanakkale	Ceylan	Özgür	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	Erkek	Muharrem	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	İskenderoğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çanakkale	Turan	Bülent	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çankırı	Çivicioğlu	Salim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Ceylan	Ahmet Sami	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Kavuncu	Erol	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Kaya	Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Biçer Karaca	Gülizar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Ök	Nilgün	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Öztürk	Yasin	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Sancar	Haşim Teoman	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Yıldız	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Aydeniz	Saliha	DBP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Bal	Ebubekir	AK PARTİ	Kabul 2 (Mük.1)	Kabul	Kabul	Kabul	Geçersiz
Diyarbakır	Dağ	Dersim	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Eronat	Oya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Güzel	Semra	HDP	Kabul	Çekimser	Red	Red	Red
Diyarbakır	Özsoy	Hişyar	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Paylan	Garo	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Taşçıer	İmam	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Tosun	Remziye	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Edirne	Aksal	Fatma	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Edirne	Çakırlar	Orhan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 229	S.S. 236	S.S. 248	S.S. 249	S.S. 156
Edirne	Gaytancıoğlu	Okan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Elazığ	Ağar	Zülfü Tolga	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Elazığ	Balık	Sermin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Elazığ	Bulut	Metin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Elazığ	Demirbağ	Zülfü	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Elazığ	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzincan	Çakır	Burhan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzincan	Karaman	Süleyman	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzurum	Altınok	Selami	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzurum	Aydemir	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzurum	Cinisli	Muhammet Naci	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Taşkesenlioğlu Ban	Zehra	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Eskişehir	Avcı	Nabi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Çakırözer	Utku	CHP	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Günay	Emine Nur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Kabukcuoğlu	Arslan	İYİ PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Karacan	Harun	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Eskişehir	Sazak	Metin Nurullah	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Eskişehir	Süllü	Jale Nur	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Atay	Semet	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Bakbak	Derya	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Filiz	İmam Hüseyin	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Kaplan	İrfan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Kirazoğlu	Mehmet Sait	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Taşdoğan	Ali Muhittin	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Toğrul	Mahmut	HDP	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Uzer	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Yılmazkaya	Bayram	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 229	S.S. 236	S.S. 248	S.S. 249	S.S. 156
Gaziantep	Yüksel	Müslüm	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Giresun	Aydın	Kadir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Giresun	Öztürk	Cemal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Giresun	Öztürk	Sabri	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Giresun	Tiğli	Necati	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gümüşhane	Akgül	Hacı Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gümüşhane	Pektaş	Cihan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hakkari	Dede	Sait	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hakkari	Diniç	Husret	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Güzelmansur	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Kaşıkçı	Lütfi	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Mengüllüoğlu	Barış Atay	TİP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Özel	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Özgürsoy Çelik	Sabahat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Şahin	Suzan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Şanverdi	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Tokdemir	İsmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Topal	Serkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Türkoğlu	Hacı Bayram	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Yayman	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Isparta	Bilgiç	Süreyya Sadi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Isparta	Cesur	Aylin	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Isparta	Gökgöz	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Isparta	Özel	Recep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Antmen	Alpay	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Başarır	Ali Mahir	CHP	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Çelik	Behiç	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Gökçel	Cengiz	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Gül Yılmaz	Zeynep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Kılavuz	Olcay	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Kurtulan	Fatma	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Özkan	Hacı	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Sıdalı	Zeki Hakan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 229	S.S. 236	S.S. 248	S.S. 249	S.S. 156
Mersin	Şimşek	Baki	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Taşkın	Ali Cumhur	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul 2 (Mük.1)
Mersin	Turan	Rıdvan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Açıkel	Fethi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Adıgüzel	Onursal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ağıralioğlu	Yavuz	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Akkuş İlgezdi	Gamze	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Andican	Abdul Ahat	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Arınç	Ahmet Mücahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Arkaz	Hayati	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Aydın	Emine Sare	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Aydoğan	Turan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ayrım	Şamil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Babuşcu	Aziz	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Baş	Erkan	TİP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Bekaroğlu	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Beyaz	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Boyraz	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Bozkır	Volkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Buldan	Pervin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Canbaz Kaya	Dilşat	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Canikli	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çamlı	Ahmet Hamdi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Çelik	Ahmet	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çetin	Cemal	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul/Mük.	Kabul/Mük.
İstanbul	Çeviköz	Ahmet Ünal	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Çonkar	Ahmet Berat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Partİ	S.S. 229	S.S. 236	S.S. 248	S.S. 249	S.S. 156
İstanbul	Dedegil	Alev	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Demir	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Demiröz	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Denizolgun	Fatih Süleyman	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul 2 (Mük.1)	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Durgut	Müşerref Pervin Tuba	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Emecan	Emine Gülizar	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Emre	Yunus	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Emre	Zeynel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Arzu	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erdoğdu	Aykut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ersoy	Oya	HDP	Red	Çekimser	Red	Red	Red
İstanbul	Güler	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Gülüm	Züleyha	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Hamzaçebi	Mehmet Akif	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	İslam	Nazır Cihangir	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kaboğlu	İbrahim Özden	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kadak	Rümeysa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kadıgil Sütlü	Saliha Sera	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kalsın	Canan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Karabat	Özgür	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Karataş	Mehmet Bülent	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Katırcıoğlu	Erol	HDP	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kavakcı Kan	Ravza	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kaya	Hüda	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kaynarca	Tülay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kenanoğlu	Ali	HDP	Kabul	Çekimser	Red	Red	Red
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kılıç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kılınç	Yüksel Mansur	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kurtulmuş	Numan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 229	S.S. 236	S.S. 248	S.S. 249	S.S. 156
İstanbul	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Nuhoğlu	Hayrettin	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Oluç	Hakkı Saruhan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özdağ	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Sibel	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Özen	Zeynel	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özsoy	Eyüp	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Piroğlu	Musa	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Polat	İffet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Satır	Mihrimah Belma	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Sayan Kaya	Fatma Betül	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Sırakaya	Zafer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Şatıroğlu	Nevzat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Şeker	Ali	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Şeker	Fatih Mehmet	BAĞIMSIZ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Şık	Ahmet	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tanrıkulu	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tekin	Gürsel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul/Mük.
İstanbul	Uçma	İsmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yaşar	Serap	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	DEVA	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yıldız	Feti	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yönter	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Zeybek	Gökan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Arslan	Ednan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 229	S.S. 236	S.S. 248	S.S. 249	S.S. 156
İzmir	Bayır	Tacettin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Bekle	Cemal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Beko	Kani	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Bölünmez Çankırı	Ceyda	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Çelebi	Mehmet Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Çepni	Murat	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Çıray	Aytun	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hamza	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Dervişoğlu	Dursun Müsavat	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Erdan Kılıç	Sevda	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kalyoncu	Hasan	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Kemalbay Pekgözegü	Serpil	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kırkpınar	Yaşar	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Nasır	Necip	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Osmanağaoğlu	Tamer	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Özalan	Fehmi Alpay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Polat	Mahir	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Purçu	Özcan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Sayek Böke	Selin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Sertel	Atila	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Serter	Bedri	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Sındır	Kamil Okyay	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Yıldırım	Binali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kars	Arslan	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kars	Kılıç	Yunus	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kastamonu	Baltacı	Hasan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kastamonu	Çelik	Metin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Arık	Çetin	CHP	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Ataş	Dursun	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 229	S.S. 236	S.S. 248	S.S. 249	S.S. 156
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Ersoy	Mustafa Baki	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Karayel	İsmail Emrah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Nergis	Hülya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Özdemir	İsmail	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Özhaseki	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Tamer	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırklareli	Kayan	Türabi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırklareli	Minsolmaz	Selahattin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırşehir	İlhan	Metin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırşehir	Kendirli	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Çakır	Sami	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Gergerlioğlu	Ömer Faruk	HDP	Katılmadı	Çekimser	Red	Red	Red
Kocaeli	Işık	Fikri	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Katırcıoğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Tarhan	Tahsin	CHP	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Türkkan	Lütfü	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Kabul/Mük.	Kabul	Kabul
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Zeybek	Emine	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul/Mük.	Kabul
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Akyürek	Tahir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Altunyaldız	Ziya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Erdem	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Etyemez	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Kara	Esin	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Karaduman	Abdulkadir	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 229	S.S. 236	S.S. 248	S.S. 249	S.S. 156
Konya	Özboyacı	Selman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Özdemir	Hacı Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Sarıarıcı	Gülay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Sorgun	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Şener	Abdüllatif	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Yokuş	Fahrettin	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı
Konya	Çetin Ercüment	Ceyda	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Erbaş	Ahmet	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Gazel	İshak	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Kasap	Ali Fazıl	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Tan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Çakır	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Çalık	Öznur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Fendoğlu	Mehmet Celal	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Kahtalı	Hakan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Akkal	Tamer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Aydemir	Uğur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Bakırlıoğlu	Ahmet Vehbi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Başevirgen	Bekir	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Bilen	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Kaplan Kıvırcık	Semra	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Katılmadı	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Kabul
Manisa	Özkan	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Aycan	Sefer	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Güvenç	Celaleddin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Kılıç	İmran	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Öçal	Habibe	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Özdemir	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 229	S.S. 236	S.S. 248	S.S. 249	S.S. 150
Kahramanmaraş	Öztunç	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Sezal	Mehmet Cihat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Çelik	Tuma	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Demirkaya	Cengiz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mardin	Dinçel	Şeyhmus	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mardin	Dundar	Pero	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Günay	Ebrü	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Sancar	Mithat	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Alban	Mürsel	CHP	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Muğla	Demir	Mehmet Yavuz	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Erbay	Burak	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Ergun	Metin	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Erol Gökcan	Yelda	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Girgin	Süleyman	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Özcan	Suat	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Muş	Coşkun	Şevin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Işık	Mensur	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Kılıç Koçyiğit	Gülüstan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul/Mük.	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Nevşehir	Açıkgöz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul/Mük.	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Nevşehir	Menekşe	Yücel	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Nevşehir	Sarıaslan	Faruk	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Niğde	Ergun	Yavuz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Niğde	Gültekin	Selim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Adıgüzel	Mustafa	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Enginyurt	Cemal	DP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Gündoğdu	Metin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Taşcı	Ergün	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Yediyıldız	Şenel	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Rize	Avcı	Muhammed	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 229	S.S. 236	S.S. 248	S.S. 249	S.S. 156
Rize	Bak	Osman Aşkın	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Rize	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Bülbül	Muhammed Levent	MHP	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Dikbayır	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Erdoğan Atabek	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Sofuoğlu	Kenan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Uncuoğlu	Recep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Yavuz	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Demircan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Hancıoğlu	Neslihan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Kırcalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Köktaş	Fuat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Usta	Erhan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Yaşar	Bedri	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Yılmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Zeybek	Kemal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Siirt	Danış Beştaş	Meral	HDP	Kabul	Çekimser	Red	Red	Red
Siirt	Ören	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Siirt	Taş	Sıdık	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sinop	Mavi̇ş	Nazım	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Ekinci	Semiha	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Katılmadı
Sivas	Karasu	Ulaş	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sivas	Özyürek	Ahmet	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Soluk	Mehmet Habib	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul/Mük.	Kabul	Kabul
Sivas	Yılmaz	İsmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Aygun	İlhami Özcan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Kaplan	Enez	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Koncagül	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Özkrak	Faik	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Şentop	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 229	S.S. 236	S.S. 248	S.S. 249	S.S. 156
Tekirdağ	Yel	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Yüceer	Candan	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Arslan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Bulut	Yücel	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Durmaz	Kadim	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Zengin	Özlem	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Ayvazoğlu	Bahar	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Balta	Muhammet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Cora	Salih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Günnar	Adnan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Kaya	Ahmet	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Örs	Hüseyin	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tunceli	Önlü	Alican	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tunceli	Şaroğlu	Polat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Açanal	Zemzem Gülender	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Akay	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Aydınlık	Aziz	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul/Mük.	Kabul/Mük.	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Erdoğmuş	Nimetullah	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Fakıbaba	Ahmet Eşref	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Gülpınar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Maçin	Nusrettin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Öcalan	Ömer	HDP	Katılmadı	Çekimser	Red	Red	Red
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Özşavlı	Halil	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Özyavuz	İbrahim	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Sürücü	Ayşe	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Yıldız	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Uşak	Altay	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Uşak	Yalım	Özkan	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Van	Arvas	Abdulahat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 229	S.S. 236	S.S. 248	S.S. 249	S.S. 156
Van	Gülaçar	Osman Nuri	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Van	Kartal	İrfan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Van	Orhan Işık	Muazzez	HDP	Kabul	Çekimser	Red	Red	Red
Van	Sarısaç	Murat	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Temel	Tayip	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Temelli	Sezai	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Başer	Yusuf	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Yozgat	Bozdağ	Bekir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Keven	Ali	CHP	Katılmadı	Kabul	Katılmadı	Kabul	Katılmadı
Yozgat	Sedef	İbrahim Ethem	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Çolakoğlu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Demirtaş	Ünal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Zonguldak	Türkmen	Polat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Uçar	Hamdi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Yavuzyılmaz	Deniz	CHP	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aksaray	Erel	Ayhan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aksaray	İnceöz	İlknur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aksaray	Kaşlı	Ramazan	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bayburt	Battal	Fetani	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karaman	Eser	Selman Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karaman	Şeker	Recep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karaman	Ünver	İsmail Atakan	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırıkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırıkkale	Önal	Ahmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırıkkale	Öztürk	Halil	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Batman	Acar Başaran	Ayşe	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Batman	İpekyüz	Necdet	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Özdemir	Ziver	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Batman	Tiryaki	Mehmet Ruştu	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Uca	Feleknas	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	Birlik	Rizgin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şırnak	İmir	Nuran	HDP	Kabul	Çekimser	Red	Red	Red

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 229	S.S. 236	S.S. 248	S.S. 249	S.S.S. 156
Şırnak	Kaçmaz	Hüseyin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	Özgüneş	Hasan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bartın	Bankoğlu	Aysu	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ardahan	Yılmaz	Öztürk	YENİLİK P	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Iğdır	Eksik	Habip	HDP	Katılmadı	Çekimser	Red	Red	Red
Iğdır	Karadağ	Yaşar	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Yalova	Akyol	Meliha	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Yalova	Büyükgümüş	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yalova	Özel	Özcan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Karabük	Aksoy	Hüseyin Avni	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Karabük	Güneş	Niyazi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karabük	Ünal	Cumhur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kilis	Dülger	Mustafa Hilmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Osmaniye	Durmuşoğlu	Mücahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Osmaniye	Kaya	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Osmaniye	Ünlü	Baha	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Düzce	Çakır	Fahri	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Düzce	Yılmaz	Ümit	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, Kahramanmaraş'ın Nurhak ilçesinde kurulması öngörülen maden ocağına dair çeşitli iddialara,

- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Tokat'ın Erbaa ilçesindeki Sakarat ve Boğalı Yaylalarında başlatılan altın ve bakır madeni arama çalışmalarına,

- Tekirdağ Milletvekili Enez Kaplan'ın, pandemi sürecinde faaliyette bulunmayan veya kısmi olarak çalışan işletmelerden evsel katı atık toplama ve taşıma bedelinin talep edilmesine,

- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, TOKİ tarafından yapılan evlerin satış fiyatının ve site aidatlarının düşürülmesi talebine,

- İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun, Dokuzsele Çayının temizlenmesine ve kirliliğin önlenmesine,

- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, ülkemizdeki çeşitli yerlerde balık çiftliği kapasite artırım projeleri için düzenlenecek halkın katılımı toplantılarına,

- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şırnak'ta çalışan 4 kişinin çalıştıkları şirketten maaşlarını alamadıkları yönündeki iddialara,

- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Karaağaç regülatörü ve HES projesi için alınan ÇED gerekli değildir kararının geçerlilik süresi bitmesine rağmen yapım çalışmalarına başlandığı iddiasına,

- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Kaz Dağlarında bulunan endemik bitkilerin korunmasına yönelik çalışmalara,

- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Bakanlık bünyesinde kadrolu, sözleşmeli, vekaleten ve geçici statüde çalıştırılan personele,

Bakanlık bünyesinde vekaleten görev yapan yöneticilere,

- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Bakanlığın İzmir iline deprem önlemleri kapsamında 2019, 2020 ve 2021 yılları için ayırdığı ödenek miktarına,

- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Bakanlığın iletişim ve bilgi teknolojileri hizmeti için Türksat'a yaptığı ödemelere,

- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, Bakanlığın, bağlı kuruluşlarının 2020 ve 2021 yıllarında Balıkesir için ayırdığı ödenek miktarına,

- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Kestelek Açık Ocağı ile Orhaneli Çayı arasında geçirimsiz duvar yapım işinde ortaya çıkan kurum zararının karşılanmasına,

- Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta ilinin Aksu ilçesine bağlı bir köyün kanalizasyon sorununa,

Isparta ilinin Eğirdir ilçesine bağlı bir köyün kanalizasyon sorununa,
Isparta ilinin Eğirdir ilçesine bağlı bir köyün kanalizasyon sorununa,
Isparta ilinin Gelendost ilçesine bağlı bir köyün kanalizasyon sorununa,
Isparta ilinin Gelendost ilçesine bağlı bir köyün kanalizasyon sorununa,
Isparta ilinin Sütçüler ilçesine bağlı bir köyün kanalizasyon sorununa,
Isparta ilinin Yalvaç ilçesine bağlı bir köyün kanalizasyon sorununa,
Isparta ilinin Merkez ilçesine bağlı bir köyün kanalizasyon sorununa,
Isparta ilinin Atabey ilçesine bağlı bir köyün kanalizasyon sorununa,
Isparta ilinin Gelendost ilçesine bağlı bir köyün foseptik hattının ve altyapısının yenilenmesine,
Isparta ilinin Gelendost ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Gelendost ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Senirkent ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Sütçüler ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Sütçüler ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Şarkikaraağaç ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,

Isparta ilinin Şarkikaraağaç ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Gelendost ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Kadılar ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Şarkikaraağaç ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Aksu ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Aksu ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Gönen ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Atabey ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Gelendost ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Yalvaç ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Yalvaç ilçesine bağlı bir köyün içme suyu sorununa,
Isparta ilinin Aksu ilçesine bağlı bir köyün kanalizasyon sorununa,

- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara'nın Çankaya ilçesi Saraçoğlu Mahallesi'nde yapılan bir televizyon dizisi çekiminde binaların zarar görmesine,

- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Balıkesir Ayvalık'ta bir prina fabrikasında meydana gelen zararın çevre kirliliğine sebep olmasına,

- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Ankara-Niğde otoyolunun Kırşehir bağlantı noktasında alınan ücretlere,

İlişkin soruları ve Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/38093), (7/38094), (7/38095),(7/38097), (7/38098), (7/38375), (7/38376), (7/38377), (7/38378), (7/38379), (7/38380), (7/38520), (7/38521), (7/38522), (7/38523), (7/38673), (7/38674), (7/38675), (7/38676), (7/38677), (7/38678), (7/38679), (7/38680), (7/38681), (7/38682), (7/38683), (7/38684), (7/38685), (7/38686), (7/38687), (7/38688), (7/38689), (7/38690), (7/38691), (7/38692), (7/38693), (7/38694), (7/38695), (7/38696), (7/38697), (7/38698), (7/38699), (7/38702), (7/38781), (7/38975), (7/38979)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın ***Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat KURUM*** tarafından Anayasa'nın 98'nci ve İçtüzüğün 99'ncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlandırılmasını arz ederim.

Zeynel ÖZEN
İstanbul Milletveki

Kahramanmaraş'ın Nurhak ilçesinde hâlihazırda 1 hidroelektrik santral, 3 maden işletmesi ve 1 taşocağı faaliyet göstermektedir. Bu işletmelerin yanı sıra Nurhak'ta verimli arazilerin olduğu beş köyün ortasına bir maden ocağı daha kurulmak istenmektedir. Maden sahası olan Pınarbaşı ilçesi ile Barış mahallelerinin ormandan ve meralardan oluşan yaşam alanları tamamen maden sahalarına dönüşerek, bölgede doğanın dengesi bozulacak ve halk geçim sıkıntısı yaşayacaktır.

Bu maden ocağının da icraata geçmesi halinde ilçe genelinde kalan tüm ormanları da kesilecek, meraların, tarım arazilerinin ve bölgenin en önemli geçim kaynağını olan hayvansal üretim yok olacaktır. Ayrıca bu alan içerisinde son yıllarda keşfedilen endemik bir bitki türü olan ters laleler ve nesli tükenmekte olan Türk semenderinin de yaşam alanı yok olacaktır. Nurhak'ta yoğun miktarda bulunan maden ocakları ve HES'ler artık ilçeyi yaşanamaz bir hale getirmiştir.

Mevzuatın aksine yanlış bilgilendirmelerle 'ÇED gerekli değildir' kararı ile ruhsat alınması ise ciddi soru işaretlerine neden olmuştur. Maden ocağının proje sahibi, aynı bölgede aynı proje kapsamında farklı ruhsat numaraları ile ayrı ayrı ÇED süreçleri işleterek bütüncül çevresel etki değerlendirilmesi yapılmasını engellediğine dair iddialar söz konusudur. Bu durum, ÇED yönetmeliğinin 25. maddesinde yer alan, tek ÇED süreci işletme zorunluluğunu açıkça ihlal etmektedir.

Bu Kapsamda;

1- Kahramanmaraş'ta Nurhak başta olmak üzere özellikle Alevilerin yaşadığı yerlere yoğun Maden Ocakları ve HES'ler yapılmasının amacı nedir?

2- Maden Ocaklarının kontrolsüz bir şekilde özellikle bir bölgede bu kadar yoğun oranlarda inşa edilmesinin doğaya vereceği zarar neden dikkat alınmamaktadır?

3- Bölgede hayvancılık yapan halkın temel geçim kaynakları için olmazsa olmaz olan meraların yok edilmesi ile ilçe halkının yaşayacağı geçim sıkıntısının telafisi olacak mıdır?

4- Maden ocağının inşası için gerekli ÇED raporlarının şaibelerine dair herhangi bir inceleme başlatılmış mıdır?

5- Yanlış bilgilendirmeler sonucu "ÇED raporu gerekli değildir" kararının çıkmasını sağlayan yetkililer ve sorumlular kimlerdir? Ve bu kişiler hakkında bir soruşturma açılacak mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM iç tüzüğünün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 11.12.2020

Oya ERSOY
İstanbul Milletvekili

Tokat Erbaa ilçesi Sakarat ve Boğalı Yaylaları'nda altın ve bakır madeni arama çalışmalarının başlaması ilçe halkı ve köylüler arasında endişe uyandırmakta ve yurttaşlar projenin durdurulmasını istemektedir.

2011-2017 tarihleri arasında Recep Tayyip Erdoğan'ın danışmanlığını yapan Ömer Özbay'ın CEO'luğunu yaptığı Verusa Holding, Tokat Erbaa sınırları içerisinde yer alan Sakarat ve Boğalı yaylalarında 20 bin dönümlük arazide altın madeni arama ruhsatı almıştır. 10 milyon TL sermaye ile Galata Altın İşletmeli A.Ş kuran Verusa Holding, maden ruhsatını devrederek yapılacak tüm faaliyetleri bu şirket adıyla yapmaya karar vermiştir.

Maden kurulmak istenen alanın, bölgenin kalbi olduğunu dile getiren doğa savunucuları, bölgede ladin, gürgen, çam ormanları ile çok çeşitli yaban hayatının mevcut olduğunu Çerkezfındıcak köyü ile Tanoba beldesi arasında açılacak siyanürlü-sülfürik asitli bir altın-bakır madeninin yaratacağı zararın bir örneğinin geçmişte Ordu-Fatsa ormanlarında görüldüğünü dile getirmektedir.

Altın ve bakır madeninin üretime başlaması durumunda bölge için oldukça kıymetli olan ormanların kesimine başlanacak, meralar yok olacak ve siyanür havuzları için patlamalar yapılıp çukurlar açılacaktır. Ayrıca kazılan toprak günlerce siyanürlü su ile yıkanacak ve oluşan posa dağlara yığılacaktır. Altın ve bakır madeni arama çalışmalarında izlenen bu süreç yalnızca ruhsatlı alanı değil bulunduğu bölgenin tümü için zararlı sonuçlar doğuracaktır.

Yapılması planlanan altın madeni projesi tarım alanlarının, meraların ve ormanların zarar görmesine, halihazırda azalmış olan su kaynaklarının daha da azalması ve kirlenmesine, kurulacak siyanür havuzlarının zaten deprem bölgesi olan bölgedeki riski daha da arttırmasına sebep olacaktır.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınız Tokat Erbaa ilçesinde yapılması planlanan altın-bakır madeni projesinin çevreye vereceği zarara ilişkin kapsamlı bir çalışma gerçekleştirmiş midir?
2. Söz konusu proje üretime başlaması durumunda bölgede kaç hektarlık ormanlık alanda ağaç kesim işlemi uygulanacaktır?
3. Projenin bölgenin su kaynaklarında yaratacağı zarara ilişkin Bakanlığınız tarafından çalışma yapılmış mıdır?
4. Yapılması planlanan maden projesinin, bölgenin içme suyu kaynaklarının %60'ını barındıran bir alanda yer almasının bölgede içme suyu sorununa yol açacağını düşünüyor musunuz?
5. Altın ayrıştırma işleminde kullanılan siyanür ve sülfürik asit havuzlarının birinci derece deprem bölgesi olan bir alanda kuruluyor olması deprem sırasında oluşacak riski arttıracağını düşünüyor musunuz?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından, Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ıncı ve 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla.

Enez KAPLAN
Tekirdağ Milletvekili
TBMM Katip Üye

Atıksu altyapı tesisleri ile evsel katı atık bertaraf tesislerinin kurulması, bakımı, onarımı, işletilmesi, kapatılması ve izlenmesi, bu tesislerle ilgili olarak verilen tüm hizmetleri karşılayabilecek tam maliyet esaslı tarifelerin; atıksu altyapı yönetimleri, büyükşehir belediyeleri ve belediyeler tarafından belirlenmesi, ayarlanması ve uygulanması yoluyla çevresel altyapı hizmetlerinin sürdürülebilirliğini sağlanması amacıyla sözkonusu yönetmelik 2872 sayılı Çevre Kanununun 11 inci maddesine ve 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 97 nci ve 103 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmış.

Pandemi dolayısıyla yaklaşık 10 aydır tamamen kapalı veya kısmen kapalı olan işletmeler bulunmakta ve buralara aylardır faaliyetteymiş gibi Evsel Katı Atık Toplama ve Taşıma Bedeli İhbarnamesi gelmekte. Her ne kadar tahsilat Belediyeler tarafından yapılmakta ise de tarifelerin belirlenmesinde örnek alınabilecek Kılavuz Kitaplar Bakanlığınızca hazırlanmakta ve yayımlanmaktadır.

Bu bağlamda;

1- Atıksu ve evsel katı atık hizmetlerine ait ücretlendirme neye göre yapılmaktadır?

2-İşletmelerden talep edilen Evsel Katı Atık Toplama ve Taşıma Bedelinin içinde bulunduğumuz zorlu sürecin bitişine kadar iptal edilmesi ile ilgili herhangi bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

3-Bakanlığınızca belirlenen tarifelerin taban ve tavan fiyatlarında indirim yapılması ile ilgili çalışmalarınız var mıdır? Var ise bunlar nelerdir? Yok ise konu ile ilgili çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.16/12/2020

İsmail KONCUK
Adana Milletvekili

Cumhurbaşkanı tarafından yapılan açıklamalarda ***"TOKİ'yi ticaret yapsın para kazansın diye kurmadık"*** dese de dar gelirli vatandaşların ev sahibi olması için TOKİ tarafından satışa çıkarılan evlerin satış rakamlarına, yönetim aidatlarına bakınca artık işin ticarete döküldüğü açıkça ortadadır. Dar gelirliler için yapılmış evlerin aslında dar gelirli vatandaşlarımız için yapılmadığı tam tersine artık gelir düzeyi yüksek vatandaşlarımıza yapıldığı görülmektedir.

Bu bağlamda;

1. Asgari ücret düzeyinde maaşlarla çalışan vatandaşlarımızın gelirleri enflasyon oranları altında ezilirken TOKİ tarafından satışa çıkarılan evleri alması imkânsız hale gelmiştir. Bu imkânsızlık TOKİ'nin elinde stok fazlalığına sebebiyet vermiştir. Her iki durum dikkate alınarak, dar gelirli vatandaşın ev sahibi olması için fiyatların revize edilerek satışa çıkarılması yönünde bir çalışmanız olacak mıdır?

2. Dar gelirli vatandaşlar bu konutlara sahip olmalarına rağmen, sevinemez hale gelmiştir. Site yönetimi tarafından aidata %20 zam yapılması kabul edilir bir durum değildir. Aidatlara yapılan zamlar neden TÜFE'ye göre hesaplanarak yapılmamaktadır?

3. Site yönetimi tarafından aidata yapılan zammın geri alınarak, asgari aidat tutarına düşürülmesi için Bakanlığınızın bir çalışması olacak mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat KURUM** tarafından cevaplanması hususunu Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı maddeleri uyarınca saygılarımla arz ederim. 01.12.2020

Hasan KALYONCU
İzmir Milletvekili

Ulubey Kanyonu, Uşak ilinin Ulubey ilçesi sınırları içerisinde bulunmaktadır. Yakın zamana kadar kamuoyu tarafından bilinmeyen Ulubey Kanyonu, Banazçayı, Dokuzsele çayı, çok sayıda mevsimsel akışlı kuru dere ve kanyon tabanından çıkan kaynak sularından oluşmaktadır. Bir ana kanyon ile buna bağlanan onlarca büyük yan kanyonlardan meydana gelmektedir. Kanyon uzunluğu bakımından ülkemizdeki kanyonların en uzunu olup dünyanın ikinci en uzun kanyonu olduğu bilinmektedir. Saha tarihi ve arkeolojik değerlerin yoğun olduğu bir alanda yer almaktadır. Ancak kanyonun tabanından akan ve bu sahayı canlandırması beklenen çaylarda ağır bir kirlilik ve sanayi atığı taşınmaktadır.

Buna göre;

1- Uşak merkezden yüklendiği sanayi atıkları ve özellikle deri sanayi atıkları bakımından kirlilik kaynağı haline gelen Dokuzsele Çayının kirliliğinin önlenmesi için hangi çalışmalar planlanmaktadır?
2- Dokuzsele Çayının kaynaktan temizlenmesi konusunda herhangi bir çalışma yapılmakta mıdır?
3- Kanyonu oluşturan çaylardan Büyük Menderes Nehrine taşınan kirliliğin etkileri ve bu etkilerin ortadan kaldırılması için yürütülen ve planlanan çalışmalar nelerdir?
4- Kanyon tabanında oluşan kirliliğin izalesi için bir planlama yapılmış mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat KURUM tarafından yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Süleyman BÜLBÜL
Aydın Milletvekili

Balık çiftliklerinin işgali, başta Aydın'da olmak üzere ülke genelinde hızla yayılmaktadır. Çiftliklerde kullanılan çeşitli kimyasallar, ilaçlar, antibiyotikler, GDO'lu yemler ve ölü balıklar özellikle Didim sahillerini çöplüğe dönüştürmektedir ve hem insan sağlığını, hem de deniz ekosistemini tehdit etmektedir.

Didim'de Kılıç Deniz Ürünleri Üretim adlı şirketin işletmekte olduğu balık çiftliğinin kapasite artışı projesi için 12 Kasım 2020'de halkın katılımı toplantısı yapılacakken, bölgedeki sivil toplum kuruluşlarının itirazları ve çabaları sonucunda toplantının pandemi şartlarında gerçekleşemeyeceği gerekçesiyle ertelenmesine karar verilmiştir. Öte yandan sadece Bodrum-Didim arasında denizde 173 balık çiftliği varken 13 Kasım'da Söke ve Didim'de olmak üzere iki balık çiftliğinin daha ÇED süreci başlatılmıştı.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 8 Aralık 2020'de yapmış olduğu ilana göre 3 proje için halkın katılımı toplantıları 24 ve 25 Aralık 2020'de yapılacaktır. Daha önce salgın gerekçesiyle toplantı ertelenirken üzerinden bir ay geçmeden tekrar toplantı duyurusu yapılması ve diğer 2 proje hakkında da ilana çıkılması bu tür uygulamaların ciddiyetsiz ve plansız olduğunu gösterir.

Aydın'ın yapısını koruyan ve sürdürülebilir kalkınmaya konu olan projelere ihtiyacı varken, ekosistemi yok eden kontrolsüz projelerin varlığı kabul edilemez. Yaşam alanlarını yok eden ve çevresel tahribatlar son bulmalı, Aydın'ın balık çiftlikleri ile yok olmasına izin verilmemelidir.

Bu kapsamda;

1) 12 Kasım 2020'de yapılması planlanan ancak salgın gerekçesiyle ertelenen katılım toplantısının 24-25 Aralık 2020 tarihinde yeniden yapılmasının gerekçesi nedir? Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na göre salgın sona mı ermiştir?
2) Bodrum-Didim arasında 173 balık çiftliği mevcut iken ardı ardına balık çiftlikleri kurulmasındaki neden nedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat Kurum** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğünün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgiye göre:" Vekilim ben Serhat Öner (T.C. Kimlik No:15608720762) Ferit Öner, Uğur Çerçi Ve Ferit Güneş Şırnak merkez Tefirom şirketinde 3 ay çalıştık, 5 ay geçti hala paramızı alamadık. 28 Nisan'da Şırnak Merkez'de Toki'de çalıştık 3 Temmuz'da işi teslim ettik, 15 bin lira paramız şirkette kaldı, 5 aydır daha vermediler. Telefonlarımızı açmıyorlar şirketin adı Tefirom." ifadeleri yer almıştır.

Bu bağlamda;

1. Serhat Öner isimli yurttaşın ve 4 kişinin Tefirom adlı şirkette çalıştıkları ve paralarını alamadıkları iddiaları doğru mudur?
2. Eğer bu iddialar doğruysa Bakanlığınıza Tefirom adlı şirket ile ilgili iletilmiş şikayet var mıdır? Varsa ne gibi işlemler yapılmıştır?
3. Bakanlığınızın Tefirom adlı şirket ile çalışma usulleri nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat KURUM** tarafından Anayasa'nın 98'nci ve İçtüzüğün 99'ncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlandırılmasını arz ederim.

Murat ÇEPNİ
İzmir Milletvekili

Manisa İli sınırları içerisinde yer alan yaklaşık 300 km² alanı kaplayan Kula- Salihli Volkanik Jeoparkı, Eylül 2013 yılında UNESCO tarafından Türkiye'nin ilk ve tek Jeoparkı ilan edilmiştir. Doğal alanların ve su kaynaklarının talanına yönelik rant projelerinden biri de jeopark içinde yer alan Salihli İlçesi Karaağaç Mahallesi yakınlarında bulunan Gümüş Çayı üzerine Gökova Enerji Üretim İnş. LTD. ŞTİ. tarafından yapılması planlanan Hidroelektrik Santral projesidir. HES projesi için 2012 yılında yasal süreç başlatışmış, 2012 yılında üretim lisansı alınmış, 2014 yılında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından ÇED gerekli değildir kararı verilmiştir. Firma ÇED Gerekli Değildir kararından 6 yıl sonra hukuka aykırı bir şekilde inşaata başlamıştır. EPDK verilerine göre de burada üretilecek enerjiye ihtiyaç bulunmamaktadır ve üretilecek enerji hiçbir değer taşımamaktadır. UNESCO Global Jeopark Ağına dahil olan Türkiye'nin ilk ve tek jeoparkı içerisinde UNESCO'dan izin alınmadan, 6 yıl önce verilen ve geçerliliğini yitirmiş ÇED Gerekli Değildir raporuna dayanarak kazı ve hafriyata başlanması jeoparkın doğal, jeolojik, kültürel ve arkeolojik zenginliklerine telafisi imkansız zararlar vermektedir.

HES Projesinin yapımına başlanan bu alan aynı zamanda bir tarım bölgesidir. Türkiye'nin en verimli ovalarından Gediz Havzası içinde bulunmaktadır. Gümüş çayı üzerinde HES yapılması durumunda deredeki suyun sadece yüzde 10'u can suyu olarak dereye bırakılacak ve bu durum içme suyunun ve tarımın bitmesine neden olacaktır.

Projenin neden olacağı doğal tahribatlara ve yıkıma karşı yöre halkı, çevreciler ve meslek odaları büyük mücadeleler vermektedir. Bu konuda 10 Aralık 2020 tarihinde basın açıklaması yapan Jeoloji Mühendisleri Odası *''Bir yandan yeni jeopark alanları oluşturma girişimleri devam ederken bir yandan da UNESCO Global Jeopark Ağı içinde yer alan ilk ve tek jeoparkımız sınırları içinde yürütülen bu tahrip edici faaliyete göz yumulması büyük bir çelişki oluşturmaktadır.''* diyerek projenin durdurulması ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'nün duruma derhal müdahale etmesi gerektiğinin çağrısını yapmıştır. Karaağaç köylülerinin duruma itiraz eden dilekçelerinin Manisa Valiliği'nce işleme alınmadığı ve şirket araçlarının proje alanına giriş yapabilmesi için yüzlerce kolluk gücünün köye gönderildiği de kamuoyuna yansımıştır.

Türkiye, su kaynaklarının tahribatı, iklim değişikliği ve yanlış su politikaları nedeniyle su kısıtı olan ülkeler arasına girmektedir. 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarını Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun ile HES projelerine teşvik verilmesinden dolay UNESCO Küresel Jeopark Ağında bulunan alanlar dahi enerji ve maden şirketlerinin kullanımına açılmış, tarım, yaşam alanları, ormanlar, bütün ekosistem rant uğruna tahrip edilmiştir.

Bu bağlamda;

1- HES projesinin inşaatına 6 yıl önce alınan ve yasal olarak geçerliliğini yitirmiş ÇED Gerekli Değildir kararı ile başlandığı iddiası doğru mudur? Doğru ise yasalara aykırı bir şekilde başlatılan projenin durdurulması için Bakanlığınız devreye girecek midir?

2- Proje için yeniden başlatılan ÇED süreci var mıdır? Bu konu kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?

3- Türkiye'nin ilk ve tek UNESCO Global Jeopark ağı içinde yer alan Kula-Salihli Jeoparkına HES yapılmasının gerekçesi nedir? Bu alanın korunması için Bakanlığınızın ne gibi çalışmaları vardır? HES projesinin durdurulması için Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanlığı ile işbirliği yapılmakta mıdır?

4- Projenin inşasının çevreye doğal dokuya verdiği zararlar saptanmış mıdır? Bu zararlar ne şekilde telafi edilecektir? ÇED Yönetmeliğinin 19.Maddesinde "ÇED Gerekli Değildir kararı alınmaksızın başlanan faaliyetler mahallin en büyük mülki amiri tarafından süre verilmeksizin durdurulur." Denmektedir. Buna göre projenin durdurulması için Valilik ile, projenin doğal varlıklarda, jeositlerde neden olacağı tahribatlarla ilgili Manisa Büyükşehir Belediyesi ile iş birliği yapılacak mıdır?

5- UNESCO Türk Milli Komisyonu bölgedeki HES projesi hakkında bilgilendirilmiş midir? Yanlış uygulamaların durdurulması konusunda UNESCO'nun Bakanlığınız ile görüşmeleri var mıdır?

6- Proje nedeniyle bölgede suyun azalmasının tarıma ve hayvancılığa vereceği zararlar saptanmış mıdır? Yöre halkının bu konuda yaşayacağı mağduriyetlerle ilgili Tarım ve Orman Bakanlığı ile işbirliği yapılacak mıdır?

7- Bakanlık olarak doğal varlıkların, tabiat alanlarının korunması için etkin politikalar üretecek misiniz? İlgili meslek odaları ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yapacak mısınız?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat Kurum tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini arz ederim.

Özgür CEYLAN
CHP Çanakkale Milletvekili

Çanakkale'nin Bayramiç İlçesi'ne bağlı Evciler Köyü'nde bulunan, 1887 yılında Kaz Dağları'na gelerek bölgedeki bitkileri ilk kez topladığı bilinen Alman bilim insanı Paul Ernst Emil Sintenis'in, o dönemde yaşadığı ileri sürülen mağaranın turizme kazandırılmasının planlandığı bilgisi Bayramiç Kaymakamı ve Evciler Köyü Muhtarı tarafından kamuoyu ile paylaşılmıştır. Kaymakamın basına yansıyan açıklamalarına göre, Alman bilim insanının Kaz Dağları'ndan topladığı birçok endemik bitkiden oluşan Sintenis'in herbaryumu, İsveç'te bulunan Lund Üniversitesi'nde korunmaktadır. Yine Kaz Dağlarından toplanan pek çoğu endemik bitkinin British Museum, Harvard, New York Botanik Bahçesi ve Ulusal Doğa Müzesi'ni bulunduğu söylenmektedir. Bunların dışında, beş yıl önce Troia Antik Kenti'nde ilk kazıyı gerçekleştiren İngiliz Arkeolog Frank Calvert'in, 1863 ve 1865 yıllarında ailesiyle birlikte, Kaz Dağları'nda Çoban Paris Mağarası olarak anılan mağarayı ziyaret ettiği ve duvara isimlerini kazıdığı ortaya çıktığı malumunuzdur.

Alp Dağlarından sonra dünyanın oksijen yoğunluğunun en fazla olduğu bölge olan Kaz Dağları'nın endemik flora açısından da ciddi bir zenginliğe sahip olduğu, Kaz Dağları'nda bulunan 70 endemik bitkinin 32'sinin Dünya da sadece Kaz Dağları'nda bulunduğu belirtilmiştir. Bunlara ilişkin olarak;

1. Botanik bilimcilerinden, arkeologlara, yurtdışında bulunan üniversitelerden müzelere pek çok çevrenin Kaz Dağları'na yüzyıllardır süren ilgisi düşünüldüğünde, Kaz Dağları'nın Biga Yarımadası ve Balıkesir ili sınırlarına kadar uzanan bütününün 1. Derece Doğal Sit Alanı ya da Milli Park ilan edilerek koruma altına alınması bir zorunluluk haline gelmiş değil midir?
2. 32'si sadece Kaz Dağları'nda bulunan 70 endemik bitkinin, bulunduğu çevreler ile birlikte koruma altına alınması yönünde bir çalışma başlamış mıdır? Halen başlatılmadı ise gerekçesi nedir?
3. Kaz Dağları'nda bulunan 70 endemik bitki için bugüne kadar Bakanlığınızca hazırlanan herbaryum var mıdır? Hazırlanmadı ise hazırlanması yönünde bir çalışma planlanmakta mıdır?
4. Bayramiç Kaymakamlığı tarafından adı geçen mağaranın turizm alanı ilan edilmesiyle ilgili Bakanlığınıza yapılan bir başvuru var mıdır? Yapılmış ise hangi aşamadadır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğünün 96. Ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanı Sn. Murat Kurum tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 16.12.2020

Ömer Fethi Gürer

Niğde Milletvekili

1- Bakanlığınızda kadrolu, sözleşmeli, vekaleten, geçici tanımları ile çalıştırılan personel sayısı dağılımlı olarak kaç kişidir?
2- Bakanlığa bağlı kurum kuruluş ve bakanlığa bağlı KİT çalışanı kaç kişi, 696 sayılı KHK ile %70 hizmet alım sözleşmesine takılarak (alt yüklenici) taşeron firma çalışanı olarak kalmıştır?
3- Bakanlığınız ve varsa bağlı KİT işlerinde kaç alt yüklenici (taşeron) firma faaliyet göstermektedir? Kaç çalışan alt yüklenicide İşçi olarak çalışmaktadır?
4- Üniversite mezunu olup işçi olarak çalışırken statü değişikliği ile memur olabilecek çalışan sayısı kaçtır? Statü değişiklik taleplerinin karşılanması düşünülmekte midir?
5- 2020 yılında bakanlığın birimleri ile bağlı kuruluşlarda kaç iş kazası meydana gelmiş, kaç kişi yaralanmış, kaç kişi vefat etmiştir? Taşeron firmada çalışıp iş kazası geçiren ve vefat eden sayısı kaçtır?
6- 2021 yılında personel alımı yapılacak mıdır? Bakanlığa bağlı kurum, kuruluş ve KİT engelli kotasına göre boş kadro var mıdır? Alım engelliler için düşünülmekte midir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğünün 96. Ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanı Sn. Murat Kurum tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 16.12.2020

Ömer Fethi Gürer

Niğde Milletvekili

1- Bakanlığınızda vekaleten görev yapan yönetici sayısı kaçtır? Görevleri nedir?
2- Ne kadar süredir vekaleten görev yapmaktadır? Atama ile asıl kadronun verilmesi ne zaman gerçekleşecektir?
3- 2019 ve 2020 yılı vekaleten görev yapan kaç kişinin asıl kadro ataması yapılmıştır? Kaç il, bölge ya da taşrada görevli yetkili vekaleten görevlidir? Vekaleten görevli iken 2019 ve 2020 yılında kaç kişi görevden alınmıştır?
4- 2020 yılında tayin talebinde bulunup yer değişikliği sağlanan kaç bakanlık çalışanı vardır?
5- Kurumda 2020 yılında hakkında soruşturma açılan, görevden el çektirilen ya da isteği dışında tayin edilen personel var mıdır? Halihazırda norm kadrolara göre boş bulunan personel kadro sayısı kaçtır?
6- Bakanlığınıza bağlı kamu kurum ve kuruluş varsa bu kamu kurum ve kuruluşlarda vekaleten görev yapan yetkili sayısı kaçtır? Bu kurumlarda kadro açığı var mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat Kurum tarafında yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Ednan ARSLAN
İzmir Milletvekili

1- Bakanlığınız, bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşların 2019, 2020 yılları bütçelerinden İzmir iline deprem önlemleri kapsamında ayırdığı ödenek miktarı nedir? Ne kadarı harcanmıştır? Bu kurum ve kuruluşlarının bu yıllarda depremle ilgili ayırdığı toplam ödenek miktarına oranı nedir?

2- Bakanlığınız, bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşların 2021 yılı bütçesinden deprem önlemleri kapsamında İzmir ili için ayrılan ödenek miktarı nedir? ? Bu kurum ve kuruluşlarının depremle ilgili ayırdığı toplam ödenek miktarına oranı nedir?

3- İzmir ilinde bakanlığınız, bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşların bina sayısı nedir? Hangi amaçlarla kullanılmaktadır? Hangi ilçelerde bulunmaktadır?

4- Bu binaların kaçı depreme dayanıklıdır? Bu binaların vasıf ve kullanım amacına göre dağılımı nedir?

5- Depreme dayanıklı olmayan bina sayısı nedir? Bu binaların vasıf ve kullanım amacına göre dağılımı nedir? Bu binalarla ilgili hangi önlemler alınacaktır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim. 18.12.2020

Saygılarımla.

Ali Fazıl KASAP
Kütahya Milletvekili

1) Bakanlığınız e- devlet altyapısı, iletişim merkezi hizmeti, bilgi teknolojileri danışmanlık ve destek hizmeti, elektronik süreç yönetim sistemi, yazılım geliştirme, güncelleme ve bakım destek hizmeti için TÜRKSAT'a ne kadar ödeme yapmaktadır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat KURUM tarafında yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Ensar AYTEKİN

Balıkesir Milletvekili

1- 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların Balıkesir ili özelinde ayırdığı ödenek miktarı ne kadardır?

2- 2020 yılında Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların Balıkesir ili için ayrılan ödenek dışında ek ödenek talebi olmuş mudur? Alınan ek ödenek toplam kaç TL'dir?

3- 2020 yılında Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlardan Balıkesir ili özelinde ayrılan ödenekler Türkiye ortalamasında kaçıncı sıradadır?

4- 2020 yılında Balıkesir ili özelinde Bakanlığınız sorumluluk sahasındaki alanlarda yatırım yapılmış mıdır? Bu yatırımlar nelerdir?

5- 2021 yılı içerisinde Balıkesir ili özelinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların Balıkesir ili için ayrılan ödenek miktarı ne kadardır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğünün 96. Ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanı Sn. Murat Kurum tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 21.12.2020

Ömer Fethi Gürer

Niğde Milletvekili

"Kestelek (Mustafakemalpaşa/Bursa) Açık Ocağı kuzey sınırında bulunan Orhaneli Çayı'ndan ocağa sızan 6 ppm mertebesinde bor içeren yüksek debili (400-500 m 3/saat) suyun ocak tabanında 200 ppm mertebesine kadar çıkması nedeniyle, Bursa Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünden alman 23.05.2013 tarihli yazı ("Mustafakemalpaşa Çayı'nda kirliliğe neden olmayacak şekilde faaliyet gösterebilmek için tüm tedbirlerin alınmasını, aksi takdirde çevre kirliliğine neden olacak bu türden olumsuzlukların tespiti halinde, 2872 Sayılı Çevre Kanununun ilgili hükümlerine göre idari yaptırım uygulanacağı") gereği, ocağa sızan suların en az % 80 oranında engellenmesi amacıyla Yönetim Kurulu'nun 19.07.2013 tarih, 543/6 sayılı Olur'u ile teklif birim fiyat yöntemiyle ihaleye çıkılarak yüklenici firmaya ön proje verilmiştir. Yapılacak iş Kurum uzmanlık alanı dışında olduğundan; yöntemin belirlenmesi, gerekli detay mühendislik işlemleri ve uygulama projelerinin firma tarafından yapılması istenmiştir. Yüklenici firma ile 05.09.2013 tarihinde 5.470.200,00 TL bedelle sözleşme imzalanmış, işe 15.09.2013 tarihinde başlanmış, söz konusu iş yaklaşık %11 keşif artışıyla 6.095.245,31 TL bedel ile 26.01.2014 tarihinde tamamlanmıştır. Ocak ile çay arasına 1340 metre uzunluğunda, ortalama 22 metre derinliğinde ibre kazık+jet grout sistemiyle imal edilen geçirimsiz perde (plastik beton) duvarın sözleşmede taahhüt edilen seviyede (%80) sızdırmazlığı sağlayamadığı (%40,33) tespit edilerek, hazırlanan geçici kabul tutanağı Makam tarafından onaylanmamış, işin geçici kabulü yapılmamıştır.

"Kestelek Açık Ocağı İle Orhaneli Çayı Arasında Geçirimsiz (Plastik Beton) Duvar Yapım İşi" kapsamında Yasak Fiil ve Davranışlar başlıklı 25. maddesinde, c ve f bentlerine göre (mücbir sebep göstermeksizin işi ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine, fen ve sanat kurallarına aykırı, eksik, hatalı veya kusurlu imal edip, taahhüdün yerine getirilmediği gerekçesi ile) yaklaşık 3,5 yıl sonra, 10.08.2017 tarih ve 15726 sayılı Genel Müdürlük Olur'u ile tek taraflı olarak fesih edilmiş, 1.918.071,40 TL tutarındaki teminat mektupları cezai şart gereği irat kaydedilmiştir. Fesih sonrasında 03.11.2017 tarihi itibarı ile ilk etapta tespit edilen 1.730.926,16 TL tutarındaki Kurum zarar ziyanı, yükleniciden talep edilmiş, Firma, bu miktarı ödemeyi kabul etmemiştir.

1- 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında ki pazarlık usulü ile yapılan ihale sonucunda 02.08.2013 tarihinde imzalanan "Kestelek Açık Ocağı İle Orhaneli Çayı Arasında Geçirimsiz Duvar Yapım İşi" Sözleşmesi çerçevesinde düzenlenen hak edişlerle toplam 6.095.245,31 TL ödendiği bilinmekte olup kurum zararının karşılanması amacıyla ne gibi girişimlerde bulunulmuştur?
2- Yukarıda bahse konu sorun ile alakalı alternatif çözüm yolları aranmış mıdır? Kabul edilen geçirmezlik değerleri ölçüsünde soruna çözüm üretilmiş midir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplanmasını, Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca arz ederim. **18 Aralık 2020**

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında kanalizasyon sistemleri, köylerimizin sürdürülebilirliği, atık kontrolü, sağlık konusunda ve vatandaşlarımızın kaliteli bir yaşam standardına sahip olması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde kanalizasyon sisteminin olmaması, mevcut fosseptik hatlarının eskimesi sorunları vardır. Bu sorunlar köylerimizde sağlıksız koşullara yol açmakta, vatandaşlarımız için atık kontrolü konusunda yüksek maliyetlere sebep olmaktadır.

Isparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Terziler Köyü'nde kanalizasyon sistemi mevcut değildir ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın kanalizasyon sorununun çözülmesi yönünde talepleri vardır.

Bu anlamda;

1- Isparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Terziler Köyü'nde yaşanan kanalizasyon sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2- Isparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Terziler Köyü'nde ihtiyaç duyulan kanalizasyon sisteminin yapılmamasının gerekçeleri nelerdir?

3- Isparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Terziler Köyü'nün kanalizasyon sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplanmasını, Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca arz ederim. **18 Aralık 2020**

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında kanalizasyon sistemleri, köylerimizin sürdürülebilirliği, atık kontrolü, sağlık konusunda ve vatandaşlarımızın kaliteli bir yaşam standardına sahip olması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde kanalizasyon sisteminin olmaması, mevcut fosseptik hatlarının eskimesi sorunları vardır. Bu sorunlar köylerimizde sağlıksız koşullara yol açmakta, vatandaşlarımız için atık kontrolü konusunda yüksek maliyetlere sebep olmaktadır.

Isparta ilimizin Eğirdir İlçesi'ne bağlı Göktaş Köyü'nde kanalizasyon sistemi mevcut değildir ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın kanalizasyon sorununun çözülmesi yönünde talepleri vardır.

Bu anlamda;

1- Isparta ilimizin Eğirdir İlçesi'ne bağlı Göktaş Köyü'nde yaşanan kanalizasyon sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2- Isparta ilimizin Eğirdir İlçesi'ne bağlı Göktaş Köyü'nde ihtiyaç duyulan kanalizasyon sisteminin yapılmamasının gerekçeleri nelerdir?

3- Isparta ilimizin Eğirdir İlçesi'ne bağlı Göktaş Köyü'nün kanalizasyon sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplanmasını, Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca arz ederim. **18 Aralık 2020**

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında kanalizasyon sistemleri, köylerimizin sürdürülebilirliği, atık kontrolü, sağlık konusunda ve vatandaşlarımızın kaliteli bir yaşam standardına sahip olması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde kanalizasyon sisteminin olmaması, mevcut fosseptik hatlarının eskimesi sorunları vardır. Bu sorunlar köylerimizde sağlıksız koşullara yol açmakta, vatandaşlarımız için atık kontrolü konusunda yüksek maliyetlere sebep olmaktadır.

Isparta ilimizin Eğirdir İlçesi'ne bağlı Akpınar Köyü'nde kanalizasyon sistemi mevcut değildir ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın kanalizasyon sorununun çözülmesi yönünde talepleri vardır.

Bu anlamda;

1- Isparta ilimizin Eğirdir İlçesi'ne bağlı Akpınar Köyü'nde yaşanan kanalizasyon sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2- Isparta ilimizin Eğirdir İlçesi'ne bağlı Akpınar Köyü'nde ihtiyaç duyulan kanalizasyon sisteminin yapılmamasının gerekçeleri nelerdir?

3- Isparta ilimizin Eğirdir İlçesi'ne bağlı Akpınar Köyü'nün kanalizasyon sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplanmasını, Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca arz ederim. **18 Aralık 2020**

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında kanalizasyon sistemleri, köylerimizin sürdürülebilirliği, atık kontrolü, sağlık konusunda ve vatandaşlarımızın kaliteli bir yaşam standardına sahip olması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde kanalizasyon sisteminin olmaması, mevcut fosseptik hatlarının eskimesi sorunları vardır. Bu sorunlar köylerimizde sağlıksız koşullara yol açmakta, vatandaşlarımız için atık kontrolü konusunda yüksek maliyetlere sebep olmaktadır.

Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Hacılar Köyü'nde kanalizasyon sistemi mevcut değildir ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın kanalizasyon sorununun çözülmesi yönünde talepleri vardır.

Bu anlamda;

1- Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Hacılar Köyü'nde yaşanan kanalizasyon sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2- Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Hacılar Köyü'nde ihtiyaç duyulan kanalizasyon sisteminin yapılmamasının gerekçeleri nelerdir?

3- Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Hacılar Köyü'nün kanalizasyon sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplanmasını, Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca arz ederim. **18 Aralık 2020**

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında kanalizasyon sistemleri, köylerimizin sürdürülebilirliği, atık kontrolü, sağlık konusunda ve vatandaşlarımızın kaliteli bir yaşam standardına sahip olması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde kanalizasyon sisteminin olmaması, mevcut fosseptik hatlarının eskimesi sorunları vardır. Bu sorunlar köylerimizde sağlıksız koşullara yol açmakta, vatandaşlarımız için atık kontrolü konusunda yüksek maliyetlere sebep olmaktadır.

Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Yenice Köyü'nde kanalizasyon sistemi mevcut değildir ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın kanalizasyon sorununun çözülmesi yönünde talepleri vardır.

Bu anlamda;

1- Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Yenice Köyü'nde yaşanan kanalizasyon sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2- Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Yenice Köyü'nde ihtiyaç duyulan kanalizasyon sisteminin yapılmamasının gerekçeleri nelerdir?

3- Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Yenice Köyü'nün kanalizasyon sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplanmasını, Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca arz ederim. **18 Aralık 2020**

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında kanalizasyon sistemleri, köylerimizin sürdürülebilirliği, atık kontrolü, sağlık konusunda ve vatandaşlarımızın kaliteli bir yaşam standardına sahip olması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde kanalizasyon sisteminin olmaması, mevcut fosseptik hatlarının eskimesi sorunları vardır. Bu sorunlar köylerimizde sağlıksız koşullara yol açmakta, vatandaşlarımız için atık kontrolü konusunda yüksek maliyetlere sebep olmaktadır.

Isparta ilimizin Sütçüler İlçesi'ne bağlı Boğazköy Köyü'nde kanalizasyon sistemi mevcut değildir ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın kanalizasyon sorununun çözülmesi yönünde talepleri vardır.

Bu anlamda;

1- Isparta ilimizin Sütçüler İlçesi'ne bağlı Boğazköy Köyü'nde yaşanan kanalizasyon sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2- Isparta ilimizin Sütçüler İlçesi'ne bağlı Boğazköy Köyü'nde ihtiyaç duyulan kanalizasyon sisteminin yapılmamasının gerekçeleri nelerdir?

3- Isparta ilimizin Sütçüler İlçesi'ne bağlı Boğazköy Köyü'nün kanalizasyon sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplanmasını, Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca arz ederim. **18 Aralık 2020**

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında kanalizasyon sistemleri, köylerimizin sürdürülebilirliği, atık kontrolü, sağlık konusunda ve vatandaşlarımızın kaliteli bir yaşam standardına sahip olması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde kanalizasyon sisteminin olmaması, mevcut fosseptik hatlarının eskimesi sorunları vardır. Bu sorunlar köylerimizde sağlıksız koşullara yol açmakta, vatandaşlarımız için atık kontrolü konusunda yüksek maliyetlere sebep olmaktadır.

Isparta ilimizin Yalvaç İlçesi'ne bağlı Özbayat Köyü'nde kanalizasyon sistemi mevcut değildir ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın kanalizasyon sorununun çözülmesi yönünde talepleri vardır.

Bu anlamda;

1- Isparta ilimizin Yalvaç İlçesi'ne bağlı Özbayat Köyü'nde yaşanan kanalizasyon sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2- Isparta ilimizin Yalvaç İlçesi'ne bağlı Özbayat Köyü'nde ihtiyaç duyulan kanalizasyon sisteminin yapılmamasının gerekçeleri nelerdir?

3- Isparta ilimizin Yalvaç İlçesi'ne bağlı Özbayat Köyü'nün kanalizasyon sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplanmasını, Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca arz ederim. **18 Aralık 2020**

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında kanalizasyon sistemleri, köylerimizin sürdürülebilirliği, atık kontrolü, sağlık konusunda ve vatandaşlarımızın kaliteli bir yaşam standardına sahip olması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde kanalizasyon sisteminin olmaması, mevcut fosseptik hatlarının eskimesi sorunları vardır. Bu sorunlar köylerimizde sağlıksız koşullara yol açmakta, vatandaşlarımız için atık kontrolü konusunda yüksek maliyetlere sebep olmaktadır.

Isparta ilimizin Merkez İlçesine Kayı Köyü'nde kanalizasyon sistemi mevcut değildir ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın kanalizasyon sorununun çözülmesi yönünde talepleri vardır.

Bu anlamda;

1- Isparta ilimizin Merkez İlçesine Kayı Köyü'nde yaşanan kanalizasyon sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2- Isparta ilimizin Merkez İlçesine Kayı Köyü'nde ihtiyaç duyulan kanalizasyon sisteminin yapılmamasının gerekçeleri nelerdir?

3- Isparta ilimizin Merkez İlçesine Kayı Köyü'nün kanalizasyon sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplanmasını, Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca arz ederim. **18 Aralık 2020**

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında kanalizasyon sistemleri, köylerimizin sürdürülebilirliği, atık kontrolü, sağlık konusunda ve vatandaşlarımızın kaliteli bir yaşam standardına sahip olması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde kanalizasyon sisteminin olmaması, mevcut fosseptik hatlarının eskimesi sorunları vardır. Bu sorunlar köylerimizde sağlıksız koşullara yol açmakta, vatandaşlarımız için atık kontrolü konusunda yüksek maliyetlere sebep olmaktadır.

Isparta ilimizin Atabey İlçesi'ne bağlı İslamköy Köyü'nde eskiyen kanalizasyon sisteminin yarattığı sorunlar sebebi ile sistemin yenilenmesi talebi bulunmaktadır.

Bu anlamda;

1- Isparta ilimizin Atabey İlçesi'ne bağlı İslamköy Köyü'nde yaşanan kanalizasyon sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2- Isparta ilimizin Atabey İlçesi'ne bağlı İslamköy Köyü'nde ihtiyaç duyulan kanalizasyon sisteminin yenileme çalışmalarının yapılmamasının gerekçeleri nelerdir?

3- Isparta ilimizin Atabey İlçesi'ne bağlı İslamköy Köyü'nün kanalizasyon sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplanmasını, Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca arz ederim. **18 Aralık 2020**

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında kanalizasyon sistemleri, köylerimizin sürdürülebilirliği, atık kontrolü, sağlık konusunda ve vatandaşlarımızın kaliteli bir yaşam standardına sahip olması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde kanalizasyon sisteminin olmaması, mevcut fosseptik hatlarının eskimesi sorunları vardır. Bu sorunlar köylerimizde sağlıksız koşullara yol açmakta, vatandaşlarımız için atık kontrolü konusunda yüksek maliyetlere sebep olmaktadır.

Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Hacılar Köyü'nde mevcut olan fosseptik hattının ve toplama deposunun eskimesi sebebi ile yenilenmesi gerekmektedir.

Bu anlamda;

1- Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Hacılar Köyü'nde yaşanan fosseptik hattının ve toplama deposunun eskimesi sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2- Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Hacılar Köyü'nde ihtiyaç duyulan yenileme çalışmalarının yapılmamasının gerekçeleri nelerdir?

3- Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Hacılar Köyü'nün eskiyen altyapı sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplanmasını, Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca arz ederim. **18 Aralık 2020**

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır.

Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Bağıllı Köyü'nde içme suyu şebekesinin yetersizliği sebebi ile içme suyuna erişim problemi yaşanmaktadır ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın şebekenin iyileştirilmesi yönünde talepleri bulunmaktadır.

Bu anlamda;

1- Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Bağıllı Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2- Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Bağıllı Köyü'nde ihtiyaç duyulan içme suyu şebekesinin iyileştirilmemesinin gerekçeleri nelerdir?

3- Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Bağıllı Köyü'nün içme suyu şebekesinin yetersiz kalması sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplanmasını, Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca arz ederim. **18 Aralık 2020**

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır.

Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Hacılar Köyü'nde içme suyu şebekesinin yetersizliği sebebi ile içme suyuna erişim problemi yaşanmaktadır ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın şebekenin iyileştirilmesi yönünde talepleri bulunmaktadır.

Bu anlamda;

1- Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Hacılar Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2- Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Hacılar Köyü'nde ihtiyaç duyulan içme suyu şebekesinin iyileştirilmemesinin gerekçeleri nelerdir?

3- Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Hacılar Köyü'nün içme suyu şebekesinin yetersiz kalması sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplanmasını, Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca arz ederim. **18 Aralık 2020**

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır.

Isparta ilimizin Senirkent İlçesi'ne bağlı Ortayazı Köyü'nde içme suyu şebekesinin yetersizliği sebebi ile içme suyuna erişim problemi yaşanmaktadır ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın şebekenin iyileştirilmesi yönünde talepleri bulunmaktadır.

Bu anlamda;

1- Isparta ilimizin Senirkent İlçesi'ne bağlı Ortayazı Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2- Isparta ilimizin Senirkent İlçesi'ne bağlı Ortayazı Köyü'nde ihtiyaç duyulan içme suyu şebekesinin iyileştirilmemesinin gerekçeleri nelerdir?

3- Isparta ilimizin Senirkent İlçesi'ne bağlı Ortayazı Köyü'nün içme suyu şebekesinin yetersiz kalması sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplanmasını, Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca arz ederim. **18 Aralık 2020**

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır.

Isparta ilimizin Sütçüler İlçesi'ne bağlı Kasımlar Köyü'nde içme suyu şebekesinin yetersizliği sebebi ile içme suyuna erişim problemi yaşanmaktadır ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın şebekenin iyileştirilmesi yönünde talepleri bulunmaktadır.

Bu anlamda;

1- Isparta ilimizin Sütçüler İlçesi'ne bağlı Kasımlar Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2- Isparta ilimizin Sütçüler İlçesi'ne bağlı Kasımlar Köyü'nde ihtiyaç duyulan içme suyu şebekesinin iyileştirilmemesinin gerekçeleri nelerdir?

3- Isparta ilimizin Sütçüler İlçesi'ne bağlı Kasımlar Köyü'nün içme suyu şebekesinin yetersiz kalması sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplanmasını, Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca arz ederim. **18 Aralık 2020**

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır.

Isparta ilimizin Sütçüler İlçesi'ne bağlı Sarayköy Köyü'nde içme suyu şebekesinin yetersizliği sebebi ile içme suyuna erişim problemi yaşanmaktadır ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın şebekenin iyileştirilmesi yönünde talepleri bulunmaktadır.

Bu anlamda;

1- Isparta ilimizin Sütçüler İlçesi'ne bağlı Sarayköy Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2- Isparta ilimizin Sütçüler İlçesi'ne bağlı Sarayköy Köyü'nde ihtiyaç duyulan içme suyu şebekesinin iyileştirilmemesinin gerekçeleri nelerdir?

3- Isparta ilimizin Sütçüler İlçesi'ne bağlı Sarayköy Köyü'nün içme suyu şebekesinin yetersiz kalması sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplanmasını, Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca arz ederim. **18 Aralık 2020**

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır.

Isparta ilimizin Şarkikaraağaç İlçesi'ne bağlı Çavundur Köyü'nde içme suyu şebekesinin yetersizliği sebebi ile içme suyuna erişim problemi yaşanmaktadır ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın şebekenin iyileştirilmesi yönünde talepleri bulunmaktadır.

Bu anlamda;

1- Isparta ilimizin Şarkikaraağaç İlçesi'ne bağlı Çavundur Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2- Isparta ilimizin Şarkikaraağaç İlçesi'ne bağlı Çavundur Köyü'nde ihtiyaç duyulan içme suyu şebekesinin iyileştirilmemesinin gerekçeleri nelerdir?

3- Isparta ilimizin Şarkikaraağaç İlçesi'ne bağlı Çavundur Köyü'nün içme suyu şebekesinin yetersiz kalması sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplanmasını, Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca arz ederim. **18 Aralık 2020**

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır.

Isparta ilimizin Şarkikaraağaç İlçesi'ne bağlı Ördekçi Köyü'nde içme suyu şebekesinin yetersizliği sebebi ile içme suyuna erişim problemi yaşanmaktadır ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın şebekenin iyileştirilmesi yönünde talepleri bulunmaktadır.

Bu anlamda;

1- Isparta ilimizin Şarkikaraağaç İlçesi'ne bağlı Ördekçi Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2- Isparta ilimizin Şarkikaraağaç İlçesi'ne bağlı Ördekçi Köyü'nde ihtiyaç duyulan içme suyu şebekesinin iyileştirilmemesinin gerekçeleri nelerdir?

3- Isparta ilimizin Şarkikaraağaç İlçesi'ne bağlı Ördekçi Köyü'nün içme suyu şebekesinin yetersiz kalması sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplanmasını, Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca arz ederim. **18 Aralık 2020**

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır.

Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Yaka Köyü'nde su deposu eskidiği için bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın yeni bir su deposu yapılması yönünde talepleri bulunmaktadır.

Bu anlamda;

1- Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Yaka Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2- Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Yaka Köyü'nde ihtiyaç duyulan yeni su deposunun yapılmamasının gerekçeleri nelerdir?

3- Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Yaka Köyü'nün su deposunun eskimesine yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplanmasını, Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca arz ederim. **18 Aralık 2020**

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır.

Isparta Merkez İlçesi'ne bağlı Kadılar Köyü'nde su deposu eskidiği için bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın yeni bir su deposu yapılması yönünde talepleri bulunmaktadır.

Bu anlamda;

1- Isparta Merkez İlçesi'ne bağlı Kadılar Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2- Isparta Merkez İlçesi'ne bağlı Kadılar Köyü'nde ihtiyaç duyulan yeni su deposunun yapılmamasının gerekçeleri nelerdir?

3- Isparta Merkez İlçesi'ne bağlı Kadılar Köyü'nün su deposunun eskimesine yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplanmasını, Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca arz ederim. **18 Aralık 2020**

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır.

Isparta ilimizin Şarkikaraağaç ilçesine bağlı Çavundur Köyü'nde su deposu eskidiği için bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın su deposunun daha sağlıklı olacak şekilde yenilenmesi yönünde talepleri bulunmaktadır.

Bu anlamda;

1- Isparta ilimizin Şarkikaraağaç ilçesine bağlı Çavundur Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2- Isparta ilimizin Şarkikaraağaç ilçesine bağlı Çavundur Köyü'nde ihtiyaç duyulan su deposunun yenilenmemesinin gerekçeleri nelerdir?

3- Isparta ilimizin Şarkikaraağaç ilçesine bağlı Çavundur Köyü'nün su deposunun eskimesine yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplanmasını, Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca arz ederim. **18 Aralık 2020**

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır.

Isparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Eldere Köyü'nde içme suyu şebekesi eskidiği için bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın şebekenin yenilenmesi yönünde talepleri bulunmaktadır.

Bu anlamda;

1- Isparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Eldere Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2- Isparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Eldere Köyü'nde ihtiyaç duyulan içme suyu şebekesinin yenilenmemesinin gerekçeleri nelerdir?

3- Isparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Eldere Köyü'nün içme suyu şebekesinin eskimesine yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplanmasını, Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca arz ederim. **18 Aralık 2020**

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır.

Isparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Koçular Köyü'nde içme suyu şebekesi eskidiği için bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın şebekenin yenilenmesi yönünde talepleri bulunmaktadır.

Bu anlamda;

1- Isparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Koçular Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2- Isparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Koçular Köyü'nde ihtiyaç duyulan içme suyu şebekesinin yenilenmemesinin gerekçeleri nelerdir?

3- Isparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Koçular Köyü'nün içme suyu şebekesinin eskimesine yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplanmasını, Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca arz ederim. **18 Aralık 2020**

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır.

Isparta ilimizin Gönen İlçesi'ne bağlı İğdecik Köyü'nde içme suyu şebekesi eskidiği için bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın şebekenin yenilenmesi yönünde talepleri bulunmaktadır.

Bu anlamda;

1- Isparta ilimizin Gönen İlçesi'ne bağlı İğdecik Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2- Isparta ilimizin Gönen İlçesi'ne bağlı İğdecik Köyü'nde ihtiyaç duyulan içme suyu şebekesinin yenilenmemesinin gerekçeleri nelerdir?

3- Isparta ilimizin Gönen İlçesi'ne bağlı İğdecik Köyü'nün içme suyu şebekesinin eskimesine yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplanmasını, Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca arz ederim. **18 Aralık 2020**

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır.

Isparta ilimizin Atabey İlçesi'ne bağlı İslamköy Köyü'nde içme suyu şebekesi eskidiği için bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın şebekenin yenilenmesi yönünde talepleri bulunmaktadır.

Bu anlamda;

1- Isparta ilimizin Atabey İlçesi'ne bağlı İslamköy Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2- Isparta ilimizin Atabey İlçesi'ne bağlı İslamköy Köyü'nde ihtiyaç duyulan içme suyu şebekesinin yenilenmemesinin gerekçeleri nelerdir?

3- Isparta ilimizin Atabey İlçesi'ne bağlı İslamköy Köyü'nün içme suyu şebekesinin eskimesine yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplanmasını, Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca arz ederim. **18 Aralık 2020**

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır.

Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Köke Köyü'nde içme suyu şebekesi eskidiği için bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın şebekenin yenilenmesi yönünde talepleri bulunmaktadır.

Bu anlamda;

1- Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Köke Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2- Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Köke Köyü'nde ihtiyaç duyulan içme suyu şebekesinin yenilenmemesinin gerekçeleri nelerdir?

3- Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Köke Köyü'nün içme suyu şebekesinin eskimesine yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplanmasını, Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca arz ederim. **18 Aralık 2020**

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır.

Isparta ilimizin Yalvaç İlçesi'ne bağlı Hisarardı Köyü'nde içme suyu şebekesi eskidiği için bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın şebekenin yenilenmesi yönünde talepleri bulunmaktadır.

Bu anlamda;

1- Isparta ilimizin Yalvaç İlçesi'ne bağlı Hisarardı Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2- Isparta ilimizin Yalvaç İlçesi'ne bağlı Hisarardı Köyü'nde ihtiyaç duyulan içme suyu şebekesinin yenilenmemesinin gerekçeleri nelerdir?

3- Isparta ilimizin Yalvaç İlçesi'ne bağlı Hisarardı Köyü'nün içme suyu şebekesinin eskimesine yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplanmasını, Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca arz ederim. **18 Aralık 2020**

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır.

Isparta ilimizin Yalvaç İlçesi'ne bağlı Körküler Köyü'nde içme suyu şebekesi eskidiği için bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın şebekenin yenilenmesi yönünde talepleri bulunmaktadır.

Bu anlamda;

1- Isparta ilimizin Yalvaç İlçesi'ne bağlı Körküler Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2- Isparta ilimizin Yalvaç İlçesi'ne bağlı Körküler Köyü'nde ihtiyaç duyulan içme suyu şebekesinin yenilenmemesinin gerekçeleri nelerdir?

3- Isparta ilimizin Yalvaç İlçesi'ne bağlı Körküler Köyü'nün içme suyu şebekesinin eskimesine yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplanmasını, Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca arz ederim. **18 Aralık 2020**

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında kanalizasyon sistemleri, köylerimizin sürdürülebilirliği, atık kontrolü, sağlık konusunda ve vatandaşlarımızın kaliteli bir yaşam standardına sahip olması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde kanalizasyon sisteminin olmaması, mevcut fosseptik hatlarının eskimesi sorunları vardır. Bu sorunlar köylerimizde sağlıksız koşullara yol açmakta, vatandaşlarımız için atık kontrolü konusunda yüksek maliyetlere sebep olmaktadır.

Isparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Eldere Köyü'nde kanalizasyon sistemi mevcut değildir ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın kanalizasyon sorununun çözülmesi yönünde talepleri vardır.

Bu anlamda;

1- Isparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Eldere Köyü'nde yaşanan kanalizasyon sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2- Isparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Eldere Köyü'nde ihtiyaç duyulan kanalizasyon sisteminin yapılmamasının gerekçeleri nelerdir?

3- Isparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Eldere Köyü'nün kanalizasyon sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat Kurum tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasanın 98 ve İçtüzüğün 96. maddeleri gereğince arz ederim.

Levent GÖK
Ankara Milletvekili

Türkiye Cumhuriyeti tarihinin ilk toplu konut projesi olan Ankara Saraçoğlu Mahallesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından röleve, restitüsyon ve restorasyon işlemleri yapılmakta, Bakanlık sözü geçen işlemlerin tescilli yapıların özgün mimari yapısına sadık kalınarak yapılacağını ifade etmektedir. 19 Aralık 2020 tarihinde Saraçoğlu Mahallesinde Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu (TRT) tarafından yayınlanan bir dizinin çekimleri gerçekleştirilmiş, koruma altındaki binalarda yangın sahneleri çekilmiştir. Sahnenin çekimi için çıkartılan yangın sebebiyle koruma altındaki binalarda tahribat meydana gelmiş, Ankara Kurtuluş İtfaiye Amirliği tarafından düzenlenen raporda bina içerisindeki yangının büyümesi sonucu yapıların zarar gördüğü belirtilmiştir. Koruma altındaki tescilli binalarda çekim yapılması için hangi mercilerden ve hangi kapsamda izinler aldığı bilinmemekte, Başkent'in paha biçilemez kültürel ve tarihi mirasına sahip çıkılmamaktadır.

Bu bilgiler ışığında:

1. Saraçoğlu Mahallesinde bulunan koruma altındaki binalarda dizi çekimi yapılması için hangi mercilerden izin alınmıştır?
2. Dizi çekimi için çıkartılan yangının büyümesiyle tarihi binada meydana gelen zararın boyutlarını açıklar mısınız?
3. Koruma altındaki binalarda dizi çekimi esnasında çıkartılan yangının büyümesiyle meydana gelen hasara ilişkin soruşturma açılmış mıdır? Açıldıysa süreçte yapılan işlemleri ve sonuçlarını açıklar mısınız?
4. Saraçoğlu Mahallesinin 2015 yılında zorla tahliye edilmesinin ardından geçen süreçte koruma altında bulunan binalarda meydana gelen tahribatları ve bu tahribatların sebeplerini açıklar mısınız?
5. 2015 – 2020 döneminde Saraçoğlu Mahallesinde kuruyan, kesilen ve sökülen ağaçların sayısını yıllık temelde açıklar mısınız?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat Kurum tarafından yanıtlanması hususunda gereğini arz ederim.

Ahmet AKIN

Balıkesir Milletvekili

Ayvalık'ta prina fabrikasının havuz duvarı yıkıldı. Etrafa tonlarca zeytin karasuyu aktı, derelerdeki temiz su kirlendi. Vatandaşlar tarafından uzun zamandır kapatılması istenen fabrika yüzünden korkulan çevre felaketi vatandaşların endişelerinde he kadar haklı olduğunu ortaya koydu. Büyük bir doğa tahribatı yaratan olay konusunda Bakanlığınızı ve yetkili kurumları birçok kez uyarmamıza rağmen bu felaketin yaşanması bundan sonra yaşanacakların da adeta habercisi oldu.

1- Her ne kadar mevzuat gerekleri kağıt üzerinde yerine getirilse de gerçekte mevzuata uyulmadığı yaşanan çevre felaketleri ile ortaya çıkmaktadır. Yetkililer tarafından yapılan denetimlerin yetersizliği, mevzuattaki boşluklardan yararlanılıp fırsata dönüştürülen iş ve eylemler sonucunda çevre kirliliğine yol açılması ve insan sağlığına zarar verilmesi vatandaşlarımızı son derece endişelendirmektedir. Ki bu endişede vatandaşlarımız haklı çıkmıştır. Denetimleriniz ve denetimler sonrası uyguladığınız yaptırımlar en yetkili kurum olmanıza rağmen neden yetersizdir?
2- Felaketin habercisi şikayetler Bakanlığınız tarafından neden dikkate alınmadı?
3- Başlayan ve sonuç almakta gecikilen denetimlerde neden geç kalındı, neden bu kadar zamanda sonuç alınamadı?
4- Nikita Deresi'ne karasu tahliye eden ve kentte olumsuz hava kirliliği yaratan prina fabrikasına yönelik Bakanlığınız altı ay süreyle kentin çeşitli noktalarında ölçüm ve analizler yapmak üzere "Hava Kalitesi Ölçüm Aracı"nı kentte görevlendirmişti. Ancak tehlike sadece hava kirliliği değildi. Zeytinyağı üretimi sonucunda kirleticiliği yüksek dekantasyon atık suları ile ilgili bir denetim neden yapılmamıştır? Denetimler yapıldıysa sonuçlarına yönelik hangi işlemler yapılmıştır?
5- İnsan sağlığı açısından vazgeçilmezimiz olan zeytinin adının çevre kirliliği ile anılıyor olması da son derece çelişkili bir durum yaratmaktadır. Bununla ilgili Bakanlığınız ivedi olarak hangi çalışmaları yapacaktır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat KURUM tarafından yazılı olarak yanıtlanması hususunda gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

Metin İLHAN
Kırşehir Milletvekili

Hazinenin kefil olduğu kredilerle Yap-İşlet-Devret modeliyle geçtiğimiz aylarda Sayıştay raporlarında da belirtildiği üzere 78 milyon avro kamu zararı oluştuktan sonra özel sektörce yapımı tamamlanarak hizmete açılan Ankara-Niğde otoyolunun fahiş fiyatları bir yana Kırşehir bölümüne denk gelen köy yollarının plansız bir şekilde otoyola bağlanması köylüler için büyük sorun teşkil edecektir. Otoyola köy yollarının bağlanması doğru bir uygulamadır ancak Kırşehir'de ikamet eden Ağaçören, Harmandalı, Sarıyahşi vb köyler ve Ortaköy gibi İlçelere işi dolayısıyla gitme zorunda kalan çok sayıda vatandaşımız 10 km'lik otoyol bağlantısı için tam 15 ₺ ödemek zorunda kalacaklardır. Gidiş-dönüş hesaba katıldığında ise bu rakam 30 ₺'ya çıkmaktadır. Yine çok kısa bir mesafe olan 10 km'lik Kırşehir-Harmandalı bağlantı yolu için 2. sınıf araçlardan istenen ücret 22,5 ₺ , 3. Sınıf araçlar için 26,5 ₺, 4. sınıf araçlar için 34 ₺ , 5. sınıf araçlar için ise 41,5 ₺ ücret istenmektedir. Kırşehir'den Ankara'ya gitmek isteyen 1. sınıf bir aracın ödemesi gereken ücret 80,5 ₺ olurken, Kırşehir'den Niğde'ye gitmek isteyen bir binek otomobil sürücüsü 62,5 ₺ olarak belirlenmiştir. Bu rakamlar Kırşehirliler için oldukça yüksektir. Bu durumda bu otoyulun ticari faaliyetler dışında hemşerilerimizce kullanılması çok zor görünmektedir.

Bu bağlamda,

1- Kırşehir bağlantı noktasında Hükümet'in "Deli Dumrul" misali bölgeki köylülere yaşattığı bu mağduriyet çözülecek midir?

2- Kırşehirlilerin otoyolu bu yüksek fiyatlar ile ticari faaliyet dışında kullanması oldukça zor görünmektedir. Fiyatların Kırşehirlilerin ekonomik durumu da göz önünde bulundurularak makûl bir seviyeye çekilmesi hususunda ihaleyi alan şirket ile ortak bir çalışmanız var mıdır?

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 169618
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Liste
-Cevap Yazısı

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN ZEYNEL ÖZEN'İN
TBMM 7/38093 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Kahramanmaraş'ın Nurhak ilçesinde hâlihazırda 1 hidroelektrik santral, 3 maden işletmesi ve 1 taşocağı faaliyet göstermektedir. Bu işletmelerin yanı sıra Nurhak'ta verimli arazilerin olduğu beş köyün ortasına bir maden ocağı daha kurulmak istenmektedir. Maden sahası olan Pınarbaşı ilçesi ile Barış mahallelerinin ormandan ve meralardan oluşan yaşam alanları tamamen maden sahalarına dönüşerek, bölgede doğanın dengesi bozulacak ve halk geçim sıkıntısı yaşayacaktır.

Bu maden ocağının da icraata geçmesi halinde ilçe genelinde kalan tüm ormanları da kesilecek, meraların, tarım arazilerinin ve bölgenin en önemli geçim kaynağını olan hayvansal üretim yok olacaktır. Ayrıca bu alan içerisinde son yıllarda keşfedilen endemik bir bitki türü olan ters laleler ve nesli tükenmekte olan Türk semenderinin de yaşam alanı yok olacaktır. Nurhak'ta yoğun miktarda bulunan maden ocakları ve HES'ler artık ilçeyi yaşanamaz bir hale getirmiştir.

Mevzuatın aksine yanlış bilgilendirmelerle 'ÇED gerekli değildir' kararı ile ruhsat alınması ise ciddi soru işaretlerine neden olmuştur. Maden ocağının proje sahibi, aynı bölgede aynı proje kapsamında farklı ruhsat numaraları ile ayrı ayrı ÇED süreçleri işleterek bütüncül çevresel etki değerlendirilmesi yapılmasını engellediğine dair iddialar söz konusudur. Bu durum, ÇED yönetmeliğinin 25. maddesinde yer alan, tek ÇED süreci işletme zorunluluğunu açıkça ihlal etmektedir.

Bu Kapsamda;

1. Kahramanmaraş'ta Nurhak başta olmak üzere özellikle Alevilerin yaşadığı yerlere yoğun Maden Ocakları ve HES'ler yapılmasının amacı nedir?

2. Maden Ocaklarının kontrolsüz bir şekilde özellikle bir bölgede bu kadar yoğun oranlarda inşa edilmesinin doğaya vereceği zarar neden dikkat alınmamaktadır?

3. Bölgede hayvancılık yapan halkın temel geçim kaynakları için olmazsa olmaz olan meraların yok edilmesi ile ilçe halkının yaşayacağı geçim sıkıntısının telafisi olacak mıdır?

4. Maden ocağının inşası için gerekli ÇED raporlarının şaibelerine dair herhangi bir inceleme başlatılmış mıdır?

5. Yanlış bilgilendirmeler sonucu "ÇED raporu gerekli değildir" kararının çıkmasını sağlayan yetkililer ve sorumlular kimlerdir? Ve bu kişiler hakkında bir soruşturma açılacak mıdır?

CEVAPLAR

Söz konusu madencilik projelerinin planlaması Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nca (Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü), HES projelerinin planlaması da Tarım ve Orman Bakanlığı'nca (DSİ Genel Müdürlüğü) gerçekleştirilmektedir.

Maden Ruhsat alanı içerisinde çalışılacak alanın büyüklüğüne göre ÇED Yönetmeliğinin Ek-1 veya Ek-2 Listesinde değerlendirilerek ÇED prosedürü uygulanmaktadır. Gerek Bakanlığımızda gerekse Valiliklerce yürütülen ÇED çalışmalarında bölgede çalışan etki alanında bulunan tüm ocaklar ile birlikte kümülatif etki değerlendirilmesi yapılmaktadır. Maden ocağının çevresel etkileri, alınacak önlemler ve etki alanında bulunan diğer faaliyetlerde dikkate alınarak ÇED inceleme ve değerlendirme süreci tamamlanmaktadır.

ÇED Yönetmeliğinin Ek-1 listesinde yer alan maden ocaklarına "ÇED Olumlu" veya "ÇED Olumsuz" kararı, Ek-2 listesinde yer alan maden ocaklarına ise Valiliklerce "ÇED Gerekli Değildir" veya "ÇED Gereklidir" kararı verilmektedir. Valiliklerce verilen "ÇED Gereklidir" kararı projenin çevresel etkileri ve alınan önlemler yeterli görülmediğinde ve kümülatif etkilerin çevreye ve bölgeye baskı yaratacağı durumlarda verilmektedir.

ÇED süreçlerinde proje alanı ve etki alanının mülkiyet durumu incelenmektedir. Ek-1 ÇED süreçlerinde İl Tarım ve Orman Müdürlüklerinin görüşü alınmakta, Ek-2 süreçlerinde ise gerekli olan durumlarda (proje alanı ve etki alanında tarım ve mera alanları olması durumunda) İl Tarım ve Orman Müdürlüklerinin görüşü alınmaktadır.

ÇED Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde yürütülen ÇED süreçleri sonucunda alınan ÇED kararları ve bu kararlara esas hazırlanmış olan ÇED Raporları (Ek-1 süreci) ve Proje Tanıtım Dosyaları (Ek-2 süreci) Bakanlığımız ve Valiliklerimiz web sitelerinde yayınlanmakta olup, tamamen şeffaf bir süreç yürütülmektedir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN OYA ERSOY'UN
TBMM 7/38094 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Tokat Erbaa ilçesi Sakarat ve Boğalı Yaylaları'nda altın ve bakır madeni arama çalışmalarının başlaması ilçe halkı ve köylüler arasında endişe uyandırmakta ve yurttaşlar projenin durdurulmasını istemektedir.

2011-2017 tarihleri arasında Recep Tayyip Erdoğan'ın danışmanlığını yapan Ömer Özbay'ın CEO Tuğunu yaptığı Verusa Holding, Tokat Erbaa sınırları içerisinde yer alan Sakarat ve Boğalı yaylalarında 20 bin dönümlük arazide altın madeni arama ruhsatı almıştır. 10 milyon TL sermaye ile Galata Altın İşletmeli A.Ş kuran Verusa Holding, maden ruhsatını devrederek yapılacak tüm faaliyetleri bu şirket adıyla yapmaya karar vermiştir.

Maden kurulmak istenen alanın, bölgenin kalbi olduğunu dile getiren doğa savunucuları, bölgede ladin, gürgen, çam ormanları ile çok çeşitli yaban hayatının mevcut olduğunu Çerkezfındıcak köyü ile Tanoba beldesi arasında açılacak siyanürlü-sülfürik asitli bir altın- bakır madeninin yaratacağı zararın bir örneğinin geçmişte Ordu-Fatsa ormanlarında görüldüğünü dile getirmektedir.

Altın ve bakır madeninin üretime başlaması durumunda bölge için oldukça kıymetli olan ormanların kesimine başlanacak, meralar yok olacak ve siyanür havuzları için patlamalar yapılıp çukurlar açılacaktır. Ayrıca kazılan toprak günlerce siyanürlü su ile yıkanacak ve oluşan posa dağlara yığılacaktır. Altın ve bakır madeni arama çalışmalarında izlenen bu süreç yalnızca ruhsatlı alanı değil bulunduğu bölgenin tümü için zararlı sonuçlar doğuracaktır. Yapılması planlanan altın madeni projesi tarım alanlarının, meraların ve ormanların zarar görmesine, halihazırda azalmış olan su kaynaklarının daha da azalması ve kirlenmesine, kurulacak siyanür havuzlarının zaten deprem bölgesi olan bölgedeki riski daha da arttırmasına sebep olacaktır.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınız Tokat Erbaa ilçesinde yapılması planlanan altın-bakır madeni projesinin çevreye vereceği zarara ilişkin kapsamlı bir çalışma gerçekleştirmiş midir?
2. Söz konusu proje üretime başlaması durumunda bölgede kaç hektarlık ormanlık alanda ağaç kesim işlemi uygulanacaktır?
3. Projenin bölgenin su kaynaklarında yaratacağı zarara ilişkin Bakanlığınız tarafından çalışma yapılmış mıdır?
4. Yapılması planlanan maden projesinin, bölgenin içme suyu kaynaklarının %60'ını barındıran bir alanda yer almasının bölgede içme suyu sorununa yol açacağını düşünüyor musunuz?
5. Altın ayrıştırma işleminde kullanılan siyanür ve sülfürik asit havuzlarının birinci derece deprem bölgesi olan bir alanda kuruluyor olması deprem sırasında oluşacak riski arttıracağını düşünüyor musunuz?

CEVAPLAR

Tokat İli, Erbaa İlçesi, Çerkez Fındıcak Köyü sınırları içerisinde, 138 ada, 40 numaralı orman parsel sınırlarında 1600 m2 Maden Arama Sondajı yeri için ve 9876,27 m2 (2023,35 m) maden alt yapı ulaşım yolu için ÇED Yönetmeliği kapsamında Galata Altın İşletmeleri A.Ş. tarafından Kurum görüşümüz istenmiştir.

Tokat İli, Erbaa İlçesi, Çerkez Fındıcak Köyü sınırları içerisinde, 138 ada, 40 numaralı orman parsel sınırlarında 1600 m2 alanda Sondaj ile maden aranması 7061 sayılı Kanun kapsamında tanımlanan yöntemler içerisinden yer almadığından, Sondaj Yöntemiyle Maden Arama Projesi, 25.11.2014 tarih ve 29186 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'nin Ek-2 listesi 55. Maddesi kapsamında ÇED Yönetmeliğine tabii olduğu Galata Altın İşletmeleri A.Ş.'ne bildirilmiştir.

Galata Altın İşletmeleri A.Ş. tarafından Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetim Sistemi (e-ÇED) üzerinden Proje Tanıtım Dosyası sunulmamıştır.

Söz konusu projenin ÇED süreci başlamamış olduğundan, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve Kanuna istinaden çıkarılan yönetmelikler kapsamında ve ilgili kurum/kuruluşlardan da alınacak yazılı görüşler ile ÇED süreci içerisinde değerlendirilecektir.

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ
SAYIN ENEZ KAPLAN'IN
TBMM 7/38095 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Atıksu altyapı tesisleri ile evsel katı atık bertaraf tesislerinin kurulması, bakımı onarımı, işletilmesi, kapatılması ve izlenmesi, bu tesislerle ilgili olarak verilen tüm hizmetleri karşılayabilecek tam maliyet esaslı tarifelerin; atıksu altyapı yönetimleri, büyükşehir belediyeleri ve belediyeler tarafından belirlenmesi, ayarlanması ve uygulanması yoluyla çevresel altyapı hizmetlerinin sürdürülebilirliğini sağlanması amacıyla sözkonusu yönetmelik 2872 sayılı Çevre Kanununun 11' inci maddesine ve 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 97'nci ve 103'üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmış

Pandemi dolayısıyla yaklaşık 10 aydır tamamen kapalı veya kısmen kapalı olan işletmeler bulunmakta ve buralara aylardır faaliyetteymiş gibi Evsel Katı Atık Toplama ve Taşıma Bedeli İhbarnamesi gelmekte. Her ne kadar tahsilat Belediyeler tarafından yapılmakta ise de tarifelerin belirlenmesinde örnek alınabilecek Kılavuz Kitaplar Bakanlığınızca hazırlanmakta ve yayımlanmaktadır.

Bu bağlamda;

1-Atıksu ve evsel katı atık hizmetlerine ait ücretlendirme neye göre yapılmaktadır?

2-İşletmelerden talep edilen Evsel Katı Atık Toplama ve Taşıma Bedelinin içinde bulunduğumuz zorlu sürecin bitişine kadar iptal edilmesi ile ilgili herhangi bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

3-Bakanlığınızca belirlenen tarifelerin taban ve tavan fiyatlarında indirim yapılması ile ilgili çalışmalarınız var mıdır? Var ise bunlar nelerdir? Yok ise konu ile ilgili çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

CEVAPLAR

1-Bilindiği üzere,2872 sayılı Kanunun 11'inci Maddesinin altıncı fıkrası ve 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile 5393 sayılı Belediye Kanununa istinaden söz konusu tarifeler atıksu altyapı yönetimlerince kirleten öder kullanan öder prensibine göre belirlenmektedir.

Bunlara ek olarak, Bakanlığımız tarafından, atıksu altyapı yönetimlerince atıksu tarifelerinin belirlenmesinde uyulacak usul ve esasların düzenlenmesi amacıyla çıkarılan ve 27/10/2010 tarihli ve 27742 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik"in 17'nci Maddesinin ilk fıkrasında yer alan "Atıksu hizmetleri için ücretlendirme yapılırken tam maliyet ve kirleten öder esasları kullanılır…" hükmüne istinaden atıksu hizmetlerine ilişkin ücretlendirmeler tam maliyet esası ve kirleten öder prensibi dikkate alınarak atıksu altyapı yönetimlerince belirlenmekte ve yine atıksu altyapı yönetimlerince uygulanmaktadır.

27/10/2010 tarihli ve 27742 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik", evsel katı atıklar için toplama, taşıma, aktarma, geri kazanım ve bertaraf tesisleri kurulması, işletilmesi, kapatılması ve kapatma sonrası izlenmesi ve bakımına ait tam maliyet esaslı tarifelerin belirlenmesinde uyulacak usul ve esaslarını kapsamaktadır. Yönetmeliğin 12'nci maddesi 1'inci fıkrasında "Her bir abone için toplam sistem maliyeti o aboneye verilen veya verilecek hizmete göre hesaplanır. Atıksu altyapı yönetimleri ve/veya evsel katı atık idareleri hizmetten yararlanan ve/veya yararlanacak her abone karşılıklı sözleşme yapmakla yükümlüdürler." hükmü çerçevesinde Yönetmeliğin 4'üncü maddesi 1'inci fıkrası (e) bendinde de belirtildiği üzere büyükşehir belediyeleri, diğer belediyeler ve belediye birlikleri olarak tanımlanan evsel katı atık idareleri tarafından aboneler ile karşılıklı hizmet sözleşmesi yapılması ile ücretin tahsil edilmesi gerekmektedir.

Yönetmeliğin 18'inci maddesi 1'inci fıkrasında "Evsel katı atık hizmetleri için ücretlendirme yapılırken tam maliyet ve kirleten öder esasları kullanılır." hükmü kapsamında tam maliyet esaslı tarifeler belirlenmektedir. Bu hizmetten yararlananlardan, belediye meclisince belirlenecek tarifeye göre katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücreti alınır." kapsamında belediye meclisince tam maliyet esaslı atıksu ve evsel katı atık tarife ücretleri kararı alınmaktadır.

Yönetmeliğin 22'nci maddesi birinci fıkrasında yer alan "Atıksu ve evsel katı atık hizmetlerine ait ücretlendirme yapılan hizmetin karşılığı olarak müstakilen, düzenli aralıklarla su faturaları üzerinden yapılır" hükmü çerçevesinde faturalandırmanın su faturaları üzerinden yapılacağı belirtilmektedir.

Evsel katı atık hizmetlerinin sürdürülebilir bir şekilde yapılabilmesi amacıyla tarifelerin belirlenmesinde; toplam sistem maliyetlerinin tarifelere yansıtılması, tarifelerin kirleten öder ilkesine göre belirlenmesi, atıksu ve evsel katı atık hizmetlerinden tahsil edilen ücretlerin de ilgili hizmetler dışında kullanılmaması esastır. Evsel katı atık idarelerinin toplam sistem maliyetinin hesaplanmasında; toplama, taşıma, aktarma, geri kazanım (kompost, yakma gibi), bertaraf (düzenli depolama sahasının kurulması, işletilmesi, kapatılması, kapatma sonrası bakım ve gözetim) ve satış kalemleri esas alınmaktadır. Bu bağlamda, Yönetmelik gereği, evsel katı atık idareleri tarafından toplam sistem maliyeti hesaplaması yapılırken verilen hizmet kalemlerinin dikkate alınması ve bu kapsamda belirlenecek ücretin tahsil edilmesi gerekmektedir.

2-Yukarıda bahsi geçen mevzuat hükümleri çerçevesinde, evsel katı atık tarifelerinin kirleten öder ilkesine göre belirlenmesi gerekmekte olup covid-19 salgını nedeniyle faaliyeti durdurulan ya da faaliyette bulunamayan işyerlerine yönelik evsel katı atık ücreti tahsil edilmesine yönelik uygulamanın evsel katı atık idaresi olan büyükşehir belediyeleri tarafından bu Yönetmelik ve ilgili mevzuatla birlikte değerlendirilmesi, bu değerlendirme yapılırken mevzuat arasındaki hiyerarşinin gözetilmesinin uygun olacağı mütalaa edilmektedir.

3-27/10/2010 tarihli ve 27742 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmeliğin 17'inci Maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan, "Atıksu hizmetlerinin sürdürülebilirliği için asgari atıksu ücreti 0,30 TL/m3'tür. Belirlenen miktarın bu asgari ücretten daha düşük olması durumunda Bakanlığın uygun görüşü alınır. Mevzuattaki yükümlülüklere uygun şekilde atıksu hizmetlerinin verilebilmesi için asgari atıksu ücretinin yeterli olmaması durumunda tam maliyet esaslı tarifeye göre atıksu ücreti belirlenir. Belirlenen metreküp temelindeki atıksu ücreti, metreküp su ücretinin % 50'sini aşamaz." hükmü gereğince atıksu altyapı yönetimlerince uygulanacak atıksu tarifesinin alt sınırı ile üst sınır belirlenmiş olup, bu çerçevede atıksu altyapı yönetimlerince tarifeler belirlenmekte ve yine atıksu altyapı yönetimlerince uygulanmaktadır.

Yukarıda belirtilen hususlar çerçevesinde evsel katı atık tarifeleri evsel katı atık idareleri tarafından yani büyükşehir belediyelerinde büyükşehir belediyesi tarafından belirlenmektedir. Bakanlığımızın bu tarifelerin belirlenmesi konusunda görev, yetki ve sorumluluğu bulunmamaktadır.

ADANA MİLLETVEKİLİ
SAYIN İSMAİL KONCUK'UN
TBMM 7/38097 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

Cumhurbaşkanı tarafından yapılan açıklamalarda "TOKİ'yi ticaret yapsın para kazansın diye kurmadık" dese de dar gelirli vatandaşların ev sahibi olması için TOKİ tarafından satışa çıkarılan evlerin satış rakamlarına, yönetim aidatlarına bakınca artık işin ticarete döküldüğü açıkça ortadadır. Dar gelirliler için yapılmış evlerin aslında dar gelirli vatandaşlarımız için yapılmadığı tam tersine artık gelir düzeyi yüksek vatandaşlarımıza yapıldığı görülmektedir. Bu bağlamda;

1-Asgari ücret düzeyinde maaşlarla çalışan vatandaşlarımızın gelirleri enflasyon oranları altında ezilirken TOKİ tarafından satışa çıkarılan evleri alması imkânsız hale gelmiştir. Bu imkânsızlık TOKİ'nin elinde stok fazlalığına sebebiyet vermiştir. Her iki durum dikkate alınarak, dar gelirli vatandaşın ev sahibi olması için fiyatların revize edilerek satışa çıkarılması yönünde bir çalışmanız olacak mıdır?

2-Dar gelirli vatandaşlar bu konutlara sahip olmalarına rağmen, sevinemez hale gelmiştir. Site yönetimi tarafından aidata %20 zam yapılması kabul edilir bir durum değildir. Aidatlara yapılan zamlar neden TÜFE'ye göre hesaplanarak yapılmamaktadır?

3-Site yönetimi tarafından aidata yapılan zammın geri alınarak, asgari aidat tutarına düşürülmesi için Bakanlığınızın bir çalışması olacak mıdır?

CEVAPLAR

1-Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) konut projelerinde satış fiyatları maliyet esas alınarak belirlenmekte olup kar amacı güdülmemektedir. Toplu Konut İdaresi Başkanlığı projelerinde satamadıkları veya satmakta zorlandıkları stok fazlalığı bulunmamaktadır.

2,3-Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından yapımı tamamlanarak teslimleri gerçekleştirilen toplu konut projeleri kapsamında uygun görülen yerlerde Gayrimenkul Satış Sözleşmesi ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu hükümleri çerçevesinde Toplu Konut İdaresi Başkanlığı bünyesinde Yönetim ve Denetim Kurulu oluşturulmakta, yönetim hizmet ve faaliyetlerinin yürütülebilmesi iş ve işlemleri için aralarında (Site Yönetimi ve Yönetim Firması) düzenlenen "Hizmet Alım Sözleşmesi" doğrultusunda "Yönetim Firması" yetkilendirilmektedir.

Site yönetimi faaliyetlerine ilişkin tüm iş ve işlemler "Site Yönetimi" adına Yönetim Firması yetki ve sorumluluğunda takip edilmekte olup, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı uhdesinde site yönetim hizmetlerine ilişkin herhangi bir işlem ve/veya tahsilat yapılmamaktadır.

Yönetim firması ortak giderlere yönelik yürürlüğe konulan işletme projeleri ilk yılında tahmini gider kalemlerine göre, dönem sonu itibari ile yapılan ortak gider aidat artışları ise geçmiş dönem gider gerçekleşmeleri, satıcı ve/veya kurumlar nezdinde yapılan artışlar, asgari ücret artışları, yönetim hesapları güncel mali yapısı vs. durumları dikkate alınarak 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu hükümlerine uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır. Söz konusu İşletme Projeleri kapsamında belirlenen ve hak sahiplerinden talep edilen ortak giderler "Yönetim Firması" yetkisi ve kontrolünde "Site Yönetimi" hesaplarında toplanmakta, oluşan giderlere karşılık kullanılmaktadır. Dolayısı ile ortak giderlerin belirlenmesine yönelik işlemler sadece asgari ücret artışları üzerinden ve/veya önceden belirlenmiş TÜFE gibi sabit artış oranları üzerinden değil, güncel mali durum ve izah edilen etkenler üzerinden değerlendirilmektedir.

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN HASAN KALYONCU'NUN
TBMM 7/38098 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

Ulubey Kanyonu, Uşak ilinin Ulubey ilçesi sınırları içerisinde bulunmaktadır. Yakın zamana kadar kamuoyu tarafından bilinmeyen Ulubey Kanyonu, Banazçayı, Dokuzsele çayı, çok sayıda mevsimsel akışlı kuru dere ve kanyon tabanından çıkan kaynak sularından oluşmaktadır. Bir ana kanyon ile buna bağlanan onlarca büyük yan kanyonlardan meydana gelmektedir. Kanyon uzunluğu bakımından ülkemizdeki kanyonların en uzunu olup dünyanın ikinci en uzun kanyonu olduğu bilinmektedir. Saha tarihi ve arkeolojik değerlerin yoğun olduğu bir alanda yer almaktadır. Ancak kanyonun tabanından akan ve bu sahayı canlandırması beklenen çaylarda ağır bir kirlilik ve sanayi atığı taşınmaktadır. Buna göre;

1-Uşak merkezden yüklendiği sanayi atıkları ve özellikle deri sanayi atıkları bakımından kirlilik kaynağı haline gelen Dokuzsele Çayının kirliliğinin önlenmesi için hangi çalışmalar planlanmaktadır?

2-Dokuzsele Çayının kaynaktan temizlenmesi konusunda herhangi bir çalışma yapılmakta mıdır?

3-Kanyonu oluşturan çaylardan Büyük Menderes Nehrine taşman kirliliğin etkileri ve bu etkilerin ortadan kaldırılması için yürütülen ve planlanan çalışmalar nelerdir?

4-Kanyon tabanında oluşan kirliliğin izalesi için bir planlama yapılmış mıdır?

CEVAPLAR

Bakanlığımızca sürdürülebilir kalkınma ilkeleri doğrultusunda çevre ve insan sağlığının korunması amacıyla, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanun dayanak alınarak yayımlanan ilgili mevzuat çerçevesinde çalışmalar yürütülmektedir.

Bu çerçevede; su kirliliğinin önlenmesi ve su kaynaklarının korunması amacıyla Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği çerçevesinde çalışmalar yürütülmekte olup, her türlü faaliyet sonucunda oluşan atıksularda yönetmeliğin ekinde yer alan alıcı ortam deşarj standartlarını sağlayacak şekilde uygun arıtım teknikleri uygulanarak arıtılmakta ve alıcı ortama deşarj edilmektedir.

Ayrıca, Bakanlığımızca havza bazında su kirliliğinin önlenmesi ve su kalitesinin iyileştirilmesi amacıyla Kirlilik Önleme Eylem Planları hazırlanmakta ve uygulanmakta olup, Büyük Menderes Kirlilik Önleme Eylem Planı da 2016 yılında tamamlanarak uygulanmaya başlanmıştır. Planların güncel haline https://cygm.csb.gov.tr/su-ve-toprak-yonetimi-i-83470 adresinden ulaşılabilmektedir.

Eylem planında kısa, orta ve uzun vadede ulaşılması öngörülen hedefler çerçevesinde çevresel altyapı yatırımlarının ivedilikle tamamlanmasına yönelik planlamalar yer almakta olup, havzadaki çevresel altyapı yatırımları plan kapsamında yerel yönetimler tarafından yapılmaktadır. Yerel yönetimlere söz konusu yatırımları gerçekleştirebilmeleri için Bakanlığımızca maddi ve teknik yardım yapılabilmektedir.

02.04.2015 tarihli ve 29317 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin 5 inci maddesinin (Genel İlkeler) birinci fıkrasının (ı) bendinde; "Atıkların toplanması, taşınması, geri kazanılması ve/veya bertaraf edilmesi işlemleri, Bakanlık ve/veya il müdürlüğünden gerekli izin ve/veya çevre lisansı almış tesisler, üretici/yetkilendirilmiş kuruluşlar, atık taşımaya yetkili/lisanslı taşıyıcılar tarafından izinleri/lisansları kapsamında gerçekleştirilir. Atıkların bu firmalar/tesisler dışında üçüncü kişiler tarafından toplama, taşıma, geri kazanım ve/veya bertaraf faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi, diğer maddelerle ve yakıtlara karıştırılarak yakılması yasaktır", (ö) bendinde; "Atıkların toprağa, denizlere, göllere, akarsulara ve benzeri alıcı ortamlara dökülmesi, doğrudan dolgu yapılması ve depolanması suretiyle çevrenin kirletilmesi yasaktır" hükmü, yine aynı Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin (Atık üreticisinin ve atık sahibinin yükümlülükleri) birinci fıkrasının (g) bendinde ise; "Atıklarını bu Yönetmelik hükümleri ve Bakanlıkça belirlenen esaslara uygun olarak izin/çevre lisansı almış atık işleme tesislerine göndermekle yükümlüdür" hükmü bulunmaktadır.

Bu kapsamda, söz konusu tesisin atık yönetimini bahsi geçen Yönetmeliğin ilgili hükümleri doğrultusunda gerçekleştirmesi gerekmektedir.

Bakanlığımızca Uşak İlinde 2020 yılında 32 tanesi sanayi sektörüne olmak üzere 80 adet çevre denetimi gerçekleştirilmiş olup, Çevre Kanununa aykırı faaliyette bulunan 38 tesise idari para cezası uygulanmıştır.

Bakanlığımızca Denizlerde Bütünleşik Kirlilik İzleme Programı (DEN-İZ) yürütülmektedir. Çalışma ile tüm denizlerde meydana gelen kirliliğin izlenerek, ulusal deniz yönetimi politika ve stratejilerinin belirlenmesine altlık oluşturulması amaçlanmaktadır.

Büyük Menderes Nehri Ege Denizi'ne dökülmektedir. Büyük Menderesin etki alanı olarak EGE06 su yönetim birimi (SYB) belirlenmiştir. EGE06 su yönetim birimindeki 2019 yılında yapılan ekolojik kalite değerlendirme çalışmalarına göre bu su kütlesinin durumu orta kalitededir. Ekolojik kalite durumu biyolojik parametreler ve besin elementleri birlikte değerlendirilerek ortaya konulmaktadır.

Nehir ve dereler kirlilik durumu değerlendirilmesine göre Büyük Menderes Nehrine bağlanan kolların taşıdığı kentsel atıksu kaynaklı yükler nehir üzerine baskı oluşturmaktadır. Ayıca nehir üzerinde bulunan kentsel atıksu arıtma tesislerinin deşarjları nehre yapılmaktadır. Nehri besleyen kolların getirdiği tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan yayılı yüklerin baskısı altındadır. Büyük Menderes havzası Tarım ve Orman Bakanlığı'nın yürüttüğü "Havza Bazında Hassas Alanların ve Su Kalitesi Hedeflerinin Belirlenmesi Projesi" kapsamında detaylı bir şekilde analiz edilmiştir.

Uşak ili, Ulubey İlçesi sınırları içerisinde yer alan Ulubey Kanyonu Potansiyel Doğal Sit Alanı ve Pepouza Antik Kenti ve Clandas Köprüsü 1. Derece Doğal Sit Alanı'nın koruma statüsü Bakanlığımızca Nitelikli Doğal Koruma Alanı ve Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı olarak tescil edilmiş ve 09.08.2020 tarihli Resmi Gazete'de de yayımlanarak ilan edilmiştir.

AYDIN MİLLETVEKİLİ
SAYIN SÜLEYMAN BÜLBÜL'ÜN
TBMM 7/38375 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

Balık çiftliklerinin işgali, başta Aydın'da olmak üzere ülke genelinde hızla yayılmaktadır. Çiftliklerde kullanılan çeşitli kimyasallar, ilaçlar, antibiyotikler, GDO'lu yemler ve ölü balıklar özellikle Didim sahillerini çöplüğe dönüştürmektedir ve hem insan sağlığını, hem de deniz ekosistemini tehdit etmektedir.

Didim'de Kılıç Deniz Ürünleri Üretim adlı şirketin işletmekte olduğu balık çiftliğinin kapasite artışı projesi için 12 Kasım 2020'de halkın katılımı toplantısı yapılacakken, bölgedeki sivil toplum kuruluşlarının itirazları ve çabaları sonucunda toplantının pandemi şartlarında gerçekleşemeyeceği gerekçesiyle ertelenmesine karar verilmiştir. Öte yandan sadece Bodrum-Didim arasında denizde 173 balık çiftliği varken 13 Kasım'da Söke ve Didim'de olmak üzere iki balık çiftliğinin daha ÇED süreci başlatılmıştı.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 8 Aralık 2020'de yapmış olduğu ilana göre 3 proje için halkın katılımı toplantıları 24 ve 25 Aralık 2020'de yapılacaktır. Daha önce salgın gerekçesiyle toplantı ertelenirken üzerinden bir ay geçmeden tekrar toplantı duyurusu yapılması ve diğer 2 proje hakkında da ilana çıkılması bu tür uygulamaların ciddiyetsiz ve plansız olduğunu gösterir.

Aydın'ın yapısını koruyan ve sürdürülebilir kalkınmaya konu olan projelere ihtiyacı varken, ekosistemi yok eden kontrolsüz projelerin varlığı kabul edilemez. Yaşam alanlarını yok eden ve çevresel tahribatlar son bulmalı, Aydın'ın balık çiftlikleri ile yok olmasına izin verilmemelidir.

Bu kapsamda;

1-12 Kasım 2020'de yapılması planlanan ancak salgın gerekçesiyle ertelenen katılım toplantısının 24-25 Aralık 2020 tarihinde yeniden yapılmasının gerekçesi nedir? Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na göre salgın sona mı ermiştir?

2-Bodrum-Didim arasında 173 balık çiftliği mevcut iken ardı ardına balık çiftlikleri kurulmasındaki neden nedir?

CEVAP

12 Kasım 2020 tarihinde yapılması planlanan Halkın Katılım Toplantısı; Didim Kaymakamlığının 09.11.2020 tarihli ve E.93723941-150-3646 sayılı yazısında da belirttiği üzere "Toplantının yapılacağı alanın Covid-19 tedbirleri açısından uygun olmadığı" gerekçesi ile iptal edilmiştir. Projeye ilişkin olarak; 25.12.2020 tarihinde Halkın Katılım Toplantısı yapılmasına Aydın Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü)nin 29.05.2020 tarihli ve 10777 sayılı yazısında da belirttiği üzere "…Halkın Katılımı Toplantıları için ulusal ve yerel gazetelerde verilen ilanlarda Valiliğimiz tarafından uygun görülen yer seçiminin yapıldığı ve toplantıların coronavirüs (covid-19) tedbirleri çerçevesinde açık havada gerçekleştirileceği…" belirtilmekte olup, ilgili tarihte toplantının yapılmasına onay verilmiştir.

ÇED Yönetmeliğinin 6. Maddesinin 4. Fıkrasında "Bu Yönetmelik hükümlerine göre karar tesis edilmeden önce, projenin gerçekleştirilmesinin mevzuat bakımından uygun olmadığının tespiti halinde, aşamasına bakılmaksızın süreç sonlandırılır." hükmü yer almaktadır. Yapılması planlanan ÇED projesinin gerçekleştirilmesinin mevzuat bakımından uygun olmaması durumunda, bu hüküm kapsamında ÇED süreci sonlandırılmaktadır. Bu bağlamda; söz konusu ÇED başvuruları, Bakanlığımızca ÇED Yönetmeliği kapsamında ilgili kurum ve kuruluşlardan oluşturulan inceleme ve değerlendirme komisyonunca değerlendirilmekte olup, ÇED süreci mevzuat hükümlerine uygun olarak sürdürülmektedir.

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ
SAYIN ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU'NUN
TBMM 7/38376 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

Tarafıma iletilen bilgiye göre:" Vekilim ben Serhat Öner (T.C. Kimlik No:.....) Ferit Öner, Uğur Çerçi Ve Ferit Güneş Şırnak Merkez Tefirom Şirketinde 3 ay çalıştık, 5 ay geçti hala paramızı alamadık. 28 Nisan'da Şırnak Merkez'de TOKİ'de çalıştık 3 Temmuz'da işi teslim ettik, 15 bin lira paramız şirkette kaldı, 5 aydır daha vermediler. Telefonlarımızı açmıyorlar şirketin adı Tefirom." ifadeleri yer almıştır.

Bu bağlamda;

1-Serhat Öner isimli yurttaşın ve 4 kişinin Tefirom adlı şirkette çalıştıkları ve paralarım alamadıkları iddiaları doğru mudur?

2-Eğer bu iddialar doğruysa Bakanlığınıza Tefirom adlı şirket ile ilgili iletilmiş şikayet var mıdır? Varsa ne gibi işlemler yapılmıştır?

3-Bakanlığınızın Tefirom adlı şirket ile çalışma usulleri nelerdir?

CEVAP

Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından inşa edilen Şırnak konutları yüklenicilerinden Tefirom İnş. Enerji San. ve Tic. A.Ş.' den elde edilen bilgi ve belgeler incelendiğinde söz konusu alacaklı kişilere ilişkin olarak ihtiyari arabuluculuk anlaşma belgeleri düzenlendiği bu anlaşma tutanaklarında belirlenen bedellerin söz konusu kişilere banka aracılığı ile ödendiği (arabuluculuk anlaşma belgeleri ve banka dekontları İdareye ulaştırılmıştır) anlaşılmıştır.

TOKİ tarafından yapılan inceleme neticesinde önergede adı geçen kişilerin İdareye (dilekçe, TOKİ bilgi edinme ve CİMER) herhangi bir resmi başvuruları bulunmamaktadır. İdare tarafından yüklenicilere yapılan ödemelerde işçi alacaklarına öncelik verilmekte olup ilgili belgelerle yapılan başvurular ivedilikle değerlendirilerek ödemeleri yapılmaktadır.

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MURAT ÇEPNİ'NİN
TBMM 7/38377 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

Manisa İli sınırları içerisinde yer alan yaklaşık 300 km^2 alanı kaplayan Kula- Salihli Volkanik Jeoparkı, Eylül 2013 yılında UNESCO tarafından Türkiye'nin ilk ve tek Jeoparkı ilan edilmiştir. Doğal alanların ve su kaynaklarının talanına yönelik rant projelerinden biri de jeopark içinde yer alan Salihli İlçesi Karaağaç Mahallesi yakınlarında bulunan Gümüş Çayı üzerine Gökova Enerji Üretim İnş. LTD. ŞTİ. tarafından yapılması planlanan Hidroelektrik Santral projesidir. HES projesi için 2012 yılında yasal süreç başlatışmış, 2012 yılında üretim lisansı alınmış, 2014 yılında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından ÇED gerekli değildir kararı verilmiştir. Firma ÇED Gerekli Değildir kararından 6 yıl sonra hukuka aykırı bir şekilde inşaata başlamıştır. EPDK verilerine göre de burada üretilecek enerjiye ihtiyaç bulunmamaktadır ve üretilecek enerji hiçbir değer taşımamaktadır. UNESCO Global Jeopark Ağına dahil olan Türkiye'nin ilk ve tek jeoparkı içerisinde UNESCO'dan izin alınmadan, 6 yıl önce verilen ve geçerliliğini yitirmiş ÇED Gerekli Değildir raporuna dayanarak kazı ve hafriyata başlanması jeoparkın doğal, jeolojik, kültürel ve arkeolojik zenginliklerine telafisi imkansız zararlar vermektedir.

HES Projesinin yapımına başlanan bu alan aynı zamanda bir tarım bölgesidir. Türkiye'nin en verimli ovalarından Gediz Havzası içinde bulunmaktadır. Gümüş çayı üzerinde HES yapılması durumunda deredeki suyun sadece yüzde 10'u can suyu olarak dereye bırakılacak ve bu durum içme suyunun ve tarımın bitmesine neden olacaktır.

Projenin neden olacağı doğal tahribatlara ve yıkıma karşı yöre halkı, çevreciler ve meslek odaları büyük mücadeleler vermektedir. Bu konuda 10 Aralık 2020 tarihinde basın açıklaması yapan Jeoloji Mühendisleri Odası ' *'Bir yandan yeni jeopark alanları oluşturma girişimleri devam ederken bir yandan da UNESCO Global Jeopark Ağı içinde yer alan ilk ve tek jeoparkımız sınırları içinde yürütülen bu tahrip edici faaliyete göz yumulması büyük bir çelişki oluşturmaktadır.*" diyerek projenin durdurulması ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'nün duruma derhal müdahale etmesi gerektiğinin çağrısını yapmıştır. Karaağaç köylülerinin duruma itiraz eden dilekçelerinin Manisa Valiliği'nce işleme alınmadığı ve şirket araçlarının proje alanına giriş yapabilmesi için yüzlerce kolluk gücünün köye gönderildiği de kamuoyuna yansımıştır.

Türkiye, su kaynaklarının tahribatı, iklim değişikliği ve yanlış su politikaları nedeniyle su kısıtı olan ülkeler arasına girmektedir. 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarını Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun ile HES projelerine teşvik verilmesinden dolay UNESCO Küresel Jeopark Ağında bulunan alanlar dahi enerji ve maden şirketlerinin kullanımına açılmış, tarım, yaşam alanları, ormanlar, bütün ekosistem rant uğruna tahrip edilmiştir.

Bu bağlamda;

1. HES projesinin inşaatına 6 yıl önce alınan ve yasal olarak geçerliliğini yitirmiş ÇED Gerekli Değildir kararı ile başlandığı iddiası doğru mudur? Doğru ise yasalara aykırı bir şekilde başlatılan projenin durdurulması için Bakanlığınız devreye girecek midir?
2. Proje için yeniden başlatılan ÇED süreci var mıdır? Bu konu kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?
3. Türkiye'nin ilk ve tek UNESCO Global Jeopark ağı içinde yer alan Kula- Salihli Jeoparkına HES yapılmasının gerekçesi nedir? Bu alanın korunması için Bakanlığınızın ne gibi çalışmaları vardır? HES projesinin durdurulması için Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanlığı ile işbirliği yapılmakta mıdır?

4. Projenin inşasının çevreye doğal dokuya verdiği zararlar saptanmış mıdır? Bu zararlar ne şekilde telafi edilecektir? ÇED Yönetmeliğinin 19.Maddesinde "ÇED Gerekli Değildir karan alınmaksızın başlanan faaliyetler mahallin en büyük mülki amiri tarafından süre verilmeksizin durdurulur." Denmektedir. Buna göre projenin durdurulması için Valilik ile, projenin doğal varlıklarda, jeositlerde neden olacağı tahribatlarla ilgili Manisa Büyükşehir Belediyesi ile iş birliği yapılacak mıdır?

5. UNESCO Türk Milli Komisyonu bölgedeki HES projesi hakkında bilgilendirilmiş midir? Yanlış uygulamaların durdurulması konusunda UNESCO'nun Bakanlığınız ile görüşmeleri var mıdır?

6. Proje nedeniyle bölgede suyun azalmasının tarıma ve hayvancılığa vereceği zararlar saptanmış mıdır? Yöre halkının bu konuda yaşayacağı mağduriyetlerle ilgili Tarım ve Orman Bakanlığı ile işbirliği yapılacak mıdır?

7. Bakanlık olarak doğal varlıkların, tabiat alanlarının korunması için etkin politikalar üretecek misiniz? ilgili meslek odaları ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yapacak mısınız?

CEVAPLAR

1-*"Karaağaç Regülatörü ve HES"* projesi ile ilgili olarak Bakanlığımıza iletilen tüm dokümanların incelenmesi sonucunda 12.12.2014 tarihli ve 19795 sayılı yazımızla "ÇED Gerekli Değildir" kararı verilmiştir.

Faaliyet sahibinin 31.12.2019 tarihli dilekçesinde "proje ile ilgili sondaj kuyularının açıldığı, Jeolojik ve Jeoteknik Etüt Raporunun ve Nazım ve İmar Planlarının onaylandığı belirtilerek, EPDK Kurumuna iletilmek üzere ÇED Gerekli Değildir kararının geçerliliği hakkında görüşümüz" talep edilmiştir. Dilekçe ekinde sunulan bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucunda, proje alanı ve etki alanında herhangi bir değişiklik olmadan, proje ile ilgili sondaj kuyularının açıldığı, Jeolojik ve Jeoteknik Etüt Raporu ve Nazım ve İmar Planlarının onaylandığı, 2016 tarihli arazi fotoğraflarından sahada bir takım tesviye ve arazi düzenlemesi şeklinde kısmi çalışmaların yapıldığı tespit edilmiştir.

Bu bilgiler doğrultusunda, "Karaağaç Regülatörü ve HES" projesi için Bakanlığımızca verilen ÇED Gerekli Değildir kararının geçerlilik süresi (5 yıl) içerisinde yatırıma başlanılmış olması nedeniyle kararın geçerliliğinin devam ettiği 10.01.2020 tarihli yazımızla faaliyet sahibine bildirilmiştir. Bu itibarla, belgenin geçerliliği hukuken devam etmektedir.

2- 12.12.2014 tarihli ÇED Belgesinin geçerliliği devam ettiğinden, söz konusu proje ile ilgili yeni bir ÇED başvurusu yapılmamış olup, yeni bir ÇED süreci bulunmamaktadır. Ayrıca yürürlükteki mevzuat gereği, ÇED süreci başlatılan tüm projeler Bakanlığımız ve Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri web sayfasında kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

3- Söz konusu projede çevreye en az etki ile yenilenebilir enerji kaynağını kullanarak herhangi bir atık oluşturmadan, işletme ömrü boyunca yılda 7,78 GWh temiz enerji üretilmesi amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda hazırlanan Fizibilite Raporu, Orman ve Su İşleri Bakanlığı DSİ Genel Müdürlüğüne sunulmuş ve akabinde DSİ Genel Müdürlüğü'nün Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna hitaben 03.11.2011 tarihli görüşünde *"... lisans alması kurumunuz kararıyla uygun bulunan şirketin Su Kullanım Hakkı Anlaşması imzalanması.... İmzalanacak Su Hakkı Anlaşması hükümlerine işletilmesi.."* belirtilmiştir. ÇED Yönetmeliği kapsamında Bakanlığımız tarafından yürütülen ÇED sürecine proje hakkında, herhangi bir kurumdan olumsuz görüş Bakanlığımıza iletilmemiştir.

4- Söz konusu proje için hazırlanan Proje Tanıtım Dosyasında, doğal kaynak kullanımı, projeye bağlı oluşması muhtemel atıklar ve etkiler ortaya konulmuş ve olumsuz etkileri önleyici yönde alınması gereken önlemler belirtilmiştir.

Atıf yapılan ÇED Yönetmeliğinin 19. maddesi ise, Yönetmelik kapsamında olan projelerin ÇED Olumlu/ÇED Gerekli Değildir kararı almadan faaliyete başlaması halinde yürütülecek işlemi tanımlamaktadır ki; söz konusu proje için Bakanlığımızca 12.12.2014 tarihli ve 19795 sayılı yazımızla ÇED Gerekli Değildir kararı verilmiş olup, kararın geçerli olduğu süre içerisinde faaliyete başlanılmış olması nedeniyle de halihazırda ÇED Gerekli Değildir kararının geçerliliği devam etmekte olup, proje hakkında gerek Bakanlığımıza gerekse Manisa Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüze iletilen tüm dilekçeler değerlendirilmiş ve ilgili taraflara bilgi verilmiştir.

Ayrıca ÇED Yönetmeliği Madde 5-*"(3) (Değişik:RG-26/5/2017-30077) Bu Yönetmeliğe tabi projeler için "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararı veya "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili teşvik, onay, izin, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez, proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez. Ancak bu durum söz konusu teşvik, onay, izin ve ruhsat süreçlerine başvurulmasına engel teşkil etmez."* şeklinde düzenlenmiştir. Dolayısıyla Bakanlığımızca verilen ÇED kararı nihai bir izin olmayıp, ÇED Gerekli Değildir kararı sonrasında projenin yatırıma başlayabilmesi için ilgili kurumlardan gerekli onay, izin, ruhsat vb işlemlerin yürütülmesi gerekmektedir. Bunun yanında *"Projenin doğal varlıklarda ve jeositlerde tahribatlara neden olacağı"* gibi bir durumun gelişmesi halinde, aynı zamanda Jeopark Belediyeler Birliği yönetiminde yer alan Manisa Büyükşehir Belediye Başkanlığı da gerekli işlemleri yürütebilecek yetkili kurum olmakla birlikte Manisa Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüzce de gerekli denetim ve izleme çalışmaları yürütülmektedir.

5- ÇED Yönetmeliği gereği yönetmeliğe tabi olan tüm projelere ait ÇED süreçleri Bakanlığımız ve ilgili Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü web sayfasında duyurulmakta ve süreç içerisinde hazırlanan tüm raporlar da yine web üzerinden ilgili tarafların erişimine açılmaktadır.

Söz konusu proje ile ilgili ÇED sürecinin başladığı ve karar verildiği tarihe, hatta bugüne kadar ne UNESCO Türk Milli Komitesi ne de Jeopark Belediyeler Birliği tarafından Bakanlığımıza herhangi bir görüş ve öneri sunulmadığı gibi konu hakkında görüşme talebi de olmamıştır.

6- Karaağaç Regülatörü ve HES Projesi için hazırlanan "Ekosistem Değerlendirme Raporu" Tarım ve Orman Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü tarafından değerlendirilmiş ve ekosistemin devamlılığının sağlanması için gerekli çevresel akış miktarının kadim su hakları hariç olmak üzere tüm yıl boyunca 0,07 m^3/s olması uygun olarak belirtilmiştir.

ÇANAKKALE MİLLETVEKİLİ
SAYIN ÖZGÜR CEYLAN'IN
TBMM 7/38378 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Çanakkale'nin Bayramiç İlçesi'ne bağlı Evciler Köyü'nde bulunan, 1887 yılında Kaz Dağları'na gelerek bölgedeki bitkileri ilk kez topladığı bilinen Alman bilim insanı Paul Ernst Emil Sintenis'in, o dönemde yaşadığı ileri sürülen mağaranın turizme kazandırılmasının planlandığı bilgisi Bayramiç Kaymakamı ve Evciler Köyü Muhtarı tarafından kamuoyu ile paylaşılmıştır. Kaymakamın basına yansıyan açıklamalarına göre, Alman bilim insanının Kaz Dağları'ndan topladığı birçok endemik bitkiden oluşan Sintenis'in herbaryumu, İsveç'te bulunan Lund Üniversitesi'nde korunmaktadır. Yine Kaz Dağlarından toplanan pek çoğu endemik bitkinin British Museum, Harvard, New York Botanik Bahçesi ve Ulusal Doğa Müzesi'ni bulunduğu söylenmektedir. Bunların dışında, beş yıl önce Troia Antik Kenti'nde ilk kazıyı gerçekleştiren İngiliz Arkeolog Frank Calvert'in, 1863 ve 1865 yıllarında ailesiyle birlikte, Kaz Dağları'nda Çoban Paris Mağarası olarak anılan mağarayı ziyaret ettiği ve duvara isimlerini kazıdığı ortaya çıktığı malumunuzdur.

Alp Dağlarından sonra dünyanın oksijen yoğunluğunun en fazla olduğu bölge olan Kaz Dağları'nın endemik flora açısından da ciddi bir zenginliğe sahip olduğu, Kaz Dağları'nda bulunan 70 endemik bitkinin 32'sinin Dünya da sadece Kaz Dağları'nda bulunduğu belirtilmiştir. Bunlara ilişkin olarak;

1. Botanik bilimcilerinden, arkeologlara, yurtdışında bulunan üniversitelerden müzelere pek çok çevrenin Kaz Dağları'na yüzyıllardır süren ilgisi düşünüldüğünde, Kaz Dağları'nın Biga Yarımadası ve Balıkesir ili sınırlarına kadar uzanan bütününün 1. Derece Doğal Sit Alanı ya da Milli Park ilan edilerek koruma altına alınması bir zorunluluk haline gelmiş değil midir?
2. 32'si sadece Kaz Dağları'nda bulunan 70 endemik bitkinin, bulunduğu çevreler ile birlikte koruma altına alınması yönünde bir çalışma başlamış mıdır? Halen başlatılmadı ise gerekçesi nedir?
3. Kaz Dağları'nda bulunan 70 endemik bitki için bugüne kadar Bakanlığınızca hazırlanan herbaryum var mıdır? Hazırlanmadı ise hazırlanması yönünde bir çalışma planlanmakta mıdır?
4. Bayramiç Kaymakamlığı tarafından adı geçen mağaranın turizm alanı ilan edilmesiyle ilgili Bakanlığınıza yapılan bir başvuru var mıdır? Yapılmış ise hangi aşamadadır?

CEVAP

Önergede yer alan bölgeler Tarım ve Orman mevzuatına göre 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu ve 6831 sayılı Orman Kanunu hükümleri doğrultusunda korunmakta ve denetlenmekte olup, söz konusu hususlara ilişkin bilgilerin Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan edinilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

NİĞDE MİLLETVEKİLİ
SAYIN ÖMER FETHİ GÜRER'İN
TBMM 7/38379 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

SORULAR

1) Bakanlığınızda kadrolu, sözleşmeli, vekaleten, geçici tanımları ile çalıştırılan personel sayısı dağılımlı olarak kaç kişidir?
2) Bakanlığa bağlı kurum kuruluş ve bakanlığa bağlı KİT çalışanı kaç kişi, 696 sayılı KHK ile %70 hizmet alım sözleşmesine takılarak (alt yüklenici) taşeron firma çalışanı olarak kalmıştır?
3) Bakanlığınız ve varsa bağlı KİT işlerinde kaç alt yüklenici (taşeron) firma faaliyet göstermektedir? Kaç çalışan alt yüklenicide İşçi olarak çalışmaktadır?
4) Üniversite mezunu olup işçi olarak çalışırken statü değişikliği ile memur olabilecek çalışan sayısı kaçtır? Statü değişiklik taleplerinin karşılanması düşünülmekte midir?
5) 2020 yılında bakanlığın birimleri ile bağlı kuruluşlarda kaç iş kazası meydana gelmiş, kaç kişi yaralanmış, kaç kişi vefat etmiştir? Taşeron firmada çalışıp iş kazası geçiren ve vefat eden sayısı kaçtır?
6) 2021 yılında personel alımı yapılacak mıdır? Bakanlığa bağlı kurum, kuruluş ve KİT engelli kotasına göre boş kadro var mıdır? Alım engelliler için düşünülmekte midir?

CEVAP

Bakanlığımızda görev yapan personellerimizin statülerine ilişkin tablo aşağıda yer almaktadır.

SINIFI	MERKEZ	TAŞRA	TOPLAM
MEMUR	2844	11229	14073
İŞÇİ	569	1778	2347
SÖZLEŞMELİ	123	943	1066
GEÇİCİ GÖR. PER.	117	318	435

Bağlı kuruluşumuz olan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğümüzde 14.532 personel kadrolu, 2.031 personel sözleşmeli olarak görev yapmaktadır. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğümüzde kurum dışından vekalet edilen kadro bulunmamaktadır.

Bağlı kuruluşumuz olan Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nda (TOKİ) 549 kadrolu sözleşmeli, 26 memur, 56 kadrosuz sözleşmeli ile 1 başka kurum mensubu sözleşmeli personel görev yapmaktadır.

İlgili kuruluşumuz olan İller Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğümüzde görev yapan personellere ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

İLLER BANKASI A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PERSONEL DAĞILIMI			
	Genel Müdürlük	Bölge Müdürlükleri	Genel Toplam
İDARİ HİZMETLER	630	612	**1242**
TEKNİK HİZMETLER(*)	375	635	**1010**
6107 S.K. TABİ SÖZLEŞMELİ	**1005**	**1247**	**2252**
DAİMİ İŞÇİ	52	68	**120**
GEÇİCİ İŞÇİ	0	0	**0**
4857 S.K. TABİ İŞÇİ	**52**	**68**	**120**
MEMUR	**3**	**2**	**5**
GENEL TOPLAM	**1060**	**1317**	**2377**

Diğer taraftan, Bakanlığımıza açıktan ve nakil suretiyle yapılacak atama sayıları, 2 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 11 inci maddesi kapsamında belirlenmektedir. Cumhurbaşkanlığınca belirlenen kadro kontenjan sayısı doğrultusunda, merkez ve taşra teşkilatımızın ihtiyacı olan unvanlarda naklen ve açıktan atama yapılacaktır.

Ayrıca, 2021 yılı içerisinde, ihtiyaç duyulan iş kollarında işçi personel alımı da düşünülmektedir. Boş engelli kontenjanımız bulunmamaktadır.

Bağlı kuruluşumuz olan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğümüzde Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca 2021 yılında açıktan atama yapılabilecek kadro sayıları henüz belirlenmediğinden 2021 yılında yapılacak alımlara dair bir planlama yapılamamıştır. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 53 üncü maddesinin "Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda %3 oranında engelli çalıştırmak zorundadır. % 3'ün hesaplanmasında ilgili kurum veya kuruluşun (yurt dışı teşkilat hariç) toplam dolu kadro sayısı dikkate alınır" hükmü gereği engelli personel istihdamı yapılmaktadır. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğümüzde toplam dolu kadro sayısının (14992) %3'ünden (450) fazla oranda (481) engelli personel istihdam edilmektedir.

Bağlı kuruluşumuz olan Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nda (TOKİ) 2021 yılında kullanılmak üzere uzman ve müşavir avukat kadrolarına atama yapabilmek için ilgili kamu kurumlarına açıktan ve naklen atama kontenjanı tahsisi hususunda rutin olarak talepte bulunulmuştur.

NİĞDE MİLLETVEKİLİ
SAYIN ÖMER FETHİ GÜRER'İN
TBMM 7/38380 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

1) Bakanlığınızda vekaleten görev yapan yönetici sayısı kaçtır? Görevleri nedir?
2) Ne kadar süredir vekaleten görev yapmaktadır? Atama ile asıl kadronun verilmesi ne zaman gerçekleşecektir?
3) 2019 ve 2020 yılı vekaleten görev yapan kaç kişinin asıl kadro ataması yapılmıştır? Kaç il, bölge ya da taşrada görevli yetkili vekaleten görevlidir? Vekaleten görevli iken 2019 ve 2020 yılında kaç kişi görevden alınmıştır?
4) 2020 yılında tayin talebinde bulunup yer değişikliği sağlanan kaç bakanlık çalışanı vardır?
5) Kurumda 2020 yılında hakkında soruşturma açılan, görevden el çektirilen ya da isteği dışında tayin edilen personel var mıdır? Halihazırda norm kadrolara göre boş bulunan personel kadro sayısı kaçtır?
6) Bakanlığınıza bağlı kamu kurum ve kuruluş varsa bu kamu kurum ve kuruluşlarda vekaleten görev yapan yetkili sayısı kaçtır? Bu kurumlarda kadro açığı var mıdır?

CEVAPLAR

1,2,3,6) Bakanlığımızda çeşitli nedenlerle görevinden ayrılan veya emekli olan yönetici personelin yerine hizmetin aksamaması için vekaleten atama yapılmaktadır.

Vekaleten ataması yapılan yönetici personelimiz görevlerinde yeterli görülmesi halinde Cumhurbaşkanlığı Kararı ile asaleten atanmaktadır.

4) 2020 yılında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde merkez ve taşra teşkilatımızda 451 personelimizin talebine binaen yer değişikliği yapılmıştır.

5) 2020 yılında Yüksek Disiplin Kurulu kararı ile görevden el çektirilen 4 personel bulunmaktadır.

Birimlerimizin eleman ihtiyacı, Bakanlığımıza tahsis olunan kadro kontenjanları çerçevesinde gerek kurumlararası naklen geçiş, gerekse KPSS sonuçlarına göre ÖSYM tarafından gerçekleştirilen yerleştirme sonuçlarına göre karşılanmaktadır.

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN EDNAN ARSLAN'IN
TBMM 7/38520 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

SORULAR

1) Bakanlığınız, bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşların 2019, 2020 yılları bütçelerinden İzmir iline deprem önlemleri kapsamında ayırdığı ödenek miktarı nedir? Ne kadarı harcanmıştır? Bu kurum ve kuruluşlarının bu yıllarda depremle ilgili ayırdığı toplam ödenek miktarına oranı nedir?
2) Bakanlığınız, bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşların 2021 yılı bütçesinden deprem önlemleri kapsamında İzmir ili için ayrılan ödenek miktarı nedir? ? Bu kurum ve kuruluşlarının depremle ilgili ayırdığı toplam ödenek miktarına oranı nedir?
3) İzmir ilinde bakanlığınız, bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşların bina sayısı nedir? Hangi amaçlarla kullanılmaktadır? Hangi ilçelerde bulunmaktadır?
4) Bu binaların kaçı depreme dayanıklıdır? Bu binaların vasıf ve kullanım amacına göre dağılımı nedir?
5) Depreme dayanıklı olmayan bina sayısı nedir? Bu binaların vasıf ve kullanım amacına göre dağılımı nedir? Bu binalarla ilgili hangi önlemler alınacaktır?

CEVAP

30 Ekim 2020 tarihinde yaşanan İzmir depreminden sonra Urla, Seferihisar ve Bayraklı belediyelerine İlgili kuruluşumuz İller Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğümüzce toplam 9.000.000. TL yardım yapılmıştır.

Ayrıca, 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'un yürürlüğe girdiği 2012 yılından bugüne kadar İzmir İli'nde 49057 adet bağımsız bölüm içeren toplam 19830 adet yapı hakkında "riskli yapı" tespiti yapılmış ve bu yapılardan, 41647 adet bağımsız bölüm içeren toplam 17791 adet riskli yapının yıkımı gerçekleştirilmiştir.

2019-2020 yılları arasında İzmir iline kentsel dönüşüm çalışmaları kapsamında 67 milyon 600 bin TL riskli yapı kira yardımı, 1 milyon 172 bin TL proje uygulamaları, 5 milyon 486 bin TL kamulaştırma, 280 bin TL hizmet alımları olmak üzere toplamda 74 milyon 538 bin TL destek sağlanmıştır.

İzmir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüze tahsisli 2 hizmet binası ile Ege Temiz Hava Merkezi Bölge Müdürlüğüne ait 1 hizmet binası bulunmaktadır.

Bağlı kuruluşumuz Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğümüz Birimlerince İzmir ilinde kullanılmakta olan ve Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğümüze tahsisli bulunan bina/hizmet alanları; İzmir ili Konak İlçesinde 2 adet, İzmir ili Bayraklı ilçesinde 1 adet, İzmir ili Tire ilçesinde 1 adet, İzmir ili Bergama ilçesinde 1 adet, İzmir ili Urla ilçesinde 1 adet olmak üzere toplam 6 (altı) adettir. Bunun dışında kalan birimler, ilgili ilçelerdeki Hükümet Konaklarında ve kiralık binalarda hizmet vermektedir.

Tapu ve Kadastro III. (İzmir) Bölge Müdürlüğüne bağlı Konak Tapu Müdürlüğü hizmet binasında yaptırılan Depremsellik ve Performans Analizi sonucunda güçlendirilmesi gerektiği sonucu ortaya çıkmış olup güçlendirme işi için 2020 yılında toplam 2.800.000,00 TL ödenek ayrılmıştır. Ancak söz konusu birimlerin başka bir hizmet binasına taşınması uygun görüldüğünden harcama gerçekleştirilmemiştir.

KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ
SAYIN ALİ FAZIL KASAP'IN
TBMM 7/38521 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORUSU VE CEVABI

SORU

1) Bakanlığınız e- devlet altyapısı, iletişim merkezi hizmeti, bilgi teknolojileri danışmanlık ve destek hizmeti, elektronik süreç yönetim sistemi, yazılım geliştirme, güncelleme ve bakım destek hizmeti için TÜRKSAT'a ne kadar ödeme yapmaktadır?

CEVAP

Türksat A.Ş. ile 2020 Yılı "E-Plan Otomasyon Sistemi Bakım, İdame, Güncelleştirme ve Yaygınlaştırma Hizmet Alımı" işi kapsamında tutarında 900.261,00 TL +KDV hizmet alımı yapılmış ve ödeme gerçekleştirlmiştir.

Türksat A.Ş. ile "Bulut Tabanlı İnspire Yazılımı Sistemleri Bakım ve Destek Hizmeti Temini ve Kent Bilgi Sistemi Altyapısı ile e- Belediye İlave Coğrafi Modüllerinin Temini, Geliştirilmesi ve Entegrasyonu Hizmet Alım İşi" kapsamında gerekli olan hizmetlerin temini için 2019-2020 yıllarını kapsayan hizmet için 1 898.000,00 TL + KDV tutarında ödeme gerçekleştirlmiştir.

Türksat A.Ş. ile 2020 Yılı "Belgenet Bakım Ve Güncelleme İşi" kapsamında gerekli olan hizmetler için 185.914,00 TL + KDV tutarında ödeme gerçekleştirilmiştir.

Türksat A.Ş. ile devam eden veya 2021 yılını kapsayan herhangi bir sözleşme bulunmamaktadır. Ancak; "2021 yılı Belgenet Bakım Ve Güncelleme İşi" için söz konusu uygulamanın yaygınlaştırılması ve geliştirilmesi Türksat A.Ş.'nin uhdesinde olduğundan 2021 yılı için alım gerçekleştirlecektir.

BALIKESİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN ENSAR AYTEKİN'İN
TBMM 7/38522 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVABI

SORULAR

1. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların Balıkesir ili özelinde ayırdığı ödenek miktarı ne kadardır?
2. 2020 yılında Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların Balıkesir ili için ayrılan ödenek dışında ek ödenek talebi olmuş mudur? Alınan ek ödenek toplam kaç TL'dir?
3. 2020 yılında Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlardan Balıkesir ili özelinde ayrılan ödenekler Türkiye ortalamasında kaçıncı sıradadır?
4. 2020 yılında Balıkesir ili özelinde Bakanlığınız sorumluluk sahasındaki alanlarda yatırım yapılmış mıdır? Bu yatırımlar nelerdir?
5. 2021 yılı içerisinde Balıkesir ili özelinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların Balıkesir ili için ayrılan ödenek miktarı ne kadardır?

CEVAP

2020 yılı içerisinde Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğümüzün Balıkesir iline ayrılan ödenek miktarı yaklaşık olarak 16.968.000,00 TL' dir.

2021 yılı içerisinde Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğümüzün Balıkesir ili için ayrılan ödenek miktarı yaklaşık olarak 18.447.000,00 TL' dir.

NİĞDE MİLLETVEKİLİ
SAYIN ÖMER FETHİ GÜRER'İN
TBMM 7/38523 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

Kestelek (Mustafakemalpaşa/Bursa) Açık Ocağı kuzey sınırında bulunan Orhaneli Çayı'ndan ocağa sızan 6 ppm mertebesinde bor içeren yüksek debili (400-500 m 3/saat) suyun ocak tabanında 200 ppm mertebesine kadar çıkması nedeniyle, Bursa Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünden alınan 23.05.2013 tarihli yazı (Mustafakemalpaşa Çayı'nda kirliliğe neden olmayacak şekilde faaliyet gösterebilmek için tüm tedbirlerin alınmasını, aksi takdirde çevre kirliliğine neden olacak bu türden olumsuzlukların tespiti halinde, 2872 Sayılı Çevre Kanununun ilgili hükümlerine göre idari yaptırım uygulanacağı) gereği, ocağa sızan suların en az % 80 oranında engellenmesi amacıyla Yönetim Kurulu'nun 19.07.2013 tarih, 543/6 sayılı Olur'u ile teklif birim fiyat yöntemiyle ihaleye çıkılarak yüklenici firmaya ön proje verilmiştir. Yapılacak iş Kurum uzmanlık alanı dışında olduğundan; yöntemin belirlenmesi, gerekli detay mühendislik işlemleri ve uygulama projelerinin firma tarafından yapılması istenmiştir. Yüklenici firma ile 05.09.2013 tarihinde 5.470.200,00 TL bedelle sözleşme imzalanmış, işe 15.09.2013 tarihinde başlanmış, söz konusu iş yaklaşık %11 keşif artışıyla 6.095.245,31TL bedel ile 26.01.2014 tarihinde tamamlanmıştır. Ocak ile çay arasına 1340 metre uzunluğunda, ortalama 22 metre derinliğinde ibre kazık+jet grout sistemiyle imal edilen geçirimsiz perde (plastik beton) duvarın sözleşmede taahhüt edilen seviyede (%80) sızdırmazlığı sağlayamadığı (%40,33) tespit edilerek, hazırlanan geçici kabul tutanağı Makam tarafından onaylanmamış, işin geçici kabulü yapılamamıştır.

Kestelek Açık Ocağı İle Orhaneli Çayı Arasında Geçirimsiz (Plastik Beton) Duvar Yapım İşi kapsamında Yasak Fiil ve Davranışlar başlıklı 25. maddesinde, c ve f bentlerine göre (mücbir sebep göstermeksizin işi ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine, fen ve sanat kurallarına aykırı, eksik, hatalı veya kusurlu imal edip, taahhüdün yerine getirilmediği gerekçesi ile) yaklaşık 3,5 yıl sonra, 10.08.2017 tarih ve 15726 sayılı Genel Müdürlük Olur'u ile tek taraflı olarak fesih edilmiş, 1.918.071,40 TL tutarındaki teminat mektupları cezai şart gereği irat kaydedilmiştir. Fesih sonrasında 03.11.2017 tarihi itibarı ile ilk etapta tespit edilen 1.730.926,16 TL tutarındaki Kurum zarar ziyanı, yükleniciden talep edilmiş, Firma, bu miktarı ödemeyi kabul etmemiştir.

1- 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki pazarlık usulü ile yapılan ihale sonucunda 02.08.2013 tarihinde imzalanan Kestelek Açık Ocağı İle Orhaneli Çayı Arasında Geçirimsiz Duvar Yapım İşi Sözleşmesi çerçevesinde düzenlenen hak edişlerle toplam 6.095.245,31 TL ödendiği bilinmekte olup kurum zararının karşılanması amacıyla ne gibi girişimlerde bulunulmuştur?

2- Yukarıda bahse konu sorun ile alakalı alternatif çözüm yolları aranmış mıdır? Kabul edilen geçirmezlik değerleri ölçüsünde soruna çözüm üretilmiş midir?

CEVAPLAR:

Önergede bahsi geçen iş ve işlemlere ilişkin bilgilerin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'ndan edinilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

ISPARTA MİLLETVEKİLİ
SAYIN DR.AYLİN CESUR'UN
TBMM 7/38673 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında kanalizasyon sistemleri, köylerimizin sürdürülebilirliği, atık kontrolü, sağlık konusunda ve vatandaşlarımızın kaliteli bir yaşam standardına sahip olması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde kanalizasyon sisteminin olmaması, mevcut fosseptik hatlarının eskimesi sorunları vardır. Bu sorunlar köylerimizde sağlıksız koşullara yol açmakta, vatandaşlarımız için atık kontrolü konusunda yüksek maliyetlere sebep olmaktadır.

Isparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Terziler Köyü'nde kanalizasyon sistemi mevcut değildir ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın kanalizasyon sorununun çözülmesi yönünde talepleri vardır.

Bu anlamda;

1- Isparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Terziler Köyü'nde yaşanan kanalizasyon sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2-Isparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Terziler Köyü'nde ihtiyaç duyulan kanalizasyon sisteminin yapılmamasının gerekçeleri nelerdir?

3-Isparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Terziler Köyü'nün kanalizasyon sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

CEVAPLAR

Köylerin Altyapısının Desteklenmesi (KÖYDES) Projesi kapsamında; Isparta ilimizde 204 köyde 95.973 vatandaşımız yaşamaktadır. 2005-2020 yıllarında, Isparta ilimize toplam 130.138.777 TL ödenek gönderilmiştir. 2020 yılında KÖYDES Projesine ayrılan ödenek 17.790.315 TL'dir. Isparta ilimizin toplam yol ağı 2.048 km olup KÖYDES Projesi kapsamında köy yollarında; 1.225 kilometre asfalt yol, 218 kilometre stabilize yol, 1.418 kilometre onarım, 12 kilometre tesviye, 659.051 metrekare parke taşı yapılmıştır. Sanat yapısı olarak; 1 adet köprü ve 109 adet menfez tamamlanmıştır. Isparta ilimizde 330 ünite sulu yeterli içme suyuna sahiptir. 6 ünite yetersiz içme suyuna sahiptir. Proje kapsamında; içme suyu bulunmayan 16 köy ve bağlısına içme suyu tesisi kazandırılmış, içme suyu yetersiz olan 754 köy ve bağlı yerleşimlerinin içme suyu tesisleri yenilenmiş ve atık su toplama işlerinde 6 adet sızdırmasız fosseptik yapılmıştır.

ISPARTA MİLLETVEKİLİ
SAYIN DR.AYLİN CESUR'UN
TBMM 7/38674 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında kanalizasyon sistemleri, köylerimizin sürdürülebilirliği, atık kontrolü, sağlık konusunda ve vatandaşlarımızın kaliteli bir yaşam standardına sahip olması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde kanalizasyon sisteminin olmaması, mevcut fosseptik hatlarının eskimesi sorunları vardır. Bu sorunlar köylerimizde sağlıksız koşullara yol açmakta, vatandaşlarımız için atık kontrolü konusunda yüksek maliyetlere sebep olmaktadır.

Isparta ilimizin Eğirdir İlçesi'ne bağlı Göktaş Köyü'nde kanalizasyon sistemi mevcut değildir vebu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın kanalizasyon sorununun çözülmesi yönünde talepleri vardır.

Bu anlamda;

1- Isparta ilimizin Eğirdir İlçesi'ne bağlı Göktaş Köyü'nde yaşanan kanalizasyon sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2-Isparta ilimizin Eğirdir İlçesi'ne bağlı Göktaş Köyü'nde ihtiyaç duyulan kanalizasyon sisteminin yapılmamasının gerekçeleri nelerdir?

3-Isparta ilimizin Eğirdir İlçesi'ne bağlı Göktaş Köyü'nün kanalizasyon sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

CEVAPLAR

Köylerin Altyapısının Desteklenmesi (KÖYDES) Projesi kapsamında; Isparta ilimizde 204 köyde 95.973 vatandaşımız yaşamaktadır. 2005-2020 yıllarında, Isparta ilimize toplam 130.138.777 TL ödenek gönderilmiştir. 2020 yılında KÖYDES Projesine ayrılan ödenek 17.790.315 TL'dir. Isparta ilimizin toplam yol ağı 2.048 km olup KÖYDES Projesi kapsamında köy yollarında; 1.225 kilometre asfalt yol, 218 kilometre stabilize yol, 1.418 kilometre onarım, 12 kilometre tesviye, 659.051 metrekare parke taşı yapılmıştır. Sanat yapısı olarak; 1 adet köprü ve 109 adet menfez tamamlanmıştır. Isparta ilimizde 330 ünite sulu yeterli içme suyuna sahiptir. 6 ünite yetersiz içme suyuna sahiptir. Proje kapsamında; içme suyu bulunmayan 16 köy ve bağlısına içme suyu tesisi kazandırılmış, içme suyu yetersiz olan 754 köy ve bağlı yerleşimlerinin içme suyu tesisleri yenilenmiş ve atık su toplama işlerinde 6 adet sızdırmasız fosseptik yapılmıştır.

ISPARTA MİLLETVEKİLİ
SAYIN DR.AYLİN CESUR'UN
TBMM 7/38675 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında kanalizasyon sistemleri, köylerimizin sürdürülebilirliği, atık kontrolü, sağlık konusunda ve vatandaşlarımızın kaliteli bir yaşam standardına sahip olması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde kanalizasyon sisteminin olmaması, mevcut fosseptik hatlarının eskimesi sorunları vardır. Bu sorunlar köylerimizde sağlıksız koşullara yol açmakta, vatandaşlarımız için atık kontrolü konusunda yüksek maliyetlere sebep olmaktadır.

Isparta ilimizin Eğirdir İlçesi'ne bağlı Akpınar Köyü'nde kanalizasyon sistemi mevcut değildir ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın kanalizasyon sorununun çözülmesi yönünde talepleri vardır.

Bu anlamda;

1- Isparta ilimizin Eğirdir İlçesi'ne bağlı Akpınar Köyü'nde yaşanan kanalizasyon sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2-Isparta ilimizin Eğirdir İlçesi'ne bağlı Akpınar Köyü'nde ihtiyaç duyulan kanalizasyon sisteminin yapılmamasının gerekçeleri nelerdir?

3-Isparta ilimizin Eğirdir İlçesi'ne bağlı Akpınar Köyü'nün kanalizasyon sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

CEVAPLAR

Köylerin Altyapısının Desteklenmesi (KÖYDES) Projesi kapsamında; Isparta ilimizde 204 köyde 95.973 vatandaşımız yaşamaktadır. 2005-2020 yıllarında, Isparta ilimize toplam 130.138.777 TL ödenek gönderilmiştir. 2020 yılında KÖYDES Projesine ayrılan ödenek 17.790.315 TL'dir. Isparta ilimizin toplam yol ağı 2.048 km olup KÖYDES Projesi kapsamında köy yollarında; 1.225 kilometre asfalt yol, 218 kilometre stabilize yol, 1.418 kilometre onarım, 12 kilometre tesviye, 659.051 metrekare parke taşı yapılmıştır. Sanat yapısı olarak; 1 adet köprü ve 109 adet menfez tamamlanmıştır. Isparta ilimizde 330 ünite sulu yeterli içme suyuna sahiptir. 6 ünite yetersiz içme suyuna sahiptir. Proje kapsamında; içme suyu bulunmayan 16 köy ve bağlısına içme suyu tesisi kazandırılmış, içme suyu yetersiz olan 754 köy ve bağlı yerleşimlerinin içme suyu tesisleri yenilenmiş ve atık su toplama işlerinde 6 adet sızdırmasız fosseptik yapılmıştır.

ISPARTA MİLLETVEKİLİ
SAYIN DR.AYLİN CESUR'UN
TBMM 7/38676 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında kanalizasyon sistemleri, köylerimizin sürdürülebilirliği, atık kontrolü, sağlık konusunda ve vatandaşlarımızın kaliteli bir yaşam standardına sahip olması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde kanalizasyon sisteminin olmaması, mevcut fosseptik hatlarının eskimesi sorunları vardır. Bu sorunlar köylerimizde sağlıksız koşullara yol açmakta, vatandaşlarımız için atık kontrolü konusunda yüksek maliyetlere sebep olmaktadır.

Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Hacılar Köyü'nde kanalizasyon sistemi mevcut değildir ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın kanalizasyon sorununun çözülmesi yönünde talepleri vardır.

Bu anlamda;

1-Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Hacılar Köyü'nde yaşanan kanalizasyon sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2-Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Hacılar Köyü'nde ihtiyaç duyulan kanalizasyon sisteminin yapılmamasının gerekçeleri nelerdir?

3-Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Hacılar Köyü'nün kanalizasyon sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

CEVAPLAR

Köylerin Altyapısının Desteklenmesi (KÖYDES) Projesi kapsamında; Isparta ilimizde 204 köyde 95.973 vatandaşımız yaşamaktadır. 2005-2020 yıllarında, Isparta ilimize toplam 130.138.777 TL ödenek gönderilmiştir. 2020 yılında KÖYDES Projesine ayrılan ödenek 17.790.315 TL'dir. Isparta ilimizin toplam yol ağı 2.048 km olup KÖYDES Projesi kapsamında köy yollarında; 1.225 kilometre asfalt yol, 218 kilometre stabilize yol, 1.418 kilometre onarım, 12 kilometre tesviye, 659.051 metrekare parke taşı yapılmıştır. Sanat yapısı olarak; 1 adet köprü ve 109 adet menfez tamamlanmıştır. Isparta ilimizde 330 ünite sulu yeterli içme suyuna sahiptir. 6 ünite yetersiz içme suyuna sahiptir. Proje kapsamında; içme suyu bulunmayan 16 köy ve bağlısına içme suyu tesisi kazandırılmış, içme suyu yetersiz olan 754 köy ve bağlı yerleşimlerinin içme suyu tesisleri yenilenmiş ve atık su toplama işlerinde 6 adet sızdırmasız fosseptik yapılmıştır.

ISPARTA MİLLETVEKİLİ
SAYIN AYLİN CESUR'UN
TBMM 7/38677 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında kanalizasyon sistemleri, köylerimizin sürdürülebilirliği, atık kontrolü, sağlık konusunda ve vatandaşlarımızın kaliteli bir yaşam standardına sahip olması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde kanalizasyon sisteminin olmaması, mevcut fosseptik hatlarının eskimesi sorunları vardır. Bu sorunlar köylerimizde sağlıksız koşullara yol açmakta, vatandaşlarımız için atık kontrolü konusunda yüksek maliyetlere sebep olmaktadır.

Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Yenice Köyü'nde kanalizasyon sistemi mevcut değildir ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın kanalizasyon sorununun çözülmesi yönünde talepleri vardır.

Bu anlamda;

1. Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Yenice Köyü'nde yaşanan kanalizasyon sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?
2. Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Yenice Köyü'nde ihtiyaç duyulan kanalizasyon sisteminin yapılmamasının gerekçeleri nelerdir?
3. Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Yenice Köyü'nün kanalizasyon sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

CEVAPLAR

Köylerin Altyapısının Desteklenmesi (KÖYDES) Projesi kapsamında;

2005-2020 yıllarında, Isparta ilimize toplam 130.138.777 TL ödenek gönderilmiştir.

2020 yılında KÖYDES Projesine ayrılan ödenek 17.790.315 TL'dir. Isparta ilimizin toplam yol ağı 2.048 km olup KÖYDES Projesi kapsamında köy yollarında; 1.225 kilometre asfalt yol, 218 kilometre stabilize yol, 1.418 kilometre onarım, 12 kilometre tesviye, 659.051 metrekare parke taşı yapılmıştır. Sanat yapısı olarak; 1 adet köprü ve 109 adet menfez tamamlanmıştır.

Isparta ilimizde 330 ünite sulu yeterli içme suyuna sahiptir. 6 ünite yetersiz içme suyuna sahiptir. Proje kapsamında; içme suyu bulunmayan 16 köy ve bağlısına içme suyu tesisi kazandırılmış, içme suyu yetersiz olan 754 köy ve bağlı yerleşimlerinin içme suyu tesisleri yenilenmiş ve atık su toplama işlerinde 6 adet sızdırmasız fosseptik yapılmıştır.

ISPARTA MİLLETVEKİLİ
SAYIN AYLİN CESUR'UN
TBMM 7/38678 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında kanalizasyon sistemleri, köylerimizin sürdürülebilirliği, atık kontrolü, sağlık konusunda ve vatandaşlarımızın kaliteli bir yaşam standardına sahip olması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde kanalizasyon sisteminin olmaması, mevcut fosseptik hatlarının eskimesi sorunları vardır. Bu sorunlar köylerimizde sağlıksız koşullara yol açmakta, vatandaşlarımız için atık kontrolü konusunda yüksek maliyetlere sebep olmaktadır.

İsparta ilimizin Sütçüler İlçesi'ne bağlı Boğazköy Köyü'nde kanalizasyon sistemi mevcut değildir ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın kanalizasyon sorununun çözülmesi yönünde talepleri vardır.

Bu anlamda;

1. Isparta ilimizin Sütçüler İlçesi'ne bağlı Boğazköy Köyü'nde yaşanan kanalizasyon sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?
2. Isparta ilimizin Sütçüler İlçesi'ne bağlı Boğazköy Köyü'nde ihtiyaç duyulan kanalizasyon sisteminin yapılmamasının gerekçeleri nelerdir?
3. Isparta ilimizin Sütçüler İlçesi'ne bağlı Boğazköy Köyü'nün kanalizasyon sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

CEVAPLAR

Köylerin Altyapısının Desteklenmesi (KÖYDES) Projesi kapsamında;

2005-2020 yıllarında, Isparta ilimize toplam 130.138.777 TL ödenek gönderilmiştir.

2020 yılında KÖYDES Projesine ayrılan ödenek 17.790.315 TL'dir. Isparta ilimizin toplam yol ağı 2.048 km olup KÖYDES Projesi kapsamında köy yollarında; 1.225 kilometre asfalt yol, 218 kilometre stabilize yol, 1.418 kilometre onarım, 12 kilometre tesviye, 659.051 metrekare parke taşı yapılmıştır. Sanat yapısı olarak; 1 adet köprü ve 109 adet menfez tamamlanmıştır.

Isparta ilimizde 330 ünite sulu yeterli içme suyuna sahiptir. 6 ünite yetersiz içme suyuna sahiptir. Proje kapsamında; içme suyu bulunmayan 16 köy ve bağlısına içme suyu tesisi kazandırılmış, içme suyu yetersiz olan 754 köy ve bağlı yerleşimlerinin içme suyu tesisleri yenilenmiş ve atık su toplama işlerinde 6 adet sızdırmasız fosseptik yapılmıştır.

ISPARTA MİLLETVEKİLİ
SAYIN AYLİN CESUR'UN
TBMM 7/38679 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında kanalizasyon sistemleri, köylerimizin sürdürülebilirliği, atık kontrolü, sağlık konusunda ve vatandaşlarımızın kaliteli bir yaşam standardına sahip olması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde kanalizasyon sisteminin olmaması, mevcut fosseptik hatlarının eskimesi sorunları vardır. Bu sorunlar köylerimizde sağlıksız koşullara yol açmakta, vatandaşlarımız için atık kontrolü konusunda yüksek maliyetlere sebep olmaktadır.

Isparta ilimizin Yalvaç İlçesi'ne bağlı Özbayat Köyü'nde kanalizasyon sistemi mevcut değildir ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın kanalizasyon sorununun çözülmesi yönünde talepleri vardır.

Bu anlamda;

1. Isparta ilimizin Yalvaç İlçesi'ne bağlı Özbayat Köyü'nde yaşanan kanalizasyon sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?
2. Isparta ilimizin Yalvaç İlçesi'ne bağlı Özbayat Köyü'nde ihtiyaç duyulan kanalizasyon sisteminin yapılmamasının gerekçeleri nelerdir?
3. Isparta ilimizin Yalvaç İlçesi'ne bağlı Özbayat Köyü'nün kanalizasyon sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

CEVAPLAR

Köylerin Altyapısının Desteklenmesi (KÖYDES) Projesi kapsamında;

2005-2020 yıllarında, Isparta ilimize toplam 130.138.777 TL ödenek gönderilmiştir.

2020 yılında KÖYDES Projesine ayrılan ödenek 17.790.315 TL'dir. Isparta ilimizin toplam yol ağı 2.048 km olup KÖYDES Projesi kapsamında köy yollarında; 1.225 kilometre asfalt yol, 218 kilometre stabilize yol, 1.418 kilometre onarım, 12 kilometre tesviye, 659.051 metrekare parke taşı yapılmıştır. Sanat yapısı olarak; 1 adet köprü ve 109 adet menfez tamamlanmıştır.

Isparta ilimizde 330 ünite sulu yeterli içme suyuna sahiptir. 6 ünite yetersiz içme suyuna sahiptir. Proje kapsamında; içme suyu bulunmayan 16 köy ve bağlısına içme suyu tesisi kazandırılmış, içme suyu yetersiz olan 754 köy ve bağlı yerleşimlerinin içme suyu tesisleri yenilenmiş ve atık su toplama işlerinde 6 adet sızdırmasız fosseptik yapılmıştır.

ISPARTA MİLLETVEKİLİ
SAYIN AYLİN CESUR'UN
TBMM 7/38680 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında kanalizasyon sistemleri, köylerimizin sürdürülebilirliği, atık kontrolü, sağlık konusunda ve vatandaşlarımızın kaliteli bir yaşam standardına sahip olması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde kanalizasyon sisteminin olmaması, mevcut fosseptik hatlarının eskimesi sorunları vardır. Bu sorunlar köylerimizde sağlıksız koşullara yol açmakta, vatandaşlarımız için atık kontrolü konusunda yüksek maliyetlere sebep olmaktadır.

Isparta ilimizin Merkez İlçesine Kayı Köyü'nde kanalizasyon sistemi mevcut değildir ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın kanalizasyon sorununun çözülmesi yönünde talepleri vardır.

Bu anlamda;

1. Isparta ilimizin Merkez İlçesine Kayı Köyü'nde yaşanan kanalizasyon sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?
2. Isparta ilimizin Merkez İlçesine Kayı Köyü'nde ihtiyaç duyulan kanalizasyon sisteminin yapılmamasının gerekçeleri nelerdir?
3. Isparta ilimizin Merkez İlçesine Kayı Köyü'nün kanalizasyon sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

CEVAPLAR

Köylerin Altyapısının Desteklenmesi (KÖYDES) Projesi kapsamında;

2005-2020 yıllarında, Isparta ilimize toplam 130.138.777 TL ödenek gönderilmiştir.

2020 yılında KÖYDES Projesine ayrılan ödenek 17.790.315 TL'dir. Isparta ilimizin toplam yol ağı 2.048 km olup KÖYDES Projesi kapsamında köy yollarında; 1.225 kilometre asfalt yol, 218 kilometre stabilize yol, 1.418 kilometre onarım, 12 kilometre tesviye, 659.051 metrekare parke taşı yapılmıştır. Sanat yapısı olarak; 1 adet köprü ve 109 adet menfez tamamlanmıştır.

Isparta ilimizde 330 ünite sulu yeterli içme suyuna sahiptir. 6 ünite yetersiz içme suyuna sahiptir. Proje kapsamında; içme suyu bulunmayan 16 köy ve bağlısına içme suyu tesisi kazandırılmış, içme suyu yetersiz olan 754 köy ve bağlı yerleşimlerinin içme suyu tesisleri yenilenmiş ve atık su toplama işlerinde 6 adet sızdırmasız fosseptik yapılmıştır.

ISPARTA MİLLETVEKİLİ
SAYIN AYLİN CESUR'UN
TBMM 7/38681 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında kanalizasyon sistemleri, köylerimizin sürdürülebilirliği, atık kontrolü, sağlık konusunda ve vatandaşlarımızın kaliteli bir yaşam standardına sahip olması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde kanalizasyon sisteminin olmaması, mevcut fosseptik hatlarının eskimesi sorunları vardır. Bu sorunlar köylerimizde sağlıksız koşullara yol açmakta, vatandaşlarımız için atık kontrolü konusunda yüksek maliyetlere sebep olmaktadır.

Isparta ilimizin Atabey İlçesi'ne bağlı İslamköy Köyü'nde eskiyen kanalizasyon sisteminin yarattığı sorunlar sebebi ile sistemin yenilenmesi talebi bulunmaktadır.

Bu anlamda;

1. Isparta ilimizin Atabey İlçesi'ne bağlı İslamköy Köyü'nde yaşanan kanalizasyon sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?
2. Isparta ilimizin Atabey İlçesi'ne bağlı İslamköy Köyü'nde ihtiyaç duyulan kanalizasyon sisteminin yenileme çalışmalarının yapılmamasının gerekçeleri nelerdir?
3. Isparta ilimizin Atabey İlçesi'ne bağlı İslamköy Köyü'nün kanalizasyon sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

CEVAPLAR

Köylerin Altyapısının Desteklenmesi (KÖYDES) Projesi kapsamında;

2005-2020 yıllarında, Isparta ilimize toplam 130.138.777 TL ödenek gönderilmiştir.

2020 yılında KÖYDES Projesine ayrılan ödenek 17.790.315 TL'dir. Isparta ilimizin toplam yol ağı 2.048 km olup KÖYDES Projesi kapsamında köy yollarında; 1.225 kilometre asfalt yol, 218 kilometre stabilize yol, 1.418 kilometre onarım, 12 kilometre tesviye, 659.051 metrekare parke taşı yapılmıştır. Sanat yapısı olarak; 1 adet köprü ve 109 adet menfez tamamlanmıştır.

Isparta ilimizde 330 ünite sulu yeterli içme suyuna sahiptir. 6 ünite yetersiz içme suyuna sahiptir. Proje kapsamında; içme suyu bulunmayan 16 köy ve bağlısına içme suyu tesisi kazandırılmış, içme suyu yetersiz olan 754 köy ve bağlı yerleşimlerinin içme suyu tesisleri yenilenmiş ve atık su toplama işlerinde 6 adet sızdırmasız fosseptik yapılmıştır.

.

ISPARTA MİLLETVEKİLİ
SAYIN AYLİN CESUR'UN
TBMM 7/38682, 7/38683, 7/38684, 7/38685 ve 7/38686 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGELERİNE AİT
SORULAR VE CEVABI

7/38682-SORULAR

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında kanalizasyon sistemleri, köylerimizin sürdürülebilirliği, atık kontrolü, sağlık konusunda ve vatandaşlarımızın kaliteli bir yaşam standardına sahip olması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde kanalizasyon sisteminin olmaması, mevcut fosseptik hatlarının eskimesi sorunları vardır. Bu sorunlar köylerimizde sağlıksız koşullara yol açmakta, vatandaşlarımız için atık kontrolü konusunda yüksek maliyetlere sebep olmaktadır. Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Hacılar Köyü'nde mevcut olan fosseptik hattının ve toplama deposunun eskimesi sebebi ile yenilenmesi gerekmektedir. Bu anlamda;

1-Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Hacılar Köyü'nde yaşanan fosseptik hattının ve toplama deposunun eskimesi sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2-Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Hacılar Köyü'nde ihtiyaç duyulan yenileme çalışmalarının yapılmamasının gerekçeleri nelerdir?

3-Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Hacılar Köyü'nün eskiyen altyapı sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

7/38683-SORULAR

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır. Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Bağıllı Köyü'nde içme suyu şebekesinin yetersizliği sebebi ile içme suyuna erişim problemi yaşanmaktadır ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın şebekenin iyileştirilmesi yönünde talepleri bulunmaktadır. Bu anlamda;

1-Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Bağıllı Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2-Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Bağıllı Köyü'nde ihtiyaç duyulan içme suyu şebekesinin iyileştirilmemesinin gerekçeleri nelerdir?

3-Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Bağıllı Köyü'nün içme suyu şebekesinin yetersiz kalması sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

7/38684-SORULAR

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır. Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Hacılar Köyü'nde içme suyu şebekesinin yetersizliği sebebi ile içme suyuna erişim problemi yaşanmaktadır ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın şebekenin iyileştirilmesi yönünde talepleri bulunmaktadır. Bu anlamda;

1-Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Hacılar Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2-Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Hacılar Köyü'nde ihtiyaç duyulan içme suyu şebekesinin iyileştirilmemesinin gerekçeleri nelerdir?

3-Isparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Hacılar Köyü'nün içme suyu şebekesinin yetersiz kalması sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

7/38685-SORULAR

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır. Isparta ilimizin Senirkent İlçesi'ne bağlı Ortayazı Köyü'nde içme suyu şebekesinin yetersizliği sebebi ile içme suyuna erişim problemi yaşanmaktadır ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın şebekenin iyileştirilmesi yönünde talepleri bulunmaktadır. Bu anlamda;

1-Isparta ilimizin Senirkent İlçesi'ne bağlı Ortayazı Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2-Isparta ilimizin Senirkent İlçesi'ne bağlı Ortayazı Köyü'nde ihtiyaç duyulan içme suyu şebekesinin iyileştirilmemesinin gerekçeleri nelerdir?

3-Isparta ilimizin Senirkent İlçesi'ne bağlı Ortayazı Köyü'nün içme suyu şebekesinin yetersiz kalması sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

7/38686-SORULAR

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli

içme suyuna erişimine engel olmaktadır. Isparta ilimizin Sütçüler İlçesi'ne bağlı Kasımlar Köyü'nde içme suyu şebekesinin yetersizliği sebebi ile içme suyuna erişim problemi yaşanmaktadır ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın şebekenin iyileştirilmesi yönünde talepleri bulunmaktadır. Bu anlamda;

1-Isparta ilimizin Sütçüler İlçesi'ne bağlı Kasımlar Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2-Isparta ilimizin Sütçüler İlçesi'ne bağlı Kasımlar Köyü'nde ihtiyaç duyulan içme suyu şebekesinin iyileştirilmemesinin gerekçeleri nelerdir?

3-Isparta ilimizin Sütçüler İlçesi'ne bağlı Kasımlar Köyü'nün içme suyu şebekesinin yetersiz kalması sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

7/38682, 7/38683, 7/38684, 7/38685 ve 7/38686

CEVAP

Köylerin Altyapısının Desteklenmesi (KÖYDES) Projesi kapsamında; Isparta ilimizde 204 köyde 95.973 vatandaşımız yaşamaktadır. 2005-2020 yıllarında, Isparta ilimize toplam 130.138.777 TL ödenek gönderilmiştir. 2020 yılında KÖYDES Projesine ayrılan ödenek 17.790.315 TL'dir.

Isparta ilimizin toplam yol ağı 2.048 km olup KÖYDES Projesi kapsamında köy yollarında; 1.225 kilometre asfalt yol, 218 kilometre stabilize yol, 1.418 kilometre onarım, 12 kilometre tesviye, 659.051 metrekare parke taşı yapılmıştır. Sanat yapısı olarak; 1 adet köprü ve 109 adet menfez tamamlanmıştır. Isparta ilimizde 330 ünite sulu yeterli içme suyuna sahiptir. 6 ünite yetersiz içme suyuna sahiptir. Proje kapsamında; içme suyu bulunmayan 16 köy ve bağlısına içme suyu tesisi kazandırılmış, içme suyu yetersiz olan 754 köy ve bağlı yerleşimlerinin içme suyu tesisleri yenilenmiş ve atık su toplama işlerinde 6 adet sızdırmasız fosseptik yapılmıştır.

ISPARTA MİLLETVEKİLİ
SAYIN AYLİN CESUR'UN
TBMM 7/38687 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta İlimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır.

Isparta İlimizin Sütçüler İlçesi'ne bağlı Sarayköy Köyü'nde içme suyu şebekesinin yetersizliği sebebi ile içme suyuna erişim problemi yaşanmaktadır ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın şebekenin iyileştirilmesi yönünde talepleri bulunmaktadır.

Bu anlamda;

1-Isparta İlimizin Sütçüler İlçesi'ne bağlı Sarayköy Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2-Isparta İlimizin Sütçüler İlçesi'ne bağlı Sarayköy Köyü'nde ihtiyaç duyulan içme suyu şebekesinin iyileştirilmemesinin gerekçeleri nelerdir?

3-Isparta İlimizin Sütçüler İlçesi'ne bağlı Sarayköy Köyü'nün içme suyu şebekesinin yetersiz kalması sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

CEVAP

Köylerin Altyapısının Desteklenmesi (KÖYDES) Projesi kapsamında; Isparta ilimizde 204 köyde 95.973 vatandaşımız yaşamaktadır. 2005-2020 yıllarında, Isparta ilimize toplam 130.138.777 TL ödenek gönderilmiştir. 2020 yılında KÖYDES Projesine ayrılan ödenek 17.790.315 TL'dir. Isparta ilimizin toplam yol ağı 2.048 km olup KÖYDES Projesi kapsamında köy yollarında; 1.225 kilometre asfalt yol, 218 kilometre stabilize yol, 1.418 kilometre onarım, 12 kilometre tesviye, 659.051 metrekare parke taşı yapılmıştır. Sanat yapısı olarak; 1 adet köprü ve 109 adet menfez tamamlanmıştır. Isparta ilimizde 330 ünite sulu yeterli içme suyuna sahiptir. 6 ünite yetersiz içme suyuna sahiptir. Proje kapsamında; içme suyu bulunmayan 16 köy ve bağlısına içme suyu tesisi kazandırılmış, içme suyu yetersiz olan 754 köy ve bağlı yerleşimlerinin içme suyu tesisleri yenilenmiş ve atık su toplama işlerinde 6 adet sızdırmasız fosseptik yapılmıştır.

ISPARTA MİLLETVEKİLİ
SAYIN AYLİN CESUR'UN
TBMM 7/38688 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta İlimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır.

Isparta İlimizin Şarkikaraağaç İlçesi'ne bağlı Çavundur Köyü'nde içme suyu şebekesinin yetersizliği sebebi ile içme suyuna erişim problemi yaşanmaktadır ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın şebekenin iyileştirilmesi yönünde talepleri bulunmaktadır.

Bu anlamda;

1-Isparta İlimizin Şarkikaraağaç İlçesi'ne bağlı Çavundur Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2-Isparta İlimizin Şarkikaraağaç İlçesi'ne bağlı Çavundur Köyü'nde ihtiyaç duyulan içme suyu şebekesinin iyileştirilmemesinin gerekçeleri nelerdir?

3-Isparta İlimizin Şarkikaraağaç İlçesi'ne bağlı Çavundur Köyü'nün içme suyu şebekesinin yetersiz kalması sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

CEVAP

Köylerin Altyapısının Desteklenmesi (KÖYDES) Projesi kapsamında; Isparta ilimizde 204 köyde 95.973 vatandaşımız yaşamaktadır. 2005-2020 yıllarında, Isparta ilimize toplam 130.138.777 TL ödenek gönderilmiştir. 2020 yılında KÖYDES Projesine ayrılan ödenek 17.790.315 TL'dir. Isparta ilimizin toplam yol ağı 2.048 km olup KÖYDES Projesi kapsamında köy yollarında; 1.225 kilometre asfalt yol, 218 kilometre stabilize yol, 1.418 kilometre onarım, 12 kilometre tesviye, 659.051 metrekare parke taşı yapılmıştır. Sanat yapısı olarak; 1 adet köprü ve 109 adet menfez tamamlanmıştır. Isparta ilimizde 330 ünite sulu yeterli içme suyuna sahiptir. 6 ünite yetersiz içme suyuna sahiptir. Proje kapsamında; içme suyu bulunmayan 16 köy ve bağlısına içme suyu tesisi kazandırılmış, içme suyu yetersiz olan 754 köy ve bağlı yerleşimlerinin içme suyu tesisleri yenilenmiş ve atık su toplama işlerinde 6 adet sızdırmasız fosseptik yapılmıştır.

ISPARTA MİLLETVEKİLİ
SAYIN AYLİN CESUR'UN
TBMM 7/38689 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta İlimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır.

Isparta İlimizin Şarkikaraağaç İlçesi'ne bağlı Ördekçi Köyü'nde içme suyu şebekesinin yetersizliği sebebi ile içme suyuna erişim problemi yaşanmaktadır ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın şebekenin iyileştirilmesi yönünde talepleri bulunmaktadır.

Bu anlamda;

1-Isparta İlimizin Şarkikaraağaç İlçesi'ne bağlı Ördekçi Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2-Isparta İlimizin Şarkikaraağaç İlçesi'ne bağlı Ördekçi Köyü'nde ihtiyaç duyulan içme suyu şebekesinin iyileştirilmemesinin gerekçeleri nelerdir?

3-Isparta İlimizin Şarkikaraağaç İlçesi'ne bağlı Ördekçi Köyü'nün içme suyu şebekesinin yetersiz kalması sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

CEVAP

Köylerin Altyapısının Desteklenmesi (KÖYDES) Projesi kapsamında; Isparta ilimizde 204 köyde 95.973 vatandaşımız yaşamaktadır. 2005-2020 yıllarında, Isparta ilimize toplam 130.138.777 TL ödenek gönderilmiştir. 2020 yılında KÖYDES Projesine ayrılan ödenek 17.790.315 TL'dir. Isparta ilimizin toplam yol ağı 2.048 km olup KÖYDES Projesi kapsamında köy yollarında; 1.225 kilometre asfalt yol, 218 kilometre stabilize yol, 1.418 kilometre onarım, 12 kilometre tesviye, 659.051 metrekare parke taşı yapılmıştır. Sanat yapısı olarak; 1 adet köprü ve 109 adet menfez tamamlanmıştır. Isparta ilimizde 330 ünite sulu yeterli içme suyuna sahiptir. 6 ünite yetersiz içme suyuna sahiptir. Proje kapsamında; içme suyu bulunmayan 16 köy ve bağlısına içme suyu tesisi kazandırılmış, içme suyu yetersiz olan 754 köy ve bağlı yerleşimlerinin içme suyu tesisleri yenilenmiş ve atık su toplama işlerinde 6 adet sızdırmasız fosseptik yapılmıştır.

**ISPARTA MİLLETVEKİLİ
SAYIN AYLİN CESUR'UN
TBMM 7/38690 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta İlimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır.

Isparta İlimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Yaka Köyü'nde içme suyu şebekesinin yetersizliği sebebi ile içme suyuna erişim problemi yaşanmaktadır ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın şebekenin iyileştirilmesi yönünde talepleri bulunmaktadır.

Bu anlamda;

1-Isparta İlimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Yaka Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2-Isparta İlimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Yaka Köyü'nde ihtiyaç duyulan yeni su deposunun yapılmamasının gerekçeleri nelerdir?

3-Isparta İlimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Yaka Köyü'nün su deposunun eskimesine yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

CEVAP

Köylerin Altyapısının Desteklenmesi (KÖYDES) Projesi kapsamında; Isparta ilimizde 204 köyde 95.973 vatandaşımız yaşamaktadır. 2005-2020 yıllarında, Isparta ilimize toplam 130.138.777 TL ödenek gönderilmiştir. 2020 yılında KÖYDES Projesine ayrılan ödenek 17.790.315 TL'dir. Isparta ilimizin toplam yol ağı 2.048 km olup KÖYDES Projesi kapsamında köy yollarında; 1.225 kilometre asfalt yol, 218 kilometre stabilize yol, 1.418 kilometre onarım, 12 kilometre tesviye, 659.051 metrekare parke taşı yapılmıştır. Sanat yapısı olarak; 1 adet köprü ve 109 adet menfez tamamlanmıştır. Isparta ilimizde 330 ünite sulu yeterli içme suyuna sahiptir. 6 ünite yetersiz içme suyuna sahiptir. Proje kapsamında; içme suyu bulunmayan 16 köy ve bağlısına içme suyu tesisi kazandırılmış, içme suyu yetersiz olan 754 köy ve bağlı yerleşimlerinin içme suyu tesisleri yenilenmiş ve atık su toplama işlerinde 6 adet sızdırmasız fosseptik yapılmıştır.

ISPARTA MİLLETVEKİLİ
SAYIN AYLİN CESUR'UN
TBMM 7/38691 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta İlimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır.

Isparta Merkez İlçesi'ne bağlı Kadılar Köyü'nde içme suyu şebekesinin yetersizliği sebebi ile içme suyuna erişim problemi yaşanmaktadır ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın şebekenin iyileştirilmesi yönünde talepleri bulunmaktadır.

Bu anlamda;

1-Isparta Merkez İlçesi'ne bağlı Kadılar Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?

2-Isparta Merkez İlçesi'ne bağlı Kadılar Köyü'nde ihtiyaç duyulan içme suyu şebekesinin iyileştirilmemesinin gerekçeleri nelerdir?

3-Isparta Merkez İlçesi'ne bağlı Kadılar Köyü'nde su deposunun eskimesine yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

CEVAP

Köylerin Altyapısının Desteklenmesi (KÖYDES) Projesi kapsamında; Isparta ilimizde 204 köyde 95.973 vatandaşımız yaşamaktadır. 2005-2020 yıllarında, Isparta ilimize toplam 130.138.777 TL ödenek gönderilmiştir. 2020 yılında KÖYDES Projesine ayrılan ödenek 17.790.315 TL'dir. Isparta ilimizin toplam yol ağı 2.048 km olup KÖYDES Projesi kapsamında köy yollarında; 1.225 kilometre asfalt yol, 218 kilometre stabilize yol, 1.418 kilometre onarım, 12 kilometre tesviye, 659.051 metrekare parke taşı yapılmıştır. Sanat yapısı olarak; 1 adet köprü ve 109 adet menfez tamamlanmıştır. Isparta ilimizde 330 ünite sulu yeterli içme suyuna sahiptir. 6 ünite yetersiz içme suyuna sahiptir. Proje kapsamında; içme suyu bulunmayan 16 köy ve bağlısına içme suyu tesisi kazandırılmış, içme suyu yetersiz olan 754 köy ve bağlı yerleşimlerinin içme suyu tesisleri yenilenmiş ve atık su toplama işlerinde 6 adet sızdırmasız fosseptik yapılmıştır.

ISPARTA MİLLETVEKİLİ
SAYIN AYLİN CESUR'UN
TBMM 7/38692 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır.

Isparta ilimizin Şarkikaraağaç ilçesine bağlı Çavundur Köyü'nde su deposu eskidiği için bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın su deposunun daha sağlıklı olacak şekilde yenilenmesi yönünde talepleri bulunmaktadır.

Bu anlamda;

1) Isparta ilimizin Şarkikaraağaç ilçesine bağlı Çavundur Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?
2) Isparta ilimizin Şarkikaraağaç ilçesine bağlı Çavundur Köyü'nde ihtiyaç duyulan su deposunun yenilenmemesinin gerekçeleri nelerdir?
3) Isparta ilimizin Şarkikaraağaç ilçesine bağlı Çavundur Köyü'nün su deposunun eskimesine yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

CEVAP

Köylerin Altyapısının Desteklenmesi (KÖYDES) Projesi kapsamında; 2005-2020 yılları arasında, Isparta İlimize toplam 130.138.777 TL ödenek gönderilmiştir. 2020 yılında KÖYDES Projesine ayrılan ödenek 17.790.315 TL'dir. Isparta İlimizin toplam yol ağı 2.048 km olup KÖYDES Projesi kapsamında köy yollarında; 1.225 kilometre asfalt yol, 218 kilometre stabilize yol, 1.418 kilometre onarım, 12 kilometre tesviye, 659.051 metrekare parke taşı yapılmıştır. Sanat yapısı olarak; 1 adet köprü ve 109 adet menfez tamamlanmıştır. Isparta İlimizde 330 ünite sulu yeterli içme suyuna sahiptir. 6 ünite yetersiz içme suyuna sahiptir. Proje kapsamında; içme suyu bulunmayan 16 köy ve bağlısına içme suyu tesisi kazandırılmış, içme suyu yetersiz olan 754 köy ve bağlı yerleşimlerinin içme suyu tesisleri yenilenmiş ve atık su toplama işlerinde 6 adet sızdırmasız fosseptik yapılmıştır.

ISPARTA MİLLETVEKİLİ
SAYIN AYLİN CESUR'UN
TBMM 7/38693 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır.

Isparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Eldere Köyü'nde içme suyu şebekesi eskidiği için bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın şebekenin yenilenmesi yönünde talepleri bulunmaktadır.

Bu anlamda;

1) Isparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Eldere Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?
2) Isparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Eldere Köyü'nde ihtiyaç duyulan içme suyu şebekesinin yenilenmemesinin gerekçeleri nelerdir?
3) Isparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Eldere Köyü'nün içme suyu şebekesinin eskimesine yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

CEVAP

Köylerin Altyapısının Desteklenmesi (KÖYDES) Projesi kapsamında; 2005-2020 yılları arasında, Isparta İlimize toplam 130.138.777 TL ödenek gönderilmiştir. 2020 yılında KÖYDES Projesine ayrılan ödenek 17.790.315 TL'dir. Isparta İlimizin toplam yol ağı 2.048 km olup KÖYDES Projesi kapsamında köy yollarında; 1.225 kilometre asfalt yol, 218 kilometre stabilize yol, 1.418 kilometre onarım, 12 kilometre tesviye, 659.051 metrekare parke taşı yapılmıştır. Sanat yapısı olarak; 1 adet köprü ve 109 adet menfez tamamlanmıştır. Isparta İlimizde 330 ünite sulu yeterli içme suyuna sahiptir. 6 ünite yetersiz içme suyuna sahiptir. Proje kapsamında; içme suyu bulunmayan 16 köy ve bağlısına içme suyu tesisi kazandırılmış, içme suyu yetersiz olan 754 köy ve bağlı yerleşimlerinin içme suyu tesisleri yenilenmiş ve atık su toplama işlerinde 6 adet sızdırmasız fosseptik yapılmıştır.

ISPARTA MİLLETVEKİLİ
SAYIN AYLİN CESUR'UN
TBMM 7/38694 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır.

Isparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Koçular Köyü'nde içme suyu şebekesi eskidiği için bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın şebekenin yenilenmesi yönünde talepleri bulunmaktadır.

Bu anlamda;

1) Isparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Koçular Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?
2) Isparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Koçular Köyü'nde ihtiyaç duyulan içme suyu şebekesinin yenilenmemesinin gerekçeleri nelerdir?
3) Isparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Koçular Köyü'nün içme suyu şebekesinin eskimesine yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

CEVAP

Köylerin Altyapısının Desteklenmesi (KÖYDES) Projesi kapsamında; 2005-2020 yılları arasında, Isparta İlimize toplam 130.138.777 TL ödenek gönderilmiştir. 2020 yılında KÖYDES Projesine ayrılan ödenek 17.790.315 TL'dir. Isparta İlimizin toplam yol ağı 2.048 km olup KÖYDES Projesi kapsamında köy yollarında; 1.225 kilometre asfalt yol, 218 kilometre stabilize yol, 1.418 kilometre onarım, 12 kilometre tesviye, 659.051 metrekare parke taşı yapılmıştır. Sanat yapısı olarak; 1 adet köprü ve 109 adet menfez tamamlanmıştır. Isparta İlimizde 330 ünite sulu yeterli içme suyuna sahiptir. 6 ünite yetersiz içme suyuna sahiptir. Proje kapsamında; içme suyu bulunmayan 16 köy ve bağlısına içme suyu tesisi kazandırılmış, içme suyu yetersiz olan 754 köy ve bağlı yerleşimlerinin içme suyu tesisleri yenilenmiş ve atık su toplama işlerinde 6 adet sızdırmasız fosseptik yapılmıştır.

ISPARTA MİLLETVEKİLİ
SAYIN AYLİN CESUR'UN
TBMM 7/38695 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır.

Isparta ilimizin Gönen İlçesi'ne bağlı İğdecik Köyü'nde içme suyu şebekesi eskidiği için bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın şebekenin yenilenmesi yönünde talepleri bulunmaktadır.

Bu anlamda;

1) Isparta ilimizin Gönen ilçesi'ne bağlı İğdecik Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?
2) Isparta ilimizin Gönen İlçesi'ne bağlı İğdecik Köyü'nde ihtiyaç duyulan içme suyu şebekesinin yenilenmemesinin gerekçeleri nelerdir?
3) Isparta ilimizin Gönen İlçesi'ne bağlı İğdecik Köyü'nün içme suyu şebekesinin eskimesine yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

CEVAP

Köylerin Altyapısının Desteklenmesi (KÖYDES) Projesi kapsamında; 2005-2020 yılları arasında, Isparta İlimize toplam 130.138.777 TL ödenek gönderilmiştir. 2020 yılında KÖYDES Projesine ayrılan ödenek 17.790.315 TL'dir. Isparta İlimizin toplam yol ağı 2.048 km olup KÖYDES Projesi kapsamında köy yollarında; 1.225 kilometre asfalt yol, 218 kilometre stabilize yol, 1.418 kilometre onarım, 12 kilometre tesviye, 659.051 metrekare parke taşı yapılmıştır. Sanat yapısı olarak; 1 adet köprü ve 109 adet menfez tamamlanmıştır. Isparta İlimizde 330 ünite sulu yeterli içme suyuna sahiptir. 6 ünite yetersiz içme suyuna sahiptir. Proje kapsamında; içme suyu bulunmayan 16 köy ve bağlısına içme suyu tesisi kazandırılmış, içme suyu yetersiz olan 754 köy ve bağlı yerleşimlerinin içme suyu tesisleri yenilenmiş ve atık su toplama işlerinde 6 adet sızdırmasız fosseptik yapılmıştır.

ISPARTA MİLLETVEKİLİ
SAYIN AYLİN CESUR'UN
TBMM 7/38696 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. Isparta ilimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır.

Isparta ilimizin Atabey İlçesi'ne bağlı İslamköy Köyü'nde içme suyu şebekesi eskidiği için bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın şebekenin yenilenmesi yönünde talepleri bulunmaktadır.

Bu anlamda;

1) Isparta ilimizin Atabey İlçesi'ne bağlı İslamköy Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?
2) Isparta ilimizin Atabey İlçesi'ne bağlı İslamköy Köyü'nde ihtiyaç duyulan içme suyu şebekesinin yenilenmemesinin gerekçeleri nelerdir?
3) Isparta ilimizin Atabey İlçesi'ne bağlı İslamköy Köyü'nün içme suyu şebekesinin eskimesine yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

CEVAP

Köylerin Altyapısının Desteklenmesi (KÖYDES) Projesi kapsamında; 2005-2020 yılları arasında, Isparta İlimize toplam 130.138.777 TL ödenek gönderilmiştir. 2020 yılında KÖYDES Projesine ayrılan ödenek 17.790.315 TL'dir. Isparta İlimizin toplam yol ağı 2.048 km olup KÖYDES Projesi kapsamında köy yollarında; 1.225 kilometre asfalt yol, 218 kilometre stabilize yol, 1.418 kilometre onarım, 12 kilometre tesviye, 659.051 metrekare parke taşı yapılmıştır. Sanat yapısı olarak; 1 adet köprü ve 109 adet menfez tamamlanmıştır. Isparta İlimizde 330 ünite sulu yeterli içme suyuna sahiptir. 6 ünite yetersiz içme suyuna sahiptir. Proje kapsamında; içme suyu bulunmayan 16 köy ve bağlısına içme suyu tesisi kazandırılmış, içme suyu yetersiz olan 754 köy ve bağlı yerleşimlerinin içme suyu tesisleri yenilenmiş ve atık su toplama işlerinde 6 adet sızdırmasız fosseptik yapılmıştır.

ISPARTA MİLLETVEKİLİ
SAYIN AYLİN CESUR'UN
TBMM 7/38697, 7/38698, 7/38699
VE 7/38702 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVABI

7/38697-SORULAR

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. İsparta ilimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır.
İsparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Köke Köyü'nde içme suyu şebekesi eskidiği için bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın şebekenin yenilenmesi yönünde talepleri bulunmaktadır.
Bu anlamda;
1. İsparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Köke Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?
2. İsparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Köke Köyü'nde ihtiyaç duyulan içme suyu şebekesinin yenilenmemesinin gerekçeleri nelerdir?
3. İsparta ilimizin Gelendost İlçesi'ne bağlı Köke Köyü'nün içme suyu şebekesinin eskimesine yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

7/38698-SORULAR

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depoları, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. İsparta ilimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır.
İsparta ilimizin Yalvaç İlçesi'ne bağlı Hisarardı Köyü'nde içme suyu şebekesi eskidiği için bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın şebekenin yenilenmesi yönünde talepleri bulunmaktadır.
Bu anlamda;
1. İsparta ilimizin Yalvaç İlçesi'ne bağlı Hisarardı Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?
2. İsparta ilimizin Yalvaç ilçesi'ne bağlı Hisarardı Köyü'nde ihtiyaç duyulan içme suyu şebekesinin yenilenmemesinin gerekçeleri nelerdir?
3. İsparta ilimizin Yalvaç İlçesi'ne bağlı Hisarardı Köyü'nün içme suyu şebekesinin eskimesine yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

7/38699-SORULAR

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında içme suyu ve su depolan, köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın hak ettikleri temiz suya erişiminin ve köylerimizin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından son derece önemli yatırımlardır. İsparta ilimizin bazı köylerinde eskiyen içme suyu şebeke ağı, içme suyu yetersizliği, su deposunun olmayışı gibi sorunlar vardır. Bu sorunlar köylerimizdeki vatandaşlarımızın düzenli bir şekilde sağlıklı ve yeterli içme suyuna erişimine engel olmaktadır.
İsparta ilimizin Yalvaç İlçesi'ne bağlı Körküler Köyü'nde içme suyu şebekesi eskidiği için bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın şebekenin yenilenmesi yönünde talepleri bulunmaktadır.
Bu anlamda;
1. Isparta ilimizin Yalvaç İlçesi'ne bağlı Körküler Köyü'nde yaşanan içme suyu sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?
2. Isparta ilimizin Yalvaç İlçesi'ne bağlı Körküler Köyü'nde ihtiyaç duyulan içme suyu şebekesinin yenilenmemesinin gerekçeleri nelerdir?
3. Isparta ilimizin Yalvaç İlçesi'ne bağlı Körküler Köyü'nün içme suyu şebekesinin eskimesine yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

7/38702-SORULAR

Köy, çevre ve alt yapı planlamasında kanalizasyon sistemleri, köylerimizin sürdürülebilirliği, atık kontrolü, sağlık konusunda ve vatandaşlarımızın kaliteli bir yaşam standardına sahip olması açısından son derece önemli yatırımlardır. İsparta ilimizin bazı köylerinde kanalizasyon sisteminin olmaması, mevcut fosseptik hatlarının eskimesi sorunları vardır. Bu sorunlar köylerimizde sağlıksız koşullara yol açmakta, vatandaşlarımız için atık kontrolü konusunda yüksek maliyetlere sebep olmaktadır.
İsparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Eldere Köyü'nde kanalizasyon sistemi mevcut değildir ve bu köyümüzde yaşayan vatandaşlarımızın kanalizasyon sorununun çözülmesi yönünde talepleri vardır.
Bu anlamda;
1. İsparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Eldere Köyü'nde yaşanan kanalizasyon sorununun giderilmesi için bakanlığınız bir alt yapı çalışması yapmakta mıdır?
2. İsparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Eldere Köyü'nde ihtiyaç duyulan kanalizasyon sisteminin yapılmamasının gerekçeleri nelerdir?
3. İsparta ilimizin Aksu İlçesi'ne bağlı Eldere Köyü'nün kanalizasyon sorununa yönelik çözümler 2021 yılı yatırım programında yer almakta mıdır?

7/38697, 7/38698, 7/38699 VE 7/38702 CEVAP

Köylerin Altyapısının Desteklenmesi (KÖYDES) Projesi kapsamında; Isparta ilimizde 204 köyde 95.973 vatandaşımız yaşamaktadır. 2005-2020 yıllarında, Isparta ilimize toplam 130.138.777 TL ödenek gönderilmiştir. 2020 yılında KÖYDES Projesine ayrılan ödenek 17.790.315 TL'dir.

Isparta İlimizin toplam yol ağı 2.048 km olup KÖYDES Projesi kapsamında köy yollarında; 1.225 kilometre asfalt yol, 218 kilometre stabilize yol, 1.418 kilometre onarım, 12 kilometre tesviye, 659.051 metrekare parke taşı yapılmıştır. Sanat yapısı olarak; 1 adet köprü ve 109 adet menfez tamamlanmıştır. Isparta ilimizde 330 ünite sulu yeterli içme suyuna sahiptir. 6 ünite yetersiz içme suyuna sahiptir. Proje kapsamında; içme suyu bulunmayan 16 köy ve bağlısına içme suyu tesisi kazandırılmış, içme suyu yetersiz olan 754 köy ve bağlı yerleşimlerinin içme suyu tesisleri yenilenmiş ve atık su toplama işlerinde 6 adet sızdırmasız fosseptik yapılmıştır.

ANKARA MİLLETVEKİLİ
SAYIN LEVENT GÖK'ÜN
TBMM 7/38781 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

Türkiye Cumhuriyeti tarihinin ilk toplu konut projesi olan Ankara Saraçoğlu Mahallesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından röleve, restitüsyon ve restorasyon işlemleri yapılmakta, Bakanlık sözü geçen işlemlerin tescilli yapıların özgün mimari yapısına sadık kalınarak yapılacağını ifade etmektedir. 19 Aralık 2020 tarihinde Saraçoğlu Mahallesinde Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu (TRT) tarafından yayınlanan bir dizinin çekimleri gerçekleştirilmiş, koruma altındaki binalarda yangın sahneleri çekilmiştir. Sahnenin çekimi için çıkartılan yangın sebebiyle koruma altındaki binalarda tahribat meydana gelmiş, Ankara Kurtuluş İtfaiye Amirliği tarafından düzenlenen raporda bina içerisindeki yangının büyümesi sonucu yapıların zarar gördüğü belirtilmiştir. Koruma altındaki tescilli binalarda çekim yapılması için hangi mercilerden ve hangi kapsamda izinler aldığı bilinmemekte, Başkent'in paha biçilemez kültürel ve tarihi mirasına sahip çıkamamaktadır.

Bu bilgiler ışığında:

1) Saraçoğlu Mahallesinde bulunan koruma altındaki binalarda dizi çekimi yapılması için hangi mercilerden izin alınmıştır?
2) Dizi çekimi için çıkartılan yangının büyümesiyle tarihi binada meydana gelen zararın boyutlarını açıklar mısınız?
3) Koruma altındaki binalarda dizi çekimi esnasında çıkartılan yangının büyümesiyle meydana gelen hasara ilişkin soruşturma açılmış mıdır? Açıldıysa süreçte yapılan işlemleri ve sonuçlarını açıklar mısınız?
4) Saraçoğlu Mahallesinin 2015 yılında zorla tahliye edilmesinin ardından geçen süreçte koruma altında bulunan binalarda meydana gelen tahribatları ve bu tahribatların sebeplerini açıklar mısınız?
5) 2015-2020 döneminde Saraçoğlu Mahallesinde kuruyan, kesilen ve sökülen ağaçların sayısını yıllık temelde açıklar mısınız?

CEVAPLAR

1) Türkiye Radyo Televizyon Kurumu tarafından yayınlanması planlanan bir TV dizisinin yapımcısı olan Tims Prodüksiyon, dizinin Ankara il sınırları içindeki çekimleri için ilgili makamlardan (TRT, Ankara Valiliği ve Ankara İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü) gerekli izinleri almıştır.

Yapımcı şirket, TRT adına 20.10.2020 tarihinde ilgili belgelerle birlikte Emlak Konut GYO A.Ş.'ne başvurarak, TV dizisinin tek bir sahnesinin çekiminin, Saraçoğlu Mahallesinde yapılması için izin talep etmiştir. Emlak Konut GYO A.Ş. ile yapımcı şirket arasında yapılan görüşmeler neticesinde, Saraçoğlu Mahallesinde çekim yapılacak alanın tarihi dokusuna hiçbir şekilde zarar verilmemesi için gerekli tüm önlemlerin alınması şartıyla, denetimli ve kontrollü bir çekimin gerçekleştirilmesine izin verilmiştir.

2) Yapım şirketi Tims Prodüksiyon tarafından Saraçoğlu Mahallesi alanında hiçbir tarihi dokuya ve kişilere zarar vermemek kaydıyla bir sahne kurgulanmıştır. Senaryo gereği olarak prodüksiyon şirketi tarafından getirilen dekor malzemeleri (koltuk, dolap, yatak vb.) eskitilmiş ve hasarlı görüntüye sahip bir şekilde set alanında kullanılmıştır.

İtfaiye raporunda da belirtildiği üzere dekor malzemeler arasında yer alan istenmeden yaşanan kaza sonucu koltuğun alevlenmesi sonrasında diğer dekor malzemeleri de etkilenmiştir. Yaşanan olay sadece dekor malzemelerinde hasara neden olmuştur. Çekim yapılan alandaki bina hiçbir şekilde zarara uğramamıştır. İtfaiye ekibi süratle aranmış ve olaya kısa sürede müdahale edilmiştir.

3) Yaşanan talihsiz olay nedeniyle gerekli idari soruşturma yapılmış ve yapılan tespitler sonucu, alanda yer alan hiçbir tarihi yapıya zarar verilmediği anlaşılmıştır.

4) 1944 yılında hayata geçirilen Cumhuriyetin ilk toplu konut projesi Saraçoğlu Mahallesi, uzun yılların getirdiği yorgunluk ve yıpranmayla ilk günlerdeki güvenliğini ve sağlamlığını kaybetmiştir. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 2015 yılında Saraçoğlu Mahallesi'nin zamanla ömrünü tamamlayan mevcut yapılarının, yeniden hayat bulması ve gelecek nesillere taşınması amacıyla çalışmalarına başlanmıştır. Saraçoğlu Mahallesi'nin, özgün mimari yapısı ve tarihi kimliğine uygun şekilde korunması, yenilenmesi ve yaşatılması amaçlanmıştır.

Saraçoğlu Mahallesi'nin gece gündüz yaşayan, doğal yaşama ev sahipliği yapan, 7'den 70'e tüm Ankara halkının yeni buluşma noktası olacak şekilde tekrar hayata geçirilmesi öngörülmüştür. Bu amaçla, bölgenin özgün yapısının korunup, yenilenmesi suretiyle 23.06.2017 Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Emlak Konut GYO A.Ş. arasında değerlendirilmesi Bakanlar Kurulu Kararıyla uygun görülmüştür.

2015 yılından günümüze kadar olan süreçte herhangi bir tahribat olmamış, mevcut tescilli yapılar ve yarım asrı aşan anıt ağaçlar tamamen korunmuştur.

5) Mevcut tüm ağaçların yerinde durum tespitleri yapılarak röleveleri alınmış ve mevcut durum tespit raporları Tabiat Varlıklarını Koruma Komisyonu'na verilmiştir. Tabiat Varlıklarını Koruma Komisyonu'ndan izin alınarak ağaçların bakımı, onarımı ve korunması ile ilgili gerekli çalışmalar yapılmıştır.

Tespit raporunda dikili kuru olarak belirtilmiş olan 183 numaralı ağaca minibüs çarpması neticesinde ağaç hasar almış ve devrilmiştir. Ağaç ile ilgili gerekli raporlar tutularak, Tabiat Varlıklarını Koruma Komisyonu'na konu ile ilgili bildirim yapılmıştır.

BALIKESİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN AHMET AKIN'IN
TBMM 7/38975 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Ayvalık'ta prina fabrikasının havuz duvarı yıkıldı. Etrafa tonlarca zeytin karasuyu aktı, derelerdeki temiz su kirlendi. Vatandaşlar tarafından uzun zamandır kapatılması istenen fabrika yüzünden korkulan çevre felaketi vatandaşların endişelerinde he kadar haklı olduğunu ortaya koydu. Büyük bir doğa tahribatı yaratan olay konusunda Bakanlığınızı ve yetkili kurumları birçok kez uyarmamıza rağmen bu felaketin yaşanması bundan sonra yaşanacakların da adeta habercisi oldu.

1. Her ne kadar mevzuat gerekleri kâğıt üzerinde yerine getirilse de gerçekte mevzuata uyulmadığı yaşanan çevre felaketleri ile ortaya çıkmaktadır. Yetkililer tarafından yapılan denetimlerin yetersizliği, mevzuattaki boşluklardan yararlanılıp fırsata dönüştürülen iş ve eylemler sonucunda çevre kirliliğine yol açılması ve insan sağlığına zarar verilmesi vatandaşlarımızı son derece endişelendirmektedir. Ki bu endişede vatandaşlarımız haklı çıkmıştır. Denetimleriniz ve denetimler sonrası uyguladığınız yaptırımlar en yetkili kurum olmanıza rağmen neden yetersizdir?

2. Felaketin habercisi şikâyetler Bakanlığınız tarafından neden dikkate alınmadı?

3. Başlayan ve sonuç almakta gecikilen denetimlerde neden geç kalındı, neden bu kadar zamanda sonuç alınamadı?

4. Nikita Deresi'ne karasu tahliye eden ve kentte olumsuz hava kirliliği yaratan prina fabrikasına yönelik Bakanlığınız altı ay süreyle kentin çeşitli noktalarında ölçüm ve analizler yapmak üzere "Hava Kalitesi Ölçüm Aracı"nı kentte görevlendirmişti. Ancak tehlike sadece hava kirliliği değildi. Zeytinyağı üretimi sonucunda kirleticiliği yüksekdekantasyon atık suları ile ilgili bir denetim neden yapılmamıştır? Denetimler yapıldıysa sonuçlarına yönelik hangi işlemler yapılmıştır?

5. İnsan sağlığı açısından vazgeçilmezimiz olan zeytinin adının çevre kirliliği ile anılıyor olması da son derece çelişkili bir durum yaratmaktadır. Bununla ilgili Bakanlığınız ivedi olarak hangi çalışmaları yapacaktır?

CEVAPLAR

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 8 inci Maddesinde "Her türlü atık ve artığı, çevreye zarar verecek şekilde, ilgili yönetmeliklerde belirlenen standartlara ve yöntemlere aykırı olarak doğrudan ve dolaylı biçimde alıcı ortama vermek, depolamak, taşımak, uzaklaştırmak ve benzeri faaliyetlerde bulunma yasaktır" hükmü yer almaktadır.

2872 sayılı Çevre Kanunu'na dayalı olarak yayımlanan Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği'nin (SKKY) 31 inci Maddesine göre, alıcı ortama deşarj yapacak olan atıksu kaynakları faaliyet gösterdikleri sektörlere göre SKKY EK-1'de verilen alıcı ortama deşarj standartlarını sağlamak zorundadırlar. Dolayısıyla, zeytinyağı sektöründe faaliyet gösteren bir işletmenin üretim sonucu ortaya çıkan atıksularını Çevre İzni kapsamında alıcı ortama deşarj edebilmesi, ancak bir atıksu

arıtma tesisi kurup SKKY Ek-1'de yer alan Tablo 5.5'teki deşarj standartlarını sağlaması sonrasında mümkündür.

Diğer taraftan, Bakanlığımızca 2015/10 sayılı "Zeytinyağı Tesislerinde Oluşan Atıksuların Yönetiminde Uyulması Gereken Teknik Hususlar Genelgesi" yayımlanmıştır. Genelgede hem zeytinyağı tesislerinden çıkan atıksuların hem de pirinanın ne şekilde yönetilmesi gerektiği ve bunlara ilişkin teknik esaslar yer almaktadır.

Gelen yoğun koku şikâyetleri kapsamında; Doğuş Pirina Yağ ve Yağlı Mad. San. Tic. A.Ş.'de 28.08.2019 tarihinde Koku Oluşturan Emisyonların Kontrolü Hakkında Yönetmelik kapsamında işletmeye ait bacalarda koku emisyon ölçümleri yapılmıştır.

15.10.2019 tarihli ölçüm raporunda ölçüm parametrelerinin ilgili yönetmelikteki sınır değerlerin üzerinde olması nedeniyle söz konusu işletmeye 2872 Sayılı Çevre Kanunu'nun 20. Maddesinin (c) bendi ikinci paragrafı hükmü uyarınca idari yaptırım uygulanarak gerekli önlemlerin alınması için süre verilmiştir. Bu süre zarfında; işletmede kokuya sebep olan kaynaklarda kokunun önlenmesi amacıyla bacalarda revizyon ve filtre yenileme çalışmaları tamamlanarak yetkili laboratuvar tarafından 25.02.2020 tarihinde bacalarda koku ölçümü yapılmış olup 09.03.2020 tarihli ölçüm raporunda ölçüm parametrelerinin ilgili yönetmelikteki sınır değerleri sağladığı görülmüştür.

Son dönemde koku şikâyetlerinin artması sebebiyle işletmede ani denetim yapılmış olup Koku Oluşturan Emisyonların Kontrolü Hakkında Yönetmelik kapsamında 2 adet kurutma bacası ve 1 adet pirina yakıtlı buhar kazanı bacasında yapılan ölçüm sonuçlarının Yönetmelik sınır değerlerini sağlamadığı gerekçesiyle 2872 Sayılı Çevre Kanununun 20. Maddesinin (c) bendi ikinci paragrafı hükmü ile 23. Madde hükmü uyarınca işletmeye ikinci kez idari para cezası uygulanarak gerekli iyileştirmeler için 45 günlük süre verilmiştir.

Ayrıca; söz konusu işletmede TÜBİTAK-MAM personeli ile birlikte 13-14.01.2021 tarihlerinde yapılan denetimde 5 adet bacada koku, yanma gazı ve toz ölçümleri yapılmış olup TÜBİTAK-MAM tarafından raporlanması sonucunda gerekli değerlendirme yapılacaktır.

2020 yılı içerisinde, 2872 Sayılı Çevre Kanunu kapsamında gerek şikâyete bağlı gerekse ani olarak bölgede faaliyet gösteren zeytinyağı üretimi yapan tesislere yönelik 14, Doğuş Pirina işletmesine yönelik 8 denetim yapılmıştır. Doğuş Pirina işletmesine 20.05.2020 tarihinde yapılan denetim esnasında atık pirinayı alıcı ortama deşarj ettiği tespit edilmiş ve işletmeye 2872 Sayılı Çevre Kanunu'nun 20.1.6 maddesi hükmü uyarınca idari yaptırım uygulanmıştır.

Doğuş Pirina işletmesiyle ilgili olarak ayrıca 15.12.2020 tarihinde meydana gelen prina depolama havuzu duvarının patlaması olayı ile ilgili olarak İl Müdürlüğümüz çevre denetim personelince aynı gün içerisinde inceleme ve denetim yapılmış olup yapılan tespitler ışığında firmaya 2872 Sayılı Çevre Kanunu'nun 23. maddesi hükümleri uyarınca ikinci kez 20.1.6. madde kapsamında idari yaptırım uygulanmıştır.

KIRŞEHİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN METİN İLHAN'IN
TBMM 7/38979 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Hâzinenin kefil olduğu kredilerle Yap-İşlet-Devret modeliyle geçtiğimiz aylarda Sayıştay raporlarında da belirtildiği üzere 78 milyon avro kamu zararı oluştuktan sonra özel sektörce yapımı tamamlanarak hizmete açılan Ankara-Niğde otoyolunun fahiş fiyatları bir yana Kırşehir bölümüne denk gelen köy yollarının plansız bir şekilde otoyola bağlanması köylüler için büyük sorun teşkil edecektir. Otoyola köy yollarının bağlanması doğru bir uygulamadır ancak Kırşehir'de ikamet eden Ağaçören, Harmandalı, Sarıyahşi vb köyler ve Ortaköy gibi İlçelere işi dolayısıyla gitme zorunda kalan çok sayıda vatandaşımız 10 km'lik otoyol bağlantısı için tam 15 TL ödemek zorunda kalacaklardır. Gidiş-dönüş hesaba katıldığında ise bu rakam 30 TL'ye çıkmaktadır. Yine çok kısa bir mesafe olan 10 km'lik Kırşehir-Harmandalı bağlantı yolu için 2. sınıf araçlardan istenen ücret 22,5 TL, 3. Sınıf araçlar için 26,5 TL, 4. sınıf araçlar için 34 TL, 5. sınıf araçlar için ise 41,5 TL ücret istenmektedir. Kırşehir'den Ankara'ya gitmek isteyen 1. sınıf bir aracın ödemesi gereken ücret 80,5 TL olurken, Kırşehir'den Niğde'ye gitmek isteyen bir binek otomobil sürücüsü 62,5 TL olarak belirlenmiştir. Bu rakamlar Kırşehirliler için oldukça yüksektir. Bu durumda bu otoyulun ticari faaliyetler dışında hemşerilerimizce kullanılması çok zor görünmektedir.

Bu bağlamda,

1) Kırşehir bağlantı noktasında Hükümet'in "Deli Dumrul" misali bölgedeki köylülere yaşattığı bu mağduriyet çözülecek midir?

2) Kırşehirlilerin otoyolu bu yüksek fiyatlar ile ticari faaliyet dışında kullanması oldukça zor görünmektedir. Fiyatların Kırşehirlilerin ekonomik durumu da göz önünde bulundurularak makûl bir seviyeye çekilmesi hususunda ihaleyi alan şirket ile ortak bir çalışmanız var mıdır?

CEVAP

Önergede belirtilen hususlara ilişkin Bakanlığımızca yürütülen bir çalışma bulunmamakta olup; söz konusu hususlara ilişkin bilgilerin Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığından edinilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

2.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, taksimetre ayarlama ücretlerine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın cevabı (7/39424)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98. TBMM İç tüzüğünün 96. Maddesi gereğince Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mustafa VARANK tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 05.01.2021

D. Müsavat DERVİŞOĞLU
İzmir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

Ekonomik verilerin ışığında ülkemizin bir ekonomik krizin içinde olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Aşağı yönlü hızlı bir seyir izleyen ekonomik görünümle ülkemiz yüzleşmektedir. Bu tablo çerçevesince hane halkı ve özel sektör borç sorunları taşınamaz hale gelmiştir. Bu ortamda esnafımızın yaşadığı ekonomik sorunlar her geçen gün ağırlaşmaktadır. Zaten var olan ekonomik krize, pandemi şartlarının da getirdiği zorluklar eklenmiş; bu durum neticesinde üretim, istihdam ve ticaret durmuş, çok sayıda dükkân ve işyeri kapanma noktasına gelmiştir.

Esnafımızın yaşadığı sorunlardan taksici esnafımız da en derin boyutta etkilenmektedir. Ülkemizin ekonomik ve sosyal hayatında önemli bir yere sahip olan taksici esnafımız her ekonomik kriz döneminde olduğu gibi pandemi sürecinde de, yine en fazla etkilenen kesimlerin arasında yer almaktadır. Açıklanan teşvik paketleri doğrultusunda alınan tedbirler hiçbir esnafımızın derdine çözüm getiremediği gibi taksici esnafımızın sorunlarına da çözüm olmada yetersiz kalmıştır. Öte yandan, taksici esnafımız iktidardan yeterli desteği göremediği gibi, bazı ek maliyetlerden de müzdarip bulunmaktadır. Bahse konu bu maliyetlerden biri de taksimetre ayarlama ücretlendirmelerinden kaynaklanan ek külfetlerdir.

Taksimetre ücretlerine zam yapıldığında taksici esnafımızın yeni fiyat tarifeleri doğrultusunda taksimetrelerini ayarlatmaları gerekmektedir. Söz konusu bu hizmetin ücreti taksimetre satışı yapan özel şirketler tarafından tahsil edilmektedir. Bu şirketlerin sunduğu hizmetin bedelinin 250 TL ile 700 TL arasında değiştiği anlaşılmaktadır. Örneğin, İstanbul Havalimanında faaliyet gösteren taksici esnafımızda taksimetre ayarlama ücreti olarak 250 TL tahsil edilirken şehir genelinde bu tutar taksici esnafımıza 650 TL olarak yansıtılmaktadır. Bunun yanı sıra aynı

firmadan aynı hizmeti Ankara'da faaliyet gösteren taksici esnafı 450 TL'ye İzmir'de faaliyet gösteren taksici esnafi ise 350 TL'ye satın almaktadır. Taksimetre ayarlama hizmetinin ülke genelinde yalnızca üç firma tarafından yapılıyor olması yeterli rekabet ortamının oluşumunu engellemekte ve taksici esnafımızın bahse konu hizmeti yüksek maliyetle satın almasına neden olmaktadır.

Bu çelişkili durumun aydınlatılması kapsamında;

1- Taksimetre ayarlama ücretleri belirlenirken hangi kriterler esas alınmaktadır?

2- Taksici esnafımıza uygulanan taksimetre ayarlamaya yönelik fiyatlandırmalar hangi sebeple iller arasında farklılık göstermektedir?

3- Aynı şehir içerisinde havalimanlarında faaliyet gösteren taksiciler için taksimetre ayarlama ücreti daha düşükken şehir geneli için neden daha yüksek bir ücret alınmaktadır?

4- Bakanlığınızın fiyatlandırma mekanizmasını düzenlemeye yönelik herhangi bir çalışması mevcut mudur?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-75833232-610-2258722 26/01/2021
Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 15.01.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.764291 sayılı yazınız.

Bakanlığıma intikal eden, İzmir Milletvekili Sayın D.Müsavat DERVİŞOĞLU tarafından cevcih edilen, 7/39424 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mustafa VARANK
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN D. MÜSAVAT DERVİŞOĞLU'NUN

7/39424 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Ekonomik verilerin ışığında ülkemizin bir ekonomik krizin içinde olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Aşağı yönlü hızlı bir seyir izleyen ekonomik görünümle ülkemiz yüzleşmektedir. Bu tablo çerçevesinde hane halkı ve özel sektör borç sorunları taşınamaz hale gelmiştir. Bu ortamda esnafımızın yaşadığı ekonomik sorunlar her geçen gün ağırlaşmaktadır. Zaten var olan ekonomik krize, pandemi şartlarının da getirdiği zorluklar eklenmiş; bu durum neticesinde üretim, istihdam ve ticaret durmuş, çok sayıda dükkan ve işyeri kapanma noktasına gelmiştir.

Esnafımızın yaşadığı sorunlardan taksici esnafımız da en derin boyutta etkilenmektedir. Ülkemizin ekonomik ve sosyal hayatında önemli bir yere sahip olan taksici esnafımız her ekonomik kriz döneminde olduğu gibi pandemi sürecinde de, yine en fazla etkilenen kesimlerin arasında yer almaktadır. Açıklanan teşvik paketleri doğrultusunda alınan tedbirler hiçbir esnafımızın derdine çözüm getiremediği gibi taksici esnafımızın sorunlarına da çözüm olmada yetersiz kalmıştır. Öte yandan, taksici esnafımız iktidardan yeterli desteği göremediği gibi, bazı ek maliyetlerden de mustarip bulunmaktadır. Bahse konu bu maliyetlerden biri de taksimetre ayarlama ücretlendirmelerinden kaynaklanan ek külfetlerdir.

Taksimetre ücretlerine zam yapıldığında taksici esnafımızın yeni fiyat tarifeleri doğrultusunda taksimetrelerini ayarlamaları gerekmektedir. Söz konusu bu hizmetin ücreti taksimetre satışı yapan özel şirketler tarafından tahsil edilmektedir. Bu şirketlerin sunduğu hizmetin bedelinin 250 TL ile 700 TL arasında değiştiği anlaşılmaktadır. Örneğin, İstanbul Havalimanında faaliyet gösteren taksici esnafımızda taksimetre ayarlama ücreti olarak 250 TL tahsil edilirken şehir genelinde bu tutar taksici esnafımıza 650 TL olarak yansıtılmaktadır. Bunun yanı sıra aynı hizmeti Ankara'da faaliyet gösteren taksici esnafı 450 TL'ye, İzmir'de faaliyet gösteren taksici esnafı ise 350 TL'ye satın almaktadır. Taksimetre ayarlama hizmetinin ülke genelinde yalnızca üç firma tarafından yapılıyor olması yeterli rekabet ortamının oluşumunu engellemekte ve taksici esnafımızın bahse konu hizmeti yüksek maliyetle satın almasına neden olmaktadır.

Bu çelişkili durumun aydınlatılması kapsamında;

Soru 1- Taksimetre ayarlama ücretleri belirlenirken hangi kriterler esas alınmaktadır?

Soru 2- Taksici esnafımıza uygulanan taksimetre ayarlamaya yönelik fiyatlandırmalar hangi sebeple iller arasında farklılık göstermektedir?

Soru 3- Aynı şehir içerisinde havalimanlarında faaliyet gösteren taksiciler için taksimetre ayarlama ücreti daha düşükken şehir geneli için neden daha yüksek bir ücret alınmaktadır?

Soru 4- Bakanlığınızın fiyatlandırma mekanizmasını düzenlemeye yönelik herhangi bir çalışması mevcut mudur?

CEVAPLAR

Cevap 1-2-3-4- Taksimetreler 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanunu kapsamında yer almakta olup, söz konusu Kanun'un 17nci maddesi gereği Bakanlığımız, taksimetrelerin sadece muayene ve damgalanmasına ilişkin ücreti belirlemektedir.

Muayene işlemlerinden alınacak ücretler; 8.2.1989 tarihli ve 20074 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "*Ölçü ve Ölçü Aletlerinden Alınacak Muayene ve Damgalama Ücret Yönetmeliği*" çerçevesinde Bakanlığımızca tespit edilmektedir. 2021 yılı taksimetre muayene ücreti KDV (%18) hariç 89,6 TL'dir ve bu ücret illere göre farklılık göstermemektedir.

DÖNEM: 27 **YASAMA YILI: 4**

43'ÜNCÜ BİRLEŞİM
28 OCAK 2021 PERŞEMBE
SAAT: 14.00

GRUP ÖNERİLERİ

1.- 229 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 9 uncu maddelerden, ikinci bölümünün 10 ila 25 inci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 13.10.2020 tarihli 4'üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun,

28 Ocak 2021 ile 2, 3, 4, 9, 10, 11, 16, 17, 18, 23, 24, 25 Şubat 2021 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

28 Ocak 2021 Perşembe günkü Birleşiminde 234 Sıra Sayılı Kanun Teklifine kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

28 Ocak 2021 Perşembe günkü Birleşiminde 234 Sıra Sayılı Kanun Teklifine kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanamaması halinde haftalık çalışma günlerinin dışında 29 Ocak 2021 Cuma günü saat 14:00'te toplanması ve bu Birleşiminde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve 234 Sıra Sayılı Kanun Teklifine kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

çalışmalarını sürdürmesi,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 26.01.2021 tarihli 41'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

***Dijital Mecralar Komisyonu**
28.01.2021 Perşembe - Saat: 11.00

***Deprem Araştırma Komisyonu**
28.01.2021 Perşembe - Saat: 14.00

***Milli Savunma Komisyonu**
28.01.2021 Perşembe - Saat: 10.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

43'ÜNCÜ BİRLEŞİM 28 OCAK 2021 PERŞEMBE SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

❄ ❄ ❄

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

❄ ❄ ❄

3 – SEÇİM

❄ ❄ ❄

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

❄ ❄ ❄

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

❄ ❄ ❄

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

❄ ❄ ❄

1.- **(S. Sayısı: 229)** Samsun Milletvekili Fuat Köktaş ve 48 Milletvekilinin Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3112) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.10.2020) **(*) (**) (X)**

2.- **(S. Sayısı: 236)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasında Geçici Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komite'nin; Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair Protokol I'e Ait Tablo I'in Tadili Hakkında 1/2020 Sayılı Kararı ile Geçici Serbest Ticaret Anlaşması'nın "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sinin Tadili Hakkında 2/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/3003) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.10.2020) **(X)**

3.- **(S. Sayısı: 235)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanlarında İş Birliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2982) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.10.2020) **(X)**

4.- **(S. Sayısı: 156)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2372) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.12.2019) **(X)**

5.- **(S. Sayısı: 142)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2276) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) **(X)**

6.- **(S. Sayısı: 83)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1590) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) **(X)**

7.- **(S. Sayısı: 234)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Arabuluculuk Sonucunda Yapılan Milletlerarası Sulh Anlaşmaları Hakkında Birleşmiş Milletler Konvansiyonunun Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2981) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.10.2020) **(X)**

8.- **(S. Sayısı: 139)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2273) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) **(X)**

9.- **(S. Sayısı: 29)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Serbest Ticaret Anlaşması'nın `Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun Teklifi (2/1362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) **(X)**

(*) Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.

(**) İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

10.- **(S. Sayısı: 66)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bişkek Kırgız-Türk Dostluk Devlet Hastanesi Açılması, Ortak İşletilmesi ve Devri ile Kırgız Cumhuriyeti Vatandaşlarının Türkiye'de Tıp ve Tıpta Uzmanlık Eğitimi Almasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1602) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) **(X)**

11.- **(S. Sayısı: 23)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1193) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) **(X)**

12.- **(S. Sayısı: 157)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile İsviçre Konfederasyonu Arasında Tarım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2373) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.12.2019) **(X)**

13.- **(S. Sayısı: 164)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2403) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) **(X)**

14.- **(S. Sayısı: 136)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) **(X)**

15.- **(S. Sayısı: 82)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1582) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) **(X)**

16.- **(S. Sayısı: 163)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2401) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.01.2020) **(X)**

17.- **(S. Sayısı: 246)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Demiryolu Yük ve Yolcu Taşımacılığına İlişkin Çerçeve Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3054) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) **(X)**

18.- **(S. Sayısı: 33)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nın `Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemleri Hakkında Protokol II'sini Değiştiren 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) **(X)**

19.- **(S. Sayısı: 140)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokol ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2274) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) **(X)**

20.- **(S. Sayısı: 123)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2217) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) **(X)**

21.- **(S. Sayısı: 191)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

22.- **(S. Sayısı: 245)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) **(X)**

23.- **(S. Sayısı: 31)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) **(X)**

24.- **(S. Sayısı: 120)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1796) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) **(X)**

25.- **(S. Sayısı: 166)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yük ve Yolcu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2222) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) **(X)**

26.- **(S. Sayısı: 54)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptı ve Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) **(X)**

27.- **(S. Sayısı: 195)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2499) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) **(X)**

28.- **(S. Sayısı: 95)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) **(X)**

29.- **(S. Sayısı: 204)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moritanya İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Deniz Ekonomisi Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1365) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

30.- **(S. Sayısı: 172)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) **(X)**

31.- **(S. Sayısı: 98)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adlî Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) **(X)**

32.- **(S. Sayısı: 153)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

33.- **(S. Sayısı: 141)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanan Mevcut Protokol I'in Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2275) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) **(X)**

34.- **(S. Sayısı: 192)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) **(X)**

35.- **(S. Sayısı: 34)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1245) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) **(X)**

36.-**(S. Sayısı: 47)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) **(X)**

37.- **(S. Sayısı: 76)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

38.- **(S. Sayısı: 88)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyeti'nin Beyanlarla Birlikte Katılmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1801) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) **(X)**

39.- **(S. Sayısı: 21)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) **(X)**

40.- **(S. Sayısı: 25)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) **(X)**

41.- **(S. Sayısı: 26)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) **(X)**

42.- **(S. Sayısı: 30)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) **(X)**

43.- **(S. Sayısı: 55)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) **(X)**

44.- **(S. Sayısı: 60)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lesoto Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1537) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) **(X)**

45.- **(S. Sayısı: 67)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'nın 9/7'nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1782) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) **(X)**

46.- **(S. Sayısı: 70)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

47.- **(S. Sayısı: 72)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

48.- **(S. Sayısı: 73)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

49.- **(S. Sayısı: 74)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

50.- **(S. Sayısı: 75)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

51.- **(S. Sayısı: 86)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) **(X)**

52.- **(S. Sayısı: 87)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn'da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1799) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) **(X)**

53.- **(S. Sayısı: 89)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısı'nda Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolü'ne Yönelik Değişikliğin (Kigali Değişikliği-2016) Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1896) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) **(X)**

54.- **(S. Sayısı: 96)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1775) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) **(X)**

55.- **(S. Sayısı: 97)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Doğu Karayip Devletleri Örgütü Arasında Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1780) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) **(X)**

56.- **(S. Sayısı: 101)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1950) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) **(X)**

57.- **(S. Sayısı: 108)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) **(X)**

58.- **(S. Sayısı: 109)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) **(X)**

59.- **(S. Sayısı: 110)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) **(X)**

60.- **(S. Sayısı: 111)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1802) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) **(X)**

61.- **(S. Sayısı: 114)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) **(X)**

62.- **(S. Sayısı: 119)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) **(X)**

63.- **(S. Sayısı: 121)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Kültür Enstitüsü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2020) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) **(X)**

64.- **(S. Sayısı: 124)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kör, Görme Engelli veya Başka Bir Nedenle Basılı Materyal Okuma Engelli Kişilerin Yayımlanmış Eserlere Erişiminin Kolaylaştırılmasına Dair Marakeş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2218) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) **(X)**

65.- **(S. Sayısı: 125)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyon, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2223) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) **(X)**

66.- **(S. Sayısı: 126)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğünün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2224) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) **(X)**

67.- **(S. Sayısı: 127)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) **(X)**

68.- **(S. Sayısı: 137)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2027) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) **(X)**

69.- **(S. Sayısı: 138)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2028) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) **(X)**

70.- **(S. Sayısı: 147)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

71.- **(S. Sayısı: 148)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

72.- **(S. Sayısı: 150)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1596) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

73.- **(S. Sayısı: 151)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1779) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

74.- **(S. Sayısı: 152)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

75.- **(S. Sayısı: 154)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

76.- **(S. Sayısı: 165)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) **(X)**

77.- **(S. Sayısı: 167)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1583) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) **(X)**

78.- **(S. Sayısı: 168)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1795) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) **(X)**

79.- **(S. Sayısı: 169)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) **(X)**

80.- **(S. Sayısı: 170)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşması'na Ek Altıncı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) **(X)**

81.- **(S. Sayısı: 171)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2496) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) **(X)**

82.- **(S. Sayısı: 177)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mozambik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

83.- **(S. Sayısı: 178)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

84.- **(S. Sayısı: 179)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

85.- **(S. Sayısı: 180)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Madencilik ve Hidrokarbon Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1587) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

86.- **(S. Sayısı: 181)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

87.- **(S. Sayısı: 182)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1594) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

88.- **(S. Sayısı: 183)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

89.- **(S. Sayısı: 184)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

90.- **(S. Sayısı: 185)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2221) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

91.- **(S. Sayısı: 186)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

92.- **(S. Sayısı:187)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

93.- **(S. Sayısı: 188)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2032) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

94.- **(S. Sayısı: 189)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

95.- **(S. Sayısı: 190)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

96.- **(S. Sayısı: 193)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2029) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) **(X)**

97.- **(S. Sayısı: 194)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) **(X)**

98.- **(S. Sayısı: 201)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

99.- **(S. Sayısı: 202)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

100.- **(S. Sayısı: 203)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sao Tome ve Prinsipe Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

101.- **(S. Sayısı: 205)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zimbabve Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

102.- **(S. Sayısı: 206)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

103.- **(S. Sayısı: 208)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) **(X)**

104.- **(S. Sayısı: 209)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) **(X)**

105.- **(S. Sayısı: 210)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un 28 Ocak 1964 Tarihli Ek Protokol ve 16 Kasım 1982 Tarihli Protokol ile Değiştirilen 29 Temmuz 1960 Tarihli Nükleer Enerji Alanında Üçüncü Şahıslara Karşı Hukuki Mesuliyete Dair Sözleşmeyi Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) **(X)**

106.- **(S. Sayısı: 211)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) **(X)**

107.- **(S. Sayısı: 219)** 2019 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (5/3) (Dağıtma tarihi: 25.06.2020)

108.- **(S. Sayısı: 220)** Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.07.2020)

109.- **(S. Sayısı: 233)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2819) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.10.2020) **(X)**

110.- **(S. Sayısı: 241)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) **(X)**

111.- **(S. Sayısı: 242)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askeri İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2782) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) **(X)**

112.- **(S. Sayısı: 243)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2848) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) **(X)**

113.- **(S. Sayısı: 244)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Karadağ Arasında Karadağ Vatandaşlarına Konsolosluk Yardımı Sunulması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2983) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) **(X)**

TBMM Basımevi / 2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
27	4

SIRA SAYISI: 236

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasında Geçici Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komite'nin; Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair Protokol I'e Ait Tablo I'in Tadili Hakkında 1/2020 Sayılı Kararı ile Geçici Serbest Ticaret Anlaşması'nın "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sinin Tadili Hakkında 2/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/3003) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **2/3003 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı **4**

- Genel Gerekçesi **4**

- **Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi** **6**

- **Dışişleri Komisyonu Raporu** **7**

- **Muhalefet Şerhleri** **12**

- **Teklif Metni** **14**

- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** **14**

- **1/2020 Sayılı Karar** **15**

- **2/2020 Sayılı Karar** **17**

- **Ek** **19**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 673023 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasında Geçici Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komite'nin; Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair Protokol I' e Ait Tablo I'in Tadili Hakkında 1/2020 Sayılı Kararı ile Geçici Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sinin Tadili Hakkında 2/2020 Sayılı Kararı"nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop

Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/3003)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Türkiye ile Filistin arasındaki Geçici Serbest Ticaret Anlaşması (STA) 20 Temmuz 2004 tarihinde imzalanmış ve 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Filistin menşeli hurmanın Türkiye'ye ithalinde hâlihazırda tanınmış bulunan yılda 1.000 tonluk gümrük vergisinden muaf tarife kotasının yılda 3.000 tona çıkartılması hususunda iki ülke arasında mutabakata varılmıştır. Buna istinaden, Ortak Komitenin 9 Ocak 2020 tarihli ve 1/2020 sayılı Kararı ile söz konusu STA'nın I sayılı Protokolüne ait Tablo l'de gerekli değişiklik yapılmıştır.

Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülasyonu (PAAMK) ve Batı Balkan menşe kümülasyonu sistemlerine taraf ülkeler arasındaki STA'ların eklerinde yer alan menşe protokollerinin yürürlükten kaldırılarak, PAAMK sisteminde uygulanan menşe kurallarının çok taraflı tek bir anlaşmayla düzenlenmesi için hazırlanan Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Türkiye Cumhuriyeti adına 4 Kasım 2011 tarihinde imzalanmış ve 1 Şubat 2014 tarihi itibarıyla ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bölgesel Konvansiyonun uygulamaya konulması ile Türkiye, AB, EFTA, Akdeniz ülkeleri ve Balkan ülkeleri arasındaki STA'ların menşe protokolleri Bölgesel Konvansiyon eki menşe kurallarına atıfta bulunacak şekilde yürürlükten kaldırılarak, yeknesak kurallar çerçevesinde işleyen geniş bir çapraz kümülasyon alanı oluşturulmaktadır. Söz konusu yeni kümülasyon sisteminin fiilen işleyebilmesi için taraf ülkelerin Bölgesel Konvansiyonu onaylamaları yeterli olmamakta, mezkûr Konvansiyon ekindeki menşe protokolünün taraf ülkeler arasındaki tüm STA'ların mevcut menşe protokollerinin yerine geçmesini sağlayacak değişiklik işlemlerinin de

ayrı ayrı yapılması gerekmektedir. Bu kapsamda, Bölgesel Konvansiyonu 4 Kasım 2011 tarihinde imzalayan ve 18 Eylül 2013 tarihinde yürürlüğe koyan Filistin ile ülkemiz arasındaki STA'nın "menşeli ürünler" kavramının tanımı ve idari işbirliği yöntemlerine ilişkin II sayılı Protokolünün bahse konu Konvansiyona atıfta bulunacak şekilde 9 Ocak 2020 tarihinde imzalanan 2/2020 sayılı Ortak Komite Kararı ile değiştirilmesi öngörülmektedir.

Ayrıca, Türkiye-Filistin STA'sının protokolleri ve eklerine ilişkin teknik nitelikli değişikliklerin Cumhurbaşkanınca doğrudan onaylanmasına dair yetki verilmesi için 10 Şubat 2005 tarihli ve 5301 sayılı Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasındaki Geçici Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanunda değişiklik yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Böylece, STA'nın protokolleri ve eklerine ilişkin teknik nitelikli değişikliklerin yürürlüğe giriş sürecinin kısaltılması mümkün olabilecektir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 90666677-599-23348 *29 Haziran 2020*

Konu: Ortak Komite Kararları

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Devleti arasındaki Geçici Serbest Ticaret Anlaşmasının Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair I Sayılı Protokolüne Ait Tablo I'in tadili ile "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin II Sayılı Protokolünün tadili hakkında 9 Ocak 2020 tarihinde imzalanan 1/2020 ve 2/2020 sayılı Ortak Komite Kararlarını, Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince, Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine ilişkin değişikliklerin Cumhurbaşkanınca doğrudan onaylanmasına dair yetkiyle birlikte onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu *22/10/2020*

Esas No: 2/3003

Karar No: 159

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 29/6/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan "Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Devleti arasındaki Geçici Serbest Ticaret Anlaşmasının Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair I sayılı Protokolüne Ait Tablo 1'in tadili ile 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin II sayılı Protokolünün tadili hakkında 9 Ocak 2020 tarihinde imzalanan 1/2020 ve 2/2020 sayılı Ortak Komite Kararları" 1/7/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla "Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasında Geçici Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komitenin; Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair Protokol I'e Ait Tablo I'in Tadili Hakkında 1/2020 Sayılı Kararı ile Geçici Serbest Ticaret Anlaşmasının 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sinin Tadili Hakkında 2/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi" olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 3/7/2020 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilen 2/3003 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27'nci Yasama Dönemi 7/10/2020 tarihli 23'üncü toplantısında Dışişleri Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Devleti arasında Geçici Serbest Ticaret Anlaşması ile kurulan Ortak Komite'nin, Serbest Ticaret Anlaşması'nın I sayılı Protokolü'ne ait Tablo I'de değişiklik yapılmasını ve Anlaşma'nın "Menşeli ürünler" kavramının tanımı ve idari iş birliği yöntemlerine ilişkin II sayılı Protokolü'nün değiştirilmesini öngören 1/2020 ve 2/2020 sayılı kararlarının onaylanmasının uygun bulunmasının ve Cumhurbaşkanı'na Anlaşma'nın protokol ve eklerine ilişkin değişiklikleri doğrudan onaylama yetkisi verilmesinin amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Dışişleri Bakan Yardımcısı Yavuz Selim Kıran tarafından;

İsrail-Filistin ihtilafının kritik bir dönemeçten geçtiği, Filistin'in bu dönemde İsrail'in işgalci ve hukuk dışı politikalarının yanı sıra uluslararası alanda yoğun baskılara maruz kaldığı,

İsrail hükûmetinin yasa dışı yerleşimler başta olmak üzere işgali genişletmeye yönelik uygulamalarının Kudüs'ün tarihi ve hukuki statüsünü aşındırdığı, diğer taraftan meseleye tek taraflı müdahalelerin Filistin'in maruz kaldığı adaletsizliği derinleştirdiği,

Ekonomik ve sosyal alanda, TİKA'nın, Kızılay'ın, AFAD'ın, Diyanet İşleri Başkanlığının ve bütün ilgili kurumların yanı sıra sivil toplum örgütlerimizin Filistin halkına yönelik yardımlarının aralıksız olarak devam ettiği,

Ülkemiz ve Filistin arasında 14 Aralık 2017 tarihinde yürürlüğe giren hibe anlaşması çerçevesinde 2018-2019 yıllarında dört dilimde 10 milyon doların Filistin'e aktarıldığı,

TİKA'nın Filistin'e yönelik pek çok proje gerçekleştirdiği,

İslam İşbirliği Teşkilatı 46'ncı Dışişleri Bakanları Konseyi kararına istinaden 2019 yılında Filistin bütçesine 1 milyon dolar tutarında ek mali katkıda bulunulduğu,

Teknik altyapı ve temel hizmetlerin yetersizliği ve kronik işsizlik ile İsrail işgalinin yarattığı koşullar nedeniyle ekonomik kırılganlığı açısından Filistin'in bütçe desteği ve kalkınma yardımları gibi dış yardımlara bağımlı bir ülke olduğu,

Filistin ekonomisinin en önemli girdisi olan turizmin salgından fazlasıyla etkilendiği,

Bu koşullarda Ortak Komite Kararı'nın Filistin'e yönelik ciddi bir destek, dayanışma ve yardımlaşmanın göstergesi olacağı,

1/2020 sayılı Ortak Komite kararıyla Filistin'in ülkemize başlıca ihraç ürünü olan hurmanın ihraç kotasının bin tondan 3 bin tona çıkarıldığı,

İsrail Hükümetinin yasa dışı yerleşim yerlerinde sağladığı çeşitli kolaylıklarla üretilen ürünleri İsrail malı olarak uluslararası pazarlarda sattığı, bunun Filistinli çiftçilerin yetiştirdikleri ürünlerin rekabetçiliğini olumsuz düzeyde etkilediği,

2/2020 sayılı Karar'ın ise Filistin ve ülkemiz arasındaki serbest ticaret anlaşması ekindeki menşeli ürünler protokolünün, ülkemizin 2014'te, Filistin'in 2013'te taraf olduğu Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon'la uyumlu olacak şekilde güncellenmesine ilişkin olduğu,

Ticaret Bakanlığı temsilcisi tarafından;

Anlaşma ile TİKA'nın özellikle ürün saklama ve pazarlama konusundaki eğitimlere katkı sağlanmasının amaçlandığı, Tarım ve Orman Bakanlığının bu çerçevede 2019 'un Ekim ayında Filistin'de hurma konusunda bilgilendirme eğitimi verdiği,

Menşe kümülasyonundaki revizyonlar sayesinde Türkiye ve Filistin'in ikili ticarette Pan Avrupa Akdeniz Bölgesi ülkelerinden tedarik ettikleri girdilerle ürettikleri ürünleri, mevcut STA çerçevesinde, menşe problemi olmadan satabilecekleri,

Pan Avrupa Akdeniz Bölgesi'nde ülkemizle ticarette bu imkândan yararlanamayan tek ülkenin Filistin olduğu,

Komisyon üyeleri tarafından Teklif ile ilgili olarak;

Görüşülen Anlaşma'nın İngilizce ve Türkçe olmak üzere iki dilde hazırlandığı, İngilizce metnin altında imza olduğu ancak Türkçe metnin imzalanmadığı, bu nedenle burada bir usul eksikliğinin olduğu, Dışişleri Komisyonunun da böyle bir usul eksikliğini göz ardı etmemesi gerektiği ve bu husus tamamlanmadan Anlaşma'nın Komisyondan geçmemesinin daha doğru olacağı, aksi takdirde Komisyonumuzun prestijine zarar geleceği,

Anlaşma'nın Türkçe metninde "Gayriresmî tercümedir." şeklinde bir ifade olmadığı, dolayısıyla Resmî Gazete'de yayımlandığı zaman imzasız bir anlaşma metni olarak yayımlanacağı,

Anlaşma'da belirtilen değişiklik yapma yetkisinin Cumhurbaşkanına devredilmesinin başta Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu olmak üzere Meclisin denge ve denetleme görevini ortadan kaldırdığı,

Usulün, esastan önce geldiği hususunun önemli olduğu ancak burada Filistin ve Filistin halkının var olma mücadelesinin söz konusu olduğu, özellikle Filistinlilerin darboğaza sokulduğu bu dönemde şerhsiz "evet" oyuyla, bu anlaşmanın Meclisimizden geçmesinin çok yerinde olacağı,

Filistin ve Ürdün ile öteden beri çok iyi ilişkilerimizin olduğu ancak bu ülkeler de dahil olmak üzere 7 ülkenin bir araya gelerek oluşturduğu Doğu Akdeniz Gaz Forumu'ndan Türkiye'nin dışlandığı ve Türkiye'nin yalnızlaştığı,

Türkiye'nin dış politikada destek verdiği söz konusu ülkelerdeki parlamenter dostlarımızda ve vatandaşlarında aynı duyarlılığın oluşmadığı,

Trump yönetiminin ABD politikasında çok temel bir değişikliğinin olduğu, iki devletli çözüm perspektifini ortadan kaldıracak girişimlerin tek tek uygulamaya konulduğu,

Görüşülen Anlaşma'nın ekonomik boyutunun ne olduğu, İsrail-Türkiye ticaret ilişkilerinin düzeyi ile Filistin'le olan ticaret seviyesinin karşılaştırılması açısından rakamların nasıl olduğu,

hususlarında yöneltilen soru ve görüşlere cevaben Dışişleri Bakan Yardımcısı Yavuz Selim Kıran ve Ticaret Bakanlığı temsilcisi tarafından;

İkili anlaşmalarda her iki dildeki metnin imzalanmasının esas olduğu ancak burada 2005 yılında yürürlüğe giren Filistin ile Türkiye arasında gerçekleştirilen Geçici Serbest Ticaret Anlaşmasının 43'üncü maddesinde belirtildiği şekliyle Ortak Komitenin kendi usullerini belirleme yetkisinin Komiteye devredildiği,

Ortak Komitenin çalışma dilinin İngilizce olarak benimsendiği, daha evvel Resmî Gazete'de yayımlanan iki farklı Ortak Komite kararının da yine İngilizce olarak kabul edildiği,

Bu durumun Türk mevzuatına aykırılık teşkil etmediği, 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 4. maddesinde de ikili düzeydeki anlaşmaların her birinin Türkçe metninin imzalanmasının esas olduğu,

İngilizce Anlaşma metninde herhangi bir teknik aksaklığın olmadığı, Türkçe metnin sadece tercüme amacıyla konulduğu,

Anlaşma'nın Sayın Cumhurbaşkanımıza yetki veren maddesinin, son on yıldaki pek çok serbest ticaret anlaşmasında kayda geçirilmiş bir husus olduğu, serbest ticaret anlaşmalarının içeriğinde yer alan unsurların günün koşullarına göre anlık değişkenlik gösterebildiği,

2019'da İsrail ile 4 milyar 963 Milyar dolarlık ihracatımıza karşılık ithalatımızın 1 milyar 600 milyon dolar civarında gerçekleştiği,

Filistin'le ihracatımızın 66 milyon 473 bin dolar, ithalatımızın 8 milyon 426 bin dolar olduğu,

Filistin'den hurma ithalatında son yıllara bakıldığında, ithalatımızın 2017'de 863 ton, 2018'de 932, 2019 yılında 1.357 ton olduğu,

3 bin tona çıkarılmasının tamamen Filistinlilerin talebi üzerine gerçekleştiği, 3 bin ton hurma ile öngörülen ithalat miktarının 15 milyon dolar civarında olacağının tahmin edildiği,

Uluslararası ve ikili düzeyde bir takım ülkelerin baskısıyla Filistin ve Ürdün'ün bu platform ve forumlara katılmasının ülkemiz aleyhine bir durum teşkil ettiği düşüncesinde olunmadığı,

Filistin'in bugün içinde bulunduğu durum sebebiyle bu baskılara rahatlıkla göğüs gerebilecek bir ülke olmadığı, bu nedenle Türkiye'nin dahil edilmediği oluşumlarda Filistin'e karşı anlayışla yaklaşıldığı,

Türkiye'nin bu tür forumlardaki durumunun yalnızlık olarak nitelendirilemeyeceği, aksine bölgede en uzun kıyı şeridine sahip, son derece meşru ve haklı tezleri olan, bölgenin en önemli dengelerinden biri olan Türkiye'yi dışlayamayacak kadar gücünü gösteren, ortaya koyan forumların ancak hayatta kalabileceği,

Trump'ın İsrail ve Kudüs konusundaki politika değişikliğine ilişkin ise özellikle başkentin Kudüs'e taşınması kararı sonrası ülkemizi de kaygıya sevk eden birtakım gelişmelerin olduğu,

İsrail-Filistin ihtilafına bakışımızın Birleşmiş Milletler parametreleriyle ABD yönetiminin her zaman dikkatine getirildiği,

İsrail'in tezleri temelinde, tek taraflı politikalarla bu ihtilafın çözümünü geciktirmeye yönelik girişimlerin kabul edilmeyeceğinin ABD yönetimine net olarak ifade edildiği,

Komisyon Başkanı Sayın Akif Çağatay Kılıç tarafından;

Filistin'in ve özellikle Filistin halkının Anlaşma'dan doğacak maddi gelirden edineceği yararın ve gecikmeden dolayı göreceği zararın göz önünde bulundurulması gerektiği, ayrıca teknik olarak Ortak Komite kararının dili ve geçerliliği konusunda bir şüphe olmadığının Bakanlık yetkililerince yapılan açıklamalardan anlaşıldığı, yine de lisan konusunda bundan sonra yapılacak olan görüşmelerde bu telkinde bulunulmasının ve Ortak Komite'nin görüşme usul ve esasları içerisine bizim açımızdan Türkçe'nin, belki Filistin açısından da Arapça'nın derç edilmesi konusunda bir tavsiyemizin olduğunun kayıtlara geçmesinin istendiği,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Değişiklikler

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin l'inci, 2'nci, 3'üncü ve 4'üncü maddeleri ile tümü redaksiyon yetkisiyle birlikte aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili Hasan Turan, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey ve İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı, Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Akif Çağatay Kılıç	*Ahmet Berat Çonkar*	*Sena Nur Çelik*
İstanbul	İstanbul	Antalya
Kâtip	Üye	Üye
Ceyda Bölünmez Çankırı	*Tulay Hatımoğulları Oruç*	*Asuman Erdoğan*
İzmir	Adana	Ankara
	(Muhalefet şerhimiz vardır)	
Üye	Üye	Üye
Ahmet Haluk Koç	*Mustafa Canbey*	*Atilla Ödünç*
Ankara	Balıkesir	Bursa
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Hişyar Özsoy
Diyarbakır
(Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye
Derya Bakbak
Gaziantep

Üye
Yunus Emre
İstanbul
(Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye
Hasan Turan
İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Kamil Aydın
Erzurum

Üye
Ahmet Hamdi Çamlı
İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Ümit Özdağ
İstanbul

Üye
Serpil Kemalbay Pekgözegü
İzmir
(Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye
İsmail Özdemir
Kayseri

Üye
Utku Çakırözer
Eskişehir
(Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye
Ahmet Ünal Çeviköz
İstanbul
(Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye
Oğuz Kaan Salıcı
İstanbul
(Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye
Niyazi Güneş
Karabük

MUHALEFET ŞERHİ

Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü ile imzalanan söz konusu anlaşmanın 2. Maddesi'nde "Birinci fıkrada belirtilen Anlaşmanın protokolleri ve eklerine ilişkin değişiklikleri doğrudan onaylamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir." ifadesi yer almaktadır. Anlaşmada yapılacak değişikliklerin TBMM gündemine sunulmadan doğrudan Cumhurbaşkanı tarafından onaylanmasını uygun bulmuyoruz.

Anlaşmanın Türkçe metninde imzalar bulunmamaktadır. Güçlü Devlet geleneği olan Türkiye Cumhuriyetinin isimsiz ve imzasız gayri ciddi bir şekilde anlaşma yapması ve TBMM'ye getirmesi kabul edilemez bir durumdur.

Yukarıda belirtilen gerekçelerle söz konusu anlaşmaya muhalifiz.

Ahmet Haluk Koç
Ankara

Ahmet Ünal Çeviköz
İstanbul

Yunus Emre
İstanbul

Oğuz Kaan Salıcı
İstanbul

Utku Çakırözer
Eskişehir

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonumuzun uluslararası anlaşmaların uygun bulunmasına ilişkin kanun tekliflerine dair muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarım.

4- 2/3003 Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasında Geçici Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komitenin; Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair Protokol 1'e Ait Tablo 1'in Tadili Hakkında 1/2020 Sayılı Kararı ile Geçici Serbest Ticaret Anlaşmasının "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sinin Tadili Hakkında 2/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi'ne Muhalefet Şerhimiz:

Söz konusu anlaşma her ne kadar İsrail tarafından kuşatma altında olan Filistin halkının çıkarına bir anlaşma olsa da, anlaşmada belirtilen değişiklik yapma yetkisinin ***Cumhurbaşkanlığına devredilmesi***, başta TBMM Dışişleri Komisyonu olmak üzere, ***Meclisin denge ve denetleme görevini ortadan kaldırmaktadır***. HDP olarak; seçilmiş milletvekillerinin halktan aldığı yetkilerini, Cumhurbaşkanlığına devretmemesi gerektiğini savunuyoruz. Halk iradesinin somut bir şekilde yansımış olduğu TBMM, uluslararası anlaşmaların her sürecinde denetleme ve onaylama ayrıcalığını hiçbir biçimde devretmemelidir. Bu nedenle anlaşmadaki yetki devri maddelerine ***şerhimizi koyuyoruz***.

07.10.2020

Serpil Kemalbay Pekgözegü
İzmir

Tulay Hatımoğulları Oruç
Adana

Hişyar Özsoy
Diyarbakır

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP'UN TEKLİFİ	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE FİLİSTİN ULUSAL YÖNETİMİ ADINA FİLİSTİN KURTULUŞ ÖRGÜTÜ ARASINDA GEÇİCİ SERBEST TİCARET ANLAŞMASI İLE KURULAN ORTAK KOMİTE'NİN; TEMEL TARIM ÜRÜNLERİ VE İŞLENMİŞ TARIM ÜRÜNLERİ İLE BALIKÇILIK ÜRÜNLERİNDE TAVİZ DEĞİŞİMİNE DAİR PROTOKOL I'E AİT TABLO I'İN TADİLİ HAKKINDA 1/2020 SAYILI KARARI İLE GEÇİCİ SERBEST TİCARET ANLAŞMASI'NIN "MENŞELİ ÜRÜNLER" KAVRAMININ TANIMI VE İDARİ İŞ BİRLİĞİ YÖNTEMLERİNE İLİŞKİN PROTOKOL II'SİNİN TADİLİ HAKKINDA 2/2020 SAYILI KARARININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA VE ANLAŞMANIN PROTOKOLLER VE EKLERİNE İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLERİN CUMHURBAŞKANINCA DOĞRUDAN ONAYLANMASINA DAİR YETKİ VERİLMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ	**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE FİLİSTİN ULUSAL YÖNETİMİ ADINA FİLİSTİN KURTULUŞ ÖRGÜTÜ ARASINDA GEÇİCİ SERBEST TİCARET ANLAŞMASI İLE KURULAN ORTAK KOMİTE'NİN; TEMEL TARIM ÜRÜNLERİ VE İŞLENMİŞ TARIM ÜRÜNLERİ İLE BALIKÇILIK ÜRÜNLERİNDE TAVİZ DEĞİŞİMİNE DAİR PROTOKOL I'E AİT TABLO I'İN TADİLİ HAKKINDA 1/2020 SAYILI KARARI İLE GEÇİCİ SERBEST TİCARET ANLAŞMASI'NIN "MENŞELİ ÜRÜNLER" KAVRAMININ TANIMI VE İDARİ İŞ BİRLİĞİ YÖNTEMLERİNE İLİŞKİN PROTOKOL II'SİNİN TADİLİ HAKKINDA 2/2020 SAYILI KARARININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA VE ANLAŞMANIN PROTOKOLLER VE EKLERİNE İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLERİN CUMHURBAŞKANINCA DOĞRUDAN ONAYLANMASINA DAİR YETKİ VERİLMESİNE İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**
MADDE 1- (1) 9 Ocak 2020 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasında Geçici Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komite'nin; Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair Protokol I'e Ait Tablo I'in Tadili Hakkında 1/2020 Sayılı Kararı ile Geçici Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İş birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sinin Tadili Hakkında 2/2020 Sayılı Kararı"nın onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Teklifin l'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- 10/2/2005 tarihli ve 5301 sayılı Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasındaki Geçici Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanunun 1 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir. "Birinci fıkrada belirtilen Anlaşmanın protokolleri ve eklerine ilişkin değişiklikleri doğrudan onaylamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir."	**MADDE 2-** Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 3-** Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 4- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.	**MADDE 4-** Teklifin 4'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir..

Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasında Geçici Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan ORTAK KOMİTE'nin,

Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair Protokol I'e ait Tablo I'in Tadili Hakkında

1/2020 Sayılı KARAR'ı

ORTAK KOMİTE,

Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü (bundan böyle "Taraflar", "Türk Tarafı" ve "Filistin Tarafı" olarak anılacaktır) arasında bir Serbest Ticaret Alanı kuran ve 20 Temmuz 2004 tarihinde imzalanan Geçici Serbest Ticaret Anlaşması'nı (bundan böyle "Anlaşma" olarak anılacaktır) dikkate alarak;

İşbu Anlaşma'nın, Taraflar arasında temel tarım, işlenmiş tarım ve balıkçılık ürünlerinde taviz değişimine ilişkin 7. Maddesi uyarınca;

İşbu Anlaşma'nın Protokollerini ve Eklerini değiştirmeye karar verme konusunda Ortak Komite'yi yetkilendiren Anlaşma'nın 50. Maddesini dikkate alarak;

Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair Protokol I'e Tablo I'in İlave Edilmesi Hakkında 1/2011 sayılı Türkiye-Filistin STA Ortak Komite Kararı'nı dikkate alarak,

Filistin Tarafının, Filistin menşeli hurmanın Türkiye'ye ithalinde yıllık gümrük vergisinden muaf tarife kotasının arttırılması talebini göz önünde bulundurarak;

AŞAĞIDAKİLERE KARAR VERMİŞTİR.

Madde 1

Anlaşma'nın Filistin Devleti menşeli tarım ürünlerine uygulanan tercihli tarife oranlarına dair Protokol I'inin Tablo I'i aşağıda belirtilen şekilde tadil edilecektir:

Protokol I Tablo I

Filistin Devleti menşeli aşağıda belirtilen ürün, Türkiye Cumhuriyeti'ne ithalatta aşağıdaki tavizlere tabi olacaktır:

CN Kodu	Kısa Ürün Tanımı	Tarife Kontenjanı Miktarı (ton)	MFN Gümrük Vergisinden İndirim (%)
0804.10	Hurmalar	3000	100

Madde 2

Bu Karar, Anlaşma'nın Tadilatlara dair 49. Madde hükümlerine uygun olarak yürürlüğe girecektir.

Bu Karar, 9 Ocak 2020 tarihinde, İngilizce dilinde, her ikisi de eşit derecede muteber olmak üzere, iki orijinal nüsha olarak yapılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına

Fuat KASIMCAN
Uluslararası Anlaşmalar ve
AB Genel Müdür Yardımcısı
Ticaret Bakanlığı

Filistin Devleti Adına

Rafat RAYYAN
Uluslararası ve Bölgesel
Örgütler Direktörü
Ulusal Ekonomi Bakanlığı

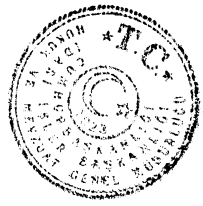

Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) Arasındaki Geçici Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan ORTAK KOMİTE'nin,

Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) Arasındaki Geçici Serbest Ticaret Anlaşması'nın "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sinin Tadili Hakkında

2/2020 Sayılı KARAR'ı

Ortak Komite,

Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) (bundan böyle "Filistin Devleti" olarak anılacaktır) arasında 20 Temmuz 2004 tarihinde imzalanan Geçici Serbest Ticaret Anlaşması'nı (bundan böyle "Anlaşma" olarak anılacaktır) ve özellikle 20. Maddesini dikkate alarak,

Anlaşma'nın Protokoller ve Eklere dair 50. Maddesini dikkate alarak,

Anlaşma'nın "menşeli ürünler" kavramının tanımı ve idari işbirliği yöntemlerine ilişkin Protokol II'sini, bundan böyle "Protokol" olarak anılacaktır, dikkate alarak,

Buna karşılık:

(1) Anlaşma'nın Madde 20'si Türkiye Cumhuriyeti ve Filistin Devleti arasında menşe kurallarını belirleyen ve menşe kümülasyonu yapılmasını sağlayan Protokol II'ye atıfta bulunurken,

(2) Pan-Avrupa-Akdeniz tercihli menşe kurallarına ilişkin Bölgesel Sözleşme[1], bundan böyle "Sözleşme" olarak anılacaktır, Sözleşme'ye taraf olan ülkeler arasında yürürlükte bulunan menşe kuralları protokollerini tek bir hukuki işlemle değiştirmeyi amaçlarken,

(3) Türkiye Cumhuriyeti ve Filistin Devleti Sözleşmeyi sırası ile 4 Kasım 2011 ve 18 Eylül 2013 tarihinde imzalamışken,

(4) Sözleşmeyi, Türkiye Cumhuriyeti 4 Aralık 2013 tarihinde, Filistin Devleti 27 Mayıs 2014 tarihinde onaylamışken,

[1] Avrupa Birliği Resmi Gazetesi L 54, 26.2.2013, p.4.

(5) Kümülasyon bölgesinde Sözleşmeye geçişin tüm Sözleşme Taraflarınca eş anlı olmamasına ragmen, Protokol kapsamında öncesine nazaran daha az elverişli bir duruma yol açmaması gerekirken,

(6) İşbu Anlaşma'nın Protokol II'si, Sözleşme'ye atıf yapmak için bu nedenle değiştirilmeliyken,

AŞAĞIDAKİ GİBİ KARAR VERMİŞTİR:

Madde 1

Menşe kuralları

Anlaşma'nın "menşeli ürünler" kavramının tanımı ve idari işbirliği yöntemlerine ilişkin Protokol II'si ilişik Ek'te yer alan metinle değiştirilecektir.

Madde 2

Yürürlüğe Giriş

Bu Karar, Anlaşma'nın 49. Maddesinde öngörüldüğü üzere, değişikliklerin yürürlüğe girmesi için iç hukuki gerekliliklerin yerine getirildiğini teyit eden son diplomatik notanın alındığı tarihte girecektir.

BUNUN TANIĞI OLARAK aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilciler, usulüne uygun yetkilendirilmiş olarak, bu Kararı imzalamışlardır.

Bu Karar, 9 Ocak 2020 tarihinde, İngilizce dilinde, her ikisi de eşit derecede muteber olmak üzere, iki orijinal nüsha olarak yapılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına	**Filistin Devleti Adına**
Fuat KASIMCAN **Uluslararası Anlaşmalar ve** **AB Genel Müdür Yardımcısı** **Ticaret Bakanlığı**	**Rafat RAYYAN** **Uluslararası ve Bölgesel** **Örgütler Direktörü** **Ulusal Ekonomi Bakanlığı**

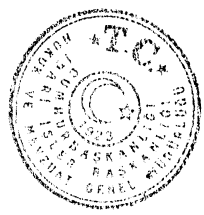

EK

"Menşeli ürünler" kavramının tanımı ve idari işbirliği yöntemlerine ilişkin Protokol II

Madde 1

Uygulanabilir menşe kuralları

1.Anlaşma'yı menşe kuralları bakımından uygulamak amacıyla, pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli menşe kurallarına ilişkin Bölgesel Sözleşmenin (Sözleşme) Lahika I'i ve uygun olduğu hallerde, Lahika II'sinin hükümleri uygulanacaktır.

2. Sözleşme'nin Lahika I'inde ve uygun olduğu hallerde Lahika II'sinin ilgili hükümlerinde "ilgili anlaşma"ya yapılan bütün atıflar Anlaşma anlamına gelecek şekilde anlaşılacaktır.

Madde 2

Anlaşmazlıkların halli

1. Sözleşme'nin Lahika I'inin 32. Maddesinin sonradan kontrol usulleriyle ilgili olarak, sonradan kontrolü talep eden gümrük idareleri ile bu sonradan kontrolü yapmaktan sorumlu gümrük idareleri arasında çözülemeyen uyuşmazlıkların ortaya çıktığı durumlarda, anlaşmazlık Anlaşma'nın 42. Maddesi uyarınca Ortak Komite'ye sunulacaktır.

2. Her durumda, ithalatçı ile ithalatçı ülkenin gümrük idareleri arasındaki uyuşmazlıkların çözümlenmesi o ülkenin mevzuatına göre yapılacaktır.

Madde 3

Protokol'deki değişiklikler

Ortak Komite, Anlaşma'nın 42. Maddesi uyarınca, bu Protokol'ün hükümlerini değiştirmeye karar verebilir.

Madde 4

Sözleşme'den çekilme

1. Türkiye Cumhuriyeti veya Filistin Ulusal Yönetimi, Sözleşme'nin 9. Maddesine göre, Sözleşme'den çekilme niyetini Sözleşme'nin depozitörüne yazılı olarak bildirirse, Türkiye Cumhuriyeti ve Filistin Ulusal Yönetimi Anlaşma'nın uygulanması amacıyla menşe kurallarına ilişkin müzakereleri derhal başlatacaktır.

2. Bu gibi yeni müzakere edilen menşe kurallarının yürürlüğe girmesine kadar, çekilme anında geçerli olan Sözleşme'nin Lahika I'de yer alan menşe kuralları ve uygun olduğu hallerde Lahika II'sinde yer alan ilgili hükümler Anlaşma'ya uygulanmaya devam edilecektir. Bununla birlikte, çekilme anından itibaren, Sözleşme'nin Lahika I'de yer alan menşe kuralları ve uygun olduğu hallerde Lahika II'sinde yer alan ilgili hükümler, yalnızca Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi arasında ikili kümülasyona imkân tanıyacak şekilde yorumlanır.

Madde 5

Geçici Hükümler - Kümülasyon

1. Sözleşmenin Lahika I'nin 3. Maddesine halel gelmeksizin, Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi arasında Protokolün 3. ve 4. Maddeleri ile sağlanan kümülasyon şartları, Sözleşmenin, Protokolün 3. ve 4. Maddelerinde sayılan tüm ülkelerde uygulamaya girmesine kadar uygulanmaya devam edecektir.

TBMM Basımevi - 2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi (Sıra Sayısı: 236)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
27	4

SIRA SAYISI: 248

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komitenin Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına Ek 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'yi Değiştiren 1/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2950) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **2/2950 Esas Numaralı Teklifin**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4
  - Genel Gerekçesi 4
- **Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi** 5
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** 6
- **Muhalefet Şerhleri** 9
- **Teklif Metni** 11
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** 11
- **Karar Metni** 12
- **Ek** 15

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 658081 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komitenin Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına Ek 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'yi Değiştiren 1/2020 Sayılı Kararı"nın onaylanmasının uygun bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine ilişkin değişikliklerin Cumhurbaşkanınca doğrudan onaylanmasına dair yetki verilmesine ilişkin kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop

Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2950)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülasyonu (PAAMK) ve Batı Balkan menşe kümülasyonu sistemlerine taraf ülkeler arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmalarının (STA) ekinde yer alan menşe protokollerinin yürürlükten kaldırılarak, PAAMK sisteminde uygulanan menşe kurallarının çok taraflı tek bir anlaşmayla düzenlenmesi maksadıyla hazırlanan Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Türkiye Cumhuriyeti adına 4 Kasım 2011 tarihinde imzalanarak 1 Şubat 2014 tarihi itibarıyla ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir.

Bölgesel Konvansiyonun uygulamaya konulması ile Türkiye, AB, EFTA, Akdeniz ülkeleri ve Balkan ülkeleri arasındaki STA'ların menşe protokolleri çok taraflı bir menşe protokolüne (Bölgesel Konvansiyon eki menşe kurallarına) atıfta bulunacak şekilde yürürlükten kaldırılarak, yeknesak kurallar çerçevesinde işleyen geniş bir çapraz kümülasyon alanı oluşturulmaktadır. Söz konusu yeni kümülasyon sisteminin fiilen işleyebilmesi için taraf ülkelerin Konvansiyonu imzalayıp iç onay süreçlerini tamamlaması yeterli olmamakta, Bölgesel Konvansiyon ekindeki menşe protokolünün taraf ülkeler arasındaki tüm STA'ların mevcut menşe protokollerinin yerine geçmesini sağlayacak değişiklik işlemlerinin de ayrı ayrı yapılması gerekmektedir.

Bu itibarla, Arnavutluk ile ülkemiz arasında 1 Mayıs 2008 tarihinden itibaren yürürlükte bulunan STA'nın "menşeli ürünler" kavramının tanımı ve idari işbirliği yöntemlerine ilişkin II sayılı Protokolünün bahse konu Konvansiyona atıfta bulunacak şekilde 23 Ocak 2020 tarihinde imzalanan 1/2020 sayılı Ortak Komite Kararı ile değiştirilmesi öngörülmektedir.

Diğer taraftan, Türkiye-Arnavutluk STA'sının protokolleri ve eklerine ilişkin teknik nitelikli değişikliklerin Cumhurbaşkanınca doğrudan onaylanmasına dair yetki verilmesi için 11 Aralık 2007 tarihli ve 5723 sayılı Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanunda değişiklik yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Böylece, STA'nın protokolleri ve eklerine ilişkin teknik nitelikli değişikliklerin yürürlüğe giriş sürecinin kısaltılması mümkün olabilecektir.

T.C.
Cumhurbaşkanlığı
Sayı: 90666677-599-19698 *3 Haziran 2020*
Konu: Ortak Komite Kararı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

23 Ocak 2020 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komitenin Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına Ek 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'yi Değiştiren 1/2020 Sayılı Kararı"nı, Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince, Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine ilişkin değişikliklerin Cumhurbaşkanınca doğrudan onaylanmasına dair yetkiyle birlikte onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu *27/1/2021*

Esas No: 2/2950

Karar No: 168

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 3/6/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan "Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komitenin Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına Ek 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'yi Değiştiren 1/2020 Sayılı Kararı", 9/6/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla "Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komitenin Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına Ek "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'yi Değiştiren 1/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi" olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 10/6/2020 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilen 2/2950 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27'nci Yasama Dönemi 26/1/2021 tarihli 26'ncı toplantısında Dışişleri Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile yürürlükte bulunan Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması'nın "menşeli ürünler" kavramının tanımı ve idari iş birliği yöntemlerine ilişkin II sayılı Protokolü'nün Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyona atıfta bulunacak şekilde değiştirilmesini öngören Ortak Komite Kararı'nın onaylanmasının uygun bulunmasının ve Cumhurbaşkanı'na Anlaşma'nın protokol ve eklerine ilişkin değişiklikleri doğrudan onaylama yetkisi verilmesinin amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Dışişleri Bakan Yardımcısı Yavuz Selim Kıran tarafından;

Balkanlarda köklü bir iş birliğine sahip olduğumuz Arnavutluk ile ilişkilerimizde önemli güncel gelişmeler yaşandığı,

6-7 Ocak tarihlerinde Arnavutluk Başbakanı'nın ülkemizi ziyareti kapsamında sağlıktan eğitime 5 farklı alanda önemli anlaşmaların imzalandığı, ayrıca ilişkilerimiz stratejik ortaklık seviyesine çıkartılarak Yüksek Düzeyli İşbirliği Konseyinin ihdas edildiği,

2019 yılının Eylül ve Kasım aylarında yaşanan iki büyük depremde Arnavutluk'la en güçlü dayanışmayı gösteren ülkenin Türkiye Cumhuriyeti olduğu,

2020 yılı Aralık ayında TOKİ'nin Arnavutluk'ta inşa edeceği 522 konutun temel atma töreninin gerçekleştirildiği,

Ağustos ayında Sayın Cumhurbaşkanımızın Arnavutluk ziyareti vesilesiyle anılan konutların teslim töreninin gerçekleştirileceği ve bu ziyaret sırasında ilk Yüksek Düzeyli İşbirliği Konseyi toplantısının yapılmasının planlandığı,

Salgın sürecinde ülkemizin 156 ülkeye ve 11 uluslararası kuruluşa tıbbi yardımda bulunduğu, bu kapsamda Arnavutluk'a da 6 ambulans ve 7 ton sağlık malzemesi gönderildiği,

Arnavutluk Başbakanı Rama'nm ülkemizi ziyareti sırasında varılan mutabakat çerçevesinde Arnavutluk'ta 150 yataklı bir hastanenin inşa edileceği,

Nisan ayında açılacak hastanede sağlık personelimiz tarafından Arnavutluk sağlık görevlilerine eğitim verileceği,

İmzalanan eğitim iş birliği anlaşmasıyla devlet okullarında Türkçenin seçmeli ders olarak okutulması konusunda mutabakata varıldığı,

Türkiye Maarif Vakfının Arnavutluk'taki bir üniversiteyi devraldığı, yine İstanbul Teknik Üniversitesinin Arnavutluk'ta bir şube açmasına ilişkin çalışmaların da sürdüğü,

Ortak kültür mirasımız olan İşkodra şehrindeki Kurşunlu Camii'nin restorasyonuna da ülkemiz tarafından kısa sürede başlanacağı,

Ülkemizin halen 600 Türk firması ile Arnavutluk'taki en büyük uluslararası yatırımcı konumunda bulunduğu, son on sekiz yılda bu ülkedeki yatırımlarımızın 35 milyon dolardan 3,5 milyar dolara yükseldiği, 2002 yılında 100 milyon dolar olan ticaret hacmimizin bugün 600 milyon doların üzerinde olduğu, bu rakamla ülkemizin Arnavutluk'un 4'üncü büyük ticaret ortağı olduğu ve iki ülkenin ticaret hacminin 1 milyar dolara çıkarılmasının hedeflendiği,

Gündemimizde yer alan Anlaşma'nın bu bakımdan önem taşıdığı, Arnavutluk ile 2006 yılında imzalanan Serbest Ticaret Anlaşması'yla ikili menşe kurallarının tespit edildiği, bu süreçte uluslararası ticaretin kolaylaştırılmasına yönelik olarak en önemli ihraç pazarlarımızın bulunduğu Avrupa Birliği, Balkanlar ve Akdeniz ülkeleriyle menşe kurallarının uyumlaştırılması ihtiyacının ortaya çıktığı,

Bu çerçevede Avrupa Birliği Komisyonunun girişimiyle Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülasyonu Sistemi'nin kurulduğu, Sistemi kuran Konvansiyon'a 2014 yılında ülkemizin de taraf olduğu, böylece firmalarımızın daha geniş bir tedarik zinciri ağından faydalanarak ihracatlarını artırmalarının ve ticaretlerini kolaylaştırmalarının hedeflendiği,

Söz konusu ağdan Arnavutluk'la ticaretimizde de yararlanmak üzere bu Konvansiyondaki menşe kurallarının Arnavutluk ile imzalanan Serbest Ticaret Anlaşması'na aktarılmasının gerektiği, böylece ticari işlemlerimizi sadeleştirip kolaylaştıracak bir adım atılmış olacağı,

Bu sayede Arnavutluk dâhil olmak üzere, diğer ülkelerle imzalanan serbest ticaret anlaşmalarının ticaretimize katkısının da artırılmış olacağı,

Bu kapsamda Ortak Komitede Serbest Ticaret Anlaşması ekindeki Protokol'ün Pan Avrupa Akdeniz Menşe kurallarına dâhil bölgesel Konvansiyon'a atıfta bulunacak şekilde değiştirilmesinin kararlaştırıldığı, Protokolün Konvansiyon'a atıfta bulunarak tadil edildiği,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Değişiklikler

Teklif'in tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklif'in l'inci maddesinin ikinci fıkrası, kanun yapım tekniğine uygun olarak, düzenlemenin doğrudan ilgili Kanun'da yapılacak bir değişiklikle gerçekleştirilmesini teminen, kabul edilen önerge doğrultusunda madde metninden çıkarılmıştır.

Kabul edilen önergeyle Teklif'in 1'inci maddesinden sonra gelmek üzere yeni 2'nci madde ihdas edilmiş ve diğer maddeler buna göre teselsül ettirilmiştir. Önerge ile Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması'nın protokolleri ve eklerine ilişkin değişiklikleri doğrudan onaylama konusunda Cumhurbaşkanı'na yetki verilmesine ilişkin düzenlemenin 11/12/2007 tarihli ve 5723 sayılı Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun'un 1 inci maddesine fıkra eklenmek suretiyle gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır.

Teklif'in 2'nci ve 3'üncü maddeleri teselsül doğrultusunda sırasıyla 3'üncü ve 4'üncü maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Teklif'in maddeleri üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasını müteakip Teklif'in tümü oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak ve Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
Akif Çağatay Kılıç	*Ahmet Berat Çonkar*	*Ceyda Bölünmez Çankırı*
İstanbul	İstanbul	İzmir
Üye	Üye	Üye
Asuman Erdoğan	*Ahmet Haluk Koç*	*Mustafa Canbey*
Ankara	Ankara	Balıkesir
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
Ahmet Kamil Erozan	*Atilla Ödünç*	*Utku Çakırözer*
Bursa	Bursa	Eskişehir
	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
Derya Bakbak	*Mehmet Güzelmansur*	*Ahmet Ünal Çeviköz*
Gaziantep	Hatay	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
Oğuz Kaan Salıcı	*Zafer Sırakaya*	*Hasan Turan*
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
Serpil Kemalbay Pekgözegü	*Niyazi Güneş*	*İsmail Özdemir*
İzmir	Karabük	Kayseri
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)	

MUHALEFET ŞERHİ

Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti arasında serbest ticaret anlaşması ile kurulan Ortak Komitenin Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti arasında serbest ticaret anlaşmasına Ek 'Menşeli Ürünler' kavramının tanımı ve idari iş birliği yöntemlerine ilişkin Protokol II'yi Değiştiren 1/2020 sayılı kararının onaylanmasının uygun bulunması vesilesiyle yasama yetkisinin devri niteliğinde bir değişiklik yapılmak istenmekte; söz konusu teklifle, anlaşmanın protokoller ve eklerine ilişkin değişikliklerin Cumhurbaşkanınca doğrudan onaylanmasına dair yetki talep edilmektedir.

Komisyonda istenen değişiklik önergesi ile aşağıda belirtilen düzenlenme yapılmıştır:

Görüşülmekte olan 2/2950 esas numaralı Kanun Teklifi'ne 1 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederim.

MADDE 2- 11/12/2007 tarihli ve 5723 sayılı Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanunun 1 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(2) Birinci fıkrada belirtilen Anlaşmanın protokolleri ve eklerine ilişkin değişiklikleri doğrudan onaylamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir."

Söz konusu değişiklik önergesi ile, 2007 yılında parlamenter sistemin yürürlükte olduğu dönemde yapılan bir anlaşmaya zamanın ve sistemin ruhuna aykırı olacak bir şekilde Cumhurbaşkanına geniş yetki verilmek istenmektedir.

Yerleşik teamüllere aykırı olan bu yetki talebi, Cumhurbaşkanı'na yakın olan iktidar ve iş çevreleri lehine birtakım imtiyazlar yaratabilir. Ek olarak, TBMM'nin yetkisinin Cumhurbaşkanı'na devredilmesi Anayasa'nın 90 ıncı ve 7 nci maddelerine aykırı olup, bütün parlamenterlerin karşı çıkması gereken bir husustur. 22. Yasama Dönemi'nde Dışişleri Komisyonu'nun gündemine gelen Filistin Kurtuluş Örgütü, Suriye Arap Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti'yle imzalanan ticari nitelikli anlaşmaların metinlerinde "Bu Anlaşma'nın ek ve protokollerinde değişiklik yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir" ibaresinin bulunduğu maddeler yasama yetkisinin devri niteliğinde olduğu ve Anayasa'nın 90 ıncı ve 7 nci maddelerine aykırı bulunduğu için Dışişleri Komisyonu tarafından reddedilmiştir.

Yukarıdaki belirtilen gerekçeyle söz konusu teklife muhalifiz.

Ahmet Ünal Çeviköz	*Mehmet Güzelmansur*	*Utku Çakırözer*
İstanbul	Hatay	Eskişehir

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonumuzun uluslararası Anlaşmaların Onaylanmasının Uygun Bulunması ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine ilişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifine muhalefet şerhim aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarım.

2/2950 Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komitenin Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına Ek 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'yi Değiştiren 1/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifine Muhalefet Şerhimdir.

Bu anlaşmada belirtilen değişiklik yapma yetkisinin Cumhurbaşkanlığına devredilmesi, başta TBMM Dışişleri Komisyonu olmak üzere, Meclisin denge ve denetleme görevini ortadan kaldırmaktadır. HDP olarak; seçilmiş milletvekillerinin halktan aldığı yetkilerini, Cumhurbaşkanlığına devretmemesi gerektiğini savunuyoruz. Halk iradesinin somut bir şekilde yansımış olduğu TBMM, uluslararası anlaşmaların her sürecinde denetleme ve onaylama ayrıcalığını hiçbir biçimde devretmemelidir. Bu nedenle anlaşmadaki yetki devri maddelerine muhalif olduğumu beyan ederim.

27.01.2021
Serpil Kemalbay Pekgözegü
İzmir

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP'UN TEKLİFİ	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE ARNAVUTLUK CUMHURİYETİ ARASINDA SERBEST TİCARET ANLAŞMASI İLE KURULAN ORTAK KOMİTENİN TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE ARNAVUTLUK CUMHURİYETİ ARASINDA SERBEST TİCARET ANLAŞMASINA EK "MENŞELİ ÜRÜNLER" KAVRAMININ TANIMI VE İDARİ İŞ BİRLİĞİ YÖNTEMLERİNE İLİŞKİN PROTOKOL II'Yİ DEĞİŞTİREN 1/2020 SAYILI KARARININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA VE ANLAŞMANIN PROTOKOLLER VE EKLERİNE İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLERİN CUMHURBAŞKANINCA DOĞRUDAN ONAYLANMASINA DAİR YETKİ VERİLMESİNE İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ	**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE ARNAVUTLUK CUMHURİYETİ ARASINDA SERBEST TİCARET ANLAŞMASI İLE KURULAN ORTAK KOMİTENİN TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE ARNAVUTLUK CUMHURİYETİ ARASINDA SERBEST TİCARET ANLAŞMASINA EK "MENŞELİ ÜRÜNLER" KAVRAMININ TANIMI VE İDARİ İŞ BİRLİĞİ YÖNTEMLERİNE İLİŞKİN PROTOKOL II'Yİ DEĞİŞTİREN 1/2020 SAYILI KARARININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA VE ANLAŞMANIN PROTOKOLLER VE EKLERİNE İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLERİN CUMHURBAŞKANINCA DOĞRUDAN ONAYLANMASINA DAİR YETKİ VERİLMESİNE İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**
MADDE 1- (1) 23 Ocak 2020 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komitenin Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına Ek 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'yi Değiştiren 1 /2020 Sayılı Kararı"nın onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** (1) 23 Ocak 2020 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komitenin Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına Ek 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'yi Değiştiren 1/2020 Sayılı Kararı"nın onaylanması uygun bulunmuştur.
(2) Birinci fıkrada belirtilen Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine ilişkin değişiklikleri doğrudan onaylamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.	
	MADDE 2- 11/12/2007 tarihli ve 5723 sayılı Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanunun 1 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.
	"(2) Birinci fıkrada belirtilen Anlaşmanın protokolleri ve eklerine ilişkin değişiklikleri doğrudan onaylamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir."
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 3-** (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.	**MADDE 4-** (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti arasında Serbest Ticaret Anlaşması ile kurulan ORTAK KOMİTE'NİN

Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti arasında Serbest Ticaret Anlaşması'na ek "menşeli ürünler" kavramının tanımı ve idari işbirliği yöntemlerine ilişkin Protokol II'nin yerini alacak olan

1/2020 Sayılı KARARI

ORTAK KOMİTE,

Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti arasında 22 Aralık 2006 tarihinde Tiran'da imzalanan Serbest Ticaret Anlaşmasını (bundan sonra "Anlaşma" olarak atıfta bulunulacaktır) ve onun özellikle 22. Maddesini dikkate alarak,

İşbu Anlaşmanın Ortak Komite'ye karar alma yetkisi veren 28. Maddesine göre,

İşbu Anlaşmanın Değişiklikler ile ilgili 34. Maddesini dikkate alarak,

İşbu Anlaşmanın Ortak Komite'ye işbu Anlaşmada değişiklik yapma yetkisi veren 35. Maddesine göre,

İşbu Anlaşma'ya ek "menşeli ürünler" kavramının tanımı ve idari işbirliği yöntemlerine ilişkin Protokol II'yi (bundan sonra "Protokol II" olarak atıfta bulunulacaktır) dikkate alarak,

(1) İşbu Anlaşmanın 22. Maddesinin, 30 Temmuz 2009 tarihli ve 1/2009 sayılı Ortak Komite Kararı[1] ile değiştirilen, "menşeli ürünler" kavramının tanımı ve idari işbirliği yöntemlerinin yer aldığı Arnavutluk Cumhuriyeti, Türkiye Cumhuriyeti, AB ve Avrupa Birliği'nin İstikrar ve Ortaklık Sürecine[2] katılan ülke veya topraklar arasında menşe kümülasyonuna imkan tanıyan Protokol II'ye atıfta bulunduğu,

(2) Pan-Avrupa-Akdeniz tercihli menşe kurallarına dair Bölgesel Konvansiyon'un[3] (bundan sonra "*Konvansiyon*" olarak atıfta bulunulacaktır), Taraf Ülkeler arasında sonuçlandırılan ilgili Anlaşmalar kapsamı ticarete konu eşyanın menşeine dair hükümlere yer verdiği ve halihazırda yürürlükte bulunan menşe kurallarına dair protokolleri tek bir hukuki metinle değiştirmeyi amaçladığı,

---

[1] "Arnavutluk Cumhuriyeti Resmi Gazetesi", Sayı 7, 20.03.2012 ve "Türkiye Cumhuriyeti Resmi Gazetesi", Sayı 27947 (mükerrer), 28.05.2011.
[2] Nisan 1997 tarihli Genel İşler Konseyi Sonuçlarında ve Mayıs 1999 tarihli Batı Balkan ülkeleriyle İstikrar ve Ortaklık sürecinin kurulmasına ilişkin Komisyon Bildiriminde tanımlandığı üzere.
[3] Avrupa Birliği Resmi Gazetesi L 54, 26.2.2013, s. 4.

(3) İşbu Konvansiyon'un İstikrar ve Ortaklık Süreci katılımcılarını pan-Avrupa-Akdeniz menşe kümülasyonu alanına dahil etmiş olduğu,

(4) Arnavutluk Cumhuriyeti'nin ve Türkiye Cumhuriyeti'nin işbu Konvansiyon'u sırasıyla 27 Haziran 2011 ve 4 Kasım 2011 tarihlerinde imzaladığı,

(5) Arnavutluk Cumhuriyeti'nin ve Türkiye Cumhuriyeti'nin işbu Konvansiyon'un depoziterine kabul bildirimlerini sırasıyla 5 Mart 2012 ve 4 Aralık 2013 tarihlerinde yaptığı; sonuç olarak işbu Konvansiyon'un 10(3). maddesine uygun olarak, işbu Konvansiyon'un Arnavutluk Cumhuriyeti'ne ilişkin olarak 1 Mayıs 2012 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti'ne ilişkin olarak 1 Şubat 2014 tarihinde yürürlüğe girdiği,

(6) Kümülasyon alanına dâhil tüm Akit Tarafların işbu Konvansiyon'a aynı anda geçiş yapmadığı hallerde, bunun Protokol II kapsamında önceden mevcut duruma göre daha az lehte bir duruma neden olmaması gerektiği,

(7) Bu nedenle Protokol II'nin işbu Konvansiyon'a atıf yapan yeni bir protokol ile değiştirilmesi gerektiği,

Göz önünde bulundurulduğunda,

AŞAĞIDA BELİRTİLDİĞİ ŞEKİLDE KARAR ALMIŞTIR:

Madde 1
Menşe kuralları

İşbu Anlaşmanın "menşeli ürünler" kavramının tanımı ve idari işbirliği yöntemlerine ilişkin Protokol II'si ve Ekleri işbu Kararın Ek'inde yer alan metinle değiştirilir.

Madde 2
Yürürlüğe giriş

İşbu Karar, işbu Anlaşmanın 34. Maddesine uygun olarak yürürlüğe girer.

BUNUN KANITI OLARAK, aşağıda imzası bulunan tam yetkili temsilciler işbu Kararı imzalamıştır.

23 Ocak 2020 tarihinde İngilizce dilinde iki asıl nüsha olarak tanzim edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Adına	Arnavutluk Cumhuriyeti Adına
Atilla BASTIRMACI **Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdür Yardımcısı** **Ticaret Bakanlığı**	**Majlinda HAFIZI** **Ekonomik Kalkınma Politikaları Müdürü** **Maliye ve Ekonomi Bakanlığı**

EK

"Menşeli ürünler" kavramının tanımı ve idari işbirliği yöntemlerine ilişkin Protokol II

Madde 1
Geçerli menşe kuralları

(1) İşbu Anlaşmanın uygulanmasında, pan-Avrupa-Akdeniz tercihli menşe kurallarına dair Bölgesel Konvansiyon'un[1] (Konvansiyon) Lahika I'i ve, uygun olduğu hallerde, Lahika II'sinin ilgili hükümleri geçerlidir.

(2) Konvansiyon'un Lahika I'inde ve Lahika II'sinin ilgili hükümlerinde "ilgili anlaşma"ya yapılan tüm atıflar, işbu Anlaşma anlamına gelecek şekilde yorumlanır.

Madde 2
Uyuşmazlıkların Halli

1. Konvansiyon'un Lahika I'inin 32. Maddesindeki kontrol süreçlerine ilişkin olarak, kontrol talebinde bulunan gümrük idareleri ile bu kontrolü gerçekleştirmekten sorumlu gümrük idareleri arasında çözümlenemeyen uyuşmazlıkların ortaya çıktığı hallerde, bunlar işbu Anlaşmanın 28. Maddesinde belirtilen Ortak Komiteye sunulur.

2. İthalatçı ile ithalatçı ülkenin gümrük idareleri arasındaki uyuşmazlıkların halli her durumda o ülkenin mevzuatına göre gerçekleştirilir.

Madde 3
Protokolde gerçekleştirilecek değişiklikler

İşbu Anlaşmanın 28. Maddesinde belirtilen Ortak Komite, işbu Protokolün hükümlerinde değişiklik yapmaya karar verebilir.

Madde 4
Konvansiyon'dan çekilme

1. Arnavutluk Cumhuriyeti veya Türkiye Cumhuriyeti'nden herhangi birinin işbu Konvansiyon'dan çekilme niyetini, onun 9. Maddesine göre işbu Konvansiyon'un depozitörüne yazılı olarak bildirmesi halinde, Arnavutluk Cumhuriyeti ve Türkiye Cumhuriyeti, işbu Anlaşmada uygulanması amacıyla menşe kurallarına dair müzakerelere derhal başlar.

[1] Avrupa Birliği Resmi Gazetesi L54, 26.2.2013, s.4.

2. Yeni müzakere edilen bu tür menşe kuralları yürürlüğe girene kadar, çekilme esnasında geçerli olan, Konvansiyon'un Lahika I'inde yer verilen menşe kuralları ve, uygun olduğu hallerde, Lahika II'sinin ilgili hükümleri, işbu Anlaşma açısından geçerli olmaya devam eder. Bununla birlikte, Konvansiyon'un Lahika I'inde yer verilen menşe kuralları ve, uygun olduğu hallerde, Lahika II'sinin ilgili hükümleri, çekilme anından itibaren sadece Arnavutluk Cumhuriyeti ve Türkiye Cumhuriyeti arasında ikili kümülasyona imkân tanıyacak şekilde yorumlanır.

Madde 5
Geçiş hükümleri - kümülasyon

1. İşbu Konvansiyon'un Lahika I'inin 3. Maddesine bakılmaksızın, Ortak Komite'nin 30 Temmuz 2009 tarihli ve 1/2009 sayılı Kararıyla[2] değiştirildiği şekliyle, işbu Anlaşmaya ek Protokol II'nin 3 ve 4. Maddelerinde yer verilen kümülasyona dair kurallar, işbu Anlaşmaya ek Protokol II'nin 3. ve 4. Maddelerinde sayılan tüm Taraflar açısından Konvansiyon'un yürürlüğe girmiş olduğu tarihe kadar, Arnavutluk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti arasında uygulanmaya devam eder.

2. İşbu Konvansiyon'un Lahika I'inin 16(5). ve 21(3). Maddesine bakılmaksızın, menşe kümülasyonuna sadece Avrupa Birliği, EFTA Ülkeleri, Faroe Adaları, Türkiye ve AB'nin İstikrar ve Ortaklık Süreci katılımcılarının dahil olduğu durumlarda menşe ispat belgesi bir EUR.1 dolaşım belgesi veya bir menşe beyanı olabilir

[2] "Arnavutluk Cumhuriyeti Resmi Gazetesi", Sayı 7, 20.03.2012 ve "Türkiye Cumhuriyeti Resmi Gazetesi", Sayı 27947 (mükerrer), 28.05.2011.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
27	4

SIRA SAYISI: 249

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşması, Türkiye ve Birleşik Krallık Hükümetleri Arasında Menşe Kurallarına Dair Ortak Bildiri, Türkiye ve Birleşik Krallık Hükümetleri Arasında Mutabakat Zaptı ve Kuzey İrlanda ile Ticarete İlişkin Olarak Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Teati Edilen Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunması ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/3327) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **2/3327 Esas Numaralı Teklifin**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4
  - Genel Gerekçesi 4
- **Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi** 6
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** 7
- **Muhalefet Şerhleri** 11
- **Teklif Metni** 13
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** 13
- **Anlaşma Metni** 14
- **Protokol Metni** 356
- **Ortak Bildiri** 366
- **Mutabakat Zaptı** 367
- **Mektuplar** 369

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 762483 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşması", "Türkiye ve Birleşik Krallık Hükümetleri Arasında Menşe Kurallarına Dair Ortak Bildiri", "Türkiye ve Birleşik Krallık Hükümetleri Arasında Mutabakat Zaptı" ve Kuzey İrlanda ile ticarete ilişkin olarak Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında teati edilen "Mektuplar"ın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop

Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/3327)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

En büyük ikinci ihracat pazarımız ve en fazla dış ticaret fazlası verdiğimiz ülke olan Birleşik Krallık'ta (BK) 23/6/2016 tarihinde yapılan referandum sonrasında başlayan Brexit süreci 1/1/2021 tarihinde tamamlanmış ve BK bu tarih itibarıyla Avrupa Birliğinden (AB) ayrılmıştır. Bu süre içinde, 1/1/2021 tarihinden sonra BK ile ticari ilişkilerimizin Gümrük Birliği çerçevesinden çıkarak bir Serbest Ticaret Anlaşması temelinde sürdürülebilmesini teminen ülkemiz ve BK arasında müzakereler gerçekleştirilmiş ve "Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşması" (STA) 29/12/2020 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

STA ile Gümrük Birliği kapsamında mevcut pazara giriş avantajlarının karşılıklı olarak ileride de sürdürülebilmesi anlayışı çerçevesinde, sanayi ürünlerinde gümrük vergileri sıfıra indirilmiş, tarım ve işlenmiş tarım ürünlerinde AB ile mevcut tavizler ölçeklendirilerek yeni ticari ilişkimize yansıtılmıştır. Söz konusu taviz yapısı ile ihracatçılarımızın, en önemli ihracat pazarlarımızdan biri olan BK'da mevcut pazara giriş koşullarının korunması ve BK'nın diğer serbest ticaret anlaşması ortakları karşısında rekabet güçlerinin olumsuz etkilenmemesi sağlanmıştır.

Bahse konu STA'da, Mal Ticaretinde Pazara Giriş ve Menşe Kurallarına ilişkin hükümlerin yanı sıra Gümrükler ve Ticaretin Kolaylaştırılması, Ticarette Teknik Engeller, Ticaret Politikası Önlemleri, Sağlık ve Bitki Sağlığı Önlemleri, Rekabet, Kamu Alımları, Fikri Mülkiyet Hakları, İdari ve Kurumsal Hükümler ile Anlaşmazlıkların Halli fasıllarına yer verilmiştir. Ayrıca, mevcut Gümrük İdarelerinin Karşılıklı İdari Yardımlaşmasına İlişkin Mutabakat Muhtırası da güncellenmiş ve STA'nın ek Protokolü haline getirilmiştir.

STA'nın ekinde yer alan menşe kuralları revize Pan-Avrupa Akdeniz Menşe Kurallarını yansıtmaktadır. İhracatçılarımız, STA'da yer alan tavizlerden yararlanabilmek için bahse konu Kurallar kapsamında oluşturulan listelerde yer alan menşe kriterlerini sağlamak durumundadır. Ayrıca, STA'ya eklenen bir Gözden Geçirme hükmü ile mevcut metnin hizmetler, yatırımlar, ileri tarım tavizleri gibi alanları da içerecek şekilde en yakın zamanda genişletilmesi hedeflenmektedir.

STA ile eş zamanlı olarak bir Mutabakat Zaptı ve bir Ortak Bildiri imzalanmıştır. Mutabakat Zaptında Menşe Protokolünün, AB ile Gümrük Birliği yükümlülüklerimiz uyarınca AB ile BK arasında 24/12/2020 tarihinde mutabakata varılan Ticaret ve İşbirliği Anlaşmasının menşe kuralları ile aynı olacak şekilde tadil edilmesi öngörülmüştür. Ortak Bildiride ise BK ile STA kapsamındaki ikili ticaretimizde AB menşeli girdi kullanılmasına, böylece iki ülke arasında Gümrük Birliği ortaklığından süregelen tedarik ve üretim zincirlerinin korunmasına imkân sağlanmıştır.

İlaveten, STA ile eş zamanlı olarak teati edilen Mektuplarla, BK'nın bir parçası olmakla birlikte AB'nin ticaret mevzuatıyla uyumlu olmaya devam edecek olan Kuzey İrlanda ile ticarete ilişkin ilkeler üzerindeki mutabakat ortaya konulmaktadır.

STA'nın iç hukuktaki onay sürecinin tamamlanmasına kadar geçecek süre içerisinde ticaret erbabının vergiler bakımından tercihli rejimden kesintiye uğramadan yararlanabilmeleri amacıyla, 1/1/2021 tarihinden itibaren STA'nın öngördüğü vergi oranlarının uygulanabilmesi için 3350 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan İthalat Rejimi Kararına, teminat uygulanmasına izin veren bir geçici madde ilave edilmiştir (BK tarafında ise teminat uygulaması söz konusu olmayıp Türkiye için STA'da öngörülen tavizler 1/1/2021 tarihi itibarıyla doğrudan yürürlüğe girmiştir.).

Diğer taraftan, STA'nın Protokol ve Eklerinde yapılabilecek teknik nitelikli değişikliklerin Cumhurbaşkanınca doğrudan onaylanmasına dair yetki verilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Söz konusu yetki uyarınca belirtilen değişikliklerin yürürlüğe giriş sürecinin hızlandırılması mümkün olabilecektir.

T.C.
Cumhurbaşkanlığı
Sayı: Z-90666677-599-500 *6 Ocak 2021*
Konu: Türkiye-Birleşik Krallık
Serbest Ticaret Anlaşması

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

29 Aralık 2020 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşması", "Türkiye ve Birleşik Krallık Hükümetleri Arasında Menşe Kurallarına Dair Ortak Bildiri", "Türkiye ve Birleşik Krallık Hükümetleri Arasında Mutabakat Zaptı" ve Kuzey İrlanda ile ticarete ilişkin olarak Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında teati edilen Mektupları, Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince, Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine ilişkin değişikliklerin Cumhurbaşkanınca doğrudan onaylanmasına dair yetkiyle birlikte onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu *27/1/2021*
Esas No: 2/3327
Karar No: 167

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 6/1/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan "Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşması", "Türkiye ve Birleşik Krallık Hükümetleri Arasında Menşe Kurallarına Dair Ortak Bildiri", "Türkiye ve Birleşik Krallık Hükümetleri Arasında Mutabakat Zaptı" ve "Kuzey İrlanda ile Ticarete İlişkin Olarak Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Teati Edilen Mektuplar", 7/1/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla "Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşması, Türkiye ve Birleşik Krallık Hükümetleri Arasında Menşe Kurallarına Dair Ortak Bildiri, Türkiye ve Birleşik Krallık Hükümetleri Arasında Mutabakat Zaptı ve Kuzey İrlanda ile Ticarete İlişkin Olarak Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Teati Edilen Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunması ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi" olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 8/1/2021 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilen 2/3327 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27'nci Yasama Dönemi 26/1/2021 tarihli 26'ncı toplantısında Dışişleri Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile Türkiye ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında ticari ilişkilerin Gümrük Birliği çerçevesinden çıkarak bir Serbest Ticaret Anlaşması temelinde sürdürülmesini, mevcut pazara giriş avantajlarının karşılıklı olarak korunmasını, sanayi ürünlerinde gümrük vergilerinin sıfıra indirilmesini ve tarım ve işlenmiş tarım ürünlerinde Avrupa Birliği ile mevcut tavizlerin ölçeklendirilmesini amaçlayan Anlaşma'nın ve Anlaşma'ya bağlı düzenlenmelerin onaylanmasının uygun bulunması ve Anlaşma'nın protokol ve eklerinde yapılacak değişikliklerin doğrudan onaylanmasına ilişkin olarak Cumhurbaşkanının yetkili kılınmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Dışişleri Bakan Yardımcısı Yavuz Selim Kıran ve Ticaret Bakanlığı temsilcisi tarafından;

İngiltere ile küresel ve bölgesel konularda ortak bir vizyona sahip olunduğu, özellikle savunma sanayisi alanındaki iş birliğimizin stratejik olduğu,

İngiltere'de yarım milyona yakın dinamik ve etkin bir vatandaş topluluğumuzun bulunduğu, bu nedenle İngiltere'nin AB'den çıkması sürecinde vatandaşlarımızın Ankara Anlaşması'ndan kaynaklanan haklarını güvence altına almak amacıyla kurduğumuz çalışma grubunun 3 toplantısında yeni göç

mevzuatının ne şekilde uygulanacağının ayrıntılı olarak ele alındığı, 31 Aralık 2020 tarihine kadar çalışma izni başvurusu yapan vatandaşlarımızın ve aile bireylerinin Ankara Anlaşması kapsamındaki haklarının güvence altına alındığı,

Turizm alanındaki ilişkiler çerçevesinde 2019 yılında yaklaşık 2,5 milyon, salgın döneminde dahi 800 bin İngiliz turistin ülkemizi ziyaret ettiği,

İngiltere'nin bu süreçte dünyadaki ticaret ağını muhafaza edebilmek için 30'u aşkın ülkeyle serbest ticaret anlaşmaları imzaladığı, Avrupa Birliğiyle de kapsamlı bir ekonomik ve ticari iş birliği anlaşmasını müzakere etmeye başladığı,

İngiltere'nin ülkemizin en büyük ihracat pazarı olması nedeniyle gümrük birliğinden kaynaklanan kazanımlarımızın korunması amacıyla serbest ticaret anlaşması müzakerelerine 2017 yılında başlandığı, 5 müzakere turu ve 50'den fazla teknik toplantı gerçekleştirilerek 29 Aralık 2020 tarihinde kapsamlı bir serbest ticaret anlaşmasının hayata geçirildiği,

2020 yılında ticaret hacmimizin 17 milyar dolar seviyesine eriştiği, bunun 11 milyar dolardan fazlasını ihracatımızın oluşturduğu,

Yurt dışı yatırımlarımızın yaklaşık yüzde 10'unun İngiltere'de gerçekleştirildiği, yine İngiltere'nin yaklaşık 12 milyar dolar yatırımla Türkiye'ye en fazla doğrudan yabancı yatırımda bulunan 3'üncü ülke konumunda olduğu,

İngiltere'nin AB tek pazarından ayrılmasından sonra serbest ticaret anlaşması imzalanmaması halinde ihraç ettiğimiz ürünlerin yaklaşık yüzde 75'ine ilave gümrük vergisi uygulanarak İngiltere'ye ihracatımızda 2,4 milyar dolarlık bir kaybın yaşanacağı,

Anlaşma'nın temelde malların ticaretini düzenlediği, İngiltere'ye ihracatımızın yüzde 95'ini oluşturan sanayi ürünlerinde gümrük vergilerinin sıfırlandığı, tarım ürünlerinin büyük bölümünde gümrük birliğinin tanıdığı muafiyetlerin korunduğu, ihracatımızın yüzde 98'inde çeşitli muafiyet veya tavizlerle tercihli bir rejim tesis edildiği,

Anlaşma'da yer alan en önemli konulardan birisi olarak menşe sistemine geçilmesi ile ihracatçılarımızın resmî makam onayı gerekmeksizin kendilerinin fatura üzerinden menşe beyanı yapabilecekleri,

İngiltere'nin serbest ticaret anlaşmasını 1 Ocak 2021 tarihinde geçici olarak uygulamaya başladığı, böylece ihracatçılarımızın herhangi bir kayba uğramadığı, ülkemizde geçici uygulama mümkün olmadığı için 3350 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı'yla yürürlüğe giren ithalat rejim kararına teminat uygulanmasına izin veren geçici madde ile serbest ticaret anlaşmasının işletilmesi yönteminin benimsendiği,

İhracatçılarımızın Anlaşmayla Avrupa Birliği ülkeleri girdilerini veya işçiliğini kullanmaya devam edebileceği, başka serbest ticaret anlaşmalarımızda bulunmayan tolerans kuralıyla üçüncü ülke girdilerini de kullanabilecekleri,

ifade edilmiş;

Komisyon üyeleri tarafından;

İngiliz Ticaret Odasının ikili ticaret hacmimizi 19 milyar pound olarak açıkladığı,

Birleşik Krallık'ın 2'nci ihracat pazarımız ve Avrupa Birliğinde ticaret hacmi açısından lehimize denge olan yegâne üyesi olduğu,

Anlaşma'nın Birleşik Krallık'ın Norveç, İsviçre, Japonya ve Kanada'dan sonra imzaladığı 5'inci büyük serbest ticaret anlaşması olduğu,

Vatandaşlarımızın İngiltere'de iş kurma ve çalışma hakkının Ankara Anlaşması'nda olduğu gibi devam edebilmesi için herhangi bir formülün olup olmadığı,

Anlaşmanın ek ve protokollerinde değişiklik yapma yetkisini Cumhurbaşkanına verilmesinin güçler ayrılığı ilkesi ve halk iradesinin temsilinin tanınmaması ya da devredilmesi olarak görüldüğü,

Komisyon üyesi olmayan milletvekilleri tarafından;

Anlaşmanın, Avrupa Birliğiyle olan ticaret ilişkilerimizde güncellenmesi gereken Gümrük Birliği Anlaşması açısından model bir anlaşma olup olamayacağı,

Anlaşmanın Türkiye-İngiltere arasındaki gümrük birliği sürecindeki koşulları aynen koruduğu ancak Avrupa Birliğinden olduğu gibi elde etmeye çalıştığımız özellikle tarım, işlenmiş tarım ürünleri, hizmet sektörü, kamu alımları gibi konulardaki kazanımları kapsamadığı,

Vatandaşlarımızın oturma, hizmet sunumu şartıyla çalışma izni sürecinin nasıl işleyeceği,

Anlaşmanın, ilişkileri aynı seviyede tuttuğu; hizmet sunumunu, dijital alanları, çevreyi dahil eden yeşil mutabakatı, eğitim alanını kapsamadığı,

Ürün güvenliği, gıda, bitki gibi ürünlerde en çok karşılaştığımız tarife dışı engellemelerin söz konusu Anlaşmada akıbetinin ne olacağı,

İngiltere'nin AB'yle yapmış olduğu serbest ticaret anlaşmasında AB ülkeleriyle ticaretinin kapsamının aynısını serbest ticaret anlaşmasına yansıtabildiği, Türkiye'nin ticaret anlaşmasında hangi sektörlerin dahil edilebildiği,

İngiltere'ye ihracatımızın 2015 yılı ile 2020 yılı döneminde yaklaşık 10 milyar dolar seviyesinde, aynı seviyede olduğu,

Malların serbest dolaşımı yerine gelen menşe kuralı rejiminin uygulanmasındaki potansiyel sorunların neler olduğu,

İngiltere'nin AB dışında diğer ülkelerle yapmış olduğu serbest ticaret anlaşmaları ile Türkiye-İngiltere Serbest Ticaret Anlaşması arasındaki farkların neler olduğu,

Menşe uygulamasında basitleştirilmiş usulde fatura beyanına geçilmesinin yerinde bir uygulama olduğu ve işlemleri kolaylaştıracağı,

hususlarında yöneltilen görüş ve sorulara cevaben Dışişleri Bakan Yardımcısı Yavuz Selim Kıran ve Ticaret Bakanlığı temsilcisi tarafından;

31 Aralık 2020 tarihine kadar başvuran İngiltere'de yaşayan vatandaşlarımızın Brexit sürecinde haklarının korunduğu,

Gümrük birliğinin güncellenmesine ilişkin AB ile 18 Mart mutabakatımızdan kaynaklanan yükümlülüklerimizin yerine getirildiği, haklarımız bağlamında gümrük birliğinin güncellenmesi görüşmelerinin bir an evvel başlaması konusunda çağrı yapıldığı,

Sadece sanayi ürünlerinde değil, tarım ürünlerinde ve işlenmiş tarım ürünlerinde de birtakım ilave kazanılmış hakların olduğu, bazı tarım ürünlerinde tarife kontenjanımızın, geriye kalanında tavizsiz muamelenin olduğu,

Birleşik Krallık ile serbest ticaret anlaşmasının hizmetler alanında iki yıl içerisinde kapsamını ve derinliğini genişletecek şekilde görüşmelere başlandığı,

Eğitim sektöründe ise öğrencilerimizin gerek vize prosedürlerinin gerek eğitim ücretlerinin düşürülmesine ilişkin güncelleme çalışmalarının devam ettiği, İngiltere içerisinde 49 farklı üniversiteyle anlaşmaların yapıldığı, konaklama mekânlarında ödenen ücretlerin düşürülmesi ve taksitlendirilmesi konusunda birtakım anlaşmalara varıldığı,

Daha önce İngiltere'yle yapılan gümrük işlemlerindeki karşılıklı idari yardım anlaşmasının yenilenerek bu Anlaşmanın içeriğine konulduğu, yine kişisel verilerin korunması gibi yeni kavramlara ilişkin hükümlerin de Anlaşmaya eklendiği,

AB Gümrük Birliğinde sahip olmadığımız ancak İngiltere'yle yapılan Anlaşmada, tekstil ve hazır giyim sektörü hariç olmak üzere, imalatta kullanılan tüm girdilerin diğer ifadeyle telafi edici vergilerin geri ödenmesine veya muafiyetine olanak sağlandığı,

Cumhurbaşkanına ek protokollerin değişikliği hususunda yetki verilmesi yönündeki hükme ilişkin olarak, Cumhurbaşkanının anlaşmanın onaylanmasıyla ilgili doğal yetkisini Anayasa 90'ıncı maddesinin 3'üncü fıkrasından aldığı, yasalarımızda değişiklik gerektirmeyen, ticari ilişkilerin doğal bir sonucu olarak ortaya çıkacak ihtiyaçları bir an evvel hayata geçirme ve giderme konusunda bir esneklik sağlamaya yönelik olduğu, daha evvel Bakanlar Kuruluna verilen bu yetkinin Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle birlikte Cumhurbaşkanımıza verilmiş olduğu,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Değişiklikler

Teklif'in tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklif'in 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç ve İstanbul Milletvekili Hasan Turan, Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
Akif Çağatay Kılıç	*Ahmet Berat Çonkar*	*Ceyda Bölünmez Çankırı*
İstanbul	İstanbul	İzmir
Üye	Üye	Üye
Asuman Erdoğan	*Ahmet Haluk Koç*	*Mustafa Canbey*
Ankara	Ankara	Balıkesir
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
Ahmet Kamil Erozan	*Atilla Ödünç*	*Utku Çakırözer*
Bursa	Bursa	Eskişehir
	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz ektedir)
Üye	Üye	Üye
Derya Bakbak	*Mehmet Güzelmansur*	*Ahmet Ünal Çeviköz*
Gaziantep	Hatay	İstanbul
	(Muhalefet şerhimiz ektedir)	(Muhalefet şerhimiz ektedir)
Üye	Üye	Üye
Oğuz Kaan Salıcı	*Zafer Sırakaya*	*Hasan Turan*
İstanbul	İstanbul	İstanbul
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Serpil Kemalbay Pekgözegü	*Niyazi Güneş*	*İsmail Özdemir*
İzmir	Karabük	Kayseri
(Muhalefet şerhimiz ektedir)	(Bu raporun özel sözcüsü)	

MUHALEFET ŞERHİ

- Anlaşmaya ilişkin genel değerlendirme:

Birleşik Krallık, Türkiye ile tarih boyunca kesintisiz diplomasi sürdürmüştür. İki ülke sadece diplomasi alanında değil aynı zamanda ekonomi alanında da iki önemli ortaktır. Ekonomik ilişkilerin önemini Dışişleri Bakanlığı'nın verileri üzerinden açıklayacak olursak: "Birleşik Krallık, 2019 verilerine göre, en çok ihracat yaptığımız ikinci, en çok ithalat yaptığımız dokuzuncu ülke konumunda yer almıştır."

29 Aralık 2020 tarihinde imzalanan serbest ticaret anlaşması, AB ile gümrük birliği içinde olan ülkemizde "Brexit" sürecinden sonra ortaya çıkabilecek ticaret rejimi konusundaki endişeleri gidererek; başta ekonomi alanında olmak üzere ilişkilerde kesintisiz bir şekilde devamlılığın sağlanması hususunda önem taşımaktadır.

Gümrük Birliği'nin kazanımlarını devam ettirecek bu anlaşma ile ticarette devamlılık sağlanabilecek ve Birleşik Krallık ile ticaret yapan vatandaşlarımız "Brexit" sürecinden olumsuz bir şekilde etkilenmeyecek ve İngiltere pazarına sorunsuz bir şekilde ulaşabilecektir. Öteyandan, Türkiye ile yapılan anlaşmanın Birleşik Krallık'ın Japonya, Kanada, İsviçre ve Norveç ile yaptığı anlaşmaların ardından beşinci büyük ticaret anlaşması olması memnuniyet vericidir.

Bahse konu anlaşma yapılmamış olsaydı birçok üründe gümrük tarifesi uygulanmış olacak ve çok önemli bir pazarda iş insanlarımız dezavantajlı duruma düşmüş olacaklardı. Bu nedenle anlaşma pazara erişim konusunda ortaya çıkabilecek ihtilafları gidermesi nedeniyle ekonomik ilişkilerin geleceği açısından hayati öneme sahiptir.

Bu nedenle partimiz tarafından imzalanan anlaşmanın içeriğine ilişkin bir çekincemiz söz konusu değildir.

- Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi

Türkiye ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında tesis edilen serbest ticaret anlaşması vesilesiyle yasama yetkisinin devri niteliğinde bir değişiklik yapılmak istenmekte; söz konusu teklifle, anlaşmanın protokoller ve eklerine ilişkin değişikliklerin Cumhurbaşkanınca doğrudan onaylanmasına dair yetki talep edilmektedir.

Yerleşik teamüllere aykırı olan bu yetki talebi, Cumhurbaşkanı'na yakın olan iktidar ve iş çevreleri lehine birtakım imtiyazlar yaratabilir. Ek olarak, TBMM'nin yetkisinin Cumhurbaşkanı'na devredilmesi Anayasa'nın 90 ıncı ve 7 nci maddelerine aykırı olup, bütün parlamenterlerin karşı çıkması gereken bir hususdur. 22. Yasama Dönemi'nde Dışişleri Komisyonu'nun gündemine gelen Filistin Kurtuluş Örgütü, Suriye Arap Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti'yle imzalanan ticari nitelikli anlaşmaların metinlerinde "Bu Anlaşma'nın ek ve protokollerinde değişiklik yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir" ibaresinin bulunduğu maddeler yasama yetkisinin devri niteliğinde olduğu ve Anayasa'nın 90 ıncı ve 7 nci maddelerine aykırı bulunduğu için Dışişleri Komisyonu tarafından reddedilmiştir.

Yukarıdaki belirtilen gerekçeyle söz konusu teklife muhalifiz.

Ahmet Ünal Çeviköz	*Mehmet Güzelmansur*	*Utku Çakırözer*
İstanbul	Hatay	Eskişehir

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonumuzun uluslararası Anlaşmaların Onaylanmasının Uygun Bulunması ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine ilişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifine muhalefet şerhim aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarım.

2/3327- Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşması, Türkiye ve Birleşik Krallık Hükümetleri Arasında Menşe Kurallarına Dair Ortak Bildiri, Türkiye ve Birleşik Krallık Hükümetleri Arasında Mutabakat Zaptı ve Kuzey İrlanda ile Ticarete İlişkin Olarak Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Teati Edilen Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunması ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifine Muhalefet Şerhimdir.

Söz konusu anlaşmanın ve anlaşmanın ek protokollerinde yapılacak olası değişikliklerin onaylanmasına dair meclis yetkilerinin anayasada belirtilen "güçler ayrılığı ilkesi" ve halk iradesinin temsili ile çelişecek bir şekilde anlaşmada düzenleme yapma ayrıcalığının Cumhurbaşkanına devredilmesine karşı çıkıyoruz. Halk iradesinin somut bir şekilde yansımış olduğu TBMM, uluslararası anlaşmaların her sürecindeki denetleme ve onaylama ayrıcalığını hiçbir biçimde devretmemelidir. Bu nedenle Kanun Teklifine muhalif olduğumu beyan ederim.

27.01.2021
Serpil Kemalbay Pekgözegü
İzmir

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP'UN TEKLİFİ	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE BÜYÜK BRİTANYA VE KUZEY İRLANDA BİRLEŞİK KRALLIĞI ARASINDA SERBEST TİCARET ANLAŞMASI, TÜRKİYE VE BİRLEŞİK KRALLIK HÜKÜMETLERİ ARASINDA MENŞE KURALLARINA DAİR ORTAK BİLDİRİ, TÜRKİYE VE BİRLEŞİK KRALLIK HÜKÜMETLERİ ARASINDA MUTABAKAT ZAPTI VE KUZEY İRLANDA İLE TİCARETE İLİŞKİN OLARAK TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE BÜYÜK BRİTANYA VE KUZEY İRLANDA BİRLEŞİK KRALLIĞI ARASINDA TEATİ EDİLEN MEKTUPLARIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNMASI VE ANLAŞMANIN PROTOKOLLER VE EKLERİNE İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLERİN CUMHURBAŞKANINCA DOĞRUDAN ONAYLANMASINA DAİR YETKİ VERİLMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ	**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE BÜYÜK BRİTANYA VE KUZEY İRLANDA BİRLEŞİK KRALLIĞI ARASINDA SERBEST TİCARET ANLAŞMASI, TÜRKİYE VE BİRLEŞİK KRALLIK HÜKÜMETLERİ ARASINDA MENŞE KURALLARINA DAİR ORTAK BİLDİRİ, TÜRKİYE VE BİRLEŞİK KRALLIK HÜKÜMETLERİ ARASINDA MUTABAKAT ZAPTI VE KUZEY İRLANDA İLE TİCARETE İLİŞKİN OLARAK TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE BÜYÜK BRİTANYA VE KUZEY İRLANDA BİRLEŞİK KRALLIĞI ARASINDA TEATİ EDİLEN MEKTUPLARIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNMASI VE ANLAŞMANIN PROTOKOLLER VE EKLERİNE İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLERİN CUMHURBAŞKANINCA DOĞRUDAN ONAYLANMASINA DAİR YETKİ VERİLMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**
MADDE 1- (1) 29 Aralık 2020 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşması", "Türkiye ve Birleşik Krallık Hükümetleri Arasında Menşe Kurallarına Dair Ortak Bildiri", "Türkiye ve Birleşik Krallık Hükümetleri Arasında Mutabakat Zaptı" ve Kuzey İrlanda ile ticarete ilişkin olarak Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında teati edilen "Mektuplar"ın onaylanması uygun bulunmuştur. (2) Birinci fıkrada belirtilen Anlaşmanın protokoller ve eklerine ilişkin değişiklikleri doğrudan onaylamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.	**MADDE 1-** Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.	**MADDE 3-** Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE BÜYÜK BRİTANYA VE KUZEY İRLANDA BİRLEŞİK KRALLIĞI ARASINDA SERBEST TİCARET ANLAŞMASI

DİBACE

Bir tarafta, Türkiye Cumhuriyeti (bundan böyle "Türkiye" olarak anılacaktır)

ve

diğer tarafta, Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı (bundan böyle "Birleşik Krallık" olarak anılacaktır)

(bundan böyle her biri ayrı ayrı "Taraf" veya birlikte "Taraflar" olarak anılacaktır),

Köklü ve güçlü ortaklıkları ile önemli ekonomik, ticari ve yatırım ilişkilerini ve mevcut ikili ticari tercihlerin devamlılığını sağlama gereğini kabul ederek;

Ekonomik ilişkilerini, tüm ilişkilerinin bir parçası olarak ve bunlarla uyumlu olacak şekilde, daha fazla güçlendirmek arzusuyla ve Türkiye ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında Serbest Ticaret Anlaşması'nın (bundan böyle "Anlaşma" olarak anılacaktır), Taraflar arasındaki ticaretin ve yatırımların geliştirilmesi için yeni bir ortam yaratacağına inanarak;

Yaşam standartlarını yükseltmek, ekonomik büyüme ve istikrarı teşvik etmek, yeni istihdam olanakları yaratmak ve karşılıklı ticareti serbestleştirmek ve genişletmek yoluyla genel refahı geliştirmek arzusuyla;

Ticaretlerini düzenleyen açık ve karşılıklı yarar sağlayan kurallar oluşturma ve karşılıklı ticaretin önündeki engelleri azaltma veya ortadan kaldırma amacıyla;

İşbu Anlaşma yoluyla ticaretin önündeki engelleri kaldırarak, uluslararası ticaretin uyumlu bir şekilde gelişmesine ve genişlemesine katkıda bulunmaya ve Taraflar arasında bu Anlaşma'nın faydalarını azaltabilecek yeni ticaret engelleri oluşturmaktan kaçınmaya kararlı olarak;

Taraf oldukları, 15 Nisan 1994'te Marakeş'te yapılan ve Dünya Ticaret Örgütü'nü Kuran Marakeş Anlaşması ile diğer çok taraflı, bölgesel ve ikili anlaşmalar ve düzenlemeler çerçevesindeki hak ve yükümlülüklerini temel alarak;

Çevrenin korunması ile iklim değişikliği ve etkileriyle mücadele için acil eylem dâhil olmak üzere, sürdürülebilir kalkınmanın önemini ve bu hedeflere, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) de dâhil olmak üzere

taraf oldukları çok taraflı çevre anlaşmaları kapsamındaki kurallar ve ilkelerle tutarlı olarak ulaşmakta, ticaretin rolünü kabul ederek;

Tarafların, ticaretle uğraşan kesimleri için maliyetleri düşürmeye ve öngörülebilirlik sağlamaya yönelik etkili ve şeffaf süreçlerin desteklenmesinde ticareti kolaylaştırmanın önemini kabul ederek;

12 Eylül 1963 tarihinde imzalanan Avrupa Ekonomik Topluluğu ile Türkiye Arasında Ortaklık Kuran Anlaşma ve Ek Protokoller ile bunlara bağlı olarak ticarete ilişkin alınan Kararları göz önünde bulundurarak;

Uluslararası ticarette şeffaflığın tüm paydaşlar lehine önemini kabul ederek;

Ticari ilişkilerini güçlendirmek üzere yasal bir çerçeve oluşturmaya kararlı olarak;

Aşağıdaki şekilde karar vermişlerdir:

FASIL 1

GENEL TANIMLAR VE BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ

MADDE 1.1

Amaçlar

1. Taraflar işbu Anlaşma gereğince ve GATT 1994'ün XXIV'üncü Maddesi ile tutarlı olarak mal ticaretinde bir serbest ticaret alanı ve ilgili kuralları tesis ederler.

2. İşbu Anlaşma'nın amacı Taraflar arasındaki ticarete ilişkin AB ile Türkiye arasındaki ikili ticaret düzenlemelerinden kaynaklanan tercihli koşulları korumak ve aralarındaki ticaretin daha ileri düzeyde serbestleştirilmesi ve kolaylaştırılması için bir zemin sağlamaktır.

MADDE 1.2

Tanımlar ve açıklamalar

İşbu anlaşmanın amaçları doğrultusunda, aksi belirtilmedikçe;

Anlaşma, Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı ile Türkiye Cumhuriyeti arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması anlamındadır;

Tarım Anlaşması, DTÖ Anlaşması Ek 1A'da bulunan Tarım Anlaşması anlamındadır;

Anti-damping Anlaşması, DTÖ Anlaşması Ek 1A'da bulunan GATT 1994'ün VI'ncı Maddesi'nin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma anlamındadır;

gümrük idaresi veya gümrük idareleri:

(a) Türkiye için, Ticaret Bakanlığı;

(b) Birleşik Krallık için, Majesteleri'nin Gelir ve Gümrükler İdaresi (HMRC) ve gümrük işlerinden sorumlu diğer her türlü otorite anlamındadır.

gümrük vergisi, malların ithalatında ya da ihracatında veya bunlarla bağlantılı olarak uygulanan her türlü vergi veya eş etkili harcı, söz konusu ithalatta ya da ihracatla bağlantılı olarak uygulanan her türlü ilave vergi veya ilave harç da dâhil olmak üzere kapsar, ancak aşağıdakileri kapsamaz;

(a) GATT 1994'ün III'üncü Maddesiyle uyumlu olarak uygulanan bir dâhili vergiye eşdeğer harç;

(b) GATT 1994'ün VI'ncı ve XIX'uncu Maddeleri hükümleri, Anti-damping Anlaşması, STÖ Anlaşması, Korunma Önlemleri Anlaşması, Tarım Anlaşması'nın 5'inci Maddesi veya AHMM'nin 22'nci Maddesi ile uyumlu olarak uygulanan önlemler;

(c) GATT 1994'ün VIII'inci Maddesi ile uyumlu olarak uygulanan bir ücret ve diğer harç;

gümrük kıymeti, Gümrük Kıymeti Anlaşması'na uygun olarak belirlenen kıymet anlamındadır;

Gümrük Kıymeti Anlaşması, DTÖ Anlaşması Ek 1A'da bulunan GATT 1994'ün VII'nci Maddesi'nin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma anlamındadır;

gün, hafta sonları ve tatiller dâhil olmak üzere takvim günleri anlamındadır;

AHMM, DTÖ Anlaşması Ek 2'de bulunan Anlaşmazlıkların Halli Kural ve Usulleri Hakkındaki Mutabakat Metni anlamındadır;

teşebbüs, şirketler, kayyım kurumları (tröstler), ortaklıklar, şahıs şirketleri, ortak girişimler ya da benzeri kuruluşlar da dâhil olmak üzere, kâr amacı güden veya gütmeyen, özel şahıslar veya devlet mülkiyetindeki ya da kontrolündeki, geçerli yasalara göre oluşturulmuş veya organize edilmiş bir varlık anlamındadır;

mevcut, işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girdiği tarihte yürürlükte olan anlamındadır;

GATT 1994, DTÖ Anlaşması Ek 1A'da bulunan Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması 1994 anlamındadır;

bir Taraf'ın malı, GATT 1994'ten anlaşıldığı şekilde yerli mal veya Tarafların kararlaştırabileceği mallar anlamındadır ve menşeli malları kapsar;

KAA, DTÖ Anlaşması Ek 4'te yer alan, 30 Mart 2012'de Cenevre'de imzalanan Kamu Alımları Anlaşması'nı Tadil Eden Protokol ile tadil edilen Kamu Alımları Anlaşması anlamındadır;

Armonize Sistem (AS), DGÖ tarafından geliştirilen bütün hukuki notları ve değişiklikleri dâhil olmak üzere, Armonize Mal Tanımlaması ve Kodlama Sistemi anlamındadır;

meşru hedef, TTE Anlaşmasının Madde 2.2'si kapsamındakiyle aynı anlamdadır;

önlem, Taraflardan birince, yasa, yönetmelik, kural, usul, karar, idari eylem, gereklilik, uygulama veya bir başka şekildeki alınan tedbirleri kapsamaktadır;

menşeli, Menşe Kuralları ve Menşe İşlemlerine İlişkin Protokol'de belirtilen anlamadadır;

kişi, aksi belirtilmedikçe gerçek veya tüzel kişileri kapsamaktadır;

Korunma Önlemleri Anlaşması, DTÖ Anlaşması Ek 1A'da bulunan Korunma Önlemleri Anlaşması anlamındadır;

Sağlık ve bitki sağlığı önlemi, SBS Anlaşması'nın Ek A'nın 1. fıkrasında atıfta bulunulan her türlü önlem anlamındadır;

STÖ Anlaşması, DTÖ Anlaşması Ek 1A'da bulunan Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Önlemler Anlaşması anlamındadır;

SBS Anlaşması, DTÖ Anlaşması Ek 1A'da bulunan Sağlık ve Bitki Sağlığı Önlemlerinin Uygulanmasına Dair Anlaşma anlamındadır;

TTE Anlaşması, DTÖ Anlaşması Ek 1A'da bulunan Ticarette Teknik Engeller Anlaşması anlamındadır;

ülke, Madde 1.3'te belirtildiği şekilde, işbu Anlaşma'nın uygulandığı yer anlamındadır;

TRIPS Anlaşması, DTÖ Anlaşması Ek 1C'de bulunan Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Hakları Anlaşması anlamındadır;

DGÖ, Dünya Gümrük Örgütü anlamındadır;

DTÖ, Dünya Ticaret Örgütü anlamındadır; ve

DTÖ Anlaşması, 15 Nisan 1994 tarihli Dünya Ticaret Örgütü'nü Kuran Marakeş Anlaşması anlamındadır.

MADDE 1.3

Ülkesel uygulama

İşbu Anlaşma:

(a) Türkiye için, kara ülkesine, iç sularına, karasularına ve bunların üzerindeki hava sahasına, aynı zamanda, canlı veya cansız doğal kaynakların araştırılması, işletilmesi ve korunması amacıyla Türkiye'nin uluslararası hukuka uygun olarak üzerinde egemen hak veya yetkilere sahip olduğu deniz alanlara uygulanacaktır.

(b) Birleşik Krallık için şunlara uygulanacaktır:

(i) kara suları ve hava sahası da dâhil olmak üzere Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı ülkesine;

(ii) Birleşik Krallık karasuları dışında, Birleşik Krallık'ın uluslararası hukuka uygun olarak üzerinde egemenlik hakları veya yargı yetkisi kullanabileceği, deniz yatağı ve bu alanların toprak altı da dâhil olmak üzere, tüm alanlara;

(iii) aşağıdakiler bakımından, uluslararası ilişkilerinden Birleşik Krallık'ın sorumlu bulunduğu bölgeler olan Guernsey ve Jersey yetki alanları ve Man Adası'na (hava sahaları ve onlara bitişik karasuları da dâhil olmak üzere):

(aa) Fasıl 2'ye (Ulusal Muamele ve Pazara Giriş);

(bb) Fasıl 3'e (Gümrükler ve Ticaretin Kolaylaştırılması);

(cc) Fasıl 6'ya (Sağlık ve Bitki Sağlığı Önlemleri);

(dd) Menşe Kuralları ve Menşe İşlemlerine İlişkin Protokol'e; ve

(iv) uluslararası ilişkilerinden Birleşik Krallık'ın sorumlu olduğu ve işbu Anlaşma'nın teşmil edildiği herhangi bir bölgeye.

MADDE 1.4

Ülkesel genişleme

1. İşbu Anlaşma veya işbu Anlaşma'nın belirlenen hükümleri, Madde 13.3(1)'e uygun olarak yazılı bildirimlerin teati edilmesiyle veya bundan sonraki herhangi bir zamanda, uluslararası ilişkilerinden Birleşik Krallık'ın sorumlu olduğu herhangi bir bölgeye, Birleşik Krallık ile Türkiye arasında kararlaştırıldığı takdirde, teşmil edilebilir.

2. İşbu Anlaşma'nın birinci fıkraya uygun olarak uluslararası ilişkilerinden Birleşik Krallık'ın sorumlu olduğu herhangi bir bölgeye uygulanmasından sonra herhangi bir zamanda, Birleşik Krallık, işbu Anlaşma'nın veya işbu Anlaşma'nın belirli hükümlerinin, uluslararası ilişkilerinden Birleşik Krallık'ın sorumlu olduğu bir bölgeye bundan böyle uygulanmayacağı hakkında Türkiye'ye yazılı bildirimde bulunabilir. Bu bildirim, yazılı bildirimin yapılmasından altı ay sonra yürürlüğe girer.

MADDE 1.5

Çok taraflı anlaşmalarla ilişki

Taraflar, GATT 1994, GATS ve bunların ardıl çok taraflı anlaşmaları dâhil olmak üzere, DTÖ Anlaşmasına uygun olarak, birbirleri ile ilgili hak ve yükümlülüklerini teyit ederler.

FASIL 2

ULUSAL MUAMELE VE MALLARIN PAZARA GİRİŞİ

MADDE 2.1

Amaç

Bu Fasıl'ın amacı, işbu Anlaşma'nın hükümleri uyarınca ve GATT 1994'ün XXIV'üncü Maddesi'ne uygun olarak, mal ticaretinin serbestleştirilmesidir.

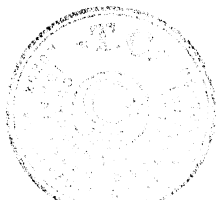

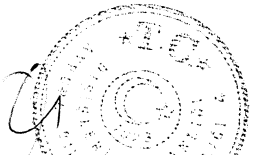

MADDE 2.2

Kapsam

Bu Fasıl, işbu Anlaşma'da aksi belirtilmedikçe, Taraflar arasında mal ticaretinde uygulanır.

MADDE 2.3

Ulusal muamele

Her bir Taraf, yorumlayıcı notları dâhil olmak üzere, GATT 1994'ün III'üncü Maddesi gereğince, diğer Taraf'ın mallarına ulusal muamele sağlayacaktır ve bu amaç doğrultusunda GATT 1994'ün III'üncü Maddesi ve bunun yorumlayıcı notları *mutatis mutandis* olarak işbu Anlaşma kapsamına dâhil edilir ve işbu Anlaşma'nın bir parçası hâline getirilir.

MADDE 2.4

Malların sınıflandırılması

İşbu Anlaşma'nın amaçları doğrultusunda, Taraflar arasındaki ticarette malların sınıflandırılması, Armonize Sistem ve bunun yasal notları ve değişikliklerine uygun olarak, her bir Taraf'ın kendi tarife sınıflandırmasına tabi olacaktır.

MADDE 2.5

Menşe kuralları

1. Taraflar birbirleriyle ticarette tercihli menşe kurallarını uygulamayı kabul ederler.

2. Menşe Kuralları ve Menşe İşlemlerine İlişkin Protokol, menşe kuralları ve ilgili idari işbirliği yöntemlerini belirler.

MADDE 2.6

Sanayi ürünlerinde gümrük vergilerinin kaldırılması

1. İşbu Anlaşma'da aksi belirtilmediği sürece, her bir Taraf, diğer Taraf'ın menşeli sanayi ürünlerindeki tüm gümrük vergilerini kaldıracaktır.

2. Bu Madde'nin amacı doğrultusunda sanayi ürünleri, Ek 2-A'da listelenen ürünler hariç olmak üzere, Armonize Sistemin 25 ila 97'nci Fasılları arasında yer alan malları ifade etmektedir.

MADDE 2.7

Tarım ürünlerinde gümrük vergilerinin sıfırlanması

1. İşbu Anlaşma'da aksi belirtilmediği sürece, her bir Taraf, Ek 2-B uyarınca diğer Taraf'ın menşeli tarım ürünlerindeki gümrük vergilerini indirecek veya sıfırlayacaktır.

2. Bu Madde'nin amacı doğrultusunda tarım ürünleri, Armonize Sistemin 1 ila 24'üncü Fasılları arasında yer alan malları ve ayrıca Ek 2-A'da listelenen ilave ürünleri ifade etmektedir.

MADDE 2.8

İhracat vergileri, resim ve diğer harçlar

1. Taraflardan hiçbiri, diğer Taraf'ın ülkesine mal ihracatında herhangi bir vergi, resim, ücret veya her türlü diğer harçları, bu vergi, resim, ücret veya harçlar iç tüketime yönelik benzer ürünler için uygulanmadıkça, uygulamaya koymayacak veya var olanları sürdürmeyecektir.

2. Bu Madde'nin amacı bakımından, ücret ve her türlü diğer harçlar, Madde 2.9 gereğince uygulanan ücretler ve diğer harçları içermeyecektir.

MADDE 2.9

Ücretler ve harçlar

1. Her bir Taraf, GATT 1994'ün VIII'inci Maddesi ve bunun yorumlayıcı notları gereğince, o Tarafça ithalat veya ihracatta veya bunlarla bağlantılı olarak uygulanan GATT 1994'ün VIII'inci Maddesinin 1(a) bendi kapsamındaki tüm ücret ve harçların, verilen hizmetin, *ad valorem* bazında hesaplanmayacak, yerli eşyaya dolaylı koruma sağlamayacak veya mali amaçlarla ithalatın vergilendirilmesine neden olmayacak şekilde yaklaşık maliyeti ile sınırlı tutarda olmasını teminat altına alacaktır.

2. Her bir Taraf, ithalat veya ihracat ile bağlantılı olarak uyguladığı tüm ücret ve harçları, bu ücret veya harçlarla ilgili her türlü güncelleme veya değişiklikler de dâhil olmak üzere, hükûmetlerin, tüccarların ve ilgili diğer tarafların haberdar olmasına imkân sağlayacak şekilde, gecikmeksizin yayımlayacaktır.

MADDE 2.10

İthalat ve ihracat kısıtlamaları

İşbu Anlaşma'da aksi belirtilmedikçe, Taraflardan hiçbiri diğer Taraf'ın herhangi bir ürününün ithalatına yönelik olarak, GATT 1994'ün XI'inci Maddesi ve bunun yorumlayıcı notlarına uygun olanlar hariç, herhangi bir yasak veya kısıtlama kabul etmeyecek veya var olanları sürdürmeyecektir. Bu amaç doğrultusunda, GATT 1994'ün XI'inci Maddesi ve bunun yorumlayıcı notları *mutatis mutandis* olarak işbu Anlaşma kapsamına dâhil edilmiş ve işbu Anlaşma'nın bir parçası hâline getirilmiştir.

MADDE 2.11

Tercihlerin kullanımına ilişkin veri paylaşımı

1. İşbu Anlaşmanın işleyişini takip etmek ve tercihlerin kullanım oranlarını hesaplamak amacıyla, her bir Taraf, diğer Taraf'ın talebi üzerine, işbu Anlaşma`nın yürürlüğe girmesinden itibaren bir yıl sonra başlamak üzere yılda bir kez ithalat istatistikleri değişiminde bulunacaklardır. Ortak Komite, bu veri değişiminin süreci ve kapsamını gözden geçirebilecektir.

2. İthalat istatistikleri değişimi, diğer Taraf'ın, işbu Anlaşma kapsamında tercihli vergi muamelesinden yararlananlar ile tercihli olmayan muameleye tabi mallarının ithalatının, tarife satırı düzeyinde değer ve, uygun olduğu durumlarda, miktarını da içeren, mevcut olan en son yıla ilişkin verileri kapsayacaktır.

FASIL 3

GÜMRÜKLER VE TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI

MADDE 3.1

Kapsam

1. Bu Fasıl, Taraflar arası işbirliğinin yanı sıra, her bir Taraf'ın, gümrük mevzuatları, ticarete ilişkin diğer kanunları ve düzenlemeleri ile ticaret hakkındaki genel idari işlemlerine dair hususlara, bu düzenlemelerin Taraflar arasında ticarete konu eşyaya tatbikini kapsayacak şekilde uygulanacaktır.

2. Bu Fasıl her bir Tarafça, kendi kanun ve düzenlemelerine uygun olarak uygulanır. Her bir Taraf, mevcut kaynaklarını bu Faslı en uygun şekilde uygulamak için kullanacaklardır.

MADDE 3.2

Tanımlar

Bu Anlaşmanın amaçları açısından;

"Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşması", Dünya Ticaret Örgütü Kuruluş Anlaşmasını Tadil Eden Protokole Ekli Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşması (27 Kasım 2014 tarihli Karar) anlamındadır;

"SAFE Çerçevesi", 2005 Haziran ayında Brüksel'de gerçekleştirilen Dünya Gümrük Örgütü Toplantısında kabul edilen ve tedricen güncellenen, SAFE Küresel Ticaretin Kolaylaştırılması ve Korunması Standartlar Çerçevesi anlamındadır;

"DGÖ Veri Modeli", DGÖ Veri Modeli Projesi Ekibi tarafından tedricen yayımlanan iş verilerinin değişimi ve verilere dair toplu uluslararası standartlar ile küresel ticarette düzenleyici kolaylaştırma ve kontrollerin uygulanmasına ilişkin bilgilerin derlendiği veri unsurları ve elektronik şablon bankasını anlamındadır.

MADDE 3.3

Amaçlar ve ilkeler

1. İşbu Faslın amaçları şunlardır:

   (a) Ticari uygulamalardaki gelişmeler dikkate alınarak, etkin gümrük kontrollerinin sağlanması kaydıyla Taraflar arasında ticareti yapılan eşya için ticaretin kolaylaştırılmasının geliştirilmesi;

   (b) Her bir Taraf'ın gümrük mevzuatının ve diğer ticarete ilişkin kanun ve düzenlemelerinin şeffaflığının ve ilgili uygulanabilir uluslararası standartlara uyumunun sağlanması;

   (c) Her bir Taraf'ın gümrük mevzuatının ve ticarete ilişkin diğer kanunlarının ve düzenlemelerinin öngörülebilir, tutarlı, şeffaf ve ayrımcı olmayacak şekilde uygulanmasının temini;

   (d) Her bir Taraf'ın gümrük işlemlerinin ve uygulamalarının basitleştirilmesi ve modernleştirilmesinin teşviki;

(e) Uluslararası ticaret tedarik zincirini korurken meşru ticareti kolaylaştıracak risk yönetimi sistemlerinin daha da geliştirilmesi; ve

(f) Taraflar arasında gümrük konuları ve ticaretin kolaylaştırılması alanındaki işbirliğinin geliştirilmesi.

2. Taraflar, gelişen küresel ticaret ortamında gümrüklerin ve ticaretin kolaylaştırılmasının önemini kabul eder ve mümkün olan durumlarda, tüm mevcut kolaylaştırıcı düzenlemeler ve teknolojilerden yararlanan gümrük düzenlemelerini uygulamaya koyar.

3. Taraflar, Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) çerçevesindeki tüm hak ve yükümlülüklerini teyit ederler.

4. Taraflar, gümrük işlemlerinde ve ticarette uygulanabilecek aşağıdaki gümrük ve uluslararası ticaret araç ve standartlarının esaslı unsurlarının, ithalat, ihracat ve transit gereklilikleri ve işlemlerinde dikkate alınması gerektiğini kabul ederler:

(a) 26 Haziran 1999 tarihinde Brüksel'de akdedilen Gümrük Prosedürlerinin Basitleştirilmesi ve Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşme Hakkında Değişiklik Protokolü ile tadil edilen 18 Mayıs 1973 tarihinde Kyoto'da akdedilen Gümrük Prosedürlerinin Basitleştirilmesi ve Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşme;

(b) Armonize Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi Hakkında Uluslararası Sözleşme'yi Tadil eden Protokol ile 24 Haziran 1986 tarihinde tadil edilen, 14 Haziran 1983 tarihinde Brüksel'de akdedilen Armonize Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi Hakkında Uluslararası Sözleşme;

(c) 6 Aralık 1961 tarihinde Brüksel'de akdedilen Eşyaların Geçici Kabulü İçin A. T. A. Karneleri Hakkında Gümrük Sözleşmesi;

(d) 26 Haziran 1990 tarihinde İstanbul'da akdedilen Geçici İthalat Sözleşmesi;

(e) SAFE Çerçevesi; ve

(f) DGÖ Veri Modeli.

5. Taraflar, meşru ticaretin korunması ve kolaylaştırılması için mevzuat ve ticarete ilişkin diğer kanunların ve düzenlemelerin ayrımcı olmamasını ve gümrük işlemlerinin modern metodlar ve etkin kontrollerin kullanımına dayandırılmasını kabul ederler.

6. Taraflar, gümrük işlemlerinin, meşru amaçları gerçekleştirmenin gerektirdiğinden daha fazla idari yük getirmemesini veya ticareti kısıtlamamasını ve bunların öngörülebilir, tutarlı ve şeffaf bir şekilde uygulanmasını kabul ederler.

7. Her bir Taraf, işlemlerin şeffaflığını, etkinliğini, bütünlüğünü ve izlenebilirliğini sağlamak üzere:

   (a) Eşyanın hızlı bir şekilde teslimi ve gümrüklemesinin kolaylaştırılması için gereklilikleri ve formaliteleri mümkün olan durumlarda gözden geçirecekler ve basitleştireceklerdir;

   (b) Küçük ve orta ölçekli işletmeler de dâhil olmak üzere ticaret erbabı için süre ve maliyetleri azaltmak amacıyla gümrük idareleri ve diğer kamu idareleri Tarafından istenen veri ve belgelerin daha fazla basitleştirilmesini ve standartlaştırılmasını değerlendireceklerdir; ve

   (c) İlgili uluslararası sözleşmelerin ve bu alandaki araçların prensiplerini yansıtan tedbirlerin uygulanması yoluyla, güvenilirlik standartlarının en üst seviyede korunmasını sağlayacaklardır.

8. Taraflar, ilgili mevzuat ve işlemler ile ilgili kuruluşların idari kapasitelerinin bu Fasıl'da yer verilen amaçları karşılaması amacıyla işbirliğini geliştirmeye gayret edeceklerdir.

MADDE 3.4

Şeffaflık ve yayımlama

1. Her bir Taraf, uygun olduğu şekilde kendi ülkelerindeki sınır idareleri ile ticaret erbabı veya diğer paydaşlar arasında düzenli olarak danışmalar yapılmasını sağlayacaktır.

2. Her bir Taraf, kanunları ve düzenlemeleri uyarınca, gümrük ve ticaretin kolaylaştırılması konularının genel uygulanmasına ilişkin yeni veya değiştirilmiş kanun ve düzenlemelerin, ticaret erbabının ve diğer ilgili kesimlerin haberdar olabilmesi için uygulamadan mümkün olabildiğince önce yayımlanmasını veya bunlara dair bilginin başka bir yöntemle kamuya açık hale getirilmesini sağlayacaktır.

3. Birinci ve ikinci fıkra, aşağıdaki durumlarda uygulanmayacaktır:
   (a) gümrük vergisi oranlarında yapılan değişiklikler;

   (b) hafifletici etkisi olan önlemler;

(c) birinci ve ikinci fıkraya uyum sebebiyle etkileri zayıflayacak önlemler,

(d) acil durumlarda uygulanan önlemler; veya

(e) iç hukuk ve yasal sistemde yapılan küçük değişiklikler.

4. Her bir Taraf, gümrük ve ticaretin kolaylaştırılmasına ilişkin kanunlarını, düzenlemelerini, genel idari işlemlerini ve rehberlerini, ayrım gözetmeksizin ve çevrimiçi ortam da dâhil olmak üzere kolayca ulaşılabilecek bir şekilde, ivedilikle kamuya açık hale getirecektir. Bu aşağıdaki hususları içerir:

(a) ithalat, ihracat ve transite ilişkin işlemler (liman, havalimanı ve diğer giriş noktalarındaki işlemler de dâhil olmak üzere), gerekli formlar ve belgeler;

(b) ithalat ve ihracata ilişkin veya bunlarla bağlantılı olarak uygulanan gümrük vergisi ile her tür harç oranları;

(c) ithalat, ihracat veya transite yönelik veya bunlarla bağlantılı olarak, kamu kurumları Tarafından veya bunların namına uygulanan ücret ve harçlar;

(d) gümrük işlemleriyle ilgili olarak malların sınıflandırılması veya kıymetinin belirlenmesine dair kurallar;

(e) menşe kurallarına ilişkin kanunlar, yönetmelikler ve genel uygulamalara ilişkin idari hükümler;

(f) ithalat, ihracat ya da transite ilişkin kısıtlamalar veya yasaklamalar;

(g) ithalat, ihracat ya da transit formalitelerinin ihlallerine ilişkin cezai hükümler;

(h) temyize ilişkin işlemler;

(i) her hangi bir ülke veya ülkelerle ithalat, ihracat ya da transit ile ilgili olarak yapılan anlaşmalar veya bunların ilgili bölümleri;

(j) tarife kotalarının idaresine ilişkin usuller;

(k) limanlar ve sınır geçiş noktalarındaki gümrük idarelerinin çalışma saatleri ve çalışma usulleri; ve

(l) bilgi taleplerine yönelik danışma noktaları.

5. Uygulanabilir olduğunda, gümrük ve ticaretin kolaylaştırılmasına ilişkin genel idari işlemler ve rehberlere dair bilgiler ile dördüncü fıkrada atıfta bulunulan bilgiler ayrıca üzerinde mutabık kalınan DTÖ resmi dillerinden birinde ulaşılabilir kılınacaktır.

6. Her bir Taraf, ilgili tarafların gümrüklere veya ticaretin kolaylaştırılmasına ilişkin diğer sorularını cevaplamak üzere bir veya daha fazla danışma noktası kuracak veya mevcudu muhafaza edecek ve bu tür soruların cevaplanma süreçlerine ilişkin bilgileri çevrimiçi olarak kamuya duyuracaktır.

7. Taraflar, soruları yanıtlamak veya gerekli formları tedarik etmek için ücret talep etmeyeceklerdir.

8. Danışma noktaları, her bir Tarafça belirlenecek ve talebin niteliği ve karmaşıklığına bağlı olarak değişebilecek makul bir süre içinde soruları cevaplandıracak ve gerekli formlar ile belgeleri temin edeceklerdir.

9. 4(c) fıkrası kapsamında ücret ve harçlara ilişkin yayımlanacak bilgiler, uygulanacak ücret ve harçları, söz konusu ücret ve harçların gerekçesini, yetkili makamı ve ödemenin ne zaman ve nasıl yapılacağını içerecektir. Söz konusu ücret ve harçlar, ilgili bilgiler kamuya açık hale getirilmeden uygulanmayacaktır.

MADDE 3.5

Bilgi, belgelendirme ve otomasyon

1. İthalat, ihracat ve transit işlemleri ve belge gerekliliklerinin basitleştirilmesi ve karmaşıklığının en az seviyeye indirilmesi amacıyla, her bir Taraf, uygun olduğu ölçüde, bu işlemler ile bilgi ve belge gerekliliklerinin aşağıdaki gibi kabul edilmesini veya uygulanmasını sağlayacaktır.

   (a) Taraflar arasındaki ticareti kolaylaştırmak adına eşyanın hızlı teslimini sağlayacak bir yaklaşımla; ve

   (b) Ticaret erbabı için süre ve uygunluk maliyetlerinin azaltılmasını amaçlayacak bir şekilde.

2. Her bir Taraf, ticaret erbabı ve gümrük idareleri ile ticaretle ilgili diğer kuruluşlar arasındaki elektronik veri değişiminin kolaylaştırılması için, bilgi ve iletişim teknolojisi temelli olanlar da dâhil olmak üzere, ileri düzey sistemlerin geliştirilmesini ve kullanımını teşvik edecektir. Bu durum aşağıdakileri kapsar:

(a) mükelleflerin elektronik sistemlere erişiminin sağlanmasını;

(b) gümrük beyannamesinin elektronik biçimde sunulmasına izin verilmesini;

(c) elektronik ya da otomatikleştirilmiş risk yönetimi sistemleri kullanmasını; ve

(d) gümrük idaresi Tarafından toplanan ve ithalat veya ihracat işleminden doğan gümrük vergisi, diğer vergiler, ücret ve harçların elektronik olarak ödenmesine olanak sağlanmasını veya bunun talep edilmesini.

3. Her bir Taraf, dış ticarette kullanılan bütün mevcut kamuya açık belgelerin elektronik nüshalarının kamuya açılmasına gayret edecektir.

4. Her bir Taraf aşağıdaki durumlar dışında, dış ticarette kullanılan belgelerin elektronik nüshalarını basılı nüshanın kanuni eşdeğeri olarak kabul etmeye gayret edecektir:

(a) aksi yönde ulusal ya da uluslararası bir yasal gereklilik bulunduğunda; ya da

(b) ticari kontrol sürecinin etkinliğinin azalmasına yol açılması halinde.

5. Taraflar, aralarındaki ticaretin kolaylaştırılması adına, ortak işletilebilen elektronik sistemlerin geliştirilmesi için işbirliği yapmaya gayret edecektir.

6. Her bir Taraf, gümrük idareleri veya diğer ilgili kuruluşlarca talep edilen bilgilerin ve belgelerin daha da basitleştirilmesine çalışacaktır.

MADDE 3.6

Basitleştirilmiş usuller

1. Her bir Taraf, kanunlarında ve düzenlemelerinde belirlenen kıstasları sağlayan ticaret erbabının daha ileri basitleştirilmiş usullerden faydalanmalarına ilişkin önlemler alacak veya bu önlemleri muhafaza edecektir.
2. Her bir Taraf bu basitleştirilmiş usullerin aşağıdakileri içermesini sağlamaya gayret edecektir:

(a) düşük kıymetteki gönderiler de dâhil olmak üzere, eksik bilgi ve belge ile beyan;

(b) gümrük vergisi ve diğer vergilerin, ithal eşyanın tesliminin ardından, taraflarca belirlenmiş bir süre içinde daha ileri bir tarihte ödenmesinin kabulü;

(c) ithalatçı veya ihracatçının tesislerinde yerinde gümrükleme imkanı;

(d) kısmi teminat kullanımı ile teminat kullanımından muafiyet.

3. Taraflar, ticaret erbabının ithalata ve ihracata ilişkin idari yükünü azaltmak üzere işbirliği yapmayı ve daha ileri önlemleri değerlendirmeyi kabul ederler.

MADDE 3.7

Eşyanın teslimi

1. Her bir Taraf, aralarındaki ticaretin kolaylaştırılması adına, eşyanın tesliminin etkinleştirilmesi ve ithalatçıların ve ihracatçıların maliyetlerinin azaltılması için basitleştirilmiş usuller uygulayacak veya bu usulleri muhafaza edecektir.

2. Her bir Taraf işlemleri aşağıdaki şekilde uygulayacak veya muhafaza edecektir:

(a) tüm uygulanacak gereklilikler ve işlemlere uygunluğu sağlayacak süreden daha fazla olmayacak şekilde, aşağıdaki şartların gerçekleşmesi durumunda, eşyanın gümrük idaresine sunulmasından itibaren 48 saat içinde, eşyanın hızlı bir şekilde teslimini sağlayacak;

(i) ilgili Taraf'ın tüm gereklilikler ve işlemlere uygun olarak tüm bilgileri temin etmiş olması; ve

(ii) eşyanın fiziksel muayeneye tabi tutulmayacak olması

(b) uygulanabildiği takdirde ve mümkün olduğu ölçüde, herhangi bir risk tespit edilmediği veya başka kontroller gerekmediği takdirde, eşyanın varışından hemen sonra teslim edilmesini sağlamak amacıyla gümrük beyannamesi dâhil ithalata dair dokümanların ve gerekli diğer belgelerin, eşyanın fiziksel olarak varışından önce sunulmasına ve işleme alınmasına imkan veren işlemleri sağlayacak,

(c) bir Taraf'ın kanun ve düzenlemelerine göre kontrollü ve özel düzenlemeye tabi olarak sınıflandırılan eşya haricinde, eşyanın antrepo ya da benzeri bir tesise geçici olarak sevk edilmeden, gümrük idaresine sunulduğu yerde teslimini sağlayacak;

(d) Tarafların kanun ve düzenlemelerine göre farklı bir işleme tabi kontrollü ve özel düzenlemeye konu malların, mümkün olduğu takdirde varış gümrüğünde gümrüklenmesini sağlayacak;

(e) Eşyanın teslimininden önce Tarafların ithalatçıdan yeterli düzeyde kefalet, depozito ya da başka uygun bir araç şeklinde teminat isteme hakkı saklı kalmak kaydıyla; tüm idari gereksinimlerin karşılanması durumunda; tespit önceden gerçekleştirilmemişse ya da varış anında hızlı bir şekilde yapılmamışsa, gümrük vergileri, diğer vergiler, ücret ve harçların nihai tespitinden önce eşyanın teslimine izin verecek; ve

(f) uygulanabildiği takdirde ve mümkün olduğu ölçüde, kendi kanunları ve mevzuatı uyarınca, belirli eşyanın asgari belgelendirme ile gümrüklemesini sağlayacak.

3. Her bir Taraf, acil gümrüklenmesi gereken eşyaların hızlı teslimine yönelik işlemleri uygulamaya veya varsa bu uygulamayı muhafaza etmeye gayret edecektir.

4. Her bir Taraf, sınırdaki ve diğer ithalat ile ihracat kontrollerine dâhil olan kamu kurumları ve idareleri arasında, uygulanabildiği ölçüde, diğer hususların yanı sıra, ticaret erbabı için uyumlu bir kullanıcı deneyimi sağlamak da dâhil olmak üzere, ticaretin kolaylaştırılması için işbirliği yapılmasını ve eşgüdüm içinde çalışılmasını temin edecektir.

MADDE 3.8

Risk yönetimi

1. Her bir Taraf, gümrük kontrolleri için, gümrük idaresinin fiziksel muayene faaliyetlerinin yüksek riskli sevkiyatlara odaklanmasına ve düşük riskli sevkiyatların tesliminin hızlandırılmasına imkân verecek, elektronik bilgi işleme tekniklerini kullanan risk yönetimi sistemini uygulayacak veya mevcut ise muhafaza edecektir.

2. Her bir Taraf, risk yönetimini keyfi ya da haksız ayrımcılığı veya uluslararası ticarete ilişkin örtülü kısıtlamaları önleyecek şekilde tasarlayacak ve uygulayacaktır.

3. Her bir Taraf, risk yönetimini uygun seçim kriterleriyle yapılan risk değerlendirmesine dayandıracaktır.

4. Her bir Taraf, risk yönetiminin parçası olarak, birinci fıkrada atıf yapılan fiziksel muayene faaliyetleri için sevkiyatları rastgele seçebilir.

5. Ticaretin kolaylaştırılması adına, her bir Taraf, birinci fıkrada belirtilen risk yönetimi sistemlerini, uygun olduğu ölçüde, dönemsel olarak gözden geçirecek ve güncelleyecektir.

MADDE 3.9

Bağlayıcı bilgi

1. Her bir Taraf, gümrük idaresi aracılığıyla, ilgili eşyaya ilişkin uygulanacak muameleyi gösteren bir bağlayıcı bilgi yayımlayacaktır. Bağlayıcı bilgi, makul, belirli bir zaman dilimi içinde ve 90 günü geçmeyecek şekilde, elektronik format da dâhil olmak üzere yazılı başvuruda bulunan kişilere, bilgiyi veren Taraf'ın kanunları ve düzenlemeleri uyarınca gerekli tüm bilgileri içermesi kaydıyla verilecektir. Bir Taraf bağlayıcı bilgi için başvuruda bulunan kişilerden eşyanın bir numunesini isteyebilir.

2. Bağlayıcı bilgi, eşyanın tarife sınıflandırmasını, Menşe Kuralları ve Menşe İşlemlerine İlişkin Protokol kapsamında menşe kazanma nitelikleri dâhil olmak üzere eşyanın menşeini veya Tarafların kararlaştırabileceği diğer konuları kapsayacaktır.

3. Bağlayıcı bilginin dayandığı kanun, vakıa veya şartlar değişmediği sürece, bağlayıcı bilgi yayım tarihinden itibaren en az üç yıl geçerli olacaktır.

4. Taraflardan biri aşağıdaki koşullarda bağlayıcı bilgi başvurusunu reddedebilir:

   (a) bağlayıcı bilgiyi oluşturan kanun, vakıa veya şartlar idari ya da adli incelemeye konu olduğunda;

   (b) başvuru gerçek bilgilere dayanmadığında; veya

   (c) bağlayıcı bilginin herhangi bir kullanım amacıyla ilişkili olamadığında.

5. Bağlayıcı bilgi başvurusunu reddeden Taraf, hızlı bir şekilde, ilgili vakıaları ve kararına mesnet teşkil eden gerekçeleri başvuru sahibine yazılı olarak bildirecektir.

6. Her bir Taraf, asgari olarak, aşağıdakileri çevrimiçi olarak yayımlayacaktır:

(a) sağlanacak bilgiler ve format dâhil olmak üzere bağlayıcı bilgi başvurusu için gerekenleri;

(b) bağlayıcı bilginin hangi süre zarfında verileceğini; ve

(c) bağlayıcı bilginin geçerli olacağı süreyi.

7. Bir Taraf bağlayıcı bilgiyi kaldırdığında, değiştirdiğinde ya da geçersiz kıldığında, başvuru sahibine, ilgili vakıaları ve kararına mesnet teşkil eden gerekçeleri içerecek şekilde, yazılı bildirimde bulunacaktır. Taraflar, bağlayıcı bilgiyi geriye dönük olarak kaldırma, değiştirme ya da geçersiz kılma işlemini ancak, başvuru sahibi Tarafından eksik, doğru olmayan, yanlış ya da yanıltıcı bilgi temin edildiğinde yapabilir.

8. Bir Tarafça yayımlanan bağlayıcı bilgi, bağlayıcı bilgiyi talep eden başvuru sahibi açısından ve başvuru sahibi bakımından yayımlayan Taraf için bağlayıcı olacaktır.

9. Her bir Taraf, başvuru sahibinin yazılı talebi üzerine, bağlayıcı bilgiyi veya kaldırma, değiştirme ya da geçersiz kılma kararını yeniden değerlendirecektir.

10. Kanun ve düzenlemelerindeki gizlilik hükümleri çerçevesinde, Taraflar, verdikleri bağlayıcı bilgiyi, çevrimiçi dâhil olmak üzere, yayımlayabilir.

MADDE 3.10

Gümrük kıymeti

Taraflar arasında ticarete konu malların gümrük kıymetinin belirlenmesi amacıyla, Gümrük Kıymeti Anlaşması'nın I. Faslı'nın hükümleri, *mutatis mutandis* olarak geçerli olacaktır.

MADDE 3.11

Yetkilendirilmiş Yükümlü

1. Her bir Taraf, SAFE Standartlar Çerçevesine uygun olarak, belirli kriterleri karşılayan yükümlüler için bundan sonra Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası (YYS) programı olarak anılacak olan bir ticaretin kolaylaştırılması ortaklık programı oluşturacak veya mevcut ise muhafaza edecektir.

2. Her bir Taraf, YYS olarak vasıflandırılabilmenin belirlenmiş kriterlerini yayınlayacaklardır. Belirlenen kriterler Tarafların kanun, yönetmelik ve işlemlerinde belirtilen gerekliliklerle uyum ya da uyumlu olmama riski ile ilişkilendirilecektir. Taraflar, Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşması'nın 7. 7.2(a) Maddesi'nde belirtilen kıstasları kullanabilirler.

3. YYS olarak vasıflandırılabilmek için belirlenen kriterler, aynı şartlara tabi yükümlüler arasında keyfi veya haksız ayrımcılık sağlayacak veya yaratacak şekilde tasarlanmayacak veya uygulanmayacaktır. Belirlenen kriterler küçük ve orta ölçekli işletmelerin (KOBİ) katılımına izin verecek şekilde tasarlanacak ve uygulanacaktır.

4. Her bir Taraf'ın Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşması'nın 7.7.3'üncü Maddesi kapsamındaki taahhütlerini dikkate alarak, YYS programı, belirlenen kriterlere sahip yükümlüler için özel faydalar içerecektir.

5. Taraflar, kendi YYS programları ile ilgili olarak bir karşılıklı tanıma düzenlemesi yapmaya teşvik edilmektedir.

MADDE 3.12

Yeniden inceleme ve itiraz

1. Her bir Taraf, bir gümrük işlemine ilişkin karara karşı temyiz hakkını garanti altına almak için etkili, hızlı, ayrımcılık gözetmeyen ve kolayca erişilebilir usuller sağlayacaktır.

2. Her bir Taraf, kendi ülkesi dâhilinde, gümrük konularında hakkında bir idari karar alınmış olan kişiye aşağıdaki hakları tanır:

   (a) karara karşı, kararı veren kişi veya makamdan daha yüksek veya bunlardan bağımsız bir idari merci nezdinde idari itiraz veya kararın yeniden incelenmesi; veya

   (b) karara karşı adli itiraz veya kararın yeniden incelenmesi.

3. Her bir Taraf, bir karar için gümrük idaresine başvuran ve gereken süre sınırları içinde bu başvuru hakkında bir sonuç alamamış kişilerin temyiz hakkının saklı kalmasını sağlayacaktır.

4. Her bir Taraf, idari kararın tebliğ edileceği kişiye, bu kişinin temyiz hakkını kullanabilmesini sağlamak için kararın gerekçelerini bildirecektir.

MADDE 3.13

Cezalar

1. Her bir Taraf, eşyanın ihracatı, ithalatı ve transit geçişine ilişkin gümrük kanunlarına, yönetmeliklerine veya usule ilişkin kurallarının ihlali durumunda ceza uygulayacaktır.

2. Her bir Taraf, gümrük kanunları, yönetmelikleri, ya da usule ilişkin kurallarının ihlali durumunda, cezaların, kanunları çerçevesinde orantılı ve ayrımcılığa yol açmayacak şekilde olmasını sağlayacaktır.

3. Her bir Taraf, gümrük kanunları, yönetmelikleri, ya da usule ilişkin kurallarının ihlali durumunda, gümrük idaresince uygulanacak cezaların, sadece ihlalden sorumlu kişiye(lere) uygulanmasını temin edecektir.

4. Her bir Taraf, verilen cezanın, vakıanın maddi bulgu ve şartlarına dayanmasını ve ihlalin derecesi ve ciddiyeti ile orantılı olmasını temin edecektir. Her bir Taraf, ceza ve vergilerin değerlendirilmesi ve tahsilinde teşvik ve çıkar çatışmalarından kaçınacaktır.

5. Her bir Taraf, gümrük idarelerine, gümrük kanunları, yönetmelikleri, ya da usule ilişkin kurallarının ihlali karşısında ceza verilirken ihlalin gümrük idaresi Tarafından tespitinden önce gönüllü olarak açıklanmasını bir hafifletici sebep olarak dikkate almasını şart koşmaya teşvik edilir.

6. Her bir Taraf, gümrük kanunları, yönetmelikleri, ya da usule ilişkin kurallarının ihlali sebebiyle bir ceza verildiğinde, ceza uygulanan kişiye(lere) ihlalin mahiyeti ve ihlale ilişkin cezanın miktarı veya aralığının yer aldığı geçerli kanun, yönetmelik veya usul gereklilikleri hakkında yazılı bilgi verilmesini temin edecektir.

7. Her bir Taraf, kendi kanunlarında, yönetmeliklerinde veya işlemlerinde; gümrük kanunlarının, yönetmeliklerinin veya usule ilişkin kurallarının ihlali ile ilgili olarak gümrük idaresinin başlatabileceği cezai işlemler için sabit ve sınırlı bir süre belirleyecektir.

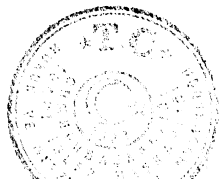

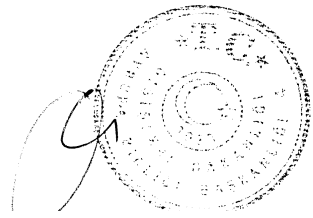

MADDE 3.14

Gümrük İşbirliği ve Karşılıklı İdari Yardımlaşma

1. Taraflar, SAFE Çerçevesi'nde belirlenenler de dâhil olmak üzere, ortak hedeflere ulaşmak amacıyla, DGÖ gibi uluslararası platformlarda işbirliği yapmaya devam edeceklerdir.

2. Taraflar, Gümrük Konularında Karşılıklı İdari Yardım Protokolü çerçevesinde; şüpheli gümrük ihlallerine ilişkin konular da dâhil olmak üzere birbirlerine gümrük konularında karşılıklı idari yardım ve bilgi değişimi sağlanmasında ve bu Anlaşmanın uygulanmasında, anılan Protokol'de belirtilen usuller dairesinde işbirliği yapacaklardır.

MADDE 3.15

Tek pencere

Her bir Taraf, eşyanın ihracat, ithalat ve transiti ile ilgili gümrük kanunları ve diğer mevzuatın gerektirdiği tüm bilgilerin tek bir elektronik ortamda sunulmasını kolaylaştırma amacıyla tek pencere sistemleri geliştirmeye veya varsa muhafaza etmeye gayret edecektir.

MADDE 3.16

Transit ve aktarma

Her bir Taraf:

(a) kendi ülkesinde aktarım işlemlerinin ve transit sevkiyatların kolaylaştırılmasını ve etkili kontrolünü sağlayacaktır;

(b) ticareti kolaylaştırmak amacıyla bölgesel transit düzenlemelerini teşvik etmeye ve uygulamaya çalışacaktır;

(c) transit trafiği kolaylaştırmak üzere kendi ülkelerindeki ilgili tüm makamlar ve kurumlar arasında iş birliği ve koordinasyonu sağlayacaktır; ve

(d) ithali amaçlanan eşyanın, gümrük kontrolü altında kendi ülkesi içinde bir gümrük idaresinden, eşyanın serbest bırakılacağı veya gümrükten

çekileceği kendi ülkesindeki başka bir gümrük idaresine taşınmasına izin verecektir.

MADDE 3.17

Sonradan kontrol

1. Eşyanın teslimini hızlandırmak maksadıyla, her bir Taraf:

   (a) gümrük kanunu, düzenlemeleri veya usul gereklilikleri ile uyum sağlamak üzere sonradan kontrol uygulamasını kabul edecek veya sürdürecek;

   (b) uygun seçim kriterini de içerebilecek riske dayalı bir yaklaşımla, sonradan kontrol işlemlerini tesis edecek;

   (c) sonradan kontrol işlemlerini şeffaf bir şekilde gerçekleştirecek; ve

   (d) mümkün olduğu ölçüde, sonradan kontrol sonucunu risk yönetimi uygulanmasında kullanacaktır.

2. Bir denetimin yapıldığı ve kesin sonuçların elde edildiği durumlarda, ilgili Taraf, kayıtları kontrol edilen kişiye kontrol sonuçlarını, kişinin hak ve yükümlülüklerini ve söz konusu sonuçların sebeplerini gecikmeksizin bildirecektir.

3. Taraflar, sonradan kontrolde elde edilen bilgilerin, müteakip idari ve adli işlemlerde kullanılabileceğini kabul ederler.

MADDE 3.18

Gümrük müşavirleri

1. Taraflar, ilgili gümrük hüküm ve işlemlerinin, gümrük müşavirlerinin zorunlu kullanımını gerektirmediğini kabul ederler.

2. Her bir Taraf:

   (a) gümrük müşavirlerinin kullanımına ilişkin tedbirleri yayımlayacak; ve

   (b) gümrük müşavirlerinin lisanslandırılması halinde, şeffaf, ayrımcı olmayan ve orantılı kurallar uygulayacaktır.

MADDE 3.19

Sevk öncesi inceleme

Her bir Taraf, tarife sınıflandırması ve gümrük kıymeti ile ilgili olarak DTÖ Anlaşması Ek 1A'da yer alan Sevk Öncesi İnceleme Anlaşması'nda tanımlanan sevk öncesi incelemenin zorunlu kullanımını şart koşmayacaktır.[1]

FASIL 4

TİCARETTE TEKNİK ENGELLER

MADDE 4

Genel hükümler

1. TTE Anlaşması'nın 2 ila 9'uncu Maddeleri ve Ek 1 ile Ek 3'ü *mutatis mutandis* olarak işbu Anlaşma'ya dâhil edilmiş ve işbu Anlaşma'nın bir parçası haline getirilmiştir.

2. Taraflar, iletişimi ve bilgi alışverişini kolaylaştırmak için teknik düzenlemelerde uzmanlığı olan irtibat kişilerinin unvan ve adreslerini birbirlerine ileteceklerdir.

3. Diğer Taraf'ın ticarette gereksiz engel yaratan ya da yaratma olasılığı olan bir önlem aldığını düşünen bir Taraf'ın talebi üzerine danışmalarda bulunulacaktır. Bu danışmalar, karşılıklı kabul edilebilir çözümler bulma amacıyla, talebin alınmasından sonra gecikmeksizin yapılacaktır. Danışmaların Ortak Komite çerçevesi dışında yapılması durumunda, bundan haberdar edilmelidir. Bu danışmalar, üzerinde anlaşılan herhangi bir yöntem ile yapılabilir.

4. Taraflar, bir tarafta Avrupa Birliği ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu ile diğer tarafta Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında Ticaret ve İşbirliği Anlaşması'nın (bundan böyle "AB-BK Ticaret ve İşbirliği Anlaşması" olarak anılacaktır) yürürlüğe girmesinden itibaren üç ay içinde bu Madde'ye ilişkin bir gözden geçirmeye başlayacaklardır. İşbu gözden geçirme, bu Madde'nin değiştirilmesi, modernize edilmesi veya genişletilmesi amacıyla

[1] Daha kesin bir ifadeyle, bu fıkra, sadece Sevk Öncesi İnceleme Anlaşması kapsamındaki sevk öncesi incelemelere uygulanır ve sağlık ve bitki sağlığı amaçları ile yapılacak sevk öncesi incelemelere engel teşkil etmez.

ve AB-BK Ticaret ve İşbirliği Anlaşması'nda yer alan ticarette teknik engeller hükümlerinin yansıtılması ile uygunluk değerlendirme sonuçlarının karşılıklı tanınmasına yönelik herhangi bir düzenlemenin dâhil edilmesi mülahazası ile yapılacaktır.

5. Taraflar, dördüncü fıkrada belirtilen gözden geçirme sonrasında, bu Madde'nin yerini alan, modernize eden veya genişleten ve AB-BK Ticaret ve İşbirliği Anlaşması'nda yer alan, uygunluk değerlendirme sonuçlarının karşılıklı tanınmasına yönelik herhangi bir düzenleme de dâhil olmak üzere, uygun hükümlerin dâhil edilebileceği metin üzerinde müzakere edecek ve mutabık kalacaklardır.

6. Taraflar, herhangi bir zamanda, Madde 13.2 kapsamında bu Madde'nin gözden geçirilmesi ve müzakere edilmesini seçebilirler; böyle bir durumda Madde 13.2 kapsamındaki gözden geçirme ve müzakerelerin kapsamı ticarette teknik engelleri içerecektir.

FASIL 5

TİCARET POLİTİKASI ÖNLEMLERİ

MADDE 5.1

Dampinge karşı ve telafi edici önlemler

1. Taraflardan her biri, GATT 1994'ün VI'ncı Maddesi, Anti-damping Anlaşması ve STÖ Anlaşması'ndan doğan hak ve yükümlülüklerini tekrar teyit ederler.

2. Taraflardan biri, diğer Taraf ile ticaretinde damping yapıldığını veya önlem alınabilir sübvansiyon verildiğini tespit ederse, alacağı nihai önlemler öncesinde diğer Taraf'a bildirimde bulunacaktır.

3. İşbu Anlaşma, herhangi bir Taraf'a, dampinge karşı ve telafi edici önlemler kapsamında yürütülecek soruşturmalar ve uygulamalar ile ilgili olarak, birinci fıkrada yer verilenlere ilave hiçbir hak veya yükümlülük getirmemektedir.

MADDE 5.2

Korunma önlemleri

1. Taraflardan her biri, GATT 1994'ün XIX'uncu Maddesi ve Korunma Önlemleri Anlaşması'ndan doğan hak ve yükümlülüklerini tekrar teyit ederler.

2. Taraflardan biri korunma önlemi alınması konusunda bir karar alırsa, söz konusu önlemleri ve önlemlerin uygulamasına dair kuralları diğer Taraf'a ivedi olarak bildirecektir.

3. İşbu Anlaşma, herhangi bir Taraf'a, korunma önlemleri kapsamında yürütülecek soruşturmalar ve uygulamalar ile ilgili olarak, birinci fıkrada yer verilenlere ilave hiçbir hak veya yükümlülük getirmez.

MADDE 5.3

Anlaşmazlıkların halli

İşbu Fasıl, Fasıl 12 kapsamında anlaşmazlıkların halline tabi değildir.

FASIL 6

SAĞLIK VE BİTKİ SAĞLIĞI ÖNLEMLERİ

MADDE 6.1

SBS Önlemleri Anlaşması ile ilişki

Taraflar SBS Önlemleri Anlaşması kapsamında birbirleri ile ilgili hak ve yükümlülüklerini yeniden teyit ederler.

MADDE 6.2

İşbirliği

Taraflar, daha yakın işbirliğinin tesisi ve bilgi teatisi dâhil, ortak çıkarlarının bulunduğu sağlık ve bitki sağlığı konuları ile ilgili görüşmelerde bulunmaya hazırdır.

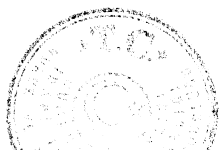

MADDE 6.3

Anlaşmazlıkların halli

İşbu Fasıl, Fasıl 12 kapsamında anlaşmazlıkların halline tabi değildir.

FASIL 7

REKABET POLİTİKASI

MADDE 7.1

Tanımlar

İşbu Fasıl'ın amaçları kapsamında:

"rekabet karşıtı davranışlar" teşebbüsler arasındaki rekabet karşıtı anlaşmalar, teşebbüs birliklerinin uyumlu eylem veya kararları, piyasada hâkim durumda bulunan bir teşebbüsün rekabet karşıtı uygulamaları ve rekabet karşıtı etkileri önemli birleşmeler anlamına gelmektedir.

MADDE 7.2

Rekabet kanunu

1. Taraflar, ticari ilişkilerinde serbest ve bozulmamış rekabetin önemini kabul ederler. Taraflar, rekabet karşıtı davranışların, piyasaların düzgün işleyişini bozma ve ticari serbestleşmenin faydalarını azaltma potansiyeline sahip olduğunu kabul ederler.

2. Taraflar, rekabet karşıtı davranışların yasaklanmasına yönelik önlemlerin, işbu Anlaşma'nın amaçlarının yerine getirilmesini iyileştireceğini düşünerek, söz konusu önlemleri alacaklardır.

3. Taraflar, rekabet kanunlarının etkili olarak uygulanmasını daha da geliştirmek için iş birliği ve koordinasyonun önemini kabul ederler. Tarafların ilgili rekabet otoriteleri, işbu Anlaşma'nın amaçlarının gerçekleştirilmesi kapsamında ilgili rekabet kanunlarının etkili bir biçimde uygulanması amacıyla, bildirim, istişare ve gizli olmayan belgelerin paylaşımı gibi benzer yöntemler aracılığıyla, iş birliği ve koordinasyon konusunda gayret göstereceklerdir.

4. İkinci fıkrada atıfta bulunulan önlemler şeffaflık, ayrım gözetmeme ve usul adaleti ilkeleriyle uyumlu olmalıdır. Rekabet kanunu kapsamından istisna uygulamalar şeffaf olmalıdır. Taraflardan biri, ilgili rekabet kanunu dâhilinde uygulanan bu tür istisnalar hakkındaki, kamuya açık bilgileri, diğer Taraf ile paylaşmalıdır.

MADDE 7.3

Rekabet kanununun kamuya ait veya kamu kontrolündeki teşebbüslere uygulanması

Taraflardan her biri, Madde 7.2'nin ikinci fıkrasında atıfta bulunulan önlemlerin, bu Taraf'ın kamuya ait veya kamu kontrolündeki teşebbüslerine, ilgili kanunlarının müsaade ettiğince uygulandığından emin olmalıdır.

MADDE 7.4

Anlaşmazlıkların halli

İşbu Fasıl, Fasıl 12 kapsamında anlaşmazlıkların halline tabi değildir.

FASIL 8

KAMU ALIMLARI

MADDE 8

Genel hükümler

Taraflar, gelecekteki görüşmeleri için özellikle KAA'yı çerçeve alarak, kamu alımları pazarlarını karşılıklı olarak açmak üzere istişarelerde bulunacaklardır.

FASIL 9

FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI

MADDE 9

Genel hükümler

1. Taraflar, fikri, sınai ve ticari mülkiyet haklarının yeterli ve etkili biçimde korunması ve uygulanmasını sağlamaya verdikleri önemi teyit ederler.

2. Taraflar, fikri, sınai ve ticari mülkiyet haklarının TRIPS Anlaşmasına uygun olarak yeterli ve etkin bir biçimde korunmasını sağlayacaklardır.

3. Taraflar, fikri, sınai ve ticari mülkiyet haklarına ilişkin aşağıda yer alan çok taraflı sözleşmelerden kaynaklı yükümlülüklerinin yeterli ve etkin bir biçimde yerine getirilmesini sağlayacaklardır:

   (a) Edebiyat ve Sanat Eserlerinin Korunmasına İlişkin Bern Sözleşmesi (9 Eylül 1886 tarihinde Bern'de akdedilmiş, Paris Senedi 24 Temmuz 1971 tarihinde revize edilmiş ve 28 Eylül 1979 tarihinde tadil edilmiştir);

   (b) İcracı Sanatçılar, Fonogram Yapımcıları ve Yayın Kuruluşlarının Korunmasına Dair Roma Sözleşmesi (Roma'da 26 Ekim 1961 tarihinde akdedilmiştir);

   (c) Sınai Mülkiyetin Korunmasına Dair Paris Sözleşmesi (20 Mart 1883 tarihinde Paris'te akdedilmiş, 14 Temmuz 1967 tarihinde Stokholm'de revize edilmiş ve 28 Eylül 1979 tarihinde tadil edilmiştir);

   (d) Markaların Tescili Amacıyla Mal ve Hizmetlerin Uluslararası Sınıflandırılmasına İlişkin Nis Anlaşması (15 Haziran 1957 tarihinde Nis'te akdedilmiş, 13 Mayıs 1977 tarihinde Cenevre'de revize edilmiş ve 28 Eylül 1979 tarihinde tadil edilmiştir);

   (e) Patent İşbirliği Anlaşması (19 Haziran 1970 tarihinde Vaşington'da akdedilmiş, 28 Eylül 1979 tarihinde tadil edilmiş ve 3 Şubat 1984 tarihinde değiştirilmiştir)

   (f) Markaların Uluslararası Tescili ile İlgili Madrid Anlaşması'na İlişkin Protokol (27 Haziran 1989 tarihinde Madrid'de akdedilmiştir);

   (g) Patent İşlemleri Amacıyla Mikroorganizmaların Tevdi Edilmesinin Uluslararası Kabulü Konusunda Budapeşte Anlaşması (28 Nisan 1977

tarihinde Budapeşte'de akdedilmiş, 26 Eylül 1980 tarihinde tadil edilmiştir);

(h) Yeni Bitki Çeşitlerinin Korunması Hakkında Uluslararası Sözleşme (2 Aralık 1961 tarihinde Paris'te akdedilmiş, 19 Mart 1991 tarihinde revize edilmiştir).

4. Ortak Komite, üçüncü fıkranın, her iki Taraf'ın da taraf olduğu fikri, sınai ve ticari mülkiyet haklarına ilişkin diğer çok taraflı sözleşmelere veya uluslararası anlaşmalara uygulanabileceği konusunda karar verebilir.

5. Ortak Komite, işbu Anlaşma'nın fikrî, sınai ve ticari mülkiyet haklarına ilişkin hükümlerinin uygulanmasını izleyecektir. Ortak Komite, fikrî, sınai ve ticari mülkiyet hakları konusunda bir alt komite kurulmasını da içerebilecek tavsiyelerde bulunacaktır.

6. İşbu Anlaşmanın amaçları bakımından fikri, sınai ve ticari mülkiyet hakları, özellikle bilgisayar programlarının telif hakları dâhil telif hakları, bağlantılı haklar, patentler, sınai tasarımlar, entegre devrelerin topoğrafyaları, ticari markalar dâhil coğrafi işaretler, olduğu kadar Sınai Mülkiyet Haklarının Korunmasına ilişkin Paris Sözleşmesi mükerrer 10. Maddesi'nde belirtilen, haksız rekabete karşı koruma ve teknik bilgi konusunda gizli bilgilerin korunmasını içermektedir.

7. Taraflardan her biri, TRIPS Anlaşmasının ilgili hükümlerine uygun olmak kaydıyla, fikri, sınai ve ticari mülkiyet hakları kapsamındaki kendi tükenme rejimlerini kurabilecektir.

FASIL 10

İDARİ VE KURUMSAL HÜKÜMLER

MADDE 10.1

Birleşik Krallık-Türkiye Ortak Komitesi'nin kurulması

1. Her iki Taraf'ın temsilcilerinden oluşan bir Ortak Komite kurulmuştur. Ortak Komite'ye her iki Taraf'ın bakanlık düzeyindeki veya bu kapsamda görevlendirilen temsilcilerince eş başkanlık yapılacaktır.

2. Ortak Komite ilk toplantısını işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde yapacaktır. Sonrasında, Ortak Komite, Tarafların kararlaştıracağı zamanlarda toplanacaktır. Ortak Komite, Taraflar arasında kararlaştırıldığı üzere, yüz yüze veya başka yollarla toplanabilir.

3. İşbu Anlaşma'nın düzgün ve etkili bir şekilde işlemesini sağlamak üzere Ortak Komite:

(a) işbu Anlaşma'nın uygulanmasını ve işleyişini gözden geçirecek ve izleyecek, ve gerekmesi halinde, işbu Anlaşma'nın düzgün işleyişini sağlamak için Taraflara tavsiyelerde bulunacak;

(b) işbu Anlaşma kapsamında oluşturulan alt komitelerin, çalışma gruplarının veya diğer organların çalışmalarını denetleyecek ve bunların eşgüdümünü sağlayacak;

(c) ilk toplantısında kendi usul kurallarını kabul edecek; ve

(d) Tarafların temsilcilerinin mutabık kaldığı şekilde, bu Anlaşma kapsamındaki diğer konuları ele alacaktır.

4. İşbu Anlaşma'nın düzgün ve etkili bir şekilde işlemesini sağlamak üzere Ortak Komite:

(a) alt komiteler, çalışma grupları veya diğer organlar kurabilir, bunları birleştirebilir veya feshedebilir ve bunların bileşimini, işlevini ve görevlerini belirleyebilir;

(b) Taraflara işbu Anlaşma'da yapılacak değişiklikleri önerebilir;

(c) Taraflardan herhangi birinin talebi üzerine, düzgün işleyişini sağlamak üzere, işbu Anlaşma'nın herhangi bir Ek'ini veya Protokol'ünü değiştirecek kararları kabul edebilir;

(d) Taraflar ve bu Anlaşma kapsamında kurulan tüm alt komiteler, çalışma grupları veya diğer organlar için bağlayıcı olacak sekilde, işbu Anlaşma'nın hükümlerinin yorumlarını kabul edebilir;

(e) Taraflar arasındaki anlaşmazlıkların çözümüne yardımcı olmak için tavsiyelerde bulunabilir; ve

(f) Tarafların kabul edebileceği şekilde, işlevlerini yerine getirmek üzere başka herhangi bir eylemde bulunabilir.

MADDE 10.2

Ortak Komite'nin kararları ve tavsiyeleri

1. Ortak Komite, işbu Anlaşma'da öngörüldüğü takdirde, kararlar alabilir. Ortak Komite'nin kararları Taraflar için bağlayıcı olacaktır. Taraflar, kararların uygulanması için gerekli önlemleri alacaklardır.

2. Ortak Komite, işbu Anlaşma'nın uygulanması ve işleyişi ile ilgili tavsiyelerde bulunabilir.

3. Ortak Komite'nin kararları ve tavsiyeleri oybirliği ile alınacak ve yüz yüze veya yazılı olarak kabul edilecektir.

MADDE 10.3

Tadilatlar

1. Taraflar, işbu Anlaşma'yı tadil etmeyi yazılı olarak kabul edebilirler. Bir tadilat, Tarafların bu değişikliğin yürürlüğe girmesine yönelik yasal gerekliliklerini ve süreçlerini tamamladıklarını birbirlerine bildirdikleri son yazılı bildirimin alınmasını takip eden ikinci ayın ilk günü ve Tarafların kabul edebileceği başka bir tarihte yürürlüğe girecektir.

2. Birinci fıkraya bakılmaksızın, Ortak Komite, Taraflardan birinin önerisi üzerine, işbu Anlaşma'nın bir Ek'ini veya Protokol'ünü tadil etmeye karar verebilir. Taraflar, ilgili yasal gerekliliklerine ve süreçlerine tabi olarak, Ortak Komite'nin kararını kabul edebilirler.

FASIL 11

İSTİSNALAR

MADDE 11.1

Genel istisnalar

GATT 1994'ün XX. Maddesi ve Madde'nin yorumlayıcı notları *mutatis mutandis* olarak işbu Anlaşma'ya dâhil edilmiş ve işbu Anlaşma'nın bir parçası haline getirilmiştir.

MADDE 11.2

Güvenlik istisnaları

İşbu Anlaşma'da yer alan hiçbir hüküm şu şekilde yorumlanamaz:

(a) Taraflardan birini, açıklanmasını temel güvenlik çıkarlarına aykırı gördüğü bilgileri sağlamaya mecbur bırakacak şekilde;

(b) aşağıdaki önlemler dâhil, Taraflardan birinin temel güvenlik çıkarlarının korunması için gerekli gördüğü aşağıdaki önlemleri almasına engel olacak şekilde;

(i) parçalanabilir ve birleştirilebilir maddeler veya bunlardan elde edilen maddelerle ilgili;

(ii) silah, mühimmat ve harp malzemesi üretimi ile bağlantılı ve doğrudan veya dolaylı olarak silahlı kuvvetlerin ikmaline yönelik diğer eşya ve malzemenin üretimi veya ticareti ile ilgili;

(iii) savaş zamanında veya uluslararası ilişkilerde diğer olağanüstü hallerde alınan önlemler; veya

(c) Taraflardan birinin uluslararası barış ve güvenliğin muhafaza edilmesi için Birleşmiş Milletler Şartı'nda yer alan yükümlülüklerini yerine getirmesine engel olacak önlemler.

MADDE 11.3

Ödemeler dengesi ve dış finansman zorlukları halindeki kısıtlamalar

1. Taraflardan biri, parasal ve döviz kuru politikaları ile ilintili ciddi makroekonomik zorluklara neden olan veya neden olma tehdidi olan ciddi ödemeler dengesi, sermaye hareketleri veya dış finansman zorlukları ile karşılaştığı durumlarda, sermaye hareketleri, ödemeler ve transferlere ilişkin kısıtlayıcı önlemleri kabul veya muhafaza edebilir.

2. Birinci fıkrada atıfta bulunulan önlemler,

(a) uygun olduğu gibi, Uluslararası Para Fonu (İMF) Anlaşmasının Maddeleri ile tutarlı olacak;

(b) birinci fıkrada tanımlanan koşulları düzeltmek için gerekli olanların ötesine geçmemeli;

(c) geçici olmalı ve birinci fıkrada belirtilen durum iyileştikçe aşamalı olarak kaldırılmalı;

(d) diğer Taraf'ın veya üçüncü ülkelerin ticari, ekonomik ve mali çıkarlarına gereksiz zarardan kaçınmalı; ve

(e) benzer durumlardaki üçüncü ülkelere kıyasla ayrımcı olmayan nitelikte olmalıdır.

3. Her bir Taraf dış mali pozisyonunu veya ödemeler dengesini korumak için kısıtlayıcı önlemler kabul veya muhafaza edebilir. Bu önlemler GATT 1994'e

ve GATT 1994 Ek 1A'da bulunan Ödemeler Dengesi hükümlerine ilişkin Anlayış Belgesine uygun olacaktır.

4. Birinci ve ikinci fıkrada atıfta bulunulan önlemleri kabul veya muhafaza etmekte olan bir Taraf, uygulanmalarının gerekçesi ile birlikte, karar veya muhafaza edilmesinden itibaren 45 gün içinde diğer Taraf'ı yazılı olarak bilgilendirmelidir.

5. İşbu Madde kapsamında kısıtlamaların kabul veya muhafaza edilmesi halinde, Taraflar, diğer oturumlarda istişarelerde bulunulmuyorsa, Ortak Komite'de gecikmeksizin istişarelerde bulunmalıdır. İstişareler, önlemlere neden olan ödemeler dengesi veya dış mali zorlukları, diğerlerinin yanı sıra, aşağıdaki gibi unsurları da hesaba katarak değerlendirmelidir:

   (a) zorlukların doğası ve ölçüsü;

   (b) dış ekonomik ve ticari ortam; ve

   (c) uygun olabilen alternatif düzeltici tedbirler.

6. Beşinci fıkra uyarınca yapılan istişareler, her türlü kısıtlayıcı tedbirin birinci ve ikinci fıkraya uygunluğunu irdelemelidir. Taraflar istatistiki mahiyetteki tüm bulguları ve İMF tarafından sunulan kambiyo, parasal rezervler, ödemeler dengesi ile ilgili diğer olguları kabul etmelidir. Tarafların uyuma ilişkin vardıkları sonuçlar, İMF'nin ödemeler dengesi ile ilgili değerlendirmelerini ve ilgili Taraf'ın dış mali durumunu temel almalıdır.

MADDE 11.4

Vergilendirme önlemleri

1. İşbu Madde'nin amaçları bakımından:

   (a) "vergi anlaşması" çifte vergilendirmenin önlenmesi veya diğer uluslararası vergilendirme anlaşmaları yahut düzenlemeler anlamındadır;

   (b) "vergiler" ve "vergilendirme önlemleri" tüketim vergilerini içerir, ama aşağıdakileri içermez:

      (i) Madde 1.2'de tanımlandığı şekilde bir "gümrük vergisi"ni;

      (ii) sunulan hizmetlerin maliyetine oranlı olarak ithalat ile bağlantılı olan ücret ve diğer harçları; veya

      (iii) dampinge karşı veya telafi edici bir vergiyi.

2. İşbu Madde'de yer alanlar hariç, bu Anlaşma'daki hiçbir hüküm vergilendirme önlemlerine uygulanmaz.

3. İşbu Anlaşma'daki hiçbir şey, bir Taraf'ın, herhangi bir vergi anlaşması kapsamındaki haklarını ve yükümlülüklerini etkilemez. İşbu Anlaşma ile vergilendirme önlemlerine ilişkin bu tür bir anlaşma arasında bir tutarsızlık olması halinde, tutarsızlıkla sınırlı olmak üzere vergi anlaşması geçerli olacaktır.

4. Taraflar arasındaki bir vergi anlaşmasında, işbu Anlaşma ile vergi anlaşması arasında herhangi bir tutarsızlık olup olmadığına dair bir sorunun meydana gelmesi halinde, sorun Taraflarca o vergi anlaşması kapsamındaki veya buna ilişkin yetkili makamlara havale edilecektir.

5. Üçüncü fıkra saklı kalmak üzere:

   (a) Madde 2.3 ve bu Madde'yi yürürlüğe koymak için gerekli olan bu tür diğer önlemler, yorumlayıcı notları dâhil olmak üzere GATT 1994'ün III'üncü Maddesine olanla aynı ölçüde, vergilendirme önlemlerine de uygulanır.

   (b) Madde 2.8 vergilendirme önlemlerine uygulanır.

FASIL 12

ANLAŞMAZLIKLARIN HALLİ

MADDE 12.1

Kapsam

Bu Fasıl, bu Anlaşma'da aksi öngörülmediği sürece, bu Anlaşma hükümlerinin uygulanması ve yorumlanması ile ilgili her türlü anlaşmazlığa uygulanır.

MADDE 12.2

Tanım

Bu Fasıl'ın amaçları doğrultusunda:

"Usul Kuralları", Madde 12.6'nın üçüncü fıkrası uyarınca Ortak Komite tarafından kabul edilen usul kurallarını ifade eder.

MADDE 12.3

Ortak Komiteye sevk

1. Taraflardan biri, Madde 12.1'de belirtilen hükümlerin uygulanması veya yorumlanması ile ilgili her türlü anlaşmazlığı, diğer Taraf'a yazılı bildirimde bulunarak Ortak Komite'ye iletebilir.

2. Ortak Komite, anlaşmazlığı karar alarak çözebilir.

3. Taraflardan her biri bu tür kararlara uymak için gerekli önlemleri alacaktır.

MADDE 12.4

Tahkim panelinin kurulması talebi

1. Anlaşmazlığın, Ortak Komite'ye iletildiği tarihten itibaren 60 gün içinde çözümlenememesi durumunda, şikâyet eden Taraf, ikinci fıkraya uygun olarak bir tahkim paneli kurulmasını talep ederek konuyu tahkime götürebilir.

2. Tahkim paneli kurulması talebi, hakkında şikâyette bulunulan Taraf'a ve Ortak Komite'ye yazılı olarak yapılacaktır. Şikâyet eden Taraf, talebinde, şikâyet konusu yapılan spesifik önlemi tanımlayacak ve bu önlemin Madde 12.1'de atıfta bulunulan hükümleri nasıl ihlal ettiğini açıklayacaktır.

MADDE 12.5

Tahkim panelinin oluşumu

1. Tahkim paneli üç hakemden oluşacaktır.

2. Uyuşmazlığın her bir Taraf'ı, tahkim panelinin kurulması talebinin alınmasından itibaren 30 gün içinde birer hakem atayacaktır. Taraflardan biri bu süre içinde bir hakem tayin edemezse, diğer Taraf Ortak Komite Başkanından veya Başkanın temsilcisinden, Madde 12.6 kapsamında oluşturulan, henüz hakemi tayin edilmemiş Taraf'a ait olan bir alt listeden, ikinci hakemi kurayla çekmesini isteyebilir.

3. Bu şekilde tayin edilen iki hakem anlaşarak, her iki Taraf'ın da vatandaşı olmayacak bir başkan atayacaktır. İkinci hakemin atandığı tarihten sonraki iki ay içinde anlaşamazlarsa, Taraflardan biri Ortak Komite Başkanından veya Başkanın temsilcisinden, başkanın Madde 12.6 kapsamında oluşturulan başkanlar alt listesinden kurayla çekilmesini isteyebilir.

MADDE 12.6

Hakemler listesi

Ortak Komite, bu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesinden sonraki ilk toplantısında, uluslararası ticaret hukuku bilgisi, tarafsızlık, güvenilirlik ve sağlam yargı temelinde seçilen, hakem olarak görev yapmaya istekli ve muktedir olan, en az 15 kişiden oluşan bir liste oluşturacaktır. Liste, üç alt listeden oluşacaktır: her bir Taraf için bir alt liste ve Taraflardan herhangi birinin vatandaşı olmayan, başkan olarak görev yapacak, bireylerin bir alt listesi. Her bir alt liste en az beş kişi içerecektir. Ortak Komite, listeyi her zaman gözden geçirebilir ve listenin bu Madde'ye uygun olmasını sağlar.

MADDE 12.7

Tahkim kararı

1. Tahkim paneli, tahkim panelinin kurulduğu tarihten itibaren 120 gün içinde Taraflara bir karar iletecektir. Tahkim kararı şunları içerecektir:

   (a) olgu bulguları;

   (b) panelin aşağıdaki durumlara ilişkin tespiti:

      (i) söz konusu tedbirin bu Anlaşma kapsamındaki yükümlülüklere uyumsuz olup olmadığı; veya

      (ii) bir Taraf'ın, bu Anlaşma kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmede başarısız olup olmadığı;

   (c) anlaşma koşullarında talep edilen diğer tespitler; ve

   (d) bulgu ve tespitlerin nedenleri.

2. Tahkim kararı, Taraflar için bağlayıcı olacaktır.

3. Ortak Komite, ilk toplantısında Usul Kurallarını kabul edecektir. Tahkim panelleri, bu Bölüm kapsamındaki uyuşmazlıklarda, Ortak Komite tarafından yapılan müteakip değişiklikler de dâhil olmak üzere, bu Usul Kurallarını uygulayacaktır. Taraflar, bu Fasıl kapsamındaki bir anlaşmazlık ile ilgili olarak farklı usul kurallarının uygulanmasını ve ortak karara varılması hâlinde, o anlaşmazlık için tahkim panelinin bahse konu kuralları uygulamasını kabul edebilirler.

MADDE 12.8

Tahkim kararına uyum

1. Tahkim paneli, şikâyette bulunulan Taraf'ın önleminin, işbu Anlaşma kapsamındaki yükümlülüklerine aykırı olduğunu veya bu Anlaşma kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmediğini tespit ederse, şikâyet edilen Taraf, tahkim kararına derhal uymak için iyi niyetle, gerekli tüm önlemleri alacaktır. Derhal uyum mümkün değilse, Taraflar uyum için makul bir süre üzerinde anlaşmaya çalışacaklardır. Taraflar, tahkim kararının verildiği günden itibaren 45 gün içinde makul bir süre üzerinde anlaşamazlarsa, şikâyette bulunan Taraf, uyum için makul sürenin belirlemesini, başlangıçtaki tahkim panelinden talep edebilir. Tahkim paneli, kararını talep tarihinden itibaren en geç 30 gün içinde Taraflara bildirecektir.

2. Tahkim paneli tarafından belirlenen makul süre, tahkim kararının Taraflara bildirildiği tarihten itibaren 12 ayı geçmeyecektir. Makul sürenin uzunluğu, Tarafların karşılıklı mutabakatı ile uzatılabilir.

3. Şikâyette bulunulan Taraf, tahkim kararına uyum konusundaki ilerlemesini, makul sürenin bitiminden en az bir ay önce, şikâyetçi Taraf'a yazılı olarak bildirecektir.

MADDE 12.9

Uyum denetimi

1. Şikâyette bulunulan Taraf, makul süre dolmadan önce, tahkim kararına uymak için alınan her türlü önlemi, şikâyette bulunan Taraf'a bildirecektir.

2. Tahkim kararına uyum sağlamak için alınan önlemin mevcudiyeti veya işbu Anlaşma'nın hükümlerine uygunluğu ile ilgili olarak Taraflar arasında anlaşmazlık olması durumunda, şikâyette bulunan Taraf, birinci fıkra uyarınca yapılan bildirimden itibaren en geç 20 gün içinde, başlangıçtaki tahkim panelinin konuyu incelemesini yazılı olarak talep edebilir. Tahkim Paneli, konunun kendisine iletilmesinden itibaren en geç 60 gün içinde, kararını Taraflara bildirecektir.

MADDE 12.10

Tazminat ve tavizlerin veya diğer yükümlülüklerin askıya alınması

1. Şikâyette bulunulan Taraf, makul sürenin bitiminden önce Tahkim kararına uygunluk için alınan herhangi bir önlemi, şikâyette bulunan Taraf'a bildirmezse ya da şikâyette bulunan Taraf'a, makul süre içinde Tahkim

kararına uygun bir önlem almanın mümkün olmadığını bildirirse veya başlangıçtaki tahkim paneli, Madde 12.9,'un ikinci fıkrası uyarınca, şikâyette bulunulan Taraf'ın, tahkim kararına uymak için aldığı önlemin şikâyette bulunulan Taraf'ın bildirildiği şekliyle işbu Anlaşma'ya aykırı olduğuna karar verirse, o Taraf, talep edilirse, şikâyette bulunan Tarafla her iki Taraf'ı da tatmin edecek bir tazminatın belirlenebilmesi veya alternatif bir düzenleme bulunması için müzakerelere girecektir.

2. Danışma talebinin alınmasını takip eden 20 gün içinde tatmin edici bir tazminat veya alternatif bir düzenleme konusunda anlaşma sağlanamazsa, şikâyette bulunan Taraf diğer Taraf'a, niyet edilen tavizleri veya diğer yükümlülükleri askıya alma düzeyi konusunda bir bildirimde bulunabilir. Bu askıya alma, şikâyet edilen Taraf'ın, tahkim kararına uygun davranmamasından kaynaklanan iptal veya noksanlık düzeyine eşdeğer olacaktır.

3. Şikâyette bulunan taraf, hangi tavizlerin veya diğer yükümlülüklerin askıya alınacağını değerlendirirken, aşağıda belirtilen prensip ve prosedürleri uygulayacaktır:

   (a) genel prensip, şikâyette bulunan Taraf'ın öncelikle, tahkim panelinin işbu Anlaşma'nın yükümlülüklerine aykırılık olduğunu saptadığı sektör(ler)le aynı sektör(ler)de, tavizleri veya diğer yükümlülükleri askıya alma arayışına girmesi gerektiğidir;

   (b) şikâyette bulunan Taraf, aynı sektör(ler)de tavizlerin veya diğer yükümlülüklerin askıya alınmasının elverişli ya da etkili olmadığını düşünürse, bu Fasıl'da yer alan anlaşmazlıkların halli hükümlerine tabi olan başka sektör(ler)de ilgili tavizlerini veya diğer yükümlülüklerini askıya alabilir. Şikâyette bulunan Taraf, başka bir sektörde tavizlerini veya diğer yükümlülüklerini askıya almasının sebeplerini belirtecektir.

4. Şikâyette bulunulan Taraf, beşinci fıkra uyarınca, başlangıçtaki tahkim panelinden konuyu incelemesini talep etmediyse, şikâyette bulunan Taraf, ikinci fıkra uyarınca bildirimde bulunduğu tarihten 10 gün sonra, tavizlerin veya diğer yükümlülüklerin askıya alınmasını uygulama hakkına sahip olacaktır.

5. Şikâyette bulunulan Taraf, niyet edilen tavizlerin veya diğer yükümlülüklerin askıya alınma düzeyinin iptal veya noksanlık düzeyine eşdeğer olmadığını ya da şikâyette bulunan Taraf'ın üçüncü fıkrada belirtilen prensipler ve usulleri takip etmediğini değerlendirirse, ikinci fıkrada belirtilen bildirimin alınmasından itibaren en geç 10 gün içinde, başlangıçtaki tahkim panelinin konuyu incelemesini talep edebilir. Tahkim paneli, talepte bulunulduktan sonra en geç 60 gün içinde kararını Taraflara bildirecektir. Tavizler veya diğer yükümlülükler, panel, kararını bildirene kadar askıya alınmayacaktır.

6. Tazminat ya da tavizlerin veya diğer yükümlülüklerin askıya alınması geçici olacaktır ve sadece tahkim kararına uyulana kadar veya Taraflar kabul edilebilir ortak bir çözümde anlaşana kadar uygulanacaktır.

MADDE 12.11

Geçici önlemler alındıktan sonra uyum denetimi

1. Şikâyette bulunulan Taraf'ın, şikâyette bulunan Taraf'a tahkim kararına uymak için alınan önlemleri bildirmesi üzerine ve şikâyette bulunan Taraf, alınan önlemlerin uyum sağladığını onaylarsa, şikâyette bulunan Taraf, tavizlerin veya diğer yükümlülüklerin askıya alımını, tazminat uygulamasını ya da alternatif düzenlemeyi, tahkim kararına uyum sağlandığını onayladıktan en geç 10 gün sonra sonlandıracaktır.

2. Taraflar, önlemlerin işbu Anlaşma'nın hükümlerine uygun olup olmadığı konusunda, birinci fıkra uyarınca yapılan bildirim tarihinden itibaren 30 gün içinde bir anlaşmaya varamazsa, şikâyette bulunulan Taraf, başlangıçtaki tahkim panelinin konuyu incelemesini yazılı olarak talep edecektir.

3. Tahkim paneli, kararını Taraflara, talebin iletilmesinden itibaren en geç 60 gün içinde bildirecektir.

4. Tahkim paneli, birinci fıkra uyarınca bildirilen önlemlerin bu Anlaşma'nın hükümlerine uygun olduğuna karar verirse, tavizlerin veya diğer yükümlülüklerin askıya alımı, tazminat uygulaması ya da alternatif düzenleme, karar tarihinden sonra en geç 10 gün içinde sonlandırılacaktır. Tahkim paneli, birinci fıkra uyarınca bildirilen önlemlerin bu Anlaşma'nın hükümlerine aykırı olduğuna karar verirse, tavizlerin veya diğer yükümlülüklerin askıya alımı, tazminat uygulaması ya da herhangi bir alternatif düzenleme devam edebilir. Gerektiğinde, tavizlerin veya diğer yükümlülüklerin askıya alımı, tazminat ya da herhangi bir alternatif düzenleme, tahkim panelinin kararı çerçevesinde uyarlanacaktır.

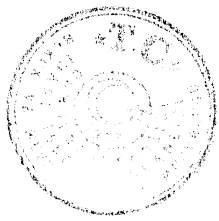

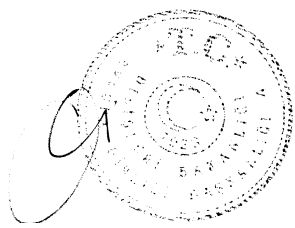

FASIL 13

NİHAİ HÜKÜMLER

MADDE 13.1

Şeffaflık

1. İşbu Madde'nin amaçları bakımından, "genel uygulama önlemleri", bu Anlaşma kapsamındaki herhangi bir konuyla ilgili genel uygulamaya ait herhangi bir yasa, düzenleme, kural, idari karar veya idari prosedür anlamına gelir.

2. Her bir Taraf, işbu Anlaşma'da kapsanan her türlü konudaki genel uygulama önlemlerini zamanında yayımlamayı veya ilgili kişilerin ve diğer Tarafların bunlardan haberdar olmasını sağlayacak şekilde erişilebilir kılmayı garanti edecektir. Mümkün olduğu ölçüde, her bir Taraf, bu önlemlerin çevrimiçi olarak erişilebilir olmasını sağlayacaktır.

3. Her bir Taraf, mümkün olduğu ölçüde, usulüne uygun olarak gerekçelendirilmiş durumlar haricinde, genel uygulama tedbirlerinin yayımlandığı veya kamuya açıklandığı zaman ile yürürlüğe girdiği zaman arasında makul bir zaman aralığı bırakmaya çalışacaktır.

4. Diğer Taraf'ın talebi üzerine, bir Taraf, mümkün olduğu ölçüde, işbu Anlaşma'nın işleyişini önemli ölçüde etkileyen genel uygulama önlemlerine ilişkin olarak, hemen bilgi sağlayacak ve sorulara cevap verecektir.

5. Taraflar, yanıt veren Taraf'ın kanun ve yönetmeliklerinde aksi düzenlenmedikçe, 4. fıkrada atıfta bulunulan soruşturmalara verilen yanıtların, kesin veya yasal olarak bağlayıcı olmayabileceğini, yalnızca bilgi amaçlı olabileceğini kabul eder.

6. Dördüncü fıkra kapsamında sağlanan bilgiler, önlemin işbu Anlaşma'ya uygun olup olmamasına halel getirmez.

7. Bir genel uygulama önleminin, tutarlı, tarafsız ve makul bir şekilde uygulanması içim, Taraflardan her biri, belirli durumlarda diğer Taraf'ın belirli bir kişisine, mallarına veya hizmetlerine dair özel durumlarda, böylesi bir önlem uygulayan idari işlemlerinin:

   (a) mümkün olduğunda, diğer Taraf'ın işlemden doğrudan etkilenen kişilerine, işlemin başlatılmasıyla birlikte, iç hukuk usullerine uygun olarak, işlemin mahiyeti, işlemi başlatan yasal makamın beyanı ve konuya ilişkin tüm diğer hususların genel bir tanımını da içeren makul bir bildirim yapılmasını;

(b) (a) bendinde atıfta bulunulan bir kişiye, zaman, işlemin mahiyeti ve kamu yararı imkan verdiğinde, nihai bir idari eylem öncesinde, kendi durumlarını destekleyecek maddi unsurları ve savunmalarını sunmaları için makul bir fırsat tanınmasını; ve

(c) kendi iç hukuklarına uygun yürütülmesini sağlayacaktır.

8. Her bir Taraf, işbu Anlaşma'nın kapsadığı konularla ilgili hızlı bir gözden geçirme ve gerekli olması durumunda nihai idari işlemlerin düzeltilmesi amacıyla, yargısal, yarı-yargısal veya idari mahkemeler veya usuller tesis veya muhafaza edecektir. Her bir Taraf, kendi mahkemelerinin tarafsız olmasını ve idari uygulama ile görevlendirilmiş makam veya yetkililerden bağımsız olmasını taahhüt edecektir ve konunun sonucuyla ilgili esaslı bir menfaatinin olmamasını sağlayacaktır.

9. Her bir Taraf, 8. Fıkrada belirtilen herhangi bir mahkeme veya işlemde, davanın taraflarına şu hakların tanınacağını taahhüt edecektir:

(a) kendi durumlarını desteklemeleri ve savunmaları için makul bir fırsat; ve

(b) kanıt ve belge ibrazına veya kendi iç mevzuatınca gerekli kılındığında idari otoritelerce derlenmiş kayıtlara dayanan bir karar.

9. Her bir Taraf, kendi hukukunda düzenlendiği şekilde temyiz veya ilave gözden geçirmeye tabi olmak üzere, bu tür bir kararların ele alınan idari eyleme ilişkin olarak makamlar ve yetkililerce uygulanmasını ve makamlar ve yetkililerin uygulamalarını yönlendirmesini sağlayacaktır.

10. İşbu Anlaşma'daki hiçbir düzenleme, herhangi bir Taraf'ın, kanunların uygulanmasını engelleyecek veya başka bir şekilde kamu yararına aykırı olacak veyahut herhangi bir ekonomik aktörün meşru ticari çıkarlarına zarar verecek gizli bilgileri ifşa etmesini gerektirmez.

11. İşbu Madde, bu Anlaşma'nın diğer özel hükümlerine halel getirmeksizin uygulanır.

MADDE 13.2

Gözden geçirme ve ilave müzakereler

1. Taraflar, yakın ekonomik ve ticari ilişkilerini sürdürmek ve geliştirmek amacıyla, işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girişinden itibaren azami iki yıl sonra, işbu Anlaşma'yı değiştirmek, yenilemek veya genişletmek üzere gözden geçirmeye başlamalıdır.

2. Bu gözden geçirme, tarım ürünleri ticareti; hizmetler ticareti, yatırımlar, sübvansiyonlar, sürdürülebilir kalkınma, çevre, iklim değişikliği, işgücü,

yolsuzlukla mücadele, dijital ekonomi, küçük ve orta ölçekli işletmeler ve fikri mülkiyeti içermeli, ancak bu alanlarla sınırlı olmamalıdır.

3. Bir Taraf, diğer Taraf'ın, gözden geçirmenin kapsamında yer alacak konulara ilişkin her türlü önerisine gereken önemi vermelidir.

4. Birinci fıkrada belirtilen gözden geçirmeden sonra, Taraflar işbu Anlaşma'da mevcut her türlü alanın değiştirilmesi veya yenilenmesi ve işbu Anlaşma'nın kapsamının, üzerinde mutabakata varılan ilave alanlara genişletilmesi için ilave müzakereler yürütmek için çaba göstermelidir.
5. Bu müzakerelerin önündeki her türlü engeli belirlemekten ve bu engellerin giderilmesi için program oluşturmaktan Ortak Komite sorumlu olmalıdır.

MADDE 13.3

Yürürlüğe giriş ve fesih

1. İşbu Anlaşma, onaya tabidir. Taraflar birbirlerine yazılı olarak, diplomatik kanallardan, işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girişi için gerekli olan yasal şartlarının tamamlandığına ilişkin olarak bildirimde bulunacaktır.

2. İşbu Anlaşma, Taraflar arasında birinci fıkra uyarınca yapılan son bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

3. Yürürlüğe girişinden önce, işbu Anlaşma veya onun belirli hükümleri Tarafların birbirlerine 1 Ocak 2021 tarihinden önce diplomatik kanallardan bu yönde bildirimde bulunmaları şartıyla, 1 Ocak 2021 tarihi itibariyle her iki taraf için uygulanacaktır.

4. Her bir Taraf, yürürlüğe girmesinden sonra, işbu Anlaşma'yı feshetme niyetini diplomatik kanallardan diğer Taraf'a yazılı bildirimle sunarak, işbu Anlaşma'yı feshedebilir. Fesih, bir Taraf'ın diğer Taraf'a yazılı bildirimini sunduğu tarihten altı ay sonra, veya Taraflarca mutabık kalınabilecek başka bir tarihte geçerli olacaktır.

MADDE 13.4

Ekler, Lahikalar ve Protokoller

İşbu Anlaşma'nın Ekleri, Lahikaları ve Protokolleri, onun ayrılmaz parçasını oluşturacaktır.

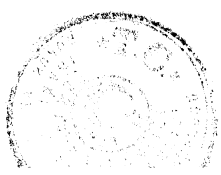

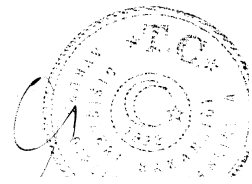

MADDE 13.5

Muteber metinler

İşbu Anlaşma, iki asıl nüsha olarak, metinlerin her biri eşit derecede muteber olarak, İngilizce ve Türkçe dilinde düzenlenmiştir. Tutarsızlık halinde, İngilizce metin esas alınacaktır.

BUNUN KANITI OLARAK aşağıda imzaları bulunan temsilciler, bu hususta tam yetkili olarak, işbu Anlaşma'yı imzalamışlardır.

Ankara 'da, 29 Aralık 2020 tarihinde imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti adına

Ruhsar Pekcan
Ticaret Bakanı

Büyük Britanya ve
Kuzey İrlanda
Birleşik Krallığı adına

Sir Dominick Chilcott KCMG
Birleşik Krallık Türkiye
Büyükelçisi

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE BÜYÜK BRİTANYA VE KUZEY İRLANDA BİRLEŞİK KRALLIĞI ARASINDA SERBEST TİCARET ANLAŞMASININ EKLERİ

EK 2-A

Madde 2.6 ve 2.7'de Atıfta Bulunulan Ürünlerin Listesi

HS Kodu	Ürün Tanımı
2905.43	Mannitol
2905.44	D–glusitol (sorbitol)
3302.10.29	Koku verici maddelerin karışımları ve karışımlar
3502	Albüminler (kuru madde üzerinden hesaplandığında ağırlık itibarıyla %80'den fazla peyniraltı suyu protein içeren iki veya daha fazla peyniraltı suyu protein konsantreleri dâhil), albüminatlar ve diğer albümin türevleri
3505.10.10	Dekstrinler
3505.10.90	Diğer
3505.20	Tutkallar
3809.10	Esası nişastalı madde olanlar
3824.60	Sorbitol, 2905.44 alt pozisyonunda belirtilen sorbitol hariç
4501	Tabii mantar, işlenmiş veya basit şekilde hazırlanmış; döküntü mantar, ezilmiş, granül veya toz haline getirilmiş mantar
5301	Keten; ham veya işlenmiş fakat iplik haline getirilmemiş; keten kıtık ve döküntüleri (iplik döküntüleri ve ditme suretiyle elde edilen döküntü dâhil)
5302	Kendir (Cannabis sativa L.), ham veya işlenmiş fakat iplik haline getirilmemiş; kendir kıtık ve döküntüleri (iplik döküntüleri ve ditme suretiyle elde edilen döküntü dâhil)

EK 2-B

TARIM ÜRÜNLERİNİN İTHALATINA İLİŞKİN DÜZENLEMELER

EK 2-B-1

Birleşik Krallık Menşeli Tarım Ürünlerinin Türkiye'ye İthalatında Uygulanacak Düzenlemeler

AS Kodu	Ürün Tanımı	Tavizli Tarife Uygulaması (*)	Tarife Kontenjanı		Notlar
			Kontenjan İçerisinde Tavizli Tarife Uygulaması (%)	Tarife Kontenjanı (ton, net ağırlık)	
0102.21.10.00.00	Düveler (doğurmamış dişi sığırlar)	0%	-	-	
0102.21.30.00.00	İnekler				
0102.21.90.00.00	Diğerleri				
0102.29.05.00.00	Bibos veya Poephagus alt cinsine ait olanlar	TY	50% indirim	671	
0102.29.10.00.00	Ağırlığı 80 kg.ı geçmeyenler				
0102.29.21.00.00	Kesimlik olanlar				
0102.29.41.00.00	Kesimlik olanlar				
0102.29.49.00.00	Diğerleri				
0102.29.51.00.11	Ağırlığı 400 kg.ı geçenler				
0102.29.51.00.19	Diğerleri				
0102.29.59.00.00	Diğerleri				
0102.29.61.00.11	Ağırlığı 400 kg.ı geçen dişi danalar				
0102.29.61.00.19	Diğerleri				
0102.29.69.00.00	Diğerleri				
0102.29.91.00.11	Ağırlığı 400 kg.ı geçen erkek danalar				
0102.29.91.00.19	Diğerleri				
0102.29.99.00.00	Diğerleri				
0102.39.90.00.00	Diğerleri				
0102.90.99.00.00	Diğerleri				
0102.29.29.00.00	Diğerleri	TY	0%	377	
0102.39.10.00.00	Evcil türler				
0102.90.91.00.00	Evcil türler				
0201.20.20.00.00	Çeyrek karkas (eşit olarak bölünmüş)	TY	Azami %30 oranında olmak kaydıyla, İthalat Rejimi Kararı'nın DÜ sütununda yer alan gümrük vergisi oranının %50'si	834	
0201.20.30.00.00	Karkasın ön çeyrekleri (ayrılmamış veya ayrılmış)				
0201.20.50.00.00	Karkasın arka çeyrekleri (ayrılmamış veya ayrılmış)				
0201.20.90.00.00	Diğerleri				
0202.20.10.00.00	Çeyrek karkas (eşit olarak bölünmüş)				
0202.20.30.00.00	Karkasın ön çeyrekleri (ayrılmamış veya ayrılmış)				
0202.20.50.00.00	Karkasın arka çeyrekleri (ayrılmamış veya ayrılmış)				
0202.20.90.00.00	Diğerleri				
0201.20.20.00.00	Çeyrek karkas (eşit olarak bölünmüş)	TY	Azami %43 oranında olmak kaydıyla, İthalat Rejimi Kararı'nın DÜ sütununda yer alan gümrük vergisi oranının %70'i	2.350	
0201.20.30.00.00	Karkasın ön çeyrekleri (ayrılmamış veya ayrılmış)				
0201.20.50.00.00	Karkasın arka çeyrekleri (ayrılmamış veya ayrılmış)				
0201.20.90.00.00	Diğerleri				

0202.20.10.00.00	Çeyrek karkas (eşit olarak bölünmüş)				
0202.20.30.00.00	Karkasın ön çeyrekleri (ayrılmamış veya ayrılmış)				
0202.20.50.00.00	Karkasın arka çeyrekleri (ayrılmamış veya ayrılmış)				
0202.20.90.00.00	Diğerleri				
0210.11.11.00.00	But ve but parçaları	TY	52%	42	
0210.11.19.00.00	Kol ve kol parçaları				
0210.11.31.00.00	But ve but parçaları				
0210.11.39.00.00	Kol ve kol parçaları				
0210.11.90.00.00	Diğerleri				
0210.12.11.00.00	Tuzlanmış veya salamura edilmiş				
0210.12.19.00.00	Kurutulmuş veya tütsülenmiş				
0210.12.90.00.00	Diğerleri				
0210.19.10.00.00	Yarım karkas veya dörtte üç ön parça				
0210.19.20.00.00	Dörtte üç arka parça veya orta kısımlar				
0210.19.30.00.00	Ön parçalar ve ön parçaların kısımları				
0210.19.40.00.00	Bel kısmı ve parçaları				
0210.19.50.00.00	Diğerleri				
0210.19.60.00.00	Ön kısmı ve parçaları				
0210.19.70.00.00	Bel kısmı ve parçaları				
0210.19.81.00.00	Kemiksiz				
0210.19.89.00.00	Diğerleri				
0210.19.90.00.00	Diğerleri				
0210.20.10.00.00	Kemikli				
0210.20.90.00.00	Kemiksiz				
0210.91.00.00.00	Maymunlara (primatlara) ait olanlar				
0210.92.10.00.00	Balinalar, yunus balıkları ve domuzbalıkları (Cetacea takımından memeliler); manati-deniz güzeli ve deniz inekleri (Sirenia takımından memeliler) ne ait olanlar				
0210.92.91.00.00	Etler				
0210.92.92.00.00	Sakatat				
0210.92.99.00.00	Et ve sakatatatın yenilen un ve ezmeleri				
0210.93.00.00.00	Sürüngenlere (yılanlar ve kaplumbağalar dâhil) ait olanlar				
0210.99.10.00.00	At eti (tuzlanmış, salamura edilmiş veya kurutulmuş)				
0210.99.21.00.00	Kemikli				
0210.99.29.00.00	Kemiksiz				
0210.99.31.00.00	Ren geyiği eti				
0210.99.39.00.00	Diğerleri				
0210.99.41.00.00	Karaciğerler				
0210.99.49.00.00	Diğerleri				
0210.99.51.00.00	Kalın ve ince etek				
0210.99.59.00.00	Diğerleri				
0210.99.71.10.00	Kaz karaciğeri				
0210.99.71.20.00	Ördek karaciğeri				
0210.99.79.00.00	Diğerleri				
0210.99.85.00.00	Diğerleri				
0210.99.90.00.00	Et veya sakatatın yenilen un ve kaba unları				
0402.10.11.00.00	Net muhteviyatı 2,5 kg.ı geçmeyen hazır ambalajlarda olanlar	TY	0%	417	Kota miktarları, dâhilde işleme rejimi kapsamındaki ithalat için tahsis edilmiştir.
0402.10.19.00.00	Diğerleri				
0402.10.91.00.00	Net muhteviyatı 2,5 kg.ı geçmeyen hazır ambalajlarda olanlar				
0402.10.99.00.00	Diğerleri				

0402.21.11.00.00	Net muhteviyatı 2,5 kg.ı geçmeyen hazır ambalajlarda olanlar	TY	0%	417	Kota miktarları, dâhilde işleme rejimi kapsamındaki ithalat için tahsis edilmiştir.
0402.21.18.00.00	Diğerleri				
0402.21.91.00.00	Net muhteviyatı 2,5 kg.ı geçmeyen hazır ambalajlarda olanlar				
0402.21.99.00.00	Diğerleri				
0403.10.51.10.00	İlave kakao içerenler	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
0403.10.51.90.00	Diğerleri	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
0403.10.53.10.00	İlave kakao içerenler	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
0403.10.53.90.00	Diğerleri	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
0403.10.59.10.00	İlave kakao içerenler	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
0403.10.59.90.00	Diğerleri	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
0403.10.91.10.00	İlave kakao içerenler	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
0403.10.91.90.00	Diğerleri	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
0403.10.93.10.00	İlave kakao içerenler	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
0403.10.93.90.00	Diğerleri	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
0403.10.99.10.00	İlave kakao içerenler	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
0403.10.99.90.00	Diğerleri	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
0403.90.71.10.00	İlave kakao içerenler	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
0403.90.71.90.00	Diğerleri	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
0403.90.73.10.00	İlave kakao içerenler	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
0403.90.73.90.00	Diğerleri	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
0403.90.79.10.00	İlave kakao içerenler	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
0403.90.79.90.00	Diğerleri	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
0403.90.91.10.00	İlave kakao içerenler	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
0403.90.91.90.00	Diğerleri	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
0403.90.93.10.00	İlave kakao içerenler	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
0403.90.93.90.00	Diğerleri	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
0403.90.99.10.00	İlave kakao içerenler	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
0403.90.99.90.00	Diğerleri	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
0404.10.02.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 1,5i geçmeyenler	TY	30%	117	
0404.10.04.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 1,5' i geçen fakat % 27' yi geçmeyenler				
0404.10.06.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 27yi geçenler				
0404.10.12.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 1,5i geçmeyenler				
0404.10.14.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 1,5i geçen fakat % 27' yi geçmeyenler				
0404.10.16.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 27' yi geçenler				
0404.10.26.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 1,5' i geçmeyenler				
0404.10.28.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 1,5' i geçen fakat % 27' yi geçmeyenler				
0404.10.32.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 27' yi geçenler				
0404.10.34.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 1,5' i geçmeyenler				
0404.10.36.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 1,5' i geçen fakat % 27' yi geçmeyenler				
0404.10.38.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 27' yi geçenler				
0404.10.48.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 1,5i geçmeyenler				
0404.10.52.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 1,5' i geçen fakat % 27' yi geçmeyenler				

0404.10.54.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 27' yi geçenler				
0404.10.56.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 1,5' i geçmeyenler				
0404.10.58.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 1,5' i geçen fakat % 27' yi geçmeyenler				
0404.10.62.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 27' yi geçenler				
0404.10.72.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 1,5' i geçmeyenler				
0404.10.74.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 1,5' i geçen fakat % 27' yi geçmeyenler				
0404.10.76.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 27' yi geçenler				
0404.10.78.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 1,5' i geçmeyenler				
0404.10.82.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 1,5' i geçen fakat % 27' yi geçmeyenler				
0404.10.84.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 27' yi geçenler				
0404.90.21.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 1,5i geçmeyenler				
0404.90.23.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 1,5i geçen fakat % 27' yi geçmeyenler				
0404.90.29.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 27 yi geçenler				
0404.90.81.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 1,5i geçmeyenler				
0404.90.83.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 1,5i geçen fakat % 27' yi geçmeyenler				
0404.90.89.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 27yi geçenler				
0405.10.11.00.00	Net muhteviyatı 1 kg.ı geçmeyen hazır ambalajlarda olanlar	TY	0%	617	
0405.10.19.00.00	Diğerleri				
0405.10.30.00.00	Rekombine tereyağı				
0405.10.50.00.00	Peynir altı suyundan elde edilen tereyağı				
0405.10.90.00.00	Diğerleri				
0405.20.90.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle %75 den fazla fakat %80 den az olanlar				
0405.90.10.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle %99,3 veya daha fazla ve içerdiği su miktarı ağırlık itibariyle %0,5i geçmeyenler				
0405.90.90.00.00	Diğerleri				
0405.20.10.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle %39 veya daha fazla fakat %60'dan az olanlar	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
0405.20.30.00.00	İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle %60 veya daha fazla fakat %75 den az olanlar	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
0406.30.10.00.00	Üretiminde sadece Emmentaler, Gravyer ve Appenzell peynirlerinin kullanıldığı ve Glarus otlu peynirinin (Schabziger) katkı maddesi olarak kullanılabildiği; kuru maddedeki katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 56 yı geçmeyen, perakende satılacak hale getirilmiş olanlar	TY	0%	50	
0406.30.31.00.00	Kuru maddedeki yağ oranı, ağırlık itibariyle, % 48i geçmeyenler				
0406.30.39.00.00	Kuru maddedeki yağ oranı, ağırlık itibariyle, % 48i geçenler				

0406.30.90.00.00	İçerdiği katı yağ oranı, ağırlık itibariyle, % 36 yı geçenler				
0406.90.01.00.00	İşleme tabi tutulacak olanlar	TY	0%	333	
0406.90.13.00.00	Emmentaler				
0406.90.15.00.11	Gravyer				
0406.90.15.00.12	Sbrinz				
0406.90.17.00.00	Bergkaese, Appenzell				
0406.90.18.00.00	Fromage Fribourgeois (fribourg peyniri), Vacherin Mont d'or ve téte de Moine				
0406.90.21.00.00	Çedar				
0406.90.23.00.00	Edam				
0406.90.25.00.00	Tilsit				
0406.90.29.00.00	Kaşkaval				
0406.90.32.00.11	Tulum peyniri				
0406.90.32.00.12	Beyaz peynir				
0406.90.32.00.91	Tulum peyniri				
0406.90.32.00.92	Beyaz peynir				
0406.90.35.00.00	Kefalo -Tyri				
0406.90.37.00.00	Finlandiya				
0406.90.39.00.00	Jarlsberg				
0406.90.50.00.00	Koyun veya manda sütünden yapılan ve salamura içeren kaplarda veya koyun veya keçi derisinden yapılan tulumlar içerisinde bulunanlar				
0406.90.61.00.00	Grana Padano, Parmigiano Reggiano				
0406.90.63.00.00	Fiore sardo, pecorino				
0406.90.69.00.00	Diğerleri				
0406.90.73.00.00	Provolone				
0406.90.74.00.00	Maasdam				
0406.90.75.00.00	Asiago, Caciocavallo, Montasio, Ragusano				
0406.90.76.00.00	Danbo, Fontal, Fontina, Fynbo, Havarti, Maribo, Samsö				
0406.90.78.00.00	Gouda				
0406.90.79.00.00	Esrom, Italico, Kernhem, Saint-Nectaire, Saint-Paulin, Taleggio				
0406.90.81.00.00	Cantal, Cheshire, Wensleydale, Lancashire, Double Gloucester, Blarney, Colby, Monterey				
0406.90.82.00.00	Camembert				
0406.90.84.00.00	Brie				
0406.90.85.00.00	Kefalograviera,Kasseri				
0406.90.86.00.00	Yağsız madde üzerinden hesaplandığında ağırlık itibariyle su oranı %47' yi geçen fakat % 52' yi geçmeyenler				
0406.90.89.00.00	Yağsız madde üzerinden hesaplandığında ağırlık itibariyle su oranı % 52yi geçen fakat % 62 yi geçmeyenler				
0406.90.92.00.00	Yağsız madde üzerinden hesaplandığında ağırlık itibariyle su oranı %62' yi geçen fakat % 72' yi geçmeyenler				
0406.90.93.00.00	Yağsız madde üzerinden hesaplandığında ağırlık itibariyle su oranı %72' yi geçenler				
0406.90.99.00.11	Cester, Parmezan, Felemenk ve benzeri peynirler				
0406.90.99.00.12	Dil peyniri				
0406.90.99.00.19	Diğerleri				
0406.90.01.00.00	İşleme tabi tutulacak olanlar	TY	0%	167	
0406.90.13.00.00	Emmentaler				

0406.90.15.00.11	Gravyer				
0406.90.15.00.12	Sbrinz				
0406.90.17.00.00	Bergkaese, Appenzell				
0406.90.18.00.00	Fromage Fribourgeois (fribourg peyniri), Vacherin Mont d'or ve téte de Moine				
0406.90.21.00.00	Çedar				
0406.90.23.00.00	Edam				
0406.90.25.00.00	Tilsit				
0406.90.32.00.91	Tulum peyniri				
0406.90.32.00.92	Beyaz peynir				
0406.90.35.00.00	Kefalo -Tyri				
0406.90.37.00.00	Finlandiya				
0406.90.39.00.00	Jarlsberg				
0406.90.61.00.00	Grana Padano, Parmigiano Reggiano				
0406.90.63.00.00	Fiore sardo, pecorino				
0406.90.69.00.00	Diğerleri				
0406.90.73.00.00	Provolone				
0406.90.75.00.00	Asiago, Caciocavallo, Montasio, Ragusano				
0406.90.76.00.00	Danbo, Fontal, Fontina, Fynbo, Havarti, Maribo, Samsö				
0406.90.78.00.00	Gouda				
0406.90.79.00.00	Esrom, İtalıco, Kernhem, Saint Nectaire, Saint Paulin, Taleggio				
0406.90.81.00.00	Cantal, Cheshire, Wensleydale, Lancashire, Double Gloucester, Blarney, Colby, Monterey				
0406.90.82.00.00	Camembert				
0406.90.84.00.00	Brie				
0406.90.85.00.00	Kefalograviera,Kasseri				
0406.90.93.00.00	Yağsız madde üzerinden hesaplandığında ağırlık itibariyle su oranı %72' yi geçenler				
0406.90.99.00.11	Cester, Parmezan, Felemenk ve benzeri peynirler				
0406.90.99.00.12	Dil peyniri				
0406.90.99.00.19	Diğerleri				
0408.11.80.00.00	Diğerleri	TY	24%	13	
0501.00.00.00.00	İnsan saçı (işlenmemiş, yıkanmış veya yağı alınmış olsun olmasın) ; insan saçı dökümtüleri	0%	-	-	
0502.10.00.10.00	Domuz kılı	0%	-	-	
0502.10.00.90.00	Diğerleri	0%	-	-	
0502.90.00.00.00	Diğerleri	0%	-	-	
0505.10.10.00.00	İşlenmemiş	0%	-	-	
0505.10.90.00.00	Diğerleri	0%	-	-	
0505.90.00.00.00	Diğerleri	0%	-	-	
0506.10.00.00.00	Asitle işlem görmüş kemik ve kıkırdaklar	0%	-	-	
0506.90.00.00.00	Diğerleri	0%	-	-	
0507.10.00.00.00	Fildişi ; fildişi tozu ve dökümtüleri	0%	-	-	
0507.90.00.00.11	Boynuzlar	0%	-	-	
0507.90.00.00.12	Tırnaklar	0%	-	-	
0507.90.00.00.19	Diğerleri	0%	-	-	
0508.00.00.00.11	Mercan	0%	-	-	
0508.00.00.00.12	Salyangoz kabuğu	0%	-	-	
0508.00.00.00.13	Kabuklu su hayvanlarının kabukları	0%	-		
0508.00.00.00.14	Boş kabukların toz ve dökümtüleri	0%	-		
0508.00.00.00.19	Diğerleri	0%	-		
0510.00.00.10.00	Kantarit	0%	-		
0510.00.00.90.11	Safra (kurutulmuş olsun olmasın)	0%	-		
0510.00.00.90.19	Diğerleri	0%	-		

0511.91.10.00.00	Balık dökümüleri	0%	-	-	
0511.99.31.00.00	İşlenmemiş	0%	-	-	
0511.99.39.00.00	Diğerleri	0%	-	-	
0511.99.85.20.00	At kılı ve at kılı dökümüleri (başka maddelerin yardımıyla veya müstakilen tabakalar halinde olsun olmasın)	0%	-	-	
0601.10.10.00.00	Sümbül soğanları	TY	0%	33	
0601.10.20.00.00	Nergis soğanları				
0601.10.30.00.00	Lale soğanları				
0601.10.40.00.00	Glayöl soğanları				
0601.10.90.10.00	Diğer çiçek soğanları				
0601.10.90.90.00	Diğerleri				
0601.20.10.00.11	Hindiba bitkisi				
0601.20.10.00.12	Hindiba kökleri				
0601.20.30.00.11	Orkide soğanları				
0601.20.30.00.12	Sümbül soğanları				
0601.20.30.00.13	Nergis soğanları				
0601.20.30.00.14	Lale soğanları				
0601.20.90.10.11	Glayöller				
0601.20.90.10.19	Diğerleri				
0601.20.90.90.00	Diğerleri				
0602.90.10.00.00	Mantar miselleri	TY	0%	567	
0602.90.20.00.00	Ananas fidanı				
0602.90.30.00.00	Sebze ve çilek fideleri				
0602.90.41.00.11	Çelikler				
0602.90.41.00.12	Fidanlar				
0602.90.41.00.29	Diğerleri				
0602.90.45.00.11	Çelikler				
0602.90.45.00.12	Fidanlar				
0602.90.46.00.00	Çıplak kökleriyle birlikte olanlar				
0602.90.47.00.00	Kozalaklı ve yaprak dökmeyen ağaçlar				
0602.90.48.00.00	Diğerleri				
0602.90.50.00.00	Diğer açık hava bitkileri				
0602.90.70.00.11	Çelikler				
0602.90.70.00.12	Fidanlar				
0602.90.99.00.00	Diğerleri				
0603.11.00.00.00	Güller	TY	0%	17	
0603.12.00.00.00	Karanfiller				
0603.13.00.00.00	Orkideler				
0603.14.00.00.00	Krizantemler				
0603.15.00.00.00	Zambaklar (Lilium spp.)				
0603.19.10.00.00	Glayöller				
0603.19.20.00.00	Düğün çiçeği				
0603.19.70.00.00	Diğerleri				
0604.20.11.00.00	Ren geyiği likeni	TY	0%	17	
0604.20.19.00.00	Diğerleri				
0604.20.20.00.00	Noel ağaçları				
0604.20.40.00.00	İğne yapraklı ağaçların dalları				
0604.20.90.00.11	Şimşir dalı				
0604.20.90.00.19	Diğerleri				
0604.90.11.00.00	Ren geyiği likeni				
0604.90.19.00.00	Diğerleri				
0604.90.91.00.00	Sadece kurutulmuş				
0604.90.99.00.00	Diğerleri				
0701.10.00.00.00	Tohumluk	TY	0%	1000	
0709.51.00.00.00	Agaricus cinsi mantarlar	TY	7%	17	
0710.22.00.00.00	Fasulye (Phaseolus spp., Vigna spp.)	TY	11,5%	17	
0710.40.00.00.00	Tatlı mısır	0% + TP	-		Not'a bakınız

0711.90.30.00.00	Tatlı mısır	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
0808.10.10.00.00	Şaraplık elmalar, yığın halinde, 16 Eylülden 15 Aralıka kadar	TY	0%	292	
0808.10.80.00.19	Diğerleri				
0808.30.10.00.00	Şaraplık armut, yığın halinde, 1 Ağustostan 31 Aralıka kadar	TY	30%	83	
0808.30.90.00.00	Diğerleri				
0808.40.00.00.00	Ayva				
0809.30.10.00.00	Nektarinler	TY	0%	167	15 Temmuz-31 Aralık Dönemi Arası
0809.30.90.00.00	Diğerleri				
0810.90.20.00.11	Demirhindi, mahun elması, "lychees", ekmek ağacı meyvesi, sapodillo meyvesi	TY	0%	167	
0810.90.20.00.12	Çarkıfelek meyvesi, karambola ve pitahaya	TY	0%	83	
0810.70.00.00.00	Persimmon (Trabzon hurması)	TY	0%	83	
0810.90.75.00.11	Nar				
0810.90.75.00.12	Muşmula				
0810.90.75.00.13	Kuşburnu				
0810.90.75.00.17	Diğerleri				
0811.10.11.00.00	Şeker oranı ağırlık itibariyle % 13ü geçenler	TY	20%	17	
0811.10.19.00.00	Diğerleri				
0811.10.90.00.00	Diğerleri				
0902.10.00.00.00	Yeşil çay (fermente edilmemiş) (3 kg.ı geçmeyen hazır ambalajlarda)	TY	Maksimum vergi: 45%	33	
0902.20.00.00.00	Diğer yeşil çaylar (fermente edilmemiş)				
0902.30.00.00.00	Siyah çay (fermente edilmiş) ve kısmen fermente edilmiş çay (3 kg.ı geçmeyen hazır ambalajlarda)				
0902.40.00.00.00	Diğer siyah çaylar (fermente edilmiş) ve kısmen fermente				
0903.00.00.00.00	Paraguay çayı (maté)	0%	-	-	
1001.11.00.00.00	Tohumluk	TY	0%	5.001	1 Eylül -31 Mayıs Dönemi Arası
1001.19.00.00.00	Diğerleri				
1001.91.10.00.00	Kaplıca (kızıl) buğday				
1001.91.20.00.11	Adi buğday				
1001.91.20.00.12	Mahlut				
1001.91.90.00.00	Diğerleri				
1001.99.00.00.11	Adi buğday				
1001.99.00.00.12	Mahlut				
1001.99.00.00.13	Kaplıca (kızıl) buğday				
1001.11.00.00.00	Tohumluk	TY	0%	16.670	1 Eylül -31 Mayıs Dönemi Arası
1001.19.00.00.00	Diğerleri				
1001.91.10.00.00	Kaplıca (kızıl) buğday	TY	0%	33.340	1 Eylül -31 Mayıs Dönemi Arası
1001.91.20.00.11	Adi buğday				
1001.91.20.00.12	Mahlut				
1001.91.90.00.00	Diğerleri				
1001.99.00.00.11	Adi buğday				
1001.99.00.00.12	Mahlut				
1001.99.00.00.13	Kaplıca (kızıl) buğday				
1002.10.00.00.00	Tohumluk	TY	0%	3.751	1 Eylül -31 Mayıs Dönemi Arası
1002.90.00.00.00	Diğerleri				
1003.90.00.00.12	Maltlık arpa	TY	0%	8.252	1 Eylül -31 Mayıs Dönemi Arası
1004.10.00.00.00	Tohumluk	TY	50% indirim	834	1 Eylül -31 Mayıs Dönemi Arası
1004.90.00.00.00	Diğerleri				
1005.90.00.00.11	Cin mısırı (patlamış mısır-pop corn yapımında kullanılan mısır)	TY	0%	8.942	1 Eylül -31 Mayıs Dönemi Arası
1005.90.00.00.19	Diğerleri				

1005.90.00.00.11	Cin mısırı (patlamış mısır-pop corn yapımında kullanılan mısır)	TY	0%	8.668	1 Aralık-31 Mayıs Dönemi Arası
1005.90.00.00.19	Diğerleri				
1006.30.21.00.00	Yuvarlak taneli	TY	0%	4.668	
1006.30.23.00.00	Orta taneli				
1006.30.25.00.00	Uzunluk/genişlik oranı 2den büyük fakat 3ten küçük olanlar				
1006.30.27.00.00	Uzunluk/genişlik oranı eşit veya 3ten büyük olanlar				
1006.30.42.00.00	Yuvarlak taneli				
1006.30.44.00.00	Orta taneli				
1006.30.46.00.00	Uzunluk/genişlik oranı 2den büyük fakat 3tenküçük olanlar				
1006.30.48.00.00	Uzunluk/genişlik oranı eşit veya 3ten büyük olanlar				
1006.30.61.00.00	Yuvarlak taneli				
1006.30.63.00.00	Orta taneli				
1006.30.65.00.00	Uzunluk/genişlik oranı 2den büyük fakat 3ten küçük olanlar				
1006.30.67.00.00	Uzunluk/genişlik oranı eşit veya 3ten büyük olanlar				
1006.30.92.00.00	Yuvarlak taneli				
1006.30.94.00.00	Orta taneli				
1006.30.96.00.00	Uzunluk/genişlik oranı 2den büyük fakat 3ten küçük olanlar				
1006.30.98.00.00	Uzunluk/genişlik oranı eşit veya 3ten büyük olanlar				
1104.12.90.00.00	Flokon halindeki taneler	TY	50% indirim	17	
1107.10.11.00.00	Un şeklinde olanlar	TY	0%	83	
1107.10.19.00.00	Diğerleri				
1107.10.91.00.11	Arpadan olanlar				
1107.10.91.00.19	Diğerleri				
1107.10.99.00.11	Arpadan olanlar				
1107.10.99.00.19	Diğerleri				
1107.20.00.00.11	Buğday				
1107.20.00.00.12	Arpa				
1107.20.00.00.19	Diğerleri				
1206.00.91.00.11	Çerezlik olanlar	TY	0%	167	1 Ocak-31 Ağustos Dönemi Arası
1206.00.91.00.19	Diğerleri				
1206.00.99.00.11	Çerezlik olanlar				
1206.00.99.00.19	Diğerleri				
1207.29.00.00.00	Diğerleri	TY	0%	250	
1207.70.00.00.00	Kavun, Karpuz tohumu	TY	0%	175	
1209.21.00.00.00	Yonca tohumu				
1209.22.10.00.00	Kırmızı üçgül (Trifolium protense L.)				
1209.22.80.00.00	Diğerleri				
1209.23.11.00.00	Çayır (Festuca pratensis Huds.) tohumları				
1209.23.15.00.00	Kırmızı çayır otu (Festuca rubra L.) tohumları				
1209.23.80.00.11	Koyun çayır otu (Festuca ovina L.) tohumları				
1209.23.80.00.19	Diğerleri				
1209.24.00.00.00	Kentucky mavi otu tohumu (Poa pratensis L.)				
1209.25.10.00.00	İtalyan çimi (westerwold dâhil) (Lolium multiflorum Lam.)				
1209.25.90.00.00	İngiliz çimi (Lolium perenne L.)				
1209.29.45.00.11	Vicia sativa L. türü fiğ				
1209.29.45.00.12	Diğer tür fiğ				

1209.29.45.00.13	Poa palustris L., Poa trivialis L. cinsi tohumlar				
1209.29.45.00.14	Domuz ayrığı tohumu (Dactylis glomerata L.)				
1209.29.45.00.15	Tavus otları (Agrosties) tohumu				
1209.29.45.00.16	Çayır kelp kuyruğu otu tohumu				
1209.29.50.00.00	Acı bakla tohumu				
1209.29.60.00.00	Hayvan yemi olarak kullanılan pancar tohumu (Beta vulgaris var.alba)				
1209.29.80.00.11	Melez çim (Lolium X hybridum Haussk n.)				
1209.29.80.00.12	Orman salkım otu (Poa nemoralis L.) tohumları				
1209.29.80.00.13	Yüksek çayır yulafı (Arrhenatherum elatius (L.)J veC presl.)tohumları				
1209.29.80.00.14	Korunga (Onobrychis sativa L.)				
1209.29.80.00.15	Burçak (Vicia ervilia Willd.)				
1209.29.80.00.16	Sorgum tohumu				
1209.29.80.00.17	Yem şalgamı tohumu				
1209.29.80.00.18	Diğerleri				
1209.30.00.00.00	Genellikle çiçekleri için yetiştirilen otsu bitkilerin tohumları				
1209.91.30.00.00	Salata pancarı veya "kırmızı pancar" tohumu (Beta vulgaris var. conditiva)				
1209.91.80.00.11	Kabak tohumu				
1209.91.80.00.12	Domates tohumu				
1209.91.80.00.13	Hıyar tohumu				
1209.91.80.00.14	Soğan tohumu				
1209.91.80.00.15	Havuç tohumu				
1209.91.80.00.16	Marul tohumu				
1209.91.80.00.17	Karnabahar tohumu				
1209.91.80.00.18	Maydanoz tohumu				
1209.91.80.00.21	Ispanak tohumu				
1209.91.80.00.22	Bamya tohumu				
1209.91.80.00.23	Baş salata tohumu				
1209.91.80.00.24	Biber tohumu				
1209.91.80.00.25	Patlıcan tohumu				
1209.91.80.00.26	Turp tohumu				
1209.91.80.00.29	Diğer sebze tohumları				
1209.99.10.00.00	Orman ağaçlarının tohumları				
1209.99.91.00.00	Genellikle çiçekleri için yetiştirilen bitkilerin tohumları (1209.30 alt pozisyonundakiler hariç)				
1209.99.99.10.00	Meyva ağaçları tohumları				
1209.99.99.90.11	Tütün tohumu				
1209.99.99.90.18	Diğerleri				
1209.10.00.00.00	Şeker pancarı tohumları	TY	0%	50	
1301.20.00.00.00	Arap zamkı	0%	-	-	
1301.90.00.10.00	Günlük	0%	-	-	
1301.90.00.21.00	Tababette kullanılanlar	0%	-	-	
1301.90.00.29.00	Diğerleri	0%	-	-	
1301.90.00.31.00	Tababette kullanılanlar	0%	-	-	
1301.90.00.39.00	Diğerleri	0%	-	-	
1301.90.00.41.00	Lak	0%	-	-	
1301.90.00.91.00	Tababette kullanılanlar	0%	-	-	
1301.90.00.99.00	Diğerleri	0%	-	-	
1302.11.00.10.00	İlaç sanayiinde kullanılanlar	0%	-		
1302.11.00.90.11	Haşhaş sapı konsantresi	0%	-		
1302.11.00.90.12	Afyon	0%	-		
1302.12.00.10.11	Meyan balı	0%	-		

1302.12.00.10.12	Meyan özü	0%	-	-	
1302.12.00.90.11	Meyan balı	0%	-	-	
1302.12.00.90.12	Meyan özü	0%	-	-	
1302.13.00.00.00	Şerbetçi otundan elde edilenler	0%	-	-	
1302.14.00.00.00	Efedra (Ephedra) bitkisinden elde edilenler	0%	-	-	
1302.19.05.00.00	Vanilya yağ reçineleri	0%	-	-	
1302.19.70.10.00	İlaç sanayiinde kullanılanlar	0%	-	-	
1302.19.70.91.00	Pire otundan veya rotenon içeren bitkilerin köklerinden elde edilenler	0%	-	-	
1302.19.70.99.10	Stevia bitkisinden elde edilenler	0%	-	-	
1302.19.70.99.90	Diğerleri	0%	-	-	
1302.20.10.90.12	Pektatlar	0%	-	-	
1302.20.90.90.12	Pektatlar	0%	-	-	
1302.31.00.10.00	Eterifiye veya esterifiye edilmiş olanlar	0%	-	-	
1302.31.00.90.00	Diğerleri	0%	-	-	
1302.32.10.10.00	Eterifiye veya esterifiye edilmiş olanlar	0%	-	-	
1302.32.10.90.00	Diğerleri	0%	-	-	
1302.32.90.10.00	Eterifiye veya esterifiye edilmiş olanlar	0%	-	-	
1302.32.90.90.00	Diğerleri	0%	-	-	
1302.39.00.10.00	Eterifiye veya esterifiye edilmiş olanlar	0%	-	-	
1302.39.00.90.00	Diğerleri	0%	-	-	
1401.10.00.00.00	Bambular	0%	-	-	
1401.20.00.00.00	Hint kamışı	0%	-	-	
1401.90.00.10.00	Kamışlar	0%	-	-	
1401.90.00.90.11	Sepetçi söğüdü	0%	-	-	
1401.90.00.90.12	Rafya	0%	-	-	
1401.90.00.90.13	Temizlenmiş, beyazlatılmış veya boyanmış hububat sapları	0%	-	-	
1401.90.00.90.19	Diğerleri	0%	-	-	
1404.20.00.00.00	Pamuk linteri	0%	-	-	
1404.90.00.10.00	Yontulmaya elverişli sert taneler, çekirdekler, kabuklar, cevizler (ko- rozo cevizi, dom palmiyesi cevizi ve benzerleri)	0%	-	-	
1404.90.00.20.00	Dolgu veya vatka olarak kullanılan türdeki bitkisel maddeler (kapok, bitkisel tüy, zostera otu gibi) (başka maddelerden bir mesnet üzerine veya tabakalar halinde tertiplenmiş olsun olmasın)	0%	-	-	
1404.90.00.30.00	Özellikle fırça ve süpürge imalinde kullanılan türdeki bitkisel maddeler (süpürge darısı, piassava, sedir otu ve istle gibi) (bağ veya demet halinde olsun olmasın)	0%	-	-	
1404.90.00.91.00	Kına	0%	-	-	
1404.90.00.92.11	Cehri	0%	-	-	
1404.90.00.92.12	Mazı	0%	-	-	
1404.90.00.92.13	Somak	0%	-	-	
1404.90.00.92.14	Palamut	0%	-	-	
1404.90.00.92.15	Palamut tırnağı	0%	-	-	
1404.90.00.92.16	Ceviz kökü	0%	-	-	
1404.90.00.92.19	Diğerleri	0%	-	-	
1404.90.00.99.11	Çöven	0%	-	-	
1404.90.00.99.19	Diğerleri	0%	-	-	
1502.10.10.10.00	Kemik yağı; artıklardan elde edilen yağlar	TY	0%	500	
1502.10.10.90.00	Diğerleri				
1502.10.90.00.00	Diğerleri				
1502.90.10.10.00	Kemik yağı; artıklardan elde edilen yağlar				
1502.90.10.90.00	Diğerleri				

1502.90.90.00.11	Sığır yağları				
1502.90.90.00.12	Koyun ve keçi yağları				
1505.00.10.00.00	Ham yapağı yağı	0%	-	-	
1505.00.90.00.11	Lanolin	0%	-	-	
1505.00.90.00.19	Diğerleri	0%	-	-	
1506.00.00.00.11	At cinsi hayvanlar, hipopotam, ayı, tavşan, kara yengeci, kaplumbağa ve benzerlerinin katı yağları (kemik, kemik iliği ve döküntülerinden elde edilen katı yağlar dâhil)	0%	-	-	
1506.00.00.00.12	Paça yağları	0%	-	-	
1506.00.00.00.13	Sıvı kemik yağı	0%	-	-	
1506.00.00.00.19	Diğerleri	0%	-	-	
1507.10.10.00.00	Teknik veya sınai amaçlarla kullanılanlar (insan gıdası olarak kullanılan ürünlerin imalinde kullanılanlar hariç)	TY	0%	10.002	1 Ocak-31 Ağustos Dönemi Arası
1507.10.90.00.00	Diğerleri				
1507.90.10.00.00	Teknik veya sınai amaçlarla kullanılanlar (insan gıdası olarak kullanılan ürünlerin imalinde kullanılanlar hariç)	TY	50% indirim	333	1 Ocak-31 Ağustos Dönemi Arası
1507.90.90.00.00	Diğerleri				
1512.11.10.00.00	Teknik veya sınai amaçlarla kullanılanlar (insan gıdası olarak kullanılan ürünlerin imalinde kullanılanlar hariç)	TY	0%	3.067	1 Ocak-31 Ağustos Dönemi Arası
1512.11.91.00.00	Ayçiçeği tohumu yağı				
1512.11.99.00.00	Aspir yağı				
1514.11.10.00.00	Teknik veya sınai amaçlarla kullanılanlar (insan gıdası olarak kullanılan ürünlerin imalinde kullanılanlar hariç)	TY	0%	1.767	1 Ocak-31 Ağustos Dönemi Arası
1514.11.90.00.00	Diğerleri				
1514.91.10.00.00	Teknik veya sınai amaçlarla kullanılanlar (insan gıdası olarak kullanılan ürünlerin imalinde kullanılanlar hariç)				
1514.91.90.00.00	Diğerleri				
1515.90.11.11.00	Ham yağ	0%	-	-	
1515.90.11.19.00	Diğerleri	0%	-	-	
1516.20.10.00.00	Hidrojene hint yağı (opalwax)	0%	-	-	
1517.10.10.00.00	Ağırlık itibariyle içindeki katı süt yağı oranı %10'u geçen fakat %15'i geçmeyenler	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
1517.90.10.00.00	Ağırlık itibariyle içindeki katı süt yağı oranı %10'u geçen fakat %15'i geçmeyenler	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
1517.90.93.00.00	Eşyanın kalıptan çıkarılmasında kullanılan yenilen karışım ve müstahzarlar	0%	-	-	
1518.00.10.00.00	Linoksin	0%	-	-	
1518.00.91.00.00	Hayvansal ve bitkisel katı ve sıvı yağlar ve bunların fraksiyonları (kaynatılmış ,oksitlenmiş, suyu alınmış veya vakum veya inert gaz içinde ısıyla polimerize edilmiş veya kimyasal olarak başka bir şekil- de değiştirilmiş) (15.16 pozisyonundakiler hariç)	0%	-	-	
1518.00.95.10.00	Sanayide kullanılan sıvı yağlar	0%	-	-	
1518.00.95.90.00	Diğerleri	0%	-	-	
1518.00.99.00.00	Diğerleri	0%	-	-	
1520.00.00.10.00	Ham gliserol	0%	-	-	
1520.00.00.90.00	Diğerleri	0%	-	-	
1521.10.00.10.00	Ham bitkisel mumlar	0%	-	-	
1521.10.00.90.00	Diğerleri	0%	-	-	
1521.90.10.00.00	İspermeçet (rafine edilmiş veya boyanmış olsun olmasın)	0%	-	-	

1521.90.91.00.11	Balmumu	0%	-	-	
1521.90.91.00.19	Diğer böcek mumları	0%	-	-	
1521.90.99.00.11	Balmumu	0%	-	-	
1521.90.99.00.19	Diğer böcek mumları	0%	-	-	
1522.00.10.00.00	Degra	0%	-	-	
1602.10.00.00.00	Homojenize müstahzarlar	TY	30%	67	
1701.99.10.00.11	Kristal şeker	TY	Azami %50 oranında olmak kaydıyla, İthalat Rejimi Kararı'nın DÜ sütununda yer alan gümrük vergisi oranının %80'i	13.336	
1701.99.10.00.12	Küp ve kesme şeker				
1701.99.10.00.13	Kimyaca saf sakkaroz (katı halde)				
1701.99.10.00.15	Pudra şekeri				
1701.99.10.00.19	Diğerleri				
1701.99.90.00.00	Diğerleri				
1702.50.00.00.00	Kimyaca saf früktoz	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
1702.90.10.00.00	Kimyaca saf maltoz	0%	-	-	
1704.10.10.00.11	Şerit şeklinde olan cikletler	0% + TP	0% + 0 EUR/100 kg	167	Not'a bakınız
1704.10.10.00.19	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1704.10.90.00.11	Şerit şeklinde olan cikletler	0% + TP			Not'a bakınız
1704.10.90.00.19	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1704.90.10.00.00	Ağırlık itibariyle %10' dan fazla sakaroz içeren fakat diğer katı maddeleri içermeyen meyan kökü hülasaları	0%	-	-	
1704.90.30.00.00	Beyaz çikolata	0% + TP	0% + 0 EUR/100 kg	417	Not'a bakınız
1704.90.51.00.00	Net muhtevası 1 kg. veya daha fazla ambalajlarda ezmeler (badem ezmesi dâhil)	0% + TP			Not'a bakınız
1704.90.55.00.00	Boğaz pastilleri ve öksürük için şekerler	0% + TP			Not'a bakınız
1704.90.61.00.11	Sadece fındık ihtiva edenler	0% + TP			Not'a bakınız
1704.90.61.00.19	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1704.90.65.00.00	Sakızlı ve jöleli şekercilik mamulleri (şekercilik mamulü haline getirilmiş meyva ezmeleri dâhil)	0% + TP			Not'a bakınız
1704.90.71.00.00	Kaynatılmış tatlılar (doldurulmuş olsun olmasın)	0% + TP			Not'a bakınız
1704.90.75.00.00	Karameller ve benzeri tatlılar	0% + TP			Not'a bakınız
1704.90.81.00.00	Basınçla elde edilen tabletler	0% + TP			Not'a bakınız
1704.90.99.10.11	Tahin helvası	0% + TP			Not'a bakınız
1704.90.99.10.19	Diğer helvalar	0% + TP			Not'a bakınız
1704.90.99.20.00	Sade lokum	0% + TP			Not'a bakınız
1704.90.99.30.00	Kaymaklı lokum	0% + TP			Not'a bakınız
1704.90.99.90.11	Fondan	0% + TP			Not'a bakınız
1704.90.99.90.12	Diğer lokumlar	0% + TP			Not'a bakınız
1704.90.99.90.19	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1803.10.00.00.00	Yağı alınmamış	0%	-	-	
1803.20.00.00.00	Tamamen veya kısmen yağı alınmış	0%	-	-	
1804.00.00.00.00	Kakao yağı (katı ve sıvı)	0%	-	-	
1805.00.00.00.00	Kakao tozu (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler içermeyenler)	0%	-	-	
1806.10.15.00.00	Sakkaroz içermeyenler veya ağırlık itibariyle % 5'den az sakkaroz (sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker dâhil) veya sakkaroz olarak ifade edilen izoglikoz içerenler	0%	-	-	
1806.10.20.00.00	Ağırlık itibariyle % 5 veya daha fazla fakat % 65den az sakkaroz (sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker dâhil) veya sakkaroz olarak ifade edilen izoglikoz içerenler	0% + TP	0% + 0 EUR/100 kg	1.167	Not'a bakınız
1806.10.30.00.00	Ağırlık itibariyle % 65 veya daha fazla fakat % 80den az sakkaroz (sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker dâhil) veya sakkaroz olarak ifade edilen izoglikoz içerenler	0% + TP			Not'a bakınız

1806.10.90 00.00	Ağırlık itibariyle % 80 veya daha fazla sakkaroz (sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker dâhil) veya sakkaroz olarak ifade edilen izoglikoz içerenler	0% + TP			Not'a bakınız
1806.20.10.00.00	Ağırlık itibariyle % 31 veya daha fazla kakao yağı içerenler veya kakao yağı ile katı süt yağının birlikte oranı ağırlık itibariyle % 31 veya daha fazla olanlar	0% + TP			Not'a bakınız
1806.20.30.00.00	Ağırlık itibariyle kakao yağı ile katı süt yağının birlikte oranı % 25 veya daha fazla fakat % 31den az olanlar	0% + TP			Not'a bakınız
1806.20.50.00.00	Ağırlık itibariyle % 18 veya daha fazla kakao yağı içerenler	0% + TP			Not'a bakınız
1806.20.70.00.00	Sütlü çikolata kırıntıları	0% + TP			Not'a bakınız
1806.20.80.00.00	Kakao ile kaplanmış olanlar	0% + TP			Not'a bakınız
1806.20.95.00.00	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1806.31.00.00.00	Doldurulmuş	0% + TP			Not'a bakınız
1806.32.10.00.00	İlave hububat, meyva veya sert kabuklu meyva içerenler	0% + TP			Not'a bakınız
1806.32.90.00.00	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1806.90.11.00.00	Alkol içerenler	0% + TP			Not'a bakınız
1806.90.19.00.00	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1806.90.31.00.00	Doldurulmuş	0% + TP			Not'a bakınız
1806.90.39.00.00	Doldurulmamış	0% + TP			Not'a bakınız
1806.90.50.00.00	Kakaolu şekerci mamulleri ve şeker yerine kullanılan maddelerden imal edilmiş kakaolu şekerci mamulleri	0% + TP			Not'a bakınız
1806.90.60.00.00	Ekmeğe sürülerek yenilen kakaolu ürünler	0% + TP			Not'a bakınız
1806.90.70.00.00	Meşrubat yapımında kullanılan kakaolu müstahzarlar	0% + TP			Not'a bakınız
1806.90.90.00.00	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1901.10.00.11.00	Diyet mamaları	0% + TP	0% + 0 EUR/100 kg	83	Not'a bakınız
1901.10.00.19.00	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1901.10.00.20.00	Esasını 04.01 ila 04.04 pozisyonlarında yer alan maddeler teşkil edenler ve ağırlık itibariyle %5'den az kakao içerenler	0% + TP			Not'a bakınız
1901.10.00.90.00	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1901.20.00.10.00	Esasını 04.01 ila 04.04 pozisyonlarında yer alan maddeler	0% + TP	0% + 0 EUR/100 kg	50	Not'a bakınız
1901.20.00.20.00	Esasını 04.01 ila 04.04 pozisyonlarında yer alan maddeler teşkil edenler ve ağırlık itibariyle % 5den az kakao içerenler	0% + TP			Not'a bakınız
1901.20.00.90.00	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1901.90.91.00.00	Katı süt yağı,sakkaroz, izoglikoz,glikoz veya nişasta içermeyen veya % 1,5dan az katı süt yağı, % 5 sakkaroz (invert şeker dâhil) veya izoglikoz, % 5 glikoz veya nişasta içerenler (04.01 ila 04.04 pozisyonlarındaki ürünlerin toz halindeki gıda müstahzarları hariç)	0%	-	-	
1901.90.11.00.00	Kuru hülasa oranı ağırlık itibariyle % 90 veya daha fazla olanlar	0% + TP	0% + 0 EUR/100 kg	333	Not'a bakınız
1901.90.19.00.00	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1901.90.95.00.00	Katı/sıvı yağ içeriği ağırlıkça %30u geçmeyen, yağsız süt ve/veya peyniraltısuyu ve bitkisel katı/sıvı yağların karışımdan oluşan toz şeklinde gıda müstahzarları	0% + TP			Not'a bakınız
1901.90.99.10.00	Esasını 04.01 ila 04.04 pozisyonlarında yer alan maddeler teşkil edenler	0% + TP			Not'a bakınız

1901.90.99.20.00	Esasını 04.01 ila 04.04 pozisyonlarında yer alan maddeler teşkil edenler ve ağırlık itibariyle % 5'den az kakao tozu içerenler	0% + TP			Not'a bakınız
1901.90.99.90.11	Fenilketonüri hastaları için düşük proteinli un	0% + TP			Not'a bakınız
1901.90.99.90.12	Fenilketonüri hastaları için düşük proteinli pirinç	0% + TP			Not'a bakınız
1901.90.99.90.13	Fenilketonüri hastaları için yumurta ikamesi	0% + TP			Not'a bakınız
1901.90.99.90.19	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1902.11.00.00.11	Sadece yumurta ve makarnalık buğday (durum buğdayı) unu ve irmiği içerenler	0% + TP	0% + 0 EUR/100 kg	3.334	Not'a bakınız
1902.11.00.00.19	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1902.19.10.00.11	Fenilketonüri hastaları için düşük proteinli makarna	0% + TP			Not'a bakınız
1902.19.10.00.19	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1902.19.90.00.11	Sebzeli olanlar	0% + TP			Not'a bakınız
1902.19.90.00.12	Sade olanlar	0% + TP			Not'a bakınız
1902.19.90.00.13	Fenilketonüri hastaları için düşük proteinli makarna	0% + TP			Not'a bakınız
1902.19.90.00.19	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1902.20.91.00.00	Pişirilmiş	0% + TP			Not'a bakınız
1902.20.99.00.00	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1902.30.10.00.00	Kurutulmuş	0% + TP			Not'a bakınız
1902.30.90.00.00	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1902.40.10.00.00	Hazırlanmamış kuskus	0% + TP			Not'a bakınız
1902.40.90.00.00	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1903.00.00.00.00	Tapyoka ve nişastadan hazırlanan tapyoka benzerleri (flokon, dane, yuvarlak, kalbur içi kalıntısı veya benzeri şekillerde)	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
1904.10.10.10.00	Kakao içerenler	0% + TP	0% + 0 EUR/100 kg	834	Not'a bakınız
1904.10.10.90.00	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1904.10.30.10.00	Kakao içerenler	0% + TP			Not'a bakınız
1904.10.30.90.00	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1904.10.90.10.00	Kakao içerenler	0% + TP			Not'a bakınız
1904.10.90.90.00	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1904.20.10.00.00	Esası kavrulmamış hububat flokonları olan "Müsli" tipi müstahzarlar	0% + TP	0% + 0 EUR/100 kg	83	Not'a bakınız
1904.20.91.10.00	Kakao içerenler	0% + TP			Not'a bakınız
1904.20.91.90.00	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1904.20.95.10.00	Kakao içerenler	0% + TP			Not'a bakınız
1904.20.95.90.00	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1904.20.99.10.00	Kakao içerenler	0% + TP			Not'a bakınız
1904.20.99.90.00	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1904.30.00.00.00	Bulgur	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
1904.90.10.10.00	Kakao içerenler	0% + TP	0% + 0 EUR/100 kg	50	Not'a bakınız
1904.90.10.90.00	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1904.90.80.10.00	Kakao içerenler	0% + TP			Not'a bakınız
1904.90.80.90.00	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1905.10.00.00.00	Gevrek ekmek	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
1905.20.10.00.00	Ağırlık itibariyle % 30'dan az sakkaroz (sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker dâhil) içerenler	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
1905.20.30.00.00	Ağırlık itibariyle % 30 veya daha fazla fakat % 50'den az sakkaroz (sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker dâhil) içerenler	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
1905.20.90.00.00	Ağırlık itibariyle % 50 veya daha fazla sakkaroz (sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker dâhil) içerenler	0% + TP	-	-	Not'a bakınız

1905.31.11.00.00	Net muhtevası 85 gr.ı geçmeyen hazır ambalajlarda olanlar	0% + TP	0% + 0 EUR/100 kg	167	Not'a bakınız
1905.31.19.00.00	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1905.31.30.00.00	Ağırlık itibariyle % 8 veya daha fazla katı süt yağı içerenler	0% + TP			Not'a bakınız
1905.31.91.00.00	Çift katlı doldurulmuş bisküviler	0% + TP			Not'a bakınız
1905.31.99.00.13	Fenilketonüri hastaları için düşük proteinli biskuvi	0% + TP			Not'a bakınız
1905.31.99.00.19	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1905.32.05.00.00	Su muhteviyatı ağırlık itibariyle % 10dan fazla olanlar	0% + TP	0% + 0 EUR/100 kg	100	Not'a bakınız
1905.32.11.00.00	Net muhtevası 85 gr.ı geçmeyen hazır ambalajlarda olanlar	0% + TP			Not'a bakınız
1905.32.19.00.00	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1905.32.91.00.00	Tuzlanmış (doldurulmuş olsun olmasın)	0% + TP			Not'a bakınız
1905.32.99.00.11	Fenilketonüri hastaları için düşük proteinli gofret	0% + TP			Not'a bakınız
1905.32.99.00.19	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1905.40.10.00.00	Gevrekler	0% + TP	0% + 0 EUR/100 kg	33	Not'a bakınız
1905.40.90.00.00	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1905.90.10.00.00	Mayasız ekmek (matzos)	0% + TP	0% + 0 EUR/100 kg	250	Not'a bakınız
1905.90.20.00.11	Hosti	0% + TP			Not'a bakınız
1905.90.20.00.12	Eczacılıkta kullanılan boş ilaç kapsülleri	0% + TP			Not'a bakınız
1905.90.20.00.13	Mühür güllacı	0% + TP			Not'a bakınız
1905.90.20.00.14	Pirinç kağıdı	0% + TP			Not'a bakınız
1905.90.20.00.19	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1905.90.30.00.00	Bal, yumurta, peynir veya meyva içermeyen ve kuru madde üzerinden ağırlık itibariyle her biri % 5'i geçmeyen oranda şeker ve katı yağ içeren ekmekler	0% + TP			Not'a bakınız
1905.90.45.00.00	Bisküviler	0% + TP			Not'a bakınız
1905.90.55.00.00	Aromalı veya tuzlu ürünler	0% + TP			Not'a bakınız
1905.90.70.00.17	Fenilketonüri hastaları için düşük proteinli ürünler	0% + TP			Not'a bakınız
1905.90.70.00.19	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
1905.90.80.00.11	Şeker hastaları için gluten ekmeği	0% + TP			Not'a bakınız
1905.90.80.00.13	Fenilketonüri hastaları için düşük proteinli ürünler	0% + TP			Not'a bakınız
1905.90.80.00.19	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
2001.90.30.00.00	Tatlı mısır (Zea mays var. Saccharata)	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
2001.90.40.00.00	Hint patatesi, tatlı patates ve ağırlık olarak %5 veya daha fazla nişasta içeren yenilen benzeri diğer bitki parçaları	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
2001.90.92.00.11	Palm meyvesi içi	0%	-	-	
2001.90.50.00.00	Mantarlar	TY	50% indirim	54	
2001.90.97.00.11	Salata pancarı (Beta vulgaris var.candiva)	TY			
2001.90.97.00.12	Kırmızı lahana	TY			
2001.90.97.00.13	Diğer meyvalar ve sert kabuklu meyvalar	TY			
2001.90.97.00.18	Diğer sebzeler ve yenilen diğer bitki parçaları	TY			
2002.90.11.00.00	Net muhtevası 1 kg.ı geçen hazır ambalajlarda olanlar	TY	0%	250	
2002.90.19.00.00	Net muhtevası 1 kg.ı geçmeyen hazır ambalajlarda olanlar	TY			
2002.90.31.00.00	Net muhtevası 1 kg.ı geçen hazır ambalajlarda olanlar	TY			
2002.90.39.00.00	Net muhtevası 1 kg.ı geçmeyen hazır ambalajlarda olanlar	TY			

2002.90.91.00.00	Net muhtevası 1 kg.ı geçen hazır ambalajlarda olanlar	TY			
2002.90.99.00.00	Net muhtevası 1 kg.ı geçmeyen hazır ambalajlarda olanlar	TY			
2003.10.20.00.00	Geçici olarak konserve edilmiş, tamamen pişirilmiş olanlar	TY	13%	8	
2003.10.30.00.00	Diğerleri	TY			
2003.90.10.00.00	Domalan	TY			
2003.90.90.00.00	Diğerleri	TY			
2004.10.91.10.00	Un ve ezme halindeki müstahzarlar	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
2004.10.91.20.00	Flokon halindeki müstahzarlar	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
2004.90.10.00.00	Tatlı mısır (zea mays var. Saccharata)	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
2005.10.00.00.00	Homojenize sebzeler	TY	15%	50	
2005.20.10.10.00	Un ve ezme halindeki müstahzarlar	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
2005.20.10.20.00	Flokon halindeki müstahzarlar	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
2005.40.00.10.00	Esası bezelye unu olan müstahzarlar	TY	0%	50	
2005.40.00.90.00	Diğerleri	TY			
2005.80.00.00.00	Tatlı mısır (Zea mays var. Saccharata)	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
2007.10.10.00.00	Şeker oranı ağırlık itibariyle % 13ü geçenler	TY	25%	75	
2007.10.91.00.00	Tropikal meyvalar	TY			
2007.10.99.00.00	Diğerleri	TY			
2007.99.10.00.00	Sınai işlemler için net muhtevası 100 kg.ı geçen hazır ambalajlarda erik püresi ve pastları	TY	20%	167	167 ton tarife kontenjanı, fındık püresi hariç Aşağıdaki AS Kodları; 2007.99.39.00.19 [fındık püresi hariç] 2007.99.50.00.19 [fındık püresi hariç] 2007.99.97.00.13 [fındık püresi hariç] 2007.99.97.00.18 [fındık püresi hariç]
2007.99.33.00.00	Çilekden olanlar	TY			
2007.99.35.00.00	Ahudududan olanlar	TY			
2007.99.39.00.11	Pekmezler	TY			
2007.99.39.00.19	Diğerleri	TY			
2007.99.50.00.19	Diğerleri	TY			
2007.99.97.00.13	Diabetik olanlar	TY			
2007.99.97.00.16	Kayısı püresi	TY			
2007.99.97.00.17	Erik püresi	TY			
2007.99.97.00.18	Diğerleri	TY			
2008.11.10.00.00	Yer fıstığı ezmesi (hamur halinde)	0%	-	-	
2008.91.00.00.00	Palm meyvası içi	0%	-	-	
2008.99.85.00.00	Mısır [tatlı mısır (Zea mays var.saccharata) hariç]	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
2008.99.91.00.00	Ağırlık itibariyle % 5 veya daha fazla nişasta içeren yer elması,	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
2009.11.11.00.00	Net 100 kg. ağırlık başına kıymeti 30 Euro yu geçmeyenler	TY	15%	167	
2009.11.19.00.00	Diğerleri	TY			
2009.11.91.00.00	Net 100 kg. ağırlık başına kıymeti 30 Euro' yu geçmeyen ve ilave şeker oranı ağırlık itibariyle % 30' u geçenler	TY			
2009.11.99.00.00	Diğerleri	TY			
2009.12.00.00.00	Dondurulmamış, Brix değeri 20yi geçmeyenler	TY			
2009.19.11.00.00	Net 100 kg. ağırlık başına kıymeti 30 Euro yu geçmeyenler	TY			
2009.19.19.00.00	Diğerleri	TY			
2009.19.91.00.00	Net 100 kg. ağırlık başına kıymeti 30 Euro' yu geçmeyen ve ilave şeker oranı ağırlık itibariyle % 30' u geçenler	TY			
2009.19.98.00.00	Diğerleri	TY			
2009.61.10.00.00	Net 100 kg ağırlık başına kıymeti 18 Euro yu geçenler	TY			
2009.61.90.00.00	Net 100 kg ağırlık başına kıymeti 18 Euro yu geçmeyenler	TY			

2009.71.20.00.00	İlave şeker içerenler	TY			
2009.71.99.00.00	İlave şeker içermeyenler	TY			
2009.79.11.00.00	Net 100 kg. ağırlık başına kıymeti 22 Euroyu geçmeyenler	TY			
2009.79.19.00.00	Diğerleri	TY			
2009.79.30.00.00	Net 100 kg. ağırlık başına kıymeti 18 Euro' yu geçen ve ilave şeker içerenler	TY			
2009.79.91.00.00	Ağırlık itibariyle ilave şeker oranı % 30 u geçenler	TY			
2009.79.98.00.00	Diğerleri	TY			
2009.81.59.00.00	Ağırlık itibariyle ilave şeker oranı % 30 u geçmeyenler	TY			
2009.89.96.00.00	Kiraz suyu	TY			
2009.89.89.00.00	Diğerleri	TY			
2009.90.11.00.00	Net 100 kg ağırlık başına kıymeti 22 Euroyu geçmeyenler	TY			
2009.90.19.00.00	Diğerleri	TY			
2009.90.21.00.00	Net 100 kg ağırlık başına kıymeti 30 Euroyu geçmeyenler	TY			
2009.90.29.00.00	Diğerleri	TY			
2009.90.31.00.00	Net 100 kg ağırlık başına kıymeti 18 Euro' yu geçmeyen ve ağırlık itibariyle ilave şeker oranı % 30' u geçenler	TY			
2009.90.39.00.00	Diğerleri	TY			
2101.11.00.10.00	Toz halinde	0%	-	-	
2101.11.00.90.00	Diğerleri	0%	-	-	
2101.12.92.10.00	Katı süt yağı, süt proteinleri, sakkaroz, izoglikoz, nişasta veya glikoz içermeyen veya % 1,5'dan az katı süt yağı, % 2,5'dan az süt proteinleri, % 5'dan az sakkaroz veya izoglikoz, % 5'dan az nişasta veya glikoz içerenler	0%	-	-	
2101.12.92.90.00	Diğerleri	0%	-	-	
2101.12.98.10.00	Katı süt yağı, süt proteinleri, sakkaroz, izoglikoz, nişasta veya glikoz içermeyen veya % 1,5'dan az katı süt yağı, % 2,5'dan az süt proteinleri, % 5'dan az sakkaroz veya izoglikoz, %5'dan az nişasta veya glikoz içerenler	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
2101.12.98.90.00	Diğerleri	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
2101.20.20.00.11	Çay hülasası	0%	-	-	
2101.20.20.00.19	Diğerleri	0%	-	-	
2101.20.92.00.00	Esası çay ve maté hülasası, esansı ve konsantresi olanlar	0%	-	-	
2101.20.98.00.00	Diğerleri	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
2101.30.11.00.00	Kavrulmuş hindiba	0%	-		
2101.30.91.00.00	Kavrulmuş hindibadan elde edilenler	0%	-		
2101.30.19.00.00	Diğerleri	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
2101.30.99.00.00	Diğerleri	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
2102.10.10.00.00	Kültür mayaları	0%	-	-	
2102.10.31.00.00	Kuru maya	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
2102.10.39.00.00	Diğerleri	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
2102.10.90.10.00	Bira mayası	0%	-	-	
2102.10.90.90.00	Diğerleri	0%	-	-	
2102.20.11.10.00	Bira mayası	0%	-	-	
2102.20.11.90.00	Diğerleri	0%	-	-	
2102.20.19.10.00	Bira mayası	0%	-	-	
2102.20.19.90.00	Diğerleri	0%	-	-	
2102.20.90.10.00	Tek hücreli algler	0%	-	-	

2102.20.90.90.00	Diğerleri	0%	-	-	
2102.30.00.00.00	Hazırlanmış kabartma tozları	0%	-	-	
2103.10.00.00.00	Soya sosu	0%	-	-	
2103.20.00.00.00	Domates ketçapı ve diğer domates sosları	0%	-	-	
2103.30.10.00.11	Net ağırlığı 1 kg veya daha az olanlar	0%	-	-	
2103.30.10.00.12	Net ağırlığı 1 kg. dan fazla olanlar	0%	-	-	
2103.30.90.00.00	Hazır hardal	0%	-	-	
2103.90.10.00.00	Mango çetnisi (sıvı halde)	0%	-	-	
2103.90.30.00.00	Hacim itibariyle alkol derecesi % 44,2 veya daha fazla fakat % 49,2'yi geçmeyenler, ağırlık olarak % 1,5 - % 6 oranında çantaniye otu (gentiane) baharat ve çeşitli katkı maddeleri ile %4 - %10 arasında şe- ker içeren ve muhtevası 0,5 litreyi geçmeyen kaplarda bulunan aromatik lezzet verici müstahzarlar	0%	-	-	
2103.90.90.00.11	Acı biber sosu	0%	-	-	
2103.90.90.00.12	Çemen	0%	-	-	
2103.90.90.00.13	Harissa sosu	0%	-	-	
2103.90.90.00.18	Diğerleri	0%	-	-	
2104.10.00.00.11	Et suyu tabletleri	0%	-	-	
2104.10.00.00.12	Çorbalar	0%	-	-	
2104.10.00.00.19	Diğerleri	0%	-	-	
2104.20.00.00.00	Karışım halindeki homojenize gıda müstahzarları	0%	-	-	
2105.00.10.10.00	Kakao içerenler	0% + TP	0% + 0 EUR/100 kg	500	Not'a bakınız
2105.00.10.90.00	Diğerleri	0% + TP			
2105.00.91.10.00	Kakao içerenler	0% + TP			
2105.00.91.90.00	Diğerleri	0% + TP			
2105.00.99.10.00	Kakao içerenler	0% + TP			
2105.00.99.90.00	Diğerleri	0% + TP			
2106.10.20.00.11	Diyet mamaları	0%	-	-	
2106.10.20.00.19	Diğerleri	0%	-	-	
2106.10.80.00.11	Diyet mamaları	0% + TP	0% + 0 EUR/100 kg	667	Not'a bakınız
2106.10.80.00.19	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
2106.90.98.00.12	Koko tozu	0% + TP			Not'a bakınız
2106.90.98.00.13	Koku komprimeleri	0% + TP			Not'a bakınız
2106.90.98.00.14	Jöleler	0% + TP			Not'a bakınız
2106.90.98.00.15	Emülgatörler	0% + TP			Not'a bakınız
2106.90.98.00.16	Diyet mamaları	0% + TP			Not'a bakınız
2106.90.98.00.19	Diğerleri	0% + TP			Not'a bakınız
2106.90.20.00.00	Bileşik alkol müstahzarları (içki imalinde kullanılan koku veren madde- ler esaslı olanlar hariç)	0%	-	-	
2106.90.92.00.00	Katı süt yağı, sakkaroz, izoglikoz, nişasta veya glikoz içermeyen veya ağırlık itibariyle % 1,5 'ten az katı süt yağı, % 5'ten az sakkaroz veya izoglikoz, % 5'ten az glikoz veya nişasta içerenler	0%	-	-	
2201.10.11.00.00	Karbonatlandırılmamış	0%	-	-	
2201.10.19.00.00	Diğerleri	0%	-	-	
2201.10.90.00.00	Diğerleri	0%	-	-	
2201.90.00.00.11	İçme suyu	0%	-	-	
2201.90.00.00.19	Diğerleri	0%	-	-	
2202.10.00.00.11	Sade gazozlar	0%	-		
2202.10.00.00.12	Meyvalı gazozlar	0%			
2202.10.00.00.13	Kolalı gazozlar	0%	-		
2202.10.00.00.19	Diğerleri	0%	-		

2202.91.00.00.00	Alkolsüz biralar	0%	-	-	
2202.99.11.00.00	Ağırlık itibariyle % 2,8 veya daha fazla protein içeriğine sahip soya temelli içecekler	0%	-	-	
2202.99.15.00.00	Ağırlık itibariyle % 2,8 'den az protein içeriğine sahip soya temelli içecekler; 8. Fasıldaki yenilen sert kabuklu meyveler, 10. Fasıldaki hububat veya 12. Fasıldaki tohumlar temelli içecekler	0%	-	-	
2202.99.19.00.00	Diğerleri	0%	-	-	
2202.99.91.00.00	04.01 ila 04.04 pozisyonlarındaki ürünlerden elde edilen katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 0,2 'den az olanlar	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
2202.99.95.00.00	04.01 ila 04.04 pozisyonlarındaki ürünlerden elde edilen katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 0,2 veya daha fazla fakat % 2 'den az olanlar	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
2202.99.99.00.00	04.01 ila 04.04 pozisyonlarındaki ürünlerden elde edilen katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 2 veya daha fazla olanlar	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
2203.00.01.00.00	Şişede olanlar	0%	-	-	
2203.00.09.00.00	Diğerleri	0%	-	-	
2203.00.10.00.00	Muhtevası 10 litreyi geçen kaplarda olanlar	0%	-	-	
2204.10.11.00.00	Şampanya	TY	35%	125 hl	
2204.10.13.00.00	Cava	TY			
2204.10.15.00.00	Prosecco	TY			
2204.10.91.00.00	Asti köpüklü şarap	TY			
2204.10.93.00.00	Diğerleri	TY			
2204.10.94.00.00	Korunmuş coğrafi işareti (PGI) olanlar	TY			
2204.10.96.00.00	Diğer sepaj (Tek bir üzüm çeşidinden üretilen) şaraplar	TY			
2204.10.98.00.00	Diğerleri	TY			
2205.10.10.00.00	Alkol derecesi hacim itibariyle % 18 veya daha az olanlar	0%	-	-	
2205.10.90.00.11	Alkol derecesi hacim itibariyle %18'den fazla fakat %22'den az olanlar	0%	-	-	
2205.10.90.00.12	Alkol derecesi hacim itibariyle % 22 ve fazla olanlar	0%	-	-	
2205.90.10.00.00	Alkol derecesi hacim itibariyle %18 veya daha az olanlar	0%	-	-	
2205.90.90.00.11	Alkol derecesi hacim itibariyle %18'den fazla fakat % 22'den az olanlar	0%	-	-	
2205.90.90.00.12	Alkol derecesi hacim itibariyle % 22 ve fazla olanlar	0%	-	-	
2207.10.00.90.11	Dökme etil alkol	0%	-	-	
2207.10.00.90.12	Ambalajlı etil alkol	0%	-	-	
2207.20.00.90.13	Dökme etil alkol	0%	-	-	
2207.20.00.90.14	Ambalajlı etil alkol	0%	-	-	
2207.20.00.90.15	Alkollü içkiler	0%	-	-	
2208.20.12.00.00	Konyak	0%	-	-	
2208.20.14.00.00	Armanyak	0%	-	-	
2208.20.16.00.00	Jerez brendisi	0%	-	-	
2208.20.18.00.00	Diğerleri	0%	-	-	
2208.20.19.00.00	Diğerleri	0%	-	-	
2208.20.26.00.00	Grappa	0%	-	-	
2208.20.28.00.00	Diğerleri	0%	-	-	
2208.20.62.00.00	Konyak	0%	-	-	
2208.20.66.00.00	Brendi veya Weinbrand	0%	-	-	
2208.20.69.00.00	Diğerleri	0%	-	-	
2208.20.86.00.00	Grappa	0%	-	-	

2208.20.88.00.00	Diğerleri	0%	-	-	
2208.30.11.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar	0%	-	-	
2208.30.19.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar	0%	-	-	
2208.30.30.00.00	Saf malt viskisi	0%	-	-	
2208.30.41.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar	0%	-	-	
2208.30.49.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar	0%	-	-	
2208.30.61.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar	0%	-	-	
2208.30.69.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar	0%	-	-	
2208.30.71.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar	0%	-	-	
2208.30.79.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar	0%	-	-	
2208.30.82.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar	0%	-	-	
2208.30.88.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar	0%	-	-	
2208.40.11.00.00	Saf alkolün hektolitresinde 225 gram veya daha fazla etil ve metil alkolden başka uçucu maddeler içeren rom (% 10 toleransla)	0%	-	-	
2208.40.31.00.11	Rom	0%	-	-	
2208.40.31.00.12	Tafia	0%	-	-	
2208.40.39.00.11	Rom	0%	-	-	
2208.40.39.00.12	Tafia	0%	-	-	
2208.40.51.00.00	Saf alkolün hektolitresinde 225 gram veya daha fazla etil ve metil alkolden başka uçucu maddeler içeren rom (% 10 toleransla)	0%	-	-	
2208.40.91.00.11	Rom	0%	-	-	
2208.40.91.00.12	Tafia	0%	-	-	
2208.40.99.00.00	Diğerleri	0%	-	-	
2208.50.11.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar	0%	-	-	
2208.50.19.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar	0%	-	-	
2208.50.91.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar	0%	-	-	
2208.50.99.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar	0%	-	-	
2208.60.11.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar	0%	-	-	
2208.60.19.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar	0%	-	-	
2208.60.91.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar	0%	-	-	
2208.60.99.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar	0%	-	-	
2208.70.10.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar	0%	-	-	
2208.70.90.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar	0%	-	-	
2208.90.11.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar	0%	-	-	
2208.90.19.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar	0%	-	-	
2208.90.33.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar	0%	-	-	
2208.90.38.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar	0%	-	-	
2208.90.41.00.00	Uzo	0%	-		
2208.90.45.00.00	Calvados	0%	-		
2208.90.48.00.11	Rakı	0%	-		
2208.90.48.00.19	Diğerleri	0%	-		
2208.90.54.00.00	Tekila	0%	-		
2208.90.56.00.00	Diğerleri	0%	-		
2208.90.69.00.00	Diğer alkollü içecekler	0%	-		

2208.90.71.00.11	Rakı	0%	-	-	
2208.90.71.00.19	Diğerleri	0%	-	-	
2208.90.75.00.00	Tekila	0%	-	-	
2208.90.77.00.00	Diğerleri	0%	-	-	
2208.90.78.00.00	Diğer alkollü içecekler	0%	-	-	
2208.90.91.90.00	Diğerleri	0%	-	-	
2208.90.99.90.00	Diğerleri	0%	-	-	
2209.00.11.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar	TY	0%	417	
2209.00.19.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar	TY			
2209.00.91.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar	TY			
2209.00.99.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar	TY			
2301.10.00.00.13	Kanatlı hayvanlardan elde edilenler	0%	-	-	
2301.10.00.00.14	Geviş getiren (ruminat) hayvanlardan elde edilenler	0%			
2301.10.00.00.18	Diğerleri	0%			
2301.20.00.00.11	Balık unu	0%			
2301.20.00.00.19	Diğerleri	0%			
2304.00.00.00.00	Soya fasulyesi yağı ekstraksiyonundan (özütleme) arta kalan küspe ve diğer katı artıklar (öğütülmüş veya "pellet" halinde olsun olmasın)	0%	-	-	
2309.10.11.00.00	Süt ürünleri içermeyen veya ağırlık itibariyle % 10dan az süt ürünleri içerenler	TY	0%	233	
2309.10.13.00.00	Ağırlık itibariyle % 10 ve daha fazla fakat % 50den az süt ürünleri içerenler	TY			
2309.10.15.00.00	Ağırlık itibariyle % 50 ve daha fazla fakat % 75den az süt ürünleri içerenler	TY			
2309.10.19.00.00	Ağırlık itibariyle %75 ve daha fazla süt ürünleri içerenler	TY			
2309.10.31.00.00	Süt ürünleri içermeyen veya ağırlık itibariyle % 10dan az süt ürünleri içerenler	TY			
2309.10.33.00.00	Ağırlık itibariyle % 10 ve daha fazla fakat % 50den az süt ürünleri içerenler	TY			
2309.10.39.00.00	Ağırlık itibariyle % 50 ve daha fazla süt ürünleri içerenler	TY			
2309.10.51.00.00	Süt ürünleri içermeyen veya ağırlık itibariyle % 10dan az süt ürünleri içerenler	TY			
2309.10.53.00.00	Ağırlık itibariyle % 10 ve daha fazla fakat % 50den az süt ürünleri içerenler	TY			
2309.10.59.00.00	Ağırlık itibariyle % 50 ve daha fazla süt ürünleri içerenler	TY			
2309.10.70.00.00	Nişasta, glikoz, glikoz şurubu, maltodekstrin, maltodekstrin şurubu içermeyip süt ürünlerini içerenler	TY			
2309.10.90.00.00	Diğerleri	TY			
2309.90.10.00.00	Balık veya deniz memelilerinden elde edilen çözünebilir ürünler	TY	0%	1.117	
2309.90.20.00.00	Bu faslın 5 Nolu Ek Notunda belirtilen ürünler	TY			
2309.90.31.00.00	Süt ürünleri içermeyen veya ağırlık itibariyle % 10dan az süt ürünlerini içerenler	TY			
2309.90.33.00.00	Ağırlık itibariyle % 10 ve daha fazla fakat % 50den az süt ürünleri içerenler	TY			
2309.90.35.00.00	Ağırlık itibariyle %50 ve daha fazla fakat % 75den az süt ürünleri içerenler	TY			

2309.90.39.00.00	Ağırlık itibariyle % 75 ve daha fazla süt ürünleri içerenler	TY			
2309.90.41.00.00	Süt ürünleri içermeyen veya ağırlık itibariyle % 10dan az süt ürünlerini içerenler	TY			
2309.90.43.00.00	Ağırlık itibariyle % 10 ve daha fazla fakat % 50den az süt ürünleri içerenler	TY			
2309.90.49.00.00	Ağırlık itibariyle % 50 ve daha fazla süt ürünleri içerenler	TY			
2309.90.51.00.00	Süt ürünleri içermeyen veya ağırlık itibariyle % 10dan az süt ürünlerini içerenler	TY			
2309.90.53.00.00	Ağırlık itibariyle % 10 ve daha fazla fakat % 50den az süt ürünleri içerenler	TY			
2309.90.59.00.00	Ağırlık itibariyle % 50 ve daha fazla süt ürünleri içerenler	TY			
2309.90.70.00.00	Nişasta, glikoz, glikoz şurubu, maltodekstrin, maltodekstrin şurubu içermeyip süt ürünlerini içerenler	TY			
2309.90.91.00.00	Melas ilave edilmiş şeker pancarının etli kısımları	TY			
2309.90.96.10.00	Kaba yonca suyundan termik işlem yoluyla elde edilen, yeşil renkteki yaprakların proteinli tüm konsantreleri ve bunların türevleri	TY			
2309.90.96.90.11	Diğer balık yemleri	TY			
2309.90.96.90.12	İz mineral maddeler	TY			
2309.90.96.90.13	Yem için hazırlanmış taşıyıcılı aktif madde karışımları	TY			
2309.90.96.90.19	Diğerleri	TY			
2402.10.00.00.11	Tütün içeren purolar	0%	-	-	
2402.10.00.00.12	Uçları açık purolar	0%	-	-	
2402.10.00.00.19	Sigarillolar	0%	-	-	
2402.20.10.00.00	Karanfil içerenler	0%	-	-	
2402.20.90.00.12	Ağırlıklı olarak şark tipi tütünden mamul sigaralar	0%	-	-	
2402.20.90.00.18	Diğer tütünlerden mamul sigaralar	0%	-	-	
2402.90.00.00.00	Diğerleri	0%	-	-	
2403.11.00.00.00	Bu faslın 1 nolu alt pozisyon notunda belirtilen nargile tütünleri	0%	-	-	
2403.19.10.00.11	Pipo tütünleri	0%	-	-	
2403.19.10.00.12	Sigaralık tütünler	0%	-	-	
2403.19.10.00.19	Diğerleri	0%	-	-	
2403.19.90.00.11	Pipo tütünleri	0%	-	-	
2403.19.90.00.12	Sigaralık tütünler	0%	-	-	
2403.19.90.00.19	Diğerleri	0%	-	-	
2403.91.00.00.00	"Homojenize" veya yeniden tertip edilmiş tütün	0%	-	-	
2403.99.10.00.00	Enfiye ve çiğnemeye mahsus tütün	0%	-	-	
2403.99.90.00.00	Diğerleri	0%	-	-	
2905.43.00.00.00	Mannitol	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
2905.44.11.00.00	D -glusitol miktarı üzerinden hesaplandığında ağırlık itibariyle % 2 veya daha az mannitol içerenler	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
2905.44.19.00.00	Diğerleri	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
2905.44.91.00.00	D -glusitol miktarı üzerinden hesaplandığında ağırlık itibariyle % 2 veya daha az mannitol içerenler	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
2905.44.99.00.00	Diğerleri	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
3302.10.29.00.00	Diğerleri	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
3505.10.10.00.00	Dekstrinler	0% + TP	-	-	Not'a bakınız

3505.10.90.00.11	Kavrulmuş veya çözünebilen nişastalar	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
3505.10.90.00.19	Diğerleri	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
3505.20.10.10.00	Leykom	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
3505.20.10.90.00	Diğerleri	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
3505.20.30.10.00	Leykom	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
3505.20.30.90.00	Diğerleri	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
3505.20.50.10.00	Leykom	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
3505.20.50.90.00	Diğerleri	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
3505.20.90.10.00	Leykom	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
3505.20.90.90.00	Diğerleri	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
3809.10.10.00.00	Ağırlık itibariyle içindeki nişastalı madde miktarı % 55ten az olanlar	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
3809.10.30.00.00	Ağırlık itibariyle içindeki nişastalı madde miktarı % 55 veya fazla, fakat % 70den az olanlar	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
3809.10.50.00.00	Ağırlık itibariyle içindeki nişastalı madde miktarı % 70 veya daha fazla, fakat % 83den az olanlar	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
3809.10.90.00.00	Ağırlık itibariyle içindeki nişastalı madde miktarı % 83 veya daha fazla olanlar	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
3824.60.11.00.00	D-glusitol miktarı üzerinden hesaplandığında ağırlık itibariyle % 2 veya daha az D-mannitol içerenler	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
3824.60.19.00.00	Diğerleri	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
3824.60.91.00.00	D-glusitol miktarı üzerinden hesaplandığında ağırlık itibariyle % 2 veya daha az D-mannitol içerenler	0% + TP	-	-	Not'a bakınız
3824.60.99.00.00	Diğerleri	0% + TP	-	-	Not'a bakınız

(*) Türkiye'nin işbu Anlaşma'da yer alan diğer tarife taahhütlerine halel gelmeksizin, Türkiye, Birleşik Krallık menşeli tarım ürünlerine, en az 31 Ekim 2020 tarihi itibariyle Birleşik Krallık menşeli ürünlere tarife tavizleri bakımından her yönüyle sağlamakta olduğu ölçüde tarife tavizleri sağlayacaktır. Tereddütün giderilmesini teminen, "tarım ürünleri" Madde 2.7'de belirtilen anlamı taşımaktadır. Türkiye'nin bu Anlaşma'daki diğer taahhütlerine halel gelmeksizin ve özellikle Madde 2.7 ve işbu cetvelde (bu dipnottan başka) sağlanan tarife taahhütlerinden sapmaksızın, Türkiye'nin AB'nin herhangi bir tarife sınıflandırmasındaki tarım ürününe daha yüksek bir vergi oranı uygulaması halinde, bu dipnot Türkiye'nin Birleşik Krallık menşeli aynı tarife sınıflandırmasındaki tarım ürünlerine söz konusu yüksek oranı uygulamasından alıkoymayacaktır.

Kısaltmalar: TY: taviz yok; TP: tarım payı

Birleşik Krallık Menşeli Tarım Ürünlerinin Türkiye'ye İthalatında Uygulanacak Düzenlemeler Hakkında Not

Aşağıda yer alan Lahika, Türkiye'nin (Bu listede TP olarak gösterilmekte olan) tarım paylarına ilişkin hükümler içermektedir.

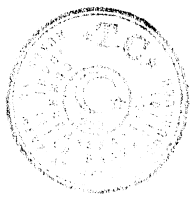

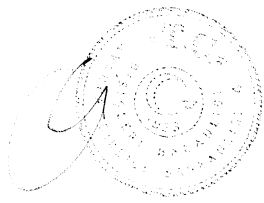

LAHİKA

TÜRKİYE'NİN TARIM PAYLARI

1. Gümrük Birliği'nin son safhasını uygulayan 22 Aralık 1995 tarihli ve 1/95 sayılı AB-Türkiye Ortaklık Konseyi Kararı'nın (GB Kararı) Bölüm 5 ve Ek 1-5'ini, GB Kararının söz konusu hükümlerinin mevcut durumu ve GB Kararının Birleşik Krallık'a yönelik uygulamasının durdurulduğu an itibariyle sahip olduğu aynı anlamıyla, bu Anlaşma çerçevesinde ikili ilişkilerde uygun olduğu ölçüde uygulanmak üzere, taraflar bu Anlaşma'nın bir parçası haline getirirler. İşbu Lahika'nın amaçları bakımından, GB Kararı'nın "Bölüm 5"i, GB Kararının Madde 20.2'sindeki "uygulanabilir olduğu yerde Madde 22'ye göre azaltılır" ifadeleri düşürülmek suretiyle, GB Kararı'nın Madde 17, 19, 20.1, 20.2 ve 20.4'ü anlamına gelmektedir.

2. İşbu Lahika, Ek 2-B-1'de "0%+AC" şeklinde işaretlenmiş Birleşik Krallık menşeli ürünlerin Türkiye'ye ithalatına ilişkin olanların haricinde, her iki Tarafın da herhangi bir ürüne uygulanacak gümrük vergileri veya diğer tanımlamalara ilişkin kuralları değiştirmeyecek veya kural tesis etmeyecek veya onların hesaplanmasını belirlemeyecektir.

3. İşbu Lahika'nın amaçları bakımından, GB Kararının Taraflar arasında *mutatis mutandis* olarak uygulanmak üzere dâhil edilmiş hükümlerine değişiklikler aşağıdakileri içerecektir:

   (a) GB Kararı'nın Madde 20.1'inde Madde 4'e yapılan atıf bu Anlaşmanın Madde 2.7'sine atıf olarak anlaşılacaktır;

   (b) GB Kararı'nın Bölüm 5'inde "Topluluk"a yapılan atıflar Birleşik Krallık'a atıf olarak anlaşılacaktır;

   (c) GB Kararı'nın Ek 1 ila 5'i, bu Anlaşma'ya dâhil edilen GB Kararının Bölüm 5'inde kapsandığı ölçüde bu Anlaşma'nın parçası halinde getirilmiş ve bu Lahika'ya uygun olarak değiştirilmiştir;

   (d) GB Kararı'nın Ek 3'ünde 1294/94 sayılı AB Yönetmeliğine bulunulan atıf hiçbir uygulama etkisinin bulunmadığı şeklinde anlaşılacaktır.

   (e) İşbu Lahika'nın amaçları bakımından dâhil edilen GB Kararı hükümleri GB Kararının Birleşik Krallık'a yönelik uygulamasının durdurulduğu zaman itibariyle bulunan GB Kararı hükümleri gibi yorumlanabileceğinden, GB Kararının Birleşik Krallık'a yönelik uygulamasının durdurulmasından önce AB'nin ve Türkiye'nin GB Kararını uygulamadaki pratikleri, bu Lahika'daki yukarıda belirlenen diğer hükümlere tabi olmak üzere, dâhil edilen söz konusu hükümlerin yorumlamasında aynı ilişkiye (var ise) sahip olacaktır.

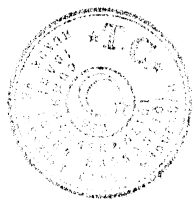

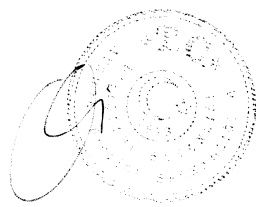

EK 2-B-2

Türkiye Menşeli Tarım Ürünlerinin Birleşik Krallık'a İthalatında Uygulanacak Düzenlemeler

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0101.21.00	Atlar; damızlık	MUAF		
0101.29.10	Atlar; kesimlik	MUAF		
0101.29.90	Atlar; damızlık veya kesimlik olmayan	MUAF		
0101.30.00	Eşekler	MUAF		
0101.90.00	Katır ve bardolar	MUAF		
0102.21.10	Düveler (doğurmamış dişi sığırlar); damızlık	MUAF		
0102.21.30	İnekler; damızlık	MUAF		
0102.21.90	Diğer sığırlar (düve veya inek dışındaki); damızlık	MUAF		
0102.29.05	Canlı sığırlar; Bibos veya Poephagus alt cinsine ait; damızlık olanlar hariç	MUAF		
0102.29.10	Sığırlar; damızlık olmayan, ağırlık <= 80kg	0.00% + 77.00 GBP / 100 kg		
0102.29.21	Sığırlar; kasaplık, 80 kg < ağırlık <= 160 kg	0.00% + 77.00 GBP / 100 kg		
0102.29.29	Sığırlar; damızlık veya kasaplık olmayan, 80 kg < ağırlık <= 160 kg	0.00% + 77.00 GBP / 100 kg		
0102.29.41	Sığırlar; kasaplık, 160 kg < ağırlık <= 300 kg	0.00% + 77.00 GBP / 100 kg		
0102.29.49	Sığırlar; damızlık veya kasaplık olmayan, 160 kg < ağırlık <= 300 kg	0.00% + 77.00 GBP / 100 kg		
0102.29.51	Düveler (doğurmamış dişi sığırlar); kasaplık, ağırlık > 300 kg	0.00% + 77.00 GBP / 100 kg		
0102.29.59	Düveler (doğurmamış dişi sığırlar); damızlık veya kasaplık olmayan, ağırlık > 300 kg	0.00% + 77.00 GBP / 100 kg		
0102.29.61	Dişi danalar; kasaplık, ağırlık > 300 kg	0.00% + 77.00 GBP / 100 kg		
0102.29.69	Diğer inekler; kasaplık olmayan, ağırlık > 300 kg	0.00% + 77.00 GBP / 100 kg		
0102.29.91	Erkek danalar; kasaplık, ağırlık > 300 kg	0.00% + 77.00 GBP / 100 kg		
0102.29.99	Diğer sığırlar; kasaplık olmayan, ağırlık > 300 kg	0.00% + 77.00 GBP / 100 kg		
0102.31.00	Bufalo; damızlık	MUAF		
0102.39.10	Bufalo; evcil, damızlık olmayan	0.00% + 77.00 GBP / 100 kg		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0102.39.90	Bufalo; evcil olmayan, damızlık olmayan	MUAF		
0102.90.20	Diğer canlı büyükbaş hayvanlar; damızlık	MUAF		
0102.90.91	Diğer canlı büyükbaş hayvanlar; evcil, damızlık olmayan	0.00% + 77.00 GBP / 100 kg		
0102.90.99	Diğer canlı büyükbaş hayvanlar; evcil olmayan, damızlık olmayan	MUAF		
0103.10.00	Domuz (damızlık)	MUAF		
0103.91.10	Domuz; evcil türler, ağırlık <50 kg	X		
0103.91.90	Domuz; evcil olmayan, ağırlık <50 kg	MUAF		
0103.92.11	Domuz (en az bir defa doğurmuş); evcil, ağırlık <=160 kg	X		
0103.92.19	Diğer evcil domuz; ağırlık>=50 kg	X		
0103.92.90	Domuz; evcil olmayan, ağırlık>= 50 kg	MUAF		
0104.10.10	Koç ve koyun; damızlık	MUAF		
0104.10.30	Kuzu (1 yaşında/daha küçük); damızlık olmayan	X		
0104.10.80	Koyun; damızlık olmayan	X		
0104.20.10	Teke ve keçi; damızlık	MUAF		
0104.20.90	Keçi; diğer (damızlık olmayan)	X		
0105.11.11	Tavuk civcivi; damızlık, dişi, ağırlık <= 185 gr	X		
0105.11.19	Tavuk civcivi; damızlık olmayan, dişi, ağırlık <= 185 gr	X		
0105.11.91	Civciv; damızlık, diğer, ağırlık <= 185 gr	X		
0105.11.99	Civciv; damızlık olmayan, diğer, ağırlık <= 185 gr	X		
0105.12.00	Hindi (ağırlık <= 185gr)	X		
0105.13.00	Ördek; ağırlık <= 185 gr	X		
0105.14.00	Kaz; ağırlık <= 185 gr	X		
0105.15.00	Beç tavukları; ağırlık <= 185 gr	X		
0105.94.00	Tavuk ve horoz (ağırlık >185 gr)	X		
0105.99.10	Ördek (ağırlık >185 gr)	X		
0105.99.20	Kaz (ağırlık >185 gr)	X		
0105.99.30	Hindi (ağırlık >185 gr)	X		
0105.99.50	Beç tavukları (ağırlık >185 gr)	X		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0106.11.00	Maymunlar	MUAF		
0106.12.00	Balina, yunus, domuz balıkları, manati-deniz güzeli, deniz inekleri, fok, deniz aslanı ve deniz aygırları	MUAF		
0106.13.00	Develer ve diğer devegiller (Camelidae)	MUAF		
0106.14.10	Tavşan; evcil	MUAF		
0106.14.90	Tavşan; yabani	MUAF		
0106.19.00	Kobaylar, fareler ve diğer memeli hayvanlar; canlı	MUAF		
0106.20.00	Sürüngenler	MUAF		
0106.31.00	Yırtıcı kuşlar	MUAF		
0106.32.00	Papağanımsı kuşlar; papağanlar, muhabbetkuşları, makaolar ve kakadular dâhil	MUAF		
0106.33.00	Devekuşları ve emular (Dromaius novaehollandiae)	MUAF		
0106.39.10	Güvercinler	MUAF		
0106.39.80	Diğer kuşlar	MUAF		
0106.41.00	Arılar	MUAF		
0106.49.00	Biyolojik mücadelede kullanılan parazit ve predatörler (böcek grubundakiler) ve diğer böcekler	MUAF		
0106.90.00	Kurbağalar, biyolojik mücadelede kullanılan diğer parazit ve predatörler ve diğer canlı hayvanlar	MUAF		
0201.10.00	Büyükbaş hayvanlarının etleri; karkas, yarım karkas (taze/soğutulmuş)	0.00% + 147.00 GBP / 100 kg		
0201.20.20	Büyükbaş hayvanlarının etleri; çeyrek karkas (eşit bölünmüş) (taze/soğutulmuş)	0.00% + 147.00 GBP / 100 kg		
0201.20.30	Büyükbaş hayvanlarının etleri; karkasın ön çeyrekleri (taze/soğutulmuş)	0.00% + 118.00 GBP / 100 kg		
0201.20.50	Büyükbaş hayvanlarının etleri; karkasın arka çeyrekleri (taze/soğutulmuş)	0.00% + 177.00 GBP / 100 kg		
0201.20.90	Büyükbaş hayvanlarının etleri; diğer kemikli parçalar (taze/soğutulmuş)	0.00% + 221.00 GBP / 100 kg		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0201.30.00	Büyükbaş hayvanlarının etleri; kemiksiz (taze/soğutulmuş)	0.00% + 253.00 GBP / 100 kg		
0202.10.00	Büyükbaş hayvanlarının etleri; karkas, yarım karkas (dondurulmuş)	0.00% + 147.00 GBP / 100 kg		
0202.20.10	Büyükbaş hayvanlarının etleri; çeyrek karkas (eşit bölünmüş) (dondurulmuş)	0.00% + 147.00 GBP / 100 kg		
0202.20.30	Büyükbaş hayvanlarının etleri; karkasın ön çeyrekleri (dondurulmuş)	0.00% + 118.00 GBP / 100 kg		
0202.20.50	Büyükbaş hayvanlarının etleri; karkasın arka çeyrekleri (dondurulmuş)	0.00% + 185.00 GBP / 100 kg		
0202.20.90	Büyükbaş hayvanlarının etleri; diğer kemikli parçalar (dondurulmuş)	0.00% + 222.00 GBP / 100 kg		
0202.30.10	Büyükbaş hayvanlarının etleri; karkas çeyrekleri, kemiksiz (dondurulmuş)	0.00% + 185.00 GBP / 100 kg		
0202.30.50	Büyükbaş hayvanlarının etleri; karkasın ön çeyreklerinin döş ve kaburga etleri, kemiksiz (dondurulmuş)	0.00% + 185.00 GBP / 100 kg		
0202.30.90	Büyükbaş hayvanlarının diğer etleri; kemiksiz (dondurulmuş)	0.00% + 254.00 GBP / 100 kg		
0203.11.10	Evcil domuz eti; karkas/yarım karkas (taze/soğutulmuş)	X		
0203.11.90	Diğer domuz eti; karkas/yarım karkas (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0203.12.11	Evcil domuz eti; but ve parçaları, kemikli (taze/soğutulmuş)	X		
0203.12.19	Evcil domuz eti; kol ve parçaları, kemikli (taze/soğutulmuş)	X		
0203.12.90	Diğer domuz eti; but, kol parçaları, kemikli (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0203.19.11	Evcil domuz eti; ön kısım vb. parçaları (taze/soğutulmuş)	X		
0203.19.13	Evcil domuz eti; bel kısmı vb. parçaları (taze/soğutulmuş)	X		
0203.19.15	Evcil domuz eti; karın ve karın parçaları (taze/soğutulmuş)	X		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0203.19.55	Evcil domuz eti; diğer, kemiksiz (taze/soğutulmuş)	X		
0203.19.59	Evcil domuz eti; diğer (taze/soğutulmuş)	X		
0203.19.90	Diğer domuz eti (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0203.21.10	Evcil domuz eti; karkas/yarım karkas (dondurulmuş)	X		
0203.21.90	Diğer domuz eti; karkas/yarım karkas (dondurulmuş)	MUAF		
0203.22.11	Evcil domuz eti; but ve but parçaları, kemikli (dondurulmuş)	X		
0203.22.19	Evcil domuz eti; kol ve kol parçaları, kemikli (dondurulmuş)	X		
0203.22.90	Diğer domuz eti; but, kol vb. parçaları, kemikli (dondurulmuş)	MUAF		
0203.29.11	Evcil domuz eti; ön kısım vb. parçaları (dondurulmuş)	X		
0203.29.13	Evcil domuz eti; bel kısmı vb. parçaları (dondurulmuş)	X		
0203.29.15	Evcil domuz eti; karın kısmı vb. parçaları (dondurulmuş)	X		
0203.29.55	Evcil domuz eti; diğer, kemiksiz (dondurulmuş)	X		
0203.29.59	Evcil domuz eti; diğer (dondurulmuş)	X		
0203.29.90	Diğer domuz eti (dondurulmuş)	MUAF		
0204.10.00	Kuzu eti; karkas ve yarım karkas (taze/soğutulmuş)	0.00% + 143.00 GBP / 100 kg	TRQ-01	
0204.21.00	Koyun eti; karkas ve yarı karkasları (taze/soğutulmuş)	0.00% + 143.00 GBP / 100 kg	TRQ-01	
0204.22.10	Koyun eti; kısa ön çeyrekler (taze/soğutulmuş)	0.00% + 100.00 GBP / 100 kg	TRQ-01	
0204.22.30	Koyun eti; fileto/sağrı (taze/soğutulmuş)	0.00% + 157.00 GBP / 100 kg	TRQ-01	
0204.22.50	Koyun eti; but/yarım but (taze/soğutulmuş)	0.00% + 186.00 GBP / 100 kg	TRQ-01	
0204.22.90	Koyun eti; diğer kemikli parçalar (taze/soğutulmuş)	0.00% + 186.00 GBP / 100 kg	TRQ-01	
0204.23.00	Koyun eti; kemiksiz (taze/soğutulmuş)	0.00% + 260.00 GBP / 100 kg	TRQ-01	
0204.30.00	Kuzuların karkas ve yarı karkasları (dondurulmuş)	0.00% + 107.00 GBP / 100 kg	TRQ-01	
0204.41.00	Koyun eti; karkas ve yarı karkasları (dondurulmuş)	0.00% + 107.00 GBP / 100 kg	TRQ-01	

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0204.42.10	Koyun eti; kısa ön çeyrekler, kemikli (dondurulmuş)	0.00% + 75.00 GBP / 100 kg	TRQ-01	
0204.42.30	Koyun eti; fileto/sağrı, kemikli (dondurulmuş)	0.00% + 118.00 GBP / 100 kg	TRQ-01	
0204.42.50	Koyun eti; but/yarım but, kemikli (dondurulmuş)	0.00% + 140.00 GBP / 100 kg	TRQ-01	
0204.42.90	Koyun eti; diğer, kemikli (dondurulmuş)	0.00% + 140.00 GBP / 100 kg	TRQ-01	
0204.43.10	Kuzu eti; kemiksiz (dondurulmuş)	0.00% + 196.00 GBP / 100 kg	TRQ-01	
0204.43.90	Koyun eti; diğer, kemiksiz (dondurulmuş)	0.00% + 196.00 GBP / 100 kg	TRQ-01	
0204.50.11	Keçi eti; karkas ve yarım karkas (taze/soğutulmuş)	0.00% + 143.00 GBP / 100 kg	TRQ-01	
0204.50.13	Keçi eti; kısa ön çeyrek (taze/soğutulmuş)	0.00% + 100.00 GBP / 100 kg	TRQ-01	
0204.50.15	Keçi eti; fileto/sağrı (taze/soğutulmuş)	0.00% + 157.00 GBP / 100 kg	TRQ-01	
0204.50.19	Keçi eti; but/yarım but (taze/soğutulmuş)	0.00% + 186.00 GBP / 100 kg	TRQ-01	
0204.50.31	Keçi eti; diğer kemikli parçalar (taze/soğutulmuş)	0.00% + 186.00 GBP / 100 kg	TRQ-01	
0204.50.39	Keçi eti; diğer kemiksiz parçalar (taze/soğutulmuş)	0.00% + 260.00 GBP / 100 kg	TRQ-01	
0204.50.51	Keçi eti; karkas ve yarım karkas (dondurulmuş)	0.00% + 107.00 GBP / 100 kg	TRQ-01	
0204.50.53	Keçi eti; kısa ön çeyrek (dondurulmuş)	0.00% + 75.00 GBP / 100 kg	TRQ-01	
0204.50.55	Keçi eti; fileto/sağrı (tam/yarım) (dondurulmuş)	0.00% + 118.00 GBP / 100 kg	TRQ-01	
0204.50.59	Keçi eti; but/yarım but (dondurulmuş)	0.00% + 140.00 GBP / 100 kg	TRQ-01	
0204.50.71	Keçi eti; diğer kemikli parçalar (dondurulmuş)	0.00% + 140.00 GBP / 100 kg	TRQ-01	
0204.50.79	Keçi eti; diğer kemiksiz parçalar (dondurulmuş)	0.00% + 196.00 GBP / 100 kg	TRQ-01	
0205.00.20	At, eşek, katır/bardo etleri (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0205.00.80	At, eşek, katır/bardo etleri (dondurulmuş)	MUAF		
0206.10.10	Sığır sakatatı (eczacılık ürünlerinin için) (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0206.10.95	Sığır sakatatı; kalın, ince etek (taze/soğutulmuş)	0.00% + 253.00 GBP / 100 kg		
0206.10.98	Sığırların diğer sakatatı (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0206.21.00	Sığır dili (dondurulmuş)	MUAF		
0206.22.00	Sığır karaciğeri (dondurulmuş)	MUAF		

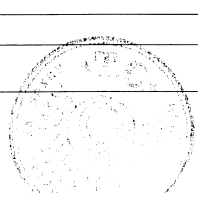

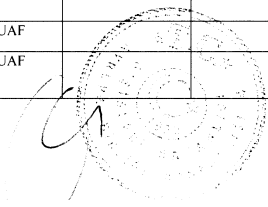

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0206.29.10	Sığır sakatatı; (eczacılık ürünleri için) (dondurulmuş)	MUAF		
0206.29.91	Sığır sakatatı; kalın, ince etek (dondurulmuş)	0.00% + 254.00 GBP / 100 kg		
0206.29.99	Sığırların diğer sakatatı (dondurulmuş)	MUAF		
0206.30.00	Domuz sakatatı (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0206.41.00	Domuz sakatatı, kararaciğer (dondurulmuş)	MUAF		
0206.49.00	Domuzların diğer sakatatı (dondurulmuş)	MUAF		
0206.80.10	Diğer sakatat (eczacılık ürünleri için) (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0206.80.91	At, eşek, katır ve bardo sakatatı (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0206.80.99	Koyun ve keçilerin sakatatı (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0206.90.10	Diğer sakatat (eczacılık ürünleri için) (dondurulmuş)	MUAF		
0206.90.91	At, eşek, katır ve bardo sakatatı (dondurulmuş)	MUAF		
0206.90.99	Koyun ve keçilerin sakatatı (dondurulmuş)	MUAF		
0207.11.10	Horoz, tavuk; bağırsaksız, başlı, ayaklı, % 83'lük (taze/soğutulmuş)	X		
0207.11.30	Horoz, tavuk; yürek vb alınmamış, başsız, ayaksız, % 70'lik (taze/soğutulmuş)	X		
0207.11.90	Horoz, tavuk; içi boşaltılmış, başsız, ayaksız, % 65'lik (taze/soğutulmuş)	X		
0207.12.10	Horoz, tavuk; tüyleri yolunmuş; yürek vb alınmamış, başsız, ayaksız, % 70'lik (dondurulmuş)	X		
0207.12.90	Horoz, tavuk; tüyleri alınmış, içi boşaltılmış, başsız, ayaksız, % 65'lik (dondurulmuş)	X		
0207.13.10	Horoz, tavuk eti; parça halinde, kemiksiz (taze/soğutulmuş)	X		
0207.13.20	Horoz, tavuk eti; yarım/çeyrek, kemikli (taze/soğutulmuş)	X		
0207.13.30	Horoz, tavuk eti; bütün kanatlar (taze/soğutulmuş)	X		
0207.13.40	Horoz, tavuk eti; sırt, boyun, kanat vb. (taze/soğutulmuş)	X		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0207.13.50	Horoz, tavuk eti; göğüs, göğüs parçaları (taze/soğutulmuş)	X		
0207.13.60	Horoz, tavuk eti; but, but parçaları (taze/soğutulmuş)	X		
0207.13.70	Horoz, tavuk eti; diğer kemikli parçalar (taze/soğutulmuş)	X		
0207.13.91	Horoz, tavuk karaciğerleri (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0207.13.99	Horoz, tavuk sakatatı; diğer (taze/soğutulmuş)	X		
0207.14.10	Horoz, tavuk eti ve sakatatı; parça halinde, kemiksiz (dondurulmuş)	X		
0207.14.20	Horoz, tavuk eti; yarım/çeyrek, kemikli (dondurulmuş)	X		
0207.14.30	Horoz, tavuk eti; bütün kanatlar (dondurulmuş)	X		
0207.14.40	Horoz, tavuk eti; sırt, boyun, kanat, kuyruk uçları (dondurulmuş)	X		
0207.14.50	Horoz, tavuk eti; göğüs, göğüs parçaları (dondurulmuş)	X		
0207.14.60	Horoz, tavuk eti; but, but parçaları (dondurulmuş)	X		
0207.14.70	Horoz, tavuk eti; diğer kemikli parçalar (dondurulmuş)	X		
0207.14.91	Horoz, tavuk karaciğerleri (dondurulmuş)	MUAF		
0207.14.99	Horoz, tavuk sakatatı; diğer (dondurulmuş)	X		
0207.24.10	Hindi; tüyleri yolunmuş, yürek vb alınmamış, başsız, ayaksız % 80'lik (taze/soğutulmuş)	X		
0207.24.90	Hindi; tüyleri yolunmuş, içi boşaltılmış, başsız, ayaksız, % 73'lük ve diğer şekilde (taze/soğutulmuş)	X		
0207.25.10	Hindi; tüyleri yolunmuş, yürek vb alınmamış, başsız, ayaksız % 80'lik (dondurulmuş)	X	TRQ-02	
0207.25.90	Hindi; tüyleri yolunmuş, içi boşaltılmış, başsız, ayaksız, % 73'lük ve diğer şekilde (dondurulmuş)	X	TRQ-02	
0207.26.10	Hindi eti; parça halinde, kemiksiz (taze/soğutulmuş)	X		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0207.26.20	Hindi eti; yarım/çeyrek, kemikli (taze/soğutulmuş)	X		
0207.26.30	Hindi eti; bütün kanatlar (taze/soğutulmuş)	X		
0207.26.40	Hindi eti; sırt, boyun, kanat, kuyruk uçları (taze/soğutulmuş)	X		
0207.26.50	Hindi eti; göğüs, göğüs parçaları (taze/soğutulmuş)	X		
0207.26.60	Hindi eti; bütün alt kısmı ve parçaları (taze/soğutulmuş)	X		
0207.26.70	Hindi eti; bütün diğer kısım ve parçaları (taze/soğutulmuş)	X		
0207.26.80	Hindi eti; diğer kemikli parçalar (taze/soğutulmuş)	X		
0207.26.91	Hindi karaciğeri (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0207.26.99	Hindi sakatatı; diğer (taze/soğutulmuş)	X		
0207.27.10	Hindi eti; parça halinde, kemiksiz (dondurulmuş)	X		
0207.27.20	Hindi eti; yarım/çeyrek, kemikli (dondurulmuş)	X		
0207.27.30	Hindi eti; bütün kanatlar (dondurulmuş)	X	TRQ-02	
0207.27.40	Hindi eti; sırt, boyun, kanat, kuyruk uçları (dondurulmuş)	X	TRQ-02	
0207.27.50	Hindi eti; göğüs, göğüs parçaları (dondurulmuş)	X	TRQ-02	
0207.27.60	Hindi eti; bütün alt kısmı ve parçaları (dondurulmuş)	X	TRQ-02	
0207.27.70	Hindi eti; bütün diğer kısımları ve parçaları (dondurulmuş)	X	TRQ-02	
0207.27.80	Hindi eti; diğer kemikli parçalar (dondurulmuş)	X		
0207.27.91	Hindi karaciğeri (dondurulmuş)	MUAF		
0207.27.99	Hindi sakatatı; diğer (dondurulmuş)	X		
0207.41.20	Ördek; parçalanmamış (taze veya soğutulmuş), %85'lik	X		
0207.41.30	Ördek; parçalanmamış (taze veya soğutulmuş), %70'lik	X		
0207.41.80	Ördek; parçalanmamış (taze veya soğutulmuş), %63'lük	X		
0207.42.30	Ördek; parçalanmamış (dondurulmuş), %70'lik	X		
0207.42.80	Ördek; parçalanmamış (dondurulmuş), %63'lük	X		

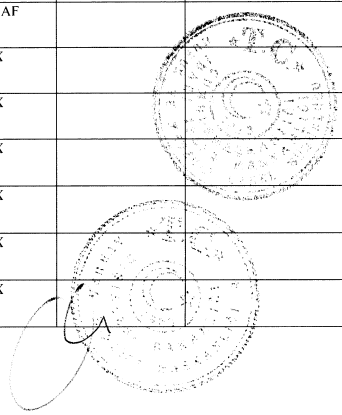

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0207.43.00	Ördeğin yağlı karaciğerleri (taze veya soğutulmuş)	MUAF		
0207.44.10	Ördek eti (taze veya soğutulmuş); kemiksiz	X		
0207.44.21	Ördek eti; kemikli yarım veya çeyrekler (taze veya soğutulmuş)	X		
0207.44.31	Ördeğin bütün kanatları (kanat uçları olsun olmasın) (taze veya soğutulmuş); kemikli	X		
0207.44.41	Ördeğin sırt, boyun, boyunlu sırt, kanat ve kuyruk uçları (taze veya soğutulmuş); kemikli	X		
0207.44.51	Ördeğin göğüs ve göğüs parçaları (taze veya soğutulmuş); kemikli	X		
0207.44.61	Ördeğin but ve but parçaları (taze veya soğutulmuş); kemiklli	X		
0207.44.71	Ördeğin "palto" denilen kısımları (taze veya soğutulmuş); kemiklli	X		
0207.44.81	Ördeğin diğer parçaları (taze veya soğutulmuş); kemiklli	X		
0207.44.91	Ördeğin karaciğerleri (yağlı karaciğerler hariç) (taze veya soğutulmuş)	MUAF		
0207.44.99	Ördeğin diğer sakatatı (taze veya soğutulmuş)	X		
0207.45.10	Ördek eti (dondurulmuş); kemiksiz	X		
0207.45.21	Ördek eti; kemikli yarım veya çeyrekler (dondurulmuş)	X		
0207.45.31	Ördeğin bütün kanatları (kanat uçları olsun olmasın) (dondurulmuş); kemikli	X		
0207.45.41	Ördeğin sırt, boyun, boyunlu sırt, kanat ve kuyruk uçları (dondurulmuş); kemikli	X		
0207.45.51	Ördeğin göğüs ve göğüs parçaları (dondurulmuş); kemikli	X		
0207.45.61	Ördeğin but ve but parçaları (dondurulmuş); kemiklli	X		
0207.45.71	Ördeğin "palto" denilen kısımları (dondurulmuş); kemiklli	X		
0207.45.81	Ördeğin diğer parçaları (dondurulmuş); kemiklli	X		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0207.45.93	Ördeğin yağlı karaciğerleri (dondurulmuş)	MUAF		
0207.45.95	Ördeğin diğer karaciğerleri (dondurulmuş)	MUAF		
0207.45.99	Ördeğin diğer sakatatı (dondurulmuş)	X		
0207.51.10	Kaz; parçalanmamış (taze veya soğutulmuş), %82'lik	X		
0207.51.90	Kaz; parçalanmamış (taze veya soğutulmuş), %75'lik	X		
0207.52.10	Kaz; parçalanmamış (dondurulmuş), %82'lik	X		
0207.52.90	Kaz; parçalanmamış (dondurulmuş), %75'lik	X		
0207.53.00	Kazların yağlı karaciğerleri (taze veya soğutulmuş)	MUAF		
0207.54.10	Kaz eti; kemiksiz (taze veya soğutulmuş)	X		
0207.54.21	Kaz eti; kemikli yarım veya çeyrekler (taze veya soğutulmuş)	X		
0207.54.31	Kazın bütün kanatları (kanat uçları olsun olmasın) (taze veya soğutulmuş); kemikli	X		
0207.54.41	Kazın sırt, boyun, boyunlu sırt, kanat ve kuyruk uçları (taze veya soğutulmuş); kemikli	X		
0207.54.51	Kazın göğüs ve göğüs parçaları (taze veya soğutulmuş); kemikli	X		
0207.54.61	Kazın but ve but parçaları (taze veya soğutulmuş); kemiklli	X		
0207.54.71	Kazın "palto" denilen kısımları (taze veya soğutulmuş); kemiklli	X		
0207.54.81	Kazın diğer parçaları (taze veya soğutulmuş); kemiklli	X		
0207.54.91	Kazın karaciğerleri (yağlı karaciğerler hariç) (taze veya soğutulmuş)	MUAF		
0207.54.99	Kazın diğer sakatatı (taze veya soğutulmuş)	X		
0207.55.10	Kaz eti; kemiksiz (dondurulmuş)	X		
0207.55.21	Kaz eti; kemikli yarım veya çeyrekler (dondurulmuş)	X		
0207.55.31	Kazın bütün kanatları (kanat uçları olsun olmasın) (dondurulmuş); kemikli	X		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0207.55.41	Kazın sırt, boyun, boyunlu sırt, kanat ve kuyruk uçları (dondurulmuş); kemikli	X		
0207.55.51	Kazın göğüs ve göğüs parçaları (dondurulmuş); kemikli	X		
0207.55.61	Kazın but ve but parçaları (dondurulmuş); kemiklli	X		
0207.55.71	Kazın "palto" denilen kısımları (dondurulmuş); kemiklli	X		
0207.55.81	Kazın diğer parçaları (dondurulmuş); kemiklli	X		
0207.55.93	Kazın yağlı karaciğerleri (dondurulmuş)	MUAF		
0207.55.95	Kazın diğer karaciğerleri (dondurulmuş)	MUAF		
0207.55.99	Kazın diğer sakatatı (dondurulmuş)	X		
0207.60.05	Beç tavukları; parçalanmamış (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	X		
0207.60.10	Beç tavukları; kemiksiz (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	X		
0207.60.21	Beç tavuğu eti; kemikli yarım veya çeyrekler (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	X		
0207.60.31	Beç tavuğunun bütün kanatları (kanat uçları olsun olmasın) (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş); kemikli	X		
0207.60.41	Beç tavuğunun sırt, boyun, boyunlu sırt, kanat ve kuyruk uçları (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş); kemikli	X		
0207.60.51	Beç tavuğunun göğüs ve göğüs parçaları (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş); kemikli	X		
0207.60.61	Beç tavuğunun but ve but parçaları (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş); kemiklli	X		
0207.60.81	Beç tavuğunun diğer parçaları (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş); kemiklli	X		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0207.60.91	Beç tavuğunun karaciğerleri (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	MUAF		
0207.60.99	Beç tavuğunun diğer sakatatı (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	X		
0208.10.10	Evcil tavşanların etleri ve yenilen sakatatı (taze/soğutulmuş/dondurulmuş)	MUAF		
0208.10.90	Diğer tavşanın eti, yenilen sakatatı (taze/soğutulmuş/dondurulmuş)	MUAF		
0208.30.00	Maymunların eti, yenilen sakatatı (taze/soğutulmuş/dondurulmuş)	MUAF		
0208.40.10	Balina eti (taze/soğutulmuş/dondurulmuş)	MUAF		
0208.40.20	Fok eti (taze/soğutulmuş/dondurulmuş)	MUAF		
0208.40.80	Memeli diğer deniz hayvanlarının eti (taze/soğutulmuş/dondurulmuş)	MUAF		
0208.50.00	Sürüngenlerin eti, yenilen sakatatı (taze/soğutulmuş/dondurulmuş)	MUAF		
0208.60.00	Develer ve diğer devegillerden olanlara (Camelidae) ait olan etler (taze/soğutulmuş/dondurulmuş)	MUAF		
0208.90.10	Evcil güvercin eti, yenilen sakatatı (taze/soğutulmuş/dondurulmuş)	MUAF		
0208.90.30	Av hayvanlarının eti, yenilen sakatatı (taze/soğutulmuş/dondurulmuş)	MUAF		
0208.90.60	Ren geyiği eti (taze/soğutulmuş/dondurulmuş)	MUAF		
0208.90.70	Kurbağa bacağı (taze/soğutulmuş/dondurulmuş)	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0208.90.98	Diğer hayvanların et ve sakatatı (taze/soğutulmuş/dondurulmuş)	MUAF		
0209.10.11	Domuzun deri altı yağı (lard) (taze, soğutulmuş, dondurulmuş, tuzlanmış veya salamura edilmiş)	X		
0209.10.19	Domuzun deri altı yağı (lard) (kurutulmuş veya tütsülenmiş)	X		
0209.10.90	Domuzların diğer yağı (deri altı yağı (lard) hariç)	X		
0209.90.00	Diğer kümes hayvanlarının yağları (taze,soğutulmuş,dondurulmuş,tuzlanmış,salamura edilmiş, kurutulmuş veya tütsülenmiş)	X		
0210.11.11	Evcil domuz etleri; but ve but parçaları (tuzlu/salamuralı)	X		
0210.11.19	Evcil domuz etleri; kol ve kol parçaları (tuzlu/salamuralı)	X		
0210.11.31	Evcil domuz etleri; but ve but parçaları (kuru/tütsülü)	X		
0210.11.39	Evcil domuz etleri; kol ve kol parçaları (kuru/tütsülü)	X		
0210.11.90	Diğer domuz etleri; but, kol ve parçaları (kuru/tütsülü)	MUAF		
0210.12.11	Evcil domuz etleri; karın ve karın parçaları (tuzlu/salamuralı)	X		
0210.12.19	Evcil domuz etleri; karın ve karın parçaları (kuru/tütsülü)	X		
0210.12.90	Diğer domuz etleri; karın, karın parçaları (kuru/tuzlu/tütsülü/salamura)	MUAF		
0210.19.10	Evcil domuz yarım karkas/dörtte üç ön parçaları (tuzlu/salamuralı)	X		
0210.19.20	Evcil domuz dörtte üç arka parça/orta kısımları (tuzlu/salamuralı)	X		
0210.19.30	Evcil domuz ön parça, ön parça kısımları (tuzlu/salamuralı)	X		
0210.19.40	Evcil domuz bel kısmı ve parçaları (tuzlu/salamuralı)	X		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0210.19.50	Evcil domuz et ve sakatatı; diğer (tuzlu/salamuralı)	X		
0210.19.60	Evcil domuz ön kısmı ve parçaları (kuru/tütsülü)	X		
0210.19.70	Evcil domuz bel kısmı ve parçaları (kuru/tütsülü)	X		
0210.19.81	Evcil domuz et ve sakatatı; diğer, kemiksiz (kuru/tütsülü)	X		
0210.19.89	Evcil domuz et ve sakatatı; diğer (kuru/tütsülü)	X		
0210.19.90	Diğer domuzların et ve sakatatı (kuru/tütsülü)	MUAF		
0210.20.10	Sığır etleri; kemikli, tuzlanmış (salamuralı/kuru/tütsülü)	0.00% + 221.00 GBP / 100 kg		
0210.20.90	Sığır etleri; kemiksiz, tuzlanmış (salamuralı/kuru/tütsülü)	0.00% + 253.00 GBP / 100 kg		
0210.91.00	Maymunların sakatatı (tuzlu/salamuralı/kuru/tütsülü)	MUAF		
0210.92.10	Balina, yunus, domuzbalıkları, manati ve deniz ineklerinin et ve yenilen sakatatı (tuzlanmış/salamura/kuru/tütsülenmiş)	MUAF		
0210.92.91	Fok, deniz aslanı ve deniz aygırları eti (tuzlanmış, salamura edilmiş, kurutulmuş veya tütsülenmiş)	X		
0210.92.92	Fok, deniz aslanı ve deniz aygırları sakatatı (tuzlanmış, salamura edilmiş, kurutulmuş veya tütsülenmiş)	MUAF		
0210.92.99	Fok, deniz aslanı ve deniz aygırları et ve sakatatının yenilen un ve ezmeleri (tuzlu/salamura/kuru/tütsülenmiş)	0.00% + 253.00 GBP / 100 kg		
0210.93.00	Sürüngenlerin sakatatı (tuzlu/salamuralı/kuru/tütsülü)	MUAF		
0210.99.10	At eti (tuzlu/salamuralı/kuru/tütsülü)	MUAF		
0210.99.21	Koyun, keçi eti; kemikli (tuzlu/salamuralı/kuru/tütsülü)	X		

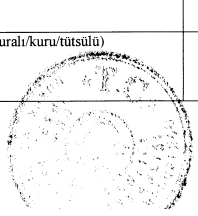

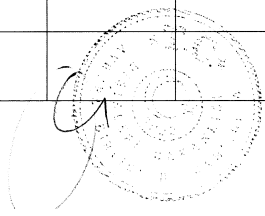

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0210.99.29	Koyun, keçi eti; kemiksiz, tuzlu (salamuralı/kuru/tütsülü)	X		
0210.99.31	Ren geyiği eti; kemiksiz, tuzlu (salamuralı/kuru/tütsülü)	MUAF		
0210.99.39	Diğer hayvan etleri; tuzlanmış (salamuralı/kuru/tütsülü)	MUAF		
0210.99.41	Evcil domuz karaciğeri; tuzlanmış (salamuralı/kuru/tütsülü)	X		
0210.99.49	Evcil domuz sakatatı; diğer, tuzlu (salamuralı/kuru/tütsülü)	X		
0210.99.51	Sığır sakatatı; kalın, ince etek; tuzlu (salamuralı/kuru/tütsülü)	0.00% + 253.00 GBP / 100 kg		
0210.99.59	Sığır sakatatı; diğer, tuzlanmış (salamuralı/kuru/tütsülü)	MUAF		
0210.99.71	Kaz ve ördeklerin yağlı karaciğeri (tuzlu/salamuralı/kuru/tütsülü)	MUAF		
0210.99.79	Diğer kümes hayvanlarının karaciğeri (tuzlu/salamuralı/kuru/tütsülü)	MUAF		
0210.99.85	Diğer hayvanların (kümes hayvanları hariç) sakatatı (tuzlu/salamuralı/kuru/tütsülü)	MUAF		
0210.99.90	Diğer hayvanların et ve sakatatının yenilen un ve ezmeleri	0.00% + 253.00 GBP / 100 kg		
0301.11.00	Süs balıkları (tatlısu); canlı	MUAF		
0301.19.00	Süs balıkları (tatlısu balıkları hariç); canlı	MUAF		
0301.91.10	Oncorhynchus apache, oncorhynchus chrysogaster türü balık (canlı)	MUAF		
0301.91.90	Canlı; salmon trutta, oncorhyn. türü balıklar	MUAF		
0301.92.10	Yılan balıkları (Anguilla spp.); uzunluk < 12 cm, canlı	MUAF		
0301.92.30	Yılan balıkları (Anguilla spp.); 12 cm <= uzunluk < 20 cm, canlı	MUAF		
0301.92.90	Yılan balıkları (Anguilla spp.); uzunluk >= 20 cm, canlı	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0301.93.00	Sazan balıkları (Cyprinus spp., Carassius spp., Ctenopharyngodon idellus, Hypophthalmichthys spp., vb.); canlı	MUAF		
0301.94.10	Atlantik mavi yüzgeçli orkinosu (Thunnus thynnus); canlı	MUAF		
0301.94.90	Pasifik mavi yüzgeçli orkinosu (Thunnus orientalis); canlı	MUAF		
0301.95.00	Güney bölgesi mavi yüzgeçli orkinos (canlı)	MUAF		
0301.99.11	Pasifik, atlantik, tuna somonları (canlı)	MUAF		
0301.99.17	Diğer tatlısu balıkları; canlı	MUAF		
0301.99.85	Canlı levrek, çipura ve diğer deniz balıkları	MUAF		
0302.11.10	Alabalıklar; oncorhynchus apache ve chrysogaster türü (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0302.11.20	Alabalıklar; oncorhynchus mykiss türü (taze/soğutulmuş)(başlı/solungaçlı/içi temizlenmiş)	MUAF		
0302.11.80	Alabalıkgillerin diğer sakatatı (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0302.13.00	Pasifik somonları; (taze veya soğutulmuş)	MUAF		
0302.14.00	Atlantik somonları ve tuna somonları; (taze veya soğutulmuş)	MUAF		
0302.19.00	Diğer alabalıkgiller; (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0302.21.10	Siyah tütün balıkları (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0302.21.30	Atlantik tütün balıkları (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0302.21.90	Pasifik tütün balıkları (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0302.22.00	Yaldızlı pisi balığı (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0302.23.00	Dil balığı (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0302.24.00	Kalkan balığı (Psetta maxima); (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0302.29.10	Dört noktalı pisi (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0302.29.80	Diğer yassı balıklar; (taze/soğutulmuş)	MUAF		

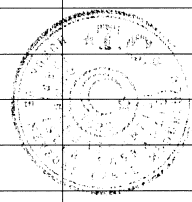

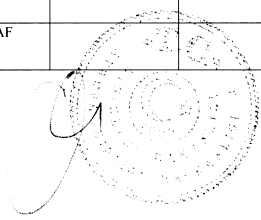

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0302.31.10	Ton balığı; hülasa ve 1604'de ki ürünlerin imalinde kullanılan (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0302.31.90	Ton balığı; diğer (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0302.32.10	Sarı yüzgeçli orkinos; hülasa ve 1604'de ki ürünlerin imalinde kullanılan (taze/soğuk)	MUAF		
0302.32.90	Sarı yüzgeçli orkinos; diğer (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0302.33.10	Yazılı orkinos; hülasa ve 1604'de ki ürünlerin imalinde kullanılan (taze/soğuk)	MUAF		
0302.33.90	Yazılı orkinos; diğer (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0302.34.10	Bigeye orkinosu; hülasa, 1604'de ki ürünün imalinde kullanılan (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0302.34.90	Bigeye orkinosu; diğer (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0302.35.11	Atlantik Mavi yüzgeçli orkinosu (Thunnus thynnus); konserve için kullanılan (taze veya soğutulmuş)	MUAF		
0302.35.19	Atlantik Mavi yüzgeçli orkinosu (Thunnus thynnus); diğer amaç için kullanılan (taze veya soğutulmuş)	MUAF		
0302.35.91	Pasifik Mavi yüzgeçli orkinosu (Thunnus orientalis); konserve için kullanılan (taze veya soğutulmuş)	MUAF		
0302.35.99	Pasifik Mavi yüzgeçli orkinosu (Thunnus orientalis); diğer amaçl için kullanılan (taze veya soğutulmuş)	MUAF		
0302.36.10	Güney bölgesi mavi yüzgeçli orkinos hülasası, 1604'de ki ürünün imalinde kullanılan (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0302.36.90	Güney bölgesi mavi yüzgeçli orkinos; diğer (taze/soğutulmuş)	MUAF		

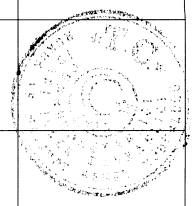

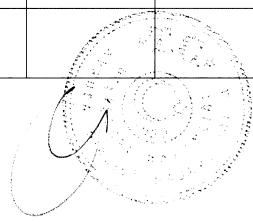

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0302.39.20	Diğer ton balıkları ve diğer orkinoslar; konserve için kullanılan (taze veya soğutulmuş)	MUAF		
0302.39.80	Diğer ton balıkları ve diğer orkinoslar; diğer amaç için kullanılan (taze veya soğutulmuş)	MUAF		
0302.41.00	Ringa balıkları (Atlantik ringası-Clupea harengus, Pasifik ringası-Clupea pallasii); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.42.00	Hamsi balıkları (Engraulis spp.); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.43.10	Avrupa sardalya balığı türü sardalyalar (Sardina pilchardus); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.43.30	Sardinops türü sardalyalar; yuvarlak ve kısa boylu sardalyalar (Sardinella spp.); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.43.90	Palatika veya çaça balığı (Sprattus sprattus); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.44.00	Uskumru balıkları; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.45.10	Atlantik istavriti (Trachurus trachurus); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.45.30	Şili istavriti (Trachurus murphyi); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.45.90	Diğer istavritler; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.46.00	Cobia (Rachycentron canadum); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.47.00	Kılıç balığı (Xiphias gladius); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.49.11	Kawakawa (Euthynnus affinis) balıkları; taze veya soğutulmuş, konserve imalinde kullanılan	MUAF		
0302.49.19	Kawakawa (Euthynnus affinis) balıkları; taze veya soğutulmuş, konserve imalinde kullanılan HARİÇ	X		

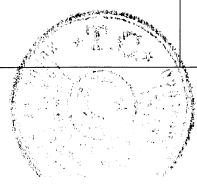

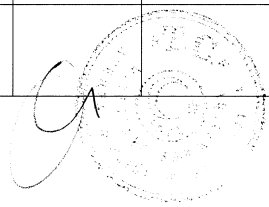

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0302.49.90	Hint uskumrusu, seer, jackler, crevaller, gümüş pomfret, scadlar, bonitolar, marlin, yelken balıkları; taze/soğutulmuş	X		
0302.51.10	Soğuksu morinası (Gadus morhua); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.51.90	Diğer morina balıkları (Gadus morhua); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.52.00	Haddock balığı (Melanogrammus aeglefinus); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.53.00	Kömür balığı (Pollachius virens); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.54.11	Sığ su berlam balıkları (Merluccius capensis) ve derinsu berlam balıkları (Merluccius paradoxus); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.54.15	Güney berlam balıkları (Merluccius australis); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.54.19	Merliccius cinsi diğer berlam balıkları; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.54.90	Urophycis cinsi berlam balıkları; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.55.00	Alaska mezgit balığı (Theragra chalcogramma); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.56.00	Mezgit balıkları (Micromesistius poutassou, Micromesistius australis); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.59.10	Kutup morinası (Boreogadus saida); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.59.20	Bakalyaro balığı (Merlangius merlangus); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.59.30	Mezgit (Pollachius pollachius) balıkları; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.59.40	Gelincik balığı (Molva spp.); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.59.90	Diğer yassı balıklar; taze veya soğutulmuş	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0302.71.00	Tilapya balığı (Oreochromis spp.); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.72.00	Yayın balığı (Pangasius spp., Silurus spp., Clarias spp., Ictalurus spp.); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.73.00	Sazan balıkları; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.74.00	Yılan balıkları (Anguilla spp.); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.79.00	Nil Levreği (Lates niloticus) ve yılanbaşlar (Channa spp.); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.81.15	Mahmuzlu camgöz (Squalus acanthias) ve Kedi balığı (Scyliorhinus spp.); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.81.30	Dik burun (Lamna nasus); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.81.40	Pamuk balığı (Prionace glauca); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.81.80	Diğer köpek balıkları; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.82.00	Keler balığı [Rays and skates (Rajidae)]; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.83.00	Diş balıkları (Dissostichus spp.); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.84.10	Avrupa deniz levreği (Dicentrarchus labrax); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.84.90	Diğer deniz levreği; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.85.10	İzmaritgiller (sparidae) (Dentex dentex, Pagellus spp familyasına ait olanlar); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.85.30	Çipura (Sparus aurata); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.85.90	Diğer izmaritgiller; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.89.10	Diğer tatlısu balıkları; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.89.21	Euthynnus cinsi balıklar; konserve imalinde kullanılan, taze veya soğutulmuş	MUAF		

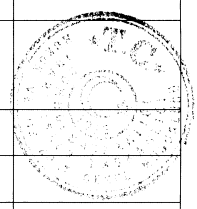

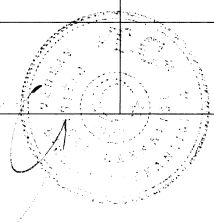

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0302.89.29	Euthynnus cinsi balıklar; diğer yerde kullanılan, taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.89.31	Kırmızı balık (Sebastes marinus türü); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.89.39	Diğer kırmızı balık; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.89.40	Çapak balıkları (Brama spp.); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.89.50	Fener balıkları (Lophius spp.); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.89.60	Pink cusk-eel balıkları (Genypterus blacodes); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.89.90	Diğer tuzlusu balıkları; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.91.00	Balıklara ait karaciğerler, yumurtalar, nefisler, spermler; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0302.92.00	Köpekbalığı yüzgeçleri; taze veya soğutulmuş	X		
0302.99.00	Balıklara ait yüzgeçler (köpekbalığı yüzgeçleri hariç), kafa, kuyruk, vb. yenilebilir diğer sakatat; taze/soğutulmuş	MUAF		
0303.11.00	Sockeye salmonu (dondurulmuş)	MUAF		
0303.12.00	Diğer Pasifik somonları; dondurulmuş	MUAF		
0303.13.00	Atlantik somonları (Salmo salar) ve Tuna somonları (Hucho hucho); dondurulmuş	MUAF		
0303.14.10	Alabalıklar (Oncorhynchus apache veya Oncorhynchus chrysogaster türünden); dondurulmuş	MUAF		
0303.14.20	Alabalıklar (Oncorhy.mykiss türü, içi temiz ağırlığı >1,2kg, veya temiz, başsız/solungaçsız ağırlığı >1kg); dondurulmuş	MUAF		
0303.14.90	Diğer alabalıklar; dondurulmuş	MUAF		
0303.19.00	Diğer pasifik somonları (dondurulmuş)	MUAF		
0303.23.00	Tilapya balığı (Oreochromis spp.); dondurulmuş	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0303.24.00	Yayın balığı (Pangasius spp., Silurus spp., Clarias spp., Ictalurus spp.); dondurulmuş	MUAF		
0303.25.00	Sazan balıkları (Cyprinus spp., Carassius spp., Ctenopharyngodon idellus, Hypophthalmichthys spp.,vb.); dondurulmuş	MUAF		
0303.26.00	Yılan balıkları (Anguilla spp.); dondurulmuş	MUAF		
0303.29.00	Nil Levreği (Lates niloticus) ve yılanbaşlar (Channa spp.); dondurulmuş	MUAF		
0303.31.10	Siyah tütün balığı (dondurulmuş)	MUAF		
0303.31.30	Atlantik tütün balıkları (dondurulmuş)	MUAF		
0303.31.90	Pasifik tütün balıkları (dondurulmuş)	MUAF		
0303.32.00	Yaldızlı pisi balığı (dondurulmuş)	MUAF		
0303.33.00	Dil balığı (dondurulmuş)	MUAF		
0303.34.00	Kalkan balığı (Psetta maxima); dondurulmuş	MUAF		
0303.39.10	Dere pisisi (dondurulmuş)	MUAF		
0303.39.30	Rhombosolea cinsi balıklar (dondurulmuş)	MUAF		
0303.39.50	Pelotreis flavilatus veya Peltorhamphus novaezealandiae türü yassı balıklar; dondurulmuş	MUAF		
0303.39.85	Diğer yassı balıklar; dondurulmuş	MUAF		
0303.41.10	Albacore veya uzun yüzgeçli ton balığı (Thunnus alalunga):1604'deki ür.imalinde kul.(dondurulmuş)	MUAF		
0303.41.90	Diğer ton balıkları (dondurulmuş)	MUAF		
0303.42.20	Sarı yüzgeçli orkinos (Thunnus albacares); dondurulmuş, konserve imalinde kullanılan	MUAF		
0303.42.90	Sarı yüzgeçli orkinos; diğer (dondurulmuş)	MUAF		
0303.43.10	Orkinos ve yazılı orkinos, 1604'deki ür.imalinde kul. (dondurulmuş)	MUAF		

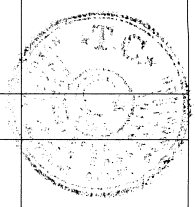

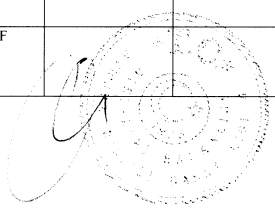

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0303.43.90	Yazılı orkinos; diğer (dondurulmuş)	MUAF		
0303.44.10	Bigeye orkinosu (Thunnus obesus), 1604'deki ür.imalinde kul. (dondurulmuş)	MUAF		
0303.44.90	Diğer bigeye orkinosu; diğer hallerde, 1604'de ki ürünlerin imalinde kul. (dondurulmuş)	MUAF		
0303.45.12	Atlantik Mavi yüzgeçli orkinosu (Thunnus thynnus); dondurulmuş, konserve için kullanılan	MUAF		
0303.45.18	Atlantik Mavi yüzgeçli orkinosu (Thunnus thynnus); dondurulmuş, diğer amaçlar için kullanılan	MUAF		
0303.45.91	Pasifik Mavi yüzgeçli orkinosu (Thunnus orientalis); dondurulmuş, konserve için kullanılan	MUAF		
0303.45.99	Pasifik Mavi yüzgeçli orkinosu (Thunnus orientalis); dondurulmuş, diğer amaçlar için kullanılan	MUAF		
0303.46.10	Güney bölgesi mavi yüzgeçli orkinos (Thunnus maccoyii), 1604'deki ür.imalinde kul. (dondurulmuş)	MUAF		
0303.46.90	Güney bölgesi mavi yüzgeçli orkinos; diğerleri (dondurulmuş)	MUAF		
0303.49.20	Diğer ton balıkları; dondurulmuş, konserve için kullanılan	MUAF		
0303.49.85	Diğer ton balıkları; dondurulmuş, diğer amaçlar için kullanılan	MUAF		
0303.51.00	Ringa balıkları (dondurulmuş)	MUAF		
0303.53.10	Avrupa sardalya balığı türü sardalyalar (Sardina pilchardus); dondurulmuş	MUAF		
0303.53.30	Sardinops türü sardalyalar; yuvarlak ve kısa boylu sardalyalar (Sardinella spp.); dondurulmuş	MUAF		
0303.53.90	Palatika veya çaça balığı (Sprattus sprattus); dondurulmuş	MUAF		

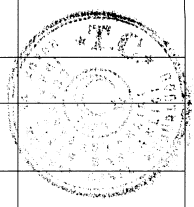

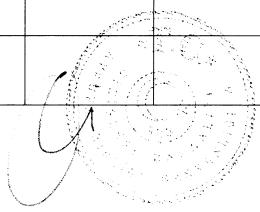

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0303.54.10	Uskumru (Scomber scombrus) veya kolyoz (Scomber japonicus); dondurulmuş	MUAF		
0303.54.90	Avustralya uskumrusu (Scomber australasicus); dondurulmuş	MUAF		
0303.55.10	Atlantik istavriti (Trachurus trachurus); dondurulmuş	MUAF		
0303.55.30	Şili istavriti (Trachurus murphyi); dondurulmuş	MUAF		
0303.55.90	Diğerler istavritler; dondurulmuş	MUAF		
0303.56.00	Cobia (Rachycentron canadum); dondurulmuş	MUAF		
0303.57.00	Kılıç balığı (Xiphias gladius); dondurulmuş	MUAF		
0303.59.10	Hamsi balıkları (Engraulis spp.); dondurulmuş	MUAF		
0303.59.21	Kawakawa (Euthynnus affinis) balıkları; dondurulmuş, konserve imalinde kullanılan	MUAF		
0303.59.29	Kawakawa (Euthynnus affinis) balıkları; dondurulmuş, konserve imalinde kullanılan HARİÇ	MUAF		
0303.59.90	Hint uskumrusu, seer, jackler, crevaller, gümüş pomfret, scadlar, bonitolar, marlinler, yelken balıkları; dondurulmuş	MUAF		
0303.63.10	Soğuksu morinası (Gadus morhua); dondurulmuş	MUAF		
0303.63.30	Atlantik morinası (Gadus ogac); dondurulmuş	MUAF		
0303.63.90	Pasifik morinası (Gadus macrocephalus); dondurulmuş	MUAF		
0303.64.00	Haddock balığı (Melanogrammus aeglefinus); dondurulmuş	MUAF		
0303.65.00	Kömür balığı (Pollachius virens); dondurulmuş	MUAF		
0303.66.11	Sığ su berlam balıkları (Merluccius capensis) ve derinsu berlam balıkları; dondurulmuş	MUAF		
0303.66.12	Arjantin berlam balıkları (Güneybatı Atlantik berlam balıkları) (Merluccius hubbsi); dondurulmuş	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0303.66.13	Güney berlam balıkları (Merluccius australis); dondurulmuş	MUAF		
0303.66.19	Merliccius cinsi diğer berlam balıkları; dondurulmuş	MUAF		
0303.66.90	Urophycis cinsi berlam balıkları; dondurulmuş	MUAF		
0303.67.00	Alaska mezgit balıkları (Theragra chalcogramma); dondurulmuş	MUAF		
0303.68.10	Mezgit balıkları (Micromesistius poutassou veya Gadus poutassou); dondurulmuş	MUAF		
0303.68.90	Avustralya mavi mezgiti (Micromesitius australis); dondurulmuş	MUAF		
0303.69.10	Kutup morinası (Boreogadus saida); dondurulmuş	MUAF		
0303.69.30	Bakalyaro balığı (Merlangius merlangus); dondurulmuş	MUAF		
0303.69.50	Mezgit (Pollachius pollachius) balıkları; dondurulmuş	MUAF		
0303.69.70	Mavi grenadier balıkları (Macruronus novaezealandiae); dondurulmuş	MUAF		
0303.69.80	Gelincik balıkları (Molva spp.); dondurulmuş	MUAF		
0303.69.90	Bregmacerotidae, Euclichthyidae, Gadidae, Macrouridae, Melanonidae, vb. ailesine ait diğer balıklar; dondurulmuş	MUAF		
0303.81.15	Mahmuzlu camgöz (Squalus acanthias) ve Kedi balığı (Scyliorhinus spp.); dondurulmuş	MUAF		
0303.81.30	Dikburun köpek balığı (Lamna nasus); dondurulmuş	MUAF		
0303.81.40	Pamuk balığı (Prionace glauca); dondurulmuş	MUAF		
0303.81.90	Diğer köpek balıkları; dondurulmuş	MUAF		
0303.82.00	Keler balığı [Rays and skates (Rajidae)]; dondurulmuş	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0303.83.00	Diş balıkları (Dissostichus spp.); dondurulmuş	MUAF		
0303.84.10	Avrupa deniz levreği (Dicentrarchus labrax); dondurulmuş	MUAF		
0303.84.90	Diğer deniz levrekleri; dondurulmuş	MUAF		
0303.89.10	Diğer tatlısu balıkları; dondurulmuş	MUAF		
0303.89.21	Euthynnus cinsi balıklar (Kawakawa (Euthynnus affinis) hariç); dondurulmuş, konserve imalinde kullanılan	MUAF		
0303.89.29	Euthynnus cinsi balıklar (Kawakawa (Euthynnus affinis) hariç); dondurulmuş, diğer amaçlar için kullanılan	MUAF		
0303.89.31	Kırmızı balık (Sebastes marinus türünden olanlar); dondurulmuş	MUAF		
0303.89.39	Diğer kırmızı balık; dondurulmuş	MUAF		
0303.89.40	Palamut-torik (Orcynopsis unicolor) cinsi balıklar; dondurulmuş	MUAF		
0303.89.50	Dentex dentex, Pagellus spp familyasına ait olan balıklar; dondurulmuş	MUAF		
0303.89.55	Çipura (Sparus aurata); dondurulmuş	MUAF		
0303.89.60	Çapak balıkları (Brama spp.); dondurulmuş	MUAF		
0303.89.65	Fener balıkları (Lophius spp.); dondurulmuş	MUAF		
0303.89.70	Pink cusk-eel balığı (Genypterus blacodes); dondurulmuş	MUAF		
0303.89.90	Diğer tuzlusu balıkları; dondurulmuş	MUAF		
0303.91.10	Deoksiribonükleik asit ve protamin sülfatın imaline mahsus sert ve yumuşak yumurta ve nefisler ; dondurulmuş	MUAF		
0303.91.90	Balıklara ait karaciğerler, diğer yumurtalar, diğer nefisler ve spermler; dondurulmuş	MUAF		
0303.92.00	Köpekbalığı yüzgeçleri; dondurulmuş	MUAF		

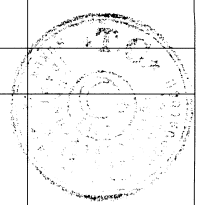

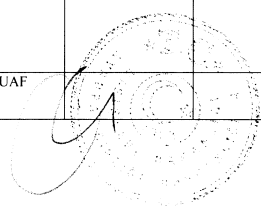

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0303.99.00	Balıklara ait yüzgeç (köpekbalığı yüzgeçleri hariç), kafa, kuyruk, kese ve yenilebilir diğer balık sakatatı; dondurulmuş	MUAF		
0304.31.00	Tilapya balığı (Oreochromis spp.) filetoları; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.32.00	Yayın balığı (Pangasius spp.,Silurus spp., Clarias spp., Ictalurus spp.) filetoları; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.33.00	Nil Levreği (Lates niloticus) filetoları; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.39.00	Sazan, yılan, yılanbaş balıklarının filetoları; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.41.00	Pasifik somonları, Atlantik somonları ve tuna somonlarının filetoları; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.42.10	Alabalık filetoları (Oncorhynchus mykiss türünden adedinin ağırlığı > 400 gr); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.42.50	Alabalık filetoları (Oncorhynchus apache veya Oncorhynchus chrysogaster türü); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.42.90	Diğer alabalıklarının filetoları; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.43.00	Yassı balıkların filetoları; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.44.10	Soğuksu, Atlantik, Pasifik ve Kutup morinası balıklarının filetoları; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.44.30	Kömür balığı (Pollachius virens) filetoları; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.44.90	Bregmacerotidae, Euclichthyidae, Gadidae, Macrouridae, vb.ailesine ait diğer balıkların filetoları; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.45.00	Kılıç balığı (Xiphias gladius) filetoları; taze veya soğutulmuş	MUAF		

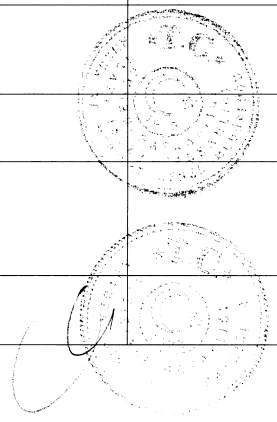

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0304.46.00	Diş balıkları (Dissostichus spp.) filetoları; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.47.10	Mahmuzlu camgöz (Squalus acanthias) ve Kedi balığı (Scyliorhinus spp.) filetoları; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.47.20	Dikburun köpek balığı (Lamna nasus) filetoları; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.47.30	Pamuk balığı (Prionace glauca) filetoları; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.47.90	Diğer köpek balıklarının filetoları; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.48.00	Keler balığı [Rays and skates (Rajidae)] filetoları; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.49.10	Diğer tatlısu balıkları filetoları; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.49.50	Kırmızı balık (Sebastes spp.) filetoları; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.49.90	Diğer tuzlusu balıkların filetoları; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.51.00	Tilapya, yayın, sazan, nil levreği, yılan ve yılanbaş balıklarının etleri; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.52.00	Alabalıkgillerin etleri; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.53.00	Bregmacerotidae, Euclichthyidae, Gadidae, Macrouridae vb. familyasına ait balıkların etleri; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.54.00	Kılıç balığı (Xiphias gladius) etleri; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.55.00	Diş balıkları (Dissostichus spp.) etleri; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.56.10	Mahmuzlu camgöz (Squalus acanthias) ve Kedi balığı (Scyliorhinus spp.) etleri; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.56.20	Dikburun köpek balığı (Lamna nasus) etleri; taze veya soğutulmuş	MUAF		

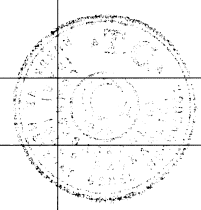

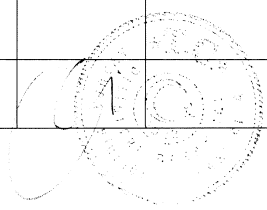

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0304.56.30	Pamuk balığı (Prionace glauca) etleri; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.56.90	Diğer köpek balıklarının etleri; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.57.00	Keler balığı [Rays and skates (Rajidae)] etleri; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.59.10	Diğer tatlısu balıkları etleri; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.59.50	Ringa balığı flapları; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.59.90	Diğer tuzlusu balıkların etleri; taze veya soğutulmuş	MUAF		
0304.61.00	Tilapya balığı (Oreochromis spp.) filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.62.00	Yayın balığı (Pangasius spp.,Silurus spp., Clarias spp., Ictalurus spp.) filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.63.00	Nil Levreği (Lates niloticus) filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.69.00	Sazan, yılan, yılanbaş balıklarının filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.71.10	Pasifik morinası (Gadus macrocephalus) filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.71.90	Diğer morina balıklarının filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.72.00	Haddock (Melanogrammus aeglefinus) filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.73.00	Kömür balığı (Pollachius virens) filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.74.11	Sığ su ve derinsu berlam balıklarının filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.74.15	Arjantin berlam balıklarının filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.74.19	Merluccius cinsi diğer berlam balıklarının filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.74.90	Urophycis cinsi berlam balıklarının filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.75.00	Alaska mezgit balıkları (Theragra chalcogramma) filetoları; dondurulmuş	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0304.79.10	Kutup morinası (Boreogadus saida türü balıklar) filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.79.30	Mezgit balıkları (Merlangius merlangus) filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.79.50	Mavi Grenadier balıklarının (Macruronus novaezelandiae) filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.79.80	Gelincik Balığı filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.79.90	Bregmacerotidae, Euclichthyidae, Gadidae, Macrouridae, vb.familyasına ait diğer balıkların dondurulmuş filetoları	MUAF		
0304.81.00	Pasifik, Atlantik ve Tuna somonlarının filetolar; dondurulmuş	MUAF		
0304.82.10	Alabalık (Oncorhynchus mykiss türünden adedinin ağırlığı > 400 gr) filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.82.50	Alabalık filetoları (Oncorhynchus apache veya Oncorhynchus chrysogaster türü); dondurulmuş	MUAF		
0304.82.90	Diğer alabalık filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.83.10	Yaldızlı pisi balığı (Pleuronectes platessa) filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.83.30	Dere pisisi balığı (Platichtysflesus) filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.83.50	Dört noktalı pisi balığı (Lepidorhombus spp.) filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.83.90	Diğer yassı balıkların filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.84.00	Kılıç balığı (Xiphias gladius) filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.85.00	Diş balıkları (Dissostichus spp.) filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.86.00	Ringa balığı (Clupea harengus, Clupea pallasii) filetoları; dondurulmuş	MUAF		

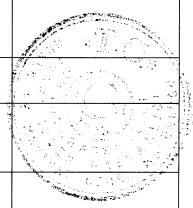

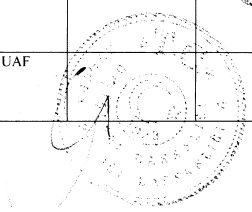

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0304.87.00	Ton balıkları (Thunnus cinsi), orkinoslar veya yazılı orkinosların filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.88.11	Mahmuzlu camgöz (Squalus acanthias) ve Kedi balığı (Scyliorhinus spp.) filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.88.15	Dikburun köpek balığı (Lamna nasus) filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.88.18	Pamuk balığı (Prionace glauca) filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.88.19	Diğer köpek balıklarının filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.88.90	Keler balığı [Rays and skates (Rajidae)] filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.89.10	Diğer tatlısu balıkları filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.89.21	Kırmızı balık (Sebastes marinus türünden olanlar) filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.89.29	Diğer kırmızı balık filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.89.30	Euthynnus cinsi balık filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.89.41	Avustralya uskumrusu - Scomber Australasicus filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.89.49	Diğer uskumru balıklarının filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.89.60	Fener balıkları (Lophius spp.) filetoları; dondurulmuş	MUAF		
0304.89.90	Diğer tuzlusu balıkların dondurulmuş filetoları	MUAF		
0304.91.00	Kılıç balığı etleri (dondurulmuş)	MUAF		
0304.92.00	Diş balıkları etleri (dondurulmuş)	MUAF		
0304.93.10	Tilapya, yayın, sazan, yılan, nil levreği ve yılanbaş balıklarının etleri (surimi); dondurulmuş	MUAF		
0304.93.90	Diğer tilapya, yayın, sazan, yılan, nil levreği ve yılanbaş balıklarının diğer etleri; dondurulmuş	MUAF		
0304.94.10	Alaska mezgit balıkları (Theragra chalcogramma) etleri (surimi); dondurulmuş	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0304.94.90	Diğer alaska mezgit balıkları (Theragra chalcogramma) diğer etleri; dondurulmuş	MUAF		
0304.95.10	Bregmacerotidae, Euclichthyidae, vb.familyasına ait balıklar, Alaska mezgit balıkları etleri (surimi); dondurulmuş	MUAF		
0304.95.21	Pasifik morinası (Gadus macrocephalus) etleri; dondurulmuş	MUAF		
0304.95.25	Soğuksu morinası (Gadus morhua) etleri; dondurulmuş	MUAF		
0304.95.29	Atlantik ve Kutup morinası balıklarının etleri; dondurulmuş	MUAF		
0304.95.30	Haddock (Melanogrammus aeglefinus) etleri; dondurulmuş	MUAF		
0304.95.40	Kömür balıkları (Pollachius virens) etleri; dondurulmuş	MUAF		
0304.95.50	Merluccius cinsi berlam balıkları etleri; dondurulmuş	MUAF		
0304.95.60	Mezgit balıkları (Micromesistius poutassou veya Gadus poutassou) etleri; dondurulmuş	MUAF		
0304.95.90	Bregmacerotidae, Euclichthyidae, Gadidae, Macrouridae, vb. familyasına ait diğer balıkların etleri; dondurulmuş	MUAF		
0304.96.10	Mahmuzlu camgöz (Squalus acanthias) ve Kedi balığı (Scyliorhinus spp.) etleri; dondurulmuş	MUAF		
0304.96.20	Dikburun köpek balığı (Lamna nasus) etleri; dondurulmuş	MUAF		
0304.96.30	Pamuk balığı (Prionace glauca) etleri; dondurulmuş	MUAF		
0304.96.90	Diğer köpek balıklarının etleri; dondurulmuş	MUAF		
0304.97.00	Keler balığı [Rays and skates (Rajidae)] etleri; dondurulmuş	MUAF		
0304.99.10	Diğer balıkların surimi etleri (dondurulmuş)	MUAF		
0304.99.21	Diğer tatlısu balıklarının etleri (dondurulmuş)	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0304.99.23	Ringa balıkları etleri (dondurulmuş)	MUAF		
0304.99.29	Kırmızı balıkların etleri (dondurulmuş)	MUAF		
0304.99.55	Dört noktalı pisi etleri (dondurulmuş)	MUAF		
0304.99.61	Çapak balıkları etleri (dondurulmuş)	MUAF		
0304.99.65	Fener balıkları etleri (dondurulmuş)	MUAF		
0304.99.99	Diğer tuzlusu balıklarının etleri (dondurulmuş)	MUAF		
0305.10.00	İnsanların yemesine elverişli balık unları, ezmeleri ve pelletleri	MUAF		
0305.20.00	Balık karaciğerleri, yumurtaları, nefisleri ve spermleri (kurutulmuş/tütsülenmiş/tuzlanmış/salamura)	MUAF		
0305.31.00	Tilapya, yayın, sazan, yılan, nil levreği ve yılanbaş balıkları filetoları; kurutulmuş,tuzlanmış veya salamura edilmiş	MUAF		
0305.32.11	Pasifik morinası (Gadus macrocephalus) balıklarının filetoları; kurutulmuş, tuzlanmış veya salamura edilmiş	MUAF		
0305.32.19	Soğuksu, Atlantik, Kutup morinası balıklarının filetoları; kurutulmuş, tuzlanmış veya salamura edilmiş	MUAF		
0305.32.90	Bregmacerotidae, Euclichthyidae,vb.familyasına ait diğer balıkların filetoları; kuru, tuzlanmış veya salamura edilmiş	MUAF		
0305.39.10	Pasifik, Atlantik ve Tuna somonlarının filetoları; kurutulmuş, tuzlanmış veya salamura edilmiş	MUAF		
0305.39.50	Siyah tütün balıkları (Reinhardtius hippoglossoides) filetoları; kurutulmuş, tuzlanmış veya salamura edilmiş	MUAF		
0305.39.90	Diğer balıkların filetoları; kurutulmuş, tuzlanmış veya salamura edilmiş	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0305.41.00	Pasifik, atlantik, tuna somonları (tütsülü)	MUAF		
0305.42.00	Ringa balıkları (tütsülü)	MUAF		
0305.43.00	Alabalık filetoları; tütsülenmiş	MUAF		
0305.44.10	Yılan Balığı (Anguilla spp.) filetoları; tütsülenmiş	MUAF		
0305.44.90	Tilapya, yayın, sazan, nil levreği ve yılanbaş balıklarının filetoları; tütsülenmiş	MUAF		
0305.49.10	Siyah tütün balıkları (tütsülü)	MUAF		
0305.49.20	Atlantik tütün balıkları (tütsülü)	MUAF		
0305.49.30	Uskumru balıkları (tütsülü)	MUAF		
0305.49.80	Diğer balıklar (tütsülü)	MUAF		
0305.51.10	Morina balıkları; tuzlanmamış (kuru/tütsüsüz)	MUAF		
0305.51.90	Morina balıkları; tuzlanmış (kuru/tütsüsüz)	MUAF		
0305.52.00	Tilapya, yayın, sazan, yılan, nil levreği, yılanbaş balıkları; kurutulmuş, tütsülenmemiş	MUAF		
0305.53.10	Kutup morinası (Boreogadus saida); kurutulmuş, tütsülenmemiş	MUAF		
0305.53.90	Bregmacerotidae, Euclichthyidae, Gadidae, Macrouridae vb. balıklar (kutup morinası HARİÇ); kurutulmuş, tütsülenmemiş	MUAF		
0305.54.30	Ringa balıkları (Atlantik ringası, Pasifik ringası); kurutulmuş, tütsülenmemiş	MUAF		
0305.54.50	Hamsi balıkları (Engraulis spp.); kurutulmuş, tütsülenmemiş	MUAF		
0305.54.90	Sardalya, palatika, çaça, uskumru, seer, istavrit, jackler, crevaller, cobia, vb. balıklar; kurutulmuş, tütsülenmemiş	MUAF		
0305.59.70	Atlantik tütün balıkları (kuru/tütsüsüz)	MUAF		
0305.59.85	Diğer balıklar; kurutulmuş, tütsülenmemiş	MUAF		
0305.61.00	Ringa balıkları (tuzlu/salamuralı/kurumamış/tütsüsüz)	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0305.62.00	Morina balıkları (tuzlu/salamuralı/kurumamış/tütsüsüz)	MUAF		
0305.63.00	Hamsi balıkları (tuzlu/salamuralı/kurumamış/tütsüsüz)	MUAF		
0305.64.00	Tilapya, yayın, sazan, yılan, nil levreği ve yılanbaş balıklarının filetoları; tuzlanmış ve salamura edilmiş	MUAF		
0305.69.10	Kutup morinası (Boreogadus saida); tuzlu/salamuralı/kurumamış/tütsüsüz	MUAF		
0305.69.30	Atlantik tütün balıkları (tuzlu/salamuralı/kurumamış/tütsüsüz)	MUAF		
0305.69.50	Pasifik, atlantik, tuna somonları (tuzlu/salamuralı/kurumamış/tütsüsüz)	MUAF		
0305.69.80	Diğer balıklar; tuzlanmış veya salamura edilmiş	MUAF		
0305.71.00	Köpek balığı yüzgeçleri; kurutulmuş, tuzlanmış veya salamura edilmiş	MUAF		
0305.72.00	Balık başları, kuyrukları, mideleri; kurutulmuş, tuzlanmış veya salamura edilmiş	MUAF		
0305.79.00	Balık yüzgeçleri (köpek balığı hariç) ve balıkların diğer sakatatı; kurutulmuş, tuzlanmış veya salamura edilmiş	MUAF		
0306.11.10	Kaya ıstakozu ve diğer deniz istakozlarının kuyrukları (Palinurus spp., Panulirus spp., Jasus spp.); (dondurulmuş)	MUAF		
0306.11.90	Kaya ıstakozu ve diğer deniz istakozları (Palinurus spp., Panulirus spp., Jasus spp.); (dondurulmuş)	MUAF		
0306.12.10	Istakozlar (Homarus spp.); bütün (dondurulmuş)	MUAF		
0306.12.90	Istakozlar (Homarus spp.); diğer (dondurulmuş)	MUAF		
0306.14.10	Kral, tabak ve mavi yengeç türü yengeçler (dondurulmuş)	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0306.14.30	Pavurya (Cancer pagurus) türü yengeçler (dondurulmuş)	MUAF		
0306.14.90	Diğer yengeçler (dondurulmuş)	MUAF		
0306.15.00	Norveç istakozu (Nephrops norvegicus); dondurulmuş	MUAF		
0306.16.91	Soğuk su karidesleri (Crangon crangon familyasından); dondurulmuş	MUAF		
0306.16.99	Soğuk su diğer karidesleri (Pandalus spp.); dondurulmuş	MUAF		
0306.17.91	Pembe derinsu karidesi; dondurulmuş	MUAF		
0306.17.92	Penaeus familyasından karidesler; dondurulmuş	MUAF		
0306.17.93	Pandalidae familyasından karidesler; dondurulmuş	MUAF		
0306.17.94	Crangon familyasından karidesler; dondurulmuş	MUAF		
0306.17.99	Diğer karidesler; dondurulmuş	MUAF		
0306.19.10	Tatlı su ıstakozu (kerevit); dondurulmuş	MUAF		
0306.19.90	Diğer kabuklu hayvanlar ve kabuklu hayvanların un, ezme ve pelletleri (dondurulmuş)	MUAF		
0306 31.00	Kaya ıstakozu ve diğer deniz istakozları (Palinurus spp., Panulirus spp., Jasus spp.); canlı, taze veya soğutulmuş	MUAF		
0306.32.10	İstakozlar (Homarus spp.); canlı	MUAF		
0306.32.91	Bütün haldeki diğer ıstakozlar (Homarus spp.); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0306.32.99	Diğer istakozlar (Homarus spp.); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0306.33.10	Pavurya (Cancer pagurus) türü yengeçler; canlı, taze veya soğutulmuş	MUAF		
0306.33.90	Yengeçler (Pavurya (Cancer pagurus) türü HARİÇ); canlı, taze veya soğutulmuş	MUAF		
0306.34.00	Norveç istakozu (Nephrops norvegicus); canlı, taze veya soğutulmuş	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0306.35.10	Soğuk su karidesleri (Crangon crangon familyasından); taze veya soğutulmuş	MUAF		
0306.35.50	Soğuk su karidesleri (Crangon crangon familyasından); canlı	MUAF		
0306.35.90	Soğuk su karidesleri (Pandalus spp. familyasından); canlı, taze veya soğutulmuş	MUAF		
0306.36.10	Pandalidae familyasından karidesler (Pandalus familyasından olanlar HARİÇ); canlı, taze veya soğutulmuş	MUAF		
0306.36.50	Crangon familyasından karidesler (Crangon crangon familyasından olanlar HARİÇ); canlı, taze veya soğutulmuş	MUAF		
0306.36.90	Diğer karidesler; canlı, taze veya soğutulmuş	MUAF		
0306.39.10	Tatlısu istakozu (kerevit); canlı, taze veya soğutulmuş	MUAF		
0306.39.90	Diğer kabuklu hayvanlar (canlı, taze veya soğutulmuş) ile kabuklu hayvanların un ve pelletleri (taze veya soğutulmuş)	MUAF		
0306.91.00	Kaya ıstakozu ve diğer deniz istakozları; kurutulmuş/tuzlanmış/salamura edilmiş/tütsülenmiş/buharda veya suda pişirilmiş	MUAF		
0306.92.10	İstakozlar (Homarus spp.); bütün halinde, kurutulmuş/tuzlanmış/salamura edilmiş/tütsülenmiş/buharda veya suda pişirilmiş	MUAF		
0306.92.90	İstakozlar (Homarus spp.); parçalanmış/kurutulmuş/tuzlanmış/salamura edilmiş/tütsülenmiş/buharda veya suda pişirilmiş	MUAF		
0306.93.10	Pavurya (Cancer pagurus) türü yengeçler; kurutulmuş/tuzlanmış/salamura edilmiş/tütsülenmiş/buharda veya suda pişirilmiş	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0306.93.90	Diğer yengeçler; işlem görmüş (kurutulmuş, tuzlanmış, salamura edilmiş, tütsülenmiş, buharda veya suda pişirilmiş)	MUAF		
0306.94.00	Norveç istakozu; işlem görmüş (kurutulmuş, tuzlanmış, salamura edilmiş, tütsülenmiş, buharda veya suda pişirilmiş)	MUAF		
0306.95.11	Soğuk su karidesleri (Crangon crangon familyasından); buharda veya suda haşlanarak pişirilmiş	MUAF		
0306.95.19	Soğuk su karidesleri (Crangon crangon familyasından); kurutulmuş, tuzlanmış, salamura edilmiş veya tütsülenmiş	MUAF		
0306.95.20	Soğuk su karidesleri (Pandalus spp.); kurutulmuş, tuzlanmış, salamura edilmiş, tütsülenmiş, buharda veya suda pişirilmiş	MUAF		
0306.95.30	Pandalidae familyasından karidesler; kurutulmuş, tuzlanmış, salamura edilmiş, tütsülenmiş, buharda veya suda pişirilmiş	MUAF		
0306.95.40	Crangon familyasından karidesler; kurutulmuş, tuzlanmış, salamura edilmiş, tütsülenmiş, buharda veya suda pişirilmiş	MUAF		
0306.95.90	Diğer karidesler; işlem görmüş (kurutulmuş, tuzlanmış, salamura edilmiş, tütsülenmiş, buharda veya suda pişirilmiş)	MUAF		
0306.99.10	Tatlısu istakozu (kerevit); kurutulmuş, tuzlanmış, salamura edilmiş, tütsülenmiş, buharda veya suda pişirilmiş	MUAF		
0306.99.90	Diğer kabuklu hayvanlar ile kabuklu hayvanların un ve pelletleri; kuru/tuzlu/salamura/tütsülü/buharda/suda pişirilmiş	MUAF		
0307.11.10	İstiridyeler (kabuk dâhil ağırlık <= 40 gr); canlı, taze veya soğutulmuş	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0307.11.90	İstiridyeler (kabuk dâhil ağırlık > 40 gr); canlı, taze veya soğutulmuş	MUAF		
0307.12.00	İstiridyeler; dondurulmuş	MUAF		
0307.19.00	İstiridyeler; işlem görmüş (kurutulmuş, tuzlanmış, salamura edilmiş veya tütsülenmiş)	MUAF		
0307.21.00	Tarak (canlı/taze/soğutulmuş)	MUAF		
0307.22.10	Tarak (Coquilles St Jacques (Pecten maximus) cinsi); dondurulmuş	MUAF		
0307.22.90	Diğer taraklar; dondurulmuş	MUAF		
0307.29.00	Taraklar; işlem görmüş (kurutulmuş, tuzlanmış, salamura edilmiş veya tütsülenmiş)	MUAF		
0307.31.10	Mytilus cinsi midyeler (canlı/taze/soğutulmuş)	MUAF		
0307.31.90	Perna cinsi midyeler (canlı, taze/soğutulmuş)	MUAF		
0307.32.10	Midyeler (Mytilus cinsi); dondurulmuş	MUAF		
0307.32.90	Midyeler (Perna cinsi); dondurulmuş	MUAF		
0307.39.20	Midyeler (Mytilus cinsi); işlem görmüş (kurutulmuş, tuzlanmış, salamura edilmiş veya tütsülenmiş)	MUAF		
0307.39.80	Midyeler (Perna cinsi); işlem görmüş (kurutulmuş, tuzlanmış, salamura edilmiş veya tütsülenmiş)	MUAF		
0307.42.10	Mürekkep balıkları (canlı/taze/soğutulmuş)	MUAF		
0307.42.20	Bülbüliye kalamarya (Loligo spp.); canlı, taze veya soğutulmuş	MUAF		
0307.42.30	Kalamarlar (Avrupa kalamarı-Ommastrephes spp., Nototodarus spp.,Sepioteuthis spp.); canlı, taze veya soğutulmuş	MUAF		
0307.42.40	Mızraklı kalamar (European flying squid (Todarodes sagittatus)); canlı, taze veya soğutulmuş	MUAF		
0307.42.90	Diğer mürekkep balıkları ve diğer kalamarlar; canlı, taze veya soğutulmuş	MUAF		

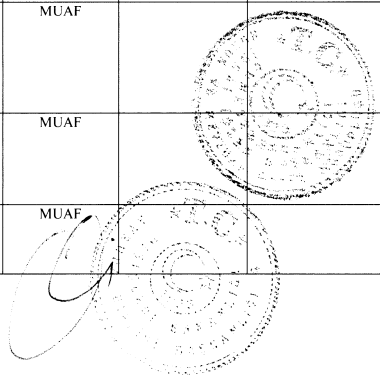

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0307.43.21	Derinsu sübyesi (Sepiola rondeleti cinsi); dondurulmuş	MUAF		
0307.43.25	Derinsu sübyesi (Sepiola rondeleti cinsi HARİÇ); dondurulmuş	MUAF		
0307.43.29	Mürekkep balıkları (Sepia officinalis, Rosia macrosoma cinsleri); dondurulmuş	MUAF		
0307.43.31	Bülbüliye kalamarya (Loligo vulgaris cinsi); dondurulmuş	MUAF		
0307.43.33	Bülbüliye kalamarya (Loligo pealei cinsi); dondurulmuş	MUAF		
0307.43.35	Bülbüliye kalamarya (Loligo gahi cinsi); dondurulmuş	MUAF		
0307.43.38	Diğer bülbüliye kalamarları (dondurulmuş)	MUAF		
0307.43.91	Avrupa kalamarı (Ommastrephes spp. (Ommastrephes sagittatus HARİÇ), Nototodarus spp., Sepioteuthis spp.); dondurulmuş	MUAF		
0307.43.92	Akdeniz kalamarları (İllex spp.); dondurulmuş	MUAF		
0307.43.95	Mızraklı kalamar (European flying squid (Todarodes sagittatus, Ommastrephes sagittatus)); dondurulmuş	MUAF		
0307.43.99	Diğer mürekkep balıkları ve diğer kalamarlar; dondurulmuş	MUAF		
0307.49.20	Mürekkep balıkları; işlem görmüş (kurutulmuş, tuzlanmış, salamura edilmiş veya tütsülenmiş)	MUAF		
0307.49.40	Bülbüliye kalamar (Loligo spp.); işlem görmüş (kurutulmuş, tuzlanmış, salamura edilmiş veya tütsülenmiş)	MUAF		
0307.49.50	Avrupa kalamarı (Ommastrephes sagittatus HARİÇ); kurutulmuş, tuzlanmış, salamura edilmiş veya tütsülenmiş	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0307.49.60	Mızraklı kalamar; kurutulmuş, tuzlanmış, salamura edilmiş veya tütsülenmiş	MUAF		
0307.49.80	Diğer mürekkep balıkları ve diğer kalamarlar; işlem görmüş (kurutulmuş, tuzlanmış, salamura edilmiş veya tütsülenmiş)	MUAF		
0307.51.00	Ahtapotlar (canlı/taze/soğutulmuş)	MUAF		
0307.52.00	Ahtapotlar (Octopus spp.); dondurulmuş	MUAF		
0307.59.00	Ahtapotlar (Octopus spp.); işlem görmüş (kurutulmuş, tuzlanmış, salamura edilmiş veya tütsülenmiş)	MUAF		
0307.60.00	Salyangozlar (deniz salyangozları hariç)	MUAF		
0307.71.00	Yumuşakçalar; canlı, taze veya soğutulmuş	MUAF		
0307.72.10	Yumuşakçalar (şeritli venus veya Veneridae familyasına ait); dondurulmuş	MUAF		
0307.72.90	Dondurulmuş diğer yumuşakçalar	MUAF		
0307.79.00	Yumuşakçalar (Arcidae, Arcticidae, Cardiidae, Donacidae, .. Ailesine ait);kurutulmuş/tuzlanmış/salamura veya tütsülenmiş	MUAF		
0307.81.00	Deniz Kulağı (Haliotis spp.); canlı, taze veya soğutulmuş	MUAF		
0307.82.00	Stromboid kabuklular (Strombus spp.); canlı, taze veya soğutulmuş	MUAF		
0307.83.00	Deniz kulağı (Haliotis spp.); dondurulmuş	MUAF		
0307.84.00	Stromboid kabuklular (Strombus spp.); dondurulmuş	MUAF		
0307.87.00	Diğer deniz kulakları (Haliotis spp.); işlem görmüş (kurutulmuş, tuzlanmış, salamura edilmiş veya tütsülenmiş)	MUAF		
0307.88.00	Stromboid kabuklular (Strombus spp.); işlem görmüş (kurutulmuş, tuzlanmış, salamura edilmiş veya tütsülenmiş)	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0307.91.00	Diğer yumuşakçalar; canlı, taze veya soğutulmuş	MUAF		
0307.92.00	Diğer yumuşakçalar; dondurulmuş	MUAF		
0307.99.00	İşlem görmüş diğer yumuşakçalar ve yumuşakçalardan insanların yemesine elverişli unlar ve pelletler	MUAF		
0308.11.00	Deniz hıyarı (Stichopus japonicus, Holothurioidea); canlı, taze veya soğutulmuş	MUAF		
0308.12.00	Deniz Hıyarı (Stichopus japonicus, Holothuroidea); dondurulmuş	MUAF		
0308.19.00	Deniz Hıyarı (Stichopus japonicus, Holothuroidea); kurutulmuş, tuzlanmış, salamura edilmiş veya tütsülenmiş	MUAF		
0308.21.00	Deniz kestanesi; canlı, taze veya soğutulmuş	MUAF		
0308.22.00	Deniz kestanesi; dondurulmuş	MUAF		
0308.29.00	Deniz kestanesi; işlem görmüş (kurutulmuş, tuzlanmış, salamura edilmiş veya tütsülenmiş)	MUAF		
0308.30.50	Deniz anası; dondurulmuş	MUAF		
0308.30.80	Deniz anası; canlı/taze/soğutulmuş veya kurutulmuş/tuzlanmış/salamura edilmiş veya tütsülenmiş) (dondurulmuş HARİÇ)	MUAF		
0308.90.10	Suda yaşayan diğer omurgasızlar; canlı, taze veya soğutulmuş	MUAF		
0308.90.50	Suda yaşayan diğer omurgasızlar; dondurulmuş	MUAF		
0308.90.90	Suda yaşayan diğer omurgasızlar; işlem görmüş (kurutulmuş, tuzlanmış, salamura edilmiş veya tütsülenmiş)	MUAF		
0401.10.10	Süt, krema; (katı yağ =<%1, hazır ambalajlarda =<2 lt, konsantre edilmemiş, katkısız	X		
0401.10.90	Süt, krema; katı yağ =<%1, diğer, konsantre edilmemiş, katkısız	X		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0401.20.11	Süt, krema; %1 <katı yağ =<%3, hazır ambalajlarda =<2lt, konsantre edilmemiş, katkısız	X		
0401.20.19	Süt, krema; %1 <katı yağ =<%3, diğer, konsantre edilmemiş, katkısız	X		
0401.20.91	Süt, krema (%3 <katı yağ =<%6, hazır ambalajlarda =<2lt, konsantre edilmemiş, katkısız)	X		
0401.20.99	Süt, krema; %3 <katı yağ =<%6, diğer, konsantre edilmemiş, katkısız	X		
0401.40.10	Süt ve krema (%6 <katı yağ =<%10, hazır ambalajlarda =<2lt, konsantre edilmemiş, katkısız)	X		
0401.40.90	Süt ve krema (%6 <katı yağ =<%10, hazır ambalajlarda > 2lt, konsantre edilmemiş, katkısız)	X		
0401.50.11	Süt, krema (%10 <katı yağ =< %21, hazır ambalajlarda =<2lt, konsantre edilmemiş, katkısız)	X		
0401.50.19	Süt, krema (%10 <katı yağ =< %21, hazır ambalajlarda > 2lt, konsantre edilmemiş, katkısız)	X		
0401.50.31	Süt, krema (%21 <katı yağ =< %45, hazır ambalajlarda =<2lt, konsantre edilmemiş, katkısız)	X		
0401.50.39	Süt, krema (%21 <katı yağ =< %45, hazır ambalajlarda > 2lt, konsantre edilmemiş, katkısız)	X		
0401.50.91	Süt, krema (katı yağ > %45, hazır ambalajlarda =<2lt, konsantre edilmemiş, katkısız)	X		
0401.50.99	Süt, krema (katı yağ > %45, hazır ambalajlarda > 2lt, konsantre edilmemiş, katkısız)	X		
0402.10.11	Süt, krema; toz, granül, diğer katı, katı yağ =<%1,5, ambalajlı =<2, 5 kg, katkısız	X		
0402.10.19	Süt, krema; toz, granül, diğer, katı, katı yağ =<%1,5, diğer, katkısız	X		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0402.10.91	Süt, krema; toz, granül, diğer, katı, katı yağ =<%1, 5, ambalajlı=<2,5 kg, tatlandırıcılı	X		
0402.10.99	Süt, krema; toz, granül, diğer katı, katı yağ =<%1,5, diğer, tatlandırıcılı	X		
0402.21.11	Süt, krema; toz, granül, diğer katı, %1,5 <katı yağ =<%27, ambalajlı =<2,5 kg, katkısız	X		
0402.21.18	Süt, krema; toz, granül, diğer katı, %1,5 <katı yağ =<%27, ambalajlı >2,5 kg, katkısız	X		
0402.21.91	Süt, krema; toz, granül, diğer katı, katı yağ >%27, ambalajlı =<2,5 kg katkısız	X		
0402.21.99	Süt, krema; toz, granül, diğer katı, katı yağ >%27, diğer katkısız	X		
0402.29.11	Özel Sütler; toz, granül, diğ.katı, %10<katı yağ=<%27, ambalaj =<0, 5kg, çocuk için, tatlandırıcılı	X		
0402.29.15	Süt, krema; toz, granül, diğer katı, %1, 5 <katı yağ <%27, ambalaj=<2, 5kg, tatlandırıcılı	X		
0402.29.19	Süt, krema; toz, granül, diğer katı, %1, 5<katı yağ =<%27, diğer, tatlandırıcılı	X		
0402.29.91	Süt, krema; toz, granül, diğer katı, katı yağ >%27, ambalaj =<2, 5kg, tatlandırıcılı	X		
0402.29.99	Süt, krema; toz, granül, diğer katı, katı yağ >%27, diğer, tatlandırıcılı	X		
0402.91.10	Diğer süt, krema; katı yağ =<%8, katkısız	X		
0402.91.30	Diğer süt, krema; %8<katı yağ=<%10, katkısız	X		
0402.91.51	Diğer süt, krema; % 10 <katı yağ =<% 45, hazır ambalajlarda =<2, 5 lt, katkısız	X		
0402.91.59	Diğer süt, krema; % 10 <katı yağ =<% 45, diğer katkısız	X		
0402.91.91	Diğer süt, krema; katı yağ >% 45, hazır ambalajlarda =<2,5 lt, katkısız	X		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0402.91.99	Diğer süt,krema; katı yağ >% 45, diğer katkısız	X		
0402.99.10	Diğer süt, krema; katı yağ <%9.5, tatlandırılmış	X		
0402.99.31	Diğer süt, krema; % 9, 5 <katı yağ =<% 45 ambalajlı, =<2,5 lt, tatlandırılmış	X		
0402.99.39	Diğer süt, krema; % 9, 5 <katı yağ =<% 45, diğer, tatlandırılmış	X		
0402.99.91	Diğer süt, krema; katı yağ >% 45, ambalajlı, =<2,5 lt, tatlandırılmış	X		
0402.99.99	Diğer süt, krema; katı yağ >% 45, diğer, tatlandırılmış	X		
0403.10.11	Yoğurt/ayran (toz, granül, diğer katı şekillerde, katı yağ oranı =<% 3)	X		
0403.10.13	Yoğurt; % 3 <katı yağ =<% 6, katkısız	X		
0403.10.19	Yoğurt; katı yağ >% 6, katkısız	X		
0403.10.31	Yoğurt/ayran (toz, granül, diğer katı şekillerde, katı yağ oranı=<% 3, tatlandırılmış)	X		
0403.10.33	Yoğurt; % 3<katı yağ =<% 6, tatlandırılmış	X		
0403.10.39	Yoğurt; katı yağ >% 6, tatlandırılmış	X		
0403.10.51	Yoğurt (toz, granül, diğer katı şekillerde, katı yağ =<% 1, 5)	0.00% + 79.00 GBP / 100 kg		
0403.10.53	Yoğurt (toz, granül, diğer katı, % 1, 5<katı yağ =<% 27)	0.00% + 109.00 GBP / 100 kg		
0403.10.59	Yoğurt (toz, granül, diğer katı, katı yağ >% 27)	0.00% + 141.00 GBP / 100 kg		
0403.10.91	Yoğurt (katı yağ =<3)	0.00% + 10.00 GBP / 100 kg		
0403.10.93	Yoğurt (% 3<katı yağ =<% 6)	0.00% + 14.00 GBP / 100 kg		
0403.10.99	Yoğurt (katı yağ >% 6)	0.00% + 22.00 GBP / 100 kg		
0403.90.11	Yayık altı süt, krema, kefir (toz, granül, diğer katı şekilde, katı yağ =<% 1, 5, katkısız)	X		
0403.90.13	Yayık altı süt, krema, kefir (toz, granül, diğ.katı şekilde, %1, 5<katı yağ=<%27, katkısız)	X		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0403.90.19	Yayık altı süt ve krema, kefir (toz, granül, diğer katı şekilde, katı yağ >% 27, katkısız)	X		
0403.90.31	Yayık altı süt, krema, kefir (toz, granül, katı şekilde, katı yağ =<% 1, 5, tatlandırıcılı)	X		
0403.90.33	Yayık altı süt, krema, kefir (toz, granül, katı, % 1, 5<katı yağ=<% 27, tatlandırıcı)	X		
0403.90.39	Yayık altı süt, krema, kefir (toz, granül, katı şekilde, katı yağ >% 27, tatlandırıcılı)	X		
0403.90.51	Diğer yayık altı süt ve krema, kefir; katı yağ =<% 3, katkısız	X		
0403.90.53	Diğer yayık altı süt ve krema, kefir; % 3 <katı yağ =<% 6, katkısız	X		
0403.90.59	Diğer yayık altı süt ve krema, kefir; katı yağ >% 6, katkısız	X		
0403.90.61	Diğer yayık altı süt ve krema, kefir; katı yağ =<% 3, tatlandırılmış	X		
0403.90.63	Diğer yayık altı süt ve krema, kefir; % 3 <katı yağ =<% 6, tatlandırılmış	X		
0403.90.69	Diğer yayık altı süt ve krema, kefir; katı yağ >% 6, tatlandırılmış	X		
0403.90.71	Yayık altı süt ve krema, kefir (toz, granül, diğer katı şekilde, katı yağ =<% 1, 5)	0.00% + 79.00 GBP / 100 kg		
0403.90.73	Yayık altı süt ve krema, kefir (toz, gran, diğ. katı, %1, 5<katı yağ =<%27)	0.00% + 109.00 GBP / 100 kg		
0403.90.79	Yayık altı süt ve krema, kefir (toz, granül, diğer katı şekilde, katı yağ >% 27)	0.00% + 141.00 GBP / 100 kg		
0403.90.91	Yayık altı süt ve krema, kefir (katı yağ =<% 3)	0.00% + 10.00 GBP / 100 kg		
0403.90.93	Yayık altı süt ve krema, kefir (% 3 <katı yağ =<% 6)	0.00% + 14.00 GBP / 100 kg		
0403.90.99	Yayık altı süt ve krema, kefir (katı yağ >% 6)	0.00% + 22.00 GBP / 100 kg		

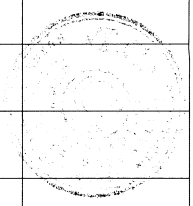

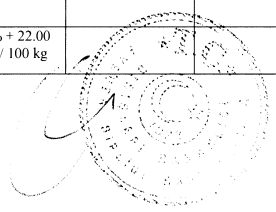

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0404.10.02	Peynir altı suyu (toz, granül, diğer katı, protein=<%15, katı yağ=<%1, 5, katkısız)	X		
0404.10.04	Peynir altı suyu (toz, gran.diğ, katı, prot=<%15, %1, 5<katı yağ=<%27, katkısız)	X		
0404.10.06	Peynir altı suyu (toz, gran.diğ, katı, prot=<% 15, katı yağ >%27, katkısız)	X		
0404.10.12	Peynir altı suyu (toz, granül, diğer katı, protein>% 15, katı yağ=<%1, 5, katkısız)	X		
0404.10.14	Peynir altı suyu (toz, gran.diğ, katı, prot >%15, %1, 5<katı yağ=<%27, katkısız)	X		
0404.10.16	Peynir altı suyu (toz, gran.diğ, katı, prot >% 15, katı yağ >%27, katkısız)	X		
0404.10.26	Peynir altı suyu (toz ve diğer katı, protein=<% 15, katı yağ=<%1, 5, tatlandırıcılı)	X		
0404.10.28	Peynir altı suyu (toz, diğer katı, prot=<%15, %1, 5<katı yağ=<%27, tatlandırıcılı)	X		
0404.10.32	Peynir altı suyu (toz, gran.diğ, katı, prot =<% 15, katı yağ >%27, tatlandırıcılı)	X		
0404.10.34	Peynir altı suyu (toz ve diğer katı, protein >% 15, katı yağ=<%1, 5, tatlandırıcılı)	X		
0404.10.36	Peynir altı suyu (toz, diğer katı, prot >% 15, %1, 5<katı yağ=<%27, tatlandırıcılı)	X		
0404.10.38	Peynir altı suyu (toz, gran.diğ, katı, prot.>% 15, katı yağ >%27, tatlandırıcılı)	X		
0404.10.48	Peynir altı suyu (diğer, protein=<% 15, katı yağ=<%1, 5, katkısız)	X		
0404.10.52	Peynir altı suyu (diğer, protein=<% 15, %1, 5<katı yağ=<%27, katkısız)	X		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0404.10.54	Peynir altı suyu (diğer, protein=<% 15, katı yağ >%27, katkısız)	X		
0404.10.56	Peynir altı suyu (diğer, protein>% 15, katı yağ=<% 1, 5, katkısız)	X		
0404.10.58	Peynir altı suyu (diğer, protein >% 15, %1, 5<katı yağ=<% 27, katkısız)	X		
0404.10.62	Peynir altı suyu (diğer, protein >15, katı yağ >%27, katkısız)	X		
0404.10.72	Peynir altı suyu (diğer, protein=<15, katı yağ=<%1, 5, tatlandırıcılı)	X		
0404.10.74	Peynir altı suyu (diğer, protein=<15, %1, 5<katı yağ=<%27, tatlandırıcılı)	X		
0404.10.76	Peynir altı suyu (diğer, protein =<15, katı yağ >%27, tatlandırıcılı)	X		
0404.10.78	Peynir altı suyu (diğer, protein >15, katı yağ=<%1, 5, tatlandırıcılı)	X		
0404.10.82	Peynir altı suyu (diğer, protein >15, %1, 5<katı yağ=<%27, tatlandırıcılı)	X		
0404.10.84	Peynir altı suyu (diğer, protein >15, katı yağ >%27, tatlandırıcılı)	X		
0404.90.21	Diğer tabii süt ürünleri (katı yağ =<%1, 5, katkısız)	X		
0404.90.23	Diğer tabii süt ürünleri (% 1, 5<katı yağ =<% 27, katkısız)	X		
0404.90.29	Diğer tabii süt ürünleri (katı yağ >%27, katkısız)	X		
0404.90.81	Diğer tabii süt ürünleri; katı yağ =<%1, 5, tatlandırıcılı	X		
0404.90.83	Diğer tabii süt ürünleri (%1, 5 <katı yağ=<% 27, tatlandırıcılı)	X		
0404.90.89	Diğer tabii süt ürünleri (katı yağ >% 27, tatlandırıcılı)	X		
0405.10.11	Tereyağı (tabii, katı yağ =<%85, ambalajlı =<1 kg)	X		
0405.10.19	Tereyağı (tabii, katı yağ =<%85, diğer)	X		
0405.10.30	Tereyağı (rekombine, katı yağ =<%85)	X		
0405.10.50	Tereyağı (peynir altı suyundan elde edilen, katı yağ =<%85)	X		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0405.10.90	Tereyağı (diğer)	X		
0405.20.10	Sürülerek yenilen süt ürünleri (% 39 =<katı yağ <% 60)	0.00% + AC		6 sayılı Not'a bakınız
0405.20.30	Sürülerek yenilen süt ürünleri (% 60 =<katı yağ <% 75)	0.00% + AC		6 sayılı Not'a bakınız
0405.20.90	Sürülerek yenilen süt ürünleri (% 75 =<katı yağ <% 80)	X		
0405.90.10	Sütten elde edilen diğer yağlar (katı yağ =>% 99, 3 su =<% 0, 5)	X		
0405.90.90	Sütten elde edilen diğer katı ve sıvı yağlar	X		
0406.10.30	Mozerella peyniri (sıvı içinde olsun olmasın); içerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle <= %40	X		
0406.10.50	Diğer taze peynirler (katı yağ oranı =<% 40)	X		
0406.10.80	Diğer taze peynir (katı yağ >% 40)	X		
0406.20.00	Rendelenmiş/toz haline getirilmiş her cins peynir	X		
0406.30.10	Eritme peynir; emmen, grav, appenz. karışımı, glarus katkılı; yağ=<%56 (perakende)	X		
0406.30.31	Diğer eritme peynirler; katı yağ =<%36, katı yağ kuru madde oranı =<% 48,	X		
0406.30.39	Diğer eritme peynirler; katı yağ =<%36, katı yağ kuru madde oranı >% 48	X		
0406.30.90	Diğer eritme peynirler; katı yağ >36	X		
0406.40.10	Rokfor peyniri	X		
0406.40.50	Gorgonzola peyniri	X		
0406.40.90	Diğer mavi küflü peynirler ve küf içeren diğer peynirler	X		
0406.90.01	İşlenecek peynirler	X		
0406.90.13	Emmentaler peyniri	X		
0406.90.15	Gravyer, sbrinz; diğer, kuru halde yağ oranı =>% 45	X		
0406.90.17	Bergkaese, appenzell peynirleri	X		
0406.90.18	Fromage Fribourgeois (fribourg peyniri), Vacherin Mont d'or ve téte de Moine peynirleri	X		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0406.90.21	Çedar peyniri	X		
0406.90.23	Edam peyniri	X		
0406.90.25	Tilsit peyniri	X		
0406.90.29	Kaşkaval (kaşar peyniri)	56.00 GBP / 100 kg	TRQ-03	
0406.90.32	Feta	X		
0406.90.35	Kefalo - tyri peyniri	X		
0406.90.37	Finlandiya peyniri	X		
0406.90.39	Jarlsberg peyniri	X		
0406.90.50	Koyun/manda sütünden peynir salamura içeren kap ve tulumda	56.00 GBP / 100 kg	TRQ-03	
0406.90.61	Grana padano, parmigiano reggiano peynirleri; katı yağ =<% 40, su =<%47	X		
0406.90.63	Fiore sardo, pecorino peynirleri; katı yağ =<% 40, su =<% 47	X		
0406.90.69	Diğer peynirler; katı yağ =<% 40, su =<% 47	X		
0406.90.73	Provolone peyniri; katı yağ =<%40, % 47 <su = <%72	X		
0406.90.74	Maasdam peyniri; katı yağ oranı =< % 40, %47< su oranı =< % 72	X		
0406.90.75	Asiago, caciocavallo, montasio, ragusano peynirleri; katı yağ=<%40, %47<su=<%72	X		
0406.90.76	Danbo, fontal, fontina, fynbo, havarti, maribo, sam peynirleri; yağ=<%40, %47<su=<%72	X		
0406.90.78	Gouda peyniri; katı yağ =<%40, % 47 <su = <%72	X		
0406.90.79	Esrom, italıco, kemhem, saint nectaire, saint paulin, taleggio penirleri; yağ=<%40, %47<su=<%72	X		
0406.90.81	Cantal, cheshire, wensleydale, lancashire, double gloucester, blamey, colby, monterey peynirleri; yağ=<%40, %47<su=<%72	X		
0406.90.82	Camembert peyniri; katı yağ =<%40, %47<su = <%72	X		
0406.90.84	Brie peyniri; katı yağ=<%40, %47<su =<%72	X		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0406.90.85	Kefalograviera, kasseri peynirleri; katı yağ =<% 40, %47<su = <% 72	X		
0406.90.86	Diğer peynirler; katı yağ =<% 40, %47 <su = <% 52	-	-	
0406.90.86.20	"Tulum peyniri", koyun sütünden veya manda sütünden yapılanlar, 10 kg'ı geçmeyen ambalajda	56.00 GBP / 100 kg	TRQ-03	
0406.90.86.90	Diğer	X		
0406.90.89	Diğer peynirler; katı yağ oranı =< % 40, %50 < su oranı <= % 62	-	-	
0406.90.89.10	"Tulum peyniri", koyun sütünden veya manda sütünden yapılanlar, 10 kg'ı geçmeyen ambalajda	56.00 GBP / 100 kg	TRQ-03	
0406.90.89.90	Diğer	X		
0406.90.92	Diğer peynirler; katı yağ oranı =< % 40, %62 < su oranı <= % 72	-	-	
0406.90.92.10	"Tulum peyniri", koyun sütünden veya manda sütünden yapılanlar, 10 kg'ı geçmeyen ambalajda	56.00 GBP / 100 kg	TRQ-03	
0406.90.92.90	Diğer	X		
0406.90.93	Diğer peynirler; katı yağ =<% 40, su >%72	X		
0406.90.99	Cester, parmezan, felemenk, dil peyniri vb. peynirler; katı yağ >% 40	X		
0407.11.00	Tavuk yumurtaları (Gallus domesticus türü); kuluçkalık	X		
0407.19.11	Hindi ve kaz yumurtaları; kuluçkalık	X		
0407.19.19	Diğer kümes hayvanlarının yumurtaları; kuluçkalık	X		
0407.19.90	Diğer kuşların yumurtaları; kuluçkalık	MUAF		
0407.21.00	Tavuk yumurtaları (taze) (Gallus domesticus türü); kuluçkalık olmayan, damızlık olmayan	X		
0407.29.10	Diğer kümes hayvanlarının taze yumurtaları; kuluçkalık olmayan, damızlık olmayan	X		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0407.29.90	Kümes hayvanı olmayan kuşların taze yumurtaları; kuluçkalık olmayan, damızlık olmayan	MUAF		
0407.90.10	Kümes hayvanlarının yumurtaları; dayanıklı hale getirilmiş veya pişirilmiş	X		
0407.90.90	Kümes hayvanı olmayan kuşların yumurtaları; dayanıklı hale getirilmiş veya pişirilmiş	MUAF		
0408.11.20	Yumurta sarıları; kurutulmuş (yenilmeyen)	MUAF		
0408.11.80	Yumurta sarıları; kurutulmuş (yenilen)	X		
0408.19.20	Yumurta sarıları; diğer (yenilmeyen)	MUAF		
0408.19.81	Yumurta sarıları; sıvı halde	X		
0408.19.89	Yumurta sarıları; diğer dondurulmuş	X		
0408.91.20	Kabuksuz diğer yumurta; kurutulmuş, yenilmeyen	MUAF		
0408.91.80	Kabuksuz diğer yumurta; kurutulmuş	X		
0408.99.20	Kabuksuz diğer yumurta; yenilmeyen	MUAF		
0408.99.80	Kabuksuz diğer yumurta	X		
0409.00.00	Tabii bal	MUAF		
0410.00.00	Tarifede yer almayan yenilen hayvansal menşeli ürünler	MUAF		
0501.00.00	İşlenmemiş insan saçı ve insan saçı döküntüleri	MUAF		
0502.10.00	Domuz kılları vb. döküntüleri	MUAF		
0502.90.00	Porsuk kılları veya fırça imali için diğer kıllar ile bu kılların döküntüleri	MUAF		
0504.00.00	Hayvan bağırsak, mesane ve midesi (taze/soğutulmuş/dondurulmuş vs.)	MUAF		
0505.10.10	Doldurmada kullanılan tüyler, ince tüyler; işlenmemiş	MUAF		
0505.10.90	Doldurmada kullanılan tüyler, ince tüyler; diğer	MUAF		
0505.90.00	Diğer yerlerde kullanılan tüyler, tüy parçaları, tüy ve tüy parçalarının toz ve döküntüleri	MUAF		

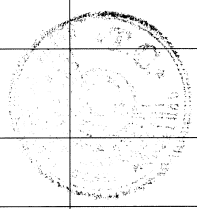

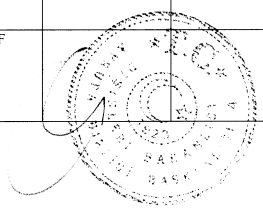

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0506.10.00	Asitle işlem görmüş kemik ve kıkırdaklar (işlenmemiş, yağı, jelatini alınmış)	MUAF		
0506.90.00	Kemikler ve boynuz içi kemikleri; diğer (işlenmemiş, yağı, jelatini alınmış)	MUAF		
0507.10.00	Fildişi; fildişi tozu ve döküntüleri; işlenmemiş veya basit bir şekilde hazırlanmış,fakat başka işlem görmemiş	MUAF		
0507.90.00	Boynuz, tırnak, toynak, pençe, gaga vb. toz, döküntüleri	MUAF		
0508.00.00	Mercan benzeri maddeler, kabuklu hayvan kabuk, döküntü ve tozları	MUAF		
0510.00.00	Akamber, misk; kuduz böceği ve safra; gudde ve diğer hayvansal maddeler	MUAF		
0511.10.00	Sığır spermleri	MUAF		
0511.91.10	Balık döküntüleri	MUAF		
0511.91.90	Suda yaşayan omurgasızların ürünleri ve suda yaşayan cansız hayvanlar	MUAF		
0511.99.10	Veterler ve tendonlar; dayaklanmamış derilerin kırpıntı vb. döküntüleri	MUAF		
0511.99.31	Tabii sünger; hayvansal menşeli, işlenmemiş	MUAF		
0511.99.39	Tabii sünger; hayvansal menşeli, işlenmiş	MUAF		
0511.99.85	Diğer hayvanların diğer ürünleri ve karada bulunan cansız hayvanlar	MUAF		
0601.10.10	Sümbül soğanı; dinlenme halinde	MUAF		
0601.10.20	Nergis soğanı; dinlenme halinde	MUAF		
0601.10.30	Lale soğanı; dinlenme halinde	MUAF		
0601.10.40	Glayöl soğanı; dinlenme halinde	MUAF		
0601.10.90	Diğer çiçek soğanı, yumru, kök vb. sürgün başı, rizom; dinlenme halinde	MUAF		
0601.20.10	Hindiba bitki ve kökleri; sürgün vermiş/çiçeklenmiş	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0601.20.30	Orkide, sümbül, nergis, lale soğanı; sürgün vermiş/çiçeklenmiş	MUAF		
0601.20.90	Çiçek soğanı; diğer, sürgün vermiş/çiçeklenmiş	MUAF		
0602.10.10	Köklendirilmemiş asma çelikleri ve daldırmalar	MUAF		
0602.10.90	Diğer köklendirilmemiş çelik ve daldırmalar	MUAF		
0602.20.10	Asma; aşılı/köklendirilmiş	MUAF		
0602.20.20	Meyveleri/sert kabuklu meyveleri yenilen canlı ağaçlar, çalılar; çıplak kökleriyle birlikte olanlar (asma HARİÇ)	MUAF		
0602.20.30	Canlı narenciye fide ve ağaçları; çıplak kökleriyle birlikte olanlar HARİÇ	MUAF		
0602.20.80	Meyveleri veya sert kabuklu meyveleri yenilen canlı ağaçlar, çalılar; asma, narenciye, çıplak köklü olanlar HARİÇ	MUAF		
0602.30.00	Rododendronlar ve açelyalar; aşılı veya aşısız	MUAF		
0602 40.00	Gül çelikleri, daldırmaları veya köklendirilmiş; aşılı veya aşısız	MUAF		
0602 90.10	Mantar miselleri	MUAF		
0602.90.20	Ananas fidanı	MUAF		
0602.90.30	Sebze ve çilek fideleri	MUAF		
0602.90.41	Orman ağaçlarının köklendirilmiş çelik ve fideleri	MUAF		
0602.90.45	Diğer ağaç ve çalıların köklendirilmiş çelikler ve fidanları	MUAF		
0602.90.46	Canlı açıkhava ağaç ve çalıları (meyve ve orman ağaç/fide/çelikleri HARİÇ); çıplak kökleriyle birlikte olanlar	MUAF		
0602.90.47	Kozalaklı ve yaprak dökmeyen açıkhava canlı ağaçları; çıplak kökleriyle birlikte olanlar HARİÇ	MUAF		
0602.90.48	Canlı açıkhava diğer ağaç ve çalıları; çıplak kökleriyle birlikte olanlar HARİÇ	MUAF		
0602.90.50	Diğer açık hava bitkileri	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0602.90.70	Oda bitkilerinin köklendirilmiş çelikler ve fidanları (kaktüsler hariç)	MUAF		
0602.90.91	Oda bitkileri; tomurcuklu/çiçek açmış çiçekler (kaktüsler hariç)	MUAF		
0602.90.99	Diğer oda bitkileri	MUAF		
0603.11.00	Güller (taze)	MUAF		
0603.12.00	Karanfiller (taze)	MUAF		
0603.13.00	Orkideler (taze)	MUAF		
0603.14.00	Krizantemler (taze)	MUAF		
0603.15.00	Zambaklar (Lilium spp.) (taze)	MUAF		
0603.19.10	Glayöller (diğer hallerde)	MUAF		
0603.19.20	Düğün çiçeği (taze)	MUAF		
0603.19.70	Buket yapmaya elverişli veya süs amacına uygun kesme diğer çiçek ve tomurcuklar (taze)	MUAF		
0603.90.00	Buket yapmaya elverişli/kesme çiçek ve tomurcuklar (diğer hallerde)	MUAF		
0604.20.11	Ren geyiği likeni (taze)	MUAF		
0604.20.19	Diğer yosunlar ve likenler (taze)	MUAF		
0604.20.20	Noel ağaçları (taze)	MUAF		
0604.20.40	İğne yapraklı ağaçların dalları (taze)	MUAF		
0604.20.90	Şimşir dalı ve buket yapmaya elverişli diğer bitki yaprakları ve dalları (taze)	MUAF		
0604.90.11	Ren geyiği likeni (kuru)	MUAF		
0604.90.19	Diğer yosunlar ve likenler (kuru)	MUAF		
0604.90.91	Buket yapmaya elverişli diğer bitki yaprakları ve dalları (sadece kurutulmuş)	MUAF		
0604.90.99	Buket yapmaya elverişli diğer bitkilerin kuru yaprakları ve dalları (boyanmış/ağartılmış/emprenye edilmiş)	MUAF		
0701.10.00	Patates; tohumluk	MUAF		
0701.90.10	Patates (taze/soğutulmuş)nişasta imalinde kullanılan	X	TRQ-04	
0701.90.50	Patates; taze (1 Ocak'tan 30 Haziran'a kadar olanlar)	-		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
Ex. 0701.90.50	Patates; taze (1 Ocak'tan 30 Haziran'a kadar olanlar)	MUAF	TRQ-04	Muamele 1 Ocak'tan 30 Mart'a kadar uygulanır
Ex. 0701.90.50	Patates; taze (1 Ocak'tan 30 Haziran'a kadar olanlar)	X	TRQ-04	Muamele 1 Nisan'dan 30 Haziran'a kadar uygulanır
0701.90.90	Patates; diğer	X	TRQ-04	
0702.00.00	Domates (taze/soğutulmuş)	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
0703.10.11	Arpacık soğanı (taze/soğutulmuş)	-	-	
Ex. 0703.10.11	15 Şubat'tan 15 Mayıs'a kadar olanlar	MUAF		Muamele 15 Şubat'tan 15 Mayıs'a kadar uygulanır
Ex. 0703.10.11	16 Mayıs'tan 14 Şubat'a kadar olanlar	X	TRQ-05	Muamele 16 Mayıs'tan 14 Şubat'a kadar uygulanır
0703.10.19	Soğan	-	-	
Ex. 0703.10.19	15 Şubat'tan 15 Mayıs'a kadar olanlar	MUAF		Muamele 15 Şubat'tan 15 Mayıs'a kadar uygulanır
Ex. 0703.10.19	16 Mayıs'tan 14 Şubat'a kadar olanlar	X	TRQ-05	Muamele 16 Mayıs'tan 14 Şubat'a kadar uygulanır
0703.10.90	Şalotlar (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0703.20.00	Sarımsaklar	MUAF		
0703.90.00	Pırasa ve diğer soğanımsı sebzeler (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0704.10.00	Karnabahar/broccoli (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0704.20.00	Brüksel lahanası (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0704.90.10	Beyaz/kırmızı lahana (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0704.90.90	Diğer lahanalar (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0705.11.00	Baş marul (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0705.19.00	Diğer marullar (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0705.21.00	Başlı hindiba (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0705.29.00	Diğer hindiba (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0706.10.00	Havuç, şalgam (taze/soğutulmuş)	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0706.90.10	Kök kereviz (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0706.90.30	Bayır turbu (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0706.90.90	Diğer turp vb yenilen kökler (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0707.00.05	Hıyarlar (taze/soğutulmuş)	-	-	
0707.00.05.10	Boyu 15 cm'yi geçmeyen küçük hıyarlar	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
0707.00.05.20	Diğer	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
0707.00.05.90	Boyu 15 cm'yi geçmeyen küçük hıyarlar	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
0707.00.05.99	Diğer	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
0707.00.90	Kornişonlar (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0708.10.00	Bezelye (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0708.20.00	Fasulye ve barbunya (taze/soğutulmuş)	-	-	
Ex. 0708.20.00	1 Kasım'dan 30 Nisan'a kadar olanlar	MUAF		Muamele 1 Kasım'dan 30 Nisan'a kadar uygulanır
Ex. 0708.20.00	1 Mayıs'tan 31 Ekim'e kadar olanlar	X		Muamele 1 Mayıs'tan 31 Ekim'e kadar uygulanır
0708.90.00	Bakla; diğer (taze/soğutulmuş)	-	-	
0708.90.00.10	Bakla (Vicia Faba major L.)	-	-	
Ex. 0708.90.00.10	1 Temmuz'dan 30 Nisan'a kadar olanlar	MUAF		Muamele 1 Temmuz'dan 30 Nisan'a kadar uygulanır
Ex. 0708.90.00.10	1 Mayıs'tan 30 Haziran'a kadar olanlar	X		Muamele 1 Mayıs'tan 30 Haziran'a kadar uygulanır
0708.90.00.20	Diğer	MUAF		
0708.90.00.90	Diğer	MUAF		
0709.20.00	Kuşkonmaz (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0709.30.00	Patlıcanlar (taze/soğutulmuş)	-	-	
Ex. 0709.30.00	15 Ocak'tan 30 Nisan'a kadar olanlar	MUAF		Muamele 15 Ocak'tan 30 Nisan'a kadar uygulanır

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
Ex. 0709.30.00	1 Mayıs'tan 14 Haziran'a kadar olanlar	X	TRQ-06	Muamele 1 Mayıs'tan 14 Haziran'a kadar uygulanır
0709.40.00	Yaprak kerevizleri (kök kerevizleri hariç) (taze/soğutulmuş)	-	-	
0709.40.00.10	Kereviz sapı ((Apium graveolens, dulce cinsinden)	-	-	
Ex. 0709.40.00.10	1 Ocak'tan 30 Nisan'a kadar olanlar	MUAF		Muamele 1 Ocak'tan 30 Nisan'a kadar uygulanır
Ex. 0709.40.00.10	1 Mayıs'tan 31 Aralık'a kadar olanlar	X		Muamele 1 Mayıs'tan 31 Aralık'a kadar uygulanır
0709.40.00.20	Çin kerevizi (Apium graveolens)	MUAF		
0709.40.00.90	Diğer	MUAF		
0709.51.00	Agaricus cinsi mantarlar (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0709.59.10	Cüce kız mantarları (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0709.59.30	Kuzu mantarlar (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0709.59.50	Yer mantarı (domalan) (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0709.59.90	Diğer mantarlar (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0709.60.10	Tatlı (capsicum grossum) biberler	MUAF		
0709.60.91	Capsicum oleoresin boyaları ve capsisin imali için capsicum cinsi biber (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0709.60.95	Rezinoit, uçucu yağların imali için capsicum cinsi biber (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0709.60.99	Diğer capsicum cinsi biberler (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0709.70.00	Ispanak, Yeni Zelanda ve bahçe ıspanağı (taze/soğutulmuş)	MUAF		
0709.91.00	Enginarlar (taze veya soğutulmuş)	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
0709.92.10	Zeytin (yağ üretiminde kullanılmayanlar) (taze veya soğutulmuş)	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0709.92.90	Zeytin (yağ üretiminde kullanılanlar) (taze veya soğutulmuş)	X		
0709.93.10	Dolmalık kabak (taze veya soğutulmuş)	-	-	
Ex. 0709.93.10	1 Aralık'tan Şubat ayı sonuna kadar olanlar	GİRİŞ FİYATI		Muamele 1 Aralık'tan Şubat ayı sonuna kadar uygulanır; 3 sayılı Not'a bakınız
Ex. 0709.93.10	1 Mart'tan 30 Kasım'a kadar olanlar	X	TRQ-07	Muamele 1 Mart'tan 30 Kasım'a kadar uygulanır
0709.93.90	Diğer kabaklar (taze veya soğutulmuş)	-	-	
Ex. 0709.93.90	1 Aralık'tan Şubat ayı sonuna kadar olanlar	MUAF		Muamele 1 Aralık'tan Şubat ayı sonuna kadar uygulanır
Ex. 0709.93.90	1 Mart'tan 30 Kasım'a kadar olanlar	X		Muamele 1 Mart'tan 30 Kasım'a kadar uygulanır
0709.99.10	Salatalık sebzeler, (marul (Lactuca sativa) ve hindiba (Cichorium spp.) hariç) (taze veya soğutulmuş)	MUAF		
0709.99.20	Pazı ve yaban enginarı (taze veya soğutulmuş)	MUAF		
0709.99.40	Kebere (taze veya soğutulmuş)	MUAF		
0709.99.50	Rezene (taze veya soğutulmuş)	MUAF		
0709.99.60	Tatlı mısır (taze veya soğutulmuş)	X		
0709.99.90	Bamya, semizotu, maydanoz, asma yaprağı ve diğer sebzeler (taze veya soğutulmuş)	-	-	
0709.99.90.20	Bamya	MUAF		
0709.99.90.30	Trichosanthes L.	X		
0709.99.90.40	Maydanoz	MUAF		
0709.99.90.50	Muscari comusum sınıfı yabani soğanlar	-	-	

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
Ex. 0709.99.90.50	15 Şubat'tan 15 Mayıs'a kadar olanlar	MUAF		Muamele 15 Şubat'tan 15 Mayıs'a kadar uygulanır
Ex. 0709.99.90.50	16 Mayıs'tan 14 Şubat'a kadar olanlar	X		Muamele 16 Mayıs'tan 14 Şubat'a kadar uygulanır
0709.99.90.60	Acı kavun (Momordica L.)	X		
0709.99.90.72	Kışniş yaprakları	MUAF		
0709.99.90.90	Diğer	MUAF		
0710.10.00	Patates (dondurulmuş)	MUAF		
0710.21.00	Bezelye (dondurulmuş)	MUAF		
0710.22.00	Fasulye (dondurulmuş)	MUAF		
0710.29.00	Diğer baklagiller (dondurulmuş)	MUAF		
0710.30.00	Ispanak, Yeni Zelanda Ispanağı ve bahçe ıspanağı (dondurulmuş)	MUAF		
0710.40.00	Tatlı mısır (dondurulmuş)	0.00% + 7.80 GBP / 100 kg / net süzülmüş ağırlıkt		
0710.80.10	Zeytin (dondurulmuş)	MUAF		
0710.80.51	Tatlı biberler (dondurulmuş)	MUAF		
0710.80.59	Capsicum ve pimenta cinsi diğer meyveler (dondurulmuş)	MUAF		
0710.80.61	Agaricus cinsi mantarlar (dondurulmuş)	MUAF		
0710.80.69	Diğer mantarlar (dondurulmuş)	MUAF		
0710.80.70	Domatesler (dondurulmuş)	MUAF		
0710.80.80	Enginarlar (dondurulmuş)	MUAF		
0710.80.85	Kuşkonmazlar (dondurulmuş)	MUAF		
0710.80.95	Diğer sebzeler (dondurulmuş)	MUAF		
0710.90.00	Sebze karışımları (dondurulmuş)	MUAF		
0711.20.10	Zeytin, yemeklik (geçici konserve)	MUAF		
0711.20.90	Zeytin; yağlık (geçici konserve)	X		
0711.40.00	Hıyarlar ve kornişonlar (geçici konserve)	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0711.51.00	Mantar; agaricus cinsi (geçici konserve)	0.00% + 159.00 GBP / 100 kg / net süzülmüş ağırlık		
0711.59.00	Diğer mantar ve domalanlar (geçici konserve)	MUAF		
0711.90.10	Capsicum ve pimenta cinsi meyveler (tatlı biber hariç) (geçici konserve)	MUAF		
0711.90.30	Tatlı mısır (geçici konserve)	0.00% + 7.80 GBP / 100 kg / net süzülmüş ağırlık		
0711.90.50	Soğanlar (geçici konserve)	MUAF		
0711.90.70	Kebere (geçici konserve)	MUAF		
0711.90.80	Diğer sebzeler (geçici konserve)	MUAF		
0711.90.90	Sebze karışımları (geçici konserve)	MUAF		
0712.20.00	Soğanlar (kurutulmuş)	MUAF		
0712.31.00	Agaricus cinsi mantarlar (kurutulmuş)	MUAF		
0712.32.00	Yahudi kulağı (kurutulmuş)	MUAF		
0712.33.00	Jöle mantarı (kurutulmuş)	MUAF		
0712.39.00	Diğer mantar ve domalanlar (kurutulmuş)	MUAF		
0712.90.05	Patates (kurutulmuş)	MUAF		
0712.90.11	Tatlı mısır (tohumluk) (melez) (kurutulmuş)	MUAF		
0712.90.19	Tatlı mısır; diğer (kurutulmuş)	X		
0712.90.30	Domates (kurutulmuş)	MUAF		
0712.90.50	Havuç (kurutulmuş)	MUAF		
0712.90.90	Diğer sebzeler ve sebze karışımları (kurutulmuş)	MUAF		
0713.10.10	Bezelye; kabuksuz (kuru) tohumluk	MUAF		
0713.10.90	Bezelyesi; kabuksuz (kuru) diğer	MUAF		
0713.20.00	Nohut; kabuksuz (kuru)	MUAF		
0713.31.00	Vigla mango türü fasulye (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	MUAF		
0713.32.00	Küçük kırmızı fasulye (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	MUAF		
0713.33.10	Adi fasulye (beyaz fasulye dâhil) kabuksuz (kuru) tohumluk	MUAF		
0713.33.90	Adi fasulye (beyaz fasulye dâhil) kabuksuz (kuru) diğer	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0713.34.00	Bambara Fasulyesi (Vigna subterranea or Voandzeia subterranea); kuru	MUAF		
0713.35.00	Börülce (Vigna unguiculata); kuru	MUAF		
0713.39.00	Diğer fasulyeler; kabuksuz (kuru)	MUAF		
0713.40.00	Mercimekler; kabuksuz (kuru)	MUAF		
0713.50.00	Bakla, at baklası; kabuksuz (kuru)	MUAF		
0713.60.00	Güvercin bezelye (Cajanus cajan); kuru	MUAF		
0713.90.00	Diğer baklagiller; kabuksuz (kuru)	MUAF		
0714.10.00	Manyok (cassava)	X		
0714.20.10	Tatlı patates taze, bütün (insan gıdası olarak kullanılmaya uygun halde)	MUAF		
0714.20.90	Tatlı patates; diğer	X		
0714.30.00	Hint Patatesi (Dioscorea spp.); taze, soğutulmuş, dondurulmuş veya kurutulmuş	X		
0714.40.00	Kulkas Kökü (Taro) (Colocasia spp.); taze, soğutulmuş, dondurulmuş veya kurutulmuş	X		
0714 50.00	Yautiya (Xanthosoma spp.); taze, soğutulmuş, dondurulmuş veya kurutulmuş	X		
0714.90.20	Ararot ve salep kökleri ve yüksek oranda nişasta içeren benzeri kök ve yumrular	X		
0714.90.90	Diğer nişastalı kök ve yumrular	MUAF		
0801.11.00	Hindistan cevizi (kurutulmuş)	MUAF		
0801.12.00	Hindistan cevizi; iç kabuklu (endokarp), taze	MUAF		
0801.19.00	Hindistan cevizi (taze)	MUAF		
0801.21.00	Brezilya cevizi; kabuklu (taze/kurutulmuş)	MUAF		
0801.22.00	Brezilya cevizi; kabuksuz (taze/kurutulmuş)	MUAF		
0801.31.00	Kaju cevizi; kabuklu (taze/kurutulmuş)	MUAF		
0801.32.00	Kaju cevizi; kabuksuz (taze/kurutulmuş)	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0802.11.10	Acı badem; kabuklu (taze/kurutulmuş)	MUAF		
0802.11.90	Diğer bademler; kabuklu (taze/kurutulmuş)	MUAF		
0802.12.10	Acı bademler; kabuksuz (taze/kurutulmuş)	MUAF		
0802.12.90	Diğer bademler; kabuksuz (taze/kurutulmuş)	MUAF		
0802.21.00	Fındık; kabuklu (taze/kurutulmuş)	3,00%		
0802.22.00	Fındık;kabuksuz (taze/kurutulmuş)	3,00%		
0802.31.00	Ceviz; kabuklu (taze/kurutulmuş)	MUAF		
0802.32.00	Ceviz; kabuksuz (taze/kurutulmuş)	MUAF		
0802.41.00	Kestane; kabuklu (taze/kurutulmuş)	MUAF		
0802.42.00	Kestane; kabuksuz (taze/kurutulmuş)	MUAF		
0802.51.00	Antep Fıstığı; kabuklu (taze/kurutulmuş)	MUAF		
0802.52.00	Antep fıstığı; kabuksuz (taze/kurutulmuş)	MUAF		
0802.61.00	Avustralya fındığı; kabuklu (taze/kurutulmuş)	MUAF		
0802.62.00	Avustralya fındığı; kabuksuz (taze/kurutulmuş)	MUAF		
0802.70.00	Kola cevizi; (taze/kurutulmuş)	MUAF		
0802.80.00	Arek cevizi; (taze/kurutulmuş)	MUAF		
0802.90.10	Pekan cevizi; (taze/kurutulmuş)	MUAF		
0802.90.50	Çam fıstığı	MUAF		
0802.90.85	Diğer sert kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş)	MUAF		
0803.10.10	Muz (plantain); taze	MUAF		
0803.10.90	Muz (plantain); kurutulmuş	MUAF		
0803.90.10	Muz (plantain hariç); taze	X		
0803.90.90	Muz (plantain hariç); kurutulmuş	MUAF		
0804.10.00	Hurma (taze/kurutulmuş)	MUAF		
0804.20.10	İncir (taze)	MUAF		
0804.20.90	İncirler (kurutulmuş)	MUAF		
0804.30.00	Ananas (taze/kurutulmuş)	MUAF		
0804.40.00	Avokado armudu (taze/kurutulmuş)	MUAF		
0804.50.00	Guava armudu, mango ve mangost (taze/kurutulmuş)	MUAF		

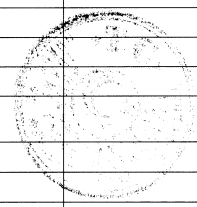

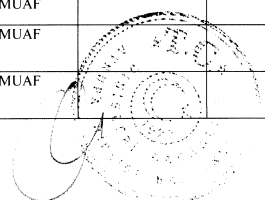

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0805.10.22	Navel (göbekli) portakallar; tatlı, taze	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
0805.10.24	Beyaz portakallar; tatlı, taze	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
0805.10.28	Diğer portakallar; tatlı, taze	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
0805.10.80	Portakal (kurutulmuş)	MUAF		
0805.21.10	Mandarin (Satsuma); taze veya kurutulmuş	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
0805.21.90	Mandarin (Satsuma HARİÇ); taze veya kurutulmuş	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
0805.22.00	Klemantin; taze veya kurutulmuş	-	-	
0805.22.00.11	Taze	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
0805.22.00.19	Diğer	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
0805.22.00.20	Taze	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
0805.22.00.90	Diğer	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
0805.29.00	Vilking ve benzeri turunçgil melezleri; taze veya kurutulmuş	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
0805.40.00	Greyfurt (pomelolar dâhil) (taze/kurutulmuş)	MUAF		
0805.50.10	Limon (Citrus limon, Citrus limonum) (taze/kurutulmuş)	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
0805.50.90	Tatlı limon (Citrus aurantifolia, Citrus latifolia) (taze/kurutulmuş)	MUAF		
0805.90.00	Diğer turunçgiller (taze/kurutulmuş)	MUAF		
0806.10.10	Üzüm (taze)/sofralık	-	-	
0806.10.10.05	Emperor cinsinden olanlar (Vitis vinifera c.v.), 1 Ocak'tan 31 Ocak'a kadar ve 1 Aralık'tan 31 aralık'a kadar	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
0806.10.10.90	Diğer	-		
Ex. 0806.10.10.90	15 Kasım'dan 30 Nisan'a kadar ve 18 Haziran'dan 31 Temmuz'a kadar olanlar	GİRİŞ FİYATI		Muamele 15 Kasım'dan 30 Nisan'a kadar ve 18 Haziran'dan 31 Temmuz'a kadar uygulanır; 3 sayılı Not'a bakınız

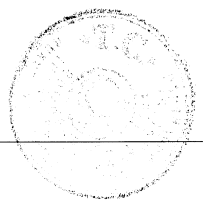

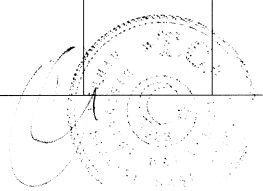

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
Ex. 0806.10.10.90	1 Mayıs'tan 17 Haziran'a kadar ve 1 Ağustos'tan 14 Kasım'a kadar olanlar	X	TRQ-08	Muamele 1 Mayıs'tan 17 Haziran'a kadar ve 1 Ağustos'tan 14 Kasım'a kadar uygulanır
0806.10.90	Üzüm; diğerleri; sofralık olmayan (taze)	MUAF		
0806.20.10	Üzüm; korint (kurutulmuş)	MUAF		
0806.20.30	Üzüm; sultani (kurutulmuş)	MUAF		
0806.20.90	Üzüm, diğerleri (kurutulmuş)	MUAF		
0807.11.00	Karpuzlar (taze)	-	-	
Ex. 0807.11.00	1 Nisan'dan 15 Haziran'a kadar olanlar	MUAF		Muamele 1 Nisan'dan 15 Haziran'a kadar uygulanır
Ex. 0807.11.00	16 Haziran'dan 31 Mart'a kadar olanlar	X	TRQ-09	Muamele 16 Haziran'dan 31 Mart'a kadar uygulanır; Tarife Kontenjanı askıya alınmıştır
0807.19.00	Kavunlar (taze)	-	-	
Ex. 0807.19.00	1 Kasım'dan 31 Mayıs'a kadar olanlar	MUAF		Muamele 1 Kasım'dan 31 Mayıs'a kadar uygulanır
Ex. 0807.19.00	1 Haziran'dan 31 Ekim'e kadar olanlar	X		Muamele 1 Haziran'dan 31 Ekim'e kadar uygulanır
0807.20.00	Papaya (taze)	MUAF		
0808.10.10	Elma; şaraplık (taze)yığın halinde, 16 Eylül'den 15 Aralık'a kadar	MUAF		
0808.10.80	Elma, diğerleri (taze)	-	-	
0808.10.80.10	Şaraplık elmalar	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
0808.10.80.20	Fuji cinsinden olanlar	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
0808.10.80.90	Diğer	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
0808.30.10	Şaraplık armut, yığın halinde, 1 Ağustos'tan 31 Aralık'a kadar (taze)	MUAF		
0808.30.90	Diğer armut (taze)	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0808.40.00	Ayva (taze)	MUAF		
0809.10.00	Kayısı (zerdali dâhil) (taze)	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
0809.21.00	Vişne (Prunus cerasus) (taze)	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
0809.29.00	Kiraz (taze)	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
0809.30.10	Nektarinler (taze)	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
0809.30.90	Şeftali (taze)	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
0809.40.05	Erik (taze)	-	-	
Ex. 0809.40.05	1 Mayıs'tan 15 Haziran'a kadar olanlar	GİRİŞ FİYATI		Muamele 1 Mayıs'tan 15 Haziran'a kadar uygulanır; 3 sayılı Not'a bakınız
Ex. 0809.40.05	16 Haziran'dan 30 Nisan'a kadar olanlar	X		Muamele 16 Haziran'dan 30 Nisan'a kadar uygulanır
0809.40.90	Çakal eriği (taze)	MUAF		
0810.10.00	Çilek (taze)	MUAF		
0810.20.10	Ahududu (taze)	MUAF		
0810.20.90	Böğürtlen, dut, loganberrier (taze)	MUAF		
0810.30.10	Siyah Frenk üzümü (taze)	MUAF		
0810.30.30	Kırmızı Frenk üzümü (taze)	MUAF		
0810.30.90	Diğer üzümler (taze)	MUAF		
0810.40.10	Noktalı kırmızı yaban mersinleri (Vaccinium vitis-idea türü meyve) (taze)	MUAF		
0810.40.30	Adi yaban mersini (taze) (Vaccinium myrtillus)	MUAF		
0810.40.50	İri meyveli bataklık yaban mersini (Vaccinium macrocarpan) ve bataklık yaban mersini (Vaccinium corymbosum) (taze)	MUAF		
0810.40.90	Yaban mersininin diğer kültür cinsleri (taze)	MUAF		
0810.50.00	Kivi (taze)	MUAF		
0810.60.00	Durain (taze)	MUAF		
0810.70.00	Persimmon (Trabzon hurması) (taze)	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0810.90.20	Demirhindi, mahun elması, ekmek ağacı, sapodillo ve çarkıfelek meyvesi, karambola ve pitahaya (taze)	MUAF		
0810.90.75	Nar, muşmula, kuşburnu ve taze diğer meyveler	MUAF		
0811.10.11	Çilek; şeker oranı >% 13 (ilave şeker içeren)	0.00% + 7.00 GBP / 100 kg	TRQ-10	
0811.10.19	Çilek; şeker oranı =<%13 (ilave şeker içeren)	MUAF		
0811.10.90	Diğer çilekler (ilave şeker içermeyen)	MUAF		
0811.20.11	Ahududu, böğürtlen, dut, loganberrier, siyah, beyaz ve kırmızı frenk ve Bektaşi üzümü; şek.oranı >%13 (il. şek. içeren)	0.00% + 7.00 GBP / 100 kg	TRQ-10	
0811.20.19	Ahududu, böğürtlen, dut, loganberrier siyah, beyaz ve kırmızı frenk ve Bektaşi üzümü; şek.oranı =<%13 (il. şek. içeren)	MUAF		
0811.20.31	Ahududu; diğer (ilave şeker içermeyen)	MUAF		
0811.20.39	Siyah Frenk üzümü; diğer (ilave şeker içermeyen)	MUAF		
0811.20.51	Kırmızı Frenk üzümü; diğer (ilave şeker içermeyen)	MUAF		
0811.20.59	Böğürtlen, dut ve loganberrier; diğer (ilave şeker içermeyen)	MUAF		
0811.20.90	Beyaz Frenk üzümü ve Bektaşi üzümü (ilave şeker içermeyen)	MUAF		
0811.90.11	Tropikal meyveler ve sert kabuklu tropikal meyveler; şeker oranı >%13 (ilave şeker içeren)	0.00% + 4.40 GBP / 100 kg		
0811.90.19	Meyveler ve sert kabuklu meyveler; şeker oranı >%13 (ilave şeker içeren)	0.00% + 7.00 GBP / 100 kg	TRQ-10	
0811.90.31	Tropikal meyveler ve sert kabuklu tropikal meyveler; şeker oranı =<%13 (ilave şeker içeren)	MUAF		
0811.90.39	Meyveler ve sert kabuklu meyveler; şeker oranı =<%13 (ilave şeker içeren)	MUAF		
0811.90.50	Adi yaban mersini (ilave şeker içermeyen)	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0811.90.70	Vaccinium myrtilloides ve vaccinium angustifolium türü meyveler (ilave şeker içermeyen)	MUAF		
0811.90.75	Vişne (prunus cerasus) (ilave şeker içermeyen)	MUAF		
0811.90.80	Kiraz (ilave şeker içermeyen)	MUAF		
0811.90.85	Tropikal meyveler ve sert kabuklu tropikal meyveler (ilave şeker içermeyen)	MUAF		
0811.90.95	Diğer meyveler ve sert çekirdekli meyveler (ilave şeker içermeyen)	MUAF		
0812.10.00	Kiraz, vişne (geçici konserve edilmiş)	MUAF		
0812.90.25	Kayısı (zerdali dâhil), portakal; geçici konserve edilmiş	MUAF		
0812.90.30	Papaya (geçici konserve edilmiş)	MUAF		
0812.90.40	Adi yaban mersini (geçici konserve edilmiş)	MUAF		
0812.90.70	Guava, mango, çarkıfelek meyvesi vb.sert kabuklu tropikal meyveler (geçici konserve edilmiş)	MUAF		
0812.90.98	Meyveler ve sert çekirdekli meyveler; diğer (geçici olarak konserve edilmiş)	MUAF		
0813.10.00	Kayısı (zerdali dâhil) kurutulmuş	MUAF		
0813.20.00	Erik (kurutulmuş)	MUAF		
0813.30.00	Elma (kurutulmuş)	MUAF		
0813.40.10	Şeftali (nektarınlar dâhil) (kurutulmuş)	MUAF		
0813.40.30	Armut (kurutulmuş)	MUAF		
0813.40.50	Papaya (kurutulmuş)	MUAF		
0813.40.65	Demirhindi, mahun elması, ekmek ağacı, sapodillo ve çarkıfelek meyvesi, karambola ve pitahaya (kurutulmuş)	MUAF		
0813.40.95	Diğer meyveler (kurutulmuş) (0801 ila 0806 poz.hariç)	MUAF		
0813.50.12	Papaya, demirhindi, çarkıfelek meyvesi vb. meyve karışımları (kurutulmuş) eriksiz	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0813.50.15	Diğer meyve karışımları (kurutulmuş) eriksiz olanlar (0801 ila 0806 poz.hariç)	MUAF		
0813.50.19	Diğer meyve karışımları (kurutulmuş) erikli	MUAF		
0813.50.31	Diğer sert kabuklu tropikal meyve karışımları (kurutulmuş)	MUAF		
0813.50.39	Hurma, muz, ananas, avokado armudu, vb. (0801 ve 0802'de kilerin)karışımlar (kurutulmuş)	MUAF		
0813.50.91	Sert kabuklu meyvelerin karışımları; erik/incir içermeyen (kurutulmuş)	MUAF		
0813.50.99	Diğer sert kabuklu/kurutulmuş meyve karışımları	MUAF		
0814.00.00	Turunçgillerin, kavunların (karpuzlar dâhil) kabukları (taze/dondurulmuş/kurutulmuş vs.)	MUAF		
0901.11.00	Kahve (kafeini alınmamış, kavrulmamış)	MUAF		
0901.12.00	Kahve (kafeini alınmış, kavrulmamış)	MUAF		
0901.21.00	Kahve (kafeini alınmamış, kavrulmuş)	MUAF		
0901.22.00	Kahve (kafeini alınmış, kavrulmuş)	MUAF		
0901.90.10	Kahve kabuk ve kapçıkları	MUAF		
0901.90.90	Kahve içeren ve kahve yerine kullanılan maddeler	MUAF		
0902.10.00	Yeşil çay (fermente edilmemiş) (<=3 kg. hazır ambalajlarda)	MUAF		
0902.20.00	Yeşil çay (fermente edilmemiş) (> 3 kg. hazır ambalajlarda)	MUAF		
0902.30.00	Siyah çay; fermente edilmiş veya kısmen fermante edilmiş, <=3 kg, hazır ambalajlarda	MUAF		
0902.40.00	Siyah çay; fermente edilmiş veya kısmen fermante edilmiş, >3 kg, hazır ambalajlarda	MUAF		
0903.00.00	Paraguay çayı	MUAF		
0904.11.00	Karabiber; kurutulmuş/ezilmemiş/öğütülmemiş	MUAF		

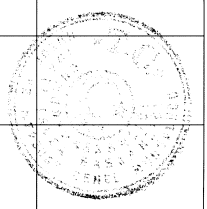

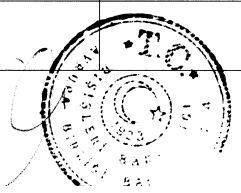

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0904.12.00	Karabiber; kurutulmuş/ezilmiş/öğütülmüş	MUAF		
0904.21.10	Tatlı biberler (Capsicum ve Pimenta cinsi); kurutulmuş, ezilmemiş, öğütülmemiş	MUAF		
0904.21.90	Kırmızı biber, yenibahar ve acı diğer biberler; kurutulmuş, ezilmemiş, öğütülmemiş	MUAF		
0904.22.00	Kırmızı biber, yenibahar ve diğer biberler; ezilmiş veya öğütülmüş	MUAF		
0905.10.00	Vanilya; ezilmemiş, öğütülmemiş	MUAF		
0905.20.00	Vanilya; ezilmiş veya öğütülmüş	MUAF		
0906.11.00	Tarçın (ezilmemiş/öğütülmemiş)	MUAF		
0906.19.00	Tarçın ağacının çiçekleri (ezilmemiş/öğütülmemiş)	MUAF		
0906.20.00	Tarçın ve tarçın ağacı çiçekleri (ezilmiş/öğütülmüş)	MUAF		
0907.10.00	Karanfil (bütün halindeki meyve, tane ve sapları); ezilmemiş, öğütülmemiş	MUAF		
0907.20.00	Karanfil (bütün halindeki meyve, tane ve sapları); ezilmiş veya öğütülmüş	MUAF		
0908.11.00	Küçük Hindistan cevizi; ezilmemiş, öğütülmemiş	MUAF		
0908.12.00	Küçük Hindistan cevizi; ezilmiş veya öğütülmüş	MUAF		
0908.21.00	Küçük Hindistan cevizi kabuğu; ezilmemiş, öğütülmemiş	MUAF		
0908.22.00	Küçük Hindistan cevizi kabuğu; ezilmiş veya öğütülmüş	MUAF		
0908.31.00	Kakule; ezilmemiş, öğütülmemiş	MUAF		
0908.32.00	Kakule; ezilmiş veya öğütülmüş	MUAF		
0909.21.00	Kişniş tohumları; ezilmemiş, öğütülmemiş	MUAF		
0909.22.00	Kişniş tohumları; ezilmiş veya öğütülmüş	MUAF		
0909.31.00	Kimyon tohumları; ezilmemiş, öğütülmemiş	MUAF		
0909.32.00	Kimyon tohumları; ezilmiş veya öğütülmüş	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
0909.61.00	Anason ve Çin anasonu tohumları, Karaman kimyonu tohumları, rezene tohumları, ardıç meyveleri; ezilmemiş, öğütülmemiş	MUAF		
0909.62.00	Anason ve Çin anasonu tohumları, Karaman kimyonu tohumları, rezene tohumları, ardıç meyveleri; ezilmiş veya öğütülmüş	MUAF		
0910.11.00	Zencefil; ezilmemiş, öğütülmemiş	MUAF		
0910.12.00	Zencefil; ezilmiş veya öğütülmüş	MUAF		
0910.20.10	Safran (ezilmemiş/öğütülmemiş)	MUAF		
0910.20.90	Safran (ezilmiş, öğütülmüş)	MUAF		
0910.30.00	Zerdeçal (curcuma)	MUAF		
0910.91.05	Köri	MUAF		
0910.91.10	Baharat karışımları (ezilmemiş, öğütülmemiş)	MUAF		
0910.91.90	Baharat karışımları (ezilmiş, öğütülmüş)	MUAF		
0910.99.10	Çemen (boy otu tohumları)	MUAF		
0910.99.31	Yaban kekiği (Thymus serpyllum) (ezilmemiş, öğütülmemiş)	MUAF		
0910.99.33	Diğer kekik (ezilmemiş, öğütülmemiş)	MUAF		
0910.99.39	Kekik (ezilmiş/öğütülmüş)	MUAF		
0910.99.50	Defne yaprakları	MUAF		
0910.99.91	Diğer baharat (ezilmemiş/öğütülmemiş)	MUAF		
0910.99.99	Diğer baharat (ezilmiş/öğütülmüş)	MUAF		
1001.11.00	Makarnalık buğday (durum buğdayı); tohumluk	MUAF		
1001.19.00	Makarnalık buğday (durum buğdayı); tohumluk olmayan	MUAF		
1001.91.10	Kaplıca (kızıl) buğday; tohumluk	MUAF		
1001.91.20	Adi buğday ve mahlut; tohumluk	X		
1001.91.90	Tohumluk diğer buğdaylar	X		
1001.99.00	Adi buğday, mahlut, kaplıca (kızıl) buğday; tohumluk olmayan	X		
1002.10.00	Çavdar; tohumluk	MFN - max 9.7 GBP / ton		4 sayılı Not'a bakınız

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
1002.90.00	Çavdar; tohumluk olmayan	MFN - max 9.7 GBP / ton		4 sayılı Not'a bakınız
1003.10.00	Arpa; tohumluk	X		
1003.90.00	Arpa; tohumluk olmayan	X		
1004.10.00	Yulaf; tohumluk	X		
1004.90.00	Yulaf; tohumluk olmayan	X		
1005.10.13	Mısır (üçlü melez; tohumluk)	MUAF		
1005.10.15	Mısır (tek melez; tohumluk)	MUAF		
1005.10.18	Mısır (diğer melezler; tohumluk)	MUAF		
1005.10.90	Mısır (diğer tohumluk)	X		
1005.90.00	Mısır (diğer)	X		
1006.10.10	Pirinç (çeltik, tohumluk olanlar)	MUAF		
1006.10.30	Pirinç (yuvarlak taneli, kavuz içinde (çeltik)); tohumluk olanlar HARİÇ	X		
1006.10.50	Pirinç (orta taneli, kavuz içinde (çeltik)); tohumluk olanlar HARİÇ	X		
1006.10.71	Pirinç (uzun taneli, 2< uzunluk/genişlik oranı <3, kavuz içinde (çeltik)); tohumluk olanlar HARİÇ	X		
1006.10.79	Pirinç (uzun taneli, uzunluk/genişlik oranı >=3, kavuz içinde (çeltik)); tohumluk olanlar HARİÇ	X		
1006.20.11	Pirinç (kavuzu çıkarılmış, yuvarlak taneli, yarı haşlanmış)	X		
1006.20.13	Pirinç (kavuzu çıkarılmış, orta taneli, yarı haşlanmış)	X		
1006.20.15	Pirinç (kavuzu çıkarılmış, uzun taneli, yarı haşlanmış, 2< uzunluk/genişlik oranı <3)	X		
1006.20.17	Pirinç (kavuzu çıkarılmış, uzun taneli, yarı haşlanmış, uzunluk/genişlik oranı eşit/3'ten büyük olanlar)	X		
1006.20.92	Pirinç (kavuzu çıkarılmış, yuvarlak taneli, diğer)	X		
1006.20.94	Pirinç (kavuzu çıkarılmış, orta taneli, diğer)	X		
1006.20.96	Pirinç (kavuzu çıkarılmış, uzun taneli, diğer 2<uzunluk/genişlik oranı<3)	X		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
1006.20.98	Pirinç (kavuzu çıkarılmış, uzun taneli, diğer uzunluk/genişlik oranı eşit/3'ten büyük olanlar)	X		
1006.30.21	Pirinç (yuvarlak taneli, yarı haşlanmış, değirmenden geçirilmiş)	X		
1006.30.23	Pirinç (orta taneli, yarı haşlanmış, değirmenden geçirilmiş)	X		
1006.30.25	Pirinç (uzun taneli, yarı haşlanmış, yarı değirmenden geçirilmiş, 2<uzunluk/genişlik<3,)	X		
1006.30.27	Pirinç (uzun taneli, yarı haşlanmış, yarı değirmenden geçirilmiş, uzunluk/genişlik=>3)	X		
1006.30.42	Pirinç (yuvarlak taneli, diğer, yarı değirmenden geçirilmiş)	X		
1006.30.44	Pirinç (orta taneli, diğer, yarı değirmenden geçirilmiş)	X		
1006.30.46	Pirinç (uzun taneli,diğer, yarı değirmenden geçirilmiş, 2<uzunluk/genişlik<3)	X		
1006.30.48	Pirinç (uzun taneli, diğer, yarı değirmenden geçirilmiş, uzunluk/genişlik=>3,)	X		
1006.30.61	Pirinç (yuvarlak taneli, yarı haşlanmış, tam değirmenden geçirilmiş)	X		
1006.30.63	Pirinç (orta taneli, yarı haşlanmış, tam değirmenden geçirilmiş)	X		
1006.30.65	Pirinç (uzun taneli, yarı haşlanmış, tam değirmenden geçirilmiş, 2<uzunluk/genişlik<3)	X		
1006.30.67	Pirinç (uzun taneli, yarı haşlanmış, tam değirmenden geçirilmiş, uzunluk/genişlik=>3)	X		
1006.30.92	Pirinç (yuvarlak taneli, diğer, tam değirmenden geçirilmiş)	X		
1006.30.94	Pirinç (orta taneli, diğer, tam değirmenden geçirilmiş)	X		
1006.30.96	Pirinç (uzun taneli, diğer, tam değirmenden geçirilmiş, 2<uzunluk/genişlik<3)	X		

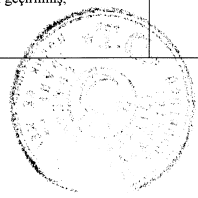

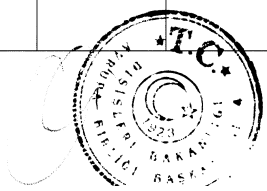

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
1006.30.98	Pirinç (uzun taneli, diğer, tam değirmenden geçirilmiş, uzunluk/genişlik=>3)	X		
1006.40.00	Pirinç; kırık	X		
1007.10.10	Tane darı (koca darı); melezler, tohumluk	MUAF		
1007.10.90	Tane darı (koca darı); melezler olmayan, tohumluk	X		
1007.90.00	Tane darı (koca darı); tohumluk olmayan	X		
1008.10.00	Kara buğday	X		
1008.21.00	Darı (cin ve kum darı); tohumluk	X		
1008.29.00	Darı (cin ve kum darı); tohumluk olmayan	X		
1008.30.00	Kuş yemi	MUAF		
1008.40.00	Çatal otu (Fonio) (Digitaria spp.)	X		
1008.50.00	Kinoa (Chenopodium quinoa)	X		
1008.60.00	Buğday ve çavdar melezi	X		
1008.90.00	Diğer hububat	X		
1101.00.11	Makarnalık (durum) buğday unu	X		
1101.00.15	Adi ve kaplıca (kızıl) buğday unu	X		
1101.00.90	Mahlut unu	X		
1102.20.10	Mısır unu; katı yağ oranı ağırlık itibariyle < = % 1, 5	X		
1102.20.90	Mısır unu; diğer	X		
1102.90.10	Arpa unu	X		
1102.90.30	Yulaf unu	X		
1102.90.50	Pirinç unu	X		
1102.90.70	Çavdar unu	X		
1102.90.90	Diğer hububat unları	X		
1103.11.10	Makarnalık buğdayın kabaca öğütülmesinden elde edilen küçük parça ve irmikler	X		
1103.11.90	Kızıl buğdayın kabaca öğütülmesinden elde edilen küçük parça ve irmikler	X		
1103.13.10	Mısırın kabaca öğütülmesinden elde edilen küçük parça ve irmik (katı yağ oranı <= % 1,5)	X		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
1103.13.90	Mısırın kabaca öğütülmesinden elde edilen küçük diğer parça ve irmikler	X		
1103.19.20	Çavdar veya arpanın kabaca öğütülmesinden elde edilen küçük parçalar ve kaba unlar	X		
1103.19.40	Yulafın kabaca öğütülmesinden elde edilen küçük parça ve irmikler	X		
1103.19.50	Pirincin kabaca öğütülmesinden elde edilen küçük parçalar ve kaba un	X		
1103.19.90	Diğer hububatın kabaca öğütülmesinden elde edilen küçük parça ve irmikler	X		
1103.20.25	Çavdar veya arpanın kabaca öğütülmesinden elde edilen pelletler	X		
1103.20.30	Yulaftan pelletler	X		
1103.20.40	Mısırdan pelletler	X		
1103.20.50	Pirinçten pelletler	X		
1103.20.60	Buğdaydan pelletler	X		
1103.20.90	Diğer hububattan pelletler	X		
1104.12.10	Yulaf; yassılaştırılmış taneler	X		
1104.12.90	Yulaf; flokon halindeki taneler	X		
1104.19.10	Buğday; yassılaştırılmış taneler ve flokon	X		
1104.19.30	Çavdardan; yassılaştırılmış taneler ve flokon	X		
1104.19.50	Mısırdan; yassılaştırılmış taneler ve flokon	X		
1104.19.61	Arpa; yassılaştırılmış taneler	X		
1104.19.69	Arpa; flokon halindeki taneler	X		
1104.19.91	Pirinç; flokon halindeki taneler	X		
1104.19.99	Diğer hububattan; yassılaştırılmış taneler ve flokon	X		
1104.22.40	Yulaf taneleri; kabuğu veya kavuzu çıkarılmış, dilimlenmiş veya iri parçalar halinde ufalanmış olsun olmasın	X		
1104.22.50	Yulaf taneleri; yuvarlatılmış	X		
1104.22.95	Diğer yulaf taneleri:	X		

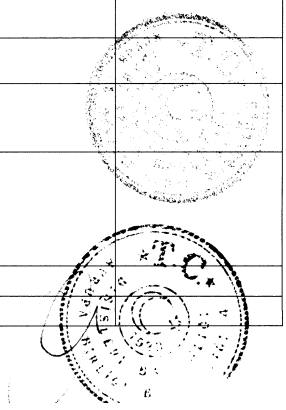

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
1104.23.40	Mısır taneleri (yuvarlatılmış)	X		
1104.23.98	Diğer mısır taneleri	X		
1104.29.04	Arpa taneleri; kabuğu veya kavuzu çıkarılmış, dilimlenmiş veya iri parçalar halinde ufalanmış olsun olmasın	X		
1104.29.05	Arpa taneleri; yuvarlatılmış	X		
1104.29.08	Diğer arpa taneleri	X		
1104.29.17	Diğer hububat taneleri; kabuğu veya kavuzu çıkarılmış, dilimlenmiş veya iri parçalar halinde ufalanmış olsun olmasın	X		
1104.29.30	Yuvarlatılmış diğer hububat taneleri	X		
1104.29.51	Buğday; sadece iri parçalar halinde ufalanmış	X		
1104.29.55	Çavdar; sadece iri parçalar halinde ufalanmış	X		
1104.29.59	Diğer hububat; sadece iri parçalar halinde ufalanmış	X		
1104.29.81	Diğer buğday taneleri	X		
1104.29.85	Diğer çavdar taneleri	X		
1104.29.89	Diğer hububat taneleri	X		
1104.30.10	Buğday embriyonları (bütün halde, yassılaştırılmış,flokon haline getirilmiş/öğütülmüş)	X		
1104.30.90	Diğer hububat embriyonları	X		
1105.10.00	Patates unu, ezmesi ve tozları	MUAF		
1105.20.00	Patates flokonları, granülleri ve pelletleri	MUAF		
1106.10.00	Bezelye, nohut, fasulye, mercimek, bakla ve diğer baklagillerin unu ve ezmesi	MUAF		
1106.20.10	Kök ve yumruların unu, ezmesi ve tozu; başka maddeler katılmış	X		
1106.20.90	Kök ve yumruların unu, ezmesi ve tozu; diğer	X		
1106.30.10	Muzdan un, ezme ve tozlar	MUAF		
1106.30.90	Diğer meyvelerin un, ezme ve tozları	MUAF		
1107.10.11	Buğday maltı; un şeklinde (kavrulmamış)	142.00 GBP / ton		
1107.10.19	Buğday maltı; diğer şekilde (kavrulmamış)	106.00 GBP / ton		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
1107.10.91	Diğer maltlar; un şeklinde (kavrulmamış)	139.00 GBP / ton		
1107.10.99	Diğer maltlar (kavrulmamış)	104.00 GBP / ton		
1107.20.00	Malt (kavrulmuş)	121.00 GBP / ton		
1108.11.00	Buğday nişastası	X		
1108.12.00	Mısır nişastası	X		
1108.13.00	Patates nişastası	X		
1108.14.00	Manyok nişastası	X		
1108.19.10	Pirinç nişastası	X		
1108.19.90	Diğer nişastalar	X		
1108.20.00	İnülin	MUAF		
1109.00.00	Buğday gluteni (kurutulmuş olsun olmasın)	X		
1201.10.00	Soya fasulyesi; tohumluk	MUAF		
1201.90.00	Soya fasulyesi (kırılmış olsun olmasın); tohumluk olmayan	MUAF		
1202.30.00	Yer fıstığı; tohumluk	MUAF		
1202.41.00	Yer fıstığı (kabuklu); tohumluk olmayan	MUAF		
1202.42.00	Yer fıstığı (Kabuksuz) (kırılmış olsun olmasın); tohumluk olmayan	MUAF		
1203.00.00	Kopra	MUAF		
1204.00.10	Keten tohumu (tohumluk)	MUAF		
1204.00.90	Keten tohumu (diğer)	MUAF		
1205.10.10	Rep/kolza tohumları; düşük erusik asitli (tohumluk)	MUAF		
1205.10.90	Rep/kolza tohumları; düşük erusik asitli (diğer)	MUAF		
1205.90.00	Rep/kolza tohumları (diğer)	MUAF		
1206.00.10	Ayçiçeği tohumu (tohumluk)	MUAF		
1206.00.91	Ayçiçeği tohumu (tohumluk olmayan); kabuksuz veya kabuklu fakat kabuğu gri beyaz çizgili	MUAF		
1206.00.99	Ayçiçeği tohumu (diğer)	MUAF		
1207.10.00	Palm meyvesi ve çekirdeği (kırılmış olsun olmasın)	MUAF		
1207.21.00	Pamuk tohumu; tohumluk	MUAF		
1207.29.00	Pamuk tohumu (kırılmış olsun olmasın); tohumluk olmayan	MUAF		
1207.30.00	Hint yağı tohumu (kırılmış olsun olmasın)	MUAF		
1207.40.10	Susam tohumu (tohumluk)	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
1207.40.90	Susam tohumu (diğer)	MUAF		
1207.50.10	Hardal tohumu (tohumluk)	MUAF		
1207.50.90	Hardal tohumu (diğer)	MUAF		
1207.60.00	Aspir (Carthamus tinctorius) tohumu	MUAF		
1207.70.00	Kavun, Karpuz tohumu	MUAF		
1207.91.10	Haşhaş tohumu (tohumluk)	MUAF		
1207.91.90	Haşhaş tohumu (diğer)	MUAF		
1207.99.20	Diğer yağlı tohumlar; tohumluk	MUAF		
1207.99.91	Kenevir (kendir) tohumu (diğer)	MUAF		
1207.99.96	Diğer yağlı tohumlar; tohumluk olmayan	MUAF		
1208.10.00	Soya fasulyesinin unu ve kaba unu	MUAF		
1208.90.00	Diğer yağlı tohum ve meyvelerin un ve küspeleri (hardal hariç)	MUAF		
1209.10.00	Şeker pancarı tohumu	MUAF		
1209.21.00	Yonca tohumu	MUAF		
1209.22.10	Kırmızı üçgül tohumu (Trifolium protense L.)	MUAF		
1209.22.80	Diğer üçgül tohumları	MUAF		
1209.23.11	Çayır tohumları(Festuca pratensis Huds.)	MUAF		
1209.23.15	Kırmızı çayır otu tohumları (Festuca rubra L.)	MUAF		
1209.23.80	Diğer çayır otu tohumları	MUAF		
1209.24.00	Kentucky mavi otu tohumu	MUAF		
1209.25.10	İtalyan çimi tohumu (westerwold dâhil) (Lolium multiflorum Lam.)	MUAF		
1209.25.90	İngiliz çimi tohumu (Lolium perenne L.)	MUAF		
1209.29.45	Çayır kelp kuyruğu otu, Fiğ, Poa palustris L., Poa trivialis L., domuz ayrığı, tavus otları tohumları	MUAF		
1209.29.50	Acı bakla tohumu	MUAF		
1209.29.60	Hayvan yemi olan pancar tohumu (Beta vulgaris var.alba)	MUAF		
1209.29.80	Diğer yem bitkilerinin tohumları	MUAF		
1209.30.00	Genellikle çiçekler için yetiştirilen otsu bitkilerin tohumları	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
1209.91.30	Salata pancarı veya kırmızı pancar tohumu (Beta vulgaris var. conditiva)	MUAF		
1209.91.80	Kabak, domates, hıyar, soğan, havuç, marul, karnabahar, maydanoz, ıspanak, bamya, biber ve diğer sebze tohumları	MUAF		
1209.99.10	Orman ağaçlarının tohumları	MUAF		
1209.99.91	Genellikle çiçekleri için yetiştirilen bitkilerin tohumları (1209.30 00 00 00 hariç)	MUAF		
1209.99.99	Diğer bitkilerin tohumları	MUAF		
1210.10.00	Şerbetçi otu kozalakları (dane, toz/pellet şekline getirilmemiş)	MUAF		
1210.20.10	Lüpülin; lüpülinle zenginleştirilmiş şerbetçi otu kozalakları (dane, toz/pellet)	MUAF		
1210.20.90	Şerbetçi otu kozalakları; diğer (dane, toz/pellet)	MUAF		
1211.20.00	Ginseng kökü	MUAF		
1211.30.00	Koka yaprağı	MUAF		
1211.40.00	Haşhaş kellesi	MUAF		
1211.50.00	Efedra (Ephedra)	MUAF		
1211.90.30	Tonka fasulyesi	MUAF		
1211.90.86	Diğer bitki ve bitki kısımları (tohum ve meyveleri dâhil)	MUAF		
1212.21.00	Deniz otları ve diğer algler (İnsan tüketimine elverişli)	MUAF		
1212.29.00	Deniz otları ve diğer algler; İnsan tüketimine elverişli olmayan	MUAF		
1212.91.20	Şeker pancarı; kurutulmuş/toz halinde	X		
1212.91.80	Şeker pancarı; diğer	X		
1212.92.00	Keçiboynuzu (harnup)	MUAF		
1212.93.00	Şeker kamışı	X		
1212.94.00	Hindiba kökleri	MUAF		
1212.99.41	Keçiboynuzu tohumu (soyulmamış/ezilmemiş/öğütülmemiş)	MUAF		
1212.99.49	Keçiboynuzu tohumu (diğer hallerde)	MUAF		
1212.99.95	İnsanların yemesine elverişli cinsten diğer meyve çekirdekleri ve çekirdek içleri	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
1213.00.00	Hububat sap ve kapçıkları (işlenmemiş) (kıyılmış, toz haline getirilmiş)	MUAF		
1214.10.00	Yonca unu ve pelletleri	MUAF		
1214.90.10	Hayvan pancarı, İsveç şalgamı ve diğer kök yemler	MUAF		
1214.90.90	Diğer hayvan yemleri	MUAF		
1301.20.00	Arap zamkı	MUAF		
1301.90.00	Tabii sakızlar, reçineler ve sakız reçineler ve yağ reçineler	MUAF		
1302.11.00	Afyondan elde edilenler (bitkisel özsu ve hülasalar)	MUAF		
1302.12.00	Meyan balı ve özü	MUAF		
1302.13.00	Şerbetçi otundan elde edilen bitkisel özsu ve hülasalar	MUAF		
1302.14.00	Efedra (Ephedra) bitkisinden elde edilen özsu ve hülasalar	MUAF		
1302.19.05	Vanilyalı yağ reçineleri	MUAF		
1302.19.70	Diğer bitkilerin özsu ve hülasaları	MUAF		
1302.20.10	Pektik/pektinatlar; kuru halde olanlar	MUAF	-	
1302.20.90	Pektik/pektinatlar; diğer hallerde	MUAF	-	
1302.31.00	Ağar; ağar	MUAF		
1302.32.10	Yapışkan sıvı, kıvam verici; keçiboynuzundan elde edilen	MUAF		
1302.32.90	Yapışkan sıvı, kıvam verici; siyam baklası tohumundan elde edilen	MUAF		
1302.39.00	Diğer bitkisel ürünlerden elde edilen yapışkan sıvı ve kıvam verici maddeler	MUAF		
1401.10.00	Bambular	MUAF		
1401.20.00	Hint kamışı	MUAF		
1401.90.00	Örgü için kullanılan diğer bitkisel maddeler	MUAF		
1404.20.00	Pamuk linteri	MUAF		
1404.90.00	Özellikle boyacılıkta/debagatta kullanılan diğer bitkisel ham maddeler	MUAF		
1501.10.10	Eritilmiş domuz yağı (lard); sınai amaçlı, (insan gıdası ürünlerin imalinde kullanılanlar hariç)	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
1501.10.90	Eritilmiş domuz yağı (lard); insan gıdası olarak kullanılan ürünlerin imalinde kullanılan	X		
1501.20.10	Diğer şekilde domuz yağı; sınai amaçlı, (insan gıdası imalinde kullanılanlar hariç)	MUAF		
1501.20.90	Domuzların diğer yağları; insan gıdası olarak kullanılan ürünlerin imalinde kullanılan	X		
1501.90.00	Diğer kümes hayvanlarının katı yağları (02.09 ve 15.03 pozisyonlarındakiler hariç)	MUAF		
1502.10.10	Sığır, koyun veya keçilerin sıvı don yağları; sınai amaçlı,(insan gıdası imalinde kullanılanlar hariç)	MUAF		
1502.10.90	Sığır, koyun veya keçilerin diğer sıvı don yağları; insan gıdası olarak kullanılan ürünlerin imalinde kullanılan	MUAF		
1502.90.10	Sığır, koyun veya keçilerin diğer yağları; insan gıdası ürünlerin imalinde kullanılanlar hariç	MUAF		
1502.90.90	Sığır, koyun, keçi yağları (15.03 pozisyonundakiler hariç); insan gıdası olarak kullanılan ürünlerin imalinde kullanılan	MUAF		
1503.00.11	Domuz yağı stearini ve oleosterini; sınai amaçlarla kullanılan	MUAF		
1503.00.19	Domuz yağı stearini ve oleosterini; diğerleri	MUAF		
1503.00.30	Sıvı donyağı (insan gıdası olarak kullanılan ürünlerde kullanılanlar hariç)	MUAF		
1503.00.90	Domuz yağları; diğer	MUAF		
1504.10.10	Balık karaciğerlerinin sıvı yağ, fraksiyonları; a vit.=<2500 ünite	MUAF		
1504.10.91	Balık karaciğerlerinin sıvı yağ, fraksiyonları; diğer, tütün balıklarından olanlar	MUAF		
1504.10.99	Balık karaciğerlerinin sıvı yağ, fraksiyonları	MUAF		
1504.20.10	Balık yağlarının katı fraksiyonları	MUAF		
1504.20.90	Diğer balık yağları ve fraksiyonları	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
1504.30.10	Deniz memelilerinin yağlarının katı fraksiyonları	MUAF		
1504.30.90	Deniz memelilerinin yağlarının diğer fraksiyonları	MUAF		
1505.00.10	Yapağı yağı; ham	MUAF		
1505.00.90	Diğer yapağı yağı vb. elde edilen yağlı maddeler	MUAF		
1506.00.00	Diğer hayvansal yağlar vb. fraksiyonları	MUAF		
1507.10.10	Soya yağı, fraksiyonları; ham, teknik/sınai amaçlarla kullanılan	MUAF		
1507.10.90	Soya yağı, fraksiyonları; ham, diğer	MUAF		
1507.90.10	Soya yağı, fraksiyonları; diğer, teknik/sınai amaçlarla kullanılan	MUAF		
1507.90.90	Soya yağı, fraksiyonları; diğer	MUAF		
1508.10.10	Yer fıstığı yağı, fraksiyonları; ham, teknik/sınai amaçlarla kullanılanlar	MUAF		
1508.10.90	Yer fıstığı yağı, fraksiyonları; ham, diğer	MUAF		
1508.90.10	Yer fıstığı yağı, fraksiyonları; diğer, teknik/sınai amaçlarla kullanılanlar	MUAF		
1508.90.90	Yer fıstığı yağı, fraksiyonları; diğer	MUAF		
1509.10.10	Zeytinyağı; saf lampant	92.00 GBP / 100 kg		
1509.10.20	Ekstra saf zeytinyağı	93.00 GBP / 100 kg	TRQ-11	
1509.10.80	Saf zeytinyağı; lampant ve ekstra saf zeytinyağı HARİÇ	93.00 GBP / 100 kg	TRQ-11	
1509.90.00	Diğer zeytinyağı ve zeytinyağı fraksiyonları	107.00 GBP / 100 kg		
1510.00.10	Zeytinyağı; ham	83.00 GBP / 100 kg		
1510.00.90	Zeytinyağı ve fraksiyonları; diğer	127.00 GBP / 100 kg		
1511.10.10	Palm yağı; ham, teknik/sınai amaçlarla kullanılanlar	MUAF		
1511.10.90	Diğer palm yağı ve fraksiyonları; ham	MUAF		
1511.90.11	Palm yağı katı fraksiyonları; ambalajlı=<1 kg	MUAF		
1511.90.19	Palm yağı katı fraksiyonları; diğer	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
1511.90.91	Diğer palm yağı ve diğer fraksiyonları; teknik/sınai amaçlarla kullanılanlar	MUAF		
1511.90.99	Diğer palm yağı ve fraksiyonları	MUAF		
1512.11.10	Ayçiçeği tohumu veya aspir yağları, fraksiyonları (ham); teknik/sınai amaçlarla kullanılanlar	MUAF		
1512.11.91	Ayçiçeği tohumu yağı, fraksiyonları (ham); diğer amaçlarla kullanılanlar	MUAF		
1512.11.99	Aspir yağı, fraksiyonları (ham); diğer amaçlarda kullanılanlar	MUAF		
1512.19.10	Ayçiçeği tohumu yağı, fraksiyonları (ham olmayan); teknik/sınai amaçlarla kullanılanlar	MUAF		
1512.19.90	Ayçiçeği tohumu yağı (ham olmayan); diğer amaçlarla kullanılanlar	MUAF		
1512.21.10	Pamuk tohumu yağı, fraksiyonları; ham, teknik/sınai amaçlarla kullanılanlar	MUAF		
1512.21.90	Pamuk tohumu yağı, fraksiyonları; ham, diğer	MUAF		
1512.29.10	Pamuk tohumu yağı, fraksiyonları; diğer, teknik/sınai amaçlarla kullanılanlar	MUAF		
1512.29.90	Diğer pamuk tohumu yağı, fraksiyonları; diğer	MUAF		
1513.11.10	Hindistan cevizi yağı, fraksiyonları; ham, teknik, sınai amaçlı	MUAF		
1513.11.91	Hindistan cevizi yağı, fraksiyonları; ham, ambalajlı=<1 kg	MUAF		
1513.11.99	Hindistan cevizi yağı, fraksiyonları; ham, diğer	MUAF		
1513.19.11	Hindistan cevizi yağı katı fraksiyonları; ambalajlı=<1 kg	MUAF		
1513.19.19	Hindistan cevizi yağı katı fraksiyonları; diğer	MUAF		
1513.19.30	Hindistan cevizi yağı, fraksiyonları; diğer, teknik, sınai amaçlı	MUAF		
1513.19.91	Hindistan cevizi yağı, fraksiyonları; diğer, ambalajlı=<1 kg	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
1513.19.99	Hindistan cevizi yağı, fraksiyonları; diğer	MUAF		
1513.21.10	Palm çekirdeği/babassu yağı vb. fraksiyonları (ham)	MUAF		
1513.21.30	Palm çekirdeği/babassu yağı; ham, ambalajlı =<1kg	MUAF		
1513.21.90	Palm çekirdeği/babassu yağı; ham diğer	MUAF		
1513.29.11	Palm çekirdeği, babassu yağı katı fraksiyonları; diğer, ambalajlı =<1kg	MUAF		
1513.29.19	Palm çekirdeği, babassu yağı katı fraksiyonları; diğer	MUAF		
1513.29.30	Palm çekirdeği, babassu yağı katı fraksiyonları; teknik, sınai amaçlı	MUAF		
1513.29.50	Palm çekirdeği, babassu yağı, fraksiyonları; diğer, ambalajlı =<1kg	MUAF		
1513.29.90	Palm çekirdeği/babassu yağı vb. fraksiyonları (diğer)	MUAF		
1514.11.10	Rep, kolza yağı ve fraksiyonları; ham (düşük erusik asitli) (teknik/sınai amaçlı)	MUAF		
1514.11.90	Rep, kolza, yağları ve fraksiyonları; ham (düşük erusik asitli) (diğer amaçlı)	MUAF		
1514.19.10	Rep, kolza yağı ve fraksiyonları; diğer (düşük erusik asitli) (teknik/sınai amaçlı)	MUAF		
1514.19.90	Rep, kolza yağı ve fraksiyonları; diğer (düşük erusik asitli) (diğer amaçlı)	MUAF		
1514.91.10	Rep, kolza, hardal yağı ve fraksiyonları; ham (teknik/sınai amaçlı)	MUAF		
1514.91.90	Rep, kolza, hardal yağıve fraksiyonları; ham (diğer amaçlı)	MUAF		
1514.99.10	Rep, kolza, hardal yağı ve fraksiyonları; diğer (teknik/sınai amaçlı)	MUAF		
1514.99.90	Rep, kolza, hardal yağı ve fraksiyonları; diğer (diğer amaçlı)	MUAF		
1515.11.00	Keten tohumu yağı ve fraksiyonları; ham	MUAF		
1515.19.10	Keten tohumu yağı ve fraksiyonları; diğer, teknik, sınai amaçlı	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
1515.19.90	Keten tohumu yağı ve fraksiyonları; diğer, diğer amaçlı	MUAF		
1515.21.10	Mısır yağı ve fraksiyonları; ham, teknik, sınai amaçlı	MUAF		
1515.21.90	Mısır yağı ve fraksiyonları; ham, diğer	MUAF		
1515.29.10	Mısır yağı ve fraksiyonları; diğer, teknik, sınai amaçlı	MUAF		
1515.29.90	Mısır yağı ve fraksiyonları; diğer, diğer amaçlı	MUAF		
1515.30.10	Hint yağı ve fraksiyonları; dokunabilir lif, plastik madde imaline mahsus	MUAF		
1515.30.90	Hint yağı ve fraksiyonları; diğer	MUAF		
1515.50.11	Susam yağı ve fraksiyonları (ham, teknik, sınai amaçlı)	MUAF		
1515.50.19	Susam yağı ve fraksiyonları (ham, diğer)	MUAF		
1515.50.91	Susam yağı ve fraksiyonları (ham olmayan, diğer,teknik, sınai amaçlı)	MUAF		
1515.50.99	Susam yağı ve fraksiyonları (ham olmayan, diğer, diğer amaçlı)	MUAF		
1515.90.11	Jojoba yağı, Çin ağacı; outikika; mersin ağacı mumu ve japon mumu; bunların fraksiyonları	MUAF		
1515.90.21	Tütün tohumu yağı ve fraksiyonları (ham, teknik, sınai amaçlı)	MUAF		
1515.90.29	Tütün tohumu yağı ve fraksiyonları (ham, diğer)	MUAF		
1515.90.31	Tütün tohumu yağı ve fraksiyonları (ham olmayan diğer, teknik, sınai amaçlı)	MUAF		
1515.90.39	Tütün tohumu yağı ve fraksiyonları (ham olmayan diğer, diğer amaçlı)	MUAF		
1515.90.40	Diğer bitkisel yağlar (ham, teknik, sınai amaçlı)	MUAF		
1515.90.51	Diğer bitkisel yağlar (ham, ambalajlı =<1 kg)	MUAF		
1515.90.59	Diğer bitkisel yağlar (ham, diğer şekilde ambalajlanmış)	MUAF		
1515.90.60	Diğer bitkisel yağlar (diğer, teknik, sınai amaçlı)	MUAF		
1515.90.91	Diğer katı halde bitkisel yağlar (ham olmayan diğer, ambalajlı =<1 kg)	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
1515.90.99	Diğer katı halde bitkisel yağlar (diğer şekilde ambalajlanmış)	MUAF		
1516.10.10	Hayvansal yağlar vb. fraksiyonları (ambalajlı <=1 kg)	MUAF		
1516.10.90	Hayvansal yağlar vb. fraksiyonları (ambalajlı >1 kg)	MUAF		
1516.20.10	Hidrojene Hint yağı (opalwax)	MUAF		
1516.20.91	Bitkisel yağlar vb. fraksiyonları (ambalajlı, <= 1 kg)	MUAF		
1516.20.95	Teknik ve sınai amaçla kullanılan yağlar (ambalajlı>1 kg)	MUAF		
1516.20.96	Diğer yağlar; serbest yağ asitleri<% 50, ambalajlı>1 kg)	MUAF		
1516.20.98	Teknik ve sınai amaçlı yağlar; serbest yağ asitleri>=% 50 (ambalajlı>1 kg)	MUAF		
1517.10.10	Margarin (sıvı margarin hariç); % 10<katı süt yağı oranı <= % 15	0.00% + 23.00 GBP / 100 kg		
1517.10.90	Margarin (sıvı margarin hariç); diğer	MUAF		
1517.90.10	Hayvansal veya bitkisel yağların karışımları veya müstahzarları; %10 < katı süt yağı oranı <= % 15	0.00% + 23.00 GBP / 100 kg		
1517.90.91	Sabit bitkisel sıvı yağlar (akışkan, karıştırılmış)	MUAF		
1517.90.93	Eşyanın kalıptan çıkarılmasında kullanılan yenilen karışım ve müstahzarlar	MUAF		
1517.90.99	Diğer sıvı yağ karışım ve müstahzarları	MUAF		
1518.00.10	Linoksin	MUAF		
1518.00.31	Teknik ve sınai amaçlı bitkisel sabit sıvı yağlar; ham, akışkan, karıştırılmış	MUAF		
1518.00.39	Teknik ve sınai amaçlı bitkisel sabit sıvı yağlar; diğer, akışkan, karıştırılmış	MUAF		
1518.00.91	Hayvansal ve bitkisel yağlar ve bunların fraksiyonları. (15.16 poz.hariç); kaynatılmış, oksitlenmiş, suyu alınmış	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
1518.00.95	Hayvansal ve bitkisel yağlar; diğerleri	MUAF		
1518.00.99	Hayvansal veya bitkisel diğer yağlar ve bunların fraksiyonlarının yenmeyen karışım veya müstahzarları	MUAF		
1520.00.00	Ham gliserin; gliserinli sular ve gliserinli lesivler	MUAF		
1521.10.00	Bitkisel mumlar	MUAF		
1521.90.10	İspermeçet (rafine edilmiş veya boyanmış olsun olmasın)	MUAF		
1521.90.91	Balmumu ve böcek mumu; ham (rafine edilmiş)	MUAF		
1521.90.99	Balmumu ve böcek mumu; diğer	MUAF		
1522.00.10	Degra	MUAF		
1522.00.31	Sabun ham maddeleri; zeytinyağı karakterine haiz sıvı yağ içerenler	X		
1522.00.39	Zeytinyağı karakterine haiz sıvı yağ içeren diğer artıklar	X		
1522.00.91	Yağ tortuları ve posaları; sabun hammaddeleri	MUAF		
1522.00.99	Yağlı maddeler veya hayvansal veya bitkisel mumların işlenmesinden meydana gelen diğer artıklar	MUAF		
1601.00.10	Sosis vb. ürünler; karaciğerden yapılanlar	MUAF		
1601.00.91	Sosis (pişirilmemiş)	X		
1601.00.99	Et, sakatat/kandan yapılmış diğer ürünler	X		
1602.10.00	Hazırlanmış/konserve edilmiş et, sakatat/kan; homojenize	MUAF		
1602.20.10	Kaz ve ördek karaciğeri; hazırlanmış/konserve edilmiş	MUAF		
1602.20.90	Diğer hayvan karaciğerlerinden müstahzarlar	MUAF		
1602 31.11	Hindi etinden müst.; sadece pişmemiş hindi eti içeren, et =>%57	MUAF		
1602.31.19	Hindi et ve sakatatından müstahzarlar; et, sakatat =>%57	MUAF		
1602.31.80	Hindinin diğer hazırlanmış veya konserve edilmiş et, sakatat veya kanı	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
1602.32.11	Hazır et, sakatat, kan; horoz/tavuktan, pişirilmemiş; et, sakatat =>%57	X		
1602.32.19	Hazır/konserve et, sakatat, kan; horoz/tavuktan, diğer; et, sakatat=>%57	MUAF		
1602.32.30	Hazır/konserve et, sakatat, kan; horoz/tavuktan, %25=<et, sakatat<%57	MUAF		
1602.32.90	Hazır/konserve et, sakatat, kan; horoz/tavuktan, et, sakatat<%25	MUAF		
1602.39.21	Hazır et, sakatat, kan; diğ.kümes hayvan.; pişirilmemiş, et, sak.=>%57	X		
1602.39.29	Hazır et, sakatat, kan; diğer kümes hayvan.; diğer, et; sakatat =>%57	MUAF		
1602.39.85	Diğer kümes hayvanlarının hazırlanmış veya konserve edilmiş et, sakatat veya kanı	MUAF		
1602.41.10	Hazır/konserve edilmiş but ve but parçaları; evcil domuzdan	X		
1602.41.90	Hazır/konserve edilmiş but ve but parçaları; diğer domuzlardan	MUAF		
1602.42.10	Hazır/konserve edilmiş kol ve kol parçaları; evcil domuzdan	X		
1602.42.90	Hazır/konserve edilmiş kol ve kol parçaları; diğer domuzlardan	MUAF		
1602.49.11	Hazır/konserve ed. bel ve parçaları; evcil domuzdan, et; sakatat=>%80	X		
1602.49.13	Hazır/konserve ed.boyun ve parçaları; evcil domuzdan, et; sakatat =>%80	X		
1602.49.15	Hazır/konserve but, kol, bel, boyun ve parça.evcil domuz, et; sakatat=>%80	X		
1602.49.19	Hazır ve konserve edilmiş diğer parçalar	X		
1602.49.30	Hazır/konserve et, sakatat, kan; evcil domuzdan, %40=< et; sakatat<%80	X		
1602.49.50	Hazır/konserve et, sakatat, kan; evcil domuzdan, et; sakatat <%40	X		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
1602.49.90	Hazır/konserve edilmiş et, sakatat, kan; diğer domuzlardan	MUAF		
1602.50.10	Hazır/konserve (sığırdan) et, sakatat karışımı	X		
1602.50.31	Hava almayan kaplarda salamura edilmiş sığır eti	MUAF		
1602.50.95	Hazır/konserve (sığırdan) et, sakatat, kan	MUAF		
1602.90.10	Hayvanların kan müstahzarları	MUAF		
1602.90.31	Hazır/konserve et, sakatat, kan; av hayvanı/tavşandan	MUAF		
1602.90.51	Hazır/konserve et, sakatat, kan; evcil domuz eti/sakatatı içeren	X		
1602.90.61	Diğ.hazır/kons.et, sak, kan; sığır eti/sakatat içeren	X		
1602.90.69	Diğer hazır/konserve et, sak, kan; sığır eti/sakat.içeren, diğer	MUAF		
1602.90.91	Koyundan hazırlanmış veya konserve edilmiş et, sakatat veya kan	MUAF		
1602.90.95	Keçiden hazırlanmış veya konserve edilmiş et, sakatat veya kan	MUAF		
1602.90.99	Diğer hazır/konserve et, sakatat, kan; diğer hayvanlardan	MUAF		
1603.00.10	Et, balık, kabuklu hayvan, yumuşakça vs. hülasa ve sular (ambalaj=<1 kg)	MUAF		
1603.00.80	Et, balık, kabuklu hayvan, yumuşakça vs. hülasa ve sular (diğer şekillerde)	MUAF		
1604.11.00	Som balıkları; müstahzar ve konserve (bütün/parça)	MUAF		
1604.12.10	Ringa balıkları; müstahzar ve konserve (bütün/parça) çift fileto	MUAF		
1604.12.91	Ringa balıklarından diğer hazır konserve ürünler; havasız kaplarda, kıyılmamış	MUAF		
1604.12.99	Ringa balıklarından diğer hazır konserve ürünler; diğer hallerde, kıyılmamış	MUAF		
1604.13.11	Sardalyalar; zeytinyağı ile hazırlanmış veya konserve edilmiş, kıyılmamış	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
1604.13.19	Sardalyalar; hazırlanmış veya konserve edilmiş, kıyılmamış, diğer	MUAF		
1604.13.90	Sardinella ve palatika ve çaça balıkları; hazırlanmış veya konserve edilmiş, kıyılmamış	MUAF		
1604.14.21	Orkinoslar (Skipjack); bitkisel yağlarla hazırlanmış/konserve edilmiş, bütün/parça halinde (kıyılmamış)	MUAF		
1604.14.26	Orkinos (Skipjack) filetoları; diğer yöntemlerle hazırlanmış/konserve edilmiş	MUAF		
1604.14.28	Orkinos (Skipjack); filetolar hariç, kıyılmamış, diğer yöntemlerle hazırlanmış/konserve edilmiş	MUAF		
1604.14.31	Sarı yüzgeçli orkinos(Thunnus albacares);bitkisel yağlarla hazırlanmış/konserve edilmiş, bütün/parça halinde(kıyılmamış)	MUAF		
1604.14.36	Sarı yüzgeçli orkinos (Thunnus albacares) filetoları; diğer yöntemlerle hazırlanmış/konserve edilmiş	MUAF		
1604.14.38	Sarı yüzgeçli orkinos (Thunnus albacares); filetolar hariç, kıyılmamış, diğer yöntemlerle hazırlanmış/konserve edilmiş	MUAF		
1604.14.41	Diğer orkinoslar ve ton balıkları; bitkisel yağlarla hazırlanmış/konserve edilmiş, bütün/parça halinde (kıyılmamış)	MUAF		
1604.14.46	Diğer orkinoslar ve ton balıklarının filetoları; diğer yöntemlerle hazırlanmış/konserve edilmiş	MUAF		
1604.14.48	Diğer orkinoslar ve ton balıkları; filetolar hariç, kıyılmamış, diğer yöntemlerle hazırlanmış/konserve edilmiş	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
1604.14.90	Palamutlar (Sarda spp.); hazırlanmış/konserve edilmiş	MUAF		
1604.15.11	Hazır/konserve edilmiş uskumru ve kolyoz türlerinin filetoları; kıyılmamış	MUAF		
1604.15.19	Hazır/konserve edilmiş uskumru ve kolyoz türlerinin diğer parçaları; kıyılmamış	MUAF		
1604.15.90	Hazır/konserve edilmiş Avustralya uskumrusu (Scomber australasicus) türleri; kıyılmamış	MUAF		
1604.16.00	Hamsiden müstahzar ve konserveler (bütün/parça)	MUAF		
1604.17.00	Yılan balıkları; bütün veya parça halinde, hazır veya konserve edilmiş	MUAF		
1604.18.00	Köpekbalığı yüzgeçleri; bütün veya parça halinde hazır veya konserve edilmiş	MUAF		
1604.19.10	Hazır/konserve edilmiş salmonidae türleri (som balıkları hariç); kıyılmamış	MUAF		
1604.19.31	Hazır/konserve edilmiş euthynnus cinsi balıkların filetoları, orkinos hariç; kıyılmamış	MUAF		
1604.19.39	Hazır/konserve edilmiş euthynnus cinsi balıkların diğer parçaları; kıyılmamış	MUAF		
1604.19.50	Hazır/konserve edilmiş tek renkli orcynopsis türü balıklar; kıyılmamış	MUAF		
1604.19.91	Hazır/konserve edilmiş diğer balık, kab.hayvan ve yumuşakça. çiğ filetoları; kırıntılarla kaplı, kıyılmamış	MUAF		
1604.19.92	Hazır/konserve edilmiş morina balıkları (Gadus morhua,Gadus ogac,Gadus macrocephalus); kıyılmamış	MUAF		
1604.19.93	Hazır/konserve edilmiş kömür balıkları (Pollachius virens); kıyılmamış	MUAF		
1604.19.94	Hazır/konserve edilmiş berlam balıkları (Merluccius spp., Urophycis spp.); kıyılmamış	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
1604.19.95	Hazır/konserve edilmiş alaska mezgitleri (Theragra chalcogramma) ve diğer mezgit balıkları (Pollachius); kıyılmamış	MUAF		
1604.19.97	Bütün veya parça halindeki diğer balıklar (kıyılmamış); hazır veya konserve edilmiş	MUAF		
1604.20.05	Surimi müstahzarları; hazırlanmış/konserve edilmiş	MUAF		
1604.20.10	Hazırlanmış veya konserve edilmiş som balıkları	MUAF		
1604.20.30	Hazırlanmış veya konserve edilmiş Salmonidaeler (som balıkları hariç)	MUAF		
1604.20.40	Hazırlanmış veya konserve edilmiş hamsiler	MUAF		
1604.20.50	Hazırlanmış veya konserve edilmiş; sardalyalar, palamut, uskumru ve kolyoz	MUAF		
1604.20.70	Hazırlanmış veya konserve edilmiş; ton balıkları, orkinoslar, euthynnus cinsi diğer balıklardan	MUAF		
1604.20.90	Hazır konserve; ringa, palamut, ve diğer balıklar	MUAF		
1604.31.00	Havyar; hazırlanmış veya konserve edilmiş	MUAF		
1604.32.00	Havyar yerine kullanılan ürünler; hazırlanmış veya konserve edilmiş	MUAF		
1605.10.00	Yengeçler (hazırlanmış/konserve edilmiş)	MUAF		
1605.21.10	Karides; hazırlanmış veya konserve edilmiş, hava almayan kaplarda, net muhteva <= 2kg	MUAF		
1605.21.90	Karides; hazırlanmış veya konserve edilmiş, hava almayan kaplarda, net muhteva > 2kg	MUAF		
1605.29.00	Karides; hazırlanmış veya konserve edilmiş, diğer kaplarda	MUAF		
1605.30.10	Istakoz eti (pişirilmiş) (hazırlanmış/konserve edilmiş)	MUAF		
1605.30.90	Istakozlar; diğer şekillerde (hazırlanmış/konserve edilmiş)	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
1605.40.00	Diğer kabuklu hayvanlar (hazırlanmış/konserve edilmiş)	MUAF		
1605.51.00	İstiridyeler; hazırlanmış veya konserve edilmiş	MUAF		
1605.52.00	Deniz tarakları (kraliçe deniz tarakları dâhil); hazırlanmış veya konserve edilmiş	MUAF		
1605.53.10	Midyeler; hazırlanmış veya konserve edilmiş, hava almayan kaplarda	MUAF		
1605.53.90	Midyeler; hazırlanmış veya konserve edilmiş, diğer kaplarda	MUAF		
1605.54.00	Mürekkep balığı ve kalamar; hazırlanmış veya konserve edilmiş	MUAF		
1605.55.00	Ahtapot; hazırlanmış veya konserve edilmiş	MUAF		
1605.56.00	Arcidae, Arcticidae, Cardiidae, Donacidae, Hiatellidae,vb.familyasına ait yumuşakçalar;hazırlanmış veya konserve edilmiş	MUAF		
1605.57.00	Deniz kulağı; hazırlanmış veya konserve edilmiş	MUAF		
1605.58.00	Salyangoz (deniz salyangozları hariç); hazırlanmış veya konserve edilmiş	MUAF		
1605.59.00	Arcidae, Arcticidae, Cardiidae, Donacidae vb familyasına ait diğer yumuşakçalar; hazırlanmış veya konserve edilmiş	MUAF		
1605.61.00	Deniz hıyarları; hazırlanmış veya konserve edilmiş	MUAF		
1605.62.00	Deniz kestanesi; hazırlanmış veya konserve edilmiş	MUAF		
1605.63.00	Denizanası; hazırlanmış veya konserve edilmiş	MUAF		
1605.69.00	Diğer su omurgasızları; hazırlanmış veya konserve edilmiş	MUAF		
1701.12.10	Pancar şekeri; rafine edilecek olanlar	X		
1701.12.90	Pancar şekeri; diğer	X		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
1701.13.10	Kamış şekeri; rafine edilecek olanlar (kuru halde sakkaroz miktarı polarimetre okuma olarak > %69 fakat < %93)	X		
1701.13.90	Kamış şekeri; diğer (kuru halde sakkaroz miktarı polarimetre okuma olarak % 69 veya daha fazla fakat %93'ten az)	X		
1701.14.10	Diğer kamış şekeri; rafine edilecek olanlar	X		
1701.14.90	Diğer kamış şekeri	X		
1701.91.00	İlave aroma/renk verici maddeler içeren şeker	X		
1701.99.10	Beyaz şeker; ilave aroma/renk verici maddeler içermeyen	X		
1701.99.90	Diğer şekerler; ilave aroma/renk verici maddeler içermeyen	X		
1702.11.00	Kuru madde üzerinden hesaplandığında (ağırlık; >= 99% loktoz içeren)	X		
1702.19.00	Kuru madde üzerinden hesaplandığında (ağırlık < 99% loktoz içeren)	X		
1702.20.10	İlave aroma/renk verici maddeler içeren katı haldeki akçaağaç şekeri	X		
1702.20.90	İlave aroma/renk verici maddeler içeren katı haldeki akçaağaç şurubu	MUAF		
1702.30.10	İzoglikoz (kuru halde ağırlık< %20 fruktoz içeren)	X		
1702.30.50	Glikoz; beyaz kristal toz halinde (aglomere edilmiş olsun olmasın) (kuru halde ağırlık< %20 fruktoz içeren)	X		
1702.30.90	Glikoz; diğerleri (kuru halde ağırlık< %20 fruktoz içeren)	X		
1702.40.10	İzoglikoz (kuru halde ağırlık en az % 20 veya daha fazla, fakat %50 den az fruktoz içeren)	X		
1702.40.90	Glikoz, glikoz şurubu (kuru halde ağırlık en az % 20 veya daha fazla, fakat %50 den az fruktoz içeren)	X		
1702.50.00	Kimyaca saf fruktoz	MUAF		
1702.60.10	İzoglikoz (kuru halde ağırlık %50'den fazla fruktoz içeren)	X		

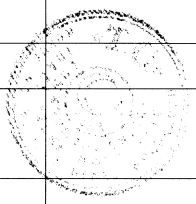

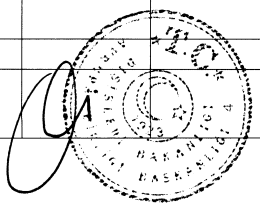

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
1702.60.80	İnülin şurubu (kuru halde ağırlık %50'den fazla fruktoz içeren)	X		
1702.60.95	Fruktoz, fruktoz şurubu (kuru halde ağırlık %50'den fazla fruktoz içeren)	X		
1702.90.10	Kimyaca saf maltoz	MUAF		
1702.90.30	İzoglikoz	X		
1702.90.50	Malto dekstrin ve malto dekstrin şurubu	X		
1702.90.71	Karamel; kuru halde ağırlık itibariyle % 50/daha fazla sakkaroz içeren	X		
1702.90.75	Karamel; toz halinde	X		
1702.90.79	Karamel; diğer	X		
1702.90.80	İnülin şurubu	X		
1702.90.95	Suni bal	X		
1703.10.00	Kamış melasları	X		
1703.90.00	Diğer melaslar	X		
1704.10.10	Ciklet; sakkaroz oranı <% 60, şeker kaplanmış/kaplanmamış	0.00% + 22.00 GBP / 100 kg MAX 17.90%	TRQ-12	
1704.10.90	Ciklet; sakkaroz oranı =>% 60, şeker kaplanmış/kaplanmamış	0.00% + 25.00 GBP / 100 kg MAX 18.20%	TRQ-12	
1704.90.10	Meyan kökü hülasaları; sakkaroz oranı>%10 fakat diğer katı madde içermeyen	MUAF		
1704.90.30	Beyaz çikolata	0.00% + 37.00 GBP / 100 kg MAX 18.90% + 13.00 GBP / 100 kg	TRQ-13	
1704.90.51	Ezmeler; net muhtevası =>1 kg, ambalajlarda (acı badem kurabiyesi dâhil)	0.00% + AC MAX 18.70% + SD	TRQ-13	6 sayılı Not'a bakınız
1704.90.55	Boğaz pastilleri ve öksürük için şekerler	0.00% + AC MAX 18.70% + SD	TRQ-13	6 sayılı Not'a bakınız
1704.90.61	Drajeler	0.00% + AC MAX 18.70% + SD	TRQ-13	6 sayılı Not'a bakınız
1704.90.65	Sakızlı ve jöleli şekercilik mamulleri (şekercilik mamulü haline getirilmiş meyva ezmeleri dâhil); kakao içermeyen	0.00% + AC MAX 18.70% + SD	TRQ-13	6 sayılı Not'a bakınız
1704.90.71	Kaynatılmış tatlılar	0.00% + AC MAX 18.70% + SD	TRQ-13	6 sayılı Not'a bakınız
1704.90.75	Karameller vb. tatlılar	0.00% + AC MAX 18.70% + SD	TRQ-13	6 sayılı Not'a bakınız

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
1704.90.81	Şekercilik mamulleri; basınçla elde edilen tabletler halinde	0.00% + AC MAX 18.70% + SD	TRQ-13	6 sayılı Not'a bakınız
1704.90.99	Diğer şekercilik mamulleri; kakao içermeyen	-	-	
1704.90.99.11	Marşmelovlar, ağırlık itibarıyla %45 veya daha az şeker içerenler (sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker dâhil)	0.00% + AC MAX 18.70% + SD	TRQ-13	6 sayılı Not'a bakınız
1704.90.99.19	Diğer	0.00% + AC MAX 18.70% + SD	TRQ-13	6 sayılı Not'a bakınız
1704.90.99.91	Helva ve lokum	0.00% + AC MAX 18.70% + SD	TRQ-13	6 sayılı Not'a bakınız
1704.90.99.99	Diğer	0.00% + AC MAX 18.70% + SD		6 sayılı Not'a bakınız
1801.00.00	Kakao dane ve kırıkları (ham/kavrulmuş, bütün/kırık)	MUAF		
1802.00.00	Kakao kabukları, iç kabukları, zarları ve diğer kakao döküntüleri	MUAF		
1803.10.00	Kakao hamuru; yağı alınmamış	MUAF		
1803.20.00	Kakao hamuru; tamamen/kısmen yağı alınmış	MUAF		
1804.00.00	Kakao yağı (katı ve sıvı)	MUAF		
1805.00.00	Kakao tozu (ilave şeker/diğer tatlandırıcı maddeler içermeyen)	MUAF		
1806.10.15	Kakao tozu; sakkaroz < % 5	MUAF		
1806.10.20	Kakao tozu; % 5=< sakkaroz < % 65	0.00% + 21.00 GBP / 100 kg	TRQ-14	
1806.10.30	Kakao tozu; % 65=< sakkaroz < % 80	0.00% + 26.00 GBP / 100 kg		
1806.10.90	Kakao tozu; sakkaroz => % 80	0.00% + 35.00 GBP / 100 kg		
1806.20.10	Çikolata ve kakao içeren gıda müstahzarları (kakao yağ/katı süt yağı=>% 31, ambalaj>2 kg)	0.00% + AC MAX 18.70% + SD	TRQ-14	6 sayılı Not'a bakınız
1806.20.30	Çikolata ve kakao içeren gıda müstahzarları (%25=<kakao yağı/katı süt yağı<% 31, ambalaj>2 kg)	0.00% + AC MAX 18.70% + SD	TRQ-14	6 sayılı Not'a bakınız
1806.20.50	Çikolata ve kakao içeren gıda müstahzarları (kakao yağı =>% 18, ambalaj>2 kg)	0.00% + AC MAX 18.70% + SD	TRQ-14	6 sayılı Not'a bakınız
1806.20.70	Sütlü çikolata kırıntıları (ambalaj>2 kg)	0.00% + AC	TRQ-14	6 sayılı Not'a bakınız

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
1806.20.80	Çikolata ve kakao içeren gıda müstahzarları (kakao ile kaplanmış, ambalaj>2 kg)	-	-	
1806.20.80.12	Çikolatalı içeceklerin hazırlanmasına kullanılmak üzere, net ağırlık itibarıyla %65 veya daha fazla 1701 91 ila 1701 99 alt pozisyonundaki ilave kamış veya pancar şekeri içerenler	0.00% + AC MAX 18.70% + SD	TRQ-14	6 sayılı Not'a bakınız
1806.20.80.19	Diğer	0.00% + AC MAX 18.70% + SD	TRQ-14	6 sayılı Not'a bakınız
1806.20.80.92	Çikolatalı içeceklerin hazırlanmasına kullanılmak üzere, net ağırlık itibarıyla %70 veya daha fazla 1701 91 ila 1701 99 alt pozisyonundaki ilave kamış veya pancar şekeri içerenler	0.00% + AC MAX 18.70% + SD		6 sayılı Not'a bakınız
1806.20.80.99	Diğer	0.00% + AC MAX 18.70% + SD		6 sayılı Not'a bakınız
1806.20.95	Kakao ve çikolata içeren diğer gıda müstahzarları (ambalaj>2 kg)	-	-	
1806.20.95.12	Çikolatalı içeceklerin hazırlanmasına kullanılmak üzere, net ağırlık itibarıyla %65 veya daha fazla 1701 91 ila 1701 99 alt pozisyonundaki ilave kamış veya pancar şekeri içerenler	0.00% + AC MAX 18.70% + SD	TRQ-14	6 sayılı Not'a bakınız
1806.20.95.19	Diğer	0.00% + AC MAX 18.70% + SD	TRQ-14	6 sayılı Not'a bakınız
1806.20.95.92	Çikolatalı içeceklerin hazırlanmasına kullanılmak üzere, net ağırlık itibarıyla %70 veya daha fazla 1701 91 ila 1701 99 alt pozisyonundaki ilave kamış veya pancar şekeri içerenler	0.00% + AC MAX 18.70% + SD		6 sayılı Not'a bakınız
1806.20.95.99	Diğer	0.00% + AC MAX 18.70% + SD		6 sayılı Not'a bakınız
1806.31.00	Diğer gıda müstahzarları; ağırlığı =< 2 kg, kakao/çikolata içeren (doldurulmuş)	0.00% + AC MAX 18.70% + SD	TRQ-14	6 sayılı Not'a bakınız
1806.32.10	Gıda müstahzarları; ağırlığı <=2 kg, kakao/çikolata içeren dondurulmamış, ilave hububat, meyve/sert kabuklu meyve içeren	0.00% + AC MAX 18.70% + SD	TRQ-14	6 sayılı Not'a bakınız

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
1901.90.11	Malt hülasası; kuru hülasa oranı =>% 90	0.00% + 15.00 GBP / 100 kg		
1901.90.19	Malt hülasası; diğer	0.00% + 12.00 GBP / 100 kg		
1901.90.91	Müstahzar gıdalar; yağsız, şekersiz, nişastasız, süt yağı <%1,5; sakkaroz = %5 veya glikoz/izoglikoz=%5	MUAF		
1901.90.95	Müstahzar gıdalar;Katı/sıvı yağ içeriği=< %30, toz halinde yağsız süt ve/veya peyniraltı suyu ve bitkisel katı/sıvı yağların karışımdan oluşan	0.00% + AC		6 sayılı Not'a bakınız
1901.90.99	Müstahzar gıdalar; esası un, ezme, nişasta/malt hülasası olan	0.00% + AC		6 sayılı Not'a bakınız
1902.11.00	Makarna; pişirilmemiş, yumurta içeren (doldurulmamış)	0.00% + 20.00 GBP / 100 kg	TRQ-16	
1902.19.10	Makarna; pişirilmemiş, ekmeklik buğday unu/irmiği içermeyen (doldurulmamış)	0.00% + 20.00 GBP / 100 kg	TRQ-16	
1902.19.90	Makarna; pişirilmemiş (doldurulmamış)	0.00% + 17.00 GBP / 100 kg	TRQ-16	
1902.20.10	Makarna (doldurulmuş) balık, yumuşakça, kabuklu hayvan vb. oranı>% 20	MUAF		
1902.20.30	Makarna (doldurulmuş, diğer, sosis, et, sakatat vb. oranı>% 20)	X		
1902.20.91	Makarna (pişirilmiş, doldurulmuş, diğer)	0.00% + 5.1.00 GBP / 100 kg	TRQ-16	
1902.20.99	Makarna (doldurulmuş); diğer	0.00% + 14.00 GBP / 100 kg	TRQ-16	
1902.30.10	Makarna; kurutulmuş	0.00% + 20.00 GBP / 100 kg	TRQ-16	
1902.30.90	Makarna; diğer	0.00% + 8.1.00 GBP / 100 kg	TRQ-16	
1902.40.10	Kuskus; hazırlanmamış	0.00% + 20.00 GBP / 100 kg	TRQ-16	
1902.40.90	Kuskus; diğer	0.00% + 8.1.00 GBP / 100 kg	TRQ-16	
1903.00.00	Tapyoka ve nişastadan hazırlanan tapyoka benzerleri	0.00% + 12.00 GBP / 100 kg		
1904.10.10	Gıda mamulleri (kabartılmış/kavrulmuş mısırdan elde edilen	0.00% + 16.00 GBP / 100 kg	TRQ-17	
1904.10.30	Gıda mamulleri (kabartılmış/kavrulmuş pirinçten elde edilen	0.00% + 38.00 GBP / 100 kg	TRQ-17	

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
1904.10.90	Gıda mamulleri (kabartılmış/kavrulmuş diğer hububattan)	0.00% + 28.00 GBP / 100 kg	TRQ-17	
1904.20.10	Hazır gıdalar; esası kavrulmamış hububat flokonları olan "Müsli" tipi müstahzarlar	0.00% + AC	TRQ-18	6 sayılı Not'a bakınız
1904.20.91	Gıda mamulleri (kavrulmuş/karıştırılmış mısırdan)	0.00% + 16.00 GBP / 100 kg	TRQ-18	
1904.20.95	Gıda mamulleri (kavrulmuş/karıştırılmış pirinçten)	0.00% + 38.00 GBP / 100 kg	TRQ-18	
1904.20.99	Gıda mamulleri (kavrulmuş/karıştırılmış diğer hububattan)	0.00% + 28.00 GBP / 100 kg	TRQ-18	
1904.30.00	Bulgur	0.00% + 21.00 GBP / 100 kg	TRQ-19	
1904.90.10	Pirinçten elde edilen gıda mamulleri	0.00% + 38.00 GBP / 100 kg	TRQ-20	
1904.90.80	Diğer hububattan elde edilen gıda mamulleri	0.00% + 21.00 GBP / 100 kg	TRQ-20	
1905.10.00	Gevrek ekmek	0.00% + 10.00 GBP / 100 kg		
1905.20.10	Zencefilli ekmek vb. (sakkaroz oranı<% 30)	0.00% + 15.00 GBP / 100 kg		
1905.20.30	Zencefilli ekmek vb. (% 30 =<sakkaroz oranı<% 50)	0.00% + 20.00 GBP / 100 kg		
1905.20.90	Zencefilli ekmek vb. (sakkaroz oranı =>% 50)	0.00% + 26.00 GBP / 100 kg		
1905.31.11	Tatlı bisküviler (gofretler çikolata/kakao içeren, ambalajlı=<85 gr)	0.00% + AC MAX 24.20% + SD	TRQ-21	6 sayılı Not'a bakınız
1905.31.19	Tatlı bisküviler (gofretler çikolata/kakao içeren, diğer)	0.00% + AC MAX 24.20% + SD	TRQ-21	6 sayılı Not'a bakınız
1905.31.30	Tatlı bisküviler (katı süt yağı =>% 8)	0.00% + AC MAX 24.20% + SD	TRQ-21	6 sayılı Not'a bakınız
1905.31.91	Çift katlı doldurulmuş bisküviler	0.00% + AC MAX 24.20% + SD	TRQ-21	6 sayılı Not'a bakınız
1905.31.99	Tatlı bisküviler; diğer	0.00% + AC MAX 24.20% + SD	TRQ-21	6 sayılı Not'a bakınız
1905.32.05	Gofret ve waffle (ağırlık itibariyle % 10'dan fazla su olan)	0.00% + AC MAX 20.70% + FD	TRQ-22	6 sayılı Not'a bakınız
1905.32.11	Gofret ve waffle (çikolata/kakao içeren, ambalajlı=<85 gr)	0.00% + AC MAX 24.20% + SD	TRQ-22	6 sayılı Not'a bakınız
1905.32.19	Waffle ve gofretler (çikolata/kakao içeren, diğer)	0.00% + AC MAX 24.20% + SD	TRQ-22	6 sayılı Not'a bakınız
1905.32.91	Waffle ve gofretler (tuzlanmış)	0.00% + AC MAX 20.70% + FD	TRQ-22	6 sayılı Not'a bakınız

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
1806.32.90	Diğer gıda müstahzarları; ağırlığı <= 2 kg, kakao/çikolata içeren (doldurulmamış)	0.00% + AC MAX 18.70% + SD	TRQ-14	6 sayılı Not'a bakınız
1806.90.11	Çikolata (alkol içeren)	0.00% + AC MAX 18.70% + SD	TRQ-14	6 sayılı Not'a bakınız
1806.90.19	Çikolata (diğerleri)	0.00% + AC MAX 18.70% + SD	TRQ-14	6 sayılı Not'a bakınız
1806.90.31	Diğer çikolata ve çikolata mamulleri (doldurulmuş)	0.00% + AC MAX 18.70% + SD	TRQ-14	6 sayılı Not'a bakınız
1806.90.39	Diğer çikolata ve çikolata mamulleri (doldurulmamış)	0.00% + AC MAX 18.70% + SD	TRQ-14	6 sayılı Not'a bakınız
1806.90.50	Şekerci mamulleri; kakaolu şekerci mamul.ve şeker yerine kullanılan maddelerd.	0.00% + AC MAX 18.70% + SD	TRQ-14	6 sayılı Not'a bakınız
1806.90.60	Ekmeğe sürülerek yenilen kakaolu ürünler	0.00% + AC MAX 18.70% + SD	TRQ-14	6 sayılı Not'a bakınız
1806.90.70	Meşrubat yapımında kullanılan kakaolu müstahzarlar	0.00% + AC MAX 18.70% + SD	TRQ-14	6 sayılı Not'a bakınız
1806.90.90	Tarifenin başka yerinde yer almayan kakao/çikolata içeren diğer gıda müstahzarları	-	-	
1806.90.90.11	Ağırlık itibariyle %70'den daha az sakkaroz içerenler (sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker dâhil)	0.00% + AC MAX 18.70% + SD	TRQ-14	6 sayılı Not'a bakınız
1806.90.90.19	Ağırlık itibariyle %70 veya daha fazla sakkaroz içerenler (sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker dâhil)	0.00% + AC MAX 18.70% + SD		6 sayılı Not'a bakınız
1806.90.90.91	Ağırlık itibariyle %70'den daha az sakkaroz içerenler (sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker dâhil)	0.00% + AC MAX 18.70% + SD	TRQ-14	6 sayılı Not'a bakınız
1806.90.90.99	Ağırlık itibariyle %70 veya daha fazla sakkaroz içerenler (sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker dâhil)	0.00% + AC MAX 18.70% + SD		6 sayılı Not'a bakınız
1901.10.00	Bebek veya küçük çocukların beslenmesinde kullanılan müstahzarlar; esası 0401-0404 pozisyonları olan (perakende)	0.00% + AC		6 sayılı Not'a bakınız
1901.20.00	Ekmek, pasta, kek, bisküvi vs. mamullerinin hazırlanmasında kullanılan karışım ve hamur	0.00% + AC	TRQ-15	6 sayılı Not'a bakınız

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
1905.32.99	Waffle ve gofretler (diğerleri)	0.00% + AC MAX 24.20% + SD	TRQ-22	6 sayılı Not'a bakınız
1905.40.10	Gevrekler	0.00% + AC	TRQ-23	6 sayılı Not'a bakınız
1905.40.90	Kızartılmış ekmek ve diğer kızartılmış mamuller	0.00% + AC	TRQ-23	6 sayılı Not'a bakınız
1905.90.10	Mayasız ekmek (matzos)	0.00% + 13.00 GBP / 100 kg	TRQ-24	
1905.90.20	Hosti, eczacılıkta kullanılan boş ilaç kapsülleri, mühür güllacı, pirinç kağıdı vb.	0.00% + 50.00 GBP / 100 kg	TRQ-24	
1905.90.30	Ekmekçi mamulleri; bal, yumurta, peynir/meyvesiz; şeker, katı yağ =<% 5	0.00% + AC	TRQ-24	6 sayılı Not'a bakınız
1905.90.45	Bisküviler	0.00% + AC MAX 20.70% + FD	TRQ-24	6 sayılı Not'a bakınız
1905.90.55	Ekmekçi mamulleri; aromalı/tuzlu ürünler	0.00% + AC MAX 20.70% + FD	TRQ-24	6 sayılı Not'a bakınız
1905.90.70	Ekmek, pasta, kek, bisküvi ve diğer ekmekçilik mamulleri (ağırlıkça >=%5 sukroz, invert şeker veya izoglikoz içerenler)	0.00% + AC MAX 24.20% + SD	TRQ-24	6 sayılı Not'a bakınız
1905.90.80	Diğer ekmekçilik ürünleri	0.00% + AC MAX 20.70% + FD		6 sayılı Not'a bakınız
2001.10.00	Hıyar ve kornişon (sirke, asetik asit/konserve edilmiş)	MUAF		
2001.90.10	Mango çeşnisi; sirke veya asetik asitle hazırlanmış veya konserve edilmiş	MUAF		
2001.90.20	Capsicum tipi biberler (tatlı veya dolmalık hariç); sirke veya asetik asitle hazırlanmış veya konserve edilmiş	MUAF		
2001.90.30	Tatlı mısır; sirke veya asetik asitle hazırlanmış veya konserve edilmiş	0.00% + 7.80 GBP / 100 kg / net süzülmüş ağırlık		
2001.90.40	Hint patatesi ve tatlı patates; sirke veya asetik asitle hazırlanmış veya konserve edilmiş	0.00% + 3.10 GBP / 100 kg / net süzülmüş ağırlık		
2001.90.50	Mantar; sirke/asetik asitle hazırlanmış, konserve edilmiş	MUAF		
2001.90.65	Zeytin; sirke/asetik asitle hazırlanmış, konserve edilmiş	MUAF		
2001.90.70	Tatlı biber; sirke/asetik asitle hazırlanmış, konserve edilmiş	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2001.90.92	Tropikal meyvalar ve palm meyvesi içi; sirke veya asetik asitle hazırlanmış veya konserve edilmiş	-	-	
2001.90.92.10	Palm meyvesi içi	MUAF		
2001.90.92.21	İlave şeker içermeyenler	MUAF		
2001.90.92.29	Diğer	MUAF		
2001.90.97	Diğer sebze ve yenilen diğer bitki parçaları; sirke/asetik asitli, konserve edilmiş	MUAF		
2002.10.10	Domates; soyulmuş; tüm/parça halinde, sirkesiz, konserve edilmiş	X	TRQ-25	
2002.10.90	Domates; diğer, tüm/parça halinde, sirkesiz, konserve edilmiş	X	TRQ-25	
2002.90.11	Domates; kuru madde <%12, ambalaj>1 kg, sirkesiz, konserve edilmiş	X	TRQ-25	
2002.90.19	Domates; kuru madde <%12, ambalaj =<1 kg, sirkesiz, konserve edilmiş	X	TRQ-25	
2002.90.31	Domates; %12=<kuru madde=<%30, ambalaj>1 kg, sirkesiz, konserve edilmiş	X	TRQ-26	Tarife kontenjanı askıdadır
2002.90.39	Domates; %12=<kuru madde=<%30, ambalaj=< 1 kg, sirkesiz, konserve edilmiş	X	TRQ-26	Tarife kontenjanı askıdadır
2002.90.91	Domates; kuru madde>%30, ambalaj>1 kg, sirkesiz, konserve edilmiş	X	TRQ-26	Tarife kontenjanı askıdadır
2002.90.99	Domates; kuru madde>%30, ambalaj=< 1 kg, sirkesiz, konserve edilmiş	X	TRQ-26	Tarife kontenjanı askıdadır
2003.10.20	Agaricus mantar (geçici olarak konserve edilmiş, tamamen pişirilmiş)	0.00% + 159.00 GBP / 100 kg / net süzülmüş ağırlık		
2003.10.30	Agaricus mantarlar (sirke/asetik asitten başka usulde hazır. konserve)	0.00% + 185.00 GBP / 100 kg / net süzülmüş ağırlık		
2003.90.10	Domalan; sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2003.90.90	Diğer mantarlar; sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş	MUAF		
2004.10.10	Patates; sadece pişirilmiş	MUAF		
2004.10.91	Patates; un, ezme.flokon haldeki müstahzar, sirkesiz, konserve edilmiş (dondurulmuş)	0.00% + AC		6 sayılı Not'a bakınız
2004.10.99	Patates; diğer, sirkesiz, konserve edilmiş (dondurulmuş)	MUAF		
2004.90.10	Tatlı mısır (zea mays var. Saccharata); sirkesiz, konserve edilmiş (dondurulmuş)	0.00% + 7.80 GBP / 100 kg / net süzülmüş ağırlık		
2004.90.30	Turşuluk lahana, kebere ve zeytin; sirkesiz, konserve edilmiş (dondurulmuş)	MUAF		
2004.90.50	Taze fasulye/bezelye; sirkesiz, konserve edilmiş (dondurulmuş)	MUAF		
2004.90.91	Soğanlar; sadece pişirilmiş	MUAF		
2004.90.98	Diğer sebzeler; sirkesiz, konserve edilmiş (dondurulmuş)	MUAF		
2005.10.00	Homojenize sebzeler; sirkesiz, konserve edilmiş (dondurulmamış)	MUAF		
2005.20.10	Patates; flokon, un, ezme haldeki müstahzarlar, sirkesiz, konserve edilmiş (dondurulmamış)	0.00% + AC		6 sayılı Not'a bakınız
2005.20.20	Patates; ince dilinmiş, kızartılmış/fırında pişmiş, sirkesiz/konserve (dondurulmamış)	MUAF		
2005.20.80	Patates; diğer, sirkesiz, konserve edilmiş (dondurulmamış)	MUAF		
2005.40.00	Bezelye (sirke, asetik asitten başka şekilde konserve edilmiş) (dondurulmamış)	MUAF		
2005.51.00	Fasulye (kabuksuz) sirkesiz, konserve edilmiş (dondurulmamış)	MUAF		
2005.59.00	Fasulye/fasulye unu; diğer, sirkesiz, konserve edilmiş (dondurulmamış)	MUAF		
2005.60.00	Kuşkonmaz; sirkesiz, konserve edilmiş (dondurulmamış)	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2005.70.00	Zeytin (sirke, asetik asitten başka şekilde konserve edilmiş) (dondurulmamış)	MUAF		
2005.80.00	Tatlı mısır (Zea mays var. Saccharata); sirkesiz, konserve edilmiş (dondurulmamış)	0.00% + 7.80 GBP / 100 kg / net süzülmüş ağırlık		
2005.91.00	Bambu filizi; sirkesiz, konserve edilmiş (dondurulmamış)	MUAF		
2005.99.10	Capsicum cinsi meyveler (tatlı biberler, dolmalık biber hariç) sirkesiz, konserve (dondurulmamış)	MUAF		
2005.99.20	Kebereler; sirkesiz, konserve edilmiş (dondurulmamış)	MUAF		
2005.99.30	Enginarlar; sirkesiz, konserve edilmiş (dondurulmamış)	MUAF		
2005.99.50	Sebze karışımları; sirkesiz, konserve edilmiş (dondurulmamış)	MUAF		
2005.99.60	Lahan turşusu; sirkesiz, konserve edilmiş (dondurulmamış)	MUAF		
2005.99.80	Diğer sebzeler ve sebze karışımları; sirke veya asetik asitten başka yöny.hazırlanmış veya kons.edilmiş, dondurulmamış	MUAF		
2006.00.10	Zencefil; şekerle konserve edilmiş, susuz, üstü şekerle kaplı, kristalleşmiş	MUAF		
2006.00.31	Kiraz (vişne dâhil) şeker oranı>%13, susuz, üstü şekerle kaplı, kristalleşmiş	0.00% + 20.00 GBP / 100 kg		
2006.00.35	Tropikal meyva, sert kabuklu trop.meyvalar; şeker>%13, susuz, üstü şekerli, kristal	0.00% + 12.00 GBP / 100 kg		
2006.00.38	Diğer sebze, meyva ve bitki parçaları; şeker>%13, susuz, üstü şekerli, kristalleşmiş	0.00% + 20.00 GBP / 100 kg		
2006.00.91	Tropikal meyva ve sert kabuklu tropikal meyvalar; şeker=<%13, susuz, kristalleşmiş	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2006.00.99	Diğer sebze, meyva ve bitki parçaları; şeker oranı=<%13, susuz, üstü şekerle kaplı, kristalleşmiş	MUAF		
2007.10.10	Homojenize müstahzarlar; şeker oranı>% 13, pişirilerek hazırlanmış, ilave şekerli/şekersiz	0.00% + 3.50 GBP / 100 kg	TRQ-27	
2007.10.91	Tropikal meyvalar; şeker=<%13, pişirilerek hazırlanmış, ilave şekerli/şekersiz	MUAF		
2007.10.99	Homojenize diğer müstahzarlar; şeker =<%13, pişirilerek hazırlanmış, ilave şekerli/şekersiz	MUAF		
2007.91.10	Turunçgiller; pişirilerek hazırlanmış, ilave şekerli/şekersiz	0.00% + 19.00 GBP / 100 kg	TRQ-27	
2007.91.30	Turunçgiller; %13 < şeker oranı =< % 30, pişirilerek hazırlanmış, ilave şekerli/şekersiz	0.00% + 3.50 GBP / 100 kg	TRQ-27 ve TRQ-28	
2007.91.90	Diğer turunçgiller; pişirilerek hazırlanmış, ilave şeker içersin içermesin	MUAF		
2007.99.10	Erik püresi ve pastları; ambalaj>100 kg, şeker oranı>% 30, pişirilerek hazırlanmış, ilave şekerli/şekersiz	MUAF		
2007.99.20	Kestane pastları/püresi; şeker oranı>%30, pişirilerek hazırlanmış, ilave şekerli/şekersiz	0.00% + 16.00 GBP / 100 kg	TRQ-27	
2007.99.31	Kiraz püresi ve pastları (vişne dâhil) şeker oranı>%30, pişirilerek hazırlanmış, ilave şekerli/şekersiz	0.00% + 19.00 GBP / 100 kg	TRQ-27	
2007.99.33	Çilek püresi ve pastları; şeker oranı>%30, pişirilerek hazırlanmış, ilave şekerli/şekersiz	0.00% + 19.00 GBP / 100 kg	TRQ-27	
2007.99.35	Ahududu püresi ve pastları; şeker oranı>%30, pişirilerek hazırlanmış, ilave şekerli/şekersiz	0.00% + 19.00 GBP / 100 kg	TRQ-27	
2007.99.39	Diğer meyve ve sert kab.meyve püresi ve pastları; şeker>%30, pişirilerek hazırlan.	0.00% + 19.00 GBP / 100 kg	TRQ-27 ve TRQ-29	

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2007.99.50	Diğer meyve püresi ve pastları; %13 <şeker=<%30, pişirilmiş, ilave şekerli/şekersiz	0.00% + 3.50 GBP / 100 kg	TRQ-27	
2007.99.93	Püre ve paktlar; tropikal meyve ve sert kabuklu tropikal meyvelerden, pişirilerek hazırlanmış, ilave şekerli/şekersiz	MUAF		
2007.99.97	Diğer püreler ve paktlar; pişirilerek hazırlanmış, ilave şeker içersin içermesin	MUAF		
2008.11.10	Yer fıstığı ezmesi (hamur halde) konserve	MUAF		
2008.11.91	Yer fıstığı (ambalaj>1 kg, konserve)	MUAF		
2008.11.96	Yer fıstığı (kavrulmuş, ambalaj =<1 kg, konserve)	MUAF		
2008.11.98	Yer fıstığı (diğer, ambalaj =<1 kg, konserve)	MUAF		
2008.19.12	Sert kabuklu tropikal meyvalar ve sert kabuklu tropikal meyva oranı >= %50 olan karışımlar; ambalajlarda net > 1 kg	MUAF		
2008.19.13	Kavrulmuş bademler ve şam fıstıkları; ambalaj >1 kg	MUAF		
2008.19.19	Diğer sert kabuklu meyveler ve tohumlar; ambalaj >1 kg	MUAF		
2008.19.92	Sert kabuklu tropikal meyvalar ve sert kabuklu tropikal meyva oranı >= %50 olan karışımlar; ambalajlarda net <= 1 kg	MUAF		
2008.19.93	Bademler ve Antep fıstıkları; kavrulmuş sert kabuklu, ambalaj=<1 kg	MUAF		
2008.19.95	Diğer meyveler ve yenilen diğer bitkiler; ambalaj=<1 kg	MUAF		
2008.19.99	Diğer meyvalar ve yenilen diğer bitkiler; kavrulmamış; ambalaj=<1 kg	MUAF		
2008.20.11	Ananas; ilave alkol içeren, ambalaj>1kg, şeker oranı>% 17	0.00% + 2.00 GBP / 100 kg		
2008.20.19	Ananas; ilave alkol içeren, ambalaj>1 kg, diğer	MUAF		
2008.20.31	Ananas; ilave alkol içeren, ambalaj=<1kg, şeker oranı>% 19	0.00% + 2.00 GBP / 100 kg		
2008.20.39	Ananas; ilave alkol içeren, ambalaj=<1kg, diğer	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2008.20.51	Ananas; ilave alkol içermeyen, ilave şeker içeren, ambalaj>1 kg, şeker oranı>% 17	MUAF		
2008.20.59	Ananas; ilave alkol içermeyen, ilave şeker içeren, ambalaj>1 kg, diğer	MUAF		
2008.20.71	Ananas; ilave alkolsüz, ilave şeker içeren, ambalaj =<1 kg, şeker oranı>% 19	MUAF		
2008.20.79	Ananas; ilave alkolsüz, ilave şeker içeren, ambalaj =<1 kg, diğer	MUAF		
2008.20.90	Ananas; ilave alkol ve şeker içermeyen	MUAF		
2008.30.11	Turunçgil; ilave alkol içeren, şeker oranı>% 9, alkol derecesi=<% 11, 85	MUAF		
2008.30.19	Turunçgil; ilave alkol içeren, şeker oranı>% 9, diğer	X	TRQ-30	
2008.30.31	Turunçgil; ilave alkol içeren, diğer, alkol derecesi=<% 11, 85	MUAF		
2008.30.39	Turunçgil; ilave alkol içeren, alkol derecesi>% 11, 85; şeker oranı=<% 9	MUAF		
2008.30.51	Greyfurt dilimi; ilave alkolsüz, ilave şeker içeren, ambalaj>1 kg	MUAF		
2008.30.55	Mandarin, klemantin, Vikingler vb.; ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj>1 kg	MUAF		
2008.30.59	Turunçgil; diğer, ilave alkol içermeyen, ilave şeker içeren, ambalaj>1 kg	MUAF		
2008.30.71	Greyfurt dilimleri; ilave alkolsüz, ilave şeker içeren, ambalaj=<1 kg	MUAF		
2008.30.75	Mandarinler, klemantinler, Vikingler vb.; ilave alkolsüz/şekerli, ambalaj=<1 kg	MUAF		
2008.30.79	Turunçgil; diğer, ilave alkol içermeyen, ilave şeker içeren, ambalaj=<1 kg	MUAF		
2008.30.90	Turunçgil; ilave alkol ve şeker içermeyen, ambalaj	MUAF		
2008.40.11	Armut; ilave alkol içeren, ambalaj>1 kg, şeker>%13, alkol derecesi =<% 11, 85	MUAF		
2008.40.19	Armut; ilave alkol içeren, ambalaj>1 kg, şeker>%13, diğer	0.00% + 3.5[illegible] GBP / 100 kg		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2008.40.21	Armut; ilave alkol içeren, ambalaj>1 kg, diğer, alkol derecesi=<% 11, 85	MUAF		
2008.40.29	Armut; ilave alkol içeren, ambalaj>1 kg, diğer, alkol derecesi>% 11, 85	MUAF		
2008.40.31	Armut; ilave alkol içeren, ambalaj=<1 kg, şeker oranı>% 15	0.00% + 3.50 GBP / 100 kg		
2008.40.39	Armut; ilave alkol içeren, ambalaj=<1 kg, diğer	MUAF		
2008.40.51	Armut; ilave alkolsüz, ilave şeker içeren, ambalaj>1 kg, şeker oranı>% 13	MUAF		
2008.40.59	Armut; ilave alkolsüz, ilave şeker içeren, ambalaj>1 kg, diğer	MUAF		
2008.40.71	Armut; ilave alkolsüz, ilave şeker içeren, ambalaj=<1 kg, şeker oranı>% 15	MUAF		
2008.40.79	Armut; ilave alkolsüz, ilave şeker içeren, ambalaj=<1 kg, diğer	MUAF		
2008.40.90	Armut; ilave alkol ve şeker içermeyen	MUAF		
2008.50.11	Kayısı (zerdali dâhil) ilave alkollü, ambalaj>1 kg, şeker>%13, alkol=<% 11, 85	MUAF		
2008.50.19	Kayısı (zerdali dâhil) ilave alkollü, ambalaj>1 kg, şeker>%13, diğer	X	TRQ-30	
2008.50.31	Kayısı (zerdali dâhil) ilave alkollü, ambalaj>1 kg, diğer, alkol derecesi=<% 11, 85	MUAF		
2008.50.39	Kayısı (zerdali dâhil) ilave alkollü, ambalaj>1 kg, diğer, alkol derecesi>% 11, 85	MUAF		
2008.50.51	Kayısı (zerdali dâhil) ilave alkollü, ambalaj=<1 kg, şeker oranı>%15	X	TRQ-30	
2008.50.59	Kayısı (zerdali dâhil) ilave alkollü, ambalaj=<1 kg, diğer	MUAF		
2008.50.61	Kayısı (zerdali dâhil) ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj>1 kg, şeker>% 13	MUAF		
2008.50.69	Kayısı (zerdali dâhil) ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj>1 kg, diğer	MUAF		
2008.50.71	Kayısı (zerdali dâhil) ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj=<1 kg, şeker>% 15	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2008.50.79	Kayısı (zerdali dâhil) ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj=<1 kg, diğer	MUAF		
2008.50.92	Kayısı (zerdali dâhil); ilave alkolsüz ve şekersiz, ambalaj =>5 kg	X	TRQ-30	
2008.50.98	Kayısılar (zerdali dâhil); konserve edilmiş, ilave alkol ve ilave şeker içermeyen, net muhteva < 5kg	-	-	
2008.50.98.11	Kayısı yarıları	X	TRQ-30	
2008.50.98.13	Kayısı posası	X	TRQ-30	
2008.50.98.15	pul veya toz haline getirişmiş, nişasta içersin veya içermesin	X	TRQ-30	
2008.50.98.19	Diğer	X	TRQ-30	
2008.50.98.91	Kayısı yarıları	MUAF		
2008.50.98.93	pul veya toz haline getirişmiş, nişasta içersin veya içermesin	MUAF		
2008.50.98.99	Diğer	MUAF		
2008.60.11	Kiraz (vişne dâhil) ilave alkol içeren, şeker oranı>% 9, alkol derecesi=<% 11, 85	MUAF		
2008.60.19	Kiraz (vişne dâhil) ilave alkol içeren, şeker oranı>% 9, diğer	X	TRQ-30	
2008.60.31	Kiraz (vişne dâhil) ilave alkol içeren, diğer, alkol derecesi=<% 11, 85	MUAF		
2008.60.39	Kiraz (vişne dâhil) ilave alkol içeren, diğer, alkol derecesi>% 11, 85	MUAF		
2008.60.50	Kiraz (vişne dâhil) alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj>1 kg	MUAF		
2008.60.60	Kiraz (vişne dâhil) alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj < 1 kg	MUAF		
2008.60.70	Kiraz (vişne dâhil); alkolsüz, şekersiz, ambalaj => 4, 5 kg	MUAF		
2008.60.90	Kiraz (vişne dâhil); alkolsüz, şekersiz, ambalaj < 4, 5 kg	MUAF		
2008.70.11	Şeftali (nektarin dâhil); ilave alkollü, ambalaj>1 kg, şeker>%13, alkol derecesi=<% 11, 85	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2008.70.19	Şeftali (nektarin dâhil); ilave alkollü, ambalaj>1 kg, şeker>%13, diğer	X	TRQ-30	
2008.70.31	Şeftali (nektarin dâhil); ilave alkollü, ambalaj>1 kg, diğer, alkol derecesi=<% 11, 85	MUAF		
2008.70.39	Şeftali (nektarin dâhil); ilave alkollü, ambalaj>1 kg, diğer, alkol derecesi>% 11, 85	MUAF		
2008.70.51	Şeftali (nektarin dâhil); ilave alkollü, ambalaj=<1 kg, şeker oranı>% 15	X	TRQ-30	
2008.70.59	Şeftali (nektarin dâhil); ilave alkollü, ambalaj=<1 kg, diğer	MUAF		
2008.70.61	Şeftali (nektarin dâhil); ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj>1 kg, şeker oranı>% 13	MUAF		
2008.70.69	Şeftali (nektarin dâhil); ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj>1 kg, diğer	MUAF		
2008.70.71	Şeftali; ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj =<1 kg, şeker oranı>% 15	MUAF		
2008.70.79	Şeftali; ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj =<1 kg, diğer	MUAF		
2008.70.92	Şeftali; ilave alkol ve şekersiz, ambalaj =>5 kg	MUAF		
2008.70.98	Şeftali; ilave alkol ve şekersiz, ambalaj <5 kg	MUAF		
2008.80.11	Çilek; ilave alkol içeren, şeker oranı>% 9, alkol derecesi=<% 11, 85	MUAF		
2008.80.19	Çilek; ilave alkol içeren, şeker oranı>% 9, diğer	X	TRQ-30	
2008.80.31	Çilek; ilave alkol içeren, diğer, alkol derecesi=<% 11, 85	MUAF		
2008.80.39	Çilek; ilave alkol içeren, diğer, alkol derecesi>% 11, 85	MUAF		
2008.80.50	Çilek; ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj>1 kg	MUAF		
2008.80.70	Çilek; ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj=<1 kg	MUAF		
2008.80.90	Çilek; ilave alkolsüz ve şekersiz	MUAF		
2008.91.00	Palm meyvesi içi konserveleri	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2008.93.11	Yaban mersini; alkol derecesi <= %11.85, şeker > %9, konserve edilmiş	MUAF		
2008.93.19	Yaban mersini; alkol derecesi > %11.85, şeker > %9, konserve edilmiş	0.00% + 3.50 GBP / 100 kg		
2008.93.21	Yaban mersini; alkol derecesi <= %11.85, şeker <= %9, konserve edilmiş	MUAF		
2008.93.29	Yaban mersini; alkol derecesi > %11.85, şeker <= %9, konserve edilmiş	MUAF		
2008.93.91	Yaban mersini; ilave alkol içermeyen, ilave şeker içeren, net muhteva > 1 kg'lık ambalajda, konserve edilmiş	MUAF		
2008.93.93	Yaban mersini; ilave alkol içermeyen, ilave şeker içeren, net muhteva <= 1 kg'lık ambalajda, konserve edilmiş	MUAF		
2008.93.99	Yaban mersini; ilave alkol içermeyen, ilave şeker içermeyen, konserve edilmiş	MUAF		
2008.97.03	Sert kabuklu tropikal meyva karışımları ve sert kabuklu tropikal meyva oranı >=%50 olan karışımlar;ambalajlarda net >1kg	MUAF		
2008.97.05	Sert kabuklu tropikal meyva karışımları ve sert kabuklu tropikal meyva oranı >=%50 olan karışımlar;ambalajlarda net<=1kg	MUAF		
2008.97.12	Konserve edilmiş karışımlar; ağırlık itibariyle >= % 50 tropikal meyva içeren, alkol derecesi <=%11.85, şeker oranı > %9	MUAF		
2008.97.14	Konserve edilmiş diğer karışımlar; alkol derecesi <=%11.85, şeker oranı > %9	MUAF		
2008.97.16	Konserve edilmiş karışımlar; ağırlık itibariyle >= % 50 tropikal meyva içeren, alkol derecesi > %11.85, şeker oranı > %9	0.00% + 2.10 GBP / 100 kg		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2008.97.18	Konserve edilmiş diğer karışımlar; alkol derecesi > %11.85, şeker oranı > %9	0.00% + 3.50 GBP / 100 kg		
2008.97.32	Konserve edilmiş karışımlar; ağırlık itibariyle >= %50 tropikal meyva içeren, alkol derecesi <=%11.85, şeker oranı > %9	MUAF		
2008.97.34	Konserve edilmiş diğer karışımlar; alkol derecesi <=%11.85, şeker oranı > %9, ilave alkol içeren	MUAF		
2008.97.36	Konserve edilmiş karışımlar; ağırlık itibariyle >= %50 tropikal meyva içeren, alkol derecesi >%11.85, şeker oranı > %9	MUAF		
2008.97.38	Konserve edilmiş diğer karışımlar; alkol derecesi >%11.85, şeker oranı > %9, ilave alkol içeren	MUAF		
2008.97.51	Konserve edilmiş karışımlar;ağırlık itibariyle >= %50 tropikal meyva içeren, > 1kg, ilave şekerli, ilave alkol içermeyen	MUAF		
2008.97.59	Konserve edilmiş diğer karışımlar; net muhteva > 1kg, ilave şeker içeren, ilave alkol içermeyen	MUAF		
2008.97.72	Konserve edilmiş karışımlar;ağırlık itibariyle >=%50 tropikal meyva içeren, <= 1kg, ilave şekerli, ilave alkol içermeyen	MUAF		
2008.97.74	Konserve edilmiş diğer karışımlar; net muhteva <= 1kg, ilave şeker içeren, ilave alkol içermeyen	MUAF		
2008.97.76	Konserve edilmiş diğer karışımlar; tropikal meyva >= %50, ilave şeker içeren, ilave alkol içermeyen	MUAF		
2008.97.78	Konserve edilmiş diğer karışımlar; ilave şeker içeren, ilave alkol içermeyen	MUAF		
2008.97.92	Konserve edilmiş diğer karışımlar; tropikal meyva >=%50, >= 5kg, ilave şeker içermeyen, ambalajlı, ilave alkol içermeyen	MUAF		

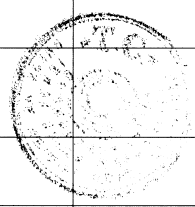

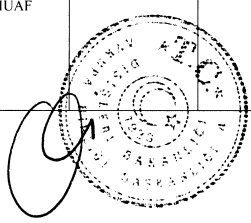

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2008.97.93	Konserve edilmiş diğer karışımlar; net muhteva >= 5kg, ilave şeker içermeyen, ambalajlı, ilave alkol içermeyen	MUAF		
2008.97.94	Konserve edilmiş diğer karışımlar;tropikal meyva >= %50, 4.5kg<=muhteva<5kg, ilave şeker yok, ilave alkol yok, ambalajlı	MUAF		
2008.97.96	Konserve edilmiş diğer karışımlar; 4.5kg <= net muhteva < 5kg, ilave şeker içermeyen, ambalajlı, ilave alkol içermeyen	MUAF		
2008.97.97	Konserve edilmiş diğer karışımlar;tropikal meyva >=%50, net muhteva < 4.5kg, ilave şeker yok, ilave alkol yok, ambalajlı	MUAF		
2008.97.98	Konserve edilmiş diğer karışımlar; net muhteva < 4.5kg, ilave şeker içermeyen, ambalajlı, ilave alkol içermeyen	MUAF		
2008.99.11	Zencefil; ilave alkol içeren, alkol derecesi =<% 11, 85	MUAF		
2008.99.19	Zencefil; ilave alkol içeren, diğer	MUAF		
2008.99.21	Üzümler; ilave alkol içeren, şeker oranı>% 13	0.00% + 3.10 GBP / 100 kg		
2008.99.23	Üzümler; ilave alkol içeren, diğer	MUAF		
2008.99.24	Tropikal meyveler (ilave alkollü, şeker>% 9, alkol=<%11, 85)	MUAF		
2008.99.28	Diğer meyveler (ilave alkollü, şeker>% 9, alkol=<%11, 85)	MUAF		
2008.99.31	Tropikal meyveler (ilave alkollü, şeker>% 9, alkol derecesi>% 11, 85)	0.00% + 2.10 GBP / 100 kg		
2008.99.34	Diğer meyveler (ilave alkollü, şeker>% 9, alkol derecesi>% 11, 85)	0.00% + 3.50 GBP / 100 kg		
2008.99.36	Tropikal meyveler (ilave alkol içeren, şeker=<% 9, alkol derecesi=<% 11, 85)	MUAF		
2008.99.37	Diğer meyveler (ilave alkol içeren, şeker>%9, alkol derecesi=<% 11, 85)	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2008.99.38	Tropikal meyveler (ilave alkollü, şeker oranı=<% 9, alkol derecesi>% 11, 85)	MUAF		
2008.99.40	Diğer meyveler (ilave alkollü, şeker oranı=<% 9, alkol derecesi>% 11, 85)	MUAF		
2008.99.41	Zencefil (ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj>1 kg)	MUAF		
2008.99.43	Üzümler (ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj>1 kg)	MUAF		
2008.99.45	Erikler (ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj>1 kg)	MUAF		
2008.99.48	Tropikal meyveler (ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj >1 kg)	MUAF		
2008.99.49	Diğer meyveler (ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj >1 kg)	MUAF		
2008.99.51	Zencefil (ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj =<1 kg)	MUAF		
2008.99.63	Tropikal meyveler (ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj =<1 kg)	MUAF		
2008.99.67	Diğer meyveler (ilave alkolsüz, ilave şekerli, ambalaj =<1 kg)	MUAF		
2008.99.72	Erikler (ilave alkol ve şekersiz, ambalaj =>5 kg)	MUAF		
2008.99.78	Erikler (ilave alkol ve şekersiz, ambalaj <5 kg)	MUAF		
2008.99.85	Mısır [tatlı mısır (zea mays var.saccharata) hariç]; ilave alkol ve şekersiz	0.00% + 7.80 GBP / 100 kg / net süzülmüş ağırlık		
2008.99.91	Yer elması, tatlı patates vb. yenilen bitki parçaları; nişasta oranı =>%5	0.00% + 3.10 GBP / 100 kg / net süzülmüş ağırlık		
2008.99.99	Diğer meyveler, sert kabuklu meyveler, yenilen diğ. bitki parçaları.; ilave alkolsüz/şekersiz	MUAF		
2009.11.11	Portakal suyu (dondurulmuş;brix değeri 67'yi geçen, 100 kg için kıymeti=<30 euro)	0.00% + 17.00 GBP / 100 kg	TRQ-31	
2009.11.19	Portakal suyu (dondurulmuş; brixs değeri 67'den fazla, diğer)	MUAF		
2009.11.91	Portakal suyu (dondurulmuş; brixs değeri =<67, 100 kg için kıymeti =<30 euro, ilave şeker oranı>%30)	0.00% + 17.00 GBP / 100 kg	TRQ-31	

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2009.11.99	Portakal suyu (dondurulmuş; brixs değeri 67'den az, diğer)	MUAF		
2009.12.00	Portakal suyu (dondurulmamış; brixs değeri 20'den az)	MUAF		
2009.19.11	Portakal suyu (diğer; brix değeri 67'yi geçen, 100 kg için kıymeti=<30 euro)	0.00% + 17.00 GBP / 100 kg	TRQ-31	
2009.19.19	Portakal suyu (diğer; brix değeri 67'yi geçen, diğer)	MUAF		
2009.19.91	Portakal suyu (diğer; 20< brix değeri =<67, 100 kg için kıymet=<30 euro ilave şeker oranı>%30))	0.00% + 17.00 GBP / 100 kg	TRQ-31	
2009.19.98	Portakal suyu (diğer; brix değeri 67'yi geçmeyen, diğer)	MUAF		
2009.21.00	Greyfurt suyu (brixs değeri 20'den az)	MUAF		
2009.29.11	Greyfurt suyu (brix değeri 67'yi geçen, 100 kg için kıymeti=<30 euro)	0.00% + 17.00 GBP / 100 kg	TRQ-31	
2009.29.19	Greyfurt suyu (brix değeri 67'yi geçen, diğer)	MUAF		
2009.29.91	Diğer greyfurt suları (brixs değeri; 20-67 olan, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan az)	0.00% + 17.00 GBP / 100 kg	TRQ-31	
2009.29.99	Diğer greyfurt suları (brixs değeri; 20-67 olan, diğer)	MUAF		
2009.31.11	Diğer meyve suları (brixs< 20, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan fazla, şekerli)	MUAF		
2009.31.19	Diğer meyve suları (brixs< 20, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan fazla, şekersiz)	MUAF		
2009.31.51	Limon suları (brixs değeri 20'den az, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan az, şekerli)	MUAF		
2009.31.59	Limon suları (brixs değeri 20'den az, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan az, şekersiz)	MUAF		
2009.31.91	Diğer turunçgil suları (brixs< 20, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan az, şekerli)	MUAF		
2009.31.99	Diğer turunçgil suları (brixs< 20, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan az, şekersiz)	MUAF		

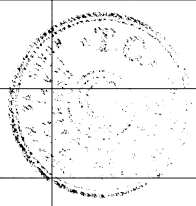

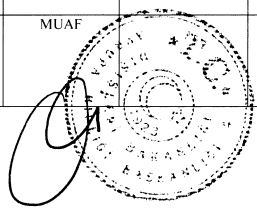

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2009.39.11	Diğer turunçgil suları (brixs değeri 67'den fazla, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan az)	0.00% + 17.00 GBP / 100 kg	TRQ-31	
2009.39.19	Diğer turunçgil suları (brixs değeri 67'den fazla, diğer)	MUAF		
2009.39.31	Diğer turunçgil suları (brixs= 20-67, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan fazla, şekerli)	MUAF		
2009.39.39	Diğer turunçgil suları (brixs = 20 - 67, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan fazla, şekersiz)	MUAF		
2009.39.51	Limon suyu (brixs değeri 20 - 67, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan az, şekeri %30 fazla)	0.00% + 17.00 GBP / 100 kg	TRQ-31	
2009.39.55	Limon suyu (brixs değeri 20 - 67, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan az, şekeri %30 az)	MUAF		
2009.39.59	Limon suyu (brixs değeri 20 - 67, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan az, şekersiz)	MUAF		
2009.39.91	Diğer turunçgil suları (brixs= 20-67, 100 kg için değer 30 euro'dan az, şekeri %30 fazla)	0.00% + 17.00 GBP / 100 kg	TRQ-31	
2009.39.95	Diğer turunçgil suları (brixs= 20 - 67, 100 kg için değer< 30 euro, şekeri %30 az)	MUAF		
2009.39.99	Diğer turunçgil suları (brixs 20 - 67, 100 kg için değer 30 euro'dan az, şekersiz)	MUAF		
2009.41.92	Ananas suyu; brix değeri <=20, ilave şeker içeren	MUAF		
2009.41.99	Ananas suyu (brix değeri 20'den az, diğerleri ve şekersiz)	MUAF		
2009.49.11	Ananas suyu (brix değeri 67'den fazla, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan az)	0.00% + 17.00 GBP / 100 kg		
2009.49.19	Ananas suyu (brix değeri 67'den fazla, diğerleri)	MUAF		
2009.49.30	Ananas suyu (brix değeri 20 - 67, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan fazla ve şekerli)	MUAF		
2009.49.91	Ananas suyu (brix değeri 20 - 67, diğerleri, %30'dan fazla şekerli)	0.00% + 17.00 GBP / 100 kg		
2009.49.93	Ananas suyu (brix değeri 20 - 67, diğerleri, %30'dan az şekerli)	MUAF		

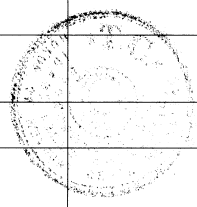

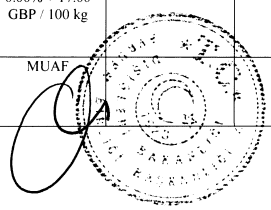

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2009.49.99	Ananas suyu (brix değeri 20 - 67, diğerleri, şekersiz)	MUAF		
2009.50.10	Domates suyu (ilave şeker içeren)	MUAF		
2009.50.90	Domates suyu (ilave şekersiz)	MUAF		
2009.61.10	Üzüm suyu (brix değeri 30'dan az, 100 kg için kıymeti 18 euro'dan fazla)	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
2009.61.90	Üzüm suyu (brix değeri 30'dan az, 100 kg için kıymeti 18 euro'dan az)	0.00% + 22.00 GBP / hl	TRQ-31	
2009.69.11	Üzüm suyu (brix değeri 67'den fazla, 100 kg için kıymeti 22 euro'dan az)	0.00% + 101.00 GBP / hl + 17.00 GBP / 100 kg	TRQ-31	
2009.69.19	Üzüm suyu (brix değeri 67'den fazla, diğerleri)	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
2009.69.51	Üzüm suyu (30<brix değeri =<67, 100 kg için kıymeti 18 euro'dan fazla, konsantre edilmiş)	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
2009.69.59	Üzüm suyu (30<brix değeri =<67, 100 kg için kıymeti 18 euro'dan fazla, diğer hallerde)	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
2009.69.71	Üzüm suyu (brix= 30-67, 100 kg için değer<18 euro, şeker> %30, konsantreli)	0.00% + 109.00 GBP / hl + 17.00 GBP / 100 kg		
2009.69.79	Üzüm suyu (brix 30-67, 100 kg için değer< 18 euro, şeker> %30, konsantresiz)	0.00% + 22.00 GBP / hl + 17.00 GBP / 100 kg	TRQ-31	
2009.69.90	Üzüm suyu (brix değeri 30-67, 100 kg için değer 18 euro'dan az, şekeri %30'dan az, diğer)	0.00% + 22.00 GBP / hl	TRQ-31	
2009.71.20	Elma suyu (brix değeri 20'den az, diğer, şekerli)	MUAF		
2009.71.99	Elma suyu (brix değeri 20'den az, diğer, şekersiz)	MUAF		
2009.79.11	Elma suyu (brix değeri 67'den fazla, 100 kg için kıymeti 22 euro'dan az)	0.00% + 15.00 GBP / 100 kg		
2009.79.19	Elma suyu (brix değeri 67'den fazla, diğer)	MUAF		
2009.79.30	Elma suyu (20<brix değeri= < 67, 100 kg için kıymeti 18 euro'dan fazla, şekerli)	MUAF		
2009.79.91	Elma suyu (20<brix değeri= < 67, diğerleri, şeker oranı %30'u geçen)	0.00% + 16.00 GBP / 100 kg		
2009.79.98	Elma suyu (20<brix değeri= < 67, diğerleri, şeker oranı %30'u geçmeyen)	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2009.81.11	Yaban Mersini suyu; brix değeri > 67, net 100 kg ağırlık başına kıymeti <= 30 Avro	0.00% + 17.00 GBP / 100 kg	TRQ-31	
2009.81.19	Yaban Mersini suyu; brix değeri > 67, net 100 kg ağırlık başına kıymeti > 30 Avro	MUAF		
2009.81.31	Yaban Mersini suyu; brix değeri <= 67, net 100 kg ağırlık başına kıymeti > 30 Avro, ilave şeker içeren	MUAF		
2009.81.51	Yaban Mersini diğer suyu; brix değeri <= 67, ilave şeker > %30	0.00% + 17.00 GBP / 100 kg	TRQ-31	
2009.81.59	Yaban Mersini diğer suyu; brix değeri <= 67, ilave şeker <= %30	MUAF		
2009.81.95	Yaban Mersini (vaccinium macrocarpon türü) suyu; brix değeri <= 67, ilave şeker içermeyen	MUAF		
2009.81.99	Diğer yaban Mersini suyu; brix değeri <= 67, ilave şeker içermeyen	MUAF		
2009.89.11	Armut suyu; brix değeri > 67, net 100 kg ağırlık başına kıymeti <=22 Avro	0.00% + 17.00 GBP / 100 kg	TRQ-31	
2009.89.19	Armut suyu; brix değeri > 67, net 100 kg ağırlık başına kıymeti >22 Avro	MUAF		
2009.89.34	Tropikal meyvaların suyu; brix değeri > 67, net 100 kg ağırlık başına kıymeti <=30 Avro	0.00% + 10.00 GBP / 100 kg	TRQ-31	
2009.89.35	Diğer meyvaların suyu; brix değeri > 67, net 100 kg ağırlık başına kıymeti <=30 Avro	0.00% + 17.00 GBP / 100 kg	TRQ-31	
2009.89.36	Tropikal meyvaların suyu; brix değeri > 67, net 100 kg ağırlık başına kıymeti >30 Avro	MUAF		
2009.89.38	Diğer meyvaların suyu; brix değeri > 67, net 100 kg ağırlık başına kıymeti >30 Avro	MUAF		
2009.89.50	Armutun diğer suyu; brix değeri <= 67, net 100 kg ağırlık başına kıymeti >18 Avro, ilave şeker içeren	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2009.89.61	Armutun diğer suyu; brix değeri <= 67, ilave şeker oranı > %30	0.00% + 17.00 GBP / 100 kg	TRQ-31	
2009.89.63	Armutun diğer suyu; brix değeri <= 67, ilave şeker oranı <= %30	MUAF		
2009.89.69	Armutun diğer suyu; brix değeri <= 67, ilave şeker içermeyenler	MUAF		
2009.89.71	Kiraz suyu; brix değeri <= 67, net 100 kg ağırlık başına kıymeti >30 Avro ve ilave şeker içerenler	MUAF		
2009.89.73	Tropikal meyvaların suyu; brix değeri <= 67, net 100 kg ağırlık başına kıymeti >30 Avro ve ilave şeker içerenler	MUAF		
2009.89.79	Diğer meyvaların suyu; brix değeri <= 67, net 100 kg ağırlık başına kıymeti >30 Avro ve ilave şeker içerenler	MUAF		
2009.89.85	Tropikal meyvaların diğer suyu; brix değeri <= 67, şeker oranı > %30	0.00% + 10.00 GBP / 100 kg	TRQ-31	
2009.89.86	Diğer meyvaların suyu; brix değeri <= 67, şeker oranı > %30	0.00% + 17.00 GBP / 100 kg	TRQ-31	
2009.89.88	Tropikal meyvaların diğer suyu; brix değeri <= 67, şeker oranı <= %30	MUAF		
2009.89.89	Diğer meyvaların suyu; brix değeri <= 67, şeker oranı <= %30	MUAF		
2009.89.96	Kirazın diğer suları; brix değeri <= 67, ilave şeker içermeyen	MUAF		
2009.89.97	Tropikal meyvaların diğer suları; brix değeri <= 67, ilave şeker içermeyen	MUAF		
2009.89.99	Diğer meyvaların suları; brix değeri <= 67, ilave şeker içermeyen	MUAF		
2009.90.11	Elma, armut suyu karışımı (brix değeri 67'den fazla, 100 kg için kıymeti 22 euro'dan az)	0.00% + 17.00 GBP / 100 kg	TRQ-31	
2009.90.19	Elma, armut suyu karışımı (brix değeri 67'den fazla, diğerleri)	MUAF		
2009.90.21	Diğer sebze, meyve suları karışımı (brix> 67, 100 kg için değer=<30 euro)	0.00% + 17.00 GBP / 100 kg	TRQ-31	

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2009.90.29	Diğer sebze, meyve suları karışımı (brix değeri 67'den fazla, 100 kg için değer>30 euro))	MUAF		
2009.90.31	Elma, armut suyu karış.(brix< 67, 100 kg için değer 18 euro'dan az, şeker oranı> %30)	0.00% + 17.00 GBP / 100 kg	TRQ-31	
2009.90.39	Elma, armut suyu karışımı (brix değeri 67'den az, diğerleri)	MUAF		
2009.90.41	Turunçgil, ananas suyu karış.(brix< 67, 100 kg için değer> 30 euro, şekerli)	MUAF		
2009.90.49	Turunçgil, ananas suyu karışı.(brix< 67, 100 kg için değer> 30 euro, diğer)	MUAF		
2009.90.51	Diğer karışık meyve, sebze suyu karışı.(brix< 67, 100 kg için değer> 30 euro, şekerli)	MUAF		
2009.90.59	Diğer karışık meyve, sebze suyu kar.(brix< 67, 100 kg için değer> 30 euro, diğerleri)	MUAF		
2009.90.71	Turunçgil, ananas suyu kar.(brix< 67, 100 kg için değer 30 euro'dan az, şeker %30+)	0.00% + 17.00 GBP / 100 kg	TRQ-31	
2009.90.73	Turunçgil, ananas suyu karışım(brix< 67, 100 kg için değer 30 euro'dan az, şeker oranı< %30)	MUAF		
2009.90.79	Turunçgil, ananas suyu karışım(brix< 67, 100 kg için değer< 30 euro, şekersiz)	MUAF		
2009.90.92	Tropikal meyve suyu karışım.(brix< 67, 100 kg için değer< 30 euro, şeker oranı> %30)	0.00% + 10.00 GBP / 100 kg	TRQ-31	
2009.90.94	Diğer meyve suyu karış.(brix< 67, 100 kg için değer< 30 euro, şeker oranı> %30)	0.00% + 17.00 GBP / 100 kg	TRQ-31	
2009.90.95	Tropikal meyve suyu karışım.(brix< 67, 100 kg için değer< 30 euro, şeker oranı< %30)	MUAF		
2009.90.96	Diğer meyve suyu karışım..(brix<67, 100 kg için değer< 30 euro, şeker oranı %30'dan az)	MUAF		

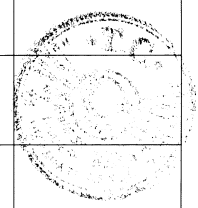

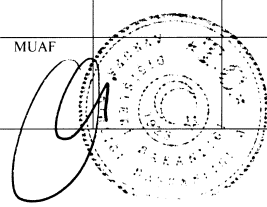

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2009.90.97	Tropikal meyve suyu karışım(brix< 67, 100 kg için değer< 30 euro, şekersiz)	MUAF		
2009.90.98	Diğer meyve suyu karışım..(brix< 67, 100 kg için kıymeti 30 euro'dan az, şekersiz)	MUAF		
2101.11.00	Kahve hülasa, esans ve konsantreleri	MUAF		
2101.12.92	Kahve hülasa, esans ve konsantresi esaslı müstahzarlar	MUAF		
2101.12.98	Kahve esaslı müstahzarlar	0.00% + AC		6 sayılı Not'a bakınız
2101.20.20	Çay hülasa, esans ve konsantreler	MUAF		
2101.20.92	Esası çay ve maté hülasası, esansı ve konsantresi olan müstahzarlar	MUAF		
2101.20.98	Çay ve Paraguay çayı esaslı müstahzarlar; diğer	0.00% + AC		6 sayılı Not'a bakınız
2101.30.11	Kavrulmuş hindiba	MUAF		
2101.30.19	Kavrulmuş kahve yerine kullanılan diğer maddeler	0.00% + 10.00 GBP / 100 kg		
2101.30.91	Hülasa, esans ve konsantreler; kavrulmuş hindibadan elde edilenler	MUAF		
2101.30.99	Hülasa, esans ve konsantreler; kavrulmuş kahve yerine kullanılan maddelerden	0.00% + 18.00 GBP / 100 kg		
2102.10.10	Kültür mayaları (canlı)	MUAF		
2102.10.31	Ekmekçi mayası; kuru (canlı)	MUAF		
2102.10.39	Ekmekçi mayası; diğer (canlı)	MUAF		
2102.10.90	Mayalar, diğer (canlı)	MUAF		
2102.20.11	Mayalar; cansız, tablet, küp vb.şekillerde, ambalajlı ağırlığı=<1 kg	MUAF		
2102.20.19	Diğer cansız mayalar	MUAF		
2102.20.90	Tek hücreli mikroorganizmalar ve alglar	MUAF		
2102.30.00	Hazırlanmış kabartma tozları	MUAF		
2103.10.00	Soya sosu	MUAF		
2103.20.00	Domates ketçapı ve diğer domates sosları	MUAF		
2103.30.10	Hardal unu ve irmiği	MUAF		
2103.30.90	Hazır hardal	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2103.90.10	Mango çeşnisi (sıvı halde)	MUAF		
2103.90.30	Aromatik lezzet verici müstahzarlar; % 44,2 =<alkol derecesi<% 49,2, şekerli, baharatlı, kaplarda muhteva <= 0.5 litre	MUAF		
2103.90.90	Diğer çeşni ve lezzet verici karışımlar	MUAF		
2104.10.00	Çorbalar, et suları ve müstahzarları	MUAF		
2104.20.00	Karışım halindeki homojenize gıda müstahzarları	MUAF		
2105.00.10	Dondurma ve yenilen buzlar; katı süt yağı<% 3	0.00% + 16.00 GBP / 100 kg MAX 19.50% + 7.00 GBP / 100 KG	TRQ-32	
2105.00.91	Dondurma ve yenilen diğer buzlar; % 3 =<katı süt yağı<% 7	0.00% + 32.00 GBP / 100 kg MAX 19.50% + 5.00 GBP / 100 KG	TRQ-32	
2105.00.99	Dondurma ve yenilen diğer buzlar; katı süt yağı =>% 7	0.00% + 45.00 GBP / 100 kg MAX 19.50% + 5.00 GBP / 100 KG	TRQ-32	
2106.10.20	Prote.gıda müst.; yağsız/süt yağı<% 1, 5, sakk./izogli.=0/=%5, niş./glik.=0/=%5	MUAF		
2106.10.80	Proteinli gıda müstahzarları ve mamalar; diğer	0.00% + AC	TRQ-33	6 sayılı Not'a bakınız
2106.90.20	Bileşik alkol müstahzarları (içki imalinde kullanılan koku esaslı olanlar hariç)	MUAF		
2106.90.30	İzoglikoz şurupları	X		
2106.90.51	Laktoz şurubu; tatlandırılmış/renklendirilmiş	X		
2106.90.55	Glikoz şurubu ve malto dekstrin şurubu; tatlandırılmış/renklendirilmiş	X		
2106.90.59	Tatlandırılmış/renklendirilmiş şeker şurupları; diğer	X		
2106.90.92	Diğer gıda müstahzarları; katı süt yağı<% 1, 5; sakkaroz/izoglikoz<%5, nişasta/glikoz<%5	MUAF		
2106.90.98	Tarifenin başka yerinde yer almayan gıda müstahzarları	0.00% + AC	TRQ-33	6 sayılı Not'a bakınız

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2201.10.11	Tabii mineral sular; karbonatlandırılmamış (tatlandırıcısız, lezzetlendirilmemiş)	MUAF		
2201.10.19	Tabii mineral sular; diğer (tatlandırıcısız, lezzetlendirilmemiş)	MUAF		
2201.10.90	Diğer mineral ve gazlı sular (tatlandırıcısız, lezzetlendirilmemiş)	MUAF		
2201.90.00	Diğer sular (tatlandırıcı maddeler katılmamış, lezzetlendirilmemiş)	MUAF		
2202.10.00	Sular (tatlandırıcılı, lezzetlendirilmiş) alkolsüz diğer içecekler (meyve suyu hariç)	MUAF		
2202.91.00	Alkolsüz biralar	MUAF		
2202.99.11	Soya temelli içecekler; ağırlık itibariyle protein içeriği >= % 2,8, alkol, süt ve süt ürünleri katı yağı içermeyen	MUAF		
2202.99.15	Soya temelli (protein<%2.8) ile temeli 8,10,12. fasıldaki ürünler olan içecek; alkol, süt ve süt ür. katı yağı içermeyen	MUAF		
2202.99.19	Alkolsüz diğer içecekler (20.09 pozisyonundaki meyve ve sebze suları hariç); süt ve süt ürünleri katı yağı içermeyen	MUAF		
2202.99.91	Alkolsüz diğer içecekler (20.09 pozisyonundaki meyve ve sebze suları hariç); süt ve süt ürünleri katı yağı oranı <%0.2	0.00% + 11.00 GBP / 100 kg		
2202.99.95	Alkolsüz diğer içecekler (20.09 poz. meyve ve sebze suları hariç); %0.2<=süt ve süt ürünleri katı yağı oranı <%2	0.00% + 10.00 GBP / 100 kg		
2202.99.99	Alkolsüz diğer içecekler (20.09 pozisyonundaki meyve ve sebze suları hariç); süt ve süt ürünleri katı yağı oranı >%2	0.00% + 17.00 GBP / 100 kg		
2203.00.01	Bira (malttan) şişede (muhtevası 10 litre < olan kaplarda)	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2203.00.09	Bira (malttan) diğer (muhtevası 10 litre < olan kaplarda)	MUAF		
2203.00.10	Bira (malttan) diğer (muhtevası 10 litre >olan kaplarda)	MUAF		
2204.10.11	Şampanya; Korunmuş menşe işareti (PDO) olanlar	X		
2204.10.13	Cava (köpüklü şarap); korunmuş menşe işareti (PDO) olan, taze üzümden	MUAF		
2204.10.15	Prosecco (köpüklü şarap); korunmuş menşe işareti (PDO) olan, taze üzümden	MUAF		
2204.10.91	Asti köpüklü şarap; Korunmuş menşe işareti (PDO) olanlar	X		
2204.10.93	Taze üzümden diğer köpüklü şaraplar; korunmuş menşe işareti (PDO) olan	MUAF		
2204.10.94	Şarap; Taze üzümden, köpüklü, korunmuş coğrafi işareti (PGI) olanlar	MUAF		
2204.10.96	Diğer sepaj (Tek bir üzüm çeşidinden üretilen) köpüklü şaraplar	MUAF		
2204.10.98	Taze üzümden diğer köpüklü şaraplar	MUAF		
2204.21.06	Şarap; mantar tıpa tutucularla şişe ağzına tutturulmuş, korunmuş menşe işaretli (PDO), muhtevası =<2 litre	MUAF		
2204.21.07	Şarap; mantar tıpa tutucularla şişe ağzına tutturulmuş, korunmuş coğrafi işareti (PGI), muhtevası =<2 litre	MUAF		
2204.21.08	Diğer sepaj (Tek bir üzüm çeşidinden) şaraplar; mantar tıpa tutucularla şişe ağzına tutturulmuş, muhtevası =<2 litre	MUAF		
2204.21.09	Diğer şaraplar; mantar tıpa tutucularla şişe ağzına tutturulmuş, muhtevası =<2 litre	MUAF		
2204.21.11	Alsace şarabı; beyaz, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2204.21.12	Bordeaux şarabı; beyaz, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.13	Bourgogne (Burgundy) şarabı; beyaz, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.17	Val de Loire (Loire valley) şarabı; beyaz, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.18	Mosel - Saar - Ruwer şarabı; beyaz, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.19	Pfalz şarabı; beyaz, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.22	Rheinhessen şarabı; beyaz, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.23	Tokay şarabı; beyaz, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.24	Lazio (Latium) şarabı; beyaz, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.26	Toscana (Tuscany) şarabı; beyaz, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.27	Trentino, Alto Adige ve Friuli şarabı; beyaz, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muht.<=2Lt	X		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2204.21.28	Veneto şarabı; beyaz, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.31	Sicilia şarabı; beyaz, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.32	Vinho Verde şarabı; beyaz, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.34	Penedés şarabı; beyaz, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.36	Rioja şarabı; beyaz, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.37	Valencia şarabı; beyaz, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.38	Diğer şaraplar; beyaz, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.42	Bordeaux şarabı; beyaz dışındakiler, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.43	Bourgogne (Burgundy) şarabı; beyaz dışındakiler, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol<=%15, muht.<=2Lt	X		
2204.21.44	Beaujotais şarabı; beyaz dışındakiler, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		

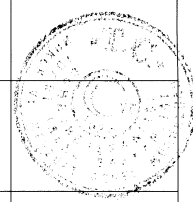

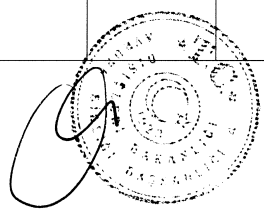

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2204.21.46	Vallée du Rhone şarabı; beyaz dışındakiler, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.47	Languedoc-Roussillon şarabı; beyaz dışındakiler, korunmuş menşe işaretli (PDO),AB'de üretilmiş, alko <=%15,muht.<=2Lt	X		
2204.21.48	Val de Loire (Loire Valley) şarabı; beyaz dışında,korunmuş menşe işaretli (PDO),AB'de üretilmiş, alkol<=%15, muht.<=2Lt	X		
2204.21.61	Sicilia şarabı; beyaz dışındakiler, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muht.<=2Lt	X		
2204.21.62	Piemonte (Piemont) şarabı; beyaz dışındakiler, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muht.<=2Lt	X		
2204.21.66	Toscana (Tuscany) şarabı; beyaz dışındakiler, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muht.<=2Lt	X		
2204.21.67	Trentino ve Alto Adige şarabı; beyaz dışındakiler,korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş,alkol <=%15,muht.<=2Lt	X		
2204.21.68	Veneto şarabı; beyaz dışındakiler, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.69	Dao, Bairrada ve Douro şarabı; beyaz dışındakiler, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş,alkol<=%15,muht.<=2Lt	X		
2204.21.71	Navarra şarabı; beyaz dışındakiler, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2204.21.74	Penedès şarabı; beyaz dışındakiler, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.76	Rioja şarabı; beyaz dışındakiler, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.77	Valdepenas şarabı; beyaz dışındakiler, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.78	Diğer şaraplar; beyaz dışındakiler, korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.79	Beyaz şarap; korunmuş coğrafi işareti (PGI), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.80	Beyaz dışındaki şaraplar; korunmuş coğrafi işareti (PGI), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.81	Beyaz şarap; diğer sepaj (Tek bir üzüm çeşidinden üretilen), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.82	Beyaz dışındaki şaraplar; diğer sepaj (Tek bir üzüm çeşidinden üretilen), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.83	Beyaz şarap; AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.84	Beyaz dışındaki şaraplar; AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.85	Madeira ve Setubal muscatel şarabı; PDO veya PGI işaretli, AB'de üretilmiş, alkol>15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.86	Sherry şarabı; PDO veya PGI işaretli, AB'de üretilmiş, alkol>15, muhtevası<=2Lt	X		

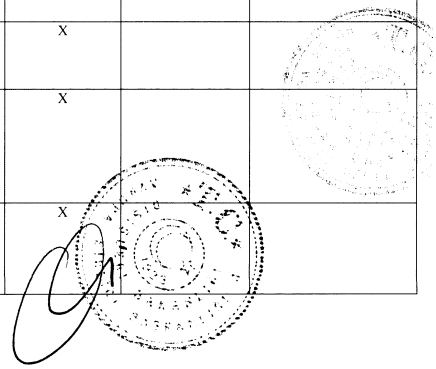

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2204.21.87	Marsala şarabı; PDO veya PGI işaretli, AB'de üretilmiş, alkol>15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.88	Samos ve Muscat de Lemnos şarabı; PDO veya PGI işaretli, AB'de üretilmiş, alkol>15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.89	Port şarabı; PDO veya PGI işaretli, AB'de üretilmiş, alkol>15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.90	Diğer şaraplar; PDO veya PGI işaretli, AB'de üretilmiş, alkol>15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.91	Diğer şaraplar; AB'de üretilmiş, alkol>15, muhtevası<=2Lt	X		
2204.21.93	Beyaz şarap; AB'de üretilmemiş, PDO veya PGI işaretli, muhtevası<=2Lt	-	-	
2204.21.93.11	Aïn Bessem-Bouira, Médéa, Coteaux du Zaccar, Dahra, Coteaux de Mascara, Monts du Tessalah, Coteaux de Tlemcen	X		
2204.21.93.12	Berkane, Saïs, Beni M'Tir, Guerrouane, Zemmour, Zennata	X		
2204.21.93.13	Coteaux d'Utique, Kelibia, Thibar, Mornag	X		
2204.21.93.19	Diğer	MUAF		
2204.21.93.21	Aïn Bessem-Bouira, Médéa, Coteaux du Zaccar, Dahra, Coteaux de Mascara, Monts du Tessalah, Coteaux de Tlemcen	X		
2204.21.93.22	Berkane, Saïs, Beni M'Tir, Guerrouane, Zemmour, Zennata	X		
2204.21.93.23	Coteaux d'Utique, Kelibia, Thibar, Mornag	X		
2204.21.93.29	Diğer	MUAF		
2204.21.93.31	Alkol derecesi hacim itibariyle %15'i geçen ancak %18'i geçmeyenler	MUAF		
2204.21.93.41	Alkol derecesi hacim itibariyle %18'i geçen ancak %22'yi geçmeyenler	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2204.21.93.51	Alkol derecesi hacim itibariyle %22'yi geçenler	MUAF		
2204.21.94	Beyaz dışındaki şaraplar; AB'de üretilmemiş, PDO veya PGI işaretli, muhtevası<=2Lt	-	-	
2204.21.94.11	Aïn Bessem-Bouira, Médéa, Coteaux du Zaccar, Dahra, Coteaux de Mascara, Monts du Tessalah, Coteaux de Tlemcen	X		
2204.21.94.12	Berkane, Saïs, Beni M'Tir, Guerrouane, Zemmour, Zennata	X		
2204.21.94.13	Coteaux de Tebourba, Coteaux d'Utique, Sidi-Salem, Thibar, Mornag, grand cru Mornag	X		
2204.21.94.19	Diğer	MUAF		
2204.21.94.21	Aïn Bessem-Bouira, Médéa, Coteaux du Zaccar, Dahra, Coteaux de Mascara, Monts du Tessalah, Coteaux de Tlemcen	X		
2204.21.94.22	Berkane, Saïs, Beni M'Tir, Guerrouane, Zemmour, Zennata	X		
2204.21.94.23	Coteaux de Tebourba, Coteaux d'Utique, Sidi-Salem, Thibar, Mornag, grand cru Mornag	X		
2204.21.94.29	Diğer	MUAF		
2204.21.94.31	Alkol derecesi hacim itibariyle %15'i geçen ancak %18'i geçmeyenler	MUAF		
2204.21.94.41	Alkol derecesi hacim itibariyle %18'i geçen ancak %22'yi geçmeyenler	MUAF		
2204.21.94.51	Alkol derecesi hacim itibariyle %22'yi geçenler	MUAF		
2204.21.94.61	Alkol derecesi hacim itibariyle %13'ü geçmeyenler	MUAF		
2204.21.94.71	Alkol derecesi hacim itibariyle %13'ü geçen ancak %15'i geçmeyenler	MUAF		
2204.21.94.81	Alkol derecesi hacim itibariyle %15'i geçen ancak %18'i geçmeyenler	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2204.21.94.91	Alkol derecesi hacim itibariyle %18'i geçen ancak %22'yi geçmeyenler	MUAF		
2204.21.94.95	Alkol derecesi hacim itibariyle %22'yi geçenler	MUAF		
2204.21.95	Beyaz şarap; AB'de üretilmemiş, diğer sepaj (Tek bir üzüm çeşidinden, muhtevası<=2Lt	MUAF		
2204.21.96	Beyaz dışındaki şaraplar; AB'de üretilmemiş, diğer sepaj (Tek bir üzüm çeşidinden, muhtevası<=2Lt	MUAF		
2204.21.97	Diğer beyaz şarap; AB'de üretilmemiş, muhtevası<=2Lt	MUAF		
2204.21.98	Beyaz dışındaki diğer şaraplar; AB'de üretilmemiş, muhtevası<=2Lt	MUAF		
2204.22.10	Diğer şaraplar; mantar tıpa tutucularla şişe ağzına tutturulmuş, 2Lt < muhtevası <= 10Lt	MUAF		
2204.22.22	Bordeaux şarabı; korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, 2Lt<muhtevası<=10Lt	X		
2204.22.23	Bourgogne (Burgundy) şarabı; korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, 2Lt<muhtevası<=10Lt	X		
2204.22.24	Beaujolais şarabı; korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, 2Lt<muhtevası<=10Lt	X		
2204.22.26	Vallée du Rhone şarabı; korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, 2Lt<muhtevası<=10Lt	X		
2204.22.27	Languedoc - Roussillon; korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, 2Lt<muhtevası<=10Lt	X		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2204.22.28	Val de Loire (Loire valley) şarabı; korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, 2Lt<muhtevası<=10Lt	X		
2204.22.32	Piemonte (Piemont) şarabı; korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, 2Lt<muhtevası<=10Lt	X		
2204.22.33	Tokay şarabı; korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, 2Lt<muhtevası<=10Lt	X		
2204.22.38	Beyaz şaraplar; korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, 2Lt<muhtevası<=10Lt	X		
2204.22.78	Beyaz dışındaki şarapların diğerleri; korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, 2Lt<muhtevası<=10Lt	X		
2204.22.79	Beyaz şaraplar; korunmuş coğrafi işareti (PGI), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, 2Lt<muhtevası<=10Lt	X		
2204.22.80	Beyaz dışındaki şaraplar; korunmuş coğrafi işareti (PGI), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, 2Lt<muhtevası<=10Lt	X		
2204.22.81	Beyaz şaraplar; diğer sepaj (Tek bir üzüm çeşidinden üretilen), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, 2Lt<muhtevası<=10Lt	X		
2204.22.82	Beyaz dışındaki şaraplar; diğer sepaj (Tek bir üzüm çeşidinden), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, 2Lt<muhtevası<=10Lt	X		
2204.22.83	Diğer beyaz şaraplar; PDO, PGI, vb. işareti olmayan, AB'de üretilmiş, alkol <=%15, 2Lt<muhtevası<=10Lt	X		
2204.22.84	Beyaz dışındaki şaraplar; PDO, PGI, vb. işareti olmayan, AB'de üretilmiş, alkol <=%15, 2Lt<muhtevası<=10Lt	X		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2204.22.85	Madeira ve Setubal muscatel şarabı; PDO veya PGI işaretli, AB'de üretilmiş, alkol > %15, 2Lt<muhtevası<=10Lt	X		
2204.22.86	Sherry şarabı; PDO veya PGI işaretli, AB'de üretilmiş, alkol > %15, 2Lt<muhtevası<=10Lt	X		
2204.22.88	Samos ve Muscat de Lemnos şarabı; PDO veya PGI işaretli, AB'de üretilmiş, alkol > %15, 2Lt<muhtevası<=10Lt	X		
2204.22.90	Diğer şaraplar; PDO veya PGI işaretli, AB'de üretilmiş, alkol > %15, 2Lt<muhtevası<=10Lt	X		
2204.22.91	Diğer şaraplar; PDO veya PGI işareti OLMAYAN, AB'de üretilmiş, alkol > %15, 2Lt<muhtevası<=10Lt	X		
2204.22.93	Beyaz şarap; korunmuş menşe işaretli (PDO) veya Korunmuş coğrafi işaretli (PGI), AB'de üretilmemiş, 2Lt<muhtevası<=10Lt	MUAF		
2204.22.94	Beyaz dışındaki şaraplar; PDO veya PGI işaretli, AB'de üretilmemiş, 2Lt<muhtevası<=10Lt	MUAF		
2204.22.95	Beyaz şarap; diğer sepaj (Tek bir üzüm çeşidinden üretilen), AB'de üretilmemiş, 2Lt<muhtevası<=10Lt	MUAF		
2204.22.96	Beyaz dışındaki şaraplar; diğer sepaj (Tek bir üzüm çeşidinden üretilen), AB'de üretilmemiş, 2Lt<muhtevası<=10Lt	MUAF		
2204.22.97	Beyaz şarap; PDO, PGI, vb. işareti olmayan, AB'de üretilmemiş, 2Lt<muhtevası<=10Lt	MUAF		
2204.22.98	Beyaz dışındaki şaraplar; PDO, PGI, vb. işareti olmayan, AB'de üretilmemiş, 2Lt<muhtevası<=10Lt	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2204.29.10	Diğer şaraplar; mantar tıpa tutucularla şişe ağzına tutturulmuş, 20 oC'de 1bar<karbondioksit basıncı<3bar, muhtevas>10Lt	MUAF		
2204.29.22	Bordeaux şarabı; korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası > 10Lt	X		
2204.29.23	Bourgogne (Burgundy) şarabı; korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası > 10Lt	X		
2204.29.24	Beaujolais şarabı; korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası > 10Lt	X		
2204.29.26	Vallée du Rhone şarabı; korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası > 10Lt	X		
2204.29.27	Languedoc - Roussillon şarabı; korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası > 10Lt	X		
2204.29.28	Val de Loire (Loire valley) şarabı; korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası > 10Lt	X		
2204.29.32	Piemonte (Piemont) şarabı; korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası > 10Lt	X		
2204.29.38	Beyaz şarap; korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası > 10Lt	X		
2204.29.78	Beyaz dışındaki şarapların diğerleri; korunmuş menşe işaretli (PDO), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası > 10Lt	X		
2204.29.79	Beyaz şaraplar; korunmuş coğrafi işaretli (PGI), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası > 10Lt	X		

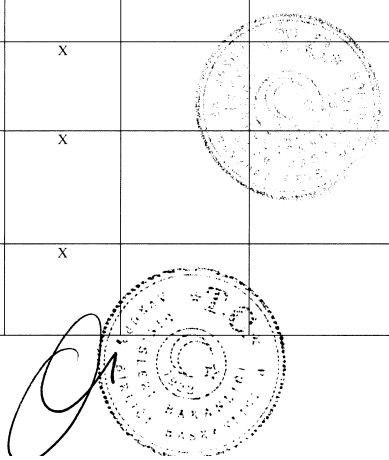

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2204.29.80	Beyaz dışındaki şaraplar; korunmuş coğrafi işaretli (PGI), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası > 10Lt	X		
2204.29.81	Beyaz şaraplar; diğer sepaj (Tek bir üzüm çeşidinden), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası > 10Lt	X		
2204.29.82	Beyaz dışındaki şaraplar; diğer sepaj (Tek bir üzüm çeşidinden), AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası > 10Lt	X		
2204.29.83	Beyaz şaraplar; AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası > 10Lt	X		
2204.29.84	Beyaz dışındaki şaraplar AB'de üretilmiş, alkol <=%15, muhtevası > 10Lt	X		
2204.29.85	Madeira ve Setubal muscatel şarabı; diğer, PDO veya PGI işaretli, AB'de üretilmiş, alkol > %15, muhtevası > 10Lt	X		
2204.29.86	Sherry şarabı; diğer, PDO veya PGI işaretli, AB'de üretilmiş, alkol > %15, muhtevası > 10Lt	X		
2204.29.88	Samos ve Muscat de Lemnos şarabı; diğer, PDO veya PGI işaretli, AB'de üretilmiş, alkol > %15, muhtevası > 10Lt	X		
2204.29.90	Diğer şaraplar; diğer, PDO veya PGI işaretli, AB'de üretilmiş, alkol > %15, muhtevası > 10Lt	X		
2204.29.91	Diğer şaraplar; diğer, AB'de üretilmiş, alkol > %15, muhtevası > 10Lt	X		
2204.29.93	Beyaz şarap; AB'de üretilmemiş, PDO veya PGI işaretli, muhtevası > 10Lt	MUAF		
2204.29.94	Beyaz dışındaki şaraplar; AB'de üretilmemiş, PDO veya PGI işaretli, muhtevası > 10Lt	MUAF		
2204.29.95	Beyaz şarap; AB'de üretilmemiş, diğer sepaj (Tek bir üzüm çeşidinden), muhtevası > 10Lt	MUAF		

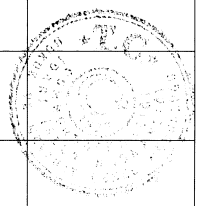

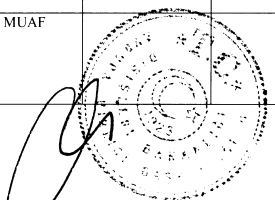

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2204.29.96	Beyaz dışındaki şaraplar; AB'de üretilmemiş, diğer sepaj (Tek bir üzüm çeşidinden), muhtevası > 10Lt	MUAF		
2204.29.97	Diğer beyaz şarap; AB'de üretilmemiş, muhtevası > 10Lt	MUAF		
2204.29.98	Beyaz dışındaki diğer şaraplar; AB'de üretilmemiş, muhtevası > 10Lt	MUAF		
2204.30.10	Diğer üzüm şıraları; fermenteli/fermantasyonu alkol ilavesinden başkaca durdurulmuş	MUAF		
2204.30.92	Diğer üzüm şıraları; konsantre edilmiş, yoğunluk =<1, 33 gr/m3, alkol derecesi=<%1	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
2204.30.94	Diğer üzüm şıraları; diğer, yoğunluk =<1, 33 gr/m3, alkol derecesi=<%1	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
2204.30.96	Diğer üzüm şıraları; konsantre edilmiş, diğer	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
2204.30.98	Diğer üzüm şıraları	GİRİŞ FİYATI		3 sayılı Not'a bakınız
2205.10.10	Vermut ve diğer taze üzüm şarapları; muhteva=<2 lt, alkol derecesi=<% 18	MUAF		
2205.10.90	Vermut ve diğer taze üzüm şarapları; muhteva=<2 lt, alkol derecesi > % 18	MUAF		
2205.90.10	Vermut ve diğer taze üzüm şarapları; alkol derecesi=<% 18, muhteva>2 lt.	MUAF		
2205.90.90	Vermut ve diğer taze üzüm şarapları; alkol derecesi > % 18, muhteva>2 lt.	MUAF		
2206.00.10	Fermente edilmiş diğer içkiler; meyve posalarından yapılan	MUAF		
2206.00.31	Elma şarabı ve armut şarabı; köpüklü	MUAF		
2206.00.39	Fermente edilmiş içki karışımları; köpüklü, alkollü/alkolsüz	MUAF		
2206.00.51	Elma şarabı ve armut şarabı; köpüksüz, muhteva=<2 lt.	MUAF		
2206.00.59	Fermente edilmiş içki karışımları; köpüksüz, muhteva=<2 lt, alkollü/alkolsüz	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2206.00.81	Elma şarabı ve armut şarabı; köpüksüz, muhteva>2 lt.	MUAF		
2206.00.89	Fermente edilmiş içki karışımları; köpüksüz, muhteva>2 lt, alkollü/alkolsüz	MUAF		
2207.10.00	Etil alkol; alkol derecesi >= 80% tağyir edilmemiş	-	-	
2207.10.00.11	(Avrupa Birliği'nin İşleyişi Hakkında Anlaşma'nın I sayılı Ekinde listelenmiş) Tarım ürünlerinden üretilen etil alkol, EN 15376 standardına göre ölçülen su muhtevası % 0,3 (m/m)'ten fazla olanlar hariç	MUAF		
2207.10.00.19	Diğer	MUAF		
2207.10.00.90	Diğer	MUAF		
2207.20.00	Etil alkol vd. alkollü içkiler; tağyir edilmiş	-	-	
2207.20.00.11	(Avrupa Birliği'nin İşleyişi Hakkında Anlaşma'nın I sayılı Ekinde listelenmiş) Tarım ürünlerinden üretilen etil alkol, EN 15376 standardına göre ölçülen su muhtevası % 0,3 (m/m)'ten fazla olanlar hariç	MUAF		
2207.20.00.19	Diğer	MUAF		
2207.20.00.90	Diğer	MUAF		
2208.20.12	Konyak; muhteva=<2lt, üzüm şarabının damıtılmasıyla elde edilmiş	MUAF		
2208.20.14	Armanyak; muhteva=<2lt, üzüm şarabının damıtılmasıyla elde edilmiş	MUAF		
2208.20.16	Jerez Brendisi; Muhteva=< 2 lt, üzüm şarabının damıtılmasıyla elde edilmiş	MUAF		
2208.20.18	Brendi veya Weinbrand; Muhteva=< 2 lt, üzüm şarabının damıtılmasıyla elde edilmiş(Jerez Brendisi ve Armanyak Hariç)	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2208.20.19	Üzüm şarabının damıtılması yolu ile elde edilen diğer içecekler; Muhteva =<2 lt (Konyak,Armanyak ve Brendi veya Weinbrand Hariç)	MUAF		
2208.20.26	Grappa; muhteva=<2lt, üzüm cibresinin damıtılmasıyla elde edilmiş	MUAF		
2208.20.28	Üzüm cibresinin damıtılması yolu ile elde edilen diğer içecekler; muhteva=<2lt (Grappa Hariç)	MUAF		
2208.20.62	Konyak; muhteva>2lt, üzüm şarabının damıtılmasıyla elde edilmiş	MUAF		
2208.20.66	Brendi veya Weinbrand; Muhteva> 2 lt, üzüm şarabının damıtılmasıyla elde edilmiş	MUAF		
2208.20.69	Üzüm şarabının damıtılması yolu ile elde edilen diğer içecekler; Muhteva >2 lt (Armanyak Dâhil;Konyak ve Brendi veya Weinbrand Hariç)	MUAF		
2208.20.86	Grappa; muhteva>2lt, üzüm cibresinin damıtılmasıyla elde edilmiş	MUAF		
2208.20.88	Üzüm cibresinin damıtılması yolu ile elde edilen diğer içecekler; muhteva>2lt (Grappa Hariç)	MUAF		
2208.30.11	Burbon viski; muhteva <= 2 litre	MUAF		
2208.30.19	Burbon viski; muhteva > 2 litre	MUAF		
2208.30.30	Saf malt viskisi (İskoç)	MUAF		
2208.30.41	Karıştırılmış malt viskisi: Muhtevası<=2 Litre, İskoç	MUAF		
2208.30.49	Karıştırılmış malt viskisi: Muhtevası>2 Litre, İskoç	MUAF		
2208.30.61	Saf ve karıştırılmış tahıl viskisi: Muhtevası<=2 Litre, İskoç	MUAF		
2208.30.69	Saf ve karıştırılmış tahıl viskisi: Muhtevası>2 Litre, İskoç	MUAF		
2208.30.71	Diğer karıştırılmış viski: Muhtevası<=2 Litre, İskoç	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2208.30.79	Diğer karıştırılmış viski: Muhtevası> 2 Litre, İskoç	MUAF		
2208.30.82	Diğer viskiler; muhteva <= 2 litre	MUAF		
2208.30.88	Diğer viskiler; muhteva > 2 litre	MUAF		
2208.40.11	Rom; muhteva=<2 lt. (hektolitresinde 225 gr dan fazla etil ve metil alkol den başka uçucu maddeler içeren)	MUAF		
2208.40.31	Kıymeti saf alkolün lt. 7, 9 euro'yu >rom ve taifa; muhteva=<2 lt.	MUAF		
2208.40.39	Diğer rom ve taifa; muhteva=<2 lt.	MUAF		
2208.40.51	Rom; muhteva >2 lt. (hektolitresinde 225 gr dan fazla etil ve metil alkol den başka uçucu maddeler içeren)	MUAF		
2208.40.91	Kıymeti saf alkolün lt. 7, 9 euro'yu >rom ve taifa; muhteva >2 lt.	MUAF		
2208.40.99	Diğer içkiler; muhteva >2 lt.,litre kıymeti=<2 euro	MUAF		
2208.50.11	Cin; muhteva <= 2 litr	MUAF		
2208.50.19	Cin; muhteva > 2 litre	MUAF		
2208.50.91	Geneva (Ardıç rakısı); muhteva=<2 lt.	MUAF		
2208.50.99	Geneva (Ardıç rakısı); muhteva>2 lt.	MUAF		
2208.60.11	Votka; alkol derecesi=<%45,4; muhteva <= 2 litre	MUAF		
2208.60.19	Votka; alkol derecesi=<%45,4; muhteva > 2 litre	MUAF		
2208.60.91	Votka; alkol derecesi>%45,4; muhteva <= 2 litre	MUAF		
2208.60.99	Votka; alkol derecesi>%45,4; muhteva > 2 litre	MUAF		
2208.70.10	Likörler; muhteva <= 2 litre	MUAF		
2208.70.90	Likörler; muhteva > 2 litre	MUAF		
2208.90.11	Arak; muhteva <= 2 litre	MUAF		
2208.90.19	Arak; muhteva > 2 litre	MUAF		
2208.90.33	Alkollü içkiler (likör hariç) erik, armut ve kirazdan, muhteva=<2 lt.	MUAF		

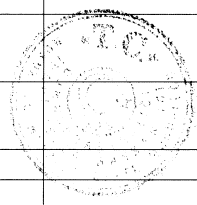

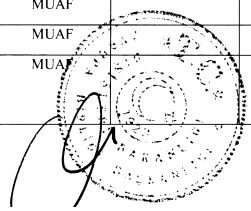

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2208.90.38	Alkollü içkiler (likör hariç) erik, armut ve kirazdan, muhteva>2 lt.	MUAF		
2208.90.41	Uzo; muhteva=<2 lt.	MUAF		
2208.90.45	Calvados; meyvelerden damıtım yoluyla elde edilen, muhteva=<2 lt.	MUAF		
2208.90.48	Diğer alkollü içkiler; meyvelerden damıtım yoluyla elde edilen, muhteva=<2 lt.	MUAF		
2208.90.54	Tekila, muhteva=<2 lt.	MUAF		
2208.90.56	Diğer alkollü içkiler; meyvelerden damıtılan hariç, likörler hariç, muhteva=<2 lt.	MUAF		
2208.90.69	Diğer alkollü içecekler, muhteva=<2 lt.	MUAF		
2208.90.71	Alkollü içkiler (likörler hariç) meyvelerden damıtımla elde ed, muhteva>2 lt.	MUAF		
2208.90.75	Tekila, muhteva>2 lt.	MUAF		
2208.90.77	Alkollü içkiler ,damıtımla elde edilen (likörler hariç) , diğer, muhteva>2 lt.	MUAF		
2208.90.78	Diğer alkollü içecekler; muhteva>2 lt.	MUAF		
2208.90.91	Etil alkol; tağyir edilmemiş, diğer, muhteva=<2lt, alkol derecesi<%80	-	-	
2208.90.91.10	(Avrupa Birliği'nin İşleyişi Hakkında Anlaşma'nın I sayılı Ekinde listelenmiş) Tarım ürünlerinden elde edilmiş mallar	X		
2208.90.91.90	Diğer	MUAF		
2208.90.99	Etil alkol; tağyir edilmemiş, diğer, muhteva>2lt, alkol derecesi<%80	-	-	
2208.90.99.11	(Avrupa Birliği'nin İşleyişi Hakkında Anlaşma'nın I sayılı Ekinde listelenmiş) Tarım ürünlerinden üretilen etil alkol, EN 15376 standardına göre ölçülen su muhtevası % 0,3 (m/m)'ten fazla olanlar hariç	X		
2208.90.99.19	Diğer	X		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2208.90.99.90	Diğer	MUAF		
2209.00.11	Şarap sirkeleri; muhtevası =< 2 lt.	MUAF		
2209.00.19	Şarap sirkeleri; muhtevası >2 lt.	MUAF		
2209.00.91	Asetik asitten mamul sirke yerine geçen maddeler; muhteva=<2 lt.	MUAF		
2209.00.99	Asetik asitten mamul sirke yerine geçen maddeler; muhteva >2 lt.	MUAF		
2301.10.00	Et/sakatatın unları, kaba unları ve pelletleri; kıkırdaklar	MUAF		
2301.20.00	Balık, yumuşakça, sudaki omurgasızların un, pelletleri	MUAF		
2302.10.10	Mısır (kepek; kavuz) ağırlık% 35/daha az nişasta içerenler	X		
2302.10.90	Kepekler; kavuz, mısırdan elde edilmiş, nişasta oranı >% 35	X		
2302.30.10	Kavuz, kepek ve diğer kalıntılar; nişasta =>% 28, göz büy.=0, 2 mm, kül=>%1, 5	X		
2302.30.90	Kavuz, kepek ve diğer kalıntılar; buğdaydan elde edilmiş, diğer	X		
2302.40.02	Pirinçten elde edilen kepek, kavuz ve diğer kalıntılar (ağırlık % < 35 nişasta)	X		
2302.40.08	Pirinçten elde edilen kepek, kavuz ve diğer kalıntılar (ağırlık % > 35 nişasta)	X		
2302.40.10	Kavuz, kepek ve diğer kalıntılar;hububattan nişasta =<%28, göz büy.=0, 2mm. kül=>% 1, 5	X		
2302.40.90	Kavuz, kepek ve diğer kalıntılar; diğer hububattan, diğer	X		
2302.50.00	Baklagillerden elde edilen kepek, kavuz ve diğer kalıntılar	MUAF		
2303.10.11	Mısır nişastası imalat artıkları; protein oranı > % 40	X		
2303.10.19	Mısır nişastası imalat artıkları; protein oranı = < % 40	MUAF		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2303.10.90	Mısır nişastası imalat artıkları; diğer	MUAF		
2303.20.10	Şeker pancarının etli kısımları	MUAF		
2303.20.90	Şeker kamışı bağası ve şeker sanayinin diğer artıkları	MUAF		
2303.30.00	Biracılık ve damıtık içki sanayinin posa ve artıkları	MUAF		
2304.00.00	Soya fasulyesi yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	MUAF		
2305.00.00	Yer fıstığı yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı artıklar	MUAF		
2306.10.00	Pamuk tohumu yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	MUAF		
2306.20.00	Keten tohumu yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	MUAF		
2306.30.00	Ayçiçeği tohumu yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	MUAF		
2306.41.00	Rep veya kolza tohumu yağı üretim artığı küspe ve katı atıklar (düşük erusik asit içerikli)	MUAF		
2306.49.00	Rep veya kolza tohumu yağı üretiminden arta kalan diğer küspe ve katı atıklar	MUAF		
2306.50.00	Hindistan cevizi veya kopra yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	MUAF		
2306.60.00	Palm cevizi veya palm bademi yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	MUAF		
2306.90.05	Mısır embriyolarından arta kalan küspe ve katı atıklar	MUAF		
2306.90.11	Zeytin küspesi (pirina) ve zeytin yağı üretiminden arta kalan diğer atıklar (yağ oranı =<%3)	MUAF		
2306.90.19	Zeytin küspesi, diğer zeytinyağı artıkları; zeytinyağı oranı >% 3	X		
2306.90.90	Yağ üretimi küspe ve artıkları; diğer yağlı bitkisel ürünlerden	MUAF		
2307.00.11	Şarap tortusu; alkol derecesi =<% 7, 9 ve kuru madde oranı =>% 25	MUAF		
2307.00.19	Şarap tortusu; diğer	X		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2307.00.90	Ham tartar	MUAF		
2308.00.11	Üzüm posası; alkol derecesi =<% 4, 3 ve kuru madde oranı >% 40	MUAF		
2308.00.19	Üzüm posası; diğer	X		
2308.00.40	Meşe palamudu, at kestanesi, meyve posası (üzüm posası hariç)	MUAF		
2308.00.90	Tarifenin başka yerinde olmayan diğer bitkisel döküntü, artık ve yan ürünler	MUAF		
2309.10.11	Kedi, köpek mama;süt ürün.<% 10,nişasta =<% 10,glikoz,glikoz şurubu,maltodekstrin,maltodekstrin şurubu içeren(perakende)	MUAF		
2309.10.13	Kedi, köpek mama;%10=<süt ür<50,nişasta =<% 10,glikoz,glikoz şrb,maltodekstrin,maltodekstrin şurubu içeren(perakende)	X		
2309.10.15	Kedi, köpek mama;%50<=süt ür<%75,nişasta =<% 10,glikoz,glikoz şrb,maltodekstrin,maltodekstrin şurubu içeren(perakende)	X		
2309.10.19	Kedi, köpek mama; süt ür=>%75,nişasta =<% 10,glikoz,glikoz şurubu,maltodekstrin,maltodekstrin şurubu içeren(perakende)	X		
2309.10.31	Kedi, köpek mama;süt ür<% 10,%10<nişasta =<% 30,glikoz,glikoz şrb,maltodekstrin,maltodekstrin şurubu içeren(perakende)	MUAF		
2309.10.33	Kedi, köpek mama;%10=<süt ür<% 50,%10<nişasta =<%30,glikoz,glikoz şrb,maltodekstrin,maltodekstrin şrb.içeren(perakende)	X		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2309.10.39	Kedi, köpek mama,süt ür=>% 50,%10<nişasta =<%30,glikoz,glikoz şrb,maltodekstrin,maltodekstrin şrb.içeren(perakende)	X		
2309.10.51	Kedi, köpek mama,süt ür=<% 10,nişasta >%30,glikoz,glikoz şrb,maltodekstrin,maltodekstrin şrb.içeren(perakende)	X		
2309.10.53	Kedi, köpek mama;%10=<süt ür<% 50,nişasta >%30,glikoz,glikoz şrb,maltodekstrin,maltodekstrin şrb.içeren(perakende)	X		
2309.10.59	Kedi, köpek mama;süt ü.=>% 50,nişasta >%30,glikoz,glikoz şrb,maltodekstrin,maltodekstrin şrb.içeren(perakende)	X		
2309.10.70	Kedi, köpek maması; şeker içermeyip sadece süt ürünlerini içerenler	X		
2309.10.90	Kedi ve köpek maması; diğer (perakende)	MUAF		
2309.90.10	Hayvan gıdası; balık ve deniz memelilerinden elde edilen çözülebilir ürünler	MUAF		
2309.90.20	Mısır artıklarından elde edilen ürünlerin karışımları dışındaki mısır nişastası artıkları	MUAF		
2309.90.31	Hayvan gıdası;süt ürün.<% 10,nişasta =<% 10,glikoz,glikoz şurubu,maltodekstrin,maltodekstrin şurubu içeren	X		
2309.90.33	Hayvan gıdası;=<%10 süt ür.<50,nişasta =<% 10,glikoz,glikoz şrb,maltodekstrin,maltodekstrin şurubu içeren	X		
2309.90.35	Hayvan gıdası,%50 süt ür.<%75,nişasta =<% 10,glikoz,glikoz şrb,maltodekstrin,maltodekstrin şurubu içeren	X		
2309.90.39	Hayvan gıdası; süt ür.=>75,nişasta =<% 10,glikoz,glikoz şurubu,maltodekstrin,maltodekstrin şurubu içeren	X		
2309.90.41	Hayvan gıdası;süt ür.<% 10,%10<nişasta =<% 30,glikoz,glikoz şrb,maltodekstrin,maltodekstrin şurubu içeren	X		
2309.90.43	Hayvan gıdası;%10=<süt ür.<% 50,%10<nişasta =<%30,glikoz,glikoz şrb,maltodekstrin,maltodekstrin şrb.içeren	X		
2309.90.49	Hayvan gıdası,süt ür.=>% 50,%10<nişasta =<%30,glikoz,glikoz şrb,maltodekstrin,maltodekstrin şrb.içeren	X		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2309.90.51	Hayvan gıdası,süt ür.=<% 10,nişasta >%30,glikoz,glikoz şrb,maltodekstrin,maltodekstrin şrb.içeren	X		
2309.90.53	Hayvan gıdası,%10=<süt ür.<% 50,nişasta >%30,glikoz,glikoz şrb,maltodekstrin,maltodekstrin şrb.içeren	X		
2309.90.59	Hayvan gıdası;süt ür.=>% 50,nişasta >%30,glikoz,glikoz şrb,maltodekstrin,maltodekstrin şrb.içeren	X		
2309.90.70	Hayvan gıdası;nişasta, glikoz, glikoz şurubu, maltodekstrin, maltodekstrin şurubu içermeyip süt ürünleri İçeren	X		
2309.90.91	Hayvan gıdası; melas ilave edilmiş şeker pancarının etli kısımları	MUAF		
2309.90.96	Hayvan gıdası olarak kullanılan diğer müstahzarlar	MUAF		
2401.10.35	Tütün; gölgede kurutulmuş, açık renkli (saplı, damarlı)	MUAF		
2401.10.60	Tütün; güneşte kurutulmuş, şark tipi (saplı, damarlı)	MUAF		
2401.10.70	Tütün; gölgede kurutulmuş, koyu renkli (saplı, damarlı)	MUAF		
2401.10.85	Tütün; fırında kurutulmuş (saplı, damarlı)	MUAF		
2401.10.95	Diğer tütünler (saplı, damarlı)	MUAF		
2401.20.35	Tütün; gölgede kurutulmuş, açık renkli (sapları tamamen veya kısmen koparılmış, damarı çıkarılmış)	MUAF		
2401.20.60	Tütün; güneşte kurutulmuş, şark tipi (sapları tamamen veya kısmen koparılmış, damarı çıkarılmış)	MUAF		
2401.20.70	Tütün; gölgede kurutulmuş, koyu renkli (sapları tamamen veya kısmen koparılmış, damarı çıkarılmış)	MUAF		
2401.20.85	Tütün; fırında kurutulmuş (sapları tamamen veya kısmen koparılmış, damarı çıkarılmış)	MUAF		
2401.20.95	Diğer tütünler (sapları tamamen veya kısmen koparılmış, damarı çıkarılmış)	MUAF		
2401.30.00	Tütün döküntüleri	MUAF		
2402.10.00	Tütün içeren purolar, uçları açık purolar ve sigarillolar	MUAF		
2402.20.10	Tütün içeren sigaralar; karanfil içerenler	MUAF		
2402.20.90	Tütün içeren sigaralar; diğer	MUAF		
2402.90.00	Diğer purolar, sigarillolar ve sigaralar	MUAF		
2403.11.00	Nargile tütünleri; aromalandırılmış olsun, olmasın	MUAF		

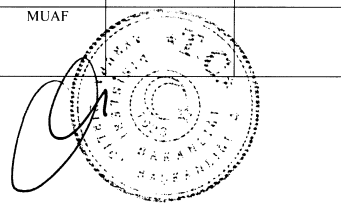

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
2403.19.10	Pipo, sigaralık ve diğer tütünler; muhtevası <= 500 gr, ambalajlarda	MUAF		
2403.19.90	Pipo, sigaralık ve diğer tütünler; diğer şekillerde	MUAF		
2403.91.00	Homojenize/yeniden tertip edilmiş tütün	MUAF		
2403.99.10	Tütün; enfiye ve çiğnemeye mahsus	MUAF		
2403.99.90	Tarifenin başka yerinde yer almayan diğer tütünler, tütün yerine kullanılan maddeler	MUAF		
2905.43.00	Mannitol	0.00% + 105.00 GBP / 100 kg		
2905.44.11	D; glusitol (sorbitol) mannitol oranı =<% 2, sulu çözelti halinde	0.00% + 13.00 GBP / 100 kg		
2905.44.19	D; glusitol (sorbitol) mannitol oranı >% 2, sulu çözelti halinde	0.00% + 31.00 GBP / 100 kg		
2905.44.91	D; glusitol (sorbitol) mannitol oranı =<% 2, diğer	0.00% + 19.00 GBP / 100 kg		
2905.44.99	D; glusitol (sorbitol) mannitol oranı >% 2, diğer	0.00% + 44.00 GBP / 100 kg		
3302.10.29	İçecek sanayiinde kullanılan diğer müstahzarlar;tat vericileri içeren;alkol oranı=<%0,5;diğerleri	0.00% + AC		6 sayılı Not'a bakınız
3502.11.90	Yumurta albümini; kurutulmuş, insan gıdası olarak kullanılmaya elverişli	X		
3502.19.90	Yumurta albümini; diğer şekilde, insan gıdası olarak kullanılmaya elverişli	X		
3502.20.91	Süt albümini; kurutulmuş (yaprak, pul, flokon ve toz halinde);insan gıdası olarak kullanılmaya elverişli	X		
3502.20.99	Süt albümini; diğer şekilde;insan gıdası olarak kullanılmaya elverişli	X		
3505.10.10	Dekstrinler	0.00% + 14.00 GBP / 100 kg		
3505.10.90	Tadil edilmemiş diğer nişastalar	0.00% + 14.00 GBP / 100 kg		
3505.20.10	Tutkallar; nişasta, dekstrin oranı <% 25	0.00% + 3.70 GBP / 100 kg MAX 11.50%		
3505.20.30	Tutkallar; % 25 =< nişasta, dekstrin oranı <% 55	0.00% + 7.40 GBP / 100 kg MAX 11.50%		
3505.20.50	Tutkallar; % 55 =< nişasta, dekstrin oranı <% 80	0.00% + 11.00 GBP / 100 kg MAX 11.50%		
3505.20.90	Tutkallar; nişasta, dekstrin oranı >% 80	0.00% + 14.00 GBP / 100 kg MAX 11.50%		

CN2020 Kodu	Gösterge CN Tanımı (1 sayılı Not'a bakınız)	Tercihli Tarife Muamelesi	Tarife Kontenjanı (2 sayılı Not'a bakınız)	Notlar
3809.10.10	Apre/finisaj müstahzarları; nişastalı madde miktarı <%55, başka yerde yer almayan	0.00% + 7.40 GBP / 100 kg MAX 12.80%		
3809.10.30	Apre/finisaj müstahzarlar; %55=< nişastalı madde miktarı <%70, başka yerde yer almayan	0.00% + 10.00 GBP / 100 kg MAX 12.80%		
3809.10.50	Apre/finisaj müstahzarları: %70=< nişastalı madde miktarı <%83, başka yerde yer almayan	0.00% + 12.00 GBP / 100 kg MAX 12.80%		
3809.10.90	Apre/finisaj müstahzarları; nişastalı madde miktarı=>%83, başka yerde yer almayan	0.00% + 14.00 GBP / 100 kg MAX 12.80%		
3824.60.11	Sorbitol; sulu çözelti halinde (d-mannitol oranı = <% 2)	0.00% + 13.00 GBP / 100 kg		
3824.60.19	Sorbitol; sulu çözelti halinde (d-mannitol oranı >% 2)	0.00% + 31.00 GBP / 100 kg		
3824.60.91	Sorbitol; diğer hallerde (d-mannitol oranı = <% 2)	0.00% + 19.00 GBP / 100 kg		
3824.60.99	Sorbitol; diğer hallerde (d-mannitol oranı >% 2)	0.00% + 44.00 GBP / 100 kg		

Türkiye Menşeli Tarım Ürünlerinin Birleşik Krallık'a İthalatinda Uygulanacak Düzenlemeler Hakkında Notlar

Not 1: Bu listedeki ürünlerin kapsamı BK mevzuatında yer alan CN kodları ile belirlenmiştir.
Not 2: Kota dâhilindeki tarife oranı, tarife kontenjanı miktarları ve her bir tarife kontenjanına ilişkin diğer bilgiler Ek 2B'de düzenlenmiştir.
Not 3: Tercihli tarife muamelesi "Giriş Fiyatı" olarak tanımlanan menşeli ürünlerin gümrük vergisinin *ad-valorem* bileşeni işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girişinde kaldırılacaktır; bu ürünlere tatbik edilen giriş fiyatı sisteminden kaynaklanan spesifik vergiler korunacaktır. Spesifik vergi, ancak giriş fiyatı sistemi Birleşik Krallık'ın MFN tarifelerinde de uygulanıyorsa, menşeli ürünlere uygulanacaktır.
Not 4: Bu oran, ürünün tamamen Türkiye'de elde edilmesi ve bu ülkeden doğrudan Birleşik Krallık'a taşınması halinde, Türkiye tarafından Birleşik Krallık'a ihracatta uygulanan özel vergi ile eşit olan miktarda (ton başına 9,7 GBP'yi geçmeyecek şekilde) indirilebilir.
Not 5: Tercihli tarife muamelesi X olarak gösterilen ürünler, tarifelerin serbestleştirilmesinden hariç tutulmalıdır, ancak bu ürünler bir tarife kontenjanı kapsamına girebilir.
Not 6: Birleşik Krallık, menşeli ürünlerde, (işbu cetvelde AC olarak atıfta bulunulan) tarım payını uygulama hakkını saklı tutar. Tarım payı, ancak Birleşik Krallık'ın uygulanan MFN tarifelerinin bir parçası olarak da uygulanıyorsa, menşeli ürünlere uygulanacaktır.

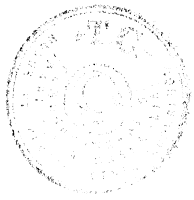

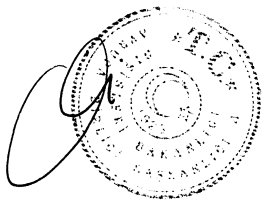

EK 2-B-2a

Birleşik Krallık'ın Tarife Kontenjanları

Aşağıda sıralanan tarife kontenjanları kapsamındaki Türkiye menşeli ürünlere kota aşımında uygulanan tarife oranları, Ek 2-B-2'de belirtilen oranlar olacaktır.

TRQ-1 – Koyun veya keçilerin etleri

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-1" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin 33 tonluk miktarı vergiden muaf olacaktır.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır: 0204.10.00, 0204.21.00, 0204.22.00, 0204.23.00, 0204.30.00, 0204.41.00, 0204.42.00, 0204.43.10, 0204.43.90, 0204.50.11, 0204.50.13, 0204.50.15, 0204.50.19, 0204.50.31, 0204.50.39, 0204.50.51, 0204.50.53, 0204.50.55, 0204.50.59, 0204.50.71 ve 0204.50.79.

TRQ-2- Hindi etleri

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-2" notu ile işaretlenen ve tablo (b)'de sıralanan menşeli ürünlerin 167 tonluk miktarına aşağıdaki tabloda listelenen vergiler tatbik edilecektir.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır:

Tarife Satırı	Spesifik Vergi
0207.25.10	142.00 GBP/t
0207.25.90	155.00 GBP/t
0207.27.30	112.00 GBP/t
0207.27.40	77.00 GBP/t
0207.27.50	283.00 GBP/t
0207.27.60	106.00 GBP/t
0207.27.70	192.00 GBP/t

TRQ-3-Peynir

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-3" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin 383 tonluk miktarı vergiden muaf olacaktır.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır: 0406.90.29, 0406.90.50, 0406.90.86.20, 0406.90.89.10 ve 0406.90.92.10.

TRQ-4- Patatesler

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-4" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin 417 tonluk miktarı vergiden muaf olacaktır.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır: 0701.90.10, 0701.90.50 ve 0701.90.90.

TRQ-5- Soğanlar

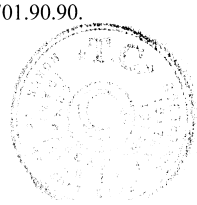

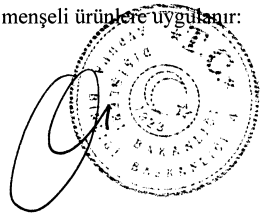

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-5" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin 333 tonluk miktarı, 16 Mayıs ve 14 Şubat tarihleri arasındaki dönemde vergiden muaf olacaktır.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır: 0703.10.11 ve 0703.10.19.

TRQ-6- Patlıcanlar

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-6" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin 167 tonluk miktarı, 1 Mayıs ve 14 Ocak tarihleri arasındaki dönemde vergiden muaf olacaktır.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır: 0709.30.00.

TRQ-7- Kabaklar

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-7" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin fiyat giriş sisteminden kalan 83 tonluk miktarı, 1 Mart ve 30 Kasım tarihleri arasındaki dönemde spesifik vergiye tabi olacaktır.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır: 0709.93.10.

TRQ-8- Üzümler, taze

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-8" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin giriş fiyatı sisteminden kalan 58 tonluk miktarı için, 1 Mayıs ile 17 Haziran ve 1 Ağustos ile 14 Kasım tarihleri arasındaki dönemlerde spesifik vergi tatbik edilecektir.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır: 0806.10.10.90.

TRQ-9- Karpuzlar

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-9" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin 2.751 tonluk miktarı, 16 Haziran ve 31 Mart tarihleri arasındaki dönemde vergiden muaf olacaktır.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır: 0807.11.00.

(c) İşbu tarife kontenjanının uygulanması askıya alınmıştır.

TRQ-10- Yenilebilir meyva

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-10" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin 17 tonluk miktarı, vergiden muaf olacaktır.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır: 0811.10.11, 0811.20.11 ve 0811.90.19.

TRQ-11- Zeytinyağı

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-11" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin 17 tonluk miktarı için, %7.5 oranında vergi tatbik edilecektir.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır: 1509.10.20 ve 1509.10.80.

TRQ-12- Ciklet

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-12" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin 843 tonluk miktarı, vergiden muaf olacaktır.
(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır: 1704.10.10 ve 1704.10.90.

TRQ-13 – Diğer şeker mamulleri

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-13" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin 1.667 tonluk miktarı, vergiden muaf olacaktır.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır: 1704.90.30, 1704.90.51, 1704.90.55, 1704.90.61, 1704.90.65, 1704.90.71, 1704.90.75, 1704.90.81, 1704.90.99.11, 1704.90.99.19 ve 1704.90.99.91.

TRQ-14 – Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-14" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin 834 tonluk miktarı, vergiden muaf olacaktır.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır: 1806.10.20, 1806.20.10, 1806.20.30, 1806.20.50, 1806.20.70, 1806.20.80.12, 1806.20.80.19, 1806.20.95.12, 1806.20.95.19, 1806.31.00, 1806.32.00, 1806.90.11, 1806.90.19, 1806.90.31, 1806.90.39, 1806.90.50, 1806.90.60, 1806.90.70, 1806.90.90.11 ve 1806.90.90.91.

TRQ-15- Malt hülasası

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-15" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin 150 tonluk miktarı, vergiden muaf olacaktır.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır: 1901.20.00

TRQ- 16- Makarnalar

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-16" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin 3.334 tonluk miktarı, vergiden muaf olacaktır.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır: 1902.11.00, 1902.19.10,1902.19.90, 1902.20.91, 1902.20.99, 1902.30.10, 1902.30.90, 1902.40.10 ve 1902.40.90.

TRQ-17- Hububat veya hububat ürünlerinin kabartılması veya kavrulması suretiyle elde edilen gıda mamulleri

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-17" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin 83 tonluk miktarı, vergiden muaf olacaktır.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır: 1904.10.10, 1904.10.30 ve 1904.10.90.

TRQ-18- Müsli

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-18" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin 17 tonluk miktarı, vergiden muaf olacaktır.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır: 1904.20.10, 1904.20.91, 1904.20.95 ve 1904.20.99.

TRQ-19 Bulgur

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-19" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin 1,667 tonluk miktarı, vergiden muaf olacaktır.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır: 1904.30.00

TRQ-20- Diğer hazırlanmış hububatlar

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-20" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin 417 tonluk miktarı, vergiden muaf olacaktır.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır: 1904.90.10 ve 1904.90.80.

TRQ-21- Ekmek, pasta, kek, bisküvi ve diğer ekmekçilik mamulleri

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-21" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin 1.667 tonluk miktarı, vergiden muaf olacaktır.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır: 1905.31.11, 1905.31.19, 1905.31.30, 1905.31.91 ve 1905.31.99.

TRQ- 22- Waffle ve gofretler

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-22" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin 500 tonluk miktarı, vergiden muaf olacaktır.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır: 1905.32.05, 1905.32.11, 1905.32.19, 1905.32.91 ve 1905.32.99.

TRQ-23- Gevrekler, kızartılmış ekmek ve diğer kızartılmış mamuller

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-23" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin 20 tonluk miktarı, vergiden muaf olacaktır.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır:

1905.40.10 ve 1905.40.90.

TRQ-24- Diğer ekmek, pasta, kekler, bisküviler ve diğer ekmekçilik ürünleri

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-24" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin 1.667 tonluk miktarı, vergiden muaf olacaktır.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır: 1905.90.10, 1905.90.20, 1905.90.30, 1905.90.45, 1905.90.55 ve 1905.90.70.

TRQ-25- Kuru madde içeriği ağırlık itibariyle % 12'den az olan hazırlanmış veya konserve edilmiş domatesler

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-25" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin 1.484 tonluk miktarı, vergiden muaf olacaktır.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır: 2002.10.10, 2002.10.90, 2002.90.11 ve 2002.90.19.

TRQ-26- Kuru madde içeriği ağırlık itibariyle % 12'den az olmayan hazırlanmış veya konserve edilmiş domatesler

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-26" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin kuru madde içeriği ağırlık itibariyle %28 ila %30 olan 5.002 tonluk miktarı vergiden muaf olacaktır. Bu tarife kontenjanı, 1 Ocak'tan 30 Haziran'a kadar ve 1 Temmuz'dan 31 Aralık'a kadar olmak üzere iki ayrı dönem için uygulanır. Her bir dönem için vergiden muaf miktar, kuru madde içeriği ağırlık itibariyle %28 ila %30 olan 2.501 ton olacaktır.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır:

2002.90.31, 2002.90.39, 2002.90.91 ve 2002.90.99.

(c) İşbu (Topluluk) tarife kontenjanlarının idaresinde, ağırlık itibariyle kuru madde içeriği %28 ila 30 olanlar dışındaki ürünlerin ithalatında aşağıdaki katsayılar tatbik edilecektir.

Ağırlık itibariyle kuru madde içeriği		Katsayılar
Asgari:	Azami:	
12	14	0,44828
14	16	0,51724
16	18	0,58621
18	20	0,65517
20	22	0,72414
22	24	0,7931
24	26	0,86207
26	28	0,93103
28	30	1
30	32	1,06897
32	34	1,13793
34	36	1,20689
36	38	1,27586
38	40	1,34483

40	42	1,41379
42	93	1,44828
93	100	3,32759'

(d) İşbu tarife kontenjanının uygulanması askıya alınmıştır.

TRQ-27- Reçeller, jöleler, meyva veya sert kabuklu meyva püresi, meyva veya sert kabuklu meyva pastları

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-27" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin 292 tonluk miktarı için, %33 oranında spesifik vergi tatbik edilecektir.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır: 2007.10.10, 2007.91.10, 2007.91.30, 2007.99.20, 2007.99.31, 2007.99.33, 2007.99.35, 2007.99.39 ve 2007.99.50.

TRQ-28 - Şeker oranı ağırlık itibarıyla % 13 -% 30 olan reçeller, jöleler, meyva veya sert kabuklu meyva püresi, meyva veya sert kabuklu meyva pastları

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-28" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin 17 tonluk miktarı, vergiden muaf olacaktır.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır: 2007.91.30.

TRQ-29- Şeker oranı ağırlık itibariyle % 30'u geçen pişirilmiş diğer meyva ve kabuklu meyva müstahzarları

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-29" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin 17 tonluk miktarı, vergiden muaf olacaktır.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır: 2007.99.39.

TRQ-30- Turunçgiller ve diğer meyvalar

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-30" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin 350 tonluk miktarı, vergiden muaf olacaktır.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır: 2008.30.19, 2008.50.19, 2008.50.51, 2008.50.92, 2008.50.98.11, 2008.50.98.13, 2008.50.98.15, 2008.50.98.19, 2008.60.19, 2008.70.19, 2008.70.51 ve 2008.80.19.

TRQ- 31- Meyva ve sebze suları

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-31" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin 567 tonluk miktarı, %33 oranında spesifik vergiye tabi olacaktır.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır: 2009.11.11, 2009.11.91, 2009.19.11, 2009.19.91, 2009.29.11, 2009.29.91, 2009.39.11, 2009.39.51, 2009.39.91, 2009.61.90, 2009.69.11, 2009.69.79, 2009.69.90, 2009.81.11, 2009.81.51, 2009.89.11, 2009.89.34, 2009.89.35, 2009.89.61, 2009.89.85, 2009.89.86, 2009.90.11, 2009.90.21, 2009.90.31, 2009.90.71, 2009.90.92 ve 2009.90.94.

TRQ-32- Dondurma

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-X" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin 500 tonluk miktarı, vergiden muaf olacaktır.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır: 2105.00.10, 2105.00.91 ve 2105.00.99.

TRQ-33- Diğer gıda müstahzarları

(a) Ek 2-B-2'de düzenlenen "TRQ-32" notu ile işaretlenen ve (b) bendinde sıralanan menşeli ürünlerin 667 tonluk miktarı, vergiden muaf olacaktır.

(b) Bu fıkra aşağıdaki tarife pozisyonlarında sınıflandırılan menşeli ürünlere uygulanır: 2106.10.80 ve 2106.90.98.

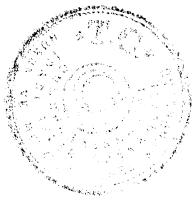

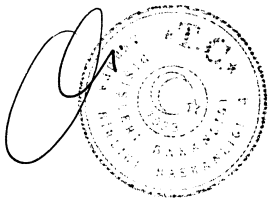

MENŞE KURALLARI VE MENŞE İŞLEMLERİNE İLİŞKİN PROTOKOL

BAŞLIK I

GENEL HÜKÜMLER

MADDE 1

Tanımlar

Bu Protokol'ün uygulanmasında;

(a) "Fasıllar", "pozisyonlar" ve "alt pozisyonlar", Gümrük İşbirliği Konseyi'nin 26 Haziran 2004 tarihli Tavsiye Kararı uyarınca gerçekleştirilen değişiklikler de dâhil Armonize Mal Tanım ve Kodlama Sistemi'ni ("Armonize Sistem") oluşturan nomanklatürde kullanılan fasıllar, pozisyonlar ve alt pozisyonlar (dört ya da altı rakamlı kodları);

(b) "sınıflandırılmış" tabiri, bir ürün veya girdinin Armonize Sistem'in belirli bir pozisyon veya alt pozisyonu altında sınıflandırılması;

(c) "sevkiyat";

(i) ya bir ihracatçıdan bir alıcıya aynı anda gönderilen ya da

(ii) ihracatçıdan alıcıya sevkinde tek bir sevk evrakı kapsamında yer alan, veya böyle bir evrakın olmaması halinde tek bir fatura kapsamına giren ürünler;

(d) "fabrika çıkış fiyatı", ürün için, nihai işçilik veya işlemin gerçekleştirilmesini üstlenen ilgili Akit Taraf'taki imalatçıya, kullanılan bütün girdilerin kıymetinin ve eşyanın üretimiyle ilgili diğer tüm maliyetlerin dâhil edilmesi ve elde edilmiş ürünün ihracı halinde geri ödenmiş veya ödenecek olan her tür yurtiçi verginin düşülmesi suretiyle, ürün için fabrika çıkışı itibarıyla ödenen fiyat; Son işçilik veya işlemin taşeron olarak bir imalatçıya verilmiş olduğu hallerde "imalatçı" terimi taşerona işi veren ticari kuruluşu ifade eder.
Ödenen gerçek fiyatın, ürünün imalatıyla ilgili olarak Birleşik Krallık veya Türkiye'de gerçekleşen tüm maliyetleri yansıtmaması halinde fabrika çıkış fiyatı, tüm bu maliyetlerin toplam tutarından, elde edilmiş ürünün ihracı halinde geri ödenmiş veya ödenecek olan her tür yurtiçi verginin düşülmesi suretiyle elde edilir;

(e) "aynı ve birbirleri yerine geçebilen girdi" veya "aynı ve birbirleri yerine geçebilen ürün", aynı tür ve ticari kalitede, aynı teknik ve fiziksel özelliklere sahip ve birbirinden ayırt edilemeyen girdi veya ürün;

(f) "eşya", hem girdi hem de ürün;

(g) "imalat", montaj dâhil olmak üzere her türlü işçilik veya işlem;

(h) "girdi", ürünün imalatında kullanılan herhangi bir madde, hammadde, parça veya aksam, v.b.;

(i) "Menşeli olmayan girdilerin kullanılabilecek azami oranı", ürün üzerinde gerçekleştirilen bir imalatın, ürüne menşe statüsü kazandırmak için yeterli bir işçilik veya işlem olarak değerlendirilebilmesi maksadıyla, menşeli olmayan girdilerin o imalatta kullanılmasına izin verilen azami oranı; (Bu oran, ürünün fabrika çıkış fiyatının ya da belirli bir fasıl grubu, fasıl, pozisyon veya alt pozisyonda sınıflandırılan kullanılan girdilerin safi ağırlığının belli bir yüzdesi olarak ifade edilebilir.)

(j) "ürün", bilahare başka bir imalatta da kullanılması söz konusu olsa bile, imal edilmiş bir ürün;

(k) "katma değer", fabrika çıkış fiyatından, eşyaya dâhil edilen, kümülasyonun uygulanabilir olduğu Madde 3 ve 4'te belirtilen ülkeler menşeli her bir girdinin gümrük kıymetinin, veya bu kıymetin bilinmemesi veya tespit edilememesi halinde ihracatı gerçekleştiren Taraf'ta girdiler için ödendiği doğrulanabilir ilk fiyatın çıkarılması ile bulunan değer;

(l) "girdilerin kıymeti", kullanılan menşeli olmayan girdilerin ithalatı esnasındaki gümrük kıymeti veya bunun bilinmemesi ve tespit edilememesi halinde ihracatı gerçekleştiren Akit Taraf'ta girdiler için ödendiği tespit edilebilen ilk fiyat (Menşeli girdilerin kıymetinin tespit edilmesi gerektiği hallerde, bu bent gerekli değişiklikler yapılmak suretiyle uygulanır.)

anlamına gelir.

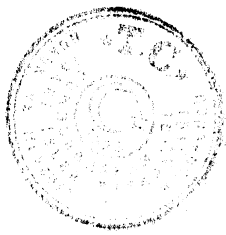

BAŞLIK II

'MENŞELİ ÜRÜNLER' KAVRAMININ TANIMI

MADDE 2

Genel koşullar

1. Bu Anlaşma'nın uygulanmasında, aşağıda belirtilen ürünler Birleşik Krallık menşeli kabul edilirler:

   (a) Madde 5'te belirtildiği şekilde, tamamen Birleşik Krallık'ta elde edilen ürünler;

   (b) Madde 6'da belirtildiği şekilde, Birleşik Krallık'ta yeterli işçilik veya işlemden geçirilmiş olmaları kaydıyla, tamamen orada elde edilmemiş girdiler ihtiva etmek suretiyle Birleşik Krallık'ta elde edilen ürünler;

2. Bu Anlaşma'nın uygulanmasında, aşağıda belirtilen ürünler Türkiye menşeli kabul edilirler:

   (a) Madde 5'te belirtildiği şekilde, tamamen Türkiye'de elde edilen ürünler;

   (b) Madde 6'da belirtildiği şekilde, Türkiye'de yeterli işçilik veya işlemden geçirilmiş olmaları kaydıyla, tamamen orada elde edilmemiş girdiler ihtiva etmek suretiyle Türkiye'de elde edilen ürünler;

MADDE 3

Birleşik Krallık'ta kümülasyon

1. Madde 2(1)'e halel getirmeksizin, bünyelerine İsviçre (Liechtenstein dâhil)[1], İzlanda, Norveç, Türkiye veya Avrupa Birliği veya Ek-4'te listelenen bir ülke menşeli girdiler dâhil edilmek suretiyle Birleşik Krallık'ta elde edilen ürünler, Birleşik Krallık'ta Madde 8'de belirtilen işlemlerin ötesinde bir işçilik veya işlemden geçmiş olmaları şartıyla, Birleşik Krallık menşeli olarak kabul edilirler. Söz konusu girdilerin yeterli işçilik veya işlemden geçmiş olmaları gerekmez.

[1] Liechtenstein ve İsviçre arasındaki Gümrük Anlaşması nedeniyle, Liechtenstein menşeli ürünler İsviçre menşeli olarak kabul edilir.

2. Madde 2(1)'e halel getirmeksizin ve 50 ila 63'üncü Fasıllarda sınıflandırılan ürünler hariç olmak üzere, İzlanda, Norveç veya AB'de gerçekleştirilen işçilik veya işlemler, elde edilen ürünler Madde 8'de belirtilen işlemlerin ötesinde Birleşik Krallık'ta bilahare bir işçilik veya işlemden geçmiş olmaları şartıyla Birleşik Krallık'ta gerçekleştirilmiş olarak kabul edilirler.

3. Birinci fıkrada düzenlenen kümülasyon için Birleşik Krallık'ta gerçekleştirilen işçilik veya işlem Madde 8'de belirtilen işlemlerin ötesine geçmez ise, elde edilen ürün yalnızca, Birleşik Krallık'ta eklenen katma değerin, birinci fıkrada belirtilen diğer ülkelerden biri menşeli olup kullanılan girdilerin kıymetini geçmesi halinde, Birleşik Krallık menşeli olarak kabul edilir. Eğer bu gerçekleşmez ise, elde edilen ürün, Birleşik Krallık'ta imalatta kullanılan menşeli girdilerden en yüksek kıymete sahip olan girdinin ait olduğu ülke menşeli olarak kabul edilir.

4. Birinci fıkrada belirtilen ülkelerden biri menşeli olup, Birleşik Krallık'ta hiçbir işçilik veya işleme tabi tutulmayan ürünler, bu ülkelerden birine ihraç edilmesi halinde menşelerini korur.

5. AB açısından, bu Madde'de düzenlenen kümülasyon;

   i. Birleşik Krallık, Türkiye ve AB'nin bu Madde'nin doğru şekilde uygulanmasını sağlayan idari işbirliği düzenlenmelerinin olması;

   ii. girdiler ve ürünlerin, bu Protokol'deki kurallarla aynı menşe kurallarının uygulanması suretiyle menşe statüsü elde etmiş olması ve

   iii. kümülasyon uygulamasına dair gerekli düzenlemelerin tamamlandığına ilişkin bildirimlerin, Taraf ülkeler ve AB Tarafından yayımlanmış olması

   halinde uygulanabilir.

6. Beşinci fıkrada düzenlenen hariç olmak üzere, bu Madde'de düzenlenen kümülasyon;

   (a) menşe statüsünün elde edilmesi sürecine dâhil olan ülkeler ile varış ülkesi arasında, GATT 1994'ün Madde XXIV'ü çerçevesinde bir tercihli ticaret anlaşmasının mevcut olması;

   (b) girdiler ve ürünlerin, bu Protokol'deki kurallarla aynı menşe kurallarının uygulanması suretiyle menşe statüsü elde etmiş olması ve

   (c) kümülasyon uygulamasına dair gerekli düzenlemelerin tamamlandığına ilişkin bildirimlerin, Taraf ülkelerce yayımlanmış olması

halinde uygulanabilir.

7. Birleşik Krallık, birinci fıkrada belirtilen diğer ülkelerle uygulanan söz konusu anlaşmalar ve düzenlemelerin ayrıntılarını, yürürlüğe giriş tarihleri ve ilgili menşe kuralları da dâhil olmak üzere Türkiye'ye bildirir.

8. Türkiye, 50 ila 63'üncü Fasıllarda sınıflandırılan ürünlerin ithalatına dair ikinci fıkranın uygulanmasını tek taraflı olarak genişletmeye karar verebilir. Bu durumda Türkiye, Ortak Komite'ye bu kararını ve buna dair her tür değişikliği bildirir.

MADDE 4

Türkiye'de kümülasyon

1. Madde 2(2)'ye halel getirmeksizin, bünyelerine Birleşik Krallık, İsviçre (Liechtenstein dâhil), İzlanda, Norveç veya AB veya Ek-4'te listelenen bir ülke menşeli girdiler dâhil edilmek suretiyle Türkiye'de elde edilen ürünler, Türkiye'de Madde 8'de belirtilen işlemlerin ötesinde bir işçilik veya işlemden geçmiş olmaları şartıyla, Türkiye menşeli olarak kabul edilirler. Söz konusu girdilerin yeterli işçilik veya işlemden geçmiş olmaları gerekmez.

2. Madde 2(2)'ye halel getirmeksizin ve 50 ila 63'üncü Fasıllarda sınıflandırılan ürünler hariç olmak üzere, İzlanda, Norveç veya AB'de gerçekleştirilen işçilik veya işlemler, elde edilen ürünler Madde 8'de belirtilen işlemlerin ötesinde Türkiye'de bilahare bir işçilik veya işlemden geçmiş olmaları şartıyla Türkiye'de gerçekleştirilmiş olarak kabul edilirler.

3. Birinci fıkrada düzenlenen kümülasyon için Türkiye'de gerçekleştirilen işçilik veya işlem Madde 8'de belirtilen işlemlerin ötesine geçmez ise, elde edilen ürün yalnızca, Türkiye'de eklenen katma değerin, birinci fıkrada belirtilen diğer ülkelerden biri menşeli kullanılan girdilerin kıymetini geçmesi halinde, Türkiye menşeli olarak kabul edilir. Eğer bu gerçekleşmez ise, elde edilen ürün, Türkiye'de imalatta kullanılan menşeli girdilerden en yüksek kıymete sahip olan girdinin ait olduğu ülke menşeli olarak kabul edilir.

4. Birinci fıkrada belirtilen ülkelerden biri menşeli olup, Türkiye'de hiçbir işçilik veya işleme tabi tutulmayan ürünler, bu ülkelerden birine ihraç edilmesi halinde menşelerini korur.

5. AB açısından, bu Madde'de düzenlenen kümülasyon;

(a) Birleşik Krallık, Türkiye ve AB'nin bu Madde'nin doğru şekilde uygulanmasını sağlayan idari işbirliği düzenlenmelerinin olması;

(b) girdiler ve ürünlerin, bu Protokol'deki kurallarla aynı menşe kurallarının uygulanması suretiyle menşe statüsü elde etmiş olması ve

(c) kümülasyon uygulamasına dair gerekli düzenlemelerin tamamlandığına ilişkin bildirimlerin, Taraf ülkelerce yayımlanmış olması

halinde uygulanabilir.

6. Beşinci fıkrada düzenlenen hariç olmak üzere, bu Madde'de düzenlenen kümülasyon;

(a) menşe statüsünün elde edilmesi sürecine dâhil olan ülkeler ile varış ülkesi arasında, GATT 1994'ün Madde XXIV'ü çerçevesinde bir tercihli ticaret anlaşmasının mevcut olması;

(b) girdiler ve ürünlerin, bu Protokol'deki kurallarla aynı menşe kurallarının uygulanması suretiyle menşe statüsü elde etmiş olması ve

(c) kümülasyon uygulamasına dair gerekli düzenlemelerin tamamlandığına ilişkin bildirimlerin, Taraf ülkelerce yayımlanmış olması

halinde uygulanabilir.

7. Türkiye, birinci fıkrada belirtilen diğer ülkelerle uygulanan söz konusu anlaşmalar ve düzenlemelerin ayrıntılarını, yürürlüğe giriş tarihleri ve ilgili menşe kuralları da dâhil olmak üzere Birleşik Krallık'a bildirir.

8. Birleşik Krallık, 50 ila 63'üncü Fasıllarda sınıflandırılan ürünlerin ithalatına dair ikinci fıkrasının uygulanmasını tek taraflı olarak genişletmeye karar verebilir. Bu durumda Birleşik Krallık, Ortak Komite'ye bu kararını ve buna dair her tür değişikliği bildirir.

MADDE 5

Tamamen elde edilmiş ürünler

1. Aşağıdaki ürünler, tamamen bir Taraf'ta elde edilmiş kabul edilirler:

(a) kendi toprağından veya deniz yatağından çıkartılan madencilik ürünleri ve doğal sular;

(b) orada hasat edilen veya yetiştirilen su bitkileri dâhil bitkiler ve bitkisel ürünler;

(c) orada doğmuş ve yetiştirilmiş canlı hayvanlar;

(d) orada yetiştirilmiş canlı hayvanlardan elde edilen ürünler;

(e) orada doğmuş ve yetiştirilmiş hayvanların kesilmesi suretiyle elde edilen ürünler;

(f) orada avcılık veya balıkçılıkla elde edilen ürünler;

(g) yumurtalar, larvalar, yavru balıklar veya tırtıllardan orada doğmuş veya yetiştirilmiş balıklar, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar ve suda yaşayan diğer omurgasızlardan su kültürü ürünleri;

(h) karasular dışındaki denizlerden kendi gemileri ile elde edilen deniz balıkçılığı ürünleri ve diğer ürünler;

(i) münhasıran (h) bendinde belirtilen ürünlerden kendi fabrika gemilerinin bordasında üretilen ürünler;

(j) yalnızca hammaddelerin geri kazanılmasına müsait, orada toplanmış kullanılmış maddeler;

(k) orada yapılan imalat işlemleri sonucu ortaya çıkan atık ve hurdalar;

(l) münhasır işletme hakkına sahip olması kaydıyla, kendi karasuları dışında yer alan deniz toprağından veya deniz toprağı altından çıkartılan ürünler;

(m) münhasıran (a) ila (l) bentlerinde tanımlanan ürünlerden orada üretilen eşya.

2. Birinci fıkranın (h) ve (i) bendlerindeki "kendi gemileri" ve "kendi fabrika gemileri" terimleri sırasıyla sadece aşağıdaki gerekliliklerin hepsini karşılayan gemiler ve fabrika gemilerini kapsar:

(a) Birleşik Krallık veya Türkiye'de kayıtlı olanlar;

(b) Birleşik Krallık veya Türkiye bayrağı altında seyredenler;

(c) Aşağıda belirtilen şartlardan birini karşılayanlar:

(i) En az yüzde 50'si Birleşik Krallık veya Türkiye vatandaşlarına ait olanlar veya;

(ii) (aa) ana ofisi ve asıl işletme merkezi Birleşik Krallık'ta veya Türkiye'de olan; ve

(bb) en az yüzde 50'si Birleşik Krallık'a veya Türkiye'ye veya bu Tarafların kamu tüzel kişileri veya vatandaşlarına ait

şirketlere ait olanlar.

MADDE 6

Yeterli işçilik veya işlem

1. Üçüncü fıkraya ve Madde 8'e halel getirmeksizin, bir Taraf'ta tamamen elde edilmemiş ürünler, bu eşya için Ek 2'de yer alan listede belirtilen şartlar yerine getirildiği takdirde yeterli derecede işçilik veya işlem görmüş olarak kabul edilir.

2. Birinci fıkra uyarınca bir Taraf'ta menşe kazanan bir ürün, başka bir ürünün imalatında bir girdi olarak kullanılmışsa, imalatında kullanılmış olabilecek menşeli olmayan girdiler dikkate alınmaz.

3. Birinci fıkrada belirtilen şartların karşılanıp karşılanmadığı her bir ürün için tespit edilir. Ancak ilgili kuralda menşeli olmayan girdilerin azami oranının esas alındığı hallerde, Tarafların gümrük idareleri ihracatçılara maliyetler ve döviz kurlarındaki dalgalanmaları hesaba katmak üzere, dördüncü fıkrada belirtildiği şekilde ortalama esas üzerinden ürünlerin fabrika çıkış fiyatını ve menşeli olmayan girdilerin kıymetini hesaplama yetkisi verebilir.

4. Üçüncü fıkranın ikinci cümlesinin uygulandığı hallerde, ürünün ortalama fabrika çıkış fiyatı ve kullanılan menşeli olmayan girdilerin ortalama kıymeti sırasıyla, önceki mali yıl boyunca gerçekleştirilen ürünlerin tüm satışlarından fabrika çıkış fiyatlarının toplamı ile ihracatçı Taraf Tarafından tanımlandığı üzere önceki mali yıl boyunca veya tüm mali yıl için rakamların üç aydan daha az olmayan daha kısa bir dönem için mevcut olmadığı durumda, ürünlerin imalatında kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin toplamı esas alınarak hesaplanır.

5. Ortalama esasa göre hesaplamayı tercih eden ihracatçılar, referans mali yılını takip eden yıl boyunca veya uygun olduğu hallerde, referans olarak kullanılan daha kısa süreyi takip eden yıl boyunca bu yöntemi sürekli olarak uygular. Belirli bir mali yıl veya en az üç ay gibi daha kısa bir temsili süre boyunca, bu yöntemin kullanımına neden olan maliyetlerde veya döviz kurlarında dalgalanmaların sona erdiğini kayda geçirmeleri halinde bu yöntemi uygulamayı bırakabilirler.

6. Dördüncü fıkrada atıfta bulunulan ortalamalar, menşeli olmayan girdilerin azami oranına uygunluğun sağlanması amacıyla, sırasıyla fabrika çıkış fiyatı ve menşeli olmayan girdilerin kıymeti olarak kullanılır.

MADDE 7

Tolerans kuralı

1. Madde 6'ya istisna olarak ve ikinci ve üçüncü fıkralara tabi olarak, Ek 2'de yer alan listede belirtilen şartlar uyarınca belli bir ürünün imalatında kullanılmaması gereken menşeli olmayan girdiler, ancak toplam kıymetlerinin veya ölçülen safi ağırlıklarının:

   (a) Fasıl 16'da sınıflandırılan işlenmiş balıkçılık ürünleri hariç olmak üzere, Armonize Sistem'in Fasıl 2'si ile Fasıl 4 ila 24'ünde sınıflandırılan ürünler için, o ürünün ağırlığının yüzde 15'ini;

   (b) (a) bendinde yer alanlar haricindeki ürünler için, ürünün fabrika çıkış fiyatının yüzde 15'ini

   geçmemesi şartıyla kullanılabilir.

2. Birinci fıkra, Ek 1'in 6 ve 7. Notlarında belirtilen toleransların uygulandığı Fasıl 50 ila 63'te sınıflandırılan ürünlere uygulanmaz.

3. Birinci fıkra, Ek 2'de yer alan listede yer verilen kurallarda, menşeli olmayan girdiler için belirlenmiş olan azami yüzdelerin aşılmasına imkân tanımaz.

4. Birinci ve ikinci fıkralar, Madde 5 uyarınca taraf ülkede tamamen elde edilmiş ürünlere uygulanmaz. Bununla birlikte, Madde 8 ve 9(1) fıkrası saklı kalmak kaydıyla, bu hükümlerde sağlanan tolerans, Ek 2'deki listede yer verilen kuralı, o ürünün imalatında kullanılan girdilerin tamamen elde edilmiş olmasını gerektiren tüm ürünlere de uygulanır.

MADDE 8

Yetersiz işçilik veya işlem

1. İkinci fıkraya halel getirmeksizin, Madde 6'da belirtilen koşulların sağlanıp sağlanmadığına bakılmaksızın, aşağıdaki işlemler menşeli ürün statüsü verilmesi için yetersiz işçilik veya işlem olarak kabul edilir:

   (a) nakliyat ve depolama süresince eşyanın iyi şartlarda muhafazasını sağlamaya yönelik koruyucu işlemler;

   (b) ambalaj ayırma ve birleştirme;

(c) yıkama, temizleme, toz, oksit, yağ, boya veya diğer tabakalardan arındırma;

(d) dokumaya elverişli maddeleri ütüleme veya presleme;

(e) basit boyama ve cilalama işlemleri;

(f) pirinci kabuklarından ayırma ve kısmi veya tam öğütme; tahıl ve pirinci parlatma ve perdahlama;

(g) şeker renklendirme veya tatlandırma veya şeker topaklarını biçimlendirme işlemleri; kristal şekeri kısmi veya tam öğütme;

(h) meyvelerin, kuruyemişlerin ve sebzelerin kabuklarını soyma, zarlarını ayıklama, çekirdeklerini çıkarma;

(i) keskinleştirme, basit bileme veya basit kesme;

(j) eleme, kalburdan geçirme, sıraya koyma, tasnifleme, kalibrasyon, eşleştirme (maddelerden setler oluşturma dâhil);

(k) basit şişeleme, tenekeye veya beherlere koyma, torbalama, sandıklama, kutulama, karton veya tahta üzerine yerleştirme ve tüm diğer basit paketleme işlemleri;

(l) ürün veya paketler üzerine marka, etiket, logo ve diğer benzeri ayırdedici işaretleri yapıştırma veya basma işlemleri;

(m) farklı türde olmalarına bakılmaksızın ürünlerin basit şekilde karıştırılması;

(n) şekerin diğer herhangi bir girdi ile karıştırılması;

(o) ürünlerin basit şekilde sulandırılması, seyreltilmesi, suyunun alınması veya denşirilmesi;

(p) tam bir eşya oluşturmak üzere eşya parçalarının basit montajı[2] veya ürünlerin parçalarına ayrılması;

(q) hayvan kesimi;

(r) (a) ila (q) bentlerinde belirtilen işlemlerden iki veya daha fazlasının bir arada yapılması.

[2] Taraflar, "Basit montaj" tanımını da içeren Açıklama Notları hazırlayacaktır.

2. Belirli bir ürüne uygulanan işçilik veya işlemin birinci fıkra çerçevesinde yetersiz kabul edilip edilmeyeceğine karar verilirken, ihracatçı Taraf'ta gerçekleştirilen işlemlerin tümü bir arada mütalaa edilir.

MADDE 9

Nitelendirme birimi

1. Bu Protokol'ün uygulanması amacıyla, nitelendirme birimi, Armonize Sistem nomanklatürünü kullanarak sınıflandırma yapılırken temel birim olarak kabul edilen belirli bir üründür.

Buna göre,

(a) muhtelif maddelerin montajı veya gruplandırılmasından oluşan bir ürün, Armonize Sistem'de tek bir pozisyonda sınıflandırıldığında, bu ürünün tümü, nitelendirme birimini oluşturur;

(b) bir sevkiyat, Armonize Sistem'de aynı pozisyon içinde sınıflandırılan belli sayıda aynı üründen oluşuyorsa, her bir ürün bu Protokol hükümlerinin uygulanışı sırasında münferiden değerlendirilir.

2. Armonize Sistem'in 5. Genel Kuralı çerçevesinde ambalaj, sınıflandırma açısından ürüne dâhil ediliyorsa, menşe tespiti açısından da dâhil edilir.

3. Bir teçhizat, makine, alet veya araç parçası beraberinde teslim edilen normal bir teçhizatın bölümü durumundaki ve fabrika çıkış fiyatına dâhil edilmiş bulunan aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam; söz konusu teçhizat, makine, alet veya araç içinde mütalaa edilir.

MADDE 10

Setler

Armonize Sistem'in 3. Genel Kuralı'nda tanımlanan setler, tüm bileşenleri menşeli olduğunda menşeli olarak kabul edilir.

Ancak, bir set menşeli ve menşeli olmayan ürünlerden oluştuğunda, menşeli olmayan ürünlerin kıymeti, setin fabrika çıkış fiyatının yüzde 15'ini aşmıyorsa, set bir bütün olarak menşeli olarak kabul edilir.

MADDE 11

Etkisiz unsurlar

Bir ürünün menşeli bir ürün olup olmadığını belirlemek için, imalatında kullanılabilecek;

(a) enerji ve yakıt;

(b) tesis ve teçhizat;

(c) makine ve aletler; veya

(d) ürünün nihai bileşimine girmeyen ve girmesi amaçlanmayan herhangi bir eşyanın

menşei dikkate alınmaz.

MADDE 12

Muhasebesel ayrım

1. Bir ürünün işçilik ve işleminde, aynı ve birbirleri yerine geçebilen menşeli ve menşeli olmayan girdiler kullanılıyorsa, ekonomik operatörler, muhasebesel ayırım yöntemini kullanarak girdileri ayrı stoklarda tutmadan girdilerin yönetimini sağlayabilir.

2. Ekonomik operatörler, muhasebesel ayırım yöntemini kullanarak, ürünleri ayrı stoklarda tutmadan 1701 pozisyonunun aynı ve birbirleri yerine geçebilen menşeli ve menşeli olmayan girdilerin yönetimini sağlayabilir.

3. Taraflar, muhasebe ayrımının uygulanmasının gümrük idarelerinin ön iznine tabi olmasını talep edebilir. Gümrük idareleri izni, uygun görebileceği her türlü koşula bağlı olarak verebilir ve iznin kullanımını izler. Gümrük idareleri, her ne suretle olursa olsun, yararlananın, izni herhangi bir şekilde uygunsuz kullandığı veya bu Protokol'de belirlenen diğer herhangi bir koşulu yerine getirmediği durumlarda geri alabilir. Muhasebesel ayrımın kullanılması yoluyla, herhangi bir zamanda, stoklar fiziki ayrıma tabi tutulduğunda elde edilecek olandan, daha fazla ürünün "ihracatçı Taraf menşeli" olarak kabul edilemeyeceği sağlanır. Bu yöntem, ürünlerin imal edildiği ihracatçı Tarafta geçerli olan genel muhasebe ilkelerine göre uygulanır ve uygulamanın kaydı tutulur.

4. Birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen yöntemden yararlanan kişi, ihracatçı Taraf menşeli kabul edilebilecek ürün miktarı için menşe ispat belgesi düzenleyebilir veya başvurusunda bulunabilir. Gümrük idarelerinin talebi üzerine, yararlanan kişi, stoklarının nasıl işletildiğine dair bir bildirimde bulunur.

BAŞLIK III

ÜLKESEL GEREKLİLİKLER

MADDE 13

Ülkesellik ilkesi

1. Başlık II'de yer alan menşe statüsü kazanılmasına ilişkin koşullar, ilgili Taraf'ta kesintisiz olarak yerine getirilmelidir.

2. Birleşik Krallık'tan veya Türkiye'den başka bir ülkeye ihraç edilmiş olan menşeli ürünlerin, geri gelmesi halinde, aşağıdaki hususlar gümrük idarelerini tatmin edecek şekilde ispat edilmediği takdirde, menşeli olmadığı kabul edilir:

   (a) geri gelen ürünlerin, ihraç edilmiş ürünler ile aynı olduğu; ve

   (b) söz konusu ülkede bulunma veya ihraç edilme süresi içerisinde, iyi koşullarda muhafaza edilmeleri için gerekli olanların ötesinde herhangi bir işleme tabi tutulmadığı.

3. Başlık II'de belirlenen kurallar uyarınca kazanılan menşe statüsü, ihracatçı Taraf'tan ihraç edilen ve daha sonra yeniden ithal edilen girdiler üzerinde, ihracatçı Taraf dışında yapılan işçilik veya işlemden, aşağıdaki koşulların sağlanması halinde etkilenmeyecektir:

   (a) Söz konusu girdiler tamamen ihracatçı Taraf'ta elde edilmişler veya ihraç edilmelerinden önce Madde 8'de belirtilen işlemlerin ötesinde bir işçilik veya işlemden geçmişlerse, ve

   (b) Bu durum;

      (i) yeniden ithal edilen ürünlerin, ihraç edilen girdilerin işçilik veya işlemden geçirilmesi ile elde edildiği; ve

      (ii) bu Madde'nin uygulanması ile ihracatçı Taraf dışında kazanılan toplam katma değerin, menşe statüsü talebine konu nihai ürünün fabrika çıkış fiyatının yüzde 10'unu aşmadığı.

hususlarında gümrük idarelerinin tatmin edilmesi ile kanıtlanır.

4. Üçüncü fıkranın amaçları açısından, Başlık II'de düzenlenen menşe statüsünün kazanılması için gerekli koşullar, ihracatçı Taraf dışında yapılan işçilik ve işlemlere uygulanamaz. Bununla birlikte, nihai ürünün menşe statüsünün belirlenmesinde, ürüne dâhil edilen menşeli olmayan her girdi için Ek 2'deki listede belirlenen bir azami kıymet bulunduğu durumda, bu Madde hükümlerinin uygulanmasıyla, ihracatçı Taraf dışında kazanılmış katma değerle birlikte dikkate alındığında, ihracatçı Taraf ülkede ürüne dâhil edilen menşeli olmayan girdilerin toplam kıymeti, belirlenen yüzdeyi aşmayacaktır.

5. Üçüncü ve dördüncü fıkra hükümlerinin uygulanması amacıyla, "toplam katma değer", orada dâhil edilen girdilerin kıymetlerini de içerecek şekilde, ihracatı gerçekleştiren Taraf dışında oluşan tüm maliyetler, anlamına gelmektedir.

6. Üçüncü ve dördüncü fıkra hükümleri, Ek 2'deki listede düzenlenen koşulları yerine getirmeyen veya sadece Madde 7'de yer alan genel tolerans kuralının uygulanması ile yeterli işçilik veya işlemden geçmiş olduğu kabul edilen ürünler için uygulanmaz.

7. Bu Madde hükümlerinin kapsadığı türde ve ihracatı gerçekleştiren Taraf dışında yapılan herhangi bir işçilik veya işlem, hariçte işleme veya benzeri düzenlemeler vasıtasıyla yürütülür.

MADDE 14

Değiştirilmeme

1. Bu Anlaşmada öngörülen tercihli muamele, yalnızca bu Protokol'ün gerekliliklerini karşılayan ve Birleşik Krallık'a veya Türkiye'ye ithal edileceği beyan edilen ürünlere, bu ürünlerin ihracatçı Taraf'tan ihraç edilenlerle aynı olması kaydıyla uygulanır. Bu ürünlerin değiştirilmemiş, herhangi bir şekilde dönüştürülmemiş veya iyi koşullarda muhafaza edilmelerine yönelik işlemler ya işaret ve etiket yapıştırılması veya mühür basılması ya da da ithalatçı Taraf'ın belli iç gerekliliklerine uygunluğunu temin etmek üzere, dâhili kullanımı için beyanda bulunulmadan önce transit ülke veya ülkelerindeki veya sevkiyatın bölündüğü ülke veya ülkelerdeki gümrük gözetimi altında gerçekleştirilen belgelendirme işlemleri haricinde bir işlemden geçirilmemiş olması gerekir.

2. Ürünler veya sevkiyatlar, üçüncü transit ülkesi veya ülkelerinde gümrük gözetimi altında olmaları koşuluyla depolanabilir.

3. Bu Protokol'ün V. Başlığına halel getirmeksizin, sevkiyatlar üçüncü transit ülkesi veya ülkelerinde gümrük gözetimi altında olmaları koşuluyla bölünebilir.

4. İthalatçı Taraf şüphe halinde ithalatçıdan veya temsilcisinden, bu Madde'ye uygunluğun kanıtlanmasını sağlamak üzere, her tür yazılı kanıt olarak ve özellikle:

   (a) konşimento gibi yükleniciye ait taşımacılık belgeleri;

   (b) ambalaj işaret veya numaralarına dayanan gerçek veya somut kanıtlar;

   (c) transit ülkesi veya ülkelerinin veya sevkiyatın bölündüğü ülke veya ülkelerin gümrük idarelerince eşyanın değiştirilmediğine dair düzenlenen bir belge veya eşyanın transit ülkesi veya ülkelerinde veya sevkiyatın bölündüğü ülke veya ülkelerde gümrük gözetiminde kaldığını gösteren diğer tüm belgeler;

   (d) eşyanın kendisiyle ilgili her tür kanıt

   şeklinde verilebilecek tüm uygun belgelerin ibrazını her an talep edebilir.

MADDE 15

Sergiler

1. Madde 3 ve 4'te belirtilen ve kümülasyonun uygulanabilir olduğu ülkeler dışında, bir başka ülkeye sergilenmek üzere gönderilen ve sergiden sonra bir Taraf'a ithal edilmek üzere satılan menşeli ürünler, aşağıdaki durumlar hakkında gümrük idarelerinin tatmin edilmesi kaydıyla, ithalatta bu Anlaşma hükümlerinden yararlanır:

   (a) bir ihracatçının bu ürünleri Birleşik Krallık'tan veya Türkiye'den serginin yapıldığı ülkeye nakletmesi ve orada sergilemesi;

   (b) ürünlerin bu ihracatçı Tarafından Birleşik Krallık'taki veya Türkiye'deki bir kişiye satılması veya o kişinin tasarrufuna verilmesi;

   (c) ürünlerin sergi süresi içinde veya sergiden hemen sonra, sergilenmek üzere gönderildikleri durumda sevk edilmesi ve

   (d) ürünlerin sergilenmek üzere gönderildikleri andan itibaren, bu sergide teşhir edilmek dışında başka bir amaçla kullanılmaması.

2. Bu Protokol'ün V. Başlığı uyarınca bir menşe ispat belgesi hazırlanır veya düzenlenir ve ithalatı gerçekleştiren Taraf'ın gümrük idarelerine normal şartlarda ibraz edilir. Serginin adı ve adresi bu belgede gösterilir. Gerektiğinde, ürünlerin sergilendikleri koşullara dair ek kanıtlayıcı belgeler istenebilir.

3. Birinci fıkra, özel amaçla yabancı ürün satmak üzere kurulmuş işyeri veya mağazalarda düzenlenmemiş olan, süresi zarfında eşyanın gümrük denetimi altında kaldığı her türlü ticaret, sanayi, tarım ve el sanatları sergi, fuar veya benzeri umumi gösterilere uygulanır.

BAŞLIK IV

GERİ ÖDEME VEYA MUAFİYET

MADDE 16

Gümrük vergilerinde geri ödeme veya muafiyet

1. Bu Protokol'ün V. Başlığı çerçevesinde menşe ispat belgesi düzenlenen veya hazırlanan, bir Taraf menşeli, 50 ila 63'üncü Fasıllarda sınıflandırılan ürünlerin imalatında kullanılan menşeli olmayan girdiler, ihracatçı Taraf'ta her ne türde olursa olsun gümrük vergilerinin geri ödenmesine veya bunlardan muafiyete tabi değildir.

2. Birinci fıkradaki yasak, ihracatı gerçekleştiren Taraf'ta imalatta kullanılan girdilere uygulanabilen gümrük vergisi veya eş etkili vergilerin kısmen veya tamamen iadesi veya kaldırılması veya ödenmemesi yönündeki her türlü düzenlemeye; ürünlerin söz konusu girdilerden elde edilip ihraç edildiği ve dâhilde kullanım için alıkonmadığı hallerde ve bu tür iade veya ödemelerin fiilen veya açıkça geçerli olduğu durumlarda uygulanır.

3. Bir menşe ispat belgesi kapsamındaki ürünlerin ihracatçısı, söz konusu ürünlerin imalatında kullanılan menşeli olmayan girdiler için geri ödeme yapılmadığını ve bu girdilere uygulanabilen tüm gümrük vergileri veya eş etkili vergilerin fiilen ödendiğini ispat eden tüm uygun belgeleri gümrük idarelerinin talebi üzerine herhangi bir zamanda ibraz etmeye hazırlıklı olur.

4. Birinci fıkradaki yasak, Taraflar arasında Madde 3(1), 3(2) veya 4(1) kapsamındaki menşe kümülasyonunun uygulanmasıyla menşe statüsü kazanan ürünlerin ticaretine uygulanmaz.

BAŞLIK V

MENŞE İŞLEMLERİ

MADDE 17

Tanımlar

1. Bu başlığın uygulanmasında:

(a) "ihracatçı", menşeli bir eşya ihraç eden veya üreten ve bir menşe beyanı yapan, bir Taraf'ın kanun ve yönetmeliklerinde belirtilen şartlara uygun olarak, o Taraf'ta yerleşik kişi,

(b) "aynı eşya", bu eşyanın menşeinin bu Protokol kapsamında belirlemesiyle ilişkili olmayan görünüşteki küçük farklılıklardan bağımsız olarak, fiziksel özellikleri, kalitesi ve tanınırlılığı da dâhil olmak üzere her bakımdan aynı olan eşya,

(c) "ithalatçı", menşeli bir eşya ithal eden ve onun için tercihli tarife muamelesi talep eden bir kişi,

(d) "menşe beyanı", Madde 19 uyarınca menşeli bir eşyanın tanımlanmasını sağlamak amacıyla bir ihracatçı Tarafından yapılan beyan

anlamına gelir.

2. Bu Protokol'de tanımlanan sözcükler ve ifadeler bu Başlıkta kullanıldıklarında, bu Başlıkta aksi belirtilmediği sürece, aynı anlama gelir.

MADDE 18

Tercihli Muamele Talebi

1. Her bir Taraf, bu Protokol'ün gerekliliklerini karşılayan menşeli eşyanın, ithalatçı Tarafından Madde 19'un gerekliliklerini karşılayan bir menşe beyanına dayanarak yapılan tercihli muamele talebini esas almak suretiyle, bu Anlaşma uyarınca tercihli muameleden yararlanmasını sağlar.

2. İthalatçı Taraf, bu Protokol'ün herhangi bir gerekliliğini yerine getiremeyen bir ithalatçı, ihracatçı veya Taraf'ın tercihli muamele talebini reddedebilir.

MADDE 19

Menşe beyanı

1. Bir menşe beyanı:

   (a) ithal edilen eşyanın bu Anlaşma çerçevesinde tercihli muamele için gerekli koşulları karşıladığını açıkça beyan eden ihracatçının kendisi Tarafından, Ek 3'te belirlenen biçimde yazılı olarak yapılır ve

   (b) söz konusu eşyayı yeterli ayrıntıda açıklayacak şekilde tanımlayan bir fatura veya başka bir ticari belge üzerine yapılabilir veya bunlara eklenebilir.

2. Her bir Taraf, bir menşe beyanının bir Taraf'taki ihracatçıdan diğer Taraf'taki bir ithalatçıya elektronik olarak ve doğrudan gönderilmesine izin verir. Böyle bir yaklaşım elektronik imzaların veya kimlik şifrelerinin kullanılmasına imkan tanır.

MADDE 20

Menşe beyanının geçerliliği

1. Her bir Taraf, bir menşe beyanının, yapıldığı tarihten itibaren 12 ay veya ithalatçı Taraf'ta tanınan daha uzun bir süre için geçerli olmasını sağlar. İthalatçı Taraf'ın gümrük idaresinden bu geçerlilik süresi içerisinde tercihli muamele talebinde bulunulabilir.

2. Her bir Taraf, bir menşe beyanının:

   (a) menşeli eşyanın bir Taraf ülkeye tek bir sevkiyatı için; veya

   (b) menşeli aynı eşyanın birden fazla sevkiyatı için, 12 ayı geçmemek kaydıyla menşe beyanında belirtilen süre dâhilinde

   kullanılmasına imkan tanır.

3. İthalatçı Taraf, yasa ve yönetmeliklerine uygun olarak geçerlilik süresinden sonra gümrük idaresine sunulan bir menşe beyanını tercihli muamele amacıyla kabul edebilir.

4. Armonize Sistem'in XV ila XXI. Başlıkları altında sınıflandırılan, Armonize Sistem'in 2(a) nolu Genel Kuralı çerçevesinde birleştirilmemiş veya demonte olan ürünler parçalar halinde ithal edilirse, ithalatçının talebi üzerine ve

ithalatçı Taraf'ın gümrük idaresi Tarafından belirlenen gerekliliklere uygun olarak, bu tür ürünler için tek bir menşe beyanı kullanılabilir.

MADDE 21

Menşe beyanı gerekliliğinden muafiyet

1. Her bir Taraf, menşeli eşyanın diğer Taraf'tan düşük kıymetli ithalatlarında menşe beyanı ibraz edilmesi gerekliliğinden, yasa ve yönetmelikleri ile uyumlu olarak vazgeçebilir.

2. Bir ithalatın, bu Protokol'ün menşe beyanları ile ilgili gerekliliklerinden kaçınmak amacıyla girişilmiş veya ayarlanmış olduğu makul bir şekilde kabul edilebilecek bir dizi ithalatın bir parçası olduğu hallerde, her bir Taraf herhangi bir ithalatı birinci fıkra hükümlerinin uygulanmasından hariç tutabilir.

3. Her bir Taraf, birinci fıkra belirtilen ürünler için kıymet hadleri belirleyebilir ve bu hadleri diğer Taraf'a bildirir.

MADDE 22

Tercihli muamelenin sonradan talep edilmesi

Her bir Taraf, kendi yasa ve yönetmelikleri ile uyumlu olarak, eşyanın o Taraf ülkeye ithal edildiğinde menşeli olarak nitelendirildiği, ancak ithalatçının ithalat esnasında bir menşe beyanının bulunmadığı hallerde, eşyanın ithalatçısının ithalat tarihinden itibaren en geç iki yıl içerisinde, eşyanın tercihli muameleye tabi tutulmaması sonucunda ödenen vergilerin iade edilmesi için başvuruda bulunmasına imkân tanır.

MADDE 23

Haksız tercihli muamele talepleri

1. Her bir taraf:

(a) menşe beyanını düzenleyen ve beyanın doğru olmayan bilgiler içerdiğinin farkında olan veya buna inanmak için nedenleri olan ihracatçının, menşe beyanının eşlik ettiği tüm eşyanın menşe statüsünü etkileyen her tür değişikliği ithalatçıya yazılı olarak derhal bildirmek zorunda olmasını; ve

(b) ithal ettiği ve tercihli muamele uygulanan bir eşyaya ilişkin menşe beyanının doğru olmayan bilgiler içerdiğinin farkında olan veya buna inanmak için nedenleri olan bir ithalatçının, o eşyanın menşe statüsünü etkileyen her tür değişikliği ithalatçı Taraf gümrük idaresine yazılı olarak derhal bildirmesini ve borçlu olduğu tüm vergileri ödemesini

temin eder.

2. Her bir Taraf kendi gümrük idaresini, bir menşe beyanına ilişkin ceza vermeyi değerlendirdiği hallerde, birinci fıkra uyarınca kendiliğinden yapılan bir bildirimi önemli bir hafifletici unsur olarak değerlendirmeye teşvik eder. Bildirimin kendisi Tarafından yapıldığı hallerde, ithalatçı hatayı düzeltir ve borçlu olduğu tüm vergileri geri öder.

MADDE 24

Farklılıklar

1. Her bir Taraf, belgelerin ibraz edilen eşyaya ait olduğu kesin ise, menşe beyanında yer alan ifadeler ile eşyanın ithalat işlemleri için gümrük idaresine ibraz edilen belgelerde yer alan ifadeler arasında küçük farklılıkların tespit edilmesinin menşe beyanını geçersiz ve hükümsüz kılmamasını temin eder.

2. Her bir taraf, menşe beyanındaki yazım hataları gibi açıkça belirgin hatalardan dolayı, bu hatalar menşe beyanında yer alan ifadelerin doğruluğu ile ilgili şüphe yaratmıyorsa, menşe beyanının reddedilmemesini temin eder.

3. Her bir Taraf, kendi ülkesine ithal edilen eşyaya ilişkin menşe beyanının okunaksız veya görünürde kusurlu olması halinde ithalatçıya, ithalatçı Taraf'ın gümrük idaresine düzeltilmiş menşe beyanının bir kopyasını 30 gün içerisinde ibraz etme imkanı tanır.

4. İthalatçı Taraf'ın gümrük idaresi, tercihli muamele uygulanmasını sadece fatura veya diğer ticari belgenin üçüncü bir ülkede düzenlenmiş olması nedeniyle reddetmez.

MADDE 25

Cezalar

Her bir Taraf, bu Protokol hükümlerine ilişkin yasa ve yönetmeliklerinin ihlali nedeniyle cezai, hukuki veya idari cezalar getiren önlemleri kabul eder veya sürdürür.

MADDE 26

Kayıt tutma yükümlülüğü

1. İhracatçı Taraf, menşe beyanını düzenlemiş bir ihracatçının, menşe beyanının düzenlenmesinden sonraki 3 yıl boyunca veya ihracatçı Taraf'ın belirleyeceği daha uzun bir süre için, talep üzerine:

   (a) menşe beyanının bir kopyasını ve

   (b) menşe beyanının eşyanın menşeli olduğu iddiasını kanıtlayan, imalatçılar veya tedarikçilerden alınan tüm destekleyici belgeleri ve yazılı beyanlarını

   muhafaza etmesini ve ibrazını isteyebilir.

2. Her bir Taraf, bir ihracatçı imalatçı ya da tedarikçinin yazılı bir beyanı üzerine bir menşe beyanını esas almakta ise, o imalatçı ya da tedarikçi birinci fıkrayla uyumlu olarak kayıt tutmakla yükümlüdür.

3. İthalatçı Taraf, tercihli muamele tanınan bir ithalatçının, menşe beyanının bir kopyası da dâhil olmak üzere, ithalat tarihinden sonraki üç yıl boyunca veya bu Taraf'ın belirleyeceği daha uzun bir süre boyunca eşyanın ithalatına ilişkin belgeleri muhafaza etmesini isteyebilir.

4. Her bir Taraf, o Taraf'ın yasa ve yönetmeliklerine uygun olarak, kendi ülkesindeki ithalatçılar, ihracatçılar, imalatçılar ve tedarikçilerin belgeleri veya kayıtları, bu belgelerin veya kayıtların erişilebilir ve basılabilir olması koşuluyla, her türlü ortamda tutmasına izin verir.

5. Bir Taraf, bu Madde uyarınca kayıtları veya belgeleri tutmakla yükümlü olan, eşyanın ithalatçısı, ihracatçısı, imalatçısı veya tedarikçisi:

   (a) kayıt veya belgeleri bu Protokol'e uygun olarak tutamaz; veya

   (b) bu kayıtlara veya belgelere erişimi reddederse

   bir menşe kontrolüne konu bir eşyaya tercihli muameleyi reddedebilir.

MADDE 27

Menşe kontrolü

Menşe kontrolü rejiminin yürütülmesi

1. Taraflar bu Protokol'ün düzgün şekilde uygulanmasını sağlamak amacıyla, eşyanın bu Protokol çerçevesinde menşeli olup olmadığını doğrulamak ve bu Protokol kapsamındaki tercihli muamele taleplerinin gerçekliğinden emin olmak amacıyla gümrük idareleri aracılığıyla birbirlerine yardımcı olur.

2. Bir Taraf'ın bir eşyanın menşeli olduğuna veya bu Protokol'ün diğer tüm gerekliliklerinin karşılanıp-karşılanmadığına ilişkin kontrol talebi:

   (a) İthalatçı Taraf'ın gümrük idaresi Tarafından uygulanan, rastgele seçim de dâhil, risk değerlendirme yöntemlerini esas alır; veya

   (b) İthalatçı Taraf'ın eşyanın menşeli olup olmadığına veya bu Protokol'ün diğer tüm gerekliliklerinin karşılanıp-karşılanmadığına ilişkin makul şüpheleri olduğu hallerde yapılır.

Menşe kontrol talebi

3. İthalatçı Taraf'ın gümrük idaresi, bir eşyanın menşeli olup olmadığını, ihracatçı Taraf'ın gümrük idaresinin bir eşyanın menşeli olup olmadığına dair bir kontrol gerçekleştirmesini yazılı olarak talep etmek suretiyle kontrol edebilir.

4. İthalatçı Taraf'ın gümrük idaresi bir menşe kontrolü talebinde bulunduğunda, ihracatçı Taraf'ın gümrük idaresine:

   (a) talepte bulunan gümrük idaresinin adını;

   (b) kontrolü yapılacak ihracatçı, imalatçı veya tedarikçinin adını;

   (c) kontrolün konusu ve kapsamını ve

   (d) menşe beyanının bir kopyası ile varsa her tür destekleyici belgeyi

   temin eder.

5. Uygun olan hallerde, ithalatçı Taraf'ın gümrük idaresi bir menşe kontrolünün parçası olarak ihracatçı Taraf'ın gümrük idaresinden belirli bilgi ve belgeler talep edebilir.

6. Menşe kontrolünün yapılması talebi ithalatçı Taraf'ın gümrük idaresince ihracatçı Taraf'ın gümrük idaresine sertifikalı veya kayıtlı posta veya o gümrük idaresince alındığını teyid eden diğer her tür yöntemle yapılır.

7. İhracatçı Taraf'ın gümrük idaresi ithalatçı Taraf'ın gümrük idaresine, yazılı talebin alındığı tarihten itibaren 45 gün veya taraflar arasında kararlaştırılan başka bir süre içinde bu talebin alındığına dair (şüpheyi önlemek için elektronik posta ile gönderilebilecek) yazılı bir onay verir.

Menşe kontrolünün yapılması

8. Altıncı fıkrada belirtilen talebin ardından, ihracatçı Taraf'ın gümrük idaresi menşe kontrolünü gerçekleştirir. Bu amaçla gümrük idaresi, kendi yasa ve yönetmeliklerine uygun olarak:

   (a) belge talep edebilir;

   (b) her tür kanıtı isteyebilir ve

   (c) Madde 26'nın birinci ve ikinci fıkralarında atıf yapılan kayıtları incelemek ve eşyanın imalatında kullanılan tesisleri gözlemlemek için bir ihracatçı veya imalatçı veya tedarikçinin tesislerini ziyaret edebilir.

9. Her bir Taraf, bir ihracatçının bir imalatçı veya tedarikçiden gelen yazılı bir beyana dayanan bir menşe beyanını esas alması halinde bu ihracatçının, bu imalatçının veya tedarikçinin ihracatçı Taraf'ın gümrük idaresine talep üzerine doğrudan belge veya bilgi vermesini ayarlayabilmesine imkan tanır.

Menşe kontrolüne konu eşyanın ithalatçıya teslimi

10. On birinci fıkra çerçevesinde gerçekleştirilen bir menşe kontrolünün sonuçları beklenirken ithalatçı Taraf, vergilerin ödenmesi veya kefalet, depozito ya da yasa ve yönetmeliklerinde düzenlenen diğer yöntemlere uygun bir teminatın ödenmesi koşuluyla, eşyanın ithalatçıya teslimine izin verir. Kontrol sonucunda, ithalatçı Taraf eşyanın menşeli olduğuna kanaat getirir ise eşyaya tercihli muamele uygular ve fazladan ödenen tüm vergileri iade eder veya söz konusu teminat, ödenmeyen diğer yükümlülükleri de kapsamadığı sürece, tüm teminatı çözer.

Menşe kontrolünün tamamlanması

11. Mümkün olan en kısa sürede ve her halükarda bir menşe kontrolü için yazılı talebin alınmasından itbaren 10 ay içerisinde ihracatçı Taraf'ın gümrük idaresi kontrolü tamamlar ve:

   (a) İthalatçı Taraf'ın gümrük idaresine sertifikalı veya kayıtlı posta veya o gümrük idaresince alındığını teyid eden diğer her tür yöntemle, eşyanın

menşeli olup-olmadığını karara bağlayan ve aşağıdaki bilgileri içeren yazılı bir rapor gönderir:

(i) kontrolün sonuçları;

(ii) kontrole konu eşyanın tanımı ve menşe kuralının uygulanması ile ilgili tarife sınıflandırması;

(iii) eşyanın menşe statüsüne ilişkin gerekçeyi desteklemek için eşyanın yeterli bir tanımı ve açıklaması;

(iv) kontrolün yürütülme şekline ilişkin bilgi;

(v) uygun olan hallerde, destekleyici belgeler, ve

(b) yasa ile yönetmeliklerine tabi olarak, menşe kontrol sonucunu ihracatçıya bildirir.

12. Menşe kontrolünün tamamlanacağı süre, ilgili gümrük idarelerinin karşılıklı mutabakatıyla uzatılabilir.

Menşe kontrolünün sonucu

13. Menşe kontrolünün ithalatçı, ihracatçı, üretici veya tedarikçinin bu Protokol'ün herhangi bir gerekliliğini yerine getirmediğini ortaya koyduğu hallerde, ithalatçı Taraf eşyaya tercihli muameleyi reddedebilir.

14. Menşe kontrolünün sonucunun bu Protokol'e uygun olarak bildirilmediği hallerde, ithalatçı Taraf'ın gümrük idaresi, makul şüphesinin olması veya eşyanın menşeli olup olmadığının tespit edilmemesi durumunda eşyaya tercihli muameleyi reddedebilir.

Gözden geçirme ve temyiz

15. Her bir Taraf, bu Madde'nin uygulanmasıyla hakkında menşe konusunda bir hükme varılan herkese, esasen kendi gümrük idaresi Tarafından menşeye dair verilen hükümlerin gözden geçirilmesi ve temyizine ilişkin olarak kendi ülkesindeki ithalatçılara sağladığı aynı hakları tanır.

Menşe kontrol sonucuna itiraz

16. Her bir Taraf, Taraflar arasında, bu Madde'de düzenlene kontrol işlemlerine ilişkin olarak ya da bir eşyanın menşeli olarak kabul edilip edilemeyeceğinin tespitinde menşe kurallarının yorumlanmasında farklılıklar olması, bu

farklılıkların kontrolü talep eden gümrük idaresi ile kontrolü gerçekleştiren gümrük idaresi arasında danışmalarda bulunulması suretiyle çözülememesi ve ithalatçı Taraf'ın gümrük idaresinin, ihracatçı Taraf'ın gümrük idaresince gönderilen yazılı raporun aksine bir menşe tespitinde bulunmak istemesi halinde, ithalatçı Taraf'ın gümrük idaresi ihracatçı Taraf'ın gümrük idaresine yazılı raporun alınmasından itibaren 60 gün içerisinde bildirimde bulunur.

17. Bir Taraf'ın talebi üzerine, Taraflar bu farklılıkları çözmek üzere on altıncı fıkrada atıfta bulunulan bildirimin tarihinden itibaren 90 gün içerisinde danışmalarda bulunur ve sonuçlandırır. Danışmaları sonuçlandırma süresi, Tarafların karşılıklı yazılı mutabakatıyla olay bazında uzatılabilir. İthalatçı Taraf'ın gümrük idaresi bu danışmaların sonuçlanmasının ardından kendi menşe tespitini yapabilir.

18. Her durumda, ithalatçı ile ithalatçı Taraf'ın gümrük idaresi arasındaki farklılıkların halli ithalatçı Taraf'ın hukukuna tabidir.

MADDE 28

Bildirimler ve işbirliği

1. Taraflar, bu Protokol'ün bir örnek şekilde uygulanması ve yorumlanmasında işbirliği yapar ve gümrük idareleri aracılığıyla, bir menşe beyanının esas alındığı ürünlerin menşe statüsünün kontrolünde birbirlerine yardımcı olur.

2. Birinci fıkrada atıfta bulunulan kontrolleri veya yardımlaşmayı kolaylaştırmak amacıyla, Tarafların gümrük idareleri birbirlerine sorumlu gümrük idarelerinin adreslerini iletir.

3. Taraflar, ihracatçı Taraf'ın gümrük idaresinin menşe kontrolünün yürütülmesindeki tüm masrafları üstlendiğini kabul eder.

4. Taraflar, gümrük idarelerinin, iş yükü tahmini ve önceliklerin görüşülmesi dâhil, kontrol sürecinin genel işleyişi ve uygulamasını görüşeceğini kabul eder. Talep sayısında olağandışı bir artış olması durumunda Tarafların gümrük idareleri, iş yükünü yönetmek için işleyişe dair gereklilikleri dikkate alarak öncelikleri belirlemek ve atılacak adımları değerlendirmek üzere danışmalarda bulunur.

MADDE 29

Gizlilik

1. Bu Protokol, bir Taraf'ın kanunları uygulamasını engelleyecek veya o Taraf'ın iş dünyasını korumaya yönelik kanunlarına aykırılık teşkil edecek ifşaatlara, bilgilere erişimi temin etmesini veya erişime izin vermesini gerektirmez.

2. Her bir Taraf, kendi yasalarına uygun olarak, bu Protokol uyarınca toplanan bilgilerin gizliliğini sağlar ve bu bilgilerin bilgiyi sağlayan kişinin rekabetçi pozisyonuna zarar verebilecek şekilde ifşa edilmesini önler. Bu bilgileri alan veya elde eden Taraf'ın yasalarının bu bilgilerin ifşa edilmesini gerektirdiği hallerde bu Taraf, bu bilgileri veren kişiyi veya Tarafı bilgilendirir.

3. Her bir Taraf, bu Protokol uyarınca toplanan gizli bilgilerin, bu gizli bilgileri temin eden kişinin veya Taraf'ın izninin olduğu haller hariç olmak üzere, menşe tespiti ve gümrük konularının idaresi ve uygulanması dışındaki amaçlar için kullanılmamasını sağlar.

4. Üçüncü fıkraya halel getirmeksizin, bir Taraf, bu Protokol uyarınca toplanan bilgilerin, bu Protokol'ün uygulanmasına yönelik gümrükle ilgili yasa ve yönetmeliklere uyulmamasından dolayı ülkesinde açılan her tür idari, adli veya yarı adli davalarda kullanılmasına izin verebilir. Bir Taraf, böyle bir kullanımı, bilgiyi temin eden kişi veya Taraf'a önceden bildirir.

5. Taraflar, ikinci fıkranın işleyişini ve uygulanmasını kolaylaştırmak amacıyla, ilgili yasaları hakkında bilgi alışverişinde bulunur.

BAŞLIK VI

SON HÜKÜMLER

MADDE 30

Septe ve Melilya

Bu Anlaşma çerçevesinde 'Avrupa Birliği' tanımı Septe ve Melilya'yı kapsamaz.

MADDE 31

San Marino Cumhuriyeti

Madde 2'ye halel getirmeksizin, San Marino Cumhuriyeti menşeli bir ürün, Avrupa Birliği ve San Marino Cumhuriyeti arasındaki gümrük birliği nedeniyle, Avrupa Birliği menşeli olarak kabul edilir.

MADDE 32

Andorra Prensliği

Madde 2'ye halel getirmeksizin, 25 ila 97'nci Fasıllarda sınıflandırılan, Andorra Prensliği menşeli bir ürün, Avrupa Birliği ve Andorra Prensliği arasındaki gümrük birliği nedeniyle, Avrupa Birliği menşeli olarak kabul edilir.

MADDE 33

Sevk halindeki veya antrepodaki ürünlere dair geçici hükümler

1. Bu Protokol hükümlerine uygun olan ve bu Anlaşma'nın yürürlüğe girdiği tarihte ihracatçı Taraf'tan ithalatçı Taraf'a sevk halinde olan ya da ithalatçı Taraf'ta ithalat vergileri ödenmeksizin gümrük kontrolü altında olan eşyaya, ithalatçı Taraf'ın gümrük idaresine söz konusu tarihten itibaren 12 ay içinde, bu Protokol'ün Madde 18'inde atıfta bulunulan tercihli tarife muamelesi talebinde bulunulması kaydıyla, bu Anlaşma hükümleri tatbik edilebilir.

2. Bu Protokol hükümlerine uygun olan ve 1 Ocak 2021 tarihinde ihracatçı Taraf'tan ithalatçı Taraf'a sevk halinde olan ya da ithalatçı Taraf'ta ithalat vergileri ödenmeksizin gümrük kontrolü altında olan eşyaya, ithalatçı Taraf'ın gümrük idaresine söz konusu tarihten itibaren 12 ay içinde, bu Protokol'ün Madde 18'inde atıfta bulunulan tercihli tarife muamelesi talebinde bulunulması kaydıyla, bu Anlaşma hükümleri tatbik edilebilmesi halinde, Taraflar'ın Madde 13.3(3)'te belirtilen koşulları karşılaması durumunda, birinci fıkra uygulanmaz.

MADDE 34

Bu Protokol'de ve Eklerinde değişiklikler

Ortak Komite bu Protokol ve Eklerini değiştirebilir.

EK 1

Ek 2'de yer alan Liste için Giriş Notları

Not 1 - Genel giriş

Liste, tüm ürünlerin bu Protokol'ün Madde 6'sı çerçevesinde yeterli işçilik veya işlem görmüş olarak kabul edilmeleri için gerekli şartları düzenler. Ürüne göre değişiklik gösteren dört farklı türde kural vardır:

(a) menşeli olmayan girdiler için öngörülen en fazla oranın işçilik veya işlem sonucunda aşılmaması;

(b) imal edilen ürünlere ait 4'lü Armonize Sistem tarife pozisyonu veya 6'lı Armonize Sistem alt pozisyonun işçilik veya işlem sonucunda, kullanılan girdilere ait sırasıyla 4'lü Armonize Sistem tarife pozisyonu veya 6'lı Armonize Sistem alt pozisyonundan farklı olması;

(c) belirli bir işçilik ve işlem faaliyetinin gerçekleştirilmesi;

(d) işçilik veya işlemin tamamen elde edilmiş girdiler üzerinde gerçekleştirilmesi.

Not 2 - Listenin yapısı

2.1 Listenin ilk iki sütunu elde edilen ürünü tanımlamaktadır. 1'inci sütun Armonize Sistem'de kullanılan tarife pozisyon numarası ya da fasıl numarasını, 2'nci sütun ise bu sistemde kullanılan tarife pozisyonu ya da fasıl kapsamındaki eşyanın tanımını vermektedir. İlk iki sütuna yapılan her bir giriş için 3'üncü sütunda bir kural belirtilmiştir. Bazı hallerde 1'inci sütundaki girişin önüne "y" ibaresi konulması, 3'üncü sütundaki kuralın sadece pozisyonun 2'nci sütunda tanımlanan o kısmına uygulanacağı anlamına gelmektedir.

2.2 1'inci sütunda birçok pozisyon numarasının bir arada gruplandırılmış olduğu veya bir fasıl numarasının verildiği ve dolayısıyla 2'nci sütundaki ürün tanımlarının genel ifadelerle verilmiş olduğu hallerde, 3'üncü sütundaki bitişik kurallar, Armonize Sistem'de bir faslın tarife pozisyonlarında veya 1'inci sütunda gruplandırılmış pozisyonlardan herhangi birinde sınıflandırılan ürünlerin hepsine uygulanır.

2.3 Listede bir tarife pozisyonunda yer alan farklı ürünlerin farklı kurallara tabi olması halinde, her bir bent, 3'üncü sütundaki bitişik kurallara tabi tarife pozisyonunun ilgili kısmının tanımını içerir.

2.4. 3'üncü sütunda "veya" ile ayrılmış iki alternatif kural belirlenmiş ise ihracatçı, herhangi birisini uygulamayı tercih edebilir.

Not 3 - Kuralların nasıl uygulanacağına ilişkin örnekler

3.1 Başka bir ürünün imalatında kullanılan menşe statüsü kazanmış ürünlere ilişkin bu Protokol'ün Madde 6'sının hükümleri, menşe statüsünün bu ürünlerin kullanıldığı fabrikada veya bir Tarafta başka bir fabrikada kazanılıp kazanılmadığına bakılmaksızın uygulanır.

3.2 Bu Protokol'ün Madde 8'ine uygun olarak, gerçekleştirilen işçilik veya işlemler o maddede belirtilen faaliyetlerin ötesine geçmelidir. Geçmediği hallerde, aşağıdaki listede belirtilen koşullar sağlanmış olsa bile, eşya tercihli tarife muamelesinden faydalanmaya ehil olmaz.

Bu Protokol'ün Madde 8'ine tabi olarak, listedeki kural gerekli asgari işçilik veya işlem miktarını gösterir ve ayrıca daha fazla işçilik ve işlem menşe statüsü verir; ancak daha az işçilik ve işlem aksine menşe statüsü veremez. Bu nedenle, bir kural belirli bir imalat aşamasında menşeli olmayan girdi kullanılabileceğini belirtirse, bu tür girdinin daha önceki bir imalat aşamasında kullanılması mümkün, daha sonraki aşamasında ise mümkün değildir. Bir kural menşeli olmayan girdinin belli bir üretim seviyesinde kullanılmamasını gerektiriyorsa, girdinin üretimin daha önceki bir aşamasında kullanılmasına izin verilir, daha sonraki bir aşamasında kullanılmasına izin verilmez.

Örnek: Fasıl 19'daki liste kuralı "1101 ila 1108 pozisyonlarında yer alan menşeli olmayan girdilerin, ağırlığın yüzde 20'sini geçmemesini gerektiriyorsa, Fasıl 10'da yer alan tahılların (üretimin daha önceki aşamasındaki girdilerin) kullanımı (yani ithalatı) sınırlandırılmaz.

3.3 Not 3.2'deki kural saklı kalmak üzere, bir kural "herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat" ifadesini kullanıyorsa, herhangi bir pozisyondaki girdiler (ürün ile aynı pozisyon ve tanıma sahip girdiler bile), kuralın içerebileceği bazı özel kısıtlamalar da dikkate alınmak koşuluyla kullanılabilir.

Bununla birlikte, "... pozisyondaki diğer girdiler de dahil olmak üzere, herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat" veya "ürün ile aynı pozisyondaki diğer girdiler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat" ifadesi, listenin 2. sütununda belirtilen ürün ile aynı tanıma sahip olanlar hariç herhangi bir pozisyondaki girdilerin kullanılabileceği anlamına gelir.

3.4 Listedeki bir kural bir ürünün birden fazla girdiden imal edilebileceğini ifade ettiğinde, bu, bir veya birden çok girdinin kullanılabileceği anlamına gelir. Tamamının kullanılmasını gerektirmez.

3.5 Listedeki bir kural bir ürünün belli bir girdiden imal edilmesi gerektiğini ifade ederse, bu şart kendi doğası gereği kuralı karşılamayan başka girdilerin kullanılmasını engellemez.

3.6 Listedeki kuralda, kullanılabilecek menşeli olmayan girdilerin maksimum kıymeti için iki yüzde oranı verilmiş ise, bu yüzdeler birbirine eklenemez. Diğer bir deyişle, kullanılan menşeli olmayan girdilerin toplam kıymeti verilen yüzde oranlarının en yüksek olanını aşamaz. Ayrıca, her bir yüzde oranı ilgili olduğu girdiye uygulanırken aşılmamalıdır.

Not 4 - Belirli tarım ürünlerine ilişkin genel hükümler

4.1 Bir Taraf ülkede yetiştirilen veya hasat edilen Fasıl 6, 7, 8, 9, 10, 12'de ve 2401 pozisyonunda sınıflandırılan tarım ürünleri ithal edilmiş tohumlar, soğanlar, kökler, atıklar, aşılar, filizler, tomurcuklar veya bitkilerin diğer canlı parçalarından yetiştirilmiş olsalar bile, o Taraf ülke menşeli olarak muamele görür.

4.2 Belirli bir üründeki menşeli olmayan şeker oranının sınırlandırıldığı hallerde, nihai ürünün imalatında kullanılan ve nihai ürüne dâhil edilen menşeli olmayan girdilerin imalatında kullanılan 1701 tarife pozisyonunda (sakaroz) ve 1702 tarife pozisyonunda (örneğin früktoz, glikoz, laktoz, malt şeker, izoglikoz veya doğal şeker) yer alan şekerlerin ağırlığı bu tür sınırlamaların hesaplanmasında dikkate alınır.

Not 5 - Belirli tekstil ürünlerine ilişkin olarak kullanılan terimler

5.1 Listede "tabii lifler" kavramı suni ve sentetik liflerden başka liflere atıfta bulunmak üzere kullanılmıştır. Bu, eğirme işleminin başlamasından önceki - döküntüler dâhil - aşamalarla sınırlıdır ve aksi belirtilmedikçe karde edilmiş, taranmış veya başka türlü işleme tabi tutulmuş ancak eğrilmemiş lifleri kapsar.

5.2 "Tabii lifler" kavramı 0511 pozisyonundaki at kılı, 5002 ve 5003 pozisyonlarındaki ipek, 5101 ila 5105 pozisyonlarındaki yün lifler ve ince veya kaba hayvan kılları, 5201 ila 5203 pozisyonlarındaki pamuk lifleri ve 5301 ila 5305 pozisyonlarındaki diğer bitkisel lifleri kapsar.

5.3 "Tekstil hamuru", "kimyasal maddeler" ve "kağıt yapımına mahsus maddeler" kavramları listede, 50 ila 63'üncü fasıllarda sınıflandırılmayan ve sunî, sentetik ve kağıt liflerin veya ipliklerin imalinde kullanılabilen girdileri tanımlamak üzere kullanılmıştır.

5.4 "Sentetik ve suni devamsız lifler" kavramı listede 5501 ila 5507 pozisyonlardaki sentetik veya sunî filament demetler, devamsız lifler veya döküntülere atfen kullanılmıştır.

5.5 Baskılama (Dokuma, Örme/Tığ ile İşleme, Tafta Dokuma veya Floklama ile birlikte yapılan) renk, tasarım, teknik performans gibi nesnel olarak değerlendirilen bir işlevin ekran, bobin, dijital veya transfer teknikleri kullanılarak kalıcı bir tekstil katmanına uygulandığı bir teknik olarak tanımlanır.

5.6 Baskılama (bağımsız bir işlem olarak), kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının yüzde 50'sini geçmemesi kaydıyla; renk, tasarım, teknik performans gibi nesnel olarak değerlendirilen bir işlevin ekran, bobin, dijital veya transfer teknikleri ile en az iki hazırlama veya finisaj işlemiyle (temizleme, ağartma, merserize etme, termofiksaj, şardonlama, kalenderleme, çekmezlik apresi, kalıcı finisaj, dekatize etme, emprenye etme, onarım ve tıraşlama gibi) beraber kalıcı bir tekstil katmanına uygulandığı teknik olarak tanımlanır.

Not 6 – Tekstil girdilerinin bir karışımından yapılan ürünlere uygulanan toleranslar

6.1 Listede yer alan bir ürün için bu nota atıfta bulunulduğunda, 3'üncü sütunda belirtilen şartlar, bu ürünün imalatında kullanılan, tüm temel dokumaya elverişli maddelerin toplam ağırlığının hep birlikte yüzde 15 veya daha azını oluşturan temel dokumaya elverişli maddelere uygulanmaz (Not 6.3 ve 6.4'e de bakınız).

6.2 Bununla birlikte, Not 6.1'de bahsedilen bu tolerans yalnızca iki veya daha fazla temel dokumaya elverişli maddeden yapılmış karışık ürünlere uygulanabilir.

Aşağıdakiler temel dokumaya elverişli maddelerdir:

(a) ipek;

(b) yün;

(c) kaba hayvan kılı;

(d) ince hayvan kılı;

(e) at kılı;

(f) pamuk;

(g) kağıt yapımına mahsus maddeler ve kağıt;

(h) keten;

(i) kenevir;

(j) jüt ve bitki iç kabuklarının dokumaya elverişli diğer lifleri;

(k) sisal ve agave türlerinin dokumaya elverişli lifleri;

(l) hindistan cevizi, abaka, rami lifleri ve dokumaya elverişli diğer bitkisel lifler;

(m) polipropilenden suni ve sentetik filament lifler;

(n) polyesterden suni ve sentetik filament lifler;

(o) poliamidden suni ve sentetik filament lifler;

(p) poliakrilonitrilden suni ve sentetik filament lifler;

(q) poliimidden suni ve sentetik filament lifler;

(r) politetraflüoroetilenden suni ve sentetik filament lifler;

(s) polifenilen sülfitten suni ve sentetik filament lifler;

(t) polivinil klorürden suni ve sentetik filament lifler;

(u) diğer suni ve sentetik filament lifler;

(v) viskozdan yapay suni ve sentetik filament lifler;

(w) diğer yapay suni ve sentetik filament lifler;

(x) iletkenliği olan filamentler,

(y) polipropilenden sentetik devamsız lifler;

(z) poliesterden sentetik devamsız lifler;

(aa) poliamidden sentetik devamsız lifler;

(bb) poliakrilonitrilden sentetik devamsız lifler;

(cc) poliimidden sentetik devamsız lifler;

(dd) politetraflüoroetilenden sentetik devamsız lifler;

(ee) polifenilen sülfitten sentetik devamsız lifler;

(ff) polivinil klorürden sentetik devamsız lifler;

(gg) diğer sentetik devamsız lifler;

(hh) viskozdan suni ve sentetik devamsız lifler;

(ii) diğer suni devamsız lifler;

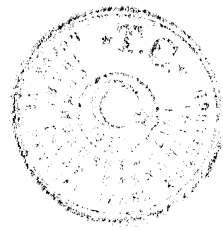

(jj) gipe edilmiş olsun olmasın bükülebilir polieter parçalı (segmentli) poliüretandan (segmente edilmiş) mamul iplik;

(kk) önemli bir kısmı alüminyum yapraklardan veya alüminyum tozuyla kaplanmış olsun olmasın plastik filmden oluşan şeritlerle birleştirilmiş 5605 pozisyonunda yer alan ürünler (metalize iplikler) (genişliği 5 mm.yi geçmeyen, iki plastik film arasına renkli veya renksiz bir yapıştırıcı vasıtasıyla sıkıştırılmış olanlar);

(ll) 5605 pozisyonunda yer alan diğer ürünler;

(mm) cam lifler;

(nn) metal lifler;

(oo) mineral lifler.

6.3 Ürünlerin "gipe edilmiş olsun olmasın bükülebilir polieter parçalı (segmentli) poliüretandan (segmente edilmiş) mamul iplik" ihtiva ettiği hallerde bu tolerans, bu iplik açısından yüzde 20'dir.

6.4 Ürünlerin "önemli bir kısmı alüminyum yapraklardan veya alüminyum tozuyla kaplanmış olsun olmasın plastik filmden oluşan şeritlerle birleştirilmiş metalize iplikler (genişliği 5 mm'yi geçmeyen, iki plastik film arasına renkli veya renksiz bir yapıştırıcı vasıtasıyla sıkıştırılmış olanlar)" ihtiva ettiği hallerde bu tolerans, bu iplik için yüzde 30'dur.

Not 7 - Belirli tekstil ürünlerine uygulanan diğer toleranslar

7.1 Listede bu giriş notuna atıfta bulunan bir dipnot ile işaretlenmiş tekstil ürünlerinde, söz konusu mamul ürünler için 3 no'lu sütunda belirlenen kuralları karşılamayan astar ve iç astarlar haricindeki tekstil maddeleri, mamulünkinden başka bir pozisyonda yer almaları ve toplam kıymetlerinin mamulün fabrika çıkış fiyatının yüzde 15'ini aşmaması kaydıyla kullanılabilirler.

7.2 Not 6.3'ün hükümlerine halel getirmeksizin 50 ila 63'üncü fasıllarda yer almayan girdiler, dokumaya elverişli madde ihtiva etsinler veya etmesinler, serbestçe kullanılabilirler.

7.3 Bir yüzde kuralı uygulandığında, kullanılan menşeli olmayan girdilerin kıymeti hesaplanırken 50 ila 63'üncü fasıllarda yer almayan girdilerin kıymetlerinin de hesaba dâhil edilmesi gerekir.

Not 8 - Fasıl 27'de yer alan belirli ürünlere ilişkin yürütülen özel süreçler ve basit faaliyetlerin tanımı

8.1. y 2707 ve 2713 pozisyonları bahis konusu olduğunda "özel işlemler", aşağıdakilerdir:

(a) vakumla damıtma;

(b) daha ileri fraksiyonlara ayırma işlemiyle yeniden damıtma;

(c) patlayıcılık verme (cracking);

(d) yeniden şekillendirme (reforming);

(e) seçici çözücüler vasıtasıyla ekstraksiyon;

(f) aşağıdaki operasyonların hepsini içeren işlem: konsantre sülfirik asitle, oleumla ya da sülfürik anhidritle işlem görme; alkali ajanlarla nötralizasyon; kendi yapısı itibariyle aktif olan toprakla, aktifleştirilmiş toprakla, aktif karbon veya boksitle arıtma ve dekolarasyon (rengini giderme);

(g) polimerizasyon;

(h) alkilasyon;

(i) izomerleştirme.

8.2 2710, 2711 ve 2712 pozisyonları bahis konusu olduğunda "özel işlemler", aşağıdakilerdir:

(a) vakumla damıtma;

(b) daha ileri fraksiyonlara ayırma işlemiyle yeniden damıtma;

(c) patlayıcılık verme (cracking);

(d) yeniden şekillendirme (reforming);

(e) seçici çözücüler vasıtasıyla ekstraksiyon;

(f) aşağıdaki operasyonların hepsini içeren işlem: konsantre sülfirik asitle, oleumla ya da sülfürik anhidritle işlem görme; alkali ajanlarla nötralizasyon; kendi yapısı itibariyle aktif olan toprakla, aktifleştirilmiş toprakla, aktif karbon veya boksitle arıtma ve dekolarasyon (rengini giderme);

(g) polimerizasyon;

(h) alkilasyon;

(i) izomerleştirme;

(j) sadece y 2710 pozisyonuna dâhil ağır yağlar açısından hidrojenle yapılan, işleme tabi tutulan ürünlerin kükürt muhtevasının asgari %85 azalması ile sonuçlanan kükürt-giderme (ASTM D 1266-59 T metodu);

(k) sadece 2710 pozisyonuna dâhil ürünler açısından filtrelemeden gayri bir işlemle parafin giderme;

(l) sadece y 2710 pozisyonuna dâhil ağır yağlar açısından hidrojenin bir kimyasal reaksiyonda aktif bir element olarak yer aldığı, kükürt gidermenin dışında bir amaçla gerçekleştirilen, 20 bar'dan daha yüksek basınçta ve 250^0C'den daha yüksek sıcaklıkta, katalizör kullanılarak hidrojen ile muamele. Bununla beraber, y 2710 pozisyonunda yer alan yağlama yağlarının, daha özel olarak renk ve istikrarı iyileştirmek üzere, hidrojenle daha ileri muamelesi (örneğin hidrofinisaj veya renk giderme), özel işlem olarak kabul edilmeyecektir;

(m) sadece y 2710 pozisyonuna dâhil yakıt yağları açısından bu ürünlerin, fireler dâhil hacimce yüzde 30'undan daha azının 300^0C'de ASTM D 86 metoduyla damıtılması şartıyla, atmosferde damıtma;

(n) sadece y 2710 pozisyonuna dâhil, gaz yağları ve yakıt yağları gayri ağır yağlar açısından yüksek frekanslı elektrik fırça deşarjı vasıtasıyla muamele;

(o) sadece y 2712 pozisyonuna dâhil ham yağlar (ağırlığı itibariyle yüzde 0.75'ten az yağ içeren vazelin, ozokerit, linyit mumu veya turb mumu, parafin hariç) açısından ayrımsal billurlaştırma vasıtasıyla yağ alma.

8.3 y 2707 ve 2713 pozisyonları açısından, temizleme, dekantasyon, tuz giderme, su ile ayırma, filtreleme, renklendirme, işaretleme, kükürt muhtevalı ürünlerin karıştırılması sonucunda bir kükürt muhtevası elde etme gibi basit işlemler veya bu işlemlerin ya da benzeri işlemlerin herhangi bir kombinasyonu menşe kazandırmaz.

Not 9 - Fasıllardaki belirli ürünler için gerçekleştirilen belirli işlemler ve basit işçiliklerin tanımı

9.1 Fasıl 30'da yer alan, bir Tarafta hücre kültürleri kullanılarak elde edilmiş ürünler, o Taraf menşeli kabul edilir. "Hücre kültürü" insan, hayvan ve bitki hücrelerinin canlı organizmalar dışında kontrollü şartlar altında (belirli

sıcaklık, yetiştirme ortamı, gaz karışımı, pH gibi) geliştirilmesi olarak tanımlanır.

9.2 Fasıl 29 (2905.43-2905.44 hariç), 30, 32, 33 (3302.10, 3301 hariç), 34, 35 (35.01, 3502.11-3502.19, 3502.20, 35.05 hariç), 36, 37, 38 (3809.10, 3823, 3824.60, 38.26 hariç) ve 39'da (39.16-39.26 hariç) yer alan, bir Tarafta fermantasyon yöntemiyle elde edilen ürünler, o Taraf menşeli kabul edilir. "Fermantasyon" insan, hayvan, bitki hücreleri, bakteriler, maya, mantar veya enzimlerin Fasıl 29 ila 39'da yer alan ürünlerin üretilmesinde kullanıldığı bio-teknolojik bir süreçtir.

9.3 Aşağıdaki dönüşümler Fasıl 28, 29 (2905.43-2905.44 hariç), 30, 32, 33 (3302.10, 3301 hariç), 34, 35 (35.01, 3502.11-3502.19, 3502.20, 35.05 hariç), 36, 37, 38 (3809.10, 38.23, 3824.60, 38.26 hariç) ve 39'da (39.16-39.26 hariç) yer alan ürünler için, Madde 4'e göre yeterli kabul edilir:

(a) **Kimyasal reaksiyon:** Kimyasal reaksiyon, molekül içi bağları kırarak ve yeni molekül içi bağlar oluşturarak veya bir moleküldeki atomların uzamsal düzenini değiştirerek yeni bir yapıya sahip bir molekülle sonuçlanan (biyokimyasal işlem dâhil) bir işlemdir. Kimyasal bir reaksiyon, "CAS numarasında" bir değişiklik olarak ifade edilebilir.

Aşağıdaki işlemler menşe kazandırıyor olarak değerlendirilmemelidir:

(i) su veya diğer çözücüler içinde çözdürme;

(ii) çözücü su dâhil çözücülerin ortadan kaldırılması; veya

(iii) kristalizasyon suyunun eklenmesi veya ortadan kaldırılması

Bir kimyasal reaksiyon yukarıda tanımlandığı şekliyle menşe kazandırıyor olarak kabul edilir.

(b) **Karışımlar ve Harmanlar:** Eşyanın amacına ve kullanımına uygun fiziksel veya kimyasal özelliklere sahip bir eşya üretimiyle sonuçlanan önceden belirlenmiş spesifikasyonlara uyum sağlamak için ve girdi malzemelerinden farklı olarak, seyreltici ilavesi dışında malzemelerin kasıtlı ve orantılı olarak kontrollü karıştırılması veya harmanlanması (dispersiyon dâhil), menşe kazandırıyor olarak kabul edilir.

(c) **Arıtma:** Taraflardan birinin veya her ikisinin ülkesinde gerçekleştirilen arıtma işlemi, aşağıdaki koşullardan birinin karşılanması koşuluyla, menşe kazandırıyor olarak kabul edilir:

(i) Eşyanın mevcut kirlilik oranının en az yüzde 80'inin ortadan kaldırılmasıyla sonuçlanan arıtımı; veya

(ii) Kirliliğin aşağıdaki uygulamalardan biri veya daha fazlası için uygun bir eşyada sonuçlanacak şekilde azaltılması veya ortadan kaldırılması:

(aa) eczacılığa ait, tıbbi, kozmetik, veterinerlik veya gıda sınıfı maddeler;

(bb) analitik, teşhis veya laboratuvar kullanımları için kimyasal ürünler ve reaktifler;

(cc) mikro elektronikte kullanım için elementler ve bileşenler;

(dd) özel optik kullanımlar;

(ee) bioteknik kullanım (örneğin hücre kültüründe, genetik teknolojide veya katalizör olarak);

(ff) bir ayırma işleminde kullanılan taşıyıcılar;

(gg) nükleer sınıf kullanımlar.

(d) **Partikül boyutunda değişiklik:** Ortaya çıkan eşyanın amacı ile ilişkili belirli bir partikül boyutuna, belirli partikül boyutu dağılımına veya belirli yüzey alanına sahip bir eşya ile sonuçlanan ve girdilerden farklı fiziki ve kimyasal özelliklere sahip bir eşyanın partikül boyutundaki, sadece ezme veya presleme dışında, kasıtlı ve kontrollü tadili, menşe kazandırıyor olarak kabul edilir.

(e) **Standart malzemeler:** Standart malzemeler (standart çözeltiler dâhil), imalatçı Tarafından onaylanan hassas saflık derecelerine veya oranlara sahip analitik, kalibre veya referans kullanımları için uygun müstahzarlardır. Standart malzemelerden üretim, menşe kazandırıyor olarak kabul edilir.

(f) **İzomer ayrılması:** İzomerlerin bir izomer karışımından yalıtılması veya ayrılması, menşe kazandırıyor olarak kabul edilir.

EK 2

İmal Edilen Ürünün Menşe Statüsü Kazanması için
Menşeli Olmayan Girdilere Uygulanması Gereken İşçilik veya İşlem Listesi

AS tarife pozisyonu	**Ürünün tanımı**	**Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler**
(1)	(2)	(3)
Fasıl 1	Canlı hayvanlar	Kullanılan Fasıl 1'de yer alan hayvanlar tamamıyla elde edilir
Fasıl 2	Etler ve yenilen sakatat	Bu fasılda yer alan etler ve yenilebilen sakatatların tamamıyla elde edildiği imalat
Fasıl 3	Balıklar, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar ve suda yaşayan diğer omurgasız hayvanlar	Kullanılan Fasıl 3'te yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat
Fasıl 4	Süt ürünleri; kuş ve kümes hayvanlarının yumurtaları; doğal bal; tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan yenilebilir hayvansal ürünler	Kullanılan Fasıl 4'te yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat
y Fasıl 5	Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan hayvansal menşeli ürünler; aşağıda belirtilenler hariç:	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
y 0511 91	Yenilmeye müsait olmayan balık yumurtaları	Tüm yumurtalar ve balık yumurtaları tamamıyla elde edilir
Fasıl 6	Canlı ağaçlar ve diğer bitkiler; yumrular, kökler ve benzerleri; kesme çiçekler ve süs yaprakları	Kullanılan Fasıl 6'da yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
Fasıl 7	Yenilebilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	Kullanılan Fasıl 7'de yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat
Fasıl 8	Yenilen meyveler ve yenilen sert kabuklu meyveler; turunçgiller ile kavun ve karpuzların kabukları	Kullanılan Fasıl 8'de yer alan meyveler ve yenilen sert kabuklu meyveler; turunçgiller ile kavun ve karpuzların kabuklarının tamamıyla elde edildiği imalat
Fasıl 9	Kahve, çay, Paraguay çayı ve baharat	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
Fasıl 10	Hububat	Kullanılan Fasıl 10'da yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat
Fasıl 11	Değirmencilik ürünleri; malt; nişasta; inülin; buğday glüteni	Kullanılan Fasıl 8, Fasıl 10 ve 11'de, 0701, 0714, 2302 ve 2303 pozisyonunda ve 0710 10 alt pozisyonunda yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat
Fasıl 12	Yağlı tohum ve meyveler; muhtelif tane, tohum ve meyveler; sanayide veya tıpta kullanılan bitkiler; saman ve kaba yem	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
y Fasıl 13	Lak, sakızlar, reçineler ve diğer bitkisel özsu ve hülasalar, aşağıda belirtilenler hariç:	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
y 1302	Pektik maddeler, pektinatlar ve pektatlar	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden ve kullanılan şekerin ağırlığının nihai ürünün ağırlığının %40'ını geçmeyen imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
Fasıl 14	Örülmeye elverişli bitkisel maddeler; tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan bitkisel ürünler	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
y Fasıl 15	Hayvansal veya bitkisel katı ve sıvı yağlar ve bunların parçalanma ürünleri; hazır yemeklik katı yağlar; hayvansal veya bitkisel mumlar; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
1504 ila 1506	Balık veya deniz memelilerinin katı ve sıvı yağları ve bunların fraksiyonları; yün gresi ve bunlardan türetilen yağlı maddeler (lanolin dahil); diğer hayvansal katı ve sıvı yağlar ve bunların fraksiyonları, rafine edilmiş olsun olmasın, fakat kimyasal olarak değiştirilmemiş	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
1508	Yerfıstığı yağı ve fraksiyonları, rafine edilmiş olsun olmasın, fakat kimyasal olarak değiştirilmemiş	Ürünün yer aldığı alt pozisyon dışındaki herhangi bir alt pozisyonda yer alan girdilerden imalat
1509 ve 1510	Zeytinyağı ve fraksiyonları	Kullanılan tüm bitkisel girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat
1511	Palm yağı ve fraksiyonları, rafine edilmiş olsun olmasın, fakat kimyasal olarak değiştirilmemiş	Ürünün yer aldığı alt pozisyon dışındaki herhangi bir alt pozisyonda yer alan girdilerden imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
y 1512	Ayçiçek yağı ve fraksiyonları - insan tüketimi için gıda maddelerinin imalatı dışındaki teknik veya endüstriyel kullanımlar için - diğer	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat Kullanılan tüm bitkisel girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat
1515	Diğer sabit bitkisel katı ve sıvı yağlar (jojoba yağı dahil) ve bunların fraksiyonları, rafine edilmiş olsun olmasın fakat kimyasal olarak değiştirilmemiş	Ürünün yer aldığı alt pozisyon dışındaki herhangi bir alt pozisyonda yer alan girdilerden imalat
y 1516	Balıkların katı ve sıvı yağları ve bunların fraksiyonları	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
1520	Gliserol, ham; gliserol suları ve gliserol liyeleri	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
Fasıl 16	Et, balık, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar veya diğer su omurgasızlarının müstahzarları	Fasıl 2, 3 ve 16'da yer alan tüm girdilerin tamamen elde edildiği imalat
y Fasıl 17	Şeker ve şeker mamulleri; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
1702	Diğer şekerler, kimyaca saf laktoz, maltoz, glikoz ve fruktoz dahil katı halde; ilave aroma veya renk verici maddeler katılmamış şeker şurupları; suni bal, tabii bal ile karıştırılmış olsun olmasın; karamel:	1702 pozisyonundaki diğer girdiler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
	- Kimyaca saf maltoz ve früktoz	
	- Diğer	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden ve kullanılan 1101 ila 1108, 1701 ve 1703 pozisyonlarında yer alan girdilerin ağırlığının nihai ürünün ağırlığının % 30'unu geçmeyen imalat
1704	Kakao içermeyen şeker mamulleri (beyaz çikolata dahil)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden; - Kullanılan şekerin ağırlığının nihai ürünün ağırlığının % 40'ını geçmeyen veya -Kullanılan şekerin kıymetinin nihai ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmeyen imalat
y Fasıl 18	Kakao ve kakao müstahzarları; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden; kullanılan şekerin ağırlığının nihai ürünün ağırlığının % 40'ını geçmeyen imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
y 1806	Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden - Kullanılan şekerin ağırlığı, nihai ürün ağırlığının % 40'ını geçmeyen veya - Kullanılan şekerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının% 30'unu geçmeyen imalat
180610	İlave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler içeren kakao tozu	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden; kullanılan şekerin ağırlığının nihai ürünün ağırlığının % 40'ını geçmeyen imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
1901	Malt hülasası; tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan esasını un, ezme, nişasta veya malt hülasası teşkil eden gıda müstahzarları, içinde kakao bulunmayanlar veya tamamıyla yağının alınması esasına göre hesaplanan içindeki kakao miktarı ağırlık itibarıyla % 40'dan az olanlar; tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan esasını 0401 ila 0404 pozisyonlarında yer alan maddeler teşkil eden gıda müstahzarları, içinde kakao bulunmayanlar veya tamamıyla yağının alınması esasına göre hesaplandığında içindeki kakao miktarı ağırlık itibarıyla %5'den az olanlar:	
	- Malt hülasası	Fasıl 10'da yer alan hububattan imalat
	- Diğerleri	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden ve kullanılan şeker ile Fasıl 4'te yer alan girdilerin ayrı ayrı ağırlığının nihai ürünün ağırlığının % 40'ını geçmeyen imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
1902	Makarnalar, pişirilmiş veya et ile veya diğer maddelerle doldurulmuş veya başka şekilde hazırlanmış olsun olmasın; spagetti, makaroni, şehriye, lazanya, gnocchi, ravioli, canelloni gibi; kuskus, hazırlanmış olsun olmasın:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden; - Kullanılan 1006 ve 1101 ila 1108 pozisyonlarında yer alan girdilerin ağırlığının nihai ürünün ağırlığının % 20'sini geçmeyen ve - Kullanılan Fasıl 2, 3 ve 16'da yer alan girdilerin ağırlığının nihai ürünün ağırlığının % 20'sini geçmeyen imalat
1903	Flokon, dane, yuvarlak, kalbur içi kalıntısı veya nişastadan benzeri şekillerde hazırlanan tapyoka ve alternatifleri	1108 pozisyonunda yer alan patates nişastası hariç herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat
1904	Hububat veya hububat ürünlerinin kabartılması veya kavrulması suretiyle elde edilen gıda mamulleri (mısır gevreği (corn flakes) gibi) tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan ön pişirme yapılmış veya başka surette hazırlanmış dane (mısır hariç) veya flokon halindeki hububat veya diğer şekilde işlenmiş daneler (un ve ezmeler hariç)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden; - kullanılan 1006 ve 1101 ila 1108 pozisyonlarında yer alan girdilerin ağırlığının nihai ürünün ağırlığının % 20'sini geçmeyen ve - kullanılan şekerin ağırlığının nihai ürünün ağırlığının % 40'ını geçmeyen imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
1905	Ekmek, pasta, kek, bisküvi ve diğer fırın mamulleri (kakao içersin içermesin); hosti, eczacılıkta kullanılan boş ilaç kapsülleri; mühür güllacı, pirinç kağıdı ve benzeri ürünler	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden; kullanılan 1006 ve 1101 ila 1108 pozisyonlarında yer alan girdilerin ağırlığının nihai ürünün ağırlığının % 20'sini geçmeyen imalat
y Fasıl 20	Sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler veya bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
2002 ve 2003	Sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş domatesler, mantarlar ve domalanlar	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, Fasıl 7'de yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat
2006	Şekerle konserve edilmiş sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler, meyve kabukları ve diğer bitki parçaları (suyu alınmış, üstü şekerle kaplanmış veya kristalleşmiş)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, kullanılan şekerin ağırlığının nihai ürünün ağırlığının % 40'ını geçmeyen imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
2007	İlave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler içersin içermesin, pişirilerek hazırlanmış reçeller, pelteler , marmelatlar, meyve veya sert kabuklu meyve püreleri, meyve veya sert kabuklu meyva pastları	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden; kullanılan şekerin ağırlığının nihai ürünün ağırlığının % 40'ını geçmeyen imalat
y 2008	Aşağıda belirtilenler hariç; i-lave şeker veya alkol içermeyen sert kabuklu meyveler -yer fıstığı ezmesi, hububat esaslı karışımlar, palm meyvesi içi, mısır -buharla yada suda kaynatılarak pişirilmenin dışında pişirilmiş meyve ve sert kabuklu meyveler hariç ilave şeker içermeyen dondurulmuş diğerleri	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden kullanılan şekerin ağırlığının nihai ürünün ağırlığının % 40'ını geçmeyen imalat
2009	Meyve suları (üzüm şırası dahil) ve ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış olsun olmasın fermente edilmemiş ve ilave alkol içermeyen sebze suları	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden; kullanılan şekerin ağırlığının nihai ürünün ağırlığının % 40'ını geçmeyen imalat
y Fasıl 21	Aşağıda belirtilenler hariç yenilen çeşitli gıda müstahzarları	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
2103	Soslar ve müstahzarları ile çeşni ve lezzet verici karışımlar	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber hardal unu, irmiği veya hazır hardal kullanılabilir.
	- Hardal unu ve irmiği ile hazır hardal	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
2105	Kakao içersin veya içermesin Dondurma ve diğer yenilebilir buzlar	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden -kullanılan şekerin ve Fasıl 4'te yer alan girdilerin ayrı ayrı ağırlıklarının nihai ürünün ağırlığının % 40'ını geçmeyen ve -kullanılan şekerin ve Fasıl 4'de yer alan girdilerin toplam ağırlığının nihai ürünün ağırlığının % 60'ını geçmeyen imalat
2106	Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan gıda müstahzarları	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden kullanılan şekerin ağırlığının nihai ürünün ağırlığının % 40'ını geçmeyen imalat
y Fasıl 22	Aşağıda belirtilenler hariç; meşrubat, alkollü içkiler ve sirke:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden ve kullanılan 0806 10, 2009 61 ve 2009 69 alt pozisyonlarında yer alan tüm girdilerin tamamen elde edildiği imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
2202	2009 pozisyonundaki meyve veya sebze suları hariç Mmineral ve gazlı sular dahil ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış veya lezzetlendirilmiş ve alkolsüz diğer içkiler	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
2207 ve 2208	Alkol derecesi hacim itibarıyla %80'den daha fazla veya az olan tağyir edilmemiş etil alkol; alkollü içkiler, likörler ve diğer alkollü içecekler	2207 ve 2208 pozisyonları haricinde, ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden ve kullanılan 0806 10, 2009 61 ve 2009 69 alt pozisyonlarında yer alan tüm girdilerin tamamen elde edildiği imalat
y Fasıl 23	Aşağıda belirtilenler hariç gıda sanayiinin kalıntı ve dökümtüleri; hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler :	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
2309	Hayvan gıdası olarak kullanılan müstahzarlar	-Kullanılan Fasıl 2 ve 3'te yer alan tüm girdilerin tamamen elde edildiği, -Kullanılan Fasıl 10 ve 11 ile 2302 ve 2303 pozisyonlarında yer alan girdilerin ağırlığının nihai ürünün ağırlığının % 20'sini geçmeyen, -Kullanılan şekerin ve Fasıl 4'te yer alan girdilerin ayrı ayrı ağırlıklarının nihai ürünün ağırlığının %40'ını geçmeyen ve -Kullanılan şekerin ve Fasıl 4'te yer alan girdilerin toplam ağırlığının nihai ürünün ağırlığının %50'sini geçmeyen imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
y Fasıl 24	Aşağıda belirtilenler hariç, tütün ve işlenmiş tütün yerine geçen maddeler:	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, 2401 pozisyonunda yer alan girdilerin ağırlığının kullanılan Fasıl 24'te yer alan girdilerin toplam ağırlığının %30'unu geçmeyen imalat
2401	İşlenmemiş tütün ve tütün döküntüleri	2401 pozisyonunda yer alan tüm girdilerin tamamen elde edildiği imalat
y 2402	Tütün veya alternatif maddelerden yapılmış sigaralar	Ürünün yer aldığı pozisyon ile 2403 19 alt pozisyonundaki sigaralık tütün dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, kullanılan 2401 pozisyonunda yer alan tüm girdilerin ağırlıkça en az %10'unun tamamen elde edildiği imalat
y 2403	Yanma olmaksızın ısıtılmış dağıtım veya diğer yollarla solunması amaçlanan ürünler	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden ve 2401 pozisyonunda yer alan tüm girdilerin ağırlıkça en az %10'unun tamamen elde edildiği girdilerden imalat
y Fasıl 25	Aşağıda belirtilenler hariç; tuz, kükürt, topraklar ve taşlar, alçılar, kireç ve çimento : :	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 70'sini geçmeyen imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
y 2519	Saf olsun olmasın, hava geçirmeyen mühürlenmiş kaplarda ve magnezyum oksit içinde eritilmiş veya sinterlenmiş manyezit hariç ezilmiş tabii magnezyum karbonat (manyezit)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, tabii magnezyum karbonat (manyezit) kullanılabilir
Fasıl 26	Metal cevherleri, cüruf ve küller	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
y Fasıl 27	Aşağıda belirtilenler hariç, mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sinin geçmediği imalat
y 2707	250 dereceye kadar olan sıcaklıkta hacim itibariyle % 65'ten fazla damıtılan, güç temininde veya yakıt olarak kullanılmaya mahsus, bileşimindeki aromatik unsurların ağırlığı aromatik olmayan unsurlardan fazla olan , yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasıyla elde edilen mineral yağ benzeri yağlar (benzol ve petrol esansı karışımları dahil)	Rafinaj işlemleri ve/veya bir veya daha fazla özel işlem(ler)[1] veya Kullanılan tüm girdilerin ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki bir pozisyonda sınıflandırıldığı diğer işlemler. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdiler kullanılabilir.

[1] "Özel İşlemler"le ilgili özel şartlar için 8.1 ve 8.3 nolu Giriş Notlarına bakınız.

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
2710	Ham yağlar hariç, petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar , esas unsur olarak ağırlık itibariyle %70 veya daha fazla petrol yağları veya bitümenli minerallerden elde edilen yağları içeren ve tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan müstahzarlar, atık yağlar	Rafinaj işlemleri ve/veya bir veya daha fazla özel işlem(ler)[2] veya Kullanılan tüm girdilerin ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki bir pozisyonda sınıflandırıldığı diğer işlemler. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdiler kullanılabilir
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	Rafinaj işlemleri ve/veya bir veya daha fazla özel işlem(ler)[3] veya Kullanılan tüm girdilerin ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki bir pozisyonda sınıflandırıldığı diğer işlemler. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdiler kullanılabilir.

[2] "Özel İşlemler"le ilgili özel şartlar için 8.1 ve 8.3 nolu Giriş Notlarına bakınız.
[3] "Özel İşlemler"le ilgili özel şartlar için 8.1 ve 8.3 nolu Giriş Notlarına bakınız.

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
2712	Vazelin, parafin, mikro-kristal-bünyeli petrol mumu, yağlı mum, ozokerit, linyit mumu, turb mumu, diğer mineral mumlar, sentez veya renklendirilmiş olsun olmasın, diğer işlemlerle elde edilen benzeri ürünler	Rafinaj işlemleri ve/veya bir veya daha fazla özel işlem(ler)[4] veya kullanılan tüm girdilerin ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki bir pozisyonda sınıflandırıldığı diğer işlemler. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdiler kullanılabilir.
2713	Petrol koku, petrol bitümeni ve petrol yağlarının veya bitümenli minerallerden elde edilen yağların diğer kalıntıları	Rafinaj işlemleri ve/veya bir veya daha fazla özel işlem(ler)5 veya kullanılan tüm girdilerin ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki bir pozisyonda sınıflandırıldığı diğer işlemler. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdiler kullanılabilir

[4] "Özel İşlemler"le ilgili özel şartlar için 8.1 ve 8.3 nolu Giriş Notlarına bakınız.

[5] "Özel İşlemler"le ilgili özel şartlar için 8.1 ve 8.3 nolu Giriş Notlarına bakınız.

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
Fasıl 28	Anorganik kimyasalların, kıymetli metallerin, nadir toprak metallerinin, radyoaktif elementlerin ve izotoplarının organik veya anorganik bileşikleri	Kullanılan tüm girdilerin ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki bir pozisyonda sınıflandırıldığı imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdilerden imalat veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat
y Fasıl 29	Aşağıda belirtilenler hariç, organik kimyasal ürünler:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdilerden imalat veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'ını geçmeyen imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
y 2901	Güç temininde veya yakıt olarak kullanılmaya mahsus asiklik hidrokarbonlar	Rafinaj işlemleri ve/veya bir veya daha fazla özel işlem(ler) (1) veya Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdiler kullanılabilir
y 2902	Güç temininde veya yakıt olarak kullanılmaya mahsus siklanikler, siklenikler (azulenler hariç), benzin, toluen, ksilen	Rafinaj işlemleri ve/veya bir veya daha fazla özel işlem(ler) (1) veya Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdiler kullanılabilir

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
y 2905	Etanolün ve bu pozisyonda yer alan alkollerin metal alkoksitleri	2905 pozisyonunda yer alan diğer girdiler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan metal alkolatlar kullanılabilir veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat
Fasıl 30	Eczacılık ürünleri	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
Fasıl 31	Gübreler	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
Fasıl 32	Tabaklamada veya boyacılıkta kullanılan hülasalar, tanenler ve türevleri, boyalar, pigmentler, diğer boyayıcı maddeler, boyalar ve vernikler, macunlar, mürekkepler,	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat
Fasıl 33	Uçucu yağlar ve rezinoitler, parfümeri, kozmetik veya tuvalet müstahzarları,	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
Fasıl 34	Sabunlar, yüzeyaktif organik maddeler, yıkama müstahzarları, yağlama müstahzarları, suni mumlar, müstahzar mumlar, temizleme veya bakım müstahzarları, aydınlatma için kullanılan her türlü mumlar ve benzerleri, model yapmaya mahsus her türlü patlar, dişçi mumları ve alçı esaslı dişçilik müstahzarları,	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat
Fasıl 35	Albüminoid maddeler, değişikliğe uğramış nişastalar, tutkallar, enzimler	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
Fasıl 36	Patlayıcı maddeler, pirotekni mamulleri, kibritler, piroforik alaşımlar, bazı ateş alıcı maddeler	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat
Fasıl 37	Fotoğrafçılıkta veya sinemacılıkta kullanılan malzemeler	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
y Fasıl 38	Aşağıda belirtilenler hariç, muhtelif kimyasal maddeler:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir. veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat
y 3811	Ateşlemeyi önleyici müstahzarlar, oksidasyonu durdurucu maddeler, peptizan katkılar, akışkanlığı düzenleyici maddeler, aşınmayı önleyici maddeler, katkılar ve mineral yağlar (benzin dahil) veya mineral yağlar gibi aynı amaçla kullanılan diğer sıvı yağlar için diğer müstahzar katkılar	Kullanılan 3811 pozisyonunda yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat
	-yumuşatıcı yağlar için bitümenli minerallerden elde edilen yağlar veya petrol yağları içeren müstastahzar katkılar	

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
y 3824 99 ve y 3826 00	Biyodizel	Biyodizelin, bir organik asit esterini başka bir estere dönüştürme (transesterifiye) işlemi ve/veya esterleştirme veya hidrojenle muamele yoluyla elde edildiği imalat
Fasıl 39	Plastik ve plastikten eşya	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı alt pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir. veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat
y Fasıl 40	Aşağıda belirtilenler hariç, kauçuk ve kauçuktan eşya:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat
y 4012	Kauçuktan sırt geçirilmiş dış lastikler, dolgu lastikleri veya tekerlek bandajları	Kullanılmış lastiklere sırt geçirilmesi

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
y Fasıl 41	Aşağıda belirtilenler hariç, ham postlar, deriler (kürkler hariç) ve köseleler:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
4104 ila 4106	Parçalanmış olsun olmasın, yünü veya kılı alınmış fakat daha ileri bir işlem görmemiş tabaklanmış veya ara kurutmalı (crust) deriler	Ön tabaklama yapılmış derilerin yeniden tabaklanması veya Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
Fasıl 42	Deri eşya, saraciye eşyası ve eyer ve koşum takımları, seyahat eşyası, el çantaları ve benzeri mahfazalar, hayvan bağırsağından mamul eşya (ipek böceği guddesi hariç)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat
y Fasıl 43	Aşağıda belirtilenler hariç, kürkler ve taklit kürkler ile bunların mamulleri:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
y 4302	Birleştirilmiş tabaklanmış veya aprelenmiş kürkler: -Tabaka, çapraz veya benzeri şekillerde -Diğerleri	 Tabaklanmış veya aprelenmiş ancak birleştirilmemiş kürklerin kesim ve birleştirilmesine ilaveten ağartma veya boyama Birleştirilmemiş, tabaklanmış veya aprelenmiş kürklerden imalat
4303	Kürkten giyim eşyası ve aksesuarları ile diğer eşyalar	4302 pozisyonunda yer alan birleştirilmemiş, tabaklanmış ve aprelenmiş kürklerden imalat
y Fasıl 44	Aşağıda belirtilenler hariç, ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat
y 4407	Uzunlamasına testere ile biçilmiş veya yontulmuş, dilimlenmiş veya yaprak halinde açılmış, kalınlığı 6mm'yi geçen rendelenmiş, zımparalanmış veya uç uca eklenmiş ağaçlar	Rendeleme, zımparalama veya uç uca ekleme

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
y 4408	Kalınlığı 6 mm'yi geçmeyen, dilimlenmiş kaplama için yapraklar (lamine edilmiş ağaçların dilimlenmesiyle elde edilenler dahil) ve kontrplak için yapraklar ve uzunlamasına testere ile biçilmiş, dilimlenmiş veya yaprak halinde açılmış kalınlığı 6 mm'yi geçmeyen rendelenmiş, zımparalanmış veya uç uca eklenmiş diğer ağaçlar	Dilimlere ayırma, rendeleme, zımparalama veya uç uca ekleme
y 4410 ila y 4413	Kalıplanmış süpürgelik ve diğer kalıplanmış yonga levhalar dahil, köşebentler ve pervazlar	Kornişleme veya kalıplama
y 4415	Ahşap büyük ve küçük sandıklar, kafes sandıklar, silindir sandıklar ve benzeri ambalajlar	Ebatlarına göre kesilmemiş yonga levhalardan imalat
y 4418	-Bina ve inşaat için marangozluk mamulleri ve doğrama parçaları	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber hücreli ahşap levhalar, padavralar ve ahşap padavralar (shakeler) kullanılabilir.
	-Köşebentler ve pervazlar	Kornişleme veya kalıplama

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
y 4421	Kibrit imali için kesilmiş çöpler, kundura çivileri	4409 pozisyonunda yer alan çekilmiş ahşap hariç olmak üzere herhangi bir pozisyondaki ahşap malzemeden imalat
Fasıl 45	Mantar ve mantardan eşya	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat
Fasıl 46	Hasırdan, sazdan veya örülmeye elverişli diğer maddelerden mamuller; sepetçi ve hasırcı eşyası	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat
Fasıl 47	Odun veya diğer lifli selülozik maddelerin hamurları, geri kazanılmış kağıt veya karton (döküntü, kırpıntı ve hurdalar)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
Fasıl 48	Kağıt ve karton; kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat
Fasıl 49	Basılı kitaplar, gazeteler, resimler ve baskı sanayiinin diğer mamulleri; el ve makine yazısı metinler ve planlar	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat
y Fasıl 50	Aşağıda belirtilenler hariç, ipek:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
y 5003	İpek döküntüleri (çekilmeye elverişli olmayan kozalar, iplik döküntüleri ve ditme suretiyle elde edilen döküntüler dahil), karde edilmiş veya taranmış	İpek döküntülerinin karde edilmesi veya taranması

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
5004 ila y 5006	İpek ipliği ve ipek döküntülerinden elde edilen iplikler	(6) Doğal liflerin eğrilmesi veya Eğirme ile birleştirilmiş suni ve sentetik sürekli filament ekstrüzyonu veya Büküm ile birlikte suni ve sentetik sürekli filamentin ekstrüzyonu veya Herhangi bir mekanik işlemle birleştirilmiş büküm
5007	İpek veya ipek döküntülerinden dokunmuş mensucat	(7) Dokuma ile birlikte doğal ve/veya suni ve sentetik kesikli elyafların eğrilmesi veya Dokuma ile birleştirilmiş suni ve filament iplik ekstrüzyonu veya Dokuma ile birlikte bükme veya herhangi bir mekanik işlem veya Boyama ile birleştirilmiş dokuma veya Dokuma ile birleştirilmiş iplik boyama veya Baskı ile birleştirilmiş dokuma veya Baskı (bağımsız işlem olarak)
y Fasıl 51	Aşağıda belirtilenler hariç, yün ve ince veya kaba hayvan kılı, at kılından iplik ve dokunmuş mensucat:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat

[6] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.
[7] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
5106 ila 5110	Yünden, ince ve kaba hayvan kıllarından veya at kılından iplik	(8) Doğal liflerin eğrilmesi veya Eğirme ile birlikte suni ve sentetik liflerin ekstrüzyonu veya Herhangi bir mekanik işlemle birleştirilmiş büküm
5111 ila 5113	Yünden, ince ve kaba hayvan kıllarından veya at kılından dokunmuş mensucat	(9) Dokuma ile birlikte doğal ve veya suni ve sentetik kesikli elyafların eğrilmesi veya Dokuma ile birleştirilmiş suni ve filament iplik ekstrüzyonu veya Boyama ile birleştirilmiş dokuma veya Dokuma ile birleştirilmiş iplik boyama veya Baskı ile birleştirilmiş dokuma veya Baskı (bağımsız işlem olarak)
y Fasıl 52	Aşağıda belirtilenler hariç, pamuk:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
5204 ila 5207	Pamuk ipliği	(10) Doğal liflerin eğrilmesi veya Eğirme ile birlikte suni ve sentetik liflerin ekstrüzyonu veya Herhangi bir mekanik işlemle birleştirilmiş büküm

[8] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.
[9] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.
[10] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
5208 ila 5212	Pamuklu mensucat:	(11) Dokuma ile birlikte doğal ve/veya suni ve sentetik kesikli elyafların eğrilmesi veya Dokuma ile birleştirilmiş suni ve filament iplik ekstrüzyonu veya Dokuma ile birlikte bükme veya herhangi bir mekanik işlem veya Boyama veya kaplama veya laminasyon ile kombine dokuma veya Dokuma ile birleştirilmiş iplik boyama veya Baskı ile birleştirilmiş dokuma veya Baskı (bağımsız işlem olarak)
y Fasıl 53	Aşağıda belirtilenler hariç, dokumaya elverişli diğer bitkisel lifler, kağıt ipliği ve kağıt ipliğinden dokunmuş mensucat:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
5306 ila 5308	Dokumaya elverişli diğer bitkisel liflerden iplik, kağıt ipliği	(12) Doğal liflerin eğrilmesi veya Eğirme ile birlikte suni ve sentetik liflerin ekstrüzyonu veya Herhangi bir mekanik işlemle birleştirilmiş büküm

[11] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.
[12] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
5309 ila 5311	Dokumaya elverişli diğer bitkisel liflerden ve kağıt ipliğinden dokunmuşmensucat:	(13) Dokuma ile birlikte doğal ve/veya suni ve sentetik kesikli elyafların eğrilmesi veya Dokuma ile birleştirilmiş suni ve filament iplik ekstrüzyonu veya Boyama veya kaplama veya laminasyon ile kombine dokuma Veya Dokuma ile birleştirilmiş iplik boyama veya Baskı ile birleştirilmiş dokuma veya Baskı (bağımsız işlem olarak)
5401 ila 5406	Sentetik ve suni filamentlerden iplikler, monofilamentler	(14) Doğal liflerin eğrilmesi veya Eğirme ile birlikte suni ve sentetik liflerin ekstrüzyonu veya Herhangi bir mekanik işlemle birleştirilmiş büküm

[13] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.
[14] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
5407 ve 5408	Sentetik ve suni filament ipliklerinden dokunmuşmensucat:	(15) Dokuma ile birlikte doğal ve/veya suni ve sentetik kesikli elyafların eğrilmesi veya Dokuma ile birleştirilmiş suni ve filament iplik ekstrüzyonu veya Dokuma ile birlikte bükme veya herhangi bir mekanik işlem veya Dokuma ile birleştirilmiş iplik boyama veya Boyama veya kaplama veya laminasyon ile kombine dokuma veya Baskı ile birleştirilmiş dokuma veya Baskı (bağımsız işlem olarak)
5501 ila 5507	Sentetik ve suni devamsız lifler	Suni ve sentetik liflerin ekstrüzyonu
5508 ila 5511	Sentetik ve suni devamsız liflerden dikiş ipliği ve iplikler	(16) Doğal liflerin eğrilmesi veya Eğirme ile birlikte suni ve sentetik liflerin ekstrüzyonu veya Herhangi bir mekanik işlemle birleştirilmiş büküm

[15] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.
[16] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
5512 ila 5516	Sentetik ve suni devamsız liflerden dokunmuş mensucat:	(17) Dokuma ile birlikte doğal ve / veya suni ve sentetik kesikli elyafların eğrilmesi veya Dokuma ile birleştirilmiş suni ve filament iplik ekstrüzyonu veya Dokuma ile birlikte bükme veya herhangi bir mekanik işlem veya Boyama veya kaplama veya laminasyon ile kombine dokuma veya Dokuma ile birleştirilmiş iplik boyama veya Baskı ile birleştirilmiş dokuma veya Baskı (bağımsız işlem olarak)
y Fasıl 56	Aşağıda belirtilenler hariç, vatka, keçe ve dokunmamış mensucat, özel iplikler, sicim, kordon, ip, halat ve bunlardan mamul eşya:	(18) Doğal liflerin eğrilmesi veya Eğirme ile birlikte suni ve sentetik liflerin ekstrüzyonu

[17] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.
[18] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
5601	Dokumaya elverişli maddelerden vatka ve vatkadan mamul eşya; uzunluğu 5 mm'yi geçmeyen dokumaya elverişli lifler (kırpıntılar), dokumaya elverişli maddelerin toz ve tarazları	Doğal liflerin eğrilmesi veya Eğirme ile birlikte suni ve sentetik liflerin ekstrüzyonu veya Boyama ya da baskı ile kombine floklama veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla, perdahlama, büzülme direnci işlemleri, ısıyla sertleştirme, kalıcı bitirme gibi en az iki diğer ana hazırlık veya bitirme işlemi ile kombine edilmiş kaplama, floklama, laminasyon veya metalleştirme
5602	Emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş olsun olmasın, keçeler:	

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
	– İğne işi keçe	(19) Suni ve sentetik elyafların kumaş oluşumu ile birlikte ekstrüzyonu Bununla beraber: - 5402 pozisyonundaki polipropilen filamentler, - 5503 veya 5506 pozisyonundaki polipropilen lifler, veya -5501 pozisyonundaki polipropilen filament demetlerinin, denominasyonları tüm durumlarda 9 desiteksten daha az olan tek katlı filament veya lifleri, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını aşmamak koşuluyla kullanılabilir veya Doğal liflerden yapılmış keçe durumunda tek başına dokunmamış kumaş oluşumu
	– Diğer	(20) Suni ve sentetik elyafların kumaş oluşumu ile birlikte ekstrüzyonu, veya Doğal liflerden yapılan diğer keçelerde tek başına dokunmamış kumaş oluşumu
5603	Emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş olsun olmasın, dokunmamış mensucat	

[19] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.
[20] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
560311 to 560314	Suni ve sentetik filamentlerle emdirilmiş, kaplanmış, örtülmüş veya lamine edilmiş olsun olmasın, dokunmamış mensucat	-Belli bir yöne doğru veya gelişigüzel gerdirilmiş filamentlerden veya -doğal veya suni ve sentetik kökenli maddeler veya polimerlerden imalatı takiben dokunmamış malzemeye yapılan yapıştırma işlemi
560391 to 560394	Suni ve sentetik filamentler dışındaki emdirilmis, kaplanmış, lamine edilmiş olsun olmasın, dokunmamış mensucat	-Belli bir yöne doğru veya gelişigüzel gerdirilmiş ştapel liflerden ve/veya -doğal veya sentetik menşeli doğranmış ipliklerden imalatı takiben dokunmamış malzemeye yapılan yapıştırma işlemi
5604	Dokumaya elverişli maddelerle kaplanmış kauçuk ip veya halatlar, dokumaya elverişli iplik ve 5404 veya 5405 pozisyonlarındaki şerit ve benzerleri; kauçuk veya plastik emdirilmiş, kaplanmış, sıvanmış:	
	–Dokumaya elverişli maddelerle kaplanmış kauçuk ip ve halatlar	Dokumaya elverişli maddelerle kaplanmamış kauçuk ip veya halattan imalat
	–Diğer	(21) Doğal liflerin eğrilmesi veya Eğirme ile birlikte suni ve sentetik liflerin ekstrüzyonu veya Herhangi bir mekanik işlemle birleştirilmiş büküm

[21] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
5605	Gipe edilmiş olsun olmasın, dokumaya elverişli ipliklerden metalize iplikler , ip, şerit veya toz şeklindeki metalle birleştirilmiş veya metalle kaplanmış 5404 veya 5405 pozisyonundaki şerit ve benzerleri	(22) Doğal ve/veya suni ve sentetik kesikli elyafların eğrilmesi veya Eğirme ile birlikte suni ve sentetik liflerin ekstrüzyonu veya Herhangi bir mekanik işlemle birleştirilmiş büküm
5606	Gipe iplikler, 5404 veya 5405 pozisyonlarındaki şerit ve benzerleri (ipe edilmiş, (5605 pozisyonundakiler ve gipe edilmiş at kılı hariç), tırtıl iplik (kıtık, şenil iplikler dahil), şenet iplik (chainette)	(23) Eğirme ile birlikte suni ve sentetik liflerin ekstrüzyonu veya Gimping ile birlikte büküm veya Doğal ve/veya suni ve sentetik kesikli elyafların eğrilmesi veya Boyama ile kombine floklama

[22] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.
[23] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
Fasıl 57	Halılar ve diğer tekstil yer döşemeleri :	(24) Dokuma veya tafting ile birleştirilmiş doğal ve/veya suni ve sentetik kesikli liflerin eğrilmesi veya Dokuma veya tafting ile birlikte suni ve sentetik filament ipliğin ekstrüzyonu veya Hindistan cevizi ipliği veya sisal ipliğinden veya jüt ipliğinden veya klasik ring viskon ipliğinden imalat veya Boyama veya baskı ile kombine tafting veya Boyama veya baskı ile kombine floklama veya Suni ve sentetik liflerin, iğne delme dahil, dokuma olmayan tekniklerle birlikte ekstrüzyonu Jüt kumaşı destek olarak kullanılabilir

[24] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
y Fasıl 58	Aşağıda belirtilenler hariç, özel dokunmuş mensucat, tufte edilmiş dokumaya elverişli mensucat, dantela, duvar halıları, şeritçi ve kaytancı eşyası, işlemeler:	(25) Dokuma veya tafting ile birlikte doğal ve/veya suni ve sentetik devamsız liflerin eğrilmesi veya Dokuma veya tafting ile birlikte suni ve sentetik filament ipliğin ekstrüzyonu veya Boyama veya floklama veya kaplama veya laminasyon veya metalleştirme ile kombine dokuma veya Boyama veya baskı ile kombine tafting veya Boyama veya baskı ile kombine floklama veya Dokuma ile birleştirilmiş iplik boyama veya Baskı ile birleştirilmiş dokuma veya Baskı (bağımsız işlem olarak)
5805	Hazır eşya halinde olsun olmasın, el ile dokunmuş duvar halıları Gobelins, Flanders, Aubusson, Beauvais ve benzerleri ile iğne işlemesi duvar halıları (örneğin küçük nokta, kanaviçe gibi)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat

[25] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
5810	Parça, şerit veya motif halinde işlemeler	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen nakış işleme
5901	Kitap veya benzerlerinin dış kapaklarında kullanılan türden zamk veya nişastalı maddelerle sıvanmış dokumaya elverişli mensucat, mühendis muşambası veya şeffaf bezler, hazır tuvaller, şapkacılıkta kullanılan bukran ve benzeri sertleştirilmiş mensucat	Boyama veya floklama veya kaplama veya laminasyon veya metalleştirmeyle beraber yapılan dokuma veya Boyamayla veya baskılamayla beraber yapılan floklama
5902	Naylon veya diğer poliamidlerden, polyesterden veya viskoz ipeğinden elde edilen yüksek mukavemetli iplikten her nevi nakil vasıtası iç ve dış lastiği için mensucat:	
	-Ağırlık itibarıyla içerdiği dokumaya elverişli madde oranı %90'ı geçmeyenler	Dokuma işlemi
	- Diğer	Sentetik ve suni filament ipliklerinin dokumayla beraber yapılan ekstrüzyonu

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
5903	5902 pozisyonundakiler hariç, plastik emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya plastikle lamine edilmiş mensucat	Emdirilme veya sıvama veya kaplama veya laminasyon veya metalleştirmeyle birleştirilmiş dokuma veya Baskı ile birleştirilmiş dokuma veya Baskı (bağımsız işlem olarak)
5904	Linoleum kesilerek şekil verilmiş olsun veya olmasın,; bir sıvama veya kaplama maddesinin dokumaya elverişli mesnet üzerine tatbiki suretiyle elde edilen yer kaplamaları, kesilerek şekil verilmiş olsun olmasın)	(26) Boyama veya kaplama veya laminasyon veya metalleştirmeyle beraber dokuma Destek olarak jüt kumaşı kullanılabilir.
5905	Dokumaya elverişli maddelerden duvar kaplamaları:	
	-Kauçuk, plastik veya diğer maddeler emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş olanlar	Emdirilme veya sıvalama veya kaplama veya laminasyon veya metalleştirme ile birleştirilmiş dokuma, örme veya dokumasız kumaş oluşumu

[26] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
	- Diğer	(27) Dokuma ile birlikte doğal ve/veya suni ve sentetik kesikli elyafların eğrilmesi veya Dokuma ile birleştirilmiş suni ve filament iplik ekstrüzyonu veya Boyama veya kaplama veya laminasyon ile birleştirilmiş dokuma, örme veya dokumasız kumaş oluşumu veya Baskı ile birleştirilmiş dokuma veya Baskı (bağımsız işlem olarak)
5906	5902 pozisyonundakiler hariç, kauçuklu mensucat:	
	-Örülmüş veya tığ ile yapılmış olanlar	(28) Örme/tığ işi ile birleştirilmiş doğal ve/veya suni ve sentetik devamsız liflerin eğrilmesi veya Örme/kroşe ile birleştirilmiş suni ve filament iplik ekstrüzyonu veya Kauçuklaştırma ile birlikte örme veya tığ işi veya Kullanılan tüm girdilerin kiymetinin urunun fabrika çıkış fiyatının% 50'sini geçmemesi şartıyla en az iki diğer ana hazırlık veya bitirme işlemi (kalenderleme, çekme direnci işlemleri, ısıyla sertleştirme, kalıcı bitirme gibi) ile birlikte kauçuklaştırma

[27] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.
[28] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
	-Sentetik filament ipliklerinden mamul diğer mensucat (ağırlık itibarıyla içerdiği dokumaya elverişli madde oranı % 90'ı geçenler)	Dokuma ile birlikte suni ve sentetik liflerin ekstrüzyonu
	- Diğer	Boyama veya kaplama kauçuklama ile birlikte dokuma, örme veya dokumasız işlem veya Dokuma, örme veya dokuma olmayan işlemlerle birleştirilmiş iplik boyama veya Kullanılan tüm girdilerin kıyemtinin ürünün fabrika çıkış fiyatının% 50'sini geçmemesi şartıyla en az iki diğer ana hazırlık veya bitirme işlemi (kalenderleme, çekme direnci işlemleri, ısıyla sertleştirme, kalıcı bitirme gibi) ile birlikte kauçuklaştırma
5907	Emdirilmis, sıvanmış veya kaplanmış diğer mensucat, tiyatro dekorları, atölye fonları veya benzeri işler için boyanmış bezler (tualler)	Boyama veya baskı ile veya sıvamayla veya emdirilmeyle veya kaplama ile birleştirilmiş dokuma veya örme veya dokumasız kumaş oluşumu veya Boyama veya baskı ile kombine floklama veya Baskı (bağımsız işlem olarak)

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
5908	Dokumaya elverişli maddelerden lamba, ocak, çakmak, mum ve benzerleri için dokunmuş veya örülmüş fitiller , beyaz alevli lambalar için gömlekler ve emdirilmiş olsun olmasın, bunların imaline yarayan boru şeklinde örme mensucat:	
	-Beyaz alevli lambalar için emdirilmiş gömlekler	Boru şeklinde lamba gömleği için dokunmuş mensucattan imalat
	-Diğer	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
5909 ila 5911	Sınai amaçlarla kullanılan dokumaya elverişli maddelerden mamul eşya:	(29) Dokuma ile birlikte doğal ve/ eya suni ve sentetik devamsız liflerin eğrilmesi veya Dokuma ile birlikte suni ve sentetik liflerin ekstrüzyonu veya Boyama veya kaplama veya laminasyon ile kombine dokuma veya Kullanılan tüm girdilerin kiymetinin urunun fabrika cikis fiyatinin % 50'sini geçmemesi koşuluyla, en az iki diğer ana hazırlık veya bitirme işlemi (perdahlama, büzülme direnci işlemleri, ısıyla sertleştirme, kalıcı bitirme gibi) ile birlikte kaplama, floklama, laminasyon veya metalleştirme

[29] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
Fasıl 60	Örme veya tığ ile yapılma eşya	(30) Örme/tığ işi ile birleştirilmiş doğal ve/veya suni ve sentetik devamsız liflerin eğrilmesi veya Örme/kroşe ile birleştirilmiş suni ve filament iplik ekstrüzyonu veya Boyama veya floklama veya kaplama veya laminasyon veya baskı ile birleştirilmiş örme/tığ işi veya Boyama veya baskı ile kombine floklama veya Örme/tığ işi ile birleştirilmiş iplik boyama veya Kullanılan bükümsüz/tekstüre olmayan ipliklerin kiymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi kaydıyla örme/tığ işi ile birleştirilmiş büküm veya tekstüre
Fasıl 61	Örme veya tığ ile yapılan giyim eşyası ve aksesuarları	
	–Şekline göre kesilmiş parçalardan veya örülerek şekillendirilmiş, iki veya daha fazla örme mensucatın dikilmesi veya başka surette birleştirilmesiyle elde edilmiş olanlar	(31) (32) Kumaş kesimi de dahil olmak üzere örme veya tığ işi dahil birlestirme

[30] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.
[31] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.
[32] 7 nolu Giriş Notuna bakınız.

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
	- Diğer	(33) Doğal ve/veya suni ve sentetik devamsız liflerin örme veya tığ işi ile birlikte eğrilmesi veya Örme veya kroşe ile birleştirilmiş suni ve filament iplik ekstrüzyonu veya Tek işlemde örgü ve birlestirme
y Fasıl 62	Aşağıda belirtilen hariç, örülmemiş veya tığ ile yapılmamış giyim eşyası ve aksesuarı:	(34) (35) Kumaş kesimi de dahil olmak üzere birlestirmeyle birlikte dokuma veya Baskıdan önce kumaş kesmeyi içeren birlestirme (bağımsız işlem olarak)
y 6202, y 6204, y 6206, y 6209 ve y 6211	Kadın, kız çocukları ve bebekler için giyim eşyası ve aksesuarları, işlemeli olanlar	(36) Kumaş kesimi de dahil olmak üzere birlestirmeyle birlikte dokuma Veya Kullanılan işlenmemiş mensucatın kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmemesi koşuluyla işlenmemiş mensucattan imalat

[33] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.
[34] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.
[35] 7 nolu Giriş Notuna bakınız.
[36] 7 nolu Giriş Notuna bakınız.

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
y 6210 ve y 6216	Alüminyumlu polyester tabakasıyla kaplanmış mensucattan ateşe dayanıklı eşya	(37) (38) Kumaş kesimi de dahil olmak üzere birlestirmeyle birlikte dokuma Veya Kullanılan kaplamasız veya laminesiz mensucatin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmemesi kaydıyla kumaş kesimi de dahil olmak üzere birleştirilmiş sıvama veya laminasyon
y 6212	Sütyenler, kuşaklar, korseler, askılar, jartiyerler ve benzeri eşya ve bunların parçaları, birlikte dikilerek veya başka bir şekilde birleştirilerek elde edilen örme veya tığ işi, şekillendirmek için kesilmiş veya doğrudan şekillendirilmek üzere elde edilmiş iki veya daha fazla parça örme veya tığ işi kumaş	(39) (40) Kumaşın kesilmesi dahil olmak üzere birleştirmeyle birlikte örme veya Baskıdan önce kumaş kesmeyi içeren birleştirme (bağımsız işlem olarak)
6213 ve 6214	Mendiller, şallar, eşarplar, fularlar, kaşkoller, peçeler, duvaklar ve benzeri eşya:	

[37] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.
[38] 7 nolu Giriş Notuna bakınız..
[39] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.
[40] 7 nolu Giriş Notuna bakınız.

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
	-İşlemeli olanlar	(41) (42) Kumaş kesimi de dahil olmak üzere birleştirmeyle birlikte dokuma veya Kullanılan işlenmemiş mensucatın kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmemesi koşuluyla işlenmemiş mensucattan imalat veya Baskıdan önce kumaş kesmeyi içeren birleştirme (bağımsız işlem olarak)
	- Diğer	(43) (44) Kumaş kesimi de dahil olmak üzere birleştirmeyle birlikte dokuma veya Baskıdan önce birleştirme (bağımsız işlem olarak)
6217	6212 pozisyonundakiler hariç, giyim eşyasının diğer hazır aksesuarı, giyim eşyasının veya giyim eşyası aksesuarlarının parçaları:	

[41] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.
[42] 7 nolu Giriş Notuna bakınız.
[43] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.
[44] 7 nolu Giriş Notuna bakınız.

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
	-İşlemeli olanlar	(45) Kumaş kesimi de dahil olmak üzere birlestirmeyle birlikte dokuma veya, Kullanılan işlenmemiş mensucatın kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmemesi koşuluyla işlenmemiş mensucattan imalat (9) Veya Baskıdan önce birlestirme (bağımsız işlem olarak)
	-Alüminyumlu polyester tabakasıyla kaplanmış mensucattan ateşe dayanıklı eşya	(46) Kumaş kesimi de dahil olmak üzere birleştirmeyle birlikte dokuma Veya Kullanılan kaplamasız veya laminesiz mensucatin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmemesi kaydıyla kumaş kesimi de dahil olmak üzere birleştirilmiş sıvama veya laminasyon

[45] 7 nolu Giriş Notuna bakınız.
[46] 7 nolu Giriş Notuna bakınız.

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
	-Yaka ve kol ağızları için iç astarlar kesilmiş	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve Kkullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat (47)
	- Diğer	Kumaş kesimi de dahil olmak üzere birleştirmeyle birlikte dokuma
y Fasıl 63	Aşağıda belirtilenler hariç, dokumaya elverişli maddelerden diğer hazır eşya, takımlar, kullanılmış giyim eşyası ve dokumaya elverişli maddelerden kullanılmış eşya, paçavralar:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
6301 ila 6304	Battaniyeler, diz battaniyeleri, yatak çarşafları ve benzerleri, perdeler ve benzerleri, diğer mefruşat eşyası:	
	-Keçeden ve dokunmamış mensucattan	(48) Kumaş kesimi de dahil olmak üzere birleştirmeyle birlikte dokunmamış mensucat oluşturma
	-Diğer:	

[47] 7 nolu Giriş Notuna bakınız.
[48] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
	-İşlemeli olanlar	(49) (50) Dokuma veya örgü/tığ işi ile birlikte kumaş kesimi de dahil birleştirme veya Kullanılan işlemesiz mensucatin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmemesi şartıyla nakışlı olmayan kumaştan, örme veya tığ işi hariç, imalat
	-Diğer	(51) (52) Dokuma veya örgü/tığ işi ile birlikte kumaş kesimi de dahil birleştirme
6305	Ambalaj için torba ve çuvallar	(53) Dokuma veya örgü ile birlikte kumaş kesimi de dahil birleştirmeyle birlikte, suni ve sentetik liflerin ekstrüzyonu veya doğal ve/veya suni ve sentetik devamsız liflerin eğrilmesi
6306	Vagon ve mavna örtüleri, tenteler ve dış storlar; çadırlar; kayıklara, deniz veya kara taşıtlarına mahsus yelkenler; kamp eşyası:	
	–Dokunmamış mensucattan	(54) (55) Kumaş kesimi de dahil olmak üzere birleştirmeyle birlikte dokunmamış mensucat olusşurma

[49] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.
[50] 7 nolu Giriş Notuna bakınız.
[51] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.
[52] 7 nolu Giriş Notuna bakınız.
[53] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.
[54] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.
[55] 7 nolu Giriş Notuna bakınız.

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
	–Diğerleri	(56) (57) Kumaş kesimi de dahil olmak üzere birleştirmeyle birlikte dokuma
6307	Elbise patronları dahil, diğer hazır eşya	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat
6308	Kilimler, halılar, işlemeli masa örtüleri ve peçetelerin yapımında kullanılan mensucat ve ipliklerden müteşekkil takımlar, aksesuarlarıyla birlikte olsun olmasın, ve benzeri dokumaya elverişli perakende olarak satılacak hale getirilmiş eşya	Takımı oluşturacak parçalardan her biri, takım içinde olmaması halinde kendilerine ayrı ayrı uygulanacak kuralın gereklerini karşılamalıdır. Bununla beraber, menşeli olmayan eşyalar, toplam kıymetleri takımın fabrika çıkış fiyatının % 15'ini geçmemek koşuluyla takım içinde yer alabilir
y Fasıl 64	Ayakkabılar, getrler ve benzeri eşya, bunların aksamı ancak aşağıda belirtilenler hariç:	6406 Pozisyonundaki iç tabanlara veya diğer taban elemanlarına takılmış yüzler hariç, herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat
6406	Ayakkabı aksamı (dış tabanlar dışındaki tabanlara tutturulmuş veya tutturulmamış ayakkabı yüzleri dahil), çıkarılabilir iç tabanlar, topuk rampası ve benzeri eşya, getrler ve tozluklar, dizlikler ve benzeri eşya ve bunların aksamı	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat

[56] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için 6 nolu Giriş Notuna bakınız.
[57] 7 nolu Giriş Notuna bakınız.

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
Fasıl 65	Başlıklar ve aksam	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
Fasıl 66	Şemsiyeler, güneş şemsiyeleri, bastonlar, iskemle bastonlar, kamçılar, kırbaçlar ve bunların aksamı	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat
Fasıl 67	Hazırlanmış ince ve kalın kuş tüyleri ve bunlardan eşya, yapma çiçekler, insan saçından eşya	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat
Fasıl 68	Taş, alçı, çimento, amyant, mika veya benzeri maddelerden eşya	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %70'ini geçmeyen imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
Fasıl 69	Seramik mamulleri	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
y Fasıl 70	Cam ve cam eşya ancak aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat
7010	Cam damacana, kavanoz, şişe, küçük şişe, çanak, tüp, serum ampulleri, eşyanın nakli ve ambalajında kullanılmaya elverişli cinsten diğer kaplar, camdan konserve kavanozları ile camdan tıpa, kapak ve benzerleri	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat veya kesilmemiş cam eşyanın toplam kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmemesi koşuluyla cam kesim işlemi
7013	Sofra, mutfak, tuvalet, yazıhane, ev tezyinatı ve benzeri işler için cam ancak 7010 ve 7018 pozisyonundakiler hariç	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
y Fasıl 71	Tabii veya kültür inciler, kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, kıymetli metallerle kaplama metaller ve bunlardan mamul eşya, taklit mücevherci eşyası, metal paralar, ancak aşağıda belirtilenler hariç	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %70'ini geçmeyen imalat
y 7102, y 7103 ve y 7104	İşlenmiş kıymetli ve yarı-kıymetli taşlar (tabii, sentetik veya terkip yoluyla elde edilmiş)	Ürünün yer aldığı alt pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
7106, 7108 ve 7110	Kıymetli metaller:	
	-İşlenmemiş olanlar	7106, 7108 ve 7110 pozisyonları dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat veya 7106, 7108 veya 7110 pozisyonlarında yer alan kıymetli metallerin elektroliz, ısıl veya kimyasal işlemlerle ayrıştırılması, veya 7106, 7108 veya 7110 pozisyonlarında yer alan kıymetli metallerin birbirleri ile veya ana metaller veya saflaştırma ile füzyonu ve/veya alaşımı
	-Yarı işlenmiş veya pudra halinde olanlar	İşlenmemiş kıymetli metallerden imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
y 7107, y 7109 ve y 7111	Kıymetli metallerle kaplanmış, yarı işlenmiş metaller	Kıymetli metallerle kaplanmış işlenmemiş metallerden imalat
y Fasıl 72	Demir ve çelik, ancak aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı-bitmiş mamuller58	7201, 7202, 7203, 7204 veya 7205 pozisyonlarında yer alan girdilerden imalat
7208 ila 7212	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, profiller, çubuklar	7207 pozisyonunda yer alan yarı mamul girdilerden imalat
7213 to 7216	Çubuklar ve çubuk profilleri ve demir veya alaşımsız çeliğin rotları, açıları, şekilleri ve bölümleri	7206 pozisyonunda yer alan külçelerden veya diğer ilk şekillerden imalat
7217	Demir veya alaşımsız çelikten teller	7207 pozisyonunda yer alan yarı mamul girdilerden imalat
7218 91 and 7218 99	Yarı işlenmiş ürünler	7201, 7202, 7203, 7204 veya 7205 pozisyonlarında yer alan girdilerden imalat
7219 ila 7222	Paslanmaz çelikten yarı mamuller, yassı hadde mamulleri, çubuklar, profiller	7218 pozisyonunda yer alan külçelerden veya diğer ilk şekillerden imalat
7223	Paslanmaz çelikten teller	7218 pozisyonunda yer alan yarı mamul girdilerden imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
7224 90	Yarı işlenmiş ürünler	7201, 7202, 7203, 7204 veya 7205 pozisyonlarında yer alan girdilerden imalat
7225 ila 7228	Düzensiz sarılmış rulolar halinde yassı haddelenmiş ürünler, sıcak haddelenmiş çubuklar ve rotlar; diğer alaşımlı çeliklerin açıları, şekilleri ve bölümleri; alaşımlı veya alaşımsız çelikten çubuklar ve oyuk matkap çubukları	7206, 7218 veya 7224 pozisyonlarında yer alan külçelerden veya diğer ilk şekillerden imalat
7229	Diğer alaşımlı çelikten teller	7224 pozisyonundaki yarı-bitmiş mamul girdilerden imalat
y Fasıl 73	Demir veya çelikten eşya, ancak aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
y 7301	Palplanşlar	7207 pozisyonunda yer alan girdilerden imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
7302	Demir veya çelikten demiryolu ve tramvay hattı malzemesi; raylar, kontraylar, makas dilleri, makas göbekleri, kruvazman ve makaslar, gergi çubukları, dişli raylar, traversler, cebireler, yastık ve köşelikler, seletler, sıkıştırma levhaları ve kramponlar, rayların döşenmesi, eklenmesi veya sabitleştirilmesi için bağlantı levha ve çubukları ile özel olarak imal edilmiş diğer parçalar	7206 pozisyonunda yer alan girdilerden imalat
7304, 7305 ve 7306	Dökme demir hariç, demir veya çelikten ince ve kalın borular, içi boş profiller	7206, 7207, 7218 veya 7224 pozisyonlarında yer alan girdilerden imalat
y 7307	Paslanmaz çelikten bir kaç parçadan oluşan boru bağlantı parçaları (ISO No X5 CrNiMo 1712)	Toplam kıymeti ürünün fabrika çıkış fiyatının % 35'ini geçmemek koşuluyla dövülmüş taslakların tornalanması, delinmesi, deliklerin genişletilmesi (reaming), deburring işlemi, diş açılması, kum püskürterek temizlenmesi

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
7308	Demir veya çelikten inşaat (9406 pozisyonundaki prefabrik yapılar hariç) ve inşaat aksamı (köprüler, köprü aksamı, bent kapakları, kuleler, pilonlar, ayaklar, sütunlar, inşaat iskeleleri, çatılar, kapılar, pencereler ve bunların çerçeveleri ve kapı eşikleri, kepenkler, korkuluklar, parmaklıklar gibi); inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten saclar, çubuklar, profiller, borular ve benzerleri	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, 7301 pozisyonunda yer alan kaynaklı profiller ve köşebentler kullanılmayabilir.
y 7315	Patinaj zincirleri	Kullanılan 7315 pozisyonunda yer alan girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat
y Fasıl 74	Bakır ve bakırdan eşya, ancak aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
7403	Rafine edilmiş ham bakır ve bakır alaşımları	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
7408	Bakır tel	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden ve kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat
Fasıl 75	Nikel ve nikelden eşya	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
y Fasıl 76	Alüminyum ve alüminyumdan eşya, ancak aşağıda belirtilenler hariç:	-Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve -kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat
7601	İşlenmemiş alüminyum	-Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve -kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat veya Alaşımsız alüminyum veya alüminyum döküntü ve hurdalarından elektroliz veya termal işlem yoluyla imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
7602	Alüminyum döküntü ve hurdaları	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
y 7616	Alüminyum tellerden tüller, mensucat, örgü ve kafeslikler, mukavemetlendirici mensucat ve benzeri malzemeler hariç, sonsuz veya devamlı bantlar dahil, alüminyumdan metal depluvayye	-Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, bununla birlikte, (sonsuz veya devamlı bantlar da dahil), mukavemetlendirici mensucat, tül mensucat, örgü ve kafeslikler ve alüminyum tellerden bunlara benzer girdiler veya alüminyum depluvayye kullanılabildiği ve -kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat
Fasıl 78	Kurşun ve kurşundan eşya:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
Fasıl 79	Çinko ve çinkodan eşya:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
Fasıl 80	Kalay ve kalaydan eşya:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat
Fasıl 81	Diğer adi metaller; sermetler; bunlardan mamul eşya	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
y Fasıl 82	Adi metallerden aletler, bıçakçı eşyası ve sofra takımları, adi metallerden bunların aksam ve parçaları, ancak aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat
8206	8202 ila 8205 pozisyonlarındaki aletlerin iki veya daha fazlasından meydana gelen aletler; perakende satış için hazırlanmış takım halinde	8202 ila 8205 pozisyonları dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, 8202 ila 8205 pozisyonlarındaki aletler, toplam kıymetleri takım halindeki ürünün fabrika çıkış fiyatının % 15'ini geçmemek koşuluyla takıma dahil edilebilir
Fasıl 83	Adi metallerden çeşitli eşya	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
y Fasıl 84	Nükleer reaktörler, kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler; bunların aksam ve parçaları	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, veya kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat
8407	Kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı doğrusal veya döner pistonlu motorlar (patlamalı motor)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat
8408	Sıkıştırma ile ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlar (dizel ve yarı dizel)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat

8425 ila 8430	Palangalar ve ağır yük kaldırıcıları, ancak skipli yük kaldırıcıları ve taşıtların kaldırılmasına mahsus ağır yük kaldırıcıları hariç: Gemi vinçleri ("derricks"); vinçler ("cranes"), taşıyıcı halatlı vinçler dahil, hareketli kaldırma çerçeveleri, şasisi "straddle" tipi olan ayak mesafeleri ayarlanabilen lastik tekerlekli taşıyıcılar ve vinçli yük arabaları Forkliftler; kaldırma ve elleçleme tertibatı olan diğer yük arabaları Kaldırma, elleçleme, yükleme veya boşaltma işlerine mahsus diğer makina ve cihazlar (örneğin asansörler, yürüyen merdivenler, konveyörler, teleferikler gibi) Kendinden hareketli buldozerler, angledozerler, greyderler, toprak tesviyesine mahsus makinalar, skreyperler, mekanik küreyiciler, ekskavatörler, küreyici yükleyiciler, sıkıştırma işini tokmaklamak suretiyle yapan makinalar ve yol silindirleri Toprağın, minerallerin veya cevherlerin taşınması, yayılması, tesviyesi, sıyrılması, kazılması, sıkıştırılması, bastırılıp sıkıştırılması, çıkarılması veya	Ürünün yer aldığı pozisyon ve 8431 pozisyonu dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, veya kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
	delinmesine mahsus diğer makina ve cihazlar; kazık varyosları ve kazık sökme makinaları; kar küreyicileri ve püskürtücüleri	

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
8444 ila 8447	Dokumaya elverişli sentetik veya suni maddelerin ekstrüzyonu, çekilmesi, tekstüre edilmesi veya kesilmesine mahsus makina ve cihazlar Dokumaya elverişli elyafın hazırlanmasına mahsus makinalar; eğirme, katlama veya bükme makinaları veya dokumaya elverişli ipliklerin üretimine mahsus diğer makina ve cihazlar; dokumaya elverişli iplikleri bobinleme veya çilelemeye mahsus (masura sarıcılar dahil) ve 84.46 veya 84.47 pozisyonlarındaki makinalarda kullanılan dokumaya elverişli ipliklerin hazırlanmasına mahsus makinalar Dokuma makinaları (tezgahlar) Örgü makinaları, dikiş - trikotaj makinaları ve gipe edilmiş iplik, tül, dantela, işleme, şeritci ve kaytancı eşyası veya file imaline mahsus makina ve cihazlar ve püskül, ponpon makina ve cihazları	Ürünün yer aldığı pozisyon ve 8448 pozisyonu dışında diğer pozisyonlardaki girdilerden imalat veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
8456 ila 8465	Herhangi bir maddenin aşındırılarak işlenmesine mahsus makina ve aletler Herhangi bir maddeyi gidererek işlemeye mahsus işleme makina aletleri, imalat merkezleri, ünite inşaa makineleri (tek istasyonlu), ve metal işlemek için çok istasyonlu transfer makinaları Metal gidermeye mahsus torna tezgahları Makine aletleri:	8466 pozisyonu dışında diğer pozisyonlardaki girdilerden imalat Veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
8469 ila 8472	Hesap makinaları ve hesaplama fonksiyonu olup verilen bilgileri kaydeden, kaydedilen bilgileri yeniden veren ve gösteren cep tipi makinalar; hesaplama tertibatı olan muhasebe makinaları, posta pulu yerine kullanılan damga basan makinalar, bilet basma ve verme makinaları ve benzeri cihazlar; yazar kasalar Otomatik bilgi işlem makinaları ve bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri kayıt ortamına kod şekline dönüştürerek girmeye ait makinalar ile bu verileri işleyen makinalar Diğer büro makinaları	Ürünün yer aldığı pozisyon ve 8473 pozisyonu dışında diğer pozisyonlardaki girdilerden imalat Veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat
y Fasıl 85	Elektrikli makine ve cihazlar ve bunların aksam ve parçaları; ses kaydetmeye ve kaydedilen sesi tekrar vermeye mahsus cihazlar; televizyon görüntü ve seslerinin kaydedilmesine ve kaydedilen görüntü ve sesin tekrar verilmesine mahsus cihazlar ve bunların aksam, parça ve aksesuarı;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
8501 - 8502	Elektrik motorları ve jeneratörler, elektrik enerjisi üretim (elektrojen) grupları ve rotatif elektrik konvertörleri	Ürünün yer aldığı pozisyon ve 8503 pozisyonu dışında diğer pozisyonlardaki girdilerden imalat Veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat
8519, 8521	Ses kaydetme veya kaydedilen sesi tekrar vermeye mahsus cihazlar Bir video-tuner ile birlikte olsun veya olmasın, video kayıt veya gösterme cihazları	Ürünün yer aldığı pozisyon ve 8522 pozisyonu dışında diğer pozisyonlardaki girdilerden imalat veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat
8525-8527	Radyo yayıncılığı veya televizyon için iletim cihazları, televizyon kameraları, dijital kameralar ve video kamera kaydediciler Radar aparatı, radyo navigasyon yardımcı aparatı ve telsiz uzaktan kumanda aparatı Radyo yayını için alıcı aparatı	Ürünün yer aldığı pozisyon ve 8529 pozisyonu dışında diğer pozisyonlardaki girdilerden imalat. veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
8535 – 8537	Elektrik devrelerinin anahtarlanmasına veya korunmasına veya elektrik devresine veya elektrik devresinden bağlantı yapmaya mahsus elektrik teçhizatı, optik lifler, optik lif demetleri veya kabloları için bağlayıcılar; elektriğin kontrol veya dağıtımına mahsus olup, tablolar, panolar, konsollar, masalar, kabinler ve diğer mesnetler	Ürünün yer aldığı pozisyon ve 8538 pozisyonu dışında diğer pozisyonlardaki girdilerden imalat veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat
8542 31 ila 8542 39	Yekpare entegre devreler	Difüzyon işlemi, bu kapsamda entegre devrelerin uygun bir dopantın selektif girişi vasıtasıyla yarı iletken bir temel üzerine oturtularak oluşturulması; başka bir ülkede montajı yapılmış ve/veya test edilmiş olsun olmasın veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat

8544-8548	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer izole edilmiş elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar Elektrik işlerinde kullanılan kömür elektrotlar, kömür fırçalar, lamba kömürleri, pil kömürleri ve grafit veya diğer kömürden diğer eşya Her tür maddeden elektrik izolatörleri Elektrikli makina, cihaz, alet veya elektrik tesisatları için tamamen izole edici maddelerden mamul izole edici bağlantı parçaları; adi metallerden elektrik için iç yüzeyleri izole edilmiş borular ve bunların bağlantı parçaları Primer elektrik pilleri, primer bataryaları ve elektrik akümülatörlerinin döküntü ve hurdaları; kullanılmış elektrik pilleri, bataryaları ve elektrik akümülatörleri; bu fasılın herhangi bir yerinde belirtilmeyen veya yer almayan makina, cihaz veya aletlerin elektrikli aksam ve parçaları	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
Fasıl 86	Demiryolu ve benzeri hatlara ait taşıtlar ve malzemeler ve bunların aksam ve parçaları; her türlü mekanik (elektro mekanik olanlar dahil) trafik sinyalizasyon cihazları	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %45'sini geçmeyen imalat
y Fasıl 87	Demiryolu ve benzeri hatlara ait taşıtlar ve malzemeler hariç, taşıtlar ve bunların aksam, parça ve aksesuarları, ancak aşağıda belirtilenler hariç:	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 45'ini geçmeyen imalat
8708	8701 ila 8705 pozisyonlarında yer alan taşıtlar için parçalar ve aksesuarlar	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat
8711	Motosikletler (mopedler dahil) ve bir yardımcı motoru bulunan tekerlekli taşıtlar ki sepetli olsun veya olmasın; sepetler	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
Fasıl 88	Hava taşıtları, uzay taşıtları ve bunların aksam ve parçaları	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat
Fasıl 89	Gemiler, botlar ve suda yüzen araçlar	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, 8906 pozisyonunda yer alan gemi tekneleri kullanılmayabilir veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat
y Fasıl 90	Optik alet ve cihazlar, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar alet ve cihazları, tıbbi veya cerrahi alet ve cihazlar; bunların aksam, parça ve aksesuarı, ancak aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat Veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
9001 50	Cam dışındaki diğer malzemelerden yapılmış gözlük camları	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat veya Aşağıdaki işlemlerden birinin yapıldığı imalat: -yarı mamul merceğin, bir çift gözlük üzerine monte edilmesi amaciyla optik düzeltici güçle bitmiş bir oftalmik merceğe yüzey kaplaması -görüşü iyileştirmek ve kullanıcının korunmasını sağlamak için uygun işlemlerle lensin kaplanması veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat
Fasıl 91	Saatler ve bunların aksam ve parçaları	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat
Fasıl 92	Müzik aletleri; bunların aksam, parça ve aksesuarı	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat
Fasıl 93	Silahlar ve mühimmat; bunların aksam, parça ve aksesuarı	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat

AS tarife pozisyonu	Ürünün tanımı	Menşeli olmayan girdilere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik veya işlemler
Fasıl 94	Mobilyalar; yatak takımları ve benzeri doldurulmuş eşya; tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan aydınlatma cihazları; reklam lambaları, ışıklı tabelalar, ışıklı isim plakaları ve benzerleri; prefabrik yapılar;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat Veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat
Fasıl 95	Oyuncaklar, oyun ve spor malzemeleri; bunların aksam, parça ve aksesuarı	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat Veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat
Fasıl 96	Çeşitli mamul eşya	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat Veya Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat
Fasıl 97	Sanat eserleri, koleksiyon eşyası ve antikalar	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat

EK 3

Menşe Beyanı Metni

Aşağıda metni verilen menşe beyanı, dipnotlarla uyumlu şekilde yapılmalıdır. Ancak, dipnotlar kopya edilmemelidir

İngilizce Uyarlama

The exporter of the products covered by this document (customs authorisation No …(1)) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of …(2) preferential origin.

Türkçe Uyarlama

Bu belge (gümrük onay No: … (1)) kapsamındaki girdilerin ihracatçısı, aksi açıkça belirtilmedikçe, bu girdilerin … (2) tercihli menşeli olduğunu beyan eder.

…(3)
(Yer ve tarih)

…(4)

(İhracatçının imzası,
İlaveten beyanı imzalayan kişinin adı ve soyadı okunaklı şekilde yazılmalıdır)

[1] Türkiye'de yerleşik ihracatçılar için, menşe beyanının bir onaylanmış ihracatçı Tarafından yapıldığı hallerde onaylanmış ihracatçı yetki numarası bu alana girilmelidir. Menşe beyanının bir onaylanmış ihracatçı Tarafından yapılmadığı hallerde parantez içindeki sözcükler silinir ya da bu alan boş bırakılır. Menşe beyanının Birleşik Krallık'ta yerleşik bir ihracatçı Tarafından yapıldığı hallerde bu alana EORI numarası girilir.

[2] Ürünlerin menşei belirtilir.

[3] Belge üzerinde bilgi mevcutsa bu veriler ihmal edilebilir.

[4] İhracatçının imzalamasının gerekmediği hallerde, imzadan muafiyet, imzalayanın isminden de muafiyet anlamına gelir.

EK 4

Madde 3(1) ve 4(1)'de Atıfta Bulunulan Liste

1. Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti
2. Mısır Arap Cumhuriyeti
3. İsrail Devleti
4. Ürdün Haşimi Krallığı
5. Lübnan Cumhuriyeti
6. Fas Krallığı
7. Batı Şeria ve Gazza Şeridi
8. Suriye Arap Cumhuriyeti
9. Tunus Cumhuriyeti
10. Arnavutluk Cumhuriyeti
11. Bosna ve Hersek
12. Kuzey Makedonya Cumhuriyeti
13. Karadağ
14. Sırbistan Cumhuriyeti
15. Kosova Cumhuriyeti
16. Faroe Adaları itibariyle Danimarka Krallığı
17. Moldova Cumhuriyeti
18. Gürcistan
19. Ukrayna

GÜMRÜK KONULARINDA KARŞILIKLI İDARİ YARDIM PROTOKOLÜ

MADDE 1

Tanımlar

Bu Protokolde geçen:

(a) "gümrük mevzuatı" deyimi; yasaklama, kısıtlama ve kontrol tedbirlerine ilişkin ve kara para aklamayla mücadele ile ilgili yasal ve idari hükümler de dâhil olmak üzere, eşyanın ithalatı, ihracatı, aktarımı, transiti, depolanması ve hareketi ile ilgili olarak gümrük idarelerinden herhangi biri Tarafından uygulanabilir veya yürütülebilir olan yasal ve idari hükümler;

(b) "gümrük suçu" deyimi, Gümrük mevzuatının ihlali veya ihlaline yönelik teşebbüs;

(c) "bilgi" deyimi, işlenmiş veya analiz edilmiş olsun veya olmasın her türlü veri, belge, rapor ve herhangi bir formattaki diğer iletilerin yanı sıra bunların elektronik veya onaylı veya tasdikli nüshaları;

(d) "kişisel veri" deyimi, kimliği belirlenmiş veya belirlenebilir gerçek kişilere ilişkin her türlü veri;

(e) "Talepte Bulunulan İdare" deyimi, kendisinden yardım talep edilen Gümrük İdaresi;

(f) "Talepte Bulunan İdare" deyimi, yardım talep eden Gümrük İdaresi;

(g) "Talepte Bulunulan Taraf" deyimi, Gümrük İdaresinden yardım talep edilen Taraf; ve

(h) "Talepte Bulunan Taraf" deyimi, gümrük idaresi yardım talep eden Taraf

anlamına gelir.

MADDE 2

Yardım kapsamı

1. Taraflar, özellikle Gümrük suçlarının önlenmesi, soruşturulması ve bu suçlarla mücadele edilmesi yoluyla, Gümrük mevzuatının düzgün bir şekilde uygulanmasını sağlamak için bu Protokol'de belirtilen şekilde ve koşullar çerçevesinde birbirlerine yetki alanları kapsamında idari yardım sağlarlar.

2. Gümrük İdarelerinin bu Protokol kapsamında yapacağı tüm yardımlar, söz konusu Gümrük İdarelerinin ulusal hukuki ve idari hükümlerine göre ve yetki ve mevcut kaynakları dâhilinde sağlanır.

3. Gümrük konularında yardım, işbu Protokol'de öngörüldüğü üzere, Tarafların işbu Protokol'ü uygulama yetkisine sahip idari makamlarını kapsar. Bu yardım, cezai konularda karşılıklı yardımı düzenleyen hükümlere halel getirmez; bir yargı makamının talebi doğrultusunda kullanılan yetkiler kapsamında elde edilen bilgileri, söz konusu makam bu bilgilerin iletilmesine izin vermediği sürece, kapsamaz.

4. İşbu Protokol'ün hükümleri, herhangi bir kişiye herhangi bir delili elde etme, yok etme veya kapsam dışı bırakma veya bir talebin gereğinin yapılmasını önleme hakkını vermez.

5. Vergi, resim veya cezaların tahsil edilmesine ilişkin yardım, işbu Protokol'ün kapsamına dâhil değildir.

MADDE 3

Talep üzerine yardım

1. Talepte Bulunan İdarenin talebi üzerine, Talepte Bulunulan İdare, Gümrük suçu teşkil eden veya edebilecek tespit edilmiş veya tasarlanmış faaliyetlere ve beyannamelerin gerçekliği ve doğruluğuna ilişkin bilgiler dâhil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere, Gümrük Mevzuatının düzgün şekilde uygulanmasını sağlayamaya yardımcı olabilecek her türlü ilgili bilgiyi Talepte Bulunan Taraf'a temin eder.

2. Talepte Bulunan İdarenin talebi üzerine, Talepte Bulunulan İdare, Talepte Bulunan İdareye aşağıdaki hususlarda bilgi temin eder:

   (a) Bir Taraf'ın topraklarına ithal edilen eşyanın diğer Taraf'ın topraklarından uygun şekilde ihraç edilip edilmediği ve uygun olduğu hallerde, eşyanın tabi tutulduğu gümrük rejimi;

   (b) Bir Taraf'ın topraklarından ihraç edilen eşyanın diğer Taraf'ın topraklarına uygun şekilde ithal edilip edilmediği ve uygun olduğu hallerde, eşyanın tabi tutulduğu gümrük rejimi.

MADDE 4

Gözetim

Talepte Bulunan İdarenin talebi üzerine, Talepte Bulunulan İdare, tabi olduğu yasalar ve düzenlemeler çerçevesinde, aşağıdaki hususlarda özel gözetim tesis etmek için gerekli adımları atar:

(a) Gümrük suçu işlemekte veya işlemiş olduğundan makul gerekçelerle şüphelenilen kişiler;

(b) Eşya stoklarının, söz konusu eşyanın gümrük suçu işlemek için kullanıldığından şüphelenilmesine makul gerekçe oluşturan şekilde depolandığı veya depolanabileceği veya toplanabileceği yerler;

(c) Gümrük suçu işlemek için kullanıldığından şüphelenilmesine makul gerekçe oluşturan şekilde taşınan veya taşınabilecek eşya;

(d) Gümrük suçu işlemek için kullanıldığından şüphelenilmesine makul gerekçe oluşturan şekilde kullanılan veya kullanılabilecek taşıma araçları; ve

(e) Talepte Bulunulan Taraf'ın topraklarında yer alan ve bir Gümrük suçuyla bağlantılı olarak kullanıldığı bilinen ya da kullanıldığından şüphelenilen bina ve müştemilatı.

MADDE 5

Kendiliğinden yardım

1. Taraflar, Gümrük Mevzuatının düzgün şekilde uygulanması için böyle bir yardımın gerekli olduğunu değerlendirdikleri durumlarda, kendi inisiyatifleriyle ve her bir Taraf'ın da yasaları ve düzenlemelerine uygun şekilde, özellikle aşağıdaki hususlara ilişkin bilgi sağlamak suretiyle birbirlerine yardım sağlar:

   (a) gümrük suçu teşkil eden veya edebileceği düşünülen ve diğer Taraf'ın ilgisi dâhilinde olabilecek faaliyetler;

   (b) gümrük suçu işlemede kullanılan yeni yol veya yöntemler;

   (c) gümrük suçlarına konu olduğu bilinen eşya;

   (d) gümrük suçu işlemekte veya işlemiş olduğundan makul gerekçelerle şüphelenilen kişiler ve

(e) gümrük suçu işlemek için kullanılmış, kullanılmakta veya kullanılabilecek olduğundan makul gerekçelerle şüphelenilen taşıma araçları.

2. Taraflardan birinin ekonomisine, kamu sağlığına, kamu güvenliğine veya diğer hayati menfaatlerine ciddi ölçüde zarar verebilecek durumlarda, diğer Taraf'ın Gümrük İdaresi, mümkün olması halinde, gecikmeye mahal vermeksizin kendi inisiyatifiyle yardım sağlar.

MADDE 6

Teslim ve tebliğ

Talepte Bulunan İdarenin talebi üzerine, Talepte Bulunulan İdare, tabi olduğu yasalar ve düzenlemeler uyarınca, Talepte Bulunulan Taraf'ın yetki alanı içinde ikamet eden veya yerleşik olan bir muhataba, Talepte Bulunan İdareden gelen ve işbu Protokol'ün kapsamında olan belgeleri teslim etmek ve kararları tebliğ etmek için gerekli tüm adımları atar.

MADDE 7

Yardım taleplerinin formu ve içeriği

1. Bu Protokol kapsamındaki her bir Taraf'ın yardım talepleri, doğrudan diğer Taraf'ın Gümrük İdaresi'ne gönderilir. Her Gümrük İdaresi, bu amaç doğrultusunda bir irtibat noktası belirler.

2. Bu Protokol uyarınca talepler yazılı olarak yapılır. Taleplerin yerine getirilmesi için gerekli olduğu düşünülen belgeler bu taleplere eklenir. Durumun ivediliği nedeniyle gerekli olduğu durumlarda, sözlü talepler de kabul edilebilir; ancak, sözlü talepler mümkün olan en kısa sürede yazılı olarak teyit edilir.

3. İşbu Protokol uyarınca yapılan taleplerde aşağıdaki bilgiler yer alır:

(a) talepte bulunan idarenin adı;

(b) talep edilen işlem;

(c) ele alınan Gümrük konusu, talep edilen yardımın türü ve talebin gerekçesi;

(d) ilgili yasalar ve düzenlemeler;

(e) incelemeye konu olan eşya veya kişiler hakkında mümkün olan en net ve kapsamlı bulgular;

(f) hali hazırda gerçekleştirilmiş incelemelerde edinilmiş ilgili bulgularının bir özeti.

4. Talepler, Talepte Bulunulan Taraf'ın resmi dilinde veya kabul edilebilir gördüğü başka bir dilde iletilir. Bu koşul, ikinci fıkra kapsamında talebe eklenen belgeler için geçerli değildir.

5. Talepte Bulunan İdarenin, belli bir prosedür ya da metodolojinin takip edilmesini talep etmesi halinde, Talepte Bulunulan İdare, ulusal hukuki ve idari hükümlerine bağlı olmak üzere bu talebi karşılar.

6. Talebin, yukarıda belirtilen yapısal gereksinimlerini karşılamaması durumunda, talepte düzeltme veya tamamlama yapılması talep edilebilir; bu sırada ihtiyati önlemler alınabilir.

MADDE 8

Talebin yerine getirilmesi

1. Talepte Bulunulan İdare, bir yardım talebinin yerine getirilmesi için gerekli işlemleri hâlihazırda işlenmiş bilgileri temin etmek, gerekli incelemeleri yürütmek veya bunların yürütülmesini sağlamak suretiyle, vakit kaybetmeden ve kendi hesabına veya aynı Taraf'ın diğer makamlarının talebi üzerine hareket ediyormuş gibi davranarak başlatır. İşbu fıkra, Talepte Bulunulan İdarenin kendi başına hareket edemediği durumlarda, talebi işbu Protokol uyarınca ilettiği diğer makamlar için de geçerlidir.

2. Yardım talepleri, talebi alan Taraf'ın yasaları ve düzenlemelerine uygun şekilde yerine getirilir.

3. Bir Taraf'ın usulüne uygun şekilde yetkilendirilmiş görevlileri, diğer Taraf'ın izni ve belirlediği koşullara tabi olmak kaydıyla, Gümrük suçu teşkil eden veya edebilecek faaliyetlere ilişkin olarak Talepte Bulunan İdarenin işbu Protokol uyarınca ihtiyaç duyduğu bilgileri temin etmek için Talepte Bulunulan İdarenin veya birinci fıkra uyarınca herhangi diğer ilgili makamların ofislerinde hazır bulunabilir.

4. Bir Taraf'ın usulüne uygun şekilde yetkilendirilmiş görevlileri, diğer Taraf'ın izni ve belirlediği koşullara tabi olmak kaydıyla, diğer Taraf'ın topraklarında yürütülen incelemelerde hazır bulunabilir.

5. Bir Taraf'ın diğer Taraf'ın topraklarında hazır bulunan yetkilendirilmiş memurları yalnızca danışmanlık sıfatına haizdir ve bu süre zarfında:

   (a) Resmi yetkilerine dair her zaman kanıt gösterebilecek durumda olmaları zorunludur;

   (b) Üniforma giymeyecek veya silah taşımayacaklardır; ve

   (c) O Taraf'ın topraklarında yürürlükte olan yasal ve idari hükümler uyarınca, diğer Taraf'ın memurlarına sağlanan korumadan aynı şekilde faydalanacaklardır.

6. Yardım talebinin yerine getirilemeyeceği durumlarda, Talepte Bulunan İdareye talebin yerine getirilememe nedenlerine dair vakit kaybeden bilgilendirme yapılacaktır. Talepte Bulunulan İdare, Talepte Bulunan İdareye yardımcı olabileceğini düşündüğü bilgileri bu bilgilendirmeye dâhil edebilir.

MADDE 9

Bilgilerin iletilme şekli

1. Talepte Bulunulan İdare, işbu Protokol kapsamında yapılmış bir talebe istinaden yürütülmüş incelemelerin sonuçlarını, Talepte Bulunan İdareye yazılı ilgili belgeler, belgelerin onaylı nüshaları ve diğer öğeler ile birlikte yazılı şekilde iletir.

2. Birinci fıkra kapsamında iletilen bilgiler, elektronik formatta da olabilir.

3. Dosya ve belgelerin asılları, yalnızca onaylı nüshaları Talepte Bulunan idarece yetersiz değerlendirildiği durumlarda talep üzerine gönderilebilir. Bunlar, Talepte Bulunulan İdareye ilk fırsatta iade edilir.

4. Talepte Bulunulan İdare, üçüncü fıkrada belirtilen hükümler kapsamında, bir eşya beyannamesine ilişkin olarak topraklarında yetkili makamlar Tarafından düzenlenmiş veya onaylanmış belgelerin gerçekliğine dair her türlü bilgiyi Talepte Bulunan İdareye temin edecektir.

MADDE 10

Yardım sağlama yükümlülüğü konusundaki istisnalar

1. Talepte Bulunulan Taraf'ın, işbu Protokol kapsamında sağlanan herhangi bir yardım talebinin yerine getirilmesinin:

a. Talepte Bulunulan Taraf'ın egemenliğine, güvenliğine, kamu düzenine veya diğer önemli menfaatlerine halel getirebileceğini;

b. bir ticaret sırrının ihlaline neden olabileceğini veya meşru ticari menfaatlere halel getirebileceğini;

düşündüğü durumlarda, söz konusu yardım reddedilebilir veya belirli koşullar ve gereksinimler çerçevesinde sağlanabilir.

2. Talepte Bulunan İdare, kendisinden talep edilmesi halinde karşılayamayacağı bir yardım talep ettiği durumlarda, talebinde bu hususa dikkat çeker. Bu türden bir talebe ne şekilde cevap vereceğine Talepte Bulunulan İdare karar verir.

3. Sağlanacak yardımın, hâlihazırda devam etmekte olan herhangi bir soruşturma, kovuşturma veya adli takibata engel olabileceğine ilişkin gerekçeler olması halinde, Talepte Bulunulan İdare bu yardımı erteleyebilir. Bu durumda, Talepte Bulunulan İdare söz konusu yardımın Talepte Bulunulan İdarenin belirleyebileceği koşullar veya şartlara tabi şekilde sağlanıp sağlanamayacağını tespit etmek üzere Talepte Bulunan İdare ile istişarede bulunur.

4. Talepte Bulunulan İdarenin, bir talebin karşılanması için gereken çabaların Talepte Bulunan İdarece amaçlanan faydayla açıkça orantısız olduğuna kanaat getirmesi halinde, Talepte Bulunulan İdare talep edilen yardımı sağlamayı reddedilebilir.

5. Yardımın reddedilmesi veya ertelenmesi halinde, bunun gerekçeleri yazılı olarak vakit kaybetmeden bildirilir.

MADDE 11

Bilgilerin kullanılması, gizliliği ve korunması

1. İşbu Protokol uyarınca iletilen her türlü bilgi, bilgiyi sağlayan Talepte Bulunulan Taraf söz konusu bilginin ifşasına önceden izin vermemiş ise, Taraflardan her birinin yasaları ve düzenlemelerine bağlı olarak gizli bilgi niteliğinde muamele görür ve bilgiyi alan Talepte Bulunan Taraf'ın ilgili yasaları ve düzenlemeleri ve diğer Gümrük İdaresinin tabi olduğu ilgili hükümlere çerçevesinde benzer bilgilerin tabi tutulduğu korumaya tabi tutulur.

2. Edinilen bilgiler yalnızca işbu Protokol'ün amaçları doğrultusunda kullanılır. Taraflardan birinin bu bilgileri başka amaçlar için kullanmak istediği durumlarda, söz konusu bilgiyi sağlayan Gümrük İdaresinin önceden yazılı izni alınır. Bilginin bu şekilde kullanımı, söz konusu makam Tarafından belirlenen kısıtlamalara tabi tutulur.

3. 2. fıkra, işbu Protokol uyarınca edinilen bilgilerin mahkemede veya Gümrük mevzuatı kapsamında başlatılan müteakip adli kovuşturmalarda delil olarak kullanılmasına engel teşkil etmez. Taraflardan her biri işbu Protokol'ün hükümleri uyarınca edinilen bilgileri, delil tutanaklarında, raporlarında, tanık ifadelerinde ve mahkemede veya adli kovuşturmalarda delil olarak kullanabilir. Bu bilgileri sağlayan Gümrük İdaresi, bu tür bir kullanımdan haberdar edilir.

4. İşbu Madde'nin 2. fıkrasına bakılmaksızın, bilgiyi alan Talepte Bulunan İdare, bilgiyi sağlayan Talepte Bulunulan İdare aksini bildirilmediği sürece, söz konusu bilgiyi işbu Protokol uyarınca Tarafının ilgili kolluk teşkilatlarına sağlayabilir. Bu teşkilatlar, söz konusu bilgiyi yalnızca Gümrük mevzuatının düzgün şekilde uygulanması amacıyla kullanabilirler ve işbu Madde'de belirlenmiş koşullara tabidirler.

5. İşbu Protokol çerçevesindeki kişisel veri paylaşımı, kişisel verileri alan Taraf'ın topraklarında verilere ilişkin olarak sağlanan korumanın, kişisel verileri temin eden Gümrük İdaresinin mevzuat ve düzenlemelerinin gereksinimlerini karşılayan düzeyde olduğuna Gümrük İdareleri Tarafından 14. Madde uyarınca karşılıklı düzenlemeyle mutabık kalındığı zaman başlar.

6. Bilgiyi sağlayan Talepte Bulunulan Taraf aksine bir karar vermediği sürece, Talepte Bulunan Taraf, üçüncü bir Taraf'ın veya diğer makamların söz konusu bilginin ifşasına yönelik uygulamalarına ilişkin olarak bilgilerin gizliliğini sağlamak ve kişisel verileri korumak için, uygun olan her durumda, tabi olduğu ilgili yasalar ve düzenlemeler çerçevesinde mevcut olan tüm tedbirleri alır.

MADDE 12

Uzman ve tanıklar

Talepte Bulunulan İdarenin görevlilerinin, verilen iznin kısıtlamalarına tabi şekilde, diğer Taraf'ın bir makamının önünde işbu Protokol kapsamındaki hususlara ilişkin olarak tanık veya uzman olarak hazır bulunmalarına ve bu amaç doğrultusunda gerekebilecek nesneleri, belgeleri veya bunların gizli veya onaylı nüshalarını ibraz etmelerine izin verilebilir. Görevlinin hangi makamın önünde hazır bulunmasının gerekeceği, hangi konulara ilişkin olarak ve hangi unvan veya vasfa binaen sorgulanacağı hazırda bulunma talebinde özellikle belirtilir.

MADDE 13

Yardım masrafları

1. İkinci ve üçüncü fıkralara tabi olmak kaydıyla, işbu Protokol'ün uygulanmasından doğan masrafları Talepte Bulunulan Taraf karşılar.

2. Uzmanlara ve tanıklara yapılan masrafları ve ödemeleri ve Talepte Bulunulan Taraf'ın kamu görevlileri harici mütercim ve tercüman giderlerini Talepte Bulunan Taraf karşılar.

3. Bir talebin yerine getirilmesinin büyük çapta veya olağandışı nitelikte masraf gerektirmesi halinde, Taraflar talebin yerine getirileceği koşulları ve giderlerin ne şekilde karşılanacağını belirlemek için istişarede bulunur.

MADDE 14

Uygulama

1. İşbu Protokol, her bir Taraf'ın, verilerin korunması alanı da dâhil olmak üzere, geçerli olan yasaları ve düzenlemeleri uyarınca ve Tarafların Gümrük İdarelerinin mevcut kaynakları dâhilinde uygulanır.

2. İşbu Protokol'ün uygulanması için gereken tüm tatbiki tedbirleri ve düzenlemeleri, Tarafların Gümrük İdareleri kararlaştırır.

MADDE 15

Kontrollü teslimat

1. Gümrük İdareleri, karşılıklı mutabık kalmaları kaydıyla, yasadışı veya şüpheli eşyanın ülkelerinin toprakları dışına, içine veya üzerinden dolaşımına, gümrük suçlarını araştırmak ve bunlarla mücadele etmek maksadıyla, kontrolleri altında izin verebilirler.

2. Gümrük İdaresinin bu izni vermeye yetkili olmaması halinde, söz konusu Gümrük İdaresi bu yetkiye sahip ulusal makamlarla işbirliği başlatmak için gayret gösterir veya vakayı bu makamlara devreder.

MADDE 16

Teknik yardım

Her bir Gümrük İdaresi aşağıdaki hususlar da dâhil olmak üzere, diğerine teknik yardım sağlayabilir:

(a) teknik kontrol ekipmanının kullanımında bilgi ve tecrübe paylaşımı;

(b) gümrük memurlarının eğitimi;

(c) gümrük konularında uzman değişimi;

(d) gümrük mevzuatının etkin bir şekilde uygulanmasıyla ilişkili özellikli, bilimsel ve teknik bilgilerin paylaşımı.

MADDE 17

Diğer Anlaşmalar

İşbu Protokol, 26 Haziran 1997 tarihinde imzalanmış, Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Gümrük İdareleri arasında Karşılıklı İdari Yardıma İlişkin Mutabakat Zaptı'nı yürürlükten kaldırır.

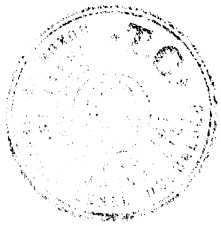

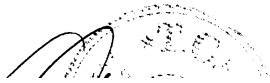

TÜRKİYE VE BİRLEŞİK KRALLIK HÜKÜMETLERİ ARASINDA MENŞE KURALLARINA DAİR ORTAK BİLDİRİ

1. Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümetleri ("Katılımcılar"), Avrupa Birliği'ni de içeren menşe kurallarına ilişkin üçlü bir yaklaşımın, Katılımcılar ile Avrupa Birliği arasındaki ticaret düzenlemelerinde tercih edilen sonuç olduğunun farkındadır. Bu yaklaşım, mevcut ticaret akışlarının kapsamını çoğaltacak ve Avrupa Birliği ile Türkiye arasındaki ikili ticaret anlaşmasına da yansıdığı üzere, her bir Katılımcı ile Avrupa Birliği'nden gelen içeriklerin birbirlerine yapılan ihracatta sürekli tanınmasını sağlayacaktır. Bu bağlamda Katılımcılar, Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında Serbest Ticaret Anlaşması'nda ("Anlaşma") belirtildiği şekilde, aralarındaki her türlü ikili düzenlemenin bu sonucu arama yolunda atılmış birer ilk adım olduğunu kabul ederler.

2. Birleşik Krallık ve Avrupa Birliği'nin tercih edilen sonuca uygun düzenlemeleri yapması durumunda, Katılımcılar, Avrupa Birliği'ni ilgilendiren menşe kurallarına üçlü bir yaklaşımı yansıtacak şekilde Anlaşma'nın Menşe Kuralları ve Menşe İşlemlerine İlişkin Protokol'ünü değiştirebilmek için mümkün olan en kısa sürede gerekli adımların atılmasını kabul ederler. Gerekli adımlar Anlaşma'nın 10.3'üncü Maddesi uyarınca atılacaktır. Birleşik Krallık Hükümeti ile Avrupa Birliği arasındaki bir anlaşmanın yürürlüğe girerken menşe kurallarına dair üçlü bir yaklaşıma yer vermemesi halinde, her iki Katılımcı da Avrupa Birliği ile gerekli görüşmeleri yürütmeye gayret gösterecekleri hususunda mutabıktır.

3. Bu Ortak Bildiri, Katılımcıların bu Anlaşma'nın 13.3(3)'üncü Maddesi uyarınca bildirimde bulunmaları durumunda veya uygulanabildiği yerde, 1 Ocak 2021 tarihinde yürürlüğe girecek ve Katılımcılardan herhangi biri tarafından yazılı olarak feshedilinceye kadar yürürlükte kalmaya devam edecektir. Fesih, bu tür bir bildirimin yapıldığı tarihten itibaren derhal geçerli olacaktır.

İki nüsha halinde, Ankara 'da, 29/12/2020 tarihinde imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti adına

Ruhsar Pekcan
Ticaret Bakanı

Büyük Britanya ve
Kuzey İrlanda
Birleşik Krallığı
Hükümeti adına

Sir Dominick Chilcott KCMG
Birleşik Krallık Türkiye
Büyükelçisi

TÜRKİYE VE BİRLEŞİK KRALLIK HÜKÜMETLERİ ARASINDA MUTABAKAT ZAPTI

Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında 29 Aralık 2020 tarihinde imzalanan Serbest Ticaret Anlaşması ("Anlaşma") ile ilgili olarak, Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümetleri ("Taraflar") aşağıdaki mutabakata varmıştır.

1. Taraflar, bir tarafta Avrupa Birliği ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu ile diğer tarafta Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında Ticaret ve İşbirliği Anlaşması'nın (bundan sonra "AB-BK Ticaret ve İşbirliği Anlaşması" olarak anılacaktır) imzalanmasından sonra makul biçimde en uygulanabilir sürede, Anlaşma'ya ek Menşe Kuralları ve Menşe İşlemlerine İlişkin Protokol'ün aşağıdaki hükümlerinin, AB-BK Ticaret ve İşbirliği Anlaşması'nın karşılık gelen metniyle (gerektiğinde Bölüm metni, Ekler dâhil) tamamen aynı olan bir metinle değiştirileceğini kabul eder:

   (a) Madde 5 (Tamamen elde edilmiş ürünler)
   (b) Madde 6 (Yeterli işçilik veya işlem görmüş ürünler)
   (c) Madde 8 (Yetersiz işçilik veya işlem)
   (d) Madde 9 (Nitelendirme birimi)
   (e) Madde 10 (Setler)
   (f) Madde 11 (Etkisiz unsurlar)
   (g) Madde 15 (Sergiler)
   (h) Madde 12 (Muhasebesel ayrım)
   (i) Madde 13 (Ülkesellik ilkesi)
   (j) Madde 16 (Geri ödeme veya muafiyet)
   (k) (Ürüne Özel Kurallar olarak da bilinen) Liste Kurallarına ilişkin Ek 1 ve 2; ve
   (l) Yukarıda atıfta bulunulan metnin amacı ve uygulanması bağlamında genel tanımlara ilişkin Madde 1.

   Taraflar, AB-BK Ticaret ve İşbirliği Anlaşması'nı esas almayan metnin uygulanması amacıyla, söz konusu Anlaşmayı esas alan tanımların imkân ölçüsünde kullanılması da dâhil olmak üzere, bu metnin daha fazla unsuruna uyum sağlamayı ve gerekli diğer tüm değişiklikleri yapmayı, gerekli ve uygun olduğu hallerde değerlendirecektir.

2. Bu amaçla Taraflar Ortak Komite'nin, birinci fıkrada atıfta bulunulduğu üzere, gerekli kararı AB-BK Ticaret ve İşbirliği Anlaşması'nın imzalanmasından sonra en geç bir ay içerisinde veya makul biçimde en uygulanabilir sürede almasını öngörür.

3. Taraflar, yukarıda atıfta bulunulan değişikliklerin çok fazla gecikme olmaksızın yürürlüğe konulmasını sağlamayı öngörür.

İki nüsha halinde, Ankara 'da, 29/12/2020 tarihinde imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti adına

Ruhsar Pekcan
Ticaret Bakanı

Büyük Britanya ve
Kuzey İrlanda
Birleşik Krallığı
Hükümeti adına

Sir Dominick Chilcott KCMG
Birleşik Krallık Türkiye
Büyükelçisi

Ruhsar Pekcan
Ticaret Bakanı

29 Aralık 2020

Sayın Bakan Pekcan,

Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı ("Birleşik Krallık") Hükümeti ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti (birlikte "Taraflar" olarak anılacaktır) arasında 29 Aralık 2020'de Ankara'da imzalanan Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı ile Türkiye Cumhuriyeti arasında Serbest Ticaret Anlaşması ("Anlaşma") ile İrlanda/Kuzey İrlanda'ya ilişkin Protokol'ü ("Protokol") içeren 24 Ocak 2020'de Londra ve Brüksel'de imzalanan Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı'nın Avrupa Birliği ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu'ndan Çekilmesine ilişkin Anlaşma (Çekilme Anlaşması) arasındaki etkileşime dair netlik gereken sınırlı sayıdaki alan ile ilgili görüşmelere atıfta bulunmaktan onur duyarım.

Taraflar, Kuzey İrlanda'da barış sürecinin korunmasının ve 1998 tarihli Belfast (Hayırlı Cuma) Anlaşması'nın muhafaza edilmesinin azami önemini kabul ederler ve Birleşik Krallık'ın işbu Protokol'ün hükümlerine istinaden belirli önlemler alacağını bilirler.

Taraflar arasındaki görüşmeler neticesinde, Birleşik Krallık'ın anlayışı; Anlaşma ve Protokol'ün tutarlı ve eş zamanlı uygulanmaları için gerekli olan aşağıdaki düzenlemelerin (hep birlikte, "Düzenlemeler") uygulanmasıdır:

Taraflar, Protokol kapsamında, Avrupa Birliği dışından Kuzey İrlanda'ya getirilen, sonradan Avrupa Birliği içinde dolaşıma konma "riski" bulunan malların[1] Avrupa Birliği ithalat vergilerine tabi olacağını idrak ederler. "Risk" bulunmayan ürünlerde, Avrupa Birliği dışından ithal edildiğinde Birleşik Krallık vergileri tatbik edilir.

Taraflar, Avrupa Birliği dışından Kuzey İrlanda'ya getirilen malların, sonradan Avrupa Birliği'nde dolaşıma girme riski bulunmadığının değerlendirileceği şartların Çekilme Anlaşması kapsamından kurulan Ortak Komite'nin bir Kararı ile tesis edildiğini kabul ederler[2].

Birleşik Krallık, Türkiye Cumhuriyeti'nin cevabı ile birlikte, işbu Mektup'un, Anlaşma'nın ayrılmaz bir parçası olmasını, ancak Anlaşma'nın 12. Faslı kapsamında anlaşmazlıkların halline tabi tutulmamasını teklif eder. Birleşik Krallık ayrıca, işbu mektup teatisinin uygulanabildiği ölçüde, Anlaşma'nın uygulanma veya yürürlüğe grime tarihinde uygulanmasını veya yürürlüğe girmesini ve Protokol'ün 5 ila

[1] "Riskli" ürünlere ilişkin hükümler Protokol'ün 5.1'inci ve 5.2'nci Maddelerinde belirlenmiştir.
[2] Birleşik Krallık, Kararın etkilerine ilişkin bir açıklamayı çevrim içi olarak yayımlamıştır. Bakınız: https://www.gov.uk/government/publications/the-northern-ireland-protocol. Birleşik Krallık ayrıca, işletmelere, malların Kuzey İrlanda'ya getirilmesi hakkındaki düzenlemeleri özetleyen teknik rehberlik sağlamıştır. Bakınız: https://www.gov.uk/guidance/check-if-you-can-declare-goods-you-bring-into-northern-ireland-not-at-risk-of-moving-to-the-eu-from-1-january-2021.

10'uncu Maddeleri Kuzey İrlanda bakımından Birleşik Krallık'ta uygulanmaya devam ettiği müddetçe geçerli olmasını da teklif eder.

Bu vesileyle Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı'na en derin saygılarımı sunarım.

Saygılarımla,

Dominick Chilcott

Sir Dominick Chilcott KCMG
Birleşik Krallık Türkiye
Büyükelçisi

Sir Dominick Chilcott KCMG
Birleşik Krallık Türkiye Büyükelçisi

29 Aralık 2020

Ekselansları,

29 Aralık 2020 tarihli aşağıdaki Mektubunuzun alındığını kabul etmekten onur duyarım.

Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı ("Birleşik Krallık") Hükümeti ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti (birlikte "Taraflar" olarak anılacaktır) arasında 29 Aralık 2020'de Ankara'da imzalanan Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı ile Türkiye Cumhuriyeti arasında Serbest Ticaret Anlaşması ("Anlaşma") ile İrlanda/Kuzey İrlanda'ya ilişkin Protokol'ü ("Protokol") içeren 24 Ocak 2020'de Londra ve Brüksel'de imzalanan Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı'nın Avrupa Birliği ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu'ndan Çekilmesine ilişkin Anlaşma (Çekilme Anlaşması) arasındaki etkileşime dair netlik gereken sınırlı sayıdaki alan ile ilgili görüşmelere atıfta bulunmaktan onur duyarım.

Taraflar, Kuzey İrlanda'da barış sürecinin korunmasının ve 1998 tarihli Belfast (Hayırlı Cuma) Anlaşması'nın muhafaza edilmesinin azami önemini kabul ederler ve Birleşik Krallık'ın işbu Protokol'ün hükümlerine istinaden belirli önlemler alacağını bilirler.

Taraflar arasındaki görüşmeler neticesinde, Birleşik Krallık'ın anlayışı; Anlaşma ve Protokol'ün tutarlı ve eş zamanlı uygulanmaları için gerekli olan aşağıdaki düzenlemelerin (hep birlikte, "Düzenlemeler") uygulanmasıdır:

Taraflar, Protokol kapsamında, Avrupa Birliği dışından Kuzey İrlanda'ya getirilen, sonradan Avrupa Birliği içinde dolaşıma konma "riski" bulunan malların[3] Avrupa Birliği ithalat vergilerine tabi olacağını idrak ederler. "Risk" bulunmayan ürünlerde, Avrupa Birliği dışından ithal edildiğinde Birleşik Krallık vergileri tatbik edilir.

Taraflar, Avrupa Birliği dışından Kuzey İrlanda'ya getirilen malların, sonradan Avrupa Birliği'nde dolaşıma girme riski bulunmadığının değerlendirileceği şartların Çekilme Anlaşması kapsamından kurulan Ortak Komite'nin bir Kararı ile tesis edildiğini kabul ederler.[4]

[3] "Riskli" ürünlere ilişkin hükümler Protokol'ün 5.1'inci ve 5.2'nci Maddelerinde belirlenmiştir.
[4] Birleşik Krallık, Kararın etkilerine ilişkin bir açıklamayı çevrim içi olarak yayımlamıştır. Bakınız: https://www.gov.uk/government/publications/the-northern-ireland-protocol. Birleşik Krallık ayrıca, işletmelere,

Birleşik Krallık, Türkiye Cumhuriyeti'nin cevabı ile birlikte, işbu Mektup'un, Anlaşma'nın ayrılmaz bir parçası olmasını, ancak Anlaşma'nın 12. Faslı kapsamında anlaşmazlıkların halline tabi tutulmamasını teklif eder. Birleşik Krallık ayrıca, işbu mektup teatisinin uygulanabildiği ölçüde, Anlaşma'nın uygulanma veya yürürlüğe grime tarihinde uygulanmasını veya yürürlüğe girmesini ve Protokol'ün 5 ila 10'uncu Maddeleri Kuzey İrlanda bakımından Birleşik Krallık'ta uygulanmaya devam ettiği müddetçe geçerli olmasını da teklif eder.

Bu vesileyle Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı'na en derin saygılarımı sunarım.

Hükümetimin, Mektubunuzda yer alan Düzenlemeleri kabul edilebilir bulduğunu ve Mektubunuz ile işbu cevabın, bu hususta Hükümetlerimizin anlaştığını kayda geçirdiğini bildirmekten onur duyarım.

Bu vesileyle, Birleşik Krallık Uluslararası Ticaret Bakanlığı'na en derin saygılarımı sunarım.

Saygılarımla,

Ruhsar Pekcan
Ticaret Bakanı

malların Kuzey İrlanda'ya getirilmesi hakkındaki düzenlemeleri özetleyen teknik rehberlik sağlamıştır. Bakınız: https://www.gov.uk/guidance/check-if-you-can-declare-goods-you-bring-into-northern-ireland-not-at-risk-of-moving-to-the-eu-from-1-january-2021.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
27	3

SIRA SAYISI: 156

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2372) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda "http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic" internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **2/2372 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4

- Genel Gerekçesi 4

- **Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi** **6**

- **Dışişleri Komisyonu Raporu** **7**

- **Muhalefet Şerhleri** **10**

- **Teklif Metni** **12**

- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** **12**

- **Anlaşma Metni** **13**

- **Ekler** **61**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 557398 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri Arasında Serbest Ticaret Anlaşması"nın onaylanmasının uygun bulunduğuna ve Anlaşma'nın eklerine ilişkin değişikliklerin Cumhurbaşkanınca doğrudan onaylanmasına dair yetki verilmesine ilişkin kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop
Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2372)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Türkiye'nin akdettiği ilk serbest ticaret anlaşması olma özelliğini taşıyan "EFTA Devletleri ile Türkiye Arasında Anlaşma" 10/12/1991 tarihinde imzalanmıştır. Anlaşmanın onaylanması 24/3/1992 tarihli ve 3788 sayılı Kanunla uygun bulunmuş ve mezkûr Anlaşma 28/3/1992 tarihli ve 92/2881 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanarak 01/4/1992 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bahse konu Anlaşma ile sanayi ürünleri, balıkçılık ve deniz ürünleri ile işlenmiş tarım ürünlerinde tercihli düzenleme getirilmiştir. Ayrıca, Anlaşma hükümleri uyarınca EFTA devletleri ile Türkiye arasında imzalanan ve Anlaşma ile aynı tarihte yürürlüğe giren ikili tarım düzenlemeleri kapsamında temel tarım ürünlerinde tavizli rejim oluşturulmuştur.

Dünya Ticaret Örgütünün faaliyete geçmesinden önceki dönemde imzalanan ve genel olarak gümrük vergilerinin kaldırılmasına odaklanan Anlaşmanın günümüz şartlarına uygun hale getirilmesi ve hizmet ticareti, fikri mülkiyet hakları, rekabet kuralları, ticaretin kolaylaştırılması ve sürdürülebilir kalkınma konularını içermesi veya bu hususların daha detaylı olarak düzenlenmesi bakımından değiştirilmesi ihtiyacı hâsıl olmuştur. Bu itibarla, müzakereleri 2014 yılında başlatılan ve 2017 yılında sonuçlandırılan "Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri Arasında Serbest Ticaret Anlaşması", İzlanda'da düzenlenen EFTA Ticaret Bakanları Konferansında 25/6/2018 tarihinde imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri Arasında Serbest Ticaret Anlaşması (STA) ile; mal ticareti metni (gümrük vergileri, ulusal muamele, teknik engeller, sağlık ve bitki sağlığı, ticaret savunma araçları vb.), menşe kuralları ile genel ve kurumsal hükümler güncellenmiş; fikri mülkiyete ilişkin daha kapsamlı düzenlemeler yapılmış, ticaretin kolaylaştırılması eki oluşturulmuş; hizmet ticaretine ilişkin

hükümler STA kapsamına dâhil edilmiş ve ikili ihtilafların halli mekanizması oluşturulmuştur. Söz konusu STA'nın Türkiye ile bir EFTA devleti arasında yürürlüğe girmesini müteakip bu taraflarla ilgili olarak 10/12/1991 tarihli Anlaşmanın yerini alması öngörülmüştür.

Yenilenen STA ile taraflar arasında mal ticaretinin yanı sıra hizmet ticaretinin de geliştirilmesi hedeflenmektedir. Ayrıca STA'nın, daha modern ve kapsamlı olması itibarıyla AB ile gerçekleştirilmesi öngörülen Gümrük Birliği güncelleme çalışmalarına da örnek teşkil edeceği değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, "Türkiye Cumhuriyeti ile İsviçre Konfederasyonu Arasında Tarım Anlaşması", 10/12/1991 tarihli Anlaşma kapsamında temel tarım ürünleri tavizlerine ilişkin olarak Türkiye ile İsviçre arasında akdedilen ikili düzenlemenin yenilenerek taviz değişiminin karşılıklı hale getirilmesi ve ülkemize ilave taviz tanınmasını sağlamak amacıyla, STA ile aynı tarihte imzalanmıştır. Türkiye-İsviçre Tarım Anlaşması kapsamında; bazı sebzeler ve et ürünleri, İsviçre adına tescilli bazı peynir türleri, reçeller, meyve suları gibi kalemlerde ülkemizce taviz tanınmıştır. Buna mukabil, İsviçre tarafından önceden tanınan tavizlere ilave olarak sızma zeytinyağı, narenciye, domates, sofralık üzüm başta olmak üzere bazı taze meyve-sebzeler, sebze konserveleri, meyve suları gibi ihracatımız için önem arz eden ürünlerde ülkemize tavizler sağlanmıştır.

Türkiye ve EFTA ülkeleri arasında serbest ticaret alanını tesis eden belgelerden biri olan Türkiye-İsviçre Tarım Anlaşmasının, 25/6/2018 tarihli STA ile aynı tarihte yürürlüğe girmesi ve 10/12/1991 tarihinde Türkiye ve İsviçre arasında tanm ürünlerine ilişkin olarak akdedilen ikili düzenlemenin yerini alması öngörülmüştür.

Ayrıca, 25/6/2018 tarihli STA ve Tarım Anlaşmasının eklerine ilişkin değişikliklerin Cumhurbaşkanınca doğrudan onaylanmasını teminen yetki verilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Söz konusu yetki uyarınca mezkur Anlaşmaların eklerine ilişkin teknik nitelikli değişikliklerin yürürlüğe giriş sürecinin kısaltılması mümkün olabilecektir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 68244839-599-175382 *25 Ekim 2019*

Konu: Türkiye-EFTA Devletleri Serbest Ticaret Anlaşması ve Türkiye - İsviçre Tarım Anlaşması

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

25 Haziran 2018 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri Arasında Serbest Ticaret Anlaşması" ve "Türkiye Cumhuriyeti ile İsviçre Konfederasyonu Arasında Tarım Anlaşması"nı, Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince, Anlaşmaların eklerine ilişkin değişikliklerin Cumhurbaşkanınca doğrudan onaylanmasına dair yetkiyle birlikte onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu *6/12/2019*
Esas No: 2/2372
Karar No: 104

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 28/10/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan "Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi", 13/11/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla "Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi" olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 19/11/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilen 2/2372 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27'nci Yasama Dönemi 4/12/2019 tarihli 15'inci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; Türkiye Cumhuriyeti ve EFTA Devletleri arasındaki serbest ticaret ilişkileri çerçevesinde mal ticaret metni (gümrük vergileri, ulusal muamele, teknik engeller, sağlık ve bitki sağlığı, ticaret savunma araçları vb.), menşe kuralları ile genel ve kurumsal hükümlerin güncellenmesini, fikri mülkiyete ilişkin kapsamlı düzenlemeler yapılmasını, ticaretin kolaylaştırılmasını, hizmet ticaretine ilişkin hükümlerin Serbest Ticaret Anlaşması kapsamına dâhil edilmesini ve ikili ihtilafların halli mekanizmasının oluşturulmasını teminen imzalanan Anlaşma'nın onaylanmasının uygun bulunması ve Anlaşma'nın eklerine dair değişikliklerin doğrudan onaylanmasına ilişkin olarak Cumhurbaşkanının yetkili kılınması amaçlanmaktadır.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

"EFTA" diye bilinen Avrupa Serbest Ticaret Birliğinin Avusturya, Danimarka, Norveç, Portekiz, İsveç, İsviçre ve Birleşik Krallık tarafından 1960 yılında kurulduğu, daha sonra 1970 yılında İzlanda'nın, 1991 yılında Lihtenştayn'ın EFTA'ya dâhil olduğu,

Avusturya, Danimarka, Portekiz, İsveç ve Birleşik Krallık'ın Avrupa Birliğine üye olduktan sonra EFTA'dan ayrıldıkları, bugün Norveç, İsviçre, Lihtenştayn ve İzlanda'yı kapsayan EFTA'nın 566 milyon avro hacminde bir ticarete ulaştığı,

Türkiye ile EFTA arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının 1991 yılında Cenevre'de imzalandığı ve Nisan 1992'de yürürlüğe girdiği, ülkemizin akdettiği ilk serbest ticaret anlaşması olması ve Avrupa Birliği ile gümrük birliği anlaşmasından önce imzalanması dolayısıyla son derece önemli olduğu,

Dünya Ticaret Örgütünün faaliyete geçmesinden önceki dönemde imzalanan bu anlaşmanın sanayi ürünlerine uygulanan gümrük vergilerinin karşılıklı olarak kaldırılmasını, temel tarım ürünlerinde ise EFTA üyeleriyle ayrı ayrı imzalanacak anlaşmalar yoluyla ülkemize tek taraflı tavizler verilmesini öngördüğünü,

1992’de bu anlaşmayı imzaladığımızda EFTA bölgesiyle ticaret hacmimizin yaklaşık 1 milyar dolar seviyesinden 2018’de 6 milyar dolara ulaştığı, bu Serbest Ticaret Anlaşması’nın önemli faydalarını gördüğümüzü ama zamanla anlaşmanın hizmet ticareti, fikrî mülkiyet hakları, rekabet kuralları, ticaretin kolaylaştırılması ve sürdürülebilir kalkınma konularını da içerecek şekilde genişletmesi ihtiyacının doğduğu,

EFTA ülkelerinin anlaşma kapsamında oluşturulan ortak komite vasıtasıyla 29-30 Mayıs 2012 tarihlerinde Ankara’da yapılan 10’uncu dönem toplantısında anlaşmanın güncellenmesi konusunu gündeme taşıdıklarını, 2014’te başlayan müzakerelerin 6 tur sürdüğünü ve bunun sonucunda yeni Serbest Ticaret Anlaşması metni üzerinde mutabık kaldığımızı,

Yeni Serbest Ticaret Anlaşması’nın belirleyici özelliğinin hizmet ticareti, fikrî mülkiyet hakları gibi alanları da kapsadığı, gerçek kişilerin hareketliliği, mali hizmetler, haberleşme, kara taşımacılığı, turizm, sağlık hizmetleri ve e-ticareti de içeren hususların anlaşma kapsamına dâhil edildiği,

Anlaşmanın hizmet ticareti için en çok gözetilen ulus ilkesini öngördüğünü, ülkemiz tarafından EFTA’ya yapılacak hizmet ihracatına EFTA’nın bu konuda diğer ülkelere uyguladığı en avantajlı muamelenin yapılacağı,

Ayrıca anlaşmanın ikili anlaşmazlıkların halli yani çözümü mekanizmasını da öngördüğü, anlaşmazlıkların çözümlenmesi için önce taraflar arasında istişarenin gerçekleştirilmesi, çözüme ulaşılamaması hâlinde ise bir tahkim panelinin oluşturulmasını düzenlediği,

Avrupa Birliği ile ülkemiz arasındaki gümrük birliğinin güncellemesi çalışmalarında gerek imzalayan ülkeler nedeniyle gerekse de Avrupa standartlarına uygunluğu ve oldukça kapsamlı içeriğiyle söz konusu süreci kolaylaştıracak bir anlaşma olduğu ve ülkemizin müzakere ettiği diğer STA’lar bakımından da bir referans anlaşma işlevi göreceği,

Bu anlaşmayla ilgili olarak içerik bakımından herhangi bir sıkıntı olmadığı, anlaşmanın fevkalade olumlu olduğu, ancak bu anlaşmayla anlaşmanın eklerine ilişkin değişikliklerin Cumhurbaşkanınca doğrudan onaylanmasına dair bir yetki verildiği, bu yetki çerçevesinde, ithalat ve ihracat kotalarını da Cumhurbaşkanının değiştirme imkânı olup olmadığı,

Taraflar arasında karşılıklı bir irade oluşması şartıyla Sayın Cumhurbaşkanımızın anlaşmanın çizdiği çerçevede bu tarifeler ve kotalar üzerinde belirleyici yetkisi olacağı,

Türkiye Büyük Millet Meclisinin yetkisinin yani yasamanın yetkisinin yürütmeye devredilmesinin Anayasa’nın 90’ıncı ve 7’nci maddelerine aykırı olduğu ve Komisyonda geçmiş dönemde buna benzer örneklerin reddedildiği, bu konuda muhalefet şerhlerinin olacağı,

Son on yılda özellikle serbest ticaret anlaşmalarında Bakanlar Kuruluna verilen bu yetkinin şimdi de Cumhurbaşkanımıza verilmiş olduğu, hem milletlerarası anlaşmanın yürürlüğe girmesine dair 244 sayılı Kanun’da hem de 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin 2’nci maddesinde Sayın Cumhurbaşkanımıza anlaşmanın mahiyetini değiştirmeyecek, ilave külfetler getirmeyecek konularda yetki verilmekte olduğu,

İfade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1’inci, 2’nci ve 3’üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, İstanbul Milletvekili Zafer Sırakaya, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz içeriklerindeki ve geçmişlerindeki paralel düzenlemeler nedeniyle 2/2373 esas numaralı teklifin raporu ile ardışık olarak basılıp dağıtılmak ve aynı tarihte görüşülmek kaydıyla Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Üye
Volkan Bozkır	*Ahmet Yıldız*	*Tulay Hatımoğulları Oruç*
İstanbul	Denizli	Adana
		(Muhalefet şerhi vardır)
Üye	Üye	Üye
Asuman Erdoğan	*Ahmet Haluk Koç*	*Mustafa Canbey*
Ankara	Ankara	Balıkesir
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Atilla Ödünç	*Mehmet Güzelmansur*	*Ahmet Hamdi Çamlı*
Bursa	Hatay	İstanbul
	(Muhalefet şerhimiz vardır)	
Üye	Üye	Üye
Ahmet Ünal Çeviköz	*Ümit Özdağ*	*Zafer Sırakaya*
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(Muhalefet şerhimiz vardır)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Serpil Kemalbay Pekgözegü	*Niyazi Güneş*	*İsmail Özdemir*
İzmir	Karabük	Kayseri
(Muhalefet şerhi vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)	

MUHALEFET ŞERHİ

Türkiye ile EFTA Devletleri arasında tesis edilen serbest ticaret anlaşması vesilesiyle yasama yetkisinin devri niteliğinde bir değişiklik yapılmak istenmekte; söz konusu teklifle, anlaşmanın eklerine ilişkin değişikliklerin Cumhurbaşkanınca doğrudan onaylanmasına dair yetki talep edilmektedir.

Yerleşik teamüllere aykırı olan bu yetki talebi, Cumhurbaşkanı'na yakın olan iktidar ve iş çevreleri lehine birtakım imtiyazlar yaratabilir. Ek olarak, TBMM'nin yetkisinin Cumhurbaşkanı'na devredilmesi Anayasa'nın 90 ıncı ve 7 nci maddelerine aykırı olup, bütün parlamenterlerin karşı çıkması gereken bir husustur. 22. Yasama Dönemi'nde Dışişleri Komisyonu'nun gündemine gelen Filistin Kurtuluş Örgütü, Suriye Arap Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti'yle imzalanan ticari nitelikli anlaşmaların metinlerinde "Bu Anlaşma'nın ek ve protokollerinde değişiklik yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir" ibaresinin bulunduğu maddeler yasama yetkisinin devri niteliğinde olduğu ve Anayasa'nın 90 ıncı ve 7 nci maddelerine aykırı bulunduğu için Dışişleri Komisyonu tarafından reddedilmiştir.

Yukarıdaki belirtilen gerekçeyle söz konusu teklife muhalifiz .

04.12.2019

Ahmet Ünal Çeviköz	*Ahmet Haluk Koç*	*Mehmet Güzelmansur*
İstanbul	Ankara	Hatay

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonumuzun uluslararası anlaşmaların uygun bulunmasına ilişkin kanun tekliflerine dair muhalefet şerhim aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarım.

2- 2/2372 Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri Arasında 2/2372 - Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi'ne muhalefet şerhimizdir.

Bu anlaşmada belirtilen değişiklik yapma yetkisinin Cumhurbaşkanlığına devredilmesi, başta dışişleri komisyonu olmak üzere, TBMM'nin denge ve denetleme görevini ortadan kaldırmaktadır. Türkiye'de rejim değişikliğiyle birlikte TBMM'nin tamamen işlevsizleştirilmesine dair girişimler bu yetki devri maddeleriyle de devam etmektedir. Bir başka deyişle, TBMM üyelerine "kendi denetleme ve onaylama yetkinizi feshedip bize devredin" denilmektedir. HDP olarak, bütün seçilmiş milletvekillerin çatısı olan TBMM'nin halktan aldığı yetkilerini bir kişide toplanan yürütme organına devredilmemesi gerektiğini savunuyoruz. Halk iradesinin en net biçimde kamusal alana yansıdığı TBMM, uluslararası anlaşmaların her sürecinde denetleme ve onaylama ayrıcalığını hiçbir biçimde halkımızın çıkarları temelinde devretmemelidir. Bu sebeple bu anlaşmadaki yetki devri maddelerine şerhimizi koyuyoruz.

06.12.2019

Serpil Kemalbay Pekgözegü — İzmir

Tulay Hatımoğulları Oruç — Adana

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP'UN TEKLİFİ	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE EFTA DEVLETLERİ ARASINDA SERBEST TİCARET ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA VE ANLAŞMANIN EKLERİNE İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLERİN CUMHURBAŞKANINCA DOĞRUDAN ONAYLANMASINA DAİR YETKİ VERİLMESİNE İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ	**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE EFTA DEVLETLERİ ARASINDA SERBEST TİCARET ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA VE ANLAŞMANIN EKLERİNE İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLERİN CUMHURBAŞKANINCA DOĞRUDAN ONAYLANMASINA DAİR YETKİ VERİLMESİNE İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**
MADDE 1- (1) 25 Haziran 2018 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri Arasında Serbest Ticaret Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur. (2) Birinci fıkrada belirtilen Anlaşmanın eklerine ilişkin değişiklikleri doğrudan onaylamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.	**MADDE 1-** Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.	**MADDE 3-** Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

İLE

EFTA DEVLETLERİ

ARASINDA

SERBEST TİCARET ANLAŞMASI

DİBACE

Bir yanda İzlanda, Lihtenştayn Prensliği, Norveç Krallığı ve İsviçre Konfederasyonu (EFTA Devletleri),

ve

öte yanda Türkiye Cumhuriyeti (Türkiye),

bundan böyle her biri bireysel olarak "Taraf" veya müşterek olarak "Taraflar" olarak adlandırılacaktır,

EFTA Devletleri ile Türkiye arasındaki bağları, yakın ve kalıcı ilişkiler kurmak suretiyle güçlendirme hususundaki ortak arzuyu dikkate alarak;

Tarafların, Birleşmiş Milletler (BM) Şartı ve İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi de dahil olmak üzere, uluslararası hukuk çerçevesinde demokrasi, hukukun üstünlüğü, insan hakları ve temel özgürlüklere bağlılıklarını yeniden teyit ederek;

Tarafların sürdürülebilir kalkınma hedefini izlemeye bağlılıklarını yeniden teyit ederek ve bu bağlamda ticaret, çevre ve istihdam politikalarının uyumunun ve tamamlayıcılığının taşıdığı önemi dikkate alarak;

Tarafların taraf oldukları çok taraflı çevresel anlaşmalardan kaynaklanan hak ve yükümlülükleri ve Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) Konvansiyonları ile tespit edilen prensipler de dahil olmak üzere temel ilke ve haklara uyulması gerekliliğini hatırda tutarak;

Tarafların yaşam standartlarını yükseltmeyi, sağlık ve güvenlik ile çevrenin yüksek koruma seviyelerini sağlamayı, ekonomik büyüme ve istikrarı teşvik etmeyi, yeni istihdam imkanları yaratma ve genel refah düzeyini yükseltme hedefleri doğrultusunda ticaretin serbestleştirilmesine olan bağlılıklarını yeniden teyit etmeyi amaçlayarak;

Taraflar arasında ticaretin geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi için uygun şartların yaratılmasını ve ortak çıkarların bulunduğu alanlarda ticari ve ekonomik işbirliğinin eşitlik, karşılıklı yarar, ayırım yapmama ve uluslararası hukuk temelinde desteklenmesini arzulayarak;

Tarafların ticaret toplulukları için öngörülebilirliğin sağlanması ve maliyetlerin düşürülmesi ile etkin ve şeffaf usullerin desteklenmesi suretiyle ticaretin kolaylaştırılmasının önemini dikkate alarak;

Dünya Ticaret Örgütünü'nü kuran Marakeş Anlaşması (DTÖ Anlaşması) ve bu anlaşma uhdesinde müzakere edilmiş diğer anlaşmalardan kaynaklanan ilgili hak ve yükümlülükler çerçevesinde çok taraflı ticaret sistemini destekleme ve daha da geliştirme ve böylece dünya ticaretinin ahenkli bir şekilde gelişmesine ve genişlemesine katkıda bulunmak hususunda kararlı olarak;

İşbu Anlaşmayı çevrenin muhafazası ve korunması hedefleri doğrultusunda uygun çevre yönetimi ile uygulama ve sürdürülebilir kalkınma hedefi doğrultusunda dünyanın kaynaklarını en uygun şekilde kullanımını teşvik etme hususunda kararlı olarak;

Uluslararası ticaret ve yatırımlarda yolsuzlukları önlemek ve bu hususta mücadele etmek ile şeffaflık ve iyi kamu yönetimi prensiplerini desteklemeye olan bağlılıklarını teyit ederek;

Sürdürülebilir kalkınma için iyi kurumsal yönetim ve kurumsal sosyal sorumluluğun önemini kabul ederek ve işletmelerin bu hususta Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) Çokuluslu İşletmeler Rehberi, OECD Kurumsal Yönetim İlkeleri ve BM Küresel Sözleşme gibi uluslararası kabul görmüş yönlendirici kural ve ilkelere uymalarının teşvik edilmesi hedefini teyit ederek;

İşbu Anlaşmanın taraf ülkeler şirketlerinin küresel pazarlarda rekabetçiliğinin arttıracağına ve taraflar arasındaki ekonomik, ticari ve yatırım ilişkililerı teşvik edici ortam yaratacağına inanarak;

Bu amaçların takibi için aşağıdaki Serbest Ticaret Anlaşması'nı (Anlaşma) akdetmeye karar vermişlerdir:

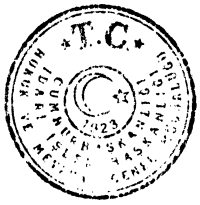

FASIL 1

GENEL HÜKÜMLER

MADDE 1.1

Amaçlar

1. Taraflar, işbu Anlaşma hükümleri ve Türkiye ile her bir EFTA Devleti arasında tarım alanında akdedilen tamamlayıcı anlaşmalar ile pazar ekonomileri arasında ticari ilişkilere dayalı ve refahın arttırılması ile sürdürülebilir kalkınma çerçevesinde demokratik ilkeler ve insan hakları ile uyumlu bir serbest ticaret alanını tesis ederler.

2. İşbu Anlaşmanın amaçları şunlardır:

(a) 1994 Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması'nın (GATT 1994) Madde XXIV'ü ile uyumlu olarak mal ticaretinde serbesti sağlamak;

(b) Özellikle gümrükler ve ticaretin kolaylaştırılması üzerinde anlaşılan hükümlerin uygulanması yoluyla mal ticaretini kolaylaştırmak;

(c) Ticarette gereksiz teknik engeller ile gereksiz sağlık ve bitki sağlığı tedbirlerini önlemek, ortadan kaldırmak veya azaltmak;

(d) Hizmet Ticareti Genel Anlaşması'nın (GATS) Madde V'i ile uyumlu olarak hizmet ticaretinde serbesti sağlamak;

(e) Fikri mülkiyet haklarının yeterli ve etkin korunması ile uygulanmasını sağlamak;

(f) Tarafların kamu alımları pazarını karşılıklılık esasında serbestleştirme imkanlarını araştırmak;

(g) Taraf ülkeler ekonomilerinde ve özellikle taraflar arasındaki ekonomik ilişkileri ilgilendiren durumlarda rekabeti teşvik etmek;

(h) Uluslararası ticareti, sürdürülebilir kalkınma hedefine katkıda bulunacak şekilde geliştirmek ve bu amacın Tarafların ticari ilişkilerine bütünleşmesini ve yansıtmasını sağlamak;

(i) Taraflar arasında ekonomik işbirliğini arttırmak ve iyileştirmek; ve

(j) Dünya ticaretinin ahenkli gelişimine ve genişlemesine katkıda bulunmak.

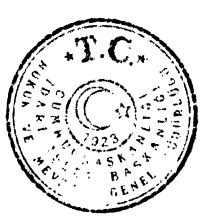

MADDE 1.2

Coğrafi Kapsam

1. İşbu Anlaşma, I sayılı Ek'te (Menşe Kuralları ve İdari İşbirliği Metodları) aksi belirtilmemesi halinde, aşağıdakilere uygulanacaktır:

(a) uluslararası hukuk ile uyumlu olarak Taraflardan birinin kara sahasına, iç sularına ve karasuları ile Taraflardan birinin ülkesi üzerindeki hava sahasına; ve

(b) uluslararası hukuk ile uyumlu olarak Taraflardan birinin münhasır ekonomik bölgesine ve kıta sahanlığına.

2. İşbu Anlaşma, mal ticareti hariç olmak üzere Norveç'in Svalbard sahasına uygulanmayacaktır.

MADDE 1.3

İşbu Anlaşma Tarafından Düzenlenen Ticari ve Ekonomik İlişkiler

1. İşbu Anlaşma, bu Anlaşmada aksi belirtilmemesi halinde, bir yanda her bir EFTA Devleti ve öte yanda Türkiye arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilere uygulanır ancak EFTA Devletlerinin kendi aralarındaki ticari ve ekonomik ilişkilere uygulanmaz.

2. İsviçre ve Lihtenştayn arasında 29 Mart 1923 tarihli Gümrük Anlaşması uyarınca, İsviçre, bu anlaşmanın kapsadığı hususlarda Lihtenştayn'ı temsil eder.

MADDE 1.4

Diğer Uluslararası Anlaşmalar ile İlişkiler

1. Taraflar, DTÖ Anlaşması ve bu Anlaşma altında müzakere edilen ve taraf oldukları diğer anlaşmalar ile diğer uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan hak ve yükümlülüklerini teyit ederler.

2. Bir Tarafın, diğer bir Tarafça bir gümrük birliğinin, serbest ticaret bölgesinin, sınır ticareti düzenlemesinin veya tercihli anlaşmasının muhafazasının veya kurulmasının işbu Anlaşma ile getirilen ticaret rejimini değiştirme etkisi yarattığını değerlendirmesi halinde, danışma talebinde bulunabilir. Bu şekilde bir anlaşma akdeden Taraf, talepte bulunan Tarafa danışmalar için uygun fırsatı tanıyacaktır.

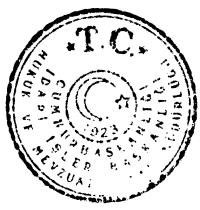

- 6 -

MADDE 1.5

Yükümlülüklerin Yerine Getirilmesi

1. Her bir Taraf, işbu Anlaşmadan kaynaklanan yükümlülükleri yerine getirmek için gerekli her türlü genel ve özel tedbiri alacaktır.

2. Her bir Taraf, işbu Anlaşmadan kaynaklanan tüm yükümlülük ve taahhütlere ilgili merkezi, bölgesel ve yerel yönetim ve makamlar ile merkezi, bölgesel ve yerel yönetim ve makamlar tarafından yetki verilen devlet idaresinin dışındaki organlarca riayet edilmesini sağlayacaktır.

MADDE 1.6

Şeffaflık

1. Taraflar, işbu Anlaşmanın uygulanmasını etkileyebilecek kanunlarını, yönetmeliklerini, hukuki kararlarını ve genel uygulamaya matuf idari yönergelerinin yanı sıra ilgili uluslararası anlaşmalarını yayımlayacak veya başka bir şekilde kamuya açık hale getirecektir.

2. Taraflar, paragraf 1'de atıfta bulunulan hususlarda özel sorulara derhal cevap verecek ve, talep edilmesi halinde, birbirlerine bilgi sağlayacaklardır.

3. İşbu Anlaşmadaki hiç bir husus herhangi bir Tarafın yasaların uygulanmasını engelleyecek, kamu yararına aykırı olacak veya herhangi bir ekonomik aktörün meşru ticari çıkarlarına halel getirecek gizli bilgileri açıklamasını gerektirmeyecektir.

4. İşbu Maddenin paragraf 1 ve 2'si ile işbu Anlaşmanın diğer fasıllarının şeffaflık ile ilgili hükümleri arasında uyumsuzluk bulunması halinde işbu Anlaşmanın diğer fasıllarındaki hükümler dikkate alınacaktır.

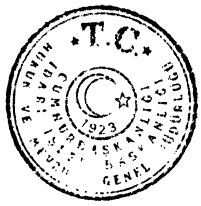

FASIL 2

MAL TİCARETİ

MADDE 2.1

Kapsam

İşbu Fasıl hükümleri, Taraflar arasında ticareti yapılan aşağıdaki mallara uygulanır:

(a) II sayılı Ek'te (Anlaşma kapsamı dışında tutulan ürünler) sayılan ürünler hariç tutulmak üzere, Armonize Mal Tanımlaması ve Kodlama Sisteminin (AS) 25 ila 97'inci Fasılları arasında sınıflandırılan tüm ürünler;

(b) III sayılı Ek'te (İşlenmiş Tarım Ürünleri) sayılan ve III sayılı Ek'te belirtilen düzenlemelere tabi işlenmiş tarım ürünleri; ve

(c) IV sayılı Ek'te (Balık, Balıkçılık Ürünleri ve Diğer Deniz Ürünleri) sayılan balık, balıkçılık ürünleri ve diğer deniz ürünleri.

MADDE 2.2

Temel Tarım Ürünleri Ticareti

1. Taraflar, tarım politikalarının izin verdiği ölçüde, tarım ürünleri ticaretinin ahenkli bir şekilde geliştirilmesi için hazır olduklarını beyan ederler.

2. Türkiye ve her bir EFTA Devleti ikili olarak tarım ürünleri ticaretine yönelik anlaşmalar akdetmişlerdir. Bu anlaşmalar Taraflar arasındaki serbest ticaret alanını oluşturan belgelerin bir parçasını oluştururlar.

MADDE 2.3

Menşe Kuralları ve İdari İşbirliği Metodları

Menşe kurallarına ilişkin hükümler I sayılı Ek'te (Menşe Kuralları ve İdari İşbirliği Metodları) tesis edilmiştir.

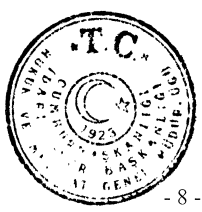
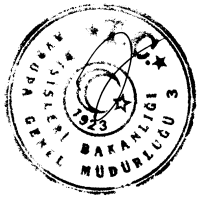

MADDE 2.4

İthalat Vergileri

1. Taraflar, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi ile birlikte, Madde 2.1'in (Kapsam) alt paragraf (a)'sı kapsamında bir Taraf menşeli ürünlerin ithalatında tüm gümrük vergileri ve eş etkili vergileri kaldıracaklardır. İthalatta hiçbir yeni gümrük vergisi ve eş etkili vergi konulmayacaktır.

2. İthalatta gümrük vergileri ve eş etkili vergiler, her şekildeki ek vergi ve ek harç da dahil olmak üzere bir ürünün ithalatı ile bağlantılı herhangi bir vergi veya harcı kapsar ancak GATT 1994'ün Madde III ve VIII hükümleri uyarınca uygulanan vergileri içermez.

MADDE 2.5

İhracat Vergileri

1. Taraflar, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi ile birlikte, malların bir Taraf ülkeye ihracatı ile ilgili tüm gümrük vergilerini ve diğer vergileri, ilave harçlar ve diğer şekillerdeki katkılar da dahil olmak üzere, kaldıracaklardır.

2. Malların bir Taraf ülkeye ihracı ile ilgili hiçbir yeni gümrük vergisi veya diğer vergiler uygulanmayacaktır.

MADDE 2.6

Gümrük Kıymeti[1]

Taraflar arasında ticareti yapılan ürünlerin gümrük kıymetinin tespiti amacı ile, GATT 1994'ün Madde VII'si ve GATT 1994'ün Madde VII'sinin Uygulanmasına Dair Anlaşmanın Fasıl I'i işbu Anlaşmanın, *mutatis mutandis*, bir parçası kabul edilir ve tatbik edilir.

MADDE 2.7

Miktar Kısıtlamaları

Tarafların miktar kısıtlamarına ilişkin hak ve yükümlülükleri ile ilgili olarak, GATT 1994'ün Madde XI'inin paragraf 1'i işbu Anlaşmanın, *mutatis mutandis*, bir parçası kabul edilir ve tatbik edilir.

[1] İsviçre, ad valorem vergiler yerine ağırlık ve miktar temelinde gümrük vergiler uygulamaktadır.

MADDE 2.8

Harçlar ve Formaliteler

Tarafların harçlar ve formalitelerine ilişkin hak ve yükümlülükleri ile ilgili olarak, GATT 1994'ün Madde VIII'i işbu Anlaşmaya, *mutatis mutandis*, dahil edilir ve tatbik edilir.

MADDE 2.9

İç Vergiler ve Düzenlemeler

Tarafların iç vergiler ve düzenlemelerine ilişkin hak ve yükümlülükleri ile ilgili olarak, GATT 1994'ün Madde III'ü işbu Anlaşmaya, *mutatis mutandis*, dahil edilir ve tatbik edilir.

MADDE 2.10

Ödemeler

Taraflar arasındaki ticaret ile ilgili ödemeler ve bu tür ödemelerin alacaklının ikamet ettiği bir Tarafa yapılması, Madde 2.22'de (Ödemeler Dengesi) aksi belirtilmediği takdirde, her türlü kısıtlamadan muaf olacaktır.

MADDE 2.11

Sağlık ve Bitki Sağlığı Önlemleri

1. İşbu Anlaşmada aksi belirtilmemesi halinde, Sağlık ve Bitki Sağlığı Önlemlerininn Uygulanmasına İlişkin DTÖ Anlaşması (SBS Anlaşması) tatbik edilir ve *mutatis mutandis* bu Anlaşmaya dahil edilir ve bu Anlaşmanın bir parçası kabul edilir.

2. İthalat kontrolleri gecikmeksizin yerine getirilecektir.

3. Taraflar, iletişimi kolaylaştırmak ve bilgi değişimi sağlamak amacı ile sağlık ve bitki sağlığı alanında uzman temas noktalarının isim ve adreslerini teati edeceklerdir.

4. Bir Tarafın aldığı bir tedbirin ticarete engel getirdiğini veya getirme ihtimalinin bulunduğunu değerlendiren bir Tarafın talebi üzerine danışmalarda bulunulacaktır. Bahse konu danışmalar, karşılıklı olarak kabul edilebilir çözümler bulunması amacı ile talebin alınmasını müteakip gecikmeksizin yapılacaktır. Danışmaların Ortak Komite'de yapılmaması halinde, Ortak Komite konu hakkında bilgilendirilecektir. Çabuk bozulabilecek ürünler söz konusu olduğunda, yetkili makamlar arasındaki danışmalar

gecikmeksizin gerçekleştirilecektir. Bu tür danışmalar, üzerinde anlaşılan herhangi bir yöntem ile yapılabilecektir.[2]

5. Taraflar, bir Tarafın talebi üzerine, tüm Tarafların sağlık ve bitki sağlığı ile ilgili olarak Avrupa Birliği ile oluşturduğu düzenlemeleri işbu Anlaşmanın Taraflarına tanımaları amacı ile bu Madde hükümlerini ortaklaşa gözden geçirebilirler.

MADDE 2.12

Teknik Düzenlemeler

1. İşbu Anlaşmada aksi belirtilmedikçe, Ticarette Teknik Engellere İlişkin DTÖ Anlaşması (TTE Anlaşması) uygulanır ve *mutatis mutandis* işbu Anlaşmaya dahil edilir ve işbu Anlaşmanın bir parçası kabul edilir.

2. Taraflar, iletişimi kolaylaştırmak ve bilgi değişimi sağlamak amacı ile teknik düzenlemeler hakkında uzman temas noktalarının isim ve adreslerini teati edeceklerdir.

3. Bir Tarafın aldığı bir tedbirin ticarete engel getirdiğini veya getirme ihtimalinin bulunduğunu değerlendiren bir Tarafın talebi üzerine danışmalarda bulunulacaktır. Bahse konu danışmalar, karşılıklı olarak kabul edilebilir çözümler bulunması amacı ile talebin alınmasından itibaren 40 gün içerisinde yapılacaktır. Danışmaların Ortak Komite'de yapılmaması halinde, Ortak Komite konu hakkında bilgilendirilecektir. Bu tür danışmalar, üzerinde anlaşılan herhangi bir yöntem ile yapılabilecektir[3].

4. Tarafların ürünlerin uygunluk değerlendirmesinin karşılıklı tanınması ile ilgili hak ve yükümlülükleri Ek V'te (Ürünlerin Uygunluk Değerlendirmesi Sonuçlarının Karşılıklı Tanınması) tespit edilmiştir.

MADDE 2.13

Ticaretin Kolaylaştırılması

Ticaretin kolaylaştırılması ile ilgili hükümler Ek VI'da (Ticaretin Kolaylaştırılması) tespit edilmiştir.

---

[2] İşbu paragraf uhdesindeki danışmaların tarafların Fasıl 9 (Anlaşmazlıkların Halli) veya DTÖ Anlaşmazlıkların Halli Kural ve Usulleri Hakkındaki Mutabakat Metni'nden kaynaklanan hak ve yükümlülüklerine halel getirmeyeceği anlaşılır.

[3] İşbu paragraf uhdesindeki danışmaların tarafların Fasıl 9 (Anlaşmazlıkların Halli) veya DTÖ Anlaşmazlıkların Halli Kural ve Usulleri Hakkındaki Mutabakat Metni'nden kaynaklanan hak ve yükümlülüklerine halel getirmeyeceği anlaşılır.

MADDE 2.14

Gümrük Konularında Karşılıklı İdari Yardım

Gümrük konularında karşılıklı idari yardım ile ilgili hükümler Ek VII'de (Gümrük Konularında Karşılıklı İdari Yardım) tespit edilmiştir.

MADDE 2.15

Gümrük Konularında Alt-Komite

Gümrük Konularında Alt-Komite oluşturulmuş ve yetkileri Ek VIII'de (Gümrük Konularında Alt-Komitenin Yetkileri) tespit edilmiştir.

MADDE 2.16

Kamu İktisadi Teşebbüsleri

Tarafların kamu iktisadi teşebbüsleri ile ilgili hak ve yükümlülüklerine ilişkin olarak, GATT 1994'ün Madde XVII'si ve GATT 1994'ün Madde XVII'sinin Yorumlanmasına Dair Mutabakat uygulanır, *mutatis mutandis* işbu Anlaşmaya dahil edilir ve işbu Anlaşmanın bir parçası Kabul edilir.

MADDE 2.17

Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Önlemler

1. Tarafların sübvansyonlar ve telafi edici önlemler ile ilgili hak ve yükümlülükleri, paragraf 2'de aksinin belirtilmemesi halinde, GATT 1994'ün Madde VI ve XVI'sı ile Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Önlemlere İlişkin DTÖ Anlaşması ile yürütülür.

2. Taraflardan biri, Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Önlemlere İlişkin DTÖ Anlaşması'nın Madde 11'i uyarınca diğer bir Tarafta iddia edilen sübvansiyonun mevcudiyetini, mertebesini ve etkisini belirlemek için soruşturma başlatmadan önce, soruşturma başlatmayı değerlendiren Taraf malları soruşturmaya tabi olan Tarafı yazılı olarak bilgilendirir, Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Tedbirlere İlişkin DTÖ Anlaşması'nın Madde 13'ü uyarınca danışmalar için makul fırsat tanır ve soruna her iki tarafça kabul edilebilir bir çözüm bulunabilebilmesi için 45 gün süre tanır. Bir Tarafın talep etmesi halinde, Ortak Komite'de danışmalarda bulunulacaktır. Bahse konu 45 gün süre, bir Tarafın makamlarını soruşturmayı başlatmak üzere süratle hareket etmekten alıkoymayacaktır.

MADDE 2.18

Anti-damping

1. Tarafların anti-damping soruşturmaları ve önlemleri ile ilgili hak ve yükümlülükleri, işbu Maddede aksi belirtilmediği takdirde, GATT 1994'ün Madde VI'sı ve GATT 1994'ün Madde VI'sının Uygulanmasına Dair Anlaşma (DTÖ Anti-damping Anlaşması) ile yürütülür.

2. Taraflar, birbirlerine karşı GATT 1994'ün Madde VI'sı ve DTÖ Anti-damping Anlaşması kapsamında anti-damping süreci başlatmaktan imtina etmeye gayret edeceklerdir.

3. Taraflardan biri usulüne uygun belgelendirilmiş bir başvuru aldığında, DTÖ Anti-damping Anlaşması kapsamında bir soruşturma başlatmadan önce mallarında damping yapıldığı iddia edilen Tarafı yazılı olarak bilgilendirecektir.

4. Taraflardan biri anti-damping vergisi uygulamaya karar verdiğinde, bahse konu Taraf, damping marjından daha düşük ancak yerel sanayiye zararı ortadan kaldırmaya yetecek düşük vergiyi tespit etmek üzere "daha düşük vergi" kuralını uygulamaya teşvik edilir.

5. Taraflar, işbu Maddenin uygulanması ve Taraflar arasındaki ticarete etkileri hakkında Ortak Komite toplantılarında görüş alışverişinde bulunacaklardır.

MADDE 2.19

Genel Korunma Önlemleri

1. Tarafların genel korunma önlemlerine ilişkin hak ve yükümlülükleri GATT 1994'ün Madde XIX'u ve DTÖ Korunma Önlemleri Anlaşması ile yürütülür.

2. Bir diğer Tarafı etkileyebilecek bir soruşturmanın paragraf 1 uyarınca başlatılması halinde, soruşturmayı yapan taraf diğer Tarafı bilgilendirir ve danışmalar için yeterli fırsat tanır. Danışmalar, bir Tarafın talep etmesi halinde Ortak Komite'de yapılacaktır.

MADDE 2.20

Genel İstisnalar

Tarafların genel istisnalar ile ilgili hak ve yükümlülüklerine ilişkin olarak, GATT 1994'ün Madde XX'si uygulanır, *mutatis mutandis* işbu Anlaşmaya dahil edilir ve işbu Anlaşmanın bir parçası kabul edilir.

MADDE 2.21

Güvenlik İstisnaları

Tarafların güvenlik istisnaları ile ilgili hak ve yükümlülükleri ile ilgili olarak, GATT 1994'ün Madde XXI'i işbu Anlaşmanın, *mutatis mutandis*, bir parçası kabul edilir ve tatbik edilir.

MADDE 2.22

Ödemeler Dengesi

1. Ciddi ödemeler dengesi güçlükleri içinde veya yakın tehdidi altında olan bir Taraf, GATT 1994 çerçevesinde düzenlenen koşullara uygun olarak sınırlı bir süre için, ayırım gözetmeyen ve ödemeler dengesi durumunu iyileştirmek amacıyla gerekenin ötesine gitmeyecek kısıtlayıcı ticari tedbirler alabilir.

2. İşbu Madde kapsamında tedbir uygulayan diğer Tarafları konu hakkında derhal bilgilendirir.

FASIL 3

HİZMET TİCARETİ

MADDE 3.1

İçerik ve Kapsam

1. İşbu Fasıl, Tarafların; merkezi, bölgesel veya yerel yönetim ve makamları ile merkezi, bölgesel veya yerel yönetim ve makamları tarafından yetki verilen, devlet idaresinin dışındaki organlar tarafından alınmış, hizmet ticaretini etkileyen önlemlerine uygulanacaktır.

2. Hava taşımacılığı hizmetleri ile ilgili olarak, işbu Fasıl, GATS'ın Hava Taşımacılığı Hizmetleri Hakkında Eki'nin paragraf 3'ünde sayılanların dışında, hava trafik haklarını etkileyen önlemlere veya hava trafik haklarının kullanımı ile doğrudan bağlantılı hizmetleri etkileyen önlemlere uygulanmayacaktır. GATS'ın Hava Taşımacılığı Hizmetleri Hakkında Eki'nin paragraf 6'sında yer alan tanımlar uygulanacak, bu Fasıl'a derç edilecek ve işbu Fasıl'ın bir parçası olacaktır.

3. Madde 3.3 (En Çok Gözetilen Ulus Muamelesi), Madde 3.4 (Pazara Giriş) ve Madde 3.5 (Milli Muamele), kamu kurum ve kuruluşları tarafından, ticari amaçlı geri satış ya da ticari hizmet satışları için kullanılmamak niyeti ile kamunun amaçları doğrultusunda yapılan kamu alımlarını düzenleyen iç kanunlar, düzenlemeler veya şartlara uygulanmayacaktır.

MADDE 3.2

Tanımlar

İşbu Fasıl'ın amaçları bakımından:

(a) ***"hizmet ticareti"***

(i) bir Tarafın topraklarından diğer Tarafın topraklarına;

(ii) bir Tarafın topraklarında diğer Tarafın hizmet tüketicisine;

(iii) bir Tarafın hizmet sunucusunca diğer Tarafın topraklarında ticari varlık kurulması yolu ile;

(iv) bir Tarafın hizmet sunucusunca, o Tarafın gerçek kişilerinin varlığı yoluyla, diğer Tarafın topraklarında;

hizmet sunumu olarak tanımlanır.

(b) "hizmet" devlet yetkisinde sunulan hizmetler dışında kalan herhangi bir sektördeki herhangi bir hizmeti kapsar;

(c) "devlet yetkisinde sunulan bir hizmet" ticari amaçlı olmayan, bir veya birden fazla hizmet sunucusu ile rekabet halinde sunulmayan herhangi bir hizmeti ifade eder;

(d) "önlem" kanun, düzenleme, kural, prosedür, karar, idari işlem ya da diğer herhangi bir şekilde bir Tarafça alınan her türlü önlemi ifade eder;

(e) "hizmet sunumu" bir hizmetin üretim, dağıtım, pazarlama, satış ve teslimatını içerir;

(f) "Taraflarca alınan ve hizmet ticaretini etkileyen önlemler":

(i) bir hizmetin satın alınması, ödenmesi veya kullanımına;

(ii) bir hizmetin sunumu ile bağlantılı olarak, Taraflarca kamunun geneline sunulması gerekli hizmetlere erişim ve bunların kullanımına;

(iii) diğer bir Tarafın topraklarında hizmet sunmak amacı ile Taraflardan birinin kişilerinin, ticari varlık olarak bulunma dahil, bulunmasına;

ilişkin önlemleri içerir;

(g) "ticari varlık" hizmet sunumu amacıyla Taraflardan birinin topraklarında;

(i) bir tüzel kişiliğin kurulması, (mevcut bir tüzel kişiliğin) satın alınması veya (mevcut bir tüzel kişiliğin) sürdürülmesi; veya

(ii) bir şube ya da temsilcilik bürosu oluşturulması veya sürdürülmesi;

gibi yollar ile oluşturulan her türlü ticari ve mesleki kuruluşu ifade eder;

(h) bir hizmet "sektörü":

(i) belirli bir taahhüde atıfla, bir Tarafın Taahhüt Listesinde belirtildiği hali ile, söz konusu hizmetin bir veya daha fazla veya tüm alt sektörlerini;

(ii) aksi halde, tüm alt sektörleri ile birlikte söz konusu hizmet sektörünün tamamını

ifade eder;

(i) "diğer bir Tarafın hizmeti"

(i) diğer Tarafın topraklarından ya da topraklarında sunulan; ya da deniz taşımacılığı hizmetleri söz konusu ise, söz konusu Tarafın

kanunlarına göre tescil edilmiş deniz araçları ile veya herhangi bir deniz aracının işletilmesi ve/veya tamamının yahut bir parçasının kullanımı yolu ile söz konusu Tarafın bir kişisi tarafından sunulan hizmeti;

(ii) söz konusu Tarafın hizmet sunucuları tarafından ticari varlık ya da gerçek kişilerin varlığı yolu ile sunulan hizmeti;

ifade eder;

(j) "hizmet sunucusu" bir hizmeti sunan ya da sunmak isteyen herhangi bir kişiyi ifade eder;[4]

(k) "bir hizmetin tekel sunucusu" bir Tarafın topraklarındaki ilgili piyasada, yetkilendirilerek veya resmen kurularak yahut fiilen söz konusu hizmetin tek sunucusu olan kamu ya da özel herhangi bir kişiyi ifade eder;

(l) "hizmet tüketicisi" bir hizmeti alan ya da kullanan herhangi bir kişiyi ifade eder;

(m) "kişi" ya bir gerçek kişiyi ya da bir tüzel kişiyi ifade eder;

(n) "diğer bir Tarafın gerçek kişisi" söz konusu Tarafın mevzuatına göre söz konusu Tarafın vatandaşını ifade eder;

(o) "tüzel kişilik" yürürlükteki hukuk uyarınca usulüne uygun olarak kurulmuş veya diğer türlü teşkilatlanmış, kâr amacı güden ya da gütmeyen, özel ya da kamu kesimine ait şirket, tröst, ortaklık, ortak girişim, şahıs şirketi veya birliği de içeren, her çeşit yasal kuruluşu ifade eder;

(p) "diğer bir Tarafın tüzel kişisi":

(i) söz konusu Tarafın kanunlarına göre kurulmuş veya diğer türlü teşkilatlanmış olup, Taraflardan birinin ülkesinde esaslı ticari faaliyetlerde bulunan; ya da

(ii) bir hizmetin, ticari varlık yolu ile sunulması durumunda:

(aa) söz konusu Tarafın gerçek kişileri; veya

(bb) söz konusu Tarafın alt paragraf (p) (i) altında tanımlanan tüzel kişileri;

---

[4] Hizmetin doğrudan doğruya bir tüzel kişi tarafından değil, fakat şube veya irtibat bürosu gibi diğer ticari varlık türleri yoluyla sunulduğu veya sunulmak istendiği durumlarda, hizmet sunucusu (tüzel kişilik) bu tür bir ticari varlık yoluyla, kişbu Fasıl altında hizmet sunucularına sağlanan muameleden yine de yararlanacaktır. Bu muamele, hizmeti sunan veya sunmak isteyen ticari varlığa da uygulanacak ve hizmetin sunulduğu veya sunulmak istendiği ülke dışında yerleşik olan hizmet sunucusunun diğer birimlerine de uygulamaya gerek olmayacaktır.

tarafından sahip olunan veya kontrol edilen tüzel kişiyi ifade eder.

(q) bir tüzel kişilik:

(i) sermaye ortaklığının yüzde 50'den fazlası bir Tarafın kişilerine ait ise söz konusu Tarafın kişilerince "sahip" olunur;

(ii) yöneticilerinin çoğunluğunu atama gücü veya faaliyetlerini kanunen yönetme gücü bir Tarafın kişilerine ait ise söz konusu Tarafın kişilerince "kontrol" edilir;

(iii) kontrol ettiği veya tarafından kontrol edildiği bir başka kişiye, veya hem kendisini hem de o ferdi kontrol eden bir diğer kişiye "bağlı"dır.

(r) "dolaysız vergiler" sermayedeki değer artışından alınan vergiye ilaveten; mülkün devrinden doğan kazanç, gayrimenkul, miras ve hibe ile girişimler tarafından ödenen ücretlerin tamamı üzerinden alınan vergiler de dâhil olmak üzere, toplam gelir, toplam sermaye veya gelir ya da sermayenin unsurları üzerinden alınan bütün vergileri içerir.

MADDE 3.3

En Çok Gözetilen Ulus Muamelesi (MFN)

1. GATS'ın Madde VII'sine göre alınan önlemlere halel gelmeksizin ve Ek IX'da (MFN İstisnaları Listesi) belirtilenler haricinde, Taraflardan her biri diğer bir Tarafın hizmetlerine ve hizmet sunucularına, derhal ve şartsız olarak, anlaşmaya Taraf olmayanların benzer hizmetlerine ve hizmet sunucularına uygulanandan daha az kayırıcı olmayacak şekilde muamele edecektir.

2. Taraflardan birinin imzalamış olduğu ve GATS'ın V'inci Maddesi veya V'inci *tekrar* Maddesi çerçevesinde bildirimi yapılan diğer mevcut veya gelecekteki anlaşmalarına göre sağlanan muamele, paragraf 1'e tabi olmayacaktır.

3. Paragraf 2'ye bakılmaksızın, Taraflardan birinin paragraf 2'de atıfta bulunulan türde bir anlaşmayı imzalaması durumunda, diğer bir Tarafın talebi üzerine, bahse konu Tarafa da, söz konusu anlaşmada tanınan hakların müzakeresi için yeterli fırsatı sunacaktır.

4. İşbu Fasıl hükümleri, bir Tarafın komşu ülkelere, yerel olarak üretilen ve tüketilen hizmetlerin, sınır bölgelerindeki mübadelesini kolaylaştırmak üzere avantajlar sağlamasını engellediği şeklinde yorumlanamaz.

MADDE 3.4

Pazara Giriş

1. Madde 3.2'nin alt paragraf (a)'sında tanımlanan hizmet sunum şekilleri yolu ile pazara girişe ilişkin olarak, Taraflardan her biri diğer bir Tarafın hizmetlerine ve hizmet sunucularına Taahhüt Listesinde belirtilen ve mutabakata varılan kurallar, kısıtlar ve koşullardan daha az lehte olmayacak muamele uygulayacaktır.[5]

2. Pazara giriş ile ilgili taahhütlerin üstlenildiği sektörlerde, Ek I'de (Taahhüt Listeleri) aksi belirtilmedikçe, bir Tarafın ülkesinin bütününde veya belirli bir alt coğrafi bölgesinde benimseyemeyeceği ya da sürdüremeyeceği önlemler, aşağıdaki gibi tanımlanmıştır:

(a) hizmet sunucuların sayısına ilişkin sayısal kotalar, tekeller, münhasır hizmet sunucuları ya da ekonomik gereklilik testi şartları şeklindeki kısıtlamalar;

(b) hizmet ile ilgili işlemlerin veya varlıkların toplam değerine ilişkin sayısal kotalar veya ekonomik gereklilik testi şartları şeklindeki kısıtlamalar;

(c) hizmet faaliyetlerinin toplam sayısı üzerinde veya önceden belirlenmiş sayısal birimler cinsinden ifade edilen hizmet çıktısının toplam miktarı üzerinde kotalar veya ekonomik gereklilik testi şartları şeklindeki kısıtlamalar;[6]

(d) belirli bir hizmet sektöründe istihdam edilebilen veya bir hizmet sunucusunun istihdam edebileceği ve belirli bir hizmetin arzı için gerekli olan ve bu hizmet arzıyla doğrudan bağlantılı olan gerçek kişilerin toplam sayısı üzerinde sayısal kotalar veya gereklilik testi şartları şeklindeki kısıtlamalar;

(e) bir hizmet sunucusunun hizmet sunabilmesi için belirli hukuki yapıları veya ortak girişim olmayı zorunlu tutan veya bu hususta kısıtlamalar getiren önlemler; ve

(f) yabancı sermaye katılımıyla ilgili olarak azami oransal sermaye kısıtları getiren ya da bireysel veya toplam yatırımın miktarını sınırlayan kısıtlamalar.

MADDE 3.5

Milli Muamele

1. Taahhüt listesinde kayda geçirilen sektörlerde, ve belirtilen tüm koşullar ve yeterlilik şartlarına tabi olmak kaydıyla, Taraflardan her biri, diğer bir Tarafın

---

[5] Eğer bir Taraf, Madde 3.2 (Tanımlar) alt paragraf (a) (i) kapsamında belirtildiği şekilde gerçekleşen hizmet sunumuna ilişkin pazara giriş taahhüdü üstlendi ise ve sınır ötesi sermaye hareketi hizmetin asli bir parçasını oluşturuyor ise, bu takdirde söz konusu Taraf, bahsi geçen sermaye hareketine izin vermeyi de taahhüt eder. Eğer bir Taraf, Madde 3.2 (Tanımlar) alt paragraf (a) (iii) kapsamında belirtildiği şekilde gerçekleşen hizmet sunumuna ilişkin pazara giriş taahhüdü üstlendi ise, bu takdirde söz konusu Taraf, ülkesine yapılacak ilgili sermaye transferlerine izin vermeyi de taahhüt eder.

[6] Bu alt paragraf, bir Tarafın hizmet sunumu için girdiden kısıtlamasına ilişkin önlemlerini kapsamaz.

hizmetlerine ve hizmet sunucularına, hizmet sunumunu etkileyen tüm önlemlerle ilgili olarak, kendi benzer hizmetlerine ve hizmet sunucularına uyguladığından daha az lehte olmayacak muamele uygulayacaktır.[7]

2. Bir Taraf, paragraf 1'de yer alan yükümlülüğü diğer bir tarafın hizmetlerine ve hizmet sunucularına, kendi hizmetleri ve hizmet sunucularına uyguladığına kıyasla ya resmi olarak birebir aynı muameleyi ya da resmi olarak farklı muameleyi uygulayarak yerine getirebilir.

3. Resmi olarak birebir aynı ya da farklı muamele, rekabet şartlarını bir Tarafın hizmetleri veya hizmet sunucuları için diğer tarafın benzer hizmetleri ve hizmet sağlayıcılarına kıyasla lehte değiştirdiği takdirde, daha az lehte sayılır.

MADDE 3.6

İlave Taahhütler

Taraflar; yeterlilik şartları, standartlar ve yetkilendirme hususları dahil, hizmet ticaretini etkileyen ve Madde 3.4 (Pazara Giriş) ya da Madde 3.5'e (Milli Muamele) göre listelemeye tabi olmayan önlemlere ilişkin taahhütleri müzakere edebilirler. Bu taahhütler bir Tarafın Taahhüt Listesine kaydedilir.

MADDE 3.7

Ulusal Düzenlemeler

1. Taraflardan her biri, hizmet ticaretini etkileyen genel uygulamaya yönelik tüm önlemlerinin makul, nesnel ve tarafsız bir şekilde idare edilmesini temin edecektir.

2. Taraflardan her biri, uygulanabilir olduğu anda diğer bir Tarafın zarar görmüş bir hizmet sunucusunun talebine istinaden, hizmet ticaretini etkileyen idari kararların, hızlı bir şekilde gözden geçirilmesini ve gerektiği durumlarda, zararın telafisine yönelik uygun çözümler geliştirilmesini teminen, adli, tahkime ilişkin veya idari mahkemeler ya da usulleri tesis edecek veya bunların devamını sağlayacaktır. Bahse konu usuller, idari kararı veren yetkili makamdan bağımsız değil ise, söz konusu Taraf, usullerin bilfiil nesnel ve tarafsız bir gözden geçirmeye tabi olacağını temin edecektir.

3. Bir hizmetin sunumu için bir Tarafın yetkilendirmenin gerektiği hallerde, ilgili Tarafın yetkili makamları, söz konusu Tarafın kanunları ve düzenlemeleri çerçevesinde tamamlanmış olduğu değerlendirilen bir başvurunun iletilmesinden makul bir süre sonra, başvuru sahibini başvuruya ilişkin karar konusunda bilgilendirecektir. Başvuru sahibinin talebi üzerine, söz konusu Tarafın yetkili makamları, gereksiz gecikme olmaksızın başvurunun durumu hakkında bilgi verecektir.

---

[7] İşbu madde kapsamında üstlenilen taahhütler, herhangi bir Tarafın ilgili hizmet veya hizmet sunucularının yabancı kaynaklardan doğan rekabete ilişkin dezavantajlarını telafi etmesini gerektireceği şeklinde yorumlanamaz.

4. Taraflardan her biri, tüm hizmet sektörlerinde yetki belgesi verme şartları ve prosedürleri ile yeterlilik şartları ve prosedürleri ve teknik standartların, yetkinlik ve hizmet sunma kabiliyeti gibi nesnel ve şeffaf kriterlere dayanmasını temin edecektir.

5. Ortak Komite, yeterlilik şartları ve prosedürleri ile yetki belgesi verme şartları ve usulleri ve teknik standartlara ilişkin önlemlerin hizmet ticaretine gereksiz engeller getirmeyeceğini temin etmek niyeti ile, GATS'ın Madde VI'sının paragraf 4'ü çerçevesinde DTÖ'de geliştirilecek her türlü disiplini, işbu Anlaşmaya derç etmeyi amaçlayan bir karar alacaktır. Taraflar, topluca ya da ikili olarak, daha ileri düzeyde disiplinler de geliştirebilirler.

6. (a) Bir Taraf, taahhüt üstlendiği sektörlerde, paragraf 5 uyarınca DTÖ disiplinlerini derç eden kararın ve eğer Taraflarca mutabık kalınmışsa, topluca veya ikili olarak paragraf 5 uyarınca geliştirilen disiplinlerin yürürlüğe gireceği zamana kadar, yeterlilik şartları ve usulleri, teknik standartlar ile yetki belgesi verme şartları ve usulleri; bahse konu taahhütleri boşa çıkarmak ya da seviyesini düşürmek üzere,

(i) hizmetin kalitesini temin etmek için gerekli olandan daha fazla yük getirecek; veya

(ii) yetki belgesi verme prosedürleri söz konusu olduğunda, anılan prosedürlerin kendisinin hizmet sunumu önünde bir engel yaratacak

şekilde uygulamayacaktır.

(b) Bir Tarafın, alt paragraf (a)'daki yükümlülüğü yerine getirdiğini tespit etmek için, ilgili uluslararası örgütlerin[8] geliştirdiği ve söz konusu Tarafın uyguladığı uluslararası standartlar dikkate alınacaktır.

7. Taraflardan her biri diğer bir Tarafın meslek mensuplarının yetkinliklerini tahkik etmek için gerekli usulleri oluşturacaklardır.

MADDE 3.8

Tanıma

1. Taraflardan her biri, hizmet sunucuların, yetkilendirilmesi, ruhsatlandırılması veya sertifikalandırılmasına ilişkin standartları ve kriterleri karşılamaları kapsamında, diğer bir Tarafta alınan eğitimin veya edinilen deneyimin, karşılanan koşullar, ya da alınan ruhsatların veya sertifikaların tanınmasına yönelik söz konusu Tarafın taleplerini dikkate alacaktır. Bu tanıma, talep eden tarafla bir anlaşmaya ya da bir düzenlemeye dayandırılabilir ya da, bağımsız olarak gerçekleştirilebilir.

2. Bir Tarafın, bir anlaşma veya düzenleme yolu ile, anlaşmaya Taraf olmayan bir ülkede alınan eğitimi veya edinilen deneyimi, karşılanan koşulları, ya da alınan

[8] "ilgili uluslararası örgütler" terimi üyeliği en azından tüm Tarafların ilgili organlarına açık olan uluslararası organları ifade eder.

ruhsatları veya sertifikaları tanıması halinde, söz konusu Taraf, mevcut ya da gelecekteki, söz konusu anlaşma veya düzenlemeye taraf olmak amacı ile müzakere edebilmesi ya da benzer başka bir anlaşma veya düzenlemeyi kendisi ile müzakere edebilmesi için, diğer bir Tarafa da gerekli imkanı sağlayacaktır. Bir Tarafın bağımsız olarak tanımayı gerçekleştirdiği durumda, söz konusu Taraf, diğer Tarafın, ülkesinde alınan eğitimin veya edinilen deneyimin, karşılanan koşulların, ya da alınan ruhsatların veya sertifikaların da tanınabileceğini kanıtlaması için yeterli imkanı sağlayacaktır.

3. Söz konusu anlaşma ya da düzenleme veya bağımsız tanıma, başta GATS'ın Madde VII'sinin paragraf 3'ü olmak üzere, DTÖ Anlaşmasının ilgili hükümleri ile uyumlu olacaktır.

MADDE 3.9

Gerçek Kişilerin Dolaşımı

1. İşbu Madde, bir hizmetin sunumu bakımından, bir Tarafın hizmet sunucuları olan gerçek kişiler ile bir Tarafın hizmet sunucusu tarafından istihdam edilen bir Tarafın gerçek kişilerini etkileyen önlemlere uygulanır.

2. İşbu Fasıl, bir Tarafın istihdam pazarına girmek isteyen gerçek kişileri etkileyen önlemlere veya vatandaşlık, ikamet veya sürekli istihdam ile ilgili önlemlere uygulanmayacaktır.

3. Bir taahhüt ile kapsanan gerçek kişilerin, söz konusu taahhütte belirtilen kurallara uygun şekilde hizmet sunumuna izin verilecektir.

4. İşbu Fasıl, bir Tarafın aldığı önlemlerin, belirli bir taahhütten kaynaklanan herhangi bir Tarafın menfaatlerine zarar vermek veya bunları boşa çıkarmak amacıyla uygulanmaması koşuluyla, bir Tarafı, sınır bütünlüğünü korumak için veya gerçek kişilerin sınırlarından düzenli bir şekilde geçişini sağlamak amacıyla uygulanan gerekli önlemler dahil, diğer bir Tarafın gerçek kişilerinin topraklarına girişini veya topraklarında geçici kalışını düzenleyen önlemler almaktan alıkoymayacaktır. [9]

MADDE 3.10

Şeffaflık

1. Taraflardan her biri, işbu Fasıl ile ilgili olan veya işbu Fasıl'ın işleyişini etkileyen genel uygulamaya ilişkin tüm önlemleri, süratle ve olağanüstü durumlar hariç, en geç yürürlüğe girmeleri ile birlikte yayınlayacaktır. Bir Tarafın imzacı olduğu, hizmet ticaretini etkileyen veya hizmet ticaretiyle ilgili olan uluslararası anlaşmalar da yayınlanacaktır.

2. Paragraf 1'de bahsi geçen yayınlamanın mümkün olmadığı durumlarda, yayınlanacak bilgi başka şekillerde kamuya açık hale getirilecektir.

[9] Tek başına, gerçek kişilerden vize alınmalarını talep etmek, bir taahhüde ilişkin haklara halel getireceği şeklinde yorumlanmayacaktır.

3. İşbu Fasılda yer alan hiçbir husus, herhangi bir Tarafın, açıklanması halinde kanuni uygulamayı engelleyebilecek veya açıklanması kamu menfaatine aykırı ya da belli kamu işletmelerinin ya da belli özel işletmelerin meşru ticari menfaatlerine halel getirebilecek olan gizli bilgiyi açıklamasını gerektirmeyecektir.

MADDE 3.11

Tekeller ve Münhasır Hizmet Sunucuları

1. Taraflardan her biri, kendi ülkesinde tekel konumunda bulunan hizmet sunucusunun, tekel olarak sunduğu hizmet ile ilgili piyasada, söz konusu Tarafın Madde 3.3 (En Çok Gözetilen Ulus) altındaki yükümlülükleri ve taahhütlerine aykırı biçimde hareket etmemesini sağlayacaktır.

2. Bir Tarafın tekel konumundaki hizmet sunucusunun, tekel haklarının kapsamı dışında kalan ve söz konusu Tarafın taahhütlerine konu olan bir hizmet sunumunda, doğrudan doğruya veya bağlı bir şirket yoluyla rekabet ettiği yerlerde; söz konusu Taraf, bahse konu hizmet sunucusunun tekel pozisyonunu kendi ülkesinde bahse konu taahhütlere aykırı bir biçimde hareket etmek için kötüye kullanmayacağını temin edecektir.

3. İşbu Madde hükümleri, bir Tarafın, resmi olarak veya fiilen:

(a) az sayıda hizmet sunucusunu yetkilendirdiği veya kurduğu; ve

(b) topraklarındaki hizmet sunucuları arasında rekabeti önemli ölçüde önlediği

durumlarda, münhasır hizmet sunucuları için de uygulanacaktır.

MADDE 3.12

Ticari Teammüller

1. Taraflar, Madde 3.11 (Tekeller ve Münhasır Hizmet Sunucuları) kapsamı dışında kalan, hizmet sunucuların bazı ticari teammüllerinin rekabeti ve dolayısıyla hizmet ticaretini kısıtlayabileceğinin farkındadırlar.

2. Taraflardan her biri, diğer bir Tarafın talebiyle, paragraf 1'de belirtilen teammüllerin bertaraf edilebilmesi niyetiyle müzakerelere başlayacaktır. Talepte bulunulan Taraf, böyle bir talebe tam ve olumlu ilgi gösterecek ve bu taleple ilgili hususlarda gizliliği olmayan kamuya açık bilginin paylaşılması yolu ile işbirliğinde bulunacaktır. Talepte bulunulan Taraf ayrıca, kendi iç kanun ve yönetmeliklerine tabi olmak ve talep eden Taraf ile gizliliğin korunması hususunda sağlanacak tatmin edici bir mutabakata bağlı olmak kaydıyla, elindeki diğer bilgileri de talep eden Tarafa iletecektir.

MADDE 3.13

Ödemeler ve Transferler

1. Madde 3.14 (Ödemeler Dengesini Korumaya Yönelik Kısıtlamalar) kapsamında öngörülen koşullar hariç olmak üzere, bir Taraf, diğer bir Taraf ile cari işlemleri için uluslararası transfer ve ödemelere kısıtlama uygulamayacaktır.

2. Madde 3.14 (Ödemeler Dengesini Korumaya Yönelik Kısıtlamalar) kapsamındaki ya da IMF'nin talebi ile gerçekleştirilen kısıtlamalar hariç, sermaye hareketlerine yönelik taahhütlerine aykırı kısıtlamalar getirmemek kaydı ile, işbu Fasılda yer alan hiç bir husus, Tarafların Uluslararası Para Fonu (IMF) Anlaşması hükümleri kapsamındaki, söz konusu Anlaşmanın maddeleri ile uyumlu kambiyo uygulamaları dahil, hak ve yükümlülüklerini etkilemeyecektir.

MADDE 3.14

Ödemeler Dengesini Korumaya Yönelik Kısıtlamalar

1. Taraflar, ödemeler dengesini korumaya yönelik kısıtlamalar uygulamaktan imtina etmeye çalışacaktır.

2. Bir Tarafın, GATS'ın Madde XII'si kapsamında ve söz konusu madde ile uyumlu olarak uyguladığı veya sürdürdüğü tüm kısıtlamalar işbu Fasıl altında uygulanacaktır.

3. Bahse konu kısıtlamalar uygulayan ya da sürdüren bir Taraf, derhal Ortak Komite'ye bildirimde bulunacaktır.

MADDE 3.15

Sübvansiyonlar

1. Diğer bir Tarafın sübvansiyonundan olumsuz etkilendiğini değerlendiren bir Taraf, bu hususa özel olarak söz konusu Taraf ile danışma talebinde bulunabilir. Talebe muhatap Taraf bahse konu danışmalara dahil olacaktır.[10]

2. Taraflar, işbu Fasıla derç edilmesi niyeti ile, GATS'ın Madde XV'i kapsamında mutabakata varılacak tüm disiplinleri gözden geçireceklerdir.

[10] Paragraf 1'e göre yürütülecek işlemlerin, Tarafların Fasıl 9 (Anlaşmazlıkların Halli) ya da DTÖ Anlaşmazlıkların Halli Mutabakat Metni (ATHMM) kapsamındaki hak ve yükümlülüklerine halel getirmeyeceği anlaşılmaktadır.

MADDE 3.16

Genel İstisnalar

Benzer koşulların hâkim olduğu ülkeler arasında keyfi ve yersiz bir ayrımcılık yapmamak veya hizmet ticaretine gizli engel oluşturmamak kaydı ile, işbu Fasılda yer alan hiçbir husus bir Tarafın:

(a) kamu ahlakının korunması veya kamu düzeninin sürdürülmesi için gerekli olan;[11]

(b) insan, hayvan veya bitki hayatının veya sağlığının korunması için gerekli olan;

(c) işbu Fasıl hükümlerine aykırı olmayan ve:

(i) hileli ve aldatıcı uygulamaların önlenmesi veya bir hizmet sözleşmesinden kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmemesi sonucu oluşan etkilerle mücadele;

(ii) kişisel verilerin işlenmesi ve yayımlanması ilgili olarak bireylerin mahremiyetinin korunması ve bireysel kayıtların ve hesapların gizliliğinin korunması;

(iii) güvenlik;

ile ilgili olanlar dahil kanun veya düzenlemelerine uyum sağlamak için gerekli olan;

(d) muameledeki farklılık, diğer Tarafların hizmetleri ve hizmet sunucularına ilişkin dolaysız vergilerin adil ve etkin[12] bir şekilde toplanması veya

---

[11] Kamu düzenine ilişkin istisna hükmüne yalnızca toplumun temel çıkarlarına yönelik hakiki ve yeteri kadar ciddi bir tehdit olduğunda başvurulabilir.

[12] Dolaysız vergilerin adil ve etkin bir şekilde toplanması veya uygulanmasına yönelik önlemler, bir Tarafın vergi sistemi çerçevesinde aldığı:
(a) yerleşik olmayanların vergi yükümlülüklerinin, söz konusu Tarafın ülkesinde bulunan veya kaynağı söz konusu Tarafın ülkesindeki faaliyetler/mallar olan vergilendirilebilir kalemlere göre belirlendiği göz önüne alınarak yerleşik olmayan hizmet sunuculara uygulanan; veya
(b) vergilerin söz konusu Taraf ülkesinde toplanmasını sağlamak amacıyla, yerleşik olmayanlara uygulanan; veya
(c) vergi kaçakçılığının önlenmesi amacıyla, yerleşik olan veya olmayanlara uygulanan, uyum önlemlerini de içeren; veya
(d) kaynağı söz konusu Tarafın topraklarındaki faaliyetler/mallar olan vergilerin uygulanmasını veya toplanmasını sağlamak amacıyla diğer Tarafın topraklarında veya topraklarından sunulan hizmetlerin tüketicilerine uygulanan; veya
(e) aralarındaki vergi matrahı farklılığını göz önünde bulundurarak, dünya çapında vergilendirilebilir kalemler üzerindeki vergiye tabi olan hizmet sunucularını diğer hizmet sunucularından ayıran; veya
(f) o Tarafın vergi matrahını korumak amacıyla, yerleşik kişi veya şubelerin veya ilgili kişiler ya da aynı kişiye ait şubeler arasındaki gelir, kâr, kazanç, zarar, indirim veya alacakları belirleyen, dağıtan veya paylaştıran;
önlemleri içerir.

uygulanmasını sağlama amacından kaynaklanıyorsa, Madde 3.15 (Milli Muamele)'e aykırı olan;

(e) muameledeki farklılık, bir çifte vergilendirmenin önlenmesi anlaşmasından veya Tarafı bağlayan diğer uluslararası anlaşma ve düzenlemelerin çifte vergilendirmenin önlenmesine ilişkin hükümlerinden kaynaklanıyor ise, Madde 3.3 (En Çok Gözetilen Ulus Muamelesi)'e aykırı olan

önlemleri almasına veya uygulamasına engel olacak şekilde yorumlanmayacaktır.

MADDE 3.17

Güvenlik İstisnaları

İşbu Fasılda yer alan hiçbir husus:

(a) bir Tarafın, açıklanmasının, asli güvenlik menfaatlerine aykırı olduğunu değerlendirdiği bir bilgiyi sunması gerektiği; veya

(b) bir Tarafın asli güvenlik menfaatlerini korumak için gerekli gördüğü eylemlerde bulunmasını engelleyecek;:

(i) bir askeri kuruluşun tedariki amacıyla doğrudan veya dolaylı olarak sunulan hizmetler ile ilgili;

(ii) parçalanabilen ve parlayabilen maddelerle veya bunlardan türetilen maddelerle ilgili;

(iii) savaş zamanında ya da uluslararası ilişkilerdeki diğer olağanüstü durumlarda alınan; veya

(c) uluslararası barış ve güvenliğin muhafazası amacı ile Birleşmiş Milletler Sözleşmesi kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmeye yönelik eylemlerde bulunmasını engelleyecek

şekilde yorumlanamaz.

MADDE 3.18

Taahhüt Listeleri

1. Taraflardan her biri, Madde 3.4 (Pazara Giriş), Madde 3.5 (Milli Muamele) ve Madde 3.6 (İlave Taahhütler) kapsamında üstlendiği taahhütleri bir Listede düzenleyecektir. Söz konusu taahhütlerin üstlenildiği sektörlerde, her bir Listede:

İşbu Maddenin paragraf (d)'indeki ve bu dipnottaki vergi(ler)im veya kavramları, önlemi alan Tarafın iç kanun ve düzenlemeleri kapsamındaki vergi tanım ve kavramlarına veya benzer ya da eş tanım ve kavramlara göre belirlenmelidir.

(a) pazara girişe ilişkin kurallar, kısıtlar ve şartlar;

(b) milli muameleye ilişkin şartlar ve yeterlilikler;

(c) Madde 3.6 (İlave Taahhütler) kapsamında üstlenilen ilave taahhütler; ve

(d) uygun olduğu yerde, bu taahhütlerin yürürlüğe girme tarihi ile uygulanmasına ilişkin zaman dilimi,

yer alacaktır.

2. Madde 3.4 (Pazara Giriş) ve Madde 3.5'e (Milli Muamele) aynı anda aykırı olan önlemler, GATS'ın Madde XX'sinin paragraf 2'sine tabidir.

3. Tarafların Taahhüt Listeleri Ek XII (Taahhüt Listeleri) kapsamında düzenlenir.

MADDE 3.19

Taahhüt Listelerinde Değişiklik Yapılması

Taraflar, bir Tarafın yazılı talebine istinaden, talep eden tarafın Taahhüt Listesinde yer alan bir taahhüdünü geri çekmesini veya taahhüdündeki herhangi bir değişikliği değerlendirmek üzere, danışmalarda bulunacaklardır. Danışmalar talepten itibaren üç ay içerisinde gerçekleştirilecektir. Söz konusu danışmalarda, Taraflar, ticaret açısından, danışma öncesi duruma göre Taahhüt Listelerinde belirtilenden daha az lehte olmayacak şekilde, karşılıklı avantaj sunan taahhütlerin genel seviyesini korumayı amaçlayacaklardır. Taahhüt Listelerindeki değişiklikler, Madde 8.1 (Ortak Komite) ve Madde 10.1'de (Tadilatlar) düzenlenen usüllere tabidir.

MADDE 3.20

Gözden Geçirme

Taraflar, on yıllık süre içerisinde geriye kalan ayrımcılık unsurlarının önemli ölçüde bertaraf edilebilmesi başta olmak üzere, kendi aralarında hizmet ticaretini daha ileri düzeyde serbestleştirme amacı ile, her türlü tek taraflı serbestleştirme ve DTÖ nezdinde devam eden çalışmaları da dikkate alarak, Taahhüt Listelerini ve MFN İstisnaları Listelerini, en az üç yılda bir ya da mutabakata varılır ise daha sık süreler ile gözden geçireceklerdir. İlk gözden geçirme işbu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten sonra en geç beş yıl içerisinde gerçekleştirilecektir.

MADDE 3.21

Ekler

Aşağıda belirtilen Ekler işbu Fasılın ayrılmaz bir parçasıdır:

(a) Ek IX (MFN İstisnaları Listesi);

(b) Ek X (Hizmet Sunucuların Yeterliliklerinin Tanınması);

(c) Ek XI (Gerçek Kişilerin Hareketliliği);

(d) Ek XII (Taahhüt Listeleri);

(e) Ek XIII (Elektronik Ticaret);

(f) Ek XIV (Telekomünikasyon Hizmetleri);

(g) Ek XV (Ortak Yapımlar).

(h) Ek XVI (Mali Hizmetler);

(i) Ek XVII (Sağlık Hizmetleri);

(j) Ek XVIII (Turizm and Seyahat Hizmetleri); ve

(k) Ek XIX (Uluslararası Karayolu Taşımacılığı ve Lojistik Hizmetleri)

FASIL 4

FİKRİ MÜLKİYETİN KORUNMASI

MADDE 4

Fikri Mülkiyetin Korunması

1. Taraflar, işbu Fasıl, Ek XX (Fikri Mülkiyetin Korunması) ve söz konusu Ekte belirtilen uluslararası anlaşmalar hükümlerince, fikri mülkiyet haklarına yeterli, etkin ve ayırım gözetmeksizin korunma sağlayacaklar ve bu hakların uygulanmasının, taklit ve korsan dahil olmak üzere, ihlaline karşı önlemleri temin edeceklerdir.

2. Taraflar, birbirlerinin uyruklarına kendi uyruklarına sağladığından daha az lehte olmayacak muameleyi sağlayacaklardır. Bu yükümlülükten muafiyetler DTÖ Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Anlaşması (TRIPS Anlaşması) Madde 3 ve 5 hükümleri esası ile uyumlu olmalıdır.

3. Taraflar birbirleri uyruklarına taraf olmayanın uyruklarına sağladığından daha az lehte olmayacak muameleyi sağlayacaklardır. Bu yükümlülükten muafiyetler TRIPS Anlaşması ile, özellikle de 4 ve 5'inci Maddeler hükümleri esası ile uyumlu olmalıdır.

4. Ortak Komite, bir Tarafın talebi üzerine işbu Fasıl ve Ek XX (Fikri Mülkiyetin Korunması) hükümlerini koruma seviyelerini daha da yükseltmek ve fiili fikri mülkiyet hakları koruma düzeylerinden kaynaklanan ticaret sapmalarını önlemek veya gidermek amacı ile gözden geçirecektir.

5. Ortak Komite, fikri mülkiyet haklarının uygulanmasını izleyecektir. Fikri mülkiyet hakları ile ilgili herhangi bir konuda, bir Tarafın talebi üzerine Ortak Komite'de danışmalar gerçekleştirilecektir.

FASIL 5

KAMU ALIMLARI

MADDE 5

Kamu Alımları

1. Taraflar, birbirlerinin kamu alımları kanun, yönetmelik ve anlaşmaları hakkında karşılıklı anlayışlarını, kamu alımları pazarlarını ayırım gözetmeme ve karşılıklık esasında kademeli olarak serbestleştirmek amacıyla geliştireceklerdir.

2. Her bir Taraf, kamu ihale pazarlarına tesir edebilecek kanunlarını yayımlayacak ve genel uygulamaya matuf yönetmelik ve idari kuralların yanı sıra taraf oldukları uluslararası anlaşmaları kamuya açık hale getirecektir. Her bir Taraf, bu konulardaki özel soruları cevaplandıracak ve talep edilmesi halinde diğer bir Tarafa bilgi sağlayacaktır.

3. Taraflar, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra üç yıl içerisinde, DTÖ çerçevesinde ve taraf olmayanlar ile serbest ticaret ilişkileri de dahil olmak üzere, uluslararası ekonomik ilişkilerdeki gelişmeler ışığında işbu Maddeyi Ortak Komite'de gözden geçirecek ve işbu Anlaşma kapsamındaki işbirliklerini geliştirme ve derinleştirme imkanını araştıracaklardır. Taraflar, ilk gözden geçirme sonrasında Ortak Komite toplantılarında düzenli olarak değerlendirmelerde bulunacaklardır.

FASIL 6

REKABET

MADDE 6.1

Teşebbüslere İlişkin Rekabet Kuralları

1. Teşebbüslerin aşağıda sıralanan uygulamaları Taraflar arasındaki ticareti etkilediği sürece işbu Anlaşmanın düzgün işleyişi ile bağdaşmamaktadır:

a) rekabeti kısıtlama veya bozma amacı veya etkisi bulunan teşebbüsler arası anlaşmalar ve uyumlu eylemler, teşebbüs birlikleri tarafından alınan kararlar;

b) bir veya daha fazla teşebbüsün Taraflardan birinin topraklarının bütününde veya önemli bir kısmında hakim durumu kötüye kullanımı; veya

c) Taraflarda geçerli rekabet kanunları ve yönetmelikleri uyarınca rekabet karşıtı olduğu değerlendirilen teşebbüsler arası yoğunlaşmalar.

2. Paragraf 1, belirli kamu görevlerinin hukuken veya fiilen uygulanmasına engel teşkil etmediği sürece kamu teşebbüslerinin faaliyetlerine ve Tarafların özel veya münhasır haklar tanıdığı teşebbüslere de uygulanır.

3. Her bir Taraf, rekabet kanunlarını paragraf 1'de özetlenen rekabet karşıtı uygulamaları kaldırmak amacıyla tatbik etmeyi taahhüt eder.

4. Paragraf 1 ve 2 hükümleri teşebbüsler için doğrudan yükümlülükler doğuracak şekilde yorumlanmayacaktır.

MADDE 6.2

İşbirliği ve Danışmalar

1. Taraflar, rekabet kanunun etkin tatbikini daha ileri seviyeye yükseltmek ve işbu Anlaşmanın amaçlarının yerine getirilmesi için yetkili kurumlar arasında işbirliği ve eşgüdümün önemini dikkate alırlar.

2. İlgili Taraflar, Madde 6.1'de (Teşebbüslere İlişkin Rekabet Kuralları) özetlenen rekabet karşıtı uygulamalara yaklaşımlarında bahse konu uygulamaların ticaret üzerindeki olumsuz etkilerini sona erdirmek üzere işbirliği yapacaklar ve danışmalarda bulunacaklardır.

3. İşbirliği, Taraflarda mevcut ilgili bilgilerin değişimini kapsayabilir. Hiç bir Taraf, iç hukuk ve yönetmeliklerine göre gizli olan bilgileri paylaşmaya mecbur edilmeyecektir.

4. Taraflardan biri, belirli bir uygulamanın Madde 6.1'in (Teşebbüslere İlişkin Rekabet Kuralları) paragraf 1 ve 2'si anlamında ticareti etkilemeye devam ettiğini değerlendirmesi halinde, paragraf 2 uyarınca yapılacak işbirliği veya danışmalar sonrasında Ortak Komite'de danışma talep edebilir. İlgili Taraflar, konunun incelenmesi için gerekli olan tüm yardımı Ortak Komite'ye sağlarlar ve; uygun olduğu yerde, itiraz edilen uygulamayı ortadan kaldırılar. Söz konusu Tarafın itiraz edilen uygulamaya Ortak Komite tarafından belirlenen süre içerisinde son vermemesi veya konunun Ortak Komite'ye intikalini takiben 60 gün tamamlandıktan sonra, uygulamaya itiraz eden Taraf söz konusu uygulamadan kaynaklanan güçlükleri gidermek üzere uygun tedbirleri alabilir. Bu gibi durumlarda, işbu Anlaşmanın işleyişine en az zarar verecek tedbirlere öncelik verilecektir.

5. Hiçbir Taraf, işbu Fasıl kapsamında ortaya çıkan herhangi bir husus için paragraf 1 ila 3'e uygun olarak danışma hakkı saklı kalmak koşuluyla, işbu Anlaşma kapsamında anlaşmazlıkların halline başvuramayacaktır.

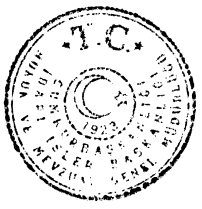

FASIL 7

TİCARET VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

MADDE 7.1

İçerik ve Amaçlar

1. Taraflar, Birleşmiş Milletler İnsan Çevresi Konferansı'nın 1972 tarihli bildirgesi, 1992 tarihli Çevre ve Kalkınmaya Dair Rio Bildirgesi, 1992 tarihli Çevre ve Kalkınmaya Dair Gündem 21, 1998 tarihli Çalışmaya İlişkin Temel İlkeler ve Haklar ILO Bildirgesi ve Ardıl Düzenlemeler, 2002 tarihli Sürdürülebilir Kalkınma İçin Johannesburg Uygulama Planı, 2006 tarihli BM Ekonomik ve Sosyal Konseyi'nin Tam İstihdam ve İnsana Yakışır İş Hakkında Bakanlar Bildirgesi, 2008 tarihli Adil Bir Küreselleşme İçin Sosyal Adalet ILO Bildirgesi, 2012 tarihli Rio+20 "Arzu Ettiğimiz Gelecek" Sonuç Belgesi ve 2015 tarihli BM Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi sonuç belgesi: "Dünyamızı Dönüştürmek: 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi"ni hatırda tutarlar .

2. Taraflar, ekonomik kalkınma, sosyal kalkınma ve çevre korumanın sürdürülebilir kalkınmanın birbirine bağlı ve karşılıklı destekleyici unsurları olduğunu kabul ederler. Taraflar, ticaretle ilgili çalışma ve çevre konularında işbirliğinden sağlanacak faydanın ticaret ve sürdürülebilir kalkınma için küresel yaklaşımın bir parçası olduğu hususunun altını çizerler.

3. Taraflar, uluslararası ticaretin sürdürülebilir kalkınma amacına katkıda bulunacak şekilde geliştirilmesi ve bu amacın Taraflar arasındaki ticari ilişkiler ile bütünleştirilmesi ve yansıtılmasını sağlamaya olan bağlılıklarını yeniden teyit ederler.

4. İşbu Fasıl hükümleri korumacı ticari amaçlar için kullanılamaz.

MADDE 7.2

Kapsam

İşbu Fasıl hükümleri, aksi belirtilmediği sürece Tarafların kabul ettiği veya sürdürdüğü ticaret ile bağlantılı çalışma[13] ve çevresel konulardaki tedbirlere uygulanacaktır.

[13] İşbu Fasılda atıfta bulunulan çalışma; ILO'da kabul edilen İnsana Yakışır İş Gündemi ile bağlantılı konuları da içerir.

MADDE 7.3

Düzenleme Yapma Hakkı ve Koruma Düzeyleri

1. Tarflar, her bir Tarafın işbu Anlaşma hükümlerine tabi olarak, kendi çevre ve işgücü koruma düzeylerini oluşturma ve iç kanun, yönetmelik ve politikalarını buna göre çıkarma veya değiştirme hakkını hatırda tutarak, iç kanun, yönetmelik, politika ve uygulamalarını Madde 7.5 (Uluslararası Çalışma Standartları ve Anlaşmaları) ve Madde 7.6 (Çok Taraflı Çevresel Anlaşmaları ve Çevresel İlkeler)'te atıfta bulunulan standartlar, ilkeler ve anlaşmalar ile uyumlu olarak yüksek düzeyli çevre ve işgücü koruması sağlamasını temin ve teşşvik etmeye gayret edecekler ve bahse konu iç kanun, yönetmelik ve politikaları daha ileriye götürmek için çaba göstereceklerdir.

2. Taraflar, birbirleri arasındaki Ticaret ve yatırımları etkileyen çevre ve çalışma şartlarıyla ilgili tedbirleri hazırlarken ve uygularken bilimsel, teknik ve diğer ilgili bilgiler ile konu ile alakalı uluslararası standart, kılavuz ve tavsiyelerin göz önünde bulundurulmasının önemini kabul ederler.

MADDE 7.4

Kanunların, Yönetmeliklerin veya Standartların Uygulama ve Yerine Getirilmesinde Koruma Düzeylerinin İdamesi

1. Bir Taraf, Taraflar arasındaki ticaret ve yatırımları etkileyen çevre ve çalışma ile ilgili kanun, yönetmelik ve standartların etkin bir şekilde yerine getirilmesinden imtina etmeyecektir.

2. Bir Taraf, Madde 7.3 hükümlerine tabi olarak aşağıdaki hususlardan kaçınacaktır:

(a) iç kanun, yönetmelik ve standartlarının sağladığı çevre veya işgücü koruma düzeylerini sadece bir diğer Taraftan yatırımları teşvik etmek veya kendi ülkesindeki üretici veya hizmet sağlayıcılara rekabetçi ticari avantaj yaratmak veya böyle bir avantajı geliştirmek için zayıflatmayacak veya azaltmayacak; veya

(b) iç kanun, yönetmelik ve standartlarından bir diğer Tarafın yatırımlarını teşvik etmek veya kendi ülkesindeki üretici veya hizmet sağlayıcılara rekabetçi ticari avantaj yaratmak veya böyle bir avantajı geliştirmek için feragat etmeyecek veya bir başka şekilde sapmayacak veya bu hususlardan feragat etmeyi veya sapmayı teklif etmeyecektir.

MADDE 7.5

Uluslararası Çalışma Standartları ve Anlaşmaları

1. Taraflar, ILO üyeliği ile Uluslararası Çalışma Konferansının 1998 tarihli 86'ncı toplantısında kabul edilen Çalışmaya İlişkin Temel İlkeler ve Haklar ILO Bildirgesi ve

Ardıl Düzenlemeleri'nden kaynaklanan yükümlülükler doğrultusunda temel haklar ile ilgili olarak aşağıda sayılan ilkelere uymayı, teşvik etmeyi ve gerçekleştirmeyi hatırda tutarlar:

(a) sendikalaşma özgürlüğü ve kollektif pazarlık hakkının etkin tanınması;

(b) her türlü angarya ve cebri çalıştırmanın ortadan kaldırılması;

(c) çocuk işgücünün etkin bir şekilde kaldırılması ve

(d) iş ve mesleğe dayalı ayırımcılığın sona erdirilmesi.

2. Taraflar, 2006 tarihli BM Ekonomik ve Sosyal Konsey Tam İstihdam ve İnsana Yakışır İş Bakanlar Bildirgesi çerçevesinde, tam ve verimli istihdam ile herkes için insana yakışır iş koşullarının tüm ülkeler için sürdürülebilir kalkınmanın temel bir unsuru ve uluslararası işbirliğinin öncelikli hedefi olduğunun gözönünde bulundurulmasına ve tam ve verimli istihdama ve herkes için insana yakışır iş koşullarına katkı sağlayacak şekilde uluslararası ticaretin geliştirilmesinin teşvik edilmesine ilişkin taahütlerini teyit ederler.

3. Taraflar, ILO üyeliğinden kaynaklanan yükümlülükleri ve onayladıkları ILO konvansiyonlarını etkin bir şekilde uygulama hususları ile temel ILO konvansiyonlarının yanı sıra ILO tarafından "güncel" olarak sınıflandırılan diğer konvansiyonları onaylamak için devamlı ve kesintisiz çabayı gösterme gerekliliğini hatırda tutarlar.

4. İş ortamında temel ilke ve hakların ihlali meşru bir karşılaştırmalı üstünlüğe sebep olmayacak veya bu şekilde kullanılmayacaktır.

MADDE 7.6

Çok Taraflı Çevresel Anlaşmalar ve Çevresel İlkeler

Taraflar, taraf oldukları uluslararası çevresel anlaşmaları iç kanun, yönetmelik ve uygulama taahhütlerinin yanı sıra Madde 7.1'de (Kapsam ve Amaçlar) atıfta bulunulan uluslararası enstrümanlara yansıtılan çevresel ilkelere bağlılıklarını yeniden teyit ederler.

MADDE 7.7

Sürdürülebilir Kalkınmayı Gözeten Ticaret ve Yatırımların Teşviki

1. Taraflar, sürdürülebilir inşaat malzemeleri, çevre teknolojileri, sürdürülebilir yenilenebilir enerji, enerji tasarruflu ve eko etiketli mal ve hizmetler de dahil olmak üzere çevre korumaya faydalı mal ve hizmetlerin ticareti ve dağıtımı ile yabancı sermayenin girişini, tarife dışı engelleri de ele almak suretiyle sağlamaya ve teşvik etmeye gayret edeceklerdir.

2. Taraflar, adil ve etik ticaret projelerine konu olan mal ve hizmetler de dahil olmak üzere, sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunan mal ve hizmetlerin ticareti ve

dağıtımı ile yabancı sermayenin girişini sağlamaya ve teşvik etmeye gayret edeceklerdir.

3. Taraflar, bu alanda görüş alışverişinde bulunmayı kabul eder ve ortaklaşa veya ikili olarak işbirliğini değerlendirebilirler.

4. Taraflar, sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunan ve çevreye faydalı mal, hizmet ve teknolojilerle ilgili olarak işletmeler arası işbirliğini teşvik edeceklerdir.

MADDE 7.8

Uluslararası Alanda İşbirliği

Taraflar, dahil oldukları ilgili ikili, bölgesel ve çok taraflı alanda ortak çıkarlarının bulunduğu çalışma ve çevre konuları ile ilgili ticari ve yatırım işbirliğini güçlendirmeye gayret edeceklerdir.

MADDE 7.9

Uygulama ve Danışmalar

1. Taraflar, işbu Faslı uygulamak amacıyla temas noktası olarak faaliyet gösterecek idari teşekkülerini belirleyeceklerdir.

2. Herhangi bir Taraf, paragraf 1'de belirtilen temas noktaları üzerinden, işbu Fasıl kapsamındaki herhangi bir konuda uzmanlar arasında veya Ortak Komite'de danışmalarda bulunulmasını talep edebilir. Taraflar, gündeme getirilen konularda karşılıklı olarak tatmin edici kararlara varılabilmesi için her türlü çabayı göstereceklerdir. Uygun durumlarda, Tarafların mutabakatıyla, ilgili uluslararası örgüt ve organların tavsiyesi alınabilir.

3. Bir Tarafın, diğer Tarafın bir önleminin işbu Fasıl hükümleriyle uyumsuz olduğuna kanaat getirmesi halinde, Madde 9.2 (Dostane Girişim, Uzlaştırma veya Arabuluculuk) ve 9.3'e (Danışmalar) uygun olarak dostane girişim, uzlaştırma veya arabuluculuğa başvurabilir.

4. Taraflar, işbu Fasıl altında hiç bir konu için Fasıl 9 (Anlaşmazlıkların Halli) altındaki tahkime başvurmayacaklardır.

MADDE 7.10

Gözden Geçirme

Taraflar, işbu Fasılda belirlenen hedeflerin yerine getirilmesinde kaydedilen gelişmeleri Ortak Komite'de düzenli olarak gözden geçirirler ve bu amaçları teşvik edecek ilave eylemleri tespit etmek üzere ilgili uluslararası gelişmeleri göz önünde tutarlar.

FASIL 8

KURUMSAL HÜKÜMLER

MADDE 8.1

Ortak Komite

1. Taraflar yüksek düzeyli memurlardan oluşan EFTA-Türkiye Ortak Komitesini (Ortak Komite) kurarlar.

2. Ortak Komite:

(a) işbu Anlaşmanın uygulanışını gözetecek ve gözden geçirecek;

(b) Taraflar arasındaki ticarette engellerin ve ticareti ilgilendiren diğer kısıtlayıcı tedbirlerin daha ileri düzeyde kaldırılması imkânlarını yakından izleyecek;

(c) işbu Anlaşmanın daha ileri düzeyde ayrıntılandırılmasını gözetecek;

(d) işbu Anlaşmanın tadili için Taraflara önerilerde bulunacak ve bu önerileri değerlendirecek ve Madde 10.1 (Tadilatlar) uyarınca işbu Anlaşmanın Eklerinin ve Lahikalarının tadili için kararlar alacak;

(e) işbu Anlaşma altında kurulu tüm alt-komite ve çalışma gruplarının çalışmalarına nezaret edecek;

(f) işbu Anlaşmanın yorumlanması veya uygulanmasından kaynaklanabilecek anlaşmazlıkların çözümlenmesi için çaba gösterecek; ve

(g) işbu Anlaşmanın işleyişini etkileyebilecek diğer her konuyu değerlendirecektir.

3. Ortak Komite, görevlerinin ifasına yardımcı olması için gerekli gördüğü alt-komiteler ve çalışma gruplarının kurulmasına karar verebilir. İşbu Anlaşmada aksi belirtilmediği takdirde, alt-komiteler ve çalışma grupları Ortak Komite yetkisi altında çalışacaktır.

4. Ortak Komite, kararlarını işbu Anlaşmada öngörüldüğü şekilde alır. Diğer konularda, Ortak Komite tavsiyelerde bulunabilir.

5. Ortak Komite, karar ve tavsiyelerini oy birliğiyle alır. İşbu Anlaşmanın bir hükmün sadece bazı Tarafları ilgilendirdiğini öngörmesi halinde, Ortak Komite sadece bir veya birkaç EFTA Devleti ve Türkiye ile ilgili olarak kararlar ve tavsiyeler alabilir. Bu gibi durumlarda, oylama sadece ilgili taraflar arasında yapılır ve kararlar veya tavsiyeler sadece bu taraflara uygulanır.

6. Ortak Komite, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden itibaren bir yıl içerisinde toplanacaktır. Sonrasında, Ortak Komite olağan olarak her iki yılda bir veya lüzum görülen herhangi bir zamanda toplanacaktır. Toplantılarına EFTA Devletleri ve Türkiye ortaklaşa başkanlık edeceklerdir. Ortak Komitenin çalışma usulleri Ek XXI'de (EFTA-Türkiye Ortak Komitenin Çalışma Usulleri) belirlenmiştir.

7. Her bir Taraf, her hangi bir zamanda Ortak Komite'nin özel bir toplantısının düzenlenebilmesi için diğer Taraflara yazılı olarak talepte bulunabilir. Bu gibi bir toplantı, Tarafların başka türlü karar vermemesi durumunda, talebin ulaşmasını izleyen 30 gün içerisinde gerçekleştirilir.

MADDE 8.2

Temas Noktaları

Taraflar aşağıdaki temas noktalarını belirlemişlerdir:

(a) Türkiye için: Ekonomi Bakanlığı veya halefi; ve

(b) EFTA Devletleri için: EFTA Sekretaryası.

FASIL 9

ANLAŞMAZLIKLARIN HALLİ

MADDE 9.1

Kapsam ve İçerik

1. İşbu Fasıl, işbu Anlaşmada aksi öngörülmemesi halinde, işbu Anlaşmanın yorumlanması veya uygulanmasıyla ilgili anlaşmazlıkların halline uygulanacaktır.

2. Aynı konuda hem işbu Anlaşama hem de DTÖ Anlaşmasından kaynaklanan anlaşmazlıklar, şikayetçi Tarafın tercihine göre bahse konu forumlardan birinde çözümlenebilir. Bu şekilde seçilen forum, diğerinin kullanımını hariç bırakacaktır.

3. Paragraf 2'nin amaçları doğrultusunda, şikayetçi Tarafın DTÖ Anlaşmazlıkların Halli Kural ve Usulleri Hakkındaki Mutabakat Metninin Madde 6'sı veya Madde 9.4'ün (Tahkim Panelinin Oluşturulması) paragraf 1'i uyarınca tahkim panelinin oluşturulmasını talep etmesi durumunda ilgili forumu seçmiş olduğu addedilir.

4. İşbu Fasıl amaçları doğrultusunda, "Taraf" ve "anlaşmazlığa Taraf", "şikayetçi Taraf" ve "şikayet edilen Taraf" terimleri bir veya daha fazla Tarafa atfedilebilir.

MADDE 9.2

Dostane Girişim, Uzlaştırma veya Arabuluculuk

1. Dostane girişim, uzlaştırma ve arabuluculuk, anlaşmazlığın taraflarının mutabık kalamaları halinde gönüllü olarak üstleneceği usullerdir. Bu usuller herhangi bir zamanda başlayabilir ve sona erdirilebilir. Bu usuller, işbu Fasıl uyarınca oluşturulan tahkim paneli çalışırken de izlenebilir.

2. Dostane girişim, uzlaştırma ve arabuluculuk ile ilgili muameleler gizli tutulacak ve anlaşmazlığın taraflarının izleyeceği diğer muamelelerden kaynaklanan haklara halel getirmeyecektir.

MADDE 9.3

Danışmalar

1. Taraflar, her zaman işbu Anlaşmanın yorumlanması ve uygulanması için çaba gösterme hususunda mutabık kalacaklar ve bu Madde uyarınca öne sürülen her konuda karşılıklı olarak tatmin edici bir çözüme ulaşılması için işbirliği ve danışmalar yoluyla her türlü teşebbüste bulunacaklardır.

2. Bir taraf, bir önlemin işbu Anlaşma ile uyumsuz olduğuna kanaat getirir ise, diğer bir Taraf ile danışmalarda bulunmak üzere yazılı talepte bulunabilir. Danışma

talebinde bulunan Taraf, aynı zamanda diğer Tarafları da talep hakkında yazılı olarak bilgilendirecektir. Talepte bulunulan Taraf, bahse konu talebe, talebin ulaşmasını izleyen on gün içerisinde cevap verecektir. Danışmalar, talepte bulunan ve talebi alan Tarafların başka türlü kararlaştırmaması halinde, Ortak Komite'de gerçekleştirilecektir.

3. Danışmalar, bu hususi talebin ulaşmasını izleyen 30 gün içerisinde başlayacaktır. Çabuk bozulabilecek mallar da dahil olmak üzere acil konulardaki danışmalar bu hususi talebin ulaşamasını izleyen 15 gün içerisinde başlayacaktır. Talebin yapıldığı Taraf on gün içerisinde cevap vermez veya talebin ulaşmasını izleyen 30 gün içerisinde veya acil konularda 15 gün içerisinde danışmalara dahil olmaz ise, talepte bulunan Tarafın Madde 9.4 (Tahkim Panelinin Oluşturulması) uyarınca tahkim panelini oluşturmayı talep etme hakkı doğar.

4. Anlaşmazlığın tarafları şikayet konusu önlemin işbu Anlaşma ile uyumlu olup olmadığının tümüyle incelenebilmesini sağlayacak yeterli bilgiyi verecek ve danışma sürecinde teati edilen her gizli bilgiye bilgi veren Taraf ile aynı muameleyi yapacaktır.

5. Danışmalar gizli tutulacak ve anlaşmazlığın taraflarının diğer süreçlerden kaynaklanan haklarına halel getirmeyecektir.

6. Anlaşmazlığın Tarafları, konu ile ilgili olarak üzerinde mutabık kalınan her türlü çözüm hakkında diğer Tarafları bilgilendirecektir.

MADDE 9.4

Tahkim Panelinin Oluşturulması

1. Madde 9.3'te (Danışmalar) atıfta bulunulan danışmaların şikayetin şikayet edilen Tarafa ulaşmasını izleyen 60 gün içerisinde veya çabuk bozulabilecek ürünler dahil acil konularda 30 gün içerisinde bir anlaşmazlığa çözüm bulamaması halinde, şikayetçi Taraf bir tahkim panelinin oluşturulmasını yazılı olarak şikayet edilen taraftan talep edebilir. Bu talebin bir örneği, tahkim sürecine katılma kararını alabilmelerini teminen diğer Taraflara iletilecektir.

2. Tahkim panelinin oluşturulmasına dair talep, bahse konu spesifik önlemi tanımlayacak ve şikayetin hukuki ve fiili temeli hakkında özet bilgi sağlayacaktır.

3. Bir tahkim paneli üç üyeden oluşacaktır. Şikayetçi taraf, paragraf 1 ve 2 uyarınca yapılan yazılı talebinde tahkim panelinin bir üyesini atayacaktır. Şikayet edilen Taraf, talebin ulaşmasını izleyen 30 gün içerisinde tahkim panelinin diğer üyesini atayacaktır. Bahse konu iki üye, ikinci üyenin atanmasını izleyen 30 gün içerisinde üçüncü üyenin atanması hususunda uzlaşacaktır. Anlaşmazlığın tarafları, üçüncü üyenin atanmasını izleyen yedi gün içerisinde bu üyenin atanmasını kabul edecekler veya reddeceklerdir; kabul edilmesi edilmesi halinde üçüncü üye tahkim panelinin başkanı olarak hareket edecektir. Tahkim panelinin oluşturulduğu tarih başkanın onaylandığı tarih olacaktır.

4. Tahkim panelinin herhangi bir üyesinin paragraf 3'te belirtilen süreler içerisinde atanmaması halinde, anlaşmazlığın bir tarafı Daimi Tahkim Divanı (DTD) Genel

Sekreterinden tahkim panelinin eksik üyelerini DTD 2012 Tahkim Kuralları (Tahkim Kuralları) uyarınca 30 gün içerisinde atanmasını, *mutatis mutandis*, talep edebilir.

5. Tahkim panelinin her hangi bir üyesine, tarafsızlığı, güvenilirliği, muhakeme yeteneği veya bağımsızlığına dair haklı şüphelerin oluşması halinde itiraz edilebilir. Anlaşmazlığın bir tarafının itirazı kabul edilmez veya itiraz edilen tahkim paneli üyesi geri çekilmez ise, itiraz eden taraf DTD Genel Sekreterinden itiraz edilen hakemin değiştirilmesinin kararlaştırılmasını talep edebilir. Böyle bir durumda, Tahkim Kurallarında öngörülen usule göre yeni bir hakem atanacaktır.

6. DTD Genel Sekreterinin anlaşmazlığın taraflarından birinin milliyetini taşıması halinde, anlaşmazlığın bir tarafı anlaşmazlığa taraf bir ülke milliyetini taşımayan DTD Genel Sekreter Yardımcısı veya bir sonraki kıdem sırasında yer alan yetkiliden gerekli atamaları yapmasını talep edebilir.

7. Tahkim paneline atanan her üye hukuk, uluslararası Ticaret, işbu Anlaşmanın kapsadığı diğer hususlar veya uluslararası ticaret anlaşmalarından kaynaklanan anlaşmazlıkların çözümünde uzmanlık veya tecrübe sahibi olacaktır. Buna ilave olarak, başkan, Taraflardan birinin milliyetini taşımayacak, Taraf bir ülkede ikamet veya istihdam edilmeyecek ya da söz konusu anlaşmazlığa herhangi bir sıfat ile müdahil olmamış olacaktır.

8. Anlaşmazlığın taraflarının tahkim panelinin oluşturulması talebinin ulaşmasını izleyen 20 gün içerisinde başka türlü kararlaştırmaması halinde, tahkim panelinin görev tanımı aşağıdaki gibi olacaktır:

> "İşbu Anlaşma'da yer alan ilgili hükümler ışığında, Madde 9.4 (Tahkim Panelinin Oluşturulması) uyarınca bir tahkim paneli kurulması talebinde belirtilen sorunu tahkik etmek ve, mevcut olması halinde, anlaşmazlığın çözümü ve alınan kararın uygulanması için hukuk ve vakanın gerekçeleriyle birlikte tespit ve tavsiyelerde bulunmak"

9. Aynı konuda birden fazla Tarafın tahkim paneli oluşturulmasını talep etmesi veya talebin birden fazla şikayet edilen Tarafı ilgilendirmesi durumunda, uygulanabilir olduğu durumlarda, aynı konu ile ilgili şikayetleri tahkik etmek üzere tek bir tahkim kurulu oluşturulabilir.

10. Anlaşmazlığın tarafı olmayan bir Taraf, anlaşmazlığın Taraflarına yazılı bildirim yapmak suretiyle, tahkim paneline yazılı sunumlar yapma, anlaşmazlığın taraflarından ekler de dahil olmak üzere, yazılı sunumları alma, oturumlara katılma ve sözlü beyanda bulunma hakkına sahip olacaktır.

MADDE 9.5

Tahkim Panelinin Usulleri

1. İşbu Anlaşmada aksi belirtilmedikçe veya anlaşmazlığın taraflarının başka türlü kararlaştırmaması halinde, panelin usulleri, *mutatis mutandis*, Tahkim Kuralları tarafından idare edilecektir.

2. Tahkim paneli, işbu Anlaşmanın uluslararası kamu hukuku kuralları uyarınca yorumlanan ilgili hükümleri doğrultusunda tahkim panelinin oluşturulması talebinde kendisine iletilen konuyu inceleyecektir.

3. Her bir davanın dili İngilizce olacaktır. Taraflar aksini kararlaştırılmadıkça, oturumlar şikayetçi Tarafın Türkiye Cumhuriyeti olması halinde şikayet edilen EFTA Devletinin başkentinde veya şikayetçi Tarafın bir EFTA Devleti olması halinde Ankara'da yapılacaktır. Birden fazla EFTA Devletinin şikayet edilmesi halinde oturumlar Cenevre'de yapılacaktır. Tahkim panelinin oturumları kamuya kapalı olacaktır. Taraflar, oturumları tamamen veya kısmen kamuya açmaya karar verebilirler.

4. Tahkim panelinin ele aldığı hususlarda tek taraflı hiç bir bildirim yapılmayacaktır.

5. Bir Tarafın tahkim paneline sunduğu tüm belge ve bilgiler, bahse konu Tarafça aynı zamanda anlaşmazlığın diğer tarafına da iletilecektir.

6. Tahkim paneli ve Taraflar, tahkim paneline bilgileri gönderen Tarafça gizli olmak suretiyle ibraz edilen bilgilerin gizliliğine riayet edeceklerdir.

7. Tahkim paneli, panel raporları da dahi olmak üzere kararlarını oy birliği ile veya oy birliği sağlanamadığında oy çokluğu ile alacaktır. Herhangi bir üye, oy birliği ile kararlaştırılamayan konular ile ilgili ayrı olarak görüş beyan edebilir. Tahkim paneli, hangi üyelerin çoğunluk veya azınlık görüşü ile ilişkili olduğunu açıklamayacaktır.

MADDE 9.6

Tahkim Paneli Oturumlarına Ara Verilmesi veya Sona Erdirilmesi

1. Anlaşmazlığın taraflarının kararlaştırması halinde, tahkim paneli çalışmalarına herhangi bir zamanda, 12 ayı geçmeyecek bir süre için ara verebilir. Tahkim panelinin çalışmalarına 12 aydan uzun bir süre ara verilmesi durumunda, anlaşmazlığın tarafları aksini kabul etmedikçe, takim panelinin anlaşmazlığı ele alma yetkisi sona erecektir.

2. Şikayetçi bir Taraf, ön rapor yayınlanmadan önce herhangi bir zamanda şikayetini geri çekebilir. Şikayetin geri çekilmesi, aynı konu ile ilgili olarak daha sonraki bir zamanda yeni bir şikayette bulunma hakkına halel getirmez.

3. Anlaşmazlığın tarafları, herhangi bir zamanda, tahkim paneli Başkanını yazılı olarak bilgilendirmek suretiyle, işbu Anlaşma altında oluşturulan tahkim panelinin çalışmasının sonlandırılmasına karar verebilir.

4. Bir tahkim paneli, nihai raporun yayınlanması öncesindeki herhangi bir aşamada anlaşmazlığın taraflarının aralarındaki anlaşmazlığa dostane yollar ile çözüm aramalarını teklif edebilir.

MADDE 9.7

Panel Raporları

1. Tahkim paneli, anlaşmazlığın taraflarına, tahkim panelinin kuruluş tarihinden itibaren 90 günden daha geç olmamak üzere bulgularını ve kararlarını içeren ön raporunu sunacaktır. Anlaşmazlığın bir tarafı, ön raporun alınmasını izleyen 30 gün içerisinde tahkim paneline yazılı görüş bildirebilir. Tahkim paneli, anlaşmazlığın taraflarının verdiği yazılı görüşleri değerlendirdikten sonra ön raporu değiştirebilir ve uygun gördüğü daha ileri incelemeyi yapabilir. Tahkim paneli, tahkim panelinin oluşturulduğu tarihten itibaren 180 gün içerisinde anlaşmazlığın taraflarına nihai raporunu sunmalıdır.

2. Ön ve nihai raporlar aşağıdaki hususları içerecektir:

(a) anlaşmazlığın taraflarının görüşlerinin ve savunmalarının bir özeti;

(b) gerekçeleriyle birlikte, vakaya dair bulgular;

(c) bir tedbirin işbu Anlaşma hükümleri ile uyumsuz olup olmadığının tespiti veya Madde 9.4'ün (Tahkim Panelinin Oluşturulması) paragraf 8'ince belirlenen görev tanımınca talep edilen diğer tespitler; ve

(d) mevcut olması halinde, anlaşmazlığın çözümü ve kararın uygulanmasına dair tavsiyeler.

3. Nihai rapor, ön rapor hakkında anlaşmazlığın taraflarının yazılı görüşlerinin bir değerlendirmesini içerecektir.

4. Nihai rapor ve Madde 9.8 (Nihai Panel Raporunun Uygulanması) ile Madde 9.9 (Tazminat ve Menfaatlerin Askıya Alınması) kapsamındaki herhangi bir rapor Taraflara iletilecektir. Raporlar, anlaşmazlığın tarafları başka türlü karar vermedikçe kamuya açık olacaktır.

5. İşbu Fasıl hükümleri uyarınca alınan her tahkim paneli kararı nihaidir ve anlaşmazlığın taraflarını bağlayıcıdır. Nihai rapordaki hiçbir husus Tarafların işbu Anlaşmadan kaynaklanan hak ve yükümlülüklerini azaltmaz veya çoğaltmaz.

MADDE 9.8

Nihai Panel Raporunun Uygulanması

1. Şikayet edilen Taraf nihai rapordaki karara derhal uyacaktır. Kararın hemen uygulanamaz olması halinde, anlaşmazlığın tarafları bunu yapmak için makul bir süre üzerinde uzlaşmaya gayret göstereceklerdir. Nihai raporun yayınlanmasından sonra 45 gün sonra böyle bir uzlaşmanın mevcut olmaması halinde, anlaşmazlığın bir tarafı aynı tahkim panelinden davanın özel durumu çerçevesinde makul bir sürenin tespitini talep edebilir. Tahkim panelinin kararı, bu talebin alınmasını izleyen 60 gün içerisinde verilmiş olmalıdır.

2. Şikayet edilen Taraf, anlaşmazlığın diğer tarafını nihai raporda yer alan kararın uygulanması için alınan tedbir hakkında bilgilendirecek ve anlaşmazlığın diğer tarafına bu tedbirin anlaşmazlığın çözüme kavuşturulması için yeterli uygunluğu nasıl sağladığını değerlendirmesi için ayrıntılı izahı sağlayacaktır.

3. Nihai raporda yer alan karara uyulması için alınan tedbirin mevcudiyeti veya tedbirin karar ile uyumluluğu hakkında görüş farklılığı olması halinde, anlaşmazlığın bir tarafı böyle bir görüş farklılığının karara bağlanmasını aynı tahkim panelinden Madde 9.9 (Tazminat ve Menfaatlerin Askıya Alınması) uyarınca tazminatın aranması ve menfaatlerin askıya alınması öncesinde talep edebilir. Tahkim panelinin kararı söz konusu talebin alınmasını izleyen 90 gün içerisinde verilmelidir.

MADDE 9.9

Tazminat ve Menfaatlerin Askıya Alınması

1. Şikayet edilen Tarafın Madde 9.8'de (Nihai Panel Raporunun Uygulanması) atıfta bulunulan tahkim panelinin kararına uymaması veya şikayetçi tarafı nihai panel raporundaki karara uymayacağı konusunda bilgilendirmesi halinde, bahse konu Taraf, şikayetçi Tarafın talep etmesi halinde, her iki taraf için de kabul edilebilir bir tazminatı belirlemek üzere danışmalarda bulunacaktır. Talebin alınmasını izleyen 20 gün içerisinde böyle bir anlaşmaya varılamaması durumunda, şikayetçi Tarafın işbu Anlaşma kapsamında sağlanan menfaatlerin uygulanmasını, tahkim panelinin işbu Anlaşma ile bağdaşmaz bulduğu tedbire eşdeğer olacak şekilde askıya alma hakkı doğar.

2. Şikayetçi Taraf, hangi menfaatlerin askıya alınacağını değerlendirirken öncelikle tahkim panelinin işbu Anlaşma ile bağdaşmaz bulduğu önlemden etkilenen sektör veya sektörlerdeki menfaatlerin askıya alınmasını gözetmelidir. Şikayetçi taraf aynı sektör veya sektörlerdeki menfaatlerin askıya alınmasının uygulanabilir veya etkili olmadığını değerlendirir ise, diğer sektörlerdeki menfaatleri askıya alabilir. Şikayetçi Taraf, askıya alma işleminde işbu Anlaşmanın işleyişini en az etkileyecek tavizleri veya diğer yükümlülükleri dikkate alacaktır.

3. Şikayetçi Taraf, askıya almanın yürürlüğe gireceği tarihten en geç 30 gün önce askıya almayı tasarladığı menfaatler, askıya almanın gerekçeleri ve askıya almanın ne zaman başlayacağı hususlarında şikayet edilen Tarafa bildirimde bulunacaktır. Bu bildirimin alınmasını izleyen 15 gün içerisinde, şikayet edilen Taraf, aynı tahkim panelinden, şikayetçi Tarafın askıya almayı tasarladığı menfaatlerin işbu Anlaşma ile uyumsuz addedilen tedbir ile eşdeğer etkiye sahip olup olmadığı ve önerilen askıya alma işleminin 1'inci ve 2'nci paragraflar ile uyumlu olup olmadığı hakkında karar vermesini talep edebilir. Tahkim panelinin kararı, talebin alınmasından itibaren 45 gün içerisinde verilmelidir. Menfaatler, tahkim paneli kararı yayınlayıncaya kadar askıya alınmayacaktır.

4. Tazminat ve menfaatlerin askıya alınması geçici tedbirler olacaktır ve şikayetçi Tarafça işbu Anlaşmanın isleyişiyle uyumsuz bulunan tedbir geri çekilinceye veya işbu Anlaşma ile bağdaşacak şekilde tadil edilinceye, veya anlaşmazlığın tarafları anlaşmazlığa başka bir şekilde çözüm bulunceya kadar uygulanacaktır.

5. Anlaşmazlığın bir tarafının talep etmesi halinde, aynı tahkim paneli, menfaatlerin askıya alınmasından sonra alınan herhangi bir uygulama tedbirnin nihai rapora uygunluğunu hükme bağlar ve bu hüküm doğrultusunda menfaatlerin askıya alınmasının sona erdirilmesine veya tadiline karar verir. Tahkim panelinin kararı, bu talebin alınmasından itibaren 30 gün içerisinde verilmelidir.

MADDE 9.10

Diğer Hükümler

1. Madde 9.8 (Nihai Panel Raporunun Uygulanması) ve Madde 9.9'da (Tazminat ve Menfaatlerin Askıya Alınması) atıfta bulunulan tahkim paneli mümkün olduğu takdirde nihai raporu yayınlayan aynı hakemlerden oluşacaktır. Aynı tahkim panelinin bir üyesinin mevcut bulunmaması halinde, yeni hakemin atanması orijinal hakem seçilme usulüne uygun olarak yapılacaktır.

2. Anlaşmazlığın taraflarınca aksi kararlaştırılmadıkça, yazılı bir ibraz, talep, bildirim veya başka bir belge diplomatik yollardan teslim edildiği takdirde alıcıya ulaşmış kabul edilecektir. İletilerin elektronik bir kopyası anlaşmazlığın taraflarınca tespit edilen ve bildirilen e-posta adreslerine eş zamanlı olarak iletilmelidir.

3. İşbu Fasılda bahsi geçen herhangi bir süre anlaşmazlığın taraflarının ortak kararı ile değiştirilebilir veya bir Tarafın talebi üzerine tahkim paneli tarafından uzatılabilir.

4. Bir tahkim panelinin, işbu Fasıl altında kendisine verilmiş süreye uyulamayacağını tespit etmesi halinde, tahkim paneli anlaşmazlığın taraflarını yazılı olarak bilgilendirecek ve ihtiyaç duyulan ek süreyi bildirecektir. İhtiyaç duyulan ek süre 30 günü geçmemelidir.

5. Tahkim masrafları anlaşmazlığın tarafları arasında eşit oranda karşılanacaktır. Anlaşmazlığın her bir tarafı tahkimle ilgili kendi hukuki ve diğer masraflarını üstlenecektir.

BÖLÜM 10

NİHAİ HÜKÜMLER

MADDE 10.1

Tadilatlar

1. İşbu Anlaşma, Tarafların müşterek rızası ile tadil edilebilir.

2. İşbu Anlaşmanın Ortak Komite tarafından tavsiye edilen tadilatları ilgili yasal gereklilikler uyarınca Tarafların onayına, kabulüne veya muvafakatına sunulacaktır. Tadilatların metinleri ve onay, kabul veya muvafakat belgeleri Depozitere tevdi edilecektir.

3. İşbu Anlaşmanın tadilatları en az bir EFTA üyesi Devlet ve Türkiye'nin onay, kabul veya muvafakat belgelerini Türkiye ve bahse konu EFTA Devletiyle ilgili Depozitere tevdi etmesini izleyen üçüncü ayın ilk günü yürürlüğe girecektir. En az bir EFTA Devleti ve Türkiye'nin onay, kabul veya muvafakat belgelerini tevdi etmesini müteakip, onay, kabul veya muvafakat belgesini Depositere tevdi eden bir diğer EFTA Devleti ile ilgili olarak, tadilat, belgenin tevdi edilmesini izleyen üçüncü ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

4. Ortak Komite, paragraf 2 ve 3'e halel gelmeksizin, işbu Anlaşmanın Ek ve Lahikalarını tadil etmeyi kararlaştırabilir ve böyle bir kararın yürürlüğe giriş tarihini tespit edebilir. Bir Tarafın Ortak Komitedeki bir temsilcisinin yasal gerekliliklerin karşılanmasını gerektiren bir kararı Kabul etmesi durumunda, bahse konu karar, içerisinde daha ileri bir tarihin belirtilmemiş olması durumunda, son Tarafın yasal gerekliliklerini tamamladığını bildirdiği tarihte yürürlüğe girer. Ortak Komite, iç gerekliliklerini yerine getiren Taraflar için, en az bir EFTA Devleti ve Türkiye'nin bu Taraflar arasında olması koşuluyla, kararın yürürlüğe girmesini kararlaştırabilir. Kararın metni Depozitere tevdi edilecektir.

5. Madde 8.1'in (Ortak Komite) 5'inci paragrafı uyarınca, yalnızca bir veya birkaç EFTA Devleti ile Türkiye'yi ilgilendiren konulardaki tadilatlar sadece ilgili Taraflarca kararlaştırılacaktır.

6. Her bir Taraf, yasal gereklilikleri izin verir ise, herhangi bir tadilatı yürürlüğe giriş işlemleri tamamlanıncaya kadar geçici olarak uygulayabilir. Tadilatların geçici uygulanması Depozitere bildirilecektir.

MADDE 10.2

Ekler ve Lahikalar

İşbu Anlaşmanın Ekleri ve Lahikaları işbu Anlaşmanın ayrılmaz parçasını oluşturur.

MADDE 10.3

Katılma

1. EFTA'ya yeni üye olan her Devlet, Ortak Komite katılmasını onaylamaya karar verdiği takdirde, Taraflarca mutabık kalınan hükümler ve koşullar altında işbu Anlaşmaya katılabilir. Katılma belgesi Depozitere tevdi edilecektir.

2. Katılan bir Devlet bakımından işbu Anlaşma bahse konu Devletin katılma belgesini tevdiini veya katılım koşullarının mevcut Taraflarca onaylanmasını izleyen üçüncü ayın ilk günü, hangisi daha sonra gelir ise, yürürlüğe girecektir.

MADDE 10.4

Çekilme ve Sona Erme

1. Her Taraf işbu Anlaşmadan Depozitere yazılı bildirimde bulunmak suretiyle çekilebilir. Çekilme bildirimin Depoziter tarafından alındığı tarihten altı ay sonra yürürlüğe girecektir.

2. Türkiye'nin çekilmesi halinde, işbu Anlaşma, çekilme yürürlüğe girdiğinde sona erecektir.

3. Avrupa Serbest Ticaret Birliğini kuran Konvansiyondan çekilen bir EFTA Devleti, çekilmenin yürürlüğe girdiği aynı gün, *ipso facto*, işbu Anlaşmanın bir Tarafı olmaktan çıkacaktır.

MADDE 10.5

Yürürlüğe Giriş

1. İşbu Anlaşma, Tarafların yasal gereklilikleri uyarınca onay, kabul veya muvafakata tabidir. Onay, kabul veya muvafakat belgeleri Depozitere tevdi edilecektir.

2. İşbu Anlaşma, en az bir EFTA üyesi Devlet ve Türkiye'nin onay, kabul veya muvafakat belgelerini Türkiye ve bahse konu EFTA Devletiyle ilgili Depozitere tevdi etmesini izleyen üçüncü ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

3. En az bir EFTA Devleti ve Türkiye'nin onay, kabul veya muvafakat belgelerini tevdi etmesini müteakip, onay, kabul veya muvafakat belgesini Depositere tevdi eden bir diğer EFTA Devleti ile ilgili olarak, işbu Anlaşma, belgenin tevdi edilmesini izleyen üçüncü ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

4. İşbu Anlaşma, bir EFTA Devleti ile Türkiye arasında yürürlüğe girmesini müteakip, bu Taraflarla ile ilgili olarak 10 Aralık 1991 tarihinde imzalanan EFTA Devletleri ile Türkiye Arasında Anlaşma, bu Anlaşmanın ayrılmaz parçaları ve Ortak Komite Kararlarının yerini alacaktır.

5. Bir Taraf, iç yasal gerekliliklerine tabi olmak koşuluyla, işbu Anlaşmayı geçici olarak uygulayabilir. İşbu Anlaşmanın geçici olarak uygulandığı Depozitere bildirilecektir.

MADDE 10.6

Depoziter

Norveç Hükümeti Depoziter olarak hareket edecektir.

BUNUN KANITI OLARAK aşağıda imzaları bulunan yetkili temsilciler işbu Anlaşmayı imzalamışlardır.

25 Haziran 2018 tarihinde, Sauðárkrókur'da, Depoziter Devlet olarak Norveç Hükümetine tevdi olunacak ve Depoziter tarafından tüm Taraflara onaylı örnekleri verilecek İngilizce tek bir asıl nüsha olarak düzenlenmiştir.

İzlanda Adına

.....

Türkiye Cumhuriyeti Adına

.....

Lihtenştayn Prensliği Adına

.....

Norveç Krallığı Adına

.....

İsviçre Konfederasyonu Adına

.....

EK I

MADDE 2.3'TE ATIFTA BULUNULAN

MENŞE KURALLARI VE İDARİ İŞBİRLİĞİ METODLARI

EK I

MADDE 2.3'TE ATIFTA BULUNULAN

MENŞE KURALLARI VE İDARİ İŞBİRLİĞİ METODLARI

Madde 1

Pan-Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon

1. İşbu Anlaşmayı menşe kuralları bakımından ve Tarafların gümrük konularında yetkili makamları arasında menşe kuralları ve idari işbirliği ile ilgili hak ve yükümlülükleri doğrultusunda uygulamak amacıyla, Pan-Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon'un (Konvansiyon) Lahika I'i ve uygun olduğu hallerde, Lahika II'sinin ilgili hükümleri gelecekte yapılacak tüm tadilatlarla birlikte geçerli olur ve işbu Anlaşmaya dahil edilir ve bu Anlaşmanın bir parçası kabul edilir.

2. Konvansiyonun Lahika I'i ve uygun olduğu hallerde Lahika II'sinin ilgili hükümlerinde "ilgili anlaşma"ya yapılan bütün atıflar, "işbu Anlaşma" anlamına gelecek şekilde yorumlanır.

Madde 2

Danışmalar ve Anlaşmazlıkların Halli

1. Konvansiyon'un Lahika I'inin Madde 32'sinde yer verilen kontrol süreçlerine ilişkin olarak, kontrol talebinde bulunan gümrük idareleri ile bu kontrolü gerçekleştirmekten sorumlu gümrük idareleri arasında çözülemeyen uyuşmazlıkların ortaya çıktığı hallerde, bunlar ilk olarak Gümrük Konularında Alt Komite'ye ve akabinde Ortak Komite'ye sunulur.

2. Her durumda, ithalatçı ile ithalatçı ülke gümrük idareleri arasındaki uyuşmazlıkların çözümlenmesi söz konusu ülkenin mevzuatına göre yapılacaktır.

3. Konuya açıklık sağlanması bakımından, işbu Anlaşmanın Fasıl 9'u (Anlaşmalıkların Halli), Konvansiyon'un Lahika I'inin yorumlanması veya uygulanması ile ilgili her anlaşmazlığın çözümü ile ilgili olarak uygulanır.

Madde 3

Konvansiyondan Çekilme

1. Taraflardan birinin Konvansiyon'dan çekilme niyetini, Konvansiyon'un Madde 9'una göre, Konvansiyon depozitörüne yazılı olarak bildirmesi halinde, Taraflar, Anlaşmanın amaçları çerçevesinde iyiniyetle menşe kuralları ile ilgili müzakerelere başlar.

2. Paragraf 1 uyarınca yeni müzakere edilen bu menşe kuralları yürürlüğe girene kadar, çekilme esnasında geçerli olan, Konvansiyonun Lahika I'i kapsamında olan menşe kuralları ve uygun olduğu hallerde Lahika II'sinin ilgili hükümleri, işbu Anlaşmaya uygulanmaya devam eder. Bununla birlikte, Konvansiyon'un Lahika I'i kapsamında olan menşe kuralları ve uygun olduğu hallerde Lahika II'sinin ilgili hükümleri, çekilme anından itibaren EFTA Devletleri ve Türkiye arasında sadece ikili kümülasyona imkan tanıyacak şekilde yorumlanır.

Madde 4

Geçiş Hükümleri ve Kümülasyon

1. Konvansiyonun Lahika I'inin Madde 3'ünün paragraf 5'i uyarınca Konvansiyonun Lahika I'inin Madde 3'ü ile öngörülen kümülasyon kuralları, EFTA Devletleri ile Türkiye arasında Konvansiyonun Madde 3'ünde sayılan tüm Sözleşme Taraflarına istinaden yürürlüğe girişinden daha önce uygulanacaktır. Çapraz kümülasyona imkan tanınmasını teminen, Konvansiyonun depoziterine Bölgesel Konvansiyona yapılan atıflara ilişkin tüm bildirimlerin yapılması ve Konvansiyonun içeriğiyle özdeş menşe kuralları ilgili serbest ticaret anlaşmalarında uygulanması durumunda, Konvansiyonun akit tüm Tarafları bakımından uygulamaya girmiş olmasına ihtiyaç duyulmaz.

2. Konvansiyonun Lahika I'inin Madde 16'sının paragraf 5'i ve Madde 21'inin paragraf 3'üne halel gelmeksizin, kümülasyonun sadece EFTA Devletleri, Türkiye, Faroe Adaları, AB, Avrupa Birliği'nin İstikrar ve Ortaklık Süreci katılımcıları, Moldova Cumhuriyeti, Ukrayna ve Gürcistan'ı içermesi halinde, menşe ispatı bir EUR.1 dolaşım belgesi veya bir menşe beyanı ile yapılabilir.

EK II

MADDE 2.1'DE ATIFTA BULUNULAN

ANLAŞMA KAPSAMI DIŞINDA TUTULAN ÜRÜNLER

EK II

MADDE 2.1'DE ATIFTA BULUNULAN

ANLAŞMA KAPSAMI DIŞINDA TUTULAN ÜRÜNLER

İşbu Anlaşma, işbu Ek'te aksi belirtilmediği takdirde, aşağıda sayılan ürünlere uygulanmaz.

AS Kodu	**Ürünlerin Tanımı**	**İthali Halinde Kapsam Dışında Sayılacağı Ülke**
29.05	**Asiklik alkoller ve bunların halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış veya nitrozolanmış türevleri:**	
	- Diğer polihidrik alkoller:	
2905.43	-- Mannitol	Türkiye
2905.44	-- D-glusitol (sorbitol)	Türkiye
33.02	**Sanayiide hammadde olarak kullanılan koku veren maddelerin karışımları ve esası bu maddelerin bir veya daha fazlası olan karışımlar (alkollü çözeltiler dahil); içeceklerin imalinde kullanılan türden esası koku verici maddeler olan diğer müstahzarlar:**	
ex 3302.10	- Yiyecek ve içecek sanayiinde kullanılan türden olanlar:	
	-- İçecek sanayiinde kullanılan türden olanlar:	
	--- Bir içeceği karakterize eden bütün tat verici ajanları ihtiva eden müstahzarlar:	
	---- Hacim itibarıyla alkol derecesi % 0,5'i geçenler:	

AS Kodu	Ürünlerin Tanımı	İthali Halinde Kapsam Dışında Sayılacağı Ülke
	----- Kat süt yağı, sakkaroz, izoglikoz, glikoz veya nişasta içermeyenler veya ağırlık itibarıyla % 1,5'dan az katı süt yağı, % 5'den az sakkaroz veya izoglikoz, % 5'den az glikoz veya nişasta içerenler	Türkiye*
35.01	**Kazeinler, kazeinatlar ve diğer kazein türevleri; kazein tutkalları**	Norveç,Lihtenştayn/ İsviçre Türkiye*
35.02	**Albüminler (kuru madde üzerinden hesaplandığında ağırlık itibraıyla %80'den fazla peyniraltı suyu protein içeren iki veya daha fazla peyniraltı suyu protein konsantreleri dahil), albüminatlar ve diğer albümin türevleri:**	
	- Yumurta albümini:	
3502.11	-- Kurutulmuş	Norveç*, Lihtenştayn/ İsviçre Türkiye
3502.19	-- Diğerleri	Norveç*, Lihtenştayn/ İsviçre Türkiye
3502.20	- Süt albümini, iki veya daha fazla peyniraltı suyu proteini konsantreleri dahil	Norveç* Türkiye
3502.90	- Diğerleri	Norveç* Türkiye

AS Kodu	Ürünlerin Tanımı	İthali Halinde Kapsam Dışında Sayılacağı Ülke
35.05	**Dekstrinler ve tadil edilmiş diğer nişastalar (önceden jelatinlenmiş veya esterifiye edilmiş nişastalar gibi); esası nişasta, dekstrinler veya tadil edilmiş diğer nişastalar olan tutkallar:**	
3505.10	- Dekstrinler ve tadil edilmiş diğer nişastalar	Norveç, Lihtenştayn/İsviçre Türkiye*
3505.20	- Tutkallar	Türkiye*
ex 3505.20	- Tutkallar, yem amaçlı	Lihtenştayn/ İsviçre
38.09	**Tarifenin başka yerlerinde yer almayan veya belirtilmeyen mensucat, kağıt, deri ve benzeri sanayilerde kullanılan türde finisaj müstahzarları, boyayıcı maddelerin sabitleştirilmesini veya boyama işlemini hızlandırmayı sağlayıcılar ve diğer ürünler ve müstahzarlar (örneğin haşıl ve mordanlar):**	
3809.10	- Esası nişastalı madde olanlar	Türkiye*
ex 3809.10	- Esası nişastalı madde olanlar, yem amaçlı	Lihtenştayn/ İsviçre
38.23	**Sınai monokarboksilik yağ asitleri; rafinaj mahsulü asit yağları; sınai yağ alkolleri:**	
	- Sınai monokarboksilik yağ asitleri; rafinaj mahsulü asit yağları:	

AS Kodu	Ürünlerin Tanımı	İthali Halinde Kapsam Dışında Sayılacağı Ülke
ex 3823.11	-- Stearik asit, yem amaçlı	Norveç, Lihtenştayn/ İsviçre
ex 3823.12	-- Oleik asit, yem amaçlı	Norveç, Lihtenştayn/ İsviçre
ex 3823.13	-- Tall oil sıvı yağ asitleri, yem amaçlı	Norveç
ex 3823.19	-- Diğerleri, yem amaçlı	Norveç, Lihtenştayn/ İsviçre
ex 3823.70	- Sınai yağ alkolleri, yem amaçlı	Norveç
38.24	**Dökümhane maçalarına veya kalıplarına mahsus müstahzar bağlayıcılar; tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan kimya sanayii veya kimya sanayiine bağlı sanayilerde kullanılan kimyasal ürünler ve müstahzarlar(tabii ürünlerin karışımlarından oluşanlar dahil):**	
3824.60	- Sorbitol, 2905.44 alt pozisyonunda belirtilen sorbitol hariç	Türkiye*

*Ek III'ün (İşlenmiş Tarım Ürünleri) sırasıyla Madde 1 ve 2'sinde tanımlanan muameleye tabidir.

EK III

MADDE 2.1'DE ATIFTA BULUNULAN

İŞLENMİŞ TARIM ÜRÜNLERİ

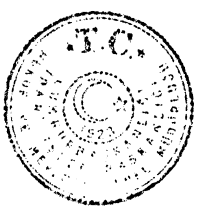

EK III

MADDE 2.1'DE ATIFTA BULUNULAN

İŞLENMİŞ TARIM ÜRÜNLERİ

Madde 1[i]

İzlanda, Norveç ve Türkiye Arasında Tarife Tavizleri

1. İzlanda ve Norveç, işbu Ek'in Tablo 1'inde sayılan Türkiye menşeli işlenmiş tarım ürünlerine Avrupa Birliği'ne (AB) tanınandan daha az lehte olmayan muameleyi sağlayacaktır.[ii]

2. Türkiye, işbu Ek'in Tablo 1'nde sayılan İzlanda ve Norveç menşeli işlenmiş tarım ürünlerine Avrupa Birliği'ne (AB) tanınandan daha az lehte olmayan muameleyi tanıyacaktır.[iii]

Madde 2

İsviçre ve Türkiye Arasında Tarife Tavizleri

1. İsviçre, Türkiye menşeli işlenmiş tarım ürünlerine işbu Ek'in Tablo 2'sinde belirtilen tercihli muameleyi tanıyacaktır.

2. Türkiye, İsviçre menşeli işlenmiş tarım ürünlerine işbu Ek'in Tablo 3'ünde belirtilen tercihli muameleyi tanıyacaktır.

Madde 3

Bildirim

1. EFTA Devletleri, işlenmiş tarım ürünlerine uyguladıkları ulusal ithalat vergilerini EFTA Sekretaryası ağ sitesinde yayınlayacak ya da ağ bağlantılarına yer vereceklerdir.

2. Türkiye, işlenmiş tarım ürünlerine uyguladığı ithalat vergilerini resmi ağ sitesinde yayınlayacaktır.

---

i AB ile değişimi yapılan tercihli kotalar işbu Maddenin kapsamı dışındadır.

ii Daha açık olması bakımından, Tablo 1'de sayılan Türkiye menşeli ürünlere uygulanan gümrük vergileri, AB menşeli aynı ürüne uygulanandan daha fazla olmayacaktır.

iii Daha açık olması bakımından, Tablo 1'de sayılan Norveç ve İzlanda menşeli ürünlere uygulanan gümrük vergileri, AB menşeli aynı ürüne uygulanandan daha fazla olmayacaktır.

Madde 4

Danışmalar

EFTA Devletleri ve Türkiye, işbu Ek kapsamında yer alan ürünlerdeki ticaretin gelişimini düzenli aralıklarla gözden geçireceklerdir. EFTA Devletleri ve Türkiye, bu gözden geçirme ışığında ve Taafların AB ile düzenlemelerinin yanı sıra Tarafların DTÖ yükümlülüklerini dikkate alarak işbu Ek'teki olası değişiklikleri kararlaştırabilirler.

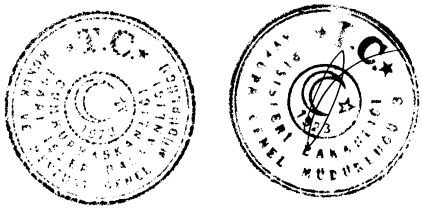

EK III - TABLO 1

MADDE 1'DE ATIFTA BULUNULAN
İZLANDA, NORVEÇ VE TÜRKİYE ARASINDA TARİFE TAVİZLERİ

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı
04.03	**Yayıkaltı, pıhtılaştırılmış süt ve krema, yoğurt, kefir ve diğer fermente edilmiş veya asitliği artırılmış süt ve krema (konsantre edilmiş veya ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış olsun olmasın veya aroma veya ilave meyva, sert kabuklu meyva veya kakao içersin, içermesin):**
ex 10	- Yoğurt:
	-- Aromalandırılmış veya ilave meyva veya sert kabuklu meyva veya kakao içerenler
ex 90	- Diğerleri:
	-- Aromalandırılmış veya ilave meyva veya sert kabuklu meyva veya kakao içerenler
04.05	**Sütten elde edilen tereyağı ve diğer katı ve sıvı yağlar; sürülerek yenilen süt ürünleri:**
ex 20	- Sürülerek yenilen süt ürünleri:
	-- İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 39'i geçen fakat % 75'i geçmeyenler[1]
05.01	**İnsan saçı, işlenmemiş, yıkanmış veya yağı alınmış olsun olmasın; insan saçı döküntüleri.**
05.02	**Evcil domuz veya yaban domuzu kılları; porsuk kılları veya fırça imali için diğer kıllar; bu kılların döküntüleri.**
05.05	**Kuşların tüylü veya ince tüylü deri ve diğer kısımları, tüyler ve tüy parçaları (kenarları kırpılmış olsun olmasın) ve ince tüyler (muhafaza amacıyla işleme, temizleme veya dezenfekte etmeden başka bir işleme tabi tutulmamış); tüy veya tüy parçalarının toz ve döküntüleri.**
05.07	**Fildişi, kaplumbağa kabuğu, balina dişi ve balina dişinin kılları, boynuzlar,geyik boynuzları,toynaklar,tırnaklar, pençeler ve gagalar (işlenmemiş veya basit bir şekilde hazırlanmış, fakat şekil verilerek kesilmemiş); bunların toz ve döküntüleri.**
05.08	**Mercan ve benzeri maddeler (işlenmemiş veya basit bir şekilde hazırlanmış,fakat başka bir işlem görmemiş); yumuşakça, kabuklu hayvan veya kabuğu dikenli hayvanların kabukları ve mürekkep balığı kemiği (işlenmemiş veya basit bir şekilde hazırlanmış, fakat şekil verilerek kesilmemiş); bunların toz ve döküntüleri.**

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı
05.10	**Akamber, kunduz hayası (kastoreum), kedi miski (sivet) ve misk; kuduz böceği (kantarit) ve safra (kurutulmuş olsun olmasın); eczacılık ürünlerinin hazırlanmasında kullanılan guddeler ve diğer hayvansal maddeler (taze, soğutulmuş, dondurulmuş veya geçici olarak diğer şekillerde konserve edilmiş)**
05.11	**Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan hayvansal menşeli ürünler; insanların yemesine elverişli olmayan 1. veya 3. fasıllarda yer alan cansız hayvanlar.**
ex 99	- Diğerleri
	-- At kılı ve at kılı döküntüleri,başka maddelerin yardımıyla veya müstakilen tabakalar halinde olsun olmasın
	-- Hayvansal menşeli tabii süngerler
07.10	**Sebzeler (pişirilmemiş veya buharda veya suda kaynatılarak pişirilmiş), dondurulmuş:**
40	- Tatlı mısır (*Zea mays var. saccharata*)
07.11	**Geçici olarak konserve edilmiş (örneğin; kükürtdioksit gazı kullanılarak salamurada, kükürtlü su içinde veya diğer koruyucu eriyikler içinde); fakat bu halleriyle derhal yenilmeye elverişli olmayan sebzeler:**
ex 90	- Diğer sebzeler; sebze karışımları:
	-- Tatlı mısır (*Zea mays var. saccharata*)
09.01	**Kahve, kavrulmuş veya kafeini alınmış olsun olmasın; kahve kabuk ve kapçıkları; içinde herhangi bir oranda kahve bulunan kahve yerine kullanılan maddeler.**[iii]
09.02	**Çay, aromalandırılmış olsun olmasın.**[iii]
13.02	**Bitkisel özsu ve hülasalar; pektik maddeler, pektinatlar ve pektatlar; agar -agar , bitkisel ürünlerden elde edilen yapışkan sıvılar ve kıvam verici maddeler, tadil edilmiş olsun olmasın:**
	- Bitkisel özsu ve hülasalar:
12	-- Meyan kökünden elde edilenler
13	-- Şerbetçi otundan elde edilenler
19	-- Diğerleri:
20	- Pektik maddeler, pektinatlar ve pektatlar[v]
	- Bitkisel ürünlerden elde edilen yapışkan sıvılar ve kıvam verici maddeler, tadil edilmiş olsun olmasın:
31	-- Agar-agar

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı
32	-- Keçi boynuzundan, keçi boynuzu tohumlarından ve Siyam baklası tohumlarından elde edilen yapışkan sıvılar ve kıvam verici maddeler, tadil edilmiş olsun olmasın
39	-- Diğerleri
14.01	**Özellikle örgü için kullanılan türdeki bitkisel maddeler (bambu, Hint kamışı, kamışlar, sazlar, sepetçi söğüdü, rafya, temizlenmiş, beyazlatılmış veya boyanmış hububat sapları ve ıhlamur ağacı kabukları gibi).**
14.04	**Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan bitkisel ürünler.**
15.16	**Hayvansal veya bitkisel katı ve sıvı yağlar ve bunların fraksiyonları, kısmen veya tamamen hidrojenize edilmiş, ara - esterlenmiş, tekrar esterlenmiş veya elaidik asitleşmiş, rafine edilmiş olsun olmasın, fakat daha ileri bir işlem görmemiş:**
ex 20	- Bitkisel katı ve sıvı yağlar ve bunların fraksiyonları:
	-- Hidrojene hint yağı (opalwax)
15.17	**Margarin; bu fasılda yer alan hayvansal veya bitkisel katı ve sıvı yağların veya farklı katı veya sıvı yağ fraksiyonlarının yenilen karışımları veya müstahzarları, 15.16 pozisyonundaki yenilen katı veya sıvı yağlar ve bunların fraksiyonları hariç:**
ex 10	- Margarin, sıvı margarin hariç:
	-- Ağırlık itibariyle içindeki katı süt yağı oranı % 10 'u geçen fakat % 15'i geçmeyenler
ex 90	- Diğerleri:
	-- Ağırlık itibariyle içindeki katı süt yağı oranı % 10 'u geçen fakat % 15'i geçmeyenler
	-- Eşyanın kalıptan çıkarılmasında kullanılan yenilen karışım ve müstahzarlar
15.18	**Hayvansal veya bitkisel katı ve sıvı yağlar ve bunların fraksiyonları, kaynatılmış, oksitlenmiş, suyu alınmış, kükürtlenmiş, üflenmiş, vakum veya inert gaz içinde ısıyla polimerize edilmiş veya kimyasal olarak başka bir şekilde değiştirilmiş, 15.16 pozisyonundakiler hariç, tarifenin başka bir yerinde belirtilmeyen veya yer almayan bu fasıldaki hayvansal veya bitkisel katı veya sıvı yağların veya farklı katı veya sıvı yağ fraksiyonlarının yenilmeyen karışımları veya müstahzarları:**
ex 00	Linoksin
15.20	**Ham gliserol; gliserollü sular ve gliserollü lesivler.**
15.21	**Bitkisel mumlar (trigliseritler hariç), bal mumu veya diğer böcek mumları, ispermeçet, rafine edilmiş veya boyanmış olsun olmasın.**

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı
15.22	**Degra; yağlı maddeler veya hayvansal veya bitkisel mumların işlenmesinden meydana gelen artıklar.**
17.02	**Diğer şekerler, kimyaca saf laktoz, maltoz, glikoz ve fruktoz dahil, katı halde; ilave aroma veya renk verici maddeler katılmamış şeker şurupları, suni bal, tabii bal ile karıştırılmış olsun olmasın; karamel:**
50	- Kimyaca saf fruktoz
ex 90	- Diğerleri, invert şeker ve kuru halde ağırlık itibariyle %50 fruktoz içeren diğer şeker ve şeker şurubu karışımları dahil:
	-- Kimyaca saf maltoz
17.04	**Kakao içermeyen şeker mamulleri (beyaz çikolata dahil).**
18.03	**Kakao hamuru, yağı alınmış olsun olmasın.**
18.04	**Kakao yağı, katı ve sıvı.**
18.05	**Kakao tozu, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler içermeyenler.**
18.06	**Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları.**
19.01	**Malt hülasası; tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan esasını un, hububatın kabaca öğütülmesinden elde edilen küçük parçalar, kaba un, nişasta veya malt hülasası teşkil eden gıda müstahzarları, içinde kakao bulunmayanlar veya tamamen yağının alınması esasına göre hesaplanan içindeki kakao miktarı ağırlık itibariyle % 40'dan az olanlar; tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan esasını 04.01 ila 04.04 pozisyonlarında yer alan maddeler teşkil eden gıda müstahzarları, içinde kakao bulunmayanlar veya tamamen yağının alınması esasına göre hesaplandığında içindeki kakao miktarı ağırlık itibariyle % 5'den az olanlar.**
19.02	**Makarnalar (pişirilmiş veya et ile veya diğer maddelerle doldurulmuş veya başka şekilde hazırlanmış olsun olmasın)(spagetti, makaroni, şehriye, lazanya, gnocchi, ravioli, canelloni gibi); kuskus hazırlanmış olsun olmasın:**
	- Pişirilmemiş makarna, doldurulmamış veya başka şekilde hazırlanmamış:
11	-- Yumurta içerenler
19	-- Diğerleri
ex 20	- Doldurulmuş makarnalar, pişirilmiş veya başka şekilde hazırlanmış olsun olmasın:
	-- Ağırlık itibariyle % 20'den fazla sosis, et, sakatat veya kan veya karışımlarını içerenler hariç,
30	- Diğer makarnalar
40	- Kuskus

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı
19.03	**Tapyoka ve nişastadan hazırlanan tapyoka benzerleri, flokon, dane, yuvarlak, kalbur içi kalıntısı veya benzeri şekillerde.**
19.04	**Hububat veya hububat ürünlerinin kabartılması veya kavrulması suretiyle elde edilen gıda mamulleri (corn flakes gibi); tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan ön pişirme yapılmış veya başka surette hazırlanmış dane (mısır hariç) veya flokon halindeki hububat veya diğer şekilde işlenmiş daneler (un, hububatın kabaca öğütülmesinden elde edilen küçük parçalar ve kaba un hariç).**
19.05	**Ekmek, pasta, kek, bisküvi ve diğer ekmekçilik mamulleri, kakao içersin içermesin; hosti, eczacılıkta kullanılan boş ilaç kapsülleri, mühür güllacı, pirinç kağıdı ve benzeri ürünler.**
20.01	**Sebzeler, meyvalar, sert kabuklu meyvalar ve yenilen diğer bitki parçaları, sirke veya asetik asitle hazırlanmış veya konserve edilmiş:**
ex 90	- Diğerleri:
	-- Tatlı mısır (*Zea mays var. saccharata*); palm meyvesi içi, hint patatesi, tatlı patates ve ağırlık olarak % 5 veya daha fazla nişasta içeren yenilen benzeri diğer bitki parçaları palm hearts;
20.02	**Domatesler, sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş:**
90	- Diğerleri[iii]
20.04	**Diğer sebzeler, sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş, dondurulmuş, 20.06 pozisyonundaki ürünler hariç:**
ex 10	- Patatesler:
	-- Un, ezme veya flokon halinde
ex 90	- Diğer sebzeler ve sebze karışımları:
	-- Tatlı mısır (*Zea mays var. saccharata*)
20.05	**Diğer sebzeler, sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş ,dondurulmamış, 20.06 pozisyonundaki ürünler hariç:**
ex 20	- Patatesler:
	-- Un, ezme veya flokon halinde
40	- Bezelyeler (Pisum sativum)[ii]
	- Fasulyeler *(Vigna spp. Phaseolus spp.):*
59	-- Diğerleri[ii]
80	- Tatlı mısır (*Zea mays var. saccharata*)
	- Diğer sebzeler ve sebze karışımları:

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı
91	-- Bambu filizi[ii.]
99	-- Diğerleri[ii.]
20.06	**Sebzeler, meyvalar, sert kabuklu meyvalar, meyva kabukları ve diğer bitki parçaları, şekerle konserve edilmiş, (suyu alınmış, üstü şekerle kaplanmış veya kristalleşmiş):**
ex 00	- Tatlı mısır (*Zea mays var. saccharata*)[ii.]
20.07	**Reçeller, jöleler, marmelatlar, meyva veya sert kabuklu meyva püresi, meyva veya sert kabuklu meyva pastları, pişirilerek hazır lanmış, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeleri içersin içermesin.**
10	- Homojenize müstahzarlar[iii.]
	- Diğerleri:
91	-- Turunçgiller[iii.]
99	-- Diğerleri[iii.]
20.08	**Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan meyvalar, sert kabuklu meyvalar ve yenilen diğer bitki parçaları, başka surette hazırlanmış veya konserve edilmiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler veya alkol katılmış olsun olmasın:**
	- Sert kabuklu meyvalar, yer fıstığı ve diğer tohumlar (birbirleriyle karışık olsun olmasın):
ex 11	-- Yer fıstığı:
	--- Yer fıstığı ezmesi
	--- Yer fıstığı, kavrulmuş[iv.]
	- Diğerleri, 2008.19 alt pozisyonu dışındaki karışımlar dahil:
91	-- Palm meyvası içi
ex 99	-- Diğerleri:
	--- Mısır, tatlı mısır (*Zea mays var. saccharata*) hariç
21.01	**Kahve, çay veya Paraguay çayı hülasası, esans ve konsantreleri ve esası bu ürünler veya kahve, çay, Paraguay çayı olan müstahzarlar; kavrulmuş hindiba ve kavrulmuş kahve yerine kullanılan diğer maddeler ve bunların hülasa, esans ve konsantreleri.**
21.02	**Mayalar (canlı veya cansız); cansız diğer tek hücreli mikro organizmalar (30.02 pozisyonunda yer alan aşılar hariç); hazırlanmış kabartma tozları.**
21.03	**Soslar ve müstahzarları; çeşni ve lezzet verici karışımlar; hardal unu ve kaba unu ve hazır hardal.**

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı
21.04	**Çorbalar, et suları ve müstahzarları; karışım halindeki homojenize gıda müstahzarları.**
21.05	**Dondurma ve yenilen diğer buzlar, kakao içersin içermesin.**
21.06	**Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan gıda müstahzarları:**
10	- Protein konsantreleri ve protein bünyeli maddeler
ex 90	- Diğerleri:
	-- Aromalandırılmış veya renklendirilmiş şeker şurupları olmayanlar
22.01	**Sular, tabii veya suni mineral sular ve gazlı sular dahil, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmamış veya lezzetlendirilmemiş; buz ve kar.**
22.02	**Sular, mineral sular ve gazlı sular dahil, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış veya aromalandırılmış, ve alkolsüz diğer içecekler, 20.09 pozisyonundaki meyve ve sebze suları hariç.**
22.03	**Malttan üretilen biralar.**
22.04	**Taze üzüm şarabı, kuvvetlendirilmiş şaraplar dahil; üzüm şırası, 20.09 pozisyonunda yer alanlar hariç.**
	- Diğer şaraplar Fermentasyonu devam eden veya fermantasyonu alkol ilavesinden başka şekilde durdurulmuş olanlar:
ex 21	-- Muhtevası 2 l veya daha az kaplarda olanlar:
	--- Kuvvetlendirilmiş üzüm şırası[ii]
ex 29	-- Diğerleri:
	--- Kuvvetlendirilmiş üzüm şırası[ii]
22.05	**Vermut ve diğer taze üzüm şarapları, bitkiler veya kokulu maddelerle aromalandırılmış.**
22.07	**Alkol derecesi hacim itibariyle % 80 veya daha fazla olan tağyir (denatüre) edilmemiş etil alkol; alkol derecesi ne olursa olsun tağyir (denatüre) edilmiş etil alkol ve damıtım yoluyla elde edilen diğer alkollü içkiler.**
ex 20	- Alkol derecesi ne olursa olsun tağyir (denatüre) edilmiş etil alkol ve damıtım yoluyla elde edilen diğer alkollü içkiler, AT Antlaşmasının Ek I'nde sayılan tarım ürünlerinden elde edilenler hariç
22.08	**Alkol derecesi hacim itibariyle % 80'den az olan tağyir (denatüre) edilmemiş etil alkol; damıtım yoluyla elde edilen alkollü içkiler, likörler ve diğer alkollü içecekler.**

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı
22.09	**Sirkeler ve asetik asitten elde edilen sirke yerine geçen maddeler**[iii].

i. Ürün İzlanda veya Norveç'e ithal edildiğinde işbu Ek kapsamı dışındadır
ii. Ürün Norveç veya Türkiye'ye ithal edildiğinde işbu Ek kapsamı dışındadır.
iii Ürün veya Türkiye'ye ithal edildiğinde işbu Ek kapsamı dışındadır.
iv. Ürün Türkiye'he KN 2008.11.10.00.00 kodu altında Türkiye'ye ithal edildiğinde işbu Ek kapsamı dışındadır
v. Ürün sadece KN 1302.20.10.00.12 or 1302.20.90.90.12 kodları altında Türkiye'ye ithal edildiğinde bu Ek kapsamındadır.

EK III TABLO 2

MADDE 2.1'DE ATIFTA BULUNULAN
İSVİÇRE'NİN TÜRKİYE'YE TANIDIĞI TARİFE TAVİZLERİ

AS Kodu (2017)	**Ürünlerin tanımı**	**Uygulanan tercihli vergi oranı** (100 kg brüt başına CHF)	**Uygulanan tercihli MFN vergi oranından düşülecek miktar** (100 kg brüt başına CHF)
04	Süt ürünleri; kuş ve kümes hayvanlarının yumurtaları; tabii bal; tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan yenilebilir hayvansal menşeli ürünler		
0403	Yayıkaltı, pıhtılaştırılmış süt ve krema, yoğurt, kefir ve diğer fermente edilmiş veya asitliği artırılmış süt ve krema, konsantre edilmiş veya ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış olsun olmasın veya aroma veya ilave meyva, sert kabuklu meyva veya kakao içersin, içermesin		
0403.10	- yoğurt		
0403.1010	- - kakao içerenler		10
0403.1020	- - Aromalandırılmış veya ilave meyva, sert kabuklu meyvalar içerenler		10
0403.90	- diğerleri		
	- - konsantre edilmemiş veya ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmamış		
	- - - krema		
0403.9031	- - - - Aromalandırılmış veya ilave meyva, sert kabuklu meyvalar veya kakao içerenler		10
	- - - diğerleri		
	- - - - Aromalandırılmış veya ilave meyva, sert kabuklu meyvalar veya kakao içerenler		
0403.9041	- - - - - tarife kotası sınırları içerisinde (Q. No. 7)		10
0403.9049	- - - - - diğerleri		10
	- - konsantre edilmiş veya ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış		
	- - - krema		
0403.9061	- - - - Aromalandırılmış veya ilave meyva, sert kabuklu meyvalar veya kakao içerenler		10
	- - - diğerleri		
	- - - - Aromalandırılmış veya ilave meyva, sert kabuklu meyvalar veya kakao içerenler		

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Uygulanan tercihli vergi oranı (100 kg brüt başına CHF)	Uygulanan tercihli MFN vergi oranından düşülecek miktar (100 kg brüt başına CHF)
0403.9072	- - - - - İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 3'ü geçenler		10
0403.9079	- - - - - diğerleri		10
0405	Sütten elde edilen tereyağı ve diğer katı ve sıvı yağlar; sürülerek yenilen süt ürünleri		
0405.20	- sürülerek yenilen süt ürünleri		
	- - tarife kotası sınırları içerisinde (Q. No. 7)		
0405.2011	- - - içerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 39'u geçen fakat % 75'i geçmeyenler		10
	- - diğerleri		
0405.2091	- - - içerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 39'u geçen fakat % 75'i geçmeyenler		50
05	Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan hayvansal menşeli ürünler		
0501.0000	İnsan saçı, işlenmemiş, yıkanmış veya yağı alınmış olsun olmasın; insan saçı döküntüleri	0	
0502	Evcil domuz veya yaban domuzu kılları; porsuk kılları veya fırça imali için diğer kıllar; bu kılların döküntüleri		
0502.1000	- evcil domuz veya yaban domuzu kılları ve bu kılların döküntüleri	0	
0502.9000	- diğerleri	0	
0505	Kuşların tüylü veya ince tüylü deri ve diğer kısımları, tüyler ve tüy parçaları (kenarları kırpılmış olsun olmasın) ve ince tüyler (muhafaza amacıyla işleme, temizleme veya dezenfekte etmeden başka bir işleme tabi tutulmamış); tüy veya tüy parça larının toz ve döküntüleri		
0505.10	- doldurmada kullanılan tüyler; ince tüyler		
0505.1010	- - yatak tüyleri ve ince tüyler, işlenmemiş, yıkanmamış	0	
0505.1090	- - diğerleri	0	
0505.90	- diğerleri		
	- - tüy ve tüy parçalarının toz ve döküntüleri		
0505.9019	- - - diğerleri	0	
0505.9090	- - diğerleri	0	
0507	Fildişi, kaplumbağa kabuğu, balina dişi ve balina dişinin kılları, boynuzlar,geyik boynuzları,toynaklar,tırnaklar, pençeler ve gagalar (işlenmemiş veya basit bir şekilde		

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Uygulanan tercihli vergi oranı (100 kg brüt başına CHF)	Uygulanan tercihli MFN vergi oranından düşülecek miktar (100 kg brüt başına CHF)
	hazırlanmış, fakat şekil verilerek kesilmemiş); bunların toz ve döküntüleri		
0507.1000	- fildişi; fildişi toz ve döküntüleri	0	
0507.9000	- diğerleri	0	
0508	Mercan ve benzeri maddeler (işlenmemiş veya basit bir şekilde hazırlanmış,fakat başka bir işlem görmemiş); yumuşakça, kabuklu hayvan veya kabuğu dikenli hayvanların kabukları ve mürekkep balığı kemiği (işlenmemiş veya basit bir şekilde hazırlanmış, fakat şekil verilerek kesilmemiş); bunların toz ve döküntüleri		
0508.0010	- ezilmiş kabuklar; kabukların toz ve döküntüleri	0	
	- diğerleri:		
0508.0099	- - diğerleri	0	
0510	Akamber, kunduz hayası (kastoreum), kedi miski (sivet) ve misk; kuduz böceği (kantarit) ve safra (kurutulmuş olsun olmasın); eczacılık ürünlerinin hazırlanmasında kullanılan guddeler ve diğer hayvansal maddeler (taze, soğutulmuş, dondurulmuş veya geçici olarak diğer şekillerde konserve edilmiş)		
0510.0000	Akamber, kunduz hayası (kastoreum), kedi miski (sivet) ve misk; kuduz böceği (kantarit) ve safra (kurutulmuş olsun olmasın); eczacılık ürünlerinin hazırlanmasında kullanılan guddeler ve diğer hayvansal maddeler (taze, soğutulmuş, dondurulmuş veya geçici olarak diğer şekillerde konserve edilmiş)	0	
07	Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular		
0710	Sebzeler (pişirilmemiş veya buharda veya suda kaynatılarak pişirilmiş), dondurulmuş		
0710.40	Tatlı mısır		
0710.4000	- tatlı mısır	0	
0711	Geçici olarak konserve edilmiş (örneğin; kükürtdioksit gazı kullanılarak salamurada, kükürtlü su içinde veya diğer koruyucu eriyikler içinde); fakat bu halleriyle derhal yenilmeye elverişli olmayan sebzeler		
0711.90	- diğer sebzeler; sebze karışımları		
0711.9010	- - tatlı mısır	0	

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Uygulanan tercihli vergi oranı (100 kg brüt başına CHF)	Uygulanan tercihli MFN vergi oranından düşülecek miktar (100 kg brüt başına CHF)
09	Kahve, çay, paraguay çayı ve baharat		
0901	Kahve, kavrulmuş veya kafeini alınmış olsun olmasın; kahve kabuk ve kapçıkları; içinde herhangi bir oranda kahve bulunan kahve yerine kullanılan maddeler		
	- kahve, kavrulmamış		
0901.1100	- - kafeini alınmamış	0	
0901.1200	- - kafeini alınmış	0	
	- kahve, kavrulmuş		
0901.21	- kafeini alınmamış		
0901.2100	- - kafeini alınmamış	0	
0901.2200	- - kafeini alınmış	0	
0901.90	- diğerleri		
	- - kahve kabuk ve kapçıkları		
0901.9019	- - - diğerleri	0	
0901.9020	- - kahve bulunan kahve yerine kullanılan maddeler	0	
0902	Çay, aromalandırılmış olsun olmasın		
0902.1000	- yeşil çay (fermente edilmemiş) 3 kg.ı geçmeyen hazır ambalajlarda	0	
0902.2000	- diğer yeşil çay (fermente edilmemiş)	0	
0902.3000	- siyah çay (fermente edilmiş) ve kısmen fermente edilmiş çay, 3 kg.ı geçmeyen hazır ambalajlarda 3 kg	0	
0902.4000	- diğer siyah çay (fermente edilmiş) ve kısmen fermente edilmiş çay	0	
13	Lak; sakız, reçine ve diğer bitkisel özsu ve hülasalar		
1302	Bitkisel özsu ve hülasalar; pektik maddeler, pektinatlar ve pektatlar; agar -agar, bitkisel ürünlerden elde edilen yapışkan sıvılar ve kıvam verici maddeler, tadil edilmiş olsun olmasın		
	- bitkisel özsu ve hülasalar		
1302.1200	- - meyan kökünden elde edilenler	0	
1302.1300	- - şerbetçi otundan elde edilenler	0	
1302.1400	- - efedra bitkisinden elde edilenler	0	
1302.1900	- - diğerleri	0	
1302.20	- ektik maddeler, pektinatlar ve pektatlar		
	- - katı pektin		

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Uygulanan tercihli vergi oranı (100 kg brüt başına CHF)	Uygulanan tercihli MFN vergi oranından düşülecek miktar (100 kg brüt başına CHF)
1302.2011	- - - amidleme, hidroliz, sabunlaştırma veya stardardizasyon için kullanılanlar	0	
1302.2019	- - - diğerleri	0	
	- - sıvı pektin		
1302.2021	- - - amidleme, hidroliz, sabunlaştırma veya stardardizasyon için kullanılanlar	0	
1302.2029	- - - diğerleri	0	
1302.2090	- - diğerleri	0	
	- bitkisel ürünlerden elde edilen yapışkan sıvılar ve kıvam verici maddeler, tadil edilmiş olsun olmasın		
1302.3100	- - agar-agar	0	
1302.32	- - keçi boynuzu, keçi boynuzu tohumu veya siyam baklası tohumundan elde edilen yapışkan sıvılar ve kıvam verici maddeler, tadil edilmiş olsun olmasın		
1302.3210	- - - teknik amaçlı olanlar	0	
1302.3290	- - - diğerleri	0	
1302.3900	- - diğerleri	0	
14	Örülmeye elverişli bitkisel maddeler; tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan bitkisel ürünler		
1401	Özellikle örgü için kullanılan türdeki bitkisel maddeler (bambu, Hint kamışı, kamışlar, sazlar, sepetçi söğüdü, rafya, temizlenmiş, beyazlatılmış veya boyanmış hububat sapları ve ıhlamur ağacı kabukları gibi)		
1401.1000	- bambu	0	
1401.2000	- hint kamışı	0	
1401.9000	- diğerleri	0	
1404	Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan bitkisel ürünler		
1404.20	- pamuk döküntüleri		
1404.2010	- - işlenmemiş	0	
1404.2090	- - diğerleri	0	
1404.90	- diğerleri		
1404.9080	- - diğerleri	0	
15	Hayvansal veya bitkisel katı ve sıvı yağlar ve bunların parçalanma ürünleri; hazır yemeklik katı yağlar; hayvansal veya bitkisel mumlar		

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Uygulanan tercihli vergi oranı (100 kg brüt başına CHF)	Uygulanan tercihli MFN vergi oranından düşülecek miktar (100 kg brüt başına CHF)
1516.20	- bitkisel katı ve sıvı yağlar ve bunların parçalanma ürünleri		
	- - diğerleri		
	- - - sarnıç veya metal variller içerisinde olanlar		
1516.2092	- - - - hidrojene hint yağı, "opal-wax"	0	
	- - - diğerleri		
1516.2097	- - - - hidrojene hint yağı, "opal-wax"	0	
1517	Margarin; bu fasılda yer alan hayvansal veya bitkisel katı ve sıvı yağların veya farklı katı veya sıvı yağ fraksiyonlarının yenilen karışımları veya müstahzarları, 15.16 pozisyonundaki yenilen katı veya sıvı yağlar ve bunların fraksiyonları hariç		
1517.10	- margarin, sıvı margarin hariç		
	- - diğerleri, ağırlık itibaryla katı yağ oranı		
	- - - % 65'i geçenler		
	- - - - sarnıç veya metal variller içerisinde olanlar		
1517.1062	- - - - - içerdiği süt yağı ağırlık itibariyle % 10'u geçen fakat % 15'i geçmeyenler		10
	- - - - diğerleri		
1517.1067	- - - - - içerdiği süt yağı ağırlık itibariyle % 10'u geçen fakat % 15'i geçmeyenler		10
	- - - % 41'i geçen fakat % 65'i geçmeyenler		
	- - - - sarnıç veya metal variller içerisinde olanlar		
1517.1072	- - - - - içerdiği süt yağı ağırlık itibariyle % 10'u geçen fakat % 15'i geçmeyenler		10
	- - - - other		
1517.1077	- - - - - içerdiği süt yağı ağırlık itibariyle % 10'u geçen fakat % 15'i geçmeyenler		10
	- - - % 25'i geçen fakat % 41'i geçmeyenler		
	- - - - sarnıç veya metal variller içerisinde olanlar		
1517.1082	- - - - - içerdiği süt yağı ağırlık itibariyle % 10'u geçen fakat % 15'i geçmeyenler		10
	- - - - diğerleri		
1517.1087	- - - - - içerdiği süt yağı ağırlık itibariyle % 10'u geçen fakat % 15'i geçmeyenler		10
	- - - % 25'i geçmeyenler		

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Uygulanan tercihli vergi oranı (100 kg brüt başına CHF)	Uygulanan tercihli MFN vergi oranından düşülecek miktar (100 kg brüt başına CHF)
	- - - - sarnıç veya metal variller içerisinde olanlar		
1517.1092	- - - - - içerdiği süt yağı ağırlık itibariyle % 10'u geçen fakat % 15'i geçmeyenler		10
	- - - - diğerleri:		
1517.1097	- - - - - içerdiği süt yağı ağırlık itibariyle % 10'u geçen fakat % 15'i geçmeyenler		10
1517.90	- diğerleri		
1517.9020	- - eşyanın kalıptan çıkarılmasında kullanılan yenilen karışım ve müstahzarlar	0	
	- - diğerleri		
	- - - süt yağı içeren, içerdiği süt yağı ağırlık itibariyle		
	- - - - % 10'u geçenler		
	- - - - - sarnıç veya metal variller içerisinde olanlar		
1517.9062	- - - - - - içerdiği süt yağı ağırlık itibariyle % 10'u geçen fakat % 15'i geçmeyenler		10
	- - - - - diğerleri:		
1517.9067	- - - - - - içerdiği süt yağı ağırlık itibariyle % 10'u geçen fakat % 15'i geçmeyenler		10
1518	Hayvansal veya bitkisel katı ve sıvı yağlar ve bunların fraksiyonları, kaynatılmış, oksitlenmiş, suyu alınmış, kükürtlenmiş, üflenmiş, vakum veya inert gaz içinde ısıyla polimerize edilmiş veya kimyasal olarak başka bir şekilde değiştirilmiş, 15.16 pozisyonundakiler hariç, tarifenin başka bir yerinde belirtilmeyen veya yer almayan bu fasıldaki hayvansal veya bitkisel katı veya sıvı yağların veya farklı katı veya sıvı yağ fraksiyonlarının yenilmeyen karışımları veya müstahzarları:		
	- diğerleri		
1518.0092	- - Linoksin	0	
1520.00	Ham gliserol; gliserollü sular ve gliserollü lesivler		
1520.0000	Ham gliserol; gliserollü sular ve gliserollü lesivler	0	

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Uygulanan tercihli vergi oranı (100 kg brüt başına CHF)	Uygulanan tercihli MFN vergi oranından düşülecek miktar (100 kg brüt başına CHF)
1521	Bitkisel mumlar (trigliseritler hariç), bal mumu veya diğer böcek mumları, ispermeçet, rafine edilmiş veya boyanmış olsun olmasın		
1521.10	- bitkisel mumlar		
1521.1010	- - carnauba mumu	0	
	- - diğerleri		
1521.1091	- - - işlenmemiş	0	
1521.1092	- - - işlenmiş (ağartılmış, renklendirilmiş v.b.)	0	
1521.90	- diğerleri		
1521.9010	- - işlenmemiş	0	
1521.9020	- - işlenmiş (ağartılmış, renklendirilmiş v.b.)	0	
1522	Degra; yağlı maddeler veya hayvansal veya bitkisel mumların işlenmesinden meydana gelen artıklar		
1522.0000	Degra; yağlı maddeler veya hayvansal veya bitkisel mumların işlenmesinden meydana gelen artıklar	0	
17	Şeker ve şeker mamulleri		
1702	Diğer şekerler, kimyaca saf laktoz, maltoz, glikoz ve fruktoz dahil, katı halde; ilave aroma veya renk verici maddeler katılmamış şeker şurupları, suni bal, tabii bal ile karıştırılmış olsun olmasın; karamel:		
1702.5000	- kimyaca saf fruktoz	0	
1702.90	- diğerleri, invert şeker ve kuru halde ağırlık itibariyle %50 fruktoz içeren diğer şeker ve şeker şurubu karışımları dahil		
	- - katı		
1702.9024	- - - kimyaca saf maltoz	0	
1704	Kakao içermeyen şeker mamulleri (beyaz çikolata dahil)		
1704.10	- ciklet, şekerle kaplanmış olsun, olmasın		
1704.1010	- - ağırlık itibariyle % 70'ten fazla sakaroz içerenler		41
1704.1020	- - ağırlık itibariyle % 60'tan fazla içeren fakat % 70'ten az sakaroz içerenler		46.1
1704.1030	- - ağırlık itibariyle % 60'tan fazla sakaroz içermeyenler		46.1
1704.90	- diğerleri		
1704.9010	- - beyaz çikolata		53

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Uygulanan tercihli vergi oranı (100 kg brüt başına CHF)	Uygulanan tercihli MFN vergi oranından düşülecek miktar (100 kg brüt başına CHF)
1704.9020	- - meyva veya sert kabuklu meyva içeren her türlü şeker mamulleri (örneğin mevya ezmeleri, nugat, badem ezmesi gibi)		56.35
	- - meyan kökü hülasasından mamül her türlü şeker amulleri, içerdiği sakkaroz ağırlık itibarıyla		
1704.9031	- - - % 10'u geçenler		53
1704.9032	- - - % 10'u geçmeyenler		1
	- - diğer kalıplı şeker mamulleri		
	- - - süt yağı veya bitkisel yağ içermeyen, içerdiği sakkaroz ağırlık itibarıyla		
1704.9041	- - - - % 70'i geçenler		57.85
1704.9042	- - - - % 50'yi geçen fakat % 70'i geçmeyenler		59.4
1704.9043	- - - - % 50'yi geçmeyenler		58.65
1704.9050	- - - bitkisel yağ içeren fakat süt yağı içermeyenler		58.75
1704.9060	- - - süt yağı içerenler		58.85
	- - diğerleri, içerdiği sakkaroz ağırlık itibarıyla		
1704.9091	- - - % 70'i geçenler		56.6
1704.9092	- - - % 50'yi geçen fakat % 70'i geçmeyenler		55.7
1704.9093	- - - % 50'yi geçmeyenler		54.8
18	Kakao ve kakao müstahzarlari		
1803	Kakao hamuru, yağı alınmış olsun olmasın		
1803.1000	- yağı alınmamış	0	
1803.2000	- tamamen veya kısmen yağı alınmış	0	
1804	Kakao yağı, katı ve sıvı		
1804.0000	Kakao yağı, katı ve sıvı	0	
1805	Kakao tozu, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler içermeyenler		
1805.0000	Kakao tozu, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler içermeyenler	0	
1806	Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları		
1806.10	- kakao tozu, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler içerenler		
1806.1010	- - ağırlık itibariyle % 65'ten fazla sakaroz içerenler		10
1806.1020	- - ağırlık itibariyle % 65'ten fazla sakaroz içermeyenler		10
1806.20	- Ağırlığı 2 kg'dan fazla olan kalıp, dilim veya çubuklar halinde veya sıvı, hamur, toz, granül		

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Uygulanan tercihli vergi oranı (100 kg brüt başına CHF)	Uygulanan tercihli MFN vergi oranından düşülecek miktar (100 kg brüt başına CHF)
	veya benzeri şekillerde olup, muhteviyatı 2 kg'ı geçen kaplarda veya ambalajlarda sunulmuş olan diğer müstahzarlar		
	- - karışımlar, ağırlık itibariyle % 12'den fazla sütyağı veya % 20'den fazla sütyağı bileşeni içeren ağırlık itibariyle süt yağı içeriği		
1806.2011	- - - % 85'i geçenler		1
1806.2012	- - - % 50'yi geçen fakat % 85'i geçmeyenler		1
1806.2013	- - - % 25'i geçen fakat % 50'yi geçmeyenler		1
1806.2014	- - - % 11'i geçen fakat % 25'i geçmeyenler		1
1806.2015	- - - % 1,5'i geçen fakat % 11'i geçmeyenler		1
1806.2019	- - - diğerleri		1
	- - diğerleri		
	- - - dökme kalıplar halinde		
	- - - - sütyağı bileşeni içerenler, ağırlık itibariyle sütyağı içeriği		
1806.2071	- - - - - % 6'yı geçenler		10
1806.2072	- - - - - % 3'ü geçen fakat % 6'yı geçmeyenler		10
1806.2073	- - - - - % 3'ü geçmeyenler		10
	- - - - sütyağı bileşeni içermeyenler		
1806.2074	- - - - - ağırlık itibariyle % 15'ten fazla yağ içerenler		10
1806.2079	- - - - - diğerleri		10
	- - - diğerleri		
	- - - - sütyağı bileşeni içermeyenler		
	- - - - - sütyağından başka yağ içerenler (sütyağı içersin, içermesin)		
1806.2081	- - - - - - ağırlık itibariyle % 15'ten fazla yağ içerenler		10
1806.2082	- - - - - - diğerleri		10
1806.2083	- - - - - diğerleri		10
	- - - - sütyağı bileşeni içermeyenler		
	- - - - - yağ içerenler		
1806.2084	- - - - - - ağırlık itibariyle % 20'den fazla yağ içerenler		10
1806.2085	- - - - - - diğerleri		10
1806.2089	- - - - - diğerleri		10
	- diğerleri, kalıp,dilim veya çubuklar halinde		
1806.31	- - doldurulmuş		
	- - - sütyağı bileşeni içerenler		

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Uygulanan tercihli vergi oranı (100 kg brüt başına CHF)	Uygulanan tercihli MFN vergi oranından düşülecek miktar (100 kg brüt başına CHF)
1806.3111	- - - - sütyağından başka yağ içerenler (sütyağı içersin, içermesin)		10
1806.3119	- - - - diğerleri		10
	- - - sütyağı bileşeni içermeyenler		
1806.3121	- - - - yağ içerenler		10
1806.3129	- - - - diğerleri		10
1806.32	- - doldurulmamış		
	- - - sütlü çikolata, ağırlık itibariyle sütyağı içeriği		
1806.3211	- - - - % 6'yı geçenler		13.35
1806.3212	- - - - % 3'ü geçen fakat % 6'yı geçmeyenler		13.45
1806.3213	- - - - % 3'ü geçmeyenler		10
1806.3290	- - - diğerleri		12.4
1806.90	- diğerleri		
	- - sütyağı bileşeni içerenler		
	- - - sütyağından başka yağ içerenler (sütyağı içersin, içermesin)		
1806.9031	- - - - ağırlık itibariyle % 15'ten fazla yağ içerenler		12.65
1806.9032	- - - - ağırlık itibariyle % 8'den fazla fakat % 15'i geçmeyen yağ içerenler		12.65
1806.9033	- - - - diğerleri		12.65
1806.9049	- - - diğerleri		12.7
	- - sütyağı bileşeni içermeyenler		
	- - - yağ içerenler		
1806.9051	- - - - ağırlık itibariyle % 15'ten fazla yağ içerenler		13.05
1806.9052	- - - - ağırlık itibariyle % 8'den fazla fakat % 15'i geçmeyen yağ içerenler		10
1806.9053	- - - - diğerleri		10
1806.9069	- - - diğerleri		12.05
19	Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları; pastacılık ürünleri		
1901	Malt hülasası; tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan esasını un, hububatın kabaca öğütülmesinden elde edilen küçük parçalar, kaba un, nişasta veya malt hülasası teşkil eden gıda müstahzarları, içinde kakao bulunmayanlar veya tamamen yağının alınması esasına göre hesaplanan içindeki kakao miktarı ağırlık itibariyle % 40'dan az		

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Uygulanan tercihli vergi oranı (100 kg brüt başına CHF)	Uygulanan tercihli MFN vergi oranından düşülecek miktar (100 kg brüt başına CHF)
	olanlar; tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan esasını 04.01 ila 04.04 pozisyonlarında yer alan maddeler teşkil eden gıda müstahzarları, içinde kakao bulunmayanlar veya tamamen yağının alınması esasına göre hesaplandığında içindeki kakao miktarı ağırlık itibariyle % 5'den az olanlar:		
1901.10	- Bebek veya küçük çocukların beslenmesinde kullanılan müstahzarlar, perakende satılacak hale getirilmiş		
	- - 0401 ila 0404 pozisyonlarında yer alan maddeleri içerenler		
1901.1011	- - - ağırlık itibariyle % 12'den fazla sütyağı içerenler		10
1901.1014	- - - ağırlık itibariyle % 6'dan fazla fakat % 12'yi geçmeyen sütyağı içerenler		10
1901.1015	- - - ağırlık itibariyle % 3'ten fazla fakat % 6'yı geçmeyen sütyağı içerenler		10
1901.1016	- - - ağırlık itibariyle % 1,5'ten fazla fakat % 3'ü geçmeyen sütyağı içerenler		10
1901.1019	- - - diğerleri		10
	- - 0401 ila 0404 pozisyonlarında yer alan maddeleri içermeyenler		
1901.1021	- - - şeker içerenler		20
1901.1022	- - - şeker içermeyenler		20
1901.20	- 1905 Pozisyonunda yer alan ekmekçilik mamullerinin hazırlanmasında kullanılan karışımlar ve hamurlar		
	- - Ağırlık itibariyle % 10'dan fazla fakat % 20'yi geçmeyen et, sakatat, kan, sosis ve bunların karışımlarını içerenler		
1901.2011	- - - Bebek veya küçük çocukların beslenmesinde veya diyet amaçlı olanlar		5
1901.2012	- - - yaban domuzlarından olanlar		5
	- - - diğer karışımlar ve hamurlar		
1901.2018	- - - -0101 ila 0104 pozisyonlarında yer alan hayvanların et, sakatat, kan, sosis ve bunların karışımlarını içerenler		5
1901.2019	- - - - diğerleri		5

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Uygulanan tercihli vergi oranı (100 kg brüt başına CHF)	Uygulanan tercihli MFN vergi oranından düşülecek miktar (100 kg brüt başına CHF)
	- - diğerleri, 0101 ila 0104 pozisyonlarında yer alan ürünleri içerenler		
1901.2081	- - - ağırlık itibariyle % 25'ten fazla sütyağı içerenler		10
1901.2082	- - - ağırlık itibariyle % 12'den fazla fakat % 25'i geçmeyen sütyağı içerenler		10
1901.2084	- - - ağırlık itibariyle % 6'dan fazla fakat % 12'yi geçmeyen sütyağı içerenler		10
1901.2085	- - - ağırlık itibariyle % 3'ten fazla fakat % 6'yı geçmeyen sütyağı içerenler		10
1901.2089	- - - diğerleri		10
	- - diğerleri, 0401 ila 0404 pozisyonlarında yer alan maddeleri içermeyenler		
1901.2091	- - - ağırlık itibariyle % 25'ten fazla sütyağı içerenler		20
1901.2092	- - - ağırlık itibariyle % 12'den fazla fakat % 25'i geçmeyen sütyağı içerenler		20
1901.2094	- - - ağırlık itibariyle % 6'dan fazla fakat % 12'yi geçmeyen sütyağı içerenler		20
1901.2095	- - - ağırlık itibariyle % 3'ten fazla fakat % 6'yı geçmeyen sütyağı içerenler		20
	- - - diğerleri		
1901.2096	- - - - yağ içerenler		20
1901.2098	- - - - diğerleri		20
1901.90	- diğerleri		
	- - Ağırlık itibariyle % 10'dan fazla fakat % 20'yi geçmeyen et, sakatat, kan, sosis ve bunların karışımlarını içerenler		
1901.9011	- - - Bebek veya küçük çocukların beslenmesinde veya diyet amaçlı olanlar		5
1901.9012	- - - yaban domuzlarından olanlar		5
	- - - diğerleri		
1901.9018	- - - - 0101 ila 0104 pozisyonlarında yer alan hayvanların et, sakatat, kan, sosis ve bunların karışımlarını içerenler		5
1901.9019	- - - - diğerleri		5
	- - diğerleri		
	- - - malt hülasası, kuru madde içeriği		
1901.9021	- - - - % 80'den fazla olanlar		20
1901.9022	- - - - % 80'den fazla olmayanlar		20

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Uygulanan tercihli vergi oranı (100 kg brüt başına CHF)	Uygulanan tercihli MFN vergi oranından düşülecek miktar (100 kg brüt başına CHF)
	- - - 04.01 ila 04.04 pozisyonlarında yer alan gıda müstahzarları		
	- - - - toz, garnül ve diğer katı hallerde		
	- - - - - süt yağı içerenler, içerdiği süt yağı ağırlık itibarıyla		
1901.9031	- - - - - - % 85'ten fazla olanlar		1.35
1901.9032	- - - - - - % 50'den fazla fakat % 85'i geçmeyenler		3
1901.9033	- - - - - - % 25'ten fazla fakat % 50'yi geçmeyenler		25
1901.9034	- - - - - - % 11'den fazla fakat % 25'i geçmeyenler		37
1901.9035	- - - - - -% 1,5'tan fazla fakat % 11'i geçmeyenler		31
1901.9036	- - - - - - % 1,5'i geçmeyenler		41
1901.9037	- - - - - süt yağı içermeyenler		1
	- - - - diğerleri		
	- - - - - süt yağı içerenler, içerdiği süt yağı ağırlık itibarıyla		
1901.9041	- - - - - - % 50'ten fazla olanlar		44
	- - - - - - % 20'den fazla fakat % 50'yi geçmeyenler		
1901.9042	- - - - - - - yağı (süt yağı dışında) % 5'i geçmeyenler		44
1901.9043	- - - - - - - diğerleri		44
	- - - - - - % 3'ten fazla fakat % 20'yi geçmeyenler		
1901.9044	- - - - - - - yağı (süt yağı dışında) % 5'i geçmeyenler		44
1901.9045	- - - - - - - diğerleri		44
1901.9046	- - - - - - % 3'ü geçmeyenler		44
1901.9047	- - - - - süt yağı içermeyenler		44
	- - - 04.01 ila 04.04 pozisyonlarında yer alan ürünleri içeren gıda müstahzarları preparations containing the goods of headings (1901.9031 ila 1901.9047 poziyonları arası hariç)		
1901.9081	- - - - ağırlık itibariyle % 25'ten fazla sütyağı içerenler		10
1901.9082	- - - - ağırlık itibariyle % 12'den fazla fakat % 25'i geçmeyen sütyağı içerenler		10
1901.9089	- - - - diğerleri		10

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Uygulanan tercihli vergi oranı (100 kg brüt başına CHF)	Uygulanan tercihli MFN vergi oranından düşülecek miktar (100 kg brüt başına CHF)
	- - - diğer müstahzarlar		
1901.9091	- - - - ağırlık itibariyle % 25'ten fazla sütyağı içerenler		20
1901.9092	- - - - ağırlık itibariyle % 12'den fazla fakat % 25'i geçmeyen sütyağı içerenler		20
	- - - - süt yağı içermeyen veya ağırlık itibariyle % 12'den az sütyağı içerenler		
	- - - - - tahılların un, nişasta veya malt hülasasından mamul olanlar		
1901.9093	- - - - - - yağ içerenler		20
1901.9094	- - - - - - yağ içermeyenler		20
	- - - - - diğerleri		
1901.9095	- - - - - - yağ içerenler		20
	- - - - - - not containing fat		
1901.9096	- - - - - - - şeker veya yumurta içerenler		20
1901.9099	- - - - - - - diğerleri	0	
1902	Makarnalar (pişirilmiş veya et ile veya diğer maddelerle doldurulmuş veya başka şekilde hazırlanmış olsun olmasın, spaghetti, makaroni, şehriye, lazanya gibi), gnocchi, ravioli, canelloni; kuskus, hazırlanmış olsun olmasın		
	- Pişirilmemiş makarna, doldurulmamış veya başka şekilde hazırlanmamış		
1902.11	- - yumurta içerenler		
1902.1110	- - - sadece durum buğdayından mamul olanlar		3
1902.1190	- - - diğerleri		3
1902.19	- - diğerleri		
1902.1910	- - - sadece durum buğdayından mamul olanlar		13.25
1902.1990	- - - diğerleri		7.05
1902.2000	- Doldurulmuş makarnalar, pişirilmiş veya başka şekilde hazırlanmış olsun olmasın		44
1902.3000	- diğer makrnalar		44
1902.40	- kuskus		
	- - pişirilmemiş		
1902.4011	- - - insan tüketimine mahsus		3
1902.4019	- - - diğerleri		3
1902.4090	- - diğerleri		44
1903	Tapyoka ve nişastadan hazırlanan tapyoka benzerleri, flokon, dane, kuvvanak, kalbur içi kalıntısı veya benzeri şekillerde		

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Uygulanan tercihli vergi oranı (100 kg brüt başına CHF)	Uygulanan tercihli MFN vergi oranından düşülecek miktar (100 kg brüt başına CHF)
1903.0000	Tapyoka ve nişastadan hazırlanan tapyoka benzerleri, flokon, dane, yuvarlak, kalbur içi kalıntısı veya benzeri şekillerde	0	
1904	Hububat veya hububat ürünlerinin kabartılması veya kavrulması suretiyle elde edilen gıda mamulleri (corn flakes gibi); tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan ön pişirme yapılmış veya başka surette hazırlanmış dane (mısır hariç) veya flokon halindeki hububat veya diğer şekilde işlenmiş daneler (un, hububatın kabaca öğütülmesinden elde edilen küçük parçalar ve kaba un hariç):		
1904.10	- Hububat veya hububat ürünlerinin kabartılması veya kavrulması suretiyle elde edilen gıda mamulleri		
1904.1010	- - «Müsli» türü müstahzarlar		44
1904.1090	- - diğerleri		9.85
1904.2000	- Kavrulmamış hububat flokonlarından veya kavrulmamış hubu bat flokonları ile kavrulmuş hububat flokonları yada kabartılmış hububat karışımlarından elde edilen hazır gıdalar		44
1904.3000	- bulgur		17.05
1904.90	- diğerleri		
1904.9010	- - Ağırlık itibariyle % 10'dan fazla fakat % 20'yi geçmeyen et, sakatat, kan, sosis ve bunların karışımlarını içerenler		5
	- - diğerleri		
1904.9020	- - - ön-pişirilmiş pirinç (minute rice)	0	
1904.9090	- - - diğerleri		49.45
1905	Ekmek, pasta, kek, bisküvi ve diğer ekmekçilik mamulleri, kakao içersin içermesin; hosti, eczacılıkta kullanılan boş ilaç kapsülleri, mühür güllacı, pirinç kağıdı ve benzeri ürünler		
1905.10	- gevrek ekmek		
1905.1010	- - ilave şeker veya tatlandırıcı madde içermeyenler		15
1905.1020	- - ilave şeker veya tatlandırıcı madde içerenler		60
1905.20	- zencefilli ekmek ve benzerleri		

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Uygulanan tercihli vergi oranı (100 kg brüt başına CHF)	Uygulanan tercihli MFN vergi oranından düşülecek miktar (100 kg brüt başına CHF)
	- - süt yağı içerenler, içerdiği süt yağı ağırlık itibarıyla		
1905.2011	- - - % 9'u geçenler		60
1905.2012	- - - % 3'ten fazla fakat % 9'u geçmeyenler		60
1905.2013	- - - % 1'den fazla fakat % 3'ü geçmeyenler		60
1905.2020	- - diğer yağları içerenler		60
1905.2030	- - yağ içermeyenler		60
	- tatlı bisküviler, waffle ve gofretler		
1905.31	- - tatlı bisküviler		
	- - - süt yağı içerenler, içerdiği süt yağı ağırlık itibarıyla		
1905.3111	- - - - % 15'i geçenler		60
1905.3112	- - - - % 6'dan fazla fakat % 15'i geçmeyenler		60
1905.3113	- - - - % 3'ten fazla fakat % 6'yı geçmeyenler		62
1905.3114	- - - - % 1'den fazla fakat % 3'ü geçmeyenler		60
	- - - diğerleri, içerdiği diğer yağlar ağırlık itibarıyla		
1905.3191	- - - - % 15'i geçenler		62
1905.3192	- - - - % 6'dan fazla fakat % 15'i geçmeyenler		62
1905.3193	- - - - % 3'ten fazla fakat % 6'yı geçmeyenler		60
1905.3194	- - - - % 3'ü geçmeyenler		60
1905.32	- - waffle ve gofretler		
1905.3210	- - - ilave şeker veya tatlandırıcı madde içermeyenler		27
1905.3220	- - - ilave şeker veya tatlandırıcı madde içerenler		62.1
1905.40	- gevrekler, kızartılmış ekmek ve diğer kızartılmış mamuller		
1905.4010	- - ilave şeker veya tatlandırıcı madde içermeyenler		27
	- - ilave şeker veya tatlandırıcı madde içerenler		
1905.4021	- - - gevrekler		60
1905.4029	- - - diğerleri		60
1905.90	- diğerleri		
	- - ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler, bal, yumurta, peynir, meyva veya sert kabuklu meyva içermeyen ekmekler		
	- - - perakende satışa sunulmayan		
	- - - - ekmek kırıntıları		
1905.9025	- - - - - diğerleri		1

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Uygulanan tercihli vergi oranı (100 kg brüt başına CHF)	Uygulanan tercihli MFN vergi oranından düşülecek miktar (100 kg brüt başına CHF)
1905.9029	- - - - diğerleri		1
	- - - perakende satışa sunulmayan		
1905.9031	- - - - matzos		15
1905.9032	- - - - ekmek kırıntıları		15
1905.9039	- - - - diğerleri		15
1905.9040	- - hosti, eczacılıkta kullanılan boş ilaç kapsülleri, mühür güllacı, pirinç kağıdı ve benzeri ürünler	0	
	- - diğerleri		
	- - - Ağırlık itibariyle % 10'dan fazla fakat % 20'yi geçmeyen et, sakatat, kan, sosis ve bunların karışımlarını içerenler		
1905.9071	- - - - Bebek veya küçük çocukların beslenmesinde veya diyet amaçlı olanlar		5
1905.9072	- - - - yaban domuzundan olanlar		5
	- - - - diğerleri		
1905.9078	- - - - - 0101 ila 0104 pozisyonlarında yer alan hayvanların et, sakatat, kan, sosis ve bunların karışımlarını içerenler		5
1905.9079	- - - - - diğerleri		5
1905.9081	- - - diğerleri, patatesin gevrek, un, kaba un ve nişastaları		27
1905.9082	- - - diğerleri, ilave şeker veya tatlandırıcı madde içermeyenler		27
	- - - diğerleri, ilave şeker veya tatlandırıcı madde içerenler		
1905.9083	- - - - süt yağı içerenler		62.65
	- - - - diğer yağları içerenler		
1905.9084	- - - - - ekmek kırıntıları		60
1905.9085	- - - - - diğerleri		62.7
	- - - - yağ içermeyenler		
1905.9086	- - - - - ekmek kırıntıları		60
1905.9089	- - - - - diğerleri		60
20	Sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar		
2001	Sebzeler, meyvalar, sert kabuklu meyvalar ve yenilen diğer bitki parçaları, sirke veya asetik asitle hazırlanmış veya konserve edilmiş		
2001.90	- diğerleri		
	- - Sebzeler ve yenilen diğer bitki parçaları		

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Uygulanan tercihli vergi oranı (100 kg brüt başına CHF)	Uygulanan tercihli MFN vergi oranından düşülecek miktar (100 kg brüt başına CHF)
2001.9020	- - - tatlı mısır (Zea mays var. saccharata)	0	
2002	Domatesler, sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş:		
2002.90	- diğerleri		
2002.9010	- - muhtevası 5 kg.ı geçen hazır ambalajlarda olanlar	0	
	- - muhtevası 5 kg.ı geçmeyen hazır ambalajlarda olanlar		
2002.9021	- - - domates salça, püre ve konsantreleri, hava almaz hazır ambalajlarda, kuru madde oranı oranı ağırlık itibariyle % 25 veya daha fazla olan, domates ve sudan müteşekkil, tuzlanmış veya başka sekillerde çeşnilendirilmiş olsun, olmasın	0	
2002.9029	- - - diğerleri	0	
2004	Diğer sebzeler, sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş, dondurulmuş, 2006 pozisyonundaki ürünler hariç		
2004.10	- patatesler		
	- - muhtevası 5 kg.ı geçen hazır ambalajlarda olanlar		
	- - - tarife kotası sınırları dahilinde (Q. No. 14)		
2004.1012	- - - - un, ezme veya flokon halinde		10
	- - - diğerleri		
2004.1014	- - - - un, ezme veya flokon halinde		10
	- - diğerleri		
	- - - tarife kotası sınırları dahilinde (Q. No. 14)		
2004.1092	- - - - un, ezme veya flokon halinde		10
	- - - diğerleri		
2004.1094	- - - - un, ezme veya flokon halinde		10
2004.90	- diğer sebzeler ve sebze karışımları		
	- - muhtevası 5 kg.ı geçen hazır ambalajlarda olanlar		
2004.9013	- - - tatlı mısır (Zea mays var. saccharata)	0	
	- - muhtevası 5 kg.ı geçmeyen hazır ambalajlarda olanlar		
2004.9043	- - - tatlı mısır (Zea mays var. saccharata)	0	
2005	Diğer sebzeler, sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş		

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Uygulanan tercihli vergi oranı (100 kg brüt başına CHF)	Uygulanan tercihli MFN vergi oranından düşülecek miktar (100 kg brüt başına CHF)
	dondurulmamış, 2006 pozisyonundaki ürünler hariç		
2005.20	- patatesler		
	- - un, ezme veya flokon halinde gıda müstahzarları, esası patates olanlar		
2005.2011	- - - Ağırlık itibariyle % 80'den fazla patates içerenler		10
2005.2012	- - - Ağırlık itibariyle % 80'den fazla patates içermeyenler		10
2005.8000	- tatlı mısır (Zea mays var. saccharata)	0	
2006	Sebzeler, meyvalar, sert kabuklu meyvalar, meyva kabukları ve diğer bitki parçaları, şekerle konserve edilmiş (suyu alınmış, üstü şekerle kaplanmış veya kristalleşmiş)		
2006.0020	- tatlı mısır (Zea mays var. saccharata)	0	
2007	Reçeller, jöleler, marmelatlar, meyva veya sert kabuklu meyva püresi, meyva veya sert kabuklu meyva pastları, pişirilerek hazır lanmış, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeleri içersin içermesin		
2007.1000	- homojenize müstahzarlar		10
	- diğerleri		
2007.91	- - turunçgiller		
2007.9110	- - - ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeleri içermeyenler	0	
2007.9120	- - - ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeleri içerenler		10
2007.99	- - diğerleri		
	- - - ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeleri içermeyenler		
2007.9911	- - - - tropikal meyvalar ve sert kabuklu tropikal meyvalardan olanlar	0	
2007.9919	- - - - diğerleri	0	
	- - - ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeleri içerenler		
2007.9921	- - - - tropikal meyvalar ve sert kabuklu tropikal meyvalardan olanlar		10
2007.9929	- - - - diğerleri		10
2008	Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan meyvalar, sert kabuklu meyvalar ve yenilen diğer bitki parçaları, başka surette		

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Uygulanan tercihli vergi oranı (100 kg brüt başına CHF)	Uygulanan tercihli MFN vergi oranından düşülecek miktar (100 kg brüt başına CHF)
	hazırlanmış veya konserve edilmiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler veya alkol katılmış olsun		
	- Sert kabuklu meyvalar, yer fıstığı ve diğer tohumlar,birbirleriyle karışık olsun olmasın		
2008.11	- - yer fıstıkları		
2008.1110	- - - - yer fıstığı ezmesi		44
	- diğerleri, 2008.19 alt pozisyonu dışındaki karışımlar dahil		
2008.9100	- - palm meyvesi içi	0	
2008.99	- - diğerleri		
	- - - diğerleri		
2008.9998	- - - - mısır, tatlı mısır (Zea mays var.saccharata) hariç	0	
21	Yenilen çeşitli gıda müstahzarları		
2101	Kahve, çay veya Paraguay çayı hülasası, esans ve konsantreleri ve esası bu ürünler veya kahve, çay, Paraguay çayı olan müstahzarlar; kavrulmuş hindiba ve kavrulmuş kahve yerine kullanılan diğer maddeler ve bunların hülasa, esans ve konsantreleri		
	- kahve hülasası, esans ve konsantreleri ve esası bu hülasa, esans ve konsantreler veya kahve olan müstahzarlar		
2101.1100	- - hülasa, esans ve konsantreler	0	
2101.12	- - esası hülasa, esans ve konsantre veya kahve olan müstahzarlar		
	- - - esası hülasa, esans ve konsantre olan müstahzarlar		
2101.1211	- - - - ağırlık olarak % 1,5 veya daha fazla katı süt yağı, % 2,5 veya daha fazla süt proteinleri, % 5 veya daha fazla sakkaroz veya % 5 veya daha fazla nişasta içerenler		44
2101.1219	- - - - diğerleri	0	
	- - - diğerleri		
2101.1291	- - - - ağırlık olarak % 1,5 veya daha fazla katı süt yağı, % 2,5 veya daha fazla süt proteinleri, % 5 veya daha fazla sakkaroz veya % 5 veya daha fazla nişasta içerenler		44
2101.1299	- - - - diğerleri		

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Uygulanan tercihli vergi oranı (100 kg brüt başına CHF)	Uygulanan tercihli MFN vergi oranından düşülecek miktar (100 kg brüt başına CHF)
2101.20	- çay ve Paraguay çayı hülasası, esans ve konsantreleri ve esası bu hülasa, esans veya konsantreler veya çay veya Paraguay çayı olan müstahzarlar		
	- - çay ve Paraguay çayı hülasası, esans ve konsantreleri ve esası bu hülasa, esans veya konsantreler olan müstahzarlar		
2101.2011	- - - ağırlık olarak % 1,5 veya daha fazla katı süt yağı, % 2,5 veya daha fazla süt proteinleri, % 5 veya daha fazla sakkaroz veya % 5 veya daha fazla nişasta içerenler		44
2101.2019	- - - diğerleri	0	
	- - diğerleri		
2101.2091	- - - ağırlık olarak % 1,5 veya daha fazla katı süt yağı, % 2,5 veya daha fazla süt proteinleri, % 5 veya daha fazla sakkaroz veya % 5 veya daha fazla nişasta içerenler		44
2101.2099	- - - diğerleri	0	
2101.3000	- kavrulmuş hindiba ve kavrulmuş kahve yerine kullanılan diğer maddeler ve bunların hülasa, esans ve konsantreleri	0	
2102	Mayalar (canlı veya cansız); cansız diğer tek hücreli mikro organizmalar (3002 pozisyonunda yer alan aşılar hariç); hazırlanmış kabartma tozları		
	- canlı mayalar		
	- - diğerleri:		
2102.1099	- - - diğerleri	0	
2102.20	- cansız mayalar; cansız diğer tek hücreli mikroorganizmalar		
	- - cansız mayalar		
2102.2019	- - - diğerleri	0	
	- - cansız diğer tek hücreli mikroorganizmalar:		
2102.2029	- - - diğerleri	0	
2102.3000	- hazırlanmış kabartma tozları	0	
2103	Soslar ve müstahzarları; çeşni ve lezzet verici karışımlar; hardal unu ve kaba unu ve hazır hardal		
2103.1000	- soya sosu	0	
2103.2000	- domates ketçabı ve diğer domates sosları		
2103.30	- hardal unu ve kaba unu ve hazır hardal		

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Uygulanan tercihli vergi oranı (100 kg brüt başına CHF)	Uygulanan tercihli MFN vergi oranından düşülecek miktar (100 kg brüt başına CHF)
	- - diğerleri		
2103.3018	- - - hardal unu ve kaba unu, karıştırılmamış	0	
2103.3019	- - - diğerleri	0	
2103.9000	- diğerleri	0	
2104	Çorbalar, et suları ve müstahzarları; karışım halindeki homojenize gıda müstahzarları		
2104.1000	- çorbalar, et suları ve müstahzarları	0	
2104.2000	- karışım halindeki homojenize gıda müstahzarları		2
2105	Dondurma ve yenilen diğer buzlar, kakao içersin içermesin		
2105.0010	- ağırlık itibariyle % 13'ten fazla süt yağı içerenler		10
2105.0020	- ağırlık itibariyle % 10'dan fazla fakat % 13'ten fazla olmayan süt yağı içerenler		10
2105.0030	- ağırlık itibariyle % 7'den fazla fakat % 10'dan fazla olmayan süt yağı içerenler		10
2105.0040	- ağırlık itibariyle % 3'ten fazla fakat % 7'den fazla olmayan süt yağı içerenler		10
	- süt yağı içermeyen veya ağırlık itibariyle % 3'ten fazla olmayan süt yağı içerenler		
2105.0051	- - ağırlık itibariyle % 10'dan fazla diğer yağları içerenler		10
2105.0052	- - ağırlık itibariyle % 3'ten fazla fakat % 10'dan fazla olmayan diğer yağları içerenler		10
2105.0053	- - yağ içermeyen veya ağırlık itibariyle % 3'ten fazla olmayan diğer yağları içerenler		10
2106	Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan gıda müstahzarları		
2106.10	- protein konsantreleri ve protein bünyeli maddeler		
2106.1011	- - süt yağı, diğer yağlar veya sakkaroz içerenler		44
2106.1019	- - diğerleri	0	
2106.90	- diğerleri		
2106.9010	- - tablet şeklinde tatlandırıcılar	0	
	- - bitkisel maddelerin hülasa ve konsantre karışımları, içeceklerin hazırlanmasında kullanılan türden		
	- - - alkol içermeyenler		

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Uygulanan tercihli vergi oranı (100 kg brüt başına CHF)	Uygulanan tercihli MFN vergi oranından düşülecek miktar (100 kg brüt başına CHF)
2106.9021	- - - - ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeleri içerenler, ağırlık itibariyle sakkaroz oranı % 60'ı geçenler		120
2106.9022	- - - - ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeleri içerenler, ağırlık itibariyle sakkaroz oranı % 50'yi geçen fakat % 60'ı geçmeyenler		120
2106.9023	- - - - ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeleri içerenler, ağırlık itibariyle sakkaroz oranı % 50'yi geçmeyenler		120
2106.9024	- - - - ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeleri içermeyenler	0	
2106.9029	- - - diğerleri	0	
2106.9030	- - protein hidrolizatları and maya otolizatları	0	
2106.9040	- - şeker içermeyen sakız ve tatlılar, tabletler, pastiller ve benzerleri	0	
	- - diğer gıda müstahzarları		
2106.9050	- - - ağırlık itibariyle % 10'dan fazla fakat % 20'yi geçmeyen et, sakatat, kan, sosis veya bunların karışımlarını içeren ve ağırlık itibariyle % 20'den fazla süt yağı içermeyenler		44
	- - - diğerleri		
	- - - - süt yağı içerenler, içerdiği süt yağı ağırlık itibarıyla		
2106.9060	- - - - - % 50'yi geçenler		44
	- - - - - % 35'i geçen fakat % 50'yi geçmeyenler		
2106.9061	- - - - - - içerdiği yağ (süt yağı hariç) % 5'i geçenler		44
2106.9062	- - - - - - diğerleri		44
	- - - - - % 20'yi geçen fakat % 35'i geçmeyenler		
2106.9063	- - - - - - içerdiği yağ (süt yağı hariç) % 5'i geçenler		44
2106.9064	- - - - - - diğerleri		44
2106.9065	- - - - - % 12'yi geçen fakat % 20'yi geçmeyenler		44
2106.9066	- - - - - % 6'yı geçen fakat % 12'yi geçmeyenler		44
2106.9067	- - - - - % 3'ü geçen fakat % 6'yı geçmeyenler		44

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Uygulanan tercihli vergi oranı (100 kg brüt başına CHF)	Uygulanan tercihli MFN vergi oranından düşülecek miktar (100 kg brüt başına CHF)
2106.9068	- - - - - % 1,5'i geçen fakat % 3'ü geçmeyenler (2106.9071/9072 tarife başlıklarındaki ürünler hariç)		44
2106.9069	- - - - - % 1'i geçen fakat % 1,5'i geçmeyenler (2106.9071/9072 tarife başlıklarındaki ürünler hariç)		44
	- - - - diğer yağları içerenler, içerdiği yağ ağırlık itibarıyla		
2106.9071	- - - - - % 60'ı geçenler		44
2106.9072	- - - - - % 40'ı geçen fakat % 60'ı geçmeyenler		44
2106.9073	- - - - - % 25'i geçen fakat % 40'ı geçmeyenler		44
2106.9074	- - - - - % 10'u geçen fakat % 25'i geçmeyenler		44
2106.9075	- - - - - % 5'i geçen fakat % 10'u geçmeyenler		44
2106.9076	- - - - - % 1'i geçen fakat % 5'i geçmeyenler		44
	- - - - yağ içermeyenler		
	- - - - - sakkaroz içerenler, içerdiği sakkaroz ağırlık itibarıyla		
2106.9094	- - - - - - % 50'yi geçenler		46.55
2106.9095	- - - - - - % 50'yi geçmeyenler		48.3
2106.9096	- - - - - tahıl, malt hülasası veya yumurta içerenler (sakkaroz içermeyenler)		44
2106.9099	- - - - - diğerleri	0	
22	Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke		
2201	Sular, tabii veya suni mineral sular ve gazlı sular dahil, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmamış veya lezzetlendirilmemiş; buz ve kar		
2201.1000	- mineral sular ve gazlı sular	0	
2201.90	diğerleri		
2201.9000	- diğerleri	0	
2202	Sular, mineral sular ve gazlı sular dahil, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış veya aromalandırılmış, ve alkolsüz diğer içecekler, 20.09 pozisyonundaki meyve ve sebze suları hariç		
2202.1000	- Sular, mineral sular ve gazlı sular dahil, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış veya aromalandırılmış	0	
2203	Malttan üretilen biralar		

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Uygulanan tercihli vergi oranı (100 kg brüt başına CHF)	Uygulanan tercihli MFN vergi oranından düşülecek miktar (100 kg brüt başına CHF)
2203.0010	- muhtevası 2 hl'den fazla olan kaplarda olanlar	0	
2203.0020	- muhtevası 2 litreden fazla olan fakat 2 hl'yi geçmeyen kaplarda olanlar	0	
	- muhtevası 2 litre veya daha az kaplarda olanlar		
2203.0031	- - cam şişelerde	0	
2203.0039	- - diğerleri	0	
2205	Vermut ve diğer taze üzüm şarapları, bitkiler veya kokulu maddelerle aromalandırılmış		
2205.10	- muhtevası 2 litre veya daha az kaplarda olanlar		
2205.1010	- - alkol derecesi hacim itibariyle % 18 veya daha az olanlar	0	
2205.1020	- - alkol derecesi hacim itibariyle % 18 'den fazla olanlar	0	
2205.90	- diğerleri		
2205.9010	- - alkol derecesi hacim itibariyle % 18 veya daha az olanlar	0	
2205.9020	- - alkol derecesi hacim itibariyle % 18 'den fazla olanlar	0	
2207	Alkol derecesi hacim itibariyle % 80 veya daha fazla olan tağyir edilmemiş etil alkol; alkol derecesi ne olursa olsun tağyir edilmiş etil alkol ve damıtım yoluyla elde edilen diğer alkollü içkiler.		
2207.2000	- alkol derecesi ne olursa olsun tağyir edilmiş etil alkol ve damıtım yoluyla elde edilen diğer alkollü içkiler	0	
2208	Alkol derecesi hacim itibariyle % 80'den az olan tağyir (denatüre) edilmemiş etil alkol; damıtım yoluyla elde edilen alkollü içkiler, likörler ve diğer alkollü içecekler		
2208.20	- üzüm şarabı veya üzüm cibresinin damıtılması yolu ile elde edilen alkollü içkiler		
	- - muhtevası 2 litreden fazla olan kaplarda olanlar		
2208.2011	- - - üzüm şarabının damıtılması yolu ile elde edilen alkollü içkiler	0	
2208.2019	- - - diğerleri		

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Uygulanan tercihli vergi oranı (100 kg brüt başına CHF)	Uygulanan tercihli MFN vergi oranından düşülecek miktar (100 kg brüt başına CHF)
	- - muhtevası 2 litre veya daha az kaplarda olanlar		
2208.2021	- - - üzüm şarabının damıtılması yolu ile elde edilen alkollü içkiler	0	
2208.2029	- - - diğerleri	0	
2208.30	- viskiler		
2208.3010	- - muhtevası 2 litreden fazla olan kaplarda olanlar	0	
2208.3020	- - muhtevası 2 litreden fazla olmayan kaplarda olanlar	0	
2208.40	- rom ve fermente edilmiş şeker kamışı ürünlerinin damıtılmasıyla elde edilen diğer içkiler		
2208.4010	- - muhtevası 2 litreden fazla olan kaplarda olanlar	0	
2208.4020	- - muhtevası 2 litreden fazla olmayan kaplarda olanlar	0	
2208.50	- cin ve geneva		
	- - muhtevası 2 litreden fazla olan kaplarda olanlar		
2208.5011	- - - cin	0	
2208.5019	- - - diğerleri	0	
	- - muhtevası 2 litreden fazla olmayan kaplarda olanlar		
2208.5021	- - - cin	0	
2208.5029	- - - diğerleri	0	
2208.60	- votka		
2208.6010	- - muhtevası 2 litreden fazla olan kaplarda olanlar	0	
2208.6020	- - muhtevası 2 litreden fazla olmayan kaplarda olanlar	0	
2208.7000	- likörler ve kordiyallar	0	
2209	Sirkeler ve asetik asitten elde edilen sirke yerine geçen maddeler		
2209.0000	Sirkeler ve asetik asitten elde edilen sirke yerine geçen maddeler	0	

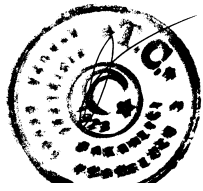

EK III TABLO 3

MADDE 2.2'DE ATIFTA BULUNULAN
TÜRKİYE'NİN İSVİÇRE'YE TANIDIĞI TARİFE TAVİZLERİ[i]

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Sanayi Payı %	Tarım Payı (EUR/ 100 kg/net)
0403.10.51.10.00	İlave kakao içerenler	0	140.9
0403.10.51.90.00	Diğerleri	0	140.9
0403.10.53.10.00	İlave kakao içerenler	0	142.31
0403.10.53.90.00	Diğerleri	0	142.31
0403.10.59.10.00	İlave kakao içerenler	0	176.24
0403.10.59.90.00	Diğerleri	0	176.24
0403.10.91.10.00	İlave kakao içerenler	0	21.05
0403.10.91.90.00	Diğerleri	0	21.05
0403.10.93.10.00	İlave kakao içerenler	0	26.21
0403.10.93.90.00	Diğerleri	0	26.21
0403.10.99.10.00	İlave kakao içerenler	0	34.82
0403.10.99.90.00	Diğerleri	0	34.82
0403.90.71.10.00	İlave kakao içerenler	0	140.9
0403.90.71.90.00	Diğerleri	0	140.9
0403.90.73.10.00	İlave kakao içerenler	0	142.31
0403.90.73.90.00	Diğerleri	0	142.31
0403.90.79.10.00	İlave kakao içerenler	0	176.24
0403.90.79.90.00	Diğerleri	0	176.24
0403.90.91.10.00	İlave kakao içerenler	0	21.05
0403.90.91.90.00	Diğerleri	0	21.05
0403.90.93.10.00	İlave kakao içerenler	0	26.21
0403.90.93.90.00	Diğerleri	0	26.21
0403.90.99.10.00	İlave kakao içerenler	0	34.82
0403.90.99.90.00	Diğerleri	0	34.82
0405.20.10.00.00	Ağırlık itibariyle içerdiği yağ % 39 veya daha fazla fakat % 60'dan az olanlar	0	T1 x 0,85
0405.20.30.00.00	Ağırlık itibariyle içerdiği yağ % 60 veya daha fazla fakat % 75'i geçmeyenler	0	T1 x 0,85
0501.00.00.00.00	İnsan saçı, işlenmemiş, yıkanmış veya yağı alınmış olsun olmasın; insan saçı dökümtüleri	0	0

[i]İşbu Tabloda atıfta bulunulan "T1" vergisi, ilgili ürünün ithalatı sırasında uygulanan ve Türkiye'nin İşleyen Tarifesinde karşılık gelen gümrük vergisi olarak tanımlanır.

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Sanayi Payı %	Tarım Payı (EUR/ 100 kg/net)
0502.10.00.10.00	Domuz kılı	0	0
0502.10.00.90.00	Diğerleri	0	0
0502.90.00.00.00	Diğerleri	0	0
0505.10.10.00.00	Ham	0	0
0505.10.90.00.00	Diğerleri	0	0
0505.90.00.00.00	Diğerleri	0	0
0507.10.00.00.00	Fildişi ; fildişi tozu ve döküntüleri	0	0
0507.90.00.00.11	Boynuzlar	0	0
0507.90.00.00.12	Tırnaklar	0	0
0507.90.00.00.19	Diğerleri	0	0
0508.00.00.00.11	Mercan	0	0
0508.00.00.00.12	Salyangoz kabuğu	0	0
0508.00.00.00.13	Kabuklu su hayvanlarının kabukları	0	0
0508.00.00.00.14	Boş kabukların toz ve döküntüleri	0	0
0508.00.00.00.19	Diğerleri	0	0
0510.00.00.10.00	Kantarit	0	0
0510.00.00.90.11	Safra (kurutulmuş olsun olmasın)	0	0
0510.00.00.90.19	Diğerleri	0	0
0511.99.31.00.00	Ham	0	0
0511.99.39.00.00	Diğerleri	0	0
0511.99.85.20.00	At kılı ve at kılı döküntüleri (başka maddelerin yardımıyla veya müstakilen tabakalar halinde olsun olmasın)	0	0
0511.99.39.00.00	Diğerleri	0	0
0710.40.00.00.00	Tatlı mısır	0	23.32
0711.90.30.00.00	Tatlı mısır	0	23.32
1302.12.00.10.11	Meyan balı	0	0
1302.12.00.10.12	Meyan özü	0	0
1302.12.00.90.11	Meyan balı	0	0
1302.12.00.90.12	Meyan özü	0	0
1302.13.00.00.00	Şerbetçi otundan elde edilenler	0	0
1302.19.70.10.00	İlaç sanayiinde kullanılanlar	0	0
1302.19.70.91.00	Pire otundan veya rotenon içeren bitkilerin köklerinden elde edilenler	0	0
1302.19.70.99.10	Stevia bitkisinden elde edilenler	0	0
1302.19.70.99.90	Diğerleri	0	0
1302.20.10.90.12	Pektatlar	0	0
1302.20.90.90.12	Pektatlar	0	0
1302.31.00.10.00	Eterifiye veya esterifiye edilmiş olanlar	0	0
1302.31.00.90.00	Diğerleri	0	0
1302.32.10.10.00	Eterifiye veya esterifiye edilmiş olanlar	0	0
1302.32.10.90.00	Diğerleri	0	0

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Sanayi Payı %	Tarım Payı (EUR/ 100 kg/net)
1302.32.90.10.00	Eterifiye veya esterifiye edilmiş olanlar	0	0
1302.32.90.90.00	Diğerleri	0	0
1302.39.00.10.00	Eterifiye veya esterifiye edilmiş olanlar	0	0
1302.39.00.90.00	Diğerleri	0	0
1401.10.00.00.00	Bambular	0	0
1401.20.00.00.00	Hint kamışı	0	0
1401.90.00.10.00	Kamışlar	0	0
1401.90.00.90.11	Sepetçi söğüdü	0	0
1401.90.00.90.12	Rafya	0	0
1401.90.00.90.13	Temizlenmiş, beyazlatılmış veya boyanmış hububat sapları	0	0
1401.90.00.90.19	Diğerleri	0	0
1404.20.00.00.00	Pamuk linteri	0	0
1404.90.00.10.00	Yontulmaya elverişli sert taneler, çekirdekler, kabuklar, cevizler (korozo cevizi, dom palmiyesi cevizi ve benzerleri)	0	0
1404.90.00.20.00	Dolgu veya vatka olarak kullanılan türdeki bitkisel maddeler (kapok, bitkisel tüy, zostera otu gibi) (başka maddelerden bir mesnet üzerine veya tabakalar halinde tertiplenmiş olsun olmasın)	0	0
1404.90.00.30.00	Özellikle fırça ve süpürge imalinde kullanılan türdeki bitkisel maddeler (süpürge darısı, piassava, sedir otu ve istle gibi) (bağ veya demet halinde olsun olmasın)	0	0
1404.90.00.91.00	Kına	0	0
1404.90.00.92.11	Cehri	0	0
1404.90.00.92.12	Mazı (Quercus infectoria)	0	0
1404.90.00.92.13	Somak	0	0
1404.90.00.92.14	Palamut	0	0
1404.90.00.92.15	Palamut tırnağı	0	0
1404.90.00.92.16	Ceviz kökü	0	0
1404.90.00.92.19	Diğerleri	0	0
1404.90.00.99.11	Çöven	0	0
1404.90.00.99.19	Diğerleri	0	0
1516.20.10.00.00	Hidrojene hint yağı (opalwax)	0	0
1517.10.10.00.00	Ağırlık itibariyle içindeki katı süt yağı oranı % 10 'u geçen fakat % 15'i geçmeyenler	0	25.82

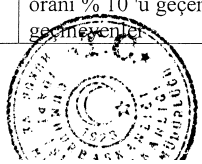

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Sanayi Payı %	Tarım Payı (EUR/ 100 kg/net)
1517.90.10.00.00	Ağırlık itibariyle içindeki katı süt yağı oranı % 10 'u geçen fakat % 15'i geçmeyenler	0	25.82
1517.90.93.00.00	Eşyanın kalıptan çıkarılmasında kullanılan yenilen karışım ve müstahzarlar	0	0
1518.00.10.00.00	Linoksin	0	0
1518.00.91.00.00	Hayvansal ve bitkisel katı ve sıvı yağlar ve bunların fraksiyonları (kaynatılmış, oksitlenmiş, suyu alınmış veya vakum veya inert gaz içinde ısıyla polimerize edilmiş veya kimyasal olarak başka bir şekilde değiştirilmiş) (15.16 pozisyonundakiler hariç)	0	0
1518.00.95.10.00	Sanayide kullanılan sıvı yağlar	0	0
1518.00.95.90.00	Diğerleri	0	0
1518.00.99.00.00	Diğerleri	0	0
1520.00.00.10.00	Ham gliserol	0	0
1520.00.00.90.00	Diğerleri	0	0
1521.10.00.10.00	Ham bitkisel mumlar	0	0
1521.10.00.90.00	Diğerleri	0	0
1521.90.10.00.00	İspermeçet (rafine edilmiş veya boyanmış olsun olmasın)	0	0
1521.90.91.00.11	Balmumu	0	0
1521.90.91.00.19	Diğer böcek mumları	0	0
1521.90.99.00.11	Balmumu	0	0
1521.90.99.00.19	Diğer böcek mumları	0	0
1522.00.10.00.00	Degra	0	0
1702.50.00.00.00	Kimyaca saf fruktoz	0	6.96
1702.90.10.00.00	Kimyaca saf maltoz	0	0
1704.10.10.00.11	Şerit şeklinde olan cikletler	0	22.14
1704.10.10.00.19	Diğerleri	0	22.14
1704.10.90.00.11	Şerit şeklinde olan cikletler	0	26.13
1704.10.90.00.19	Diğerleri	0	26.13
1704.90.10.00.00	Ağırlık itibariyle %10' dan fazla sakkaroz içeren fakat diğer katı maddeleri içermeyen meyan kökü hülasaları	0	0
1704.90.30.00.00	Beyaz çikolata	0	38.22
1704.90.51.00.00	Net muhtevası 1 kg. veya daha fazla ambalajlarda ezmeler (badem ezmesi dahil)	0	T1 x 0,85
1704.90.55.00.00	Boğaz pastilleri ve öksürük için şekerler	0	T1 x 0,85 x 0,85

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Sanayi Payı %	Tarım Payı (EUR/ 100 kg/net)
1704.90.61.00.11	Sadece fındık ihtiva edenler	0	T1 x 0,85
1704.90.61.00.19	Diğerleri	0	T1 x 0,85
1704.90.65.00.00	Sakızlı ve jöleli şekercilik mamulleri (şekercilik mamulü haline getirilmiş meyva ezmeleri dahil)	0	T1 x 0,85
1704.90.71.00.00	Kaynatılmış tatlılar (doldurulmuş olsun olmasın)	0	T1 x 0,85
1704.90.75.00.00	Karameller ve benzeri tatlılar	0	T1 x 0,85
1704.90.81.00.00	Basınçla elde edilen tabletler	0	T1 x 0,85
1704.90.99.10.11	Helva	0	T1 x 0,85
1704.90.99.10.19	Diğer helvalar	0	T1 x 0,85
1704.90.99.20.00	Lokum	0	T1 x 0,85
1704.90.99.30.00	Kaymaklı lokum	0	T1 x 0,85
1704.90.99.90.11	Fondan	0	T1 x 0,85
1704.90.99.90.12	Diğer lokumlar	0	T1 x 0,85
1704.90.99.90.19	Diğerleri	0	T1 x 0,85
1803.10.00.00.00	Yağı alınmamış	0	0
1803.20.00.00.00	Tamamen veya kısmen yağı alınmış	0	0
1804.00.00.00.00	Kakao yağı, katı ve sıvı	0	0
1805.00.00.00.00	Kakao tozu, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler içermeyenler	0	0
1806.10.15.00.00	Sakkaroz içermeyenler veya ağırlık itibariyle % 5'den az sakkaroz (sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker dahil) veya sakkaroz olarak ifade edilen izoglikoz içerenler	0	0
1806.10.20.00.00	Ağırlık itibariyle % 5 veya daha fazla fakat % 65'den az sakkaroz (sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker dahil) veya sakkaroz olarak ifade edilen izoglikoz içerenler	0	22
1806.10.30.00.00	Ağırlık itibariyle % 65 veya daha fazla fakat % 80'den az sakkaroz (sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker dahil)veya sakkaroz olarak ifade edilen izoglikoz içerenler	0	27.51
1806.10.90.00.00	Ağırlık itibariyle % 80 veya daha fazla sakkaroz (sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker dahil) veya sakkaroz olarak ifade edilen izoglikoz içerenler	0	36.68
1806.20.10.00.00	Ağırlık itibariyle % 31 veya daha fazla kakao yağı içerenler veya kakao yağı ile katı süt yağının birlikte oranı ağırlık itibariyle % 31 veya daha fazla olanlar	0	T1 x 0,85

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Sanayi Payı %	Tarım Payı (EUR/ 100 kg/net)
1806.20.30.00.00	Ağırlık itibariyle kakao yağı ile katı süt yağının birlikte oranı % 25 veya daha fazla fakat % 31'den az olanlar	0	T1 x 0,85
1806.20.50.00.00	Ağırlık itibariyle % 18 veya daha fazla kakao yağı içerenler	0	T1 x 0,85
1806.20.70.00.00	Sütlü çikolata kırıntıları	0	T1 x 0,85
1806.20.80.00.00	Kakao ile kaplanmış olanlar	0	T1 x 0,85
1806.20.95.00.00	Diğerleri	0	T1 x 0,85
1806.31.00.00.00	Doldurulmuş	0	T1 x 0,85 x 0,85
1806.32.10.00.00	İlave hububat, meyva veya sert kabuklu meyva içerenler	0	T1 x 0,85 x 0,85
1806.32.90.00.00	Diğerleri	0	T1 x 0,85 x 0,85
1806.90.11.00.00	Alkol içerenler	0	T1 x 0,85 x 0,85
1806.90.19.00.00	Diğerleri	0	T1 x 0,85 x 0,85
1806.90.31.00.00	Doldurulmuş	0	T1 x 0,85 x 0,85
1806.90.39.00.00	Doldurulmamış	0	T1 x 0,85 x 0,85
1806.90.50.00.00	Kakaolu şekerci mamulleri ve şeker yerine kullanılan maddelerden imal edilmiş kakaolu şekerci mamulleri	0	T1 x 0,85
1806.90.60.00.00	Ekmeğe sürülerek yenilen kakaolu ürünler	0	T1 x 0,85
1806.90.70.00.00	Meşrubat yapımında kullanılan kakaolu müstahzarlar	0	T1 x 0,85
1806.90.90.00.00	Diğerleri	0	T1 x 0,85
1901.10.00.11.00	Diyet mamaları	0	0
1901.10.00.19.00	Diğerleri	0	T1 x 0,85
1901.10.00.20.00	Esasını 04.01 ila 04.04 pozisyonlarında yer alan maddeler teşkil edenler ve ağırlık itibariyle %5'den az kakao içerenler	0	T1 x 0,85
1901.10.00.90.00	Diğerleri	0	T1 x 0,85
1901.20.00.10.00	Esasını 04.01 ila 04.04 pozisyonlarında yer alan maddeler teşkil edenler	0	T1 x 0,85
1901.20.00.20.00	Esasını 04.01 ila 04.04 pozisyonlarında yer alan maddeler teşkil edenler ve ağırlık itibariyle % 5'den az kakao içerenler	0	T1 x 0,85
1901.20.00.90.00	Diğerleri	0	T1 x 0,85

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Sanayi Payı %	Tarım Payı (EUR/ 100 kg/net)
1901.90.11.00.00	Kuru hülasa oranı ağırlık itibariyle % 90 veya daha fazla olanlar	0	5.75
1901.90.19.00.00	Diğerleri	0	4.69
1901.90.91.00.00	Katı süt yağı,sakkaroz, izoglikoz,glikoz veya nişasta içermeyen veya % 1,5'dan az katı süt yağı, % 5 sakkaroz (invert şeker dahil) veya izoglikoz, % 5 glikoz veya nişasta içerenler (04.01 ila 04.04 pozisyonlarındaki ürünlerin toz halindeki gıda müstahzarları hariç)	0	0
1901.90.99.10.00	Esasını 04.01 ila 04.04 pozisyonlarında yer alan maddeler teşkil edenler	0	T1 x 0,85 x 0,85
1901.90.99.20.00	Esasını 04.01 ila 04.04 pozisyonlarında yer alan maddeler teşkil edenler ve ağırlık itibariyle % 5'den az kakao tozu içerenler	0	T1 x 0,85 x 0,85
1901.90.99.90.11	Fenilketonüri hastaları için düşük proteinli un	0	0
1901.90.99.90.12	Fenilketonüri hastaları için düşük proteinli pirinç	0	0
1901.90.99.90.13	Fenilketonüri hastaları için yumurta ikamesi	0	0
1901.90.99.90.19	Diğerleri	0	T1 x 0,85 x 0,85
1902.11.00.00.11	Sadece yumurta ve durum buğdayı unu ve irmiği içerenler	0	10.67
1902.11.00.00.19	Diğerleri	0	10.67
1902.19.10.00.00	Ekmeklik buğday unu veya irmiği içermeyenler	0	10.67
1902.19.90.00.11	Sebzeli olanlar	0	11.37
1902.19.90.00.12	Sade olanlar	0	11.37
1902.19.90.00.13	Fenilketonüri hastaları için düşük proteinli makarna	0	0
1902.19.90.00.19	Diğerleri	0	11.37
1902.20.91.00.00	Pişirilmiş	0	2.61
1902.20.99.00.00	Diğerleri	0	7.41
1902.30.10.00.00	Kurutulmuş	0	10.67
1902.30.90.00.00	Diğerleri	0	4.21
1902.40.10.00.00	Hazırlanmamış	0	10.67
1902.40.90.00.00	Diğerleri	0	4.21
1903.00.00.00.00	Tapyoka ve nişastadan hazırlanan tapyoka benzerleri, flokon, dane	0	4.68

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Sanayi Payı %	Tarım Payı (EUR/ 100 kg/net)
	yuvarlak, kalbur içi kalıntısı veya benzeri şekillerde		
1904.10.10.10.00	Kakao içerenler	0	5.26
1904.10.10.90.00	Diğerleri	0	5.26
1904.10.30.10.00	Kakao içerenler	0	44.21
1904.10.30.90.00	Diğerleri	0	44.21
1904.10.90.10.00	Kakao içerenler	0	16.95
1904.10.90.90.00	Diğerleri	0	16.95
1904.20.10.00.00	Esası kavrulmamış hububat flokonları olan Müsli tipi müstahzarlar	0	T1 x 0,85 x 0,85
1904.20.91.10.00	Kakao içerenler	0	6.19
1904.20.91.90.00	Diğerleri	0	6.19
1904.20.95.10.00	Kakao içerenler	0	44.21
1904.20.95.90.00	Diğerleri	0	44.21
1904.20.99.10.00	Kakao içerenler	0	19.94
1904.20.99.90.00	Diğerleri	0	19.94
1904.30.00.00.00	Bulgur	0	11.11
1904.90.10.10.00	Kakao içerenler	0	44.21
1904.90.10.90.00	Diğerleri	0	44.21
1904.90.80.10.00	Kakao içerenler	0	9.44
1904.90.80.90.00	Diğerleri	0	9.44
1905.10.00.00.00	Gevrek ekmek	0	3.26
1905.20.10.00.00	Ağırlık itibariyle % 30'dan az sakkaroz (sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker dahil) içerenler	0	13.37
1905.20.30.00.00	Ağırlık itibariyle % 30 veya daha fazla fakat % 50'den az sakkaroz (sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker dahil) içerenler	0	19.64
1905.20.90.00.00	Ağırlık itibariyle % 50 veya daha fazla sakkaroz (sakkaroz olarak ifade edilen invert şeker dahil) içerenler	0	25.89
1905.31.11.00.00	Net muhtevası 85 gr.ı geçmeyen hazır ambalajlarda olanlar	0	T1 x 0,85 x 0,85
1905.31.19.00.00	Diğerleri	0	T1 x 0,85 x 0,85
1905.31.30.00.00	Ağırlık itibariyle % 8 veya daha fazla katı süt yağı içerenler	0	T1 x 0,85
1905.31.91.00.00	Çift katlı doldurulmuş bisküviler	0	T1 x 0,85
1905.31.99.00.13	Fenilketonüri hastaları için düşük proteinli bisküvi	0	0

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Sanayi Payı %	Tarım Payı (EUR/ 100 kg/net)
1905.31.99.00.19	Diğerleri	0	T1 x 0,85 x 0,85
1905.32.05.00.00	Su muhteviyatı ağırlık itibariyle % 10'dan fazla olanlar	0	T1 x 0,85
1905.32.11.00.00	Net muhtevası 85 gr.ı geçmeyen hazır ambalajlarda olanlar	0	T1 x 0,85
1905.32.19.00.00	Diğerleri	0	T1 x 0,85
1905.32.91.00.00	Tuzlanmış (doldurulmuş olsun olmasın)	0	T1 x 0,85
1905.32.99.00.11	Fenilketonüri hastaları için düşük proteinli gofret	0	0
1905.32.99.00.19	Diğerleri	0	T1 x 0,85
1905.40.10.00.00	Gevrekler	0	T1 x 0,85
1905.40.90.00.00	Diğerleri	0	T1 x 0,85
1905.90.10.00.00	Matzos	0	12.49
1905.90.20.00.11	Hosti	0	18.74
1905.90.20.00.12	Eczacılıkta kullanılan boş ilaç kapsülleri	0	18.74
1905.90.20.00.13	Mühür güllacı	0	18.74
1905.90.20.00.14	Pirinç kağıdı	0	18.74
1905.90.20.00.19	Diğerleri	0	18.74
1905.90.30.00.00	Bal, yumurta, peynir veya meyva içermeyen ve kuru madde üzerinden ağırlık itibariyle her biri % 5'i geçmeyen oranda şeker ve katı yağ içeren ekmekler	0	T1 x 0,85
1905.90.45.00.00	Bisküviler	0	T1 x 0,85 x 0,85
1905.90.55.00.00	Aromalı veya tuzlu ürünler	0	T1 x 0,85 x 0,85
1905.90.60.00.11	Baklava	0	0
1905.90.60.00.12	Kadayıf	0	0
1905.90.60.00.13	Pasta	0	0
1905.90.60.00.14	Kek	0	0
1905.90.60.00.15	Fenilketonüri hastaları için düşük proteinli kurabiye	0	0
1905.90.60.00.16	Fenilketonüri hastaları için düşük proteinli beze	0	0
1905.90.60.00.19	Diğerleri	0	0
1905.90.70.00.17	Fenilketonüri hastaları için düşük proteinli ürünler	0	0
1905.90.70.00.19	Diğerleri	0	T1 x 0,85 x 0,85
1905.90.80.00.11	Şeker hastaları için gluten ekmeği	0	T1 x 0,85

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Sanayi Payı %	Tarım Payı (EUR/ 100 kg/net)
1905.90.80.00.13	Fenilketonüri hastaları için düşük proteinli ürünler	0	0
1905.90.80.00.19	Diğerleri	0	T1 x 0,85 x 0,85
1905.90.90.00.11	Şeker hastaları için gluten ekmeği	0	0
1905.90.90.00.12	Fenilketonüri hastaları için düşük proteinli ekmek	0	0
1905.90.90.00.19	Diğerleri	0	0
2001.90.30.00.00	Tatlı mısır (Zea mays var, saccharata)	0	23.32
2001.90.40.00.00	Hint patatesi, tatlı patates ve ağırlık olarak % 5 veya daha fazla nişasta içeren yenilen benzeri diğer bitki parçaları	0	1.16
2001.90.92.00.11	Palm meyvesi içi	0	0
2004.10.91.10.00	Un ve ezme halindeki müstahzarlar	0	T1 x 0,85
2004.10.91.20.00	Flokon halindeki müstahzarlar	0	T1 x 0,85
2004.90.10.00.00	Tatlı mısır (zea mays var, Saccharata)	0	23.32
2005.20.10.10.00	Un ve ezme halindeki müstahzarlar	0	T1 x 0,85
2005.20.10.20.00	Flokon halindeki müstahzarlar	0	T1 x 0,85
2005.80.00.00.00	Tatlı mısır (zea mays var, Saccharata)	0	23.32
2008.11.10.00.00	Yer fıstığı ezmesi (hamur halinde)	0	0
2008.91.00.00.00	Palm meyvesi içi	0	0
2008.99.85.00.00	Mısır, (tatlı mısır (Zea mays var.saccharata) hariç)	0	23.32
2008.99.91.00.00	Ağırlık itibariyle % 5 veya daha fazla nişasta içeren yer elması, tatlı patates ve benzeri yenilen bitki parçaları	0	1.16
2101.11.00.10.00	Toz halinde	0	0
2101.11.00.90.00	Diğerleri	0	0
2101.12.92.10.00	Katı süt yağı, süt proteinleri, sakkaroz, izoglikoz, nişasta veya glikoz içermeyen veya % 1,5'dan az katı süt yağı, % 2,5'dan az süt proteinleri, % 5'dan az sakkaroz veya izoglikoz, % 5'dan az nişasta veya glikoz içerenler	0	0
2101.12.92.90.00	Diğerleri	0	0
2101.12.98.10.00	Katı süt yağı, süt proteinleri, sakkaroz, izoglikoz, nişasta veya glikoz içermeyen veya % 1,5'dan az katı süt yağı, % 2,5'dan az süt proteinleri, % 5'dan az sakkaroz veya izoglikoz, %5'dan az nişasta veya glikoz içerenler	0	T1 x 0,85
2101.12.98.90.00	Diğerleri	0	T1 x 0,85
2101.20.20.00.11	Çay hülasası	0	0

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Sanayi Payı %	Tarım Payı (EUR/ 100 kg/net)
2101.20.20.00.19	Diğerleri	0	0
2101.20.92.00.00	Esası çay ve maté hülasası, esansı ve konsantresi olanlar	0	0
2101.20.98.00.00	Diğerleri	0	T1 x 0,85
2101.30.11.00.00	Kavrulmuş hindiba	0	0
2101.30.19.00.00	Diğerleri	0	4.04
2101.30.91.00.00	Kavrulmuş hindibadan elde edilenler	0	0
2101.30.99.00.00	Diğerleri	0	7.22
2102.10.10.00.00	Kültür mayaları	0	0
2102.10.31.00.00	Kuru maya	0	59.4
2102.10.39.00.00	Diğerleri	0	12.47
2102.10.90.10.00	Bira mayası	0	0
2102.10.90.90.00	Diğerleri	0	0
2102.20.11.10.00	Bira mayası	0	0
2102.20.11.90.00	Diğerleri	0	0
2102.20.19.10.00	Bira mayası	0	0
2102.20.19.90.00	Diğerleri	0	0
2102.20.90.10.00	Tek hücreli algler	0	0
2102.20.90.90.00	Diğerleri	0	0
2102.30.00.00.00	Hazırlanmış kabartma tozları	0	0
2103.10.00.00.00	Soya sosu	0	0
2103.20.00.00.00	Domates ketçapı ve diğer domates sosları	0	0
2103.30.10.00.11	Net ağırlığı 1 kg veya daha az olanlar	0	0
2103.30.10.00.12	Net ağırlığı 1 kg. dan fazla olanlar	0	0
2103.30.90.00.00	Hazır hardal	0	0
2103.90.10.00.00	Mango çetnisi, sıvı halde	0	0
2103.90.30.00.00	Hacim itibariyle alkol derecesi % 44,2 veya daha fazla fakat % 49,2'yi geçmeyenler, ağırlık olarak % 1,5 - % 6 oranında çantaniye out, baharat ve çeşitli katkı maddeleri ile %4 - %10 arasında şeker içeren ve muhtevası 0,5 litreyi geçmeyen kaplarda bulunan aromatik lezzet verici müstahzarlar	0	0
2103.90.90.00.11	Acı biber sosu	0	0
2103.90.90.00.12	Çemen	0	0
2103.90.90.00.13	Harissa sosu	0	0
2103.90.90.00.18	Diğerleri	0	0
2104.10.00.00.11	Et suyu tabletleri	0	0
2104.10.00.00.12	Çorbalar	0	0
2104.10.00.00.19	Diğerleri	0	0

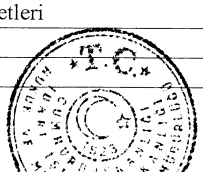

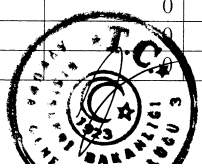

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Sanayi Payı %	Tarım Payı (EUR/ 100 kg/net)
2104.20.00.00.00	Karışım halindeki homojenize gıda müstahzarları	0	0
2105.00.10.10.00	Kakao içerenler	0	23.26
2105.00.10.90.00	Diğerleri	0	23.26
2105.00.91.10.00	Kakao içerenler	0	40.06
2105.00.91.90.00	Diğerleri	0	40.06
2105.00.99.10.00	Kakao içerenler	0	48.16
2105.00.99.90.00	Diğerleri	0	48.16
2106.10.20.00.11	Diyet mamaları	0	0
2106.10.20.00.19	Diğerleri	0	0
2106.10.80.00.11	Diyet mamaları	0	0
2106.10.80.00.19	Diğerleri	0	T1 x 0,85 x 0,85
2106.90.20.00.00	Bileşik alkol müstahzarları (içki imalinde kullanılan koku veren maddeler esaslı olanlar hariç)	0	0
2106.90.92.00.00	Katı süt yağı, sakkaroz, izoglikoz, nişasta veya glikoz içermeyen veya ağırlık itibariyle % 1,5 'ten az katı süt yağı, % 5'ten az sakkaroz veya izoglikoz, % 5'ten az glikoz veya nişasta içerenler	0	0
2106.90.98.00.12	Hindistan cevizi tozu	0	T1 x 0,85
2106.90.98.00.13	Koku komprimeleri	0	T1 x 0,85
2106.90.98.00.14	Jöleler	0	T1 x 0,85
2106.90.98.00.15	Emülgatörler	0	T1 x 0,85
2106.90.98.00.16	Diyet mamaları	0	0
2106.90.98.00.19	Diğerleri	0	T1 x 0,85 x 0,85
2201.10.11.00.00	Karbonatlandırılmamış	0	0
2201.10.19.00.00	Diğerleri	0	0
2201.10.90.00.00	Diğerleri	0	0
2201.90.00.00.11	İçme suyu	0	0
2201.90.00.00.19	Diğerleri	0	0
2202.10.00.00.11	Sade gazozlar	0	0
2202.10.00.00.12	Meyvalı gazozlar	0	0
2202.10.00.00.13	Kolalı gazozlar	0	0
2202.10.00.00.19	Diğerleri	0	0
2202.91.00.00.00	Alkolsüz biralar	0	0
2202.99.11.00.00	Ağırlık itibariyle % 2,8 veya daha fazla protein içeriğine sahip soya fasulyeli içecekler	0	0

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Sanayi Payı %	Tarım Payı (EUR/ 100 kg/net)
2202.99.15.00.00	Ağırlık itibariyle % 2,8 'den az protein içeriğine sahip soya temelli içecekler; 8. Fasıldaki yenilen sert kabuklu meyveler, 10. Fasıldaki hububat veya 12. Fasıldaki tohumlar temelli içecekler	0	0
2202.99.19.00.00	Diğerleri	0	0
2202.99.91.00.00	04.01 ila 04.04 pozisyonlarındaki ürünlerden elde edilen katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 0,2 'den az olanlar	0	12.23
2202.99.95.00.00	04.01 ila 04.04 pozisyonlarındaki ürünlerden elde edilen katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 0,2 veya daha fazla fakat % 2 'den az olanlar	0	10.36
2202.99.99.00.00	04.01 iIa 04.04 pozisyonlarındaki ürünlerden elde edilen katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 2 veya daha fazla olanlar	0	18.84
2203.00.01.00.00	Şişede olanlar	0	0
2203.00.09.00.00	Diğerleri	0	0
2203.00.10.00.00	Muhtevası 10 litreyi geçen kaplarda olanlar	0	0
2205.10.10.00.00	Alkol derecesi hacim itibariyle % 18 veya daha az olanlar	0	0
2205.10.90.00.11	Alkol derecesi hacim itibariyle % 18'den fazla fakat % 22'den az olanlar	0	0
2205.10.90.00.12	Alkol derecesi hacim itibariyle % 22 ve fazla olanlar	0	0
2205.90.10.00.00	Alkol derecesi hacim itibariyle % 18 veya daha az olanlar	0	0
2205.90.90.00.11	Alkol derecesi hacim itibariyle % 18 'den fazla fakat % 22'den az olanlar	0	0
2205.90.90.00.12	Alkol derecesi hacim itibariyle % 22 ve fazla olanlar	0	0
2207.10.00.90.11	Dökme etil alkol	0	0
2207.10.00.90.12	Ambalajlı etil alkol	0	0
2207.20.00.90.13	Dökme etil alkol	0	0
2207.20.00.90.14	Ambalajlı etil alkol	0	0
2207.20.00.90.15	Alkollü içkiler	0	0
2208.20.12.00.00	Konyak	0	0
2208.20.14.00.00	Armanyak	0	0
2208.20.26.00.00	Grappa	0	0
2208.20.27.00.00	Jerez brendisi	0	0
2208.20.29.00.00	Diğerleri	0	0

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Sanayi Payı %	Tarım Payı (EUR/ 100 kg/net)
2208.20.40.00.00	Ham damıtılmış olanlar	0	0
2208.20.62.00.00	Konyak	0	0
2208.20.64.00.00	Armanyak	0	0
2208.20.86.00.00	Grappa	0	0
2208.20.87.00.00	Jerez brendisi	0	0
2208.20.89.00.00	Diğerleri	0	0
2208.30.11.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar	0	0
2208.30.19.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar	0	0
2208.30.30.00.00	Saf malt viskisi	0	0
2208.30.41.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar	0	0
2208.30.49.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar	0	0
2208.30.61.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar	0	0
2208.30.69.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar	0	0
2208.30.71.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar	0	0
2208.30.79.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar	0	0
2208.30.82.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar	0	0
2208.30.88.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar	0	0
2208.40.11.00.00	Saf alkolün hektolitresinde 225 gram veya daha fazla etil ve metil alkolden başka uçucu maddeler içeren rom (% 10 toleransla)	0	0
2208.40.31.00.11	Rom	0	0
2208.40.31.00.12	Tafia	0	0
2208.40.39.00.11	Rom	0	0
2208.40.39.00.12	Tafia	0	0
2208.40.51.00.00	Saf alkolün hektolitresinde 225 gram veya daha fazla etil ve metil alkolden başka uçucu maddeler içeren rom (% 10 toleransla)	0	0
2208.40.91.00.11	Rom	0	0
2208.40.91.00.12	Tafia (düşük grat Batı Hint Adaları romu)	0	0
2208.40.99.00.00	Diğerleri	0	0

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı	Sanayi Payı %	Tarım Payı (EUR/ 100 kg/net)
2208.50.11.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar	0	0
2208.50.19.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar	0	0
2208.50.91.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar	0	0
2208.50.99.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar	0	0
2208.60.11.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar	0	0
2208.60.19.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar	0	0
2208.60.91.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar	0	0
2208.60.99.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar	0	0
2208.70.10.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar	0	0
2208.70.90.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar	0	0
2208.90.11.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar	0	0
2208.90.19.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar	0	0
2208.90.33.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar	0	0
2208.90.38.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar	0	0
2208.90.41.00.00	Uzo	0	0
2208.90.45.00.00	Kalvados	0	0
2208.90.48.00.11	Rakı	0	0
2208.90.48.00.19	Diğerleri	0	0
2208.90.54.00.00	Tekila	0	0
2208.90.56.00.00	Diğerleri	0	0
2208.90.69.00.00	Diğer alkollü içecekler	0	0
2208.90.71.00.11	Rakı	0	0
2208.90.71.00.19	Diğerleri	0	0
2208.90.75.00.00	Tekila	0	0
2208.90.77.00.00	Diğerleri	0	0
2208.90.78.00.00	Diğer alkollü içecekler	0	0
2208.90.91.90.00	Diğerleri	0	0
2208.90.99.90.00	Diğerleri	0	0
3302.10.29.00.00	Diğerleri	0	T1 x 0,85

EK IV

MADDE 2.1'DE ATIFTA BULUNULAN

BALIK, BALIKÇILIK ÜRÜNLERİ VE DİĞER DENİZ ÜRÜNLERİ

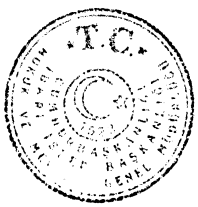

EK IV

MADDE 2.1'DE ATIFTA BULUNULAN

BALIK, BALIKÇILIK ÜRÜNLERİ VE DİĞER DENİZ ÜRÜNLERİ

Madde 1

Tablo 1'de sayılan balık, balıkçılık ve diğer deniz ürünleri, işbu Ek'te* aksi belirtilmediği sürece işbu Anlaşma hükümleri kapsamındadır.

Tablo 1

AS Kodu (2017)	**Ürünlerin tanımı**
02.08	**Diğer etler ve yenilen sakatat, taze, soğutulmuş veya dondurulmuş.**
ex 0208.40	- Balinalar, yunus balıkları ve domuzbalıkları (Cetacea takımından memeliler); manati-deniz güzeli ve deniz ineklerine (dugonlara) (Sirenia takımından memeliler) ait olanlar: - - Balinalara ait olanlar*
Fasıl 3	**Balık ve kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar ve suda yaşayan diğer omurgasız hayvanlar.**
05.11	**Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan hayvansal menşeli ürünler; insanların yemesine elverişli olmayan 1. veya 3. fasıllarda yer alan cansız hayvanlar.**
	- Diğerleri:
0511.91	- - Balık,kabuklu hayvan,yumuşakça veya diğer su omurgasızlarının ürünleri; 3'üncü Fasılda yer alan cansız hayvanlar
15.04	**Balıkların veya deniz memelilerinin katı ve sıvı yağları ve bunların fraksiyonları, rafine edilmiş olsun olmasın, fakat kimyasal olarak değiştirilmemiş.***
15.16	**Hayvansal veya bitkisel katı ve sıvı yağlar ve bunların fraksiyonları kısmen veya tamamen hidrojenize edilmiş, ara - esterlenmiş, tekrar esterlenmiş veya elaidik asitleşmiş, rafine edilmiş olsun olmasın, fakat daha ileri bir işlem görmemiş.**
ex 1516.10	- Hayvansal katı ve sıvı yağlar ve bunların fraksiyonları: - - Tamamen balık veya deniz memelilerinden elde edilmiş olanlar*
16.03	**Et, balık, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar veya diğer su omurgasızlarının hülasa ve suları.**
ex 1603.00	- Balina eti, balık, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar veya diğer su omurgasızlarının hülasa ve suları*

AS Kodu (2017)	Ürünlerin tanımı
16.04	**Hazırlanmış veya konserve edilmiş balıklar; havyar ve balık yumurtalarından elde edilen havyar yerine kullanılan ürünler.**
16.05	**Hazırlanmış veya konserve edilmiş kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar ve diğer su omurgasızları.**
23.01	**Et, sakatat, balık, kabuklu deniz hayvanları, yumuşakçalar veya diğer su omurgasızlarının insanların yemesine elverişli olmayan unları, kaba unları ve pelletleri; kakırdaklar.**
ex 2301.10	- Et veya sakatatın unları, kaba unları ve pelletleri; kakırdaklar:
	- - Balinalara ait olanlar*
2301.20	- Balık, kabuklu deniz hayvanı, yumuşakça veya diğer su omurgasızlarının unları, kaba unları ve pelletleri
23.09	**Hayvan gıdası olarak kullanılan müstahzarlar.**
ex 2309.90	- Diğerleri:
	- - Balıktan elde edilen çözünebilir ürünler

Madde 2

Taraflar, Madde 3'te aksi belirtilmedikçe, Anlaşmanın yürürlüğe girmesiyle birlikte Tablo 1'de yer alan bir Taraf menşeli ürünler ithalatında tüm ithalat vergileri ve eş etkili vergileri kaldıracaklardır.

Madde 3

İsviçre, Tablo 2'de yer alan Türkiye menşeli ürünlerde ithalat vergilerini sürdürebilir.

Tablo 2

AS Kodu (2017)	Ürünlerin Tanımı
ex 0511.91	Hayvan gıdası olarak kullanılan müstahzarlar
ex 15.04 and ex 1516.10	İnsan tüketimine mahsus katı ve sıvı yağlar
ex 2301.10 and ex 2301.20	Hayvan gıdası olarak kullanılan müstahzarlar
ex 2309.90	Hayvan gıdası olarak kullanılan müstahzarlar

* Nesli Tehlike Altındaki Bitki ve Hayvan Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme (CITES) Lahikalarında listelenen türlerden elde edilen ürünlerin ithalat kontrolleri bahse konu Sözleşme hükümleri uyarınca yapılır. CITES temelinde, Lihtenştayn ve İsviçre tarafından balina ürünleri için ithalat yasağı uygulanmaktadır.

EK V

MADDE 2.12'DE ATIFTA BULUNULAN

ÜRÜNLERİN UYGUNLUK DEĞERLENDİRMESİ SONUÇLARININ KARŞILIKLI TANINMASI

EK V

MADDE 2.12'DE ATIFTA BULUNULAN

ÜRÜNLERİN UYGUNLUK DEĞERLENDİRMESİ SONUÇLARININ KARŞILIKLI TANINMASI

Madde 1

Amaç

İşbu Ek'in amacı sanayi ürünlerinde uygunluk değerlendirmesi ile ilgili ticarette teknik engellerin azaltılması suretiyle Taraflar arasında malların serbest dolaşımına katkıda bulunmaktır.

Madde 2

Kapsam

1. İşbu Ek, Türkiye ile İzlanda, Lihtenştayn ve Norveç (AEA EFTA Devletleri) arasındaki ticarette, AB'nin İşleyişine Dair Antlaşma'nın Madde 114'ü uyarınca uyumlaştırılmış AB mevzuatına tabi tüm ürünlere uygulanır.

2. İşbu Ek, Türkiye ile İsviçre arasındaki ticarette ilgili mevzuatın eşdeğer addedildiği hallerde 1999 tarihli Avrupa Birliği ile İsviçre Konfederasyonu arasında Uygunluk Değerlendirmelerinin Karşılıklı Tanınması Anlaşması'nın (AB-İsviçre KTA) kapsadığı ürünlere uygulanır.

3. İşbu Ek ürünlerin menşeine bakılmaksızın uygulanır.

Madde 3

Mevzuat

1. Türk pazarına sunulan ürünlerde AB-Türkiye Gümrük Birliği kapsamı ürün gereklilikleri uygulanacaktır.

2. AEA EFTA Devletleri pazarına sunulan ürünlerde AEA Anlaşması kapsamı ürün gereklilikleri uygulanacaktır.

3. İsviçre pazarına sunulan ürünlerde AB-İsviçre KTA kapsamı ürün gereklilikleri uygulanacaktır.

Madde 4

Uygunluk Değerlendirmesi

Taraflar, AEA Anlaşması, AB-İsviçre KTA veya AB-Türkiye Gümrük Birliği altında onaylanmış uygunluk değerlendirmesi kuruluşlarınca yerine getirilen uygunluk değerlendirmesi sonuçlarını karşılıklı olarak kabul etme hususunda mutabık kalırlar.[1]

Madde 5

İthalat Kontrolleri

1. İşbu Ek'in kapsadığı ve Türkiye veya bir EFTA Devletinde pazara sunulan ürünler diğer bir Tarafa ithal edildiklerinde ilgili teknik düzenlemeler ile uyumlu addedilecektir. İşbu Ek'in kapsadığı bir ürün için ilgili AB Yönetmelikleri uyarınca yetkili kuruluşlar tarafından talep edilen bir AB Uygunluk Beyanı, bir sertifika, bir onay veya izin bir Tarafın belge gerekliliklerini karşılayacaktır.

2. İşbu Ek'in kapsadığı ürünler bakımından, ithalat kontrolleri istisnai olarak yapılacak ve paragraf 3'te aksi belirtilmemesi halinde paragraf 1'de belirtilen belgelerin kontrolü ile sınırlı kalacaktır.

3. İşbu Madde, aşağıda belirtilen durumlarda yetkili kuruluşlar tarafından gerekli tedbirlerin alınmasına halel getirmeyecektir:

(a) ürünün usulüne uygun şekilde kurulumunda, bakımında veya kullanımında ciddi bir risk arz edeceğine dair intiba uyandıracak özellikler göstermesi; ya da

(b) ürüne bağlanan CE işaretinin sahte veya yanlış yönlendirici mahiyette olması.

Madde 6

Onaylanmış Kuruluşların Doğrulanması

1. Bir Tarafın, diğer bir Tarafın onaylanmış bir kuruluşunun gerçekleştirdiği uygunluk değerlendirmesinin niteliği hakkında makul şüphelerin bulunması halinde, bahse konu Taraf, diğer Taraftan teknik yeterliliğin ve uygulamadaki ilgili yönetmelikler ile uyumluluğun doğrulanmasını talep edebilir. Talepte bulunan Taraf, talepte bulunulan Tarafın doğrulamayı gerçekleştirebilmesini ve en kısa sürede cevap verebilmesini teminen, talebini gerekçelendirecektir. Taraflar tam bir işbirliği sağlayacak, tüm uygun adımları atacak ve çıkabilecek her sorunun çözümlenmesi için mevcut tüm imkanları kullanacaklardır.

2. İlgili taraflar, sorunların tatmin edici şekilde çözümlenememesi halinde, Ortak Komite'yi uyuşmazlıkları hakkında gerekçeleriyle birlikte bilgilendirebilirler. Ortak Komite, alınacak uygun tedbire ilişkin kararını iki ay içerisinde verecektir.

[1] EFTA Sekretaryası, onaylanmış veya kabul edilmiş uygunluk değerlendirmesi kuruluşlarının listesini EFTA Sekretaryası internet sitesinde yayınlar.

3. Paragraf 2'de belirtilen süre içerisinde, Ortak Komite'de başka yönde karar verilmemesi halinde, uygunluk değerlendirmesi kuruluşunun bildirimi ve işbu Ek kapsamındaki uygunluk değerlendirme yetkisinin tanınması, bu süre sonunda, sorumlu Tarafça kısmen veya tamamen askıya alınacaktır.

4. Bir Taraf, paragraf 2'de belirtilen sürenin sona ermesinden sonra elde edilen yeni delillere dayanarak, paragraf 3'te bahse konu askıya alma işleminin gözden geçirilmesini, talep edebilir. Böyle bir durumda, Tarafların uzmanları söz konusu onaylanmış kuruluşu ortaklaşa tetkik edecek ve elde edilen bulguları sorumlu Tarafın atama makamına ve Ortak Komite'ye rapor edecektir. Ortak Komite, bu raporu esas alarak, askıya almanın geri çekilmesini kararlaştırabilir.

Madde 7

Tıbbi Cihazlar Alanında Yetkili Temsilciler

Tıbbi cihazlar için yetkili temsilcinin atanmasına ilişkin olarak, işbu Ek'in amaçları bakımından, imalatçının AB, bir EFTA Devleti veya Türkiye'de kurulu olması ya da atanmış bir temsilci bulundurması yeterli sayılacaktır.

Madde 8

Bilgi Değişimi

1. Taraflar, onaylanmış kuruluşlar tarafından uygunluğun sağlanmasına dair usul hakkındaki bilgiler de dahil olmak üzere, işbu Ek'in uygulanması ile ilgili tüm bilgilerin değişimini yapacaklardır.

2. İsviçre, AB-İsviçre KTA'nda yer alan ve mevzuatı eşdeğer kabul edilen sektörler kapsamındaki her türlü değişiklikten Türkiye'yi bilgilendirecektir.

EK VI

MADDE 2.13'TE ATIFTA BULUNULAN

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI

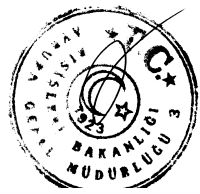

EK VI

MADDE 2.13'TE ATIFTA BULUNULAN

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI

Madde 1

Gümrükler ve Ticaretin Kolaylaştırılması

İşbu Ek'te aksi belirtilmedikçe, ticaretin kolaylaştırılması ile ilgili olarak, DTÖ Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşması uygulanacak olup, *mutatis mutandis* olarak işbu Anlaşma kapsamına dahil edilmiş ve bir parçası haline getirilmiştir.

Madde 2

Bozulabilir Eşyanın Gümrük İşlemlerinin Tamamlanması ve Serbest Bırakılması

Bozulabilir eşyanın serbest bırakılmasında olabilecek önemli gecikme hallerinde ve elektronik araçlar da dahil yazılı talep üzerine, ithalatçı Taraf gecikmenin sebepleri hakkında bildirimde bulunur.

Madde 3

Yetkili Gümrük Müdürlükleri

Her bir Taraf, eşyanın sunulabileceği ve gümrük işlemlerinin tamamlanabileceği gümrük müdürlüklerini belirleyebilir. Bu müdürlüklerin çalışma saatleri, konumu ve ihtisası belirlenirken göz önünde bulundurulacak etkenler arasında özellikle ticaretin gereklilikleri yer alır.

Madde 4

Yetkilendirilmiş Yükümlü Sistemi

Uluslararası ticaret akışını etkileyen bir Yetkilendirilmiş Yükümlü Sistemi veya güvenlik önlemleri uygulayan Taraf:

(a) etkili gümrük kontrolünü sağlarken uluslararası ticaretin kolaylaştırılması amacıyla diğer Tarafa yetkilendirme ve güvenlik önlemleri üzerine bir karşılıklı tanıma anlaşması müzakere etme imkanı tanır; ve

(b) ilgili uluslararası standartlara, özellikle Dünya Gümrük Örgütü Küresel Ticareti Güvenli Kılma ve Kolaylaştırma Standartları Çerçevesi 'ne (SAFE Çerçevesi) uyar.

Madde 5

Belgelerin Yasallaştırılması

Taraflardan biri, diğer Tarafın herhangi bir eşyasının ithalatı ile ilgili olarak, bağlantılı ücret ve harçlar dahil olmak üzere, bilhassa ticari faturalar, menşe şahadetnameleri veya diğer gümrük belgelerinin konsolosluk işlemi ile yasallaştırılmasını ya da tasdik edilmesini zorunlu kılmaz.

Madde 6

Daha İleri İşbirliği

1. Taraflar, işbu Anlaşmanın ilgili amaçlarına ulaşmak için gümrükler ve ticaretin kolaylaştırılması önlemlerine dair işbirliğinin önemini kabul ederler.

2. Taraflar, gümrük işlemlerinin tamamlanmasına dair usullerin etkinleştirmesi ve yeni güvenlik gereksinimlerinin karşılanmasını teminen, eğitim programları ve çalışma ziyaretleri de dahil olmak üzere, ticaretin kolaylaştırılması mekanizmalarına dair en iyi uygulamalar hakkındaki tecrübelerini birbirleriyle paylaşmaya teşvik edilirler.

3. Taraflar, aralarındaki ticareti kolaylaştırmak üzere ek önlemler belirleyebilir ve Ortak Komite'nin takdirine sunabilirler.

4. Taraflar, ticaretin kolaylaştırılması konusunda ilgili çok taraflı platformda uluslararası işbirliğini geliştirirler. Taraflar, ortak eylemin ortak amaçlarına katkıda bulunabileceği ilave alanları belirlemek için ilgili uluslararası girişimleri inceler ve Ortak Komite'nin takdirine sunabilirler.

EK VII

MADDE 2.14'TE ATIFTA BULUNULAN

GÜMRÜK KONULARINDA KARŞILIKLI İDARİ YARDIM

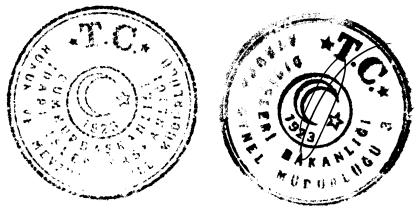

EK VII

MADDE 2.14'TE ATIFTA BULUNULAN

GÜMRÜK KONULARINDA KARŞILIKLI İDARİ YARDIM

Madde 1

Tanımlar

İşbu Ek'te geçen;

(a) "talepte bulunan makam", Taraflardan birinin bu amaç ile tayin ettiği ve gümrük konularında yardım talebinde bulunan yetkili idari makam;

(b) "gümrük mevzuatı ihlalleri", gümrük mevzuatının ihlali veya ihlaline yönelik teşebbüs;

(c) "gümrük mevzuatı", yasaklama, kısıtlama ve kontrol şeklindeki önlemler de dâhil olmak üzere, eşyanın ithali, ihracı ve transiti ile gümrük rejimine tabi tutulması hususunda Taraflarca kabul edilen yasal veya düzenleyici hükümler;

(d) "eşya", işbu Anlaşmanın kapsamından bağımsız olarak, Armonize Sistemin 1 ila 97'inci Fasıllarında bahsi geçen tüm eşya; ve

(e) "talepte bulunulan makam", Taraflardan birinin bu amaç ile tayin ettiği ve gümrük konularında yardım talebini alan yetkili idari makam anlamına gelir.

Madde 2

Kapsam

1. Taraflar, gümrük mevzuatının ihlaline yönelik faaliyetlerin önlenmesi, tespiti ve soruşturulması yolu ile mevzuatın doğru bir şekilde uygulanmasını sağlamak üzere işbu Ek'te belirtilen usul ve koşullar çerçevesinde, yetkilerine giren alanlarda birbirlerine yardım sağlarlar.

2. İşbu Ek'te yer verildiği şekilde gümrük konularında yardım, Tarafların işbu Ek'i uygulama yetkisine sahip idari makamlarını ilgilendirmektedir. Gümrük konularında yardım, cezai konulardaki karşılıklı yardıma ilişkin kurallara halel getirmez. Gümrük konularında yardım, adli makamların talebi doğrultusunda kullanılan yetkiler çerçevesinde elde edilen bilgileri, bunların anılan makamların önceden izni dâhilinde iletilmesi halleri hariç olmak üzere, kapsamaz.

Madde 3

Talep Durumunda Yardım

1. Talepte bulunulan makam, talepte bulunan makamın talebi üzerine, gümrük mevzuatına uygun hareket edilmesini teminen, gümrük mevzuatını ihlal eden ya da edebilecek mahiyette olduğu tespit edilen veya yapılması planlanan faaliyetlerle ilgili olanlar da dahil olmak üzere tüm bilgileri talepte bulunan makama sağlar.

2. Talepte bulunulan makam, talepte bulunan makamın talebi üzerine, Taraflardan birinin ülkesinde ihraç edilen eşyanın, kendi ülkesine kurallara uygun şekilde ithal edilip edilmediğini, gerekli olması halinde eşyaya uygulanan gümrük rejimini de belirtecek şekilde talepte bulunan makama iletir.

3. Talepte bulunulan makam, talepte bulunan makamın talebi üzerine, iç hukuk ve düzenlemeleri çerçevesinde aşağıda belirtilenlerin özellikle izlenmesini sağlamak amacı ile gerekli adımları atar:

(a) haklarında gümrük mevzuatını ihlal ettiklerine veya ihlal etmiş olduklarına inanmak için makul gerekçeler bulunan özel ya da tüzel kişiler;

(b) eşyanın, gümrük mevzuatını ihlal eden faaliyetleri desteklemeye yönelik olduğundan şüphelenilmesine yol açacak şekilde depolandığı yerler;

(c) ciddi gümrük mevzuatı ihlallerine yol açma ihtimali olduğu belirtilen eşya hareketleri; ve

(d) Gümrük mevzuatını ihlal etmeye yönelik faaliyetlerde kullanılmış olduğuna, kullanılmakta olduğuna veya kullanılabileceğine inanmak için makul sebepler bulunan taşıma araçları.

Madde 4

Kendiliğinden Yardım

Taraflar, özellikle aşağıdaki konularda bilgi elde ettiklerinde, gümrük mevzuatının doğru şekilde uygulanması için gerekli olduğunu düşünmeleri halinde kendi inisiyatifleriyle ve iç hukuk ve düzenlemeleri çerçevesinde birbirlerine yardım sağlarlar:

(a) gümrük mevzuatını ihlal eden veya ihlal ediyor görünen ve diğer Tarafı ilgilendirebilecek faaliyetler;

(b) bu tür faaliyetleri yürütmek için kullanılan yeni yol veya yöntemler;

(c) ciddi gümrük mevzuatı ihlallerine konu olduğu bilinen eşya;

(d) haklarında, ciddi gümrük mevzuatı ihlali yaptıklarına veya yapmış olduklarına inanmak için makul gerekçeler bulunan özel ya da tüzel kişiler veya

(e) haklarında, ciddi gümrük mevzuatı ihlaline yönelik faaliyetlerde yer aldıklarına, yer almış olduklarına veya alabileceklerine inanmak için makul gerekçeler bulunan taşıma araçları.

Madde 5

Teknik Yardım

Taraflar, üzerinde ortaklaşa mutabık kalınan bir program çerçevesinde, aşağıdaki hususlarda birbirlerine diğer teknik yardım sağlayabilirler:

(a) kontrol amaçlı teknik ekipmanın kullanımında bilgi ve deneyim paylaşımı;

(b) gümrük memurlarının eğitimi;

(c) gümrük konularında uzman değişimi; ve

(d) gümrük mevzuatının etkin bir şekilde uygulanmasıyla ilgili özellikli, bilimsel ve teknik bilgilerin paylaşılması.

Madde 6

Teslim ve Tebligat

Talepte bulunulan makam, talepte bulunan makamın talebi üzerine:

(a) tüm belgeleri teslim etmek; ve

(b) İşbu Ek kapsamındaki tüm kararları ve söz konusu usulün bir parçasını teşkil eden diğer ilgili belgeleri kendi ülkesinde mukim veya kurulu alıcıya tebliğ etmek amacıyla kendi iç hukuku ve düzenlemelerine uygun şekilde gerekli bütün önlemleri alır. Bu durumda, teslim ya da tebligat ile ilgili olarak Madde 7 paragraf 3 hükümleri uygulanır.

Madde 7

Yardım Taleplerinin Şekli ve Özü

1. İşbu Ek gereği talepler yazılı olarak yapılır. Talepler, talebin yerine getirilmesini sağlayacak gerekli belgeler eşliğinde yapılmalıdır. Gerekli görülmesi halinde, durumun aciliyeti sebebi ile sözlü talepler de kabul edilebilir, ancak bu talepler derhal yazılı olarak teyit edilmesi gerekir.

2. Paragraf 1 gereği yapılacak taleplerde aşağıdaki bilgiler yer alır:

(a) talepte bulunan makam;

(b) talep edilen tedbir;

(c) talebin konusu ve gerekçesi;

(d) kanunlar, kurallar ve ilgili diğer hukuki unsurlar;

(e) soruşturmaların hedefi olan özel veya tüzel kişilerle ilgili mümkün olduğunca kesin ve kapsayıcı bulgular; ve

(f) Madde 6'da öngörülen haller haricinde, ilgili bulguların ve yürütülmüş bulunan tetkiklerin bir özeti.

3. Talepler, talepte bulunulan makamın resmi dilinde, İngilizce veya talepte bulunulan makamın kabul ettiği bir dilde sunulur.

4. Bir talebin, resmi gereklilikleri karşılamaması halinde, talebin düzeltilmesi veya tamamlanması talep edilebilir; ancak önleyici tedbirlerin alınması talimatının verilmesi mümkündür.

Madde 8

Taleplerin Yerine Getirilmesi

1. Yardım talebini karşılamak amacıyla, talepte bulunulan makam kendi hesabına veya aynı Tarafın diğer makamlarının talebi doğrultusunda hareket ediyormuşçasına, yetkisi ve mevcut kaynakları dahilinde elinde bulunan bilgileri temin eder, ilgili incelemelerini yürütür veya ilgili incelemelerin yürütülmesi için gereken düzenlemeleri yapar. Bu hüküm, talepte bulunulan makam kendi hesabına hareket edemediği hallerde, talebin yöneltildiği idari birimi de kapsar.

2. Yardım talepleri, talepte bulunulan Tarafın iç hukuk ve düzenlemelerine uygun şekilde yürütülür.

3. Taraflardan birinin usulü gereği yetkilendirilmiş görevlileri, ilgili Tarafın rızası ve öngördüğü koşullara tabi olmak şartı ile, talepte bulunan makamın işbu Ek'in amaçları doğrultusunda bir inceleme kapsamında ihtiyaç duyduğu, gümrük mevzuatını ihlal eden veya edebilecek faaliyetler ile ilgili bilgileri talepte bulunulan makamın ya da talepte bulunulan makamın sorumlu olduğu diğer makamın ofisinden temin eder.

4. Taraflardan birinin görevlileri, ilgili Tarafın rızası ve öngöreceği koşullara bağlı olmak şartı ile, bahse konu Tarafın topraklarında yürütülen incelemelerde hazır bulunabilir.

Madde 9

Bilgilerin İletileceği Format

1. Talepte bulunulan makam, inceleme sonuçlarını talepte bulunan makama belge, onaylı belge örneği, rapor ve buna benzer bir formatta iletir.

2. Paragraf 1'de öngörülen belgeler, aynı amaçla her hangi bir formatta üretilen bilgisayar ortamında hazırlanmış bilgiler ile ikame edilebilir.

Madde 10

Yardım Sağlama Yükümlülüğünün İstisnaları

1. Taraflar, işbu Ek'te öngörülen yardımın sağlanmasını aşağıda belirtilen hallerde reddedebilirler:

(a) egemenliklerine, kamu politikalarına, güvenliklerine veya diğer asli menfaatlerine halel getirme ihtimalinin olması; veya

(b) gümrük mevzuatı dışındaki para veya vergi düzenlemeleri ile ilişkili olması; veya

(c) sınai, ticari, veya mesleki bir sırrı ihlal etmesi.

2. Talepte bulunan makam, kendisinden talep edilmesi halinde karşılayamayacağı bir yardım talebinde bulunması halinde, talebinde bu hususa dikkat çeker. Bu durumda söz konusu talebe ne şekilde cevap verileceğine talepte bulunulan makam karar verir.

3. Yardım sağlamanın reddedilmesi halinde, bu redde ilişkin karar ve gerekçeler gecikmeksizin talepte bulunan makama bildirilmelidir.

Madde 11

Gizlilik

1. İşbu Ek'e göre herhangi bir şekilde iletilen bilgiler, gizli veya kısıtlı niteliğe sahip bilgilerdir. Bu bilgiler, resmi gizlilik yükümlüğü kapsamına girer ve bilgileri alan Tarafın ilgili yasaları çerçevesinde benzer bilgilere sağlanan korumadan yararlanır.

2. Teşhis edilen ya da edilebilir şahıslar ile ilgili tüm bilgileri ifade eden kişisel veriler, ancak bilgileri alan Tarafın bu verilere, en azından verileri temin eden Tarafta benzer bir durumda uygulanmakta olan korumaya eşdeğer bir düzeyde koruma sağlamayı taahhüt etmesi halinde karşılıklı olarak paylaşılabilir.

Madde 12

Bilgilerin Kullanılması

1. Elde edilen bilgiler, sadece işbu Ek'teki amaçlar doğrultusunda kullanılır. Taraflardan birinin bu bilgileri başka amaçlar için kullanmayı talep etmesi durumunda, bilgileri sağlayan makamın önceden yazılı rızası alınır. Bilgilerin bu şekilde kullanımı, bilgileri temin eden

makamın belirlediği kısıtlamalara tabidir. Yasadışı uyuşturucu ticareti ile ilgili bilgiler, yasadışı uyuşturucu ticareti ile mücadele konusuyla doğrudan ilişkili diğer makamlara iletilebilir.

2. Paragraf 1, bilgilerin, gümrük mevzuatına uygun hareket edilmemesi sebebiyle tesis edilen adli veya idari işlemlerde kullanılmasına engel teşkil etmez. Bilgilerin söz konusu işlemlerde kullanılması hususunda, bilgileri temin eden yetkili makama gecikmeye mahal vermeksizin bildirimde bulunulur.

3. Taraflar, işbu Ek hükümlerine uygun şekilde elde edilen bilgi ve istişare edilen belgeleri, delil, rapor ve tanıklık kayıtlarında ve mahkemeye intikal edilen takibat ve davalarda delil olarak kullanabilirler.

Madde 13

Uzmanlar ve Tanıklar

Talepte bulunulan makamın görevlisinin, diğer Tarafın yargı yetkisi dâhilinde işbu Ek'in kapsamına giren konularla ilgili adli veya idari davalarda uzman ya da tanık olarak hazır bulunmasına ve bu davalarda ihtiyaç duyulabilecek materyal, belge ya da bunların onaylı suretlerini ibraz etmesine, kendisine verilen iznin sınırları dâhilinde olmak üzere izin verilebilir. Davada hazır bulunma talebinde, söz konusu görevlinin ifadesinin hangi hususlarda ve hangi sıfat veya vasıf ile alınacağı konusu özellikle belirtilmelidir.

Madde 14

Yardım Masrafları

Taraflar, uzmanlar ve tanıklar ile kamu hizmetinde istihdam edilmeyen tercüman ve mütercimlerin masrafları hariç olmak üzere, işbu Ek kapsamında oluşan masrafların geri ödenmesi hususunda birbirlerine yönelik tüm taleplerden vazgeçerler.

Madde 15

Uygulama

1. İşbu Ek'in uygulanması hususunda tarafların gümrük makamları görevlidir. Tarafların gümrük makamları, verilerin korunması alanında yürürlükte bulunan kuralları dikkate alarak uygulama için gerekli olan tüm pratik önlem ve düzenlemeleri kararlaştırır.

2. Taraflar, işbu Ek hükümleri uyarınca kabul edilen ayrıntılı uygulama kuralları hakkında danışmalarda bulunur ve akabinde EFTA Sekretaryası vasıtasıyla birbirlerini bu konularda bilgilendirir. Taraflar, özellikle işbu Ek kapsamında müdahalede bulunma yetkisine sahip makamların listesini birbiriyle paylaşır.

Madde 16

Tamamlayıcılık

İşbu Ek, Taraflar arasında imzalanan veya imzalanabilecek karşılıklı idari yardım anlaşmalarını tamamlayıcı nitelik taşır ve bu anlaşmaların uygulanmasına engel teşkil etmez. İşbu Ek, bu tür anlaşmalar çerçevesinde daha kapsamlı karşılıklı yardım sağlanmasına engel teşkil etmez.

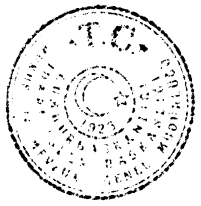

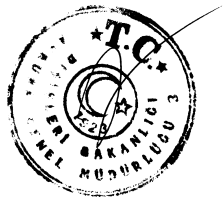

EK VIII

MADDE 2.15'TE ATIFTA BULUNULAN

GÜMRÜK KONULARI ALT KOMİTESİNİN YETKİSİ

EK VIII

MADDE 2.15'TE ATIFTA BULUNULAN

GÜMRÜK KONULARI ALT KOMİTESİNİN YETKİSİ

1. İşbu Alt Komite:

(a) İşbu Anlaşmanın Madde 2.3'ünde (Menşe Kuralları ve İdari İşbirliği Yöntemleri) ve Ek I'de (Menşe Kuralları ve İdari İşbirliği Yöntemleri) belirtilen menşe kuralları ve idari işbirliği yöntemleri;

(b) İşbu Anlaşmanın Madde 2.13'ünde (Ticaretin Kolaylaştırılması) ve Ek VI'da (Ticaretin Kolaylaştırılması) belirtilen ticaretin kolaylaştırılması;

(c) İşbu Anlaşmanın Madde 2.14'ünde (Gümrük Konularında Karşılıklı İdari Yardım) ve Ek VII'de (Gümrük Konularında Karşılıklı İdari Yardım) belirtilen gümrük konularında karşılıklı idari yardım; ve

(d) Ortak Komite tarafından Alt Komite'ye atfedilen diğer konular.

hakkında bilgi değişiminde bulunacak, gelişmeleri gözden geçirecek, en iyi uygulamaları paylaşacak, görüşleri hazırlayacak ve bunların eşgüdümünü sağlayacak, teknik değişiklikleri hazırlayacak ve Ortak Komite'ye yardımcı olacaktır.

2. İşbu Alt Komite'nin başkanlığı, bir EFTA Devleti temsilcisi ile bir Türkiye temsilcisi tarafından ortaklaşa yapılacaktır.

3. İşbu Alt Komite, Ortak Komite'ye rapor sunacaktır. İşbu Alt Komite, paragraf 1'de belirtilen işlevlerine ilişkin konularda Ortak Komite'ye tavsiyelerde bulunabilir. İşbu Alt Komite görevini oybirliğiyle yerine getirecektir.

4. İşbu Alt Komite gereken sıklıkta toplanır. Ortak Komite tarafından veya herhangi bir Tarafın talebi üzerine toplantıya çağrılabilir. Toplantı, bir EFTA Devletinde ve Türkiye'de dönüşümlü olarak yapılacaktır.

5. Toplantıya ev sahipliği yapan Taraf, diğer Taraflara danışmak sureti ile, genel bir kural olarak en geç toplantıdan iki hafta önce Taraflara iletilmek üzere geçici bir gündem hazırlayacaktır.

6. Taraflar, Alt Komitenin işlevleri kapsamına giren konulara ilişkin irtibat noktalarının isim ve adreslerini birbirlerine ileteceklerdir.

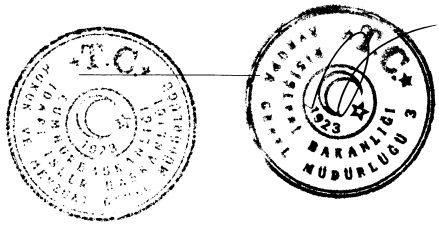

EK IX

MADDE 3.3'TE ATIFTA BULUNULAN

MFN İSTİSNALARI LİSTELERİ

LAHİKA 1:	İzlanda
LAHİKA 2:	Lihtenştayn
LAHİKA 3:	Norveç
LAHİKA 4:	İsviçre
LAHİKA 5:	Türkiye

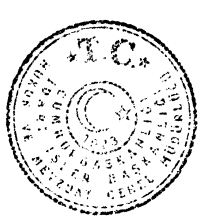

EK IX - LAHİKA 1

İZLANDA – MADDE 3.3'TE ATIFTA BULUNULAN MFN İSTİSNALARI LİSTESİ

Sektör veya alt sektör	Madde 3.3'e aykırı önlemin tanımı	Önlemin uygulandığı ülkeler	İstisna süresi	İstisnaya ihtiyaç yaratan koşullar
TÜM SEKTÖRLER	İskandinav işbirliğini teşvik etmeyi amaçlayan aşağıdaki gibi önlemler: - yatırım projelerine ve ihracata tanınan garanti ve krediler (İskandinav Yatırım Bankası) - AR-GE projelerine mali destek (İskandinav Sanayi Fonu) - Uluslararası projeler için fizibilite çalışmalarının fonlanması (İskandinav Proje İhracı Fonu) - Çevresel teknolojiden faydalanan şirketlere* mali yardım (İskandinav Çevre Finansı Ortaklığı).	Danimarka, Finlandiya, İzlanda, Norveç ve İsveç (*) İskandinav bir şirket ile birlikte faaliyet gösteren Doğu Avrupa şirketlerine uygulanır.	Süresiz	İskandinav işbirliğini sürdürmek ve geliştirmek
3 Görsel-işitsel hizmetler; görsel-işitsel programların yayını	Avrupa Komisyonu Televizyon Yayını Direktifi (No 89/522) gibi düzenlemelere uyum ve icrası için kabul edilen ve belirli menşe kriterini sağlayan görsel-işitsel programlara milli muamele sunmak için Avrupa menşeli programları tanımlayan tedbirler	Avrupa Konseyi Sınır Ötesi Televizyon Konvansiyonu tarafları veya bir anlaşma imzalanması muhtemel AEA Anlaşması'na taraf olan diğer Avrupa ülkeleri	Süresiz	Belirli dil politika hedeflerine ulaşılmasının yanı sıra Avrupa'daki yayın sektöründeki kültürel kimliğin teşviki
Görsel-işitsel hizmetler, sinematografik eserlerin ve televizyon programlarının üretim ve dağıtımı	Belirli Avrupa menşe kriterlerini sağlayan görsel işitsel program ve sunucuların MEDIA ve EURIMAGES gibi destek programlarından yararlandırılması için alınan önlemler.	Avrupa ülkeleri	Süresiz	Bahsedilen ülkelerin bölgesel kimliklerinin korunması ve teşvik edilmesi

Sektör veya alt sektör	Madde 3.3'e aykırı önlemin tanımı	Önlemin uygulandığı ülkeler	İstisna süresi	İstisnaya ihtiyaç yaratan koşullar
	Sinematografik yapıt ve televizyon programlarının üretim ve dağıtımına ilişkin destek programları (İskandinav Film ve TV Fonu)	Danimarka, Finlandiya, Norveç ve İsveç	Süresiz	İskandinav işbirliğini sürdürmek ve geliştirmek
	Başta dağıtım ve fonlara erişim bakımından olmak üzere, görsel-işitsel eserlerin ortak yapımı hakkındaki devletler arası çerçeve anlaşmalar ile çoklu anlaşmalara dayanan ve bu anlaşmalar kapsamında görsel-işitsel eserlere ulusal muamele tanıyan tedbirler	Kültürel işbirliği istenebilecek tüm ülkeler (Fransa ve Kanada ile mevcut anlaşma veya müzakere edilen anlaşma bulunmaktadır)	Süresiz (ülkeler arasındaki kültürel bağların teşviki süre kısıtlamasına tabi olamaz)	Bu anlaşmaların amacı bahsedilen ülkeler arasındaki kültürel bağları teşvik etmektir.

Ek IX – LAHİKA 2

LİHTENŞTAYN - MADDE 3.3'TE ATIFTA BULUNULAN MFN İSTİSNALARI LİSTESİ

Sektör veya alt sektör	Madde 3.3'e aykırı önlemin tanımı	Önlemin uygulandığı ülkeler	İstisna süresi	İstisnaya ihtiyaç yaratan koşullar
Görsel-işitsel hizmetler	Özellikle fonlara erişim ve dağıtıma ilişkin olmak üzere görsel-işitsel alanında ortak yapıma ilişkin ikili veya çok taraflı anlaşmaların kapsadığı görsel işitsel yapıtlara milli muamele sunmak.	Kültürel işbirliğinin istenebileceği tüm ülkeler.	Süresiz	Ortak kültürel hedeflerin teşviki
	Belirli Avrupa menşe kriterlerini karşılayan görsel-işitsel yapıtlara ve/veya görsel-işitsel hizmetler sunucularına, MEDIA ve EURIMAGES gibi destek programlarından yararlanma hakkı veren önlemler ve gösterim süresi tahsisine ilişkin Avrupa Konseyi Sınır Ötesi Televizyon Konvansiyonu gibi düzenlemeleri uygulayan önlemler ve ulusal muamele tanıyan önlemler	Avrupa ülkeleri (Türkiye dâhil)	Süresiz	Uzun süreli kültürel bağlar temelli ortak kültürel hedeflerin teşviki.
	Radyo veya televizyon yayını istasyonlarının işletilmesi için imtiyazlar Lihtenştayn'dan başka ülke kişilerine verilebilir.	Kültürel işbirliğinin istenebileceği tüm ülkeler.	Süresiz	Ortak kültürel hedeflerin teşviki ve arz çeşitliliğini korumak için sınırlı pazara erişimin düzenlenmesi
İnşaat ve ilgili mühendislik	Ticari varlık ve gerçek kişilerin varlığı hakları, Lihtenştayn hizmet sunucularına mütekabil haklar tanınmasına bağlıdır.	Tüm ülkeler	Süresiz	Lihtenştayn'ın hizmet sunucularına yeterli pazar erişimini temin etmek.
Karayolu taşımacılığı hizmetleri (yolcu ve yük)	Genellikle ikili anlaşmalara uygun olarak pazara karşılıklı erişim temelinde; Lihtenştayn'dan başka ülkelerde kayıtlı araçlar ile Lihtenştayn'da, Lihtenştayn'a, Lihtenştayn'dan ya da Lihtenştayn topraklarından transit olarak yapılan mal ve/veya yolcu taşımacılığını düzenlemek.	Karayolu taşımacılığına ilişkin ikili anlaşmalar veya başka düzenlemelerin bulunduğu veya bulunması istenebilecek tüm ülkeler (halen yaklaşık 45 ülke).	Bölgesel özgüllük ve karayolu taşımacılığının çevresel etkileri göz önünde bulundurularak, karayolu taşımacılığı hizmetlerinin çok taraflı serbestisinin kabulüne kadar istisnaya ihtiyaç duyulmaktadır.	Kara yolu taşımacılığı hizmetlerinin sağlanmasında bölgesel özgüllüğü göz önünde bulundurmak ve karayolu altyapısının bütünlüğünü ve çevreyi korumak

Sektör veya alt sektör	Madde 3.3'e aykırı önlemin tanımı	Önlemin uygulandığı ülkeler	İstisna süresi	İstisnaya ihtiyaç yaratan koşullar
Tüm sektörler	Lihtenştayn Prensliği ile İsviçre arasında tüm hizmet sunucusu gerçek kişi kategorilerinin hareketliliğini sağlama amacıyla yapılan ikili anlaşmalar esasında alınan önlemler.	İsviçre	Süresiz	İsviçre ile Lihtenştayn Prensliği arasındaki kapsamlı ikili anlaşmaların unsurları
	Lihtenştayn mevzuatına göre tüm sektörlerde gerçek kişilerin varlığı hakkı, Lihtenştayn hizmet sunucularına mütekabil hakların tanınmasına bağlıdır.	Tüm ülkeler	Süresiz	Lihtenştayn'ın hizmet sunucularına yeterli pazar erişimini temin etmek.

EK IX – LAHİKA 3

NORVEÇ – MADDE 3.3'TE ATIFTA BULUNULAN MFN İSTİSNALARI LİSTESİ

Sektör veya alt sektör	Madde 3.3'e aykırı önlemin tanımı	Önlemin uygulandığı ülkeler	İstisna süresi	İstisnaya ihtiyaç yaratan koşullar
Karayolu taşımacılığı: yolcu ve yük	Norveç'e/Norveç'ten ve ilgili üçüncü ülkeler arasında taşımacılık için trafik haklarını saklı tutmak amacıyla bir veya daha çok ülke arasında mevcut ve gelecekte yapılacak karayolu taşımacılığı anlaşması hükümleri. Belirli ülkeler için karayolu kabotajı müsaadesi verilebilir.	Tüm ülkeler	Süresiz	Karayolu taşımacılığı hizmetlerinin bölgesel öznelliği
Görsel-işitsel hizmetler; görsel-işitsel programların kamuya yayını	Avrupa Komisyonu Televizyon Yayını Direktifi (No 89/522) gibi düzenlemelere uygun olarak ve bunların icrası için alınan ve belirli menşe kriterini sağlayan görsel-işitsel programlara ulusal muamele sağlamak için Avrupa menşeli programları tanımlayan tedbirler	Avrupa Konseyi Sınır Ötesi Televizyon Konvansiyonu tarafları veya bir anlaşma yapılması muhtemel diğer Avrupa ülkeleri.	Süresiz	Belirli dil politika hedeflerine ulaşılmasının yanı sıra Avrupa'daki yayın sektöründeki kültürel kimliğin teşviki
Görsel-işitsel hizmetler: Sinema filmi ve video bant üretim ve dağıtım hizmetleri	Film ortak yapımına dair devletlerarası çerçeve anlaşmalar aracılığıyla görsel işitsel yapıtlara ulusal muamele sunmak. Bu yapıtlar, normalde ortak yapımlar için mevcut olmayan fonlara bazı durumlarda erişebilecektir.	Tüm ülkeler	Süresiz	Bu anlaşmaların amacı bahsedilen ülkeler arasındaki kültürel bağları teşvik etmektir.

Sektör veya alt sektör	Madde 3.3'e aykırı önlemin tanımı	Önlemin uygulandığı ülkeler	İstisna süresi	İstisnaya ihtiyaç yaratan koşullar
Görsel-işitsel hizmetler: İskandinav ülkelerinde sinematografik yapıtların ve televizyon programlarının üretim ve dağıtımı	İskandinav ülkelerinde üretilen görsel-işitsel yapıtların üretim ve dağıtımını iyileştirmek amacıyla NORDIC FILM ve TV FUND gibi destek programları ile uyumlu olarak destek sağlanması için alınan önlemler.	Finlandiya, Norveç, İsveç, İzlanda ve Danimarka.	Süresiz	Bahsedilen ülkelerin bölgesel kimliklerinin korunması ve teşvik edilmesi.
Görsel-işitsel hizmetler: Sinematografik yapıtların ve televizyon programlarının üretim ve dağıtımı	Belirli Avrupa menşe kriterlerini sağlayan görsel işitsel program ve bu programlara yönelik sunucuların MEDIA ve EURIMAGES gibi destek programlarına uyumlu olarak destek sağlanması için alınan önlemler.	Avrupa ülkeleri	Süresiz	Bahsedilen ülkelerin bölgesel kimliklerinin korunması ve teşvik edilmesi.
Tüm sektörler	İskandinav işbirliğini teşvik etmeyi amaçlayan aşağıdaki gibi önlemler: - yatırım projelerine ve ihracata tanınan garanti ve krediler (İskandinav Yatırım Bankası); - AR-GE projelerine mali destek (İskandinav Sanayi Fonu); - Uluslararası projeler için fizibilite çalışmalarının fonlanması (İskandinav Proje İhracı Fonu); - Çevresel teknolojiden faydalanan şirketlere* mali yardım (İskandinav Çevre Finansman Ortaklığı).	Danimarka, İsveç, Finlandiya, İzlanda ve Norveç (*) İskandinav bir veya daha fazla şirket ile birlikte faaliyet gösteren Doğu Avrupa şirketlerine uygulanır.	Süresiz	İskandinav işbirliğini sürdürmek ve geliştirmek.

Sektör veya alt sektör	Madde 3.3'e aykırı önlemin tanımı	Önlemin uygulandığı ülkeler	İstisna süresi	İstisnaya ihtiyaç yaratan koşullar
Havayolu taşımacılığı hizmetlerinin CRS, satış ve pazarlaması	CRS sistem sağlayıcılarının ya da ana havayolu ve katılımcı havayolunun yükümlülükleri, ana havayolu veya sistem sağlayıcısının menşe ülkesinde eşit muamele tanınmadığı takdirde uygulanmaz.	CRS sistem sağlayıcısı veya yerleşik ana havayolu bulunan ülkeler.	Süresiz	İstisnaya ihtiyaç, CRS uygulamaları için çok taraflı kuralların yetersiz gelişiminden kaynaklanmaktadır.
Yurtiçi deniz taşımacılığı: Yolcu ve Yük	Yurtiçi deniz taşımacılığına erişim anlaşmaları hükümleri.	Danimarka, Finlandiya, İzlanda, Almanya, İsveç ve Birleşik Krallık	Süresiz	Bu anlaşmalar AEA anlaşmasında kapsanan hakların ötesine geçmekte olup bu nedenle uygulanabilmektedir. İstisna, bu sektörde kısmi ve tedrici taahhütlerin üstlenilmesine imkân verecektir.

EK IX – LAHİKA 4

İSVİÇRE – MADDE 3.3'TE ATIFTA BULUNULAN MFN İSTİSNALARI LİSTESİ

Sektör veya alt sektör	Madde 3.3'e aykırı önlemin tanımı	Önlemin uygulandığı ülkeler	İstisna süresi	İstisnaya ihtiyaç yaratan koşullar
Görsel-işitsel hizmetler	Özellikle fonlamaya erişim ve dağıtım bakımından, ortak yapıma dair ikili veya çok taraflı anlaşmaların kapsadığı görsel işitsel yapıtlara ulusal muamele sağlamak	Kültürel işbirliğinin istenebileceği tüm ülkeler (halen Avrupa Konseyi üyesi ülkeler ve Kanada ile anlaşmalar bulunmaktadır)	Süresiz	Ortak kültürel hedeflerin teşviki
	Belirli Avrupa menşe kriterlerini karşılayan görsel-işitsel yapıtlara ve/veya görsel-işitsel hizmetler sunucularına, MEDIA gibi destek programlarından yararlanma hakkı veren önlemler	AB/EFTA ülkeleri	Süresiz	Uzun süreli kültürel bağlara dayalı ortak kültürel hedeflerin teşviki
Görsel-işitsel hizmetler – sadece karasal yayıncılık veya yayıncının yayın alma ücretleri gelirlerinden mali olarak desteklenmek istediği pazarlarda.	Radyo veya televizyon yayını istasyonlarının işletilmesi için imtiyazlar, bu sektördeki yabancı sermaye katılımına ilişkin karşılıklılık esasında verilebilir	İsviçre kanunu ile aynı esaslarda yayın hizmetlerine erişim hakkı verilen ülkeler	Süresiz	Ortak kültürel hedeflerin teşviki ve arz çeşitliliğini korumak için (İsviçre'nin büyüklüğü göz önünde bulundurularak) sınırlı ölçekte pazara erişim düzenlenmesi
İç suyolu taşımacılığı	Mannheim Konvansiyonu (ilgili ek maddeler ve protokoller dâhil) ve Avrupa'da iç suyolları taşımacılığına ilişkin diğer anlaşmalar temelinde İsviçre'den başka ülkelerde kayıtlı deniz araçlarına kabotaj hakkı verilmesi dâhil olmak üzere Ren nehrinde taşımacılık hizmetlerine izin vermek	Mannheim Konvansiyonu ve İsviçre'nin üye olabileceği Avrupa'daki iç suyolları taşımacılığına ilişkin diğer anlaşmaların hak sahipleri	Süresiz	İç suyollarındaki taşımacılık kapasitesini düzenlemek.

Sektör veya alt sektör	Madde 3.3'e aykırı önlemin tanımı	Önlemin uygulandığı ülkeler	İstisna süresi	İstisnaya ihtiyaç yaratan koşullar
Karayolu taşımacılığı hizmetleri (yolcu ve yük)	Genellikle ikili anlaşmalara uygun olarak pazara karşılıklı erişim temelinde; İsviçre'den başka ülkelerde kayıtlı araçlar ile İsviçre'de, İsviçre'ye, İsviçre'den ya da İsviçre topraklarından transit olarak mal ve/veya yolcu taşımacılığını düzenlemek.	Karayolu taşımacılığına ilişkin ikili anlaşmanın var olduğu veya anlaşma yapılması istenebilecek tüm ülkeler (halen yaklaşık 45 ülke)	Bölgesel özgüllük ve karayolu taşımacılığının çevresel etkilerini göz önünde bulundurularak, karayolu taşımacılığı hizmetlerinin çok taraflı serbestleştirilmesinin kabulüne kadar istisnaya ihtiyaç duyulmaktadır.	Kara yolları taşımacılığı hizmetleri sağlanmasına ilişkin bölgesel özgüllüğünü göz önünde bulundurmak ve karayolu altyapısının bütünlüğünü ve çevreyi korumak
Tüm sektörler	Lihtenştayn Prensliği ya da Avrupa Birliği ve/veya Avrupa Birliği üyesi ülkeler ile İsviçre arasında tüm hizmet sunucusu gerçek kişi kategorilerinin hareketliliğini sağlama amacıyla yapılan ikili anlaşmalar temelindeki önlemler.	Lihtenştayn Prensliği ve AB	Süresiz	İsviçre ile Lihtenştayn Prensliği arasındaki ve İsviçre ile AB arasındaki kapsamlı ikili anlaşmaların unsurları

EK IX - LAHİKA 5

TÜRKİYE – MADDE 3.3'TE ATIFTA BULUNULAN MFN İSTİSNALARI LİSTESİ

Sektör veya alt sektör	Madde 3.3'e aykırı önlemin tanımı	Önlemin uygulandığı ülkeler	İstisna Süresi	İstisnaya ihtiyaç yaratan koşullar
TÜM SEKTÖRLER	(a) İkili bir Yatırım Anlaşması sonuçlandırılan ülkelerin vatandaşlarının veya şirketlerinin yatırımları için tam ulusal muameleyi genişletmek. (b)(i) Bazı ülkelerin Türkiye'de yatırım yapan vatandaşlarının ve şirketlerinin belirli bir süre içinde transferlerini yerine getirmeleri (ii) Bazı ülkelerin ödemeler dengesindeki zorluklar nedeniyle gerçekleştirilemeyen transferlerine kur riski garantisi vermek. (c) Halefiyetin "ticari riski" kapsaması bir ülkeye tanınmıştır. (d) Üç ülkeyle olan anlaşmanın, Serbest Ticaret Bölgesi, Ekonomik İşbirliği, Gümrük Birliği veya Ortak Pazar gibi bir ekonomik gruplaşmanın üyeliği sonucunda üçüncü ülkelerin yatırımcılarına tanınan imtiyazlarla ilgili olan, derogasyon paragrafını kapsamayan MFN maddeleri.	Anlaşmaların yürürlükte olduğu veya yürürlüğe gireceği tüm ülkeler. Belçika-Lüksemburg, Kuveyt Japonya Japonya, Bangladeş, Almanya	Süresiz	Türkiye ile belirtilen ülkeler arasında daha büyük bir ekonomik işbirliği için uygun koşullar yaratmak ve bir ülkenin vatandaşlarınca veya şirketlerince yapılan yatırımları diğer bir ülkede teşvik etmek amaçlanmaktadır.
TÜM SEKTÖRLER	Uzun vadeli sigorta kollarında primlerin transferindeki ve yabancı şirketlerin kendi vatandaşlarını çalıştırmalarındaki kısıtlama bir ülke için kaldırılmıştır	Libya	Süresiz	Belirtilen ülkede çalışan Türk işçilerinin sosyal güvenliklerinin ve devamlı istihdamlarının sağlanması amaçlanmaktadır.
TÜM SEKTÖRLER	Yabancı devlet konsolosluklarınca Türklerden alınan konsolosluk harçları tarife listelerinde yazılı harçlardan fazla olduğu takdirde, mukabele bilmisil olarak o devletler uyruklarından alınan konsolosluk harçları arttırılabilecektir.	Tüm ülkeler	Süresiz	Türk vatandaşlarına eşit muamele edilmesini sağlamak amaçlanmaktadır.
TÜM SEKTÖRLER	Yasal hükümlerin saklı tutulması şartıyla ve karşılıklı olarak, yabancı gerçek kişiler Türkiye'de satın alma veya miras yoluyla gayrimenkul edinebilirler.	Tüm ülkeler	Süresiz	Türk vatandaşlarının, yabancı bir ülkede gayrimenkul satın alma haklarını korumak.

Sektör veya alt sektör	Madde 3.3'e aykırı önlemin tanımı	Önlemin uygulandığı ülkeler	İstisna Süresi	İstisnaya ihtiyaç yaratan koşullar
Mesleki hizmetler	Eğer bir yabancı ülke, kendi sınırları içinde Türk vatandaşlarının sanat icra etmelerine ve hizmet üretmelerine karşı koşullar koyarsa, bu ülke vatandaşlarının Türkiye'deki benzer faaliyetleri yasaklanabilecektir.	Tüm ülkeler	Süresiz	Türk vatandaşlarının, diğer ülkelerdeki faaliyetlerini eşit koşullarda sürdürebilmesi için uygun ortam yaratılabilmesi.
Ulaştırma hizmetleri	Yabancı kara, deniz ve hava şirketlerinin gelir ve kurumlar vergisi nispetleri karşılıklı olarak ülkeler itibariyle ayrı ayrı veya topluca sıfıra kadar indirilebilir veya mevcut olan nispetlerin bir katını geçmemek üzere yeni bir oran tespit edilebilir (ABD, İsrail ve İsviçre'de olduğu gibi).	Tüm ülkeler	Süresiz	Türkiye ile diğer ülkeler arasındaki ulaştırma hizmetlerini kolaylaştırmak ve maliyeti düşürmek amaçlanmaktadır.
Ulaştırma hizmetleri	Transit ve Türkiye ile yabancı ülkeler arasında yapılan taşımacılık hizmetleri KDV'den muaf tutulabilir. Bu istisna, ikametgâhı, kanuni merkezi ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan mükelleflere karşılıklı olmak şartıyla tanınır.	Tüm ülkeler	Süresiz	Bu sektördeki hizmet üretiminin maliyetini düşürmek ve uygun koşullar yaratmak amaçlanmaktadır.
Ulaştırma hizmetleri	Karşılıklı olarak, Türk kara, hava ve deniz taşıma araçlarına kısıtlama, yasak ve değişik muamele uygulayan ülkelerin mallarına ve taşıma araçlarına kısıtlama, yasak, değişik muamele ve değişik tarife uygulamak.	Tüm ülkeler	Süresiz	Ulaştırma hizmetlerinin düzenli olarak işlemesini temin etmek.
Havayolu taşımacılığı -yer hizmetleri	Karşılıklılık ilkesi uygulanır	Tüm ülkeler	Süresiz	Türk hizmet sunucuların için etkili pazar erişimi ve eşit muamele temin etmek amaçlanmaktadır.
Karayolu taşımacılığı hizmetleri	Karşılıklılık prensibine dayanarak, kota ve ücretlerde ayrıcalık tanımak ve izin işlemlerinden muaf tutmak.	Anlaşmaların yürürlükte olduğu veya yürürlüğe gireceği tüm ülkeler.	Süresiz	Türkiye'nin diğer ülkelerle olan kara ulaştırması hizmetlerini kolaylaştırmak amaçlanmaktadır.
Demiryolu taşımacılığı hizmetleri	Yanda, paragraf (a)'da belirtilen ülkelerle karşılıklı olarak vagon kira ücretlerinin indirilmesi ve paragraf (b)'de belirtilen ülkelerle ülkemiz arasında demiryolu taşımacılığındaki tarifelerde ulusal muamele uygulamak.	a)Suriye, Irak, İran, Lübnan b)Bağımsız Devletler Topluluğu ve Baltık Cumhuriyetleri.	Süresiz	Türkiye ve diğer ülkeler arasındaki demiryolu taşımacılığı hizmetlerini kolaylaştırmak amaçlanmaktadır.

Sektör veya alt sektör	Madde 3.3'e aykırı önlemin tanımı	Önlemin uygulandığı ülkeler	İstisna Süresi	İstisnaya ihtiyaç yaratan koşullar
Muhasebecilik, denetim ve defter tutma hizmetleri	Serbest muhasebeci mali müşavirlik mesleğini resmen düzenlemiş olan yabancı bir devletin tabiiyetindeki kişilerin, T.C. tabiiyetindeki serbest muhasebeci mali müşavirlerde aranan nitelikleri taşımak ve kendi ülkesinde benzer hizmetleri verme hakkına sahip olmak şartıyla ve karşılıklılık prensibi çerçevesinde serbest muhasebeci mali müşavirlik hizmetini Türkiye'de vermelerine izin verilebilir.	Tüm ülkeler	Süresiz	Türk serbest muhasebeci ve mali müşavirlerin bütün dünyada eşit koşullarda hizmet üretmeleri için uygun ortam yaratılması amaçlanmaktadır.

EK X

MADDE 3.21'DE ATIFTA BULUNULAN

HİZMET SUNUCULARIN YETERLİLİKLERİNİN TANINMASI

EK X

MADDE 3.21'DE ATIFTA BULUNULAN

HİZMET SUNUCULARIN YETERLİLİKLERİNİN TANINMASI

Madde 1

Kapsam

İşbu Ek, bir Tarafça, herhangi bir Tarafın gerçek kişisi olan hizmet sunucusunun diğer bir Tarafın ülkesinde edindiği yeterliliğin tanınmasını kapsar.

Madde 2

Tanıma Usulleri

Bir Tarafın hizmet sunucularının, duruma göre yetkili kamu makamları ya da ilgili meslek örgütlerince yetkilendirilmesi, ruhsatlandırması veya belgelendirilmesini mecbur tutması halinde, bu Taraf,

(a) hizmet sunucunun bir diğer Tarafın ülkesinde edindiği yeterliliğin tanınmasını talep etme imkan ve yöntemlerini içeren usullere sahip olacaktır; ve

(b) tanınma talep eden hizmet sunucusunu, bir başka Tarafın ülkesinde edindiği yeterliliğin eksik bulunması halinde bilgilendirecektir. Bu durumda, bahse konu Taraf, kendi usulleri çerçevesinde, denkliğin edinilmesi için en az bir imkan sunmaya çaba gösterecektir.[1]

Madde 3

Bilgi Tedariki

1. Her bir Taraf, hizmet sunucuların yeterliliklerinin tanınması amacı ile Madde 2 uyarınca yapacakları başvurulara ilişkin usuller hakkında bir diğer Tarafın hizmet sunucusunun talebi üzerine bilgiler sağlayan bir temas noktası kuracak veya belirleyecektir.

2. Her bir Taraf, diğer Taraflara söz konusu bilgi edinme noktasının irtibat bilgilerini temin edeceklerdir.

---

[1] Denklik edinmek için sunulabilecek imkanlar, bunlarla sınırlı olmamakla beraber, bahse konu Tarafın ülkesinde yeterliliği kabul edilmiş ya da ruhsatlandırılmış bir meslek mensubunun gözetiminde ek deneyim edinilmesi, uzmanlık alanında ek akademik eğitime, sınava ya da duruma göre dil sınavına tabi tutulmasını içerebilir.

3. Bir Taraf, bir diğer bir Tarafın talebi üzerine, talep eden Taraf ile Madde 2'de atıfta bulunulan iç usullere ilişkin istişarelerde bulunacak ve gerekli bilgileri sağlayacaktır.

Madde 4

Yeterliliklerin Tanınması

Taraflardan her biri, hizmet sunucularının yetkilendirme, ruhsatlandırma ve belgelendirme veya deneyim gerekliliklerine dair standart veya ölçütlerin kısmen veya tamamen karşılanması maksadıyla, ilgili hizmet sektörlerinde kendi topraklarındaki yetkili kamu makamlarını veya duruma göre, meslek örgütlerini tanıma hususları ile ilgilenilmesi amacıyla işbirliği yapmaya teşvik eder ve diğer tarafların yeterliliklerini, diğerlerinin yanı sıra, denklik ilkeleri esasında tanır.

EK XI

MADDE 3.21'DE ATIFTA BULUNULAN

GERCEK KİŞİLERİN DOLAŞIMI

EK XI

MADDE 3.21'DE ATIFTA BULUNULAN

GERÇEK KİŞİLERİN DOLAŞIMI

Madde 1

Kapsam

İşbu Ek, bir Tarafın, kendi Taahhüt Listesi çerçevesinde, bir diğer Tarafın gerçek kişilerini etkileyen önlemlerine uygulanır.

Madde 2

Amaçlar

1. Taraflar, gerçek kişilerin geçici dolaşımının mal ve hizmet ticaretini kolaylaştırmadaki önemini tanıyarak, karşılıklı kazanç temelinde ve kendi Taahhüt Listeleri ile uyum içerisinde, gerçek kişilerin giriş, geçici kalış ve çalışmalarını kolaylaştırmak ve hizmet sunumu amacıyla giriş, geçici kalış ve çalışmayı etkileyen genel uygulamadaki tüm önlemlerinin, Anlaşmanın Madde 3.7'sinin (Ulusal Düzenlemeler) paragraf 1'inde belirtildiği gibi makul, nesnel ve tarafsız bir şekilde idare edilmesi ortak hedefini gözetmektedir.

2. Taraflar, giriş, geçici kalış ve çalışma için şeffaf, güvenli, etkili ve kapsamlı bilgi ve prosedürlerin oluşturulması ihtiyacını tekrar teyit ederler.

Madde 3

Giriş ve Geçici Kalışa İlişkin Prosedürler

1. Yürürlükteki mevzuata uygun olarak, giriş, geçici kalış ve çalışma izni başvurusu için başvuru sahibinden talep edilen belgeler, söz konusu talebin amacı ile orantılı olmalıdır.

2. Giriş, geçici kalış ve çalışma izni başvurusunun işleme alınması için alınan ücretler, vizeye ilişkin olanlar dahil, ortaya çıkan yaklaşık idari giderden fazla olmamalıdır.[1]

3. Her bir Taraf, diğer Tarafların hizmet sunucuları tarafından yapılan giriş, geçici kalış ve çalışma izni ile izinlerin uzatılması başvurularını süratle işleme alacaktır.

---

[1] Aynı tür başvuru usullerinin bölgesel veya yerel seviyede bulunması halinde, oluşacak giderler bölgesel ya da yerel idareler arasında farklılık gösterebileceğinden, istenen ücretler prensip aynı olmalıdır.

4. Başvuru sahiplerine, geçici kalış ve çalışma izni uzatma ya da yenilenmesi için başvurma imkanı sağlanacaktır. Her bir Taraf, geçici kalış ve çalışma izni uzatma ya da yenileme başvuru usullerinin önceden tesis edilmiş ve açıkça belirlenmiş olmasını sağlayacaktır.

5. Başvuru sahibinin talebi üzerine, ilgili Taraf, gereksiz bir gecikme olmaksızın, başvuru sahibinin başvurusunun durumu hakkında bilgi verecektir. Bu bilgi normal şartlarda ücretsiz olarak verilecektir.

6. Bir Taraf, giriş, geçici kalış ve çalışma başvurusunun işleme konulması için başvuru sahibinden ek bilgi talep eder ise, ilgili makam gereksiz gecikme olmaksızın başvuru sahibini bilgilendirecek ve yürürlükteki mevzuatın izin verdiği hallerde, başvuru sahibinin başvurusundaki eksikleri makul bir süre içerisinde gidermesi için imkan tanıyacaktır.

7. Bir Tarafça başvuru hakkındaki karar verildikten sonra, giriş, geçici kalış ve çalışma izni başvurusu sahibi, başvurusunun sonucu hakkında gecikmeden bilgilendirilecektir. Bu bilgilendirme mümkünse kalış süresi ile diğer hüküm ve koşulları içerir.

8. Bir başvuru reddedilir ise, ilgili Taraf, yazılı olarak ve gereksiz gecikme olmaksızın, başvuru sahibini ret sebepleri ile ilgili bilgilendirecektir. Başvuru sahibine alınan bu karara karşı başvurma ve/veya yeni bir başvuru yapma imkanı tanınacaktır.

9. Her bir Taraf, ilgili şartları karşılandığı takdirde çok girişli vize verecektir.

10. Bir Taraf, hem geçici kalış hem çalışmayı kapsayan bir başvuruyu onaylar ise, izin verilen geçici kalış ile çalışma sürelerinin uyumlu olmasını sağlayacaktır.

Madde 4

Dil Yeterliliği[2]

1. Taraflar, hizmet kalitesini sağlamak için gerekli değil ise dil yeterliliği şartı talep etmeyecektir. Eğer bir Taraf, gerekli dil yeterliliği talep ediyorsa bu Taraf, diğer Tarafların gerçek kişilerinin dil yeterliliğinin tasdiki ve ölçümü için uygun usullerin makul hüküm ve koşullarda bulunmasını sağlayacaktır. Her bir Tarafın yetkili makamları, kendi yerel hukuku ve uygulamalarıyla uyumlu şekilde, orijinal belgeler yerine dil belgesinin tasdikli kopyalarını kabul edecektir.

2. Her bir Taraf, zorunlu olması halinde, dil yeterliliği ölçümü için yapılacak sınavların:

[2] İşbu Madde sadece İsviçre ve Türkiye arasındaki ilişkilerde uygulanır.

(a) makul sıklıktaki aralıklarla planlanmasını;

(b) Tarafların nitelikli bütün başvuru sahiplerine açık olmasını; ve

(c) başvuru sahiplerine sınav başvurusu yapmak için makul süre tanınmasını sağlayacaktır.

Madde 5

Şeffaflık

1. Her bir Taraf, giriş, geçici kalış ve çalışmaya dair tüm önlemleri birleştirilmiş bir şekilde kamuya açacaktır. Tarafların makamları bu bilgileri elektronik olarak sunacaktır.

2. Her bir Taraf, kendi ülkelerine geçici giriş izni talep eden başvuru sahibinden istenen belge ve kanıtlara ilişkin bilgileri kamuya açacaktır. Bahsedilen bilgiler güncel tutulacak ve giriş, geçici kalış ve çalışmayla ilgili diğer bilgilerin yanı sıra aşağıdaki bilgileri içerecektir:

(a) vize ve çalışma izni kategorileri;

(b) gerekli belgeler ve karşılanması gereken şartlar;

(c) başvuru yöntemi;

(d) işlem süresi;

(e) başvuru ücretleri;

(f) vize ve çalışma izinlerinin geçerlilik süreleri;

(g) uzatma imkanı ve şartları;

(h) mevcut gözden geçirme ve/veya itiraz usulleri; ve

(i) genel uygulamadaki ilgili göç hukukuna atıf.

Madde 6

İrtibat Noktaları

1. Her bir Taraf, iletişim, bilgi akışı ve bir diğer Tarafın giriş, geçici kalış ve çalışmaya dair önlemlere ilişkin sorularının cevaplandırılmasının kolaylaştırılması için bir irtibat noktası kuracak ve devamlılığını sağlayacaktır.

2. İrtibat noktaları diğer Tarafların hizmet sunucusu gerçek kişilerinin giriş, geçici kalış ve çalışmaya dair önlemlere ilişkin bilgilere erişimini kolaylaştıracaktır. İrtibat noktaları hizmet sunucularının, giriş, geçici kalış ve çalışma izni süreçlerinde özel zorluklarla karşılaşmaları halinde açıklamalarda bulunacaklardır.

3. Paragraf 1'de atıfta bulunulan irtibat noktaları:

(a) Türkiye için: Ekonomi Bakanlığı ya da halefi;

(b) İzlanda için: Dışişleri Bakanlığı;

(c) Lihtenştayn için: Dışişleri Bakanlığı;

(d) Norveç için: Göç İdaresi;

(e) İsviçre için: Ekonomik İşler Bakanlığı'dır.

EK XII

MADDE 3.18'DE ATIFTA BULUNULAN

TAAHHÜT LİSTELERİ

LAHİKA 1:	İzlanda
LAHİKA 2:	Lihtenştayn
LAHİKA 3:	Norveç
LAHİKA 4:	İsviçre
LAHİKA 5:	Türkiye

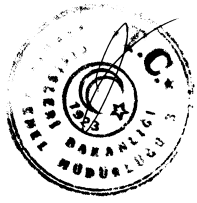

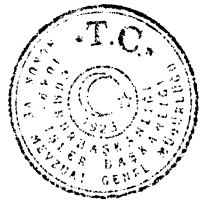

EK XII LAHİKA 1

İZLANDA – MADDE 3.18'DE ATIFTA BULUNULAN TAAHHÜT LİSTESİ

Sunum modları: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
Aksi belirtilmedikçe, hizmet sektörlerinin sınıflandırılması, Birleşmiş Milletler İstatistik Ofisi'nin 1991 Geçici Merkezi Ürün Sınıflandırması'na dayanmaktadır.			
I. YATAY TAAHHÜTLER			
BU LİSTEDEKİ BÜTÜN SEKTÖRLER	3) Hizmet sunucular, yerleşik olmayanlarca İzlanda'daki ticari işletmelerde yapılan yatırımları Ekonomik İlişkiler Bakanlığına, yerleşik olmayanlarca İzlanda'da yapılan menkul kıymet yatırımlarını ise İzlanda Merkez Bankasına bildireceklerdir. Yabancı bir Devletin tüm yabancı yatırımları veya Yabancı Devletin sahip olduğu şirketler/kuruluşlar için Ekonomik İlişkiler Bakanlığından bir özel imtiyaz gereklidir.	3) bir AEA Üye Devleti veya bir EFTA Üye Devletinin hukukuna uygun olarak kurulmuş olan ve şirket merkezi, merkezi yönetimi veya asli iş merkezi bir AEA Üye Devleti veya bir EFTA Üye Devleti içerisinde olan üçüncü ülke şirketlerinin bağlı kuruluşlarına yapılan muamele, bir üçüncü ülke şirketi tarafından bir AEA Üye Devleti veya bir EFTA Üye Devletinde kurulmuş olan şubeler veya acentelere, bunların AEA Üye Devletlerinden biri ya da bir EFTA Üye Devleti ekonomisiyle etkili ve sürekli bir bağlantıya sahip olduklarını göstermeleri halinde, uygulanabilir.	

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	Yerleşik olmayanlar, kira süresi üç yılı aşmakta ise ve olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılmıyorsa, Adalet ve İnsan Hakları Bakanlığının izni olmadan gayrı menkul kirasına ilişkin bir sözleşme yapamazlar.	Kurucuların, bir özel limited şirketin ya da halka açık anonim şirketin yönetici(ler)in ve yönetim kurulunun en az yarısı, İzlanda'da yerleşik olmalıdır. Ticaret Bakanı bu kısıtlardan muafiyet sağlayabilir. Bir İzlandalı limited şirket denetçilerinden en az biri İzlanda'da yerleşik bir kişi veya bir yetkili mali müşavirlik şirketi olmalıdır. Yerleşik olmayanlar yalnızca ticari faaliyetleri ile uyumlu olarak gayrı menkul satın alabilirler ve yalnızca gayrı menkule bağlı olağan mülkiyet haklarını edinebilirler. Böylelikle yerleşik olmayanlar, şelaleler, jeotermal enerji vs. kullanma hakları gibi olağan dışı haklar bağlanmış olan gayrı menkulleri edinme hakkının dışında tutulmuştur. Yerleşik olamayanlarca gayrı menkullere sahip olunması ya da uzun dönemli kullanımlarını öngören sözleşmeler, Adalet ve İnsan Hakları Bakanlığı yazılı olarak onaylamadığı müddetçe geçersizdir.	

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
Tüm sektörler: Personel hareketliliği	Hizmet sunucuların geçici girişi 4) İzlanda'nın, istihdam piyasası testleri ile uyumluluk talep etmeden izin vereceği aşağıdaki hizmet sunucuların geçici girişi hariç, kapalı: **A. Şirket İçi Transferler** Üst düzey yöneticiler: Esasen anlaşma kapsamındaki organizasyonun idaresini yöneten ve hedeflerini belirleyen ve genel olarak geniş bir karar alma yetkisine sahip kişilerdir. Üst düzey yöneticilerin, hizmetin esas sunumuna ilişkin görevleri olması gerekmez. İdareciler: Esasen anlaşma kapsamındaki organizasyonu veya onun bölümünü idare eden ve denetleme ve kontrol etme ile personel işe alma ve işten çıkarma veya bu işleri ve benzer personel faaliyetlerini tavsiye etme yetkisini haiz olarak organizasyonun hizmet sunumu görevinden sorumlu kıdemli bir seviyede yer alan kişilerdir. Uzmanlar: Organizasyon içerisinde, ileri düzeyde bilgi veya deneyim sahibi ya da başka türlü organizasyonun hizmeti, araştırma ekipmanı, teknikleri ya da idaresi için gerekli olan kişilerdir.	Hizmet sunucuların geçici girişi 4) Pazara giriş sütununda belirtilen gerçek kişi kategorilerine ilişkin önlemler haricinde kapalı.	
	Giriş, aşağıdaki koşullara tabidir: - Bir geçici ikamet ve çalışma izni alınacaktır. - İlk defa verilen bu tür bir izin, bir yıldan fazla süre için verilmeyecektir. Belirli koşulların sağlanması şartıyla bir izin, bir ilave yıla kadar uzatılabilir.		

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	B. İş Ziyaretçileri Ücretini İzlanda'nın dışından alan, geçici giriş talep eden ve halka doğrudan satış yapmayan kişilerdir. İş ziyaretçisi olarak nitelendirilen kişiler için çalışma izni talep edilmemektedir. Giriş ve geçici kalış, aşağıdaki koşullara tabidir: - Geçici giriş, kalış ve çalışma, yılda 90 gün ile sınırlandırılmıştır.	
Tüm sektörler: Sübvansiyonlar (Sübvansiyonun tanımlanması sorunu, GATS'ın XV'inci Maddesi altında gerçekleştirilen müzakerelerin durumu çerçevesinde belirlenecektir).	3) Kısıtlama yok	3) Sübvansiyonlara seçilebilme yeterliliği, İzlanda toprakları içerisinde kurulu tüzel kişiler ile sınırlandırılabilir. Araştırma ve geliştirmeye ilişkin sübvansiyonlar kapalıdır.	
	4) Kısıtlama yok	4) Gerçek kişilere sunulan sübvansiyonlar, İzlanda vatandaşları ile sınırlı olabilir.	

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
II. SEKTÖRLERE İLİŞKİN TAAHHÜTLER			
1. MESLEKİ HİZMETLER A. <u>Uzmanlık Gerektiren Hizmetler</u> Hukuk hizmetleri (CPC861'in ilgili kısımları) - Ana ülke hukuku hakkında yasal danışmanlık faaliyetleri	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) İzlanda Barosu üyeleri, İzlanda'daki mahkemeler önünde müvekkil temsil etme hakkına münhasıran sahiptir. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı.	2) Kısıtlama yok 1),3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı. İzlanda hukuku sınavı veya onun bir dengi.	
- Uluslararası hukuka ilişkin yasal danışmanlık ve yabancı hukuk danışmanlığı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı.	
- Muhasebecilik, denetim ve defter tutma hizmetleri (CPC 862)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı. Yetkili mali müşavirliğe denklik için İzlandaca sınav.	

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(c) Vergilendirme hizmetleri (CPC 863)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(d) Mimarlık hizmetleri (CPC 8671)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(e) Mühendislik hizmetleri (CPC 8672)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(f) Entegre Mühendislik hizmetleri (CPC 8673)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(g) Şehir planlaması ve peyzaj mimarlığı hizmetleri (CPC 8674)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı.	

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(i) Veterinerlik hizmetleri (CPC 932)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı. Kırsal bölgelerdeki veteriner sayısı sınırlıdır.	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) İzlandaca dilinde beceri gereklidir. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı. İzlandaca dilinde beceri gereklidir.	
B. Bilgisayar ve İlgili Hizmetler			
(a) Bilgisayar donanımının kurulumu hakkında danışmanlık hizmetleri (CPC 841)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(b) Yazılım geliştiriciliği (yazılım uygulaması dâhil) (CPC 842)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı.	
(c) Veri işleme hizmetleri (CPC 843)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) İzlanda toprakları dışında kişisel veri işlenmesi için imtiyaz gereklidir 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı.	
(d) Veri tabanı hizmetleri (CPC 844)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) İzlanda toprakları dışında kişisel veri işlenmesi için imtiyaz gereklidir 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı.	

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(e) Diğer - bilgisayarlar dâhil ofis makine ve teçhizatı için bakım ve onarım hizmetleri (CPC 845) - Diğer bilgisayar hizmetleri (CPC 849)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) İzlanda toprakları dışında kişisel veri işlenmesi için imtiyaz gereklidir. 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
C. Araştırma ve geliştirme Hizmetleri			
(a) Doğa Bilimlerinde Ar-Ge hizmetleri (CPC 851)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1),2) Araştırma ekipmanının ithalatı için izin gereklidir. Doğal tarih numuneleri, İzlanda Doğal Tarih Enstitüsü ("Náttúrufræðistofnun Íslands") tarafından izin verilmedikçe ülkeden ihraç edilemez. 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(b) Sosyal bilimler ve beşeri bilimlere yönelik Ar-Ge hizmetleri (CPC 852)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1),2) Arkeolojik bulgular, Müzeler Kurulu ("Safnaráð") tarafından izin verilmedikçe ülkeden ihraç edilemez. 3) Hem İzlandalı hem de yabancı araştırmacılar tarafından gerçekleştirilen tüm arkeolojik araştırmalar, Arkeolojik Koruma Kuruluşunun ("Fornleifanefnd ríkisins") tarafından verilecek izne tabidir. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı. Hem İzlandalı hem de yabancı araştırmacılar tarafından gerçekleştirilen tüm arkeolojik araştırmalar, Arkeolojik Koruma Kuruluşunun ("Fornleifanefnd ríkisins") tarafından verilecek izne tabidir.	
(c) Disiplinler arası Ar-Ge hizmetleri (CPC 853)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
D. Emlak Hizmetleri			

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(a) Kendisine ait olan ya da kiralanmış mülke ilişkin emlak hizmetleri (CPC 821)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Müşterilere verilen zararların karşılanması için depozito ya da sorumluluk sigortası. Emlak satışı hizmeti sunmak için tüm izinler, kişisel yetkilendirmelerdir. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Konut binası ve arazi satışları ile emlak alım satımına ilişkin diğer ilgili aracılık hizmetleri alanlarında hizmet sunmak üzere izin alınabilmesi için, bir yıl önceden yerleşiklik şartı. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı. Konut binası ve arazi satışları ile emlak alım satımına ilişkin diğer ilgili aracılık hizmetleri alanlarında hizmet sunmak üzere izin alınabilmesi için, bir yıl önceden yerleşiklik şartı.	
(b) Ücret veya Sözleşme Karşılığı (CPC 822)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Müşterilere verilen zararların karşılanması için depozito ya da sorumluluk sigortası. Emlak satışı hizmeti sunmak için tüm izinler, kişisel yetkilendirmelerdir. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Konut binası ve arazi satışları ile emlak alım satımına ilişkin diğer ilgili aracılık hizmetleri alanlarında hizmet sunmak üzere izin alınabilmesi için, bir yıl önceden yerleşiklik şartı. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı. Konut binası ve arazi satışları ile emlak alım satımına ilişkin diğer ilgili aracılık hizmetleri alanlarında hizmet sunmak üzere izin alınabilmesi için, bir yıl önceden yerleşiklik şartı.	

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
E. Operatörsüz Kiralama/Leasing Hizmetleri	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kiralama hizmetleri, ya sınırlı sorumluluk kapsamında düzenlenen bir şirket (kiralama şirketleri) ya da kayıtlı ticari bankalar veya tasarruf bankaları tarafından sunulacaktır. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Bir kiralama şirketinin kurulunun çoğunluğu İzlanda'da yerleşik olacaktır. Müdür İzlanda'da yerleşik ve bir İskandinav Ülkesi vatandaşı olacaktır. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(a) Gemilere ilişkin (CPC 83103)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Gemi siciline kaydedilmesi için geminin, İzlanda'da yerleşik olan İzlandalı bir gerçek ya da tüzel kişi tarafından sahip olunması gereklidir. Balıkçı tekneleri için ilave vatandaşlık şartları. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(b) Hava araçlarına ilişkin (CPC 83104)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Hava aracı siciline kaydedilmesi için hava aracının, İzlanda'da yerleşik olan İzlandalı bir gerçek ya da tüzel kişi tarafından sahip olunması gereklidir. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(c) Diğer ulaşım ekipmanı ile ilgili (CPC 83101 + 83102 + 83105)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Araba kiralama hizmeti için yerleşiklik şartı. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı. Araba kiralama hizmeti için yerleşiklik şartı.	

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(d) Diğer makine ve teçhizat ile ilgili (CPC 83106 - 83109)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(e) Diğer (CPC 832)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
F. Diğer Mesleki Hizmetler			
(a) Reklamcılık hizmetleri (CPC 871)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(b) Piyasa araştırma ve kamuoyu yoklama hizmetleri (CPC 864)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) İzlanda toprakları dışında kişisel veri işlenmesi için imtiyaz gereklidir. 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(c) Yönetim danışmanlığı hizmetleri (CPC 865)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(d) Yönetim danışmanlığına ilişkin hizmetler (CPC 866)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(e) Teknik test ve analiz hizmetleri (CPC 8676)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(f) Tarım, avcılık ve ormancılıkla ilgili hizmetler (CPC 881)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(i) Üretim ile ilgili hizmetler (CPC 884 + 885 / 88442 hariç)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(k) Personel yerleştirilmesi ve arzı (CPC 872)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(m) İlgili bilimsel ve teknik danışmanlık hizmetleri (CPC 8675)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(n) Ekipmanların bakımı ve onarımı (CPC 633+8861-8866; deniz taşıtları, hava taşıtları ve diğer taşımacılık ekipmanı hariç)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(o) Bina temizlik hizmetleri (CPC 874)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(p) Fotoğrafçılık hizmetleri (CPC 875)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(q) Paketleme hizmetleri (CPC 876)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
Basım ve yayımcılık (CPC 88442)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Ulusal topraklarda gazete ve dergi basım ve yayımı için yerleşiklik şartı. Editörler için yerleşiklik şartı. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(s) Kongre hizmetleri (CPC 87909)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı.	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(t) Diğer - Hükümet tarafından yetkilendirilmiş tercümanlar hariç, çeviri ve tercüme hizmetleri (CPC 87905'in bazı kısımları)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı.	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
2. HABERLEŞME HİZMETLERİ B. Kurye hizmetleri (CPC 7512)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
C. Telekomünikasyon (Elektronik Haberleşme) Hizmetleri			
a) Sesli telefon hizmetleri (b) Paket-anahtarlamalı veri iletim hizmetleri (c) Devre-anahtarlamalı veri iletim hizmetleri (d) Teleks hizmetleri (e) telgraf hizmetleri (f) Faks hizmetleri (g) Kiralık devre hizmetleri o) Diğerleri - Mobil ve kişisel haberleşme hizmetleri ve sistemleri - Katma değerli hizmetler[1] Elektronik posta, Sesli posta, Çevrim içi bilgi ve Veri Tabanı Çekimi, EDI, Şifre ve Protokol Çevirisi	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı 1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı 1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

[1] Sesli telefon, telgraf ve telex, paket ve devre anahtarlamalı veri iletim hizmetleri, telsiz telefon, çağrı ve uydu hizmetleri hariç.

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
3. İNŞAAT VE İLGİLİ MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ			
A. Binalar için Genel İnşaat İşleri (CPC 512)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
B. İnşaat Mühendisliği için Genel İnşaat İşleri (CPC 513)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
C. Kurulum ve Montaj İşleri (CPC 514+516)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
D. Bina Tamamlama ve Bitirme İşi (CPC 517)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
4. DAĞITIM HİZMETLERİ (silah, alkollü içecekler, tütün ve farmakolojik ürünlerin ticareti hariç)			
A. Komisyon ajanslarının hizmetleri (CPC 621)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
B. Toptan Ticaret Hizmetleri (CPC 622)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
C. Perakende Hizmetleri (CPC 631+632 + 6111 + 6113 + 6121)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
D. Franchising (CPC 8929)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
6. ÇEVRE HİZMETLERİ			
A. Kanalizasyon Hizmetleri (CPC 9401)	1) Danışmanlık hizmetleri hariç, kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Çevresel faaliyet izni gereklidir 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Danışmanlık hizmetleri hariç, kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
B. Atık Yönetimi Hizmetleri (CPC 9402)	1) Danışmanlık hizmetleri hariç, kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Çevresel faaliyet izni gereklidir 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Danışmanlık hizmetleri hariç, kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
C. Sanitasyon ve benzeri hizmetler (CPC 9403)	1) Danışmanlık hizmetleri hariç, kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Danışmanlık hizmetleri hariç, kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

Teknik fizibilite yetersizliği nedeniyle kapalı.

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
D. Diğer: - Egzoz Gazlarının Temizlenmesi Hizmetleri (CPC 9404) - Gürültü Azaltma Hizmetleri (CPC 9405) - Doğa ve peyzaj koruma hizmetleri (CPC 9406) - Diğer (CPC 9409)	1) Danışmanlık hizmetleri hariç, kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Çevresel faaliyet izni gereklidir 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Danışmanlık hizmetleri hariç, kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

Sektör veya Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
7. MALİ HİZMETLER (i) İzlanda, DTÖ Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS) "Mali Hizmetler Taahhütlerine İlişkin Anlayış Belgesi" (Anlayış Belgesi) uyarınca mali hizmetlerde taahhüt üstlenmektedir. (ii) Mod 1) ve mod 2)'ye ilişkin pazara giriş taahhütleri, bu Listede, Anlayış Belgesi'nde B.3 ve B.4'te düzenlenen yükümlülükler kadar bağlanmaktadır.			
A. Sigortacılık ve Sigortacılıkla İlgili Hizmetler	1) Doğrudan sigorta sunumu, İzlanda'da yetkilendirilmiş sigorta işletmelerine ayrılmıştır. Sigorta aracılığı sunumu, İzlanda'da yetkilendirilmiş sigorta aracıları için ayrılmıştır. 2) Kısıtlama yok 3) Sigorta işletmelerinin İzlanda'da şube açmaları için izin almaları gereklidir.	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Bir sigorta işletmesinin kurucularının çoğunluğu İzlanda'da yerleşik kişiler ya da İzlanda'da kayıtlı tüzel kişiler olacaktır. Sigorta işletmelerinin yöneticileri ve kurul üyeleri İzlanda'da yerleşik olacaktır. Ekonomik İlişkiler Bakanı, bu koşuldan muafiyetler tanıyabilir.	

	Yerleşik olsun ya da olmasın, bir sigorta işletmesinde nitelikli pay satın alan veya satın alma niyetinde olan her yatırımcı, Mali Gözetim Makamına önceden bilgi verecektir. Makam, satın alımın işletmenin sıhhatli işleyişini etkileyeceğine kanaat getirirse satın alımı veya mülkiyet hakkının icrasını reddedebilir. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	Yabancı sigorta işletmelerinin şubeleri, yerleşik bir aracı tarafından idare edilecektir. Sigorta aracıları İzlanda'da yerleşik olacaktır. Ekonomik İlişkiler Bakanı, bu koşuldan muafiyetler tanıyabilir. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
B. Bankacılık ve Diğer Mali Hizmetler (sigorta hariç)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) İzlanda dışında kurulmuş olan sermaye piyasası araçları ile iştigal eden kredi kurumları ve işletmeleri, Mali Gözetim Makamı olan FME'nin iznine tabi olarak bir şube ya da temsilcilik ofisi kurabilir.	1) Ulusal mali kuruluşlar, İzlanda Merkez Bankasını, yerleşik olmayanlara ait hizmet sunucusu hesaplarının bakiyeleri hakkında bilgilendirecektir. 2) Kısıtlama yok 3) Bir kredi kuruluşunun kurucusu, İzlanda'da yerleşik bir gerçek ya da tüzel kişi olacaktır. Ekonomik İlişkiler Bakanı, bu koşuldan muafiyetler tanıyabilir.	

	Sermaye piyasası araçları ile iştigal eden kredi kuruluşları ve işletmeleri, yalnızca sınırlı sorumluluk esasına dayalı şirketler olarak kurulabilirler. Ticari bankalar ve tasarruf bankaları, halktan mevduat ve diğer geri ödenebilir kaynakları kabul etmeye münhasır hak sahibidirler. Kamuya tahvil arzı, tahvil işletmeleri veya bu hizmetleri sunmak için yetkilendirilmiş diğer taraflarca gerçekleştirilecektir.	4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	Sermaye piyasası araçları hizmetleri ile iştigal eden kredi kuruluşları ve işletmeleri ile devredilebilir menkul kıymetlere yatırım yapan kolektif yatırım kuruluşlarının müdürleri ve kurul üyelerinin çoğunluğu İzlanda'da yerleşik olacaktır. Ekonomik İlişkiler Bakanı AEA Üyesi veya EFTA Üyesi olmayan ülkelerin vatandaşlarına aynı muafiyetleri tanıyabilir. Hizmet sunucular, Ekonomik İlişkiler Bakanlığını, yerleşik olmayanlar tarafından İzlanda'daki ticari işletmelere yapılan yatırımlar hakkında; İzlanda Merkez Bankası'nı ise yerleşik olmayanlar tarafından İzlanda'daki sermaye piyasası araçlarına yapılan yatırımlar hakkında bilgilendireceklerdir. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı		

9. TURİZM VE SEYAHAT İLE İLGİLİ HİZMETLER			
A. Oteller ve Restoranlar (yemek hizmetleri/catering dâhil) (CPC 641-643)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) İzin koşulu, yerleşiklik şartıdır. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı. İzin koşulu, yerleşiklik şartıdır.	
B. Seyahat Acenteleri ve Tur Operatörleri (CPC 7471)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) İzin koşulu, yöneticinin yerleşik olmasıdır. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı. İzin koşulu, yöneticinin yerleşik olmasıdır.	
C. Turist Rehberliği Hizmetleri (CPC 7472)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı. Mesleği icra etme hakkı, yerleşik turist rehberlerine ayrılmıştır. Yerleşik olmayan turist rehberlerine geçici olarak kısa süreli çalışma izni verilebilir.	
10. EĞLENCE, KÜLTÜR VE SPOR HİZMETLERİ (görsel ve işitsel hizmetler hariç)			

A. Gösteri Hizmetleri (tiyatro, canlı müzik grupları ve sirk hizmetleri dâhil) (CPC 9619)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Belirli yerel, bölgesel ya da ulusal faaliyetlere hedeflenmiş mali destek. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
B. Haber Ajanslığı Hizmetleri (CPC 962)	1),2),3) İdari görevlere girişin, yetkili makamların ihtiyari yetkilendirmesine tabi olması haricinde, kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
C. Kütüphaneler, Arşivler, Müzeler ve diğer Kültürel Hizmetler (CPC 963)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Belirli yerel, bölgesel ya da ulusal faaliyetlere hedeflenmiş mali destek. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
D. Spor ve Diğer Eğlence Hizmetleri (CPC 964)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kumar, madeni para atma makineleri ve benzeri faaliyetler izne tabidir. Profesyonel boks yasa dışıdır fakat amatör boksa müsaade edilmektedir. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Belirli yerel, bölgesel ya da ulusal faaliyetlere hedeflenmiş mali destek. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

11. ULAŞTIRMA HİZMETLERİ A. Deniz Ulaştırma Hizmetleri Uluslararası taşımacılık (yük ve yolcu) CPC 7211 ve 7212 Kabotaj taşımacılığı (Ek Belge I – tanım n° 1'de tanımlandığı gibi) dâhildir	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3)(a) İzlanda bayrağı altında filo çalıştırmak için kayıtlı bir şirket kurulumu: Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı. (b) Diğer ticari varlık türleri (Ek Belge I – tanım n°2'de tanımlandığı gibi): Kısıtlama yok 4)(a) Gemi mürettebatı: Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı. (b) Yukarıda mod 3(b)'de tanımlandığı haliyle ticari varlığa ilişkin olarak istihdam edilen kilit personel: Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı.	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3)(a) Kapalı (b) Kısıtlama yok 4)(a) Kapalı (b) Kapalı	
Denizcilik yardımcı hizmetleri Denizcilik kargo elleçleme hizmetleri (Ek Belge I – tanım n°3'te tanımlandığı gibi)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

- Depolama ve Antrepo Hizmetleri (CPC 742); Gümrükleme Hizmetleri (Ek Belge I – tanım n°4'te tanımlandığı gibi); Konteynır İstasyonları ve Ardiye (Ek Belge I – tanım n°5'te tanımlandığı gibi)	1) Kapalı* 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı* 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
- Gemicilik Acenteliği Hizmetleri (Ek Belge I – tanım n°6'da tanımlandığı gibi); Navlun Sevkiyatı Hizmetleri (Ek Belge I – tanım n°7'de tanımlandığı gibi)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
- Diğer yardımcı ulaştırma hizmetleri (Ek Belge I – tanım n°8'de tanımlandığı gibi)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

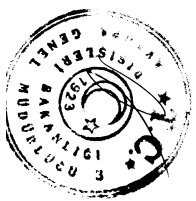

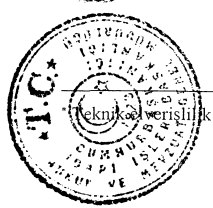

* Teknik olarak erişilebilirlik yetersizliği nedeniyle kapalı.

Deniz ulaştırma işletmecilerine gerekli olan yardımcı hizmetler:			Aşağıdaki hizmetler, uluslararası deniz ulaştırması sunanlara makul olan ve ayrımcı olmayan hüküm ve koşullarda sunulmaktadır: 1. Kılavuz kaptanlık 2. İtme ve Çekme yardımı 3. Ön tedarik, yakıt ve su sağlanması 4. Çöp toplama, gemi safra atığı tasfiyesi 5. Liman kaptanının hizmetleri 6. Seyrüsefer yardımları 7. Haberleşme, su ve elektrik ikmali gibi gemi faaliyeti için elzem olan operasyonel kıyı hizmetleri 8. Acil durum tamir hizmetleri 9. Demirleme, palamarla bağlama, yanaşma hizmetleri 10. Konteyner elleçleme, depolama ve antrepo, yük taşımacılığı.

			Karayolu, demiryolu, kıyı taşımacılığı ve ilgili yardımcı hizmetlerin bu listede başka türlü kapsanmadığı durumlarda, bir kombine taşımacılık operatörünün, kamyon, demiryolu vagonu ve ilgili ekipmanı, deniz yoluyla taşınmış uluslararası kargonun devam nakliyesini sağlamak amacıyla kiralama, ücretle tutma veya sözleşmeyle kullanma hakkı olacaktır veya kombine taşımacılık hizmetleri sunabilmek amacıyla bu ulaştırma hizmet yöntemlerine erişimi ve bunları kullanım hakkı olacaktır.
C. Havayolu Ulaştırma Hizmetleri Hava araçlarının ve bunların parçalarının bakım ve onarımı	1) Kapalı* 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı* 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

* Bu sunum yönteminde taahhüt üstlenilmesi elverişli değildir.

Satış ve pazarlama	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
Bilgisayar Rezervasyon Sistemi	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
F. Karayolu Ulaştırma Hizmetleri			
(a) Yolcu taşımacılığı (CPC 7121 + 7122)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Ticari kara ulaştırma hizmetleri için izin gereklidir. Sayısal kotaların yanı sıra belirli alan ve rotalar için özel izinler uygulanabilir. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(b) Yük taşımacılığı (CPC 7123)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(c) Operatörlü ticari araçların kiralanması (CPC 7124)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

(d) Karayolu taşıma ekipmanının bakım ve onarımı (CPC 6112+8867)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı		
(e) Karayolu taşımacılığı için yardımcı hizmetler (CPC 744)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı		
H. Tüm taşıma modellerine yardımcı hizmetler				
(b) Depo ve antrepo hizmetleri (CPC 742)	1) Kapalı* 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı* 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı		
(c) Yük taşıma acenteliği hizmetleri (CPC 748)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı		
(d) Diğer (CPC 749)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı		

* Gerçek kişilere mesleki yeterlilik yetersizliği nedeniyle kapalı.

12. BAŞKA YERDE BELİRTİLMEYEN DİĞER HİZMETLER			
A. Enerji ile İlgili Hizmetler – Jeotermal Enerji ile ilgili Hizmetler	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
B. Diğer			
Yıkama, temizleme ve boyama hizmetleri (CPC 9701)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
Kuaförlük ve diğer güzellik hizmetleri (CPC 9702)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

EK BELGE I

DENİZ TAŞIMACILIĞI HAKKINDA NOTLAR

"Makul olan ve ayrımcı olmayan şart ve koşullar", çok araçlı ulaştırma faaliyetlerinin amacı bakımından, çok araçlı ulaştırma operatörünün, malların limana daha sonraki bir tarihte girmiş olan mallara kıyasla öncelik tanınması dahil olmak üzere, vakitlice nakledilmesini ayarlaması anlamına gelir. Bir "çok araçlı ulaştırma operatörü", adına konşimento/çok araçlı taşıma belgesi veya malların çok araçlı taşınmasını içeren diğer her türlü belge düzenlenen ve taşıma sözleşmesi uyarınca malların taşınmasından sorumlu olan kişi anlamına gelir.

1. "Yurtiçi taşımacılık", kıta sahanlığında yer alan petrol aranan ve üretilen yerler dâhil, İzlanda limanları arasında deniz yoluyla yük ve yolcu taşımacılığı olarak tanımlanır.

2. "Uluslararası deniz ulaştırma hizmetlerinin sunumu için diğer ticari varlık şekilleri", diğer üyelerin uluslararası deniz ulaştırma hizmet sunucularının, müşterilerine, içerisinde deniz taşımacılığının esaslı bir etken teşkil ettiği bir kısmen veya tamamen entegre taşımacılık hizmetinin sunumu için gerekli olan tüm faaliyetleri yerel olarak üstlenebilme kabiliyeti anlamına gelir. (Ancak bu taahhüt, hiçbir şekilde sınır ötesi nakliyeye ilişkin üstlenilen taahhütleri kısıtlaması yönünde yorumlanmayacaktır.)

Bu faaliyetler, diğerlerinin yanında, aşağıdakileri de içerir:

(a) hizmet sunucusunun kendisi veya hizmet satıcısının geçerli ticari ilişkiler kurduğu hizmet sunucuları tarafından gerçekleştirilen ve sunulan hizmetler olmak üzere, deniz ulaştırma ve ilgili hizmetlerin müşteriler ile doğrudan iletişim kurarak, fiyatlandırmadan faturalandırmaya, pazarlaması ve satışı;

(b) özellikle iç suyolları, karayolu ve demiryolu olmak üzere entegre hizmetin sunumu için gerekli olan her yöntem ile iç ulaştırma hizmetleri dâhil, kendi veya müşterileri adına satın alımı (ve kendi müşterilerine yeniden satımı);

(c) nakliye belgeleri, gümrük belgeleri ya da taşınan malların menşe ve türüne ilişkin diğer belgelere dair belgelendirmenin hazırlanması;

(d) bilgisayarlı bilgi sistemleri ve elektronik veri değişimi (telekomünikasyon Ek'i hükümlerine tabi olarak) dâhil, her türlü yöntemle işletme bilgilerinin sağlanması;

(e) yerel olarak kurulu her türlü nakliyat acentesi ile her türlü iş sözleşmesinin düzenlenmesi (bir şirketin hisselerinde pay sahibi olmak dahil) ve yerel olarak işe alınan personelin atanması (ya da, yabancı personel durumunda, personel dolaşımına ilişkin yatay taahhüde tabi olarak);

(f) gerektiğinde geminin talep edilmesi veya yükün üstüne alınmasına ilişkin şirketler adına hareket edilmesi.

3. "Denizcilik yük elleçleme hizmetleri", liman işletmecileri dâhil liman yükleme/boşaltma şirketleri tarafından ifa edilen ancak liman yükleme/boşaltma şirketleri veya liman işletmecilerinden bağımsız olarak organize olmuş iş gücünü temsil eden liman işçilerinin doğrudan faaliyetlerini içermeyen faaliyetleri ifade eder. Kapsanan faaliyetler:

- yükün bir gemiden/gemiye yükleme/indirilmesi;

- yükün bağlanması/çözülmesi;

- gönderim öncesi veya boşaltma sonrası yüklerin kabul edilmesi/dağıtımı ve emanete alınması

faaliyetlerinin organizasyonu ve gözetimini içerir.

4. "Gümrükleme Hizmetleri" (veya "gümrük idaresi komisyonculuk hizmetleri") ithalat, ihracat veya taşımacılık yoluyla gelen yüke ilişkin gümrük formalitelerinin başka bir taraf adına yürütülmesini içeren faaliyetleri ifade eder ki, bu faaliyetler hizmet sunucunun ana faaliyet konusu ya da ana faaliyetinin olağan bir tamamlayıcısı olabilir.

5. "Konteyner istasyonu ve ardiye hizmetleri" bir liman alanında ya da denizden uzak iç kısımlarda, yükün konteynere istiflenmesi/konteynerin açılması, konteynerlerin bakımı ve gönderim için uygun hale getirilmesi niyetiyle konteynerlerim depolanmasını içeren faaliyetleri ifade eder.

6. "Denizcilik acente hizmetleri", belli bir coğrafi alanda, aşağıdaki amaçlarla bir veya daha çok gemicilik hattının veya gemicilik şirketinin ticari çıkarlarını bir acente olarak temsil etmeyi içeren faaliyetleri ifade eder:

- deniz taşımacılığı ve ilgili hizmetlerinin satış ve pazarlaması, fiyat teklifinden faturalamaya kadar olan işlemler ve şirketler adına konşimento belgesinin basımı, gerekli ilgili hizmetlerin satın alımı ve yeniden satımı, belgelerin hazırlanması ve ticari bilginin sağlanması;

- gerektiğinde geminin talep edilmesi veya yükün üstüne alınmasına ilişkin organizasyonun şirketler adına yapılması.

7. "Taşıma işleri organizatörlüğü", taşımacılık ve ilgili hizmetleri satın alarak, belgeleri hazırlayarak ve ticari bilgiyi sağlayarak, gönderenler adına (yükün) gönderimine ilişkin organizasyonun ve gözetim işlemlerinin yürütülmesini kapsayan faaliyeti ifade eder.

8. "Diğer yardımcı ulaştırma hizmetleri" nakliye komisyonculuğu; navlun senedi denetimi ve nakliye ücreti bilgilendirme hizmetleri; taşıma belgesi hazırlama hizmetleri; paketleme ve kasalama ve paket açma ve kasa dağıtma hizmetleri; navlun denetimi; tartma ve numune alma hizmetleri; ve sevk alma ve kabul etme hizmetlerini (bildirme ve teslimat dâhil) ifade eder.

EK XII - LAHİKA 2

LİHTENŞTAYN – MADDE 3.18'DE ATIFTA BULUNULAN TAAHHÜT LİSTESİ

Bu yalnızca İngilizce 'de özgündür.

Hizmet sunum biçimi: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
- Belli bir hizmet sektöründeki taahhüt seviyesi, o hizmet sektörünün girdisi olduğu için ya da ilgili olduğu için başka bir hizmet sektörünün taahhüt seviyesini hükümsüz kılmaz. - Parentez içinde belirtilen CPC numaraları Birleşmiş Milletler Geçici Merkezi Ürün Sınıflandırması (İstatistik Belgeleri, M Serisi, nº 77, Geçici Merkezi Ürün Sınıflandırması, Uluslararası Ekonomi ve Sosyal İlişkiler Departmanı, Birleşmiş Milletler İstatistik Ofisi, New York, 1991)'na yapılmış atıflardır.			
BÖLÜM I. YATAY TAAHHÜTLER[1]			
BU LİSTEDE YER ALAN TÜM SEKTÖRLER			
Bu Bölüm, burada ya da Bölüm II'de aksi belirtilmediği müddetçe, listelenmiş tüm hizmet sektörlerine uygulanan taahhütleri içerir. Belirli hizmet sektörlerine uygulanacak taahhütler Bölüm II'de listelenmiştir.			
	1) Kısıtlama yok	1) Sübvansiyonlar, vergi teşvikleri ve vergi kredileri dışında kısıtlama yok. Bir AEA üyesi ülkenin kanunlarına göre kurulmuş ve kayıtlı ofisi, idare merkezi ya da ana ticaret yeri bir AEA ülkesinde olan üçüncü ülke şirketlerinin iştiraklerine uygulanan muamele, üçüncü ülke şirketlerinin bir AEA ülkesinde kurulu şube veya acentelerine uygulanmaz.	

[1] Lihtenştayn, ülkenin özel coğrafi durumuna, kısıtlı kaynaklarına ve küçük iş gücü piyasasına atıfta bulunur. Bu yüzden, Lihtenştayn hizmetler sektörünü, yalnızca Bölüm I ve Bölüm II'de bahsedilen rezervlere bir ölçüde bağlayacak (taahhütte bulunacak) durumdadır.

Hizmet sunum biçimi: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
		AEA üye ülkelerinden birinin ekonomisi ile etkin ve sürekli bağlantıları olduğunu gösteremezlerse, üçüncü ülkelerin iştiraklerinden yalnızca kayıtlı ofisi bir AEA üye ülkesinde bulunanlara daha az lehte muamele uygulanabilir.	
	2) Kısıtlama yok	2) Sübvansiyonlar, vergi teşvikleri ve vergi kredileri dışında kısıtlama yok.	
	3) Bir tüzel kişinin (şubeler dâhil) ticari varlık kurması ulusal ekonomiye ilişkin sebeplerle itiraz bulunmaması şartına tabidir (; yerleşik nüfusla karşılaştırıldığında yabancıların dengeli oranı; yerleşik nüfusla karşılaştırıldığında ekonomideki toplam iş sayısının dengeli oranı; dengeli coğrafi durum; ulusal ekonominin, sektörler arası ve sektör içi dengeli gelişimi).	3) Aşağıdakiler dışında kısıtlama yok: Bir birey tarafından ticari varlık kurulumu belirli bir süre boyunca kesintisiz olarak Lihtenştayn'da yerleşikliği şartına tabidir. Bir tüzel kişilik (şube dahil) tarafından ticari varlık kurulumu aşağıdaki şartlara tabidir: Yöneticilerinden en az birinin belirli bir süre boyunca kesintisiz olarak Lihtenştayn'da yerleşik olması şartlarını yerine getirmelidir. Genel ve limited ortaklıklar sınırlı sorumlu şirketler (tüzel kişilerle) aynı şartları sağlamak zorundadırlar. Tröst şirketleri: Şirketi yönetmeye ve temsil etmeye yetkili en az bir yönetim üyesi Lihtenştayn'da lisanslı bir kayyım olmalı ve şirket için tam zamanlı çalışmalıdır.	

Hizmet sunum biçimi: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
		Lihtenştayn şirketler hukuku, anonim şirketlerin, şirket sözleşmelerinde, kayıtlı hisselerin transferini engellemeyi ya da kısıtlamayı öngörmelerini yasaklamaz. Bir AEA üyesi ülkenin kanunlarına göre kurulmuş ve kayıtlı ofisi, idare merkezi ya da ana ticaret yeri bir AEA ülkesinde olan üçüncü ülke şirketlerinin iştiraklerine uygulanan muamele, üçüncü ülke şirketlerinin bir AEA ülkesinde kurulu şube veya acentelerine uygulanmaz. AEA üye ülkelerinden birinin ekonomisi ile etkin ve sürekli bağlantıları olduğunu gösteremezlerse, üçüncü ülkelerin iştiraklerinden yalnızca kayıtlı ofisi bir AEA üye ülkesinde bulunanlara daha az lehte muamele uygulanabilir. Tüm gayrimenkul edinimleri izne tabidir. Söz konusu izin, ancak gerçek ve kanıtlanmış yaşama ya da iş amacı sunulursa ve belirli bir süre yerleşiklik tamamlanırsa verilir. Yerleşik olmayanlar gayrimenkul ediniminden çıkarılmışlardır.	

Hizmet sunum biçimi: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	4) Milli muamele sütununda belirtilen milli muamele kısıtları ve şartlarına tabi olmak kaydıyla, aşağıdaki paragraf I ve II'de tanımlanan kategorilere giren gerçek kişilerin (bundan sonra kişiler olarak anılacaktır) giriş ve geçici kalışına ilişkin önlemler dışında kapalı: Yabancı hizmet sunucuların Lihtenştayn'a girişi ve kalışı izne (oturma izni ve çalışma izni şartlarına) tabidir. İznin verilmesi bölüştürülmüş tüm çalışma izinlerinin tespit edilmesine tabidir. Belirli süreli olmayan (süresiz) bir iş sözleşmesine bağlı olarak aldıkları açık uçlu ya da uzatılabilir oturma izni çerçevesinde Lihtenştayn'a giren veya Lihtenştayn'da kalan kişiler, Lihtenştayn'da geçici kalış veya geçici istihdam amacıyla kalanlardan sayılmazlar.	4) Aşağıda belirtilen kısıtlamalar ve şartlara tabi olmak kaydıyla, pazara giriş sütununda atıfta bulunulan gerçek kişi kategorilerine ilişkin önlemler dışında kapalı: kanunda ve/veya kolektif anlaşmada belirtilen faaliyet merkezi ve şubede geçerli (hak ediş, çalışma saatleri vb.'ne ilişkin) çalışma koşulları, uzmanların hareketliliğini kısıtlayan önlemler, zorunlu sosyal sigorta sistemleri ve kamu emeklilik planlarıyla ilgili (hak etme süresi, yerleşiklik şartı vb) düzenlemeler ve göç, giriş, kalış ve çalışma ile ilgili diğer tüm hükümler. Söz konusu gerçek kişileri istihdam eden işletme, talep üzerine, (yukarıda belirtilen) bu önlemlerin uygulanmasından sorumlu makamlarla işbirliği yapacaklardır.	

Hizmet sunum biçimi: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	I. **Lihtenştayn'a transfer edilen belirli bir iş yeri ya da şirketteki kilit personel (şirket içi transferler)** Lihtenştayn'da kurulu bir şube ya da iştirak yoluyla Lihtenştayn'da hizmet sunan bir iş yeri ya da şirketin (bundan sonra "işletme" olarak anılacaktır) çalışanları olup başvurularını iletmeden hemen önceki bir yıldan az olmayan süredir Lihtenştayn dışındaki işletmenin çalışanları durumundaki aşağıdaki kişiler kilit personel olarak kabul edilir: a) **Üst düzey ve kıdemli yöneticiler**: İşletmenin yalnızca en üst düzey yöneticileri, yönetim kurulu ya da hissedarlarından talimat alan ve (onların) genel gözetimlerine tabi olup işletmeyi ya da bir departmanını başlıca yöneten kişiler. Üst düzey ve kıdemli yöneticiler işletmenin gerçek hizmet sunumuna yönelik görevleri doğrudan yerine getirmezler.		
	b) **Uzmanlar**: Bir işletme içerisinde, sunulan hizmetler, araştırma ekipmanı, teknikler veya şirketin yönetimi alanlarındaki ileri seviye bilgisi sebebiyle belli bir hizmetin sunumu için kilit konumdaki yüksek nitelikli kişiler. Yukarıda tanımlandığı haliyle kilit personel için kalış süresi üç yıllık bir süre ile sınırlıdır.		

Hizmet sunum biçimi: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	II. <u>İş Ziyaretçileri</u> Hak edişlerini Lihtenştayn dışından alan, genel kamuya yönelik doğrudan satış yapmayan ya da kendileri hizmet sunmayan, geçici giriş yapmak isteyen kişiler: a) İş toplantılarına, konferanslara, sergilere, fuarlara, kongre veya eğitim seminerlerine katılan kişiler b) Lihtenştayn'da ticari varlık kurmak (imkânları araştırmak; konuyla ilgili müzakereler gerçekleştirmek) amacıyla gelen, tüzel kişilerin çalışanları. Yukarıda tanımlandığı haliyle iş ziyaretçileri için kalış süresi azami 90 gündür.		

Hizmet sunum biçimi: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
BÖLÜM II. SEKTÖREL TAAHHÜTLER			
1. İŞ HİZMETLERİ			
A. Mesleki Hizmetler			
a) Hukuk Hizmetleri			
- Türk hukuku ve uluslararası hukuka ilişkin danışmanlık hizmetleri (Lihtenştayn hukukuna yönelik danışmanlık hariç) (CPC 861'in bir bölümü)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kapalı 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kapalı 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
b) Muhasebe, denetim (audit) ve defter tutma hizmetleri			
- Muhasebe ve denetim hizmetleri (CPC 8621)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Denetim şirketi (Revisionsgesellschaft): Sermayenin, oy haklarının ve yönetim kurulu üyelerinin çoğunluğu, Lihtenştayn'dan lisans almış denetçiler ya da denetim şirketleri olmalıdır. 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Denetim şirketi (Revisionsgesellschaft): Sermayenin, oy haklarının ve yönetim kurulu üyelerinin çoğunluğu, Lihtenştayn'dan lisans almış denetçiler ya da denetim şirketleri olmalıdır. 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
- Vergi iadeleri defter tutma hizmetleri (CPC 8622)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	

Hizmet sunum biçimi: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
c) Vergilendirme Hizmetleri (CPC 863)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Denetim şirketi (Revisionsgesellschaft): Sermayenin, oy haklarının ve yönetim kurulu üyelerinin çoğunluğu, Lihtenştayn'dan lisans almış denetçiler ya da denetim şirketleri olmalıdır. 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Denetim şirketi (Revisionsgesellschaft): Sermayenin, oy haklarının ve yönetim kurulu üyelerinin çoğunluğu, Lihtenştayn'dan lisans almış denetçiler ya da denetim şirketleri olmalıdır. 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
d) Mimarlık Hizmetleri (CPC 8671)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
e) Mühendislik Hizmetleri (CPC 8672)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Resmi arazi ölçümleri (kadastro etütleri) yalnızca lisanslı etütçüler tarafından yapılabilir. 2) Kısıtlama yok 3) Resmi arazi ölçümleri (kadastro etütleri) yalnızca lisanslı etütçüler tarafından yapılabilir. 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı. Resmi arazi ölçümleri (kadastro etütleri) yalnızca lisanslı etütçüler tarafından yapılabilir.	
f) Entegre mühendislik hizmetleri (CPC 8673)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
g) Şehir planlama ve peyzaj mimarlığı hizmetleri (CPC 8674)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
B. Bilgisayar ve İlgili Hizmetler (CPC 841 - CPC 845, CPC 849)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	

Hizmet sunum biçimi: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
C. Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri Bir kısmı ya da tamamı kamu fonlarından finanse edilen projeler hariç			
a) Doğa bilimlerinde Ar&Ge hizmetleri (CPC 851'in bir bölümü)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
b) Sosyal bilimlerde Ar&Ge hizmetleri (CPC 852'nin bir bölümü)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
c) Disiplinler arası Ar&Ge hizmetleri (CPC 853'ün bir bölümü)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
E. Operatörsüz Kiralama/Finansal Kiralama Hizmetleri			
c) Diğer taşımacılık ekipmanlarıyla ilgili (CPC 83101 + CPC 83102 + CPC 83105)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
d) Diğer makine ve ekipmanla ilgili (CPC 83106 - CPC 83109)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	

Hizmet sunum biçimi: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
F. Diğer İş Hizmetleri			
a) Reklamcılık hizmetleri			
- İthalat iznine tabi olan mallar, farmakolojik ürünler, alkollü içecekler, tütün ürünleri, zehirli maddeler, patlayıcılar, silahlar ve mühimmata yönelik reklamcılık ve dış mekan reklamcılığı hariç reklamcılık hizmetleri (doğrudan posta reklamcılığı dâhil) (CPC 8711'in bir bölümü + CPC 8712'nin bir bölümü)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
b) Pazar araştırması ve kamuoyu araştırması hizmetleri (CPC 864)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
c) Yönetim danışmanlık hizmetleri (CPC 865)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
d) Yönetim danışmanlığına ilişkin hizmetler (CPC 866)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	

Hizmet sunum biçimi: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
e) Teknik test ve analiz hizmetleri (CPC 8676)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
f) Tarım, orman ve avcılığa ilişkin hizmetler			
- Tarım, orman ve avcılığa ilişkin danışmanlık hizmetleri (CPC 881'in bir bölümü)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
g) Balıkçılığa ilişkin hizmetler			
- Balıkçılığa ilişkin danışmanlık hizmetleri (CPC 882'nin bir bölümü)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
h) Madenciliğe ilişkin hizmetler			
- Maden arama, etüt, sondaj ve işleme hariç madenciliğe ilişkin hizmetler (CPC 883'ün bir bölümü + 5115'in bir bölümü)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	

Hizmet sunum biçimi: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
i) İmalata ilişkin hizmetler			
- İmalata ilişkin danışmanlık hizmetleri (CPC 884'ün bir bölümü + CPC 885'in bir bölümü)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
m) İlgili bilimsel ve teknik danışmanlık hizmetleri			
- Maden arama, etüt, sondaj ve işleme hariç ilgili bilimsel ve teknik danışmanlık (CPC 8675'in bir bölümü)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
n) Ekipman bakım ve onarım hizmetleri (deniz araçları, hava taşıtları veya diğer taşımacılık ekipmanı hariç) (CPC 633 + CPC 8861-CPC 8866)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
o) Bina temizlik hizmetleri			
- Bina temizlik hizmetleri (CPC 87409 hariç CPC 874)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
p) Fotoğraflama hizmetleri (CPC 875)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	

Hizmet sunum biçimi: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
q) Paketleme hizmetleri (CPC 876)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
r) Basım, yayım (CPC 88442)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
s) Kongre hizmetleri (CPC 87909)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı		
t) Diğer			
- Mütercimlik ve tercümanlık hizmetleri (CPC 87905)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Resmi amaçlarla çeviri kapalı, bunu dışında kısıtlama yok 2) Resmi amaçlarla çeviri kapalı, bunu dışında kısıtlama yok 3) Resmi amaçlarla çeviri kapalı, bunu dışında kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	

Hizmet sunum biçimi: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
2. HABERLEŞME HİZMETLERİ			
C. Telekomünikasyon Hizmetleri Telekomünikasyon hizmetleri, yayıncılık hariç elektromanyetik sinyallerin-ses, veri, görüntü ve bunların kombinasyonları-taşınmasıdır.[2]			
Temel Telekomünikasyon Hizmetleri			
a) Sesli telefon hizmetleri (CPC 7521)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
b) Paket anahtarlamalı veri iletim hizmetleri (CPC 7523)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
c) Devre anahtarlamalı veri iletim hizmetleri (CPC 7523'ün bir bölümü)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
d) Teleks hizmetleri (CPC 7523)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	

[2] Yayıncılık, operatörler arasındaki katkı bağlantısı dışında, TV ve radyo programları sinyallerinin kamuya dağıtımı için gerekli kesintisiz iletim zinciri olarak tanımlanmıştır.

Hizmet sunum biçimi: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
e) Telgraf hizmetleri (CPC 7522)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
f) Faks hizmetleri (CPC 7521 + 7529)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
g) Özel kiralık devre hizmetleri (CPC 7522 + 7523)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
Geliştirilmiş/Katma değerli Telekomünikasyon Hizmetleri			
h) Elektronik posta (CPC 7523'ün bir bölümü)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
i) Sesli mesaj (CPC 7523'ün bir bölümü)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
j) Çevirim içi bilgi ve veri tabanı alma (CPC 7523'ün bir bölümü)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
k) Elektronik veri alışverişi (CPC 7523'ün bir bölümü)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	

Hizmet sunum biçimi: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
l) Geliştirilmiş/katma değerli faks hizmetleri (CPC 7523'ün bir bölümü)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
m) Kodlama ve protokole çevirme	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
n) Çevirim içi bilgi ve/veya veri işleme (CPC 843'ün bir bölümü)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
o) Diğer - Video metin	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
- Geliştirilmiş/katma değerli dizin hizmetleri dahil, ses iletimi hariç lisanslı kablosuz şebekelere dayalı geliştirilmiş/katma değerli hizmetler	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	

Hizmet sunum biçimi: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
3. İNŞAAT VE İLGİLİ MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ			
A. Binalar için Genel İnşaat İşleri (CPC 512)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
B. İnşaat Mühendisliği Uygulamaları İçin Genel İnşaat İşleri (CPC 5131-5137)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
C. Gaz, su ve elektrik sayaçları ile gaz boruları, elektrik ve ana su hatları ile ilgili olanların dışındaki tesisat ve inşaat kurma hizmetleri (CPC 514'ün bir bölümü + CPC 516'nın bir bölümü)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
D. Bina tamamlama ve bitirme (son ince) işleri (CPC 517)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
E. Diğer			
- İnşaat sahalarının ön-şantiye oluşturma işleri (CPC 511)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	

Hizmet sunum biçimi: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
- Özel olarak inşaata konu inşaat işleri (CPC 515)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
- Binaların/inşaat mühendisliği uygulamalarının yapımı/yıkımı için gerekli ekipmanın operatörü ile birlikte kiralanması hizmetleri (CPC 518)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	

Hizmet sunum biçimi: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
4. DAĞITIM HİZMETLERİ			
A. Komisyon acenteleri hizmetleri			
- İthalat iznine tabi mallar, farmakolojik ürünler, zehirli maddeler, patlayıcılar, silahlar ve mühimmat ve kıymetli madenlere ilişkin hizmetler hariç komisyon acenteliği hizmetleri (CPC 6211'in bir bölümü)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
B. Toptan ticaret hizmetleri			
- İthalat iznine tabi mallar, farmakolojik ürünler, zehirli maddeler, patlayıcılar, silahlar ve mühimmat ve kıymetli madenlere ilişkin hizmetler hariç toptan ticaret hizmetleri (CPC 622'nin bir bölümü)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	

Hizmet sunum biçimi: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
C. Perakende ticaret hizmetleri			
- İthalat iznine tabi mallar, farmakolojik ürünler, zehirli maddeler, patlayıcılar, silahlar ve mühimmat ile kıymetli madenler ve mobil satış üniteleri yoluyla yapılanlar dışındaki perakende ticareti hizmetleri (CPC 631'in bir bölümü + 632'nin bir bölümü + CPC 6111 + 6113'ün bir bölümü + 6121'in bir bölümü)[3]	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı; Lihtenştayn'da ticari varlık kurmak gereklidir	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı; Lihtenştayn'da ticari varlık kurmak gereklidir	
- Motor yakıtı perakende satışları (CPC 613)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
D. İsim Hakkı Kullanma (Franchising) (CPC 8929)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	

[3] Bu alt-sektör motorlu araçlar ve parçalarına ilişkin tüm dağıtım hizmetlerini içerir. (CPC 6111 + 6113 + 6121)

Hizmet sunum biçimi: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
5. EĞİTİM HİZMETLERİ			
Özel eğitim hizmetleri			
A. Zorunlu Eğitim Hizmetleri (İlkokul & Ortaokul I) (CPC 921'in bir bölümü + 922'nin bir bölümü)	1) Kapalı 2) Kapalı 3) Yabancılar, yalnızca, Lihtenştayn hukukuna uygun şekilde tüzel kişilik oluşturdukları zaman, ticari varlık kurabilirler 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
B. Zorunlu Olmayan Ortaöğretim Eğitim Hizmetleri (Ortaokul II) (CPC 922'nin bir bölümü)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Yabancılar, yalnızca, Lihtenştayn hukukuna uygun şekilde tüzel kişilik oluşturdukları zaman, ticari varlık kurabilirler 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
C. Yüksek Öğretim Hizmetleri (CPC 923'ün bir bölümü)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Yabancılar, yalnızca, Lihtenştayn hukukuna uygun şekilde tüzel kişilik oluşturdukları zaman, ticari varlık kurabilirler 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
D. Yetişkin Eğitimi Hizmetleri (CPC 924'ün bir bölümü)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Yabancılar, yalnızca, Lihtenştayn hukukuna uygun şekilde tüzel kişilik oluşturdukları zaman, ticari varlık kurabilirler 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	

Hizmet sunum biçimi: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
6. ÇEVRE HİZMETLERİ Belediyeler veya Lihtenştayn devleti sahipliğindeki ya da onların işlettikleri veyahut onların dışarıya ihale ettikleri kamu hizmet kuruluşları dışındakiler			
A. Kanalizasyon hizmetleri (CPC 9401)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
B. Atık yönetimi hizmetleri (CPC 9402)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok; çöplerin dökülmesi için kapalı 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
C. Sanitasyon ve benzeri hizmetler (CPC 9403)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
D. Diğer çevre hizmetleri (CPC 9404 + CPC 9405 + CPC 9406 + CPC 9409'un bir bölümü)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	

Hizmet sunum biçimi: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
7. MALİ HİZMETLER Bankacılık, sermaye piyasaları ve sigortacılık hizmetlerine ilişkin taahhütler "Mali Hizmetler Taahhütlerine İlişkin Anlayış Belgesi" (bundan sonra Anlayış Belgesi) çerçevesinde üstlenilmiş olup Bölüm I (yatay taahhütler)'de yer alan ve aşağıda listelenen kısıtlamalar ve şartlara tabidir. Aşağıda yer alan taahhütler, yerleşik olmayan mali hizmet sunucuların müşteri aramalarına izin verme konusunda herhangi bir yükümlülük getirmez.			
Sigortacılık ve sigortacılıkla ilgili hizmetler	1) Lihtenştayn'da sigortacılık hizmetleri sunmak için ticari varlık kurulumu gereklidir. 2) Kısıtlama yok 3) Lihtenştayn'da kurulacak sigortacılık şirketleri anonim şirket (Aktiengesellschaft) veya kooperatif şirket (Genossenschaft) olmalıdır. Eğer bir üçüncü ülke sigortacısı Lihtenştayn içerisinde aktif olarak faaliyet göstermek isterse Lihtenştayn'da bir acente kurmalıdır. Üçüncü ülke sigortacısı, kendi kurulu olduğu ülkesinin hukuku çerçevesinde sigortacılık faaliyetleri yürütebilmesine ilişkin yetkilendirilmiş olmalıdır. Temel sağlık sigortası programına katılabilme hakkı için sağlık sigortası sunucuları birlikler (kooperatif şirket, birlik: Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit veya Hilfskasse) şeklinde ya da vakıf olarak kurulmuş olmalıdır; 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) İcra Kurulu üyelerinden ve ayrıca yönetim kurulu üyelerinden biri Lihtenştayn'da mukim olmalıdır. Şube olması durumunda, genel temsilcinin, eğer adaylığı üst düzey makamın onayını gerektiriyorsa, Lihtenştayn'da ikametinin olması ve şirketi temsile tam yetkili olması yeterlidir. 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	

Hizmet sunum biçimi: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
Bankacılık ve diğer mali hizmetler (sigortacılık hariç)	1[4]) Kısıtlama yok	1) Ev inşaatı için devlet yardımı yalnızca Lihtenştayn vatandaşlarına verilmektedir ve (Lihtenştayn vatandaşları) ev inşaatı için krediyi yerel bir bankadan almak zorundadır.	
	2) Kısıtlama yok	2) Ev inşaatı için devlet yardımı yalnızca Lihtenştayn vatandaşlarına verilmektedir ve (Lihtenştayn vatandaşları) ev inşaatı için krediyi yerel bir bankadan almak zorundadır	
	3) Bankalar ve mali şirketler anonim şirket (Aktiengesellschaft) olarak kurulmalıdırlar.	3) Kısıtlama yok	
	4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	

[4] Burada yalnızca "Anlayış Belgesi"nin B.3 paragrafında belirtilenler değil tüm bankacılık ve diğer mali hizmetler (sigortacılık hariç) kapsanmaktadır.

Hizmet sunum biçimi: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
9. TURİZM VE SEYAHAT İLE İLGİLİ HİZMETLER			
A. Oteller ve Restoranlar (catering-yemek hizmetleri dâhil) (CPC 641-CPC 643)	1) Catering-yemek hizmetleri (CPC 6423) için kısıtlama yok, bunun dışında kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Catering-yemek hizmetleri (CPC 6423) için kısıtlama yok, bunun dışında kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
B. Seyahat acenteleri ve tur operatörleri hizmetleri (CPC 7471)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
C. Turist rehberliği hizmetleri (CPC 7472)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	

Hizmet sunum biçimi: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
10. EĞLENCE, KÜLTÜR VE SPOR HİZMETLERİ (görsel-işitsel hizmetler dışında kalan)			
B. Haber ajansı hizmetleri (CPC 962)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
C. Kütüphaneler (CPC 9631*)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Sübvansiyonlar, vergi teşvikleri ve vergi kredileri için kapalı 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı; ve sübvansiyonlar, vergi teşvikleri ve vergi kredileri için kapalı	
D. Spor ve diğer eğlence hizmetleri			
- Spor hizmetleri (CPC 9641)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	

Hizmet sunum biçimi: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
11. TAŞIMACILIK HİZMETLERİ			
F. Karayolu taşımacılığı hizmetleri			
a) Yolcu taşımacılığı			
- yalnızca düzenli "kapalı-kapı" turları, (CPC 7121'in bir bölümü)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
- boş girişler, kabotaj ve taksi hizmetleri dışındaki arızi hizmetler (CPC 7122'nin bir bölümü)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
b) Yük taşımacılığı (CPC 7123)	1) Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Ek'inde belirtilenler dışında kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Ek'inde belirtilenler dışında kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Taşıtlar Lihtenştayn'da sicile kayıtlı olmalıdır 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
c) Ticari araçların operatörü ile birlikte kiralanması (CPC 7124)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
d) Karayolu taşımacılığı ekipmanının bakım ve onarım hizmetleri (CPC 6112 + CPC 8867)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	

Hizmet sunum biçimi: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
H. Tüm taşımacılık modlarına yardımcı hizmetler			
a) Yük elleçleme hizmetleri (CPC 741)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
b) Depo ve antrepo hizmetleri (CPC 742)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
c) Yük taşımacılık acentesi hizmetleri (CPC 748)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	
d) Yerel toplama ve dağıtım hariç diğer yardımcı taşımacılık hizmetleri (CPC 749'un bir bölümü)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler dışında kapalı	

EK XII - LAHİKA 3

NORVEÇ – MADDE 3.18'DE ATIFTA BULUNULAN TAAHHÜT LİSTESİ

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
I. YATAY TAAHHÜTLER			
BU LİSTEDEKİ BÜTÜN SEKTÖRLER			
Tüm sektörler: tüzel kişiliğin oluşumu – sınırlı sorumluluk şirketi, vakıf	3) Kısıtlama yok	3) Norveç Ticaret, Sanayi ve Balıkçılık Bakanlığının her bir vakada ayrı ayrı vereceği muafiyetler tanıması haricinde, bir anonim şirketin genel müdürü ile yönetim kurulunun ve şirket meclisi (corporate assembly) en az yarısı, Norveç'te yerleşik olmalıdır.	
Tüm sektörler: Sübvansiyonlar (Sübvansiyonların tanımlanması sorunu, GATS Madde XV kapsamındaki müzakereler çerçevesinde belirlenmek üzere devam etmektedir)	1) Kapalı 2) Kapalı 3) Kısıtlama yok 4) Kısıtlama yok	1) Kapalı 2) Kapalı 3) Devlet destekleri için seçilebilme hakkı, Norveç'te kurulu tüzel kişilere tanınabilir. Araştırma geliştirmeye ilişkin devlet destekleri için ve devletçe tanınmış sınav ve/veya diploma verilmesini sağlayan eğitim hizmetleri için kapalı 4) Gerçek kişilere yönelik devlet destekleri Norveç vatandaşları ile sınırlanabilir	

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
Tüm sektörler: Personel hareketliliği[1]	4) Aşağıda belirtilen A, B, C ve D kategorilerinin geçici kalışları haricinde, kapalı: **A. Şirket İçi Transferler** Şirket içi transferler olarak idareciler ve üst düzey yöneticiler, uzmanlar ve stajyerler, hizmet sunucusunun bunların bağlı olduğu şirket olması şartıyla. Tanımlar: **Üst düzey yöneticiler/idareciler** - Bir tüzel kişi bünyesinde üst düzey pozisyonda çalışan, çoğunlukla şirketin yönetim kurulu veya hissedarlarının veya eşdeğerlerinin genel gözetimine veya yönlendirmesine tabi olarak, esasen şirketin idaresini yönlendiren, diğer hususların yanı sıra: - işletmenin veya işletmenin bir bölümünü veya alt birimini yöneten; - diğer yönetim çalışanlarının, profesyonel veya idari çalışanların işlerini yöneten ve kontrol eden; - kişisel olarak işe alma, işten çıkarma veya işe almayı, işten çıkarmayı tavsiye etme ve diğer personel faaliyetleri düzenleme yetkisine sahip olan kişilerdir. **Uzmanlar** - Tüzel bir kişi içinde çalışan ve şirketin üretimi, araştırma teçhizatı, teknikleri veya yönetimi için gerekli olan	4) Pazara giriş sütununda belirtilen gerçek kişi kategorilerine ilişkin önlemler haricinde kapalı.	Gerçek Kişilerin Hareketliliğine ilişkin Ek XI, konferanslar ve ticaret fuarlarına katılım sağlamak amacıyla iş ziyaretçisi olan hizmet sunucularına uygulanacaktır.

[1] Norveç, belirli sektörlerde dil şartları talep etmektedir. Bu şartların gerekli ve hizmetin kalitesini sağlamak için orantılı olduğu düşünülmektedir ve bu nedenle bir ulusal muamele kısıtı olarak belirtilmemiştir.

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	nadir bilgiye sahip kişilerdir. Bu bilgiyi değerlendirirken, sadece işletmeye özgü bilgi hesaba katılmayacak, aynı zamanda kişinin akredite bir mesleğe üyeliği de dâhil olmak üzere belirli teknik bilgiyi gerektiren bir iş türüne ya da ticarete atıfta bulunan düzeyde yüksek nitelikte olup olmadığı da dikkate alınacaktır. **Stajyerler** – öğrenim sonrası çalışma deneyimi, iş teknikleri veya hizmet yöntemleri edinme amacıyla uygun çalışma deneyimi edinmeyi amaçlayan, diploma, üniversite mezuniyeti veya mezuniyet sonrası yeterliliği olan gerçek kişilerin geçici varlığı. Üst düzey yöneticiler/idarecilerin girişi aşağıdaki koşullara bağlıdır: - Bir ekonomik gereklilik testine uyumluluk talep edilmemektedir. - Geçici giriş, kalış ve çalışma dört yıllık bir dönemle sınırlıdır. - İkamet izni alınması gerekmektedir. - İkamet izni, daha yüksek seviye vasıflı çalışan olduğu ya da özel niteliklere sahip olduğu kabul edilen bir gerçek kişiye verilmelidir. - Gerçek kişinin yeterliliği, hizmetin alıcısı için gerekli görülmelidir. - Giriş, kalış (dönemlerin birleştirilmesi dâhil), ücretler, çalışma koşulları ve sosyal güvenlik haklarına ilişkin tüm diğer şartlar uygulanmaya devam eder. Stajyerlerin girişi aşağıdaki koşullara bağlıdır: - Geçici giriş, kalış ve çalışma üç aylık bir dönem ile sınırlıdır. - İkamet izni alınması gerekmektedir.		

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	- İş, kişinin nitelikleri için gerekli olmalı ve mesleki eğitiminin doğal bir parçası olmalıdır. - Gerçek kişinin nitelikleri, şirketteki iş ile ilgili olmalıdır. - Giriş, kalış (dönemlerin birleştirilmesi dâhil), ücretler, çalışma koşulları ve sosyal güvenlik haklarına ilişkin tüm diğer şartlar uygulanmaya devam eder. **B. İş Ziyaretçileri** Tanımlar: a) Kendileri genel halka doğrudan satış yapmayan veya kendileri hizmet sunmayan, bir hizmet sunucunun temsilcisi olan ve o hizmet sunucu için hizmet satışına ilişkin müzakere yapmak veya hizmet satışı için sözleşme yapmak amacıyla geçici giriş yapmak isteyen kişiler. b) Kıdemli bir pozisyonda, bir tüzel kişi nezdinde, yukarıda tanımlanan biçimde çalışan: - temsilcileri satış yapmakla veya hizmet sunmakla iştigal etmeyen, ve - Norveç'te başka temsilcisi, şubesi veya bağlı kuruluşu olmayan bir Tarafın hizmet sunucusunun Norveç'te ticari varlık kurulumunu gerçekleştirmekten sorumlu olan kişilerdir. a) ve b) için: Geçici giriş, kalış ve çalışma, üç aylık bir dönem ile sınırlıdır. Ekonomik gereklilik		

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	testine uyumluluk talep edilmemektedir. **C. Sözleşmeye Dayalı Hizmet Sunucuları** Tanım: İşverenleri ile onların Norveç'te yerleşik müşterisi arasında tamamlanmış bir hizmet sözleşmesi uyarınca bir hizmeti sunmak için geçici olarak Norveç'te bulunan, merkezi yurt dışında bulunan bir şirketin çalışanları Giriş, aşağıdaki koşullara tabidir: - Bir ekonomik gereklilik testine uyumluluk talep edilmemektedir. - Geçici giriş ve kalış, hangisi daha kısa ise, her on iki aylık dönemde üç ay veya sözleşmenin süresi ile sınırlıdır. - Taahhüt, yalnızca sözleşmenin konusu olan hizmet faaliyetine ilişkindir. Mesleği bu şekilde icra etme yetkisi vermez. - Oturma izni alınması gerekmektedir. - Oturma izni, üst seviye vasıflı işçi olarak ya da özel niteliklere sahip kabul edilen bir gerçek kişiye verilmiş olmalıdır. - Gerçek kişinin yeterliliği, hizmetin alıcısı için gerekli görülmelidir. - Eğer böyle bir çalışma için sürekli bir ihtiyaç olduğu belirgin ise veya aynı tür bir işin, aynı hizmet alıcısına yönelik yapılması için son altı ayda bir izin verilmiş ise, izin verilmeyecektir. - Giriş, kalış (dönemlerin birleştirilmesi dâhil), ücretler,		

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	çalışma koşulları ve sosyal güvenlik haklarına ilişkin tüm diğer şartlar uygulanmaya devam eder. **D. Bağımsız Profesyoneller** Tanım: Kendileri ile Norveç'te yerleşik bir müşteri arasındaki bir hizmet sözleşmesine dayanarak bir hizmeti sunmak için Norveç'te geçici olarak bulunan kendi hesabına çalışan gerçek kişiler. Giriş aşağıdaki koşullara tabidir: - Bir ekonomik gereklilik testine uyumluluk talep edilmemektedir. - Geçici giriş ve kalış, hangisi daha kısa ise, her on iki aylık dönemde üç ay veya sözleşmenin süresi ile sınırlıdır. - Taahhüt, yalnızca sözleşmenin konusu olan hizmet faaliyetine ilişkindir. Mesleği bu şekilde icra etme yetkisi vermez. - Oturma izni alınması gerekmektedir. - Oturma izni, üst seviye vasıflı işçi olarak ya da özel niteliklere sahip kabul edilen bir gerçek kişiye verilmiş olmalıdır. - Gerçek kişinin yeterliliği, hizmetin alıcısı için gerekli görülmelidir. - Eğer böyle bir çalışma için sürekli bir ihtiyaç olduğu belirgin ise veya aynı tür bir işin, aynı hizmet alıcısına yönelik yapılması için son altı ayda bir izin verilmiş ise, izin verilmeyecektir. - Giriş, kalış (dönemlerin birleştirilmesi dâhil), ücretler,		

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	çalışma koşulları ve sosyal güvenlik haklarına ilişkin tüm diğer şartlar uygulanmaya devam eder.		

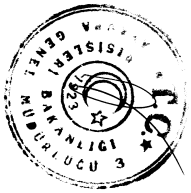

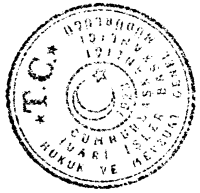

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
II. SEKTÖRE İLİŞKİN TAAHHÜTLER			

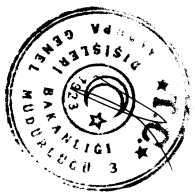

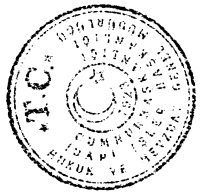

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
1. İŞ HİZMETLERİ A. Mesleki Hizmetler **Hukuk hizmetleri**[2] (ii) Yabancı Hukuk (ana ülke hukuku) Hukuki danışmanlık hizmetleri ve tahkim, arabuluculuk ve uzlaştırma hizmetleri (CPC861'in ilgili kısımları) (iii) Uluslararası Hukuk Hukuki danışmanlık hizmetleri ve tahkim, arabuluculuk ve uzlaştırma hizmetleri (CPC861'in ilgili kısımları)	1) Kısıtlama yok. 2) Kısıtlama yok. 3) Avukat, faaliyetlerinden şahsen sorumludur. Bir Norveçli avukatlık firmasından çıkar elde etmek (pay sahibi olmak ya da şirket yönetim kurulunun üyesi olmak), yalnızca iş faaliyetlerinde aktif görev alarak mümkündür. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı.	1) Kısıtlama yok. 2) Kısıtlama yok. 3) Yabancı avukatlar, başvuru sonrasında yabancı hukuku ve uluslararası hukuk hakkında danışmanlık yapabilirler. Norveçli avukatlar, Norveçli avukatlık firmalarının nasıl yapılandırılabileceğine ilişkin mevzuat çerçevesinde. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı. 3) için ise, tamamen geçici temelde danışmanlıkta kısıtlama yok.	

[2] Bu taahhüdün amaçları bakımından:

'**ulusal hukuk (hizmet sunulan ülke hukuku)**' – Norveç hukuku.

'**yabancı hukuk (ana ülke hukuku)**' – Türkiye toprakları ile Norveç haricindeki ülke topraklarının hukuku.

'**uluslararası hukuk**' – teamül hukukunun yanı sıra, uluslararası anlaşma ve konvansiyonlar ile oluşturulmuş hukuku içerir.

'**hukuki danışmanlık hizmetleri**' – hukukun uygulanması ve yorumlanması; bu tür konulardaki üçüncü taraflarla müzakere ve diğer görüşmelerde, müvekkiller ile birlikte veya onlar adına yer alma; ve kısmen veya tamamen kanun ile düzenlenen belgelerin hazırlanması, ve hukukun gerekleri kapsamında veya bunlar uyarınca belgelerin tasdik edilmesini içeren işlemler, ilişkiler ve uyuşmazlıklar dâhil olmak üzere çeşitli konularda müvekkillere tavsiyede bulunma ve danışmanlık sunmayı kapsar. Noterlik hizmetleri gibi kamu görevlerini yerine getirmekle görevlendirilmiş hizmet sunucular tarafından gerçekleştirilen tavsiye, danışmanlık ve belgeleme hizmetlerini kapsamaz.

'**yasal temsilcilik hizmetleri**' – mahkemeler, idari kurumlar ve hukukun uygulanması ve yorumlanmasını içeren konularda gereğince kurulmuş diğer resmi heyetlere sunulması amaçlanan belgelerin hazırlanmasını; ve mahkemeler, idari kurumlar ve belirli bir mevzuatın uygulanması ve yorumlanmasını içeren konularda gereğince kurulmuş diğer resmi heyetler huzuruna çıkmayı içerir. Noterlik hizmetleri gibi kamu görevlerini yerine getirmekle görevlendirilmiş hizmet sunucular tarafından gerçekleştirilen tavsiye, danışmanlık ve belgeleme hizmetlerini kapsamaz.

'**yasal tahkim, uzlaştırma ve arabuluculuk hizmetleri**' – hukukun uygulanması ve yorumlanmasına ilişkin her türlü anlaşmazlıkta bir hakem, uzlaştırıcı veya arabulucuya sunulacak belgelerin hazırlanması ile bunlara hazırlanılması ve huzuruna çıkılması. Yönetim danışmanlığına ilişkin hizmetler kapsamında olan hukukun düzenlemediği anlaşmazlıklardaki tahkim, uzlaştırma ve arabuluculuk hizmetlerini kapsamaz. Bir alt-kategori olarak, uluslararası yasal tahkim, uzlaştırma veya arabuluculuk hizmetleri, anlaşmazlığın iki ya da daha fazla ülkeden taraf içerdiği aynı hizmetlere işaret eder.

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(a) Muhasebecilik, denetim ve defter tutma hizmetleri (CPC 862)			
- Kayıtlı ve lisanslı denetçiler tarafından denetim hizmetleri	1) Aşağıdaki haricinde kısıtlama yok: senelik hesapların yasal denetimi ve sorumlu denetçi gerektiren diğer denetim görevleri dâhil olmak üzere, yalnız Norveç'te kayıtlı ve/veya lisanslı denetim şirketleri tarafından sunulabilir.	1) Aşağıdaki haricinde kısıtlama yok: birleştirilmiş senelik hesaplar ve sorumlu denetçi gerektiren diğer denetleme görevleri dâhil olmak üzere, senelik hesapların yasal denetimini gerçekleştiren denetçilerin, Norveç'te bir daimi iş yeri bulunması gerekmektedir. Norveç'teki müşterilerine ilişkin belgelerin bu ülkedeki belirli bir yerde düzenli ve sorumlu biçimde saklanması kaydıyla, FSA, kalıcı iş yeri şartına ilişkin bireysel muafiyetler tanıyabilir. Denetleme şirketleri, birleştirilmiş senelik hesaplar ve sorumlu denetçi gerektiren diğer denetleme görevleri dâhil olmak üzere, senelik hesapların yasal denetimini gerçekleştirmek için Norveç'te kurulu olmalıdır	
	2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok	2) Kısıtlama yok 3) Norveççe sınav ve Norveç'te iki yıl deneyime dayalı kamu belgelendirmesi gerekmektedir. Denetim raporları Norveççe düzenlenmelidir. Norveç'te daimi ikametgâh gerekmektedir.	
	4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı.	4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı. 3) gibi.	
- Muhasebecilik ve defter tutma hizmetleri	1) Muhasebecilik Norveç'te gerçekleşecektir. Kral muhasebeciliğin yurt dışında gerçekleştirmesine karar verebilir.	1) Kısıtlama yok	
	2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı.	2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı. Yetkili muhasebeciler için, Norveç'te kalıcı ikametgâh ve önceki beş yıl içinde en az iki yıl Norveç'te deneyim gereklidir.	

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(c) Vergilendirme hizmetleri (CPC 863)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(d) Mimarlık hizmetleri (CPC 8671)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(e) Mühendislik hizmetleri (CPC 8672)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(f) Entegre mühendislik hizmetleri (CPC 8673)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(g) Şehir planlaması ve peyzaj mimarlığı hizmetleri (CPC 8674)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(h) Tıbbi hizmetler ve diş hekimliği hizmetleri (CPC 9312)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(i) Veterinerlik hizmetleri (CPC 932)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler	

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	hariç kapalı	hariç kapalı	
(j) Doğum ve ilgili hizmetler, hemşirelik hizmetleri, fizyoterapi ve paramedikal hizmetler (CPC 93191)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
B. Bilgisayar ve İlgili Hizmetler - Ek Belge I'deki sektörel kapsam uyarınca CPC 84	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

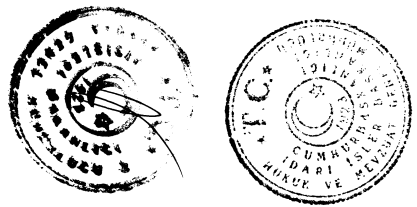

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
C. Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri			
(b) Sosyal bilimler ve beşeri bilimlere yönelik Ar-Ge hizmetleri (CPC 852)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
D. Emlak Hizmetleri			
(b) ücret veya sözleşme karşılığı Emlak Hizmetleri (CPC 822)			
- Emlak komisyonculuğu	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı. Talep üzerine, yurt dışından eğitim/sınav kabul edilebilir.	
- Emlakçılık	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı. Talep üzerine, yurt dışından eğitim/sınav kabul edilebilir.	
E. Operatörsüz Kiralama/Leasing Hizmetleri			
a), b), c) Gemiler, hava taşıtları, diğer ulaşım ekipmanı ile ilgili (CPC 83102, CPC 83103, CPC	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Aşağıdaki haricinde kısıtlama yok: Hava taşıtları: Norveç siciline kayıt olmak	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok	

[3] Norveç gemicilik sicillerindeki (NIS ve NOR) gemiler için tescil şartları, Bölüm 11A – Deniz Taşımacılığında belirtilmiştir.

83104, CPC 83105)	için, hava taşıtının Norveçli gerçek kişiler ya da Norveçli tüzel kişiler tarafından sahip olunması gerekmektedir. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(c) Otomobil kiralama (CPC 83101)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
d) Diğer makine ve teçhizat ile ilgili (CPC 83106-83109)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

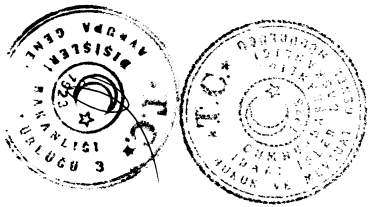

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
F. Diğer Mesleki Hizmetler			
(a) Reklamcılık hizmetleri (CPC 871)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(b) Piyasa araştırma ve kamuoyu yoklama hizmetleri (CPC 864)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(c), (d) Yönetim ve idari hizmetler (yönetim, danışmanlık dâhil) (CPC 865, CPC 866)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(e) Teknik test ve analiz hizmetleri (CPC 8676, NIS ve NOR'da tescillenmiş gemi ve yüzen araçlar için gerekli yasal sınıflandırma gibi kamu hizmeti faaliyetleri hariç.	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(f) Tarım, avcılık ve ormancılıkla ilgili danışmanlık ve müşavirlik hizmetleri (CPC 881'in ilgili kısımları)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(g) Balıkçılıkla ilgili	1) Kısıtlama yok	1) Kısıtlama yok	

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

danışmanlık ve müşavirlik hizmetleri (CPC 882'nin ilgili kısımları)	2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(h) Madencilikle ilgili hizmetler (CPC 883+5115)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(i) Üretim ile ilgili danışmanlık ve müşavirlik hizmetleri (CPC 884, CPC 885)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(k) Hizmet personelinin yerleştirilmesi ve arzı			
- İşe alım ve personel (çalışma izni olan vatandaşlar ve yerleşikler) arzı (CPC 872'nin ilgili kısımları)	1) Kaydolmak, Norveç'te bir temsilci atanması ve bir limited şirket için talep edilen asgari sermaye miktarına eşit banka teminatı gereklidir 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
- Personel arama hizmetleri (CPC 87201)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(l) Soruşturma ve güvenlik hizmetleri (CPC 873)	1) TV ve elektronik araçlarla yapılması dahil, özel veya kamuya açık alanların izlenmesi ve kontrol edilmesi; zırhlı araç hizmeti ve hırsızlık alarmı izlenmesi ve müdahalesi hizmetleri için ticari varlık gerekmesi haricinde, kısıtlama yok.	1) TV ve elektronik araçlarla yapılması dâhil, özel veya kamuya açık alanların izlenmesi ve kontrol edilmesi; zırhlı araç hizmeti ve hırsızlık alarmı izlenmesi ve müdahalesi hizmetleri için ticari varlık gerekmektedir.	

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

	2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	2) Kısıtlama yok 3) Müdür ve tüm kurul üyelerinin Norveç'te yerleşik Norveç vatandaşları olması gerekmektedir. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı. 3) gibi.	
(m) İlgili bilimsel ve teknik danışmanlık hizmetleri (CPC 8675)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(n) Ekipmanların bakımı ve onarımı (deniz taşıtları, hava taşıtları ve diğer taşımacılık ekipmanı hariç) (CPC 633 ve CPC 8861-8866)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(o) Bina temizlik hizmetleri (CPC 874)	1) Kapalı* 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı* 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(p) Fotoğrafçılık hizmetleri (CPC 875)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(q) Paketleme hizmetleri (CPC 876)	1) Kapalı* 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı* 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(r) Basım ve yayımcılık (CPC 88442)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(s) Kongre hizmetleri (CPC 87909)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

* Teknik elverişlilik yetersizliği nedeniyle kapalı.

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(t) Diğer			
- Sergi yönetimi hizmetleri (CPC 87909'un bazı kısımları)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
- İç dizayn (CPC 87907'nin ilgili kısımları)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
- Hükümet tarafından yetkilendirilmiş tercümanlar hariç, çeviri ve tercüme hizmetleri (CPC 87905'in bir kısmı)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

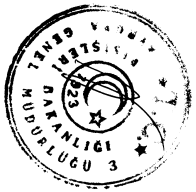

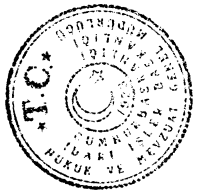

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
2. HABERLEŞME HİZMETLERİ			
B. Kurye Hizmetleri (CPC 7512)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Taşımacılık hizmetlerinde belirtilenlerin haricinde kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
C. Telekomünikasyon (Elektronik Haberleşme) Hizmetleri			
(a) Sesli telefon hizmetleri (b) Paket-anahtarlamalı veri iletim hizmetleri (c) Devre-anahtarlamalı veri iletim hizmetleri (d) Teleks hizmetleri (f) Faks hizmetleri (g) Kiralık devre hizmetleri	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(o) Diğerleri - Mobil ve kişisel haberleşme hizmetleri ve sistemleri - Katma değerli hizmetler (sesli telefon, telgraf ve telex, paket ve devre anahtarlamalı veri iletim hizmetleri, telsiz telefon, çağrı yayma hizmetleri hariç)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
3. İNŞAAT VE İLGİLİ MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ			
A. Binalar için Genel İnşaat İşleri(CPC 512)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
B. İnşaat Mühendisliği için Genel İnşaat İşleri (CPC 513)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
C. Kurulum ve Montaj İşleri (CPC 514, CPC 516)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
D. Bina Tamamlama ve Bitirme İşi (CPC 517)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
E. Diğer - İnşaat sahalarının ön şantiye oluşturma işleri (CPC 511) - Özel ticaret yapıları işleri (CPC 515) - Binaların/mühendislik işlerinin yapımı/yıkımı için gerekli ekipmanın operatörü ile birlikte kiralanması hizmetleri	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(CPC 518)			

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
4. DAĞITIM HİZMETLERİ Çiğ balığın ilk elden satımı ve alkolün özel ithalatı hariç tutulmuştur			
A. Komisyon ajanslarının hizmetleri (CPC 621)	1) Elektrik için kapalı olması haricinde, kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Elektrik için kapalı olması haricinde, kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
B. Toptan Ticaret Hizmetleri (CPC 622) (İthalat ile silah ve farmakolojik ürünlerin ticareti hariç)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
C. Perakende Hizmetleri (CPC 631+632+6111+6113 +6121) (İthalat ile silah ve farmakolojik ürünlerin ticareti hariç)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
D. Franchising (CPC 8929)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

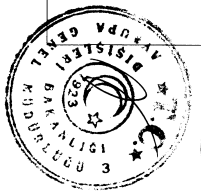

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
5. EĞİTİM HİZMETLERİ			
C. Yükseköğretim hizmetleri (CPC 923)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4)Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
D. Yetişkin eğitimi hizmetleri (CPC 924)			
E. Diğer Eğitim Hizmetleri (CPC 929)			

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
6. ÇEVRE HİZMETLERİ Yerel, bölgesel ya da merkezi hükümet tarafından sahip olunan, işletilen ya da sözleşme ile yaptırılan kamu hizmeti fonksiyonları haricinde.			
A. Kanalizasyon Hizmetleri (CPC 9401)	1) Danışmanlık hizmetleri hariç kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Danışmanlık hizmetleri hariç kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
B. Katı/Tehlikeli atık yönetimi. - Atık Yönetimi Hizmetleri (CPC 9402) - Sanitasyon ve benzeri hizmetler (CPC 9403)	1) Danışmanlık hizmetleri hariç kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Danışmanlık hizmetleri hariç kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
C. Ortam havasının ve ikliminin korunması - Egzoz gazlarının ve diğer emisyonların azaltılması ve hava kalitesinin artırılması (CPC 94040)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
D. Toprak ve suyun ıslahı ve temizlenmesi - Kontamine/kirli toprak ve suyun artırılması, ıslahı	1) Danışmanlık hizmetleri hariç kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Danışmanlık hizmetleri hariç kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(CPC 94060'ın bir kısmı)			
E. Gürültü & titreşim azaltma - Gürültü azaltma hizmetleri (CPC 94050)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
F. Biyoçeşitliliğin ve Peyzajın Korunması - Doğa ve peyzaj koruma hizmetleri (CPC 94060)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
G. Diğer çevresel & yardımcı hizmetler - Başka yerde sınıflandırılmamış diğer çevre koruma hizmetleri (CPC 94090)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
7. **MALİ HİZMETLER**			
i. Norveç, DTÖ Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS) "Mali Hizmetler Taahhütlerine İlişkin Anlayış Belgesi" (Anlayış Belgesi) uyarınca mali hizmetlerde taahhüt üstlenmektedir. ii. Mod 1) ve 2)'ye ilişkin pazara giriş taahhütleri, Anlayış Belgesinin pazara giriş bölümünün sırasıyla B.3 ve B.4 paragraflarında belirtilen işlemlere tabidir. iii. Listede mod 1) altında listelenen sınırlamalar ve kısıtlar, Avrupa Ekonomik Alanı dışında kurulu olan ve yerleşik olmayan mali hizmet sunuculara yönelik düzenleyici önlemlere uygulanır. Listede mod 2) altında listelenen kısıtlar, Norveç'te yerleşik olan mali hizmet tüketicilerine yönelik düzenleyici önlemlere uygulanır. iv. Aşağıdaki sınırlamalar ve kısıtlar uygulanır:			
A. Sigortacılık ve Sigortacılıkla İlgili Hizmetler	1) Anlayış Belgesinin B.3 (a) paragrafında listelenen hizmetlere ek olarak, yerleşik olmayan sigorta şirketleri; yolcu gemileri, (gezinti gemileri dâhil), açık deniz balıkçı tekneleri, kıyı ötesi araştırması veya en az 10 insan yılı faaliyeti veya belirli bir alt sınırın üstünde yıllık satışı olan yerel şirketlere ilişkin sözleşmelere ilişkin sigorta sunabilirler. 2005 itibarıyla bu alt sınır 50 milyon NOK olarak belirlenmiştir. Yerleşik olmayan sigorta şirketleri, yukarıda ve Anlayış Belgesinin B.3 (a) paragrafında sayılan hizmetleri, Norveç'te yetkilendirilmiş bir sigorta komisyoncusu aracılığıyla sağlayacaktır. 2) Kısıtlama yok 3) Hiçbir yatırımcı ya da ortak yatırımcı grubu, bir Norveç sigorta şirketinin hisseli sermayesinin yüzde 10'undan fazlasını edinemez veya sahip olamaz. Bir yabancı veya Norveçli mali kurum	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Karşılıklı sigorta şirketleri için yönetici, yönetim kurulunun en az yarısı ve şirket genel kurulunun yarısı Norveç'te ikametgâh sahibi olmalıdır. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bu kurallardan	

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	ise, bir stratejik işbirliği anlaşmasında öngörüldüğü takdirde, izne tabi olarak, bu hisselerin yüzde 25'ine kadarını edinebilir veya sahip olabilir. Maliye ve Gümrük Bakanlığı, özel koşullarda, tek yatırımcı mülkiyeti bazında bu kısıtlamalardan muafiyet tanıyabilir. Yukarıdaki hususa rağmen, yabancı sigorta şirketleri Norveç'te kısmen veya tamamen sahip oldukları bağlı kuruluşlar kurabilirler. Bu tür kısmen sahip olunan bağlı kuruluşların diğer sahipleri, yabancı veya Norveçli mali kuruluşlar olacaktır. Norveç içerisinde kurulu olmayan mali kuruluşların şubeleri veya bağlı kuruluşları için, hayat sigortası, hayat dışı sigorta ve kredi risk sigortasının ayrı olması şartı uygulanır. Norveç'te kurulu sigorta şirketleri, anonim şirket ya da karşılıklı sigorta şirketi olarak yapılanmış olmalıdır. Norveç'te kurulu sigorta brokerlik şirketleri, anonim şirket olarak yapılanmalıdır. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	muafiyetler tanıyabilir. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
B. Bankacılık ve Diğer Mali Hizmetler (sigorta hariç)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Hiçbir yatırımcı ya da ortak yatırımcı grubu, bir Norveç ticari bankaların, merkezi kayıt kuruluşlarının veya mali işletmelerin hisseli sermayesinin yüzde 10'undan fazlasını veya tasarruf bankalarının özsermaye	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Anonim şirket olarak yapılanmamış olan yatırım bankaları ve mali işletmeler için, karar alma organlarının üyeleri Norveç vatandaşı ve Norveç'te ikametgâh sahibi olmalıdır. Maliye ve Gümrük	

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	sertifikalarının yüzde 10'undan fazlasını edinemez veya sahip olamaz. Bir yabancı veya Norveçli mali kurum ise, bir stratejik işbirliği anlaşmasında öngörüldüğü takdirde, izne tabi olarak, takas odaları veya özsermaye sertifikaları haricinde, bu hisselerin yüzde 25'ine kadarını edinebilir veya sahip olabilir. İlave olarak, Maliye ve Gümrük Bakanlığı, özel koşullarda, bu kurumlarda tek yatırımcı mülkiyeti bazında bu kısıtlamalardan muafiyet tanıyabilir. Yukarıdaki hususa rağmen, yabancı bankalar ve mali işletmeler, Norveç'te kısmen veya tamamen sahip oldukları bağlı kuruluşlar kurabilirler. Bu tür kısmen sahip olunan bağlı kuruluşların diğer sahipleri, sırasıyla bankalar veya mali işletmeler olacaktır. Norveç içerisinde kurulu olmayan mali kuruluşların şubeleri veya bağlı kuruluşları için, hayat sigortası, hayat dışı sigorta ve kredi risk sigortasının ayrı olması şartı uygulanır. Norveç'te kurulu ticari bankalar, merkezi kayıt kuruluşları, hisse senedi komisyoncu şirketleri ve kolektif yatırım fonları için yönetim şirketleri, anonim şirket olarak yapılanmalıdır. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	Bakanlığı bu kurallardan muafiyetler tanıyabilir. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
9. TURİZM VE SEYAHAT İLE İLGİLİ HİZMETLER			
A. Oteller ve lokantalar			
Oteller, kamp alanları ve diğer ticari konaklamalar, lokantalar, kafeler, birahaneler, barlar (CPC 641, CPC 642, CPC 643)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
B. Seyahat Acenteleri ve Tur Operatörleri Hizmetleri (CPC 7471)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
C. Turist Rehberliği Hizmetleri (CPC 7471)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
10. EĞLENCE, KÜLTÜR VE SPOR HİZMETLERİ			
B. Haber Ajanslığı Hizmetleri (CPC 962)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

11. ULAŞTIRMA HİZMETLERİ			
A. Deniz Ulaştırma Hizmetleri[4]			
Uluslararası taşımacılık (yük ve yolcu) (CPC 7211 ve 7212 ve uygulanabilir olduğunda CPC 7213) Uluslararası çekme ve itme hizmetleri (CPC 7214'ün bir kısmı). Ulusal taşımacılık ve ulusal çekme ve itme hizmetleri hariç	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) (a) Norveç Yerel Gemi Sicili'ndeki (NOR) gemiler. Gemilerin Norveç vatandaşlarının mülkiyetinde olması veya sermayesinin en az yüzde 60'ının Norveç vatandaşlarına ait olduğu bir Norveçli şirket mülkiyetinde olması gerekmektedir. (b) Norveç Uluslararası Gemi Sicili'ndeki (NIS) gemiler: kısıtlama yok (c) Diğer ticari varlık şekilleri (2): Kısıtlama yok 4) (a) NOR gemi adamları: Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı.	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) (a) NOR: Gemi sahibi şirket bir limited şirket ise, merkezinin Norveç'te olması gerekmektedir. Başkan dâhil, kurul üyelerinin çoğunluğunun, önceki iki yıl Norveç'te ikamet etmiş olan, Avrupa Ekonomik Alanı içinde mukim Norveç vatandaşları olması gerekmektedir. (b) NIS: Yüzde 40'tan fazla Norveçli-olmayanların mülkiyetinde olan gemilerin, Norveç'te yönetim işlevi olmalıdır. Bu, merkezi Norveç'te olan Norveçli bir gemi sahipliği şirketi veya bir Norveçli yönetim şirketi tarafından faaliyette bulunulması olabilir ya da geminin NIS'te yabancı bir şirket tarafından doğrudan kayıtlı olması durumunda, Norveçli bir temsilci gereklidir. Temsilcinin Norveç'te mukim ve gemi sahibi adına dava tebligatı almaya yetkilendirilmiş olması gerekmektedir. (c) Diğer ticari varlık şekilleri (2): Kısıtlama yok 4) (a) NOR gemi adamları: Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı.	

[4] Deniz Ulaştırması Hakkında Not'u içeren Ek Belge II'ye bakınız.

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

	(b) NIS gemi adamları: Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı. (c) Kıyı personeli: Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı.	(b) NIS gemi adamları: Norveçli olması gereken kaptan haricinde, kısıtlama yok. Bu kuraldan muafiyetler tanınabilir. (c) Kıyı personeli: Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı.	
Denizcilik yardımcı hizmetleri: - Denizcilik kargo elleçleme hizmetleri (3)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
- Depolama ve atrepo hizmetleri (CPC 742); gümrükleme hizmetleri (4); konteynır istasyonları ve ardiye hizmetleri (5)	1) Kapalı* 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı* 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
- Diğer yardımcı ulaştırma hizmetleri (8)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
Yeni ulaştırma işletmelerine gerekli olan yardımcı hizmetler			Aşağıdaki hizmetler, uluslararası deniz ulaştırması sunanlara makul olan ve ayrımcı olmayan hüküm ve koşullarda sunulmaktadır: 1. Kılavuz kaptanlık 2. İtme ve Çekme yardımı 3. Ön tedarik, yakıt ve su sağlanması 4. Çöp toplama, gemi safra atığı tasfiyesi

* Teknik elverişlilik yetersizliği nedeniyle kapalı.

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

			5. Liman kaptanı hizmetleri 6. Seyrüsefer yardımları 7. Haberleşme, su ve elektrik ikmali gibi gemi faaliyeti için elzem olan operasyonel kıyı hizmetleri 8. Acil durum tamir hizmetleri 9. Demirleme, palamarla bağlama, yanaşma hizmetleri 10. Konteyner elleçleme, depolama ve antrepo, yük taşımacılığı. Karayolu, demiryolu, kıyı taşımacılığı ve ilgili yardımcı hizmetlerin bu listede başka türlü kapsanmadığı durumlarda, kombine taşımacılık operatörünün, kamyon, demiryolu vagonu ve ilgili ekipmanı, deniz yoluyla taşınmış uluslararası kargonun devam nakliyesini sağlamak amacıyla kiralama, ücretle tutma veya sözleşmeyle kullanma hakkı olacaktır veya kombine taşımacılık hizmetleri sunabilmek amacıyla bu ulaştırma hizmet yöntemlerine erişimi ve bunları kullanım hakkı olacaktır.

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler

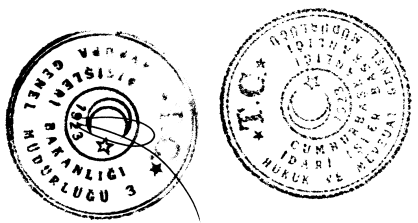

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

C. Havayolu Ulaştırma Hizmetleri (Hizmet tanımları GATS'ın Hava Ulaştırması Ek'inde yer almaktadır)			
- Bilgisayar rezervasyon sistemleri (CRS)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Ana veya ortak taşıyıcıların, bir ya da daha fazla üçüncü ülkenin hava taşıyıcısı tarafından kontrol edilen bir bilgisayarlı rezervasyon sistemine ilişkin yükümlülükleri bakımından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Ana veya ortak taşıyıcıların, bir ya da daha fazla üçüncü ülkenin hava taşıyıcısı tarafından kontrol edilen bir bilgisayarlı rezervasyon sistemine ilişkin yükümlülükleri bakımından kapalı 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
- Hava ulaştırma hizmetlerinin satışı ve pazarlaması	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) CRS ana taşıyıcısı tarafından sunulan hava ulaştırma hizmetlerinin CRS aracılığıyla dağıtımı bakımından kapalı. 2) Kısıtlama yok 3) CRS ana taşıyıcısı tarafından sunulan hava ulaştırma hizmetlerinin CRS aracılığıyla dağıtımı bakımından kapalı. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
- Hava araçlarının bakım ve onarımı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
- Yer hizmetleri	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Faaliyet kategorilerinin, havalimanının büyüklüğüne bağlı olması haricinde, kısıtlama	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok	

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

	yok. Her bir havalimanındaki sunucu sayısı, müsait yer kısıtlılığı nedeniyle sınırlı olabilir ve diğer sebeplerle iki sunucudan az olmamak üzere sınırlanabilir. Ayrımcı olmayan ön onaya tabi tutulabilir. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
E. Demiryolu Ulaştırma Hizmetleri			
(c) İtme ve çekme hizmetleri (CPC 7113)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(d) Demiryolu ulaştırma ekipmanının bakımı ve onarımı (CPC 8868)[5]	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(e) Demiryolu ulaşımı hizmetleri için yardımcı hizmetler (CPC 743)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

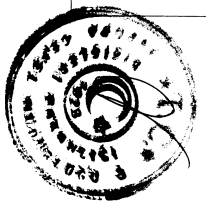

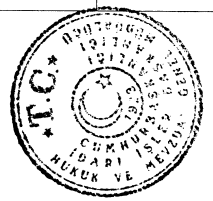

[5] Belirtilen hizmet, CPC dizininde kapsanan toplam faaliyet alanının sadece bir kısmını teşkil eder.

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
F. Karayolu Ulaştırma Hizmetleri			
(a), (b) Yolcu ve yük taşımacılığı (CPC 7121, CPC 7122, CPC 7123; yurtiçi taşıma hariç)	1) Ek XIX Uluslararası Karayolu Taşımacılığı ve Lojistik Hizmetleri'nde belirtilen haricinde, kapalı 2) Kısıtlama yok. 3) Düzenli ve mekik seferlerle yolcu ulaştırması için, trafik ölçütüne bağlı bir ekonomik gereklilik testi şartı bulunması haricinde, kısıtlama yok. 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı.	1) Ek XIX Uluslararası Karayolu Taşımacılığı ve Lojistik Hizmetleri'nde belirtilen haricinde, kapalı 2) Kısıtlama yok. 3) Kısıtlama yok.	Profesyonel Sürücüler için Ek XI Gerçek Kişilerin Dolaşımı uygulanır.
Karayolu ulaştırma hizmetleri için yardımcı hizmetler (CPC 744)	1) Kapalı* 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	3) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı. 1) Kapalı* 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
G. Boru hattı taşımacılığı - Petrol ve doğal gazın kıyı ötesi yukarı yönde boru hattı taşımacılığı. Merkezi ağ kontrol ve denetim hizmetleri hariç tutuluştur (CPC 71310'un ilgili kısımları)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

* Teknik elverişlilik yetersizliği nedeniyle kapalı.

Hizmet Sunum Biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurtdışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör-Alt Sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
H. Tüm taşıma modellerine yardımcı hizmetler			
(a) Kargo elleçleme hizmetleri (CPC 741)	1) Kapalı* 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı* 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(b) Depo ve antrepo hizmetleri (CPC 742)	1) Kapalı* 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı* 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	
(c) Yük taşıma acenteliği hizmetleri (CPC 748)	1) Kapalı* 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Yatay taahhütler bölümünde belirtilenler hariç kapalı	

* Teknik elverişlilik yetersizliği nedeniyle kapalı.

EK BELGE I

CPC 84 – BİLGİSAYAR İLE İLGİLİ HİZMETLERİN KAPSAMI HAKKINDA MUTABAKAT BELGESİ

1. CPC 84 tüm bilgisayar ve ilgili hizmetlerini kapsamaktadır.

2. Teknolojik gelişmeler, bu hizmetlerin, paragraf 3'te listelenen temel fonksiyonların tamamını veya bir kısmını içerebilen topluca ya da paket halinde ilgili hizmetler olarak daha fazla sunulmasına yol açmıştır. Örneğin, alan adı barındırma, veri madenciliği ve dağıtımlı hesaplamanın her biri, bazı temel bilgisayar hizmetleri fonksiyonlarının birleşiminden meydana gelmektedir.

3. İnternet dâhil bir ağ aracılığıyla iletilip iletilmediklerine bakılmaksızın bilgisayar ve ilgili hizmetleri, aşağıdakilerin herhangi birini ya da birkaçının birleşimini sağlayan tüm hizmetleri içerir:

   - bilgisayarlar veya bilgisayar sistemlerine yönelik danışmanlık, uyarlama, strateji, planlama, tanımlama, tasarlama, geliştirme, kurma, uygulama, birleştirme, sınama, hata ayıklama, güncelleştirme, destekleme, teknik yardım, veya yönetim;

   - yazılımlara yönelik danışmanlık, strateji, planlama, tanımlama, tasarlama, geliştirme, kurma, uygulama, birleştirme, sınama, hata ayıklama, güncelleştirme, uyarlama, bakım, destekleme, teknik destek, yönetim veya kullanım;[6]

   - veri işleme, veri depolama, veri barındırma veya veritabanı hizmetleri;

   - bilgisayarlar dâhil ofis makine ve teçhizatı için bakım ve onarım hizmetleri; ve

   - başka yerde sınıflandırılmayan müşterilerin çalışanlarının yazılım, bilgisayarlar veya bilgisayar sistemlerine ilişkin eğitilmesi.

4. Pek çok durumda, bilgisayar ve ilgili ilgili hizmetler diğer hizmetlerin[7] sunumuna hem elektronik hem de diğer yöntemlerle olanak sağlamaktadır. Ancak, bu gibi durumlarda, bilgisayar ve ilgili hizmet (örneğin ağ barındırma veya uygulama barındırma) ile bilgisayar ve ilgili hizmet tarafından olanak sağlanan diğer hizmet[2] arasında önemli bir fark vardır. Diğer hizmet, bir bilgisayar ve ilgili hizmet tarafından olanak sağlanmış olup olmadığına bakılmaksızın, CPC 84'ün kapsamı dışındadır.

---

[6] "Yazılım" terimi, bilgisayarların çalışması ve iletişim kurması için gereken komutlar olarak tanımlanabilir. Belirli uygulamalar için birkaç farklı program geliştirilebilir (uygulama yazılımı), ve müşterinin satışa hazır biçimde yapılmış programları kullanma seçeneği olabilir (paket yazılım), belirli şartlar için özel programlar geliştirilebilir (kişiselleştirilmiş yazılım), veya bunlardan ikisinin birleşiminin kullanımı olabilir.

[7] Örn., W/120.1.A.b. (muhasebecilik, denetim ve defter tutma hizmetleri), W/120.1.A.g (mimari hizmetleri), W/120.1.A.h (tıbbi hizmetler ve diş hekimliği hizmetleri), W/120.2.D.g (spor ve diğer eğlence hizmetleri), W/120.5 (eğitim hizmetleri).

EK BELGE II

DENİZ TAŞIMACILIĞI HAKKINDA NOTLAR

"Makul olan ve ayrımcı olmayan şart ve koşullar", çok araçlı ulaştırma faaliyetlerinin amacı bakımından, çok araçlı ulaştırma operatörünün, mallarının limana daha sonraki bir tarihte girmiş olan mallara kıyasla öncelik tanınması dâhil olmak üzere, vakitlice nakledilmesini ayarlaması anlamına gelir. Bir "çok araçlı ulaştırma operatörü", adına konşimento/çok araçlı taşıma belgesi veya malların çok araçlı taşınmasını içeren diğer her türlü belge düzenlenen ve taşıma sözleşmesi uyarınca malların taşınmasından sorumlu olan kişi anlamına gelir.

1. "Yurtiçi taşımacılık", kıta sahanlığında yer alan petrol aranan ve üretilen yerler dâhil, Norveç limanları arasında deniz yoluyla yük ve yolcu taşımacılığı olarak tanımlanır.

2. "Uluslararası deniz ulaştırma hizmetlerinin sunumu için diğer ticari varlık şekilleri", diğer üyelerin uluslararası deniz ulaştırma hizmet sunucularının, müşterilerine, içerisinde deniz taşımacılığının esaslı bir etken teşkil ettiği bir kısmen veya tamamen entegre taşımacılık hizmetinin sunumu için gerekli olan tüm faaliyetleri yerel olarak üstlenebilme kabiliyeti anlamına gelir. (Ancak bu taahhüt, hiçbir şekilde sınır ötesi nakliyeye ilişkin üstlenilen taahhütleri kısıtlaması yönünde yorumlanmayacaktır.)

Bu faaliyetler, diğerlerinin yanında, aşağıdakileri de içerir:

(a) Hizmet sunucusunun kendisi veya hizmet satıcısının geçerli ticari ilişkiler kurduğu hizmet sunucuları tarafından gerçekleştirilen ve sunulan hizmetler olmak üzere, deniz ulaştırma ve ilgili hizmetlerin müşteriler ile doğrudan iletişim kurarak, fiyatlandırmadan faturalandırmaya, pazarlaması ve satışı;

(b) özellikle iç suyolları, karayolu ve demiryolu olmak üzere entegre hizmetin sunumu için gerekli olan her yöntem ile iç ulaştırma hizmetleri dâhil, kendi veya müşterileri adına satın alımı (ve kendi müşterilerine yeniden satımı);

(c) nakliye belgeleri, gümrük belgeleri ya da taşınan malların menşe ve türüne ilişkin diğer belgelere dair belgelendirmenin hazırlanması;

(d) bilgisayarlı bilgi sistemleri ve elektronik veri değişimi (telekomünikasyon Ek'i hükümlerine tabi olarak) dâhil, her türlü yöntemle işletme bilgilerinin sağlanması;

(e) yerel olarak kurulu her türlü nakliyat acentesi ile her türlü iş sözleşmesinin düzenlenmesi (bir şirketin hisselerinde pay sahibi olmak dâhil) ve yerel olarak işe alınan personelin atanması (ya da, yabancı personel durumunda, personel dolaşımına ilişkin yatay taahhüde tabi olarak);

(f) gerektiğinde geminin talep edilmesi veya yükün üstüne alınmasına ilişkin şirketler adına hareket edilmesi.

3. "Denizcilik yük elleçleme hizmetleri" liman işletmecileri dâhil, liman yükleme/boşaltma şirketleri tarafından ifa edilen ancak liman yükleme/boşaltma şirketleri veya

liman işletmecilerinden bağımsız olarak organize olmuş iş gücünü temsil eden liman işçilerinin doğrudan faaliyetlerini içermeyen faaliyetleri ifade eder. Kapsanan faaliyetler:

- yükün bir gemiden/gemiye yükleme/indirilmesi;

- yükün bağlanması/çözülmesi;

- gönderim öncesi veya boşaltma sonrası yüklerin kabul edilmesi/dağıtımı ve emanete alınması

faaliyetlerinin organizasyonu ve gözetimini içerir.

4. "Gümrükleme Hizmetleri" (veya "gümrük idaresi komisyonculuk hizmetleri") ithalat, ihracat veya taşımacılık yoluyla gelen yüke ilişkin gümrük formalitelerinin başka bir taraf adına yürütülmesini içeren faaliyetleri ifade eder ki, bu faaliyetler hizmet sunucunun ana faaliyet konusu ya da ana faaliyetinin olağan bir tamamlayıcısı olabilir.

5. "Konteyner istasyonu ve ardiye hizmetleri" bir liman alanında ya da denizden uzak iç kısımlarda, yükün konteynere istiflenmesi/konteynerin açılması, konteynerlerin bakımı ve gönderim için uygun hale getirilmesi niyetiyle konteynerlerim depolanmasını içeren faaliyetleri ifade eder.

6. "Denizcilik acente hizmetleri", belli bir coğrafi alanda, aşağıdaki amaçlarla bir veya daha çok gemicilik hattının veya gemicilik şirketinin ticari çıkarlarını bir acente olarak temsil etmeyi içeren faaliyetleri ifade eder:

- deniz taşımacılığı ve ilgili hizmetlerinin satış ve pazarlaması, fiyat teklifinden faturalamaya kadar olan işlemler ve şirketler adına konşimento belgesinin basımı, gerekli ilgili hizmetlerin satın alımı ve yeniden satımı, belgelerin hazırlanması ve ticari bilginin sağlanması;

- gerektiğinde geminin talep edilmesi veya yükün üstüne alınmasına ilişkin organizasyonun şirketler adına yapılması.

7. "Taşıma işleri organizatörlüğü", taşımacılık ve ilgili hizmetleri satın alarak, belgeleri hazırlayarak ve ticari bilgiyi sağlayarak, gönderenler adına (yükün) gönderimine ilişkin organizasyonun ve gözetim işlemlerinin yürütülmesini kapsayan faaliyeti ifade eder.

8. "Diğer yardımcı ulaştırma hizmetleri" nakliye komisyonculuğu; navlun senedi denetimi ve nakliye ücreti bilgilendirme hizmetleri; taşıma belgesi hazırlama hizmetleri; paketleme ve kasalama ve paket açma ve kasa dağıtma hizmetleri; navlun denetimi; tartma ve numune alma hizmetleri; ve sevk alma ve kabul etme hizmetlerini (bindirme ve teslimat dâhil) ifade eder.

EK XII LAHİKA 4

İSVİÇRE – MADDE 3.18'DE ATIFTA BULUNULAN TAAHHÜT LİSTESİ

Hizmet Sunum Biçimleri: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
- Belli bir hizmet sektöründeki taahhüt seviyesi, o hizmet sektörünün girdisi olduğu için ya da ilgili olduğu için başka bir hizmet sektörünün taahhüt seviyesini hükümsüz kılmaz. - Parantez içinde belirtilen CPC numaraları, Birleşmiş Milletler Geçici Merkezi Ürün Sınıflandırması (İstatistik Belgeleri, M Serisi, nº 77, Geçici Merkezi Ürün Sınıflandırması, Uluslararası Ekonomi ve Sosyal İlişkiler Departmanı, Birleşmiş Milletler İstatistik Ofisi, New York, 1991)'na yapılmış atıflardır. - Aksi belirtilmediği müddetçe, bir taahhütte yer alan yerleşiklik, ikametgah, ticari varlık vb. şartları, İsviçre'nin tüm topraklarına ilişkindir. - Bu listede yer alan taahhütlerle diğer Ek'lerde yer alan taahhütler arasında çelişki olması durumunda en lehte olan taahhüt geçerli olacaktır. - Ekteki I ve II numaralı metinler bu listenin ayrılmaz birer parçasını oluşturur.			
BÖLÜM I. YATAY TAAHHÜTLER			
Bu bölüm, burada ya da Bölüm II'de aksi belirtilmediği müddetçe, listelenmiş tüm hizmet sektörlerine uygulanan taahhütleri içerir. Belirli hizmet sektörlerine uygulanacak taahhütler Bölüm II'de listelenmiştir.			
BU LİSTEDE YER ALAN TÜM SEKTÖRLER	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok	1) Sübvansiyonlar, vergi teşvikleri ve vergi kredileri dışında kısıtlama yok 2) Sübvansiyonlar, vergi teşvikleri ve vergi kredileri dışında kısıtlama yok	

Hizmet Sunum Biçimleri: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	3) Kısıtlama Yok	3) Aşağıda belirtilenler dışında kısıtlama yok: I. Yönetim kurullarının yapısı Aşağıda beliritilen tüzel kişilik türleri için ikametgah şartı uygulanır: - bir "anonim şirket" (société anonyme/ Aktiengesellschaft) veya bir "komandit şirket" (société en commandite par actions/ Kommanditaktiengesellschaft): yönetim kurulu üyelerinin çoğunluğu İsviçre'de mukim olmalıdır. Ancak, bu ikametgah şartı bu sınırın altında da belirlenebilir; - bir "limited şirket" (société à responsabilité limitée/ Gesellschaft mit beschränkter Haftung) için: yöneticilerinden en az biri İsviçre'de mukim olmalıdır; - bir "kooperatif şirket" (société coopérative/ Genossenschaft) için: idarecilerinin çoğunluğu İsviçre'de mukim olmalıdır. II. Hissedarlar çemberi "Anonim şirketler"; hissedarlar çemberi yapısının federal hukuka uygunluğunu kanıtlamalarını engellediği ölçüde ve sürece, şirket ana sözleşmelerinde, (bazı) kişileri, kayıtlı hisselerin alıcısı olarak reddedebileceklerini belirtmekten alıkoyulmazlar.	

Hizmet Sunum Biçimleri: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
		III. Şubeleşme Bir şube açılabilmesi için, İsviçre'de mukim, (ana) şirket tarafından tam temsile yetkilendirilmiş (gerçek kişi) bir temsilci şartı vardır. IV. Tüzel kişiliği olmayan ticari varlık İsviçre hukukuna göre; gerçek kişiler tarafından ya da tüzel kişiliği olmayan bir ticari varlık ("anonim şirket", "limited şirket" veya "kooperatif şirket" dışındaki şirketlerin) kurulabilmesi, ortak ya da ortakların kantonal hukuka göre kalıcı oturma izni olması şartına bağlıdır. V. Sübvansiyonlar için uygunluk Sübvansiyonlar, vergi teşvikleri ve vergi kredileri için uygunluk İsviçre'nin belirli coğrafi bölgelerinde kurulu kişiler için sınırlandırılabilir. VI. Gayrimenkul Edinimi İsviçre'de kalıcı olarak kurulmuş olmayan yabancıların ve merkezi yurt dışında bulunan ya da yabancıların kontrolünde olan işletmelerin gayrimenkul edinimi izne tabidir. Ancak: (a) profesyonel kullanım ve ticari faaliyetler amacıyla bina/yerleşke edinimi; (b) İsviçre'de mukim yabancıların kişisel mesken ihtiyacı sebebiyle temel konut edinimi izne tabi değildir.	
		Tatil amaçlı konutların ve kişisel mesken amaçlı ikincil konutların ediniminde, amacın teyit edilmesine bağlı olarak izin verilir.	

Hizmet Sunum Biçimleri: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
		Tamamen finansal olan yatırımlar ve apartman dairesi ticareti, aşağıdaki istisnalar dışında yasaktır: (a) Yabancılar, izne gerek olmadan, konut/emlak sahibi ya da ticareti yapan tüzel kişiliklerin, İsviçre'de bir borsaya kote olması şartıyla finansal ortaklıklarına (ör: hisse senedi) yatırım yapabilirler; (b) yabancı ve yabancı-kontrollü bankaların ve sigorta şirketlerinin, iflas ve tasfiye durumlarında ipotekli konut kredisi (mortgage) için teminat olarak kullanılmak üzere emlak edinimlerine izin verilir; (c) yabancı ve yabancı-kontrollü sigorta şirketlerinin, gayrimenkul yatırımı yapmalarına, aldıkları toplam emlak değeri şirketin İsviçre'deki faaliyetleri için tuttuğu teknik rezervlerini geçmediği sürece izin verilir.	

Hizmet Sunum Biçimleri: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	4) Milli muamele sütununda belirtilen kısıtlar ve şartlara ve Türk hizmet sunucuların İsviçre'ye giriş yapabilmesi ve İsviçre'de kalabilmesine ilişkin izin (oturma ve çalışma izni) şartına tabi olmak üzere, aşağıdaki A, B, C ve D paragraflarında tanımlanan kategorilere giren Türkiye'nin gerçek kişilerinin (Türk vatandaşlarının) giriş ve geçici kalışlarına ilişkin önlemler dışında kapalı. Bölüm II'de listelenen her türlü kısıtlama (ayrıca) uygulanacaktır. Aşağıdaki A paragrafında tanımlandığı haliyle, kilit personel için kalma süresi üç yıl olup azami beş yıla kadar uzatılabilir. Aşağıdaki paragraf B, C ve D'de tanımlandığı haliyle, diğer kilit personel için kalma süresi bir yıl içinde 90 gün ile sınırlıdır; eğer böyle bir süre için verilen izin ertesi yıl yenilenirse, başvuru sahibi İsviçre'de kalacağı iki ardışık dönem arasında en az iki ay yurt dışında kalmalıdır. Belirli süreli olmayan (süresiz) bir iş sözleşmesine bağlı olarak aldıkları açık uçlu ya da uzatılabilir oturma izni çerçevesinde İsviçre'ye giren veya İsviçre'de kalan kişiler, İsviçre'de geçici kalış veya geçici istihdam amacıyla kalanlardan sayılmazlar.	4) Aşağıdaki kısıtlamalar ve şartlara tabi olmak kaydıyla, pazara giriş sütununda belirtilen gerçek kişilere ilişkin önlemler dışında kapalı: (a) kanunda ve/veya kolektif anlaşmada belirtilen faaliyet merkezi ve şubede geçerli (hak ediş, çalışma saatleri vb.'ne ilişkin) çalışma koşulları; (b) İsviçre içerisinde uzmanların hareketliliğini ve coğrafi hareketliliği kısıtlayan önlemler; (c) zorunlu sosyal sigorta sistemleri ve kamu emeklilik planlarıyla ilgili (hak etme süresi, yerleşiklik şartı vb) düzenlemeler; ve (d) göç, giriş, kalış ve çalışma ile ilgili diğer tüm hükümler. Söz konusu gerçek kişileri istihdam eden işletme, talep üzerine, (yukarıda belirtilen) bu önlemlerin uygulanmasından sorumlu makamlarla işbirliği yapacaklardır. Sübvansiyonlar, vergi teşvikleri ve vergi kredileri için uygunluk İsviçre'nin belirli coğrafi bölgelerinde mukim kişiler için sınırlandırılabilir.	

Hizmet Sunum Biçimleri: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	A. ŞİRKET İÇİ TRANSFERLER İsviçre'de kurulu bir şube, iştirak ya da bağlı ortaklık yoluyla İsviçre'de hizmet sunan Türkiye'nin belli bir iş yeri ya da şirketinin (bundan sonra "işletme" olarak anılacaktır) çalışanları olup başvurularını iletmeden hemen önceki bir yıldan az olmayan sürede Türkiye'de kurulu işletmenin çalışanları durumundaki, İsviçre'ye transfer edilen ve aşağıda (a) ve (b) altında tanımlanan kilit kişiler. (a) Üst düzey ve kıdemli yöneticiler: İşletmenin yalnızca en üst düzey yöneticileri, yönetim kurulu ya da hissedarlarından talimat alan ve (onların) genel gözetimlerine tabi olup işletmeyi ya da bir departmanını başlıca yöneten kişiler. Üst düzey ve kıdemli yöneticiler, işletmenin esas hizmet sunumununa ilişkin doğrudan faaliyette bulunmazlar. (b) Uzmanlar: Bir işletme içerisinde, sunulan hizmetler, araştırma ekipmanı, teknikler veya şirketin yönetimi alanlarındaki ileri seviye bilgisi sebebiyle belli bir hizmetin sunumu için kilit konumdaki yüksek nitelikli kişiler		

Hizmet Sunum Biçimleri: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	B. İŞ ZİYARETÇİLERİ VE TİCARİ HİZMET SATICILARI (a) Ticari varlık kurmakla sorumlu iş ziyaretçileri: İsviçre'de ticari varlığı bulunmayan bir işletmenin Türkiye'de kurulu işletmesinde, başvurularını iletmeden hemen önceki bir yıldan az olmayan sürede çalışanları durumundaki ve yukarıdaki paragraf A'nın şartlarını yerine getiren ve İsviçre'ye o işletmenin İsviçre'de bir ticari varlığını kurmak amacıyla giriş yapan kişiler. Ticari varlık kurmakla sorumlu kişiler genel kamuya yönelik hizmet satamazlar ya da kendileri hizmet sunamazlar. (b) Hizmet satıcıları: İstihdam edildikleri ya da talimat aldıkları bir işletme adına, bir hizmetin satışına ilişkin sözleşmeyi yerine getirmek için İsviçre'de geçici olarak kalan kişiler. Hizmet satıcılar genel kamuya yönelik hizmet satamazlar ya da kendileri hizmet sunamazlar.		

Hizmet Sunum Biçimleri: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	C. SÖZLEŞME KARŞILIĞI HİZMET SUNANLAR Bir tüzel kişinin çalışanları: İsviçre'de ticari varlığı bulunmayan (ve CPC 872'de tanımlanan hizmetleri sunan işletmeler haricinde olan), İsviçre'deki esaslı ticari faaliyetler ile meşgul bir işletme ile bir hizmet sözleşmesi tamamlamış Türkiye'de yerleşik bir işletmenin çalışanı olan, ve daha öncesinde, kabul başvurusundan hemen önceki en az bir yıllık bir sürede Türkiye'de yerleşik işletmede çalışmış olan (/işletmenin çalışanı olan), ve yukarıdaki paragraf A.(b)'deki koşulları sağlayan ve aşağıda belirlenen hizmet sektörlerinden birinde Türkiye'de yerleşik işletme adına İsviçre'de bir uzman olarak sunum yapan kişiler; ilave bir şart olarak, üç yıllık ilgili deneyim gerekmektedir. Bölüm II'de listelenen kısıtlamalar ayrıca uygulanır. Sözleşme başına, sözleşme kapsamında yerine getirilmesi gereken görevin ölçüsüne bağlı olarak sınırlı sayıda hizmet sunucunun tek seferde ve 3 aylık bir süre için geçici girişine izin verilir. Türkiye'de kurulu böyle bir işletmede istihdam edilmeyen bireysel hizmet sunucular, İsviçre emek piyasasına girmeye çalışan kişiler olarak dikkate alınacaktır.		

Hizmet Sunum Biçimleri: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	Hizmet Sektörleri: - Mimarlık hizmetleri (CPC 8671) - Mühendislik hizmetleri (CPC 8672) - Entegre mühendislik hizmetleri (CPC 8673) - Şehir planlama ve peyzaj mimarlığı hizmetleri (CPC 8674) - Bilgisayar donanımının kurulumuyla ilgili danışmanlık hizmetleri (CPC 841) - Yazılım uygulama hizmetleri (CPC 842) - Bir bölümü ya da tamamı kamu fonlarından finanse edilen projeler hariç araştırma ve geliştirme hizmetleri (part of CPC 851-853) - Pazar araştırması hizmetleri (CPC 86401) - Yönetim danışmanlığı (CPC 8650) - İlgili bilimsel ve teknik danışmanlık hizmetleri (CPC 8675) - Teknik test ve analiz hizmetleri (CPC 8676) - Türki dillerden ya da Türki dillere mütercim-tercümanlık hizmetleri (part of CPC 87905) - Hava arçaları bakım-onarım hizmetleri (part of CPC 8868)		

Hizmet Sunum Biçimleri: (1) Sınır ötesi sunum (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	D. DİĞER Kurulum ve Bakım Personeli: İsviçre'de ticari bir varlığı bulunmayan Türkiye'de kurulu bir işletmenin çalışanları olan ve makine ya da endüstriyel ekipmanın kurulumu veya bakım-onarım hizmetini sunan kalifiye uzmanlar. Söz konusu hizmetin sunumu, her ikisi de birer işletme olan makine veya ekipmanın üreticisi ile makine veya ekipmanın sahibi arasındaki bir sözleşmeden (kurulum/bakım sözleşmesi) kaynaklı ücrete tabi olmalıdır. (CPC 872'de tanımlanan hizmetleri sunan işletmelerle bağlantılı herhangi bir hizmet burada kapsanmaz).		

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
BÖLÜM II. SEKTÖREL TAAHHÜTLER			
1. İŞ HİZMETLERİ A. Mesleki Hizmetler (a) Hukuk Hizmetleri			
- Uluslararası ticari tahkim hizmetleri (CPC 861'in bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
- Türk hukuku ve uluslararası hukuka ilişkin danışmanlık hizmetleri (CPC 861'in bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1), 2), 3) Ticino dışındaki tüm kantonlar: Kısıtlama Yok; Ticino: İsviçre mali hukukuna yönelik danışmanlık hizmetleri dışında kısıtlama yok. İsviçre mali hukukuna yönelik danışmanlık hizmetleri "fiduciario commercialista" ünvanını haiz olanlara hasredilmiştir. 4) Ticino dışındaki tüm kantonlar All cantons except Ticino: Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı; Ticino: Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı; legal advisory services on Swiss fiscal law is restricted to "fiduciario commercialista"	
- Arabuluculuk ve hukuki sistem dışındaki uzlaştırma hizmetleri (CPC 861'in bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(b) Muhasebe, denetim (audit) ve defter tutma hizmetleri			
- Muhasebe ve defter tutma hizmetleri (CPC 86211 hariç CPC 862)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
- Bankaların denetimi hariç mali denetim hizmetleri (CPC 86211'in bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Bir "anonim şirket" (société anonyme/ Aktiengesellschaft) veya bir "komandit şirket"in (société en commandite par actions/ Kommanditaktiengesellschaft) denetçilerinden en az birinin ikametgahı, merkez ofisi veya kayıtlı şubesinin İsviçre'de bulunmasına ilişkin kısıt dışında kısıtlama yok. 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı; (ayrıca) bir "anonim şirket" (société anonyme/ Aktiengesellschaft) veya bir "komandit şirket"in (société en commandite par actions/ Kommanditaktiengesellschaft) denetçilerinden en az birinin ikametgahı, merkez ofisi veya kayıtlı şubesi İsviçre'de bulunmalıdır.	

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(c) Vergilendirme Hizmetleri (CPC 863)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(d) Mimarlık Hizmetleri (CPC 8671)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(e) Mühendislik Hizmetleri (CPC 8672)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Resmi kamu ihtiyaçları çerçevesinde yapılan etüt faaliyetleri[1] için, bir sınavın geçilmesi sonucu nitelikli topograflara (etütçülere) verilen İsviçre lisansının gerekli olması dışında kısıtlama yok 2) Kısıtlama Yok 3) Resmi kamu ihtiyaçları çerçevesinde yapılan etüt faaliyetleri için, bir sınavın geçilmesi sonucu nitelikli topograflara (etütçülere) verilen İsviçre lisansının gerekli olması dışında kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı; (ayrıca) resmi kamu ihtiyaçları çerçevesinde yapılan etüt faaliyetleri için, bir sınavın geçilmesi sonucu nitelikli topograflara (etütçülere) verilen İsviçre lisansı gereklidir.	
(f) Entegre Mühendislik Hizmetleri (CPC 8673)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(g) Şehir planlama ve peyzaj mimarlığı hizmetleri (CPC 8674)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

[1] "Resmi kamu ihtiyaçları çerçevesinde yapılan etüt faaliyetleri" kadastro faaliyetleri ve ilgili faaliyetleri ifade eder.

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(h) Tıbbi hizmetler ve diş sağlığı hizmetleri (CPC 9312)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kapalı 4) Kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Bağımsız meslek icrası için İsviçre vatandaşlığı şartı dışında kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı; (ayrıca) bağımsız meslek icrası için İsviçre vatandaşlığı gereklidir	
(i) Veterinerlik hizmetleri (CPC 932)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kapalı 4) Kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Bağımsız meslek icrası için İsviçre vatandaşlığı şartı dışında kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı; (ayrıca) bağımsız meslek icrası için İsviçre vatandaşlığı gereklidir	
(j) Bilgisayar ve İlgili Hizmetler			
(a) Bilgisayar donanımının kurulumu için danışmanlık hizmetleri (CPC 841)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(b) Yazılım uygulama hizmetleri (CPC 842)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(c) Veri işleme hizmetleri (CPC 843)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(d) Veri tabanı hizmetleri (CPC 844)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(e) Diğer			
- Bilgisayarlar dahil ofis makine ve ekipmanının bakım ve onarım hizmetleri (CPC 845)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
- Veri hazırlama hizmetleri (CPC 8491)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
- Müşterilerin çalışanlarına yönelik eğitim hizmetleri; Web sitesi tasarım hizmetleri; Milli savunma sistemleri dışında siber koruma sistemleri için kavramsal ve operasyonel hizmetler; Çevirimiçi çocuk koruma hizmetleri (CPC 8499'un bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
C. Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri Bir bölümü veya tamamı kamu fonlarından finanse edilen projeler hariç			
(a) Doğa bilimlerine yönelik Ar&Ge hizmetleri (part of CPC 851)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(b) Sosyal bilimlere yönelik Ar&Ge hizmetleri (CPC 852'nin bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(c) Disiplinlerarası Ar&Ge hizmetleri (CPC 853'ün bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
D. Gayrimenkul Hizmetleri			
(a) Kendisine ait olan ya da kiralanmış mülke ilişkin			
- Diğer bir Tarafın ülkesinde yer alan kendisine ait ya da kiralanmış bir mülke ilişkin (CPC 821'in bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(b) Bir ücret veya sözleşme karşılığı (CPC 822)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1), 2), 3) Ticino dışında tüm kantonlar: Kısıtlama yok; Ticino: bir ücret veya sözleşme karşılığı sunulan gayrimenkul hizmetlerinin "fiduciario immobiliare" unvanını haiz olanlara hasredilmesi dışında kısıtlama yok 4) Ticino dışında tüm kantonlar: Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı; Ticino: Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı; (ayrıca) bir ücret veya sözleşme karşılığı sunulan gayrimenkul hizmetleri "fiduciario immobiliare" unvanını haiz olanlara hasredilmiştir.	

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
E. Operatörsüz Kiralama/Finansal Kiralama Hizmetleri			
(a) Gemilerle ilgili			
- Deniz taşımacılığı için (CPC 83103'ün bir bölümü)	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) İsviçre bayrağı altında denizde seyretmek için, deniz araçlarının yüzde 100'ünün, 3/4'ü İsviçre'de yerleşik olan İsviçre vatandaşlarına ait olması ya da onlar tarafından kontrol edilmesi şartı dışında kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) İsviçre bayrağı altında denize açılan gemilerin ait olduğu şirketlerin yönetim kurulu ve yöneticilerinin İsviçre vatandaşlarından oluşması ve çoğunluğunun İsviçre'de yerleşik olması şartı dışında kısıtlama yok; (ayrıca) yalnızca İsviçreli gemi sahipleri İsviçre gemilerini kiralayabilir ya da finansal kiralamaya tabi tutabilir 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
- Ren nehri üzerinde iç su yolu taşımacılığı için (CPC 83103'ün bir bölümü)	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) İsviçre bayrağı altında nehirde seyretmek için, deniz araçlarının büyük ölçüde (en azından yüzde 66 sermaye ve oy hakkı) İsviçre'de veya Mannheim Konvansiyonu ve protokollerine göre bir ülkede mukim kişilerce hükmedilen bir şirketin malı olması şartı dışında kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kabotaj dahil trafik haklarının Mannheim Konvansiyonu ve protokollerine dayanarak kısıtlanması; deniz araçlarının sahiplerinin İsviçre'de uygun bir yönetim acentesi olması şartları dışında kısıtlama yok; (ayrıca) yalnızca İsviçreli gemi sahipleri İsviçre gemilerini kiralayabilir ya da finansal kiralamaya tabi tutabilir 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı; Kabotaj dahil trafik hakları Mannheim Konvansiyonu ve protokollerine dayanarak kısıtlıdır	

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(b) Hava taşıtlarıyla ilgili			
- Düzenli tarifeye dayalı ya da charter uçuş gerçekleştiren şirketlere kiralama/finansal kiralama hariç hava taşıtlarına yönelik (CPC 83104'ün bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(c) Diğer taşımacılık ekipmanlarıyla ilgili (CPC 83101 + 83102 + 83105)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(d) Diğer makine ve ekipmanla ilgili (CPC 83106-83109)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(e) Diğer			
- Cinsel ve şiddete yönelik içerik barındıran ürünler hariç kişisel ve ev ürünlerinin finansal kiralama veya kiralama hizmetleri (CPC 832'nin bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

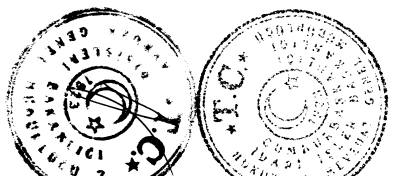

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
F. Diğer İş Hizmetleri			
(a) Reklamcılık Hizmetleri			
- İthalat iznine tabi olan mallar, farmakolojik ürünler, alkollü içecekler, tütün ürünleri ve elektronik sigaralar, zehirli maddeler, patlayıcılar, silahlar, mühimmat ve diğer savaş malzemeleri hariç reklamcılık hizmetleri (CPC 8711'in bir bölümü + 8712'nin bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
- İthalat iznine tabi olan mallar, farmakolojik ürünler, alkollü içecekler, tütün ürünleri ve elektronik sigaralar, zehirli maddeler, patlayıcılar, silahlar, mühimmat ve diğer savaş malzemeleri hariç dış mekan reklamcılık hizmetleri (CPC 8719'un bir bölümü)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kamusal alanda dış mekan reklamcılık hizmetlerine yalnızca kantonlar ve belediyelerce uzun dönemli münhasır hizmet sunucusu sözlemeşleri yoluyla izin verilmesi dışında kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(b) Pazar araştırması ve kamuoyu araştırması hizmetleri (CPC 864)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(c) Yönetim danışmanlık hizmetleri (CPC 865)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(d) Yönetim danışmanlığına ilişkin hizmetler (CPC 866)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(e) Teknik test ve analiz hizmetleri (CPC 8676)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(f) Tarım, orman ve avcılığa ilişkin hizmetler			
- Tarım, orman ve avcılığa ilişkin danışmanlık hizmetleri (CPC 881'in bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(g) Balıkçılığa ilişkin hizmetler (CPC 882)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(h) Madencilliğe ilişkin hizmetler			
Maden arama, etüt, sondaj ve işleme hariç madenciliğe ilişkin hizmetler (CPC 883'ün bir bölümü + 5115'in bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(i) İmalata ilişkin hizmetler (88442 hariç CPC 884 + 885)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(j) Soruşturma ve güvenlik			

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
- Güvenlik danışmanlık hizmetleri (CPC 87302)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
- Kamusal veya yarı-kamusal alanda sunulan kamera izleme hizmetleri hariç park halindeki araçların izlenmesi hizmetleri (CPC 87305'in bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(m) İlgili bilimsel ve teknik danışmanlık hizmetleri (CPC 8675)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(n) Ekipman bakım ve onarım hizmetleri (deniz araçları, hava taşıtları veya diğer ulaşım ekipmanı hariç) (CPC 633 + 8861-8866)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı; (ayrıca) CPC 633'te sayılan hizmetler için İsviçre'de ticari varlık şartı vardır	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı; (ayrıca) CPC 633'te sayılan hizmetler için İsviçre'de ticari varlık şartı vardır	
(o) Bina temizlik hizmetleri			
- Bina temizlik hizmetleri (87409 hariç CPC 874)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı; (ayrıca) İsviçre'de ticari varlık şartı vardır	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı; (ayrıca) İsviçre'de ticari varlık şartı vardır	
(p) Fotoğraflama hizmetleri (CPC 875)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(q) Paketleme hizmetleri (CPC 876)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı; (ayrıca) İsviçre'de ticari varlık şartı vardır	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı; (ayrıca) İsviçre'de ticari varlık şartı vardır	
(r) Basım, yayım (CPC 88442)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(s) Kongre hizmetleri (CPC 87909'un bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(t) Diğer			
- Telefon cevaplama hizmetleri (CPC 87903)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
- Teksir hizmetleri (CPC 87904)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
- Mütercimlik ve tercümanlık hizmetleri (CPC 87905)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) 2), 3) Zürih ve Cenevre dışındaki tüm kantonlar: Kısıtlama yok; Zürih: resmi amaçlarla mütercimlik hizmetleri için yerleşiklik şartı dışında kısıtlama yok; Cenevre: resmi amaçlarla mütercimlik hizmetlerinin kapalı olması haricinde kısıtlama yok. 4) Zürih ve Cenevre dışındaki tüm kantonlar: Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı; Zürih: Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı ve resmi amaçlarla mütercimlik hizmetleri için yerleşiklik şartı; Cenevre: Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı ve resmi amaçlarla mütercimlik hizmetleri için kapalı.	
- Posta adres listesi oluşturma ve postalama hizmetleri (CPC 87906)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
- Özel tasarım hizmetleri (CPC 87907)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
- Diğer iş hizmetleri (başka hiçbir yerde sınıflandırılmamış):			
Diğer iş danışmanlık hizmetleri (başka hiçbir yerde sınıflandırılmamış) (CPC 87909'un bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
2. HABERLEŞME HİZMETLERİ			
A./B. Posta/Kurye Hizmetleri			
- Hızlı dağıtım hizmetleri[2] (CPC 7511'in bir bölümü + 7512'nin bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
C. Telekomünikasyon Hizmetleri Aşağıda yer alan taahhütlerin amaçları bakımından, telekomünikasyon hizmetleri, yayıncılık hariç elektromanyetik sinyallerin ses, veri, görüntü ve bunların kombinasyonları-taşınmasıdır.[3]			
Temel Telekomünikasyon Hizmetleri			
(a) Sesli telefon hizmetleri (CPC 7521)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

[2] "Hızlı dağıtım hizmetleri" İsviçre hukukuna göre; mektup dağıtımında İsviçre Posta İdaresinin (La Poste Suisse/ Die Schweizerische Post) birinci seviye ağırlık ve formattaki öncelikli mektup için uyguladığı fiyatın beş katı fiyata yapılan *mektup dağıtımları* ve koli dağıtımında İsviçre Posta İdaresinin birinci seviye ağırlık ve formattaki bir koliye uyguladığı temel tarifenin iki katı fiyatla yapılan *koli dağıtımları* olarak alınmıştır.

[3] "Yayıncılık" operatörler arasındaki katkı bağlantısı dışında, TV ve radyo programları sinyallerinin kamuya dağıtımı için gerekli kesintisiz iletim zinciri olarak tanımlanmıştır.

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(b) Paket anahtarlamalı veri iletim hizmetleri (CPC 7523'ün bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(c) Devre anahtarlamalı veri iletim hizmetleri (CPC 7523'ün bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(d) Teleks hizmetleri (CPC 7523'ün bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(e) Telgraf hizmetleri (CPC 7522)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(f) Faks hizmetleri (CPC 7521'in bir bölümü + 7529)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(g) Özel kiralık devre hizmetleri (CPC 7522'nin bir bölümü + 7523)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
Geliştirilmiş/Katma değerli Telekomünikasyon Hizmetleri			
(h) Elektronik posta (CPC 7523'ün bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(i) Sesli mesaj (CPC 7523'ün bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(j) Çevirim içi bilgi ve veri tabanı alma (CPC 7523'ün bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(k) Elektronik veri alışverişi (CPC 7523'ün bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(l) Depolama ve gönderme ile depolama ve alma dahil geliştirilmiş/katma değerli faks hizmetleri (CPC 7523'ün bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(m) Kodlama ve protokole çevirme	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(n) Çevirim içi bilgi ve/veya veri işleme (işlemlerin işlenmesi dahil) (CPC 843'ün bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(o) Diğer			
- Video metin	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
- Geliştirilmiş/katma değerli çağrı hizmetleri dahil lisanslı kablosuz şebekelere dayalı geliştirilmiş/katma değerli hizmetler	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet sunumm biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
3. İNŞAAT VE İLGİLİ MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ			
A. Binalar İçin Genel İnşaat İşleri (CPC 512)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
B. İnşaat Mühendisliği Uygulamaları İçin Genel İnşaat İşleri			
- İnşaat mühendisliği uygulamaları için inşaat işleri (CPC 5131-5137)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
C. Tesisat ve İnşaat Kurma İşleri (CPC 514 + 516)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Münhasıran kantonlar veya belediyeler veya belirli işletmeciler için ayrılmış; gaz, su ve elektrik ölçerler, gaz boruları, elektrik ve ana su hatları hariç kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
D. Bina Tamamlama ve Bitirme (Son İnce) İşleri (CPC 517)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet sunumm biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
E. Diğer			
- İnşaat sahalarının ön şantiye oluşturma işleri (CPC 511)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
- Özel olarak ticarete konu inşaat işleri (CPC 515)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
- Binaların yapımı ve yıkımı için ya da inşaat mühendisliği uygulamaları için gerekli ekipmanın operatörü ile birlikte kiralanması hizmetleri (CPC 518)[4]	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

[4] Operatörle birlikte kiralama hizmetleri CPC 872 grubu altında tanımlanan türdeki herhangi bir faaliyeti kapsamaz. Kiralama hizmetinin sunum biçimi her ne olursa olsun, her bir operatöre uygulanacak muamele gerçek kişilerin dolaşımı kapsamındaki muameledir.

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
4. DAĞITIM HİZMETLERİ			
A. Komisyon acenteleri hizmetleri			
- İthalat iznine tabi mallar, farmakolojik ürünler, zehirli maddeler, patlayıcılar, silahlar ve mühimmata ilişkin hizmetler hariç komisyon acenteliği hizmetleri (CPC 621'in bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
B. Toptan Ticaret Hizmetleri			
- İthalat iznine tabi mallar, farmakolojik ürünler, zehirli maddeler, patlayıcılar, silahlar ve mühimmata ilişkin hizmetler hariç toptan ticaret hizmetleri (CPC 622'nin bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Hiçbir ekonomik gereklilik testi veya diğer pazara giriş kısıtlamaları uygulanmaksızın, iznin reddedilmesine yol açacak kantonal ve/veya belediye seviyesinde izin prosedürlerine tabi büyük ölçekli dağıtım tesisleri dışında kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
C. Perakende Hizmetleri			
- İthalat iznine tabi mallar, farmakolojik ürünler, zehirli maddeler, patlayıcılar, silahlar ve mühimmat ile kıymetli madenler ve mobil satış üniteleri yoluyla yapılanlar dışındaki perakende ticaret hizmetleri (CPC 631'in bir bölümü + 632'nin bir bölümü + CPC 6111 + 6113 + 6121)[5]	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Hiçbir ekonomik gereklilik testi veya diğer pazara giriş kısıtlamaları uygulanmaksızın, iznin reddedilmesine yol açacak kantonal ve/veya belediye seviyesinde izin prosedürlerine tabi büyük ölçekli dağıtım tesisleri dışında kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı; İsviçre'de ticari varlık şartı vardır	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı; İsviçre'de ticari varlık şartı vardır	
D. İsim hakkı kullanma (Franchising) (CPC 8929)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

Türkiye Büyük Millet Meclisi (Sıra Sayısı: 156)

[5] Bu alt-sektör CPC 6111+6113+6121'de kapsandığı şekilde motorlu araçlar ve parçalarına ilişkin toptan dağıtım hizmetlerini içerir.

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
5. EĞİTİM HİZMETLERİ Özel eğitim hizmetleri			
A. Eğitim Hizmetleri: ilkokul & ortaokul I (CPC 921'in bir bölümü + 922'nin bir bölümü)	1) Kapalı 2) Kapalı 3) Kısıtlama Yok 4) Kapalı	1) Kapalı 2) Kapalı 3) Kısıtlama Yok 4) Kapalı	
B. Ortaöğretim Eğitim Hizmetleri: ortaokul II (CPC 922'nin bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
C. Yüksek Öğretim Hizmetleri (CPC 923'ün bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
D. Yetişkin Eğitimi Hizmetleri (CPC 924'ün bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
E. Diğer Eğitim Hizmetleri aşağıdaki alanlarda: - Sivil havacılık eğitimi - Kaligrafi - Türkçi Diller - Türk geleneksel sanatlar (geleneksel dansalar dahil) - Aşçılık (CPC 929'un bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
6. ÇEVRE HİZMETLERİ Belediyeler veya kantonların sahipliğindeki ya da onların işlettikleri veyahut onların dışarıya ihale ettikleri kamu hizmet kuruluşları dışındakiler			
A. Kanalizasyon hizmetleri (CPC 9401'in bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
B. Atık yönetimi hizmetleri (CPC 9402'nin bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
C. Sanitasyon ve benzeri hizmetler (CPC 9403'ün bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
D. Diğer - Egzoz gazlarının temizlenmesi hizmetleri (CPC 9404'ün bir bölümü) - Gürültünün azaltılması hizmetleri (CPC 9405'in bir bölümü) - Doğanın ve peyzajın korunması hizmetleri (CPC 9406'nın bir bölümü) - Resmi amaçlarla radyasyon hizmetleri hariç diğer çevre hizmetleri ve yardımcı hizmetler (CPC 9409'un bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
7. MALİ HİZMETLER Mali hizmetler (sigortacılık, bankacılık ve diğer mali hizmetler) taahhütleri; GATS kapsamında hazırlanan "Mali Hizmetler Taahhütlerine İlişkin Anlayış Belgesi" (bundan sonra Anlayış Belgesi) çerçevesinde üstlenilmiş olup Bölüm I (yatay taahhütler)'de yer alan ve aşağıda listelenen kısıtlamalar ve şartlara tabidir. "Anlayış Belgesi"nin B.4 paragrafının, yerleşik olmayan mali hizmet sunucuların müşteri aramalarına izin verme konusunda herhangi bir yükümlülük getirmediği anlaşılır.			
Sigortacılık ve Sigortacılıkla İlgili Hizmetler	"Anlayış Belgesi"nin B.1 paragrafında belirtilen tekel hakları: binalarda yangın ve doğal afet zarar sigortasına ilişkin bir kamu tekeli aşağıdaki kantonlardır: Zürih, Bern, Luzern, Nidwalden, Glarus, Zug, Fribourg, Solothurn, Basel-Stadt, Basel-Landschaft, Schaffhausen, Aargau, St. Gallen, Graubünden, Appenzell Ausserrhoden, Thurgau, Vaud, Neuchâtel, Jura. Nidwalden ve Vaud kantonlarında, kamu tekeli ayrıca binalarda yer alan taşınır mallar için de yangın ve doğal afet zarar sigortasını kapsar.		

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	3) İrtibat büroları ticari faaliyette bulunamaz veya acente olarak hareket edemez; İsviçre'de kurulan sigorta şirketleri "anonim şirket" (société anonyme/ Aktiengesellschaft) ya da "kooperatif şirket" (société cooperative/ Genossenschaft) tüzel kişilik türlerinden biri olmalıdır; yabancı sigorta şirketlerinin şubeleri için, ana şirketin, merkez ofisinin bulunduğu ülkedeki tüzel kişilik türünün İsviçre "anonim şirketi" veya "kooperatif şirketi" ile benzer olması gereklidir; temel sağlık sigortası planına katılabilmeleri için, sağlık sigortası şirketlerinin aşağıdaki tüzel kişilik türlerinde kurulmaları gereklidir: "birlik" (association/ Verein), "kooperatif şirket", "vakıf" (fondation/ Stiftung) veya "anonim şirket"; zorunlu emeklilik fonu planlarına (prévoyance professionnelle/ Berufsvorsorge) katılabilmek için emeklilik fonlarının bir "vakıf" şeklinde kurulmuş olmaları gereklidir 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	2) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
Bankacılık ve Diğer Mali Hizmetler (sigortacılık hariç)	"Anlayış Belgesi"nin B.1 paragrafında belirtilen tekel hakları: ipotekli konut kredisi (mortgage) tahvili (lettre de gage/ Pfandbrief) basan iki kuruma belirli ipotekli konut kredisi tahvillerini basma konusunda münhasır hak tanınmıştır; birinci kuruma yalnızca İsviçre kantonal bankaları üye olarak kabul edilir; ikinci kuruma ise, merkez ofisleri İsviçre'de olan ve ulusal ipotekli konut kredisi işi bilançosunun en az yüzde 60'ı olan bankalar üye olabilir; ipotekli konut kredisi tabanlı diğer tahvillerin basımı bu düzenlemeden etkilenmez. 1)[6] Yabancı yatırım fonları yalnızca İsviçre'de yerleşik lisanslı bir temsilci aracılığıyla pazarlanabilir veya dağıtılabilir 3) Nihai hissedarları ve/veya hak sahipleri anlaşmaya taraf olmayan bir ülkenin kişileriyse, mali hizmet sunucuların ticari varlık oluşturması reddedilebilir; iritbat büroları bir ticari faaliyete giremez veya sonlandıramaz veya bir acente gibi hareket edemez 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Yabancı kollektif yatırım fonlarının basılması damga vergisine tabidir 2) Kısıtlama Yok 3) Yabancı mali hizmet sunucuların ticari varlığı, şirketin ismi ve kendi ülkesindeki mali kurumlara ilişkin düzenlemelerle ilgili belli şartlara tabidir 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

[6] Yalnızca "Anlayış Belgesi"nin B.3 paragrafında belirtilen işlemler değil, tüm bankacılık ve diğer mali hizmet işlemleri (sigortacılık dışında) kapsanmıştır.

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
8. SAĞLIKLA İLGİLİ VE SOSYAL HİZMETLER (1.A.h-j. başlığı altında listelenenler dışında kalan)			
A. Hastane Hizmetleri[7] (CPC 9311)	1) Kapalı 2) Kapalı 3) Hastane birliklerinin ve Türk hukukuna göre kurulmuş hastanelerin irtibat büroları dışında kapalı 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kapalı 3) Hastane birliklerinin ve Türk hukukuna göre kurulmuş hastanelerin irtibat büroları dışında kapalı 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

[7] Pazara Giriş ve Milli Muamele sütunlarında üstlenilen taahhütlerde yer alan hiçbir husus, tıp icra hakkı ya da unvanlarının kullanım hakkını kapsayacak şekilde yorumlanamaz. Bu listenin amaçları için İsviçre'nin doktorlara ve diğer tıp uzmanlıklarına yönelik taahhütleri yalnızca ve münhasıran sektör 1.A altında listelenmiştir.

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
9. TURİZM VE SEYAHAT İLE İLGİLİ HİZMETLER			
A. Oteller ve Restoranlar (catering-yemek hizmetleri dahil) (CPC 641-643)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı, ancak catering hizmetleri (CPC 6423) için kısıtlama yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı; İsviçre'de ticari varlık şartı vardır	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı, ancak catering hizmetleri (CPC 6423) için kısıtlama yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı; İsviçre'de ticari varlık şartı vardır	
B. Seyahat Acenteleri ve Tur Operatörleri Hizmetleri (CPC 7471)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
C. Turist Rehberliği Hizmetleri (CPC 7472)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
10. EĞLENCE, KÜLTÜR VE SPOR HİZMETLERİ (görsel-işitsel hizmetler dışında kalan)			
B. Haber Ajansı Hizmetleri (CPC 962)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
D. Spor ve Diğer Eğlence Hizmetleri			
- Spor Hizmetleri (CPC 9641)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
11. TAŞIMACILIK HİZMETLERİ A. Deniz Taşımacılığı Hizmetleri			Deniz limanlarında sunulan hizmetler: teknik olarak mümkün olmadığından kapalı
(a/b) Yolcu ve yük taşımacılığı (CPC 7211 + 7212)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) İsviçre bayraklı bir deniz aracının yabancı fonlarla finanse edilmesi durumunda gemicilik şirketi veya geminin işletilmesiyle ilgili İsviçre çıkarlarının etkisinin tehlikeye atılmaması dışında kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı; deniz aracının mürettebatı için kapalıunbound for vessels' crews	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Aşağıdakiler dışında kısıtlama yok: - aşağıda belirtilen tüzel kişilik türleri, İsviçre bayrağı altında bir deniz aracının aşağıdaki şartlarda sahibi olabilir ya da işletebilir: (deniz aracı sahibi ya da gemicilik şirketi olabilir): (a) merkez ofis ve faaliyetlerin gerçek merkezi İsviçre'de bulunmalıdır; (b) bir "anonim şirket"in (société anonyme/ Aktiengesellschaft) veya bir "komandit şirket"in (société en commandite par actions/ Kommanditaktiengesellschaft) hisse-sermayesinin en azından çoğunluğunu temsil edecek oy gücü hisselerinin en az üçte ikisinin İsviçre'de mukim İsviçre vatandaşlarına ya da kayıtlı ofisleri İsviçre'de bulunan çoğunlukla İsviçre sahipli veya İsviçre kontrollü işletmelere ait olması gereklidir; (c) bir anonim şirketin veya bir komandit şirketin tüm hisselerinin kayıtlı hisseler olarak basılması gereklidir;	

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
		(d) bir "kolektif şirket"in (société en nom collectif/ Kollektivgesellschaft), bir "limited ortaklığın" (société en commandite/ Kommanditgesellschaft) ya da bir "limited şirketin" (société à responsabilité limitée/ Gesellschaft mit beschränkter Haftung) sermayesinin en az dörtte üçünü temsil eden ortaklarının veya diğer partnerlerinin en az dörtte üçü İsviçre'de mukim İsviçre vatandaşları ya da kayıtlı ofisleri İsviçre'de bulunan çoğunlukla İsviçre sahipli veya İsviçre kontrollü işletmeler olması gereklidir; (e) bir "kooperatif şirket"in (société coopérative/ Genossenschaft) sermayesinin en az üçte ikisini temsil eden üyelerinin en az üçte ikisinin İsviçre'de mukim İsviçre vatandaşları ya da kayıtlı ofisleri İsviçre'de bulunan çoğunlukla İsviçre sahipli veya İsviçre kontrollü işletmeler olması gereklidir; - İsviçre bayraklı bir deniz aracına sahip olmak ve/veya işletmek için: (a) yukarıda belirtilen tüm tüzel kişilik türleri için: (i) yönetim kurulu üyelerinin ve yöneticilerin çoğunluğu İsviçre'de mukim olmalıdır;	

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
		(ii) eğer yönetim kurulu veya yönetim bir kişiden oluşuyorsa bu kişi İsviçre'de mukim İsviçre vatandaşı olmalıdır; (iii) İsviçre Denizcilik Seyrüsefer Ofisi, işletmenin büyük oranda İsviçre sahipli ve İsviçre kontorllü olma karakterini temin etmek için gerekirse, işletmenin diğer üst düzey yöneticilerinin ve/veya kıdemli yöneticilerinin İsviçre'de mukim İsviçre vatandaşları olmalarını talep edebilir;; (b) "şahıs şirketleri" (Entreprise individuelle/ Einzelfirma) için ortak, İsviçre'de mukim İsviçre vatandaşı olmalıdır; (c) bir anonim şirketin, bir komandit şirketin, bir limited şirketin veya bir kooperatif şirketin yönetim kurulu üyelerinin ve yönetiminin en az üçte ikisi İsviçre vatandaşı olmalıdır; (d) zorunlu denetim raporları, kayıtlı ofisi İsviçre'de bulunan veya İsviçre'nin ticaret siciline kayıtlı bir şubesi bulunan denetim şirketleri tarafından hazırlanmalıdır; - denizde giden araçların finansmanı için verilen devlet garantili kredilere İsviçre bayrağı altında seyreden deniz araçları uygundur 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı; Deniz aracının mürettebatı için kapalı; sübvansiyonlara **uygunluk** için kapalı	
(c) Deniz araçlarının mürettebat ile birlikte kiralanması (CPC 7213)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(d) Denizde giden araçların bakım ve onarım hizmetleri (CPC 8868'in bir bölümü)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(e) İtme ve çekme hizmetleri (CPC 7214)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(f) Deniz taşımacılığına destek hizmetleri (CPC 745'in bir bölümü)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
DENİZCİLİK YARDIMCI HİZMETLERİ			
- Denizcilik yük elleçleme hizmetleri (Ek Belge I'de tanımlandığı haliyle - tanım n° 1) (CPC 741'in bir bölümü)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
- Depo ve antrepo Hizmetleri (CPC 742'nin bir bölümü)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
- Gümrükleme hizmetleri (Ek Belge I'de tanımlandığı haliyle - tanım n° 2) (CPC 748'in bir bölümü)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
- Konteyner istasyonları ve ardiye hizmetleri (Ek Belge I'de tanımlandığı haliyle - tanım n° 3) (CPC 742'nin bir bölümü)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
- Denizcilik acentiliği (Ek Belge I'de tanımlandığı haliyle - tanım n° 4) (CPC 748'in bir bölümü + 749)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
- Denizcilik yük taşıma işleri organizatörlüğü (forwarding) hizmetleri (Ek Belge I'de tanımlandığı haliyle - tanım n° 5) (CPC 748'in bir bölümü + 749)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
B. İç Su Yolları Taşımacılığı Ren nehri üzerinde iç su yolu taşımacılığı			
(a) Yolcu taşımacılığı (CPC 7221'in bir bölümü)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) İsviçre bayrağı altında nehirde seyretmek için, deniz araçlarının büyük ölçüde (en azından yüzde 66 sermaye ve oy hakkı) İsviçre'de veya Mannheim Konvansiyonu ve protokollerine göre bir ülkede mukim kişilerce hükmedilen bir şirketin malı olması şartı dışında kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kabotaj dahil trafik haklarının Mannheim Konvansiyonu ve protokollerine dayanarak kısıtlanması; deniz araçlarının sahiplerinin İsviçre'de uygun bir yönetim acentesi olması şartları dışında kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı; Kabotaj dahil trafik hakları Mannheim Konvansiyonu ve protokollerine dayanarak kısıtlıdır	
(b) Yük taşımacılığı (CPC 7222'nin bir bölümü)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) İsviçre bayrağı altında nehirde seyretmek için, deniz araçlarının büyük ölçüde (en azından yüzde 66 sermaye ve oy hakkı) İsviçre'de veya Mannheim Konvansiyonu ve protokollerine göre bir ülkede mukim kişilerce hükmedilen bir şirketin malı olması şartı dışında kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kabotaj dahil trafik haklarının Mannheim Konvansiyonu ve protokollerine dayanarak kısıtlanması; deniz araçlarının sahiplerinin İsviçre'de uygun bir yönetim acentesi olması şartları dışında kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı; kabotaj dahil trafik hakları Mannheim Konvansiyonu ve protokollerine dayanarak kısıtlıdır	
(c) Su araçlarının mürettebatıyla birlikte kiralanması (CPC 7223'ün bir bölümü)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) İsviçre bayrağı altında nehirde seyretmek için, deniz araçlarının büyük ölçüde (en azından yüzde 66 sermaye ve oy hakkı) İsviçre'de veya Mannheim Konvansiyonu ve protokollerine göre bir ülkede mukim kişilerce hükmedilen bir şirketin malı olması şartı dışında kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kabotaj dahil trafik haklarının Mannheim Konvansiyonu ve protokollerine dayanarak kısıtlanması; deniz araçlarının sahiplerinin İsviçre'de uygun bir yönetim acentesi olması şartları dışında kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı; kabotaj dahil trafik hakları Mannheim Konvansiyonu ve protokollerine dayanarak kısıtlıdır	

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(d) Su araçlarının bakım ve onarımı hizmetleri (CPC 8868'in bir bölümü)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(e) İtme ve çekme hizmetleri (CPC 7224'ün bir bölümü)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(f) İç su yolları taşımacılığına destek hizmetleri (CPC 745'in bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
C. Havayolu Taşımacılığı Hizmetleri			
(a) Yolcu taşımacılığı (CPC 731)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kapalı 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kapalı 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(b) Yük taşımacılığı (CPC 732)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kapalı 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kapalı 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(d) Hava taşıtlarının bakım ve onarım hizmetleri (CPC 8868'in bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(e) Havayolu taşımacılığına destek hizmetleri			

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
- Yer hizmetleri[8] (CPC 7461'in bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
- Havalimanı Yönetim Hizmetleri[9] (CPC 7461'in bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
Havayolu taşımacılığı hizmetlerinin satış ve pazarlanması hizmetleri	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
Bilgisayarlı Rezervasyon Sistemi Hizmetleri	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

[8] Bu alt-sektör yer yönetimi, yolcu hizmetleri, ramp, hava taşıtı hizmetleri, uçak yakıtı hizmetleri, uçuş operasyon ve kabin ekibi yönetimi hizmetleri, yer ulaşım hizmetlerini içerir.
[9] Bu alt-sektör havalimanı alt yapısı ve operasyon hizmetlerini içerir.

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
E. Demiryolu Taşımacılığı Hizmetleri			
(a) Yolcu taşımacılığı (CPC 7111)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) İmtiyaz şartı dışında kısıtlama yok; imtiyazın verilebilmesi için bir demiryolu işletmesi olması ve o hizmeti ekolojik ve ekonomik olarak daha makul bir şekilde sunacak başka bir taşımacılık modu olmaması gerekmektedir 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(b) Yük taşımacılığı (CPC 7112)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) İmtiyaz şartı dışında kısıtlama yok; imtiyazın verilebilmesi için bir demiryolu işletmesi olması ve o hizmeti ekolojik ve ekonomik olarak daha makul bir şekilde sunacak başka bir taşımacılık modu olmaması gerekmektedir 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(c) İtme ve çekme hizmetleri (CPC 7113)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) İmtiyaz şartı dışında kısıtlama yok; imtiyazın verilebilmesi için bir demiryolu işletmesi olması ve o hizmeti ekolojik ve ekonomik olarak daha makul bir şekilde sunacak başka bir taşımacılık modu olmaması gerekmektedir 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(d) Demiryolu taşımacılık ekipmanının bakım ve onarım hizmetleri (CPC 8868'in bir bölümü)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
F. Karayolu Taşımacılığı Hizmetleri			
(a) Yolcu taşımacılığı			
- yalnızca düzenli, "kapalı-kapı" turları (CPC 7121'in bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
- kabotaj ve taksi hizmetleri dışındaki arızi hizmetler (CPC 7122'nin bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(b) Kabotaj dışında yük taşımacılığı (CPC 7123'ün bir bölümü)	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı. Uluslararası tır operatörleri (şoförleri) için kısıtlama yok[10]	1) Kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı. Uluslararası tır operatörleri (şoförleri) için kısıtlama yok	
(c) Ticari araçların operatörü ile birlikte kiralanması hizmetleri (CPC 7124)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(d) Karayolu taşımacılığı ekipmanının bakım ve onarım hizmetleri (CPC 6112+ 8867)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

[10] Bu hizmet amaçları bakımından, "Uluslararası tır operatörleri (şoförleri)" İsviçre'de transit geçen malları ve/veya yurt dışından İsviçre'ye (ithal edilen) yükü ve/veya İsviçre'den yurt dışına (ihraç edilen) yükü taşıyan ağır yol vasıtalarını ifade eder. Operatör (şoför) Türk taşımacılık işletmesinin bir çalışanı olmalıdır. (CPC 872'de tanımlanan hizmetleri sunan işletmelerle bağlantılı herhangi bir hizmetin sunumu hariç).

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(e) Karayolu taşımacılığına yönelik diğer destek hizmetleri (CPC 7449)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
H. Tüm Taşımacılık Modlarına Yardımcı Hizmetler			
(a) Yük elleçleme hizmetleri (CPC 741)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(b) Depo ve antrepo hizmetleri (CPC 742)	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı 2) Kısıtlama yok 3) Kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(c) Yük taşımacılık acentesi hizmetleri[11] (CPC 748)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(d) Diğer yardımcı hizmetler (part of CPC 749)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
I. Diğer Taşımacılık Hizmetleri			

[11] Gümrükleme hizmetleri dahil.

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
- Su altı araçlarıyla taşımacılık hizmetleri: Su altı araçlarının bakım ve onarım hizmetleriyle sınırlı olarak	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
12. BAŞKA YERDE BULUNMAYAN DİĞER HİZMETLER			
(a) Yıkama, temizleme ve boyama hizmetleri (CPC 9701)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
(b) Kuaförlük ve diğer güzellik hizmetleri (CPC 9702)[12]	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı; ticari varlık kurma şartı vardır	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı; ticari varlık kurma şartı vardır	
(c) Başka yerde sınıflandırılmamış diğer hizmetler			
- Wellness hizmetleri[13]: hamamlar, saunalar ve spa merkezleri[14] (CPC 9709'un bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
- Fitness merkezi and spor salonları[15] (CPC 9709'un bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

[12] Şüpheye yer bırakmamak adına not: Bu alt-sektördeki CPC kategorileri herhangi bir iyileştirici, tıbbi, paramedikal veya rehabilitasyon tedaviyi içermez.
[13] Şüpheye yer bırakmamak adına not: Bu alt-sektördeki CPC kategorileri herhangi bir iyileştirici, tıbbi, paramedikal veya rehabilitasyon tedaviyi içermez.
[14] "Spa" terimi termal banyo ifade edecek şekilde anlaşılmaktadır.
[15] Şüpheye yer bırakmamak adına not: Bu alt-sektördeki CPC kategorileri herhangi bir iyileştirici, tıbbi, paramedikal veya rehabilitasyon tedaviyi içermez.

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
- Ev hayvanlarına yönelik hizmetler (tımarlama, lojman, pansiyon ve köpek gezdirme hizmetleri) (CPC 9709'un bir bölümü)	1) Kısıtlama yok 2) Kısıtlama yok 3) Bir arada tutulabilecek hayvan sayısına yönelik kısıtlamalar dışında kısıtlama yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
- Devletin zorunlu olarak yaptırdıkları dışında, İsviçre dışındaki ülkelere vize veya izinler için, başvuru yapacak bireylerin prosedürlerinin ayarlanması (CPC 9709'un bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	
- Genel kamuya yönelik hava tahminleri (hava trafiği, hava risk değerlendirmesi, hava tehdit alarm hizmetleri, doğal afet uyarıları ve çığ tespitleri gibi özel yayınlar dışında) (CPC 9709'un bir bölümü) - Uzay çöplüğüne yönelik hizmetler (alçak uydu yörüngesi LEO ve eşzamanlı uydu yörüngesi GEO)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: (1) Sınır ötesi (2) Yurt dışında tüketim (3) Ticari varlık (4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
- Uzay çöplüğünün taranması, kataloglanması ve gözlem hizmetleri; çarpışma tahminleri ve yeniden dünyaya girişi ve çarpışmanın önlenmesi ve benzeri hizmetler (uzay çöplüğünün kaldırılması ve yörüngeden çıkartma hizmetleri hariç) (CPC 9709'un bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Bölüm I'de belirtilenler hariç kapalı	

EK BELGE I

BU TAAHHÜT LİSTESİ İÇİN TANIMLAR
(DENİZ TAŞIMACILIĞI YARDIMCI HİZMETLERİ)

1. "*Denizcilik yük elleçleme hizmetleri*" liman işletmecileri dahil liman yükleme/boşaltma şirketleri tarafından ifa edilen ancak liman yükleme/boşaltma şirketleri veya liman işletmecilerinden bağımsız olarak organize olmuş iş gücünü temsil eden liman işçilerinin doğrudan faaliyetlerini içermeyen faaliyetleri ifade eder. Kapsanan faaliyetler, yükün bir deniz aracından/aracına yükleme/indirme (discharging) işlemlerinin organizasyonu ve gözetimini, yükün bağlanması/çözülmesi, gönderim öncesi veya boşaltma sonrası yüklerin kabul edilmesi/dağıtımı ve emanete alınması faaliyetlerini içerir.

2. "*Gümrükleme Hizmetleri*" ithalat, ihracat veya taşımacılık yoluyla gelen yüke ilişkin gümrük formalitelerinin başka bir taraf adına yürütülmesini içeren faaliyetleri ifade eder ki, bu faaliyetler hizmet sunucunun ana faaliyet konusu ya da ana faaliyetinin olağan bir tamamlayıcısı olabilir.

3. "*Konteyner istasyonu ve ardiye hizmetleri*" liman alanlarında ya da denizden uzak iç kısımlarda, yükün konteynere istiflenmesi/konteynerin açılması, konteynerlerin bakımı ve gönderim için uygun hale getirilmesi niyetiyle konteynerlerim depolanmasını içeren faaliyetleri ifade eder.

4. "*Denizcilik acente hizmetleri*" belli bir coğrafi alanda, aşağıdaki amaçlarla bir veya daha çok gemicilik hattının veya gemicilik şirketinin ticari çıkarlarını bir acente olarak temsil etmeyi içeren faaliyetleri ifade eder:

   (a) deniz taşımacılığı ve ilgili hizmetlerinin satış ve pazarlaması, fiyat teklifinden faturalamaya kadar olan işlemler ve şirketler adına konşimento belgesinin basımı, gerekli ilgili hizmetlerin satın alımı ve yeniden satımı, belgelerin hazırlanması ve ticari bilginin sağlanması;
   (b) gerektiğinde deniz aracının talep edilmesi veya yükün üstüne alınmasına ilişkin organizasyonun şirketler adına yapılması.

5. "*Denizcilik taşıma işleri organizatörlüğü*" taşımacılık ve ilgili hizmetleri satın alarak, belgeleri hazırlayarak ve ticari bilgiyi sağlayarak, gönderenler adına (yükün) gönderimine ilişkin organizasyonun ve gözetim işlemlerinin yürütülmesini kapsayan faaliyetleri ifade eder.

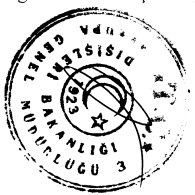

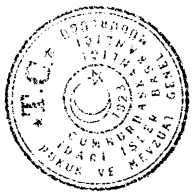

EK BELGE II

İSVİÇRE'DEKİ TÜZEL KİŞİLİK TÜRLERİNİN İNGİLİZCE VE TÜRKÇE ÇEVİRİLERİ

Aşağıdaki liste, bu taahhüt listesinde yer aldığı haliyle ve o ölçüde, tüzel kişilik türlerinin İngilizce ve Türkçe çevirilerinin derlenmiş halidir: [1]

"Association" / **birlik**	association, Verein, associazione
"Co-operative society" / **kooperatif şirket**	société coopérative, Genossenschaft, società cooperativa
"General partnership" / **kolektif şirket**	société en nom collectif, Kollektivgesellschaft, società in nome collettivo
"Foundation" / **vakıf (kurum, kuruluş)**	fondation, Stiftung, fondazione
"Joint-stock company" / **anonim şirket (A.Ş.)**	société anonyme (SA), Aktiengesellschaft (AG), società anonima (SA)
"Limited liability company" / **limited şirket (ltd.)**	société à responsabilité limitée (sàrl), Gesellschaft mit beschränkter Haftung (GmbH), società a garanzia limitata (Sagl)
"Limited partnership" / **limited ortaklık, hisseli komandit şirket**	société en commandite, Kommanditgesellschaft, società in accomandita
"Sole proprietorship" / **şahıs şirketi, adi şirket**	entreprise individuelle, Einzelunternehmen, ditta individuale
"Stock company with unlimited partners" / **komandit şirket**	société en commandite par actions, Kommanditaktiengesellschaft, società in accomandita per azioni

[1] Bu çeviriler gayrı resmidir.

EK XII LAHİKA 5

TÜRKİYE - MADDE 3.18'DE ATIFTA BULUNULAN TAAHHÜT LİSTESİ

AÇIKLAYICI NOTLAR

1. Her bir sektör ve alt-sektörü, belirtildikleri yerde, tespit edebilmek bakımından, CPC; Birleşmiş Milletler İstatistik Ofisi İstatistik Belgeleri, M Serisi, No. 77, CPC Prov, 1991 olarak yer alan Birleşmiş Milletler Geçici Merkezi Ürün Sınıflandırması'nı ifade eder. CPC atıfları olmayan hizmetler, ilgili sektör veya alt-sektör sütununda tanımlanmıştır. Mali Hizmetler "Mali Hizmetler Eki"ne uygun olarak tanımlanmıştır.

2. Bu listede yer alan hiçbir husus, Türkiye'nin, mallara ilişkin dış ticaret rejimi ve ilgili gümrük prosedürleri alanında, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalarla uyumlu, önlem almasına veya (varsa mevcut önlemleri) sürdürmesine engel olacak şekilde yorumlanmayacaktır. Bu bakımdan; dağıtım hizmetleri, bakım ve onarım hizmetleri ve teknik test ve analiz hizmetleri gibi mal ithalat ve ihracatının hizmet sunumunun ayrılmaz bir parçası olduğu sektör, alt-sektör ve faaliyetler için, Türkiye, bu listede belirtilmemiş dahi olsa, mallara ilişkin dış ticaret ve/veya gümrük önlemlerinde hiçbir taahhüt üstlenmez.

3. Bu listeden kaynaklanan hak ve yükümlülüklerin kendiliğinden yürürlüğe giren etkileri yoktur ve dolayısıyla gerçek ve tüzel kişiler üzerinde doğrudan hak yaratmazlar.

4. Belli bir hizmet sektöründeki taahhüt seviyesi, o hizmet sektörünün girdisi olduğu için ya da ilgili olduğu için başka bir hizmet sektörünün taahhüt seviyesini hükümsüz kılmaz.

5. Bu listede yer alan taahhütlerle diğer Ek'lerde yer alan taahhütler arasında çelişki olması durumunda en lehte olan taahhüt geçerli olacaktır.

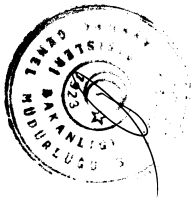

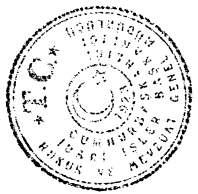

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
I. YATAY TAAHHÜTLER			
Bu Bölüm, aksi belirtilmediği sürece, listelenmiş tüm hizmet sektörlerindeki hizmet ticaretine uygulanan taahhütleri ve o taahhütlere ilişkin hükümler, şartlar ve yeterlilikleri ortaya koyar. Belirli hizmet sektörlerindeki ticarete uygulanan taahhütler ise Bölüm II'de listelenmiştir.			
BU LİSTEDE YER ALAN TÜM SEKTÖRLER	1,2) Madde 3.13 (1)'e bakılmaksızın, Türkiye, sektörel bölümde yazılan taahhütlerle ilgili olanlar dışında, sınır ötesi hizmet sunumuna ve bu hizmetlerin sunucularına yönelik ödemeler ve transferlerle ilgili önlemler alma veya (varsa mevcut önlemleri) sürdürme hakkını saklı tutar. 3) Türk Ticaret Kanunu ve Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanununda tanımlandığı şekliyle; Anonim Şirketler, Limited Şirketler, Komandit Şirketler, Kolektif Şirketler, şubeler ve irtibat büroları için kısıtlama yok. EFTA ülkelerinin kanunlarına göre kurulmuş bir şirketin irtibat bürosu açması, Türkiye'de ekonomik faaliyetlerde bulunmamak şartıyla, Ekonomi Bakanlığının iznine tabidir. Bunların dışında herhangi bir tüzel kişiliğin kurulması veya satın alınması için kapalı.	<u>Sübvansiyonlar:</u> 1,2,3,4) GATS taahhütlerine aykırı olmadığı sürece kapalı.	

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	Gayrimenkul Edinimi: 3) Tapu Kanunu uyarınca, yabancı sermayeli şirketlerin ana sözleşmelerinde listelenen ticari faaliyetleri yürütmek üzere Türkiye'de gayrimenkul edinimine izin verilir. Ancak askeri bölgeler (askeri yasak bölgeler, askeri güvenlik bölgeleri ve stratejik bölgeler) ve özel güvenlik bölgelerindeki edinimler için Türk askeri makamlarından ve valiliklerden gerekli izinlerin alınması şarttır. 1,3,4) Bakanlar Kurulu, ulusal menfaatler doğrultusunda, yabancı bir hükümet yasaları çerçevesinde örgütlenen tüzel kişiler tarafından gayrimenkul edinme şartlarını belirleme, değiştirme veya sınırlama ve/veya gayrimenkul edinme hakkını kısmen veya tamamen çekme veya yasaklama yetkisine sahiptir. Kamu hizmetleri: Ulusal veya yerel düzeyde kamu hizmeti olarak kabul edilen ekonomik faaliyetler, kamu tekellerine veya özel işletmecilere verilen münhasır haklara tabi olabilir.	4) Türk vatandaşlarına hasredilmiş meslekler aşağıda yer almaktadır: 1) Doktorlar, 2) Eczacılar, 3) Hemşireler, 4)Veterinerler, 5) İlaç üreten fabrikaların sorumlu müdürleri, 6) Turist Rehberleri, 7) Özel hastanelerin sorumlu yöneticileri, 8) Gazetelerin yöneticileri, 9)Diş Hekimleri, 10) Noterler, 11) Serbest Bölgelerde çalışan yöneticiler ve nitelikli personel dışındaki personel, 12) Kıyı ticareti ve bununla ilgili faaliyetlerde bulunanlar, 13) Laboratuvar hizmetleri ile iştigal eden doktorlar, eczacılar ve veterinerler.	

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	4) Aşağıdaki kategorilerde yer alan gerçek kişilerin ülkeye girişi ve geçici kalışı dışında kapalı: **I. <u>Şirket içi transferler</u>** diğer bir Tarafın tüzel kişisi tarafından en az bir yıldır çalıştırılan ve geçici olarak bu tüzel kişinin Türkiye topraklarındaki iştiraklerine, bağlı ortaklıklarına ve şubelerine transfer edilen gerçek kişilerdir. Söz konusu gerçek kişi aşağıdaki kategorilerden birine girmelidir: ***Üst düzey yöneticiler ve İdareciler**:* Bir tüzel kişi bünyesinde üst düzey pozisyonda çalışan, çoğunlukla şirketin yönetim kurulu veya hissedarlarından veya eşdeğerlerinin genel gözetimine veya yönlendirmesine tabi olarak, esasen şirketin idaresini yönlendiren, diğer hususların yanı sıra: (A) işletmenin veya işletmenin bir bölümünü veya alt birimini yöneten; (B) diğer yönetim çalışanlarının, profesyonel veya idari çalışanların işlerini yöneten ve kontrol eden; ve (C) kişisel olarak işe alma, işten çıkarma veya işe almayı, işten çıkarmayı tavsiye etme ve diğer personel faaliyetleri düzenleme yetkisine sahip olan gerçek kişilerdir.		

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	Uzmanlar: Tüzel bir kişi içinde çalışan ve şirketin üretimi, araştırma teçhizatı, teknikleri veya yönetimi için gerekli olan nadir bilgiye sahip gerçek kişilerdir. Bu bilgiyi değerlendirirken, sadece işletmeye özgü bilgi hesaba katılmayacak, aynı zamanda kişinin akredite bir mesleğe üyeliği de dâhil olmak üzere belirli teknik bilgiyi gerektiren bir iş türüne ya da ticarete atıfta bulunan düzeyde yüksek nitelikte olup olmadığı da dikkate alınacaktır. **II.** **Üniversite mezunu stajyerler:** diğer bir Tarafın bir tüzel kişisi tarafından en az bir yıl boyunca istihdam edilmiş, üniversite mezunu olan ve kariyer geliştirme amaçlarıyla veya iş tekniklerinde veya metotlarında eğitim alması amacıyla bu tüzel kişinin Türkiye topraklarındaki iştirakleri, bağlı kuruluşları veya şubelerinden birine geçici olarak transfer edilen gerçek kişileri ifade eder.[1] **III.** **İş ziyaretçileri** diğer bir Tarafın bir tüzel kişisinde üst düzey bir konumda çalışan ve Türkiye topraklarında bir iştirak, bağlı kuruluş veya şube kurmakla yükümlü olan gerçek kişilerdir. Genel halkla doğrudan işlem yapmazlar ve Türkiye'de yer alan bir kaynaktan ücret almazlar.		

[1] Alan şirketin, (gerçek kişinin) kalma sebebinin bir üniversite seviyesine denk gelen eğitim olduğunu ön onay amacıyla kanıtlaması için kalış süresini içeren eğitim programını iletmesi talep edilebilir.

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	IV. <u>Ticari Hizmet Satıcıları:</u> diğer bir Tarafın hizmet sunucusunun temsilcileri olup o hizmet sunucu adına, hizmetlerin satışını müzakere etmek veya hizmetlerinin satılması için anlaşma yapmak amacıyla Türkiye topraklarına geçici olarak giriş yapmak isteyen gerçek kişileri ifade eder. Genel halka doğrudan satış yapmazlar ve Türkiye'de yer alan bir kaynaktan ücret almazlar. V. <u>Kurulum ve Bakım Personeli:</u> Türkiye'de ticari bir varlığı bulunmayan diğer bir Tarafta kurulu bir tüzel kişinin çalışanları olan ve makine ya da endüstriyel ekipmanın kurulumu veya bakım-onarım hizmetini sunan kalifiye uzmanları ifade eder. Söz konusu hizmetin sunumu, her ikisi de birer tüzel kişi olan, makine veya ekipmanın üreticisi ile makine veya ekipmanın sahibi arasındaki bir sözleşmeden (kurulum/bakım sözleşmesi) kaynaklı ücrete tabi olmalıdır. (CPC 872'de tanımlanan hizmetleri sunan işletmelerle bağlantılı herhangi bir hizmet burada kapsanmaz).		

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	Şirket içi transferler ve ***üniversite mezunu stajyerlerin*** Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından çalışma izni almaları gerekir. Çalışma izinleri, Türkiye'nin ilgili kanunları, düzenlemeleri ve şartlarına uygun olarak bir yıllık bir süre için düzenlenir. Çalışma izni, Türkiye'nin ilgili kanunları, düzenlemeleri ve şartlarına uygun olarak iki yıllık bir süre için uzatılır. ***İş ziyaretçileri*** ve ***ticari hizmet satıcılarının*** 180 gün içerisinde 90 günlük süre için çalışma izni almalarına gerek yoktur. ***Kurulum ve Bakım Personeli*** için kalış süresi bir yıl içerisinde 90 gün ile sınırlıdır. 1, 3, 4) Yabancı mühendis ve mimarlar ancak Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği altındaki ilgili meslek odasının geçici üyesi olduktan sonra Türkiye'de mimarlık ve mühendislik hizmetleriyle iştigal edebilirler.		

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
II. SEKTÖREL TAAHHÜTLER			
1. İŞ HİZMETLERİ A. Mesleki Hizmetler (a) Hukuk hizmetleri (yalnızca yabancı ve uluslararası hukuka ilişkin danışmanlık hizmetleri) (CPC 861**)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Yabancı avukatlık ortaklığı olarak kurulum gereklidir. 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3,4) Türk mahkemeleri önünde gerçek ve tüzel kişilerin temsili ile dava takibi, hakemler, arabulucular veya yargı fonksiyonlarına yetkili diğer organlar yalnızca Türk vatandaşı avukatlara hasredilmiştir. Yabancı avukat ortaklıkları tarafından iş verilen hukuk uzmanları, Türk vatandaşı olsalar bile, yukarıda sayılan hizmetleri veremezler. "Avukat" mesleki unvanının kullanımı Türkiye Barolar Birliğine kayıtlı olan Türk vatandaşlarına hasredilmiştir. 4) Yukarıdakiler ve yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	

** Çift yıldız işareti "bir bölümü" anlamına gelir.

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(b) Muhasebecilik, denetim ve defter tutma hizmetleri (CPC 862)	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Muhasebecilik, denetim ve defter tutma hizmetleri, Türk topraklarında yalnızca, usulüne göre izin verilmiş, "meslek mensubu"[2] kabul edilen "serbest muhasebeci mali müşavir" veya "yeminli mali müşavir" tarafından sunulabilir. Meslek mensubu olarak izin alabilmek için Türk vatandaşlığı gereklidir. Ancak, 3568 Sayılı Kanunun 8'inci Maddesi uyarınca, karşılıklılık şartının sağlanması koşuluyla, Türkiye'de muhasebecilik, denetim ve defter tutma hizmetlerini sunabilme şartlarını karşılayan yabancı bir mali müşavir[3] Maliye Bakanı'nın teklifi ve Başbakan'ın onayı üzerine, "serbest muhasebeci mali müşavirlik" hizmetlerini Türk topraklarında sunma iznini alabilir. Bu durumda, yetkili yabancı mali müşavirler, ilgili odanın mensubu olduktan sonra, Türk Ticaret Kanunu uyarınca bir "adi ortaklık" veya bir "sermaye şirketi"[4] şeklinde diğer meslek mensupları ile faaliyetlerini ilişkilendirebilirler.	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Türk ve yabancı mali danışmanlar arasında oluşturulan şirketler ve ortaklıkların unvanlarında yabancı unvan ve isimler ile 3568 sayılı Kanunun 8. Maddesi uyarınca yetkilendirilen kişilerin isim ve soy isimleri dışında unvan ve isim kullanılamaz.	

[2] Denetim hizmetlerini sunmak için, meslek mensuplarının Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumundan da izin almaları gereklidir.

[3] Bu taahhütte kullanılan "mali müşavir" terimi, 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu uyarınca "serbest muhasebeci mali müşavir" anlamındadır.

[4] Sermaye şirketi türleri, "anonim şirket", "limited şirket" ve "sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket"tir.

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
	Yalnızca Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından karşılıklılık esasına göre yetkilendirilen yabancı denetim firmaları Türkiye'de yasal denetim yapabilirler. Denetim şirketlerinin Türk Ticaret Kanunu uyarınca bir "sermaye şirketi" olarak kurulmaları gerekmektedir. Sermaye piyasası kuruluşlarının denetimini gerçekleştirecek denetim şirketlerin, "anonim şirket" olarak kurulması gerekmektedir. Bir denetim şirketinin yetkilendirilebilmesi için: - Sermayesinin ve oy haklarının çoğunluğu denetçilere ait olması ve şirket ortaklarının "meslek mensubu" olması gerekmektedir. - Yönetim organının üyelerinin tamamı "meslek mensuplarından" oluşacak ve bunların, yüzde yetmiş beşi aşmamak üzere, çoğunluğu şirket tarafından sürekli olarak istihdam edilen denetçiler olacaktır. 4) Kapalı	4) Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler için Türk vatandaşlığı aranır.	
(c) Vergilendirme Hizmetleri - Yalnızca ticari vergi planlama ve danışmanlık hizmetleri (CPC 86301)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(d) Mimarlık Hizmetleri (CPC 8671)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
(e) Mühendislik Hizmetleri (CPC 8672)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
(f) Entegre Mühendislik Hizmetleri (CPC 8673)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
(g) Peyzaj Mimarlığı Hizmetleri (CPC 8674'ün bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
(i) Veterinerlik hizmetleri - Yalnızca hayvan hastaneleri ve laboratuvarlar (CPC 932'nin bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Veterinerler için Türk vatandaşlığı aranmaktadır.	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Veterinerler için Türk vatandaşlığı aranmaktadır. Hayvan hastanelerinin veya laboratuvarının sorumlu yöneticisi bir veteriner olmalıdır.	

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
B. Bilgisayar ve İlgili Hizmetler			
(a) Bilgisayar donanımının kurulumu için danışmanlık hizmetleri (CPC 841)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
(b) Yazılım uygulama hizmetleri (CPC 842)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
(c) Veri işleme hizmetleri (CPC 843)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
(d) Veri depolama, veri barındırma ve ağ barındırma hizmetleri dâhil veri tabanı hizmetleri (CPC 844)	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
(e) Diğer bilgisayar ve ilgili hizmetler - Yalnızca bilgisayar dâhil ofis makine ve ekipmanının bakım ve onarımı hizmetleri (CPC 845) - Yalnızca müşterinin çalışanlarının eğitimi (CPC 84990**)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
C. Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri (tamamı ya da bir kısmı kamu fonlarınca finanse edilen Ar&Ge hariç)			
(a) Doğa bilimlerine yönelik Ar&Ge hizmetleri (yalnızca CPC 85101 ve CPC 85103) (b) Sosyal bilimlere yönelik Ar&Ge hizmetleri (CPC 852)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Türkiye'de gereğince kurulmuş olup yabancı kişiler adına hareket eden tüzel kişilerin Türk topraklarında bilimsel araştırma faaliyetleri yürütebilmeleri için ön izin almaları şartı dışında kısıtlama yok. 4) Yabancı gerçek kişilerin, Türk topraklarında bilimsel araştırma faaliyetleri yürütebilmeleri için ön izin almaları şartı vardır. Yukarıda ve yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
E. Operatörsüz Kiralama/Finansal Kiralama Hizmetleri			
(c) Diğer taşımacılık ekipmanlarıyla ilgili (CPC 83101, 83102, 83105)	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Türkiye ekonomik gereklilik testi uygulayabilir; bunun dışında kısıtlama yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	
(d) Diğer makine ve ekipmanla ilgili (CPC 83106, 83107, 83108, 83109)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
F. Diğer İş Hizmetleri			
(a) Reklamcılık hizmetleri (CPC 871)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
(b) Pazar araştırması hizmetleri (CPC 864)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
(c) Yönetim danışmanlık hizmetleri (CPC 865)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
(d) Yönetim danışmanlığına ilişkin hizmetler (CPC 86602 hariç CPC 866)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(e) Teknik Test ve Analiz Hizmetleri, inşaata ve yapı malzemelerine[5], deniz araçlarına ve hava taşıtlarına yönelik teknik test, analiz ve kontrol (denetim) hizmetleri ile deniz etüt faaliyetleri hariç. - Bileşim ve saflık test ve analiz hizmetleri (yalnızca CPC 86761**)[6]	1) Kapalı 2) Kapalı 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kapalı 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	
(f) Avcılığa ilişkin hizmetler (CPC 881'in bir bölümü)	1) Kurulum gereklidir 2) Kısıtlama Yok 3) Yalnızca A grubu seyahat acenteleri avcılık lisansları olmaları kaydıyla bu alanda faaliyet gösterebilirler 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
(h) Madenciliğe ilişkin hizmetler (CPC 883, 5115)	1) Ticari varlık gereklidir 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1,2) Kısıtlama Yok 3,4) Maden sahalarındaki teknik nezaretçi ve daimi nezaretçinin Türk vatandaşı olması gerekir Bunun dışında yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
(o) Bina temizleme hizmetleri (CPC 874)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	

[5] Türkiye, tüm inşaat süreçlerinin ve ayrıca inşaatta girdi olarak kullanılan yapı malzemelerinin ilgili kanun ve düzenlemelerde belirtilen teknik şartname ve standartlara uygunluğunu temin etmek amacıyla gerçekleştirilen inşaat ve yapı denetim faaliyetleri dahil inşaat sektörü ile ilgili teknik test ve analiz hizmetlerinde taahhüt üstlenmez.

[6] Yalnızca CPC 86761 altında yer alan; hava, su, gürültü seviyesi ve titreşim seviyesinin teknik test ve analiz hizmetleri.

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(q) Paketleme hizmetleri (CPC 876)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
(r) Basım, yayım (CPC 88442**) Gazetelerin, dergilerin ve haber ajanslarının yayınlarının basım hizmetleri hariç	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
(s) Kongre hizmetleri (CPC 87909'un bir bölümü)	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
(t) Diğer			
- Yeminli mütercim-tercümanlar tarafından verilen hizmetler ile noterlik hizmetleriyle bağlantılı mütercimlik ve tercümanlık dışındaki mütercimlik ve tercümanlık hizmetleri (CPC 87905'in bir bölümü)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
2. HABERLEŞME HİZMETLERİ			
A./B. Posta Hizmetleri (posta ve kurye hizmetleri) *Posta hizmetleri, 6475 sayılı Kanununda tanımlandığı üzere, posta gönderilerinin; kabulü, toplanması, işlenmesi, sevki, dağıtımı ve teslimini kapsar*	1, 3) Sermaye şirketi[7] olarak kurulum şartı vardır. Tamamı devlete ait bir işletme olan "Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi (PTT A.Ş.)", Posta Hizmetleri Kanununca evrensel hizmet sunucusu olarak yetkilendirilmiş olup 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanununda tanımlanan hizmetlerin sunumuna yönelik tekel hakkı vardır. 2) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	

[7] 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 124. Maddesine göre, burada müteakiben belirtilenler sermaye şirketi kabul edilirler: "(anonim şirket"; "limited şirket"; "sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket".

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
C. Telekomünikasyon Hizmetleri[8] (a) Sesli telefon hizmetleri (b) Paket anahtarlamalı veri iletim hizmetleri (c) Devre anahtarlamalı veri iletim hizmetleri (d) Teleks hizmetleri (e) Faks hizmetleri (f) Özel kiralık devre hizmetleri (g) Telgraf hizmetleri (h) Çevirim içi bilgi ve veri tabanı alma (i) Elektronik veri alışverişi (j) Depolama ve gönderme ile depolama ve alma dâhil geliştirilmiş/katma değerli faks hizmetleri (k) Kodlama ve protokole geçirme (l) Çevirim içi bilgi ve/veya veri işleme (m) Diğer - Analog/dijital hücresel mobil hizmetler - Dizin hizmetleri - Kablo TV	1, 3) Kanunda öngörülmüş olan ulusal kamu kuruluşları ve kamu iktisadi işletmeleri dışındakilerin yetkilendirilmeleri için anonim şirket ya da limited şirket olarak kurulma şartı vardır. Sınırlı sayıda kullanım hakkı şeklindeki yetkilendirmeler yalnızca anonim şirketlere verilebilir. 2) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	

[8] Bu listedeki telekomünikasyon hizmetlerinin kapsamı hiçbir radyo (analog-dijital) ve TV programının yayıncılığını veya kamuya yönelik isteğe bağlı görsel-işitsel medya hizmetlerini içermez.

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(e) Telgraf hizmetleri	1) Tamamı devlete ait bir işletme olan PTT A.Ş., münhasır hizmet sunucusudur. 2) Kısıtlama Yok 3) Tamamı devlete ait bir işletme olan PTT A.Ş., münhasır hizmet sunucusudur. 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
D. Görsel-işitsel hizmetler (Yayıncılık hariç[9])			
(a) Sinema filmi ve videokaset üretimi ve dağıtımı hizmetleri (CPC 9611)	1) Sinema filmlerinin fiziksel bir taşıyıcıda (CD, video-kaset vb.) dağıtımı için ticari varlık kurma şartı dışında kısıtlama yok, 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
(b) Sinema filmi gösterimi hizmetleri (CPC 9612) (Yalnızca sinema salonu sahipleri tarafından)	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	

[9] Bu listenin amaçları bakımından, yayıncılık, işitsel ve/veya görsel program sinyallerinin genel kamunun tamamı ya da bir bölümü tarafından alınabilmesi ve/veya görüntülenebilmesi amacıyla işaret ve sinyalllerin herhangi bir teknolojiyle iletimini kapsar.

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
3. İNŞAAT VE İLGİLİ MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ (CPC 51)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	
4. DAĞITIM HİZMETLERİ (Dağıtım hizmetleri; ithalat ve ihracat kısıtlamalarına tabi malları ve her hâlükârda alkol, tütün, elektronik sigara ve diğer bağımlılık yapıcı ürünler; farmakolojik ürünler; ilaçlar ve medikal cihazlar, optik cihazlar; tohumlar; genetiği değiştirilmiş organizmalar; gübreler ve diğer toprak verimini artırıcılar, endemik bitkiler, pestisitler ve hayvanların beslenmesinde kullanılanlar gibi preparatlar; ahşap ve kömür; elektrik ölçen alet ve gereçler, gaz ve sıvı; ham petrol, rafine petrol ürünleri, taksimetreler; ateşli silahlar ve askeri ekipman; kıymetli madenler; atıklar, hurda ve geri dönüşüm materyalleri; zehirli maddeler; nükleer enerji ve suyun dağıtımını içermez.)			
A. Komisyon acenteleri hizmetleri CPC 621, 61111, 6113 B. Toptan ticaret hizmetleri CPC 622, CPC 61111, 6113, 6121 C. Perakende ticaret hizmetleri CPC 631, CPC 632, CPC 61112, CPC 6113, CPC 6121	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Türkiye ticari varlık için ekonomik gereklilik testleri uygulayabilir. Enerji ürünlerinin dağıtımı için pazar payının kısıtlanması yoluyla toplam hizmet işlemlerinde kısıtlama da yapılır. Bunların dışında kısıtlama yok. 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
5. EĞİTİM HİZMETLERİ[10]			
A.,B.,E. İlköğretim, Orta Öğretim ve Diğer Eğitim Hizmetleri (CPC 921, 922, 929)	1),3)Yabancı gerçek ve tüzel kişiler, Türk vatandaşlarıyla ortaklık kurarak ya da doğrudan yalnızca uluslararası eğitim kurumları (mesleki ve teknik okullar dâhil) ve yalnızca yabancı öğrenciler için kurabilirler. 2) Kısıtlama Yok 4) Uluslararası eğitim kurumlarına (mesleki ve teknik dâhil) "Kıdemli Müdür Yardımcısı" olarak bir Türk vatandaşı öğretmen atanmalıdır. Yukarıda belirtilen ve yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Uluslararası eğitim kurumlarına (mesleki ve teknik dâhil) "Kıdemli Müdür Yardımcısı" olarak bir Türk vatandaşı öğretmen atanmalıdır. 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	
C. Yüksek Öğretim Hizmetleri CPC 923)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Özel üniversiteler "vakıf yükseköğretim kurumları" yalnızca Türk Medeni Kanununa göre teşkil olmuş vakıflar tarafından özel bir Kanunun kabulüyle kurulabilir. 4) Yükseköğretim kurumlarının mütevelli heyeti üyeleri ve ayrıca rektör Türk vatandaşı olmalıdır. Yukarıda belirtilen ve yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Yükseköğretim kurumlarının mütevelli heyeti üyeleri ve ayrıca rektör Türk vatandaşı olmalıdır. 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	

[10] Bu taahhüt yalnızca özel eğitim hizmetlerini kapsar.

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
6. ÇEVRE HİZMETLERİ			
A. Kanalizasyon Hizmetleri (CPC 9401)	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	
B. Çöplerin Toplanması Hizmetleri (CPC 9402)	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	
C. Sanitasyon ve Benzeri Hizmetler (CPC 9403)	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	
D. Diğer: - Egzoz gazlarının temizlenmesi hizmetleri (CPC 9404)	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	
- Gürültünün azaltılması hizmetleri (CPC 9405)	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
7. MALİ HİZMETLER			
YATAY TAAHHÜTLER Mali Hizmetler alanındaki tüm sektörlerde ticari varlık yoluyla hizmet sunumuna uygulanan önlemler:			
Bankacılık	3) Anonim şirket olarak kurulması gerekli olan bir bankanın kurulması veya yabancı bir bankanın Türkiye'de ilk şubesinin ya da irtibat bürosu açılması izni Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunca alınacak bir kararla verilir. Mevduat toplamak ve/veya bankacılık işlemleri gerçekleştirebilmek için kurulum ya da şube açılışı işlemlerinin tamamlanmasını müteakip faaliyet izni de alınmalıdır. Yabancı bankaların şubelerinin kredi tavanı âlemşümul sermayeye değil şube sermayesine göre belirlenir.	3) Kısıtlama Yok	
Sigortacılık	3) Sigorta ve reasürans şirketleri anonim şirket veya müşterek sigorta şirketi olarak kurulmalıdır. Faaliyete başlamak için sigorta ve reasürans şirketleri, faaliyet göstermek istedikleri her sigorta dalı için Hazine Müsteşarlığından lisans almak zorundadır.	3) Kısıtlama Yok	

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
Sermaye piyasaları	3) Sermaye piyasası kuruluşlarının[11] kurulumu ve faaliyetleri için Sermaye Piyasası Kurulunun (SPK) izni aranır. Ayrıca, sermaye piyasasında faaliyet gösterecek (yatırım hizmetleri) bankaların SPK'dan faaliyet alanlarına uygun yetkilendirme sertifikası almaları gerekmektedir. Türkiye'de kurulu menkul kıymetler aracı kuruluşlarının şube ve acentelerinin kuruluşu için de SPK'nın izni gerekmektedir. Menkul kıymetler aracı kuruluşları, yatırım şirketleri ve yatırım fonları[12] hariç diğer sermaye piyasası kuruluşları sadece anonim ortaklık olarak kurulabilirler. Yabancı menkul kıymetler aracı kuruluşlarının şube veya irtibat bürolarının kurulmasına izin verilmemektedir. Sermaye Piyasası Kurulu sermaye piyasası kuruluşları veya bunların şube ve acentelerinin kuruluşunun sermaye piyasasının istikrarı, sağlamlığı ve gelişiminin yanı sıra Türkiye'nin ekonomik kalkınmasına fayda sağlamasını temin etmek için her tür önlemi alabilir.	3) Kısıtlama Yok	

[11] Sermaye Piyasası Kanununa göre, sermaye piyasası kuruluşları şunlardır:
a) Yatırım kuruluşları
b) Kolektif yatırım kuruluşları
c) Sermaye piyasasında faaliyette bulunacak bağımsız denetim, değerleme ve derecelendirme kuruluşları
d) Portföy yönetim şirketleri
e) İpotek finansmanı kuruluşları
f) Konut finansmanı ve varlık finansmanı fonları
g) Varlık kiralama şirketleri
h) Merkezî takas kuruluşları
i) Merkezî saklama kuruluşları
j) Veri depolama kuruluşları
k) Kuruluş ve faaliyet esasları Sermaye Piyasası Kurulunca belirlenen diğer sermaye piyasası kurumları.

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
DİĞER MALİ HİZMETLER			
A. Finansal kiralama hizmetleri	3) Finansal kiralama şirketleri (kiraya verenler) sadece anonim şirket olarak kurulabilir. Bir finansal kiralama şirketi kurulumu Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun ön iznine bağlıdır. Kuruluş veya şube açılışı işlemlerinin tamamlanmasını müteakip faaliyet izni ayrıca alınmalıdır.	3) Kısıtlama Yok	
B. Faktoring ve tüketici finansman hizmetleri	3) Faktoring şirketleri ve tüketici finansman şirketleri anonim şirket olarak kurulmalıdır. Bir faktoring şirketi veya tüketici finansman şirketi kuruluşu Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun iznine tabiidir. Kuruluş işlemlerinin tamamlanmasını müteakip faaliyet izni de alınmalıdır.	3) Kısıtlama Yok	
C. Yetkili Müesseseler (Yabancı Döviz Büroları)	3) Yetkili müessese olarak faaliyette bulunmak için Hazine Müsteşarlığından izin alınmalıdır. Hazine Müsteşarlığı yetkili müesseselerin veya bunların şube ve acentelerinin kuruluşunun finansal piyasaların istikrarı, sağlamlığı ve gelişiminin yanı sıra Türkiye'nin ekonomik kalkınmasına fayda sağlamasını temin etmek için her tür önlemi alabilir Yetkili müesseseler anonim şirket şeklinde kurulmalıdır.	3) Kısıtlama Yok	

[12] Sermaye Piyasası Kanununa göre, yatırım fonları inançlı mülkiyet ilkeleri ile uyumlu fon kuralları içerisinde sözleşme temelinde kurulabilir.

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
D. Kıymetli madenler borsası	3) Kıymetli maden aracı kuruluşu (KMAK) olarak faaliyette bulunmak için Hazine Müsteşarlığından izin alınmalıdır. Bankalar, döviz büroları, kıymetli madenlerin ticareti ve üretimi ile iştigal eden anonim şirketler ile kıymetli madenlerin ticareti ve üretimi ile iştigal eden yurt dışında yerleşik şirketlerin Türkiye'deki şubeleri KMAK olarak faaliyette bulunmak üzere Hazine Müsteşarlığına başvurabilirler. Ayrıca, anonim şirket olarak kurulduktan sonra yalnızca kıymetli maden brokerlik kuruluşu olarak faaliyet göstermek için de Hazine Müsteşarlığına başvurmak mümkündür.	3) Kısıtlama Yok	

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
MALİ HİZMETLER (SEKTÖREL TAAHHÜTLER)			
Sigortacılık ve Sigortacılıkla İlgili Hizmetler (i) Doğrudan sigorta (A) Hayat	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	1,2) Vergi teşviklerinin yalnızca Türkiye'de kurulu sigortacılık şirketleri veya yabancı sigortacılık şirketlerinin Türkiye'de kurulu şubeleri ile yapılan sözleşmeler kapsamında sağlanmasını temin etmek için brüt gelirleri üzerinden belli bir yüzde ile kesilen hayat sigortası primleri yoluyla işveren ve çalışanlara sağlanan vergi teşviklerine uygunluğu kısıtlama hakkı. 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	
(B) Hayat dışı	1,2) Aşağıdakiler dışında kapalı: (a) Sigorta süresinin kredi veya finansal kiralama sözleşmesinin süresiyle sınırlı kalması şartıyla, yabancı bir kredi yoluyla satın alınan veya yurt dışından finansal kiralama sözleşmesi yoluyla kiralanan hava taşıtı, helikopter ve gemilerin kaskosu; (b) deniz taşımacılık sigortası; (c) ihraç ve ithal malların navlun sigortası; (d) kişilerin yurt dışında olacakları ya da geçici olarak yurt dışında kaldıkları süre ile sınırlı olan bireysel kaza, hastalık, sağlık ve motorlu araç sigortası, (e) Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı gemi ve yatların sigortaları 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(ii) Reasürans ve retrosesyon	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	
(iii) Brokerlik ve acente hizmetleri gibi sigorta aracılık hizmetleri	1,2) Hayat sigortası ve "(i)(B) Hayat dışı" bölümünde belirtilen hayat dışı sigorta kategorileri ile iştigal eden aracılar (acenteler ve brokerler) ve reasürans brokerleri dışında kapalı. 3) Tüzel kişi sigorta ve reasürans acenteleri ve brokerleri Türkiye'de anonim veya limited şirket olarak kurulmalıdırlar. Teknik departmanların genel müdür ve müdür yardımcıları Türkiye'de yerleşik olmalıdırlar. Yurt dışında kurulu sigorta acenteleri ve brokerleri yalnızca Türkiye'de şube açarak sigortacılık aracılık faaliyetleri yürütebilirler. Yukarıda belirtilen tüzel kişilik türü ve yerleşiklik şartları şubeler için de uygulanır. 4) Gerçek kişi sigorta ve reasürans brokerleri Türkiye'de yerleşik olmalıdır. Yukarıda ve yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Gerçek kişi sigorta ve reasürans brokerleri Türkiye'de yerleşik olmalıdır. Yukarıda ve yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	
(iv) Danışmanlık, aktüerya, risk analizi ve sigorta eksperliği gibi sigorta destek hizmetleri	1,2) Sigorta eksperleri ve aktüerler dışında kısıtlama yok. Sigorta eksperleri ve aktüerler için kapalı. 3) Kısıtlama Yok 4) Sigorta eksperleri ve aktüerler için kapalı Yukarıda ve yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
Bankacılık ve Diğer Mali Hizmetler (sigortacılık hariç)			
(v) Halktan mevduat ve diğer geri ödenebilir fonların kabulü	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kredi kurumları veya belirli düzenlemelerle yetkilendirilmiş olanlar dışında hiçbir gerçek veya tüzel kişi halktan mevduat veya diğer geri ödenebilir fonlar toplayamaz. 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
(vi) tüketici kredisi, ipotekli konut kredisi (mortgage), faktoring ve ticari işlemlerin finansmanı dâhil her türlü borç verme işlemi:			
(A) Tüketici kredisi	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Bankalar ve finansman şirketleri tüketici kredisi verebilirler. 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
(B) Faktoring	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Bankalar ve faktoring şirketleri faktoring ile iştigal edebilirler. 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(C) İpotekli konut kredisi (Mortgage)	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından konut finansmanı alanında faaliyet göstermek için uygun bulunan finansal kiralama şirketleri ve finansman şirketleri ipotekli konut kredisi ticaretiyle iştigal edebilirler. Ayrıca bankalar da bu faaliyetlerin ticaretiyle iştigal edebilirler. 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	
(D) Ticari işlemlerin finansmanı	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Bu faaliyetlerle bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketleri iştigal edebilirler. 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
(vii) Finansal kiralama	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Finansal kiralama şirketleri ve mevduat kabul yetkisi olmayan bankalar finansal kiralama işlemleri yürütebilirler. 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(viii) seyahat çeki ve banka çeki, bankamatik, kredi kartı ve harcama kartı dâhil tüm ödeme ve para transfer hizmetleri	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Ödeme ve para transferi hizmetleri yalnızca "Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun" uyarınca yetkilendirilmiş bankalar ve kurumlar tarafından sunulabilir. Ödeme ve para transfer hizmetlerinin sunumuyla iştigal eden kurumlar Türkiye'de anonim şirket olarak kurulmalıdırlar. Kredi kartı ve debit kart hizmetleri yalnızca bankalar tarafından sunulabilir. Yurt dışına döviz transferi işlemleri bankacılık sistemi üzerinden yapılmalıdır. 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
(ix) Garantiler ve taahhütler	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(x) borsada, tezgâh üstü piyasada veya diğer bir şekilde, kendi hesabına veya müşterilerinin nam ve hesabına aşağıdaki mali araçlara ilişkin alım satım işlemleri:			
(A) para piyasası araçları (çekler, senetler ve mevduat sertifikaları dâhil)	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Para piyasası araçlarının ticaretiyle hem bankalar hem de menkul kıymet aracı kuruluşları iştigal edebilirler; ancak, menkul kıymet aracı kuruluşları çek ve senetlerin ticaretiyle iştigal edemezler. 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	
(B) Döviz	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Bankalar, döviz büroları, menkul kıymet aracı kuruluşları (yatırım hizmetleri ve faaliyetleri ile sınırlı olarak), ve ayrıca PTT A.Ş. döviz alım-satım işlemleri ile iştigal edebilir. 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
(C) Türev araçlar	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Yetkili bankalar ve menkul kıymet aracı kuruluşları bu ürünlerin ticareti ile iştigal edebilirler. Yetkili bankalar, borsa endeksine ve hisse senetlerine dayalı olanlar ile hisselere dayalı olmayan kendi namına işlem gören türev araçlar hariç türev araçlara yönelik emirleri ifa edebilirler. 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(D) Döviz kuru ve faiz oranı araçları	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Yetkili bankalar ve menkul kıymet aracı kuruluşları döviz kuru ve faiz oranı araçları ticaretiyle iştigal edebilirler. Yalnızca menkul kıymet aracı kuruluşları 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununda tanımlandığı şekliyle "kaldıraçlı işlemler" (ör: perakende forex brokerliği). 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
(E) Devredilebilir menkul kıymetler	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Bankalar ve menkul kıymet aracı kuruluşları bu ürünlerin ticareti ile iştigal edebilirler. Ancak, yalnızca menkul kıymet aracı kuruluşları emirlerin ifası ve hisselerin kendi hesabına işletilmesi ile ilgili yatırım hizmetleri sunabilirler. 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
(F) külçe altın/gümüş dâhil diğer ciro edilebilir araçlar ve finansal aktifler	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Bankalar ve ilgili aracı kuruluşlar bu ürünlerin ticareti ile iştigal edebilirler. 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(xi) aracılık taahhüdü (underwriting) ve (kamuya yönelik ya da özel) plasman acenteliği	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Sermaye Piyasası Kuruluna kayıt olduktan sonra düzenlenecek menkul kıymetler için aracılık taahhüdü ve plasman hizmetlerini Kalkınma ve Yatırım Bankaları ve menkul kıymet aracı kuruluşları sunabilirler. 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
(xii) İkrazatçılık	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
(xiii) nakit ve portföy yönetimi, her türlü kolektif yatırım yönetimi, emeklilik fonu yönetimi, emanet, saklama ve mutemetlik hizmetleri gibi aktif yönetimi			
(A) Portföy yönetimi	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kalkınma ve Yatırım Bankaları, menkul kıymet aracı kuruluşları (kolektif yatırım yönetimi hariç) ve portföy yönetim şirketleri bu hizmetleri sunabilirler 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
(B) Kolektif yatırım yönetimi	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kolektif yatırım portföyleri portföy yönetim şirketleri tarafından yönetilebilir. Yatırım şirketleri ayrıca kendi portföylerini de yönetebilirler 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(C) Emeklilik fonu yönetimi	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Portföy yönetim şirketleri bu hizmetleri sunabilir. 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
(D) Emanet, saklama ve mutemetlik hizmetleri	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Sermaye piyasalarında faaliyet gösteren yetkili bankalar ve menkul kıymet aracı kuruluşları müşterileri için saklama hizmeti sunabilirler. Banka portföylerinde tutulan devlet borçlanma araçları hariç, sermaye piyasası araçlarıyla ilgili mevduat hesapları yalnızca Merkezi Kayıt Kuruluşu tarafından tutulabilir. 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
(xiv) Menkul kıymetler, türev ürünler ve çekler dâhil finansal aktiflerin takas hizmetleri	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Takasbank, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Merkezi Kayıt Kuruluşu ile Sermaye Piyasası Kurulu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından yetkilendirilen diğer kuruluşlar takas hizmetleri sunabilir. Çek takas hizmetlerini Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından kurulan ve/veya yetkilendirilen bir kurum sunabilir. Ödeme sistemleri yalnızca Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve onun yetkilendirdiği kuruluşlar tarafından işletilebilir. Ödeme ve menkul kıymet takas sistemi işletecek bir kuruluş Türkiye'de bir anonim şirket olarak kurulmuş olmalıdır. 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(xv) Diğer mali hizmetleri sunanların mali bilgiyi sağlaması ve transferi	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
- Finansal verinin işlenmesi ile diğer mali hizmet sunucuları tarafından ilgili yazılımın sağlanması ve transferi	1,2) Kapalı 3) Mali kurumlar, mali verinin depolanması ve işlenmesi amacıyla veri işleme merkezlerini (birincil ve ikincil bilgi işlem sistemlerini [13]) Türkiye'de kurmak ve bulundurmak zorundadırlar. 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1,2) Kapalı 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
(xvi) kredi referansı ve analizleri; yatırım ve portföy araştırmaları; devralmalar, yeniden yapılanmalar ve kurumsal stratejiye yönelik danışmanlık dâhil fıkra (v)'den (xv)'e sıralanan faaliyetlere yönelik danışmanlık, aracılık ve diğer destek hizmetleri	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	

[13] Birincil sistemler, finansal faaliyetlerin yürütülmesini ve ayrıca bilgilerin elektronik ortamda güvenli ve istenildiği an erişime imkân sağlayacak şekilde kaydını ve kullanımını sağlayan altyapı, donanım, yazılım ve veriden oluşur. İkincil sistemler birincil sistemlerin yedekleridir.

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
8. SAĞLIKLA İLGİLİ HİZMETLER VE SOSYAL HİZMETLER A. Hastane Hizmetleri (CPC 9311)	1) Kapalı* 2) Kısıtlama Yok 3) Yabancılar Sağlık Bakanlığının izni ile özel hastane kurabilirler. Hastanelerin sayısı ve türü, her hastanedeki tıbbi birimler, gerekli sağlık personelinin sayısı, yatak kapasitesi ve satın alınacak medikal cihazlar, yerleşim birimlerinin sağlık hizmeti ihtiyacı temel alınarak hazırlanan yatırım planlarına göre sınırlanabilir. 4) Kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Kapalı	

* Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı.

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
9. TURİZM VE SEYAHAT İLE İLGİLİ HİZMETLER			
A. Oteller ve restoranlar (CPC 641-643) (havayolu taşımacılığı yer hizmetleri altında yer alan ikram servis hizmetleri dışındaki yemek hizmetleri-catering dâhil)	1) Kapalı* 2)[14] Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı. Buna ilave olarak, bir işletmede istihdam edilebilecek yabancı personel sayısı toplam personel sayısının yüzde 10'unu geçmemelidir. Bu oran ilgili Bakanlığın kararıyla yüzde 20'ye kadar çıkarılabilir.	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) bir işletmede istihdam edilebilecek yabancı personel sayısı toplam personel sayısının yüzde 10'unu geçmemelidir. Bu oran ilgili Bakanlığın kararıyla yüzde 20'ye kadar çıkarılabilir. Bunun dışında kısıtlama yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	
B. Seyahat Acenteleri ve Tur Operatörleri Hizmetleri (CPC 7471)	1) Kurulum gereklidir 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	1) Yabancı bir ülkenin kanunlarına göre kurulmuş seyahat acenteleri Türkiye'den yurt dışına tur düzenleyemezler. 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	

* Teknik olarak mümkün olmadığından kapalı.

[14] Türk vatandaşları yurt dışına hiçbir kısıtlama olmadan seyahat edebilirler. Yalnızca, bazı istisnalar dışında, her yurt dışına çıkışlarında 100 ABD Doları muadili TL miktarına kadar ödeme yapmaları gerekir.

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
10. EĞLENCE, KÜLTÜR VE SPOR HİZMETLERİ (görsel-işitsel hizmetler dışında kalan)			
A. Eğlence hizmetleri (tiyatro ve canlı müzik dâhil)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
- Tiyatro yapımcısı, şarkı grubu, müzik topluluğu ve orkestra eğlence hizmetleri (CPC 96191)			

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
11. TAŞIMACILIK HİZMETLERİ A. Kabotaj[15] hariç Deniz Taşımacılığı Hizmetleri Uluslararası Taşımacılık (yük ve yolcu) (CPC 7211 ve 7212)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Türk bayraklı deniz araçları dışında kapalı. - Uluslararası deniz taşımacılığı faaliyetleri yürütebilmek için, yalnızca "Türk Uluslararası Gemi Sicili"ne kayıtlı deniz araçları, Türk bayrağı taşıyabilirler. - Türkiye'de üretilen deniz araçları; Türkiye'ye ithal edilenlerden de 3000 DWT'den daha ağır ticari kargo gemileri ve 300 gros tondan daha ağır yolcu gemileri Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıt olabilirler. - Türkiye'de mukim yabancı gerçek kişilere ve Türkiye'de ulusal mevzuata uygun olarak kurulmuş şirketlere ait deniz araçları Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıt olabilirler. 4) Türk bayraklı deniz aracının kaptan ve mürettebatı Türk vatandaşı olmalıdır. Yukarıda ve yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Türk bayraklı deniz aracının kaptan ve mürettebatı Türk vatandaşı olmalıdır. Yukarıda ve yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	Aşağıdaki hizmetler uluslararası deniz taşımacılığı hizmet sunucularına limanlarda makul ve ayrımcı olmayan hüküm ve şartlarda sunulacaktır: 1. Kılavuz kaptanlık 2. İtme ve çekme hizmetleri 3. Ön tedarik, yakıt ve su 4. Çöp toplama ve gemi safra atığı tasfiyesi 5. Liman Kaptanı hizmetleri 6. Seyrüsefer yardımı 7. Haberleşme, su ve elektrik ikmali gibi gemi faaliyeti için elzem olan operasyonel kıyı hizmetleri 8. Acil durum tamir hizmetleri 9. Demirleme, palamarla bağlama ve yanaşma hizmetleri

[15] İlgili ulusal mevzuatta "kabotaj" olarak kabul edilen faaliyet alanlarına halel getirmeksizin, bu taahhüt listesi besleme (feeder) hizmetleri ve Türk kara sularında gerçekleşmesi kaydıyla Türkiye'deki aynı limanda başlayan ve son bulan trafik dahil olmak üzere Türkiye'de bulunan bir liman ile Türkiye'de bulunan başka bir liman arasında yük ve yolcu taşımacılığını kapsadığı varsayılan "deniz taşımacılığı kabotaj hizmetleri"ni kapsamaz. Ayrıca, "Türkiye Sahillerinde Nakliyatı Bahriye (Kabotaj) ve Limanlarla Kara Suları Dahilinde İcrayı San'at ve Ticaret Hakkında Kanun" (Kanun No: 815)'a göre Türkiye sahillerinin bir noktasından diğerine emtia ve yolcu alıp nakletmek ve sahillerde limanlar dahilinde veya beyninde cer ve kılavuzluk ve her hangi mahiyette olursa olsun bilcümle liman hidematını ifa etmek yalnız Türk Ticaret Kanununun (Kanun No. 6102) 940 Sayılı Maddesi uyarınca Türkiye sancağını hamil sefain ve merakibe munhasırdır. Türk Uluslararası Gemi Sicil Kanunu (Kanun No.4490)'nuna uygun olarak Türkiye sancağını hamil ancak Türk Ticaret Kanunun 940 sayılı maddesindeki koşulları sağlamayan sefain ve merakibe, kabotaj hakkı kapsamına giren işlevleri yerine getiremez. Daha açık bir ifadeyle, bu taahhüt listesi "Türkiye Sahillerinde Nakliyatı Bahriye (Kabotaj) ve Limanlarla Kara Suları Dahilinde İcrayı San'at ve Ticaret Hakkında Kanun" (Kanun No: 815)'da belirtilen kabotaj hakkı kapsamına giren faaliyetlerin yürütülmesine ilişkin hiçbir hak tanımamaktadır.

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
Denizcilik yardımcı hizmetleri - Konteyner istasyonu ve ardiye hizmetleri (liman alanlarında ya da denizden uzak iç kısımlarda, yükün konteynere istiflenmesi/konteynerin açılması, konteynerlerin bakımı ve gönderim için uygun hale getirilmesi niyetiyle konteynerlerim depolanmasını içeren faaliyetleri ifade eder.)	1) Kapalı* 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Dipnot 15'te belirtilenler dışında kısıtlama yok 4) Kapalı	
- Depo ve antrepo hizmetleri (donuk veya soğutulmuş ürünlerin, sıvı ve gazların kitle depolanması hizmetleri ile pamuk, tahıl, yün, tütün, diğer tarım ürünleri ve diğer ev ürünleri dâhil diğer ürünlerin depo ve antrepo hizmetleri)	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) "Gümrük antrepoları" dışında kısıtlama yok. Gümrük antrepoları yalnızca Türk Ticaret Kanunu uyarınca bir "anonim şirket" veya bir " limited şirket" olarak kurulmuş ve en az iki yıldır faaliyette olan bir şirket olmalıdır. Ekonomik gereklilik testi uygulanabilir. 4) Kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Dipnot 15'te belirtilenler dışında kısıtlama yok 4) Kapalı	
- Gümrükleme hizmetleri (alternatif olarak "gümrük müşavirliği hizmetleri", ithalat, ihracat veya taşımacılık yoluyla gelen yüke ilişkin gümrük formalitelerinin başka bir taraf adına yürütülmesini içeren faaliyetleri ifade eder ki, bu faaliyetler hizmet sunucunun ana faaliyet konusu veya ana faaliyetinin olağan bir tamamlayıcısı olabilir)	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3,4) Gerçek kişiler için: Gümrük müşavirleri Türk vatandaşı olmalıdır. Tüzel kişiler için: Bir gümrük müşavirliği şirketinin tüm hissedarları Türk vatandaşı lisanslı gümrük müşavirleri olmalıdır.	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3,4) Gerçek kişiler için: Gümrük müşavirleri Türk vatandaşı olmalıdır. Tüzel kişiler için: Bir gümrük müşavirliği şirketinin tüm hissedarları Türk vatandaşı lisanslı gümrük müşavirleri olmalıdır.	

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
- Denizcilik taşıma işleri organizatörlüğü (taşımacılık ve ilgili hizmetleri satın alarak, belgeleri hazırlayarak ve ticari bilgiyi sağlayarak, gönderenler adına (yükün) gönderimine ilişkin organizasyonunun ve gözetim işlemlerinin yürütülmesini kapsayan faaliyetleri ifade eder)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	
(c) Deniz araçlarının mürettebat ile kiralanması (CPC 7213)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	1) Yabancılar tarafından kiralanan deniz araçları Türk kara sularında faaliyet gösteremezler. Bu araçlar yabancı araç olarak kabul edilirler. 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	
(d) Deniz araçlarının bakım ve onarımı hizmetleri (CPC 8868)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	
C. Havayolu Taşımacılığı Hizmetleri			
(a) Havayolu taşımacılığının satışı	1) Yabancı havayolu şirketleri, biletlerini, Türkiye'de satış ofisi açarak satabilirler. 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	
(b) Bilgisayarlı rezervasyon sistemleri	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(c) Hava taşıtlarının bakım ve onarım hizmetleri (CPC 8868)	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	
(d) Yer Hizmetleri (yalnızca bir ücret veya sözleşme temelinde bir havalimanında sunulabilecek hizmetler aşağıdadır: temsil; yolcu hizmetleri; yük kontrolü ve haberleşme; ramp, kargo ve posta, uçak temizleme, birim yükleme gereçlerinin kontrolü; uçak hat bakım, yakıt ve yağ; uçuş operasyon; yüzey ulaşımı; ikram servis; gözetim ve yönetim ve uçak özel güvenlik hizmet ve denetimi.)	1) Kapalı* 2) Kısıtlama Yok 3) Yer hizmetleri faaliyetinde bulunabilmek için Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından ruhsat (bir A-tipi veya C-tipi ruhsat) alınması gereklidir. Ruhsatlar yalnızca Türk Ticaret Kanununa uygun olarak kurulmuş ticaret şirketlerine verilir. A ve C tipi ruhsat talep eden yer hizmetleri şirketlerinde; a. şirketi temsile ve yönetime yetkili kişilerin çoğunluğu Türk vatandaşı olmalıdır b. ana sözleşmelerine göre, Türk hissedarlar oy haklarının çoğunluğunu ellerinde bulundurmalıdır. A-tipi ruhsatlar milli havayolu işletmecilerinin diğer havayolu işletmecilerine yer hizmetleri hizmeti sunmaları için de alınabilir. Yabancı havayolu işletmecileri bu hizmetleri sunamazlar. Yolcu hizmetleri, ramp, yük kontrol ve haberleşme hizmetleri yalnızca A-tipi ruhsat sahibi yer hizmetleri şirketleri tarafından sunulabilir. İkram servis hizmetleri yalnızca havalimanı içinde faaliyet gösteren ve ikram servis ruhsatı olan yer hizmetleri şirketleri ve milli havayolu işletmecileri tarafından sunulabilir. Yabancı havayolu işletmecileri bu hizmetleri sunamaz. 4) Yer hizmetleri şirketini temsile ve yönetime yetkili kişilerin çoğunluğu Türk vatandaşı olmalıdır. Yukarıda ve yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Mütekabiliyet prensibi temelinde milli muamele uygulanır 4) Yer hizmetleri şirketini temsile ve yönetime yetkili kişilerin çoğunluğu Türk vatandaşı olmalıdır. Yukarıda ve yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(e) Havalimanı Yönetim Hizmetleri (ilgili danışmanlık hizmetleri dâhil havalimanı alt yapısı ve operasyon hizmetleri)	1) Kapalı* 2) Kısıtlama Yok 3) Havalimanı yönetim hizmetleri, devlet havalimanlarının işletim haklarının kiralanması (Yap-İşlet-Devret modeliyle özel sektör kuruluşları tarafından yapılan ve devredilenler dâhil) yoluyla devredilmesi sonucu sunulabilir. İşletim haklarının kiralanması yoluyla devir işlemi Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından en fazla 49 yıllığına gerçekleştirilir. İşletim haklarının kiralanması yoluyla devir işlemi Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının iznine tabidir. 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	
E. Demiryolu Taşımacılığı Hizmetleri (CPC 7111, 7112)	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kapalı. 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kapalı 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
F. Karayolu Taşımacılığı Hizmetleri (Kabotaj hariç)			
(a) Yolcu taşımacılığı (CPC 7121 + 7122)	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Kısıtlama Yok	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Kısıtlama Yok	
(b) Yük taşımacılığı (CPC 7123)	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Kısıtlama Yok	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Kısıtlama Yok	
(e) Karayolu taşımacılığı için destek hizmetleri (7442 hariç CPC 744)	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	
H. Denizcilik ve iç suyolları hariç tüm taşımacılık modlarına yönelik yardımcı hizmetler			
(a) Yük elleçleme hizmetleri (CPC 741)	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Gerçek kişiler için: Türk vatandaşlığı aranmaktadır. 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Gerçek kişiler için: Türk vatandaşlığı aranmaktadır. 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	
(b) Depo ve antrepo hizmetleri (CPC 742)	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Gerçek kişiler için: Türk vatandaşlığı aranmaktadır. 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Gerçek kişiler için: Türk vatandaşlığı aranmaktadır. 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
(c) Yük taşımacılığı acente hizmetleri (CPC 748).	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Gerçek kişiler için: Türk vatandaşlığı aranmaktadır. 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3) Gerçek kişiler için: Türk vatandaşlığı aranmaktadır. 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı.	
(d) Gümrükleme hizmetleri (alternatif olarak "gümrük müşavirliği hizmetleri") ithalat, ihracat veya taşımacılık yoluyla gelen yüke ilişkin gümrük formalitelerinin başka bir taraf adına yürütülmesini içeren faaliyetleri ifade eder ki, bu faaliyetler hizmet sunucunun ana faaliyet konusu ya da ana faaliyetinin olağan bir tamamlayıcısı olabilir	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3,4) Gerçek kişiler için: Gümrük müşavirleri Türk vatandaşı olmalıdır. Tüzel kişiler için: Bir gümrük müşavirliği şirketinin tüm hissedarları Türk vatandaşı lisanslı gümrük müşavirleri olmalıdır.	1) Kapalı 2) Kısıtlama Yok 3,4) Gerçek kişiler için: Gümrük müşavirleri Türk vatandaşı olmalıdır. Tüzel kişiler için: Bir gümrük müşavirliği şirketinin tüm hissedarları Türk vatandaşı lisanslı gümrük müşavirleri olmalıdır.	

Hizmet sunum biçimleri: 1) Sınır ötesi sunum 2) Yurt dışında tüketim 3) Ticari varlık 4) Gerçek kişilerin varlığı

Sektör veya Alt-sektör	Pazara Giriş Kısıtlamaları	Milli Muamele Kısıtlamaları	İlave Taahhütler
12. BAŞKA YERE DÂHİL EDİLMEMİŞ DİĞER HİZMETLER			
(a) Kuaförlük ve diğer güzellik hizmetleri (CPC 9702)[16]	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	1) Kısıtlama Yok 2) Kısıtlama Yok 3) Kısıtlama Yok 4) Yatay bölümde belirtilenler dışında kapalı	

[16] Şüpheye yer bırakmamak adına not: Bu alt-sektördeki CPC kategorileri herhangi bir iyileştirici, tıbbi, paramedikal veya rehabilitasyon tedaviyi içermez.

EK XIII

MADDE 3.21'DE ATIFTA BULUNULAN

ELEKTRONİK TİCARET

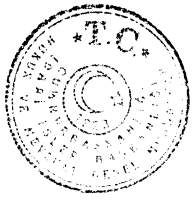

EK XIII

MADDE 3.21'DE ATIFTA BULUNULAN

ELEKTRONİK TİCARET

Madde 1

Kapsam ve Genel Hükümler

1. İşbu Ek, mal ve hizmet alanında elektronik ticareti etkileyen Taraflarca alınan önlemlere uygulanır.

2. Taraflar:

(a) elektronik mal ve hizmet ticaretinin uluslararası ticaretin geliştirilmesi için yarattığı potansiyelin yanı sıra özellikle işletmeler ve tüketiciler için sunduğu imkanlar ve ekonomik kalkınmayı;

(b) elektronik mal ve hizmet ticaretinin gelişmesi ve kullanımı önünde engeller oluşturmamanın önemini; ve

(c) diğerlerinin yanı sıra aşağıdaki hususları kapsayan konularda, elektronik ticaret kullanıcıları için güven ve gizlilik ortamı oluşturma ihtiyacını:

(i) kişilerin kişisel verilerin depolanması, işlenmesi ve yayımlanmasına ilişkin gizliliklerinin korunması;

(ii) kişisel kayıt ve hesapların gizliliğinin korunması;

(iii) yanıltıcı ve hileli uygulamalarla savaşma ve önlemek veya sözleşmelerin yerine getirilmemesinin etkilerinin üstesinden gelmek için önlemler;

(iv) istenmeyen elektronik ticari iletilere karşı önlemler; ve

(v) genel ahlak ve genç kuşakların korunması

tanır.

Madde 2

Tanımlar

İşbu Ek'in amaçları bakımından:

(a) "elektronik imza" diğer elektronik verilere eklenmiş ya da mantıksal olarak bağlı olan ve imzalayanın kimlik doğrulamasında kullanılan elektronik haldeki veriyi ifade eder;

(b) "ticarette kullanılan belgeler" bir Tarafın dağıttığı ya da kontrol ettiği, malların ithal ya da ihracı ile ilişkili olarak ithalatçı ya da ihracatçının veya hizmet ticareti ile ilgili olarak bir hizmet sunucusunun doldurması gereken formları ifade eder;

(c) "istenmeyen ticari elektronik ileti" alıcının rızası dışında ya da alıcının açık itirazına rağmen ticari amaçlarla gönderilen elektronik iletileri ifade eder.

Madde 3

Hizmetlerin Elektronik Arzı

Elektronik olarak gerçekleştirilen ya da ulaştırılan bir hizmetin sunulmasını etkilen önlemler Fasıl 3'te (Hizmet Ticareti) yer alan ilgili hükümlerde kapsanan ve Ek XII'de (Taahhüt Listeleri) sıralanmış olan pazara giriş hükümleri, sınırlamaları ve koşulları ile milli muamele koşul ve niteliklerine tabi olan hak ve yükümlülüklerle bağlıdır.

Madde 4

Gümrük Vergileri

Taraflar, elektronik iletilerden gümrük vergisi alınmamasına ilişkin Buenos Aires'te gerçekleşen DTÖ Bakanlar Konferansı'nın 13 Aralık 2017 tarihli Kararı[1] doğrultusundaki mevcut uygulamalarını teyit eder.[2]

Madde 5

Elektronik İmza ve Belgelendirme Hizmetleri

1. Hiçbir Taraf, bir elektronik işlemin taraflarını elektronik işlemlerinin elektronik imza ile ilgili uygulanan yasal gerekliliklere uygun olarak gerçekleştiğini mahkemede ya da yasal veya idari makamlar önünde kanıtlama imkanından mahrum edecek elektronik imzalara ilişkin ulusal kanun ve düzenleme kabul etmeyecek veya sürdürmeyecektir.

2. Bir Taraf, belirli bir elektronik işlem kategorisi için elektronik imzanın bazı performans standartlarına uymasını ya da Tarafın ulusal kanun ve uygulamalarına uyumlu olarak akredite olmuş ya da tanınmış belgelendirme hizmeti sunucusu

---

[1] WT/MIN(17)/65.

[2] Daha kesin bir ifadeyle, bu Madde'deki hiçbir husus bir Tarafı, elektronik iletilere, anlaşma ile uyumlu biçimde konması halinde yurtiçinde uygulanan vergi, harç ve diğer ücretler getirmekten alıkoymaz.

tarafından dağıtılan özel elektronik belgeye dayanmasını aşağıdaki koşullarda şart koşabilir:

(a) meşru bir idari amaca hizmet etmesi; ve

(b) söz konusu amaca ulaşılmasıyla esasen ilgili olması.

3. Her bir Taraf, kendi elektronik imza ve belgelendirme hizmetlerine ilişkin ulusal kanun ve düzenlemelerine uyum içerisinde, bir başka Tarafın mevzuatına uygun olarak akredite edilmiş ya da tanınmış belgelendirme hizmeti sunucularının akreditasyon ya da tanıma süreçlerini kolaylaştırmak için çaba gösterecektir.

4. İşbu Madde bir Tarafın ulusal kanun ve düzenlemelerine göre elektronik olarak gerçekleştirilmesine izin verilmeyen işlemleri bakımından bahse konu Tarafa uygulanmaz.

5. Her bir Tarafın ulusal kanun ve düzenlemelerine tabi olmak üzere, bu Maddede yer alan hiç bir husus:

(a) çevrimiçi tüketicilerin bir satış sözleşmesine onay vermek için uygun yöntemi seçmesine, ve

(b) çevrim içi satıcıların, elektronik işlemler ya da iletişimler için tüketicinin rızasını almaları gerektiği durumlarda, kendi iş etkinliklerini yürütecekleri uygun yöntemi seçmesine

engel değildir.

Madde 6

Çevrimiçi Tüketicilerin Korunması

1. Taraflar, elektronik ticarette tüketici güvenini geliştirmeye olanak sağlayan etkili önlemlerin yanı sıra tüketicilerin hileli ve yanıltıcı ticari uygulamalardan korunmasına yönelik etkili önlemlerin önemini tanır.

2. Taraflar, tüketici güvenini arttırmak için sınır ötesi elektronik ticarete ilişkin faaliyetlerde ulusal tüketiciyi koruma kurumları ya da ilgili organları arasındaki işbirliğini teşvik etmeye çaba göstereceklerdir.

3. Her bir Tarafın ulusal tüketiciyi koruma birimleri diğer Tarafların tüketiciyi koruma birimleri ile uygun olması halinde ve ortak mesele durumlarında, elektronik ticarette hileli ve yanıltıcı ticari uygulamaları tespit etmek ya da engellemek için tüketicinin korunmasıyla ilgili kendi ulusal kanun ve düzenlemelerinin icrasında işbirliği yapmaya çaba gösterecektir.

4. Taraflar, elektronik ticaretle iştigal eden tüketicilerin korunması için ulusal yaklaşımlara ilişkin bilgi paylaşmaya çaba göstereceklerdir.

5. Taraflar, hizmet sunucularını, tüketicileri, hakları ve yükümlülükleri hakkında bilgilendirmeye zorunlu tutacak önlemler alacak veya sürdürecektir.

Madde 7

Kişisel Verilerin Korunması

1. Taraflar, elektronik ticaret ile iştigal ettiklerinde tüketicilerin kişisel verilerinin yeterli korunmasına ilişkin haklarını tanırlar. Taraflar, kişisel verilerin yeterli seviyede korunmasının tüketici güvenine katkı sağladığını kabul ederler.

2. Her bir taraf:

(a) kişisel verilerin korunmasını sağlayacak ulusal yasal çerçeveyi kuracak veya sürdürecektir; ve

(b) diğer Taraflar ile kişisel verilerin korunması alanındaki deneyimlerine ilişkin bilgi paylaşımında bulunacaktır.

Madde 8

İstenmeyen Ticari Elektronik İletiler

1. Her bir Taraf, istenmeyen ticari elektronik iletilere ilişkin:

(a) istenmeyen ticari elektronik iletilerin sunucularının, alıcıların bu iletileri durdurabilmesini kolaylaştırmasını zorunlu tutan; ve

(c) her bir Tarafın ulusal kanun ve düzenlemelerinde belirlendiği şekliyle, ticari elektronik iletilerin gönderilmesi için alıcının rızasının alınmasını zorunlu tutan

önlemleri alacak veya sürdürecektir.

2. Her bir Taraf, paragraf 1'e göre kendi önlemlerine uymayan istenmeyen ticari ileti göndericilerine karşı başvuru imkanı sağlamaya çaba gösterecektir.

Madde 9

Kağıtsız Ticaret Yönetimi

1. Her bir Taraf, ticarette kullanılan tüm belgeleri elektronik olarak kamuya açık hale getirmeye çaba gösterecektir.

2. Her bir Taraf, elektronik olarak sunulan paragraf 1'de atıfta bulunulan belgeleri, bu belgelerin kağıt nüshalarının yasal eşdeğeri olarak kabul etmeye çaba gösterecektir.

3. Her bir Taraf, kendi ilgili kamu ve özel birimlerinin diğer Tarafların birimleri ile kağıtsız ticaret yönetimine ilişkin etkinliklerde işbirliği yapmasını teşvik etmeye çaba gösterecektir.

Madde 10

Elektronik Ticaret Alanında İşbirliği

1. Taraflar, diğer hususların yanı sıra aşağıdaki konularda elektronik ticaretin ortaya çıkaracağı düzenleyici hususlarda iletişim içerisinde olabilirler:

(a) aracı hizmet sunucularının bilginin iletimi ve depolanmasına ilişkin sorumlulukları;

(b) istenmeyen ticari elektronik iletilere muamele; veya

(c) elektronik ticaretin gelişmesiyle alakalı diğer konular.

2. Bahse konu iletişim, anılan konulara dair Tarafların ulusal kanun ve düzenlemelerine ilişkin bilginin yanı sıra söz konusu kanun ve düzenlemelerin icrasına ilişkin bilgi paylaşımını kapsayabilir.

3. Elektronik ticaretin küresel mahiyetinin farkında olarak, Taraflar elektronik ticaretin gelişimini ilerletecek araştırma ve eğitim faaliyetlerinde işbirliğini teşvik etmeye çaba gösterecektir.

4. Taraflar, uluslararası alanda mevcut işbirliği girişimlerini de göz önüne alarak, uygun işbirliği yöntemleri benimsemeye çaba gösterecektir.

EK XIV

MADDE 3.21'DE ATIFTA BULUNULAN

TELEKOMÜNİKASYON HİZMETLERİ

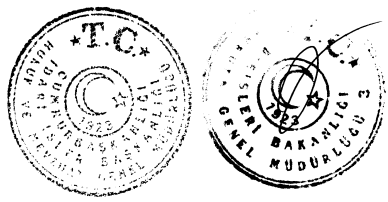

EK XIV

MADDE 3.21'DE ATIFTA BULUNULAN

TELEKOMÜNİKASYON HİZMETLERİ

Madde 1

Kapsam ve Tanımlar

1. İşbu Ek, yayıncılık ve radyo ve televizyon programcılığının kablolu dağıtımı haricinde, Ek XII'de (Taahhüt Listeleri) taahhüt üstlenilen alanlar itibariyle, telekomünikasyon hizmetlerine yönelik düzenleyici çerçeveye ilişkin ilkeleri ortaya koyar.

2. İşbu Ek'in amaçları bakımından telekomünikasyon hizmetleri, gerçek veya tüzel kişilerce tesisleri içerisinde ağ altyapısı aracılığıyla; münhasıran kişisel ya da kurumsal ihtiyaçlar sebebiyle, üçüncü taraflara ya da kamuya telekomünikasyon hizmeti sunma yönünde herhangi bir ticari niyet olmadan sunulan hizmetleri kapsamaz.

3. İşbu Ek'in amaçları bakımından:

(a) "nihai kullanıcı" bir telekomünikasyon hizmetinin, telekomünikasyon hizmeti sunanlar dışındaki hizmet sunucuları dâhil, nihai tüketicisi veya abonesi anlamına gelir;

(b) "ana tesisler":

(i) münhasıran veya ağırlıklı olarak tek veya sınırlı sayıda hizmet sunucusu tarafından sağlanan; ve

(ii) hizmetin sunulması için ekonomik veya teknik olarak ikame edilmesi mümkün olmayan

telekomünikasyon şebeke veya hizmet tesisleri anlamına gelir;

(c) "arabağlantı" taahhüt üstlenilen alanlarda, bir sunucunun kullanıcılarının diğer bir sunucunun kullanıcıları ile iletişim kurmasına ve diğer sunucunun sağladığı hizmetlere erişimine imkân vermek amacıyla telekomünikasyon şebeke veya hizmet sunucularına bağlanılması anlamına gelir;

(d) "etkin piyasa gücüne sahip hizmet sunucusu" ana tesisler üzerindeki kontrolü veya piyasadaki konumunu kullanımı nedeniyle, telekomünikasyon hizmetleri ile ilgili piyasaya katılım şartlarını (fiyat ve arz bakımından) önemli ölçüde etkileme kabiliyetine sahip bir sunucu anlamına gelir;

(e) "ayrımcı olmayan", benzer durumlarda, herhangi bir diğer benzer telekomünikasyon şebeke ve hizmet kullanıcısına uygulanandan daha az lehte olmayan muameleyi ifade eder;

(f) "numara taşınabilirliği" telekomünikasyon hizmetleri nihai kullanıcılarının, sabit telefon numaraları için aynı konumda bulunan, mobil telefon numaraları için herhangi bir konumda bulunan aynı kategorideki telekomünikasyon hizmet sunucuları arasında geçiş yaparken, numaraların kalitesi, güvenilirliği veya elverişliliğini bozmadan, aynı telefon numarasını muhafaza etme kabiliyeti anlamına gelir;

(g) "telekomünikasyon şebekesi" tanımlı şebeke sonlandırma noktaları arasında ve içerisinde haberleşmeye müsaade eden telekomünikasyon altyapısı anlamına gelir;

(h) "düzenleyici makam" işbu Ek'te bahsi geçen haberleşmenin düzenlenmesi ile yetkilendirilmiş kurum veya kurumlardır;

(i) "telekomünikasyon hizmetleri" elektromanyetik sinyallerin aktarımı ile alımından oluşan tüm hizmetler anlamına gelir ve iletilmesi için telekomünikasyona ihtiyaç duyan içeriği sağlamaya yönelik ekonomik faaliyetleri kapsar;

(j) "evrensel hizmet" bir Tarafın ülkesindeki kullanıcıların tümü için coğrafi konumuna bakılmaksızın ve makul fiyatlarda sağlanması gereken hizmetler kümesidir. [1]

Madde 2

Düzenleyici Makam

1. Telekomünikasyon hizmetleri düzenleyici makamları, herhangi bir telekomünikasyon hizmeti sunucusundan yasal olarak ayrı ve işlevsel olarak bağımsız olacaktır.

2. Düzenleyici makamlar, telekomünikasyon hizmetleri sektörünü düzenlemek üzere yetkilendirilecektir. Düzenleyici makam tarafından üstlenilen görevler, özellikle bu görevlerin birden fazla kuruluşa verildiği hallerde, kolaylıkla erişilebilir ve şeffaf bir biçimde kamuya açık hale getirilecektir.

3. Düzenleyici makamlar tarafından alınan kararlar ve uygulanan usuller, piyasadaki bütün katılımcılar açısından tarafsız olacaktır.

[1] Evrensel hizmetlerin kapsamı ve uygulaması, her bir Tarafta ayrı ayrı belirlenecektir.

Madde 3

Telekomünikasyon Hizmetlerinin Sunulması için Yetkilendirme

1. Hizmetlerin sunulması için yetkilendirme, uygulanabilir olduğu ölçüde, basitleştirilmiş bir izin usulü izlenerek gerçekleştirilecektir.

2. Bir telekomünikasyon hizmetinin sunulması için bir lisans gerektiği durumlarda, bir Tarafın yetkili makamı aşağıdakileri kamuya açık hale getirecektir:

(a) tüm lisanslama kriterleri ve lisans başvurusuna ilişkin olarak karar vermek için normal şartlarda gereken makul süre; ve

(b) bireysel lisanslara yönelik hüküm ve koşullar.

3. Yetkili makam, bir karara varıldıktan sonra, başvurusunun sonucu hakkında başvuru sahibini derhal bilgilendirecektir. Bir lisans başvurusunun reddedilmesi kararının alınması halinde, bahse konu Tarafın yetkili makamı, talep üzerine, başvuru sahibine red sebebini bildirecektir.

Madde 4

Hakim Sunuculara Yönelik Rekabetçi Korunma Önlemleri

Tek başına ya da birlikte, hakim sunucuların, rekabeti engelleyici uygulamalara kalkışması ve bunları devam ettirmesini engellemek amacıyla gereken önlemler sürdürülecektir. Rekabet karşıtı bu tür uygulamalar özellikle aşağıdakileri içerir:

(a) rekabeti engelleyen çapraz sübvansiyonlar uygulamak;

(b) rakiplerden rekabeti engelleyici sonuçlarla elde edilen bilgileri kullanmak; ve

(c) diğer hizmet sunucularının hizmet sunmak için gerek duydukları ana tesislere ilişkin teknik bilgileri ve ticari olarak ilgili bilgileri bu sunucular için vakitlice erişilebilir hale getirmemek.

Madde 5

Arabağlantı

1. Her bir Taraf, doğrudan veya dolaylı olarak aynı ülkede, kendi ülkelerindeki telekomünikasyon şebeke ve hizmeti sunucularının, diğer Taraf telekomünikasyon hizmetleri sunucuları ile arabağlantı müzakeresi yapma imkanı sağlamayı temin edecektir. Arabağlantı için, prensip olarak ilgili şirketler arasındaki ticari müzakereler bazında anlaşmaya varılmalıdır.

2. Düzenleyici makamlar, arabağlantı anlaşması müzakereleri sürecinde başka bir girişimden bilgi edinen sunucuların, bu bilgiyi sadece temin edilmesi amacına uygun olarak kullanmalarını ve iletilen veya depolanan bilginin gizliliğine her zaman saygı duymalarını temin edeceklerdir.

3. Şebeke içerisindeki teknik olarak mümkün olan bütün noktalarda hakim sunucu ile arabağlantının kurulması temin edilecektir. Bu tür bir arabağlantı:

(a) ayrımcı olmayan (teknik standartlar ve özellikler dâhil) hükümler, koşullar ve oranlar altında kendi benzer hizmetleri için, bağlı olmayan hizmet sunucularının benzer hizmetleri için veya iştirakleri veya diğer bağlı kuruluşlarının benzer hizmetleri için sağlanandan daha az avantajlı olmayacak nitelikte;

(b) sunucunun hizmetin sunulması için gerekli olmayan şebeke bileşenleri veya tesisleri için ödemesine gerek kalmaması amacıyla zamanında ve (teknik standartlar ve özellikler dâhil) hükümler ve koşullara göre; ekonomik uygulanabilirliği bakımından şeffaf, makul ve yeterince ayrıştırılmış maliyet odaklı oranlarda; ve

(c) kullanıcıların çoğunluğuna önerilen şebeke sonlandırma noktalarına ilave noktalarda, talep üzerine, gerekli ilave tesislerin inşaat maliyetini yansıtan bedele/fiyatlara tabi olarak;

sağlanacaktır.

4. Hakim sunucu ile arabağlantı için uygulanan usuller kamuya açık hale getirilecektir.

5. Hakim sunucular arabağlantı anlaşmalarını veya kendilerine ait olan arabağlantı tekliflerini kamuya açık hale getirecektir.[2]

6. Her bir Taraf, telekomünikasyon hizmetleri sunucularının arabağlantı için uygun hüküm, koşul ve tarifelerine ilişkin anlaşmazlıkların çözümlenmesi için o Tarafın düzenleyici makamı veya başka bir kurumuna müracaat edebilmesini temin edecektir ve telekomünikasyon hizmet sunucuları arasında işbu Maddeden kaynaklanan hak ve yükümlülükler ile bağlantılı bir anlaşmazlık çıkması durumunda, ilgili düzenleyici makam, anlaşmazlığın herhangi bir Tarafının talebi üzerine, anlaşmazlığı mümkün olan en kısa sürede ve her halde sunucunun arabağlantı talep etmesinin ardından makul bir süre içinde çözen bağlayıcı bir karar alacaktır.

[2] Her bir Taraf, bu yükümlülüğü kendi kanun ve yönetmelikleri uyarınca uygular.

Madde 6

Numara Taşınabilirliği

Her bir Taraf, teknik ve ekonomik olarak elverişli olduğu ölçüde ve makul koşul ve şartlarda, kendi ülkesindeki telekomünikasyon hizmetleri sunucularının numara taşınabilirliği sağlamasını temin edecektir.

Madde 7

Kısıtlı Kaynakların Paylaşılması ve Kullanımı

1. Frekanslar, sayılar ve geçiş hakları dâhil kısıtlı kaynakların paylaştırılması ve kullanımına ilişkin bütün usuller nesnel, zamanında, şeffaf ve ayrımcı olmayan bir şekilde yürütülecektir.

2. Paylaştırılan frekans bantlarının mevcut durumu kamuya açık hale getirilecektir, ancak devletin belirli kullanımı için ayrılan frekansların ayrıntılı olarak tanımlanmasına gerek yoktur.

Madde 8

Evrensel Hizmet

1. Her bir Taraf, sürdürmek istediği evrensel hizmet yükümlülüğü türlerini tanımlama hakkına sahiptir.

2. Bu tür yükümlülükler; şeffaf, nesnel ve ayrımcı olmayan bir yolla yönetilmeleri koşuluyla, kendiliğinden rekabeti engelleyici olarak kabul edilmez. Rekabet bakımından bu tür yükümlülüklerin yönetimi tarafsız olacaktır ve her bir Taraf'ın evrensel hizmet tanımına göre gerektiğinden fazla külfetli olmayacaktır.

Madde 9

Bilgilerin Gizliliği

Her bir Taraf, telekomünikasyon şebeke veya hizmetleri aracılığıyla telekomünikasyon ve ilgili trafik verilerinin gizliliğini temin edecektir.

Madde 10

Temyiz ve Yargı Denetimi

1. Bir düzenleyici makamın bir tespit ya da kararından yasal olarak korunan çıkarları olumsuz etkilenen herhangi bir hizmet sunucusu;

(a) temyiz organına bu tespit ya da kararın temyizi için başvurma hakkına sahip olacaktır.[3] Yargısal olmayan bir temyiz organının tespit veya kararı, tarafsız ve bağımsız bir yargısal otoritenin incelemesine tabi olacaktır;

(b) tespit veya kararın o Taraf'ın tarafsız ve bağımsız bir yargı makamı tarafından incelenmesini sağlayabilir. Taraflardan hiçbiri, ilgili yargı organı bu tespit veya kararın uygulanmasını durdurmadıkça, yargı denetimine başvuru yapılmasının düzenleyici makamın tespit veya kararına uymamak için sebep teşkil etmesine izin verebilir.

2. Temyiz organı, tespit veya kararı için yazılı gerekçeler sunacaktır.

3. Temyiz organlarının tespit veya kararları etkin bir şekilde uygulanacaktır.

---

[3] Hizmet sunucuları arasındaki anlaşmazlıklar için, temyiz organı ve ilgili türlü düzenleyici makam, anlaşmazlığın taraflarından bağımsız olacaktır.

EK XV

MADDE 3.21'DE ATIFTA BULUNULAN

ORTAK YAPIMLAR

EK XV

MADDE 3.21'DE ATIFTA BULUNULAN

ORTAK YAPIMLAR

Madde 1

Amaç

Taraflar, ortak yapımın film veya televizyon programı üretiminin geliştirilmesine hizmet edebileceğinin ve aralarındaki kültürel ve teknolojik bağların daha da geliştirilmesini teşvik edebileceğinin bilincinde olarak, aralarındaki film veya televizyon programı ortak yapımını kolaylaştırmayı amaçlamaktadırlar.

Madde 2

Kapsam ve Tanımlar

1. İşbu Ek, Taraflar arasındaki film ve televizyon programlarının ortak yapımlarına uygulanır.

2. İşbu Ek'in amaçları bakımından:

   (a) "yetkili makamlar" işbu Ek'in veya ilgili ulusal kanun ve yönetmeliklerin uygulanmasından sorumlu olan aşağıdaki yetkili makamları ifade eder:

      (i) Türkiye için: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sinema Genel Müdürlüğü,

      (ii) İzlanda için: İzlanda Film Merkezi (KMI)

      (iii) Lihtenştayn için: Lihtenştayn Kültür Kurumu

      (iv) Norveç için: Norveç Film Enstitüsü (NFI)

      (v) İsviçre için: Federal Kültür Ofisi.

   (b) "ortak yapımcı" sinematografik eserin veya televizyon programının yapımı ve finansmanı için tüm düzenlemelerin ve diğer şartların oluşumunun sağlanmasını üstlenen bir kişiyi veya bir Tarafın ülkesinde kurulmuş bir teşekküllü ifade eder.

   (c) "ortak yapım", ses ihtiva eden ya da etmeyen, kurmaca, animasyon ve belgeseller dahil olmak üzere, konusundan veya uzunluğundan bağımsız, ilk olarak sinemalarda gösterilmesi amaçlanan ya da yeni medya hizmetleri dahil, duruma göre, televizyon için üretilen bir sinematografik eser veya televizyon programını ifade eder.

Madde 3

Onay ve Usuller

1. Bir ortak yapım, katılımcı ortak yapımcıların ülkelerinin yetkili makamları tarafından onaylanacaktır.

2. Bir film veya televizyon programının ortak yapım haklarından faydalanması için yapılan başvuru, yetkili makamlarca aksi kararlaştırılmadı ise, işbu Ek'in Lahikasında belirtilen usulleri izleyecektir.

3. Özellikle söz konusu ortak yapım projesini gerçekleştirme amacıyla kurulan ortaklıklar istisna olmak kaydı ile, ortak yapımcıların ortak bir yönetim veya kontrol ile bağlı olduğu durumlarda proje onaylanmayacaktır.

4. Yetkili makamlar tarafından bir ortak yapımın onaylanması, üretilen film veya televizyon programının gösterilmesi veya dağıtımı için herhangi bir izin veya yetki anlamına gelmez.

5. Gösterime ilk sunulacak film baskısının oluşturulmasına kadar ortak yapımların yapımı, işlenmesi, dublaj işlemleri veya alt yazıları katılımcı ortak yapımcıların ülkesinde yapılacaktır.

6. Paragraf 5 hükmüne halel gelmeksizin,

(a) bir senaryo veya filmin veya televizyon programının konusu ortak yapımda yer almayan bir ülkede iç ve dış çekimleri gerektiriyor ise, yetkili makamlar bu çekimi onaylayabilir;

(b) işleme, altyazı veya dublaj gibi hizmetler ortak yapımda yer alan bir ülkede yeterli kalitede yapılamayacak ise, yetkili makamlar bu tür hizmetlerin üçüncü bir ülkedeki hizmet sağlayıcısından alımını onaylayabilir.

Madde 4

Ortak Yapımcılara İlişkin Şartlar

1. Bir Tarafın ortak yapımcısının, ilgili Tarafın ortak yapımın onaylanması için öne sürdüğü şartları veya işbu Ek'in hükümlerini yerine getirememesi halinde, ilgili diğer Taraf veya Taraflar, yapımın ortak yapım statüsünü ve ilgili hak ve yararlarını iptal edebilir.

2. Ortak yapım haklarından yararlanmak için ortak yapımcılar, uygun teknik organizasyona, yeterli mali desteğe, kabul görmüş profesyonel saygınlığa ve yapımı başarılı bir biçimde sonuçlandıracak niteliklere sahip olduklarına dair kanıtları sunmalıdır.

3. Ortak yapımcılar, işbu Ek'in sağladığı menfaatlerden yararlanma hakkını kazanmak için, katılımcı Tarafların her birinin mevzuatına ve düzenlemelerine uymak zorundadır.

Madde 5

Gerçek Kişilere İlişkin Şartlar

1. Ortak yapımlarda yer alan yapımcılar, ortak yapımcılar, yazarlar, senaryo yazarları, icracılar, yönetmenler, profesyoneller ve teknik personel, üçüncü ülkelerde yaşayıp yaşamadıklarına bakılmaksızın, Tarafların ulusal mevzuatlarına göre vatandaşları olmalıdırlar.

2. Ortak yapımın gerektirdiği durumlarda, paragraf 1'de belirtilen şartları taşımayan profesyonellerin katılımına, istisnai hallerde ve yetkili makamların onayına tabi olarak izin verilebilir.

3. Her bir Taraf, Tarafların vatandaşları olan yapım sırasında çalışan personelin sosyal güvenliğine ilişkin yükümlülüğünü yerine getirecektir.

4. Senaryo açısından gerekli olduğu takdirde, ortak yapımda Tarafların ulusal mevzuatlarına göre izin verilen diller dışında başka herhangi bir dil kullanımı ortak yapıma eklenebilir.

Madde 6

Ulusal Muamele

1. İşbu Ek uyarınca üretilen herhangi bir ortak yapım yetkili makamlarca Tarafların ulusal kanun ve düzenlemelerine tabi bir ulusal yapım olarak kabul edilecektir. Bu tür ortak yapımlar, her bir Tarafın ulusal kanun ve düzenlemelerine göre ulusal yapım sektörüne tanınan haklara sahip olacaklardır. Bu tür haklar, yalnızca onları sağlayan Tarafın ortak yapımcısına tanınacaktır.

2. Bir ortak yapımın pazarlanması veya ihracatı ile ilgili tüm konularda, her bir Taraf, ortak yapıma, söz konusu Tarafın ulusal mevzuatına tabi olarak, yerli bir üretim ile aynı statüyü ve muameleyi sağlayacaktır.

Madde 6

Kotalı Üçüncü Ülkelerde Pazarlama

1. Bir ortak yapım, tüm katılımcı Taraflarla ilgili olarak kota düzenlemeleri bulunan bir ülkede pazarlanıyor ise, çoğunluğa sahip ortak yapımcının olduğu Tarafın kotasına dahil edilecektir. Ortak yapımcıların katkılarının eşit olduğu durumda, ortak yapım, ortak yapım yönetmeninin vatandaşı olduğu Tarafın kotasına dahil edilecektir.

2. Bir ortak yapım, katılımcı Taraflardan biri ile ilgili olarak kota düzenlemeleri bulunan bir ülkede pazarlanır ise, aksinin yetkili makamlarca kararlaştırılmaması halinde, ortak yapım, kotaya tabi olmayan bir Tarafça pazarlanacaktır.

Madde 8

Ortak Yapım Jenerikleri ve Festivaller

1. Tüm ortak yapımlar, tüm katılımcı Tarafların ve Madde 9'un paragraf 4'ü kapsamında kabul edilen üçüncü ülkelerin isimlerini belirtecektir. Bu belirleme, ortak yapımların her kamuya açık gösteriminde, tüm ticari reklam ve tanıtım materyallerinde, ayrı bir jenerik başlığı altında gösterilecektir.

2. Yetkili makamlar tarafından aksi kararlaştırılmadıkça, ortak yapımlar, çoğunluğa sahip ortak yapımcının Tarafınca uluslararası festivallere dahil edilecektir.

3. Eşit katkı esasında üretilen ortak yapımlar uluslararası festivallere, ortak yapım yönetmeninin vatandaşı olduğu Tarafça dahil edilecektir.

Madde 9

Ortak Yapımlarda Katkı

1. Tarafların yapımcılarının ilgili mali katkıları her bir ortak yapım için yüzde 20 ile yüzde 80 arasında değişebilir. Buna ilave olarak, ortak yapımcıların, ortak yapımdaki mali yatırımları oranında etkili bir teknik ve yaratıcı katkıda bulunmaları gerekecektir. Teknik ve yaratıcı katkıların içeriğinde yazarların, oyuncuların, teknik yapım personelinin, laboratuvar ve diğer olanakların topluca payları bulunmalıdır.

2. Özel durumlarda, yetkili makamlarca onaylanırsa, iki ülke yapımcılarının mali katkılarının yüzde 10 ile 90 arasında değişebilir.

3. Katılımcı ortak yapımcının ya da ortak yapımcıların birkaç yapımcı şirketten oluşması durumunda, her bir şirketin mali katkısı ortak yapımın toplam bütçesinin yüzde 5'inden az olmayacaktır.

4. Ortak yapıma üçüncü ülkeden bir yapımcının katılımına izin verilmesi halinde, bu yapımcının mali katkısı yüzde 10'dan az olmayacaktır. Üçüncü ülke yapımcısının birkaç yapımcı şirketten oluşması halinde, her bir şirketin mali katkısı ortak yapımın toplam bütçesinin yüzde 5'inden az olmayacaktır.

Madde 10

Gerçek Kişilerin ve Film Ekipmanının Girişi ve Geçici Kalışı

1. Her bir Taraf, ulusal kanun ve yönetmeliklerine tabi olmak kaydıyla, ortak yapıma katılan Tarafların bir ortak yapımcısı tarafından çalıştırılan sanat personeli, teknik personel ve sanatçının giriş ve geçici kalışını kolaylaştıracaktır.

2. Her bir Taraf, ulusal kanun ve düzenlemelerine tabi olmak kaydıyla, ortak yapımların üretimi için gerekli olan film ekipmanının girişini ve yeniden ihracını kolaylaştıracaktır.

Madde 11

Kar Dağıtımı

Ortak yapımcılar arasındaki karların dağıtımı, her bir ortak yapımcının katkısıyla orantılı olmalıdır.

Madde 12

Ortak Yapımcıların Sinematografik Eser ve Televizyon Programlarına İlişkin Hakları

1. İşbu Ek'in ve özellikle Lahikasının Madde 3 (a)'sında belirtilen hükümlerin amaçları bakımından; ortak yapımcılar, sinematografik eser veya televizyon programı içinde kullanılan herhangi bir unsurun bünyesinde fikri mülkiyet hakları bulunduğu ölçüde, bu hakların, Tarafların yerel hukuku uyarınca, bunların yapımında rolü olan kişilerin eser sahipliği ve/veya hak sahipliğinde veya kontrolünde olmasını sağlar. Bu tür fikri mülkiyet hakları için Taraflar, işbu Ek'in amaçlarına uyumlu şart ve koşullar altında, yazılı olarak yetkilendirilecektir.

2. Bir ortak yapımdaki fikri mülkiyet haklarının tahsisi, eser sahipliği ve/veya hak sahipliği ve yetkilendirme dahil, ortak yapım sözleşmesinde, Tarafların ulusal kanun ve yönetmeliklerine uygun olarak yapılacaktır.

3. Her ortak yapımcı, Tarafların ulusal kanun ve yönetmeliklerine uygun olarak, tüm özgün ortak yapım materyallerine serbestçe erişecek ve bunları çoğaltma ve basma hakkına sahip olacak, ancak ortak yapım sözleşmesinde ortak yapımcılar tarafından belirlenenin dışında bahse konu materyallerin fikri mülkiyet hakkının kullanımı ve dağıtımı hakkına sahip olmayacaktır.

4. Her ortak yapımcı, Tarafların ulusal kanun ve yönetmeliklerine uygun olarak, asıl ortak yapımın orijinal negatifinin fiziki kopyası veya esas ortak yapımın kaydedildiği diğer kayıt ortamının, ortak yapım sözleşmesinde ortak yapımcılar tarafından aksi belirlenmedikçe, fiziksel kopyaya eklenebilecek fikri mülkiyet haklarını kapsamamak kaydı ile, ortaklık temelinde sahibi olacaktır.

5. Ortak yapımın film negatifi üzerine yapıldığı durumlarda, negatifler ortak yapımcılar tarafından belirlenen laboratuvarda yıkanacak ve üzerinde uzlaşılan bir isimle burada muhafaza edilecektir.

6. Paragraf 1 ve 2'ye tabi olarak, her ortak yapımcının, sinematografik eser veya televizyon programının asıl kaydının orijinal bir kopyasını saklama hakkı olacaktır.

7. Ortak yapımcılar, yapımı müteakip tüm taraflara altyazılı bir film baskısı vermelidir. Ortak yapım sözleşmesi ayrıca her bir ortak yapımcıya bir film baskısı ya da herhangi başka çoğaltma aracına erişim hakkını sağlamalıdır.

EK XV'in LAHİKASI

MADDE 3 (2)'DE ATIFTA BULUNULAN

ÇALIŞMA USULLERİ

1. Film veya televizyon programı ile ilgili ortak yapım haklarını elde edebilmek için yeterlilik başvurularının, çekimlerin ya da filmin veya televizyon programının temel animasyonunun başlamasından en az 60 gün önceden yetkili makamlara iletilmelidir. Başvurular en fazla mali katkı sağlayan Tarafın görüşünü bildirmesinden itibaren en geç bir ay içerisinde yetkili makam tarafından değerlendirilecektir. Karar, on gün içerisinde başvuru sahiplerine bildirilecektir. En çok mali katkıyı sağlayan Taraf ile başvuruyu alan Tarafın yetkili makamının olumlu görüş vermesi halinde ortak yapım onaylanmış sayılacaktır.

2. Yetkili makam, işbu Ek'te listesi verilen tüm belgelerin ibraz edilmesinden itibaren 30 gün içinde ortak yapıma yönelik her türlü talebe ilişkin kararlarını diğer Tarafların yetkili makamlarına bildirecektir.

3. Başvurulara İngilizce dilinde aşağıdaki belgeler eşlik etmelidir:

(a) bir ortak yapımın kapsamında olan ya da ortak yapımdan kaynaklı yapım sözleşmesinin gereklerini yerine getirme amaçlarına yetecek derecede, özellikle telif hakkı ve komşu hakları (komşu hakları denilince; diğerlerinin yanında yapımcıların, oyuncuların, fonogram yapımcılarının ve yayımcıların hakları anlaşılacaktır); Taraf ülkelerin sınırları içinde ve üçüncü ülkelerle ortak yapımın gösterime çıkması, dağıtımı, yayımı, internete veya diğer ortamlara uygun hale getirilmesi, fiziki ya da elektronik kopyalarının satışı ya da kiralanması için gerekli geçiş izni düzenlemeleri; ve yapım amacı ile başvuru sahibi tarafından uyarlanmış edebi, oyun, müzikal veya sanatsal eserlerin telif hakları ve komşu haklarının izin belgesi de dahil olmak üzere her türlü fikri mülkiyet hakları ile ilgili lisans düzenlemelerini gösteren kanıt;

(b) yetkili makamların onayına tabi olan imzalanmış ortak yapım sözleşmesi.

4. Ortak yapım sözleşmesi aşağıda belirtilen konulara dair hükümler içermelidir:

(a) ortak yapımın, geçici de olsa, başlığı;

(b) yazarın ya da eğer edebi bir kaynaktan alınmış ise, uyarlamayı yapan kişinin adı;

(c) yönetmenin adı (gerektiği hallerde, yönetmenin değiştiği durumlar için bir emniyet maddesine izin verilir);

(d) ortak yapımın bütçesi;

(e) ortak yapımcıların filme yaptıkları maddi katkıların miktarı;

(f) birinci kopya ortaya çıkana kadar her bir yapımcının geliştirme, detaylandırma, üretim, üretim sonrası masraflarının yüzdesel dağılımı bakımından mali taahhütleri;

(g) pazarların paylaşımını veya birleşimini de içeren gelirler ve kazançların dağılımı;

(h) bütçeyi aşan her tür masrafa ya da yapım maliyetlerinden tasarruf edilen kısma her bir yapımcının katılma payı;

(i) bir ortak yapımda sahiplik ve bununla ilgili belgelendirmeler dahil olmak üzere fikri mülkiyet haklarının paylaşımı;

(j)

(i) anlaşmada yer alan hakları sağlayacak olan ortak yapım onayının, her bir Tarafın yetkili makamlarına ortak yapımı gösterime çıkarma izni verme zorunluluğu getirmediğini belirten; ve

(ii) her bir Tarafın yetkili makamlarının ortak yapımın o Taraf ülkesinde veya üçüncü ülkelerde gösterime çıkmasına izin vermemeleri hali için, ortak yapımcılar arasında finansal düzenlemeler getiren koşulları düzenleyen;

bir madde;

(k) ortak yapım sözleşmesinin ihlali;

(l) ortak yapımcılardan daha fazla pay sahibi olanının tüm yapım risklerini kapsayan bir sigorta yaptırmasını şart koşan bir madde;

(m) çekimlerin başlayacağı yaklaşık bir tarih;

(n) personelin uyruğuna ilişkin bilgiler ve oyuncular tarafından oynanacak rolleri de içeren, gerekli ekipman (teknik, sanatsal ve diğer) ve personel listesi;

(o) yapım programı;

(p) sonuçlandırılması halinde bir dağıtım anlaşması;

(q) ortak yapımın uluslararası festivallere nasıl gireceğine ilişkin usül;

(r) yetkili makamlarca talep edilen diğer hükümler.

5. Sözleşmeye ek olarak, ortak yapım başvurularında aşağıdaki belgelerin de yetkili makama gönderilmesi gerekmektedir.

(a) ortak yapımın sinopsisi;

(b) tretman;

(c) senaryonun tam metni;

(d) ortak yapımı gerçekleştirilecek olan teknik ve sanatsal kadronun listesi;

(e) yönetmenin özgeçmişi;

(f) ayrıntılı bir bütçe ve finansman programı;

(g) yapıtın ticari amaçlı kullanımı için telif haklarının alınmış olduğuna dair belge;

(h) ortak yapımın yapım takvimi;

(i) personelin uyrukları ve oyuncuların rol dağılım listesi.

6. Ortak yapımcılar, yetkili makamların ortak yapım başvurularını değerlendirmek, ortak yapımı takip edebilmek ya da ortak yapım anlaşmasını uygulamaya koymak için gerekli görmeleri halinde, ek belge ve bilgi sağlayacaktır.

7. Ortak yapım sözleşmesinin asıl nüshasında yer alan maddi hükümlerde yapılacak değişiklikler yetkili makamlardan önceden alınacak onaya tabidir.

8. Ortak yapımcılardan birinin değişimesi yetkili makamlardan önceden alınacak onaya tabidir.

9. Üçüncü bir ülkeden bir yapımcının ortak yapıma katılımı olması halinde yetkili makamlara bilgi verilecektir.

EK XVI

MADDE 3.21'DE ATIFTA BULUNULAN

MALİ HİZMETLER

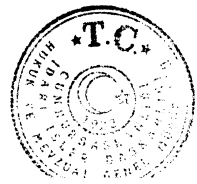

EK XVI

MADDE 3.21'DE ATIFTA BULUNULAN

MALİ HİZMETLER

Madde 1

Kapsam ve Tanımlar

1. İşbu Ek, Tarafların, mali hizmetler ticaretini etkileyen önlemlerine uygulanır.[1]

2. İşbu Anlaşmanın Madde 3.2'sinin (Tanımlar) alt-paragraf (b)'si amaçları bakımından, "devlet yetkisinde sunulan hizmetler" aşağıdakileri ifade eder:

(a) bir merkez bankasının veya para otoritesinin ya da para politikası veya kambiyo politikası yürüten herhangi bir kamu kurumunun faaliyetleri;

(b) zorunlu sosyal sigorta sistemi veya kamu emeklilik planlarının bir parçasını oluşturan faaliyetler; ve

(c) bir kamu kurumunun devletin mali kaynaklarını kullanarak veya devlet garantisiyle ya da devlet hesabına yürüttüğü diğer faaliyetler.

3. İşbu Anlaşmanın Madde 3.2'sinin (Tanımlar) alt-paragraf (b)'si amaçları bakımından, eğer bir Taraf, alt paragraf 2 (b) veya 2 (c)'de belirtilen faaliyetlerin kendi mali hizmet sunucuları tarafından, bir kamu kurumu veya bir mali hizmet sunucusuyla rekabet içinde sunulmasına izin veriyorsa, "hizmet" tanımı bu faaliyetleri içerecektir.

4. İşbu Anlaşmanın Madde 3.2'sinin (Tanımlar) alt-paragraf (c)'si işbu Ek ile kapsanan hizmetlere uygulanmayacaktır.

5. İşbu Ek'in amaçları bakımından:

(a) "mali hizmetler" bir Tarafın mali hizmet sunucusu tarafından sunulan, mali nitelikte olan her türlü hizmeti ifade eder. Mali hizmetler, tüm sigortacılık ve sigortacılıkla ilgili hizmetler ile tüm bankacılık ve diğer mali hizmetleri (sigortacılık hariç) kapsar. Mali hizmetler aşağıdaki faaliyetleri içerir:

Sigortacılık ve sigortacılıkla ilgili hizmetler

(i) doğrudan sigorta (müşterek sigorta dahil):

(aa) hayat;

[1] "Mali hizmetler ticareti" Anlaşmanın Madde 3.2'sinin (Tanımlar) alt-paragraf (a)'sında yer alan tanıma uygun olarak anlaşılacaktır.

(bb) hayat-dışı;

(ii) reasürans ve retrosesyon;

(iii) brokerlik ve acente hizmetleri gibi sigorta aracılık hizmetleri; ve

(iv) danışmanlık, aktüerya, risk analizi ve sigorta eksperliği gibi sigorta destek hizmetleri;

Bankacılık ve diğer mali hizmetler (sigortacılık hariç):

(v) halktan mevduat ve diğer geri ödenebilir fonların kabulü;

(vi) tüketici kredisi, ipotekli konut kredisi, faktoring ve ticari işlemlerin finansmanı dâhil her türlü borç verme işlemi;

(vii) finansal kiralama;

(viii) seyahat çeki ve banka çeki, bankamatik, kredi kartı ve harcama kartı dâhil tüm ödeme ve para transfer hizmetleri;

(ix) garantiler ve taahhütler;

(x) borsada, tezgâh üstü piyasada veya diğer bir şekilde, kendi hesabına veya müşterilerinin nam ve hesabına aşağıdaki mali araçlara ilişkin alım satım işlemleri:

(aa) para piyasası araçları (çekler, senetler ve mevduat sertifikaları dâhil);

(bb) döviz;

(cc) vadeli işlemler ve opsiyonlar dâhil fakat bunlarla sınırlı olmayan türev ürünler;

(dd) swap ve vadeli anlaşmalar gibi ürünler dâhil döviz kuru ve faiz oranı araçları;

(ee) devredilebilir menkul kıymetler; ve

(ff) külçe değerli madenler dâhil diğer ciro edilebilir araçlar ve finansal aktifler;

(xi) aracılık taahhüdü ve (kamuya yönelik ya da özel) plasman acenteliği gibi her türlü menkul kıymetin keşide edilmesine katılım ve söz konusu keşide işlemi ile ilgili hizmetlerin sağlanması;

(xii) ikrazatçılık;

(xiii) nakit ve portföy yönetimi, her türlü kolektif yatırım yönetimi, emeklilik fonu yönetimi, emanet, saklama ve mutemetlik hizmetleri gibi aktif yönetimi;

(xiv) menkul kıymetler, türev araçlar ve ciro edilebilir diğer araçlar dâhil finansal aktiflerin takas ve saklama hizmetleri;

(xv) finansal bilginin provizyon ve transferi, ve finansal verinin işlenmesi ile diğer mali hizmet sunucuları tarafından sağlanan ilgili yazılım; ve

(xvi) kredi referansı ve analizleri; yatırım ve portföy araştırmaları; devralmalar, yeniden yapılanmalar ve kurumsal stratejiye yönelik danışmanlık dahil fıkra (v)'den (xv)'e sıralanan faaliyetlere yönelik danışmanlık, aracılık ve diğer destek hizmetleri;

(b) "mali hizmet sunucusu" bir Tarafın, mali hizmet sunmayı isteyen ya da sunan herhangi bir gerçek kişi veya tüzel kişisi anlamına gelir ve kamu kuruluşlarını kapsamaz;

(c) "kamu kuruluşu":

(i) asli faaliyeti ticari koşullarda mali hizmet sunumu olan bir kuruluş hariç, bir Tarafın; devleti, merkez bankası veya para otoritesini; veya bir Tarafın sahipliğinde veya kontrolünde olup esas itibariyle devlet fonksiyonlarını yürüten veya devletin amaçları doğrultusunda faaliyette bulunan kuruluşları; veya

(ii) fonksiyonlarını yerine getirirken, normalde bir merkez bankası veya para otoritesi nasıl işliyorsa o şekilde işleyen özel bir kuruluşu;

ifade eder.

(d) "öz düzenleyici kuruluş" Taraflardan her birinin öz düzenleyici kuruluş olarak tanıdığı ve söz konusu Tarafın verdiği yetkiye dayanarak mali hizmet sunucular üzerinde düzenleyici ve denetleyici yetki kullanan sivil toplum kuruluşlarını ifade eder.

Madde 2

Milli Muamele

1. Taraflardan her biri, kendi ülkesinde kurulmuş diğer herhangi bir Tarafın mali hizmet sunucularının, kamu kurumlarınca işletilen ödeme ve takas sistemlerine ve resmi finansman sağlama sistemlerine ve günlük ticaretin normal seyri ile ilgili borcun temdidine ilişkin mevcut olanaklara erişimine, milli muamele esasında izin verecektir. Bu paragraf, Tarafların son kredi merciinin olanaklarına erişim hakkı tanımayı amaçlamamaktadır.

2. Bir Taraf:

(a) diğer bir Tarafın hizmet sunucularının kendi mali hizmet sunucularıyla eşit şartlarda mali hizmet sunabilmesi için, bir öz düzenleyici kuruluşa, menkul kıymet veya vadeli işlem piyasası veya borsasına, takas kurumuna veya herhangi bir kuruluş veya birliğe üyelik veya katılımı ya da erişimi şart koşuyor ise; veya

(b) doğrudan veya dolaylı olarak mali hizmetlerin sunumunda bu gibi kuruluşlara imtiyaz veya menfaatler sağlıyor ise,

söz konusu Taraf, taahhüt listesinde belirtilen sektörlerde ve orada ortaya konan tüm şartlar ve yeterliliklere tabi olmak kaydıyla, mezkur kuruluşların, kendi ülkesinde yerleşik diğer bir Tarafın mali hizmet sunucularına, milli muamele uygulamasını temin edecektir.

Madde 3

Şeffaflık

1. Taraflar, şeffaf düzenlemelerin ve mali hizmet sunucuların faaliyetlerini düzenleyen şeffaf politikaların, yabancı mali hizmet sunucuların birbirlerinin piyasalarına girmelerini veya bahse konu piyasadaki faaliyetlerini kolaylaştırdığını tanırlar. Her bir Taraf:

(a) GATS kapsamında ve Tarafların katıldığı mali hizmetler ticaretine ilişkin diğer platformlarda yürütülen çalışmaları;

(b) açık ve tutarlı olarak uygulanan düzenleme süreçlerinin önemini; ve

(c) Tarafların kendi aralarında gerçekleştirdiği her türlü istişareyi,

dikkate alarak, mali hizmetlerde düzenleyici şeffaflığı desteklerler.

2. Her bir Tarafın yetkili makamları, mali hizmetlerin sunumuyla ilgili başvuruların tamamlanmasına yönelik uygulanan usuller ve ulusal şartlar hakkında ilgilenen kişileri bilgilendireceklerdir.

3. Bir mali hizmetin sunumu için bir yetkilendirme veya bir lisans gereken durumlarda, bir Tarafın yetkili makamları söz konusu yetkilendirme veya lisans için yerine getirilmesi gereken şartları kamuya açık hale getirecektir.

Madde 4

Hızlı Başvuru Süreçleri

1. Her bir Tarafın yetkili makamları, kendi iç kanun ve düzenlemelerine uygun bir şekilde diğer Tarafların hizmet sunucularınca, mali hizmetlerin sunumu için ibraz edilen

başvurularını hızla işleme koyacaktır.

2. Bir Tarafın yetkili makamları, başvurusunu işleme alabilmek için bir başvuru sahibinden ilave bilgi talep ederse, başvuru sahibini bu hususta gecikme olmaksızın bilgilendirecektir.

3. Bir Tarafın yetkili makamları, başvuru sahibinin talebi üzerine, gereksiz bir gecikme olmaksızın, başvurunun durumu hakkında bilgi vereceklerdir.

4. Her bir Tarafın yetkili makamları, bir karar alındıktan sonra, başvuru sahibini başvurunun sonucuna ilişkin olarak gecikmeksizin bilgilendireceklerdir. Başvurunun reddine yönelik bir karar alınması durumunda, ret nedeni, uygulanabilir olduğu ölçüde, başvuru sahibine bildirilecektir.

5. Bankacılık ve sigortacılık hizmetlerinin sunumu için lisans gerekmesi durumunda ve eğer şartlar yerine getirildiyse, bir Tarafın yetkili makamları, kendi iç kanun ve düzenlemeleri kapsamında tamamlanmış kabul edilen başvurunun ibraz edilmesinden itibaren altı ay içerisinde başvuru sahibine lisans verir.

Madde 5

Ulusal Düzenlemeler

1. İşbu Anlaşmanın Fasıl 3'ü (Hizmet Ticareti) kapsamındaki diğer hiçbir hükme bakılmaksızın, bir Taraf:

(a) yatırımcıları, mevduat sahiplerini, poliçe sahiplerini, bir mali hizmet sunucusunun yeddieminlik/mutemetlik taahhüdü verdiği kişileri veya benzer herhangi bir finansal piyasa katılımcısını korumak; veya

(b) finansal sistemin bütünlüğünü ve istikrarını sağlamak

dâhil ihtiyati sebepler ile makul önlemler almaktan ya da mevcut önlemlerini sürdürmekten alıkonulamayacaktır.

Söz konusu önlemlerin, işbu anlaşmanın Fasıl 3'ü (Hizmet Ticareti) kapsamındaki hükümlerine uygun olmaması durumunda, bu önlemler, söz konusu Tarafın Fasıl 3 kapsamındaki taahhütlerinden veya yükümlülüklerinden kaçınma yöntemi olarak kullanılmayacaktır.

2. Paragraf 1'de belirtilen önlemler, amacına ulaşmak için gerekli olandan daha fazla yük getirmeyecek veya hizmet ticaretine gizli bir engel oluşturmayacaktır.

3. İşbu Anlaşmadaki hiçbir husus, bir Tarafın, bireysel tüketicilerinin işleri ve hesaplarıyla ilgili veya gizli ya da kamu kurumlarının uhdesinde bulunan mülkiyete ilişkin bilgiyi açıklamasını gerektirecek şekilde yorumlanmayacaktır.

Madde 6

İhtiyati Önlemlerin Tanınması

1. Bir Tarafın, mali hizmetlerle ilgili önlemlerini nasıl uygulayacağını tespit etmek üzere, anlaşmaya taraf olmayan bir ülkenin ihtiyati önlemlerini; anlaşma, uyumlaştırma veya karşılıklı düzenleme yoluyla tanıması durumunda, bahse konu Taraf, denk düzenlemeler, denetim ve uygulamanın ve eğer uygunsa taraflar arasındaki anlaşma, uyumlaştırma ya da düzenlemeye ilişkin bilgi paylaşım usullerinin olduğu koşullarda, söz konusu anlaşmaya veya karşılıklı düzenlemeye, diğer bir Tarafın da katılması için ya da benzer bir anlaşma, uyumlaştırma veya karşılıklı düzenleme yapmaya yönelik müzakere yapabilmesi için yeterli fırsatı tanıyacaktır.

2. Bir Taraf, böyle bir tanımayı kendiliğinden yapıyor ise, diğer bir Tarafın, benzer koşulların varlığını ispatlamasına ilişkin yeterli fırsatı tanıyacaktır.

Madde 7

Bilginin Transferi ve İşlenmesi

1. Bir diğer Tarafın mali hizmet sunucusunun günlük ticari faaliyetlerini yürütebilmesi için bilgi transferi, mali bilginin işlenmesi veya ekipman transferi gerekiyorsa, hiçbir Taraf, iç kanun ve düzenlemelerine tabi olmak kaydıyla, elektronik yolla veri transferi dahil, ülkesine veya ülkesinden bilgi transferini engelleyecek veya uluslararası anlaşmalara uygun ithalat kuralları çerçevesinde yapılan ekipmanın transferini engelleyecek önlemler almayacaktır.

2. İşbu Maddede yer alan hiçbir husus, bir Tarafın, kişisel veriyi, kişisel mahremiyeti ve bireysel kayıt ve hesapların gizliliğini koruma hakkını, söz konusu hak, işbu Anlaşmanın Fasıl 3'ü (Hizmet Ticareti) kapsamında yer alan hükümlerden sapmak için kullanılmadığı sürece, kısıtlamaz.

EK XVII

MADDE 3.21'DE ATIFTA BULUNULAN

SAĞLIK HİZMETLERİ

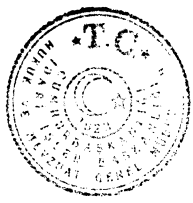

EK XVII

MADDE 3.21'DE ATIFTA BULUNULAN

SAĞLIK HİZMETLERİ[1]

Madde 1

Kapsam

İşbu Ek, sağlık hizmetleri, sağlıkla ilgili zindelik (wellness) hizmetleri, sağlıkla ilgili bakım ve estetik tıp hizmetleri için bir Tarafın sosyal güvenlik sistemine dair ulusal kanun ve düzenlemelerindeki hak ve menfaatler ya da yükümlülüklere uygunluk hariç, Tarafların söz konusu hizmetler tüketicilerinin[2] hareketliliğini etkileyen önlemlerine uygulanır.

Madde 2

Amaçlar

İşbu Ek kapsamındaki hizmetlerin özel mahiyeti ve sosyal boyutunun farkında olarak ve hastaların kişisel verilerinin korunması haklarını dikkate alarak, Taraflar arasında söz konusu hizmetlerde işbirliğini teşvik etmeyi ve hastaların güvenli ve yüksek kaliteli hizmetlere erişimini kolaylaştırmayı amaçlamaktadır.

Madde 3

Yurtdışına Hasta Hareketliliği

Her bir Taraf, kendi gerçek kişilerinin sağlık hizmeti ve sağlıkla ilişkili sebepler ile ülkesi dışına özgürce seyahat etmesine izin verecektir.

Madde 4

Parasal Kısıtlamalar

1. İşbu Anlaşmanın Madde 3.13'üne (Ödemeler ve Transferler) ve Madde 3.14'üne (Ödemeler Dengesini Korumaya Yönelik Kısıtlamalar) tabi olmak şartıyla, bir Taraf, yurtdışına çıkan hastaların sağlık veya sağlıkla ilişkili sebepler ile diğer Tarafın ülkesine

---

[1] İşbu Ek sadece İsviçre ile Türkiye arasındaki ilişkilere uygulanacaktır.

[2] "Tüketicinin hareketliliği" işbu Anlaşmanın Madde 3.2'sinin (Tanımlar) alt paragraf (a)(ii)'sinde ve Madde 3.2'sinin (Tanımlar) alt paragraf (a)(iii)'ünün ilgili yönleri itibariyle yerleşim tanımıyla uyumlu şekilde anlaşılmalıdır.

gerçekleştirecekleri seyahatlerdeki özel giderleri için taşıdığı ya da harcadığı para miktarına herhangi bir kısıtlama getirmeyecektir.

2. Paragraf 1, bir Tarafın yurtdışına çıkan gerçek kişilerin taşıdıkları nakit para (banknot ve madeni para) miktarına ilişkin nicel sınırlama veya bildirim zorunluluğu getirmesini ya da sürdürmesini engellemez.

Madde 5

Hizmet Sunucuları Tarafından Bilginin Sağlanması

1. Her bir Taraf, işbu Ek kapsamındaki hizmet sunucularının, ulusal kanun ve yönetmeliklere uygun olarak, diğer Tarafın hastalarının bilinçli bir hizmet seçimi ya da kabulü yapmasına olanak vermek amacıyla İnternet ya da yayın yoluyla ilgili bilgileri sağlamasını temin edecektir.

2. Her bir taraf, işbu Ek kapsamındaki hizmet sunucularının hastalara, ruhsat ya da kayıtlarının, mesuliyet sigortası teminatlarının ya da mesleki mesuliyete dair diğer koruma araçlarının yanı sıra detaylı faturalar temin etmelerini sağlayacaktır.

3. Her bir Taraf, işbu Ek kapsamındaki hizmet sunucularının hastalara aldıkları sağlık ya da sağlıkla ilişkili tedaviye ilişkin yazılı ya da elektronik tıbbi dosya kayıtlarını sağlamalarını temin edecektir.

Madde 6

Şikayetler ve Hizmet Sunucularının Mesleki Sorumluluğu

Her bir Taraf, ülkesinde sağlık hizmeti ya da sağlıkla ilişkili aldığı hizmetlerden kaynaklı zarar gören hastalar için ulusal kanun ve yönetmeliklerinde şeffaf usul ve mekanizmalara yer verilmesini temin edecektir.

Madde 7

Hizmet Sunucular Tarafından Yapılan Tanıtım Faaliyetleri

Taraflar, diğer Tarafın hizmet sunucuları tarafından veya onlar için yapılan tanıtım, bilgilendirme, reklam ve pazarlama faaliyetlerine yönelik ayrımcı önlemler almayacak ve sürdürmeyecektir.

Madde 8

İşbirliği Serbestisi

Taraflar, kendi ulusal kanun ve yönetmeliklerine tabi olmak suretiyle, kendi hizmet sunucuları ile diğer Tarafın hizmet sunucuları arasında işbirliğini kısıtlamayacaktır.

Madde 9

Kişisel Verilerin Korunması

1. Taraflar, kişisel sağlık verilerinin yüksek hassasiyetini kabul ederler. İşbu Ek'te yer alan hiçbir husus bir Tarafın kişisel verilerin korunması için önlemler almasını veya sürdürmesini engellemez.

2. Her bir Taraf, kendi ulusal kanun ve yönetmeliklerinde, hastalara ait derlenmiş, alınmış, depolanmış veya işlenmiş kişisel verilerin ülkesinde yeterli düzeyde korunmasını sağlayacak ve özellikle bu verilerin hastanın açık izni olmaksızın yurtdışına transfer edilmemesini garanti altına alacaktır.

Madde 10

Yurtdışında Hasta Tedavisi için Oluşturulan Program, Fonlar ya da Sistemlere Katılım

İşbu Anlaşmanın Madde 1'i ile Madde 3.3'ünde (En Çok Gözetilen Ulus Muamelesi) belirtilen haklara halel getirmeksizin, bir Tarafın yurtdışında kendi hastalarının tedavisi için bir program, fon ya da sistem oluşturması halinde:

(a) diğer Tarafı bilgilendirecek; ve

(b) diğer Taraf bahse konu program, kaynak ya da sisteme katılım için istişare talep edebilecektir.

Madde 11

Şeffaflık

1. Taraflardan her biri,

(a) kalite ve güvenlik için uygulanan standartlar ve yönergeler ile işbu Ek'te kapsamındaki hizmet sunucuların değerlendirilmesi ve denetimi; ve

(b) hasta hakları, ülkesinde var olan şikayette bulunma ile tedaviden kaynaklanan bir zarar görülmesi hali dahil olmak üzere hukuki korunma ve diğer hukuki ve idari anlaşmazlıkların halli usül ve mekanizmaları

hakkındaki bilgileri kamuya açık hale getirecektir.

2. Bahse konu bilgilerini kamuya açılmasının uygulanabilir olmadığı hallerde, bu bilgiler, talep üzerine diğer Tarafın hastalarına sağlanacaktır.

Madde 12

İrtibat Noktaları

1. İşbu Ek kapsamı konularda iletişimi kolaylaştırmak amacıyla, her bir Taraf bir irtibat noktası belirleyecektir.

2. Paragraf 1'de atıfta bulunulan her bir Tarafın irtibat noktaları bilhassa:

(a) Taraflar arasında bilgi alışverişini kolaylaştıracak ve diğer Tarafın irtibat noktası ile işbirliği yapacaktır;

(b) kendi hastalarına diğer Tarafın irtibat noktasının detaylarını sağlayacak ve irtibat bilgilerinin kendi internet sitesinden erişilebilirliğini temin edecektir.

3. Paragraf 1'de atıfta bulunulan irtibat noktaları:

(a) Türkiye için: Ekonomi Bakanlığı ya da halefi;

(b) İsviçre için: Ekonomik İşler Bakanlığı'dır.

EK XVIII

MADDE 3.21'DE ATIFTA BULUNULAN

TURİZM VE SEYAHAT HİZMETLERİ

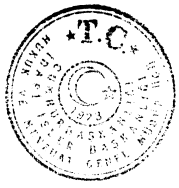

EK XVIII

MADDE 3.21'DE ATIFTA BULUNULAN

TURİZM VE SEYAHAT HİZMETLERİ

Madde 1

Kapsam

İşbu Ek, Tarafların turizm ve seyahat hizmetleri ticaretini etkileyen önlemlerine uygulanır.

Madde 2

Turist Hareketliliği

1. Her bir Taraf, kendi gerçek kişilerinin turizm amaçlı olarak ülkesi dışına serbestçe seyahat etmesine izin verecektir.

2. Her bir Taraf, diğer Tarafların yolcularının, uluslararası hukuk ile kendi ulusal kanun ve düzenlemelerine uygun olarak, kendi ülkesinde serbestçe ve engellenmeden hareket etmesine ve aktarma ile konaklama yerleri, turistik ve kültürel merkezler ile açık hudut kapılarına lüzumsuz formaliteye maruz bırakılmadan erişimine izin verecektir.[1]

3. Fasıl 3'te (Hizmet Ticareti) yer alan hiç bir husus, Tarafları, bir Tarafın gayri meskun bölgelerinden geçmeyi planlayan turist ve turist gruplarına ilgili makamları seyahatleri hakkında bilgilendirmelerini tavsiye ve teşvik etmekten alıkoymaz.

Madde 3

İflas Halinde Ülkesine İade

Taraflar, seyahat ya da ulaşımlarını organize eden bir firmanın iflası ya da borcunu ödeyememesi halinde, yapılacak uygun işlemi belirlemek niyetiyle, turistlerin ülkelerine iadesi için mevcut mekanizma ve uygulamalara ilişkin bilgi teatisinde bulunacaklardır.

[1] İşbu Maddenin amaçları bakımından, "açık hudut kapısı" diğerlerinin yanı sıra sadece yaya gibi belirli bir geçiş yöntemine açık ya da yılın belli zamanlarında veya günün belli saatlerinde ticaret eşyası olmayan kişilere açık hudut kapılarını içerir.

Madde 4

Parasal Kısıtlamalar

1. İşbu Anlaşmanın Madde 3.13'üne (Ödemeler ve Transferler) ve Madde 3.14'üne (Ödemeler Dengesini Korumaya Yönelik Kısıtlamalar) tabi olmak şartıyla, hiç bir Taraf kendi gerçek kişilerinin turizm amacıyla bir başka Tarafın ülkesine gerçekleştirecekleri seyahat sırasında taşıdıkları ya da özel harcamaları için kullandıkları para miktarına kısıtlama getirmeyecektir.

2. Paragraf 1, bir Tarafın, yolcuların sınır geçişlerinde beraberlerinde bulundurmalarına izin verilen nakit para (banknot ve madeni para) miktarına ilişkin sınırlama veya bildirim zorunluluğu getirmesini ya da sürdürmesini engellemeyecektir.

Madde 5

Kişisel Verilerin Mahremiyeti

Her bir taraf, diğer bir Tarafın yolcularına, elektronik ya da diğer vasıtalarla depolanmış kişisel verilerinin mahremiyetinin yeterli seviyede korunmasını temin edecektir.

Madde 6

Seyahat Güvenliği Bilgileri ve Uyarıları

1. Kendi gerçek kişilerine, bir diğer Tarafın güvenlik durumuyla ilgili seyahat güvenliği bilgisi ve uyarısı veren bir Taraf, en iyi uygulamalara uygun şekilde olabildiğince spesifik olabilmek amacıyla, diğerlerinin yanı sıra:

(a) eğer uygulanabiliyor ise, uyarının kapsamını belirli bölge ve konumlarla sınırlamaya;

(b) riskin türünü tanımlamaya; ve

(c) uygun güvenlik önlemlerinin alınmasını tavsiye etmeye

gayret gösterecektir.

2. Diğer bir Taraf ile ilgili güvenlik uyarısında bulunan bir Taraf, bu diğer Tarafın talebi üzerine, bu diğer Taraftaki güvenlik durumunu gözden geçirecek ve uyarısını buna göre güncelleyecektir. Güvenlik uyarısında bulunan Taraf, uyarısına neden olan koşulların artık bulunmadığını değerlendirdiği zaman, uyarıyı kaldıracaktır.

3. Bu maddenin amaçları bakımından, "seyahat güvenliği uyarısı", bir Tarafın makamlarının kendi gerçek kişilerine internet siteleri ya da diğer kitlesel iletişim araçlarıyla yapılan bir açıklamadır.

Madde 7

Teminat Mektupları

Bir Tarafın seyahat acenteleri ya da tur operatörlerinin hizmet sunumu ile ilişkili teminat mektubu sağlamasını şart koşması halinde, bahse konu koşul milli muamele esasına dayanacaktır.

Madde 8

Turizm Altyapısı ve Tesisleri

1. Her bir Taraf, doğal, kültürel ve arkeolojik mirası korumak; özellikle dağlık alanlar, sulak alanlar, ormanlar, göl ve sahil alanları gibi hassas alanlarda olmak üzere vahşi yaşamı, nesli tükenmekte olan türleri ve tabiatı muhafaza etmek için turizm altyapısını tasarlamaya ve yönetmeye gayret edecektir.

2. Paragraf 1'e bağlı kalarak, her bir Taraf, turizm için ilgi çekici olan mekanlarına erişimi temin etmeye gayret edecektir. Her bir Taraf, ülkesindeki özel şahıslara ait kültürel mülk ve abidelerin kamu erişimine açılmasını teşvik edecektir.

Madde 9

Hizmetlere Erişim

Her bir Taraf, diğer bir Tarafın turistlerinin ülkesindeki turistik kalışları sırasında ihtiyaç duyabilecekleri mevcut yerel idari hizmetler, acil sağlık hizmetleri ve iletişim ile hukuki hizmetlere hızlı erişimden faydalanmalarını, bu hizmetlerin kamuya açık olması halinde ve yabancı turistlere uygulanan hüküm ve koşullara tabi olmak şartıyla, temin edecektir.

Madde 10

Turizm Sorumluluğu

1. Taraflar, turist ve turizm çalışanlarının, kendilerini kısıtlama ve ilgili mekanların daha az ya da az yoğunlukta kullanılması anlamına geldiğinde dahi,

(a) yerel din ve göreneklere saygı;

(b) çevrenin, doğal yaşamın ve ekolojik olarak hassas olan alanların korunması; ve

(c) doğal, kültürel ve arkeolojik mirasın muhafazası;

hususlarındaki sorumluluğunu ve eğitimini iyileştirme girişimlerinin önemini tanıyarak bu girişimleri kolaylaştıracaklardır.

2. Taraflar, paragraf 1'de belirtilen girişimlere imkanları ölçüsünde katılmaya ve katkı sağlayamaya çaba göstereceklerdir.

3. Her bir Taraf, gelen ve giden turistlere koruma altındaki türlere, antikalar ve diğer kültürel eşyalara, uyuşturucu ve diğer yasaklı maddelere ilişkin uygulanmakta olan kanun ve düzenlemeler hakkında yeterli bilgilendirmeyi yapacaktır.

4. Her bir Taraf, insanların suiistimal edilmesi ve kişisel bütünlüklerinin ihlal edilmesinin, bu suçlar kendi turistlerince yurtdışında işlendiği durumlar da dahil olmak üzere, engellenmesi ve giden ve gelen turistlerin bu davranışların saldırgan doğası hakkında bilinçliliğinin arttırılması için tedbir alacak ve sürdürecektir. Her bir Taraf, mağdur ile tanıkların yararlanabileceği ve ülkesinde işlenen suçlardan mağdur olanlara koruma ile yardım sağlayacak ve onlara meşru menfaatlerini korumada yardımcı olacak organ ve usulleri kuracak ya da sürdürecektir.

5. Taraflar, işbu Madde kapsamı hususlarda uluslararası örgütlerdeki çalışmalara katkı sağlamak için işbirliği yapacaktır.

6. Her bir Taraf, kendi turizm ve seyahat hizmetleri sunucularını işbu Maddede işaret edilen hususlar ile ilgili ayrımcı olmayan icraatları desteklemek amacıyla mesleki ahlak kuralları, kılavuz ilkeler, öz düzenleme ve ilgili yaptırım mekanizmalarını benimsemeleri için teşvik etmeyi taahhüt eder.

Madde 11

Araştırma ve Gözlem

Taraflar:

(a) turizm piyasası ve yönetimine ilişkin bilgiler ile araştırmacıların teatisini; ve

(b) turizm ve turizmin doğaya, ekonomiye, topluma, yerel nüfusa ve yaratıcı ekonomiye olan etkisi ile ilgili araştırma ve düzenli gözlem yapılmasını

teşvik etmeyi taahhüt eder.

Madde 12

Eğitim ve Kapasite Geliştirme

Her bir Taraf, mevcut olanak ve imkanları göz önünde bulundurularak, diğer bir Tarafın turizm sektöründe eğitim ve kapasite geliştirme taleplerini olumlu değerlendirecektir.

Madde 13

Turizm Operatörleri ve Yöneticileri

Taraflar, her bir Tarafın iç kanun ve yönetmelerine uygun olarak, turizm operatörleri ve yöneticileri arasında tecrübe paylaşımını sağlayacaklardır.

Madde 14

Çevrimiçi İş Modelleri ve Paylaşım Ekonomisi

1. Taraflar, işbu Ek kapsamı hizmet sektörlerindeki çevrimiçi iş modelleri ve paylaşım ekonomisi uygulamaları ile ilgili mevzuata dair bilgi paylaşımında bulunacaktır.

2. Bahse konu paylaşım, Tarafların paragraf 1'de atıfta bulunulan hususları kapsayan sektörel ve yatay ulusal kanun ve düzenlemelerinin yanı sıra söz konusu kanun ve düzenlemelerin icrasına dair bilgileri içermelidir.

EK XIX

MADDE 3.21'DE ATIFTA BULUNULAN

ULUSLARARASI KARAYOLU TAŞIMACILIĞI VE LOJİSTİK HİZMETLERİ

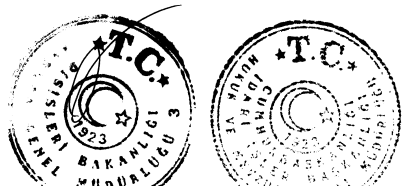

EK XIX

MADDE 3.21'DE ATIFTA BULUNULAN

ULUSLARARASI KARAYOLU TAŞIMACILIĞI VE LOJİSTİK HİZMETLERİ

BÖLÜM I

GENEL HÜKÜMLER

Madde 1

Kapsam

1. İşbu Ek, Tarafların uluslararası karayolu taşımacılığı ve lojistik hizmetleri ticaretini etkileyen önlemlerine uygulanır.

2. İşbu Ek, GATT 1994 Anlaşması'nın Madde V'i ve DTÖ Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşması'nın ilgili hükümlerine tabi olarak, uygulanabildiği yerde, ayrıca transit trafiğe de uygulanır.

3. İşbu Ek, kabotaj kapsamına giren hizmetlere uygulanmayacaktır.

Madde 2

Amaçlar

İşbu Ek, ulusal politika amaçlarını karşılamak için Tarafların düzenleme yapma yetkisini tanıyarak ve Tarafların karayoluyla yük taşınmasına uygulanabilir yasal çerçevelerinin hali hazırda mevcut uyum derecesini tanıyarak sağlıklı bir rekabet ortamı kurmayı, yüksek kalitede uluslararası karayolu taşımacılığı hizmetlerini ve Tarafların hizmet sunucularının her bir Tarafın pazarına erişiminin daha da serbestleştirilmesi bakış açısıyla yük taşımacılığının sorunsuz işlemesini amaçlar.

Madde 3

Tanımlar

İşbu Ek'in amaçları bakımından:

(a) "kabotaj" malların bir Tarafın ülkesindeki iki iç nokta arasında diğer bir Tarafın taşıtıyla, yükün bir Tarafın limanından, havalimanından veya demiryolu terminalinden diğer bir Tarafın taşıtıyla söz konusu Tarafın ülkesindeki başka bir noktaya taşınması da dahil, taşınmasını ifade eder;

(b) "kombine taşımacılık" seferin bir kısmı için çekici birim, römork, yarı römork, trampa gövdesi veya bunların kasaları ve konteynerlerin, demiryolu, deniz veya iç su yolları ile taşındığı, karayolu ile mal taşınmasını ifade eder;

(c) "uluslararası karayolu taşımacılığı" bir taşıtın, çıkış noktası ve varış noktası iki farklı ülkenin topraklarında olan yüklü veya yüksüz seferini ifade eder;

(d) "lojistik hizmetleri" uluslararası karayolu taşımacılığını desteklemek için sunulan, CPC 741, 742, 748 ve 749 altında sınıflandırılan hizmetleri ifade eder; [1]

(e) "profesyonel sürücü" bir Tarafın yetkili makamlarınca geçerli bir sürücü belgesi verilen, karayolu taşımacılığı hizmetlerini sunmak için bir taşıtın sürücüsü olarak hareket eden bir bireyin yanı sıra taşıtın kullanımıyla meşgul başka kişileri de ifade eder;

(f) "karayolu taşımacılığı" arızi yüksüz seferler dahil, bir kara taşıtıyla yükün taşınmasını ifade eder;

(g) "trampa gövdesi" yükü taşıması amaçlanan, desteklerle teçhiz edilmiş ve taşıtın parçası olan bir cihaz aracılığıyla, bir taşıma birimiyle taşıttan sökülebilir ve yeniden takılabilir, mükerrer kullanım için yeterince kuvvetli ancak yüklüyken tepeden kaldırılabilecek veya istiflenebilecek kadar kuvvetli olmayan, bir ayağı karayolu olan intermodal taşımacılık için tasarlanmış bir taşıt parçasını ifade eder;

(h) "taşıt" Taraflardan birinin ülkesinde tescil edilmiş, münhasıran mal taşımak için kullanılan motorlu bir taşıtı veya bir taşıt kombinasyonunu ifade eder.

Madde 4

Ulusal Düzenlemeler

1. Bir Tarafın, karayolu taşımacılık hizmetlerinin sunumu için ruhsatlandırma, tescil veya yetkilendirme gibi belirli usulleri şart koşması halinde, bu tür prosedürlerin

1. Lihtenştayn, İsviçre ve Türkiye arasındaki ilişkilerde bu tanım; denizyolu taşımacılığı hariç, uluslararası veya ulusal, karayolu taşımacılığı, havayolu taşımacılığı ve kombine taşımacılığa yardımcı olarak sunulan, CPC 741, 742, 748 ve 749 altında sınıflandırılan hizmetleri kapsar.

işlemlerinin hızla tamamlanmasını temin edecek ve önceden bildirmeden bu tür prosedürlerde değişiklik getirmeyecektir.

2. Uluslararası karayolu taşımacılığıyla bağlantılı formaliteler, belgelendirme gereklilikleri ve gümrük kontrolleri; ilgili ulusal mevzuatın karşılanmasını sağlamak için gerekli olandan daha külfetli olmayacaktır.

Madde 5

Şeffaflık[2]

1. Her bir Taraf, kendi ülkesindeki karayolu taşımacılık hizmeti sunumu şartlarına ilişkin tüm gerekli güncel bilgileri, resmi web siteleri üzerinden kamuya erişilir kılacaktır. Bunlar, diğerlerinin yanı sıra, aşağıdaki önlemleri içerecektir:

(a) taşıtların ağırlık ve ebatları (gabari);

(b) idari ücretler ve altyapı kullanıcı masrafları;

(c) sınır formaliteleri;

(d) trafik yasakları;

(e) eğer varsa; bozulabilir mallar, tehlikeli mallar, istisnai veya özel taşıma, öncelikli taşıma üzerine belirli kurallar; ve

(f) sosyal düzenlemeler.

2. Her bir Taraf, bir başka Tarafın uluslararası karayolu taşımacılık hizmet sunucularının karayolu taşımacılık hizmetleri sunumunu etkileyen önlemlere ilişkin taleplerine karşılık vermeyi teminen ilgili bir web sitesini ve e-posta adresini de içeren temas noktalarını kuracaklardır.

[2] İşbu Madde İzlanda'ya uygulanmaz.

BÖLÜM II

KARAYOLU TAŞIMACILIĞI

Madde 6

Sayısal Önlemler

1. Hiç bir Taraf, kendi topraklarında bir diğer Tarafın taşıtlarınca bir uluslararası karayolu yük taşımacılığıyla bağlantılı olarak üstlenilen seferlere ilişkin sayısal kotalar şeklinde önlemleri almayacak veya sürdürmeyecektir.

2. İşbu madde, Norveç ve Türkiye arasındaki ilişkilerde, üçüncü ülkelere/üçüncü ülkelerden taşımacılığa uygulanmayacaktır.

Madde 7

Taşıma Ekipmanları

Konteynerler ve trampa gövdeleri gibi taşıma ekipmanlarının, bu Ek kapsamındaki hizmetlerin devamı için gerekli olduğu ölçüde, sınırdan geçişine izin verilecek ve mümkün olduğunda, genel olarak uygulanabilir idari usullere ve gümrük vergilerine halel getirmeksizin kolaylaştırılacaktır. Taraflar bu tür usullerin ayrımcı olmayan temelde uygulanmasını ve gereğinden daha külfetli olmamasını temin edeceklerdir.

Madde 8

Muayyen Güzergahlar

Muayyen güzergahları izleme şartları, ayrımcı olmayan temelde uygulanacaktır.

Madde 9

Taşıma Biçiminin Serbest Seçimi

Bir Taraf, belirli taşıma biçimleri gerektirecek bir önlem alır veya sürdürürse, bu tür önlemlerin ayrımcı olmayan temelde uygulanmasını temin edecektir.

Madde 10

Kurallar ve Standartlar[3]

1. Norveç ve Türkiye arasındaki ilişkilerde işbu Ek, sadece bir Tarafın UBAK Çok Taraflı Kota Sistemi (ITF (2005)3/FINAL)[4] altında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Operasyonları Kalite Şartını sağlayan hizmet sunucularına hak sağlar.

2. İşbu Ek'in, bir Tarafın taşımacılık altyapısının bütünlüğünün korunması ve düzgün işletilmesinin yanı sıra, güvenlik ve çevresel standartlara ilişkin iç kanun ve yönetmeliklerine de halel getirmediği anlaşılır. Bu tür kanun ve yönetmelikler ayrımcı olmayan temelde uygulanacak ve amacını yerine getirmek için gerekenden daha kısıtlayıcı olmayacaktır.

3. Hiç bir Taraf, diğer bir Tarafın taşıtlarını, kendi taşıtları için yürürlükte olandan daha kısıtlayıcı kurallara ve standartlara tabi tutmayacaktır.

4. İşbu Madde, Norveç ve Türkiye arasındaki ilişkilerde, kış koşullarında araç kullanan sürücülerin bu tür koşullar altında araç kullanmaya ehil olduklarını ve bunun için Tarafın yetkili makamlarınca çıkarılan belge sağlayabileceklerini varsayar.

Madde 11

Umumi Altyapıya Erişim ve Kullanım

1. Taraflardan her biri, diğer bir Tarafın uluslararası karayolu taşımacılık hizmeti sunucularının; yollarda, yol kenarlarında veya başka yerlerde bulunan ve uluslararası karayolu taşımacılık hizmetlerinin sunumu için gerekli olan umumi altyapıya, tesislere veya hizmetlere erişimine ve kullanımına, ayrımcı olmayan temelde izin verecektir. Sınır geçişlerinde yerel taşıtlara açık olan giriş ve çıkış noktaları, özdeş koşullarda diğer Tarafların taşıtlarına da açık olacaktır.

2. Taraflardan her biri, kamuya sunulan umumi altyapıya ve/veya hizmetlere makul koşullar ve şartlarda erişimi ve kullanımı temin edecektir.

3. Taraflardan her biri, diğer bir Tarafın uluslararası karayolu hizmet sunucularının yük elleçleme ekipmanına ve kuru limana erişimine izin verecektir.

---

[3] Türkiye ve Norveç, Madde 7(1) altındaki Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Operasyonları Kalite Şartını ve Madde 7(4) altındaki kış koşullarında araç kullanma yeterliğini kanıtlamak için düşünülen ilgili belgelendirmenin doğası ve temeli üzerinde yazılı bildirim ile anlaşacaklardır.

[4] Kalite Şartında herhangi bir değişiklik olması durumunda, belgenin en güncel hali uygulanacaktır.

Madde 12

Geçiş Ücretleri

Hiçbir Taraf herhangi bir ayrımcı geçiş ücreti getirmeyecektir.

Madde 13

Kamyon Bekleme Yerleri

Taraflardan her biri, ülkesinde bulunan umumi kamyon bekleme alanlarının diğer Tarafların taşıtlarına ayrımcılık yapmayacak şekilde teşkilatlanmasını temin edecektir. Uygulanabildiği ve ekonomik olarak yapılabildiği yerde, Taraflardan her biri, park alanlarının müsaitliğine ilişkin gerçek zamanlı bilgileri ana taşımacılık güzergâhlarında kolaylıkla erişilir kılmaya gayret gösterecektir.

Madde 14

İhlaller

1. İşbu Ek'in Maddelerinin Taraflardan birinin karayolu taşımacılık hizmetleri sunucusu tarafından ihlal edilmesi durumunda, ihlalin gerçekleştiği Tarafın yetkili makamları, uygulayacakları yasal işlemlere halel getirmeksizin, karayolu taşımacılık hizmetleri sunucusunun kurulu olduğu Tarafın yetkili makamlarını haberdar edeceklerdir. Yetkili makam, kendi ülkesinin ulusal mevzuatında sayılan önlemleri alacaktır. Tarafların yetkili makamları, alınan önlemlerle ilgili birbirlerini haberdar edeceklerdir. Eğer bir hizmet sunucusu, düzenlemeleri ciddi ve/veya tekrar eden şekilde ihlal ediyorsa, işbu Ek'e göre bir Taraf kendi ülkesinde söz konusu hizmet sunucusu tarafından hizmet sunumunun reddini de içerebilecek uygun bir idari usulü uygulamaya karar verebilir.[5]

2. Taraflarda her biri, mümkün olması halinde, yetkili makamlarınca verilen cezaların yasal temeli ve mevcut başvuru usulleri hakkında hizmet sunucuların bilgilendirilmesini temin edeceklerdir.

Madde 15

Korunma Önlemleri

1. Norveç ve Türkiye arasındaki ilişkilerde, ulusal piyasaların ciddi şekilde etkilenmesi veya yol güvenlik standartlarının önemli oranda zayıflaması durumunda, Taraflar korunma önlemleri alabilir. Önlemi alan Taraf, bu tür önlemleri almadan önce karşılıklı kabul edilebilir bir çözüm bulma amacı ile diğer Taraf ile istişarelerde bulunacaktır. Taraflar, almaya niyetlendikleri önlemleri birbirlerine bildireceklerdir. Bildirim, önlemlerin haklılığına dair tüm ilgili bilgileri içerecektir.

---

[5] Bu paragraf yalnızca Norveç ve Türkiye arasındaki ilişkilere uygulanacaktır.

2. İşbu Maddeye göre uygulanan bir korunma önlemi, uygulanmaya başlamasından en geç bir yıl sonra sonlandırılacaktır. Paragraf 1'e göre yeni bir istişare ve bildirim usulü uygulanmadıkça, aynı Tarafça bu Maddeye göre bir korunma önlemi getirilmeyecektir.

3. Bir Tarafın aldığı önlem, işbu Anlaşma altındaki haklar ve yükümlülükler arasında dengesizlik yaratırsa, diğer Taraf; önlemi alan Tarafa karşı işbu Anlaşmanın kapsadığı herhangi bir sektörde dengeleyici önlemler alabilir.

BÖLÜM III

LOJİSTİK[6]

Madde 16

Çoklu Lojistik Hizmetlerinin Sağlanması

1. Bir Taraf, Taahhüt Listelerinde belirlenen şartlar, koşullar ve kısıtlamalara tabi olarak, bir lojistik hizmetleri sunucusunun kendi ülkesinde karayolu taşımacılık hizmetleri dahil herhangi başka bir lojistik hizmeti sunmasına engel olacak önlemleri almayacak veya mevcut önlemleri sürdürmeyecektir.

2. Taraflar, farklı lojistik hizmetlerinin sunumu için ayrı ruhsat gereksiniminden kaçınmanın önemini tanırlar. Farklı lojistik hizmetlerin sunumu için ayrı ruhsatların gerekmesi durumunda Taraflar, belirli bir ruhsatın şartlarının bir başka ruhsatın şartlarının yerine getirilmesi ile aykırılık içinde olmamasını temin etmeye gayret göstereceklerdir.

Madde 17

Havayolu Devamında Karayolu Taşımacılığı

1. Taraflardan her biri;

   (a) diğer Tarafın havayolu taşıyıcılarının, bu tür operasyonlarda kullanılan taşıtların Tarafın iç mevzuat ve düzenlemelerine göre kendi ülkesinde tescil edilmesi kaydıyla, kendi hava taşıyıcılarına uygulanabilir şartlar ve koşullardan daha az lehte olmayacak şekilde, kendi ülkesinde havayolu devamında karayolu taşımacılık operasyonları icra etmesine; ve

   (b) diğer Tarafın hava taşıyıcılarının kendi hava taşıyıcılarına uygulanabilir şartlar ve koşullardan daha az lehte olmayacak şekilde, kendi ülkesinde havayolu devamında karayolu taşımacılık operasyonları alt sözleşmesi yapmasına

   izin verecektir.

2. Havayolu devamında karayolu taşımacılığı, bir Taraftan üçüncü bir ülkeye veya tam tersi şekilde olduğu durumda, karayolu sınır kapısı geçilirken, 20 Mayıs 1987 tarihli Ortak Transit Sözleşmesine uygun olarak kolaylaştırılmış sınır kapısı usullerine tabi olacaktır. Mümkün olması halinde, yüke ilişkin gümrükleme işlemleri havalimanında tamamlanacaktır.

3. İşbu Maddenin amaçları bakımından, "havayolu devamında karayolu taşımacılığı" yükün, bir hava taşıyıcısı veya onun adına, hava taşıma tarifesinin bir parçası

6 İşbu Bölüm yalnızca bir tarafta İsviçre ve Lihtenştayn ve diğer tarafta Türkiye arasındaki ilişkilerde uygulanacaktır.

olarak bir Tarafın havalimanından karayoluyla aynı Tarafın veya üçüncü bir ülkenin topraklarındaki bir başka havalimanına taşınmasını veya tam tersini ifade eder.

Madde 18

Kuru Limanlarda Altyapıya ve Hizmetlere Erişim

1. Bir Taraf, bir kuru limanda indirme ücreti uyguladığında, bu ücret, altyapının sağlanmasının maliyeti ile orantılı seviyede belirlenecektir

2. Tarafların, forkliftler gibi kuru liman altyapılarına ve hizmetlerine erişimi ve kullanımı düzenleyen önlemleri:

(a) tarafsız ve tüm kullanıcılar açısından ayrımcı olmayan temelde; ve

(b) gereksiz gecikmelerin doğmasından kaçınacak şekilde;

uygulanacaktır.

3. Taraflardan her biri, kendi ülkesinde özel işletmeler tarafından yönetilen ve işletilen kuru limanların, tüm kullanıcılar açısından ayrımcı olmayan şekilde ve adil rekabet temelinde işletildiğini temin etmek için en iyi gayreti gösterecektir.

4. İşbu Maddenin amaçları bakımından:

(a) "kuru liman" uluslararası ticaret kapsamındaki malların elleçleme, depolama ve düzenleyici incelemeleri ile uygulanabilir gümrük kontrolleri ve formalitelerinin icrası için bir veya daha fazla taşımacılık biçimine entegre, iç bölgelerdeki tesisleri ifade eder;

(b) "kullanıcı" bir kuru limanda konteyner veya trampa gövdesi konuşlandıran veya depolayan veya ilgili hizmetleri kullanan bir karayolu taşımacılık veya lojistik hizmetleri sunucusunu ifade eder.

Madde 19

Mali Teminatlar

Bir Tarafın makamı, diğer bir Tarafın hizmet sunucusundan, işbu Ek'te kapsanan hizmetlerin kendi ülkesinde sunumu için bir ön şart olarak mali teminat yatırılmasını isterse:

(a) bu tür teminatların miktarını, bahse konu riski göz önünde bulundurarak makul şekilde belirleyecek; ve

(b) faaliyetin tamamlanması üzerine teminatı mümkün olduğunca çözecektir.

Madde 20

Belgelerin Karşılıklı Tanınması

Madde 3'te tanımlanan karayolu taşımacılığının amaçları bakımından, Taraflardan her biri, diğer bir Tarafın yetkili makamları tarafından, Viyana'da 8 Kasım 1968'de imzalanan Karayolu Trafik Konvansiyonu'na uygun şekilde verilen:

(a) taşıtların tescil belgelerini; ve

(b) profesyonel sürücülerin sürücü belgelerini;

geçerli olarak tanıyacaktır.

Madde 21

İtiraz Süreleri

Taşımacılık personelinin genellikle şirket merkezinde olmadığı kabul edilerek, Taraflardan her biri, talep üzerine, kendi ülkesindeki karayolu trafiği para cezalarına ilişkin belirlenen uygulanabilir itiraz süreleri hakkında diğer bir Tarafa bilgi verecektir.

EK XX

MADDE 4'TE ATIFTA BULUNULAN

FİKRİ MÜLKİYETİN KORUNMASI

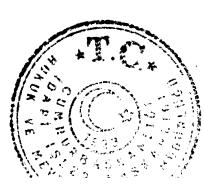

EK XX

MADDE 4'TE ATIFTA BULUNULAN

FİKRİ MÜLKİYETİN KORUNMASI

FASIL I

GENEL HÜKÜMLER

Madde 1

Kapsam

İşbu Ek, bilhassa, bilgisayar programları ve veri derlemelerinin korunması da dahil olmak üzere telif haklarının yanı sıra bunlar ile ilgili hakları, mal ve hizmetlerin ticari markaları, mallar için menşe isimlendirmesi dahil coğrafi işaretleri, kaynağın sahte işaretlenmesini, sınai tasarımları, patentleri, bitki çeşitlerini, entegre devre topografyalarını ve ayrıca açıklanmamış bilginin korunmasını kapsar.

Madde 2

Uluslararası Sözleşmeler

1. Taraflar, aşağıda belirtilen çok taraflı anlaşmalardan kaynaklanan yükümlülüklerini yeniden teyit ederler:

(a) TRIPS Anlaşması;

(b) Sınai Mülkiyetin Korunmasına Dair 20 Mart 1883 tarihli Paris Sözleşmesi, 1967 Stokholm Anlaşması ile değiştirilmiş (Paris Sözleşmesi);

(c) Edebi ve Sanat Eserlerinin Korunmasına Dair 9 Eylül 1886 tarihli Bern Sözleşmesi, 1971 Paris Anlaşması ile değiştirilmişş (Bern Sözleşmesi);

(d) 19 Haziran 1970 tarihli Patent İşbirliği Antlaşması, 2001 Vaşington Anlaşması ile değiştirilmiş;

(e) Markaların Tescili Amacıyla Mal ve Hizmetlerin Uluslararası Sınıflandırmasına Dair 25 Haziran 1957 tarihli Nice Anlaşması, 1979 Cenevre Anlaşması ile değiştirilmiş;

(f) Patent İşlemleri Amacıyla Mikroorganizmaların Saklanmasının Uluslararası Tanınmasına Dair 28 Nisan 1977 tarihli Budapeşte Anlaşması;

(g) Sınai Tasarımların Uluslararası Tescilen Dair Lahey Anlaşması hakkında 1999 Cenevre Anlaşması;

(h) İcracı Sanatçılar, Fonogram Yapımcıları ve Yayın Kuruluşlarının Korunmasına Dair 26 Ekim 1961 tarihli Roma Sözleşmesi (Roma Sözleşmesi);

(i) Markaların Uluslararası Tesciline Dair Madrid Madrid Anlaşmasına ilişkin 27 Haziran 1989 tarihli Protokol; ve

(j) Yeni Bitki Türlerinin Korunmasına Dair 1991 tarihli Uluslararası Sözleşme, ilgili Tarafın Yeni Bitki Türlerinin Korunmasına Dair 1978 tarihli Anlaşmaya taraf olup 1991 tarihli Anlaşmaya katılmamayı tercih etmesi halinde.[1]

2. Taraflar, aşağıda belirtilen çok taraflı anlaşmalar hükümleri esasına uyacaklardır:

(a) 20 Aralık 1996 tarihli Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO) Telif Hakları Antlaşması; ve

(b) 20 Aralık 1996 tarihli WIPO İcracı Sanatçılar ve Fonogram Antlaşması (WPPT).

3. Her bir Taraf, Marakeş Antlaşması ve Görsel İşitsel İcralar Hakkında Beijing Antlaşmasına katılım imkanlarını değerlendirecektir.

4. Taraflar, bir Tarafın talebi üzerine, 1 ila 3'üncü paragraflarda atıfta bulunulan veya fikri mülkiyet haklarının uyumlaştırma, yönetim, uygulama ve geliştirme veçhelerine dair gelecekte akdedilecek uluslararası sözleşmeler ile ilgili faaliyetler veya DTÖ ve WIPO gibi uluslararası örgütlerin faaliyetleri ile Tarafların taraf olmayanlar ile fikri mülkiyete dair ilişkileri ile ilgili hususlarda en kısa sürede uzman düzeyinde toplantılar gerçekleştirilmesi üzerinde mutabık kalmışladır.

[1] Lihtenştayn henüz Yeni Bitki Türlerinin Korunması Sözleşmesi'nin bir tarafı değildir. Paragraf 1'in alt paragraf (j)'sinde belirtilen yükümlülükler Lihtenştayn bahse konu Sözleşmenin bir tarafı olduğunda uygulanabilecektir.

FASIL II

FİKRİ MÜLKİYET HAKLARININ MEVCUDİYET, KAPSAM VE KULLANIMINA DAİR STANDARTLAR

Madde 3

Telif Hakları ve Bağlantılı Haklar

1. Her bir Taraf, taraf olduğu uluslararası anlaşmalar ile tespit edilen yükümlülüklere halel gelmeksizin, ilgili kanun ve yönetmeliklerine uygun olarak, eserlerin yazarlarının, fonogram ve görsel-işitsel tespit yapımcılarının ve yayın kuruluşlarının ilgili eser, icra, fonogram, görsel-işitsel tespit ve yayınlarına yeterli ve etkin korumayı sağlayacaktır.

2. Taraflar, taraf oldukları veya işbu Anlaşma ile onaylayacakları yada katılacakları uluslararası anlaşmalarda tespit edilen korumaya ilave olarak aşağıda yer alan korumayı sağlayacak ve temin edeceklerdir:

(a) görsel-işitsel ve görsel eser icracıları için WPPT'nin, *mutatis mutandis,* Madde 5, 6, 7, 8 ve 10'u; ve

(b) görsel-işitsel tespit yapımcıları için WPPT'nin, *mutatis mutandis*, Madde 11, 12, 13, ve 14'ü.

3. Her bir Taraf, bir yayın kuruluşunun şu fiiller için asgari olarak münhasır izin hakkına sahip olmasını sağlayacaktır: yeniden iletim, tespitlerin dağıtımı, tespiti müteakip yayın, sabit yayınların kullanımı ve yayınların kablosuz olarak yeniden yayınlanması.

4. Her bir Taraf, iç kanun ve yönetmeliklerinde görsel ve görsel-işitsel eser icracılarının, görsel-işitsel tespit yapımcılarının ve yayın kuruluşlarının korunması için edebi ve sanat eserlerinde telif haklarının korunması ile bağlantılı iç kanun ve ynetmelikleri ile aynı tür kısıtlama veya istisnaları tanıyabilecektir.

5. İşbu Anlaşma kapsamında icracılara tanınacak korumanın süresi, icranın tespit edildiği yıl sonundan itibaren en az 50'nci yılın sonunda bitecek şekilde hesaplanacaktır.

6. İşbu Anlaşma kapsamında görsel-işitsel tespit yapımcılarına tanınacak korumanın süresi, tespitin yapıldığı yıl sonundan itibaren en az 50'nci yılın sonunda bitecek şekilde hesaplanacaktır.

7. İşbu Anlaşma kapsamında yayın kuruluşlarına tanınacak korumanın süresi, yayının gerçekleştiği yıl sonundan itibaren en az 20'nci yılın sonunda bitecek şekilde hesaplanacaktır.

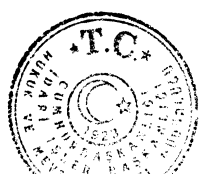

Madde 4

Markalar

1. Taraflar, iç kanun ve yönetmeliklerinde mal ve hizmetlerde marka hakkı sahiplerine yeterli ve etkin korumayı sağlayacaklardır. Bir taahhütün mal veya hizmetinin diğer taahhütlerin mal veya hizmetlerinden ayırt eden her işaret veya işaret bileşimleri bir marka oluşturma yeteneğine sahip addedilecektir. Bu tür işaretler, özelikle de kelimeler, kelime bileşimleri, kişisel isimler, harfler, numaralar, figüratif unsurlar, mal şekilleri, sesler, renk karışımları veya bu işaretlerin herhangi bir karışımı marka tescili için uygun şartlara sahip olarak addedilecektir. Taraflar, işaretlerin tabiatı gereği ilgi mal ve hizmetlerin ayırt edilmesi için yeterli olmaması durumunda, tescil için kullanım sonucu ortaya çıkan ayırt edici durumu dayanak olarak kullanabilir. Taraflar, tescil için işaretlerin görsel olarak ayırt edilebilir olma şartını talep edebilirler.

2. Taraflar, tescil edilmiş marka sahibine tüm üçüncü tarafların ticari işlemler sırasında tescil edilmiş mal veya hizmetler ile özdeş veya benzerlik arz eden ve tescilli marka bakımından karşıklığa yol açma ihtimali bulunan işaretleri kullanmasın izin vermemesine dair münhasır hakları tanıyacaklardır. Mal ve hizmetler için özdeş işaretlerin kullanılması halinde, böyle bir karışıklık ihtimalinin bulunduğu varsayılır. Yukarıda belirtilen haklar daha önce mevcut bulunan haklara halel getirmeyecek veya Tarafların kullanıma göre haklarının ortaya çıkması ihtimalini etkilemeyecektir.

3. Paragraf 2 hükümlerine göre koruma, korumanın talep edildiği, markanın iyi bilindiği ve marka kullanımının ayırt edici özelliğini zedeleyebileceği veya itibarına zarar verecek haksız rekabete yol açabileceği ülkede bulunan özdeş veya benzerlik arz eden mal veya hizmetler ile sınırlı kalmayacaktır.

4. Taraflar, Sınai Mülkiyetin Korunmasına Dair Paris Birliği Kurulu ve WIPO Genel Kurulu tarafından kabul edilen 1999 tarihli İyi Bilinen Markaların Korunmasına Dair Hükümler Hakkında WIPO Ortak Tavsiyesi ile Sınai Mülkiyetin Korunmasına Dair Paris Birliği Kurulu ve WIPO Genel Kurulu tarafından kabul edilen 2001 tarihli İnternette Markaların ve Diğer Sınai Mülkiyet Hakları İşaretlerinin Korunmasına Dair Hükümler WIPO Ortak Tavsiyesi'nin önemini yeniden teyit ederler ve söz konusu Ortak Tavsiyelerde belirtile ilkeleri göz önünde bulundururlar.

5. Bir markanın bir sözlükte, bir referans çalışmasında ve benzeri bir çalışmada tescil edildiğine atıfta bulunulmaksızın kopyalanması durumunda, marka sahibi, bahse konu çalışmanın yayıncısı veya dağıtımcısından yeni bir baskıda açıklayıcı bir ifadenin yer alamasını talep edebilir.

Madde 5

Patentler

1. Taraflar, tüm teknoloji alanlarındaki buluşlar için yeterli ve uygun patent korumasını asgari Avrupa Patent Sözleşmesi ile uyumlu olarak ve kendi iç kanun ve yönetmeliklerinin uygulandığı şekilde sağlayacaklardır.

2. Tarafların iç kanun ve yönetmelikleri, patent ile korunan veya patentli bir süreç ile elde edilen bir ürünün yalnızca ithal edildiği ve yerel olarak üretilmediği gerekçesine dayanılarak zorunlu lisans verilmesine izin vermeyecektir. İşbu paragraf, TRIPS Anlaşması uyarınca iç kanun ve yönetmeliklerde şart koşulan diğer gerekçeler ile zorunlu lisans verilmesine halel getirmeyecektir.

3. Taraflar, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden iki yıl sonra ilk defa telafi edici patent süreci hakkında Ortak Komite'de danışmalarda bulunacaklardır.

Madde 6

Açıklanmamış Bilgi

1. Taraflar, kimyasal veya biyolojik teşekküller içeren eczacılık veya zirai amaçlı kimyasal ürünlerin pazara sunumunun onaylanması için elde edilmesi önemli uğraş gerektiren açıklanmamış test verileri veya diğer verilerin sunulmasının şart koşulması durumunda, bu nevi verilerin haksız ticari kullanımı engelleyeceklerdir. Taraflar, buna ilave olarak, kamunun korunmasının gerekli görüldüğü durumlar hariç olmak üzere veya verilerin haksız ticari kullanıma karşı korunmasını temin edecek tedbirler alınıncaya kadar, bu nevi verileri ifşaya karşı koruyayacak veya açıklanmasını engelleyecektir.

2. Taraflar, bitki koruma ürünlerinde pazara sunum onayı için başvuruda bulunanların, bu amaç ile ilk defa başvuruda bulunulduğunda yetkili makamlara sunulan açıklanmamış test verileri veya diğer verilerin pazara sunum onayı alınmasını takip eden en az yedi yıl süre ile kullanılmasını veya bu verilere atıfta bulunmasını önleyeceklerdir.

3. Taraflar, eczacılık ürünlerinde pazara sunum onayı için başvuruda bulunanların, bu amaç ile ilk defa başvuruda bulunulduğunda yetkili makamlara sunulan açıklanmamış test verileri veya diğer verilerin pazara sunum onayı alınmasını takip eden[2] en az yedi yıl[3] yıl boyunca kullanılmasını veya bu verierele atıfta bulunmasını önleyeceklerdir[4].

Madde 7

Sınai Tasarımlar

Taraflar, iç kanun ve yönetmeliklerinde sınai tasarımların yeterli ve etkin korunmasını bilhassa toplamda 25 yıl süre ile korumayı temin edecek şekilde ve diğer fikri mülkiyet kategorilerindeki olabilecek sürelere halel gelmeksizin sağlayacaklardır. Taraflar, bir ürünün tamiri amacıyla kullanılan tamamlayıcı parçaların tasarımı için daha kısa bir süreyi belirleyebilirler.

---

2 Türkiye, muafiyet süresini Türkiye-AB Gümrük Birliği Anlaşması'nın yürürlüğe girdiği tarihte ilk pazara sunum onayının alındığı tarihten itibaren başlatabilir.

3 Ulusal hukukta şartları belirlendiği şekilde (içtihat hukuku dahil).

4 Türkiye bu paragrafı sadece insan kullanımına mahsus eczacılık ürünlerine uygulayabilir.

Madde 8

Coğrafi İşaretler

1. Taraflar, ürünlere ilişkin olarak iç kanun ve yönetmeliklerinde coğrafi işaretlerin korunması için yeterli ve etkin araçları sağlayacaklardır.

2. İşbu Madde altında, kendi ülkelerinde koruması sona eren veya söz konusu ülkede kullanılmayan coğrafi işaretlerin korunması için herhangi bir yükümlülük bulunmayacaktır.

3. İşbu Anlaşmanın amaçları bakımından, "coğrafi işaretler", bir Tarafın ülkesi, bölgesi veya bir bölgesi içerisindeki yöresi menşeli ürünlerinin coğrafi menşeine atfedilebilen bir nitelik, şöhret veya diğer bir karakteristik özellik ile ayırt eden işaretlerdir.

4. Taraflar, TRIPS Anlaşmasının Madde 23'üne halel gelmeksizin, ilgili taraflara, Paris Sözleşmesinin Madde 10'u (mükerrer) anlamında bir haksız rekabet fiilinin oluşması veya kamuoyunu yanıltıcı şekilde işaret edilen yer menşeini taşımayan ürünlerin tespit edilmesi durumunda, coğrafi işaret kullanımının engellenmesi için yasal yolları sağlayacaklardır.

5. Taraflar, iç kanun ve yönetmelikleri uyarınca, ilgili taraflara, özdeş veya aynı tür tarım ürünleri ve gıda maddelerinde işaret edilen yer menşei taşımadığı halde bir coğrafi işaret kullanımının engellenmesi için yasal yolları sağlayacaklardır. Bu hüküm, bir Tarafın iç kanun ve yönetmeliklerinin izin vermesi halinde tarım ürünleri ve gıda maddeleri de dahil olmak üzere her türlü mala uygulanacaktır. Bu husus, Anlaşmanın imza tarihi itibari ile Lihtenştayn, İsviçre ve Türkiye için muteberdir.

Madde 9

Ülke İsimleri ve Kaynağın Sahte İşaretlenmesi[5]

1. Taraflar, ilgili taraflara, Paris Sözleşmesinin Madde 10'u (mükerrer) anlamında bir haksız rekabet fiilinin oluşması durumunda veya kaynağın sahte işaretlenmesinin kamuoyunu yanıltıcı şekilde ticari kullanımının engellenmesi için yasal yolları sağlayacaklardır.

2. Taraflar, ilgili taraflara, bir Tarafın ülke ismi veya bölge isimlerin, bir ticari marka veya şirket ismi ya da teşekkül ismi gibi herhangi bir koruma altındaki unvanı olarak hatalı veya yanıltıcı şekilde tescilinin engellenmesi için yasal yolları sağlayacaklardır.

---

[5] İşbu madde hükümleri, Tarafların bir tarafı oldukları 14 Nisan 1891 tarihli Malların Kaynak İşaretlerinin Sahte veya Yanıltıcı Represyonu Anlaşması'nda kaynaklanan yükümlülüklerine halel getirmeyecektir. İşbu Anlaşmanın imza tarihinde, Lihtenştayn, İsviçre ve Türkiye söz konusu anlaşmanın taraflarıdır.

3. Taraflar, Paris Sözleşmesi'nin Madde 6'sı kapsamı yükümlükleri uyarınca, ilgili taraflara, bir Tarafın arma, bayrak ve diğer Devlet veya bölgesel amblemlerinin bir ticari marka veya şirket ismi ya da teşekkül ismi gibi herhangi bir koruma altındaki unvanı olarak söz konusu Taraf kanun ve yönetmelileri uyumsuz bir şekilde tescilinin engellenmesi için yasal yolları sağlayacaklardır. Bahse konu koruma, bir Tarafın arma, bayrak ve diğer Devlet veya bölgesel amblemleri ile karıştırılabilen işaretlere de uygulanacaktır.

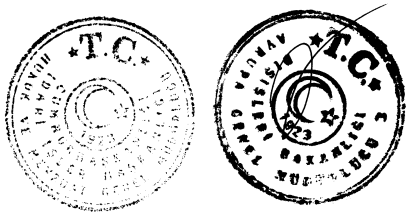

FASIL III

FİKRİ MÜLKİYET HAKLARININ KAZANIMI VE İDAMESİ

Madde 10

Kazanım ve İdame

Taraflar, bir fikri mülkiyet hakkının kazanımının tanıma veya kayıt işlemine tabi olması halinde, tanıma veya kayıt usulünün en azından TRIPS Anlaşmasında, bilhassa bu anlaşmanın Madde 62'sinde, sağlanan ile eşdeğer olduğunu temin edeceklerdir.

FASIL IV

FİKRİ MÜLKİYET HAKLARININ UYGULANMASI

Madde 11

Genel

Taraflar, Madde 1'de (Kapsam) belirtilen haklar için iç kanun ve yönetmeliklerindeki uyguluma hükümlerinin asgari olarak TRIPS Anlaşmasında, bilhassa bu anlaşmanın Madde 41 ila 61'de, öngörülenler ile eşit seviyede olmasını sağlayacaklardır.

Alt Fasıl I

Sınır Tedbirleri

Madde 12

Pazara Sunumun Askıya Alınması

1. Taraflar, malların ithalat veya ihracatının fikri mülkiyet haklarını ihlal edebileceğine dair geçerli dayanağı olan bir hak sahibinin, yetkili idari veya adli makamlara, elektronik imkanlarda dahil olmak üzere, yazılı olarak başvurmak sureti ile söz konusu malların gümrük yetkililerince pazara sunumunun askıya alınabilmesi için usuller oluştucaklardır.

2. Taraflar, yetkili makamlarının, malların ithalat veya ihracatının fikri mülkiyet haklarını ihlal edebileceğine dair geçerli dayanakları olması halinde, kendi inisiyatifleri ile harekete geçerek malların pazara sunumunun askıya alınabilmesi olanağını sağlayacaklardır. Taraflar, gümrük yetkililerini, hak sahiplerinin paragraf 1 uyarınca başvuruda bulunmak üzere bilgilendirmek üzere yetkilendireceklerdir.

3. Malların pazara sunulmak üzere serbest bırakılmasının askıya alınması amacı ile Paragraf 1 ve 2'de belirlenen usullerin hak sahibi tarafından veya hak sahibinin rızasıyla uygulanaması için bir zorunluluk bulunmayacağı anlaşılmaktadır.

4. Bir Tarafın gümrük bölgesine ihracat veya ithalatın paragraph 1 veya 2 uyarınca askıya alınması durumunda, ürünlerin serbest bırakılmasını askıya alan Taraf yetkili makamları, askıya alma işlemine tabi malın hak sahibini bilgilendirecek ve, hak sahibinin talebi üzerine ve hakların uygulanması amacı ile, mümkün olması halinde gönderici veya alıcının isim ve adresleri, malların veya beyan sahibi ve bahse konu malların miktarı gibi bilgileri Tarafların ticari, sınai veya mesleki sırların korunmasına dair iç kanun ve yönetmelikleri uyarınca sağlayacaklardır.

5. Her bir Taraf, yetkili idari ve adli makamların, hak sahibinin talebi üzerine ve bir Tarafın iç kanun ve yönetmeliklerini bu şekilde gerektirmesi halinde bir mahkeme emrinin ibrası üzerine, paragraf 1 ve 2 hükümleri uyarınca pazara sunumu askıya alınan ürünlerin

ihlale dair ihtilaf hakkında nihai bir karar verilinceye kadar alı konulmasına karar verme yetkisine sahip olmasını sağlayacaklardır.

6. Her bir Taraf, yetkili makamların bir fikri mülkiyet hakkının ihlal edildiğini tespit etmesi halinde, hak sahibinin işbu Maddede sağlanan hak ve önlemlerin işlemesiyle bağlantılı olarak ortaya çıkan zarar ve maliyetlerin telafisi veya tazminini talep edebilmesine yönelik usulleri sağlacaktır.

Madde 13

Denetleme Hakkı

1. Yetkili makamlar, malların sunumunun askıya alınması için başvuruda bulunan ve ilgili diğer kişilerin piyasaya sunumu askıya alınan ürünleri incelemelerine fırsat tanıyacaklardır.

2. Yetkili makamlar inceleme sırasında numuneler alabilirler ve bunları, hak sahibinin açık talebi üzerine ve izlenecek usul çerçevesinde salt analiz amaçlı olmak kaydıyla ilgili Tarafın iç kanun ve yönetmeliklerine uygun olarak hak sahibine teslim edebilirler. Numuneler, teknik analizlerin tamamlanması sonrasında ve ürünler serbest bırakıldılmadan veya alıkonma sona ermeden önce iade edilecektir. Bhase konu numuneler üzerinde yapılacak her analiz münferiden hak sahibinin sorumluluğu altında gerçekleştirilecektir.

3. Hak ihlalinden şüphe edilen malları beyan edenler, bu malları bulunduranlar veya mal sahipleri ticari, sınai veya mesleki sırların korunmasını teminen denetim sırasında hazır bulunabilirler.

Madde 14

Mesuliyet Beyanı, Teminat veya Eşdeğer Güvence

Taraflar, yetkili makamlarının beyan başvurusunda bulunan bir kişinin müdahil kişilere karşı mesuliyeti kabul ettiğine dair beyan talep etme yetkisine sahip olmalarını sağlayacaklar ve iç kanun ve yönetmeliklerinin izin vermesi halinde, davalının suistimale karşı yeterince korunabilmesi için bir teminat veya eşdeğeri güvencenin sağlanmasına imkan tanıyacaklardır. Bahse konu teminat veya eşdeğeri güvence, bu usulleri sebepsiz şekilde caydırıcı nitelikte olmayacaktır.

Alt Fasıl II

Adli Tedbirler

Madde 15

Özel Kanun Yolları

1. Taraflar, özel hukuk muamelelerinde, adli makamlara, fikri mülkiyet haklarını ihlal eden faaliyette bulunduğu bilinen veya bu hususta haklarında makul şüphe bulunan kişilerin fikri mülkiyet hakları sahibine ihlalden kaynaklanan zararın tazmini için uygun ödemelerin yapılabilmesi için gerekli yetkiyi sağlayacaklardır.

2. Adli makamlar, fikri mülkiyet hakları ihlalinden kaynaklanan zararın tespit edilmesinde, diğer hususların yanı sıra, fiili zararı veya adil bir lisans ücretini göz önünde bulundurabilir.

Madde 16

Geçici Tedbirler

1. Her bir Taraf, adli makamların aşağıdaki geçici tedbirlerin gecikmeksizin ve etkin bir şekilde alınmasını emretme yetkisini haiz olmalarını sağlayacaklardır:

(a) her türlü fikri mülkiyet hakkı ihlalinin oluşmasını ve, özellikle, yargı yetki alanlarında gümrük muamelesi tamamlanmış ithal mallar da dahil olmak üzere malların ticari dağıtıma girmesini engellemek;

(b) hak ihlali iddiasına dair ilgili kanıtları alı koymak.

2. Tarafların adli makamları, uygun olduğunda ve özellikle yaşanacak bir gecikmenin hak sahibi için geri dönüşü mümkün olmayan zarara yol açması ihtimali bulunduğunda veya kanıtların imha edilebileceğine dair öngörülebilir risk olduğunda *inaudita altera parte* (diğer taraf dinlenmeksizin) geçici tedbir alma yetkisini haiz olacaklardır.

Madde 17

İhtiyati Tedbirler

Her bir Taraf, adli makamlarının, fikri mülkiyet haklarının uygulanmasına dair özel hukuk muamelelerinde, yargı yetki alanlarında ithal malların gümrük muamelelerinin tamamlanmasını müteakip ithal mallar da dahil olmak üzere malların ticari dağıtıma girmesini engellemek de dahil olmak üzere bir tarafın ihlalden vaz geçmesi emrini verme yetkisini haiz olmasını sağlayacaklardır.

Madde 18

Ticaretten Men Etme

Adli makamlar, ihlale karşı etkin bir caydırıcılık oluştulması amacı ile, ihlalde bulunan malların hak sahibi için zarara yol açmasını engelleyecek şekilde, herhangi bir tazminat söz konusu olmaksızın ticari dağıtım kanallarından çıkartılması veya, mevcut anayasal gerekliliklere aykırılık teşkil etmemesi halinde, imha edilmesi yetkisini haiz olacaklardır. Adli makamlar, ağırlıklı olarak ihlalde bulunan malların imalinde kullanılan malzeme ve aletlerin de daha fazla ihlal olması riskini asgariye indirmek maksadı ile dağıtım kanallarından çıkartılmasını emretme yetkisini haiz olacaklardır. Bu tür taleplerin tasarlanmasında, ihlalin ciddiyeti ile tedbir emri arasındaki orantılılığın yanı sıra, üçüncü tarafaların çıkarı da göz önünde tututalacaktır. Sahte markalı mallar bakımından, bu malların ticari dağıtım kanallarına sunulması için gayri hukuki olarak iliştirilmiş bulunan markanın basit bir şekilde çıkartılması, istisnai durumlar hariç olmak üzere, yeterli olmayacaaktır.

Madde 19

Cezai Tedbirler

Taraflar, ticari ölçekli kasıtlı marka sahteciliği veya telif hakkı korsanlığı için asgari ceza usulleri ve cezaları sağlayacaklardır.

FASIL V

İŞBİRLİĞİ

Madde 20

Fikri Mülkiyet Alanında İşbirliği

1. Taraflar, fikri mülkiyet haklarının sosyal, ekonomik ve kültürel kalkınma için artan önemini tanıyarak, fikri mülkiyet hakları alanındaki işbirliğini geliştirme hususunda mutabık kalmışlardır.

2. Taraflar, aşağıdaki hususların önemini tanırlar:

(a) araştırma, teknolojik gelişim ve inovasyonun teşvik edilmesi;

(b) teknolojinin, bilginin yaygınlaştırılması; ve

(c) teknoloji kapasitelerinin inşası ve güçlendirilmesi ile mevcut imkanları göz önünde tutarak bu alanlardaki işbirliklerini arttırmanın yollarını aramak.

3. Taraflar, ortaklaşa kararlaştırılan şartlarda ve TRIPS Anlaşması'nın Madde 7'si ile uyumlu olarak, uygun araç ve mekanizmaların geliştirilmesi ve uygulanması suretiyle her bir Tarafta yerleşik özel şirketler, araştırma kuruluşları, üniversiteler ve ilgili diğer paydaşlar arasında anlaşmalar ve teknoloji transferi yapılmasını teminen teknolji transferinin[6] gerçekleşmesi için gerekli önlemleri alacaklardır.

4. İşbu Maddenin amaçları bakımından, teknik işbirliği, diğer bazı hususların yanı sıra, Tarafların personel ve mali kaynakları göz önünde bulundurularak, eğitim ve personel değişimi, ortak projelerin yürütülmesi ve her bir Tarafın ilgili yerel ofis ve ajanslarının teşekülünü ve takviye edilmesini kapsayacaktır.

5. Taraflar, işbu Madde kapsamında olası girişim ve projelere ilişkin olarak Ortak Komite'de danışmalarda bulunulmasını talep edebilirler.

Madde 21

Hakların Sona Ermesi

1. Taraflar, fikri mülkiyet haklarının sona ermesi ile ilgili rejimlerini TRIPS Anlaşmasının ilgili hükümlerine tabi olmak üzere uygulayacaklardır.

2. Taraflar, aralarındaki ticareti geliştirmek üzere, hakların sona ermesi alanında işbirliği imkanlarını araştırmak için gayret edeceklerdir.

---

[6] Teknoloji transferi, diğer bazı hususların yanı sıra, genel olarak üniversiteler, araştırma kuruluşları, uluslararası örgütler, HAKÖ'ler, HDÖ'ler, özel sektör kuruluşları'nın yanı sıra ülkeler arası teknoloji transferleri de dahil olmak üzere farklı paydaşlar arasında beceri, bilgi, fikir, teknik yöntemler ve teknoloji akışını sağlayan ve kolaylaştıran bir dizi süreçe atıfla

EK XXI

MADDE 8.1'DE ATIFTA BULUNULAN

EFTA-TÜRKİYE ORTAK KOMİTESİ'NİN ÇALIŞMA USULLERİ

EK XXI

MADDE 8.1'DE ATIFTA BULUNULAN

EFTA-TÜRKİYE ORTAK KOMİTESİ'NİN ÇALIŞMA USULLERİ

Madde 1

Oluşum ve Oturum Başkanı

1. Ortak Komitenin oluşumu, işlev ve yetkileri, aksi belirtilmedikçe Anlaşmanın Madde 8.1'inde (Ortak Komite) tarif edilmiştir.

2. Ortak Komite'ye bir EFTA Devleti temsilcisi ve bir Türkiye temsilcisi tarafından ortaklaşa başkanlık edilecektir.

Madde 2

Ortak Komite'nin Temas Noktaları

1. Taraflar, Anlaşmanın Madde 8.2'sinde (Temas Noktaları) belirtildiği üzere aşağıdaki temas noktalarını belirleyeceklerdir:

(a) Türkiye için Ekonomi Bakanlığı veya halefi; ve

(b) EFTA Devletleri için EFTA Sekretaryası.

2. Anlaşma hükümleri uyarınca Ortak Komite bünyesindeki tüm bildirimler ve iletişim temas noktaları vasıtasıyla ifa edilecektir.

Madde 3

Toplantılar

1. Ortak Komite'nin her toplantısı Taraflarca karşılıklı olarak mutabık kalınan bir tarihte yapılacaktır.

2. Ortak Komite toplantılarının yeri, Taraflar başka türlü kararlaştırmadıkça dönüşümlü olarak Cenevre'deki EFTA Genel Merkezi veya Türkiye olacaktır. Taraflar Ortak Komite toplantılarını video veya telekonferans ile yapmayı kararlaştırabilirler.

3. Taraflar, her bir Ortak Komite toplantısı öncesinde heyet üyelerinin isim ve unvanlarını teati edeceklerdir.

4. Ortak Komite, tarafların devlet yetkililerinden oluşacaktır. Ortak Komite toplantılarına EFTA Sekretaryası temsilcileri katılım sağlayabilirler.

5. Ortak Komite toplantıları, başka türlü kararlaştırılmadıkça, kamuya açık olmayacaktır. Ortak Komite, Taraflar arasındaki mutabakat çerçevesinde, belirli konularda bilgi almak maksadıyla akademisyenleri, özel sektörden uzmanları veya hükümet dışı kuruluş temsilcilerini davet edebilir.

Madde 4

Gündem

Ev sahipliği yapan Taraf, her toplantı öncesinde Tarafların önerileri temelinde geçici bir gündem hazırlar. Geçici gündem, toplantıdan 14 gün öncesinden geç olmamak üzere diğer Taraflara dağıtılacaktır. Gündem, her toplantının başlangıcında Ortak Komite tarafından kabul edilecektir. Tarafların anlaşması halinde toplantıda gündeme ilave maddeler eklenebilir.

Madde 5

Resmi Dil

Ortak Komitenin çalışma dili İngilizce olacaktır. Tüm çalışma belgeleri, zabıtlar ve kararlar İngilizce dilinde düzenlenecektir.

Madde 6

Zabıtlar

1. Her toplantının zabıt taslağı ev sahipliği yapan Tarafça hazırlanır. Zabıtlar, genel kural olarak, aşağıda belirtilen hususları içerecektir:

(a) belirli konulardaki beyanların ve varılan sonuçların özeti;

(b) Ortak Komitenin kabul ettiği kararlar, tavsiyeler ve bildiriler;

(c) bir Tarafça resmi olarak sunulan ve Ortak Raporda ek olarak yer alması kararlaştırılan tüm belgeler; ve

(d) katılımcıların bir listesi.

2. Toplantı sonunda taslak mutabakat zaptı onay için Ortak Komiteye sunulacaktır. Taslak zabıt, toplantı sırasında onaylanmasının mümkün olmaması halinde, Taraflarca toplantı tarihinden sonra en geç üç ay içerisinde onaylanacaktır.

Madde 7

Karar ve Tavsiyeler

1. Ortak Komite tarafından alınan karar ve tavsiyeler bir sayı ve konusu hakkında bir başlık taşıyacaktır.

2. Her bir Taraf Ortak Komite tarafından kabul edilen karar ve tavsiyeleri yayınlayabilir.

3. Ortak Komite, Tarafların anlaşması halinde yazılı usul ile karar alabilir veya tavsiyede bulunabilir.

Madde 8

Masraflar

Her bir Taraf, Ortak Komite toplantılarıyla ilişkili masraflarını kendisi karşılayacaktır. Toplantıların düzenlenmesiyle bağlantılı masraflar toplantıya ev sahipliği yapan Tarafça üstlenilir.

Madde 9

Tadilatlar

Bu kurallar, Ortak Komitenin bir kararıyla tadil edilebilir.

TBMM Basımevi - 2019